

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Højesteretstidende

udgivet af

Højesterets Protokolsekretærer.

Højesteretsaaret 1921.

---

65. Aargang.

København.

G. E. C. Gads Forlag

1922.

NAVNEREGISTER

Civile Sager.

	Pag		Pag
Aagaard, S J, Tømrermester	567	Baden, Niels, Bogbindermester	329
Aalborg Amdsraad	47	Bartholomæus, Georg	690
Aalborg Hadsund Jærnbane A/S	456	Bech, Chr & Th Hansen, Handelsfirmaet	670
Aalborg Portland-Cementfabrik	1, 74	Becker, F & A, Firmaet	87
Adaé, Chas A G, Grosserer ..	754	Benediktsson, Einar, fhv Sysselemand	551
Agros Aktieselskab for Landbrugsmaskiner	570	Bing, P, Murermester	567
Ahm, Poul Poulsen, Gaardejer	196	Bjerre, M, Maskinhandler	168
Aistrup, Georg, hans Dødsbo	45	Bjørnstad, M P, Firmaet	253
Amagerbanen, A/S	686	Bjørnø, Andreas B, Gaardejer	177
Andersen, Chr, Proprietær ..	696	Boesen, A, Direktør	241
Andersen, Chr, Repræsentant	329	Boisen, L Chr, Grosserer	258
Andersen, Erhardt, Hestehandler	515	Boldsen, M P, Murermester ..	567
Andersen, H C, fhv Politibetjent	498	Bondy, Gebrüder, Handelsfirma	761
Andersen, H V, Grosserer ..	451	Boserup, V, Driftsbestyrer ..	543
Andersen, Kirstine, Enke, hendes Dødsbo	446	Brammer, P H, A/S, i Likvidation	535
Andersen, Laurits, Firmaet ..	207	Brockdorff, S v, Direktør	370
Andersen, Peter, Murermester	567	Buchtrups Eftfl, W, Morsbøl & Pedersen, Kommanditselskab	398
Angelo, W, Overretssagfører .	662	Buhrkal, Jørgen, Gaardejer ..	398
Ankerstjernes Legater	567	Byggeselskabet Westend A/S	303
Arbejdernes Byggeforening ...	230	Byrdal, V, Overretssagfører .	718
Arneberg, S	253	Bækgaard, P, Prokurist	793
Arnholm, J J, Tømrermester ..	567	Christensen, Alexandra Helga Fru	220
Assurandør-Societetet	250	Christensen, Anders Knudsen, Gaardejer	42
Atlantic, Rederiet for S V ..	340	Christensen, E, Fuldmægtig ..	724
Aurbach, M Kømand	38		
Aurora, Forsikrings-A/S, dets Konkursbo	33		
Avanti, A/S	439		

	Pag		Pag
Christensen, Jens Agersbæk, Gaardejer	448	Eisert, Carl, Godsejer og Gros- serer	625
Christensen, Maren, Fru	14	Elkjær, Fr, Grosserer	437
Christensen, Niels, Gaardejer	14	Engstrøm, Emma Nielsine Vic- toria, f Larsen	210
Christensen, Peter Albinus, Gaardejer	721	Erfurth, V, fhv Garvermester	466
Christiansen, H P, Inkassator, fhv Sporvejsfunktionær	676	Erichsen, Hj, Handelsagent	682
Christiansen, L F, Ejendoms- mægler	799	Ernæringsraadet	297
Christjansen, N C, Købmand	311	Esbjerg Konserverfabrik	413
Clausen, C P, Grosserer	592	Eschen, Overlæge, Dr med	47
Cohrt, Poul, Grosserer	620	Eybye, Erik J, Ekspedient	738
Columbia Graphophone Comp ltd	700	»Falken«, Rederiet, A/S	806
Columbia Musikhus	700	Falsters Højspændingsværk, Interessentskabet	337
Copland, George (Georg)	340	Feldthusen, Georg, Fabrikant	358
Dahl, A, Overretssagfører	455	Fiil, N N, Murermester	567
Dall, C C Proprietær	109	Finansministeriet 230, 267, 711, 785	
Dampskibsselskabet Nakskov	241	Fischer, Poul Rehling, Under- bibliotekar	716
Danmark, Tyendeblandkassen	476	Flø, Jens Jacobsen, Tjeneste- karl	476
Danmarks Forsikringsanstalt	219	Fogd, Hans Peter Hansen	96
Dansk Arbejdsgiver- og Me- sterforening	35	Foged, M, Proprietær	620
Dansk Assurance Comp A/S..	418	Folsach, C v, Godsejer, Hof- jægermester	196
Dansk Frøavlskompani	564	Forsikringselskabet »Aurora«s Konkursbo	460
Dansk Smede- og Maskinar- bejder-Forbund	35	Frandsen, Anthon, Murermester	567
Dansk Sten Kompagni, A/S	771	Freund, Chr J, Snedkermester	478
Danske Atlas, Forsikrings A/S	173	Frichs, A/S	601
Davidsson, Olafur	581	Funder, V, Inspektør	657
De danske Statsbaner	390	Fyens Humleforretning ved J Nielsen	262
Den almindelige Brandforsik- ring for Landbygninger	442	Gebrüder Seeberg, Handels- og Rederifirmaet	295
Den danske Landmandsbank, Hypothek- og Vekselbank	202	Geertsen, Murermester	567
Det danske Kulkompagni	686	Geismar, Oscar, Sognepræst..	599
Det danske Sagførersamfund	493	Generaldirektoratet for Post- væsnet	250, 803
Det gensidige Forsikringsel- skab »Danmark«	219	Gleesen, H J, Direktør	625
Dourada, Lægteren, Rederiet for	456	Glostrup Kommune	518
Drejs, Restauratør	724	Godtfredsen, Ove, Papirhand- ler	714
Eagle Oil Company of New York	660	Goldberg, M, Købmand	79
		Goldschmidt, L, Proprietær	564

Pag	Pag		
Gormsen, Gorm Peder, Gaardejer	473	Herskind, A, Direktør	446
Grafisk Bureau (Handelstrykkeriet)	94	Hesteforsikringsforeningen for Husmænd og Parcellister i Snesere og omliggende Sogne	679
Grüner, Chr E, Godsejer	657	Holm, C, Gaardejer	516
Gyldenhøj, Hotelejer	232	Holm, Jacob, Godsforvalter	657
Hafnia, Handelskompagniet A/S	45	Holm, Jacob, Overretssagfører	657
Halvorsen, Johannes, Vognmand, fhv Mælkeforhandler	507	Holm, Harald Sigfred Alexander	210
Hansen, Skovfoged	523	Holten-Nielsen, Varemærke- registrator	7
Hansen, Anders Peter, Styrmænd	181	Huld, L, Grosserer	451
Hansen, August, Kreaturhand- ler	3	Hvid & Evensen, A/S	434
Hansen, C K, Bogbinder	329	Hviid, Hans, Fabrikant	101
Hansen, C K, Rederifirma	538	Høy, Bernhard, Grosserer	718
Hansen, Christian Jørgensen, Købmand	327	Ipsen, Chr P, Glarmester	96
Hansen, Frederik, Tømrmester	779	Isafjord Købstads Byraad	581
Hansen, G, Stolefabrikant	701	Jacobsen, A, Direktør	241
Hansen, Gudrun, Fru	793	Jacobsen, Adolf, Parcellist og Fragtmand	168
Hansen, H A, Købmand	637	Jacobsen, J, Snedkermester	478
Hansen, H P J, Bagermester	51	Jacobsen, J P, Gaardejer	337
Hansen, Henning, Husmand	530	Jacobsen, N, Cykelhandler	343
Hansen, J, Mejeriforpagter	273	Jensen, Alfred, Grosserer	781
Hansen, J A, res Kapellan	283	Jensen, Antoni, Grosserer	202
Hansen, Jens, Parcellist	5	Jensen, C P, Generalkonsul	295
Hansen, Jørgen, Tømrmester	394	Jensen, Carl, Murermester	567
Hansen, N, Mejeribestyrelse	516	Jensen, Dagmar, født Fraas, fhv Telefonistinde	640
Hansen, N P, Gaardejer	515	Jensen, Dagmar Noline, Fru	170
Hansen, Niels, Landarbejder	518	Jensen, Hans, Grosserer	273
Hansen, Rasmus, Husmand	706	Jensen, J C, Sagfører	567
Hansen, Valborg, Frk	709	Jensen, Jensine, f Christensen	14
Harboe, Alfred Thorkild, pens Oversergent	711	Jensen, L C, Ingeniør	609
Hedegaard, P K, Sagfører	657	Jensen, L P, Tømrmester	204
Heintzelmann, Chr, Maskinm	803	Jensen, Lars, Boelsmand	247
Heintzelmann, Th, Skibsfører	803	Jensen, Leon, Handlende	214
Helsingør Kommunalbestyrelse	212	Jensen, Niels, Murermester	567
Hemmingsen, H K, Ingeniør	464	Jensen, Niels, Tømrmester	567
Hempel's, J C, kemiske Fabrik	271	Jensen, P Rose, Murermester	567
Henningsen, Andreas, Grosse- rer, hans Dødsbo	662	Jensen, R P, Murermester	567
Henriksen, C, Direktør	241	Jensen, Robert, Ekspert	104
Henriksen, Peder, Gaardejer	473	Jensen, S P, Hotelforpagter	14
Henriques, Johannes & Co	23	Jensen, Th, Inspektør	766
Herlufsholm Skole og Gods	716	Johansen, Harry, Fisker	101
		Johansen, P, Furagehandler	793

	Pag		Pag
Johansen, Peter Kristian, Parcellist	679	Lassen, Jens, Tømremester ..	567
Johansen, W, Fabrikant	383	Lauridsen, P, Købmand	577
Jork, fhv Birkedommer	709	Lauritzen, J C, Muremester ..	567
Juncker, L S, Detailhandler ..	320	Lemvig, Chr, Godsejer	657
Justesen, Frede, fhv Løjtnant	464	Lemvig, H, Kontorchef	657
Jærnbanelinien Petrosavodsk-Sorokskaja Bugt	426	Lichtenberg, P, Handlende ..	325
Jørgensen, fhv Møller	68	Limhamns Snickerifabrik A/B.	771
Jørgensen, Jørgen M, Husmand	706	Lindgaard, A, Repræsentant.	571
Jørgensen, M, Muremester ..	567	Litland, A, Direktør	394
Kartoffelmelsfabriken Danmark		Locht, A, Fabrikant	383
A/S	297	Lohmann, Karl, Hestehandler .	57
Kirkeministeriet 283, 287, 599	668	Lollike, V, Gaardejer	311
Kjettrup, Jens Nielsen, Gdejer	277	Lund & Rasmussen	60, 361
Klit, L Nielsen, Muremester ..	567	Lund, Frode H, Direktør	82
Knipschildt, Godsejer	796	Lund, Niels E V, Sognepræst..	668
Knudsen, Helene, Enkefru	267	Lund, Regina, Enkefrue	182
Koch, Louis & Co	60	Mackeprang, Edvard, Dr polit	547
Kock, J Petersen, Tømrem..	567	Madsen, E R, fhv Hjælper ved	
Koefoed & Rasmussen	295	Statsbanerne	785
Kolding Andelsmejeri	507	Madsen, Ingvard, Arbejdsmand	47
Korn- og Foderstofkompagniet		Madsen, Jens, Gaardejer	275
A/S	733	Madsen, M P, Muremester ..	30
Kramer, O L, Direktør	781	Mammen & Drescher, Speditionsfirmaet	538
Kristensen, P, Proprietær	177	Markfrøkontoret (Trifolium) ..	564
Kristiansen, Kr, Gaardejer, Frøhandler	68, 471, 530	Mathieu, Georges René	7
Krogh, G F v, Generaldirektør	660	Meade-King, Robinson & Co, Ltd	60
Krogh, Otto P, Ingeniør	426	Melchior, Armstrong & Dessau, Firmaet	325
Københavns Frugtauktioner A/S	214	Mendes, Ernst, Kemiker	271
Københavns Kommune	676	Meyer, Hermann	327
Københavns Magistrat 170, 212,	752	Meyer, O G, Dyr læge	303
Københavns Telefon-Aktieselskab	640	Meyers Fabriker, Peter, A/S ..	714
Landbrugsministeriet.....	239	Meylænder, G A, Kaptajn	11
Lange, Laurits, Overretssagf..	248	Michaelsen, A, hans Konkursbo	455
Langreuters Eftf, W, Handelsfirma	670	Mikkelsen, Poul Helweg, Apoteker	747
Langtind, S/S, Rederiet for ..	207	Mogensen, Geo, Firmaet	615
Larsen, Frugthandler, hans Dødsbo	42	Mortensen, Chr, Landarbejder	518
Larsen, Hotelejer	232	Mortensen, Christian, Vekselerer	275
Larsen, Chr, Gaardejer	696	Mortensen, Sophie Jørgine, Fru	750
Larsen, E, Vognmand	418	Moustesen, Marie, Frk, Modehandlerinde	554
Larsen, L P, Handelsgartner ..	316	Murmanjærnbanen	426
		Møller, A C, res Kapellan	287

Pag	Pag		
Møller, Gustav, Sagfører	351	Olsen, Johan, Landarbejder ..	518
Nakskov Handelskompagni, A/S	660	Olsen, Johannes, Snedkerm ..	547
Nakskov Kommune	241	Pagh & Qvist Pedersen, Han-	
Nathansohn, Berthold, Veksele-		delsfirmaet	592
rer	754	Pedersen, Carl Henry	14
Neergaard, Edv de, Godsejer ..	199	Pedersen, I P, Gaardejer	398
Nordisk Oversøisk Handelsel-		Pedersen, M P, Slagter	559
skab, A/S	574	Pedersen, N C, Bager	55
Nielsen, A Fischer, Murermester	567	Pedersen, Peder, Gaardfæster .	199
Nielsen, Albert Viktor	398	Peter, Odert, Handelsagent ..	258
Nielsen, Anthon, Tømrermester	567	Petersen & Wraa, A/S	358
Nielsen, Carl, Murermester ..	567	Petersen, Alfred, Bagermester .	466
Nielsen, Chr, Gaardejer	701	Petersen, Alfred E, Grosserer	533
Nielsen, Chr Madsen, Gaardejer	471	Petersen, Carl, Malermester ..	204
Nielsen, Chr, Mejerist	306	Petersen, Christen, Gaardejer .	108
Nielsen, Georg, Købmand ..	55, 453	Petersen, Edmund, Overretssagf	19
Nielsen, Hans J, Grosserer ..	589	Petersen, Guldager, Grosserer	390
Nielsen, J M, Grosserer	87	Petersen, J E Damkiær, Skibs-	
Nielsen, Joh, Murermester	567	reder	764
Nielsen, Lars, Arbejdsmand ..	483	Petersen, J P, Møller	247
Nielsen, Marie, fhv Lærerinde..	378	Petersen, Julius	361
Nielsen, Michael, Købmand ..	423	Petersen, Jørgen, Landarbejder	518
Nielsen, N P, Vognmand	774	Petersen, N P, Tømrermester .	567
Nielsen, Niels, Chauffør	370	Petersen, O, Ingeniør	85
Nielsen, Niels, Gaardejer	721	Petersen, Ruth, Enkefru	460
Nielsen, P C, & Kemp, Handels-		Petersen, S P, Tømrermester	567
firmaet	731	Petersen, Valdemar, Skibsbyg-	
Nielsen, T T, Grosserer	343	ger	260
Nielsen, Victor, fhv Hotelbe-		Petersen, Viggo L, Elektriker..	248
styrer	799	Phister, Fr, Overretssagfører..	493
Nielsen, W R, Direktør	779	Politidirektøren i København .	220
Nielsen, William, Sagfører	774	Poschmann, C J N, fhv Tog-	
Nissen, E & Co, Firmaet	806	fører og Hustru	19
»Norden«, Kommissionsforretn	724	Posselt, J A, Murermester	567
Nordisk Fjerfabrik, A/S	733	Poulsen & Ragoczy, Handels-	
Nordisk Stormskadeforsikring,		firma	38
A/S	766	Poulsen, Christian, Gæstgiver .	727
Nordisk Sygeunion	609	Poulsen, Louis & Co	439
Novi, Cajus, Arkitekt	606	Poulsen, Mogens, Murermester .	567
Nybo, M K, Ingeniør	5	Poulsen, W & Carr, Skibsmæg-	
Nyrup, A S, Restauratør	533	lerfirma	611
Nyvang, Tømrermester	567	Privatbanken, A/S	761
Nørregaard, P	320	Provins Modehandlerforeningen	554
Odense Amtskommunes og		Rachlew, Skibsreder	574
Odense Kommunes Sygehus .	747	Rasmussen, A C, fhv Skibs-	
Olsen, Chr, Firmaet	316	reder	611

	Pag		Pag
Rasmussen, Carl A, Købmand	241	Skødebjerggaards Fællesmose,	
Rasmussen, Christian, Kaptajn	727	Interessentskab	601
Rander, G G F, Husejer	51	Sorø Amsraad	523
Randers Byraad	567	Sorø Byraad	498
Randrup, Jacob, Gaardejer	559	Stannow, J Chr, Skibsreder	239
Ravn & Tvenstrup	645	Stolberg, Bendt, Hestehandler	96
Rederiaktieselskabet Trans	527	Stubbekøbing, Rederiet, A/S	527
Rederiet »Falken« A/S	806	Svane, Hans, Gartner	309
Rederiet for Lægteren Dourada	456	Sveinsson, Gisli	551
Rederiet for S/S Langtind	207	Svendsen, Martin, Fisker	232
Rederiet for S/V Atlantic	340	Svendsen, O, Fragtmand	85
Rederiet Stubbekøbing, A/S	527	Svitzer, Em Z, Bjergnings-	
Rederifirmaet C K Hansen	538	treprise A/S	74, 764
Richelieu, A du Plessis de,		Sæmundsen, Carl & Co	594
Kammerherre, Admiral	752	Søllerød Kommune	589
Riisegaard, N Hansen, Gdejer	306	Søndergaard, Murermester	567
Risom, Gerh, & Co, Handels-		Sørensen, Carl, Mejerist	351
firmaet	682	Sørensen, Chr Bach, Murem	567
Rosengaard, Jacob, Sagfører	23	Sørensen, Jensine Margrethe,	
Roskilde Kommune	82	Gaardejerske	383
Roug, E, Proprietær	543	Sørensen, Urban, Slagtermester	3
Rudbeck-Larsen, Skibsmægler	456		
Russ, Else, Frk	104	Tang, Leonh og Søn	581
		Thejll, Frithiof, Grosserer	262
Salomonsen, Lauritz Villiam,		Thomsen, Scheel, Murermester	567
Grosserer	606	Thomsen, Th, Direktør og Fru	
Schmidt, M, Hestehandler	108, 109	E Thomsen	94
Schmitt, Axel & Co	644	Thorarensen, Valdemar	594
Schneeberg, J, Grosserer	79	Thrige, Thomas B, Fabrikant	309
Sebbelov, Proprietær	796	Thureby, Peter Rasmussen, Po-	
Seden Biskorup Elektricitets-		litbetjent	220
forening	33	Trans, Rederiaktieselskabet	527
Seeberg, Gebrüder	295	Trelde, Willy, Grosserer	738
Seidenfaden, Carl Chr, Direk-		Tvilum, Anth, Tømrermester	567
tør	483	Tweede Algemeene Verzekering	
Severinsen, Chr, Tømrermester	567	Maatschappij	173, 566
Simonsen, Arne, Direktør	535	Tyendebrandkassen Danmark	476
Simonsen, M, Vognmand	57		
Sivesgaard, Søren Jensen,		Ugelstad, S & Co	207
Gaardejer	277	Undervisningsministeriet	378
Sjølin, Clara, Fru	182		
Skagerak, Dampskibsselskab		Vad, A Sørensen, Murermester	567
A/S	181	Vamdrup Sogneraad	30
Skandia, A/S	689	Vejen Sogneraad	577
Skandinavisk Kreaturforsikrings-		Velling, P Chr, Tømrermester	567
selskab A/S	11	Vemb-Lemvig Jærnbaneselskab	442
Skattedepartementet	1	Vendssyssel Packing Co, A/S	615
		Viborg Sparekasse	455

Pag.	Pag.		
Vorbeck, Rud, Købmand	453	Wetzel, Oscar, Grosserer	731
Værkstedsklubben for Kalund- borg Skibsværft	260	Wilhelmsen, Arthur, Fiskeeks- portør	413
Warthoe, Emil, & Sønner, Han- delsfirma	437	Wilson & Co, A/S	434
Weber, Th, Sagfører	106	Wyandotte Co, Handelsfirmaet	423
Welløw, Jens, Tømrermester . .	567	Zimmer & Hagen, Hdlsfirmaet	637
Wenk, H C, Firmaet, dets Efftl	714	Ørum, Kai, Direktør	106
Westend, Byggeselskabet A/S	303	Østergaard, E, Bankdirektør . .	241

Kriminelle Sager.

Pag.	Pag.		
Aagaard, Christian Hendrik . .	533	Christensen, Samuel Georg Christian	351
Akselsen, Aksel Valdemar . . .	458	Christiansen, Christian Peter..	45
Andersen, Anders Banholt . . .	375	Damberg, Thomas Karlo Georg	813
Andersen, Anders Frederik . .	421	Ebsen, Aksel Kristian	371
Andersen, Anders Hansen	740	Engerslev, Anders Thor	769
Andersen, Anders Peter	740	Fick, Einer Herman Valdemar	486
Andersen, Annette Louise Wil- helmine	293	Frederiksen, Kristen Peter . .	364
Andersen, Hans	351	Gustavsen, (Gustafsson) Carl August	635
Andersen, Marius Emil Christian	770	Hansen, Carl Christian	770
Andersen, Ole Frederik Fren- zel	29, 109	Hansen, Carl Marius	811
Andersen, Poula Katrina Petrea	653	Hansen, Gert Hjalmar Vilhelm	429
Andersen, Sørine, f Christensen	180	Hansen, Hans Christian	73
Batiste, Mackenzie, Sømand . .	489	Hansen, Hans Johannes	266
Bavnild, Carl August Thorvald	71	Hansen, Holger Martin	351
Bechgaard, Carl	500	Hansen, Lars	228
Berendt, Svend Thorvald Vil- helm	41	Hansen, Laura Vilhelmine Eli- sabeth, f Andersen	228
Bille, Carl Adolph	388	Hansen, Otto Alfred	351
Boiesen, Valdemar Theodor Christian	770	Hansen, Robert Louis Arthur..	334
Breiting, August, Overpolitibetj	186	Hansen, Vilhelm	609
Bressendorff, Camillus Holger Viggo Bresselau v	432	Hansen, Vilhelm Magnus	718
Bæhrenz, Ejnar Karl Kristian..	433	Heinze, Clemens Poul	496
Caspersen, Carl Hjalmar	41	Hemmie, Henry	63
Christensen, Rasmus Johs Martin	41	Hovgaard, Lars Peter	67

	Pag.		Pag.
Iversen, Niels Møller	811	Larsen, Laurits Søren	405
Jacobsen, Christian Veirsø ...	369	Larsen, Valdemar Frederik ..	523
Jensen, Anne Marie, f Thronsdatter (Guldbrandsen)	351	Larsson, Aksel Ludvig	793
Jensen, Carl Eugen	369	Laursen, Karen Marie	367
Jensen, Christen ..	410	Lawaetz, Carl Anton Nicolaj ..	83
Jensen, Dusinius Thomas	718	Lehd, Frederik Gutfeld Nielsen	783
Jensen, Frederik Christian Louis	535	Lindberg, Mozart	791
Jensen, Hakon Bjørn	349	Løvstrøm, Herluf Kronberg ..	720
Jensen, Hans Peter	718	Madsen, Aage Christian	374
Jensen, Jens Carl m fl	634	Madsen, Bernhard Jonas Bartimæus ..	44
Jensen, Jens Christian	410	Madsen, Niels Peter	577
Jensen, Jens Herløv	350	Mathiesen, Aage Peter Einar..	405
Jensen, Jens Kristian Thorvald	537	Mikkelsen, Theodor	38
Jensen, Jens Stanley Bang ..	172	Mortensen, Hans Peter	373
Jensen, Marinus	199	Mortensen, Morten Hansen	642
Jensen, Niels Christian	740	Mouritsen, Christian	486
Jensen, Niels Hansen	509	Munk, Hans Peter Marcus	355
Jensen, Viggo Knud	770	Mørch, Johan Alexander Emil	559
Johansen, Alexander Nicolaus Einar ..	403	Nielsen, Albert Victor	188
Johansen, Christen Lange Bjergby ..	322	Nielsen, Anders	26
Josefsson, Karl Oscar Agtur..	407	Nielsen, Anna Marie	650
Juhl, Jørgen ..	624	Nielsen, Christian Nicolaj	188
Jørgensen, Aage Mansa Emil Holck ..	580	Nielsen, Hans	291
Jørgensen, Alfred Lars Peter	577	Nielsen, Kaj Marius Thorvald..	743
Jørgensen, Ane Marie, f Gert..	653	Nielsen, Knud Frederik ..	176, 361
Jørgensen, Christian Frederik	580	Nielsen, Peter Erik	184
Jørgensen, Herman Peter Johs	653	Nielsen, Peter Johan Theodor	41
Jørgensen, Lars Viggo Julius..	347	Nielsen, Søren Christian	720
Kalko, Hilarius ..	194	Nielsen, Viggo Frederik	188
Kirkeskov, Ove Marius	613	Nilsson, Alfred Bernhard	789
Kjær, Anna Louise, f Philipsen	650	Nordentoft, Poul	111
Knudsen, Alfred Ludvig	770	Nygaard, Poul	44
Koralewski, Wladimir	237	Olesen, Marie Hansine Camilla	503
Kristiansen, Henry Harald Anders ..	401	Olsen, Frits	67
Krøyer, Svend Oxholm	176	Olsen, Jens Peder	280
Larsen, Alex Alfred Munkehøj	180	Olsen, Niels Peder	791
Larsen, Hans Peter Marius ..	408	Olsen, Svend Otto Johannes ..	387
Larsen, Holger Alfred	266	Pedersen, Alfred	294
Larsen, Jens Gerhard	241	Pedersen, Carl August	265
Larsen, Lauritz Christian	549	Pedersen, Carlo Jørgen Sofus	41
		Pedersen, Ejnar Christjan	651
		Pedersen, Jens	638

Pag.	Pag.		
Pedersen, Kristian Frederik Vilhelm	226	Staugaard, Linus Emil Richard Frederiksen	387
Pedersen, Osvald Ingemand ..	304	Stilling, Ludvig Konrad	665
Pedersen, Otto Viggo Vilhelm	562	Strand, Richardt Karl Frederik	192
Persson, Svend Aage Alexander Emanuel	174	Svendsen, Oscar	392
Petersen, Edvard Christian, kaldet Scheuer	530	Sørensen, Anders Christian ..	537
Petersen, Hans Bernt	356	Sørensen, Anton	392
Petersen, Sofus Arthur	369	Sørensen, Christian Jensen ..	524
Petersen, Poul Villiam	648	Sørensen, Einar Aage	485
Poulsen, Axel Emil	280	Sørensen, Hans Peter	471
Pugerup, Peder Charles Hansen	291	Sørensen, Jens Ulrik Vogelius	408
Rasmussen, Johannes	725	Sørensen, Markus	355
Rée, Georg Hermann	381	Sørensen, Søren Albert Andreas	510
Rosén, John Hjalmar	91	Sørensen, Søren Christensen..	224
Rosendal, Carl Martin Dyrendal	566	Sørensen, Søren Kai	347
Samsing, Ane Katrine, f Mikelsen	563	Thomsen, Margrethe, f Andersen	403
Schimmelmann, Heinrich Carl	684	Tjørnelund, Andreas Jensen ..	269
Schmidt, Andreas Christian Lauritzen	416	Topp, Oscar	720
Schmidt, Arno	718	Ulriksen, Hans Christian	714
Schou, Anton Frederik	223	Valentin, Alfred Herman	444
Slangerup, Jens Peter Martin Mor	322	Vollertsen, Viktor Edmund ..	512
		Willadsen, Albert William	527
		Østberg, Kristen Holger Christensen	59

Fortegnelse
over
de i Sagregistret benyttede Rubriker.

Afvisning.	Ed.
Agenter.	Ekspropriation.
Aktieselskab.	Elektriske Anlæg.
Alderstid.	Elevatorer.
Alimentation.	Embedsforbrydelser.
Anke.	Entreprise.
Annoncer.	Erstatning (udenfor Kontraktsforhold).
Apoteker.	Falsk Udlæggelse af Barnefader.
Arbejdsstandsninger.	Fattigvæsen.
Arbejdsstridigheder.	Firma.
Arrest paa Gods.	Fiskeri.
Arv.	Foreninger.
Auktion.	Forkøbsret.
Automobiler.	Forsikring.
Banker.	Forsæt.
Barnefødsel.	Forsøg.
Bedrageri.	Fosterfordrivelse.
Betaling.	Frihedskrænkelser.
Betinget Dom.	Fuldmagt.
Betleri.	Fængsling og Anholdelse.
Bevis.	Fæste.
Blodskam.	Gaver.
Bogføring.	Gejstligheden.
Borgerlig Retspleje.	Gentagelsesstraf.
Brandstiftelse m m.	Grundlov.
Brandstiftelse (uagtsom).	Gæld.
Bygningsvæsen.	Handelsomsætning.
Børsforretninger.	Hittegods (ulovlig Omgang med).
Desertion.	Hæleri.
Dokumentfalsk.	Hævd.
Domme.	Interessentskab.
Dommere.	Island.
Domstolene.	

Jagt.	Selvtægt.
Jærnbaner.	Servituter.
Kaution.	Skatter.
Kommission.	Skibe.
Konkurs.	Skifte.
Konnossement.	Skøn.
Kontrakt.	Stempelvæsen.
Kornligningen.	Strafferetspleje.
Kære.	Stævning.
Køb og Salg.	Sædelighedsforbrydelser.
Leje.	Sækning af Skib.
Likvidation.	Søfart.
Lægevæsen.	Søpanteret.
Mageskifte.	Telegraf og Telefon.
Manddrab.	Tilbagesøgning.
Meddelagtighed.	Tilregnelighed.
Mened og beslægtede Forbrydelser.	Tilstaaelse.
Mishandling af Hustru.	Tjenesteforhold.
Mønt.	Tjenestemænd.
Næringsvæsen.	Transport.
Nævningesager.	Tyveri.
Offentlig Myndighed og Orden.	Tørvemoser.
Pant.	Udførselsforbud.
Pension.	Udland.
Postvæsen.	Unødig Trætte.
Prisregulering.	Valgret og Valgbarhed.
Ran.	Vand.
Reklamation.	Varemærker.
Retsafgift.	Veje.
Rufferi.	Vejvæsen.
Røveri.	Voldsforbrydelser.
Sagførere.	Værneting.

SAGREGISTER.

Afvísning.	Pag
<p>En Sag, der var afvist fra Landsretten som alt tidligere paadømt, idet der derhos var paalagt Sagsøgeren Bøde for unødigt Trætte, blev indbragt for Højesteret, der stadfæstede Landsrettens Dom og yderligere paalagde Appellanten en Bøde af 200 Kr for uden rimelig Grund at have indbragt Sagen for Højesteret . . . . .</p>	246
<p>En Sparekasse, der havde anmeldt et Vekselkrav i et Konkursbo, hvor det imidlertid nægtedes anerkendt, anlagde inden den i Rpl § 668, 1 Stk, fastsatte 4 Ugers Frist Sag mod Boet; men denne Sag afvistes. Antaget, at Sagsøgeren ikke kunde være afskaaret fra at indbringe den afviste Sag paany for Retten, og at Fristen for Anlæggelsen af ny Sag — i Mangel af udtrykkelig Bestemmelse — efter Analogien af Rpl § 668 maatte sættes til 4 Uger . . . . .</p>	455
<p>En Tiltalt var bl a tiltalt for Bedrageri eller svigagtigt Forhold, fordi han ved sin Bortgang fra Fattiggaarden i Horsens havde tilegnet sig nogle ham til Brug under Opholdet paa Fattiggaarden overladte Klædningsstykker; ved Højesteret blev Sagen imidlertid forsaavidt afvist fra Landsretten som ikke hørende under Domstolenes Paakendelse, jfr Lov Nr 67 af 9 April 1891 § 41 . . . . .</p>	486
Agenter.	
<p>En Grosserer havde lovet en Agent en betydelig Provision, hvis han hjalp ham af med et vanskelig sælgeligt Parti Humle. Det lykkedes Agenten at skaffe en finsk Køber; men umiddelbart før dennes Opfyldelse af Handlen lykkedes det Grosserereren at faa Agenten til at gaa ind paa en betydelig Reduktion af Provisionen. Da det imidlertid maatte antages, at denne Indrømmelse var givet ud fra den Forudsætning, at den finske Køber ikke vilde opfylde Handlen efter de oprindelig aftalte Vilkaar, og da Grosserereren havde været klar over denne Forudsætnings Urigtighed, kunde Indrømmelsen ikke binde Agenten . . . . .</p>	258

	Pag
En Cykelhandler i Aarup havde i April 1919 truffet Aftale med en københavnsk Grosserer, der stod i Forbindelse med Opels Fabrik i Rüdeshheim, om Levering af 6 Opel-Automobiler. Da Fabriken imidlertid satte sine Priser op, og Revolutionen i Tyskland foranledigede Leveringsvanskeligheder, annullerede Grosserereren d 7 Nov 1919 Ordren. Cykelhandleren søgte derefter Grosserereren til Erstatning for Misligholdelse af Handlen, men denne frifandtes, da Cykelhandleren e O maatte antages at have forstaaet, at han kun var optraadt som Agent for den tyske Fabrik	343
Et Aktieselskab for Landbrugsmaskiner, i hvilket Direktøren kun i Forbindelse med et Bestyrelsesmedlem eller en Prokurist kunde tegne Selskabet, dog anset bundet ved en af Direktøren alene med en Repræsentant indgaaet Engagementskontrakt, da der efter det Foreliggende maatte gaas ud fra, at Kontrakten var godkendt af dertil kompetente Personer indenfor Selskabets Ledelse	570
Et Firma (B), der havde overtaget Agenturet i Maskiner for et andet Firma (A) havde til en Gaardejer solgt en A tilhørende Petroleumsmotor og i Forbindelse dermed et brugt Tærskværk, saaledes at A i Kontrakten stod som Sælger af begge Maskiner. Da Køberen ikke betalte, anlagde A Sag mod Køberen, der imidlertid blev frifundet, da Tærskværket var ukontraktmæssigt. Da B overfor A havde garanteret for Tærskværkets Kontraktmæssighed, dømtes B til at erstatte A det ved Køberens Frifindelse forvoldte Tab	670
En Agent, der havde bragt en Handel i Stand mellem et herværende Firma og Wirtschaftliche Geschäftsleitung der n-ö Landesregierung, Wien, havde af Firmaet faaet Tilsagn om Provision saasart Varerne var modtaget og Sendingen konstateret at være kontraktmæssig. E O ikke anset godtgjort at Varerne var ukontraktmæssige, hvorfor der tilkendtes Agenten Provision	682
Antaget, at der ikke tilkom et Firma, der som Agent for en Grosserer havde solgt et Parti Dampkul, Provision, da Handlen, tildels paa Grund af Køberens Forhold, ikke blev opfyldt	731

Aktieselskab.

En norsk Kaptajn fundet berettiget til at annullere sin Aktietegning i et Kreaturforsikringsselskab, da de ham af Selskabets administrerende Direktør givne Oplysninger om Selskabets økonomiske Stilling — hvilke Oplysninger maatte antages at have været medbestemmende for ham ved hans Aktietegning — paa væsentlige Punkter havde været ganske urigtige, idet Selskabet den Gang i Virkeligheden havde været overmaade slet stillet, hvad Direktøren i alt Fald burde have været klar over . . . . .

- Et uregistreret Aktieselskab (»Bilco«) havde i Tiden omkring Nytaar 1920 ved sin Forretningsfører (der var designeret til adm Direktør, men, da han manglede de i Aktielov Nr 468 af 29 Sept 1917 § 29 krævede Betingelser, senere anmeldtes som dets »Prokurist«) solgt et større Parti tyske Drejlsklæder, men kunde ikke opfylde Handlen. En falstersk Gaardejer, der var Medlem af Selskabets Bestyrelse, dømt til — in solidum med »Prokuristen« og den øvrige Bestyrelse — at betale Køberen Erstatning for Misligholdelsen, idet Bestyrelsen vidste eller i hvert Fald burde have vidst, at Prokuristen drev Forretning i Selskabets Navn, skønt det ikke var registreret. Af Sø- og Handelsretten, hvor bl a ogsaa selve det uregistrerede Aktieselskab var indstævnet, blev Sagen for dets Vedkommende afvist i Medfør af Aktiel § 12, 1 Stk.. 311
- Et Firma, der havde tegnet sig for 100 000 Kr Præference Aktier til Udvidelse af en kalundborgsk Fabriks Aktiekapital, ansaas løst fra denne Overenskomst, fordi det maatte antages at have været en bestemt og afgørende Forudsætning for Overenskomsten, at det Beløb, hvorpaa en som Betaling for Aktierne udstedt Veksel lød, ved Diskonteringen blev stillet til Aktieselskabets Disposition, og denne Forudsætning var bristet 439
- Aktieselskabet »Aurora« havde i Marts 1919 i sin Indbydelse til Tegning af Aktier til Udvidelse af Aktiekapitalen bl a udtalt, a) at der for det udbudte Aktiebeløb ikke skulde overtages nogen bestaaende Forretning eller bestemte Formuegenstande, samt b) at Tegningsforpligtelsen bortfaldt, hvis der ikke inden Juni var tegnet mindst 500 000 Kr. Skønt Selskabet ikke havde overholdt Tilsagn a), og skønt Fristen i b) var længere end efter Aktielovens § 8 tilladt og fuld Tegning end ikke var opnaaet inden den fastsatte Frist, ansaas en Aktietegner dog ikke berettiget til saa sent som i Slutningen af 1920 at sige sig løs fra Aktietegningen. Udvidelsen var allerede anmeldt til Registrering i Slutningen af Aug 1919, og Selskabet var i Sept 1920 taget under Konkursbehandling.
- Antaget, at Indbydelsen, der var trykt i 1500 Eksemplarer, hvoraf de fleste var udbredt gennem dets Agenter og en Del lagt ind i Revisionsbanken, maatte anses som offentlig.. 460
- Et Aktieselskab for Landbrugsmaskiner, i hvilket Direktøren kun i Forbindelse med et Bestyrelsesmedlem eller en Prokurist kunde tegne Selskabet, dog anset bundet ved en af Direktøren alene med en Repræsentant indgaaet Engagementskontrakt, da der efter det Foreliggende maatte gaas ud fra, at Kontrakten var godkendt af dertil kompetente Personer indenfor Selskabets Ledelse 570

Alderstid.

- En Parcelist i Kikhavn, Ejer af Matr Nr 31, paastod ved Alderstids Hævd at have vundet Ret til at færdes ad en Slags Sti (Jordvold) over en Nabogrund, der laa mellem hans Grund og Stranden, men fik ej Medhold, idet det vel fandtes godtgjort, at der siden Midten af forrige Aarhundrede havde fundet Færdsel Sted over Nabogrunden, naar der af Ejeren af Matr Nr 31 var drevet Fiskeri fra Stranden; men det fandtes ej godtgjort, at denne Færdsel havde haft en saadan Stadighed, at der derved kunde være vundet Ret for Ejeren af Matr Nr 31 til en ubegrænset Færdsel det paagældende Sted, og ej heller, at den stedfundne Færdsel havde haft Karakteren af en Retsudøvelse 5
- Ejeren af Ørsholtgaard idømt Bøde og Erstatning efter Ferskvandsfiskerilov Nr 317 af 2 Juni 1917 § 25, jfr § 30, for at have fisket i Gurre Sø udfor et til Gaarden hørende M Nr (der var erhvervet for Gaarden i 1806 uden Fiskeriret), idet det ikke ved de afgivne Vidneforklaringer fandtes godtgjort, at Fiskeriret var vundet ved Alderstidshævd 239

Alimentation.

- En som Barnefader indstævnet Mand, af hvis Ed Sagens Udvalg ved Underrettens foreløbige Dom var gjort afhængig, og som straks efter Dommens Afsigelse havde aflagt Eden og derefter var frifundet ved endelig Dom, blev ved Landsretten og Højesteret dømt pure 104
- En som Barnefader udlagt Mand, der i Hh t foreløbig Underrettsdom havde aflagt Ed og derefter ved endelig Underrettsdom var frifundet, blev under Appellen pure dømt 210

Anholdelse, se Fængsling og Anholdelse.

Anke.

- En Kontraappelstævning afvist, da den var udtaget efter Udløbet af den i Rpl § 1035 fastsatte Ankefrist 473
- Nogle for Højesteret mod et foretaget Dækningskøb fremsatte Indsigelser, der ej havde været fremsat i første Instans, og med hvilke Modpartens Sagfører først var gjort bekendt umiddelbart før Domsforhandlingen i Højesteret, fandtes mod Modpartens Protest ikke at burde tilstedes 644

Annoncer.

- Redaktøren af »Nationaltidende« idømt en Bøde for Overtrædelse af Apotekerloven Nr 132 af 29 April 1913 § 19, idet han i Strid med Sundhedsstyrelsens Bek af 19 Nov 1915 havde optaget en Annonce om »Sanatogen«, der angaves at være »et glimrende Styrkemiddel for Folk, der slider paa Nerverne,

	Pag
for Rekonvalescenter og alle, som lider af Nervesvækkelse, Søvnløshed, Blodmangel, Fordøjelsesbesværigheder etc.«....	194
Apoteker.	
Redaktøren af »Nationaltidende« idømt en Bøde for Overtrædelse af Apotekerloven Nr 132 af 29 April 1913 § 19, idet han i Strid med Sundhedsstyrelsens Bek af 19 Nov 1915 havde optaget en Annonce om »Sanatogen«, der angaves at være »et glimrende Styrkemiddel for Folk, der slider paa Nerverne, for Rekonvalescenter og alle, som lider af Nervesvækkelse, Søvnløshed, Blodmangel, Fordøjelsesbesværigheder etc.«....	194
Antaget, at der ifølge Skøde af 1801 paahvilede Svaneapoteket i Odense en Pligt til at levere Medikamenter til Odense Graabrødrehospitals Sygehus med 25 pCt Rabat, og at den Sygehuset saaledes tilkommende Ret ved Overenskomster af 1861—63 var overført til det da af Odense Amtstuedistrikt og Odense By opførte nye Sygehus	747

Arbejdsstandsninger.

Værkstedklubben for Kalundborg Skibsværft, der uden Føje ved Trusler om Arbejdsstandsning havde bevirket, at en paa Værftet arbejdende Skibsbygger ikke kunde overtage en ham af Værftet tilbudt Stilling som Underbygmester, og desuden, at han i ca ½ Aar overhovedet ikke kunde arbejde paa Værftet, tilpligtet at erstatte ham det derved forvoldte Tab med 3000 Kroner	260
---	-----

Arbejdsstridigheder.

Ved den faste Voldgiftsrets Kendelse var der paalagt Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbunds Afdeling I en Bod af 40 000 Kr, og da Afdelingen ikke kunde betale denne Bod, lod Arbejdsgiverforeningen den erklære fallit. Konkursboet — og under Appellen Arbejdsgiverforeningen paa Konkursboets Vegne — søgte derefter selve Forbundet til at indbetale et Beløb tilstrækkeligt til Fyldestgørelse af de i Boet anerkendte Fordringer, derunder de 40 000 Kr, under Henvi- sning til, at Afdelingen ikke var en selvstændig Organisation, navnlig heller ikke i økonomisk Henseende, men kun en administrativt udsøndret Gruppe af Forbundet; men Forbundet frifandtes, da Afdeling I maatte anses som et selvstændigt Retssubjekt i samme Forstand som andre Fagforeninger....	35
---	----

Arrest paa Gods.

Et københavnsk Firma, der mente at have et Erstatningskrav mod et Riga-Firma for Misligholdelse af en Sukkerhandel, gjorde her Arrest i et Riga-Firmaet tilhørende Beløb. Da Riga-Firmaet imidlertid frifandtes, blev Arresten ophævet og der

tilkendtes Riga-Firmaet ifølge Rpl § 641 en Erstatning af 2000 Kroner	295
En Vekselerer (A) havde sendt en Grosserer (B) til Amerika, for at han dér skulde gøre Forretninger i begge Navn og forsynet ham med et Akkreditiv paa 10 000 Dollars — hvoraf B efterhaanden optog 5000 Dollars — samt anbefalet ham til et amerikansk Firma. Da A mente at B misligholdt Aftalen, afbrød han Forretningsforbindelsen med B og tilskrev de Firmaer i Amerika, som havde søgt Referencer om B, bl a at denne havde gjort sig skyldig i uomtvisteligt Tillidsbrud, samt gjorde Arrest hos B for de 5000 Doll, denne havde optaget paa Akkreditivet. Da Arresten fandtes ulovlig og A derhos uberettiget til at sigte B for Tillidsbrud, blev Arresten ophævet og A tilpligtet at erstatte B det denne ved Arresten og Sigtelsen tilføjede Tab under ét med 15 000 Kr.	754

Arv.

En Enke, der hensad i uskiftet Bo med sin gifte Datters Samtykke, havde ved Datterens Død overfor Svigersønnen givet Afkald paa al Arv efter Datteren og var senere død. Ikke fundet Hjemmel for at antage, at Enkens Afkald forudsatte, at Svigersønnen for sin Del gav Afkald paa sin Hustrus uudsiftede Fædrearv, eller for at antage, at Enkens Afkald kun angik Datterens Ejendele, bortset fra den uudsiftede Fædrearv	446
--	-----

Auktion.

En Handlende i Bergen (N) havde givet A/S Københavns Frugtauktioner i Kommission at sælge et Parti Appelsiner. Partiet blev solgt for 27 Kr pr Kasse; men da Varen viste sig gennemsnitlig at være ringere end de Prøvekasser, der af Selskabet var forevist før Auktionen, vægrede de fleste af Køberne sig ved at modtage og betale dem. N søgte Selskabet til at godtgøre ham Tabet ved denne Annulation og fik Medhold, da det maatte gaa ud over Selskabet, der i høj Grad havde tilsidesat den det paahvilende Pligt til at varetage N's Interesser, at det under Sagen ikke var behørig oplyst, hvordan Appelsinerne i Virkeligheden var, og hvilken Værdi de havde	214
--	-----

Automobiler.

Et Lastautomobil var købt paa Vilkaar af, at det kunde passere Bakkerne mellem København og Hørsholm med en Last af $2\frac{1}{2}$ à 3 Tons, naar det forinden underkastedes en mindre Reparation. Da imidlertid Automobilet trods Reparationen ifølge et afholdt Skøn ikke i Længden kunde holde til at belastes med mere end 2 Tons, fandtes Køberen berettiget til at kræve

	Pag
Handlens Tilbagegang og Udgifterne til Reparationen godtgjort af Sælgeren	85
En Maskinhandler havde til en Fragtmand for 13 000 Kr solgt et brugt Lastautomobil med garanteret Bæreevne af 5 Tons. Da Automobilet viste sig kun at have en Bæreevne af 4 Tons og desuden led af andre væsentlige Mangler, kendtes Fragtmanden berettiget til et Afslag af 5000 Kr. Derimod kunde hans Paastand om Handlens fuldstændige Tilbagegang ikke tages til Følge, da han ikke overensstemmende med Købel § 52, 2 Stk, uden ugrundet Ophold havde givet Køberen Meddelelse om, at han vilde hæve Handlen.	168
Politibilen kørte ved en fejl Manøvre fra Førerens Side ind i en Butiksrudd paa Øresundsvej, saa den knustes. En Dame, der laa syg i et ved Siden af Butiken værende Værelse, udstødte et Skrig, og Butikens Indehaverske, der opholdt sig i et Køkken bag Butiken, blev ved at høre Larmen fra Ruden og Skriget saa forskrækket, at hun, der i Forvejen var meget nervøs, fik et Nervechok, der i alt Fald foreløbig gjorde hende uarbejdsdygtig. Antaget, at de for Paakørsdens Følger iøvrigt Ansvarlige ikke kunde være pligtige at erstatte denne Helbredsforringelse, idet den maatte anses som en fjern og upaaregnelig Følge	220
En Mand, som havde købt en brugt Motorcykel, der opgaves at være »Model 1918«, ansaae e O at have været uberettiget til at afvise den, uagtet den viste sig at være af Model 1916. Han havde nemlig inden Købet ladet en Tillidsmand besé og en Mekaniker undersøge Cyklen; denne var kun lidt slidt, og Forskellen mellem de to Modeller maatte efter sagkyndigt Udsagn antages at være ringe.	464
En Motorvogn, der kom kørende i Espergærde ad Strandvejen sydpaa, paakørte en Arbejdsmand, der kom cyklende ad en Sidevej ind paa Strandvejen. Da det ikke fandtes godtgjort, at Føreren havde udvist den Agtpaaagivenhed og Omhu, som udkræves ved Benyttelsen af Motorkøretøjer, tilpligtedes han efter Lov Nr 149 af 20 Marts 1918 § 33, 1 Stk, at erstatte Arbejdsmanden den ham ved Paakørslen tilføjede Skade med 1700 Kr	483
Føreren af et Automobil, der kørte i uforsvarlig stærk Fart gennem Nørrebrogade i Aarhus, paakørte en ca 10aarig Dreng, som kom frem paa Vejbanen ca 2 m foran Automobilet bag ved et i modsat Retning kørende Hestekøretøj, og som derved dræbtes. Føreren efter Strfl § 198 og Automobillov Nr 149 af 20 Marts 1918 § 32, jfr §§ 19, 22, 2 Stk og 24, 1 og 2 Stk, idømt en Bøde af 2000 Kr	684
Et A/S, hvis Lastautomobil var stødt sammen med et af Amagerbanens Tog, tilpligtet at betale den Banens Materiel tilføjede Skade, da der, selv om der maatte kunne siges at være begaaet en Fejl fra Lokomotivførerens Side, kun kunde tillægges	

denne Fejl underordnet Betydning, navnlig sammenlignet med den af Automobilets Chauffør udviste store Uforsigtighed.. 686

Banker.

En Grosserer havde af en af Landmandsbankens Filialer faaet Tilsagn om, at den paa visse Vilkaar vilde købe et Beløb i tyske Mark til ham; men Grossereren havde senere annulleret sin Bestilling og fremsat Ønske om Mark-Indkøb paa andre Vilkaar, hvilket Ønske Banken ikke efterkom. Et af Grossereren i den Anl fremsat Erstatningskrav anset ubeføjet 202

Et østrigsk Firma havde i Jan 1920 anmodet en herværende Bank om for Firmaets Regning at aabne Remburs i Favør af et dansk Firma, saaledes at dette skulde have Remburssummen 2000 Kr udbetalt mod Aflevering af rene Afladepapirer for 10 000 kg Chromallun, eventuelt med 2 Kr pr virkelig afladet Kilo. Efter at Banken flere Gange havde anmodet om nærmere Instruktioner, sendte Firmaet den 23 Februar s A et Telegram med Ordre til at udbetale mod Overtagelsesbevis af en navngivet Speditør. Antaget, at Banken havde været berettiget til at gaa ud fra, at dette Telegram indeholdt den endelige Ordre m H til Udbetalingen, saaledes at den ikke havde gjort sig skyldig i nogen Forsømmelse ved ikke at forlange autoriseret Vægtattest forinden Udbetalingen.. 761

Barnefødsel.

En Kvinde dømt for uforsvarlig Omgang ved Barnefødsel.... 367

Bedrageri.

En Tiltalt var bl a tiltalt for Bedrageri eller svigagtigt Forhold, fordi han ved sin Bortgang fra Fattiggaarden i Horsens havde tilegnet sig nogle ham til Brug under Opholdet paa Fattiggaarden overladte Klædningsstykker; ved Højesteret blev Sagen imidlertid forsaauidt afvist fra Landsretten som ikke hørende under Domstolenes Paakendelse, jfr Lov Nr 67 af 9 April 1891 § 41 486

(§§ 251 og 253).

En tiltalt Person, der dels havde ladet sig udbetale Forskud paa Varepartier, som han i Strid med Sandheden opgav at kunne skaffe, dels havde solgt Skrivemaskiner som han selv havde lejet eller købt paa Afbetaling, anset efter Strfl §§ 251 og 253 364

(§§ 251, 253 og 257).

Tvende Tiltalte dømt henholdsvis efter Strfl §§ 251 og 253, og efter disse §§ samt § 257 369

En Tiltalt anset efter Strfl §§ 253 og 257 530

	Pag
(§ 251).	
Straf herfor idømt	347
En Tiltalt, der havde købt $\frac{1}{2}$ Td Olie, dømt efter § 251, da det fandtes bevist, at han ikke havde haft til Hensigt at betale den, dengang han købte den. Af Landsretten var Tiltalte dømt efter § 252, nemlig for at have fragaaet Modtagelsen af Olien	416
En Tiltalt, der paa Torvet i Vejle havde solgt et Læs Tørv idet han urigtigt opgav overfor Køberen, at Læsset indeholdt 1328 kg, og som senere da Køberen reklamerede, foreviste en af en kgl Vejer udstedt Vejeattest, der lød paa 1328 kg, men som vedrørte saavel det solgte Læs som et andet samtidig med dette vejet Læs, dømt efter Strfl § 251	485
En Tiltalt, der ved urigtige Foregivender om at have et Beløb indestaaende i en Bank, havde bevæget en Møllejejer til at yde sig et Pengelaan, og derefter havde givet Møllejeeren Transport paa det efter hans urigtige Opgivende i Banken indestaaende Beløb, anset efter Strfl § 251	624
En Tiltalt, der i 8 Tilfælde havde købt Heste og andre Husdyr paa Vilkaar, at Ejendomsretten først overgik til ham, naar han betalte dem og desuagtet havde solgt dem uden at have opfyldt dette Vilkaar, anset efter Strfl § 251	648
Tvende Tiltalte dømt efter Strfl § 251	720

(§ 253).

En Tiltalt dømt bl a for Bedrageri i Medfør af § 253	41
En Tiltalt dømt bl a for Bedrageri i Medfør af § 253	63
En Tiltalt, der havde tilbudt et Firma et Parti Tovværk, som han angav at have paa Haanden, og faaet et Forskud paa 200 Kr, som han forbrugte uden at levere Tovværket, dømt efter § 253	267
En Tiltalt dømt for Bedrageri efter § 253	405
Straf herfor idømt	432
En Tiltalt anset efter Strfl § 253	609
En Tiltalt dømt efter Strfl § 253	720

(§ 257).

En Tiltalt, der ikke tidligere havde forhandlet Kul eller Koks, havde solgt to Læs Kokssmuld og havde for disse ved en Fejltagelse fra Modtageren, der skulde opgøre hans Tilgodehavende efter en aftalt Pris pr Ton, modtaget 781 Kr 20 Øre, i Stedet for 78 Kr 12 Øre. Senere samme Dag leverede Tiltalte endnu to Læs, for hvilke han fik ialt 77 Kr 35 Øre. Medens Tiltalte ikke fandtes skyldig i bedrageligt Forhold ved Modtagelsen af det fejlagtigt beregnede Beløb for de første to Læs, blev han dømt efter § 257 for at have forbrugt det Modtagne, skønt han, da han fik Betaling for de

	Pag
næste to Læs, maatte være blevet klar over, at han havde faaet for meget for de to første Læs.....	226
En Tiltalt, der havde faaet udleveret nogle Varer af en Fabrikant i Kommission, og som disponerede over dem i Strid med Aftalen og forbrugte de ved Salget indvundne Penge, dømt efter § 257	304
En Kvinde, der fra en Modeforretning, hvor hun var ansat uden at oppebære Løn udover Kost og Logi, havde i Tiden fra 1 Dec 1917 til 1 Dec 1919 tilegnet sig forskellige til ialt 1500 Kr vurderede Effekter samt 150 Kr i Kontanter, uagtet hun kun havde Tilladelse til at forsyne sig med Smaating og Smaabeløb, anset efter Strfl § 257.....	503
En Sælger af en fast Ejendom, som havde faaet 2400 Kr af Købesummen kontant udbetalt under den Forudsætning, at han frigjorde Ejendommen for et deri foretaget Udlæg, men som benyttede den største Del deraf til at betale en under Handlen uomtalt Gæld til sin Fader, for hvilken denne havde en utinglæst Panteobligation i Ejendommen, og som derefter var ude af Stand til at frigøre Ejendommen, dømt efter Strfl § 257	512
Straf herfor idømt	566
(§ 260).	
En falleret Snedker, der var tiltalt efter Strfl § 260, fordi han kort før sin Fallit havde købt og derefter videresolgt et Parti Møbler, frifundet, da det ikke kunde statueres, at han dermed havde forbundet saadan Hensigt, at § 260 blev anvendelig....	184
Betaling.	
Et Firma dømt til at betale 2560 Kr 25 Øre for Levering af Varer.	94
Betinget Dom.	
En 19aarig hidtil ustraffet Mand havde i April 1920 i noget beruset Tilstand tilegnet sig en Kørekappe og haft den i sit Hjem, til han i Februar 1921 forsøgte at pantsætte den. Tiltalte blev herfor dømt for Tyveri, men Straffen blev af Højesteret gjort betinget	401
Betleri.	
Straf herfor idømt	471
Straf herfor idømt	523
Bevis.	
Paa Grundlag af foreliggende Vidneforklaringer antaget mod Køberens Benægtelse, at der var kommet en endelig Handel om en Ejendom i Stand. Køberen havde udfærdiget og Sælgeren underskrevet en Slutseddel i eet Eksemplar, som Kø-	

	Pag.
beren havde beholdt, men om hvilket han erklærede, at han ej kunde fremskaffe det. Tilkendt Sælgeren Erstatning hos Køberen for Handlens Ikke-Opfyldelse	51
En for Tyveri Tiltalt dømt af Højesteret mod sin Benægtelse, medens han var frifundet af Landsretten	109
Anset bevist, at en Gaardejer, som en Tid lang havde spekuleret gennem en Vekselerer, men som nægtede at have bemyndiget denne til Foretagelse af nogle i Slutningen af dennes Opgørelse opførte Baisseforretninger, der havde medført Tab, i Virkeligheden havde godkendt disse	275
Ikke anset bevist, at Ejeren af en fast Ejendom gennem en Sagfører havde givet Ejendommen paa Haanden til en Kommissionær for en ikke navngivet Køber	466
Ikke anset tilstrækkelig bevist, at der i Aug 1918 mellem en Gaardejer og en Hestehandler var kommet en forbeholdsfri Handel i Stand om en Hoppeplag, som Hestehandleren, da han forhandlede med Gaardejeren om at købe den, ikke havde set.	515
En Tobaksopkøber paa Fyn havde forpligtet sig til i Nov og Dec 1918 at modtage en Tobaksdyrkers hele Avl »i prima, tør Tilstand«. Da Tobaksdyrkeren imidlertid ikke mod Opkøberens Benægtelse havde bevist, at Tobakken ved Leveringstiden var i saadan Tilstand, frifandtes Opkøberen under en mod ham til Tobakkens Betaling anlagt Sag.....	530
Blodskam.	
En 21aarig Pige, der flere Gange havde haft Samleje med sin 3 Aar ældre Broder og som, da hun derved var blevet be- svangret, havde ladet sin Fader udlægge en Tjenestekarl som Barnefader, dømt efter Strfl §§ 164 og 179.....	293
Bogføring.	
En falleret Snedker straffet efter Strfl § 262, sidste Stk, jfr Lov Nr 98 af 10 Maj 1912 § 7, for grove Uordener ved Fø- relsen af sine Handelsbøger. Straffen sat til en Maanedes simpelt Fængsel	184
Borgerlig Retspleje.	
En Sag indbragt for Højesteret fra Flensborg Landret i Hen- hold til Lov Nr 260 af 28 Juni 1920 § 11, 2 Stk.....	57
En Person idømt en Bøde af 100 Kr i Medfør af Rpl § 325, jfr § 324, for at have brugt Udflugter til at skille Modparten ved hans Ret	94
Et Aktieselskab, der ved Sø- og Handelsrettens Dom af 18 Febr 1920 var frifundet for Tiden m H t et af en Repræsen- tant rejst Provisionskrav, fordi de paagældende Ordre først skulde effektueres i Febr—Maj 1920 og Købesummerne der- for endnu ikke var indgaaet, dømtes ved Højesteret til at be- tale den forlangte Provision, da Selskabet, der var udeblevet	

	Pag
for Højesteret, ikke havde fremsat nogen Indsigelse mod de enkelte Poster i den af Repræsentanten allerede for Sø- og Handelsretten fremlagte Opgørelse	570
Udtalt, at det i Mangel af Hjemmel for en snævrere Forstaaelse af Rpl § 234 maa antages, at Parterne i en Landsretssag, der ikke falder ind under de i Paragraffen nævnte Undtagelser, kan, saa længe Sagen er under Forberedelse ved Underretten, retsgyldig vedtage, at den skal gøres til Genstand for Underretsbehandling	701
Bøde efter Rpl § 325 paalagt den administrerende Direktør i et Stormforsikringssselskab efter Beskaffenheden af Selskabets Procedure	766

Brandstiftelse m m.

En Fisker i Esbjerg, der i Febr 1919 havde købt en Kutter af sin Fader for 21 000 Kr, var i Okt 1920, da Kutterens Værdi med Redskaber var sunket til ca 15 000 Kr, medens han havde tegnet Forsikring for ialt ca 20 000 Kr, paa Fiskefart med Kutteren sammen med en Anden og borede da, hemmeligt for denne, Hul i Kutterens Bund, saa at den sank. De to Ombordværende reddedes af en anden Kutter. Samme Dag anmeldte han Forliset for Repræsentanten for de Selskaber, hvori han havde tegnet Forsikring for selve Kutteren og for Kasko-Interesse. For dette Forhold dømtes han efter Strfl § 286, 2 Pkt og § 259 til Forbedringshusarbejde i 3 Aar..	371
En Tiltalt dømt bl a for Forsøg paa Brandstiftelse.....	503
En Tiltalt dømt for Tyveri og Brandstiftelse.....	813

Brandstiftelse (uagtsom).

En Mand, der, medens han var i Færd med at reparere et Automobildæk i en Træ-Garage, strøg en Tændstik og, da den brændte ham paa Fingrene, kastede den fra sig paa Gulvet, hvor den straks fængede og foraarsagede Brand, idømt simpelt Fængsel i 14 Dage efter Strfl § 284, hvilken Straf dog skulde bortfalde, naar han udedede Erstatningsbeløb paa tilsammen ca 95 000 Kr	638
Antaget, at en tiltalt Gaardejer, der havde anbragt en tændt Lygte paa en Tværbjælke saaledes, at den, straks efter at han havde sluppet den, faldt ned i noget Halm og foranledigede Brand, havde vist grov Uagtsomhed.	
Da han imidlertid maatte antages at have erstattet Skaden, idet det bl a var oplyst, at Bygningerne var genopført uden Tilskud fra Forsikringssselskaberne, kunde der i Hh t Strfl § 284 ikke paalægges ham Straf, hvorfor han frifandtes..	651

Bygningsvæsen.

En toetages Lagerbygning, der laa skraat i Lemvig Havnegade, saaledes at dens Façade laa fra 2 til 8 m tilbage fra Gadelinien, fandtes, efter hvad der var oplyst om dens Beliggenhed og Omgivelser, at »vende ud mod Gade«, jfr § 6 i Bygningslov for Købstæderne af 30 Dec 1858 (se Lov-Bek Nr 210 af 1 Aug 1912). Muren mod Gaden skulde derfor være af Grundmur.

§ 6 forstaaet saaledes, at Façaden af Bygningen ikke for nogen Dels Vedk kunde opføres af Træ, selv om den ikke vendte ud mod Gade.

Den Byggende tilpligtet at fjerne en saavel i Strid med Bygningsloven som med Bygningskommissionens Paalæg opført Trævæg . . . . .

500

Børsforretninger.

En Kreaturhandler (K), der havde indbetalt et Beløb for i Fællesskab med en Slagter (S) — hans Forretningsforbindelse — at spekulere gennem en Vekselerer i Odense, gjorde, da der nogle Aar senere præsenteredes ham en Opgørelse over Spekulationerne, hvorefter der var tabt ialt ca 14 000 Kr, hvoraf hver havde betalt Halvdelen, gældende, at S havde ladet Spekulationen omfatte flere og andre Aktier end efter deres Aftale berettiget, og paastod derfor S dømt til at betale ham ca 7000 Kr paa Grundlag af en af ham opstillet Beregning; men S frifandtes, da hans Paastand om at have haft K's Bemyndigelse til at spekulere for fælles Regning paa den Maade, som sket, efter det Foreliggende ikke kunde forkastes. . . . .

3

En Sagfører, der havde drevet Spekulationsforretninger gennem et Vekselererfirma, dømt til at betale dettes Tilgodehavende i Hh t dets af ham godkendte Kontokuranter, idet der ikke kunde gives ham, der i en Aarrække havde været en ivrig Spekulant og derfor maatte antages kendt med, hvad der var Kutyme ved Baisse-Forretninger, Medhold i, at hans Godkendelse som givet under urigtige Forudsætninger m H t Forretningernes Udførelsesmaade ikke kunde være bindende for ham . . . . .

23

Anset bevist, at en Gaardejer, som en Tid lang havde spekuleret gennem en Vekselerer, men som nægtede at have bemyndiget denne til Foretagelse af nogle i Slutningen af dennes Opgørelse opførte Baisseforretninger, der havde medført Tab, i Virkeligheden havde godkendt disse . . . . .

275

Desertion.

En Tiltalt dømt herfor . . . . .

188

	Pag
Dokumentfalsk.	
En Tiltalt, der falskelig havde kvitteret en Check med Navnet paa den til hvem Checken var udstedt og derefter havde faaet Checken udbetalt, dømt efter § 268	67
En Tiltalt, der havde ladet trykke og med eget Navn samt to opdigtede Navne underskrevet ca 80 Stk »Aktiebrev« à 1000 Kr i et ikke eksisterende Aktieselskab, af hvilke »Aktier« han svigagtig solgte 4 Stk for 1000 Kr pr Stk, dømt efter Strfl § 275, jfr § 269, tildels smh m § 46.....	364
Tvende Tiltalte dømt for Falsk henholdsvis efter Strfl § 268, jfr § 275, og efter dens § 269, 1 Stk, og efter dens § 269, 1 Stk	369
En Person dømt for Vekselfalsk efter Strfl § 269.....	378
En Tiltalt, der havde forfalsket sin Søfartsbog ved at ændre en af vedk Mønstringsbestyrer givet Tilførsel, anset efter Strfl § 274, jfr § 270	642
Domme.	
En Bestemmelse om Tvangsbøde i en Dom ang Fjernelse af en Vej-Spærring slettet i Medfør af Rpl Kap 46, jfr § 1036..	277
Dommere.	
En Birkedommers autoriserede Fuldmægtig havde modtaget og forbrugt et Beløb, som var indbetalt til ham i Anl af en for overordentlig Indkomstskat foretaget Udpantning i det en Hustru som Særeje tilhørende Indbo. Den Indbetalende søgte — efter at Skatten paa anden Maade var betalt, og efter at Fuldmægtigens Dødsbo havde vist sig insolvent — Birkedommeren til at erstatte Beløbet, men denne frifandtes, da Beløbet maatte antages at være betalt til eller deponeret hos Fuldmægtigen som privat Person	709
Domstolene.	
Antaget, at Spørgsmaalet om Huslejenævnenes Kompetence hører under Domstolenes Afgørelser	106
En Tiltalt var bl a tiltalt for Bedrageri eller svigagtigt Forhold, fordi han ved sin Bortgang fra Fattiggaarden i Horsens havde tilegnet sig nogle ham til Brug under Opholdet paa Fattiggaarden overladte Klædningsstykker; ved Højesteret blev Sagen imidlertid forsaavidt afvist fra Landsretten som ikke hørende under Domstolenes Paakendelse, jfr Lov Nr 67 af 9 April 1891 § 41	486
Ed.	
Overladt til en Sagsøger, der havde bestyrket den af ham givne Fremstilling om Ordningen af Parternes Mellemværende i Anledning af, at en i Bytte givet Hest ikke vilde trække, at afgøre Sagen ved sin Ed.....	57

Ekspropriation.

En Gaardfæster havde i Hh t Lov Nr 373 af 30 Juni 1919 om Fæstegodsets Overgang til Selveje m m, jfr Lov Nr 159 af 14 April 1920, begært sig den under Fuglebjerg Gods hørende Fæstegaard tilskødet til Ejendom. Godsejeren vægrede sig ved at udstede Skøde under Paaberaabelse af, at Loven var grundlovstridig, da den ikke hjemlede fuld Erstatning. Udtalt, at det efter alt Foreliggende ikke med den Sikkerhed, som maatte kræves, for at Domstolene skulde kunne tilsidesætte Bestemmelserne i en paa grundlovmæssig Maade vedtaget Lov som grundlovstridig, kunde statueres, at Godsejeren ikke vilde faa fuld Erstatning for Ejendommen i den Købesum, som Fæsteren i Hh t de fornævnte Love havde tilbudt at erlægge. Godsejeren dømtes derfor til at udstede Skøde . . . . .

199

Elektriske Anlæg.

Uagtet det i Lovene for Interessentskabet Falsters Højspændingsværk hed, at Forholdet mellem Priserne for Elektricitet til Belysning og til Drivkraft skulde være som 2 til 1, og at dette Forhold ikke kunde forandres ved Lovændring, fandtes det dog berettiget, at Værkets Bestyrelse paa Grundlag af en Generalforsamlings-Beslutning i Febr 1918 som Følge af de ved Krigen skabte ekstraordinære Forhold rationerede Strømmen til Landbrugsmotorer, saaledes at Betalingen for Strømforbrug dertil udover et vist Kvantum blev ligesaa høj som for Elektricitet til Belysning. Det maatte nemlig efter sagkyndige Udtalelser antages, at hele den i Forbindelse dermed trufne midlertidige Ordning var den bedste for Interessenterne som Helhed. . . . .

337

Et Forsikringsselskab, der havde erstattet Værdien af to Heste, som var blevet dræbt ved at komme i Berøring med en nedfaldet Stærkstrømsledning, søgte vedk Elektricitetsforening til Erstatning og fik Medhold i Hh t § 5 i Lov Nr 77 af 19 April 1907 om elektriske Stærkstrømsanlæg, idet det ikke fandtes oplyst, at Skaden ikke kunde have været afværget f Eks ved et nøjagtigere eller hyppigere Eftersyn. . . . .

33

Elevatorer.

En Dyrnlæge traadte en Aften, da han skulde op til sit Kontor, et Stykke ned i Elevatorskakten, da Elevatoren ikke stod lige udfor Indgangen og Trappeautomatlyset ikke virkede. Da begge Dele imidlertid beroede paa øjeblikkelige Uheld, og da Dyrnlægen ikke, inden han i Mørket traadte frem, havde følt efter Elevatorstolens Døre, frifandtes Ejendommens Ejer for at erstatte hans Skade . . . . .

303

Embedsforbrydelser.

En af Arrestforvareren i Aalborg som Arresthuskarl og Opsynsbetjent antaget Mand dømt dels efter Strfl § 144, 1 Stk, jfr §§ 118 og 141, dels efter dens § 268, jfr § 55, fordi han af en i Arresten hensiddende Checkfalskner, der havde indsmuglet to 500 Kr Sedler i Arresten, havde ladet sig bestikke til at give ham forskellige Begunstigelser i Strid med Reglementet og havde hjulpet ham med at udnytte Sedlerne.. 549

Entreprise.

Antaget, at en Underentreprenør, der af Hovedentreprenøren havde faaet Transport paa en Del af Entrepresesummen og anmeldt den for Bygherren, ikke af Bygherren kunde forlange betalt et Beløb, som af denne var betalt i Hh t en Kaution, som Bygherren — uden at Underentreprenøren var gjort bekendt dermed — havde indgaaet overfor et Firma, der havde leveret Hovedentreprenøren Byggematerialier til Entreprisen. 204

Tilkendt en Tømrermester et Restbeløb af en Entrepresesum samt et Beløb som Vederlag for Ekstraarbejde med Fradrag af et Erstatningsbeløb dels for for sen Aflevering, dels for Mangler ved Arbejdet 394

Erstatning (udenfor Kontraktsforhold).

En Arbejdsmand var i Anl af et Laarbrud indlagt paa Aalborg Sygehus, hvor han gentagne Gange blev opereret. Ved en af Operationerne efterlodes der et Gazekompres i Saaret, og dette forblev dér uopdaget i flere Maaneder. Saavel Sygehuset som vedkommende Overlæge tilpligtet in solidum at betale ham en Erstatning af 1000 Kr — navnlig for den Forlængelse af Sygelejet, som den begaaede Fejl havde forarsaget, hvorimod den antoges at have været uden videre Betydning m H t de blivende Følger, som Benbrudet efterlod. 47

En Dyrslæge traadte en Aften, da han skulde op til sit Kontor, et Stykke ned i Elevatorskakten, da Elevatoren ikke stod lige udfor Indgangen og Trappeautomatlyset ikke virkede. Da begge Dele imidlertid beroede paa øjeblikkelige Uheld, og da Dyrslægen ikke, inden han i Mørket traadte frem, havde følt efter Elevatorstolens Døre, frifandtes Ejendommens Ejer for at erstatte hans Skade 303

En Gaardejerske, der havde bortmageskiftet sin Ejendom til to Fabrikanter, tilpligtet at betale disse Erstatning, fordi hun i Strid med de før Skødets Underskrift truffne mundtlige Aftaler ved sin Fratræden havde medtaget forskellige Ting, der hørte til dens Besætning og Inventarium..... 383

Da en Hest blev ført hjem fra Markarbejde og paa Vejen passeredes af et Køretøj, slog den pludselig ud og knuste derved et Forben paa en af de forbikørende Heste, der straks maatte dræbes. Ejeren af den skadegørende Hest tilpligtet

	Pag.
i Medfør af D L 6—10—5 at erstatte Halvdelen af den skadelidte Hests Værdi	473
En Mand, der var ansat ved en paa en offentlig Vej arbejdende Damptrømler for at hjælpe Kørende forbi, slap Hesten for et Køretøj for tidlig med den Følge, at Hesten sprang frem, sprængte Seletøjet og væltede Vognen, hvorved en paa Vognen siddende Kvinde kom til Skade. Amtsraadet tilpligtet at erstatte Skaden	523
I en Sidebygning paa Kristianshavn med Værksteder i alle Etager var en Vandhane i en Loftsetage sprængt af Frost, hvilket medførte, at Vandet en følgende Nat løb ud og trængte ned i et Snedkerværksted, hvor det ødelagde en Del Møbler m m. Husejeren tilpligtet at erstatte Skaden, der skyldtes mangelfuld Pasning af Vandledningen	547
Tilkendt en Modehandlerinde 1000 Kr i Erstatning hos Provins-Modehandlerforeningen, fordi denne havde udfoldet Bestræbelser for at paavirke Andre end Foreningens egne Medlemmer til at afbryde Forretningsforbindelsen med hende	554
En Vekselerer (A) havde sendt en Grosserer (B) til Amerika, for at han dér skulde gøre Forretninger i beggees Navn og forsynet ham med et Akkreditiv paa 10 000 Dollars — hvoraf B efterhaanden optog 5000 Dollars — samt anbefalet ham til et amerikansk Firma. Da A mente at B misligholdt Aftalen, afbrød han Forretningsforbindelsen med B og tilskrev de Firmaer i Amerika, som havde søgt Referencer om B, bl a at denne havde gjort sig skyldig i uomtvisteligt Tillidsbrud, samt gjorde Arrest hos B for de 5000 Doll, denne havde optaget paa Akkreditivet. Da Arresten fandtes ulovlig og A derhos uberettiget til at sigte B for Tillidsbrud, blev Arresten ophævet og A tilpligtet at erstatte B det denne ved Arresten og Sigtelsen tilføjede Tab under ét med 15 000 Kr.	754

Falsk Udlæggelse af Barnefader.

En 21aarig Pige, der flere Gange havde haft Samleje med sin 3 Aar ældre Broder og som, da hun derved var blevet be-svangret, havde ladet sin Fader udlægge en Tjenestekarl som Barnefader, dømt efter Strfl §§ 164 og 179.	293
--	-----

Fattigvæsen.

En Tiltalt var bl a tiltalt for Bedrageri eller svingagtigt Forhold, fordi han ved sin Bortgang fra Fattiggaarden i Horsens havde tilegnet sig nogle ham til Brug under Opholdet paa Fattiggaarden overladte Klædningsstykker; ved Højesteret blev Sagen imidlertid forsaavidt afvist fra Landsretten som ikke hørende under Domstolenes Paakendelse, jfr Lov Nr 67 af 9 April 1891 § 41	486
--	-----

Firma.

- Det gensidige Forsikringselskab Danmark, som siden 1861 havde drevet Brandforsikring som Hovedvirksomhed, og som i 1906 havde anmeldt sit Firmanavn til Handelsregistret i København, givet Medhold i dets Paastand om, at et i 1916 stiftet Selskab, som bl a ogsaa drev Brandforsikring, og som benyttede og til Handelsregistret i Aarhus havde faaet anmeldt Firmaet »Danmarks Forsikringsanstalt, A/S«, kendtes uberettiget til at benytte dette Firmanavn, jfr Firmalovens § 10, 1 Pkt 219
- Under en af Arkitekt Cajus Novi mod Firmaet Nordisk Olie- og Voks-Industri anlagt Sag, kendtes Firmaet, der ikke kunde antages at have taget Sigte paa nogen Forveksling med Arkitektens Navn, berettiget til at benytte Betegnelsen »N. O. V. I.«, men uberettiget til at benytte Betegnelsen »Novi« 606
- En Mand (M) i København havde indtil 1912 haft nogen Forbindelse med det amerikansk-engelske Firma »Columbia Graphophone Company« og i sin Forretning solgt nogle af dets Grafofoner m v. I 1907 indregistrerede han for sig et Firmanavn, hvoraf Ordet »Columbia« udgjorde en væsenlig Del, men først i 1919 rejste Columbia Compagniet Sag i den Anl mod hans Enke, der fortsatte hans Forretning. Antaget, at der ved den gennem en Aarrække upaataalt stedfundne Benyttelse af Firmaet var skabt en Hjemmel for Fru M til at beholde Ordet »Columbia« i Firmaet 700

Fiskeri.

- Ejeren af Ørsholtgaard idømt Bøde og Erstatning efter Ferskvandsfiskerilov Nr 317 af 2 Juni 1917 § 25, jfr § 30, for at have fisket i Gurre Sø udfor et til Gaarden hørende MNr (der var erhvervet for Gaarden i 1806 uden Fiskeriret), idet det ikke ved de afgivne Vidneforklaringer fandtes godtgjort, at Fiskeriret var vundet ved Alderstidshævd 239

Foreninger.

- Ved den faste Voldgiftsrets Kendelse var der paalagt Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbunds Afdeling I en Bod af 40 000 Kr, og da Afdelingen ikke kunde betale denne Bod, lod Arbejdsgiverforeningen den erklære fallit. Konkursboet — og under Appellen Arbejdsgiverforeningen paa Konkursboets Vegne — søgte derefter selve Forbundet til at indbetale et Beløb tilstrækkeligt til Fyldestgørelse af de i Boet anerkendte Fordringer, derunder de 40 000 Kr, under Henvi sning til, at Afdelingen ikke var en selvstændig Organisation, navnlig heller ikke i økonomisk Henseende, men kun en administrativt udsondret Gruppe af Forbundet; men Forbundet frifandtes, da Afdeling I maatte anses som et selvstændigt Retssubjekt i samme Forstand som andre Fagforeninger. 35

- Værkstedklubben for Kalundborg Skibsværft, der uden Føje ved Trusler om Arbejdsstandsning havde bevirket, at en paa Værftet arbejdende Skibsbygger ikke kunde overtage en ham af Værftet tilbudt Stilling som Underbygmester, og desuden, at han i ca $\frac{1}{2}$ overhovedet ikke kunde arbejde paa Værftet, tilpligtet at erstatte ham det derved forvoldte Tab med 3000 Kroner 260
- En gensidig Husmands-Hesteforsikringsforenings Eksklusion af et Medlem, der dels havde nægtet at efterkomme en Generalforsamlingsbeslutning om Indbetaling af et Ekstrakontingent, dels havde fremsat et ubeføjet Erstatningskrav, e Oanset uberettiget 679

Forkøbsret.

- En Villa i Skanderborg var i Dec 1915 bortlejet uopsigelig fra begge Sider til April 1919. Endvidere var der ved Lejekontrakten givet Lejeren »Forkøbsret paa Ejendommen indtil April Flyttedag 1919 til en Pris af 13 000 Kr«. Antaget, at der ikke var tilstrækkeligt Grundlag for at statuere, at der forelaa Andet end en Forkøbsret i egentlig Forstand 182

Forsikring.

- En ung Vekselerer havde i 1917 i »Hafnia« tegnet en Forsikring paa 50 000 Kr, at udbetale i 1946 eller ved hans Død forinden, hvilken Police efter sit Indhold tilhørte den Forsikrede selv, saa længe han var i Live, og ved hans Død hans lovlige Arvinger. Den 24 Jan 1920 gik han fallit, og den 26 s M skød han sig. Omkring den 20 s M havde han overgivet Policen til en Sagfører til Sikkerhed for en Kreditor, der havde forstrakt ham med betydelige Beløb; men denne gav Afkald paa sin Ret (formentlig for at undgaa et fra Boets Side bebudet Afkræftlessøgsmaal). Forsikrede var ved sin Død ugift; hans lovlige Arvinger var hans Forældre. Forsikringsbeløbet tilkendt disse fremfor Konkursboet, da der efter Policens Indhold og det iøvrigt Oplyste maatte gaas ud fra, at Policen, den Gang den overlodes til Sikkerhed, var bestemt til at tjene i Forsørgelsesøjemed, jfr Lov Nr 65 af 1 April 1914 § 39, 1 Stk, og da der, selv om man gik ud fra, at der ved denne Policens Overlevering fandt en Haandpantæning Sted, ikke fandtes Føje til at antage, at derved Andre af Forsikredes Kreditorer end netop Haandpanthaveren havde erhvervet Ret til at holde sig til Policen. 19
- En Vognmand, der som Ejer af et Motorkøretøj havde tegnet en 5aarig Police i »Dansk Assurance Compagni, A/S«, anset uberettiget til at betragte Policen som ophævet, fordi Selskabet var blevet ude af Stand til at opfylde sine økonomiske Forpligtelser, da dets Portefølje var overtaget af Assurancekompagniet »Baltica«, hvis Solvens var ubestridt, og

	Pag
som garanterede Opfyldelsen af dets Forpligtelser, jfr herved Grundsætningen i Søl § 240	418
Antaget, at en Tjenestekarl, der havde forsikret i Tyendebrand- kassen Danmark, ikke havde mistet sin Ret til Erstatning for Brandskade derved, at han ikke havde foretaget pligtig Anmeldelse af Flytning, da saadan Anmeldelse ikke efter For- sikringsvilkårene var gjort til Betingelse for Forsikrings- kravets Bevarelse.	
Endvidere antaget, at det e O var undskyldeligt, at hans Anmeldelse om Brandskaden ikke var naaet Brandkassen i rette Tid, hvortil den Omstændighed, at det ikke var med- delt ham, at Brandkassen var en ikke selvstændig Afdeling af Selskabet Idun, havde bidraget væsenlig	476
Antaget, at en ulykkesforsikret Mand, der ved Jærnbaneulyk- ken ved Vigerslev var kommet til Skade med sin ene Fod havde Krav paa det til Skadeprocenten svarende Forsikrings- beløb hos Forsikringsselskabet, uanset at han hos Statsba- nerne havde faaet udbetalt en Erstatning af 18 000 Kr.....	609
En Husmands Erstatningskrav overfor en Forsikringsforening i Anl af en Hests Død nedsat i Ovsst m den af Foreningen paa Grund af Hesteprisernes Falden iværksatte alm Nedsæt- telse af Forsikringsværdien, og uanset at en speciel Omvur- dering af Hesten ikke havde fundet Sted som Følge af, at Foreningen havde ekskluderet Husmanden	679
Betingelserne for en Stormskadeforsikring, at Erstatning ikke gives, naar Skaden ikke er større end Udsæden, forstaaet som kun angaaende Udsæden paa selve det stormlidte Areal....	766

Forsæt.

En falleret Snedker, der var tiltalt efter Strfl § 260, fordi han kort før sin Fallit havde købt og derefter videresolgt et Parti Møbler, frifundet, da det ikke kunde statuere, at han dermed havde forbundet saadan Hensigt, at § 260 blev anvendelig....	184
--	-----

Forsøg.

En Tiltalt dømt for Forsøg paa groft Tyveri.....	38
En 20aarig Tiltalt bibragte i røverisk Hensigt en Marskandiser et Slag i Hovedet med en med Sækkelærred omviklet Messing- stang. Overfaldne fik ikke varigt Mên af Slaget. Tiltalte dømt efter Strfl § 243, jfr § 46, til Forbedringshusarbejde i 4 Aar	192
Tvende Tiltalte dømt for Forsøg paa Røveri.....	580
En Tiltalt dømt for Forsøg paa groft Tyveri.....	789
En Tiltalt (Mozart Lindberg) dømt for simpelt og groft Ty- veri samt Forsøg paa Røveri til Tugthusarbejde i 16 Aar....	791

Fosterfordrivelse.

Den 47aarige Læge Poul Nordentoft idømt Tugthusarbejde i 12 Aar for en Række Forbrydelser, derunder navnlig professionelt udøvet Fosterfordrivelse, i to Tilfælde i Forbindelse med Overtrædelse af Strfl § 197, 1 Pkt, uterlig Adfærd overfor forskellige Kvinder (derunder uberygtede Kvinder, der havde konsuleret ham som Læge) i nogle Tilfælde i Forbindelse med Overtrædelse af Strfl § 210, Pengeafpresning samt Anstiftelse til og Delagtighed i Brandstiftelse.

Derimod fandtes en mod ham fremsat Sigtelse for i Jan 1916 at have dræbt sin Hustru ikke bevist. 111

Frihedskrænkelser.

Tvende Tiltalte, der havde jaget i Christianssæde Skov og som da de blev overrasket af en Skytte ved Trusel om Vold havde tvunget denne til at undlade at anholde dem og tage Jagtredeksaberne fra dem, anset dels efter Strfl § 210, dels efter Lov 8 Maj 1894 § 23, jfr § 13 280

Fuldmagt.

En Advokat søgte i Hh t en Fuldmagt af 1916 fra den daværende Bestyrelse for den russiske Murman-Bane en Ingeniør til Tilbagebetaling af et større Beløb, som denne havde modtaget i Anl af en paatænkt, men ikke realiseret Befragtning. Sagen efter Paastand afvist fra Underretten, da det under særligt Hensyn til de store politiske Omvæltninger, der havde fundet Sted i Rusland, ikke kunde anses godtgjort, at Fuldmagten endnu stod ved Magt, dengang Sagsanlægget fandt Sted. 426

Fængsling og Anholdelse.

En for Tyveri Tiltalt dømtes af Højesteret mod sin Benægtelse, medens han var frifundet af Landsretten. Efter Frifindelsen nægtede Landsretten at tage til Følge Anklagemyndighedens Begæring om, at Tiltaltes Fængsling desuagtet skulde opretholdes, indtil Højesterets Dom faldt, men besluttede dog i Medfør af Rpl § 969, 2 Stk, at den overfor denne Kendelse rejste Kære skulde have opsættende Virkning. Ved Højesterets Kæremålsudvalgs Kendelse blev Fængslingen opretholdt 29

En Købmand og hans Fader, der havde været anholdt og fængslet i henholdsvis 17 og 4 Dage som mistænkte for at have sat Ild paa den af dem beboede Købmandsgaard i Aardestrup, søgte sig tilkendt Erstatning for uforskyldt Anholdelse og Fængsling. Medens der nægtedes Købmanden Erstatning, allerede fordi han ved under Forhørene at afgive vaklende og usandfærdige Forklaringer om Brandskadens Omfang og om sine økonomiske Forhold selv havde givet Anledning til sin Anholdelse og Fængsling, tilkendtes der Faderen en Er-

	Pag
statning paa 100 Kr for Lidelse og Tort, men Intet for økonomisk Tab, da der efter hans Forhold ikke kunde antages at være forvoldt ham økonomisk Skade	410
En Neger, der havde siddet i Varetægtsfængsel i ca 7 Maaneder, var tiltalt dels for Bigami, dels for Drabforsøg overfor 1ste Maskinmester paa et Skib, hvor han var Fyrbøder, men frifandtes ved Landsrettens Dom som Følge af Nævningernes frifindende Kendelse. Erstatning nægtedes, fordi der forelaa grundet Formodning for, at han ved de af ham affyrede Revolverskud havde rettet et livsfarligt Angreb mod Maskinmesteren og de andre Tilstedeværende af Skibets Besætning, medens de iøvrigt mod ham rejste Sigtelser ikke antoges at have forlænget Fængslingen i nogen væsenlig Grad. .	489
En Person, der havde været fængslet som sigtet for groft Tyveri eller Meddelagtighed heri, men frifandtes, fik ikke Erstatning for Fængslingen, da der forelaa grundet Formodning om, at Tiltalte — der tidligere havde været straffet for Indbrudstyveri i Tyskland — var skyldig i de Forbrydelser, han var sigtet for	496
Erstatning nægtet en for Tyveri sigtet Person, da der forelaa begrundet Formodning om at han var skyldig	509
Nægtet en tiltalt Kvinde Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsling, da der var begrundet Formodning for, at hun var skyldig og Omstændighederne i det Hele havde givet tilstrækkelig Grund til Fængslingen	563
Hvor Retten uden foregaaende Indkaldelse kan beslutte Anholdelse af en Mistænkt, som Politiet ikke paa egen Haand har anholdt, kan ogsaa Kæremaal i Anledning af Rettens Nægtelse af at tage en Begæring om Anholdelse til Følge finde Sted, uden at der derom gives den Mistænkte nogen Meddelelse.	634
Misbilliget, at der ikke var sket Tilførsel til Retsbogen om Klokkeslettet for en Fængslingskendelses Afsigelse	635

Fæste.

En under Gjessinggaards Gods hørende Arvefæstegaard var afhændet til sidste Fæsters Søn bl a paa Vilkaar, at der svarede en Arvefæsteafgift af 3 Tdr Byg pr Td Hartkorn, at betale efter Kapitelstakst, men saaledes at Godsejeren, hvis Gaardejeren vilde bortleje Jagten, var pligtig at leje den for en aarlig Afgift af 1 Td Byg pr Td Hartkorn, »som halv-aarlig kan afkortes i Arvefæsteafgiften«. Paa Godsejerens Forlangende blev Arvefæsteafgiften imidlertid afløst i Hh t Lov Nr 505 af 28 Sept 1918, men Gaardejeren hævdede, at Godsejeren alligevel var forpligtet til at leje Jagten som vedtaget. Godsejeren frifandtes, da Pligten til at leje Jagten var knyttet til Gaardejerens Pligt til at yde Arvefæsteafgiften	196
En Gaardfæster havde i Hh t Lov Nr 373 af 30 Juni 1919 Love havde tilbudt at erlægge. Godsejeren dømtes derfor til	

om Fæstegodsets Overgang til Selveje m m, jfr Lov Nr 159 af 14 April 1920, begært sig den under Fuglebjerg Gods hørende Fæstegaard tilskødet til Ejendom. Godsejeren vægrede sig ved at udstede Skøde under Paaberaabelse af, at Loven var grundlovstridig, da den ikke hjemlede fuld Erstatning. Udtalt, at det efter alt Foreliggende ikke med den Sikkerhed, som maatte kræves, for at Domstolene skulde kunne tilsidesætte Bestemmelserne i en paa grundlovmæssig Maade vedtaget Lov som grundlovstridig, kunde statueres, at Godsejeren ikke vilde faa fuld Erstatning for Ejendommen i den Købesum, som Fæsteren i Hh t de fornævnte at udstede Skøde . . . . .

199

Gaver.

En Sagfører, der var tilkaldt til en 64aarig Gaardejer, som laa syg efter et apoplektisk Anfald, oprettede i Overværelse af og med angivet Samtykke fra Gaardejeren et »Skøde og Gavebrev«, hvorved Gaardejeren overdrog sin Gaard til to Brodersønner og selv gik paa Aftægt. Under en af Gaardejeren senere rejst Sag, der efter hans Umyndiggørelse fortsattes af hans Værge og efter hans Død af hans Bo og af en Intestatarving, kendtes imidlertid Overdragelsen ugyldig, da der efter det Oplyste — derunder en Erklæring fra Retslægeraadet — maatte gaas ud fra, at Gaardejeren den Dag, da Skødet blev underskrevet, ikke havde haft en saadan Forstaaelse af, hvad Dispositionen gik ud paa, at han kunde være bundet ved den . . . . .

14

Gejstligheden.

Præstelinjens Lov Nr 47 af 14 Marts 1913 bestemmer i § 1, at de nærmere Regler for en Lønregulering med forskellige Lønningsskasser gives ved kgl Adg, og i Hh hertil er udstedt kgl Adg Nr 169 af 13 Juni 1913. Antaget, at Kirkeministeriet ikke i denne Adg's § 8, 1 Stk, havde haft Hjemmel til for 1918—19 at bestemme, at Vederlaget for Højtidsoffer skulde bestemmes efter den for det paagældende Aar anslaaede Skatteindtægt § 14, 2 Stk . . . . . (To Sager) 283 og Antaget, at den ved Anværelsen af Reglen om eventuelt personligt Tillæg af Præstelinjens Lov Nr 543 af 4 Okt 1919 § 14, 2 Stk skal henføres paa de St til den tidligere Grundløn med Aldersstillæg, men inden de midlertidige Dyrtidstillæg, og paa de St til den nye Lovs Grundløn med alle Tillæg (altsaa bl a ogsaa IKonjunktur og Dyrtidstillæg) . . . . .

287

Antaget, at Bestemmelserne i § 14, 2 Stk i Lov Nr 543 af 4 Okt 1919 gaaer ud paa, at den der nævnte Begrænsning af tillægge de vedkommende Præster som personligt Tillæg Forskellen mellem hvad de ved deres Indtræden under Lovens Regler vilde komme til at oppebære, og den hidtidige Indtægt

599

af Embedet, en Gang for alle fikseret efter Gennemsnittet af Aarene 1914—18, medens der ikke i Loven hjemles Præsterne noget Krav paa at faa denne Forskel beregnet efter, hvad Embedets Indtægt til enhver Tid maatte udbringe 669

Gentagelsesstraf.

En Tiltalt, der tidligere var fundet skyldig i almindeligt Hæleri og nu fandtes skyldig i Overtrædelse af Strfl § 239, herfor af Højesteret straffet efter Strfl § 239, medens Østre Landsret havde anset ham »i Medfør af Strfl § 241, 1 Stk, efter dens § 239 som for 2den Gang begaaet Hæleri« 63

Grundlov.

En Gaardfæster havde i Hh t Lov Nr 373 af 30 Juni 1919 om Fæstegodsets Overgang til Selveje m m, jfr Lov Nr 159 af 14 April 1920, begært sig den under Fuglebjerg Gods hørende Fæstegaard tilskødet til Ejendom. Godsejeren vægrede sig ved at udstede Skøde under Paaberaabelse af, at Loven var grundlovstridig, da den ikke hjemlede fuld Erstatning. Udtalt, at det efter alt Foreliggende ikke med den Sikkerhed, som maatte kræves, for at Domstolene skulde kunne tilsidesætte Bestemmelserne i en paa grundlovmæssig Maade vedtaget Lov som grundlovstridig, kunde statueres, at Godsejeren ikke vilde faa fuld Erstatning for Ejendommen i den Købesum, som Fæsteren i Hh t de fornævnte Love havde tilbudt at erlægge. Godsejeren dømtes derfor til at udstede Skøde 199

Gæld.

En Mand, der i 1910 var antaget som Mælkeforhandler (Mælkekusk) for Kolding Andelsmejeri og i den Anledning havde overtaget den Varegæld paa 225 Kr, der paahvilede den Mælkeforhandler, i hvis Sted han indtraadte, og som havde forpligtet sig til at betale de 225 Kr, »saasnaart jeg ophører med at forhandle Mælk for Kolding Andelsmejeri«, tilpligtet at betale Beløbet, da han i 1918 fratraadte, uanset at Fratrædelsen alene skyldtes Opsigelse fra Mejeriets Side 507

Handelsomsætning.

Et dansk Firma havde af et engelsk Firmas herværende Generalagent købt et Parti Husholdningssæbe, med Garanti for et Indhold af 60 à 62 pCt Fedtsyre, men uden Garanti mod Indhold af Fiske- eller Hval-Fedt (Tran), idet Køberne selv inden Købet skulde anstille Undersøgelse i saa Henseende. Af tilfældige Grunde blev der ved den af Steins Laboratorium for Køberne anstillede Undersøgelse ikke konstateret Tran-Indhold, skønt det senere viste sig, at Sæben indeholdt Tran og der-

	Pag
for ved Brugen fremkaldte en saa ubehagelig Lugt, at den i Virkeligheden var usælgelig her i Landet. Køberne anset uberettiget til at hæve Handlen paa Grund af Tran-Indholdet, da denne Mangel let kunde have været opdaget, men derimod anset berettiget dertil, fordi Sæben viste sig kun at indeholde ca 54 à 55 pCt Fedtsyre, og da et Fedtindhold paa 60 danner Grænsen mellem, hvad der betegnes som ren, uforfalsket Sæbe og de daarlige Kvaliteter	60
En Tobaksdyrker paa Fyen (S) havde i 1918, ved mundtlig Aftale solgt sin Tobak til en Tobaksopkøber sammesteds (K). Trods gentagne Paakrav havde K først aftaget Partiet, 1938 kg, omkring 1 Juni 1919 og da kun betalt det med den da gældende Pris af 3 Kr pr kg, medens S hævdede, at det skulde have været aftaget inden Udgangen af 1918 til den da gældende Pris, 6 Kr 50 Øre pr kg, og søgte sig Forskellen tilkendt. Da det maatte have Formodningen mod sig, at S — som af K paastaaet — skulde have underkastet sig det Vilkaar, at K selv frit kunde bestemme Leveringstiden, og da tilmed den af S givne Fremstilling paa forskellig Maade var støttet af det Fremkomne, gaves der S Medhold	68
Et Parti Strømper, som af en Handlende i København var solgt til en Handlende i Stockholm, var sendt fra Tyskland til en Speditør i Malmø og derfra til Rusland. Da det maatte antages, at en af Kasserne langtfra havde indeholdt det Antal Dusin Strømper, for hvilket Køberen havde betalt, uden at det dog med nogen Sikkerhed kunde statuere, hvor stor Mankoen var, tilpligtedes Sælgeren at godtgøre Køberen et af Retten skønsmæssigt fastsat Afslag i Købesummen.....	79
En herværende Grosserer (N) bestilte i Juli 1917 et Parti Mousselin hos et Firma i St Gallen. Paa Grund af Udførselsvanskeligheder ønskede Firmaet at annullere; men N erklærede i Marts 1918, at han ikke var tilbøjelig til at overtage Partiet i St Gallen og betale det mod Lagerbevis. Han hørte saa Intet fra Firmaet, før dette d 12 Nov 1918 sendte ham Faktura og Meddelelse om at have oplagret Varerne paa dets Pakhus samt Krav paa Betaling omgaaende. Da N hverken tilbagesendte Fakturaen eller gjorde Indvending derimod før d 7 Jan 1919, ansaas han uberettiget til senere — da Varerne kom hertil — at annullere Handlen.....	87
En københavnsk Grosserer havde d 12 Okt 1918 solgt ca 20 000 kg gammel bayersk Humle til et Firma i Odense. Ved Partiets Ankomst i Begyndelsen af Jan 1919 var Prisen paa den Art Humle faldet stærkt, og Køberen annullerede under Henviisning til en Skønsforretning, der betegnede Partiet som værende »af meget ringe Bryggeværdi«. Da Partiet imidlertid maatte antages solgt til Brug som Tobaks-Surrogat, fandtes det ikke bevist, at det var ukontraktmæssigt, hvorfor Køberen tilpligtedes at betale det fuldt ud.....	262

- En Grosserer havde i Marts 1920 af en Mejeriforpagter købt et Parti Gouda Oste, 50 pCt, til Eksport, frit leveret Jerslev Station, hvor Grossererens Repræsentant modtog dem og videresendte dem til Esbjerg med England som Bestemmelsessted. Paa Grund af Havnestrejke henlaa de i Damperen i Esbjerg fra 1 April til Midten af Maj, da Køberen lod Prøver udtage og undersøge paa et Laboratorium med det Resultat, at Prøverne ikke holdt den Fedt-pCt, som Ostene efter deres Betegnelse (jfr Indenrigsmin Bek Nr 668 af 22 Dec 1919) skulde holde. Ved denne Prøvetagning fandtes der dog ej at være tilvejebragt Bevis for, at Ostene var ukontraktmæssige.. 273
- Et Firma i Riga telegraferede d 30 Sept 1920 gennem den herværende lettiske Handelsattaché til et københavnsk Firma, at det var villigt til at aftage 20 Tons Sukker paa visse Remburs-Vilkaar, der ikke var helt tydelig angivet i Telegrammet. Ved Svar-Telegram af 1 Okt akcepteredes dette af Sælgeren under nærmere Præcisering af Remburs-Vilkaarene; men Sælgeren sendte ingen skriftlig Stadfæstelse. Den 3 Okt telegraferede Riga-Firmaet: »paa Grund af Valuta Vanskeligheder Sukkerforretningen foreløbig ikke ordnet«. Sukkerpriserne var imidlertid faldende; men først d 11 Okt tilkendegav Sælgerne ved telegrafisk at forlange Rembursen stillet, at det betragtede Riga-Firmaet som endelig bundet ved Telegrammerne af 30 Sept og 1 Okt. Anset betænkeligt under disse Omstændigheder at statuere, at endelig Handel var afsluttet..... 295
- E O antaget, at der tilkom Køberen af et større Parti tyske Drejlsklæder Erstatning i Anl af Sælgerens Misligholdelse af Handlen paa Grundlag af de af ham foretagne Videresalg og uanset, at han ikke havde foretaget Dækningskøb..... 311
- I September 1918 købte et herværende Firma et amerikansk Parti Strømper, ialt 6000 Dusin, om muligt som en tilstedeværende Prøve og i hvert Fald »nærmeste Substitut«. Efter Strømpernes Ankomst hertil afholdtes der Skøn og Overskøn, der begge erklærede dem for »rigtigt leverede«, om end de havde en Mindreværdi paa 10 pCt i Forhold til Prøven. Da en Køber ved en Salgsvare som den foreliggende ikke med Føje kunde forvente, at Varen svarede fuldt ud til Prøven, hvorimod der maatte gives Sælgeren et vist mindre Spille- rum, fandtes Køberen uberettiget til at annullere..... 325
- En Cykelhandler i Aarup havde i April 1919 truffet Aftale med en københavnsk Grosserer, der stod i Forbindelse med Opels Fabrik i Rüdesheim, om Levering af 6 Opel-Automobiler. Da Fabrikken imidlertid satte sine Priser op, og Revolutionen i Tyskland foranledigede Leveringsvanskeligheder, annullerede Grosserereren d 7 Nov 1919 Ordren. Cykelhandleren søgte derefter Grosserereren til Erstatning for Misligholdelse af Handlen, men denne frifandtes, da Cykelhandleren e O maatte antages

	Pag
at have forstaaet, at han kun var optraadt som Agent for den tyske Fabrik	343
En Fabrikant, der havde bestilt en Galvaniseringsgryde med Leveringstid senest midt i Nov, og som, efter at denne Frist var overskredet, havde vist sig villig til alligevel at modtage Gryden, fordi de til dens Fabrikation nødvendige Plader ikke var modtaget i betimelig Tid fra England, anset berettiget til d 13 Dec at annullere Købet, efter at det havde vist sig, at Overskridelsen paa Grund af et ved Valsningen af en Plade stedfundet Uheld vilde blive betydelig større end forudsat ved Leveringsfristens Udløb	358
En Handlende, der i 1918 havde købt et Parti Bagepulvere efter Prøve, ansaas — uagtet Bagepulverne viste sig ubrugelige og deres Salg i Jan 1919 blev forbudt af Indenrigsministeriet — pligtig at betale Partiet, da han ikke havde forlangt Bagepulver af bestemt kemisk Sammensætning, da det maatte være hans Sag ved Forsøg med Prøven at sikre sig dens Anvendelighed til Bagebrug, og da Sælgerne ikke havde gjort sig skyldig i noget retstridigt Forhold ved paa den Tid, Handlen afsluttedes, at afhænde Pulverne som Bagepulvere	361
En Fiskeeksportør i Frederikshavn, der d 7 Marts 1917 af et Aktieselskab i Esbjerg havde købt ca 50 000 Pd »saltet prima Kuller til 70 Øre Pundet fob Jærnbane«, anset berettiget til at træde tilbage fra Handlen, da det tilbødte Parti — selv om det havde været berettiget at levere Fisken »rundsaltet« — ikke kunde antages at have været prima	413
En Købmand i Skive, der i Juni 1918 af et Firma i Odense havde købt et stort Parti Skocreme, anset berettiget til at træde tilbage fra Handlen, da der var lovet en god Handelsvare, og da den leverede Skocreme, selv om den svarede til den ved Salget overleverede Prøve, var saa at sige uanvendelig og værdiløs som Skocreme	423
En Grosserer, der havde solgt et Parti Ætskali til et Firma, dømt til at tilbagebetale Købesummen, da det viste sig at den leverede Vare var Ætsnatron i Stedet for Ætskali	437
En Tobaksopkøber paa Fyn maatte antages ved Slutseddell af April 1918 at have forpligtet sig til at modtage en Tobaksdyrkers hele Avl til højeste Dagspris i Løbet af Efteraaret 1918, hvad ogsaa antoges at stemme med Kutyme. Da han først havde aftaget den i Maj 1919 og kun betalt den med den dagældende lavere Dagspris, tilpligtedes han yderligere at betale Forskellen	471
En Tobaksopkøber paa Fyn havde forpligtet sig til i Nov og Dec 1918 at modtage en Tobaksdyrkers hele Avl »i prima, tør Tilstand«. Da Tobaksdyrkeren imidlertid ikke mod Opkøberens Benægtelse havde bevist, at Tobakken ved Le-	

	Pag
veringstiden var i saadan Tilstand, frifandtes Opkøberen under en mod ham til Tobakkens Betaling anlagt Sag.....	530
En islandsk Købmand fundet i Medfør af Købel § 28 at have været berettiget til at annullere et Salg af 1300 Td Sild d 29 Sept 1915, da Køberen ikke havde aftaget i rette Tid (10—15 Sept) og derhos havde undladt at besvare Sælgerens Telegrammer af 21 og 24 Sept	594
En Grosserer tilpligtet at betale noget af en Proprietær leveret »prima Bøgesnitgavn«, som Appellanten havde videregølt paa noget afvigende Vilkaar (»absolut rent Snitgavn«) til en Køber, der refuserede en Del af det Leverede.....	621
En Købmand tilpligtet at betale et Handelsfirma for et Parti Fodtøj, idet det ikke kunde anses for bevist, at det af ham var opstillet som et Vilkaar for Handlen, at Partiet, der skulde sendes hertil fra Udlandet, skulde indtræffe her tidligere end sket.....	637
Et Firma, der ved Slutseddell af 3 Sept 1920 havde købt et Parti Papir, som vedk tyske Fabrik havde stillet i Udsigt at kunne levere »paa ca 4 Uger«, og for hvilket der skulde stilles Remburs 8 Dage, før Papiret laa klart til Afsendelse, fandtes at have været berettiget til d 9 Dec 1920 at hæve Kontrakten, da det da endnu ikke havde faaet Meddelelse om, at eller naar Papiret var færdigt.....	644
Køberen af 40 Fade Olie anset berettiget til at hæve Handlen, da der var en betydelig Lækage, omfattende den største Del af de forskellige Fade og hidrørende fra Sørejsen, hvorfor den i alt Fald i det Væsenlige maatte have fundet Sted, inden Partiet blev solgt	660
Et dansk Firma havde til en Handlende i Tyskland solgt 10 Waggoner à 10 000 kg Mittwurst (Cervelatpølse) til en Pris af 240 Kr pr 100 kg. Ifølge Kontrakten skulde Køberen for hver Ladning forud deponere Valuta i en dansk Bank; den første Indbetaling skulde ske Tirsdag i den kommende Uge efter Kontraktens Indgaaelse til en Højde af 24 000 Kr og Køberen forpligtet sig til at holde dette Depositum konstant mindst paa denne Højde indtil Ordrens fulde Afgørelse. Da Køberen ikke overholdt denne Betingelse, ansaas Sælgeren for berettiget til at annullere Handlen og kræve Erstaning.....	689
Et svensk A/B, der til et dansk A/S havde solgt 20 000 kbf Tømmer til en Pris af 2 svenske Kr pr kbf, saaledes at 6000 kbf af det Solgte skulde tages af et bestemt, af Køberens Befuldmægtigede besigtiget, usorteret Parti Træ, der indeholdt 6730 kbf, men som forinden Leveringen havde frasorteret og solgt 730 kbf af de bedste Brædder, saaledes at de leverede 6000 kbf blev ringere i Kvalitet end det besigtigede Parti som Helhed, anset erstatningspligtigt overfor Køberen.....	771

	Pag
En Grosserer havde i Jan 1920 solgt et Parti Tørsødmælk, uden at Aftagelsestermin var blevet fikseret. Da Køberen trods gentagne Henvendelser intet foretog sig for at aftage Partiet og ej heller trods Opfordring stillede Remburs for Købesummen, solgte Sælgeren i Juni 1920 Partiet ved autoriseret Mægler. Køberen fundet pligtig at erstatte Sælgeren Tabet herved.....	781
Hittegods (Ulovlig Omgang med).	
Straf herfor idømt	408
Hæleri.	
En Tiltalt, der tidligere var fundet skyldig i almindeligt Hæleri og nu fandtes skyldig i Overtrædelse af Strfl § 239, herfor af Højesteret straffet efter Strfl § 239, medens Østre Landsret havde anset ham »i Medfør af Strfl § 241, 1 Stk, efter dens § 239 som for 2den Gang begaaet Hæleri«	63
Strfl § 238 anvendt paa en Mand, hvis Virksomhed havde bestaaet i at hjælpe en Sindssyg, der havde stjaalet to Heste, ved at anvise ham en Køber til disse og forhandle med denne. Handlen blev ikke fuldbyrdet, da Køberen fattede Mistanke og gjorde Anmeldelse til Politiet	269
En Indehaver af en mindre Skotøjsforretning (N), der af en Skotøjsarbejder for 600 Kr købte to Ruller stjaalne Huder af Værdi 1000 Kr, mod sin Benægtelse dømt for Hæleri.	
Derimod frifandtes en ligeledes for Hæleri sigtet Fabrikant, der, da N ikke selv kunde benytte Huderne i sin Forretning, havde købt dem af denne mod en Veksel paa ca 550 Kr.....	322
En Tiltalt dømt for Hæleri m H til Ernæringsmærker.....	356
En tiltalt Kvinde, der af Landsretten var dømt for Tyveri af forskellige Ting, blev ved Højesteret kun dømt for Hæleri m H til samme, men idømt samme Straf.....	403
Straf herfor idømt.. 30, 41, 188, 294, 351, 361, 387, 398, 562, 718,	770
Hævd.	
Antaget, at der for en Fisker som Ejer af en Parcel vest for Gilleleje Havn ved 20aarig Hævd var vundet Færdselsret ad en — af Fiskerne selv i 1878 anlagt — Gang- og Trillesti, der nu førte over den mellemliggende Hotelparks Grund, blandt hvis Veje Stien var indgaaet	232
Ikke fundet bevist, at der for en Lodsejer nær Bure Sø — der er i Statens Eje — ved Hævd var vundet Ret over selve den Del af en ved Vandstandens Sænkning fremkommet Jordbræmme om Søen, der laa mellem hans Ejendom og Søen, men kun, at der for ham var erhvervet Ret til en begrænset Færdsel langs et Stykke af Søen saavel som til at hente Vand fra en Bro, der gik ud i Søen.....	543

Interessentskab.

- Et Aktieselskab havde averteret om at have $\frac{1}{2}$ Mill Kr til Udlaan for hurtige og sikre Forretninger og kom derved i Forbindelse med en Grosserer (A) hvem det laante ca 400 000 Kr til Indkøb af Manufakturvarer (Strømper) i A's eget Navn og saaledes, at den ved disses Salg indvundne Avance skulde deles lige mellem Parterne, medens A indestod Selskabet for ethvert Tab. Inden disse Forretninger var afsluttet, døde A som insolvent, og Selskabet paastod sig nu i Kraft af Interessentskabsforholdet (a meta Forretning) kendt ejendomsberettiget til de i hans Bo beroende, endnu ikke solgte Varer, men fik under Hensyn til Indholdet af den trufne Aftale ikke Medhold..... 45
- I April 1920 indgik Indehaveren af en Bogbinder- og Bogtrykkerforretning en Kontrakt med to andre Personer, hvorefter disse skulde være Medarbejdere og Ledere af en Del af Driften med det Formaal at arbejde Forretningen op. Da Virksomheden imidlertid allerede i Sept s A var kørt fast økonomisk, ansaas Indehaveren løst fra Kontrakten 329
- En Mand, som havde et personligt Krav paa en Anden (M), der var ansvarlig Deltager i et Kommanditselskab, gjorde den 26 Okt 1920 Udlæg i en Kontrabog, der den 10 Okt 1919 af Selskabet var deponeret som Sikkerhed for en af Selskabet rekvireret Arrest. Udlæget ophævet efter Selskabets Paastand i Hh t den konfirmerede Interessentskabskontrakt, uagtet Selskabet inden 26 Okt 1920 var traadt i Likvidation, og uagtet M den 27 Jan 1920 havde anmeldt til Handelsregistret, at Kommanditselskabets Firma var hævet, idet der ikke af disse Omstændigheder fulgte, at en endelig Afvikling havde fundet Sted mellem M og Kommanditisten, saaledes at Selskabet ikke længer var Ejer af Kontrabogen..... 398
- En Leverandør til et Fællesmejeri skulde for $12\frac{1}{2}$ kg Mælk have en Pris af 9 Øre over Topnoteringen for $\frac{1}{2}$ kg Smør. Da Betalingen for Mælken saaledes var gjort afhængig af Markedsprisen for Smør, maatte Leverandøren have Krav paa, at den i Hh til Aftale mellem Indenrigsministeriet og de danske Mejeriforeningers Fællesrepræsentation ydede Efterbetaling pr kg Smør kom ham tilgode 516
- Et Interessentskab ang en fast Ejendom havde udstedt en Panteobligation, der dog af Kreditor kunde forlanges udbetalt uden Opsigelse, hvis Interessentskabet opløstes. E O antaget, at en med Samtykke af en Generalforsamling indenfor Interessentskabet foretaget samtidig Afhændelse af — paa én nær — samtlige Interessenters Andele til Andre ikke kunde betragtes som en Opløsning af Interessentskabet, der gav Kreditor Ret til at forlange Obligationen betalt..... 657
- En Interessent, der ca 8 Maaneder efter Indgaaelsen af en Interessentskabskontrakt havde hævet denne, uanset at Med-

interessenten ifølge Kontrakten havde Ret til 5 Aars Uop-sigelighed og uden at han overfor Medinteressentens Benæg-telse havde oplyst Noget, der kunde berettigge ham til at hæve Kontrakten, idømt en Erstatning paa 4000 Kr til Med-interessenten . . . . .

799

Island.

En Mand paa Island, hvem der i 1906 var tilfaldet et Arve-beløb paa 288 Kr, der af Skifteforvalteren var udbetalt til en af ham paa den da fraværende Arvings Vegne i Henhold til § 14 i den isl Skiftelov af 12 April 1878 beskikket Væрге, paastod 8 Aar senere, at han ikke havde faaet dette Beløb udbetalt af Værgen, hvem han iøvrigt i længere Tid efter 1906 havde tjent, men som i 1912 var død og da havde vist sig insolvent. Arvingen paastod nu Beløbet erstattet af den Skifteforvalter personlig, der havde fungeret paa Skiftet, men fik ej Medhold . . . . .

551

En islandsk Købmand fundet i Medfør af Købel § 28 at have været berettiget til at annullere et Salg af 1300 Td Sild d 29 Sept 1915, da Køberen ikke havde aftaget i rette Tid (10—15 Sept) og derhos havde undladt at besvare Sælgerens Telegrammer af 21 og 24 Sept . . . . .

594

Antaget, at Isafjord Købstads Byraad ikke kunde gøre Krav paa en Hjemmemark, som Handelshuset Leonh Tang & Søn havde haft Ejendomsraadighed over, men som efter By-raadets Paastand ikke havde været benyttet i det i Pl 26 Jan 1866 § 3 forudsatte Øjemed, og ej heller til Driften af Handelsforretningen som saadan, medens Byen nu trængte til den til eget Brug. Isafjord Kommunalbestyrelse havde imidlertid ved en Overenskomst af 1885 med Ejeren af Hand-len og ved Opmaalings- og Adkomstdokument af 1887 aner-kendt Handlens Ejendomsret til Hjemmemarken og fandtes derved paa forbindende Maade at have givet Afkald paa al Ret til den . . . . .

581

Jagt.

En under Gjessinggaards Gods hørende Arvefæstegaard var af-hændet til sidste Fæsters Søn bl a paa Vilkaar, at der sva-redes en Arvefæsteafgift af 3 Tdr Byg pr Td Hartkorn, at be-tale efter Kapitelstakst, men saaledes at Godsejeren, hvis Gaardejeren vilde bortleje Jagten, var pligtig at leje den for en aarlig Afgift af 1 Td Byg pr Td Hartkorn, »som halv-aarlig kan afkortes i Arvefæsteafgiften«. Paa Godsejerens For-langende blev Arvefæsteafgiften imidlertid afløst i Hh t Lov Nr 505 af 28 Sept 1918, men Gaardejeren hævdede, at Gods-ejeren alligevel var forpligtet til at leje Jagten som vedtaget. Godsejeren frifandtes, da Pligten til at leje Jagten var knyttet til Gaardejerens Pligt til at yde Arvefæsteafgiften . . . . .

196

Tvende Tiltalte, der havde jaget i Christianssæde Skov og som da de blev overrasket af en Skytte ved Trusel om Vold havde tvunget denne til at undlade at anholde dem og tage Jagtredekskaberne fra dem, anset dels efter Strfl § 210, dels efter Lov 8 Maj 1894 § 23, jfr § 13 280

Jærnbaner.

Afsenderen af to Vognladninger Kaalrabi havde paa Fragtbrevene anført Adressaten som Afsender. Da Adressaten nægtede at modtage Varen, blev den solgt af Statsbanerne, uden at der derved opnaaedes fuld Dækning af Fragt m m. Afsenderen tilpligtet at betale Statsbanerne det Manglende, da det e O og under særligt Hensyn til den Maade, hvorpaa han havde forholdt sig under en af Statsbanerne mod Adressaten anlagt Sag, der var anmeldt for ham, ikke kunde antages, at han havde haft Adressatens Bemyndigelse til at anføre dennes Navn som Afsender 390

I April 1919 antændte en Gnist fra et af Vemb—Lemvig Banens Lokomotiver, der den paagældende Aften fyrede med meget slette Tørv, et Boelssted, hvis Ladebygning efter Banens Anlæg var blevet genopført efter Nedbrydning i noget udvidet Skikkelse og med brandfarligt Tag i en Afstand af ikkun 19,80 m fra Banens Midte. Banen i Hh t Lov Nr 56 af 26 Marts 1898 tilpligtet at erstatte Brandforsikringen den udbetalte Brandskade-Erstatning, da Skaden kunde være afværget ved større Agtpaagivenhed fra Banens Side og Banen under de foreliggende Omstændigheder ikke kunde fritages for Erstatningspligt, selv om der fra Brandlidtes Side maatte foreligge en Overtrædelse af § 8 i Brandpolitiloven.. 442

Et A/S, hvis Lastautomobil var stødt sammen med et af Amagerbanens Tog tilpligtet at betale den Banens Materiel tilføjede Skade, da der, selv om der maatte kunne siges at være begaaet en Fejl fra Lokomotivførerens Side, kun kunde tillægges denne Fejl underordnet Betydning, navnlig sammenlignet med den af Automobilets Chauffør udviste store Uforsigtighed.. 686

Kaution.

En Mand, der havde paataget sig at overtage en nærmere angivet Kaution, frifundet under en Sag om Opsyldelse af denne Pligt, da den Kaution, hvorom Sagen drejede sig, var en væsenlig anden og navnlig forbundet med større Risiko end den, han havde forpligtet sig til at overtage..... 453

Et Interessentskab, der til en Købmand solgte Tørv, som denne vilde levere videre til et Aktieselskab, fik dette til at underskrive en Paategning paa Kontrakten med Købmanden, lydende paa, at Selskabet »garanterer for Betaling af ovennævnte Parti Tørv efter disses Modtagelse paa vor Fabrik, hvortil hele Partiet skal sendes«. Efter det Foreliggende antaget, at

Selskabet ikke herved havde kaveret for Købmandens Opfyldelse af Kontrakten, men kun lovet til Interessentskabet at betale de Tørv, som Selskabet modtog i Hh t dets Kontrakt med Købmanden 601

Kommission.

En Handlende i Bergen (N) havde givet A/S Københavns Frugt-auktioner i Kommission at sælge et Parti Appelsiner. Partiet blev solgt for 27 Kr pr Kasse; men da Varen viste sig gennemsnitlig at være ringere end de Prøvekasser, der af Selskabet var forevist før Auktionen, vægrede de fleste af Køberne sig ved at modtage og betale dem. N søgte Selskabet til at godtgøre ham Tabet ved denne Annullation og fik Medhold, da det maatte gaa ud over Selskabet, der i høj Grad havde tilsidesat den det paahvilende Pligt til at varetage N's Interesser, at det under Sagen ikke var behørig oplyst, hvordan Appelsinerne i Virkeligheden var, og hvilken Værdi de havde 214

En Skibsmægler i Aarhus (H) gav en Skibsmægler i København (W) Anvisning paa Kartoffeldyrkerforeningen som eventuel Befragter af et af W udbudt Skib og henviste iøvrigt W til at forhandle direkte med Foreningen, men betingede sig $1\frac{2}{3}$ pCt i Provision. W svarede ikke H og henvendte sig ikke direkte til Foreningen, men bortfragtede kort efter gennem en anden Forbindelse Skibet til Kartoffeldyrkerforeningen. W kendt pligtig at betale H den Provision, som denne havde betinget sig.

Provisionen beregnet alene af Fragten, ikke tillige af Overliggedagspengene 434

En Mand, der havde medvirket til, at en Grosserer overtog en Bjergningsforretning (Køb af strandet Skib med deri værende Kulladning), havde af Grossererens faaet Tilsagn om en Provision. Antaget, at denne under Aftalens Uklarhed ikke kunde sættes højere end til en vis Andel af Grossererens egen Nettoavance og ikke tillige af den Avance, som var tilfaldet nogle af Grossererens selv medtagne Deltagere i Forretningen.. 451

Ikke tilkendt en Kommissionsforretning Kommissionsalær i Anledning af Salget af en Café, da det ikke fandtes godtgjort at Kommissionsforretningen havde faaet Cafeens Salg i Kommission eller overhovedet havde bidraget til at Salget kom i Stand..... 724

Et dansk Firmas Fialbestyrer i Charkow havde i Hh til en Aftale af 3 Nov 1918 modtaget et større Beløb i Sterling-Checks og anden god Valuta, som et andet Firma (N) i Spekulationsejemed ønskede ombyttet med tyske Mark eller Rubler. Han vekslede Beløbet i Rubler, hvilke han foreløbig anvendte i sit eget Firmas Interesse. Senere maatte han flygte frá Charkow, og da hans Firma, efter at han i Febr

1920 var naaet hjem, vilde afregne Beløbet med N i Rubel-sedler, der imidlertid var blevet saa godt som værdiløse, nægtede N at anerkende Kommissionen som behørig udført og forlangte selve de paagældende Checks m m tilbage. Kravet ej givet Medhold, da Filialbestyreren efter den ham givne Bemyndigelse og hensét til de foreliggende ekstraordi-nære Forhold fandtes at have været beføjet til at handle som sket . . . . .

733

Konkurs.

En Sparekasse, der havde anmeldt et Vekselkrav i et Kon-kursbo, hvor det imidlertid nægtedes anerkendt, anlagde in-den den i Rpl § 668, 1 Stk, fastsatte 4 Ugers Frist Sag mod Boet; men denne Sag afvistes. Antaget, at Sagsøgeren ikke kunde være afskaaret fra at indbringe den afviste Sag paany for Retten, og at Fristen for Anlæggelsen af ny Sag — i Mangel af udtrykkelig Bestemmelse — efter Analogien af Rpl § 668 maatte sættes til 4 Uger . . . . .

455

Konnossement.

Nordisk oversøisk Handelsselskab havde i Sept 1919 fragtet Sejlskibet »Ancenis« til at føre en Ladning Hvede m m til Selskabet selv fra Buenos Aires til Danmark. Ladningen inddledes dels løst, dels i Sække. Udlosningen besørgedes ved Befragterens Foranstaltning og saaledes, at Hvedesækkene blev skaaret op i Lasten og Indholdet blandet med den løse Last. Ved Optælling af de tomme Sække viste der sig at mangle 1057 Sække af det i Konnossementet anførte Sække-tal, 7985, medens den samlede udlossede Vægt af Hvede sva-rede til den i Konnossementet som angivet Vægt anførte. Under disse Omstændigheder fandtes Skibet ikke pligtigt at erstatte det til det manglende Sækketal svarende Kvantum Hvede . . . . .

574

Kontrakt.

En Sagfører, der var tilkaldt til en 64aarig Gaardejer, som laa syg efter et apoplektisk Anfald, oprettede i Overværelse af og med angivet Samtykke fra Gaardejeren et »Skøde og Gavebrev«, hvorved Gaardejeren overdrog sin Gaard til to Brodersønner og selv gik paa Aftægt. Under en af Gaard-ejeren senere rejst Sag, der efter hans Umyndiggørelse fort-sattes af hans Værge og efter hans Død af hans Bo og af en Intestatarving, kendtes imidlertid Overdragelsen ugyldig, da der efter det Oplyste — derunder en Erklæring fra Rets-lægeraadet — maatte gaas ud fra, at Gaardejeren den Dag, da Skødet blev underskrevet, ikke havde haft en saadan For-staaelse af, hvad Dispositionen gik ud paa, at han kunde være bundet ved den . . . . .

14

	Pag
En Gaardejer i Holbækegnen havde i 1912 sammen med Andre sluttet Kontrakt med en Mejerist om at levere Mælk til et af denne paatænkt Mejeri, der ogsaa kom i Stand. Da Gaardejeren imidlertid i April 1914 uberettiget ophørte at levere Mælk, dømtes han til at betale Erstatning, og dennes Størrelse fastsattes ved Rettens Skøn, idet et af Mejeristen foranlediget Skøns Resultat e O ikke fandtes afgørende.....	306
En Handelsgartner havde i Maj 1916 fra et Frøfirma modtaget »1 kg Rødkaal, beregnet til $\frac{1}{2}$ Td Land til Udsæd og Frøavl« for Firmaet og forpligtet sig til at »aflevere hele det avlede Kvantum Frø uden nogensomhelst Afkortning« til Firmaet for 2 Kr 50 Øre pr kg. Gartneren beplantede et større Areal og indvandt 218 kg Frø, hvoraf han solgte 202 kg til et andet Frøfirma til 20 Kr pr kg. Antaget, at Gartneren vel ikke havde været pligtig at dyrke mere end $\frac{1}{2}$ Td Land med Rødkaalen, men at han p d a S var pligtig at aflevere alt det af ham udvundne Rødkaalsfrø til førstnævnte Firma for 2 Kr 50 Øre. Han maatte derfor erstatte Firmaet Forskellen mellem denne Pris og den ved Konjunktur-Stigningen fremkomne Pris af 20 Kr	316
En Proprietær havde med Trifolium i Randers en Frøavlskontrakt om Levering af »sækketørre« Ærter. Han leverede dem vaade og protesterede senere mod Selskabets Afregning, hvori der var fradraget 26 pCt for Vandindhold og opført et forholdsvis stort Beløb for Tørring og Rensning. Indsigelsen ej taget til Følge, da han ikke havde bevist at have taget Forbehold overfor Selskabets Meddelelse til ham om at ville lade Ærterne tørre, og da hans Henvi sning til, at Ærterne kunde være solgt vaade til Fodring uden Tab, var betydningsløs, da han vidste, at Selskabet havde købt Ærterne for at benytte dem til Udsæd	564
En Grosserer fra Lodz kom hertil under Krigen og foretog omfattende Handelsforretninger sammen med en herværende Direktør. Ved Opgørelsen af deres Mellemværende forelaa en Række Stridspunkter, idet Grossererens bl a gjorde gældende, at nogle af de af ham afgivne Viljeserklæringer var uforbindende for ham i Medfør af Aftalelov Nr 242 af 8 Maj 1917 §§ 29 og 31. Bevis herfor dog ej anset ført.....	625
En Proprietær, der havde haft en Ejendom i Forpagtning, havde afleveret Regnskab til Ejeren, der uden Indsigelse havde modtaget Restbetaling i Henhold til Regnskabet. Ejeren e O antaget bundet herved	796
Antaget, at et Tilsagn fra Postvæsnet om at dække Driftsunderskudet ved en Dampskibsforbindelse mellem Frederikshavn og Læsø ikke uden udtrykkelig Tilkendegivelse kunde opfattes som knyttet til den Betingelse, at Driften fortsattes til et Finansaars Udløb	803

	Pag
Nogle paa et Sagførerkontor førte Forhandlinger om en Forpagning afbrødes ved, at den ene Part skulde med Toget. E O antaget, at endelig Kontrakt ikke var kommet i Stand, uanset at der ved Afbrydelsen synes at have været Enighed om Hovedpunkterne	696
Antaget, at de Løfter, som en Agent ved Salget af et Parti af en ny Vareart (Vægbeklædning, Tæpper m m af Papir) til en Forhandler havde givet denne om, at der fra Hovedforhandlerens Side vilde blive iværksat en omfattende Reklame for den nye Vareart, ikke havde været af en saadan Art og Betydning, at Løfternes Ikke-Opfyldelse kunde berettige Forhandleren til at træde tilbage fra Handlen.....	714
En Sagfører dømt til at betale en Vognmand, der havde bestyret en Sagføreren tilhørende Landejendom, der i Bestyrelsestiden maatte antages ikke at have givet Indtægt, Bestyrerløn og Udlæg m m	774

Kornligningen.

En Godsejer idømt en Bøde af 12 000 Kr for Overtrædelse af Kornlov Nr 154 af 20 Marts 1918	381
--	-----

Kære.

Et under en Appelsag rejst Kæremaal overfor Landsretsdommernes Vægning ved at vige deres Sæde afvist af Højesteret efter Rpl § 435, 3 Stk	108
Lignende Kendelse	109

Køb og Salg.

Paa Grundlag af foreliggende Vidneforklaringer antaget mod Køberens Benægtelse, at der var kommet en endelig Handel om en Ejendom i Stand. Køberen havde udfærdiget og Sælgeren underskrevet en Slutseddel i eet Eksempplar, som Køberen havde beholdt, men om hvilket han erklærede, at han ej kunde fremskaffe det. Tilkendt Sælgeren Erstatning hos Køberen for Handlens Ikke-Opfyldelse	51
Et Lastautomobil var købt paa Vilkaar af, at det kunde passere Bakkerne mellem København og Hørsholm med en Last af 2½ à 3 Tons, naar det forinden underkastedes en mindre Reparation. Da imidlertid Automobilet trods Reparationen ifølge et afholdt Skøn ikke i Længden kunde holde til at belastes med mere end 2 Tons, fandtes Køberen berettiget til at kræve Handlens Tilbagegang og Udgifterne til Reparationen godtgjort af Sælgeren	85
En Sælger af en Ejendom i Sønderborg gjorde gældende, at Overdragelsen ifølge BGB § 313 (saaledes som denne er forstaaet af den tyske Rigsret) var ugyldig, da det ang Over-	

	Pag.
dragelsen udfærdigede notarielle Dokument ikke dækkede Parternes virkelige Villie, men fik ikke Medhold.....	96
En Fisker, der i 1917 havde købt en Motor, der skulde kunne gaa ved Petroleum, kendt berettiget til at hæve Handlen, da Motoren ikke kunde bruges til at gaa ved Petroleum, og da det trods gentagne Forsøg fra Sælgerens Side endnu i Sommeren 1918 ikke var lykkedes denne at bringe Motoren i væsentlig bedre Stand	101
En norsk Fisker var i Febr 1919 kommet til Fyen og havde gennem en Kommissionær købt en fyensk Ejendom for 65 000 Kr, hvoraf 40 000 Kr udbetaltes kontant. Da Sælgeren imidlertid havde undtadt at levere en Del af lovet Besætning og Inventarium, og da Køberen maatte antages at have troet paa en af Sælgeren før Handlens Afslutning mundtlig givet Garanti for, at Ejendommens 10 Tdr Land Sukkerroer gav 12 000 Kr netto i aarlig Indtægt, hvad de langt fra gjorde, indrømmedes der Køberen et Afslag paa 15 000 Kr.....	177
En Villa i Skanderborg var i Dec 1915 bortlejet uopsigelig fra begge Sider til April 1919. Endvidere var der ved Lejekontrakten givet Lejeren »Forkøbsret paa Ejendommen indtil April Flyttedag 1919 til en Pris af 13 000 Kr«. Antaget, at der ikke var tilstrækkeligt Grundlag for at statuere, at der forelaa Andet end en Forkøbsret i egentlig Forstand	182
En Mand havde ved Kontrakt solgt sin Forretning til en Anden for 10 500 Kr, hvoraf 5000 Kr skulde betales inden d 1 Sept. Da det fandtes bevist, at Køberen d 30 August havde tilbudt Sælgeren at betale ham de 5000 Kr og Sælgeren uden Grund havde vægret sig ved at modtage dem, tilpligtedes Sælgeren i Anl af denne Misligholdelse at betale Køberen en Erstatning af 3000 Kr	320
I Aug 1918 havde en Gæstgiver i Tønder solgt en Ejendom dér for 50 000 Rmk; men i den for Notarius oprettede Købekontrakt var Købesummen af Skattehensyn urigtig angivet som 40 000 Rmk. Herefter blev Handlen i Overensstemmelse med den af den tyske Rigsret fastslaaede Forstaaelse af Bürg Gesetzbuch § 313, 1 Pkt, efter Sælgerens Paastand erklæret for ugyldig	327
Ikke anset bevist, at Ejeren af en fast Ejendom gennem en Sagfører havde givet Ejendommen paa Haanden til en Kommissionær for en ikke navngivet Køber	466
En Møbelsnedker i Vejle havde solgt sin under Ombygning værende Ejendom til en anden Møbelsnedker for 65 000 Kr og saaledes, at Køberen desuden efter Regninger fra Haandværkerne skulde betale »de Beløb, som Ombygningen har kostet og vil komme til at koste — — — og som andrager ca 20 000 Kr«. Antaget efter det Foreliggende, at der heri ikke laa en Garanti fra Sælgeren for, at Omkostningerne ved Ombygningen ikke vilde andrage mere end ca 20 000 Kr....	478

	Pag
Ikke anset tilstrækkelig bevist, at der i Aug 1918 mellem en Gaardejer og en Hestehandler var kommet en forbeholdsfri Handel i Stand om en Hoppeplag, som Hestehandleren, da han forhandlede med Gaardejeren om at købe den, ikke havde set.	515
E O antaget, at Køberen af en Parcel, hvis Størrelse i Købekontrakten — i Overensstemmelse med en foreliggende ældre Arealattest — var opgivet til godt 7 Td Ld, ikke havde Krav paa Afslag i Købesummen, skønt Størrelsen viste sig i Virkeligheden kun at være godt 5 Td Land. Sælgeren maatte nemlig antages at have været i god Tro og kunde efter hele den Maade, hvorpaa Handlen var foregaaet, ikke antages at have garanteret Arealattestens Rigtighed	559
En Del Muremestre i Randers havde i Nov 1918 af Etatsraad Ankerstjernes Dødsbo købt 189 000 Kr Aktier i A/S Bjellerup og Carlsberg Teglværker, hvis samlede Aktiekapital var 250 000 Kr, og samtidig overtaget Driften deraf. Ca 1½ Aar derefter søgte de Handlen omstødt eller Afslag i Købesummen under Henvi sning til forskellige Fejl i en af Sælgeren under Købsforhandlingerne tilvejebragt Statusopgørelse. Paastanden ej givet Medhold, da Køberne havde haft selvstændigt Kendskab til Teglværkerne og Adgang til nærmere Undersøgelse og derhos var bekendt med, at Opgørelsen var hurtig og summarisk optaget	567
Et Firma havde til et andet Firma solgt en Motor som en »7 HK Tangy Motor«. Antaget, at der ikke heri laa nogen Garanti for, at Motoren, — der viste sig uden Overbelastning kun at kunne udvikle 6½ HK — var i Stand til at udvikle 7 HK	670
En Gaard var i Juli 1918 solgt for ca 180 000 Kr, idet Sælgeren tilsikrede Køberen, at dens Areal i alt Fald ikke var betydeligt under 120 Td Land. Da Arealet senere viste sig kun at være 109½ Td Ld, tilkendtes der Køberen et Afslag i Købesummen. Afslaget sat til 9000 Kr. Gaarden var vurderet til 175 000 Kr, deraf for Bygninger, Besætning og Inventarium 71 600 Kr	721
Ikke fundet godtgjort, at der ved en Sammenkomst paa en Kafé var kommen en endelig og bindende Handel i Stand om en fast Ejendom	779
Tvende Købere af en Parcel anset pligtige at underskrive Købekontrakt, uanset at det viste sig, at en Servitut, som det ved Handlens Afslutning var bleven meddelt dem vilde blive paalagt Parcellen til Fordel for Naboejendommen, var af mere vidtgaende Beskaffenhed end hvad der i og for sig kunde forudsættes, idet det navnlig ikke kunde ventes, at den vilde tillægge Naboejendommen Vinduesret	793
E O antaget, at et Firma, der havde kontraheret med en Skibsreder, der var Forretningsfører eller korresponderende Reder	

	Pag
i et Rederi om Overtagelse af Aktier i Rederiet, ikke havde kontraheret med Skibsrederen paa Rederiets Vegne. Rederiet fandtes herefter ikke ansvarlig for, at Firmaet mulig ikke havde faaet de Aktier det havde købt	806
Leje.	
Antaget, at Reglen i Lov Nr 598 af 31 Okt 1919 § 8 C, jfr § 8 A, var anvendelig paa et Lejemaal af 10 Dec 1915, ved hvilket en Villa i Haslev var bortlejet saaledes, at Lejemaalet uden Opsigelse ophørte d 1 Maj 1921. Ejeren kunde derfor ikke kræve Lejerens Fraflytning til dette Tidspunkt uden Nævnets Samtykke	106
En Direktør for et Ejendomsaktieselskab, der havde ladet en Lejer betale en Dusør for at indgaa Lejemaal med en af hende anvist Lejer, der havde købt hendes Forretning, dømt efter Huslejelov Nr 598 af 31 Okt 1919 § 10 for Overtrædelse af dens § 9	388
En Lejer (L) af Restaurationslokaler havde samtidig med at han for 50 000 Kr afstod sin Restauration til en Køber, der forlangte 5 Aars Uopsigelighed, aftalt med Ejeren, at denne skulde indrømme Uopsigeligheden mod, at L betalte ham 5000 Kr kontant og gav ham en Veksel paa 5000 Kr. Da Vekslen forfaldt, paastod L sig imidlertid frifundet og forlangte de alt betalte 5000 Kr tilbage — alt under Henvi- sning til § 9 i Huslejelov Nr 598 af 31 Oktober 1919. Denne Paa- stand givet Medhold	533
Likvidation.	
En Mand var i 1918 ansat som Direktør for et Aktieselskab — uopsigelig til 1928 — med en aarlig Gage af 10 000 Kr og 20 pCt af Nettooverskudet. I Febr 1920 traadte Selskabet i Likvidation. Udtalt, at den Omstændighed, at Selskabet var traadt i Likvidation, ikke kunde give ham en ringere Retsstilling overfor Selskabet end den, han bortset fra Likvidationen vilde have. Der tilkendtes ham derfor en Erstatning, der under Hensyn til, at han fik sin Arbejdskraft fri, skønsmæssig sattes til 7500 Kr	535
Lægevæsen.	
En Arbejdsmand var i Anl af et Laarbrud indlagt paa Aalborg Sygehus, hvor han gentagne Gange blev opereret. Ved en af Operationerne efterlodes der et Gazekompres i Saaret, og dette forblev dér uopdaget i flere Maaneder. Saavel Sygehuset som vedkommende Overlæge tilpligtet in solidum at betale ham en Erstatning af 1000 Kr — navnlig for den Forlængelse af Sygelejet, som den begaaede Feil havde forarsaget, hvorimod den antoges at have været uden videre Betydning m H t de blivende Følger, som Benbrudet efterlod.	47.

Mageskifte.

- Et Dødsbo tilpligtet at betale Erstatning i Anledning af Afdødes Ikke-Opfyldelse af et mundtligt Vilkaar i en Mageskiftekontrakt, gaaende ud paa, at han skulde udføre visse Arbejder paa en af ham bortmageskiftet Gaard 42
- En Gaardejerske, der havde bortmageskiftet sin Ejendom til to Fabrikanter, tilpligtet at betale disse Erstatning, fordi hun i Strid med de før Skødets Underskrift truene mundtlige Aftaler ved sin Fratræden havde medtaget forskellige Ting, der hørte til dens Besætning og Inventarium..... 383

Manddrab (uagtsomt).

- Føreren af et Automobil, der kørte i uforvarlig stærk Fart gennem Nørrebrogade i Aarhus, paakørte en ca 10aarig Dreng, som kom frem paa Vejbanen ca 2 m foran Automobilet bag ved et i modsat Retning kørende Hestekøretøj, og som derved dræbtes. Føreren efter Strfl § 198 og Automobillov Nr 149 af 20 Marts 1918 § 32, jfr §§ 19, 22, 2 Stk og 24, 1 og 2 Stk, idømt en Bøde af 2000 Kr..... 684
- Den 47aarige Læge Poul Nordentoft idømt Tugthusarbejde i 12 Aar for en Række Forbrydelser, derunder navnlig professionelt udøvet Fosterfordrivelse, i to Tilfælde i Forbindelse med Overtrædelse af Strfl § 197, 1 Pkt, uterlig Adfærd overfor forskellige Kvinder (derunder uberygtede Kvinder, der havde konsuleret ham som Læge) i nogle Tilfælde i Forbindelse med Overtrædelse af Strfl § 210, Pengeafpresning samt Anstiftelse til og Delagtighed i Brandstiftelse.
- Derimod fandtes en mod ham fremsat Sigtelse for i Jan 1916 at have dræbt sin Hustru ikke bevist..... 111

Manddrab.

- En Tiltalt, der af Nævningerne var kendt skyldig i Forsøg paa forsællig Legemsbeskadigelse, fordi han [for at undgaa Anholdelse] med en Revolver havde skudt efter en Politibetjent uden dog at ramme, og i Overtrædelse af Strfl § 188, fordi han nogle Dage senere [i samme Hensigt] havde affyret et Revolverskud mod en Gendarm af Grænsepolitiet, hvilket Skud ramte denne i Brystet og medførte hans Død den følgende Dag, idømt den højeste Straf efter Strfl § 188, 12 Aars Tugthusarbejde 237

Meddelagtighed.

- En Gaardejer havde revset sin 16aarige Tjenestdreng paa en brutal Maade, fordi denne havde nægtet Lydighed. Under den i Anledning heraf rejste Sag afgav Gaardejerens Forkarl paa Opfordring af Gaardejeren falsk Vidneforklaring, som han dog vægrede sig ved at beedige. Forkarlen dømt efter Strf § 146 og Gaardejeren efter § 146, jfr § 51 291

	Pag
Mened og beslægtede Forbrydelser.	
En Tiltalt, der som Indklaget i en Paternitetssag havde aflagt falsk Ed, idømt Forbedringshusarbejde i 2 Aar.....	224
En Gaardejer havde revset sin 16aarige Tjenestedreng paa en brutal Maade, fordi denne havde nægtet Lydighed. Under den i Anledning heraf rejste Sag afgav Gaardejerens Forkarl paa Opfordring af Gaardejeren falsk Vidneforklaring, som han dog vægrede sig ved at beedige. Forkarlen dømt efter Strf § 146 og Gaardejeren efter § 146, jfr § 51	291
En tiltalt Sømand, der havde ændret en af ham selv paa vedkommende Skibsførers Vegne underskrevet Paategning i hans Søfartsbog, saaledes at den fik et urigtigt Indhold, anset efter Strfl § 155	642
En Pige, der som Vidne inden Retten usandfærdig havde benægtet at have haft Samleje i en Kafé i Holbæk, dømt efter Strfl § 146, medens Landsretten havde frifundet hende efter § 147, 1 Pkt, under Hensyn til den mod hende under Sagen rejste Tyverisigtelse, der ikke var ganske uden Forbindelse med det Forhold, hvorom hun afgav den urigtige Forklaring	653
Mishandling af Hustru, se Voldsforbrydelser.	
Mønt.	
Antaget, at en i 1909 stiftet sønderjysk Prioritet paa 6000 Mark kunde indfries ved Betaling af 6000 Papirmark.....	727
Næringsvæsen.	
Antaget, at § 6 i Regl for Benyttelsen af Kolding Eksportmarked af 14 Juni 1920 ikke med Sikkerhed indeholdt Forbud mod, at Ekspedition af Kreaturer sker ved Andre end det ved Eksportmarkedet ansatte Personale. En Mand, der var tiltalt til Straf for at have besørget saadan Ekspedition, idet Overtrædelse af Reglementet ifølge et Tillæg til Politivedtægten for Kolding straffes som Overtrædelse af Politivedtægten, blev derfor frifundet	524
Nævningesager.	
En Landsretsdom i en Nævningesag ang en for Sædelighedsforbrydelser tiltalt ca 69aarig Mand ophævet og Sagen hjemvist til fornyet Foretagelse, fordi Landsretten med Urette havde nægtet at efterkomme Forsvarerens Begæring om Indhentelse af en Erklæring fra Retslægeraadet om Tiltaltes Tilregnelighed.	
Antaget, at Spørgsmaalet om, hvorvidt Tiltalte havde handlet under Indflydelse af Sindssygdom, hørte ind under Nævningernes Overvejelser ved Afgørelsen af, om der forelaa Forsæt, uanset at Landsretten ved Kendelse havde afvist Tillægs-spørgsmaal ang Strfl §§ 38 og 39	405

Offentlig Myndighed og Orden.

En Overpolitibetjent, der i en Skrivelse til Overnævnet i Huslejesager for Holbæk Amt havde udtalt sin »Forbavselse og dybeste Harme over, at det ærede Overnævns enkelte Medlemmer søger at sætte Splid mellem Lejer og Ejer«, dømt efter Strfl § 101. Straffen dog kun sat til en Bøde af 10 Kr under Hensyn til, at Tiltalte ikke havde savnet Føje til at kritisere et af Overnævnets Medlemmers Optræden i den paagældende Huslejesag . . . . .

186

Pant.

Antaget, at en Mand, der havde købt en Ejendom med Forpligtelse til at overtage en deri staaende Gæld til en Kreditforening, ikke var frigjort for denne Forpligtelse derved, at Sælgeren havde udstedt Skøde direkte til N, til hvem Køberen havde overdraget sin Ret til Ejendommen. Denne Overdragelse gik nemlig ikke i Orden, idet N vægrede sig ved at opfylde Handlen, hvorfor Skødet til ham ej heller blev tinglæst.

448

Pension.

En i Nytorvs Arrest siden 1906 ansat Rengøringskone kom, da hun d 1 Marts 1918, iført Trætofler, bar en uhandelig Madras op ad en Trappe i Fængslet, til at vride højre Ankel om, hvorved det gav et Knæk i Knæleddet, saa at hun ikke kunde støtte paa Benet. Hun følte straks stærke Smerter, og Knæet svulmede op med en ret betydelig Væskesamling. Hun var i et halvt Aarstid uarbejdsdygtig og blev behandlet paa Klinik, og da hun derefter vedblivende var ude af Stand til at udføre Arbejde, der medførte anstrængende Brug af Benet, blev hun d 6 Juni 1919 afskediget uden Pension. Skønt det under Lægebehandlingen viste sig, at hun led af en kronisk deformerende Arthritis, som havde været tilstede før Ulykkestilfældet, tilkendtes der hende, der havde været fuldt arbejdsdygtig, lige til Ulykken indtraf, Pension efter Pensionsvedt 20 Febr 1909 § 9 som tilskadekommet ved Udførelsen af sin Tjeneste . . . . .

170

En Undermaskiningeniør i Hæren var den 1 Juni 1919, inden han havde opnaaet Pensionsret for sig og sin Enke, traadt udenfor Nummer for et Aar; den 11 Marts 1920 døde han. Da Lov Nr 489 af 12 Sept 1919 §§ 49 og 64, jfr § 75, 1 Stk, der tillagde alle Statstjenestemænd og deres Enker Pensionsret, antoges at omfatte Tjenestemænd udenfor Nummer, tilkendtes der hans Enke Pension af Statskassen . . . . .

267

En frederiksbergsk Kommunelærerinde, der var blevet afskediget, efter at hun ved Højesteretsdom 15 Dec 1919 var anset efter Strfl § 85, 2 Stk, jfr § 46, efter dens § 100, jfr § 52, 3 Pkt, samt efter Strfl for Krigsmagten § 112, 3 Stk, jfr alm bg1 Strfl § 52, 3 Pkt, med Fængsel paa sædv Fangekost

	Pag
i 6 Maaneder, kendt uberettiget til Pension. Det Forhold, for hvilket hun var dømt, fandtes nemlig at have givet Myndighederne Føje til at afskedige hende, og dette hendes Forhold kunde ikke siges at have været hende utilregneligt, jfr Lov Nr 489 af 12 Sept 1919 § 54, smh m Lov Nr 561 af 4 Okt 1919 § 6, 1 Stk	378
En kommunal Politibetjent i Sorø, der efter sit eget, paa en Lægeerklæring støttede Andragende om Afskedigelse som utjenstdygtig fik bevilget Afsked i Okt 1919, kendt berettiget til Pension i Hh t Rpl § 117 og uanset, at der for Sorøs Vedk kun forelaa en endnu ikke af Indenrigsministeriet stadfæstet Pensionsvedtægt	498
Antaget, at der ikke tilkom en Sporvognsfunktionær, der d 26 Juli 1919 var blevet opsagt til Fratrædelse med Udgangen af Oktober s A, men som efter egen Begæring fratraadte sin Stilling allerede den 15 August s A, hvorefter der af Kommunen beregnedes ham Pension fra 1 September efter den da gældende Pensionsvedtægt, Pension efter en i Marts 1920 vedtaget Pensionsvedtægt, der er gældende fra 1 Oktober 1919	676
En Oversergent, som første Gang mærkede Brok-Symptomer d 13 Juni 1918, efter at han havde løftet paa en tung Geværkasse, som d 19 s M indmeldte Sagen til Kompagniet, og som d 16 Sept 1920 afskedigedes med Pension efter § 55 i Tjenestemandsløven Nr 489 af 12 Sept 1919, fordi han var utjenstdygtig paa Grund af Lyskebrok, søgte sig kendt berettiget til Pension efter Lovens § 56 som tilskadekommet ved Udførelsen af sin Tjeneste, men fik ej Medhold, da det ikke kunde anses godtgjort, at hans Brok først var opstaaet ved den ovennævnte Lejlighed	711
En Adjunkt ved Herlufsholms Skole var paa Grund af Tungørighed afskediget i April 1919 med Pension »efter Omstændighederne indtil videre«. Pensionen inddroges i Okt 1920, fordi han da havde faaet fast Ansættelse i Københavns Kommunes Tjeneste. Antaget, at denne Inddragelse havde været berettiget, da der først ved Forstander-Resolution af 20 Dec 1920 var tillagt de ved Herlufsholm ansatte Lærere Pension efter de for Statens Tjenestemænd gældende Regler i Lov Nr 489 af 12 Sept 1919	716
En Hjelper ved Statsbanerne, der havde faaet Tilladelse til at træde udenfor Nummer fra 14 Okt 1918 til 12 Okt 1919, men som ved Skrivelse af 29 Sept 1919 p G af ringe Synsevne blev afskediget fra Udgangen af December 1919, ansat berettiget til Pension efter Reglerne i Tjenestemandsløven af 12 Sept 1919	785

Postvæsnet.

En Assurandør-Sammenslutning havde vedtaget den Ordning, at der i et københavnsk Fælleskontor for de paagældende Sel-

	Pag
skaber indrettedes en Række aflaaede Rum, hvoraf hver Selskab fik sit, og at Selskabernes indbyrdes Brevforsendelser afleveredes til og hentedes fra disse Rum for hvert Selskabs Vedk af dets egne Bude. Antaget, at denne Ordning ikke var i Strid med Postvæsnet's Eneret, men var hjemlet ved Undtagelsesbestemmelsen i Postlov Nr 288 af 9 Maj 1919 § 6 a 1.	250
Antaget, at et Tilsagn fra Postvæsnet om at dække Driftsunderskudet ved en Dampskibsforbindelse mellem Frederikshavn og Læsø ikke uden udtrykkelig Tilkendegivelse kunde opfattes som knyttet til den Betingelse, at Driften fortsattes til et Finansaars Udløb	803

Prisregulering.

En Godsejer idømt en Bøde af 3000 Kr for Overtrædelse af § 9 i Bek Nr 559 af 1 Nov 1918 vedr Befolkningens Forsyning med Mælk, idet han havde foranstaltet en Ordning, hvorved hans Kunder, der hidtil havde faaet Mælken tilkørt, betalte Kuskene særskilt derfor	83
Ved en Fejltagelse fra Ernæringsraadets Kontors Side blev der d 22 April 1919 tilstillet Kartoffelmelsfabriken Danmark en Skrivelse om at oplagre et stort Parti (2000 hkg) Kartoffelmel for Raadets Regning, og under den derefter følgende Korrespondance sørgede man ikke fra Kontorets Side for med tilstrækkelig Tydelighed at oplyse Fejltagelsen. Ernæringsraadet plejede selv at sørge for Forsikring af saaledes oplagret Mel, hvorfor man fra Fabriken's Side undlod at forsikre Melet, og da Melet — efter at Fabriken havde meddelt Raadet, at det var oplagret — d 13 Maj blev beskadiget ved en Brand, tilpligtedes Raadet at godtgøre Fabriken Tabet ved denne med ca 150 000 Kr	297

Ran.

Straf herfor idømt	294
--------------------------	-----

Reklamation.

Et Firma havde til en Købmand (K) solgt et stort Parti i Helsingfors henliggende Snørebaand i Kasser. K videresolgte 3 af Kasserne til et finsk Firma (K₁). Disse 3 Kasser blev d 30 Aug 1918 stillet til Disposition for K₁ og d 4 Sept s A hjemtaget af denne, efter at deres Indhold var optalt af Toldvæsnet, hvorved der viste sig en betydelig Manko. Efter at K₁ havde modtaget Toldvæsnet's Optællingsattest af 19 Sept, reklamerede han overfor K, der straks efter, nemlig d 27 Sept, reklamerede overfor det danske Firma. Reklamationen fandtes rettidig, og der tilkendtes K Erstatning for Mankoen hos Firmaet.....

	Pag
Skønt en Køber af et Parti Strømper, der sendtes fra Tyskland til en Speditør i Malmø og derfra til Rusland, først havde reklameret i Anl af en Manko i Okt 1917, uagtet han alt i Maj s A fra Speditøren i Malmø havde faaet Oplysninger, hvoraf fremgik, at der i Kassen kun skulde være 68 Dusin i Stedet for 136 Dusin, fandtes han dog ej afskaaret fra at paaberaabe sig Mankoen, navnlig fordi Sælgeren ikke i sit Svar gjorde gældende, at Reklamationen var for sent fremsat.	79
En Maskinhandler havde til en Fragtmand for 13 000 Kr solgt et brugt Lastautomobil med garanteret Bæreevne af 5 Tons. Da Automobilet viste sig kun at have en Bæreevne af 4 Tons og desuden led af andre væsenlige Mangler, kendtes Fragtmanden berettiget til et Afslag af 5000 Kr. Derimod kunde hans Paastand om Handlens fuldstændige Tilbagegang ikke tages til Følge, da han ikke overensstemmende med Købel § 52, 2 Stk, uden ugrundet Ophold havde givet Køberen Meddelelse om, at han vilde hæve Handlen.....	168
En Grosserer, som i Marts 1920 af en Mejeriforpagter havde købt et Parti Gouda Ost til Eksport, havde først d 11 Juni 1920 fremsat Reklamation over Ostens Fedt-pCt. Reklamationen anset for sent fremsat.....	273
E O fandtes en Købers Reklamation af 30 Marts 1917 rettidig, uanset at der efter Køberens Ønske allerede d 6 s M var sendt en Prøvetønde til København til Forevisning for en eventuel Eksportkøber	413
En Reklamation om, at nogle købte Tromler havde vist sig at indeholde Ætsnatron i Stedet for Ætskali, paa Grund af Varens særlige Beskaffenhed ikke anset for sent fremsat, skønt den først fremkom ved Tromlernes Aabning ca 4 Maaneder efter Modtagelsen	437
Et dansk Rederi havde i Nov 1917 solgt en amerikansk Skonnert med en opgivet Dødvægts Drægtighed af ca 1150 Tons, men uden Lasteevne. Da Skibets Lasteevne med dansk Fri-bord i oversøisk Fart, hvortil Skibet maatte forudsættes købt, viste sig kun at udgøre 977 Tons, dømtes Sælgerne til at godtgøre Køberne en Del af Købesummen. Købernes Reklamation e O fundet rettidig, skønt den først havde fundet Sted i Okt 1918, da den dog var sket kort efter, at Køberne havde faaet konstateret, at Skibet paa dets 1ste Rejse til Amerika ikke havde kunnet rumme saa stor en Last som i Købekontrakten angivet	527
Søllerød Kommune havde købt et Parti Gaskoks til en vis Pris pr hl. Sælgeren havde paa Fakturaerne angivet Tallet af hl paa Grundlag af en Omregning af 1 Ton Koks til 20 hl, og Kommunen bestred denne Omregnings Rigtighed; men da den ikke havde reklameret behørigt mod Fakturaerne, skønt den ved at sammenholde Fakturaerne med Fragtbrevene kunde	

have set, hvilken Beregningsmaade der var anvendt, dømtes den til at betale efter Fakturaerne	589
Antaget, at Køberen af et Partl amerikansk Laks, der udloshed her d 22 Juli 1919, havde reklameret i rette Tid og paa behørig Maade, idet Partiet først med Nytte kunde undersøges, efter at det havde henstaaet nogle Dage i Kølehus, og idet Køberen en af de sidste Dage i Juli havde tilskrevet Sælgerens Sagfører, at det havde faaet Mistanke om, at Laksen ikke var »spring salmon«, og derfor vilde optage nyt Syn og Skøn, og derefter paany havde reklameret d 7 og 8 Aug.	615

Retsafgift.

En Sag, der var afvist af Landsretten og nu paastodes hjemvist til Behandling i Realiteten, antaget at vedrøre selve den ved Landsretten indtalte Fordring og Retsafgift derfor beregnet efter denne	566
--	-----

Rufferi.

En Tiltalt anset for Rufferi efter Lov Nr 81 af 30 Marts 1906 § 3, 2 Stk	650
Lignende Forhold	653

Røveri.

En Tiltalt dømt ved Højesteret for Røveri mod sin Benægtelse, medens han var frifundet ved Østre Landsret.....	174
En 20aarig Tiltalt bibragte i røverisk Hensigt en Marskandiser et Slag i Hovedet med en med Sækkelærred omviklet Messingstang. Overfaldne fik ikke varigt Mên af Slaget. Tiltalte dømt efter Strfl § 243, jfr § 46, til Forbedringshusarbejde i 4 Aar	192
En 21aarig Person, der gentagne Gange var straffet for Tyveri, idømt 6 Aars Forbedringshusarbejde for et af ham alene under Benyttelse af Maske, Knojærn og Kniv iværksat Røveri af ca 3000 Kr fra Pengekassen i Laane- og Diskontobankens Afdeling i Brønshøj. Sagen var behandlet uden Medvirkning af Nævninger	347
Straf herfor idømt	725
En Tiltalt (Mozart Lindberg) dømt for simpelt og groft Tyveri samt Forsøg paa Røveri til Tugthusarbejde i 16 Aar....	791

Sagførere.

En Sagfører dømt til at betale Medlemsbidrag til Sagførersamfundet, derunder til dets Understøttelsesfond, idet Bestemmelserne herom i Samfundets Vedtægt § 47 (Bek Nr 418 af 21 Juni 1920) ansaas gyldige. Bestemmelsen i Vedtægtens § 5 om Valg af Sagfører-raadet fandtes ikke i Strid med Rpl § 140, 2 Stk, jfr Lov Nr 322 af 3 Juni 1919 § 6	493
--	-----

	Pag
En Mand, der til sin Modparts Sagfører havde betalt et ham ved Dom paalagt Beløb, søgte, efter at Dommen var forandret ved Appel og under Henvisning til, at Modparten selv var insolvent, Sagføreren, der havde betalt Beløbet videre til sin Mandant, til at tilbagebetale Beløbet. Da imidlertid hans Paastand om kun at have »deponeret« Beløbet hos Sagføreren, indtil Appellinstansens Dom faldt, ikke stemte med det Oplyste, toges Paastanden ikke til Følge.....	718
Selvtægt.	
En Husmand anset med Bøde efter Strfl § 116 for egenmægtig Fjernelse af en Spærring, der var anbragt over en paa en Naboejendom værende Vej, som han ansaa sig for berettiget til at benytte	706
Servituter.	
En Fisker i Gilleleje havde i 1888 købt en Parcel med Ret for »Køberen« til at færdes ad en — af Fiskerne i 1878 anlagt — Gang- og Trillesti fra hans Grund til Havnen over den Grund, hvorpaa Badehotellet senere er bygget. Tinglæsning paa denne sidste fandt ikke Sted. I 1904 solgte Fiskeren en Del af Parcellen til en anden Fisker. I 1909 solgtes Hotellet, og Køberne spærrede Stien med en Laage, men tilpligtedes at anerkende Færdselsretten, da de ved Købet af Badehotellet ikke kunde antages at have været ukendt med Stiens Eksistens. Ejeren af Parcellen havde derhos i hvert Fald erhvervet Færdselsretten ved 20aarig Hævd.....	232
Tvende Købere af en Parcel anset pligtige at underskrive Købekontrakt, uanset at det viste sig, at en Servitut, som det ved Handlens Afslutning var bleven meddelt dem vilde blive paalagt Parcellen til Fordel for Naboejendommen, var af mere vidtgaende Beskaffenhed end hvad der i og for sig kunde forudsættes, idet det navnlig ikke kunde ventes, at den vilde tillægge Naboejendommen Vinduesret	793
Skatter.	
Antaget i en Sag ang A/S Aalborg Portland-Cementfabriks Pligt til at svare Ejendomsskyld til Staten af et Selskabet tilhørende, til Havn og Havneplads benyttet Areal, at Fritagelsesbestemmelserne i Lov Nr 103 af 15 Maj 1903 § 5 b og Lov Nr 85 af s D § 24 b om »Jærnbane-, Havne- og Kanal anlæg« kun har Hensyn til offentlige Anlæg og saadanne private Anlæg, som er til alm Benyttelse.....	1
Efter Indholdet af § 13 i midl Lov Nr 62 af 1 Marts 1920 om kommunal Beskatning og denne Regels Forhistorie maa det antages at være en Betingelse for Adgangen til Udpantning i Hustruens Særeje, at hun har samlevet i Ægteskab med Manden i det Skatteaar, for hvilket Skatten er paalignet.....	82

- Antaget, at Bestemmelsen i Lov Nr 162 af 20 Marts 1918 § 1 om, at en Person, som har skattepligtigt Ophold i en Kommune, men samtidig har Indtægt som Medlem af Bestyrelsen for en i en anden Kommune stedfindende Erhvervsvirksomhed, skal svare Erhvervsskat til sidstnævnte Kommune, ikke kan forstaas som betingende denne Ret af, at Vedks Virksomhed som Bestyrelsesmedlem finder Sted i selve denne Kommune..... 212
- Det i Maj 1915 med en Aktiekapital af 120 000 Kr stiftede A/S Dampskibsselskabet »Nakskov« købte d 16 Juni s A en Damper for 200 000 Kr. Allerede inden samme Maanedes Udgang gav Generalforsamlingen Bestyrelsen Bemyndigelse til at sælge den igen, hvorefter den d 22 Sept s A solgtes med en Nettoavance af 129 000 Kr. I Nov s A erhvervede Selskabet en Nybygningskontrakt paa et Skib for 565 000 Kr og solgte den igen i Febr 1916 med en Nettoavance af ca 60 000 Kr, hvorefter Selskabet, der ikke iøvrigt havde drevet Rederivirksomhed, likviderede. E O antaget, at disse Køb og Salg var sket i Spekulationsojemed, og at Avancen derfor var skattepligtig Indkomst 241
- Antaget, at Lov Nr 85 af 15 Maj 1903 § 7, 2 Stk, 1 Pkt, hvorefter den Indkomst, der lægges til Grund for Statsskatteansættelsen, ogsaa lægges til Grund for Ligning af Kommuneskat — i Ovst m den siden Lovens Ikrafttræden fulgte Praxis — maatte forstaas saaledes, at det 25 pCt Tillæg, der omhandles i Lov Nr 144 af 8 Juni 1912 § 40, 1 Stk, 2 Pkt (jfr tidligere Lov Nr 104 af 15 Maj 1903 § 41) for den, der har undladt at gøre Selvanmeldelse, men senere gør Indsigelse mod Ansættelsen, ikke kan medtages ved Beregningen af den kommunale Skat 577
- Bestemmelsen i Lov Nr 110 af 18 April 1910 § 4, 2 Stk, funden uanvendelig i et Tilfælde, hvor en Persons Ophold med Familie i København i et Skatteaar ikke kunde antages af skyldes alene hans offentlige Hverv (som Medlem af Landstinget) idet han ogsaa forinden sit Valg til Landstinget havde Bopæl i København og stadig ved anden betydelig Virksomhed var knyttet til København 752
- Efter hvad der var oplyst om den paagældendes Tilknytning til København i det nævnte Skatteaar, fandtes han dernæst pligtig at svare Forskelsskat til Københavns Kommune, idet den Omst at han ogsaa havde haft fast Bopæl i Hørsholm i hele Skatteaaret ikke kunde gøre Bestemmelsen i Lov Nr 320 af 22 December 1915 § 11, 1 Stk, uanvendelig i det foreliggende Tilfælde 752

Skibe.

E O antaget, at et Firma i Narvik, der efter Besigtigelse for 75 000 Kr havde købt en gammel, i Kristiania liggende, fra Sverrig kommet Damper, efter at have betalt 70 000 Kr, men

- i Hh t den med Skibshandel ukendte Sælgers Forslag havde tilbageholdt 5000 Kr som fuld Godtgørelse for det Tilfælde, at nogen Oplysning var ukorrekt, eller at Køberne havde gyldig Grund til Utilfredshed med Skibet eller dets Papirer, ikke kunde fragaa Handlen eller forlange yderligere Erstatning, fordi det viste sig, at Skibet ikke havde opnaaet endeligt norsk Nationalitetsbevis og ogsaa led af andre Mangler.... 253
- Et dansk Rederi havde i Nov 1917 for 500 000 Kr solgt en amerikansk 4mastet Skonnert (»Atlas«) med en opgivet Dødvægts Drægtighed af ca 1150 Tons, men uden Lastemærke. Da Skibets Lasteevne med dansk Fribord i oversøisk Fart, hvortil Skibet maatte forudsættes købt, viste sig kun at udgøre 977 Tons, dømtes Sælgernes til at godtgøre Køberne 60 000 Kr af Købesummen 527

Skifte.

- En Mand paa Island, hvem der i 1906 var tilfaldet et Arvebeløb paa 288 Kr, der af Skifteforvalteren var udbetalt til en af ham paa den da fraværende Arvings Vegne i Henhold til § 14 i den isl Skiftelov af 12 April 1878 beskikket Væрге, paastod 8 Aar senere, at han ikke havde faaet dette Beløb udbetalt af Værgen, hvem han iøvrigt i længere Tid efter 1906 havde tjent, men som i 1912 var død og da havde vist sig insolvent. Arvingen paastod nu Beløbet erstattet af den Skifteforvalter personlig, der havde fungeret paa Skiftet, men fik ej Medhold 551

Skøn.

- En Gaardejer i Holbækegnen havde i 1912 sammen med Andre sluttet Kontrakt med en Mejerist om at levere Mælk til et af denne paatænkt Mejeri, der ogsaa kom i Stand. Da Gaardejeren imidlertid i April 1914 uberettiget ophørte at levere Mælk, dømtes han til at betale Erstatning, og dennes Størrelse fastsattes ved Rettens Skøn, idet et af Mejeristen foranlediget Skøns Resultat e O ikke fandtes afgørende..... 306

Stempelvæsen.

- Bestemmelsen i Lov Nr 178 af 31 Marts 1917 § 4 om, at »Købekontrakter eller Skøder til Byggeforeninger, som modtager Laan efter denne Lov, kan udfærdiges paa stempelt Papir til Takst 1 Kr og tinglæses uden Gebyr«, har kun Hensyn til selve de Ejendomme, i hvilke der opnaas Laan i Hh t Loven. 230

Strafferetspleje.

- En Mand, der ved Underretten under Henviisning til Rpl § 925 havde faaet en betinget Dom efter Strfl § 251 for Bedrageri m H t Arbejdsløsheds-Understøttelse, tilskrev Dagen efter

	Pag
Dommens Afsigelse Justitsministeriet med Anmodning om at faa optaget nye Forhør, idet han ikke kunde erkende at have forbrudt sig. Herefter fandtes det betænkeligt at antage, at Domfældte havde givet bindende Afkald paa Anke derved, at han ved Dommens Forkyndelse synes at have erklæret sig tilfreds med denne (Rpl § 942)	26
En for Tyveri Tiltalt dømtes af Højesteret mod sin Benægtelse, medens han var frifundet af Landsretten. Efter Frifindelsen nægtede Landsretten at tage til Følge Anklagemyndighedens Begæring om, at Tiltaltes Fængsling desuagtet skulde opretholdes, indtil Højesterets Dom faldt, men besluttede dog i Medfør af Rpl § 969, 2 Stk, at den overfor denne Kendelse rejste Kære skulde have opsættende Virkning. Ved Højesterets Kæremaalsudvalgs Kendelse blev Fængslingen opretholdt	29
En Anke afvist fra Højesteret i Medfør af Rpl § 953, da Tiltalte ved Dommens Forkyndelse havde erklæret, først, at han ansaa sig berettiget til at blive benaadet, og derefter, at han ikke kunde henføre sin Anke til nogen af de i Rpl § 944 nævnte Ankegrunde, og da det ifølge en senere afgivet Erklæring fra Overlægen paa Sct Hans Hospital, hvortil han var overført, maatte antages, at han ikke havde været sindssyg, da Dommen blev ham forkyndt	59
En Landsretskendelse i en Straffesag om Indhentelse af Oplysninger i San Francisko, forinden en Sag endelig paakendtes, ophævet af Højesteret	176
En Sag indbragt umiddelbart for Landsretten i Hh til Rpl § 687, 2 Stk, sidste Pkt	186
En Sag om Forsøg paa almindeligt Røveri paadømt uden Medvirkning af Nævninger	192
En tiltalt Kvinde, der af Landsretten var dømt for Hæleri af forskellige Ting, blev ved Højesteret kun dømt for Hæleri m H til samme, men idømt samme Straf. Salæret til hendes Sagfører for Højesteret paalagt det Offentlige, jfr Rpl § 1008 .	403
En 19aarig hidtil ustraffet Mand havde i April 1920 i noget beruset Tilstand tilegnet sig en Kørekappe og haft den i sit Hjem, til han i Februar 1921 forsøgte at pantsætte den. Tiltalte blev herfor dømt for Tyveri, men Straffen blev af Højesteret gjort betinget	401
En Landsretsdom i en Nævningesag ang en for Sædelighedsforbrydelser tiltalt ca 69aarig Mand ophævet og Sagen hjemvist til fornyet Foretagelse, fordi Landsretten med Urette havde nægtet at efterkomme Forsvarerens Begæring om Indhentelse af en Erklæring fra Retslægeraadet om Tiltaltes Tilregnelighed.	

Antaget, at Spørgsmaalet om, hvorvidt Tiltalte havde handlet under Indflydelse af Sindssygdom, hørte ind under Nævningernes Overvejelser ved Afgørelsen af, om der forelaa Forsæt,

	Pag
uanset at Landsretten ved Kendelse havde afvist Tillægs- spørgsmaal ang Strfl §§ 38 og 39	405
En Person dømt for 5. Gang begaaet groft Tyveri samt for Røm- ning (Sølovens § 298) uanset at denne sidste Forseelse efter Sølovens § 311, 2 Stk og Rpl § 18 hører under Søretten, jfr herved Rpl § 705	486
En af Justitsministeriet i Hh t Rpl § 962 givet Tilladelse til at paaanke en Underrettsdom om Overtrædelse af Automobil- loven fundet tilstrækkelig dokumenteret ved Fremlæggelse af en Skrivelse fra Rigsadvokaten, hvorved Tilladelsen kommu- niceredes Statadvokaten.	
Antaget, at en Overskridelse paa en Dag af den i Rpl § 963 Nr 2 fastsatte Frist af en Uge e O var undskyldelig og derfor — jfr § 949 — ikke burde have medført Afvisning....	510
Hvor Retten uden foregaaende Indkaldelse kan beslutte Anhol- delse af en Mistænkt, som Politiet ikke paa egen Haand har anholdt, kan ogsaa Kæremaal i Anledning af Rettens Næg- telse af at tage en Begæring om Anholdelse til Følge finde Sted, uden at der derom gives den Mistænkte nogen Meddelelse.	634
Misbilligelse af, at Retsplejelovens Forskrifter paa forskellige Punkter ikke er overholdt af vedkommende Undersøgelser- dommer	635
Udtalt Misbilligelse af at en Dommer ved Afsigelsen af Fængs- lingskendelser ikke havde iagttaget Forskrifterne i Retspleje- lovens § 782, 1 Stk, 1 Pkt.....	770

Stævning.

Et Aktieselskab, som i 1915 var anmeldt til Handelsregistret i Esbjerg, men som ikke var anmeldt til Aktieselskabs-Regi- stret, og som, da det i Slutningen af 1920 skulde indstævnes for Højesteret, ikke længere havde Kontor, anset gyldig stæv- net ved Stævningens Forkyndelse dels for to af de tre Per- soner, der havde været anmeldt som dets Bestyrelse, og dels for det 3die nu afdøde Bestyrelsesmedlems privatskiftende Arvinger.....	413
---	-----

Sædelighedsforbrydelser.

En Tiltalt idømt Forbedringshusarbejde i 6 Aar efter Strfl § 177, jfr tildels § 46, og efter dens § 185 i Anledning af hans uter- lige Forhold overfor 25 Drengene. Tiltalte, der var Trops- assistent i Spejderkorpset havde dels misbrugt denne Stil- ling til at indlade sig som sket med flere af Drengene, dels i flere Tilfælde med Magt overvundet Drengenes Modstand..	71
En Person straffet for Uterlighed overfor Smaa piger.....	349
En ikke forhen straffet Mand, der en Nat trængte ind til en gift Kvinde og behandlede hende voldeligt og uterligt, idømt Forbedringshusarbejde i 2 Aar efter Strfl §§ 210 og 185....	373

	Pag
En Tiltalt idømt Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage efter Strfl § 185 for uterligt Forhold overfor en gift Kvinde..	374
En 24aarig Tiltalt idømt Forbedringshusarbejde i 4 Aar efter Strfl §§ 173 og 174 for flere Gange at have haft Samleje med en knap 12aarig Svigerinde og for at have forført en anden, 13aarig Svigerinde til Utugt	387
En Tiltalt, der havde anmodet sin knap 16aarige Datter om at tilstaa sig legemlig Omgang og som havde udvist uterlig Forhold overfor en anden, knap 14aarig Datter, dømt efter Strfl § 161, jfr § 46, og efter dens § 176, jfr §§ 161 og 174, til Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder.....	392
En Tiltalt dømt efter Straffelovens § 176, jfr § 173, smh m § 37.	407
En Tiltalt anset efter Strfl § 173 med Forbedringshusarbejde i 3 Aar for at have bedrevet Utugt med en ca 11-aarig Pige.	433
En Tiltalt straffet efter Strfl § 176, jfr § 173, for Uterlighed overfor en 4-aarig Pige	458
En Tiltalt dømt efter Straffelovens § 185	533
En Tiltalt anset efter Strfl § 176, jfr § 173 og efter dens § 185 for uterligt Forhold overfor Smaapiger	635
En Tiltalt dømt for uterligt Forhold overfor Smaapiger.....	811

Sænkning af Skib.

En Fisker i Esbjerg, der i Febr 1919 havde købt en Kutter af sin Fader for 21 000 Kr, var i Okt 1920, da Kutterens Værdi med Redskaber var sunket til ca 15 000 Kr, medens han havde tegnet Forsikring for ialt ca 20 000 Kr, paa Fiskefart med Kutteren sammen med en Anden og borede da, hemmeligt for denne, Hul i Kutterens Bund, saa at den sank. De to Ombordværende reddedes af en anden Kutter. Samme Dag anmeldte han Forliset for Repræsentanten for de Selskaber, hvori han havde tegnet Forsikring for selve Kutteren og for Kasko-Interesse. For dette Forhold dømtes han efter Strfl § 286, 2 Pkt og § 259 til Forbedringshusarbejde i 3 Aar .

371

Søfart.

A/S Aalborg Portland-Cementfabrik havde, efter at en til det bestemt Damper med Kul i Febr 1917 var sunket i Limfjorden og optaget af »Svitzer«, til dette Selskab i Hh t Bjergningskontrakt, men dog under et vist Forbehold betalt 45 pCt af Kullenes Værdi efter et i Juli 1917 optaget Skøn, nemlig ca 225 Kr pr Ton. Da det imidlertid af Indenrigsministeriet hævdedes, at Kullenes Værdi som Følge af Bek Nr 41 af 1 Febr 1917 og Nr 265 af 19 Maj s A ikke kunde sættes højere end til 160 Kr pr Ton, ansaas Fabriken berettiget til af »Svitzer« at faa tilbage, hvad der herefter var betalt for meget i Bjergeløn.....

74

Da det antoges oplyst, at der mellem Dansk Rederiforening og Dansk Styrmandsförening var truffet Aftale om, at Styrmandene skulde have Betaling for Overtidsarbejde, naar Skibet gik i time charter Fart, maatte denne Aftale ogsaa omfatte Tilfælde, hvor Fragtnævnet havde overtaget Skibet under Benyttelse af time charter-Form, selvom Grundene i dette Tilfælde ikke passede, idet det havde været Rederiforeningens Sag, naar den ønskede et saadant Forhold holdt udenfor Aftalen, da tydelig at give dette til Kende for Styrmandsföreningen, inden dennes Generalforsamling vedtog Overenskomsten. 181

I Maj 1919 paatog S/S »Langtind«s Rederi sig overfor et Odense Firma at føre en Ladning Kul fra England til Odense. Skibet skulde være klart til at laste i Swansea d 15 Juni Kl 6 Morgen. Da Rederiet saae, at Skibet ikke kunde være klart i rette Tid, indledede det gennem Skibsmæglerfirmaer Forhandlinger med Befragteren om en Nedsættelse af Fragtraten, hvis Befragteren vilde undlade at annullere. Der opnaaedes ogsaa Enighed om Nedsættelsens Størrelse, men da Rederiet imidlertid erfarede, at Befragteren havde begyndt Indladningen uden Forbehold til Trods for, at Skibet var kommet noget for sent, hævdede det, at Fragten skulde betales uden Nedsættelse. Heri fik det dog ej Medhold 207

Et dansk Sejlskib var fragtet til at føre en Ladning Salt fra Cadiz til Island. Af Fragten betales $\frac{2}{3}$ (ca 59 000 Kr) forud ved Konnossementets Underskrift uden Tilbagebetalingspligt. Skibet afsejlede fra Cadiz d 18 Sept 1918, men sprang læk og vendte tilbage til Cadiz, hvor Ladningen, der delvis var svundet og delvis beskadiget, maatte losses af Hensyn til Skibets Reparation. I Hh t Udtalelser af udmeldte Skøns mænd om, at det paa Grundlag af Saltets lave Pris i Cadiz ikke kunde svare Regning at udlosse, tørre og genindlade Ladningen, solgte Kaptajnen Ladningen for et ringe Beløb og hævdede Fragtkontrakten under Henvisning til Søl § 55. Denne Handlemaade fandtes uberettiget paa Grund af Fragtens Forudbetaling, hvorfor der tilkendtes Ladningsejeren en Erstatning af 50 000 Kr med Søpanteret derfor i Skibet i Hh t Søl § 268 Nr 4.

Efter Søl § 272, jfr § 268 Nr 4, fandtes tillige Rederiet personlig ansvarlig, idet det havde oppebaaret den forudbetalte Fragt 340

Lægteren »Dourada«, der blev bugseret af en dertil engageret Slæbedamper »Bjørn«, tørnede, da den passerede Hadsund Jærnbanebro, mod denne som Følge af en fejlagtig Manøvre fra Slæbedamperens Side. »Dourada«s Rederi tilpligtet i Medfør af Søl § 8 at betale den Broen tilføjede Skade, da Gennemsejlingen skete under Ledelse af en Lods, der maatte anses for at være antaget af »Dourada« og i dennes Interesse.... 456

	Pag
I et engelsk Konnossement paa et med S/S »Corson« til Københavns Frihavn ankommet Parti Hørfrøkager hed det, at Godset skulde »udlosses saa hurtigt, som Damperen kan levere, og hvis forlangt af Rederne baade ved Dag og Nat, Søndag og Helligdag«. Dette fandtes e O ikke at give Hjemmel for Damperen til at afvise Udlosning dels i Sejlskib, dels i Jærnbanevogne og i Stedet forlange det Hele udlosset i Lægttere paa Ladningsmodtagerens Regning uden Vejning.....	538
En dansk Skonnert var efter at have lidt Havari ført til Cork for at repareres. Et Skibsmæglerfirma i Newcastle afholdt paa Foranledning af et Telegram fra Rederen og efter Forhandling med Skibets Fører Udgifterne ved Reparationen. Firmæts Krav paa Dækning i Rederens Konkursbo antoges forsynet med Søpanteret i Hh t Søl § 268 IV, da der efter det Foreliggende maatte gaas ud fra, at Reparationerne var udført efter Skibsførerens Anmodning	611
Ikke fundet tilstrækkelig Føje til at nedsætte en Bjergeløn paa 50 pCt af det bjergede	764

Søpanteret se Søfart.

Telegraf og Telefon.

En som Telefonistinde ved Københavns Telefon-Aktieselskab ansat Dame havde i 1917 indgaaet Ægteskab, men havde, uagtet der dengang gjaldt den Bestemmelse, at en Telefonistinde, der indgik Ægteskab, maatte fratræde den faste Tjeneste, undladt at underrette Selskabet om sit Giftermaal og var optraadt, som om hun vedvarende var ugift. Først efter at Bestemmelsen i 1920 var ophævet, meddelte hun, at hun var gift. Antaget, at hun ved denne Hemmeligholdelse havde gjort sig skyldig i et saadant Tillidsbrud, at Selskabet med Føje havde afskediget hende uden Varsel og uden Pension.....	640
---	-----

Tilbagesøgning.

En Bager havde købt Rug hos en Købmand og betalt det over Maksimalpris. Statueret, at der hverken i almindelige Retsregler eller i de paagældende særlige Retsregler var fornøden Hjemmel for, at Bageren kunde tilbagesøge det af ham saaledes over Maksimalprisen betalte Beløb.....	55
A/S Aalborg Portland-Cementfabrik havde, efter at en til det bestemt Damper med Kul i Febr 1917 var sunket i Limfjorden og optaget af »Svitzer«, til dette Selskab i Hh t Bjergningskontrakt, men dog under et vist Forbehold betalt 45 pCt af Kullenes Værdi efter et i Juli 1917 optaget Skøn, nemlig ca 225 Kr pr Ton. Da det imidlertid af Indenrigsministeriet hævdedes, at Kullenes Værdi som Følge af Bek Nr 41 af 1 Febr 1917 og Nr 265 af 19 Maj s A ikke kunde sættes højere end	

til 160 Kr pr Ton, ansaas Fabriken berettiget til af »Svitzer« at faa tilbage, hvad der herefter var betalt for meget i Bjer- gøløn.....	74
--	----

Tilregnelighed.

En Anke afvist fra Højesteret i Medfør af Rpl § 953, da Til- talte ved Dommens Forkyndelse havde erklæret, først, at han ansaa sig berettiget til at blive benaadet, og derefter, at han ikke kunde henføre sin Anke til nogen af de i Rpl § 944 nævnte Ankegrunde, og da det ifølge en senere afgivet Erklæring fra Overlægen paa Sct Hans Hospital, hvortil han var overført, maatte antages, at han ikke havde været sindssyg, da Dom- men blev ham forkyndt	59
En Landsretsdom i en Nævningesag ang en for Sædelighedsfor- brydelser tiltalt ca 69aarig Mand ophævet og Sagen hjem- vist til fornyet Foretagelse, fordi Landsretten med Urette havde nægtet at efterkomme Forsvarerens Begæring om Ind- hentelse af en Erklæring fra Retslægeraadet om Tiltaltes Tilregnelighed. Antaget, at Spørgsmaalet om, hvorvidt Tiltalte havde hand- let under Indflydelse af Sindssygdom, hørte ind under Nævning- ernes Overvejelser ved Afgørelsen af, om der forelaa Forsæt, aanset at Landsretten ved Kendelse havde afvist Tillægs- spørgsmaal ang Strfl §§ 38 og 39	405

Tilstaaelse.

En Kvinde, der havde tilstaaet sig skyldig i Tyveri af en Cykel, frifandtes, da det maatte antages, at hun kun havde paataget sig Skylden for Tyveriet for at en Person, med hvem hun sam- leyede, kunde undgaa Straf for Tyveriet	228
---	-----

Tjenesteforhold.

En Kemiker var ansat i en Fabrik med en aarlig Gage af 4000 Kr + 1000 Kr i Dyrtidstillæg samt med Provision og Tan- tième. Der var garanteret ham en Minimumsindtægt af 6000 Kr »heri indbefattet Provision, Tantième, fast Gage«. E O antaget, at han havde Krav paa Dyrtidstillæget udenfor den garanterede Minimumsindtægt	271
En Gartner var fra 1 Juni 1920 antaget til at passe en Villa- have med Uopsigelighed til 1 Febr 1923, medmindre to navn- givne Mænd forinden erklærede, at han ikke udfyldte sin Stilling tilfredsstillende. En ham i Hh t saadan Erklæring d 27 Aug 1920 givet Opsigelse til Fratræden d 1 Dec s A kendt gyldig, da Gartneren havde underkastet sig de to Mænds Dom, og disses Udtalelser var blevet underbygget tilstræk- keligt ved deres under Domsforhandlingen givne Begrundelse.	309
En Sagfører havde som Bestyrer af et ham tilhørende Mejeri antaget en Mejerist. Angaaende Lønvilkaarene hed det i den	

	Pag
af Sagføreren selv affattede Kontrakt, at Bestyreren og hans Hustru — der skulde forestaa et til Mejeriet knyttet Udsalg af Landbrugsprodukter — skulde lønnes bl a med 20 pCt af »den daglige Brutto-Indtægt«. Under en af Mejeristen mod Sagføreren anlagt Sag angaaende Opgørelse af Parternes Mellemværende i Anledning af Bestyrerforholdet, paastod Sagføreren, at Ordret Brutto-Indtægt var en Fejlskrift for Netto-Indtægt, hvad Mejeristen maatte have været klar over, men blev dømt til at betale efter Kontraktens Ordlyd, da Lønnen, saaledes beregnet, selv om den muligvis oversteg den sædvanlige Løn for en saadan Stilling, dog ikke kunde anses for urimelig	351
I April 1920 indgik Indehaverne af en Bogbinder- og Bogtrykkerforretning en Kontrakt med to andre Personer, hvorefter disse skulde være Medarbejdere og Ledere af en Del af Driften med det Formaal at arbejde Forretningen op. Da Virksomheden imidlertid allerede i Sept s A var kørt fast økonomisk, ansaas Indehaveren løst fra Kontrakten	329
En Direktør tilpligtet at betale en Chauffør, der paa hans Foranledning i Utide havde frattraadt sin Plads hos ham, en ved Rettens Skøn fastsat Godtgørelse, idet han ikke havde bevist Rigtigheden af sit Anbringende om, at det var i Henhold til en mellem dem truffet Overenskomst, at Chaufføren frattraadte Pladsen	370
En Mand, der i 1910 var antaget som Mælkeforhandler (Mælkekusk) for Kolding Andelsmejeri og i den Anledning havde overtaget den Varegæld paa 225 Kr, der paahvilede den Mælkeforhandler, i hvis Sted han indtraadte, og som havde forpligtet sig til at betale de 225 Kr, »saasnaart jeg ophører med at forhandle Mælk for Kolding Andelsmejeri«, tilpligtet at betale Beløbet, da han i 1918 frattraadte, uanset at Fratrædelsen alene skyldtes Opsigelse fra Mejeriets Side	507
En Mand var i 1918 ansat som Direktør for et Aktieselskab — opsigelig til 1928 — med en aarlig Gage af 10 000 Kr og 20 pCt af Nettooverskudet. I Febr 1920 traadte Selskabet i Likvidation, Udtalt, at den Omstændighed, at Selskabet var traadt i Likvidation, ikke kunde give ham en ringere Rettsstilling overfor Selskabet end den, han bortset fra Likvidationen vilde have. Der tilkendtes ham derfor en Erstatning, der under Hensyn til, at han fik sin Arbejdskraft fri, skønsmæssig sattes til 7500 Kr	535
En Filialbestyrer var lønnet med fast Løn og Tantième. En Del af Tantièmen tilbageholdtes som 25 pCt af et for Filialen oprettet Prisregulerings- og Delcrederefond. Bestyreren frattraadte i Hh t Opsigelse d 1 Aug 1920. Antaget, at han — uagtet det i Kontrakten hed, at Tantièmen først var at »anse fortjent, efter at den aarlige Opgørelse hvert Aar er tilende-	

	Pag
bragt og godkendt af Firmaet« — ikke kunde forlange 25 pCt af det Beløb, hvortil disse Fonds var opgjort pr 1 Jan 1920, men kun 25 pCt af det lavere Beløb, hvortil de opgjordes pr 1 Aug 1920	592
En Ekspedient, der var ansat med en Maanedes Opsigelse til d 1 i en Maaned, udtalte d 18 Maj efter en Ordveksling med Principalen, at han vilde rejse til d 1ste. Antaget, at Principalen ikke havde været berettiget til uden videre at forstaa dette som en Opsigelse til d 1 Juni og ikke — som af Ekspedienten hævdet — til d 1 Juli	738
Tjenestemænd.	
En Undermaskiningenør i Hæren var den 1 Juni 1919, inden han havde opnaaet Pensionsret for sig og sin Enke traadt udenfor Nummer for et Aar; den 11 Marts 1920 døde han. Da Lov Nr 489 af 12 Sept 1919 §§ 49 og 64, jfr § 75, 1 Stk der tillagde alle Statstjenestemænd og deres Enker Pensionsret, antoges at omfatte Tjenestemænd udenfor Nummer, tilkendtes der hans Enke Pension af Statskassen.	267
Transport.	
Antaget, at en Underentreprenør, der af Hovedentreprenøren havde faaet Transport paa en Del af Entreprisensummen og anmeldt den for Bygherren, ikke af Bygherren kunde forlange betalt et Beløb, som af denne var betalt i Hh t en Kaution, som Bygherren — uden at Underentreprenøren var gjort bekendt dermed — havde indgaaet overfor et Firma, der havde leveret Hovedentreprenøren Byggematerialier til Entreprisen.	204
Tyveri (frifindende Dom).	
En Kvinde, der havde tilstaaet sig skyldig i Tyveri af en Cykel, frifandtes, da det maatte antages, at hun kun havde paataget sig Skylden for Tyveriet for at en Person, med hvem hun samlevede, kunde undgaa Straf for Tyveriet.	228
En for Tyveri tiltalt Person, der havde tilstaaet de Tyverier, hvorfor han var sigtet, men derefter havde tilbagekaldt sin Tilstaaelse, frifundet ved Højesteret	769
Tyveri.	
En for Tyveri Tiltalt dømt af Højesteret mod sin Benægtelse, medens han var frifundet af Landsretten	109
En Tiltalt i Medfør af Straffelovens § 246, I dømt efter dens § 232 som for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri.	172
En Tiltalt mod sin Benægtelse dømt bl a for Tyveri af et Automobil, som en Eftermiddag forsvandt, medens det stod uden Tilsyn i Løngangsstræde, og som ca 1 Time senere fandtes staaende i Helgolandsgade, hvor Tiltalte, der var uddannet Chauffør, stod og syslede med det	188

	Pag
To Tiltalte dømt for groft og simpelt Tyveri, Overtrædelse af Straffelovens § 210 og ulovlig Jagt	280
En for Tyveri m v flere Gange tidligere straffet Person var tiltalt for Tyveri dels af en Dameregnfrakke dels af smudsigt Damelinnet; m H t det sidstnævnte paastod han at Tilegnelsen var sket ikke i Berigelseshensigt, men for at han ved Hjælp deraf kunde tilfredsstille sin Kønssdrift paa pervers Maade. Samtlige Forhold fandtes at maatte tilregnes Tiltalte som Tyveri	334
En 19aarig hidtil ustraffet Mand havde i April 1920 i noget beruset Tilstand tilegnet sig en Kørekappe og haft den i sit Hjem, til han i Februar 1921 forsøgte at pantsætte den. Tiltalte blev herfor dømt for Tyveri, men Straffen blev af Højesteret gjort betinget	401
En Tiltalt dømt for groft Tyveri og Forsøg paa simpelt Tyveri..	408
En Tiltalt dømt efter Strfl § 232 for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri for at have omsavet og tilegnet sig til Brændsel et Kolding Kommune tilhørende, til 300 Kr vurderet Tjørnehegn, der voksede paa en Kommunen tilhørende Mark.....	421
En Tiltalt anset efter Strfl § 232, jfr tildels § 46, for 4de Gang begaaet Tyveri, simpelt og groft, og for Forsøg paa 4de Gang begaaet groft Tyveri samt efter dens § 203 e O og under Hensyn til midlertidig Straffelov § 18 med Tugthusarbejde i 10 Aar	429
En Mand, der havde tilegnet sig Gas, der gik gennem et Rør, der var ført udenom Maaleren, straffet for Tyveri.....	665
To Personer dømt for Anstiftelse til Tyveri og for Hæleri.....	740
En Tiltalt, der sammen med Andre havde brudt ind i Garager og sat sig i Besiddelse af Motorkøretøjer, som de kørte Ture med, hvorefter de henstillede dem forskellige Steder, uden at foretage noget for at Ejeren kunde faa dem tilbage, dømt for Tyveri af Motorkøretøjerne	743

Tyveri (simpelt).

Straf herfor idømt.....	41, 44, 45, 180, 199, 228, 241, 265, 266, 294, 350, 351, 364, 392, 403, 471, 503, 523, 535, 537, 559, 577, 580, 613, 650, 718, 725, 740, 770, 791, 793, 811,	814
-------------------------	--	-----

Tyveri (groft).

En Tiltalt dømt for 7de Gang begaaet groft Tyveri.....	73	
En Tiltalt dømt for 4de Gang begaaet groft Tyveri samt for Overtrædelse af Straffelovens § 16 II.....	91	
Straf herfor idømt.....	180, 188, 199, 241, 351, 355, 364, 369, 408, 486, 527, 559, 566, 714, 718, 725, 770,	783

Tørvemoser.

En Boelsmand i Jylland, der havde gravet Tørv og skovet Brænde i en anden Mands Moselod uden andet Retsgrundlag	:
---	---

	Pag
end, at der fra hans Lod i Aarenes Løb upaatalt var græsset Køer i Moselodden paa Steder og til Tider, hvor der var noget Græs, dømt til at erstatte Ejeren Tabet ved Tørv- gravningen og Skovningen	247
Nogle Landarbejdere, der i Foraaret 1918 havde lejet en Mose, fik den 7 Maj i Ovsst m Indenrigsmin Bek Nr 581 af 27 Nov 1917 fra Fordelingsinstitutionen for Kbhvns Amt Besked om at levere 500 000 Tørv til Glostrup Kommune. Denne væg- rede sig imidlertid ved at modtage dem, da den skaffede sig Tørv fra egen Mose, hvilket Forhold efter dens Anbringende var Amtsfordelingsinstitutionen vel bekendt. Antaget, at Glo- strup Kommune havde været pligtig at modtage Tørvene og derfor maatte erstatte Landarbejderne det dem ved Ikke- Aftagelsen forvoldte Tab	518

Udførselsforbud.

En Mand, der i Jan 1918 var blevet idømt Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage for Overtrædelse af Udførselsforbudet ang Sæbe, fandtes — under Hensyn til, at det drejede sig om en i en for Landet kritisk Tid erhvervsmæssig drevet, ulovlig og ikke mindst ved sit betydelige Omfang mod vigtige Sam- fundsinteresser stridende Virksomhed — at have gjort sig skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling og derfor med Rette at være udelukket af Sogneraadet....	30
---	----

Udland.

En Advokat søgte i Hh t en Fuldmagt af 1916 fra den da- værende Bestyrelse for den russiske Murman-Bane en Ingeniør til Tilbagebetaling af et større Beløb, som denne havde mod- taget i Anl af en paatænkt, men ikke realiseret Befragtnng. Sagen efter Paastand afvist fra Underretten, da det under særligt Hensyn til de store politiske Omvæltninger, der havde fundet Sted i Rusland, ikke kunde anses godtgjort, at Fuld- magten endnu stod ved Magt, dengang Sagsanlægget fandt Sted.	426
--	-----

Unødig Trætte.

Mulkt herfor idømt.....	23, 202, 247,	248
-------------------------	---------------	-----

Valgret og Valgbarhed.

En Mand, der i Jan 1918 var blevet idømt Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage for Overtrædelse af Udførselsforbudet ang Sæbe, fandtes — under Hensyn til, at det drejede sig om en i en for Landet kritisk Tid erhvervsmæssig drevet, ulovlig og ikke mindst ved sit betydelige Omfang mod vigtige Sam- fundsinteresser stridende Virksomhed — at have gjort sig skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling og derfor med Rette at være udelukket af Sogneraadet....		30
---	--	----

Vand.

Antaget, at Staten fra gammel Tid havde haft Ejendomsret over Bure Sø i Nordsjælland og derfor ogsaa havde været Ejer af en Jordbræmme omkring Søen, der i Tidens Løb var fremkommet ved Vandstandens Sænkning 543

Varemærker.

Ordet »Chartreuse« kunde som en særlig opfundet Benævnelse for Kartheusermunkenes Likører m m forlanges registreret som Varemærke for deres Fabrik i Tarragona i Spanien.

Da Ordet havde udgjort en væsenlig Bestanddel af Kartheusermunkenes tidligere registrerede Varemærke, havde Andre, navnlig Compagnie Fermière de la Grande Chartreuse i Frankrig, som efter Ordenens Udelukkelse fra dette Land havde erhvervet dens derværende Fabrik, der var blevet beslaglagt af Staten, været uberettiget til for sine Varer at benytte denne Betegnelse (men ikke hele sit Firmanavn) 7

Under en af Arkitekt Cajus Novi mod Firmaet Nordisk Olie- og Voks-Industri anlagt Sag, kendtes Firmaet, der ikke kunde antages at have taget Sigte paa nogen Forveksling med Arkitektens Navn, berettiget til at benytte Betegnelsen »N. O. V. I.«, men uberettiget til at benytte Betegnelsen »Novi« 606

Veje.

En Vej var indtegnet paa et Kort fra 1812 som Byvej mellem Ejersted og Løkken, og ved Matrikuleringen var forud for Hartkornsansættelsen af de paagældende Ejendomme Vejens Areal fradraget med en Bredde af 12 Alen. Vejen optoges ej paa Fortegnelsen over offentlige Veje i Hh t Lov 21 Juni 1867 § 6 og, efter at der i 1871 eller 1879 var anlagt en Amtsvej i Nærheden, blev Vejen meget lidt benyttet. En af de Ejere, ved hvis Lodder den laa, afspærrede den; men, da Vejen maatte antages stadig at have henligget til alm Afbenyttelse og særlig at være udlagt til Brug for de paagældende Lodsejere, fandtes en Naboejer berettiget til at forlange Spærringen fjernet 277

Ved Udstykning af Grunde i Hellerup havde Hovedparcelejeren paataget sig Kørebanens Vedligeholdelse mod at oppebære en Vejafgift af Parcelejerne, men med Ret for ham til, naar samtlige Parceller var solgt, at fordrø, at Parcelejerne overtog Vejen mod Afgiftens Bortfald. Da Hovedparcelejeren gjorde Brug af denne sidstnævnte Ret, forlangte Parcelejerne, at han skulde betale de Beløb, som Kommunen krævede til Vejenes Istandsættelse for at overtage dem som offentlige. Dette Parcelejernes Krav ej givet Medhold, da Hovedparcelejeren havde vedligeholdt Vejene paa forsvarlig Maade og altid fyldstgjort de Krav om Istandsættelse, som aarligt blev stillet af Kommunens Vejsyn 662

	Pag
En Husmand kendt uberettiget til at færdes ad en privat Vej paa en Naboejendom samt anset med Bøde efter Straffelovens § 116 for egenmægtig Fjernelse af en over Vejen anbragt Spærring	706
Vejvæsen.	
En Mand, der var ansat ved en paa en offentlig Vej arbejdende Damptrømler for at hjælpe Kørende forbi, slap Hesten for et Køretøj for tidlig med den Følge, at Hesten sprang frem, sprængte Seletøjet og væltede Vognen, hvorved en paa Vognen siddende Kvinde kom til Skade. Amtsraadet tilpligtet at erstatte Skaden	523
Voldsforbrydelser.	
En Tiltalt, der tidligere var dømt for Vold mod sagesløs Person og paany havde gjort sig skyldig i saadan Vold, idømt Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder	223
En Person, der staaende i et Vindue i en Jærnbankupé havde slaæet med sin Stok efter en Mand, der stod ved Vinduet i Nabokupeen, saaledes at han ramte ham med Haandtaget af Stokken, dømt for Vold mod sagesløs Person	355
Skønt de Slag, en Mand havde tildelt sin Hustru, ikke kunde antages at have været af alvorligere Karakter, fandtes de dog som Led i hans hele raa og hensynsløse Behandling af hende, hvis noget sygelige Tilstand ogsaa kom i Betragtning, at maatte karakteriseres som en gennem længere Tid fortsat Mishandling. — Hustruen havde sluttelig i oprevet Sindsstemning taget Livet af sig ved at styrte sig ned fra 5te Sals Højde; men herfor kunde Manden efter det Foreliggende ikke gøres strafferetlig ansvarlig	444
Værneting.	
I en Genforsikringskontrakt mellem et hollandsk og et dansk Selskab hed det, at alle Stridigheder vedrørende Kontrakten udelukkende skulde reguleres og afgøres ved den ordinære Ret i Amsterdam efter hollandsk Lovgivning. I Henhold hertil blev en af det hollandske Selskab anlagt Sag mod det danske Selskab efter dettes Paastand afvist	173

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 1.

Første ordinære Session.

Torsdag den 3 Marts.

Nr 56. Aktieselskabet **Aalborg Portland-Cementfabrik**
(Holten-Bechtolsheim)

mod

Skattedepartementet paa Statskassens Vegne
(den kst. Kammeradvokat),

betræffende Spørgsmaalet om, hvorvidt et Appellanten tilhørende privat Havneanlæg med Rette er inddraget under Ejendomsskyldpaaligning.

Aalborg Birks og Fleskum Herreds Fogedrets Kendelse af 29 Marts 1918: Den begærte Udpantning bør ej at nyde Fremme.

Vestre Landsrets Dom af 22 Marts 1920: Den begærte Udpantningsforretning bør, forsaavidt angaar den omhandlede Ejendoms-skyld til Staten, nyde Fremme. Sagens Omkostninger for Landsretten ophæves.

Højesterets Dom

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste. Appellanten vil derhos have at betale Salær for Højesteret til den konstituerede Kammeradvokat som nedenfor anført.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Appellanten, Aktieselskabet Aalborg Portland-Cementfabrik, til den konstituerede Kammeradvokat 300 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Efter at et fra Limfjorden inddæmmed Areal i Nørre Tranders Sogn under Aalborg Amt af Størrelse 2 Tdr 4 Skp Land, der tilhørte de Appellindstævnte, Aktieselskabet Aalborg-Portland-Cementfabrik i Aalborg, og af dem benyttedes til Havn og Havneplads, ved den 3die almindelige Vurdering til Ejendomsskyld var ansat under Et med de Appellindstævntes tilgrænsende Hovedejendom, blev Arealet efter de Appellindstævntes Begæring i August Maaned 1917 vurderet særskilt fra den 1 Juli s. A. at regne og herved ansat til en Værdi af 165 000 Kr. I Henhold til § 3 i Lov om Ejendomsskyld af 15 Maj 1903 blev derpaa til Staten beregnet en Ejendomsskyld af Arealet, hvilken fra Oktober Termin 1917 ansattes til 90 Kr 75 Øre, hvorhos der til Aalborg Amts-repartitionsfond paalignedes samme Areal i Ejendomsskyld 165 Kr, tilsammen 255 Kr 75 Øre. Da de Appellindstævnte nægtede at betale denne Sum, begæredes der Udpantning for Beløbet ved Fogden i Aalborg Birk og Fleskum Herred. De Appellindstævnte nedlagde imidlertid Indsigelse mod Forretningens Fremme, og ved Fogdens den 29 Marts 1919 afsagte Kendelse blev denne Indsigelse taget til Følge. Sagen er nu af Appellanterne, Skattedepartementet paa Statskassens Vegne, forsaavidt angaar den omhandlede Ejendomsskyld til Staten, indanket for Landsretten, hvor de har paastaaet den begærte Udpantningsforretning fremmet. De Appellindstævnte har derimod procederet til den indankede Kendelses Stadfæstelse.

Til Støtte for deres Indsigelse har de Appellindstævnte under Henvisning til Bestemmelserne i den ovennævnte Lovs § 5 b og § 24 b i Lov af 15 Maj 1903 om Ændringer i den kommunale Beskatning gjort gældende, at Havneanlæg ikke i noget Tilfælde kan inddrages under Paaligning af Ejendomsskyld. Hvorvel begge de anførte Lovsteder uden nærmere Tilføjelse eller Begrænsning anfører: »Jernbane-, Havne- og Kanal anlæg» som Undtagelser fra den almindelige Forpligtelse til Ejendomsskylds Udredelse, findes der dog at maatte gives Appellanterne Medhold i, at de anførte Undtagelsesbestemmelser efter Lovenes øvrige Indhold og Øjemed maa forstaaes saaledes, at Bestemmelserne kun har Hensyn til offentlige Anlæg og saadanne private Anlæg, som er til almindelig Benyttelse. Da det nu er uomtvistet, at det her omhandlede Havneareal udelukkende bruges af de Appellindstævnte i deres Næringsdrifts Udøvelse og saaledes alene tjener til deres Virksomheds Fremme, findes deres Indsigelse mod at betale Ejendomsskyld af Arealet at mangle Hjemmel, og den begærte Udpantningsforretning vil derfor være at tillægge Fremme.

Sagens Omkostninger for Landsretten findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Stempelovertrædelse ses ikke at have fundet Sted.

Fredag den 4 Marts.

Nr 31. Slagtermester **Urban Sørensen** (Cohn)
 mod
 Kreaturhandler **August Hansen** (Graae),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Krav paa Appellanten i Anledning af et Spekulationsmellemværende.

Nyborg Købstad med Vinding Herreds Dom af 24 Januar 1920: Hoved- og Kontracitanten bør for hinandens Tiltale i denne Sag fri at være. Saavel Hoved- som Kontrasagens Omkostninger ophæves.

Østre Landsrets Dom af 26 Juni 1920: Appellindstævnte, Slagtermester Urban Sørensen, bør til Appellanten, Kreaturhandler Aug. Hansen, betale 7654 Kr 31 Øre med Renter heraf 5 pCt p. a. fra den 4 Marts 1919, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger for begge Instanser med 500 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold for Landsretten.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Efter Proceduren og Sagens Oplysninger vil Appellantens Paastand om, at han har haft Indstævntes Bemyndigelse til at spekulere for fælles Regning, saaledes som sket, ikke kunne forkastes, og da det er uomtvistet, at Indstævnte under denne Forudsætning intet Krav har paa Appellanten, vil denne i Overensstemmelse med sin Paastand være at frifinde.

Sagens Omkostninger for Underretten vil være at ophæve. Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret findes Indstævnte at burde betale til Appellanten med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Slagtermester Urban Sørensen, bør for Tiltale af Indstævnte, Kreaturhandler August Hansen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for Underretten ophæves. Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret betaler Indstævnte til Appellanten med 600 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende fra Nyborg Købstad med Vinding Herreds Ret hertil indankede, i første Instans efter Hoved- og Kontrastævning procederede Sag paastod i Hovedsagen Appellanten, Kreaturhandler Aug. Hansen, Appelindstævnte, Slagtermester Urban Sørensen, dømt til Betaling af 7654 Kr 31 Øre, som han skulde skyldes i Anledning af et Spekulationsmellemværende, med Renter heraf 5 pCt p. a. fra Forligsklagens Dato, den 4 Marts 1919, og Sagens Omkostninger. Appelindstævnte, der i Hovedsagen procederede til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger, paastod under Kontrasagen Appellanten tilpligtet at betale 221 Kr 48 Øre, hidrørende fra samme Mellemværende, med Renter heraf 5 pCt p. a. fra Kontraklagens Dato, den 18 Juli 1919, og Sagens Omkostninger. Appellanten paastod sig frifundet i Kontrasagen.

Ved bemeldte Rets Dom af 24 Januar 1920 blev Parterne frifundet for hinandens Tiltale i Hoved- og Kontrasagen, og Omkostningerne i begge Sager ophævet.

Her for Retten paastaar Appellanten Dommen forandret i Overensstemmelse med sine for Underretten nedlagte Paastande, medens Appelindstævnte procederer til Underretsdommens Stadfæstelse; begge Parter har derhos paastaaet sig tillagt Appelsagens Omkostninger.

Det fremgaar af Proceduren, at Parterne enedes om i Fællesskab at spekulere paa Københavns Børs gennem en Vekselerer i Odense, og at Kontoen alene kom til at lyde paa Appelindstævntes Navn; men medens Appellanten gør gældende, at han kun er indgaaet paa at spekulere i Landmandsbankaktier og en enkelt Post »Senta« Aktier, maa Appelindstævnte antages at hævde, at Appellanten har bemyndiget ham til at spekulere ogsaa i andre Papirer ganske efter Appelindstævntes eget Valg.

Mod Appellantens Benægtelse har Appelindstævnte, hvem Bevisbyrden i saa Henseende skønnes at maatte paahvile, ikke godtgjort Eksistensen af den af ham paastaaede Bemyndigelse, hvorfor Appellantens Sagsfremstilling vil være at lægge til Grund ved Sagens Paadømmelse.

Herefter, og idet Appelindstævnte ikke har fremsat nogen Indsigelse mod den af Appellanten under denne Forudsætning opstillede Opgørelse over Mellemværendet, vil Appellantens Paastande være at tage til Følge, saaledes at Appelindstævnte vil have at tilsvare ham Sagens Omkostninger for begge Instanser med 500 Kr.

I Overensstemmelse hermed vil Underretsdommen være at forandre.

Nr 34.   **Ingeniør M. Ib. Nyboe (Krag)**
  m o d
  Parcellist Jens Hansen (Selv),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Ret til Færdsel over en Appellanten tilhørende Ejendom.

Frederikssund Købstad m. v. Retskreds Rets Dom af 9 April 1920: Indstævnte, Ingeniør M. Ib. Nyboe, Charlottenlund, bør for Tiltale af Citanten, Parcellist Jens Hansen, Kikhavn, i denne Sag fri at være. I Sagsomkostninger bør Citanten til Indstævnte betale 100 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse.

Østre Landsrets Dom af 1 Juli 1920: Parcellist Jens Hansen, Kikhavn, bør som Ejer af Matr Nr 31 af Kikhavn, Thorup Sogn, være berettiget til Færdsel i Fiskerøjemed ad den over den Ingeniør M. Ib. Nyboe, Charlottenlund, tilhørende Ejendom, Matr Nr 32 a sammesteds, førende, ovenfor omhandlede »Sti«, og bør Ingeniør Nyboe fjerne de af ham anbragte Hindringer for saadan Færdsel inden 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves. Intet Stempelforbehold for Landsretten.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Underretsdommen anførte Grunde vil denne Dom efter Appellantens Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret findes Indstævnte at burde betale til Appellanten med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret betaler Indstævnte, Parcellist Jens Hansen, til Appellanten, Ingeniør M. Ib. Nyboe, med 400 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

Underretsdommens Præmisser er saalydende:

Citanten, Parcellist Jens Hansen, Kikhavn, der er Ejer af Matr Nr 31 af Kikhavn, Thorup Sogn, har anbragt, at der i Alderstid har ligget en Sti, begyndende ved det nordvestlige Hjørne af Citantens Ejendom og gaaende i nordlig Retning over den Indstævnte, Ingeniør M. Ib. Nyboe, Charlottenlund, tilhørende Ejendom, Matr Nr 32 a sam-

mesteds, langs Skellet mod den Indstævnte ligeledes tilhørende Ejendom, Matr Nr 2 f sammesteds, hvorefter den drejer mod Vest ned ad Skrænten til Kattegat, alt som vist paa det fremlagte Situationskort, paa hvilket Stiarealet er aflagt med grøn Farve, førende fra Punkt A gennem Punkterne B og C til D. Efter hvad der er uomtvistet, har Indstævnte i 1917 paa to Steder tværs over Stiarealet trukket dels Pigtraad, dels glat Traad samt anbragt en aflaaet Laage, hvor Skraaning mod Stranden begynder, idet han iøvrigt ved Anlæg af Veje har villet retlede Færdslen paa det omkringliggende Terræn. Da Citanten har forment, at Afspærringen er retstridig overfor ham som Ejer af Matr Nr 31, har han paastaet Indstævnte dømt til at høre Citanten og efterfølgende Ejere af Matr Nr 31 af Kikhavn, Thorup Sogn, kendt berettiget til Færdsel til og fra denne Ejendom ad den nævnte Sti, samt til under en af Retten daglig fastsat Mulkt af fjerdede af ham tværs over den omhandlede Sti anbragte Spærringer og sætte Stien i samme Stand som tidligere, saaledes at den uhindret kan befares, og endelig til at betale Sagens Omkostninger, derunder 56 Kr for Situationskortets Optagelse m. m. Indstævnte procederer til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger, idet han har benægtet, at der af Citanten er erhvervet nogen Færdselsret over Ejendommen Matr Nr 32 a.

Ved en den 22 December f. A. foretaget Aastedsforretning konstateredes, at det omspurgte Areal er en græsbevokset Jordvold, ca. 1 Meter bred, og ifølge de paa Aastedet afhørte Vidners Forklaringer har det tydeligt kunnet ses, at der foregik Færdsel ad Jordvolden, omend ikke ad en egentlig Sti, idet Græsset paa Midten af Jordvolden har været nedtraadt og lavere end i Kanterne. Angaaende Omfanget af den ad Jordvolden stedfundne Færdsel har Vidnet, fhv. Lods Jørgen Jens Hansen af Hundested, 86 Aar gammel, forklaret, at der i Tiden mellem 1860 og 1904 i Foraarsmaanederne April og Maj fra Matr Nr 31 har været Færdsel med Fiskeriredskaber til Stranden ad nævnte Jordvold, i hvilke Maaneder er drevet Fiskeri med Ruser fra Stranden af Ejeren af Matr Nr 31. Vidnet, fhv. Fisker Lars Jensen af Hundested, 81 Aar gammel, har forklaret, at han kun har kendt Forholdene i 6 Aar fra 1864 at regne, da han tjente paa den Citanten tilhørende Ejendom, men at der i disse Aar var Færdsel fra Matr Nr 31 ad Jordvolden, til Tider med Bør og Fiskeriredskaber. Vidnet, fhv. Parcellist Lars Sørensen, 79 Aar gammel, har forklaret, at han, der er født i Nærheden af Matr Nr 31, har kendt Forholdene fra sin Barndom, og at der har fundet Færdsel Sted fra Matr Nr 31 i Fisketiderne, mest Foraar og Efteraar, ad nævnte Jordvold. Vidnet har dog udtalt, at han ikke er kommet synderligt paa det omspurgte Terræn, medens Citanten har været Ejer, og ifølge Indstævntes uimodsagte Anbringende har Citanten ejet Ejendommen i 35 Aar. Vidnet, Fisker Christian Henrik Walther, 40 Aar gammel, har forklaret, at der i de sidste ca. 30 Aar af Ejeren af Matr Nr 31 er udøvet Færdsel med Børe og Fiskeriredskaber, ligesom den tidligere Ejer, Villum Jensen, gik Tur til Brinken flere Gange om Dagen ad nævnte Vold.

Ved disse Forklaringer i Forbindelse med andre under Sagen af-

givne Vidneforklaringer maa det vel anses for godtgjort, at der siden Midten af forrige Aarhundrede har fundet Færdsel Sted ad Jordvolden fra Matr Nr 31, naar der af Ejeren er drevet Fiskeri fra Stranden, men det findes ikke godtgjort, at denne Færdsel har haft en saadan Stadighed, at der ved samme kan være vundet Ret for Ejeren af Matr Nr 31 til — som af Citanten paastaaet — en ubegrænset Færdsel ad nævnte Jordvold, og efter det Oplyste fremgaar det derhos ikke, at den stedfundne Færdsel har haft Karakteren af en Retsudøvelse.

I Henhold til det Anførte vil Indstævntes Frifindelsespaastand være at tage til Følge, og vil Citanten have at godtgøre Indstævnte Sagsomkostningerne, der bestemmes til 100 Kr.

Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Ved Sagens Oplysninger, derunder de afgivne Vidneforklaringer, maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at Ejerne af Matr Nr 31 af Kikhavn i Alderstid har benyttet den omhandlede »Sti« til Adgang til Havet i Fiskerøjemed. Parcelist Jens Hansens Færdselsret vil derfor forsaavidt være at anerkende, for hvilken Begrænsning i Forhold til hans Paastand Proceduren ikke findes at være til Hinder, hvorhos Ingeniør M. Ib. Nyboe bør være pligtig at fjerne de Hindringer, der af ham er lagt i Vejen for saadan Færdsel. I Overensstemmelse hermed vil Frederikssund Købstads m. v. Rets Dom af 9 April 1920 være at ændre.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes at burde ophæves.

Mandag den 7 Marts.

Nr 48. Varemærkeregistrator **Harald Holten-Nielsen**
(Harbøe efter Ordre)

mod

Georges René Mathieu, Tarragona (Steglich-Petersen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at indregistrere Ordet »Chartreuse« som Ordmærke for nogle af Indstævnte fremstillede Produkter.

Sø- og Handelsrettens Dom af 18 November 1919: Sag-søgte, Varemærkeregistrator Harald Holten-Nielsen, bør for Georges René Mathieu, Tarragona i Spanien, foretage Registrering af Ordet »Chartreuse« for de af Anmelderen fremstillede Likører og hygiejniske Produkter samt betale denne Sagens Omkostninger med 200 Kr. At

efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Varemærkereregistrator Harald Holten-Nielsen, til Indstævnte, Georges René Mathieu, Tarragona, med 400 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 2 Kroner. I Salær for Højesteret samt Godtgørelse for Udlæg tillægges der Højesteretssagfører Harboe 247 Kroner, hvilket Beløb udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Kartheusermunkene i Frankring, der indtil 1901 havde deres Hovedsæde paa Klosteret la grande Chartreuse, har i lang Tid fabrikeret en Likør, der under Navn af »Chartreuse« har vundet et stort Ry og sælges i store Kvantiteter. Destillerierne ejedes af og Salget forestodes af en enkelt af Ordenens Medlemmer, men Indtægterne tilfaldt Ordenen. Célestin Marius Rey, der i sin Tid stod som Ejer af Destillerierne og forestod Salget af Likøren, lod udenfor Frankrig registrere forskellige Varemærker til Udstyrelse af de Flasker, hvori Likøren skulde sælges. Han fik saaledes i Oktober 1901 dels Etiketter, hvori der stod »Grande Chartreuse« eller »Liqueur fabriquee a la Gde Chartreuse« dels en uregelmæssig formet Ramme, indenfor hvilken der stod »Gde Chartreuse« indregistreret her i Landet.

Under 1 Juli 1901 blev der i Frankrig vedtaget en Lov, hvorefter de i Frankrig bestaaende ikke anerkendte religiøse Congregationer erklæredes ulovlige, og de disse Congregationer tilhørende Ejendele beslaglagdes af det Offentlige. Kartheusermunkene maatte forlade Frankrig, de nedsatte sig i Spanien, hvor de, der havde taget Hemmeligheden ved Fabrikationen med sig, fortsatte deres Likørfabrikation i Tarragona. Destillerierne og de til disse hørende Redskaber m. m. samt Retten til at fortsætte Fabrikationen og Retten til de franske Varemærker solgtes af en af det Offentlige udmeldt Likvidator til Firmaet Compagnie Fermière de la Grande Chartreuse.

Compagnie Fermière de la Grande Chartreuse, der saaledes var Besidder af de franske Varemærker, har senere søgt at faa sig tilkendt Eneretten til disse Varemærker i de andre Lande, hvor Célestin Marius Rey havde foretaget Registrering. Det synes imidlertid, at man overalt har tilkendt Munkene Retten til Mærkerne. Her i Danmark blev der ved nærværende Ret under 5 August 1911 afsagt en Dom, ved hvilken Eneretten til de anmeldte Mærker tilkendtes Albert Leon Rey, en Broder til den imidlertid afdøde Célestin Marius Rey, som Munkenes Repræsentant.

Albert Leon Rey begærede tilligemed de tidligere registrerede Figurmærket Ordet »Chartreuse« registreret som Varemærke for alle Produkter af hans Fabrikata og frem for alt for Likører og hygiejniske Produkter. I Skrivelse af 13 November 1911 afslag Registrator imidlertid at registrere Ordet »Chartreuse« under Henviisning bl. a. til, at Chartreuse er det dagligdags Navn paa det franske Kloster, hvor Kartheusermunkene tidligere havde boet, men som nu benyttedes som Fabrikationssted for den af Compagnie Fermière de la Grande Chartreuse drevne Likørfabrik, og fordi Ordet naturlig maatte opfattes som tilsigtende at angive, at Varen stammede fra dette Sted, altsaa fordi Ordet ikke kan betragtes som nogen særlig opfundet Benævnelse for de af Anmelderen fremstillede Varer, jfr Lov af 19 December 1898 § 1, 1 Stk. Efter at have modtaget dette Afslag indbragte Anmelderen Sagen for Handelsministeriet, som, da der paatænkte en Ændring i Varemærkelovgivningen, lod Sagen bero indtil efter Vedtagelsen af Lov 12 Januar 1915. Afgørelsen paa Albert Leon Rey's Anmeldelse blev derefter endelig truffet den 19 December 1916 med det Resultat, at Ministeriet ikke havde fundet Anledning til at ændre den af Registrator truffne Afgørelse.

Efter at der var indhentet Fuldmagt fra Georges René Mathieu, der nu er indtraadt i Albert Leon Rey's tidligere Stilling som drivende Fabrikation paa Munkenes Vegne og indehavende Eneretten til Varemærkerne, er nærværende Sag anlagt mod Registrator, der er paastaaet tilpligtet at foretage Registrering af Ordet »Chartreuse« for Georges René Mathieu, Tarragona, for Likører og andre hygiejniske Produkter. Sagsøgeren har tillige paastaaet sig tilkendt Sagens Omkostninger. Registrator har efter at have opnaaet fri Proces ved sin beskikkede Sagfører paastaaet sig frifundet med Tillæg af Sagens Omkostninger. Han har gjort gældende, at saavel efter den tidligere Lov af 1898 som den nye Varemærkelov af 1915 har det været udelukket at registrere dette Ord med Eneret for Rey og Mathieu, efter den gamle Lov bl. a. fordi Ordet kan opfattes som en Oprindelsesbetegnelse og fordi det tillige benyttes af Compagnie Fermière de la Grande Chartreuse, efter den nye Lov fordi Ordet paa det Tidspunkt, da det anmeldtes til Registrering, tillige benyttedes af Compagnie Fermière de la Grande Chartreuse og af forskellige danske Likørfabrikanter, der i en Aarrække har benyttet Ordet »Chartreuse« som Betegnelse for en Likør af en vis Type og Smag.

Efter det under Sagen Oplyste maa Retten gaa ud fra, at Navnet »Chartreuse« i den almindelige Omsætning ikke opfattes som en Be-

tegnelse for en Likør af mere eller mindre bestemt Sammensætning, at der heller ikke ved dette Navn særlig tænkes paa Stedet, hvor det gamle Kartheuser-Kloster har ligget i Frankrig, men at det, brugt om en Likør, i sin Tid udelukkende benyttedes om den af les pères Chartreux fremstillede Likør. I de senere Aar benyttes Navnet ganske vist tillige af det omtalte Selskab, Compagnie Fermière de la Grande Chartreuse, ligesom det benyttes af forskellige danske Likørfabrikanter for de af dem fremstillede Efterligninger.

Retten ser ikke bedre, end at Ordet, saalænge Loven af 1898 gjaldt, maatte kunne registreres for Kartheusermunkene som et Ord, der kunde anses som en særlig opfundet Benævnelse for de af dem fremstillede Likører m. m., ved hvilken der ikke tilsigtedes at angive Varens Oprindelse, Beskaffenhed, Bestemmelse, Mængde eller Pris. Skønt Ordet ikke er særskilt registreret med Angivelse af, at det ønskedes registreret som Ordmærke, havde det dog en saa fremtrædende Plads i de for Munkene registrerede Varemærker, at andre end Munkene efter Slutningsbestemmelsen i § 1 i Loven af 1898 maatte betragtes som udelukkede fra at benytte den samme Betegnelse som Varemærke eller en Del af et saadant. Da nu Compagnie Fermière de la Grande Chartreuse, som først er begyndt at benytte Varemærkerne og Navnet, efter at Munkene var blevet nødt til at forlade Frankrig og efter Emanationen af den fornævnte danske Lov af 1898, maa betragtes som uberettiget til at benytte de i Danmark registrerede Varemærker, jfr Sø- og Handelsrettens fornævnte Dom, maa de ogsaa betragtes som havende været uberettigede til i Danmark at benytte Navnet »Chartreuse« som Benævnelse for de af dem fabrikerede Produkter. Retten kan saaledes ikke se bedre, end at Registratør burde have efterkommet Munkenes første Anmodning om at faa Navnet »Chartreuse« registreret som Ordmærke. Den Omstændighed, at Navnet »Chartreuse« i den senere Tid ved uretmæssig Brug er blevet en noget mere almindelig Benævnelse dels for Compagnie Fermière de la Grande Chartreuses Varer, dels for forskellige af danske Likørfabrikanter fremstillede Produkter, kan ikke betage Munkene den Ret til Eneret paa Ordet »Chartreuse«, som de vilde have haft, hvis Registratør havde efterkommet deres i sin Tid fremsatte Anmodning om at faa Ordet registreret som en Benævnelse for Varen. Der ses heller ikke i den nye Lov nogen Hindring for Registrering.

Ordet vil herefter være at registrere for Mathieu med Eneret for ham til Brug af Ordet som Benævnelse for Likører, men selvfølgelig ikke med Ret for ham til at forbyde Compagnie Fermière de la Grande Chartreuse at benytte deres fulde Firmanavn paa Etiketterne for deres Varer som Angivelse af, hvem der har fabrikeret dem.

Sagens Omkostninger skønnes Sagsøgte at burde betale Sagsøgeren med 200 Kr.

Den for Registratør beskikkede Sagførers Sagførelse har været lovlig.

Onsdag den 9 Marts.

R 26/1919. Kaptajn G. O. Meylænder, Kristiania
(Steglich-Petersen)

mod

Skandinavisk Kreaturforsikringsselskab, Aktieselskab
under Likvidation (Bache),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Berettigelse til at annullere en Aktietegning i det indstævnte Selskab.

Østre Landsrets Dom af 1 December 1919: Sagsøgte, Kaptajn G. O. Meylænder af Kristiania, bør til Sagsøgeren, Skandinavisk Kreaturforsikringsselskab A/S, betale de paastævnte 4500 Kr tilligemed Renter 6 pCt aarlig af 3000 Kr fra den 7 Maj 1919 og af 1500 Kr fra den 7 Juni 1919, alt til Betaling sker. Sagsøgeren bør for Sagsøgte Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgte til Sagsøgeren med 300 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Efter det Foreliggende, derunder hvad der er fremkommet efter Dommens Afsigelse, maa der gaas ud fra, at de Oplysninger om det indstævnte Selskabs økonomiske Stilling, som Selskabets administrerende Direktør gav Appellanten i de i Dommen omhandlede Skrivelser, paa væsenlige Punkter var ganske urigtige, idet Selskabet den Gang i Virkeligheden var overmaade slet stillet, hvad den administrerende Direktør i alt Fald burde have været klar over. Disse urigtige Oplysninger maa antages at have været medbestemmende for Appellanten ved hans Beslutning om at tegne Aktier i Selskabet. Herefter samt da Appellantens senere Passivitet efter det for Højesteret herom Oplyste ikke skønnes at kunne berøve ham hans Ret til at annullere sin Aktietegning, vil der være at give Dom overensstemmende med den af ham for Højesteret nedlagte Paastand, der gaar ud paa det samme som den i Dommen gengivne.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Selskabet at burde betale til Appellanten med 1500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Kaptajn G. O. Meylænder, bør for Tiltale af Indstævnte, Skandinavisk Kreaturforsikringsselskab Aktieselskab under Likvidation, i denne Sag fri at være. Indstævnte bør til Appellanten tilbagelevere de af denne til Selskabet udstedte Aktionærforskrivninger

til samlet Paalydende 22 500 Kroner og mod Tilbagelevering af de Appellanten udleverede Aktiebrev i Selskabet til samlet Paalydende 30 000 Kroner, til Appellanten betale 8400 Kroner med Renter heraf 4 pCt aarlig fra den 12 September 1918 til den 21 November 1919 og 5 pCt aarlig fra sidstnævnte Dato, til Betaling sker. Sagens Omkostninger for begge Retter betaler Indstævnte til Appellanten med 1500 Kroner.

At efterkomme inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Aktionærforskrivninger af 24 September 1918 erkendte Kaptajn G. O. Meylænder af Kristiania, at han som Ejer af Aktierne Nr 291—320, hver stor 1000 Kr, i Skandinavisk Kreaturforsikringsselskab A/S, af hvilke Aktiers Paalydende kun 25 pCt eller 250 Kr pr Aktie var indbetalt, var forpligtet til i Overensstemmelse med Aktieselskabets Love til dette at indbetale Aktiernes Restbeløb, 750 Kr pr Aktie, i Rater à 50 eller 100 Kr pr Aktie.

Under denne ved Hof- og Stadsretten som vedtaget Værneting anlagte Sag, der er overført til Landsretten, paastaar Selskabet Meylænder dømt i Henhold til de ovennævnte Forskrivninger at betale som Rater paa Aktierne, henholdsvis 10 pCt og 5 pCt af Paalydendet eller tilsammen 4500 Kr tilligemed Renter 6 pCt aarlig, af 3000 Kr fra den 7 Maj 1919 og af 1500 Kr fra den 7 Juni s. A., alt til Betaling sker.

Meylænder paastaar sig frifundet og Selskabet tilpligtet: 1) at tilbagelevere de oftnævnte Aktionærforskrivninger og 2) mod Tilbagelevering af de ham udleverede Aktiebrev i Selskabet, til samlet Paalydende 30 000 Kr at tilbagebetale det af ham ved Aktietegningen den 12 September 1918 erlagte Beløb, stort 8400 Kr (nemlig 25 pCt af Paalydendet = 7500 Kr, 2 pCt à fond perdu = 600 Kr, Stempelmærker 10 Kr pr Aktie = 300 Kr) tilligemed Renter af Beløbet, 4 pCt aarlig fra den 12 September 1918 til 21 November 1919 og 5 pCt aarlig fra sidstnævnte Dato, til Betaling sker.

Selskabet paastaar sig frifundet for det af Meylænder indtalte Modkrav.

Forud for Kaptajn Meylænders Aktietegning gik en Brevveksling mellem Selskabet og ham, der indledes ved en Henvendelse i Skrivelse af 22 August 1918 fra Selskabets administrerende Direktør, B. Thalbitzer, paa Selskabets Vegne. Det hedder heri bl. a., at Direktøren havde erfaret, at Meylænder var interesseret i forskellige danske Virksomheder, og at han derfor vilde spørge, om det ikke muligvis ogsaa kunde være af Interesse for ham at være interesseret i Skandinavisk Kreaturforsikringsselskab. Det oplystes i Skrivelsen, at Selskabet i de ca 10 Maaneder, det havde bestaaet, havde tegnet Forsikringer til en

Aarspræmieindtægt af 600 000 Kr til en samlet Portefølje af ca 15 000 000 Kr. Endvidere hedder det i Skrivelsen: »For en Ordens Skyld vil jeg blot nævne, at vor kontante Præmieindtægt i Aar har været ca Kr 260 000, og at vi i Dødsfald har udbetalt ca Kr 145 000.« Skrivelsen henviser til, at Bestyrelsen har vedtaget, for at blive i Stand til at drive Selskabets Arbejde endnu mere intenst end tidligere, at udvide Selskabets Aktiekapital fra $\frac{1}{4}$ til $\frac{1}{2}$ Million Kr, at Selskabet ikke var nogen Krigsforretning, og at det haabede at kunne give sine Aktionærer et konstant Udbytte paa 10—15 pCt pr Aar, i alt Fald fra Selskabets 2det Regnskabsaar at regne, og at Direktøren kunde love Meylænder, at han med det samme skulde blive indvalgt i Selskabets Bestyrelse, saafremt han tegnede sig for 60 000 Kr Aktier.

Meylænder svarede i Brev af 27 s. M., at han rent principmæssig ikke gik med i udenlandske Selskaber for større Parter end ca 25 à 30 000 Kr og kun paa Betingelse af, at han blev Medlem af vedkommende Selskabs Bestyrelse, samt at det vilde interessere ham paa de angivne Vilkaar at deltage i Skandinavisk Kreaturforsikringselskab.

Efter en yderligere Skrivelse fra Selskabet ved den administrerende Direktør, hvori meddeltes, at Meylænder kunde blive optaget i Selskabets Bestyrelse med det samme, saa snart han tegnede sig for 40 000 Kr Aktier, og at der næppe nogensinde vilde blive Tale om yderligere Indbetaling paa Aktierne end de 25 pCt, som krævedes straks indbetalt, og efter en ny Skrivelse fra Meylænder af 3 September, hvori han henholdt sig til sin Skrivelse af 27 August og erklærede sig villig til paa de der nævnte Betingelser at tegne sig for 30 000 Kr Aktier, akcepterede Selskabet dette Tilbud i Skrivelse af 6 September. Selskabet kvitterede derefter den 12 September for Modtagelsen af en Check, stor 8400 Kr, og meddelte den 13 s. M. officielt Meylænder, at han paa et Bestyrelsesmøde var blevet indvalgt i Selskabets Bestyrelse.

Meylænder gør nu gældende, at de Oplysninger om Selskabets Forhold, der blev givet ham før hans Aktietegning, var væsenlig urigtige og misvisende, og at Selskabets Bestyrelse allerede i August 1918 maa have været klar over, at der ikke var nogen nævneværdig Udsigt til, at Selskabets Drift vilde vise sig lønnende endsige i Stand til at give et aarligt Udbytte paa 10 à 15 pCt, ligesom Selskabet maa have været klar over, at der var en meget nærliggende Udsigt til, at der maatte indkaldes yderligere Indbetalinger paa Aktiekapitalen.

Det maa vel ved det under Sagen Oplyste anses for godtgjort, at de i Skrivelsen af 22 August 1918 opgivne Tal saaledes*) har været i en ikke uvæsenlig Grad urigtige, men Retten finder det ikke bevist, at Urigtighederne har været den administrerende Direktør eller Bestyrelse bevidst. Retten maa endvidere efter alt det Foreliggende, derunder særlig Korrespondancen, antage, at de opgivne Tal ikke har været bestemmende for Meylænder ved hans Aktietegning; men at det for ham væsenligst kom an paa at blive indvalgt i Selskabets Bestyrelse. Naar derhos henses til, at Meylænder efter at være blevet

*) Dette Ord bør fmlt. udgaa.

indvalgt i Bestyrelsen stadig er blevet varslet om Bestyrelsesmøderne, men aldrig har indfundet sig til disse og heller ikke har benyttet den Adgang, han som Bestyrelsesmedlem havde til at faa Indsigt i Selskabets Forhold, ja overhovedet har forholdt sig passiv, lige indtil Bestyrelsen indkaldte yderligere Indbetaling paa hans Aktier, findes han at maatte være bundet ved sin Aktietegning.

Der vil herefter være at give Dom efter Selskabets Paastand.

Sagens Omkostninger vil Meylænder have at betale Selskabet med 300 Kr.

Fredag den 11 Marts.

Nr 57. Fru **Jensine Jensen**, født **Christensen**, med Ægtefælle, Hotelforpagter **S. P. Jensen** (Liebe)

mod

Carl Henry Pedersen og Fru **Maren Christensen** med Ægtefælle, Gaardejer **Niels Christensen** (Trolle efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om, hvorvidt et af en nu afdød Person udstedt »Skøde og Gavebrev« er ugyldigt paa Grund af Udstederens mentale Tilstand.

Nørvang-Tørrild Herreders ordinære Rets Dom af 28 Juni 1918: Det ovenomhandlede, den 5 April 1916 udfærdigede »Skøde og Gavebrev« bør være ugyldigt, saaledes at Udstederen, Mads Pedersen af Nr. Vilstrup, uanset nævnte Dokument i Forhold til Erhververne efter samme, de Indstævnte, Ungkarl Søren Peter Pedersen og Ungkarl Carl Henry Pedersen, begge af Nr. Vilstrup, bør være ejendomsberettiget til den paagældende Ejendom og det iøvrigt Bortskødede. De Indstævnte vil derhos under en Vejle Amtsfattigkasse tilfaldende Mulkt af 10 Kr for hver især for hver Dag, de sidder denne Dom overhørig, inden 4 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse have til Citanten, fhv. Købmand Laurits Duedahl Madsen af Aarhus som Væрге for fornævnte Mads Pedersen, at aflægge Regnskab for den paagældende Ejendoms Indtægter og Udgifter fra den Dag, de ifølge Skødet har tiltraadt Ejendommen, og indtil Mads Pedersen sættes i Stand til paany at indtræde i Besiddelsen og Raadigheden over Ejendommen. Endelig vil de Indstævnte En for Begge og Begge for En have at betale Citanten Sagens Omkostninger med 200 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Vestre Landsrets Dom af 9 Februar 1920: Appellanterne Søren Peter Pedersen og Carl Henry Pedersen, begge med Kurator, Sogneraadformand P. Jensen, bør for Tiltale af de Appelindstævnte, Nørvang-Tørrild Herreders Skifteret som behandlende Dødsboet efter:

fhv. Gaardejer Mads Pedersen, i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger i begge Instanser ophæves. Der tillægges den for fhv. Købmand Laurits Duedahl Madsen som Værge for nævnte Mads Pedersen beskikkede Sagfører i Overinstansen, Overretssagfører Johnsen, i Salær 100 Kr, der udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom

For Højesteret er det oplyst, at Mads Pedersens Bo ikke har ønsket at paaanke den af Vestre Landsret afsagte Dom, og denne er derefter blevet appelleret af Fru Jensine Jensen, født Christensen, der er en af Arvingerne efter Mads Pedersen. Endvidere er det oplyst, at Søren Peter Pedersen er afgaaet ved Døden den 29 Oktober 1918, og at Carl Henry Pedersen og Fru Maren Christensen, f. Christensen, der som eneste og myndige Arvinger har overtaget hans Bo til privat Skifte og Deling, er indtraadt i Sagen i hans Sted.

I en den 30 September 1920 dateret Skrivelse har Retslægeraadet udtalt Følgende: »Selv om den Hjerneblødning, af hvis Følger Gaardejer Mads Pedersen led, da han den 5 April 1916 medvirkede til Oprettelsen af et »Skøde og Gavebrev«, væsentlig ytrede sig paa det motoriske Taleomraade, saa at han havde Vanskelighed ved at udtrykke sin Villie, og selv om det ikke kan benægtes, at han da var ved sin Bevidsthed og ikke manglede Begreb om sine økonomiske Anliggender og den afsluttede Rets-handel, maa Raadet dog efter de foreliggende Oplysninger anse det for meget tvivlsomt, om Mads Pedersen ved Dokumentets Affattelse havde den fulde Forstaaelse af dets retlige Betydning.« Herefter og efter Alt, hvad der iøvrigt foreligger, maa der gaas ud fra, at Mads Pedersen den Dag, Skødet blev underskrevet, ikke har haft en saadan Forstaaelse af, hvad Dispositionen gik ud paa, at han kan være bundet ved samme. I Henhold til det Anførte vil det omstridte »Skøde og Gavebrev« overensstemmende med Appellantindens Paastand for Højesteret være at kende ugyldigt og Mads Pedersens Bo være at kende ejendomsberettiget til Ejendommen og det iøvrigt Bortskødede.

Sagens Omkostninger for Underretten og for Landsretten findes at burde ophæves. Sagens Omkostninger for Højesteret vil de Indstævnte in solidum have at betale til Appellantinden med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Det ovennævnte »Skøde og Gavebrev« bør være ugyldigt og Mads Pedersens Bo være at anse ejendomsberettiget til den omstridte Ejendom og det iøvrigt Bortskødede. Sagens Omkostninger for Underretten og for Landsretten ophæves. Sagens Omkostninger for Høje-

steret betaler de Indstævnte, Carl Henry Pedersen og Fru Maren Christensen med Ægtefælle, Gaardejer Niels Christensen, En for Begge og Begge for En til Appellantinden, Fru Jensine Jensen, født Christensen, med Ægtefælle, Hotelforpagter S. P. Jensen, med 600 Kroner. Saa betaler de Indstævnte og til Justitskassen 2 Kroner. Der tillægges Overretssagfører Johnsen i Salær for Landsretten 100 Kroner og Højesteretssagfører Trolle i Salær for Højesteret 300 Kroner, hvilke Salærer udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Efter at Gaardejer af Nr. Vilstrup Mads Pedersen den 18 December 1915 havde oprettet et Testamente, ifølge hvilket hans Husbestyrerinde, Oline Johansen, skulde arve en Kapital af 1500 Kr, men hvori der ikke var truffet nogen Bestemmelse med Hensyn til, hvad han ivoerigt maatte efterlade sig, blev han, som tidligere havde haft et mindre Anfald af Apopleksi, den 30 Marts 1916 paany angrebet af samme Sygdom, der da medførte en Lammelse af Arm og Ben i højre Side, ligesom Tungen delvis lammedes. Medens Pedersen herefter laa syg i sit Hjem den 5 April s. A., og Gaardejer Niels Christensen af Nr. Vilstrup — der er Stedfader til Pedersens 2 Brodersønner, Appellanterne Søren Peter Pedersen og Carl Henry Pedersen, begge ligeledes af Nr. Vilstrup — var tilstede hos ham, fik Christensen af Pedersens Tilkendigelser det Indtryk, at han ønskede, at Appellanterne skulde have hans Gaard, uden at Pedersen dog lod forstaa, hvorvidt dette skulde ske i hans levende Live eller efter hans Død. Christensen tilkaldte derfor Sagfører Haastrup i Vejle, som i mange Aar havde været Pedersens juridiske Raadgiver, og der blev da samme Dag i Pedersens Sygestue af Haastrup oprettet et saakaldt »Skøde og Gavebrev«, hvorved Pedersen straks overdrog sin Ejendom, Matr Nr 17 a m. m. af Nr Vilstrup, til Appellanterne i Forening, saaledes at den ene af disse kunde udløse den anden; som Vederlag skulde Appellanterne overtage et Kreditforeningslaan, stort 9500 Kr, samt udbetale Pedersens Husbestyrerinde de hende ved Testamentet tillagte 1500 Kr og forskellige andre Personer et samlet Beløb af 3000 Kr, hvorhos de endelig ved en samtidig affattet Aftægtskontrakt forpligtede sig til at yde Pedersen en aarlig Aftægt af 600 Kr. Det samlede Vederlag for Ejendommen,

---

Færdig fra Trykkeriet den 30 Marts 1921.

G. E. C. Gads Forlag.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 2.

Fredag den 11 Marts.

hvis Vurdering til Ejendomsskyld udgjorde 18 000 Kr, ansattes i Dokumentet til 20 000 Kr. Oftnævnte »Skøde og Gavebrev« blev underskrevet af Haastrup med Mads Pedersens Navn »m. f. P.«, hvorhos Haastrup selv og en hos ham ansat Kontorist, Chr. Nielsen, underskrev til »Vitterlighed om Oplæsning og rigtig Underskrift«. I Henhold til denne Overdragelse tiltraadte Appellanterne Pedersens Ejendom, hvor han selv forblev liggende syg, indtil han for Appellanternes Regning indlagdes paa St. Maria Hospital i Vejle. Den 3 Oktober 1916 afgav Mads Pedersen i en af ham samme Dag underskrevet Forligsklage den Erklæring, at det da var ham klart, at det foranførte Skøde var oprettet paa et Tidspunkt, hvor han ikke havde haft nogen- somhelst Bevidsthed om, hvad der var passeret, og efter at Pedersen ved Nørvang-Tørrild Herreders Skifterets Dekret af 24 Juli 1917 som ude af Stand til at varetage sine økonomiske Interesser var blevet erklæret umyndig under Værgemaal af fhv. Købmand Laurits Duedahl Madsen i Aarhus, har denne derpaa under nærværende Sag i første Instans ved Nørvang-Tørrild Herreders ordinære Ret søgt Appellanterne med den for dem begge i deres Mindreaarighed beskikkede Kurator, Sogneraadformand P. Jensen af Stenager, og paastaat dem tilpligtet, dels at høre Overdragelsesdokumentet kendt ugyldigt, saaledes af de under Tvang af Dagmulkt vil have at tilbageskøde Ejendommen til Pedersen eller denne uden videre kendes ejendomsberettiget til samme, dels under lige Tvang at aflægge Regnskab over Ejendommens Indtægter og Udgifter siden deres Tiltrædelse og in solidum tilsvare Pedersen det indvundne Overskud tilligemed Renter heraf 5 pCt aarlig fra Forligsklagens ovennævnte Dato, indtil Betaling sker. Ved Underrettsdommen er Madsens Paastand saavidt taget til Følge, at det af Mads Pedersen udstedte »Skøde og Gavebrev« er kendt ugyldigt og Pedersen kendt ejendomsberettiget til alt det Bortskødede, hvorhos Appellanterne under en Dagmulkt af 10 Kr til Vejle Amts Fattiggasse er tilpligtet at aflægge Regnskab over Ejendommens Indtægt og Udgift for Tiden, indtil Mads Pedersen »paany sættes i Stand til at indtræde i Besiddelsen og Raadigheden over« den; endelig

er det ved Dommen paalagt Appellanterne in solidum at godtgøre Madsen Processens Omkostninger i første Instans med 200 Kr. Sagen er nu af Appellanterne med Kurator indanket for Overinstansen, hvor de ligesom i første Instans har paastaaet sig frifundet for Madsens Tiltale. Madsen har derimod procederet til den indankede Doms Stadfæstelse, og efter at Mads Pedersen, medens Sagen henstod for Overinstansen, er afgaaet ved Døden, har de Appellinstævnte, Nørvang-Tørrild Herreders Skifteret som behandlende hans Dødsbo, gentaget denne Paastand.

I Tilslutning til Mads Pedersens foranførte Erklæring har hans Værgе og senere de Appellinstævnte til Støtte for deres Paastand gjort gældende, at Pedersen under sin Sygdom ikke retsdygtig har kunnet disponere som sket ved Dokumentet af 5 April 1916, der er underskrevet uden lagttagelse af Reglerne i D. L. 5—1—7, hvorhos de særlig har hævdet, at Sagfører Haastrup har manglet Bemyndigelse til at underskrive bemeldte Dokument med Pedersens Navn.

Oftnævnte Haastrup har som Vidne afgivet en Forklaring gaaende ud paa, at han den 5 April 1916 af foranførte Christensen blev hentet ud til Pedersen uden at være klar over, om det var et Testamente eller et Skøde, der skulde oprettes, at han, forinden han tog hjemmefra, spurgte Christensen, om Pedersen var i en saadan Tilstand, at han kunde oprette Dokumenter, hvortil Christensen svarede, at Læge Johansen netop lige havde været derude og udtalt, at Pedersen den Dag var fuldstændig habil til at træffe Dispositioner, at han efter ret udførlig Konference med Pedersen fik det Indtryk, at det var en reel Overdragelse, der straks skulde finde Sted til Appellanterne, hvem Haastrup ikke kendte, at der paa Grundlag heraf blev udfærdiget det ovennævnte Skøde og en Aftægtskontrakt, samt at han, inden Dokumenterne blev ekspederet endeligt, fik Læge Johansens nys givne Udtalelse bekræftet af denne selv. Haastrup har derhos udsagt, at han med Bestemthed mener at kunne udtale, at Skødet blev oplæst for Pedersen in extenso forinden Underskriften, at han i hvert Fald positivt kan bekræfte, at der har fundet Oplæsning Sted for Dokumentets reelle Indholds Vedkommende, at Pedersen kunde tale og formentlig ogsaa læse, men ikke skrive som Følge af Lamhed i Armen, at Haastrup havde Indtryk af, at Pedersen forstod Betydningen af Dokumentet og navnlig ogsaa forstod, at han afstod sin Gaard, selv om han levede og blev rask, at Haastrup udtrykkelig fik Bemyndigelse af Pedersen til at skrive dennes Navn under, uden at han erindrер, om Pedersen rørte ved Pennen, da Navnet blev skrevet, samt at Bemyndigelsen gaves paa den Maade, at Haastrup forespurgte Pedersen, om han maatte skrive dennes Navn under, hvortil Pedersen udtrykkelig udtalte: Ja.

Kontorist Chr. Nielsen i Vejle, der som nævnt medunderskrev i Egenskab af Vitterlighedsvidne, har under et optaget Tingsvidne forklaret, at Skødet blev oplæst for Hovedpunkternes Vedkommende, idet bl. a. Matr Nr og Hartkorn udelodes, at dets Indhold tillige blev forklaret for Pedersen, og at denne rørte ved Pennen, da Haastrup skrev under.

Endelig har oftnævnte Læge Johansen ligeledes som Vidne forklaret, at han den 5 April 1916 aflagde Sygebesøg hos Pedersen — hvem han havde tilset den 30 og 31 Marts samt 1 og 3 April og ofte tilsaa senere i Tiden indtil den 25 eller 26 Maj s. A. — og med Bestemthed mener at kunne udtale, at Pedersen den Dag var ved sin Fornufts fulde Brug, samt at Johansen for det Tilfælde, at det var blevet ham bekendt, at indgribende og betydningsfulde Formuedispositioner ønskedes truffet af Pedersen den 5 April 1916, mener om Pedersens Bevidsthedstilstand at ville have kunnet afgive en Erklæring, der kunde tillade saadanne Dispositioner som forsvarlige.

Efter alt det saaledes Foreliggende, der ikke kan anses afkræftet ved Sagens øvrige Oplysninger, findes der nu at maatte gaas ud fra, at Pedersen den 5 April 1916 har været ved sin Fornufts fulde Brug, og at han har bemyndiget Sagfører Haastrup til at oprette og underskrive det ovenomhandlede Dokument. Da Pedersens Tilstand derhos ikke findes at have været saadan, at der kunde blive Spørgsmaal om at bringe Bestemmelserne i D. L. 5—1—7 til Anvendelse med Hensyn til hans Handlinger, kan Dokumentet ikke kendes ugyldigt, og Appellanterne med deres Kurator vil saaledes være at frifinde for de Appelindstævntes Tiltale.

Processens Omkostninger i begge Instanser findes efter Omstændighederne at burde ophæves. Der vil være at tillægge den for fhv. Købmand Madsen som Værge for Pedersen beskikkede Sagfører i Overinstansen et Salær af 100 Kr, som bliver at udrede af det Offentlige.

Den befalede Sagførelse i Overinstansen har været lovlig, og Stempelovertrædelse ses ikke at have fundet Sted.

R Nr 146/1920. Overretssagfører **Edmund Petersen** som Kurator i afdøde Vekselerer **C. F. V. C. Poschmanns** Konkursbo (Knudtzon)

m o d

fhv. Togfører **C. J. N. Poschmann** og Hustru, **Eline Poschmann** (David),

betræffende Spørgsmaalet om, hvorvidt en Livsforsikring maa anses for at have været bestemt til at tjene i Forsørgelsesøjemed jfr Lov Nr 65 af 11 April 1914 § 39, 1 Stykke.

Østre Landsrets Dom af 25 Juni 1920: Af den paa ovennævnte Kontrabog indestaaende Sum er afdøde Vekselerer Christian Frederik Vilhelm Carl Poschmanns Konkursbo berettiget til 1383 Kr 49 Øre med paaløbne og paaløbende Renter, medens fhv. Togfører

C. J. N. Poschmann og Hustru, Eline Poschmann, i Forhold til nævnte Konkursbo er berettiget til Resten af Kontrabogens Paalydende. Iøvrigt bør nævnte ihv. Togfører Poschmann og Hustru for Tiltale af Kurator i fornævnte Konkursbo fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

For Højesteret drejer Tvisten sig alene om, hvem der har Ret til den Del af det paa Kontrabogen med Handelsbankens Gammeltorv Afdeling indestaaende Beløb, som ved Dommen er blevet tilkendt de Indstævnte.

Efter Policens Indhold og det iøvrigt Oplyste maa der gaas ud fra, at Forsikringen, den Gang Poschmann i Midten af Januar 1920 overleverede Policen til den i Dommen nævnte Sagfører, var bestemt til at tjene i Forsørgelsesøjemed, jfr Lov Nr 65 af 1 April 1914 § 39, 1 Stykke. Selv om man nu gaar ud fra, at der ved denne Policens Overlevering fandt en Haandpantsetning Sted, ses der ikke at være Føje til at antage, at derved andre af Poschmanns Kreditorer end netop Haandpantshaveren erhvervede Ret til at holde sig til Policen, og da det herefter maa billiges, at de Indstævnte er kendt berettiget til det omstridte Beløb, vil Dommen overensstemmende med deres Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til de Indstævnte med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Overretssagfører Edmund Petersen som Kurator i afdøde Vekselerer C. F. V. C. Poschmanns Konkursbo, til de Indstævnte, ihv. Togfører C. J. N. Poschmann og Hustru Eline Poschmann, med 600 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 27 August 1917 tegnede Vekselerer Christian Frederik Vilhelm Carl Poschmann, der var født den 29 August 1894 og hverken var gift eller forlovet, i Det Forenede Danske Livsforsikrings Aktieselskab Hafnia en blandet Livs- og Kapitalforsikring, stor 50 000 Kr, at udbetale den 27 August 1946 eller ved den Forsikredes tidligere Død. I Policen Litr D Nr 157 484 hedder det: »Denne Police tilhører den Forsikrede selv, saalænge han er i Live, ved Død hans lovlige Arvinger.«

Poschmann, der indtil 1915 havde haft en Ansættelse i en Bank med en mindre maanedlig Gage, etablerede sig i nævnte Aar som Vekselerer og maa antages ved denne Virksomhed at have haft en stor Omsætning og mange Penge imellem Hænder. Den 24 Januar 1920 blev hans Bo efter hans egen Begæring taget under Konkursbehandling ved Københavns Amts nordre Birks Skifteret, og den 26 s. M. tog han sig af Dage.

Omkring Midten af Januar Maaned havde Poschmann overleveret Policen til en herværende Sagfører for en Trediemand, for hvem den skulde tjene som Sikkerhed for tidligere stiftet Gæld; men nævnte Trediemand har ikke gjort Krav paa Opretholdelse af Panteret i Policen.

Da afdøde Poschmanns Forældre, fhv. Togfører C. J. N. Poschmann og Hustru, Eline Poschmann, i deres Egenskab af hans lovlige Arvinger gjorde Fordring paa Forsikringssummen, medens det fra Boets Side hævdedes, at den tilkom dette, idet Forsikringen formentes ikke at være tegnet i Forsørgelsesøjemed, er de 50 000 Kr efter i April Maaned at være udbetalt af Hafnia indsat paa Kontrabog Nr 16 065 med A/S Københavns Handelsbanks Gammeltorv Afdeling, og under nærværende Sag har Kurator i Poschmanns Konkursbo paastaet anerkendt principalt, at Beløbet samt paaløbne og paaløbende Renter tilhører Boet, subsidiært at et Beløb af 1383 Kr 49 Øre — svarende til den Præmie, der sidst skal være erlagt — anerkendes som tilhørende Boet.

End yderligere har Kurator, da det under Sagens Forberedelse er oplyst, at Afdøde har understøttet sine fornævnte Forældre og saaledes i Løbet af det sidste Aar før Konkursen har ydet dem dels kontant, dels i Fødevarer og Beklædningsgenstande, dels gennem Betaling for et Hospitalsophold 2400 Kr, paastaet de Sagsøgte tilpligtet solidarisk at betale Boet 2400 Kr med Renter deraf 5 pCt aarlig fra den 28 Maj d. A.

Medens de Sagsøgte maa antages ikke at bestride Boets Ret til de 1383 Kr 49 Øre, procederer de iøvrigt til Frifindelse, saaledes at de 50 000 Kr ÷ de 1383 Kr 49 Øre i Forhold til Boet anerkendes som dem tilhørende. De gør gældende, at Forsikringen er tegnet i Forsørgelsesøjemed, endog specielt med Henblik paa dem, hvem Afdøde stadig drog Omsorg for, og under sine gode pekuniære Omstændigheder i Aarene efter 1915 understøttede med Beløb eller Naturalier svarende omtrent til Renten af 50 000 Kr. De 2400 Kr anser de sig ikke pligtig at betale Boet, da samtlige Understøttelser er modtaget og forbrugt i god Tro.

Under Sagen har cand. juris Hugo Carstensen, der i sin Tid som Leder af Hafnia's Frederiksberg-Afdeling formaaede Afdøde til at tegne Policen, som Vidne forklaret, at Tegning ikke skete for, at Policen skulde tjene til Sikkerhed for Gældsforpligtelser, i hvilket Fald Vidnet vilde have tilraadet, at Policen kom til at lyde paa »Ihæندهaver«, men at Hensynet til Forældrene spillede en Rolle, idet Vidnet bl. a. sagde, at naar den kom til at lyde paa Poschmann selv i levende Live, ved Død hans lovlige Arvinger, kunde han altid selv disponere over den, og hvis han døde uden at have gjort det og uden at have giftet sig, vilde Beløbet tilfalde hans Forældre eller Sødskende. Afdødes

Broder, Assistent S. A. Poschmann, har som Vidne forklaret, at Afdøde ved Lejlighed selv har udtalt sig med at have tegnet Forsikring for at sørge for Forældrene, men noget bestemt i saa Henseende har Vidnet dog ikke kunnet forklare.

Professor F. P. A. Hyllested, der har haft Bopæl hos de Sagsøgte og paa Fru Eline Poschmanns Opfordring i sin Tid har overgivet Afdøde en Del Obligationer, som Afdøde har disponeret over, har som Vidne forklaret, at Afdøde paa omsorgsfuld Maade har hjulpet Forældrene og senere til ham er fremkommet med Ytringer om, at hvis han skulde dø, vilde Moderen faa Midler, og det vilde være en Æressag at sørge for, at Vidnet fik sine Obligationer. Endvidere har dette Vidne forklaret, at Afdøde den 23 December 1919 overfor Vidnet fremkom med følgende Udtalelse: »Saalænge jeg lever, skal mine Forældre intet savne, og naar jeg er død, vil de faa nok.«

Fru Eline Poschmann har for Retten forklaret, at Sønnen til hende har fremsat Ytringer som: »Du skal ikke ængste Dig, for jeg har ladet mig forsikre for 50 000 Kr.«

Sagsøgeren gør gældende, at disse Forklaringer ikke er uforenelige med, at Afdøde, der i levende Live har haft fuld Raadighed over Policen, har haft andre Formaal med denne Tegning end Forsøgelse, og at den stedfundne Pantsætning i alt Fald viser, at den af Afdøde er betragtet paa samme Maade som en paa lhændeher lydende Police, der formenes i tilsvarende Tilfælde at maatte tilhøre Boet.

Under Sagen er Intet oplyst om, at Afdøde iøvrigt har benyttet Policen i Forretningsøjemed, og Retten finder ikke med Hensyn til Spørgsmaalet, om Forsikringen maa anses bestemt til at tjene i Forsørgelsesøjemed eller ej, at burde lægge afgørende Vægt paa en Disposition, der som her er truffet af en Mand, der saa sin økonomiske Ruin som umiddelbart forestaaende.

Selv om der nu paa den anden Side ikke heller tillægges de ovenangivne Forklaringer nogen afgørende Vægt som Bevis for, at Tegning er sket i Forsørgelsesøjemed, skønnes Policebeløbet ikke at kunne anerkendes som Boet tilhørende, da hverken Forsikringsdokumentets Indhold eller Sagens Oplysninger iøvrigt tillader at statuere, at Forsikringen ikke var bestemt til at tjene i Forsørgelsesøjemed, jfr Lov Nr 65 af 1 April 1914 § 39, 1 Stk.

Som Sagen saaledes foreligger, og idet der maa gives de Sagsøgte Medhold i deres Frifindelsespaastand med Hensyn til de 2400 Kr af den af dem anførte Grund, bliver der at give Dom for, at Konkursboet har Ret til 1383 Kr 49 Øre af den paa Kontrabogen indestaaende Sum med paaløbne og paaløbende Renter af Beløbet, medens de Sagsøgte i Forhold til Boet er berettiget til det iøvrigt paa Bogen Indestaaende.

Sagens Omkostninger findes at burde ophæves.

Mandag den 14 Marts.

Nr 2.   **Sagfører Jacob Rosengaard (Selv)**
   m o d
Firmaet Johannes Henriques & Co. (Ingen),
 betræffende Opgørelse af et Spekulationsmellemværende.

Københavns Amts nordre Birks Civilrets Dom af 18 Februar 1920: Kontracitanten, Sagfører Jacob Rosengaard, bør til Hovedcitanterne, Firmaet Johannes Henriques og Co, i Hovedsagen betale 11738 Kr 20 Øre med Renter heraf 5 pCt p. a. fra 29 November 1917, til Betaling sker. I Kontrasagen bør Kontraindstævnte, Firmaet Johannes Henriques og Co., for Kontracitanten, Sagfører Jacob Rosengaards Tiltale fri at være. Hoved- og Kontrasagens Omkostninger vil Kontracitanten have at betale Hovedcitanten med 500 Kr. Kontracitanten bør derhos bøde 50 Kr til Københavns Amts Fattigkasse og lige saa meget til Justitskassen. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Østre Landsrets Dom af 25 Maj 1920: Underretsdommen bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Landsretten op- hæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms For- kyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold for Lands- retten.

Højesterets Dom

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, og idet de for Højesteret fremlagte nye Oplysninger ikke kan føre til noget andet Resultat, vil Dommen være at stadfæste.

Da Appellanten efter Sagens Beskaffenhed har gjort sig skyl- dig i unødigt Trætte ved at paaanke den for Højesteret, vil han være at anse med en Bøde af 400 Kroner til Justitskassen.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen bør Appellanten, Sagfører Jacob Rosengaard, for unødigt Trætte bøde 400 Kroner. Saa betaler han og til samme Kasse 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne fra Københavns Amts nordre Birks Civilret hertil indankede, i første Instans efter Hoved- og Kontrastævning procederede Sag, paastod i Hovedsagen Indstævnte, Firmaet Johannes Henriques & Co., Appellanten, Sagfører Jacob Rosengaard af Hellerup, tilpligtet at betale 11738 Kr 20 Øre, som han skal skyldte Indstævnte som Saldo

for udførte Spekulationsforretninger ifølge Kontokuranter med Renter deraf 5 pCt p. a. fra den 29 November 1917.

Appellanten paastod sig frifundet i Hovedsagen, men paastod i Kontrasagen, i hvilken Indstævnte paastod sig frifundet, Indstævnte tilpligtet i Anledning af samme Mellemværende at betale ham 72 881 Kr 43 Øre med Renter deraf 6 pCt p. a. fra Kontraklagens Dato den 22 Februar 1919.

Ved nævnte Civilrets Dom af 18 Februar d. A. blev Appellanten i Hovedsagen dømt efter Indstævntes Paastand, medens Indstævnte frifandtes i Kontrasagen, samt tilpligtet at betale Indstævnte Sagens Omkostninger med 500 Kr. For usømmelig Skrivemaade blev Appellanten derhos i Henhold til Danske Lov 1—12 og Forordningen af 23 December 1735 § 2 anset med en Københavns Amts Fattigkasse tilfaldende Bøde af 50 Kr og med lige Bøde til Justitskassen.

Denne Dom har Appellanten her for Retten paastaaet forandret derhen, at Sagen enten hjemvises til Underretten til fornyet Foretagelse med Adgang for ham til Fremme af Vidneførsel, hvortil der ved Underrettens Kendelser af 20 og 26 November 1919 er nægtet ham Anstand, eller ændres i Overensstemmelse med hans ovennævnte, for Underretten nedlagte Paastande.

Indstævnte har, skønt lovlig stævnet, ikke givet Møde for Landsretten.

Foreløbig bemærkes, at den af Appellanten fremsatte Begæring om Sagens Hjemvisning ikke vil kunne tages til Følge.

Indstævnte havde for Appellanten i Tiden fra Marts 1913 til Oktober 1917 udført mange Hundrede Spekulationsforretninger saavel en hausse som en baisse, over hvilke Forretninger førtes henholdsvis en Konto hausse og en Konto fix.

Medens der pr 30 September 1917 var Overskud paa Konto hausse, var der paa Konto fix et Underskud paa 15 888 Kr 77 Øre, som Indstævnte derfor overførte til Konto hausse, paa hvilken der derefter endnu var en Saldo i Appellantens Favør af 6679 Kr 52 Øre.

Den 31 August 1917 havde Indstævnte imidlertid for Appellanten foretaget et Salg en baisse af 4000 Kr Gorm Aktier for en Salgssum af 22 748 Kr 70 Øre. Spekulationen mislykkedes, idet Kursen steg, og den 1 Oktober s. A. foretog Indstævnte Indkøb af 4000 Gorm Aktier og debiterede Appellanten paa Konto fix 49 511 Kr 15 Øre, hvorhos Indstævnte overførte Tabet ved denne Transaktion: 26 762 Kr 45 Øre til Konto hausse.

Appellanten skyldte herefter Indstævnte 26 762 Kr 45 Øre ÷ fornavnte 6679 Kr 52 Øre eller 20 082 Kr 93 Øre + debiterede Renter 174 Kr 06 Øre, altsaa ialt 20 256 Kr 99 Øre.

Da Appellanten trods Anmodning vægrede sig ved at betale Indstævnte sidstnævnte Beløb, realiserede Indstævnte 10 000 Kr Husejer Kreditkasse Obligationer, der af Appellanten var deponeret hos dem til Sikkerhed for eventuelle Tab, og krediterede Appellanten Provenuet med 8553 Kr 82 Øre, saaledes at Indstævntes Tilgodehavende endnu udgjorde 11 703 Kr 17 Øre, der med Tillæg af debiterede Renter 35 Kr 03 Øre udgør det paastaaede Beløb 11 738 Kr 20 Øre.

Appellanten opgjorde sit Tilgodehavende under Kontrasagen saaledes:

1) Den fornævnte Saldo 6679 Kr 52 Øre + ligeledes fornævnte 15888 Kr 77 Øre samt Renter af Tilgodehavende hos Indstævnte i Tiden fra 1 Juli 1917 til Kontraklagens Dato 1602 Kr 70 Øre eller ialt 24344 Kr 49 Øre.

2) For de fornævnte ham tilhørende, af Indstævnte realiserede Husejer Kreditkasseobligationer 8553 Kr 87 Øre med nærmere beregnede Renter 638 Kr 50 Øre = 9192 Kr 37 Øre.

3) For ham fra Konto hausse uretmæssig debiterede Tab ifølge de paa Konto fix opførte Salgsforretninger af Aktier 30371 Kr 38 Øre med Renter 4724 Kr 62 Øre eller ialt 35096 Kr. Endelig:

4) Fortieneste ved tvende Transaktioner vedrørende henholdsvis 4000 Kr Aktier i Dampskibsselskabet »Dannebrog« og 8000 Kr Aktier i Dampskibsselskabet »Norden« 4248 Kr 57 Øre.

De Indstævnte gør gældende,

at Baisse Forretningerne foretoges paa den Maade, at der for Indstævntes*) Regning og efter hans Ordre solgtes Papirer, som blev overladt ham til Laans af dem paa den Betingelse, at disse eller tilsvarende Papirer senere paa Anfordring vilde være at levere tilbage af Appellanten.

at dette er den sædvanmæssige Fremgangsmaade, med hvilken Appellanten var fuldt bekendt, ved Baisse Forretningers Udførelse,

at Appellanten i Overensstemmelse hermed har godkendt de ham i Tidens Løb tilstillede Kontokuranter, specielt ogsaa en Nota af 1 Oktober 1917 vedrørende Indkøb af de 4000 Kr Gorm Aktier til Beløb 49511 Kr 15 Øre.

og at heraf følger, at de Indstævnte ikke alene er berettiget til af Appellanten at fordrø betalt det under Hovedsagen indtalte Beløb, men ogsaa, at de af Appellanten imod dem i Kontrasagen rejste Krav savner enhver Berettigelse, hvorved de Indstævnte særlig med Hensyn til Kravet under Nr 4) har anført, at de efter den for Appellanten mislykkede Spekulation i Gorm Aktier, for at hjælpe paa Tabet, indgik paa at udføre nogle Spekulationsforretninger for Appellanten, hvorover er ført en særlig Konto, »Konto separato«, men at Appellanten er ganske uberettiget til, som sket, af denne Konto at udtage 2 Poster men at undlade at tage Hensyn til en 3die Post, der medførte et Tab for ham paa over 5000 Kr.

Heroverfor hævder Appellanten, at Baisse Forretningerne af ham kun er beordret udført saaledes, at han til de Indstævnte solgte Aktier til fremtidig Levering efter hans Bestemmelse, men at han ingensinde har givet Ordre til Salg af laante Aktier saalidt som til Indkøb af Aktier til Dækning af saadanne Laan, hvorfor samtlige disse af de Indstævnte udførte Forretninger maa være ham uvedkommende,

at han har været ganske ubekendt med den af de Indstævnte omtalte Kutyme for Baisse Forretningers Udførelse,

at de af Modparten nævnte Anerkendelser fra hans Side af Konto-

---

*) Skal være Appellantens.

Kuranter er afgivne af ham under urigtige Forudsætninger og derfor uforbindende for ham, idet han har paastaet, at Indkøbene af Aktier refererede sig til Ordre fra ham som Køber, medens det virkelige — for ham ukendelige Forhold — har været det, at Indkøbene er sket til Inddækning af laante Aktier, og at Forholdet specielt med Hensyn til hans Anerkendelse af Indkøbet af Gorm Aktierne var det samme, idet han gik ud fra, at han købte de 4000 Kr Aktier af de Indstævnte, men at det viste sig, at de Indstævnte ikke kunde levere ham Aktierne, ligesom han hævder, at den ham debiterede Kurs 1235 ikke er nogen veritabel Kurs.

I det Væsenlige under Hensyn til det saaledes Anførte hævder Appellanten, at hans heromhandlede Mellemværende med de Indstævnte maa afgøres paa den af ham udviklede, ovenfor angivne Maade.

Saavel efter afgivne Vidneforklaringer som efter en af Grosserer Societetets Komité afgivet Erklæring maa det antages at være fast Kutyme, at Baisse Forretninger, naar ikke anden særlig Aftale er truffet, udføres paa den af de Indstævnte angivne Maade.

Og der maa endvidere gives de Indstævnte Medhold i, at Appellanten, der i en Aarrække har været en ivrig Spekulant, maa antages at have været fuldt ud paa det Rene med, at de af ham beordrede Baisse Forretninger udførtes af de Indstævnte paa de af dem hævdede, kutymemæssige Vilkaar.

Og heraf følger atter, at der maa tillægges Appellantens Anerkendelse saavel af tidligere ham tilstillede Kontokurantuddrag som specielt af Indkøbet af 4000 Kr Gorm Aktier — med hvilke Indkøb Appellanten ikke har godtgjort, at der har været forbundet nogen Uregelmæssighed — forbindende Betydning som saadan.

Herefter maa det billiges, at Parternes Mellemværende er afgjort som ved den indankede Dom statueret, idet der specielt maa gives de Indstævnte Medhold i deres Betragtninger med Hensyn til »Konto separato«.

Da dernæst Dommens Bestemmelser om Sagens Omkostninger billiges, ligesom det maa have sit Forblivende ved de Appellanten ved Dommen ikendte Bøder for usømmelig Skrivemaade, vil Underrettsdommen i det Hele være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Landsretten vil være at ophæve.

R Nr 38/1921.

Rigsadvokaten

mod

Anders Nielsen (Forsv.: V. Kondrup),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 259.

Middelfart Købstads Rets Dom af 6 Oktober 1920: Tiltalte Anders Nielsen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost

i 80 Dage — — — bør — — — Tiltalte — — — til Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i Danmark udrede — — — 1260 Kr. — — — Straffuldbyrdelsen vil være at udsætte, saaledes at den under de i Lov af 1 April 1911 § 20 angivne Betingelser, derunder Udredelse af de idømte Erstatninger inden 1 November 1920, ganske vil bortfalde efter Forløbet af 5 Aar. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Østre Landsrets Dom af 19 November 1920: Ankesagen afvises. Domfældte Anders Nielsen bør betale Sagens Omkostninger, derunder Salær til den beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Povl Thomsen, 40 Kr, under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

I Skrivelse af 21 Januar d. A. har Justitsministeriet meddelt Tilladelse til, at den indankede, af Østre Landsret afsagte Dom paaankes, og Sagen er derefter indanket for Højesteret efter Begæring af Tiltalte, der har paastaet Sagen hjemvist, medens der fra det Offentliges Side er nedlagt Paastand om Stadfæstelse af Dommen.

Af det Foreliggende fremgaar det, at Tiltalte den 7 Oktober 1920, altsaa Dagen efter Underretsdømmens Afsigelse, har i en til Justitsministeriet indsendt Skrivelse anmodet om Optagelse af nye Forhør, idet han gjorde gældende, at han ikke kunde erkende at have forbrudt sig, og at denne Skrivelse den 18 s. M. er oversendt til vedkommende Statsadvokat. I Betragtning heraf og under Hensyn til, hvad der iøvrigt foreligger under Sagen, findes det betænkeligt at antage, at Tiltalte ved Forkyndelsen af Underretsdømmen paa bindende Maade har givet Afkald paa Anke. Under disse Omstændigheder findes Anke af Underretsdømmen at burde tilstedes Tiltalte, og Landsretsdømmen vil derfor være at ophæve og Sagen at hjemvise til fornyet Foretagelse.

Det Tiltaltes Forsvarer for Højesteret tilkommende Salær bliver at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom ophæves, og Sagen hjemvises til fornyet Foretagelse ved nævnte Ret. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører V. Kondrup 60 Kroner, der udredes af det Offentlige.

I Underrettsdommens Præmisser hedder det:

De Tiltalte: I. Anders Nielsen, født 4 August 1862, II. Hans Iver Jensen, født 19 August 1879, III. Niels Peter Nielsen, født 13 Oktober 1882, og IV. Martin Christen Christensen Østergaard, født 1 Marts 1883, af hvilke ingen tidligere findes tiltalt eller straffet, tiltales under denne Sag for Overtrædelse af Straffelovens § 259.

Ved uforbeholden Tilstaaelse, hvis Rigtighed bestyrkes ved de iøvrigt foreliggende Oplysninger, er de Tiltalte overbevist om at have gjort sig skyldig i følgende Forhold:

Tiltalte I, Anders Nielsen, blev paa en i Arbejds mændenes Fagforening den 20 Oktober 1918 afholdt Generalforsamling valgt til Bestyrer af Fagforeningens Kontrol med Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse i Henhold til Lov af 8 April 1914 mod en aarlig Løn af 500 Kr og under den Forudsætning, at Kontrollen havde Lov til at lade sig kontrollere, naar han var arbejdsløs.

Tiltalte har erkendt, at han i den Tid, i hvilken han varetog dette Hverv, indtil 16 September 1919 tiltrods for, at han var bekendt dels med, at den omtalte Generalforsamlingsbeslutning kun angik Understøttelse paa virkelige arbejdsløse Dage, og dels med § 7, 11 og 12 Stk i Arbejdsløsheds kassens Vedtægter, der giver Regler for, hvorledes midlertidig Fortjeneste afregnes i Arbejdsløshedsunderstøttelse, dog selv har afskrevet sig som Arbejdsløs paa Dage, paa hvilke han har haft midlertidigt Arbejde og modtaget Understøttelse for disse Dage, ligesom han ogsaa har modtaget Vederlag som Kontrollør for Arbejdsløsheds kassen uden at afregne dette i Understøttelsen. Med Hensyn til dette sidste Forhold har Tiltalte gjort gældende, at han mente i Generalforsamlingens Beslutning at have en Begrundelse for sin Berettigelse til at undlade at afregne denne Fortjeneste. Hvor store Beløb Tiltalte paa denne Maade uberettiget har ladet sig udbetale af Arbejdsløsheds kassen, har han ikke kunnet oplyse, men Arbejdsløsheds kassens Hovedbestyrelse har opgjort den Understøttelse, som Tiltalte i det paagældende Tidsrum har oppebaaret, til ialt 1260 Kr og paastaet Tiltalte dømt til Tilbagebetaling af dette Beløb.

Tiltalte har endvidere erkendt, at han har været bekendt med, at Medlemmer af Arbejds mændenes Fagforening har ladet sig afkontrollere om Formiddagen og modtaget Understøttelse paa Dage, paa hvilke de havde midlertidigt Arbejde om Eftermiddagen, uden at den derved opnaaede Fortjeneste er afkortet i deres Understøttelse; han vil have paataalt dette Forhold saavel overfor de paagældende Medlemmer som overfor Foreningens Bestyrelse. Rigtigheden heraf har dog ikke kunnet konstateres. Forsaa vidt der under Sagen har været rejst Sigelse mod Tiltalte, gaaende ud paa, at han forsætligt paa Kontrollisterne har afkrydset Medlemmer paa Dage, paa hvilke disse ikke har meldt sig til Kontrol, og har skrevet Medlemmers Navne paa Kvittering for modtaget Understøttelse og derved gjort sig personlig Fordel, har saadant imod hans Benægtelse ikke kunnet konstateres.

— — — Tiltalte anses for at have gjort sig skyldig i en Overtrædelse af Straffeloven, der rettest findes at kunne henføres under

§ 251 og — — — vil derfor i Medfør af nævnte §, jfr Lov af 1 April 1911 § 13, efter at Bestemmelserne i Retsplejelovens § 925 er iagttaget, være at anse med en Straf, der efter Omstændighederne kan ansættes for Tiltalte I, Anders Niensens Vedkommende til Fængsel paa sædvanlig Fængselkost i 80 Dage — — —

— — — bør — — — Tiltalte til Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i Danmark udrede: Anders Nielsen 1260 Kr — — —

Straffuldbyrdelsen vil i Medfør af Lov af 1 April 1911 § 20 være at udsætte, saaledes at den under de i nævnte Lovbestemmelser anførte Betingelser, derunder de idømte Erstatnings-Udredelser inden 1 November 1920, ganske vil bortfalde efter Forløbet af 5 Aar.

I Landsretsdommens Præmisser hedder det:

Denne af Retten i Middelfart m. m. den 6 Oktober 1920 afsagte Dom, hvorved bl. a. Anders Nielsen, Middelfart, efter Straffelovens § 251, jfr Lov 1 April 1911 § 13, betingelsesvis er anset med Fængsel paa sædvanlig Fængselkost i 80 Dage, er paaanket saavel af Tiltalte, der anfører, at hans i Dommen anførte Forhold ikke rammes af Straffeloven, dels af Anklagemyndigheden til Domfældelse efter Straffelovens § 259 og til Skærpelse af den idømte Straf.

Anklagemyndigheden har paastaet Ankesagen afvist, dels fordi Domfældte ved Dommens Forkyndelse den 8 Oktober har erklæret sig tilfreds med den og erklæret, at han ikke ønskede den indanket for højere Ret, dels fordi Domfældtes senere Ankebegæring først er kommet Anklagemyndigheden — Politimesteren i Middelfart — i Hænde den 23 Oktober.

Da Domfældtes den 8 Oktober givne Afkald paa Anke maa være bindende for ham, vil Ankesagen være at afvise.

R Nr 85/1921.

Anklagemyndigheden

m o d

Ole Frederik Frenzel Andersen.

Østre Landsrets Kendelse af 9 Marts 1921: Efter at Retten i Gaar har afsagt Dom, hvorved Varetægtsfange Ole Frederik Frenzel Andersen, der var tiltalt for Tyveri er frifundet, har Anklagemyndigheden næst at erklære Anke af nævnte Dom fremsat Begæring om, at Tiltaltes Fængsling maa opretholdes, indtil Højesterets Afgørelse i Ankesagen foreligger.

Efter det Foreliggende finder Retten ikke tilstrækkelig Anledning til at tage denne Begæring til Følge.

Thi eragtes:

Den fremsatte Begæring om, at Tiltalte Ole Frederik Frenzel Andersens Fængsling skal vedblive, kan ikke tages til Følge.

Højesterets Kæremaalsudvalgs Kendelse

Da der efter det Foreliggende er skellig Grund til at antage, at Ole Frederik Frenzel Andersen har gjort sig skyldig i groft Tyveri eller Meddelagtighed deri, og da der endvidere er Føje til at antage, at han, der tidligere er straffet for Tyveri, vil unddrage sig Ansvar, findes den af Anklagemyndigheden fremsatte Begæring om, at Løsladelse trods den afsagte frifindende Landsretsdom ikke skal finde Sted, at burde tages til Følge.

Thi bestemmes:

Den over Ole Frederik Frenzel Andersen den 20 December 1920 anordnede Fængsling skal vedblive indtil videre.

Ved Højesterets Dom af samme Dato i Sag R Nr 295/1920 (Rigsadvokaten mod Hans Christian Hansen og Frederik Vilhelm Larsen Edal) blev de Tiltalte anset for Hæleri, Hansen efter Straffelovens § 239 med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, og Edal efter Straffelovens § 238 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage.

Tirsdag den 15 Marts.

Nr 3. Murermester **M. P. Madsen** (Holten-Bechtolsheim)

mod

Vamdrup Sogneraad (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om det indstævnte Sogneraads Beføjelse til at udelukke Appellanten fra Raadet samt slette ham paa Valglisten.

Andst-Slaugs ordinære Rets Dom af 11 Marts 1919: De Indstævnte, Vamdrup Sogneraad, skal være pligtige til paany at lade Citanten, Murermester M. P. Madsen, Vamdrup, indtage sit Sæde i Sogneraadet som lovligt Medlem af dette med alle hans tidligere Rettigheder som saadant, samt til at lade hans Navn blive staaende paa Sognets Valgliste eller — hvis Udslettelse har fundet Sted — paany at gen-

optage ham paa samme. Sagens Omkostninger ophæves. Til Sagfører Eriksen, Kolding, som beskikket for det indstævnte Sogneraad, vil der være af det Offentlige at udrede et Salær paa 60 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Vestre Landsrets Dom af 2 Februar 1920: Appellanterne, Vamdrup Sogneraad, bør for Tiltale af Appelindstævnte, Murermeister M. P. Madsen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger i begge Instanser ophæves. Der tillægges den for Appellanterne beskikkede Sagfører for Underretten, Sagfører Eriksen i Kolding, og den for dem beskikkede Sagfører for Overinstansen, Overretssagfører Dahl, i Salær hver 60 Kr, hvilke Salærer udredes af det Offentlige. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at et af Appelindstævnte den 21 Januar 1919 for Underretten fremlagt Indlæg ikke er skrevet paa stemplet Papir.

Højesterets Dom

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Murermeister M. P. Madsen, 2 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved en af den ved kgl. Ordre af 23 Januar 1918 nedsatte Domskommission den 25 s. M. afsagt Dom blev Appelindstævnte, Murermeister M. P. Madsen af Vamdrup, anset efter Lov Nr 159 af 6 August 1914 § 2, jfr Lov Nr 26 af 5 Februar 1915 og Bekendtgørelse af 29 Oktober s. A., med en Straf af Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, hvorhos han tilpligtedes dels in solidum med en Medtalt at betale i Erstatning til Statskassen 13 000 Kr, dels yderligere alene at betale til samme Kasse et Erstatningsbeløb af 3500 Kr, idet det ved Dommen statueredes, at der fra en Forretning i Vamdrup, som Appelindstævnte havde stiftet i Maj Maaned 1916, og som han en Tid var Indehaver af eller administrerede, med Appelindstævntes Vidende og Villie var solgt Sæbe, som, efter hvad Appelindstævnte forstod, vilde blive udført her fra Landet. Vamdrup Sogneraad, af hvilket Appelindstævnte var Medlem ved Dommens Afsigelse, forespurgte derefter Indenrigsministeriet, om Appelindstævnte efter den ham overgaaede Dom kunde siges ved Dom at være fundet skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling, og da Ministeriet i Skrivelse af 15 Maj 1918 som sin Formening udtalte, at Spørgsmaalet maatte besvares bekræftende, og at Appelindstævnte herefter i Henhold til Lov Nr 79 af 20 April 1908 § 2, jfr § 1, ikke vedblivende

kunde være Medlem af Vamdrup Sogneraad, udelukkede dette ham derpaa af Raadet. Under nærværende Sag har derefter Appellindstævnte i første Instans ved Andst-Slaugs Herreders ordinære Ret søgt Appellanterne, oftnævnte Sogneraad, og nedlagt Paastand om, at de tilpligtes at lade ham paany indtage sit Sæde i Raadet som lovligt Medlem af dette og med alle sine tidligere Rettigheder som saadant samt at lade hans Navn blive staaende paa Sognets Valgliste eller — hvis Udslettelse har fundet Sted — paany at optage ham paa samme. Ved Underrettsdommen er denne Paastand taget til Følge, hvorhos der hos det Offentlige er tillagt den for Appellanterne beskikkede Sagfører for Underretten, Sagfører Eriksen i Kolding, i Salær 60 Kr, og Sagen er nu af Appellanterne indbragt for Overinstansen, hvor de ligesom i første Instans har paastaaet sig frifundet for Appellindstævntes Tiltale. Appellindstævnte har derimod procederet til Stadfæstelse af Underrettsdommen.

Da det Forhold, hvori Appellindstævnte ved Kommissionsdommen er fundet skyldig — under Hensyn til, at det drejer sig om en i en for Landet kritisk Tid erhvervsmæssigt drevet, ulovlig og ikke mindst ved sit betydelige Omfang mod vigtige Samfundsinteresser stridende Virksomhed — findes at maatte karakteriseres som en i den offentlige Mening vanærende Handling, har Appellanterne i Lov Nr 79 af 25*) April 1908 § 1 og § 2 jfr Lov af 6 Juli 1867 § 10 haft Hjemmel for at udslette Appellindstævnte af Valglisterne og for hans Udelukkelse af Raadet, og de vil derfor være at frifinde for Appellindstævntes Tiltale.

Sagens Omkostninger i begge Instanser findes at burde ophæves.

Der vil være at tillægge den for Appellanterne beskikkede Sagfører for Underretten, samt den for dem beskikkede Sagfører for Overinstansen i Salær hver 60 Kr, hvilke Salærer bliver at udrede af det Offentlige.

Sagens Behandling i første Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Statskassens Ret vil være at forbeholde med Hensyn til, at et af Appellindstævnte den 21 Januar 1919 for Underretten fremlagt Indlæg ikke er skrevet paa stemplet Papir. Iøvrigt ses ingen Stempelovertrædelse at have fundet Sted.

*) Skal være 20.

Færdig fra Trykkeriet den 6 April 1921.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 8.

Onsdag den 16 Marts.

R Nr 83/1920. **Seden Biskorup Elektricitetsforening (Winther)**
mod

Forsikringsaktieselskabet »Aurora«s Konkursbo (Bache),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at godtgøre Indstævnte Forsikringssummen for to Heste, der dræbtes ved Berøring med en til Appellantens Ledningsnet hørende Elektricitetsledning.

Østre Landsrets Dom af 8 April 1920: Seden Biskorup Elektricitetsforening bør til Forsikrings-Aktieselskabet »Aurora« betale de paastævnte 5500 Kr med Renter deraf 5 pCt aarlig fra den 10 November 1919, til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Efter Afsigelsen af den foreliggende fra Østre Landsret indankede Dom er Aktieselskabet »Aurora« gaaet fallit og Selskabets Konkursbo indtraadt i Sagen.

For Højesteret har Seden Biskorup Elektricitetsforening frafaldt den Indsigelse, at Foreningen ikke driver Elektricitetsværk eller Stærkstrømsanlæg.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den herefter foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Elektricitetsforeningen at burde betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler

Appellanten, Seden Biskorup Elektricitetsforening til Indstævnte, Forsikrings-Aktieselskabet »Aurora« Konkursbo, med 400 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 11 Oktober 1919 Kl ca 8 Morgen blev der paa Proprietær Niels Peter Bendtsens Gaard, Seden Skovgaard paa Fyen, tærsket ved elektrisk Motor-Kraft. Motoren gik i Staa, og Bendtsen ringede desangaaende til Formanden for Seden Biskorups Elektricitetsforening, af hvilken han er Medlem.

Inden denne kom til Stede, var der imidlertid sket det, at 2 Bendtsen tilhørende Heste, som forspændt en Grisevogn med Tremmeværk var paa Vej fra Gaarden til Stationen, blev dræbt ved at komme i Berøring med en nedfalden Elektricitetsledning, der som Følge af et Brud paa samme hang ned paa Vejen, tildels hvilende paa nogle Træer, og som de Karle, der kørte Vognen og sad bag ved Rækket, ikke havde bemærket i det regnfulde og blæsende Vejr, som det den Dag var.

Hestene var forsikrede hos Forsikrings-Aktieselskabet »Aurora«, der ifølge Policens Bestemmelse har udbetalt Bendtsen Forsikringssummen med ialt 5500 Kr; og dette Beløb med Renter deraf 5 pCt aarlig fra Stævningens Dato, den 10 November 1919, søger »Aurora« under denne Sag Seden Biskorup Elektricitetsforening til at betale under Henviisning til, at den nedfaldne Ledning henhørte til Elektricitetsforeningens Ledningsnet, og at Foreningen derfor i Medfør af Bestemmelserne i § 5 i Lov Nr 77 af 19 April 1907 om elektrisk Stærkstrømsanlæg maa være ansvarlig for den indtraadte Skade.

Elektricitetsforeningen procederer principalt til Frifindelse, hvorhos den har nedlagt subsidiære Paastande.

Forsaauidt Foreningen til Støtte for sin Frifindelsespaastand i første Række har gjort gældende, at den ikke driver Elektricitetsværk eller Stærkstrømsanlæg, idet den modtager al Strøm fra et Højspændingsanlæg i Kerteminde, der sender Strømmen til Foreningens Transformatorer, hvorfra den udgaar som Lavspændingsstrøm gennem Foreningens Ledningsnet, kan der ikke tillægges dette nogen Betydning, idet Foreningen som Modtager og Fordeler af Strømmen gennem egne Transformatorer og et Ledningsnet maa anses som drivende et elektrisk Stærkstrømsanlæg i den Forstand, hvori saadant ifølge ovennævnte § 5 maa opfattes.

Endvidere kan det ikke anses godtgjort, at Skatten er hidført ved nogen Uagtsomhed fra Bendtsens eller hans Folks Side, hvorved Foreningens Erstatningsansvar efter ovennævnte § 5 kunde være bortfaldet.

Sagens Udfald beror herefter paa, om det kan anses oplyst, at Skaden ikke kunde have været afværget ved den Agtpaaagivenhed og Omhu, som Driften af saadanne Anlæg udkræver med Hensyn til Driftsmaade og Materiel.

Det er i saa Henseende af Foreningen anført, at Ledningen er lagt 1916 og den saavel som Materialet i det Hele taget har været nyt og godt, men paa den anden Side maa det Sted, hvor Brud er sket, anses som et i saa Henseende særligt udsat Sted, og efter hvad Elektricitetskommissionen har udtalt i en under Sagen fremlagt Erklæring, kan det ikke anses for sandsynligt, at Sprængning er sket som Følge af Temperatursvingning og indtrædende Nattefrost.

Under disse Omstændigheder kan det ikke anses oplyst, at Skaden ikke kunde have været afværget f. Eks. ved et nøjagtigere eller hypigere Eftersyn end sket, og Foreningen maa derfor bære Ansvar for den.

Herefter, og da en af Foreningen subsidiært fremsat Indsigelse mod, at Hestenes Værdi i Driftsøjeblikket har været mindre end de udbetalte Forsikringssummer, ikke findes tilstrækkeligt bestyrket, vil der være at give Dom efter Forsikringsaktieselskabets Paastand.

Sagens Omkostninger findes efter Sagens Beskaffenhed at burde ophæves.

Fredag den 18 Marts.

R Nr 51/1920. **Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening**
(Overretssagfører Engelhardt)

mod

Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund (Aagesen),

betræffende Spørgsmaalet om, hvorvidt det indstævnte Forbund hæfter for de i Forbundets Afdeling I's Konkursbo anerkendte Fordringer.

Østre Landsrets Dom af 11 Marts 1920: Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund bør for Tiltale af Overretssagfører Einar Bülow som Inkassator i Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds Københavns Afdeling I's ved Københavns Byrets Skifterets Afdeling I behandlede Konkursbo i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Konkursboet til Forbundet med 500 Kr. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den i den foreliggende Sag af Østre Landsret afsagte Dom, som Afdeling I's Konkursbo ikke har ønsket at appellere, er i Henhold til Konkurslovens § 95 paaanket af Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening, der er en af Kreditorerne i Boet.

For Højesteret har Indstævnte ikke gentaget sin Paastand om Sagens Afvisning, og til at afvise Sagen ex officio ses der ikke at være Føje.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den herefter foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 800 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening, til Indstævnte, Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund, med 800 Kroner, som udredes inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ifølge en af Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening udtaget Klage mod De samvirkende Fagforbund paa Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds Vegne, og dette igen paa nævnte Forbunds Københavns Afdeling I's Vegne blev ved den faste Voldgiftsrets Kendelse af 9 Juli 1919 Forbundet frifundet, medens Afdelingen for dens Forhold til den under nævnte Sag omhandlede Arbejdsstandsning paa A/S Københavns Flydedok og Skibsværft blev tilpligtet at betale Klagerne paa Aktieselskabets Vegne en Bod, stor 40 000 Kr. Da der ved efterfølgende Eksekutionsforretning ikke tilnærmelsesvis fandtes Dækning for dette Beløb, blev Afdelingens eller som den almindelig kaldes Fagforeningens Bo under 23 Juli 1919 taget under Konkursbehandling ved Københavns Byrets Skifterets Afdeling I.

Da det af de under Konkursbehandlingen fremkomne Oplysninger om Forholdet mellem den nævnte københavnske Afdeling og Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund formentes at fremgaa, at Afdelingen ikke skal være nogen selvstændig Organisation, men at dens Medlemmer er Medlemmer direkte under Forbundet og kun af administrative Hensyn er samlede i lokal Afdeling, ligesom »Afdelingen«s Indtægter i det Væsenlige formentes at tilfalde Forbundet, der i det Hele danner den reelle Basis for Afdelingens økonomiske Virken, har Inkassator i Konkursboet, som det maa antages ifølge fornøden Bemyndigelse, under denne Sag paastaaet Forbundet tilpligtet at indbetale til Konkursboet et Beløb tilstrækkeligt til Fyldestgørelse af de i Boet anerkendte Fordringer. — derunder som det maa antages de ovenomhandlede 40 000 Kr — og Omkostninger ved Boets Behandling, foreløbig ialt 50 000 Kr med Renter deraf 5 pCt aarlig fra Stævningens Dato, den 20 December 1919.

Forbundet procederer principalt til Afvisning, subsidiært til Frifindelse.

Foreløbig bemærkes, at den nedlagte Afvisningspaastand, der er støttet paa, dels at den faste Voldgiftsrets fornævnte Kendelse har af-

gjort Sagen, dels paa, at et Søgemaal af nærværende Art maa henhøre under Paakendelse af Voldgiftsretten, ikke kan tages til Følge.

Ved den faste Voldgiftsrets Kendelser er kun afgjort, at Forbundet som saadant ikke har noget selvstændigt Ansvar for den paagældende Arbejdsstandsning, medens Intet derved er afgjort om — eller af den iaste Voldgiftsret kan afgøres om — hvorvidt Forbundet paa andet Grundlag mulig maatte hæfte for Fagforeningens — eller Afdelingens — Forpligtelser i Forhold til dens Kreditorer.

Sagsøgeren har til Støtte for sin Paastand anbragt, at Afdelingen ikke er en selvstændig Organisation, navnlig heller ikke i økonomisk Henseende, men kun en administrativt udsondret Gruppe af Forbundet, hvis Kasse er Basis ogsaa for Afdelingens økonomiske Liv og derfor maa hæfte for Afdelingens Forpligtelser, i al Fald naar de, som det er Tilfældet med Fordringen paa de 40 000 Kr, hidrører fra Medlemmernes kollektive Retsbrud.

Sagsøgeren har i denne Forbindelse i det Enkelte henvist til en Række Bestemmelser i de for Forbundet og for Afdelingen vedtagne Love, idet han foruden paa de Bestemmelser, der viser Forbundets overordnede Stilling i Forhold til Afdelingen med deraf følgende Kontrol, maa antages at lægge særlig Vægt paa den Omstændighed, at Afdelingens Medlemmer ogsaa betegnes som Forbundets Medlemmer, og at en meget stor Del af Kontingentet til Afdelingen derfra indbetales til Forbundet, uden at Afdelingen som saadan hæfter overfor Forbundet for Kontingentrestancer. Endelig henvises specielt til en § 22, saalydende:

»Opløses Afdelingen af en eller anden Grund, tilfalder dens Kassebeholdning og Effekter den til enhver Tid bestaaende centrale Organisation af Smede- og Maskinarbejdere i Danmark.«

Om Afdelingen er det oplyst, at den under Benævnelse Fagforening oprettedes i 1873 og fra 1883 antog Navn af Forbund, medens den derefter, da der i 1888 oprettedes et Landsforbund ved adskillige Fagforeningers Sammenslutning, gik ind under dette under sin nuværende Benævnelse.

Af de fra Forbundets Side fremhævede Lovbestemmelser ses det, at Afdelingen har som andre Fagforeninger en vis bestemt organiseret Bestyrelsesform, kan tage Bestemmelse om Eksklusion af Medlemmer, kan gennem sin Generalforsamling fastsætte Kontingent saa højt det ønskes osv. samt kan eje selvstændig Formue, hvad efter Forbundets uimodsagte Anbringende endnu i 1918 har været Tilfældet med en Kapital, stor ca 40 000 Kr.

Da der herefter maa gaas ud fra, at Afdelingen er at anse som et selvstændigt Retssubjekt i samme Forstand som andre Fagforeninger, og Sagsøgeren ikke ved det af ham Fremførte har godtgjort Noget, der kan føre til at anse Forbundet som hæftende for Afdelingens Forpligtelser i Forhold til Konkursboet, i hvilken Henseende den ovenfor gengivne § 22 er uden Betydning, vil Forbundet være at frifinde, medens Sagsøgeren vil have at betale Forbundet Sagens Omkostninger med 500 Kr.

Ved Højesterets Dom af s. D. i Sag R Nr 39/1921 (**Rigsadvokaten mod Theodor Mikkelsen**) blev Tiltalte anset efter Straffelovens § 232, jfr § 46, for Forsøg paa 4de Gang begaaet groft Tyveri eller i Medfør af Straffelovens § 241, 2det Stykke, efter dens § 238, jfr § 46, som for Forsøg paa 8de Gang begaaet Hæleri med Tugthusarbejde i 4 Aar.

Nr 5.   **Købmand M. Aurbach (Levy)**

mod

Handelsfirmaet Poulsen & Ragoczy (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om det indstævnte Firmas Pligt til at tilbagebetale Appellanten en Del af Købesummen for et af ham købt Parti Sko-
baand paa Grund af Kvantitetsmangel.

Sø- og Handelsrettens Dom af 18 Marts 1919: De Indstævnte, Handelsfirmaet Poulsen & Ragoczy, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Købmand M. Aurbach, i denne Sag fri at være. De Indstævnte bør til Sagsøgeren betale Sagens Omkostninger med 200 Kr. Saa bør de og til Justitskassen bøde 20 Kr. Det Idømte at udrede inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Efter de foreliggende, for Størstedelen efter den indankede Doms Afsigelse tilvejebragte Oplysninger, derunder et ved Raadstueretten i Helsingfors optaget Tingsvidne, er den i Viktor Ek's, i Dommen ommeldte Skrivelse af 17 August 1918 indeholdte Bemærkning, at han har udleveret Partiet til Appellanten, ikke rigtig. Derimod blev de her under Sagen omhandlede 3 Kasser i Henhold til en Skrivelse fra det indstævnte Firma af 21 s. M. den 30 næstefter af Ek stillet til Disposition for A. J. Imjack og blev efter dennes Ordre den 2 September s. A. toldbehandlede og den 4 s. M. kørt hjem til ham. Skønt der ved Toldbehandlingen fandt en Optælling af Varerne Sted, kom Imjack — der maa antages ikke at være blevet underrettet om Resultatet af denne Optælling — først nogle Dage senere paa det Rene med Mancoen, og efter at han derpaa havde erhvervet den i Dommen omtalte Attest af 19 September, reklamerede han overfor Appellanten, som paa sin Side den 27 s. M., efter hvad der maa antages, straks efter Modtagelsen af Imjacks Reklamation reklamerede overfor det indstævnte Firma.

Idet der saaledes ikke fra Appellantens Side er udvist nogen Forsømmelse af rettidig Reklamation i Anledning af Kvantitetsmanglen, som derhos efter det Oplyste maa have været tilstede, før Varerne stilledes til Disposition for Imjack og idet der ikke

fra det indstævnte Firmas Side har været fremsat nogen særlig Indsigelse mod Appellantens Beregning af den ham tilkommende Erstatning for nævnte Mangel, findes Firmaet i Overensstemmelse med Appellantens Paastand at burde dømmes til at betale ham 12 014 Kroner 52 Øre med Renter 6 pCt aarlig fra den 27 Maj 1918. Sagens Omkostninger for begge Retter findes Firmaet at burde betale til Appellanten med 1500 Kroner.

Den Indstævnte for Udeblivelse fra Forligsmæglingen idømte Bøde findes efter Omstændighederne at kunne bortfalde.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Handelsfirmaet Poulsen & Ragoczy, bør til Appellanten, Købmand M. Aurbach, betale 12 014 Kroner 52 Øre med Renter heraf 6 pCt aarlig fra den 27 Maj 1918, indtil Betaling sker, samt i Sagsomkostninger for begge Retter 1500 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Skrivelse af 27 Maj 1918 stadfæstede Handelsfirmaet Poulsen & Ragoczy at have for 90 000 Kr dansk Mønt solgt til Købmand M. Aurbach deres i Helsingfors »hos Victor Ek oplagrede 9358 Gros Sko-
baand« der var pakkede i 9 Kasser mrk A K 1—9. I Skrivelsen bemærkedes det, at Aurbach s. D. havde betalt Firmaet 30 000 Kr, medens han inden den 31 August 1918 skulde betale Restbeløbet 60 000 Kr, mod hvilke (wogegen) Varerne bliver udleverede ham i ufordærvet Stand ufortoldet franko Helsingfors. Endvidere hedder det, at Aurbach, saafremt det skulde vise sig, at Varerne eller en Del af disse ikke er til Stede eller er ødelagt, kun skal betale saa meget af Prisen for det samlede Parti, som svarer til, hvad der bliver ham udleveret i ufordærvet Stand.

Aurbach videresolgte i August 1918 Kasserne Nr 1, 3 og 7 med angivet Indhold 2930 Gros til Handelsfirmaet A. I. Imjack i Helsingfors, men da det ved Toldbehandlingen sammesteds d. 2 September 1918 viste sig, at der i de nævnte tre Kasser manglede 1249 $\frac{1}{6}$ Gros i det opgivne Tal, søgte Firmaet A. I. Imjack her ved Retten Aurbach til Erstatning for den manglende Del af Partiet og fik sig ved Rettens Dom af 24 Januar d. A. tilkendt i Erstatning 21 890 Kr 20 Øre med Renter heraf 6 pCt p. a. fra den 14 August 1918 samt i Sagsomkostninger 150 Kr. Under den nævnte Retssag havde Aurbach denuntieret lis for sin Sælger, Firmaet Poulsen & Ragoczy, der gav Møde under Sagen og forbeholdt sig sine Indsigelser under et eventuelt Regressøgsmaal fra Aurbachs Side.

Under nærværende Sag har nu Sagsøgeren, Købmand M. Aurbach — næst at forbeholde sig Tilbagebetaling af det Beløb, der svarer til,

hvad der senere maatte vise sig at mangle i Kasserne Nr 2, 4, 5, 6, 8 og 9, — søgt de Indstævnte, Handelsfirmaet Poulsen & Ragoczy, til for det i Kasserne 1, 3 og 7 manglende Kvantum at tilbagebetale ham den til 12014 Kr 52 Øre opgjorte Del af den samlede Købesum 90000 Kr med Renter af førstnævnte Beløb 6 pCt p. a. fra den 27 Maj 1918 og Sagens Omkostninger, derunder det Beløb af 150 Kr, som Sagsøgeren ved Rettens ovennævnte Dom blev tilpligtet i Sagsomkostninger at betale Firmaet A. I. Imjack. De Indstævnte har paastaaet sig frifundet med Tillæg af Sagens Omkostninger, idet de har gjort gældende, at Kvantitetsmanglen maa skrive sig fra et Tidspunkt, der ligger efter Varepartiets Udlevering til Sagsøgeren, og at den stedfundne Reklamation angaaende Kvalitetsmanglen er for sent fremkommet.

Der er under Sagen fremlagt den 19 September 1918 dateret, den 23 s. M. notarialiter attesteret Bevidnelse fra Toldkammeret i Helsingfors, hvorefter Varepartiet ankom over Sverige til Torneå den 28 August 1917 og derfra den 14 September s. A. pr Bane til Firmaet V. Ek i Helsingfors, hvor det den 24 s. M. indsattes i »Allmänna Upplagsmagasinet«. Toldkammeret bevidner derhos, at der ved Toldbehandlingen den 2 September 1918 i de ovennævnte tre Kasser kun forefandt 1680 $\frac{1}{8}$ Gros, hvorefter det manglende Kvantum som ovenfor anført blev 1249 $\frac{1}{8}$ Gros. I Skrivelse af 27 September 1918 gav Sagsøgeren de Indstævnte Meddelelse om, at han fra Firmaet A. I. Imjack havde modtaget den ommeldte Attest fra Toldkammeret i Helsingfors, og i samme Skrivelse anmodedes de Indstævnte om at godtgøre ham Differencen, idet det tilføjedes, at der endnu ikke var indløbet Meddelelse om de andre 6 Kasser. Det er endvidere under Sagen oplyst, at Varepartiet har været forsikret for de Indstævnets Regning for Tiden indtil den 31 August 1918, og i en fremlagt Skrivelse af 17 s. M. til de Indstævnte bemærker Victor Ek i Helsingfors, at han har udleveret Partiet til Sagsøgeren, hvorhos han paaberaaber sig en ikke under Sagen fremlagt Skrivelse fra de Indstævnte af 9 s. M.

Medens det efter Proceduren og det under denne Oplyste ikke kan betvivles, at der ved Toldbehandlingen den 2 September 1918 har manglet det oftnævnte Antal Gros i de her omhandlede tre Kasser, er Sagen iøvrigt paa væsenlige Punkter i høj Grad mangelfuldt oplyst. Medens de Indstævnte under Henviisning til den ovennævnte Skrivelse fra Victor Ek af 17 August 1918 gør gældende, at Partiet — og saaledes ogsaa den under nærværende Sag omhandlede Del af dette — er udleveret til Sagsøgeren senest den nævnte Dag, hævder Sagsøgeren, at Udleveringen først har fundet Sted en af de sidste Dage i August, nemlig efter at han den 28 s. M. havde betalt Restkøbesummen, hvis Erlæggelse efter Kontrakten var Vilkaaret for at erholde Varerne udleveret. Nærmere Oplysning desangaaende savnes ganske, hvilket ligeledes er Tilfældet m. H. t. hvorledes »Udleveringen« af Varepartiet fandt Sted.

Saaledes som Sagen foreligger, maa Retten lægge afgørende Vægt paa den fornævnte Meddelelse af 17 August 1918 fra Victor Ek som hidtilværende Besidder af Varerne og gaa ud fra, at disse faktisk er blevet udleveret til Sagsøgeren senest den nævnte Dag; og da der først

ved Sagsøgerens Skrivelse af 27 September 1918 ses at være tilgaaet de Indstævnte, der havde sørget for at holde Varepartiet assureret indtil Udgangen af August, Meddelelse om Kvantitetsmanglen, vil en saadan Reklamation ikke kunne anses for rettidig, hvorfor de Indstævnte vil være at frifinde.

Som udeblevne fra den befalede Forligsmægling vil de Indstævnte have at godtgøre Sagsøgeren Sagens Omkostninger med 200 Kr, hvorhos de til Justitskassen bør bøde 20 Kr.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Ved Højesterets Dom af s. D. i Sag R Nr 18/1921 (**Rigsadvokaten mod Svend Thorvald Vilhelm Berendt, Rasmus Johannes Martin Christensen og Carlo Jørgen Sofus Pedersen**) blev de Tiltalte anset for Hæleri: Berendt i Medfør af Straffelovens § 241 I efter dens § 238 som for anden Gang begaaet Hæleri, Christensen efter dens § 238 og Pedersen i Medfør af dens § 241 I efter dens § 238 som for tredje Gang begaaet Hæleri, for alle tre Tiltaltes Vedkommende under Hensyn til midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost, Berendt i 80 Dage, Christensen i 40 Dage og Pedersen i 100 Dage.

Ved Højesterets Dom af s. D. i Sag R Nr 17/1921 (**Rigsadvokaten mod Peter Johan Theodor Nielsen**) blev Tiltalte for 6te Gang begaaet simpelt Tyveri og for Bedrageri anset efter Straffelovens § 232 samt efter dens § 253 med Tugthusarbejde i 2 Aar.

Mandag den 21 Marts.

Ved Højesterets Dom af 21 Marts 1921 i Sag R Nr 68/1921 (**Rigsadvokaten mod Carl Hjalmar Caspersen**) blev Tiltalte for 7de Gang begaaet simpelt Tyveri efter Straffelovens § 232 under Hensyn til dens § 64 anset med Tugthusarbejde i 2 Aar.

Nr 4. Gaardejer **Anders Knudsen Christensen** (Bache efter Ordre)

m o d

Frugthandler **Chr. Larsens Dødsbo** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om det indstævnte Bos Forpligtelse til at udrede Erstatning til Appellanten i Anledning af Afdødes Ikke-Opfydelse af et Vilkaar i en Mageskiftekontrakt.

Thisted Købstads ordinære Rets Dom af 11 Marts 1919: Indstævnte, Frugthandler Chr. Larsen af Thisted, bør til Citanten, Gaardejer Anders Knudsen Christensen af Hørby, for det denne ved den ommeldte Undladelse af at foretage fornødne Arbejder paa Ejendommen Vester Mølgaard paaførte Tab betale et saa stort Beløb, som uvildige af Retten udmeldte Mænd maatte fastsætte, dog ikke over 3350 Kr, tilligemed Renter af Beløbet 5 pCt p. a., fra den 11 September 1917 til Betaling sker, men bør iøvrigt for Citantens Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Vestre Landsrets Dom af 31 Maj 1920: Appellanten, Frugthandler Chr. Larsen, eller nu hans Dødsbo, bør for Tiltale af Appelindstævnte, Gaardejer Anders Knudsen Christensen, i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger i begge Instanser ophæves. Der tillægges den for Appelindstævnte for Overinstansen beskikkede Sagfører, Overretssagfører Sørensen, i Salær 50 Kr, der udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom

Idet den Uklarhed, der paa nogle Punkter findes i de i den indankede Dom omtalte Vidneforklaringer, ikke skønnes at svække Betydningen af disse Forklaringer i deres Helhed, maa det ved dem i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger anses tilstrækkeligt godtgjort, at Frugthandler Larsen havde paataget sig den i Dommen omtalte Forpligtelse til at udføre visse Arbejder paa Vester Mølgaard, og at han ikke behørig har efterkommet denne sin Forpligtelse. Herefter vil hans Bo være at dømme til at betale Appellanten en Erstatning, der efter det Foreliggende findes at burde overensstemme med Appellantens Paastand bestemmes til 3350 Kroner med Renter.

Sagens Omkostninger for Underretten vil være at ophæve. Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret vil Indstævnte have at betale som nedennævnt.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Frugthandler Chr. Larsens Dødsbo, bør til Appellanten, Gaardejer Anders Knudsen Christensen, betale 3350 Kroner med

Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 11 September 1917, til Betaling sker. Sagens Omkostninger for Underretten ophæves. Til det Offentlige betaler Indstævnte de Retsgebyrer, som skulde erlægges, og Godtgørelse for det stemplede Papir, som skulde bruges, saafremt Sagen ikke for Appellantens Vedkommende havde været beneficeret for Landsretten og for Højesteret, samt til Overretssagfører Sørensen i Salær 50 Kroner og til Højesteretssagfører Bache i Salær for Højesteret 150 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Slutningen af April 1917 kom Appellanten, Frugthandler Chr. Larsen i Thisted, og Appelindstævnte, Gaardejer Anders Knudsen Christensen af Hørby i Byttehandel med hinanden om Ejendommen Vester Mølgaard i Hørby Sogn og en Ejendom i Kjelstrup, og den 16 Maj s. A. afsluttedes den endelige Mageskiftehandel, hvorved Appelindstævnte erhvervede førstnævnte Ejendom. Idet Appelindstævnte har anbragt, at det var et Vilkaar i Handlen, at visse Arealer paa hver af Ejendommene inden Overdragelsen skulde behandles og tilsaas med Korn af den tidligere Ejer, og at der med Vester Mølgaard skulde følge visse Mængder Korn, Hø og Halm samt forskellige nærmere angivne Effekter, at han ved sit Komme til Gaarden i Slutningen af Maj ikke desto mindre intet fandt gjort ved Mark- og Saaningsarbejdet, samt at det, der skulde være medfulgt Ejendommen, i stort Omfang manglede, hvorhos han for at undgaa Udpantning maatte betale et Ejendommen paahvilende Skattebeløb, der skulde have været udredet af den tidligere Ejer, har han under nærværende Sag i 1ste Instans ved Thisted Købstads ordinære Ret søgt Appellanten til Betaling af en Erstatning herfor paa ialt 5105 Kr 85 Øre tilligemed Renter heraf 5 pCt p. a. fra Forligsklagens Dato den 11 September 1917, indtil Betaling sker. Ved Underretsdommen er Appellanten, der paastod sig frifundet for Appelindstævntes Tiltale, tilpligtet at betale Appelindstævnte Erstatning for Tabet ved Undladelse af at foretage fornødne Arbejder paa Ejendommen Vester Mølgaard efter uvildige Mænds Skøn, dog ikke udover 3350 Kr, hvortil Appelindstævnte havde ansat denne Del af sit Tab, tilligemed Renter af Beløbet som paastaet, men er iøvrigt frifundet for Appelindstævntes Tiltale. Sagen er nu af Appellanten indanket for Overinstansen, hvor han har gentaget sin i 1ste Instans nedlagte Paastand, medens Appelindstævnte har procederet til Underretsdommens Stadfæstelse.

Efter at Appellanten er afgaaet ved Døden er hans Bo indtraadt i Sagen.

Saaledes som Sagen, der ikke er kontraappelleret, herefter fore-

ligger til Paakendelse, er der for Overinstansen kun Spørgsmaal om Forpligtelsen til at udføre visse Arbejder paa Vester Mølgaard. Det er i saa Henseende uomtvistet, at de oprettede Salgsdokumenter, der ikke er fremlagt under Sagen, Intet indeholder om Forpligtelser for Ejerne til at udføre Arbejder paa Ejendommene inden deres Overdragelse, at Appellindstævnte ifølge mundtligt Vilkaar havde saadan Pligt med Hensyn til Ejendommen i Kjelstrup, og at han ogsaa havde opfyldt denne Forpligtelse. Ifølge Appellantens Fremstilling havde han, der selv havde erhvervet Vester Mølgaard i April 1917, truffet Aftale med en tidligere Ejer om, at denne skulde besørge udført forskellige Arbejder paa Ejendommen efter Driftsplanen, deriblandt Saaningen. Ved Handlen var der Tale herom mellem Sagens Parter, men uden at Appellanten selv paatog sig eller garanterede for Arbejdets Udførelse. Under en af Appellindstævnte foranstaltet Vidneførsel er der angaaende dette Forhold afgivet Forklaringer af forskellige Personer, der tildels var nærværende ved Handlens Afslutning, men da disse Forklaringer lider af Uklarhed, og da der mangler nærmere Oplysning om Enkelthederne i den afsluttede Mageskiftehandel, findes der ikke at være tilstrækkeligt Grundlag for at statuere, at Appellanten, der ikke selv boede paa Ejendommen eller havde Folk paa den, har paataget sig oftnævnte Forpligtelse.

Som Følge heraf og idet det herefter ikke bliver nødvendigt at komme ind paa, hvad der iøvrigt er anført til Støtte for Appellantens Frifindelsespaastand, vil denne være at tage til Følge.

Processens Omkostninger i begge Instanser findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Der vil være at tillægge den for Appellindstævnte for Overinstansen beskikkede Sagfører, hvis Sagførelse har været lovlig, et Salær af 50 Kr, der bliver at udrede af det Offentlige. Stempelovertrædelse ses ikke at have fundet Sted.

Ved Højesterets Dom af s. D. i Sag R Nr 251/1920 (**Rigsadvokaten mod Bernhard Jonas Bartimæus Madsen**) blev Tiltalte for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri efter Straffelovens § 232 anset med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder.

Ved Højesterets Dom af s. D. i Sag R Nr 273/1920 (**Rigsadvokaten mod Poul Nygaard**) blev Tiltalte for simpelt Tyveri efter Straffelovens § 228, jfr Lov 1 April 1911 § 13 anset med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage.

Ved Højesterets Dom af s. D. i Sag R Nr 69/1921 (**Rigsadvokaten** mod **Christian Peter Christiansen**) blev Tiltalte for ulovlig Omgang med Hittegods samt for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri anset efter Straffelovens § 247 og § 232 med Forbedringshusarbejde i 3 Aar.

Onsdag den 23 Marts.

R Nr 153/1920. Handelskompagniet »**Hafnia**«, Aktieselskab (David)
mod

Boet efter afdøde Grosserer **Georg Aistrup** og efterlevende Hustru
(Steglich-Petersen),

betræffende Spørgsmaalet om, hvorvidt Appellanten har Krav paa at stilles som Separatist i det indstævnte Bo.

Østre Landsrets Dom af 22 Juni 1920: Sagsøgerne, Handelskompagniet »**Hafnia**«, A/S, anerkendes i Boet efter afdøde Grosserer **Georg Aistrup** og efterlevende Hustru som upriviligerede Fordringshavere for et Beløb af 367 990 Kr 15 Øre; iøvrigt bør de Sagsøgte, fornævnte Dødsbo, for Sagsøgernes Tiltale i denne Sag fri at være. Sagsøgerne bør til det sagsøgte Dødsbo betale Sagens Omkostninger med 600 Kr, der udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afgivelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

For Højesteret har Aktieselskabet nedlagt Paastand om, at Aktieselskabet anerkendes som Separatist i Boet, forsaavidt angaar et kontant Beløb af 193 543 Kroner 99 Øre, hvorved bemærkes, at de i Dommen nævnte, til en Værdi af 33 300 Kroner 86 Øre ansatte Varer af Boet er blevet udleveret til Selskabet, og at Resten af de Varer, som var i Behold ved **Georg Aistrups Død**, efter Overenskomst mellem Parterne er blevet solgt og — med Fradrag af 19 000 Kroner, der med Selskabets Samtykke er blevet udbetalt til en Trediemand — har udbragt det i Paastanden nævnte Beløb.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at det Beløb, for hvilket Aktieselskabet vil være at anerkende som upriviligeret Fordringshaver i Boet, overensstemmende med den af dette for Højesteret nedlagte Paastand — til hvilken Selskabet subsidiært har sluttet sig — nedsættes til 330 432 Kroner 40 Øre.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Selskabet at burde betale til Boet med 800 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at det Beløb, for hvilket Appellanten, Handelskompagniet »Hafnia«, Aktieselskab, anerkendes som upriviligeret Fordringshaver i Boet efter afdøde Grosserer Georg Aistrup og efterlevende Hustru ned sættes til 330 432 Kroner 40 Øre. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten til Boet med 800 Kroner.

De idømte Sagsomkostninger at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afgiselse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 5 Marts 1919 blev der mellem Grosserer Georg Aistrup og A/S »Tændstikkompagniet« truffet Aftale om Udførelse af visse Forretninger a meta, idet der skulde indkøbes forskellige Manufakturvarer til Videresalg og den derved fremkomne Avance med Fradrag af Renter og Omkostninger deles lige mellem Parterne. Aistrup indestod endvidere Selskabet for ethvert Tab, der direkte eller indirekte maatte blive paaført det ved saadanne Engagements Indgaaelse. Aftalen bekræftedes ved to den 5 og 6 Marts 1919 udvekslede Skrivelser mellem Parterne.

I Henhold til denne Aftale foretog Aistrup efter i hvert enkelt Tilfælde stedfundet Konference med Selskabet, hvis Navn senere ændredes til »Handelskompagniet »Hafnia«, A/S«, en Række Indkøb i Manufakturvarer. Varerne blev af Sælgerne fakturerede til Aistrup, men Fakturabeløbene stilledes til Disposition af Selskabet. Der blev saaledes i Henhold til Aftalen af Aistrup indkøbt og af Selskabet betalt 6 Varepartier til samlet Beløb 401 291 Kr 01 Øre.

Efter at Georg Aistrup i Slutningen af Juni 1919 var afgaaet ved Døden, blev hans og efterlevende Hustrus Bo taget under Behandling af Overretssagfører Otto M. Laage og Direktør Robert Aistrup som executores testamenti. Handelskompagniet »Hafnia« paastod sig anerkendt som Separatist i Boet med Hensyn til samtlige de ovennævnte Vareposter, men Boet anerkendte kun Selskabet som Separatister forsaavidt angaar Varer til et Beløb af 33 330 Kr 86 Øre.

Under nærværende Sag har Sagsøgerne, oftnævnte Handelskompagni, endelig paastaet sig anerkendt som Separatister i Boet med Hensyn til indkøbte Varer til samlet Beløb 226 844 Kr 85 Øre.

De Sagsøgte har paastaet sig frifundet mod, at Sagsøgerne i Henhold til foranstaaende Mellemværende anerkendes som upriviligerede Fordringshavere for det ovennævnte Beløb, 401 291 Kr 01 Øre, med Fradrag af ligeledes fornævnte Beløb, 33 300 Kr 86 Øre, eller 367 990 Kr 15 Øre.

Til Støtte for deres Paastand har Sagsøgerne gjort gældende, at de i Henhold til Aftalen af 5 Marts f. A. har en Medejendomsret til de indkøbte Varepartier, hvorimod det under Domsforhandlingen ikke fra Sagsøgernes Side er gjort gældende, at disse som Modtagere af Lagerbeviser eller paa anden Maade skulde have opnaaet nogen Haandpantret eller anden Sikkerhedsret i de ommeldte Varer.

Under Hensyn til det om Indholdet af de mellem Sagsøgerne og afdøde Grosserer Aistrup truffne Aftaler Oplyste, særlig til at Sagsøgerne ved Aftalen af 5 Marts 1919, der har sin Oprindelse fra et Laanetilbud, betingede sig Renter af de af dem til Disposition stillede Beløb samt Indstaaelse for ethvert af Mellemværendet flydende Tab, hvortil yderligere kommer, at der i alt Fald delvist for de forstrakte Beløb blev udstedt Veksler og stillet Lagerbeviser til Sikkerhed, kan det imidlertid ikke antages, at der af Sagsøgerne er erhvervet den af dem paastaede Medejendomsret til de omhandlede Varepartier, hvorfor deres Paastand ikke vil kunne tages til Følge. Der vil følgelig være at give Dom i Overensstemmelse med den af de Sagsøgte nedlagte Paastand.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgerne at burde godtgøre de Sagsøgte med 600 Kr.

Nr 1. Arbejdsmand **Ingvarð Madsen** (Graae efter Ordre)

mod

1) Overlæge, Dr. med. **Eschen** (Fich) og 2) **Aalborg Amtsraad** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om de Indstævntes Pligt til at udrede Erstatning til Appellanten for Skade forvoldt ved Fejl, begaaet under en Operation.

Aalborg Købstads ordinære Rets Dom af 26 Maj 1919: De Indstævnte, Overlæge, Dr. med. Eschen, Hobrovej, Aalborg, og Aalborg Amtsraad ved dets Formand, Stiftamtmand, Kammerherre Charles Brun, Aalborg, bør En for Begge og Begge for En til Sagsøgeren, Arbejdsmand Ingvarð Madsen, Trantum Klit, udrede 2000 Kr. med Renter heraf 5 pCt aarlig fra 13 Marts f. A., til Betaling sker, men iøvrigt for hans Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Vestre Landsrets Dom af 9 Februar 1920: Hovedappellanterne, Overlæge, Dr. med. Eschen og Aalborg Amtsraad, bør for Tiltale af Kontraappellanten, Arbejdsmand Ingvarð Madsen, i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. Der tillægges den for Kontraappellanten beskikkede Sagfører i Overinstansen, Overretssagfører Johnsen, i Salær 100 Kr, der udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom

At den i den indankede Dom omtalte Gazekompres er efterladt i Operationssaaret og forblevet der uopdaget, indtil den udstødtes den 22 Februar 1916, maa betragtes som en Fejl, for hvis skadelige Følger begge de Indstævnte efter almindelige Erstatningsregler bærer Ansvar. Men medens der nu vel maa gaas ud fra, at denne Fejl har bevirket en Forlængelse af Appellantens Sygeleje — hvad Indstævnte, Dr. Eschen selv har erklæret for sandsynligt i sin Skrivelse af 6 December 1916 til det Selskab, hvori han havde tegnet Ansvarsforsikring — kan det efter de foreliggende Lægeerklæringer ikke statuere, at Fejlen har været af videre Betydning med Hensyn til de blivende Følger, som Benbrudet har efterladt hos Appellanten. Erstatningen findes herefter ikke at kunne sættes højere end til 1000 Kroner, hvilket Beløb vil være at udrede af de Indstævnte in solidum. Sagens Omkostninger for alle Retter vil være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

De Indstævnte, Overlæge, Dr. med. Eschen og Aalborg Amtsraad, bør, En for Begge og Begge for En, til Appellanten, Arbejdsmand Ingvar Madsen, betale 1000 Kroner med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 13 Marts 1918, til Betaling sker. Sagens Omkostninger for alle Retter ophæves. Til Justitskassen betaler de Indstævnte 10 Kroner. Der tillægges Overretssagfører Johnsen i Salær for Vestre Landsret 100 Kroner og Højesteretssagfører Graae i Salær for Højesteret 150 Kroner, hvilke Beløb udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Da Kontraappellanten, Arbejdsmand Ingvar Madsen af Tranum Klit, den 3 August 1915 var beskæftiget ved Opførelsen af en Dampskorsten i Nørresundby, paadrog han sig ved et Ulykkestilfælde et Brud af venstre Laar, hvorfor han straks toges under Behandling af Hovedappellanten, Overlæge, Dr. med. Eschen i Aalborg, paa Amtssygehuset sammesteds. Ifølge den paa Sygehuset førte Journal gik Be-

---

Færdig fra Trykkeriet den 13 April 1921.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 4.

Onsdag den 23 Marts.

handlingen i den første Tid ud paa at bringe Frakturen i god Stilling, hvilket dog ikke syntes fuldtud at ville lykkes, og da det derhos viste sig, at Kontraappellanten havde mistet Evnen til at dorsalflekttere venstre Fod, hvilket skønnedes at staa i Forbindelse med et Tryk paa nervus peronæus, foretoges der den 24 September s. A. en Operation, under hvilken nogle fremstaaende Partier af nydannet Ben (callus) afmejsledes. Da Saarets Tilstand derefter ikke fandtes tilfredsstillende, maatte der paany den 20 November og den 8 December s. A. foretages Incisioner, og ved Skiftningen af Forbindingen den 22 Februar 1916 fjernedes — som det hedder i Journalen — »fra nederste Saarvinkel en Gazekompres, som maa have ligget siden Operat. 24/9.« Kontraappellanten henlaa fremdeles under Behandling paa Sygehuset med en Afbrydelse i Dagene fra den 31 August 1916 til den 3 September s. A., i hvilket Tidsrum han var fremstillet i København til Undersøgelse hos et Ulykkesforsikringsselskab, og ved en den 19 September s. A. foretaget Incision fjernedes ifølge Journalen med Mejsel »et lille Knoglestykke som efter dets Form at dømme havde ligget delvis isoleret«, hvorefter han endelig den 17 November s. A. kunde udskrives I en den 21 December 1917 afgivet Erklæring udtaler Læge F. Schousboe i Aalborg som Resultat af en samme Dag foretaget Undersøgelse af Kontraappellanten, at denne ikke har kunnet genoptage noget Arbejde af lignende Art som før Ulykkestilfældet, hvortil Aarsagerne er: 1) en komplet venstresidig Peronæusparalyse. 2) en Funktionsindskrænkning af venstre Knæ og 3) en Forkortning af venstre Laar, og samtlige disse Aarsager betragtes af Lægen som blivende. I det Kontraappellanten, der har ansat den saaledes indtraadte Nedsættelse af sin Arbejdsevne til 30 pCt af fuld Invaliditet, har anbragt, at der ved Behandlingen af Læsionen paa Sygehuset er begaaet Fejl, som Følge af hvilke Hovedappellanterne, fornævnte Overlæge, Dr. med. Eschen og Aalborg Amtsraad, under hvilket Sygehuset hører, og som har ansat Overlægen, er pligtige at yde ham Erstatning, har han i første Instans ved Aalborg Købstads ordinære Ret søgt Hovedappellanterne til in solidum at betale ham en Erstatning af 14 000 Kr tilligemed Renter

heraf 5 pCt p. a. fra Forligsklagens Dato den 13 Marts 1918, indtil Betaling sker. Ved Underrettsdommen er Hovedappellanterne, der paastod sig frifundet, tilpligtet in solidum at betale Kontraappellanten en Erstatning af 2000 Kr tilligemed Renter heraf som paastaet, og Sagen er nu af begge Parter indanket for Overinstansen, hvor de har gentaget deres i første Instans nedlagte Paastande.

Kontraappellanten har nærmere anbragt, at Hovedappellanten, Overlæge Eschen, har handlet uagtsomt dels ved at overse den Gazekompress, der, som meldt, blev fundet i Saaret, dels ved at lade Kontraappellanten henligge i 5 Maaneder efter den første Operation uden at gøre Forsøg paa at konstatere Aarsagen til en indtraadt Betændelse (Supuration) i Saaret, dels ved først den 19 September 1916 at fjerne det da fundne fremspringende Benstykke. Særlig i førstnævnte Henseende har Kontraappellanten gjort gældende, at de ved Operationen anvendte Kompresser burde have været talt saavel før som efter denne, idet en forefundet Uoverensstemmelse kunde have givet Anledning til, at man, selv om man mulig ikke kunde have ventet med at lukke Operationssaaret, til Eftertællingen var endt, vilde have haft sin Opmærksomhed henvendt paa den Mulighed, at en manglende Kompress var efterladt i Saaret.

Hovedappellanten, Overlæge Eschen, har i første Række bestridt, at den Omstændighed, at Kompressen, der, saa vidt han erindrer, var et Stykke Gaze af Størrelse ca 20×12 cm, blev liggende i Saaret, kan tilregnes ham som uagtsom. Han har endvidere gjort gældende, dels at det er ubeviseligt, om denne Omstændighed overhovedet har været Aarsag til eller har medvirket til Betændelsen, medens han dog har anset det for muligt, at den i nogen Grad har forlænget den af andre Grunde — muligvis Tilstedeværelsen af det den 19 September 1916 fjernede Benstykke — opstaaede Betændelses Forløb, dels at Kompressens Forbliven i Saaret ikke har haft nogen Indflydelse paa Kontraappellantens Invaliditet uden for saa vidt, som den langvarige Betændelse kan have medført, at Bevægeligheden i Knæet er kommet senere i Gang og derved mulig er blevet lidt mere indskrænket, end den under andre Forhold kunde være blevet. Da Indskrænkningen af Knæets Bevægelighed imidlertid er af langt mindre Betydning for Invaliditeten end Peronæusparalysen og Forkortningen af Benet, har han hævdet, at den af Kompressen foraarsagede Forøgelse af Invaliditeten, om den overhovedet maatte have haft saadan Følge, næppe kan maales i Procent af den samlede Invaliditet. Han har derhos henvist til en af ham tilvejebragt Erklæring fra Professor i Kirurgi ved Københavns Universitet Thorkild Rovsing, i hvilken det bl. a. hedder:

»Jeg skal da først udtale, at den Slags Kompresser, hvoraf en skal være efterladt i Saaret, altid ved større Operationer som denne anvendes i store Mængder: de tages haandfuldvis op af de Bætter, i hvilke de er steriliserede, og Assistenterne tager hvert Øjeblik med Fingre eller Pincetter en eller flere, som føres ned i Saaret enten for at fjerne Blod og Sekret — og da kastes de straks bort — eller for at standse Blødning ved Kompression, og da lades de liggende længere Tid og maa ofte presses dybt ind.

Ved Slutningen af en Operation, ved hvilken det har været nødvendigt at arbejde stærkt i Dybden, kan en saadan Kompres let være arbejdet ind i en Vævspalte udenfor Kirurgens Synsfelt og saaledes skjule sig selv for det omhyggeligste Eftersyn, saa meget lettere som den, naar den er gennemvædet med Blod, baade ved Farve og Konsistens er vanskelig at skelne fra de omgivende Væv. At tælle disse smaa Kompresser er uoverkommeligt.

Det hænder da ogsaa af og til for enhver Kirurg med større Virksomhed at en saadan Kompres forputter sig, for først efter kortere eller længere Tids Forløb at komme frem til Overfladen og udstøde sig igennem en Fistel i Saaret, der ikke har villet lukke sig.

Det er altsaa et selv for den omhyggeligste Kirurg hædeligt Uheld.«

Hvad særlig angaar det den 19 September 1916 fjernede Benstykke har Hovedappellanten, Overlæge Eschen, anført, at det ikke var et løst Benstykke, der var efterladt ved Afmejslingen den 24 September 1915, men et fremspringende Benparti, der var blevet siddende paa Brudstedet ved den nævnte Lejlighed, uden at det paa nogen Maade kan betragtes som en Fejl fra Operatørens Side, idet selv betydelige Fremspring kan lades tilbage, uden at de behøver at foraarsage Betændelser eller anden Skade. Hovedappellanten, Aalborg Amtsraad, har i det Hele sluttet sig til Overlægens Procedure.

Efter det Oplyste findes det af Hovedappellanterne Anførte om, at det har været uoverkommeligt at eftertælle de ved den paagældende Operation anvendte Kompresser, der, efter hvad de har anført, har været benyttet i et Antal af flere Snese, efter Omstændighederne ikke at kunne forkastes, og idet det iøvrigt ikke mod Hovedappellanternes Benægtelse kan anses godtgjort, at der fra Sygehusets Side er udvist nogen Forsømmelighed ved Kontraappellantens Behandling, vil de ikke kunne anses pligtige at yde ham nogen Erstatning. Som Følge heraf vil de være at frifinde for hans Tiltale i denne Sag.

Processens Omkostninger for begge Retter findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Der vil være at tillægge den for Kontraappellanten beskikkede Sagfører i Overinstansen i Salær 100 Kr, der bliver at udrede af det Offentlige.

Den befalede Sagførelse i Overinstansen har været lovlig, og Stempelovertrædelse ses ikke at have fundet Sted.

R Nr 172/1920. Bagermester **H. P. J. Hansen** (Ulf Hansen)

mod

Husejer **G. G. F. Rander** (Møldrup),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at udrede Erstatning til Indstævnte for Misligholdelse af en Handel om en Ejendom.

Østre Landsrets Dom af 18 Maj 1920: Bagermester H. P. J. Hansen bør til Husejer G. G. F. Rander enten betale 93 328 Kr 51 Øre med Renter heraf 5 pCt p. a. fra den 31 Januar 1920, til Betaling sker, mod at erholde Skøde paa Ejendommen Matr Nr 614 af Sundbyøster — Holmbladsgade Nr 79 og 81 og Holmblads Boulevard Nr 2 og 4 — i Overensstemmelse med det den 26 April 1920 i Østre Landsrets I Afdeling fremlagte Udkast med fornævnte Ændring, eller betale 6000 Kr med Renter som nævnt. Sagens Omkostninger betaler Hansen til Rander med 2000 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

For Højesteret har Indstævnte efter Aftale med Appellanten frafaldet sin Paastand om, at Appellanten alternativt dømmes til at overtage den i Dommen omtalte Ejendom og indskrænket sig til at paastaa sig tilkendt en Erstatning af 6000 Kroner. Det bemærkes derhos, at Appellanten under Proceduren for Højesteret har erklæret, at han til Støtte for sin Paastand om Friiendelse ikke vil gøre gældende, at den den 7 Januar 1920 truffne Aftale var saa ufuldstændig, at den ikke kunde danne Grundlag for en Forpligtelse for ham til at tage Skøde paa Ejendommen.

Efter de foreliggende, til Dels efter Dommens Afsigelse tilvejebragte Oplysninger maa det anses bevist, at der den 7 Januar kom en endelig og for Appellanten bindende Handel i Stand. Da Appellanten herefter maa være pligtig til at erstatte Indstævnte det Tab, denne har lidt ved hans Misligholdelse af Handlen, og da Erstatningen ikke findes at burde sættes lavere end ved Dommen sket, vil Appellanten være at dømme til at betale Indstævnte 6000 Kroner med Renter.

I Henseende til Sagens Omkostninger for Landsretten vil Landsrettens Dom kunne stadfæstes.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Bagermester H. P. J. Hansen, bør til Indstævnte, Husejer G. G. F. Rander, betale 6000 Kroner med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 31 Januar 1920, til Betaling sker. I Henseende til Sagens Omkostninger for Landsretten bør Landsrettens Dom ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten til Indstævnte med 500 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne Sag paastaar Husejer G. G. F. Rander Bagermester H. P. J. Hansen dømt til at betale Rander enten 93 328 Kr 51 Øre med Renter heraf 5 pCt p. a. fra Forligsklagens Dato den 31 Januar 1920, mod at erholde Skøde paa den Rander tilhørende Ejendom, Matr Nr 614 af Sundbyøster — Holmbladsgade Nr 79 og 81 og Holmblads-Boulevard Nr 2 og 4 — i Overensstemmelse med et af Rander under Sagen fremlagt Udkast, eller et af Retten fastsat Beløb i Erstatning for Misligholdelse af en mellem Parterne afsluttet Handel om denne Ejendom.

Hansen paastaar sig frifundet.

Ifølge Sagens Oplysninger tilbød Hansen i November 1919 Rander at købe hans ovennævnte Ejendom for 215 000 Kr, men da Rander forlangte 225 000 Kr, kom der ingen Handel i Stand. Rander havde ved denne Lelighed givet Hansen Oplysning om den samlede Lejeindtægt af Ejendommen. Efter sin Forklaring havde han endvidere med et omtrentligt Beløb opgivet de Ejendommen paahvilende Skatter og Afgifter, herunder indbefattet de aarlige Bidrag til Københavns Magistrat for Vandafledning, men Rigtigheden af denne Forklaring har Hansen benægtet.

Den 7 Januar d. A. mødtes Parterne tilfældigt paa en Beværtning, hvor de paany kom i Forhandling med hinanden om Ejendommen. Efter Randers Forklaring resulterede disse Forhandlinger i en endelig afsluttet Handel, saaledes at Købesummen blev fastsat til 222 500 Kr, der skulde berigtiges ved, at Hansen skulde overtage de i Ejendommen indestaende Prioriteter og kontant udbetale Resten af Købesummen, ca 93 000 Kr, ved Handlens Berigtigelse, som skulde finde Sted den 9 Januar hos Hansens Sagfører.

Ifølge det Oplyste gav Parterne hinanden Haandslag, og den tilstedeværende Beværter »slog over«. Vilkaarene for Handlen blev derhos nedskrevet paa Beværtningen i en af Hansen affattet Slutseddel, der blev underskrevet af Rander med 3 paa Beværtningen tilstedeværende Personer som Vitterlighedsvidner, hvorimod Hansen formentlig ikke underskrev Slutsedlen. Slutsedlen tog Hansen til sig, den er senere blevet tilintetgjort eller forlagt, uden at Hansen har kunnet oplyse Sammenhængen hermed, og dens nøjagtige Ordlyd har derfor ikke kunnet godtgøres. Det maa antages, at Slutsedlen begyndte med en Udtalelse om, at Rander solgte Ejendommen til Hansen, og et under Sagen ført Vidne har forklaret, at den indeholdt en Bestemmelse om, at hvis Købet ikke var berigtiget Fredag den 9 Januar, var Handlen ugyldig; det er derhos oplyst, at Slutsedlen indeholdt en Tilføjelse om, at de paa Kreditforeningslaanet i Ejendommen betalte Afdrag skulde tilfalde Sælgeren.

Den 9 Januar tilskrev Hansen Rander et Brev, hvori han fremhævede, at det jo havde været en Betingelse for Handlen, at Hansen inden den endelige Ordning skulde tale med sin Sagfører, og meddelte, at han ikke havde kunnet træffe Sagføreren, samt at han, da Sagen skulde være bragt til Afslutning inden den 9 om Aftenen, var villig til at løse Rander fra hans Ord. Den 12 s. M. tilskrev Randers Sagfører

Hansen, at Rander fuldt ud fastholdt sin Ret ifølge den afsluttede Overenskomst, men dette Brev nægtede Hansen at modtage, ligesom han forholdt sig passiv overfor en senere Henvendelse fra Randers Sagsfører om Berigtigelse af Handlen.

Hansen gør til Støtte for sin Frifindelsespaastand gældende, at han ved de paa Beværtningen førte Forhandlinger med Rander kun fik Ejendommen paa Haanden, men ikke paatog sig nogen Forpligtelse til at købe den, og at den oprettede Slutseddel efter hans Formening maatte forstaas paa samme Maade; endvidere har han gjort gældende, at han savnede adskillige Oplysninger, som maatte være af Betydning for ham som Køber, saaledes ikke blot om Skatter og Afgifter, men ogsaa om de Ejendommen paahvilende Realbyrder og Servituter, om dens Areal og Forsikringssum, nærmere Oplysninger om Prioriteter og Lejeforhold m. m., hvorhos det under Forhandlingerne ikke havde været paa Tale, hvem der skulde betale Handlens Omkostninger. Endvidere har han anført, at Rander ikke havde opgivet, at der mellem Prioriteterne fandtes en privat Prioritet paa 27 000 Kr.

Under Henviisning hertil gør Hansen gældende, at der under alle Omstændigheder savnes Vedtagelse om saa mange væsentlige Enkeltheder, at det Passerede ikke kan danne Grundlag for en Forpligtelse for ham til at tage Skøde paa Ejendommen.

Efter de foreliggende Oplysninger maa det imidlertid anses bevist, at der ved de stedfundne mundtlige Forhandlinger, hvorunder Rander bl. a. havde afslaaet Hansens Anmodning om at faa Ejendommen paa Haanden, er kommet en endelig og for Hansen forbindende Handel i Stand, at dette har faaet Udtryk i Slutsedlen, og at den Del af Købesummen, der oversteg de i Ejendommen indestaaende Prioriteter, nemlig de paastævnte 93 328 Kr 51 Øre, skulde udbetales kontant til Rander den 9 Januar, og at Salget i modsat Fald ikke var bindende for Rander. Der vil derhos intet Hensyn kunne tages til Hansens Anbringende om at have været ubekendt med Ejendommens Skatteforhold m. m., allerede fordi det maatte være Hansens egen Sag at skaffe sig Oplysning herom, førend han indlod sig paa Købet, eller til hans ubeviste Anbringende om ikke at være gjort bekendt med, at der mellem Prioriteterne fandtes private Penge.

Da det af Rander under Sagen fremlagte Udkast til Skøde, i hvis Tekst Hansen ikke har paavist Fejl udover en urigtig Dato for Tinglæsningsen af hans Adkomst, ikke indeholder usædvanlige Vilkaar eller paalægger Køberen andre Forpligtelser end saadanne, som maa anses begrundede ved den indgaaede Aftale, vil der i det Hele være at give Dom efter Randers Paastand med den af foranstaaende følgende Ændring i Skødet, saaledes at Erstatningen for Misligholdelsen af Handlen for det Tilfælde, at Hansen skulde foretrække at betale Erstatning fremfor at tage Skøde, bestemmes til 6000 Kr, i hvilken Henseende bemærkes, at Hansen har paastaet, at en Købesum paa 222 500 Kr betydeligt overstiger Ejendommens virkelige Værdi i Handel og Vandel, og at det fra Randers Side er anført, at Købesummen vel ikke var særlig høj, men at Handlen bød ham omtrent dobbelt saa stor en kon-

tant Udbetaling, som han efter Forholdene paa den Tid, da Handlen blev indgaaet, vilde kunne paaregne.

Sagens Omkostninger findes Hansen at burde betale Rander med 2000 Kr.

Nr. 6. **Bager N. C. Pedersen (Henriques)**
 mod
Købmand Georg Nielsen (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at tilbagebetale Appellanten et af denne ved Køb af Rug hos Indstævnte udover Maksimalprisen betalt Beløb.

Hads Herreds ordinære Rets Dom af 18 November 1919: Indstævnte, Købmand Georg Nielsen af Odder, bør til Citanten, Bager N. C. Pedersen af Odder, betale 967 Kr 33 Øre med Renter heraf 6 pCt aarlig fra den 2 Juli 1918 til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Vestre Landsrets Dom af 31 Maj 1920: Appellanten, Købmand Georg Nielsen, bør for Tiltale af Appellindstævnte, Bager N. C. Pedersen, i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Højesterets Dom

Da der ikke i de herhenhørende særlige Retsregler findes fornøden Hjemmel for, at Appellanten kan tilbagesøge det i den indankede Dom ommeldte, af ham udover Maksimalprisen betalte Beløb, og da der heller ikke foreligger Omstændigheder som efter almindelige Regler kan begrunde nogen Ret for ham i saa Henseende, vil Dommen, hvis Bestemmelser om Sagens Omkostninger tiltrædes, være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Bager N. C. Pedersen, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Slutteddel af 19 Maj 1917 mellem Appellanten, Købmand Georg Nielsen af Odder, og Appellindstævnte, Bager N. C. Pedersen, sammesteds, solgte Appellanten til Appellindstævnte »dennes Forbrug af Rug saalænge Forraad haves (ca 18 Sække ugentlig). I Prisen er ind-

befattet Tørring, Lagring, Svind, Rentetab og Formaling til groft Rugmel, saaledes at Køberen først betaler Melet ved Aftagelsen efter Forbrug. Pris pr 100 kg i Maj Kr 24,10, Juni Kr 24,40, Juli Kr 24,70, August Kr 25,00 — — —.

I Henhold til Sluttedlen aftog Appellindstævnte ialt 27 700 kg og betalte herfor ialt 6784 Kr 33 Øre. Efter at det ved en upaaanket Dom den 3 December 1917 af Viborg Landsoverret er statueret, at Appellanten ved at oppebære de ovenanførte Priser har gjort sig skyldig i en Handel om Rugmel, der indeholdt en Overtrædelse af Indenrigsministeriets Bekendtgørelse Nr 247 af 17 August 1916, hvorfor han blev anset med en Bøde til Statskassen af 200 Kr, har Appellindstævnte under Henvisning til nævnte Retsafgørelse, og idet han har anbragt, at han har betalt den erlagte Købesum under den urigtige Forudsætning, at Appellanten havde erholdt Øvrighedens Tilladelse til at forlange mere end Maksimalprisen, hvorfor han antog, at han paa tilsvarende Maade kunde forhøje Brødprisen, hvad han dog ikke kunde, samt at han herefter har betalt Appellanten 967 Kr 33 Øre mere, end der efter Indenrigsministeriets Bekendtgørelse Nr 270 af 24 Maj 1917 kunde tilkomme denne, under nærværende Sag i første Instans ved Hads Herreds ordinære Ret gæsteretsvis søgt Appellanten til Tilbagebetaling af nysnævnte 967 Kr 33 Øre tilligemed Renter heraf 6 pCt p. a. fra den 29 August 1917, indtil Betaling sker. Ved Gæsteretsdommen er Appellindstævntes Paastand taget til Følge, dog saaledes, at der kun er tilkendt ham Renter som paastaaet fra Gæsteretsstævningens Dato den 2 Juli 1918, og Sagen er nu af Appellanten indbragt for Overinstansen, hvor han ligesom i første Instans har paastaaet sig frifundet for Tiltale af Appellindstævnte, medens denne har procederet til Gæsteretsdommens Stadfæstelse.

Efter den ovenanførte Retsafgørelse maa der gaas ud fra, at der har foreligget en Overtrædelse af de ved Handlens Fuldbyardelse gældende Bestemmelser om Maksimalpriser paa Rugmel. Da det efter disse ogsaa er strafbart at købe til de højere Priser, kan der ikke i Almindelighed tilkomme en Køber Krav paa Tilbagebetaling af det i Strid med disse Bestemmelser erlagte. Forsaavidt Appellindstævnte i det foreliggende Tilfælde har gjort gældende, at der af Appellanten var bibragt ham den Formening, at Amtet havde givet Appellanten Tilladelse til at tage højere Betaling, kan der ikke tages Hensyn hertil, da Appellanten i alt Fald herved maa antages at have været i god Tro.

Herefter og da det ligeledes maa være uden Betydning, at Appellindstævnte vil have gjort Regning paa en Forhøjelse af de tilladte Brødpriser, findes han ikke at være berettiget til bagefter at kræve den erlagte Købesum tilbage, hvorfor Appellanten vil være at frifinde for hans Tiltale.

Processens Omkostninger for begge Retter findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Stempelovertrædelse ses ikke at have fundet Sted.

Onsdag den 30 Marts.

R Nr 128/1920. Vognmand **M. Simonsen** (Liebe)
 mod
 Hestehandler **Karl Lohmann** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at godtgøre Appellanten et Beløb, som denne har betalt en Trediemand som Mandatar for Indstævnte.

Flensborg Landrets Dom af 26 Maj 1920: Det henstilles til Sagsøgeren at aflægge Ed paa Følgende: »Sagsøgte har overfor mig erklæret sig enig i, at jeg for Sagsøgtes Regning skulde betale Gæstgiver Iversen trettenhundrede Mark, fordi den af mig med Sagsøgte byttede og til Iversen videresolgte Hest ikke vilde trække.«
 1) Aflægger Sagsøgeren denne Ed, vil Sagsøgte være at dømme til at betale til Sagsøgeren 1300 Mark, tretten hundrede Mark, tilligemed Renter 4 pCt fra 9 Februar 1920 og til at bære Sagens Omkostninger.
 2) Vægrer Sagsøgeren sig ved at aflægge Eden, vil der gaa Frifindelsesdom i Sagen og Sagsøgeren vil blive dømt til at udrede Omkostningerne.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Landretten i Flensborg og indbragt for Højesteret i Medfør af Lov Nr 260 af 28 Juni 1920 § 11, 2 Stykke.

Ved de i Sagen foreliggende, i Dommen i det Væsenlige gengivne Oplysninger, er Indstævntes Fremstilling saaledes bestyret, at det med Føje i Dommen er antaget, at det bør overlades til Indstævnte at aflægge den i dens Konklusion angivne Ed, og Dommen vil derfor være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Flensborg Landrets Dom bør ved Magt at stande.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Sagens Fakta:

I November 1918 byttede Sagsøgeren og Sagsøgte en Hest med hinanden. Den Hest, som Sagsøgeren modtog, blev straks af denne videresolgt til Gæstgiver Iversen i Tandslet. Der konstateredes det, at Hesten ikke gik for Vogn. Iversen stillede den derfor igen til Sagsøgerens Disposition, men beholdt den dog, efter at Sagsøgeren havde tilbagebetalt ham 1300 Mark af den Købesum, som han havde betalt ved Byttet.

Disse 1300 Mark fordrer Sagsøgeren i Stævningen tilbage fra Sagsøgte.

Dette er in confesso.

Sagsøgeren har paastaet: »Sagsøgte dømt til ved en Dom — der mod Sikkerhedsstillelse bliver foreløbig eksigibel — at betale til Sagsøgeren 1300 Mark tilligemed Renter 4 pCt fra Stævningens Forkyndelsesdag, den 9 Februar 1920«, og han har anført, at han af Sagsøgte havde faaet det Hverv at tinge med Iversen. Parterne havde saa enedes om, at Iversen skulde have 1300 Mark af Sagsøgte som han, Sagsøgeren, foreløbig skulde udlægge. Derpaa lagde Sagsøgeren Pengene ud, men har trods Paakrav ikke kunnet faa Beløbet tilbage fra Indstævnte.

Sagsøgte har paastaet sig frifundet, subsidiært sig tillagt Ret til, at der gaas frem i Henhold til § 713 i Civilprocesloven, og har benægtet Modpartens Paastand. Han har gjort gældende, at Hesten, som Sagsøgeren har byttet med ham, var god, og at han, Sagsøgte, overfor Sagsøgeren ikke havde paataget sig nogensomhelst Forpligtelser. (Bevis: Vidneudsagn af Iversen og dennes Søn).

Der er sket Vidneførsel.

Der henvises til Resultatet af den i Henhold til Kendelse af 3 Marts 1920 (Blad 3 i Sagens Akter) stedfundne Vidneførsel af 24 Marts 1920 (Blad 5—7 i Sagens Akter), der er indført i Protokollen den 24 Marts 1920.

Grunde:

Sagsøgeren støtter sit Krav paa, at han som Sagsøgtes Mandatar for denne har udlagt de 1300 Mark, som han forlanger tilbagebetalt — — —. Det er ifølge Vidneførslen at anse som godtgjort, at der har fundet Forhandlinger Sted mellem Parterne om Erstatning til Iversen. Vidnet Iversen har beediget, at begge Parter omtrent 10—12 Dage efter, at han havde stillet Hesten til Disposition, var kommet til Vidnet, og at de i hans Port havde talt sammen om Godtgørelse. Endvidere har Vidnet Iversen jun. beediget, at begge Parter overfor ham erklærede, at de havde tilbudt hans Fader 1300 Mark i Erstatning.

Herefter staar det fast, at Parterne har forhandlet med hinanden om Iversens Godtgørelse. Derimod staar det ikke fast — omend det allerede efter Vidnernes Udtalelse maa anses for ret sandsynligt — at Parterne har truffet de af Sagsøgeren paastaede Aftaler. Da Sagen ligger saaledes, syntes det rimeligt at gøre Brug af Beføjelsen i § 475 og overlade til Sagsøgeren om han drister sig til at aflægge den Ed, der indeholdes i Domskonklusionen.

Aflægger Sagsøgeren Eden, skal det ifølge § 463 i Civilprocesloven anses som fuldt bevist, at Sagsøgeren med Samtykke fra Sagsøgte for denne har betalt Iversen de 1300 Mark. I dette Tilfælde bliver derfor Sagsøgte, da ogsaa Rentepaastandens Berettigelse fremgaar af §§ 291 og 246 i den borgerlige Lovbog, og da han ifølge § 91 i Civilprocesloven er pligtig at betale Sagens Omkostninger, at dømme til at betale Sagsøgeren 1300 Mark tilligemed 4 pCt Renter fra 9 Februar 1920 tilligemed Sagens Omkostninger.

Men vægrer han sig ved at aflægge Eden, bliver Sagsøgte at frifinde, da i dette Tilfælde det Modsatte af Citantens Anbringende i Medfør af § 464, 2det Stykke, i Civilprocesloven maa anses for godtgjort og Omkostningerne vil da ifølge § 91 i Civilprocesloven ogsaa være at paalægge Sagsøgeren.

R Nr 109/1920.

Rigsadvokaten

m o d

Kristian Holger Christiansen Østbjerg.

Østre Landsrets Dom af 21 Februar 1921: Kristian Holger Christiansen Østbjerg bør straffes med Forbedringshusarbejde i 3½ Aar.

Højesterets Ankeudvalgs Kendelse.

Ifølge en af Overlægen ved Sct. Hans Hospital (Mands-hospitalet) afgivet Erklæring af 3 Marts d. A. har Domfældte, der var blevet overført til nævnte Hospital, ikke under Opholdet dér frembudt Tegn paa Sindssygdom. Idet det herefter maa antages, at Domfældte, da Dommen blev forkyndt ham den 7 Marts og den 14 s. M., ikke har været sindssyg, og da han ikke har fremført nogen Grund, der efter Retsplejelovens Bestemmelser kunde give ham Beføjelse til at indbringe Sagen for Højesteret, vil Anken i Medfør af Retsplejelovens § 953 være at afvise.

T h i b e s t e m m e s :

Den af Domfældte, Kristian Holger Christiansen Østbjerg, iværksatte Anke afvises.

I Landsretsdommens Præmisser hedder det bl. a.:

Efter at Tiltalte under Arrestopholdet havde vist Tegn paa unormal Sindstilstand, har han ifølge Landsrettens Bestemmelse været indlagt til Observation paa Kommunehospitalets 6te Afdeling, hvis Overlæge den 27 Januar d. A. har afgivet Erklæring om Tiltalte. Det hedder heri: »— — — Herefter er Arrestanten da ikke aandssvag, og der er ej heller tilvejebragt Sandsynlighedsbevis for, at han var sindssyg, da han begik sin sidste Forbrydelse.

Derimod er der under hans Fængsling opstaaet den Sindssygdom, hvoraf han endnu lider, en velkendt Form af »Fængselspsykose«, en »Benaadningsforrykthed«, der rimeligvis er psykogen og dermed helbredelig i Løbet af nogen Tid, dog maaske først Aar og Dag, men som ogsaa kan være det første Afsnit af en uhelbredelig Forrykthed.

I alle Tilfælde er han stadig sindssyg og formentlig uegnet til Straffuldbyrdelse p. T., tiltrængende Behandling paa et Sindssygehospital, hvorfor jeg med Rettens Tilladelse vil indstille ham til Overførelse til St. Hans Hospital.

Idet der herefter maa gaas ud fra, at Tiltalte i fuld tilregnelig Tilstand har begaaet de ovennævnte Forbrydelser, vil han være at anse efter Straffelovens § 230, 2 Stk, jfr § 46, og Straffelovens § 243 efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 3½ Aar.

Torsdag den 31 Marts.

R Nr 1/1920. **Lund & Rasmussen** (V. Kondrup)

mod

Louis Koch & Co. som Generalagenter for **Meade-King, Robinson & Co., Ltd.** (Steglich-Petersen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ret til at annullere en med Indstævnte indgaaet Handel om et Parti Sæbe.

Sø- og Handelsrettens Dom af 30 December 1919: De Sagsøgte, Handelsfirmaet Lund & Rasmussen, bør til Sagsøgerne, Handelsfirmaet Louis Koch & Co. som Generalagenter for Handelsfirmaet Meade-King, Robinson & Co., Ltd., Liverpool, betale 26 559 Kr 17 Øre med Renter 6 pCt aarlig fra den 11 September d. A., til Betaling sker, samt Vejningsomkostninger 66 Kr 06 Øre og Sagens Omkostninger med 300 Kr, men bør løvrigt for Sagsøgenes Tiltale fri at være. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse. Intet Stempel- forbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

I Dommen er det i Henhold til de i saa Henseende anførte Grunde rettelig antaget, at den Omstændighed, at Sæben har vist sig at indeholde Fiskeolie, ikke har kunnet berettigede Appellanten til at hæve Handlen.

Som udtalt i Dommen maa det anses bevist, at Sæben kun indeholdt noget over 54 pCt Fedtsyre, og denne Mangel maa efter de foreliggende Oplysninger anses for at være af en saadan Betydning, at den maatte give Appellanten Ret til at træde tilbage. Herved skal særlig henvises til, at Indstævnte havde garanteret, at Sæben indeholdt mindst 60—62 pCt Fedtsyre, og at det er oplyst, bl. a. ved en Skønsforretning, der er blevet optaget efter Dommens Afsigelse, at medens en Sæbe med en Fedtsyreprocent af 60—62 er en kurant Handelsvare, er en Sæbe med et Fedtsyreindhold af 54—55 pCt vanskelig at afsætte, idet en Fedtsyreprocent paa 60 danner Grænsen mellem, hvad der betegnes som en ren uforfalsket Sæbe og de daarlige Kvaliteter. Herefter vil Appellanten i Overensstemmelse med sin Paastand være at frifinde.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Indstævnte at burde betale til Appellanten med 2000 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Handelsfirmaet Lund & Rasmussen, bør for Tiltale af Indstævnte, Handelsfirmaet Louis Koch & Co. som Generalagenter for Handelsfirmaet Meade-King, Robinson &

Co. Ltd., Liverpool, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter betaler Indstævnte til Appellanten med 2000 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afgsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I August 1919 sendte Handelsfirmaet Meade-King, Robinson & Co., Ltd., Liverpool, Konnossement paa 507 Kasser Husholdningssebe til deres Generalagenter i København, Handelsfirmaet Louis Koch & Co., hvem det engelske Firma anmodede om at sælge Partiet for dets Regning. Under Sørejsen blev Partiet beskadiget. Den 28 August 1919 tilbød Louis Koch & Co. Firmaet Lund & Rasmussen i Helsingør Partiet, og under 1 September svarede Lund & Rasmussen, at de efter at have besigtet Sæbepartiet bød 1275 Kr pr Ton ab Pakhus Helsingør og vejlet af autoriseret Vejer. De forlangte Garanti for, at Sæben ikke indeholdt Fiske- eller Hvalfedt, samt at den ikke indeholdt over 10 pCt Vand. Efter at Louis Koch & Co. havde telegraferet dette Tilbud til Meade-King, Robinson & Co., Ltd., telegraferede dette Firma tilbage, at det kunde acceptere Prisen, men ikke kunde garantere for Varens Kvalitet, da det ikke kendte Partiets Oprindelse; Køberen maatte derfor selv undersøge Partiet. Meade-King, Robinson & Co. udtalte i en Skrivelse til Louis Koch & Co., at det var sagt dem, at Sæben indeholdt 63—65 pCt Fedtsyre.

Lund & Rasmussen, der nu af Louis Koch & Co. fik Tilladelse til at udtage en Prøve af Partiet, sendte denne til Steins Laboratorium, der kom til det Resultat, at de udskilte Fedtsyrer ikke gav Reaktion for Tran-, Hval- eller Fiskeolie. Idet Lund & Rasmussen herefter gik ud fra, at Sæben ikke kunde indeholde Fiske- eller Hvalfedt, og idet Louis Koch & Co. udtrykkelig garanterede et Fedtsyreindhold af 60—62 pCt, kom der en Handel i Stand, saaledes at Lund & Rasmussen købte Partiet. Det hed i de vekslende Skrivelser, at Købet skete: »efter Prøve, Kr 1275 per 1000 Kilo, opvejet Vægt ved kgl. aut. Vejer, ab Pakhus Helsingør netto kontant mod Udleveringsordre«.

Da Opvejningen havde fundet Sted, fik Lund & Rasmussen Lejlighed til at tage flere Prøver af Partiet, og en Del deraf blev anvendt ved en Vask paa et Vaskeri. Det viste sig, at det vaskede Tøj fik en ubehagelig Fiskelugt, og Lund & Rasmussen reklamerede derfor overfor Louis Koch & Co., idet de gjorde gældende, at hvis Steins Analyse var fejl, og Sæben indeholdt Fiskefedt, var de ikke bundet ved Kontrakten. For at faa Sagen undersøgt sendte de en Prøve til et andet Laboratorium, som kom til det Resultat, at Sæben antagelig helt eller delvist var fremstillet af Tran (Fiskeolie), og at der af Fedtsyre kun indeholdtes 56,4 pCt. Lund & Rasmussen annullerede derefter Handlen.

I denne Anledning har Louis Koch & Co. som Generalagenter for Handelsfirmaet Meade-King, Robinson & Co., Ltd., indstævnet de Sagsøgte, Handelsfirmaet Lund & Rasmussen, til Betaling af Købesummen, der efter Opvejning af Partiet er opgjort til 29 510 Kr 19 Øre med Renter 6 pCt aarlig fra den 1te September d. A., til Betaling sker, samt Vejningsomkostninger 66 Kr 06 Øre og Sagens Omkostninger.

De Sagsøgte har paastaet sig frifundet med Tillæg af Sagens Omkostninger, subsidiært dømt til at betale et mindre Beløb.

Da de tidligere undersøgte Prøver var udtaget paa en mindre betryggende Maade, enedes Parterne under Sagens Forberedelse om at lade Steins, Struers og Dons' kemiske Laboratorier i Forening paa betryggende Maade udtage en Prøve af Partiet og foretage en Undersøgelse. Resultatet af denne Undersøgelse har været det, at alle Laboratorier er enige om, at Partiet indeholdt Fiskeolie (Grunden til at Steins Laboratorium ikke fandt dette ved den første Undersøgelse, hvorfor der er gjort Rede under Sagen, skal Retten ikke komme ind paa), og at Fedtsyreindholdet kun var mellem 54 og 55 pCt.

De Sagsøgte har herefter baseret deres Frifindelsespaastand dels paa, at Partiet indeholdt Fiskeolie og gav Tøjet en ilde Lugt, dels paa, at Fedtsyreindholdet var mindre end garanteret.

I første Henseende gør de Sagsøgte gældende, at selv om der ikke var givet udtrykkelig Garanti for, at Partiet ikke indeholdt Fiskeolie, var det en ved Handlens Indgaelse for Modparten kendelig Forudsætning, at det ikke maatte gøre det, og at dette maa medføre Frifindelse. Heri kan der ikke gives de Sagsøgte Medhold. De engelske Sælgere havde udtrykkelig sagt, at de ikke kendte Partiets Oprindelse, og at de Sagsøgte selv maatte undersøge det; det maa herefter gaa ud over de Sagsøgte, at Steins Laboratorium, til hvem de Sagsøgte selv har henvendt sig, ikke ved dets første Undersøgelse har fundet Fiskeolien i Partiet. Den ilde Lugt kan heller ikke bevirke Frifindelse, ogsaa paa dette Punkt kunde de Sagsøgte have foretaget en Undersøgelse forinden Handlen.

Derimod maa Retten tillægge den Omstændighed Betydning, at Partiet ikke indeholdt saa meget Fedtsyre som garanteret. Naar Sagsøgerne har villet gøre gældende, at de Sagsøgte burde have ladet Fedtsyreprocenten undersøge paa Steins Laboratorium samtidig med Undersøgelsen for Fiskeolie, og at dette efter Købelovens § 47 maa bevirke, at de Sagsøgte nu maa betale den fulde Købesum, kan der ikke gives Sagsøgerne Medhold deri. Spørgsmaalet er kun, om denne Mangel kan betragtes som værende en væsentlig Mangel, saaledes at Køberen kan hæve Købet, eller om den kun kan bevirke et Afslag i Købesummen.

Retten mener, at et ca 10 pCt mindre Indhold Fedtsyre ikke kan betragtes som en saadan væsentlig Mangel ved Husholdningssæbe, at den berettiger til at annullere en Handel. En saadan Mangel gør ikke Sæbens Brugbarhed ringere, men nedsætter kun dens Værdi med et til dens ringere Fedtsyremængde svarende Beløb. I denne Opfattelse bestyrkes Retten ved Udtalelser af Kemikere fra de 3 nævnte Labora-

torier, der har været til Stede i Retten for at give nærmere Oplysninger.

Herefter skønnes de Sagsøgte ikke at kunne annullere Handlen, men kun at kunne kræve et Afslag i Købesummen. Sæben, der skulde indeholde mindst 60—62 pCt Fedtsyre, har kun indeholdt noget over 54 pCt, altsaa 6 pCt mindre; Købesummen maa derfor nedsættes med 10 pCt eller med 2951 Kr 02 Øre, Restbeløbet, 26 559 Kr 17 Øre, maa derfor være at betale med Renter som paastaaet. Udgifterne ved Vejningen skønnes at maatte afholdes af Sagsøgte.

Sæben maa betragtes som henliggende for de Sagsøgtes Regning og Risiko i det paagældende Pakhus i Helsingør fra og med den 11 September d. A.

Sagens Omkostninger findes de Sagsøgte at maatte betale Sagsøgerne med 300 Kr.

R Nr 37/1921.

Rigsadvokaten

mod

Henry Hemmje (Forsv.: Trolle),

der tiltales for Bedrageri og Hæleri.

Østre Landsrets Dom af 25 Januar 1921: Henry Hemmje bør straffes med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder og betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til Overretssagfører Aage Smith 75 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte, der gør gældende, at han ikke har begaaet de Hælerier, for hvilke han er dømt, dels af det Offentlige til Skærpeelse af Straffen.

Ved Dommen er Tiltalte i Henhold til de i saa Henseende anførte Grunde rettelig anset efter Straffelovens § 253. Efter de foreliggende, i det Væsenlige i Dommen fremstillede Oplysninger maa det derhos, som udtalt i Dommen, anses bevist, at Tiltalte har modtaget samtlige de i Anklageskriftet nævnte Genstande vidende om, at de var stjaalet. Tiltalte vil herefter være at anse efter Straffelovens § 239. Da Straffen findes at burde bestemmes som ved Dommen sket

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Henry Hemmje til Højesteretssagfører Trolle 80 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Henry Hemmje tiltales under denne Sag:

I. for Bedrageri ved den 11 November 1918 uden Ejerens Vidende og Villie for et Beløb af 100 Kr at have pantsat et Ur med Kæde, som han ved Købekontrakt af 28 September 1918 for en Købesum af 280 Kr havde købt paa Afbetaling af A. Nordholm, idet han ved Pantsætningen kun havde afdraget 65 Kr paa Købesummen.

II. efter Straffelovens § 239 for som Vane eller Næringsvej af en under denne Sag ikke tiltalt Person, Poul Laurits Pedersen, at have tilforhåndlet sig eller paa anden lignende Maade modtaget stjaalne Koster, idet han:

1) i September Maaned 1920 for 35 Kr har købt en til 100 Kr vurderet Sommeroverfrakke, der den 30—31 August 1920 ved Indbrud var frastjaalet Peter Christensen, Bernstorfs-gade 4 her i Staden og for 3—4 Kr har købt eller tilbyttet sig et Slips og et Par Sokker til samlet Værdi 11 Kr, der ligeledes var frastjaalet fornævnte Christensen den 30—31 August 1920,

2) i samme Maaned for et Beløb af 245 Kr har købt forskellige Beklædningsgenstande til Værdi 515 Kr, som den 5—6 September 1920 ved Indbrud var stjaalet i Herreekviperingsforretningen Dannebrogsgade 1 her i Staden,

3) i September—Oktober Maaned 1920 for et Beløb af 20 Kr har købt et til 35 Kr vurderet Par Støvler, som Natten mellem den 9 og 10 September 1920 var stjaalet i Skotøjsforretningen Vester Voldgade 86 her i Staden,

4) i samme Maaneder for et Beløb af 120 Kr har købt to Overfrakker til Værdi 200 Kr pr Stk, der den 19 September 1920 ved Indbrud var stjaalet i Skræderforretningen Frederiksberg Allé 32,

5) i Oktober Maaned 1920 for et Beløb af 10 Kr har købt en Pung og en Tegnebog til samlet Værdi 18 Kr og 6 Piber til Værdi 3 Kr pr Stk, der den 6 Oktober 1920 ved Indbrud var stjaalet i Pensionatet Vestergade 6, 2den Sal, her i Staden,

6) i samme Maaned har købt eller paa anden lignende Maade modtaget 17 Bundter Skind til samlet Værdi 10 000 Kr, der den 10—11 Oktober 1920 ved Indbrud var stjaalet i Læderudsalget Bagerstræde 7 her i Staden.

Subsidiært tiltales Tiltalte til at lide Straf for anden Gang begaaet Hæleri efter Straffelovens § 238 for de under 1—6 nævnte Forhold.

Tiltalte er født den 1 Maj 1897 og efter sit 18de Aar bl. a. anset: ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 9 Marts 1918 i Medfør af

Færdig fra Trykkeriet den 20 April 1921.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 5.

Torsdag den 31 Marts.

Straffelovens § 241 efter dens § 238 som for 2den Gang begaaet Hæleri, jfr midlertidig Straffelovs § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage; herved bemærkes dog, at Tiltalte rettelig burde være dømt efter § 238 for 1ste Gang begaaet Hæleri, og ved Københavns Byrets Dom af 10 Februar 1920 efter Værnepligtslovens § 41 og i Medfør af dens § 28 efter Lov 7 Maj 1881 § 98 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage.

ad I. Tiltalte har erkendt, hvad der stemmer med det iøvrigt Oplyste, at have gjort sig skyldig i det anførte Bedrageri under de i Anklageskriftet angivne Omstændigheder.

ad II. Tiltalte, der ved sin Anholdelse overfor Politiet nægtede at have afkøbt Domfældte Pedersen noget som helst, har senere under Sagen erkendt, at han af Pedersen har modtaget følgende Effekter:

- a) Slipset under Nr 1,
- b) Et Jakkesæt til Værdi 65 Kr af de under Nr 2 nævnte Beklædningsgenstande,
- c) En af de under 4 nævnte Overfrakker,
- d) To af de under Nr 5 nævnte Piber,

men han har paastaat at have været i god Tro med Hensyn til Retmæssigheden af Pedersens Besiddelse af Effekterne. For de øvrige i Anklageskriftet nævnte Genstandes Vedkommende nægter han at have været i Besiddelse af nogen af dem og nægter i det Hele at kende noget til disse.

Angaaende Tiltaltes Forhold til de under Nr 6 omhandlede Skind foreligger i Sagen Følgende:

Ved Byrettens Dom af 4 December 1920 er Paul Laurits Pedersen, Aksel Jensen og Møller efter egen Tilstaaelse dømt som Gerningsmænd til det her omhandlede Tyveri, og samtlige disse Domfældte har under Sagen overensstemmende forklaret, at Tiltalte 2 Dage efter Tyveriets Begaaelse indfandt sig i Møllers Logis, hvor han fik udleveret 3 af de stjaalne Bundter Skind, som han førte bort, at Jensen og Møller umiddelbart efter pakkede 5 Bundter Skind i en Møller tilhørende Spaankuffert, som de efter Aftale med Tiltalte bragte til Parcelbroen, hvor Tiltalte lidt efter kom til Stede og modtog dem og kørte bort med dem,

a t Tiltalte samme Aften i Møllers Logis modtog først 4 og derefter de sidste 5 Bundter Skind, som han førte bort, a t Tiltalte under et af disse Besøg hos Møller lovede de Domfældte 1200 Kr for alle Skindene, idet han udtalte, at det var en Grosserer, som han dog ikke vilde navngive, der fik Skindene, a t han af dette Beløb foreløbig har betalt dem 200 Kr, samt a t det heromhandlede Indbrud blev foretaget, fordi Tiltalte tidligere overfor Pedersen havde udtalt, at hvis de engang kunde faa fat i noget Skind, havde han en god Køber til dem. Hvad der er blevet af Skindene, mangler der under Sagen Oplysning om, bortset fra 2 Stk Skind, der er forefundet hos to af de i Sagen Domfældte.

Tiltalte har nægtet Rigtigheden af de Domfældtes her angivne Forklaring, forsaavidt den vedrører ham.

Ved disse overensstemmende Forklaringer i Forbindelse med den Omstændighed, at der ved Ransagning i Tiltaltes Hjem er fundet en Kurvekuffert, der maa antages at være identisk med den Møller tilhørende Kuffert, der, indeholdende de 5 Bundter Skind, ifølge de Domfældtes Forklaringer blev overleveret Tiltalte ved Parcelbroen, maa det imidlertid anses tilstrækkeligt bevist, at Tiltalte har tilforhandlet sig de 17 Bundter Skind, som han efter alt Foreliggende maa have været klar over var Tyvekoster.

Med Hensyn til Overfrakken under Nr 4, som Tiltalte har erkendt at have købt af Pedersen, benægtede han oprindeligt at kende noget til denne, og først efter at være konfronteret med den Person, til hvem Tiltalte havde videresolgt den, tilstod han at have købt Frakken af Pedersen for 60 Kr, men paastod, at han havde været i god Tro med Hensyn til Pedersens Adkomst til Frakken, en Forklaring, som det dog findes ubetænkeligt at forkaste, naar henses til den lave Pris, han gav for den, og til, at han, hvad han har erkendt, var vidende om, at den ikke passede Pedersen, som han vidste var Tobaksarbejder og saaledes ikke handlede med brugte Klæder.

Hed Hensyn til samtlige øvrige Effekter gaar Pedersens Forklaring ud paa, at han har solgt og leveret disse til Tiltalte, og at denne efter Pedersens udtrykkelige Udtalelse herom var fuldt vidende om, at Effekterne var stjaalet.

Naar henses til, at Tiltalte som ovenfor imod hans Benægtelse statueret maa anses at have gjort sig skyldig i Hæleri med Hensyn til Skindene og Overfrakken, findes det uden Betænkelighed at lægge Pedersens Forklaring i dens Helhed til Grund for Paadømmelsen og at statuere, at Tiltalte har modtaget samtlige de i Anklageskriftet nævnte Effekter, vidende om, at de var stjaalet. Herefter og under Hensyn til Omfanget af den af Tiltalte udviste hæleriske Virksomhed, vil han være at anse i Medfør af Straffelovens § 241, 1 Stk, efter dens § 239 som for 2den Gang begaaet Hæleri samt efter Straffelovens § 253 med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder. Tiltalte vil derhos have at betale Sagens Omkostninger, derunder i Forsvarersalær 75 Kr.

Ved Højesterets Dom af 31 Marts 1921 i Sag R Nr 282/1920 (**Rigsadvokaten mod Frits Oisen**) blev Tiltalte for 3die Gang begaaet simpelt Tyveri i Medfør af Straffelovens § 231 I anset med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

I Højesteretsdommens Præmisser findes følgende Bemærkning:

»Efter den Anledning, Sagen giver, bemærkes, at det Sagfører Larsen som beskikket Forsvarer under et i Sakskøbing optaget Reassumtionsforhør tilkommende Salær vil være at fastsætte af Dommeren i Retskreds Nr 29 Sakskøbing Købstad m. v.«

R Nr 42/1921.

Rigsadvokaten

mod

Lars Peter Hovgaard (Forsv.: Graae),

der tiltales for Dokumentfalsk.

Vestre Landsrets Dom af 12 Januar 1921: Tiltalte Lars Peter Hovgaard bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder. I Erstatning til Aktieselskabet Privatbanken for Viborg og Omegn betaler Tiltalte 1312 Kr 50 Øre tilligemed Renter heraf 6 pCt aarlig fra den 29 Juni 1920, indtil Betaling sker. Saa udreder han og Sagens Omkostninger og derunder i Vederlag til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører Sørensen, 350 Kr. Den idømte Erstatning udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret under Medvirkning af Nævninger afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte, der gør gældende, at den ham idømte Straf er for høj, dels af det Ofentlige til Skærpelse af Straffen.

I Henshold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Lars Peter Hovgaard til Højesteretssagfører Graae 60 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag er Lars Peter Hovgaard, der er født den 28 September 1872, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, sat under Tiltale for Dokumentfalsk og Bedrageri.

Ved den af Nævningerne afgivne Kendelse, der lægges til Grund for Paadømmelsen, er Tiltalte fundet skyldig i den ham paasigtede Overtrædelse af Straffelovens § 268, 1 Stk. *) ved i Slutningen af Juni Maaned f. A. falskelig at have kvitteret med anden Mands Navn, nemlig Navnet S. P. Houmand, paa en den 22 Juni f. A. af Dansk Kartoffel-dyrkerforening, København, paa Den danske Andelsbank, København, til Ordre S. P. Houmand, Haldrup, udstedt Check, stor 1312 Kr 50 Øre, af hvilken Check han derefter har gjort Brug saaledes, at Beløbet er blevet udbetalt den 29 Juni f. A. gennem Privatbanken for Viborg og Omegn, A/S.

Derimod har Nævningerne erklæret ham for ikke skyldig i det ham paasigtede Bedrageri.

For sit udviste Forhold vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 268, 1 Stk, med en Straf, der efter Omstændighederne findes passende at kunne bestemmes til Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder.

Efter derom nedlagt Paastand vil Tiltalte derhos være at tilpligte at betale i Erstatning til Aktieselskabet Privatbanken for Viborg og Omegn et Beløb af 1312 Kr 50 Øre tilligemed Renter heraf 6 pCt aarlig fra den 29 Juni 1920, indtil Betaling sker. Tiltalte vil endelig have at udrede Sagens Omkostninger og derunder i Vederlag til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten 350 Kr.

Fredag den 1 April.

Nr 8. Gaardejer, Frøhandler **Kr. Kristiansen (Selv)**
 mod
 fhv. **Møller Jørgensen (Ingen)**,

betræffende Spørgsmaalet om hvilken Pris Appellanten skal betale for et af Indstævnte købt Parti Tobak.

Middelfart Købstads og Vends Herred m. v. Rets Dom af 27 Juli 1920: Indstævnte, Gaardejer og Frøhandler Kr. Kristiansen af Indslev Taarup, bør til Citanten, fhv. Møller Jørgensen, Munkegaard, betale 6783 Kr tilligemed Renter 5 pCt p. a. fra 11 Juni 1919 til Betaling sker og Sagens Omkostninger med 100 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Østre Landsrets Dom af 26 November 1920: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger her for Retten betaler Appellanten, Gaardejer og Frøhandler Kr. Kristiansen af Ind-

---

*) Skal være 1 Led.

slev Taarup, til Indstævnte, fhv. Møller Jørgensen af Munkegaard, med 200 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold for Landsretten.

Højesterets Dom

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Gaard-ejer og Frøhandler Kr. Kristiansen, 10 Kroner.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Citanten, fhv. Møller Jørgensen af Munkegaard, gør under denne Sag gældende, at han i 1918 til Gaardejer og Frøhandler Kr. Kristiansen af Indslev Taarup solgte sin Tobak, der af Kristiansen skulde modtages i Slutningen af 1918 og betales med højeste Dagspris. Trods gentagende Paamindelser aftog Kristiansen ikke Tobakken; han lovede stadig at tage den; men det blev kun ved Løfter, indtil Citanten »kort Tid før« Forligsklagens Dato den 11 Juni 1919 fik Meddelelse fra Kristiansen om at levere Tobakken. Partiet udgjorde 1938 kg. I Stedet for at betale Partiet med den højeste Dagspris i Efteraaret 1918: 6 Kr 50 Øre kg, afregnede Kristiansen det kun med 3 Kr pr kg. Citanten paastaar sig herefter ved Dom hos Kristiansen tillagt Differencen 3 Kr 50 Øre pr kg for 1938 kg med ialt 6783 Kr tilligemed Renter 5 pCt p. a. fra Forligsklagens Dato den 11 Juni 1919 til Betaling sker og Sagens Omkostninger.

Indstævnte paastaar sig frifundet, idet han hævder, at han vel har købt Citantens Tobak til Dagsprisen paa Leveringstiden, men at denne skulde bestemmes af Indstævnte. Ved at aflevere Tobakken efter Indstævntes Opfordring og modtage Afregning med 3 Kr pr kg uden Indsigelse, har Citanten frafaldet ethvert yderligere Krav.

Med Bemærkning, at det hverken af Citanten eller Indstævnte er oplyst, paa hvilken Dato Afleveringen af Tobakken har fundet Sted, og at det derfor ikke af Sagen kan ses, hvor lang Tid der er hengaaet inden Citanten ved Udtagelse af Forligsklage i hvert Fald har tilkendegivet, at han ikke ansaa sig for fyldestgjort ved den skete Udbetaling, skønnes det at maatte paahvile Indstævnte at bevise, at Citantens Aflevering af Tobakken og Modtagelse af det af Indstævnte udbetalte Beløb var at opfatte som en Tilkendegivelse af, at han frafaldt yderligere Krav; da han ikke efter det Foreliggende har ført et saadant Bevis, vil hans Paastand i saa Henseende ikke kunne tages til Følge.

Det er in confesso, at Indstævnte har købt Citantens Tobak til Dagspris paa Leveringstiden. Spørgsmaalet er derfor for det Første om, hvorledes »Leveringstiden« bestemmes. Det maa anses for godtgjort, at Citantens Tobak var pakket og parat til Aflevering inden

Nytaa 1919; men Indstævnte hævder, at »Leveringstiden« maa forstaaes som det Tidspunkt, da han bestemmer sig til at modtage, hvilket Tidspunkt han paastaar sig berettiget til at bestemme. I denne Paastand kan der ikke gives Indstævnte Medhold; han maa i saa Fald være i Stand til at godtgøre, at der var truffet Aftale mellem Parterne om, at Leveringstiden og dermed Prisen skulde rette sig efter Køberens For-godtbefindende, idet en Antagelse om, at dette uden udtrykkelig Tilkendegivelse skulde være Tilfældet, ikke kan have Sandsynligheden for sig, idet Køberen herved vilde være i Stand til at spekulere paa Sælgerens Bekostning i en Udstrækning, som denne sidste ikke uden udtrykkelig Tilkendegivelse kan antages at have indrømmet ham. Da Indstævnte ikke har kunnet godtgøre, at en saadan Aftale er truffet, hvorved bemærkes, at der i det Hele taget ikke er affattet nogen Slutseddel om Handlen, vil der ikke kunne tages Hensyn til hans Paastand, om at »Leveringstiden« alene var at bestemme af ham. Efter Forholdets Natur maa »Leveringstiden« antages at være det Tidspunkt, da Sælgeren har erklæret sig beredt til at levere og bevislig har givet Køberen Underretning herom uden at Køberen har haft fyldestgørende, fra selve Forholdet hidrørende Grunde til at nægte Modtagelse, og da dette efter det Foreliggende maa antages at have været Tilfældet i December 1918, maa det være Dagsprisen paa dette Tidspunkt, der vil være at lægge til Grund ved Sagens Paadømmelse. Efter det Oplyste skønnes Citanten at have tilvejebragt Formodning for, at Tobakken har været af bedste Kvalitet, og at Dagsprisen for saadan Tobak paa det paa-gældende Tidspunkt har været 6 Kr 50 Øre pr kg, og da Indstævnte Intet har anført, der vil kunne afsvække denne Formodning, vil det af Citanten herom Angivne være at tage til Følge, og Indstævnte vil i det Hele taget være at dømme efter Citantens Paastand. Sagens Omkostninger vil Indstævnte have at godtgøre Citanten med 100 Kr. Intet Stempelforbehold.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt den 27 Juli 1920 af Retten for Middelfart Købstad m. v.

Striden mellem Parterne drejer sig om Leveringstiden for den under Sagen omhandlede Tobak, der skulde betales med Dagsprisen paa Leveringstiden, idet Appellanten, Gaardejer og Frøhandler Kr. Kristiansen af Indslev Taarup, hævder, at han vilkaarligt kunde bestemme Leveringstiden, medens Indstævnte, fhv. Møller Jørgensen af Munkegaard, hævder, at det ved Handlens Afslutning blev vedtaget, at Tobakken skulde aftages inden Udgangen af Aaret 1918.

Rigtigheden af Indstævntes Sagsfremstilling er i væsenlig Grad bestyrket ved de under Sagen afgivne Vidneforklaringer, og af nogle her for Retten fremlagte trykte Blanketter til Slutsedler, som Appellanten i alt Fald plejede at benytte ved Køb af Tobaksavl fremgaar det, at Appellanten efter disse betingede sig, at Tobakken skulde leveres

samme Aars Efteraar. Endvidere er det efter Proceduren for Underretten uimodsagt, at Indstævnte gentagne Gange har opfordret Appellanten til at aftage Tobakken. Da det nu ikke af Appellanten er godtgjort, at han ved Handlens Afslutning har betinget sig Ret til selv vilkaarligt at kunne bestemme Leveringstiden, og da det uden saadant Forbehold maa have Formodningen imod sig, at Indstævnte skulde have underkastet sig et slikt Vilkaar, maa der ved Sagens Paadømmelse gaas ud fra, at Appellanten har været pligtig til at aftage Tobakken inden Udgangen af Aaret 1918, og idet det efter det Oplyste maa antages, at Prisen for Tobak af den af Indstævnte leverede Kvalitet paa det angivne Tidspunkt har været Kr 6,50 pr kg, vil Appellanten, der ikke har godtgjort, at Indstævnte er gaaet ind paa at levere til et senere Tidspunkt end oprindelig aftalt mellem Parterne, saaledes at han skulde nøjes med Prisen paa den senere Leveringstid, være at tilpligte at betale Indstævnte det fordrede Beløb 6783 Kr med Renter heraf, som paastaet.

Den indankede Dom, der har samme Resultat, og hvis Bestemmelse om Sagens Omkostninger tiltrædes, vil herefter efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger her for Retten vil Appellanten derhos have at betale Indstævnte med 200 Kr.

R Nr 55/1921.

Rigsadvokaten
m o d

Carl August Thorvald Bavnild (Forsv.: Liebe),

der tiltales for Forbrydelse mod Sædeligheden.

Østre Landsrets Dom af 1 Februar 1921: Tiltalte Carl August Thorvald Bavnild bør straffes med Forbedringshusarbejde i 6 Aar og betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til Overretssagfører Anker-Jensen 80 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte, der gør gældende, at den ham idømte Straf er for streng, dels af det Offentlige til Skærpelse af Straffen.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Carl August Thorvald Bavnild til Højesteretssagfører Liebe 80 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under nærværende ved Retten for Skelskør Købstad og Vester Flakkebjerg Herred med Korsør Købstad og Landjurisdiktion samt Holsteinborg Birk forberedte Sag tiltales Carl August Thorvald Bavnild, der er født den 15 December 1896 og ikke forhen straffet, i Henhold til Anklageskrift af 5 Januar d. A. til Straf:

I. for Omgængelse mod Naturen med nedennævnte Dreng, der er født i Tiden fra den 23 Januar 1903 til den 4 Juni 1913, nemlig:*)

II. for ved uterligt Forhold at have krænket Blufærdigheden ved i Tiden fra Foraaret 1919 til Sommeren 1920 adskillige Gange at have udvist uterlig Adfærd overfor de ovennævnte Dreng:**)

samt yderligere overfor nedennævnte i Tiden fra den 30 Juli 1905 til den 27 Februar 1909 fødte Dreng, nemlig:***)

ved at beføle dem saavel udenpaa som indenfor Tøjet paa deres Laar og i deres Skridt.

Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste — navnlig de paagældende Drenges Forklaring — er det tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte under de i Anklageskriftet angivne Omstændigheder har gjort sig skyldig i samtlige de Forhold, for hvilke han tiltales, dog saaledes, at hans Forhold overfor den under Nr 19 nævnte Dreng, N N, efter det Foreliggende ikkun vil kunne tilregnes Tiltalte som et under Straffelovens § 185 faldende uterligt Forhold og hans Adfærd overfor de under Nr 6 og 10 nævnte Dreng, N N og N N, kun som Forsøg paa Omgængelse mod Naturen, medens paa den anden Side hans Forhold overfor de i Anklageskriftet sidstnævnte fire Dreng delvis tillige vil være at tilregne ham som Forsøg paa sidstnævnte Forbrydelse.

Idet endnu bemærkes, at Tiltalte ifølge sin med det iøvrigt Oplyste stemmende Tilstaaelse i flere Tilfælde med Magt har overvundet de paagældende Drenges Modstand mod at lade sig behandle af Tiltalte som sket, at Tiltalte, der var Medlem af Spejderkorpsen og i 1919 blev Tropsassistent ved dettes Afdeling i Køge, maa antages at have misbrugt denne sin Stilling til at indlade sig med flere af Drengene paa den beskrevne Maade, samt at Tiltalte ifølge en af Kredslægen i Korsør den 15 December f. A. afgivet Erklæring maa anses for fuldt tilregnelig i mental Henseende, vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 177, jfr tildels § 46, og efter dens § 185 efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 6 Aar, hvorhos han vil have at betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til den for ham for Landsretten beskikkede Forsvarer 80 Kr.

---

*) I Dommen nævnes derefter 21 Dreng, som Tiltalte sigtes for at have behandlet paa denne Maade.

***) Her nævnes Navnene paa 11 af de ovennævnte Dreng.

****) Her nævnes Navnene paa 4 andre Dreng.

R Nr 80/1921.

Rigsadvokaten

m o d

Hans Christian Hansen (Forsv.: V. Kondrup),

der tiltales for Tyveri, subsidiært for Hæleri.

Vestre Landsrets Dom af 16 Februar 1921: Fængslede Hans Christian Hansen bør hensættes til Tugthusarbejde i 3 Aar. Saa udreder han og Sagens Omkostninger og derunder i Vederlag til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører Jørgensen, 60 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paa-anket dels af Tiltalte, der gør gældende, at han ikke har gjort sig skyldig i det ham paasigtede Tyveri, dels af det Offentlige til Skærpelse af Straffen. Efter de foreliggende, i Dommen fremstillede Oplysninger maa der gaas ud fra, at Tiltalte har Ansvar eller Medansvar for det ham paasigtede Tyveri som Gerningsmand.

Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Hans Christian Hansen til Højesteretssagfører V. Kondrup 60 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under nærværende Sag tiltales Fængslede Hans Christian Hansen: principalt efter Straffelovens § 232 II for syvende Gang begaaet groft Tyveri, subsidiært efter Straffelovens § 241 I efter dens § 238 som for syvende Gang begaaet Hæleri.

Den principale Tiltale gaar ud paa, at Fængslede Natten mellem den 29 og 30 September 1920 har frastjaalet Skræddermester Martin Christensen et Jakkesæt og en Hat af samlet Værdi 55 Kr, der beroede i Bestjaalnes Butik i Sulsted, hvortil Fængslede skaffede sig Adgang ved Indstigning gennem et Vindue.

Den subsidiære Tiltale gaar ud paa, at Fængslede omkring 1 Oktober 1920 paa en Restauration i Nørresundby af en Mandsperson ved Navn Madsen, der ikke er kommet til Stede under Sagen, har modtaget fornævnte Effekter, uagtet han antog disse for stjaalne.

Fængslede er født den 8 November 1889 og har oftere været straffet, senest ifølge Kolding Købstads Ekstrarets Dom af 27 Juli 1918 efter

Straffelovens § 232 for simpelt 6te Gang begaaet Tyveri samt efter § 146, jfr § 52, og efter Lov 3 Marts 1860 § 2 og Bekendtgørelse Nr 141 af 21 Marts 1918 med Tugthusarbejde i 2 Aar.

Natten mellem den 29 og 30 September f. A. blev der ved Indbrud — Indstigning ad et Vindue, der var opbrudt med et Stemmejærn — frastjaalet Skræddermester Martin Christensen af Sulsted bl. a. et Jakkesæt og nogle Hatte.

Fængslede er fundet i Besiddelse af en Hat og en Laaneseddel paa et af Fængslede pantsat Jakkesæt, der af Bestjaalne er erklæret for hidrørende fra Tyveriet.

Et Sæt Tøj, der har tilhørt Fængslede, er fundet bortkastet i en Plantage ikke langt fra Gerningsstedet sammen med en Del Mærkesedler, hidrørende fra Bestjaalnes Butik.

Fængslede har om sin Adkomst til de stjaalne Genstande givet en Forklaring, hvorefter han skulde have faaet dem foræret af en Person ved Navn Madsen, som han traf i Beværtningen »Det blaa Hjørne« i Aalborg, hvilken Person trods Eftersøgning ikke har kunnet findes.

I Betragtning af det Anførte, særlig at Fængslede har været i Besiddelse af nogle af de stjaalne Koster, og den usandsynlige Forklaring han har givet om sin Adkomst til disse, i Forbindelse med hans Fortid, der kendetegner ham som tyvagtig, hvorved bemærkes, at hans tidligere Indbrudstyverier oftest er udøvet med Benyttelse af Stemmejærn, findes det ubetænkeligt at statuere, at han har gjort sig skyldig i det ham paa-sigtede Tyveri, for hvilket han vil være at anse efter Straffelovens § 232 for syvende Gang begaaet groft Tyveri med en Straf, der findes at kunne bestemmes til Tugthusarbejde i 3 Aar.

Det stjaalne Jakkesæt og den stjaalne Hat er vurderet til 55 Kr.

Erstatningspaastand er ikke nedlagt under Sagen.

Fængslede vil derhos have at udrede Sagens Omkostninger og derunder i Vederlag til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten 60 Kr.

Mandag den 4 April.

R Nr 137/1920. Aktieselskabet **Em. Z. Svitzers Bjergningsentreprise**
(David)

m o d

Aktieselskabet Aalborg Portland-Cementfabrik (Bülow),

betræffende Størrelsen af den Appellanten tilkommende Bjergeløn.

Sø- og Handelsrettens Dom af 1 Juni 1920: De Indstævnte, A/S Em. Z. Svitzers Bjergningsentreprise, bør til Sagsøgerne, A/S Aalborg Portland-Cement-Fabrik, betale 74 050 Kr 19 Øre med Renter 5 pCt p. a. fra 26 Februar 1920, indtil Betaling sker. Sagens Omkost-

ninger ophæves. Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 800 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Aktieselskabet Em. Z. Svitzers Bjergningsentreprise, til Indstævnte, Aktieselskabet Aalborg Portland-Cement-Fabrik, med 800 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Dampskibet »Arla«, der kom fra Newcastle med en Ladning Stenkul bestemt til Sagsøgerne, A/S Aalborg Portland-Cement-Fabrik, sank den 6 Februar 1917 i Limfjorden, og den 29 Marts s. A. afsluttedes Bjerningskontrakt mellem Skibets Fører og de Indstævnte, A/S Em. Z. Svitzers Bjergningsentreprise, hvorved disse paatog sig at bjerge Skib og Ladning til Aalborg (Rørdal) mod en Bjergeløn paa 45 pCt af Ladningens og 60 pCt af Skibets Værdi. Bjerningskontrakten indeholdt bl. a. følgende Bestemmelser:

»Inden det bjergede Skib fortsætter sin Rejse, bliver det Bjergedes Værdi — hvor Parterne ikke komme overens om andet — at bestemme ved retslig udmeldte Vurderingsmænd, hvis Vurdering bliver afgørende for Opgørelsen. Udgifterne ved Vurderingsforretningen, saavel som ved eventuel Overskønsforretning, bæres af Skib og/eller Ladning, uden Hensyn til, hvem der har foranlediget Forretningen afholdt

Parterne er enige i, at alle Spørgsmaal vedrørende denne Kontrakt, dens Oprettelse og Fortolkning, er at afgøre efter de om disse Forhold gældende danske Retsregler.

Efter at to af Retten udmeldte Skønsmænd havde besigtiget den bjergede Ladning, fastsatte de den 17 Juli 1917 »Markedsværdien, d. v. s. en-gros Salgsprisen« af Kulladningen i ubeskadiget Stand til 235 Kr pr Ton à 1016 kg dansk Vægt. 31 Juli fastsatte Skønsmændene Kullenes Mindreværdi paa Grund af deres store Vandindhold til Kr 9,28 pr Ton.

Idet man herefter gik ud fra, at Værdien af den beskadigede Kulladning, ialt 2 419 750 kg, androg 225 Kr 72 Øre pr Ton, blev der den 6

August 1917 af Cementfabriken udbetalt Bjergningsentreprisen en Bjergeløn af 241 913 Kr 08 Øre — Kr $225,72 \times 2\,419\,750/1016 \times 45/100$. I den samme Dag af Bjergningsentreprisen udstedte Kvittering blev der gjort følgende Bemærkning:

»Em. Z. Svitzers Bjergningsentreprise forpligter sig ved sin Underskrift herpaa til, naar en Dispache over Havariet foreligger, indesluttende en Beregning af Bjergelønnens Størrelse, da at anerkende denne Afgørelse som bindende for Parterne, og eventuelt tilbagebetale den i Dag for meget betalte Bjergeløn (plus Renter) paa Ladning inklusiv Fragt i Henhold til Dispachens Beregning eller retslig Afgørelse.«

Den 7 September 1918 udfærdigedes Dispache, hvori i Henhold til den fornævnte Skønforretning opførtes den Bjergningsentreprisen tilkommende Bjergeløn med Kr 241 913,08, hvorhos det paalagdes Ladningen at udrede som sin Part af Havarie-Grosse Kr 250 340,51. Efter Forhandling med Kaskoassurandøren anerkendte Ladningsejerne denne Dispache overfor Skibet, mod at Kaskoassurandøren indvilgede i, »at en eventuel Reduktion af Svitzers Bjergeløn for Ladningen udelukkende kom Ladningen tilgode.«

Kullene var af Cementfabriken indkøbt til en Pris af 27 sh pr Ton, medens Fragten androg 55 Kr pr Ton. Ladningen var ved Afsejlingen opgjort til 2346 Tons, hvoraf kun 2200 Tons var assureret. Ladningsassurandørerne nægtede derhos at bære Risikoen for indtruffet Værdistigning paa Kullene. Ved en af en Dispachør udfærdiget Assuranceberegning blev Ladningsassurandørernes Ansvar opgjort til 68 334 Kr 74 Øre.

Cementfabriken søgte at afhænde den bjergede Kulladning, efter dens Anbringende fordi Kullene paa Grund af den høje Bjergeløn vilde blive for dyre at anvende i Forhold til den gældende Cementpris, og i Midten af Juni blev Ladningen solgt til A/S De danske Sukkerfabriker for 231 Kr pr Ton fob Aalborg med Fradrag i Vægten af Vandindhold over 3 pCt.

I Skrivelse af 30 Juni 1917 meddelte Sukkerfabrikerne Cementfabriken, at de havde overdraget Kontrakten vedrørende Kulladningen til Aalborg Kommune, men den 7 Juli meddelte Aalborg Byraad Cementfabriken, at det paagældende Byraadsudvalg ikke havde akcepteret Ladningen.

Cementfabriken forlangte derefter Handlen opfyldt, men i Skrivelse af 18 September 1917 meddelte Indenrigsministeriet Cementfabriken, at Ministeriet maatte anse den betingede Pris af 231 Kr pr Ton for at være stridende mod Bestemmelserne i Indenrigsministeriets Bekendtgørelser Nr 41 af 1 Februar 1917 og Nr 265 af 19 Maj s. A. om Foranstaltninger til Forebyggelse af utilbørlig Udnyttelse af Konjunkturerne, og i Skrivelse af 24 s. M. til Sukkerfabrikerne erklærede Ministeriet, at Sukkerfabrikerne under Hensyn til ommeldte Bekendtgørelser ikke var berettiget til at opfylde Handlen.

Der blev derefter forhandlet mellem Indenrigsministeriet og Cementfabriken om Sagen, men Ministeriet fastholdt sin Stilling.

Cementfabriken og Sukkerfabrikerne enedes da om, at Kullene til en Pris af Kr 160,00 pr Ton skulde overtages af Cementfabriken selv,

saaledes at denne Pris havde samme Virkning mellem Parterne som et Auktionssalg. Ministeriet godkendte denne Ordning og maa saaledes antages at have tilladt, at Prisen paa Kullene blev fastsat til 160 Kr pr Ton. Efter Cementfabrikens Opgørelse staaer Ladningen den i Kr 374 258,15, medens den, hvis Prisen sættes til Kr 160 pr 1000 kg, har en Værdi af 373 028 Kr 64 Øre, hvorefter Fabriken vil faa et Tab paa Ladningen af 1229 Kr 51 Øre.

Under nærværende Sag har Cementfabriken anført, at Bjergelønnen efter det Foreliggende er beregnet af en for høj Værdi, idet den bjergede Ladnings Værdi ikke kan sættes højere end den af Indenrigsministeriet anerkendte Pris af 160 Kr pr Ton. Idet Ladningens Værdi regnet efter en Pris af 160 Kr pr Ton andrager Kr 373 028,64, hvoraf Bjergeløn 45 pCt udgør Kr 167 862,89, medens den udbetalte Bjergeløn som anført andrager Kr 241 913,08, paastaar Cementfabriken Bjergningsentreprisen dømt til at tilbagebetale Differencen Kr 74 050,19 eller et efter Rettens Fastsættelse af Ladningens lovlige Pris bestemt Beløb tilligemed Renter af det tilkendte Beløb 6 pCt p. a. fra den 6 August 1917, til Betaling sker.

Den indstævnte Bjergningsentreprise har paastaet sig frifundet, idet den bl. a. har gjort gældende, at det i Bjergningskontrakten er vedtaget, at Skønsmændenes Vurdering skulde være afgørende for Opgørelsen af det Bjergedes Værdi, og at Cementfabriken maa respektere Skønsmændenes Værdiansættelse, da den har akkviesceret ved Skønsmændenes Vurdering uden at forlange Overskøn. Endvidere har Bjergningsentreprisen anført, at Bjergelønnen er betalt uden noget Forbehold af Betydning i den under Sagen omhandlede Forbindelse, idet Tilføjjelsen i Kvitteringen af 6 August 1917 kun var Udtryk for, at man, hvis Dispachen var uoverensstemmende med Grundlaget for Beregningen, ved Udbetalingen skulde regulere Udbetalingen overensstemmende med Dispachen. De Indstævnte mener fremdeles, at det af den nævnte Kvitterings Indhold fremgaar, at eventuelle Indsigelser skulde fremsættes, naar Dispachen forelaa, hvorfor Cementfabriken, der først i Januar Maaned dette Aar har fremsat Krav om Tilbagebetaling, maa være afskaaret fra saa sent, som det er sket, at fremkomme med sit Krav. Endelig har Bjergningsentreprisen anført, at Cementfabrikens Krav savner materielt Grundlag, idet den, hvis den skulde have købt Kul, maatte have betalt Markedsprisen, der er angivet i Skønnsforretningen, samt at den af Ministeriet godkendte Individualpris for de omhandlede Kul efter Cementfabrikens egen Opgørelse næsten fuldtud indeholder Dækning for den faktisk udbetalte Bjergeløn.

Subsidiært har Bjergningsentreprisen paastaet, at der kun tilkendes Sagsøjerne Renter 5 pCt p. a. fra Stævningens Dato, den 26 Februar d. A., af det Beløb, der maatte tilkendes dem.

Processen har været anmeldt for Indenrigsministeriet og A/S De danske Sukkerfabriker, der begge har givet Møde under Sagen.

Foreløbig bemærkes, at der ved den anførte i Kvitteringen af 6 August 1917 skete Tilføjjelse vel ikke kan antages særlig at være tænkt paa det under nærværende Sag omhandlede Forhold, men at Tilføjjelsen dog er saa vidtgaende efter sit Indhold, at den er Udtryk for, at Betalingen ikke var endelig, hvorfor Cementfabriken findes at maatte have

Adgang til ventuelt at kræve Udbetalingen reguleret uden at kunne være afskaaret herfra ved den stedfundne Betaling.

Hvad angaar den ovenfor fremhævede Passus i Bjergningskontrakten angaaende Fastsættelsen af det Bjergedes Værdi, kan det ikke antages, at den skulde indeholde Hjemmel for, at Værdien af det Bjergede skulde fastsættes ved Skønnet paa en saadan Maade, at Retten er udelukket fra at tage den virkelige Værdi i Betragtning, saafremt Forudsætningen for Skønsmændenes Vurdering oplyses at være uoverensstemmende med de faktiske Forhold; det bliver derfor at undersøge, om den ved Skønnet angivne Værdi rettelig er lagt til Grund ved Fastsættelsen af Bjergelønnen.

Skønsmændene har i Anledning af en fra Cementfabriken fremsat Forespørgsel udtalt Følgende i Skrivelse af 19 August 1919 til Cementfabriken:

»I Anledning af den til os i Deres ærede Skrivelse af 12 Juli rettede Forespørgsel skal vi tillade os at meddele, at vi i sin Tid besvarede det os stillede Spørgsmaal om Markedsværdien d. v. s. en-gros Salgsprisen af Kulladningen pr S/S Arla under følgende Forudsætninger:

At der i vort Svar skulde lægges til Grund den gældende f. o. b. Pris for Kul af paagældende Art, indkøbt og afskibet indenfor en normal Tidsfrist inden den vedtagne Ankomstdag den 7 Juli 1917. Denne f. o. b. Pris ansatte vi til Kr 20,00 pr Ton.

At der hertil skulde tillægges Fragt i Overensstemmelse med de Fragtrater, der betaltes og iøvrigt var gældende paa dette Tidspunkt, altsaa for omtrent samtidigt ankommende Ladninger. Denne Fragtrate ansatte vi til Kr 210,00 pr Ton.

Yderligere beregnedes en Assuranceudgift af ca Kr 2,50 pr Ton og endelig tillagdes

en Avance for Salg af hele Ladninger, altsaa beregnet som et cif. Salg til Dækning af alle andre Udgifter end f. o. b. Pris, Fragt, og Assurance ca 1 pCt inklusive Salgsavance lig Kr 2,50 pr Ton, hvorefter vort Svar afgaves som Kr 235,00 pr Ton à 1016 kg dansk.

Ved Ansættelse af denne Markedsværdi formener vi ikke at være i Uoverensstemmelse med nogen ministeriel Bekendtgørelse.

Spørgsmaalet om hvorledes, og til hvilken Pris De kunde have afsat Ladningen, beregnet efter Deres oprindelige Indkøbspris og den ved Befragningen af S/S Arla fastsatte Fragt, naar Hensyn tages til de ministerielle Forordninger, har ikke været os forelagt, og en Forelæggelse for Skønsmænd af dette Spørgsmaal vilde ogsaa synes overflødig.

Herefter synes Skønsmændene ved deres Værdiansættelse særlig at have taget i Betragtning, til hvilken Pris de omhandlede Kul kunde købes, uden at tage Hensyn til, at de under de ekstraordinære Forhold gældende særlige Bestemmelser kunde influere paa Salgsprisen for den individuelle Ladning.

Da det af det efter Skønnsforretningen Passerede fremgaar, at Ladningen ikke maatte sælges til den af Skønsmændene angivne Pris, og det efter det under Sagen Oplyste maa antages, at Ladningen ikke maatte afhændes til højere Pris end den af Indenrigsministeriet god-

kendte, 160 Kr pr Ton, findes den sidstnævnte Pris at burde lægges til Grund ved Bestemmelsen af Bjergelønnen.

Idet der ikke findes Hjemmel til af Hensyn til den lange Tid, Cementfabriken har ladet hengaa, før den rejste sit Krav mod Bjergningsentreprisen, at betage Cementfabriken sin Ret til at kræve den for meget betalte Bjergeløn tilbage, vil Bjergningsentreprisen være at dømme til at tilbagebetale det af Cementfabriken paastaede Beløb, efter Omstændighederne dog kun med Renter 5 pCt p. a. fra Stævningens Dato, den 26 Februar 1920, indtil Betaling sker.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Tirsdag den 5 April.

Nr 7. Købmand **M. Goldberg**, Stockholm (Harboe)

mod

Grosserer **I. Schneeberg** (Ingen),

betræffende Indstævntes Pligt til at udrede Erstatning til Appellanten for Misligholdelse af en Handel om et Parti Damestrømper.

Sø- og Handelsrettens Dom af 20 Maj 1919: Indstævnte, Grosserer I. Schneeberg, bør til Sagsøgeren, Købmand M. Goldberg, Stockholm, betale 1000 Kr svensk Mønt med Renter 6 pCt p. a. fra 25 Maj 1917, til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Hovedappellanten har ikke givet Møde for Højesteret, og der bliver derfor allerede som Følge heraf ikke Spørgsmaal om at tilkende ham en højere Erstatning end den, der er tillagt ham ved den indankede Dom. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Kontraappellanten, Grosserer I. Schneeberg, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Med Faktura af 10 Maj 1917 solgte Indstævnte, Grosserer I. Schneeberg, til Sagsøgeren, Købmand M. Goldberg, Stockholm, bl. a. 136½ Dusin Damestrømper til en Pris af 24 svenske Kr pr Dusin. De paa-

gældende Varer beroede hos Speditionsfirmaet C. M. Hallbäck & Sønner i Malmø. I Skrivelse af 11 Maj s. A. anmodede Sagsøgeren dette Firma om at opgive ham Vægten paa Partiet i Brutto, Netto og Netto Netto, hvilke Vægtopgivelser det var af afgørende Betydning for ham at kende. Sagsøgeren gentog denne Anmodning i Skrivelse til Firmaet af 14 s. M. og gav her nærmere Anvisning paa, hvorledes Vejningen skulde foretages, hvorved han tilføjede, at det maatte iagttages, om hver Karton indeholdt 1 eller $\frac{1}{2}$ Dusin Strømper. Speditionsfirmaet sendte under 15 s. M. de ønskede Vægtangivelser og bemærkede i Skrivelsen, at Partiet havde indeholdt 136 Kartons = 68 Dusin. Den 25 Maj betalte Sagsøgeren Indstævnte Købesummen for Partiet. Dette blev derefter sendt fra Malmø til Petrograd, og i en Skrivelse fra et derværende Speditionsfirma af 7 September 1917 til Sagsøgeren blev det meddelt denne, at Partiet havde omfattet 105 Kartons à $\frac{1}{2}$ Dusin. Sagsøgeren reklamerede i Skrivelse af 19 Oktober 1917 til Indstævnte og bemærkede, at han først nu var blevet opmærksom paa, at Firmaet Hallbäck & Sønner havde opgivet Partiet til 68 Dusin. Samtidig gjorde han gældende, at da han havde betalt for 136 Dusin, maatte Indstævnte være pligtig til at godtgøre ham for manglende 68 Dusin à 24 svenske Kr, ialt 1632 Kr + Gebyr for erhvervet Udførselstilladelse à 50 Øre pr Dusin = 34 Kr + tabt Fortjeneste 20 pCt = 333 Kr 20 Øre eller ialt svenske Kr 1999,20.

Indstævnte svarede hertil i Skrivelse af 27 Oktober s. A., at han ikke kunde tro, at Firmaet Hallbäck & Sønners Opgivelse var rigtig, og at han vilde tage til Malmø for nærmere at undersøge Sagen. Sagsøgeren har anbragt, at han ikke fik Meddelelse om, hvad der kom ud af disse Undersøgelser og har derefter under denne Sag paastaet Indstævnte dømt til at betale ham det nævnte Beløb 1999 Kr 20 Øre svensk Mønt med Renter 6 pCt p. a. fra 25 Maj f. A.

Indstævnte har procederet til Frifindelse. Subsidiært har begge Parter nedlagt forskellige Paastande.

Indstævnte har for det Første gjort gældende, at Sagsøgeren der af Firmaet Hallbäck & Sønner den 15 Maj 1917 fik Meddelelse om, at Partiet kun indeholdt 68 Dusin, har reklameret for sent, og at denne for sene Reklamation navnlig har bevirket, at en Undersøgelse af, hvor meget Partiet indeholdt — hvilken Undersøgelse uden Vanskelighed kunde være foretaget, medens Partiet endnu befandt sig i Malmø — er vanskeliggjort.

Retten kan ikke give Indstævnte Medhold i at Sagsøgeren paa Grund af for sen Reklamation skulde være afskaaret fra at gøre det indtalte Krav gældende. Dels fremgaar det af Sagen, at det Sagsøgeren ved sine Henvendelser til Firmaet Hallbäck & Sønner øn-

Færdig fra Trykkeriet den 27 April 1921.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 6.

Tirsdag den 5 April.

skede at faa Oplysning om, udelukkende var Vægten af Partiet, og dels har Indstævnte i sin Skrivelse af 27 Oktober 1917 ikke overfor Sagsøgeren gjort gældende, at Reklamation fra dennes Side var for sent fremsat.

Indstævnte har dernæst anbragt, at det solgte Parti i Virkeligheden har indeholdt 136 Dusin som paa Fakturaen af 10 Maj 1917 anført.

Retten finder paa Grundlag af Firmaet Hallböck & Sønners Erklæring af 15 Maj 1917 og det russiske Speditørfirmas Erklæring af 7 September s. A., at det maa antages, at de enkelte Kartons kun har indeholdt $\frac{1}{2}$ Dusin hver, og at det solgte Parti ikke har omfattet det paa Indstævntes Faktura af 10 Maj 1917 opgivne Antal Dusin Strømper.

Sagsøgeren findes derfor berettiget til Erstatning hos Indstævnte. Med Hensyn til denne Erstatnings Størrelse findes det imidlertid efter de opgivne Vægtangivelser betænkeligt at lægge Hallböck & Sønners Erklæring til Grund. Begge Parter har anstillet forskellige Vægtberegninger, der skal gøre det mest sandsynligt, efter Sagsøgerens Anbringende at det solgte Parti kun har omfattet 68 Dusin, og efter Indstævntes Anbringende at Partiet har omfattet 136 Dusin.

Retten finder imidlertid ikke at kunne tillægge nogen af disse Beregninger afgørende Betydning. Paa Grundlag af de foreliggende Oplysninger og i Betragtning af, at et nærmere Bevis for Partiets Omfang maa antages at kunne have været tilvejebragt, forinden Varerne blev afsendt fra Malmø til Petrograd, saafremt Sagsøgeren straks havde været opmærksom paa, at Partiet i Skrивelsen fra Hallböck & Sønner af 15 Maj 1917 blev opgivet til 136 Kartons = 68 Dusin, hvorfor det forsaavidt maa gaa ud over ham, at nærmere Bevis ikke nu kan tilvejebringes, findes Erstatningen, der vil være at bestemme skønsmæssigt, ikke at kunne fastsættes til noget større Beløb end 1000 Kr svensk Mønt. Dette Beløb vil Indstævnte herefter være at dømme til at betale Sagsøgeren med Renter som paastaet.

Sagens Omkostninger, som Parterne har paastaet sig tilkendt hos hinanden, vil efter Omstændighederne være at ophæve.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

R Nr 240/1920. Direktør Frode H. Lund (Fenger)

mod

Roskilde Kommune (Ingen),

betræffende Lovligheden af en for et Appellanten paalignet Skattebeløb foretaget Udpantning i hans Hustrus Særeje.

København's Byrets Fogedkendelse af 4 Juni 1920: Thi blev for Rekvisitus under Forbehold af Enhvers lovlige Ret dekretet Udpantning i de registrerede Effekter og den ommeldte Lystkutter med alt Tilbehør til Dækning af det æskede.

Østre Landsrets Dom af 10 September 1920: Den paaankede Fogedkendelse bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Landsretten bør Appellanten, Direktør Frode H. Lund, betale de Indstævnte, Roskilde Kommune, med 200 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afgivelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold her for Retten.

Højesterets Dom.

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

For Højesteret har Appellanten begrænset sin Paastand om Udpantningsforretningens Ophævelse til kun at omfatte Udpantningen i de til 6955 Kroner vurderede Effekter, der bestaar af forskelligt Indbo og som Særeje tilhører hans Hustru.

Efter Indholdet af Bestemmelserne i midlertidig Lov Nr 62 af 1 Marts 1920 § 13 og denne Bestemmelses Forhistorie maa det antages at være en Betingelse for Adgangen til Udpantning i Hustruens Særeje, at hun har samlevet i Ægteskab med Manden i det Skatteaar for hvilket Skatten er paalignet. Idet det nu er uomtvistet, at Appellantens Ægteskab først er indgaaet efter Udlobet af de Skatteaar, som nærværende Sag drejer sig om, vil Udpantningsforretningen i Overensstemmelse med hans Paastand være at ophæve, forsaavidt Udpantningen er foretaget i de ovennævnte Indboeffekter, medens Forretningen iøvrigt vil være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Landsretten vil være at ophæve. Sagens Omkostninger for Højesteret findes Indstævnte at burde betale til Appellanten med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Den paaankede Udpantningsforretning bør være ophævet, forsaavidt Udpantning er foretaget i de ovennævnte, til 6955 Kroner vurderede Indbogenstande, men iøvrigt bør den ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Landsretten ophæves. Sagens Omkostninger for Højesteret

betaler Indstævnte, Roskilde Kommune, til Appellanten, Direktør Frode H. Lund, med 400 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Københavns Byrets Fogedkendelse af 4 Juni 1920 blev der for kommunal Tillægsskat for Aaret 1918—1919 11 328 Kr 58 Øre og Erhvervsskat for Aaret 1919—1920 290 Kr 33 Øre, som Direktør Frode H. Lund skyldte Roskilde Kommune, samt for paaløbne Omkostninger dekretet Udpanning i en Del til 6955 Kr vurderede Effekter og i en til 12 000 Kr vurderet Lystkutter.

Denne Kendelse har Lund paaanket her for Retten, hvor han har paastaaet den omstødt, under Anbringende af, at de førstnævnte Effekter, der ifølge tinglæst Ægtepagt som Særeje tilhører hans Hustru, ikke efter Bestemmelsen i Lov Nr 62 af 1 Marts 1920 § 13 skal tjene til Fyldestgørelse for Skat, der er paalignet uden Hensyn til Hustruens Formue, og dette har ikke været Tilfældet, idet Ægteskabet først er indgaaet i Maj 1920. Fremdeles anfører han, at Kutteren er haandpantset til Nordisk Bank.

Roskilde Kommune har paastaaet Kendelsen stadfæstet, dels fordi den nævnte Ægtepagt under Hensyn til den fornævnte Lovbestemmelse ikke er til Hinder for Udpanningens Foretagelse, dels fordi Lund ikke har bevist, at gyldig Haandpantssætning af Kutteren er foretaget.

I Henhold til den citerede Lov har Roskilde Kommune været berettiget til at lade Udpanning for Skat foretage i de Hustruen tilhørende Effekter, efter at den forgæves havde været søgt foretaget i Mændens Ejendele, og da Appellanten ikke har godtgjort, at den ommeldte Lystkutter er pantsat, vil den paaankede Fogedkendelse være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Landsretten vil Appellanten have at betale Indstævnte med 200 Kr.

Nr 74.

Rigsadvokaten

m o d

Carl Anton Nicolai Lawaetz (Forsv.: Møldrup),

der tiltales for Overtrædelse af Indenrigsministeriets Bekendtgørelse Nr 559 af 1 November 1918 vedrørende Befolkningens Forsyning med Mælk.

Arts-Skipplinge Herreders Politirets Dom af 15 September 1919: Tiltalte, Godsejer Carl Anton Nicolai Lawaetz, bør til Statskassen bøde 5000 Kr og betale Sagens Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Østre Landsrets Dom af 14 November 1919: Tiltalte, Godsejer Carl Anton Nicolai Lawaetz, bør til Statskassen bøde 500 Kr og betale Sagens Omkostninger, derunder Salær til Overretssagførerne J. L. Nathansen og Fru Henny Magnussen her for Retten, 50 Kr til hver. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, maa det billiges, at Tiltalte er fundet skyldig i Overtrædelse af Bestemmelserne i § 9 i Bekendtgørelse Nr 559 af 1 November 1918. Den af Tiltalte herefter i Medfør af Lov Nr 278 af 16 November 1914, jfr Lov Nr 604 af 7 December 1917, forskyldte Straf findes at burde bestemmes til en Bøde af 3000 Kroner til Statskassen. I Henseende til Sagens Omkostninger vil Dommen være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

- Carl Anton Nicolai Lawaetz bør til Statskassen bøde 3000 Kroner. I Henseende til Sagens Omkostninger bør Landsrettens Dom ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Møldrup 200 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under denne for Arts-Skipplinge Herreders Politiret indankede Sag tiltales Godsejer Carl Anton Nicolai Lawaetz for Overtrædelse af Indenrigsministeriets Bekendtgørelse Nr 559 af 11 November 1918.

Tiltalte er født den 27 Marts 1868 og har ikke tidligere været straffet for lignende Forseelser.

Ifølge Tiltaltes Forklaring og det iøvrigt Oplyste er Følgende bevist:

Tiltalte, der fra sin Ejendom, Kalundborg Slots Ladegaard, der ligger umiddelbart op til Købstadens Gade, leverede Mælk til Beboerne i Kalundborg Købstad og Landdistrikt, forhøjede fra den 13 Maj 1919, da Statens Tilskud af 8 Øre pr Liter Sødsmælk var blevet nedsat til 2 Øre, sin Detailpris for Sødsmælk fra 38 Øre til 44 Øre pr Liter, uden at sidstnævnte Pris var approberet af de stedlige Prisreguleringskommissioner, hvem han dog som sædvanligt holdt underrettet om Prisen.

Efter at den overordentlige Kommission af 8 August 1914, for hvem Forholdet blev indklaget, ved sit Mælkeudvalg den 4 Juni 1919 havde fastsat en Detailpris af 40 Øre pr Liter ved Salg af Sødmælk i Kalundborg Købstad og Landdistrikt, nedsatte Tiltalte atter Prisen paa Sød-mælk, der afhentedes paa Kalundborg Slots Ladegaard, til 40 Øre pr Liter, men bekendtgjorde samtidig, at han, der hidtil havde ladet Mælken udbringe til Beboerne Morgen og Eftermiddag ved Hjælp af tre Mælke-vogne, stillede Mælkekuske og Mælkevogn til Beboernes Disposition, saaledes at disse selv maatte træffe Aftale med Kuskene om Levering af bestilte Varer og Betaling og Afhentning af samme. Med Kuskene, der hidtil havde været lønnet med 6 pCt af Salgsbeløbet, traf han derhos Aftale om, at de laante og indestod for Hest og Vogn m. v., som de kun maatte bruge til Afhentning af Mælk til hans hidtidige Kunder. Kuskene opkrævede derefter 4 Øre pr Liter hos Kunderne for Tilbrin-gelsen af Sød-mælk.

Den overordentlige Kommissions Mælkeudvalg fastsatte endelig efter stedfundet Besværing over dette Tiltaltes Forhold den 20 Juni 1919 Detail-prisen ved Salg af Mælk i Kalundborg Købstad og Landdistrikt blandt andet for Sød-mælk i løst Maal ved Salg fra Butik eller Vogn til 40 Øre pr Liter, saaledes at der ikke for Tilbringning af Mælk maatte be-regnes Tillæg til de fastsatte Priser.

Tiltalte, der ikke herefter foranledigede nogen Ændring i fornævnte Salgsordning, gør navnlig gældende, at Afhentning af Mælken nu sker for Kundernes Regning. Da den trufne Ordning med Mælkens Afhent-ning imidlertid er iværksat ved Tiltaltes Foranstaltning og virker ganske, som da Tiltalte udbragte Mælken for egen Regning, findes der ikke herved at kunne hjemles Adgang til hos Kunderne ialt at oppebære en større Betaling end den af den overordentlige Kommission fastsatte, og da Tiltalte, hvad han ogsaa har erkendt, maa bære Ansvarer herfor, har han ved hele det beskrevne Forhold overtraadt Bekendtgørelsens § 9. Den i Medfør af Lov Nr 278 af 16 November 1914 herfor forskyldte Straf findes, bl. a. under Hensyn til, hvad der er oplyst om den af Tiltalte leverede Mælks betydelige Fedtindhold og i det Hele fortrinlige Beskaffenhed, at kunne sættes til en Bøde af 500 Kr til Statskassen, og i Overensstemmelse hermed vil den indankede Dom, ved hvilken Bøden er sat til 5000 Kr, være at forandre, medens dens Bestemmelse om Sagens Omkostninger, der er paalagt Tiltalte, tiltrædes.

Onsdag den 6 April.

R Nr 28/1920. Ingeniør **O. Petersen** (Harboe)

mod

Fragtmand **O. Svendsen** (David efter Ordre),

betræffende Indstævntes Ret til Annullation af en med Appellanten ind-gaaet Handel om en Lastautomobil.

Østre Landsrets Dom af 9 Februar 1920: Mod Udlevering af det ovenomhandlede Lastautomobil bør Sagsøgte, Ingeniør O. Petersen af Frederiksberg, til Sagsøgeren, Fragtmand O. Svendsen af Hørsholm, betale de paastævnte 9194 Kr 50 Øre med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 31 Oktober 1919, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 700 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Stempelforbehold med Hensyn til ovennævnte Slutseddél af 12 Maj 1919.

Højesterets Dom.

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Efter det Foreliggende maa der gaas ud fra, at det var et Vilkaar ved Indstævntes Køb af Automobilet, at dette kunde benyttes til at føre en Last af fra 2½ à 3 Tons fra København til Hørsholm, og dette Vilkaar er efter det Oplyste ikke opfyldt. Det er nemlig vel uomtvistet, at Automobilet den Dag, det blev afleveret af Appellanten, kørte den nævnte Strækning med en Last paa ca 3 Tons, men efter de foreliggende, tildels efter Dommens Afsigelse tilvejebragte Oplysninger maa det anses for godtgjort, at Automobilet efter hele sin Konstruktion kun er beregnet paa at føre en Last af højst 2 Tons og tilmed var gammelt og slidt, og det har da ogsaa vist sig, at en efter Afleveringen foretaget større Reparation ikke har kunnet bringe det i Stand til at præstere et Arbejde som det betingede. Herefter og idet der maa gives Indstævnte Medhold i, at han har reklameret behørigt, vil Dommen efter hans Paastand være at stadfæste.

Til Indstævntes for Højesteret beskikkede Sagfører vil Appellanten have at betale et Salær af 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Appellanten, Ingeniør O. Petersen, til Højesteretssagfører David 300 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Slutseddél af 12. Maj 1919 købte Fragtmand O. Svendsen af Hørsholm af Ingeniør O. Petersen af Frederiksberg et Scheipler Lastautomobil for en kontant Sum af 8000 Kr, som skulde betales, naar Vognen blev afleveret. I Slutsedlen hedder det, at det er en Betingelse for Købet, »at den kan præstere at passere Bakkerne til Hørsholm fra København med 2½ à 3 Tons Vægt foruden Vognens egen Vægt«. Kø-

beren betalte Købesummen den 28 Maj s. A. Vognmand Svendsen lod derefter Vognen reparere for et Beløb af 1194 Kr 50 Øre, men da Vognen derefter ikke har vist sig at være køredygtig og efter Svendsens Anbringende i det Hele ikke opfylder Slutsedlens Betingelser, søger han under denne Sag Petersen tilpligtet mod Udlevering af Automobilet at tilbagebetale Købesummen 8000 Kr og godtgøre ham Omkostningerne ved Reparationen 1194 Kr 50 Øre, ialt 9194 Kr 50 Øre tilligemed Renter heraf 5 pCt aarlig fra Stævningens Dato, 31 Oktober 1919, til Betaling sker.

Sagsøgte paastaar sig frifundet, idet han gør gældende, at det kun var en Betingelse for Købet, at han kunde køre Automobilet til Hørsholm med den i Slutsedlen angivne Vægt, men han har under den mundtlige Domsforhandling erkendt at have udtalt ved Handlens Afslutning, at Automobilet for at kunne transportere den angivne Vægt maatte underkastes en mindre Reparation. Reparationen blev derefter foretaget og var afsluttet i første Halvdel af September Maaned 1919, hvorpaa Sagsøgeren, da Automobilet trods Reparation ikke var i brugbar Stand, henvendte sig til Sagsøgte og forlangte Handlens Tilbagegang, hvilket Sagsøgte imidlertid ikke vilde indgaa paa.

Da det ved en under Sagen optaget Syns- og Skønforretning er tilstrækkeligt godtgjort, at Automobilet ikke i Længden kan holde til at belastes med mere end 2 Tons, og Motoren ikke er i køredygtig Stand, findes Sagsøgeren berettiget til at kræve Handlens Tilbagegang og den afholdte Reparationsudgift godtgjort, og Sagsøgerens Paastand vil derfor være at tage til Følge.

Sagsøgte vil derhos have at godtgøre Sagsøgeren Sagens Omkostninger med 700 Kr.

Torsdag den 7 April.

R Nr 87/1920. Grosserer **J. M. Nielsen** (Henriques)

mod

Firmaet **F. & A. Becker**, St. Gallen, Schweiz (Martensen-Larsen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at opfylde en med Indstævnte indgaaet Handel om et Parti Musselin.

Sø- og Handelsrettens Dom af 23 April 1920: Sagsøgte, Grosserer I. M. Nielsen, bør til Sagsøgerne, Firmaet F. & A. Becker, St. Gallen, betale 6795 schw. Frcs 90 ctm med Renter 6 pCt p. a. fra 1 August 1919, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 400 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

Naar det i Slutningen af Dommen hedder, at Appellanten først den 13 Februar 1919 svarede paa Indstævntes Skrivelser af 13 November, 7 og 24 December 1918, er dette, som det ogsaa fremgaar af den i Dommen givne Sagsfremstilling, ikke rigtigt, idet Appellanten besvarede disse Breve ved en Skrivelse af 7 Januar 1919. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Grosserer I. M. Nielsen, til Indstævnte, Firmaet F. & A. Becker, St. Gallen, med 500 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Juli 1917 bestilte Grosserer I. M. Nielsen hos Fabrikationsfirmaet F. & A. Becker af St. Gallen, Schweiz, et Parti Schweizer Mousselin. Schweizerfirmaet lovede at afsende Varerne saa hurtigt som muligt efter Erhvervelse af Udførsels- og Gennemførelstilladelse gennem Tyskland.

Paa Grund af Vanskeligheder ved at skaffe de fornødne Tilladelser og navnlig paa Grund af, at Udførslen fra Schweiz til Skandinavien blev rationeret, trak det ud med Afsendelsen, og under 1 Februar 1918 skrev Schweizerfirmaet, at det paa Grund af de opstaaede Vanskeligheder maatte betragte Ordren som annulleret. Nielsen svarede, at han ikke var enig med Firmaet Becker, og at Firmaet i hvert Fald maatte levere den Del, som det var muligt at eksportere; Nielsen vilde saa overtage Resten i Schweiz og selv sørge for Udførslen. Firmaet udviklede nu nærmere, at der ingen Mulighed er for at levere Varen, og udtalte paany, at det maatte betragte Ordren som annulleret, men heroverfor gentog Nielsen under 20 Marts 1918, at han ikke var utilbøjelig til at overtage Partiet der paa Pladsen; han bad dem derfor mødele, naar Varerne kunde blive ham udleveret paa derværende Pakhus, da han saa vilde sørge for, at Fakturabeløbet betaltes Schweizerfirmaet mod Lagerbevis.

Tiden gik nu uden yderligere Brevveksling mellem Parterne, indtil Schweizerfirmaet under 13 November 1918 sendte Nielsen en den 12

s. M. dateret Faktura, lydende paa ialt 6795 schw. Fracs 90 Centimer eller med 2 pCt Fradrag for kontant Betaling paa 6660 Fracs. Samtidig meddelte Schweizerfirmaet, at de i Henhold til hans Skrivelser fra Foraaret havde oplagret de paa Fakturaen nævnte Varer omkostningsfrit paa deres eget Pakhus; derimod vilde Firmaet senere meddele ham, hvad Omkostningerne var til Brand- og Tyveriforsikring. Firmaet udtalte, at da det drejede sig om en overordentlig billig Post Varer, maatte han som lovet i Skrivelsen af 20 Marts tilstille dem Betalingen omgaaende.

Grosserer Nielsen svarede ikke og sendte ikke Pengene, men beholdt Fakturaen. Firmaet erindrede ham om Sagen ved en Skrivelse af 7 December, som Nielsen heller ikke besvarede. Firmaet erindrede ham paany ved Skrivelse af 24 December, og Grosserer Nielsen svarede da under 7 Januar 1919, at han var overrasket over, at Firmaet nu pludselig vilde levere Varerne, at han i Mellemtiden havde købt meget store Poster, men at han ikke var utilbøjelig til at overtage Firmaets lille Post, naar Firmaet vilde vente med Betaling, til han havde modtaget Varerne [her].

Schweizerfirmaet erklærede som Svar herpaa under fornyet Henvisning til Nielsens Skrivelse af 20 Marts, at han maatte betale straks, da de billige Priser ikke kunde bære nogen Henstand.

Nielsen gav intet Svar paa denne Skrivelse før den 13 Februar, da han erklærede, at han kun vilde overtage de ham fakturerede Varer paa de af ham angivne Betingelser.

Efter fornyede Anstrengelser lykkedes det sluttelig Schweizerfirmaet at faa Udførselstilladelse, hvorefter de ved en Skrivelse af 29 April 1919 — som Nielsen nægter at have modtaget — lod ham vide, at de vilde afsende Varen den 5 Maj, og at de herefter imødesaa Beløbet. Varerne afsendtes i Maj Maaned og ankom senere til Danmark, men Nielsen erklærede nu, at han ikke vilde modtage Varerne, da han ikke havde regnet med at faa dem. Der opstod en fornyet Brevveksling, men da Parterne ikke kunde enes, har Firmaet F. & A. Becker ved Stævning af 30 Januar 1920 anlagt nærværende Sag, hvorunder de har paastaet Nielsen dømt til at betale Fakturabeløbet med Tillæg af Forsikringsomkostninger og Forhalingsrenter. Den for Firmaet mødte Sagfører har dog under Proceduren, bl. a. fordi han ikke kunde dokumentere Forsikringsomkostningernes Størrelse, nedsat sin Paastand til Fakturabeløbet uden de 2 pCt Fradrag eller til 6795 schw. Fracs 90 ctm med Renter 6 pCt p. a. fra 1 August 1919 og Sagens Omkostninger.

Sagsøgte har paastaet sig frifundet med Tillæg af Sagens Omkostninger. Han gør navnlig gældende, at den Omstændighed, at Sagsøgerne ikke før den 13 November 1918 har besvaret hans Skrivelse af 20 Marts s. A., og at de ikke før i Slutningen af April 1919 har besvaret hans Skrivelse af 13 Februar s. A., maa afskære dem fra nogensomhelst Ret til at kræve Handlen opfyldt. Han hævder, at Synspunktet maa være det, at den oprindelige Kontrakt maatte betragtes som annulleret, saaledes at hans nysomtalte Skrivelser maatte ses som nye Tilbud, der burde være accepterede inden en passende Frist, hvis de skulde binde ham. Han har erklæret, at han, da han

ikke modtog Svar, har disponeret paa anden Maade, idet han begge Gange gik ud fra, at Sagsøgerne, da de ikke svarede, ikke vilde gaa ind paa hans Forlangender.

Retten kan ikke lægge afgørende Vægt paa den Omstændighed, at Sagsøgerne har ladet hengaa saa lang Tid, inden de tog Stilling til Sagsøgtes Skrivelse af 20 Marts. Det har sikkert under de da herskende Forhold været det almindelige indenfor Manufakturbranchen, at en Gang givet Ordre betragtedes som holdt i Kraft, uanset en Forsinkelse som den her omhandlede, saa længe indtil Køberen klart og tydeligt annullerede. Schweizerfirmaet kan have ment sig uberettiget til at fastholde den Annullation, Firmaet selv havde foreslaaet, paa Grund af, at Sagsøgte gjorde Indvendinger, og kan have troet det unødvendigt at svare videre, naar Firmaet gav efter for de Indvendinger, Sagsøgte gjorde. Forholdet kan ikke betragtes, som om den gamle Ordre var endelig annulleret, og som om der fra Sagsøgtes Side er sket et helt nyt Tilbud.

Men hertil kommer, at selv om man maatte betragte det som en Fejl fra Sagsøgernes Side, at de ikke svarede, er Virkningen af denne Fejl hævet ved, at Sagsøgte paa sin Side har undladt at tilbagesende eller gøre Indvendinger mod Sagsøgernes Faktura af 12 November 1918 og har undladt at besvare Skrivelserne af 13 November og 7 og 24 December 1918 før 13 Februar 1919. Det maatte staa Sagsøgte klart, da han modtog Fakturaen og de omtalte Skrivelser, at Sagsøgerne var gaaet ind paa hans tidligere fremsatte Forslag og følte sig bundet til at levere. Hvis han ikke vilde have Varen, havde det været hans ubetingede Pligt straks at gøre Indvendinger.

At Sagsøgerne venter med at besvare Sagsøgtes Skrivelse af 13 Februar 1919, indtil Firmaet havde faaet Udførselstilladelse, maa af Retten betragtes som forholdsvis undskyldeligt. Skrivelsen af 13 Februar indeholdt ingen Anmodning om Besvarelse, men kun et kort kategorisk Afslag paa Sagsøgernes Forlangende om, at Sagsøgte skulde betale straks. Efter Sagsøgernes Fremstilling ansaa de det efter Modtagelsen af dette Brev som det rigtigste og som det, der mest stemmede med Sagsøgtes Ønsker, at de gjorde, hvad de kunde, for hurtigst mulig at skaffe Udførselstilladelse og faa Varen sendt af Sted. Dette har de efter deres Fremstilling gjort, og de har ikke fundet nogen Anledning til at skrive derom, før de et Par Maaneder efter havde Udførselstilladelsen.

Idet Retten herefter heller ikke tør lægge nogen særlig Vægt paa Schweizerfirmaets Langsomhed med at besvare Firmaets*) Skrivelse af 13 Februar, maa det afgørende Moment ved Sagens Paadømmelse blive Sagsøgtes Undladelse af at reklamere mod Fakturaen. Som Følge af denne Undladelse skønnes Sagsøgerne at have et ubetinget Krav paa at faa Betaling for Varen, og der maa derfor gives Dom efter den af deres Sagfører nedlagte Paastand, saaledes at Sagens Omkostninger bestemmes til 400 Kr.

---

*) Skal være Sagsøgtes.

Fredag den 8 April.

R Nr 66/1921.

Rigsadvokaten
mod**John Hjalmar Rosén (Forsv.: Harboe),**

der tiltales for Tyveri og Overtrædelse af Straffelovens § 16 II.

Østre Landsrets Dom af 14 Februar 1921: Carl Lauritz Søren Larsen og John Hjalmar Rosén bør straffes, Larsen med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder og Rosén med Tugthusarbejde i 4 Aar, og bør Rosén efter udstaaet Straf udbringes af Riget. I Erstatning til Ingeniørkorpset betaler de Tiltalte En for Begge og Begge for En 20 956 Kr 33 Øre. I Salær til Overretssagfører Kalko betaler Tiltalte Larsen 100 Kr og i Salær til Overretssagfører Aage Smith Tiltalte Rosén 150 Kr. Sagens øvrige Omkostninger betaler de Tiltalte hver for sit Vedkommende. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte Rosén, der gør gældende, at han ikke har begaaet det Tyveri, for hvilket han er dømt, dels af det Ofentlige til Skærpeelse af den nævnte Tiltalte idømte Straf. I Henhold til de i Dommen for Tiltalte Roséns Vedkommende anførte Grunde vil den, saavidt den er paaanket, være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forlænges til 5 Aar.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 5 Aar. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte John Hjalmar Rosén til Højesteretssagfører Harboe 100 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Carl Lauritz Søren Larsen og John Hjalmar Rosén tiltales:

Larsen for Tyveri for en af de sidste Dage i Juni Maaned 1920 dels i Beværtningen Reykjaviksgade 5, dels i Beværtningen Thorshavnsgade 12 i Samraad med Medtiltalte Rosén at have deltaget i Beslutningen om at foretage et groft Tyveri i Ingeniørkorpsets Kontor i Fæstningens Materialgaard, Frederiksholms Kanal 30, og efter dettes Udførelse faaet Del i Udbyttet.

Rosén dels for Tyveri for Natten mellem den 30 Juni og 1 Juli 1920 efter herom i Samraad med fornævnte Larsen at have taget Beslutning ved Vold eller Dirker at have skaffet sig Adgang til Ingeniørkorpsets Hovedkontor, Frederiksholms Kanal 30, og dér fra en aflaaet Pengekasse, som han opbrød, at have stjaalet et Beløb af 21746 Kr 33 Øre, dels for efter ved Dom at være udvist af Riget uden Tilladelse igen at have indfundet sig her i Landet.

Tiltalte Larsen er født den 30 August 1884 og ikke fundet tidligere straffet.

Tiltalte Rosén er født den 2 Februar 1888 og tidligere anset bl. a. ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 18 Januar 1908 efter Straffelovens § 229, Nr 4, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og Udbringelse af Riget efter udstaaet Straf, ved Horsens Købstads Ekstrarets Dom af 8 Juli 1908 efter Straffelovens § 16, II, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage og Udbringelse af Riget efter udstaaet Straf, ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 12 Oktober 1909 efter Straffelovens §§ 16, II, og 230, 1 og 2 Stk, sammenholdt med § 62, med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder og Udbringelse af Riget efter udstaaet Straf, ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 20 Januar 1912 efter Straffelovens § 16, II, og midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 4, 1 Stk, med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og Udbringelse af Riget efter udstaaet Straf, og ved samme Rets Dom af 1 Juli 1913 efter Straffelovens §§ 16, II, og 231, II, med Forbedringshusarbejde i 2 Aar og Udbringelse af Riget efter udstaaet Straf. Desuden er Rosén i Sverige gentagne Gange straffet for Tyveri, senest i 1918 med 2 Aars Strafarbejde for 3die Gang begaaet Tyveri.

I. Med Hensyn til Larsens Deltagelse i det omhandlede Tyveri har han givet følgende Fremstilling:

Under en Samtale i en Beværtning i Reykjavikgade her i Byen en Dag i Juni Maaned f. A. spurgte Rosén, hvem han kendte fra at have været sammen med ham i den paagældende Beværtning forskellige Gange i Sommerens Løb, om han vidste et Sted, hvor der var Noget at lave, hvorved han förstod, at Rosén sigtede til at begaa Tyveri. Larsen svarede, at han skulde tænke over det, og meddelte derefter en senere Dag, da han paany i den samme Beværtning traf Rosén, denne, at der rimeligvis ved Ingeniørkasernen, hvor han selv tidligere havde gjort Tjeneste, vilde være en halv Snes Tusind Kroner i Pengeskabet Natten mellem den 30 Juni og 1 Juli; men han tilføjede, at han selv ikke vilde have noget med Tyveriet at gøre. Da Rosén erklærede at ville forsøge at stjæle disse Penge, tegnede Larsen med Blyant et Rids over Lokalerne med Angivelse af, hvor Pengeskassen stod, og hvor i Pengeskassen, der henstod i Overintendantens Værelse, de kontante Penge sandsynligvis laa. De gik derefter hen i en anden Beværtning i Nærheden, hvor de talte nærmere om Foretagendet, og undervejs herhen blev de enige om, at Larsen skulde have $\frac{1}{4}$ af Udbyttet, som Rosén skulde aflevere paa hans Bopæl efter Tyveriets Begaaelse. Om Morgenen den 1 Juli Kl 4 à 5 indfandt Rosén sig ogsaa paa Larsens Bopæl, hvor han efter Aftale bankede paa Entré-

døren og efter at være blevet lukket op af Larsen, der ventede hans Komme, betalte ham 4700 Kr.

Rosén nægter at kende noget til Tyveriet og paastaar, at Larsens ovennævnte Forklaring om hans Deltagelse i samme er Usandhed. Roséns Fremstilling gaar nærmere ud paa, at han den 31 Marts 1920 kom fra Malmø til København, hvor han opholdt sig til den 21 Juni s. A., da han rejste til Stockholm. Om Tidspunktet for hans Tilbagekomst her til Byen forklarede han ved sin Anholdelse, at dette var omkring den 1 Juli, mulig nok en af de sidste Dage i Juni; han huskede det ikke saa nøje. Senere under Sagen forklarede han, at han vendte tilbage den 28 Juni eller 29 Juni, hvilket han derefter atter har ændret derhen, at det var den 30 om Morgenen, at han kom her til Byen. Efter hvad han videre har forklaret, tilbragte han den følgende Nat hos sin Kæreste. Den næste Dag, altsaa den 1 Juli, købte han her i Byen en Cykel for 245 Kr, som han betalte kontant, og en af de nærmeste Dage derefter rejste han tilbage til Sverige, hvor han, afset fra nogle korte Besøg her i Staden, opholdt sig, indtil han den 25 September kom her til Byen, hvor han den følgende Dag blev anholdt. Om hans Færden i Tiden efter den 1 Juli er det under Sagen oplyst, at han i Juli var i Besøg hos nogle Slægtninge i Landskrona, hvor han optraadte i fin og elegant Paaklædning, medførende en ny Kuffert med nye Beklædningsgenstande og et nyt Guldur. Hans Svoger, Snedker Frants Johansson i Landskrona, har til en Politirapport forklaret, at Rosén under et Besøg i Februar 1920 havde været »aldeles blottad«, og at han (Johansson) under Roséns Besøg i Juli spurgte denne, hvor han havde Penge fra til at købe alle de nye Ting, han havde med sig, og at Rosén hertil svarede, at han havde spillet Hasard i København og derved vundet 21 000 Kr, som han havde delt med 2 andre Mænd, og denne Forklaring har Svogeren bestemt fastholdt i en Skrivelse af 27 December 1920 til vedkommende Undersøgseskammer. Det er endvidere oplyst, at Rosén den 18 Juli i Malmø købte en Kutter, som han betalte med kontant 2000 Kr, og at han i Døgene fra den 19 til den 22 s. M. i Malmø Sparbank har indsat ialt 2900 Kr. Om sin Adkomst til de her omhandlede Penge har Rosén forklaret, at han har vundet i Spil paa Amager Fællid ca 9000 Kr, uden at han dog har kunnet opgive Navn paa Bankøren eller Medspillere. Rosén har yderligere paastaet, hvad der dog ikke er bestyret ved det iøvrigt Foreliggende, at han ogsaa før den 1 Juli 1920 har været i Besiddelse af Penge, og navnlig har han paastaet, at han har haft Penge anbragt i Sverige, men han har nægtet at oplyse, hvor disse Penge har været anbragt. Det er oplyst, at han overfor nogle Fyrbødere, der ved hans Overrejse til Malmø i Begyndelsen af Juli havde ham skjult i deres Lukaf, pralede med, at han havde mange Penge, og viste dem en Del Seddelpenge. Han gjorde paa dem Indtryk af at være meget nervøs, og Fyrbøderne talte i den Anledning om, hvad der kunde være i Vejen med ham, og da de mente, at der var noget fordægtigt ved ham, blev de efter denne Rejse enige om, at de ikke vilde tage ham over med mere, idet de var bange for at komme i Forlegenhed. Rosén har indrømmet, at

han kendte Larsen, hvem han havde truffet bl. a. paa Beværtningen Reykjavikgade Nr 5, men han har fastholdt sin Nægtelse af at have deltaget med ham i nogen Plan om Tyveri. Roséns herboende Kæreste, Ingeborg Marie Andreasen, Christensens fraseparerede Hustru, har benægtet, at Rosén har været hos hende Natten til den 1 Juli 1920.

Efter alt Foreliggende maa Retten finde det uden Betænkelighed at lægge den af Larsen afgivne Forklaring om Roséns Deltagelse i det paagældende Tyveri til Grund ved Paadømmelsen og saaledes at statuere, at Rosén, hvis Fortid kendetegner ham som dristig Indbrudstyv, er Gerningsmand til dette Tyveri.

For Larsens Vedkommende vil hans ovennævnte Forhold overensstemmende med den af ham derom afgivne Tilstaaelse være at tilregne ham til Straf efter Straffelovens § 229, Nr 4, jfr § 54, efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder.

II. Rosén har erkendt at have den 3 November 1914 modtaget og forstaaet Tilhold, hvorefter han, der ifølge Dom skulde udbringes af Riget, blev advaret imod paany at vende tilbage hertil, og at han uanset dette har indfundet sig her i Riget som ovenfor angivet.

Rosén vil herefter være at anse efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet groft Tyveri samt efter Straffelovens § 16, II, efter Omstændighederne med Tugthusarbejde i 4 Aar, hvorhos han vil være at dømme til efter udstaaet Straf paany at udbringes af Riget.

Efter derom nedlagt Paastand vil de Tiltalte endvidere være at tilpligte in solidum at erstatte Ingeniørkorpset 20 956 Kr 33 Øre.

R Nr 290/1920.   **Direktør Th. Thomsen** og **Fru E. Thomsen**
(Dir. Thomsen selv)

m o d

Grafisk Bureau (Handelstrykkeriet) (Ingen),

betræffende Appellanternes Pligt til at betale Indstævnte for et Parti trykte Reklamer m. m.

Østre Landsrets Dom af 27 November 1920: Sagsøgte, Scandinavian-British-Syndicate ved Th. Thomsen og E. Thomsen, bør til Sagsøgeren, Grafisk Bureau (Handelstrykkeriet), betale de paa-stævnte 2560 Kr 25 Øre tilligemed Renter deraf 5 pCt aarlig fra 1 August 1920, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 350 Kr. Th. Thomsen bør bøde 100 Kr til Statskassen. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

I Henhold til de i den indankede, af Østre Landsret afsagte Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Døm bør ved Magt at stande.
 Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter
 denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne Sag søger Grafisk Bureau (Handelstrykkeriet) Scandinavian-British-Syndicate ved Th. Thomsen og E. Thomsen til Betaling af 2560 Kr 25 Øre tilligemed Renter af Beløbet fra den 1 August 1920, til Betaling sker.

Scandinavian-British-Syndicate er i 1915 anmeldt til Handelsregistret med Th. Thomsen og Fru E. Thomsen som ansvarlige Indhavere og hver af disse kan optræde paa Firmaets Vegne. I Juni 1920 bestilte Th. Thomsen hos Grafisk Bureau Brevpapir med paatrykt Firma: »Scandinavian-British-Syndicate« og 50 000 Reklamer med samme Firma paatrykt. Brevpapiret og nogle af Reklamerne er leveret.

Fru E. Thomsen paastaar sig frifundet pure, medens Th. Thomsen paastaar sig frifundet mod at betale 60 Kr 25 Øre for det leverede Brevpapir og 100 Kr for 2000 Reklamer som han erkender at have modtaget.

Indehaveren af Grafisk Bureau, Wimmer, samt Th. Thomsen har afgivet personlig Forklaring under Sagen, under hvilken tillige Kassersken i Grafisk Bureau, Fru Due, har afgivet Vidneforklaring. Wimmer har forklaret, at Aftalen gik ud paa, at Halvdelen af Vederlaget skulde betales kontant og Halvdelen ved Leveringen, men at han efter Th. Thomsens Anmodning gik ind paa til Sikkerhed for den første Halvdel af Vederlaget at modtage Thomsens 3-Maaneders Akcept lydende paa Halvdelen af Betalingen for Reklamerne eller 1250 Kr; det viste sig imidlertid umuligt at faa Vekslen diskonteret i 2 Banker til hvilke han efter Thomsens Anvisning henvendte sig. Fru Dues Vidneforklaring stemmer overens med Wimmers Forklaring og Thomsen har erklæret, at han ikke tør benægte, at Aftalen havde det af Wimmer omforklarede Indhold. Sagsøgte Thomsens Paastand er væsenlig støttet paa, at Grafisk Bureau har forhalet Leveringen, men dette Anbringende maa efter det Oplyste forkastes, idet det tværtimod efter Fru Dues Vidneforklaring og Wimmers Partsforklaring maa anses bevist, at Trykningen af Reklamerne fremmedes med største Hast og at det er Th. Thomsen, der har anmodet om, at den Del af Partiet, der ikke allerede var leveret, maatte blive liggende paa Grafisk Bureau. Th. Thomsen har endvidere gjort gældende, at det maatte være ham uvedkommende om Vekslen for de 1250 Kr kunde erholdes diskonteret i en Bank, men dette Anbringende maa, efter hvad der ovenfor er anført om, at der var aftalt kontant Betaling for Halvdelen af Vederlaget, anses for ganske ubeføjet. Endelig har Th. Thomsen anbragt, at Firmaet »Scandinavian-British-Syndicate« i 1917 er blevet afmeldt til Handelsregistret, men

det er under Sagen oplyst, at Firmaet stadig staar i Handelsregistret som oprindelig anmeldt.

Efter det Anførte vil der, idet for Fru E. Thomsens Vedkommende bemærkes, at ogsaa hun som ansvarlig Indehaver af Firmaet maa hæfte for Bestillingen, være at give Dom efter Sagsøgerens Paastand, saaledes at Renterne beregnes med 5 pCt aarlig.

Sagens Omkostninger vil Sagsøgte have at betale Sagsøgeren med 350 Kr.

Da Th. Thomsen findes at have brugt Udflugter til at skille Modparten ved hans Ret, vil han efter Retsplejelovens § 325, jfr § 324, være at anse med en Bøde af 100 Kr til Statskassen.

Onsdag den 13 April.

R Nr 283/1920. Glarmester **Chr. P. Ipsen** (Cohn)

mod

Gaardejer **Hans Peter Hansen Fogd** og Hestehandler **Bendt Stolberg** (Fich),

betræffende Gyldigheden af en Overdragelse af en Ejendom fra Appellanten til de Indstævnte.

Søndre Landsrets Dom af 16 Oktober 1920: De Sagsøgte, Gaardejer Hans Peter Fogd og Hestehandler Bendt Stolberg, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Glarmester Christian Ipsen, i nærværende Sag fri at være. Den i Grundbogen for Sønderborg, Bind II, Blad 48, den 11 Juni 1920 indførte Widerspruch bør udslættes. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgeren de Sagsøgte med 800 Kr inden 15 Dage fra denne Doms Afsigelse. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

I Henhold til de i den indankede Dom, der er afsagt af Søndre Landsret, anførte Grunde vil den efter de Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til de Indstævnte med 500 Kroner.

Færdig fra Trykkeriet den 5 Maj 1921.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 7.

Onsdag den 13 April.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Døm bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Glarmester Chr. Ipsen, til de Indstævnte, Gaardejer Hans Peter Hansen Fogd og Hestehandler Bendt Stolberg, med 500 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag har Sagsøgeren, Glarmester Chr Ipsen af Sønderborg, nedlagt Paastand om, at de Sagsøgte, Gaardejer Hans Peter Hansen Fogd af Dybbøl og Hestehandler Bendt Stolberg af Sønderborg, der staar indførte som Ejere i Grundbogen for Sønderborg, Bind II, Blad 48, dømmes til at taale, at Grundbogen berigtiges derhen, at Sagsøgeren indføres som Ejer af den nævnte Ejendom.

Det fremgaar af Sagen, at Parterne under 28 Februar 1919 for den daværende Notar, Dr. juris Oskar Johannsen af Sønderborg oprettede et Dokument, der er saalydende:

»Nr 160 des Notariats-Registers für 1919.

(L. S.)

Landesstempel 23,00 Mark (Dreiundzwanzig Mark) kassiert.

Sønderburg, den 28 Februar 1919.

Vor mir dem unterzeichneten Notar im Bezirk des Oberlandesgerichts in Kiel

Dr. jur. Oskar Johannsen,

in Sønderburg erschienen persönlich bekannt:

- 1) der Gläsermeister Christian Philipp Ipsen aus Sønderburg,
- 2) der Hofbesitzer Hans Peter Hansen Fogd aus Düppel,
- 3) Der Pferdehändler Bendt Stolberg aus Sønderburg.

Der Erschienenen zu 1 macht den Erschienenen zu 2 und 3 folgendes Verkaufsangebot:

§ 1.

Es verkauft und überlässt vorgenannter Chr. Ipsen das ihm gehörige im Grundbuch von Sonderburg Band II Blatt 48 eingetragene Grundeigentum belegen in Sonderburg, Grosse Rathausstrasse 7 nebst Landeneinrichtung und Werkstatinventar je zur ideellen Hälfte an die genannten Käufer Stolberg und Hansen Fogd für einen Kaufpreis von 95 000 Mk. geschrieben: Fünfundneunzig Tausend Mark, wovon 20 000,00 Mark auf Inventar und Werkzeuge entfallen und unter den nachstehenden Bedingungen:

§ 2.

Die Überlieferung und der Antritt des Kaufgegenstandes hat am 15 März 1919 stattzufinden.

Käufer haben vom 1. April 1919 an alle Abgaben und Lasten zu tragen.

§ 3.

Der Kaufpreis wird wie folgt berichtigt:

In Anrechnung auf ihn übernehmen Käufer eingetragene Hypotheken im Betrage von 36 800 Mark als eigene Schulden und verzinsen und berichtigen diese verchreibungsgemäss. Den Rest zahlen die Käufer am Tage der Umschreibung im Grundbuche bar aus.

§ 3 b.

Verkäufer hat das Recht, den bisher von ihm benutzten Laden, die Werkstätte und die Wohnung im veräusserten Hause bis zum 31 März 1924 gegen Zahlung einer Jahresmiete von 2000,00 — zweitausend Mark — zahlbar vierteljährlich nachträglich und seitens der Käufer unkündbar zu benutzen. Der Mietspreis versteht sich einschliesslich Zentralheizung. Verkäufer hat das Recht, das Mietsverhältnis mit vierteljährlicher Frist zur Auflösung zu bringen auf jeden nächsten Quartalersten.

§ 4.

Der Verkäufer liefert den Käufern das Grundstück frei von Hypotheken, soweit dieselben nicht auf das Kaufgeld angerechnet werden.

Die hinsichtlich des Grundstückes bestehenden Mietrechte sind den Käufern bekannt.

§ 5.

Die mit dem Eigentumswechsel verbundenen Kosten einschliesslich der Umsatzsteuer und der Reichsstempelsteuer tragen die Parteien halbschiedlich.

§ 5 b.

Die Käufer sind berechtigt, die Rechte aus dieser Verhandlung an Dritte abzutreten. Verkäufer hat an denjenigen aufzulassen, der sich danach als berechtigt ausweist.

§ 6.

Die Kontrahenten bevollmächtigen jeder für sich den Bureauvorsteher Nicolai Sörensen in Sonderburg und den Kanzlisten Jakob Jessen

daseibst und zwar jeden besonders mit der Ermächtigung zur Alleinvertretung für sie die Auflassung hinsichtlich der im § 1 bezeichneten Immobilien vorzunehmen und vor dem Grundbuchrichter alle hierzu erforderlichen Anträge zu stellen beziehungsweise Erklärungen abzugeben.

§ 7.

Wenn die auf dem verkauften Grundeigentum stehenden Gebäude vor dem Antritt ganz oder teilweise durch Feuer zerstört werden tritt an die Stelle des Abgebrannten der Anspruch auf die Versicherungssumme. Ein Rücktrittsrecht hat der Käufer in solchem Falle nicht.

§ 8.

An vorstehendes Angebot will ich, der Erschienenen zu 1 bis zum 15 März 1919 gebunden sein. Die Erschienenen zu 2 und 3 nehmen diese Erklärung entgegen.

§ 9.

Die Erschienenen zu 2 und 3 machen dem Erschienenen zu 1 folgendes

Kaufangebot:
hinsichtlich desselben Grundstücks.

§ 10.

Die vorstehenden §§ 1 bis 7 einschliesslich sollen auch für dies Kaufangebot gelten mit alleiniger Ausnahme, dass die Erschienenen zu 2 und 3 statt 95 000 Mark einen Kaufpreis von 94 900,00 Mk. bieten.

§ 11.

An vorstehendes Angebot der §§ 9 und 10 binden sich die Erschienenen zu 2 und 3 ebenfalls bis zum 15 März 1919. Der Erschienenen zu 1 nimmt diese Erklärung entgegen.

Das Protokoll wurde den Erschienenen vorgelesen, von ihnen genehmigt und eigenhändig, wie folgt, unterschrieben:

gez. Chr. Ph. Ipsen
» Hans Peter Hansen (Fogd)
» B. Stolberg
» Dr. jur. Oskar Johannsen
» Notar (L. S)«

Efter at de Sagsøgte i Marts 1919 havde afgivet en notarielt bekræftet Akcept af Salgstilbudet, og efter at Auflassung derefter var iværksat af en af de i Salgsdokumentet § 6 omtalte Befuldsmægtigede, blev de Sagsøgte indført i Grundbogen som Ejere.

Det fremgaar endelig af det Foreliggende, at der under en ved Landretten i Flensborg paabegyndt, hertil overvist Sag ved en af den nævnte Landret truffet Beslutning er udstedt en »einstveilige Verfügung«, hvorefter der i ovennævnte Grundbog den 11 Juni 1920 er indført:

»Widerspruch gegen den Übergang des Eigentums an den Hofbesitzer Hans Peter Hansen Fogd aus Düppel und den Pferdehändler Bendt Stolberg in Sonderburg zu Gunsten des Gläsermeisters Christian Ipsen in Sonderburg.«

De Sagsøgte procederer principalt til Frifindelse, hvorhos de har paastaet Sagsøgeren dømt til at indvillige i Udslettelse af den fornævnte i Grundbogen indførte Bemærkning (»Widerspruch«). Subsidiært har de nedlagt forskellige nærmere betegnede Paastande.

Det gøres nu fra Sagsøgerens Side gældende, at det i Salgsdokumentet ommeldte Løsøre i Virkeligheden i hvert Fald for den langt overvejende Del ikke er overdraget Køberne (De Sagsøgte), men at Bestemmelsen herom kun er optaget for en Forms Skyld med det Formaal derved at spare Afgifter til det Offentlige, idet disse Afgifter vilde blive væsenlig lavere, naar Købesummen for den faste Ejendom — som sket — angaves til kun 75 000 Mark i Stedet for rettelig 95 000 Mark. Sagsøgeren har endvidere anbragt, at Parterne — som i Virkeligheden havde til Hensigt at oprette en egentlig Købekontrakt — til Trods herfor paa Notarialkontoret efter Købernes (De Sagsøgtes) Forslag har givet den afsluttede Retshandel den ovenfor angivne Form af to gensidige Tilbud. Under Henvisning hertil og til, at det notarielt bekræftede Dokument saaledes ikke dækker Parternes Villie, har Sagsøgeren under Paaberaabelse af Bürgerliches Gesetzbuch § 313 gjort gældende, at det oprettede Dokument er »nichtig«, og at han derfor har Krav paa at indføres i Grundbogen som Ejer.

Under Sagen har

Bogholder Christian Peter Lorenz Jessen af Husum, der er gift med en Søster til Sagsøgerens Hustru, som Vidne forklaret, at han, der den 28 Februar f. A. var i Besøg hos Sagsøgeren, Ipsen, til denne ytrede: »Du sælger da ikke Dit Billedskab«, hvortil Ipsen svarede nej,

Frk Thora Ipsen af Sønderborg, Sagsøgerens Datter, ligeledes som Vidne forklaret, at saavel hun som Faderen overfor en Ytring af Sagsøgte Fogd om, at han vel ogsaa fik Pengeskabet med, protesterede herimod, og

Fru Marie Ipsen, f. Lau, Sagsøgerens Hustru, ligeledes som Vidne forklaret, at hendes Mand, da Fogd spurgte, om Billedskabet fulgte med, svarede: »Nej, Du faar kun Vinduesforsatsen med«, at saavel hun som Manden, da Fogd spurgte, om Pengeskabet fulgte med, protesterede herimod, at det i det Hele ikke var Meningen at sælge Inventaret med Ejendommen, at Notaren ved Parternes senere Tilstedeværelse paa hans Kontor ytrede, at de satte 75 000 M. for Ejendommen og 20 000 M. for Inventaret, samt at det blev udtalt, at dette skete for at spare Omkostninger, og at det blot var en Formsag.

Ligesom de angivne Forklaringer imidlertid ikke oplyser andet, end at der, forinden den endelige Overenskomst blev skriftlig fastslaet, har været nogen Uoverensstemmelse mellem Parterne om Omfanget af det Inventar, som skulde medfølge i Handlen, saaledes kan der i det Hele ikke tillægges den af Sagsøgerens Hustru afgivne Forklaring nogen afgørende Betydning.

Endelig har fhv. Notar Johannsen som Vidne forklaret Følgende:

Efter at Parterne var kommet tilstede paa hans Kontor, foreslog Sagsøgte Fogd at give det Dokument, der tilsigtedes oprettet, Form af to gensidige Tilbud. Ipsen forstod imidlertid ikke Betydningen heraf, og Formen blev ham derfor gentagne Gange forklaret af Vidnet, der er overbevist om, at Ipsen tilsidst forstod Sagen. Ligesom der derhos ingen Meningsforskel var mellem Parterne med Hensyn til Inventaret, saaledes mener Vidnet bestemt at kunne erindre, at han ved Affattelsen af Dokumentets § 1 ytrede: »Hvis vi nu skriver »nebst Ladeneinrichtung und Werkstättinventar«, er det saa fuldstændig klart?«, hvortil der blev svaret: »Ja«. Endelig mener Vidnet at huske, at det var Ipsen, som paa Fogds Forespørgsel foreslog Værdien af Inventaret ansat til 20 000 M.

Efter det saaledes Foreliggende er der — overfor de Sagsøgte Paastand om, at det oprettede Dokument er det virkelige Udtryk for den mellem Parterne afsluttede Handel — ikke ført noget Bevis for den af Sagsøgeren givne Fremstilling.

Herefter vil de Sagsøgte Paastand om Frifindelse og Udslettelse af den i Grundbogen indførte Widerspruch være at tage til Følge. Sagens Omkostninger bør Sagsøgeren godtgøre de Sagsøgte med 800 Kr.

Fredag den 15 April.

Nr 36. Fisker **Harry Johansen** (Holtens-Bechtolsheim)
 mod
 Fabrikant **Hans Hviid** (Selv),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ret til at annullere en med Indstævnte indgaaet Handel om en Motor.

Helsingør Købstads med Kronborg Østre Birks og Hellebæk Birks Rets Dom af 7 Maj 1920: Indstævnte, Fisker Harry Johansen i Snekkersten, bør for Tiltale af Citanten, Fabrikant Hans Hviid i Hillerød, under denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Østre Landsrets Dom af 7 Juli 1920: Fisker Harry Johansen, Snekkersten, bør til Fabrikant Hans Hviid, Hillerød, betale 922 Kr 01 Øre, med Renter deraf 5 pCt p. a. fra den 24 Januar 1919, til Betaling sker. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold for Landsretten.

Højesterets Dom

Efter de Højesteret forelagte til Dels efter den indankede Doms Afsigelse tilvejebragte Oplysninger maa der gaas ud fra, at Fabrikant Hviid havde forpligtet sig til at levere Fisker Johansen en $3\frac{1}{2}$ H. K. Motor, som kunde sættes i Gang ved Hjælp af en ringe Mængde Benzin og derpaa kunde gaa ved Petroleum som Brændselsmateriale, men at den af Hviid leverede Motor ikke kunde bringes til at gaa ved Petroleum, i alt Fald ikke ud over en ganske kort Tid. Endvidere maa det antages, at Johansen uden ugrundet Ophold klagede til Hviid over Motorens Mangler, og at det trods Forsøg, der efter Johansens fortsatte Klager gentoges til hen paa Sommeren 1918, ikke lykkedes at bringe Motoren i væsenlig bedre Stand. Efter at Hviid sluttelig i en Skrivelse af 24 September 1918 havde erklæret ikke at ville have mere med Motoren at gøre, sendte Johansen den 5 Oktober s. A. Motoren tilbage, men Hviid nægtede at modtage den.

Idet Johansen efter det saaledes Foreliggende har været berettiget til at hæve Kontrakten som sket, vil hans Paastand om Frifindelse være at tage til Følge, og Underrettsdommen bliver herefter at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret findes Hviid at burde betale til Johansen med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret betaler Indstævnte, Fabrikant Hans Hviid, til Appellanten, Fisker Harry Johansen, med 500 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne fra Helsingør Købstads med Kronborg østre Birk og Hellebæk Birks Ret hertil indankede Sag paastod i første Instans Fabrikant Hans Hviid, Hillerød, Fisker Harry Johansen, Snekkersten, tilpligtet at betale som Rest paa Mellemværende ifølge fremlagt Regning 922 Kroner 01 Øre med Renter deraf 5 pCt aarlig fra Sagens Foretagelse i vedkommende Forligskommission den 24 Januar 1919 og Sagens Omkostninger, medens Johansen procederede til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger, idet han protesterede mod et ham paa Regningen debiteret Beløb af 1150 Kr, der refererer sig til en $3\frac{1}{2}$ H. K. Motor, som i Juni 1917 eller noget tidligere skal være leveret ham.

Ved fornævnte Rets Dom af 7 Maj 1920 blev Johansens Frifindelsespaastand taget til Følge, medens Sagens Omkostninger ophævedes.

Denne Dom paastaar Hviid forandret i Overensstemmelse med den af ham for Underretten nedlagte Paastand, medens Johansen procederer til Dommens Stadfæstelse, og begge Parter har nedlagt Paastand om Tilkendelse af Sagens Omkostninger her for Retten.

Den paagældende Motor har vist sig at være i sin Tid anskaffet som ny af Lodsoldermanden i Dragør for 2050 Kr og af ham efter ni Aars Brug i en Baad, der maa antages at have været for stor til den, i 1914 afhændet for 250 Kr til en Baadebygger, som derpaa solgte den for 200 Kr til Hviid. Naar denne i 1917 har solgt den til Johansen for 1150 Kr, har dette efter Hviids Anbringende været til rimelig og forsvarlig Pris, idet han vil have underkastet den en gennemgribende Reparation, der har gjort den i enhver Henseende god og brugelig, og naar Harry Johansen gør gældende, at Motoren har været ubrugelig og ukontraktmæssig er dette efter Hviids Anbringende urigtigt; de fra Johansens Side paaklagede Mangler formenes i al Fald at maatte tilskrives dennes egen forsømmelige og ukyndige Behandling af Motoren; og da han ikke har reklameret rettidig og har beholdt og benyttet Motoren i over et Aar, inden han har fordret Handlens Tilbagegang og stillet Motoren til Disposition, formener Hviid at Johansen er afskaaret fra nu at gøre Indsigelser mod at betale den debiterede Købesum.

Det er oplyst, at Hviids Montør har været tilkaldt gentagne Gange og har foretaget Prøver med og Reparationer paa Motoren, medens den var anbragt i Johansens Baad; men om de da forefundne Mangler skyldes Motorens Beskaffenhed eller Fejl fra Johansens Side, henstaar noget uklart.

Af Fiskere i Snekkersten er der afgivet en Række Vidneforklaringer, hvorefter Motoren har været ubrugelig, og hvorefter Montørens Forsøg paa at gøre den brugelig skal have været forgæves.

I August 1918 har Johansen ladet Motoren efterse af en Maskinfabrik i Helsingør, som, uden at Hviid har haft Lejlighed til at udtale sig, har erklæret, at den var »en Del slidt«, og at den ved Igangsætningen skulde »arbejdes godt varm med Benzin før Overgangen til Petroleum kunde finde Sted«. Det maa antages, at det er efter Udtalelser fra denne Maskinfabrik, at Johansen har stillet Motoren til Disposition; og først under nærværende Sags Procedure for Underretten har der været forsøgt optaget Skønsforretning. Skønsmændene, der den 6 Maj 1919 paabegyndte Forretningen, erklærede imidlertid, at da Motoren var taget ud af Baaden og havde ligget paa Land i ca 1 Aar, kunde »intet andet skønnes, end at Motoren efter sine Dimensioner at dømme svarer til 2½ H.K. og ellers var bygget af godt Materiale«. Paa særlig stillet Spørgsmaal har de derhos udtalt, at »naar Motoren er i god Stand, kan denne passes af saavel Fagmand som ikke Fagmand«.

Det kan efter Sagens Oplysninger ikke betvivles, at Johansen har været klar over, at det var en brugt Motor, han købte; og hvis den af Hviid foretagne Hovedreparation, hvorved nyt Stempel skal være indsat og fuldstændig Udboring skal være sket, virkelig har været udført som af Hviid anbragt, kan hans Angivende om Mo-

torens forsvarlige Tilstand ved Leveringen ikke forkastes alene fordi Motoren har været brugt i 9 Aar og af ham er købt for de 200 Kroner; og det kan da ej heller fastslaaes som noget svigagtigt Forhold fra hans Side, at han har undladt at meddele Johansen, hvor gammel Motoren var, i hvilken Henseende iøvrigt bemærkes, at det ikke af Sagens Oplysninger ses, i hvilket Omfang Hviid har været bekendt med Motorens Alder og tidligere Anvendelse.

Naar Johansen har ladet Motoren benytte i sin Baad i over et Aar uden at foretage en klar, motiveret og bevislig, direkte Reklamation til Hviid og har undladt at optage Skøn til Konstatering af de formentlige Mangler, maa Retten finde det betænkeligt med Underrettens Dom at anse det bevist ved de af Fiskerne afgivne Vidneforklaringer, at Leveringen har været ukontraktmæssig og Johansen af den Grund berettiget til at træde tilbage fra Handlen.

Under Hensyn hertil vil Johansen ikke kunne undgaa at dømmes til Betaling af det paastævnte Beløb, og i Overensstemmelse hermed vil Underrettsdommen være at forandre, medens Sagens Omkostninger for begge Retter vil kunne ophæves.

Lørdag den 16 April.

R Nr 285/1920. Ekspert **Robert Jensen** (I. Kondrup)

mod

Frk. Else Russ,

betræffende Underholdsbidrag.

Københavns Amts nordre Birks Rets foreløbige Dom af 14 August 1920: Saafremt Sagsøgte, Ekspert Robert Jensen, inden Retten med sin Ed bekræfter, at han ikke har plejet legemlig Omgang med Sagsøgerinden, Else Russ, i Tiden fra Midten af August 1919 til kort efter Midten af Oktober s. A., bør han for hendes Tiltale i denne Sag fri at være. Trøster han sig derimod ikke til at aflægge en saadan Ed, bør han til Sagsøgerinden og det af hende den 6 Juni 1920 fødte Barn betale de i Lov 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 omhandlede Bidrag efter Øvrighedens Bestemmelse. Intet Stempelforbehold.

Samme Rets endelige Dom af s. D.: Ekspert Robert Jensen bør for Tiltale af Sagsøgerinden, Else Russ, idenne Sag fri at være. Intet Stempelforbehold.

Østre Landsrets Dom af 23 Oktober 1920: Indstævnte, Ekspert Robert Jensen, bør til Appellantinden, Else Russ, og det af hende den 6 Juni 1920 fødte Barn betale de i Lov 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 omhandlede Bidrag efter Øvrighedens Bestemmelse. I Sagsomkostnin-

ger for Landsretten betaler Indstævnte 120 Kr til Appellantinden inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse. At efterkommes under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold for Landsretten.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de af Parterne efter Dommens Afsigelse personligt afgivne Forklaringer ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste. Appellanten vil derhos have at betale 120 Kroner i Salær til den for Indstævnte beskikkede Sagfører for Højesteret.

Thikendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Appellanten, Ekspert Robert Jensen, til Højesteretssagfører I. Kondrup 120 Kroner.

De idømte Sagsomkostninger og Salæret at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Præmisserne til Underrettens foreløbige Dom er saalydende:

Under denne i Henhold til Stævning af 8 Maj 1920 rejste Sag paa-
staar Sagsøgerinden, Else Russ af København, Sagsøgte, Ekspert Robert
Jensen, der er født den 22 August 1896 i København, tilpligtet som
Fader til det af hende udenfor Ægteskab avlede, den 6 Juni 1920 fødte
Barn at betale de i Lov Nr 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 omhandlede
Bidrag efter Øvrighedens Bestemmelse.

Sagsøgte har givet Møde under Sagen og paastaet sig frifundet.

Ifølge Erklæring fra Retslægeraadet kan fornævnte Barn være
avlet i Tiden fra Midten af August 1919 til kort efter Midten af Ok-
tober s. A.

Sagsøgte har benægtet at have haft Samleje med Sagsøgerinden,
idet han, der omkring 1 Oktober f. A. traf Sagsøgerinden paa en
Spurvogn, der kørte ad Strandvejen til Klampenborg, i Haven, der
hører til Klampenborg Badehotel, kun vil have befølt hendes Kønsele
og samtidig gnedet sit eget mandlige Lem, indtil Sæden, der optoges
i hans Lommelørklæde, gik fra ham, uden at hans Lem har været i
Nærheden af Sagsøgerindens Kønsele.

Sagsøgerinden har derimod forklaret, at hun ved den paagældende
Lejlighed efter at have løsnet sine Benklæder i staaende Stilling fuld-
byrdede Samleje med Sagsøgte.

Sagen vil herefter være at gøre afhængig af Sagsøgtes Ed saa-
ledes, at han vil være at dømme efter Sagsøgerindens Paastand, saa-
fremt han ikke med Ed inden Retten bekræfter, at han ikke har haft
Samleje med Sagsøgerinden i Tiden fra Midten af August 1919 til kort

efter Midten af Oktober s. A., medens han i modsat Fald vil være at frifinde.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

De indankede Domme er afsagt af Københavns Amts nordre Birks Ret.

For Landsretten har begge Parter afgivet personlig Forklaring om deres indbyrdes Forhold og om, hvad der passerede imellem dem paa den i Dommen nævnte Aften i Tiden omkring den 1 Oktober 1919. Det fremgaar heraf, at de den paagældende Aften efter at være kommet op i Haven stod ganske tæt op ad hinanden, idet Indstævnte støttede sig med Ryggen til et Træ og Appellantinden lænede sig op til ham med Ansigtet imod ham. Medens de stod saaledes sammen, løste Appellantinden Forsmækken paa sine Benklæder helt ned, saa at hendes Kønsele, idet hun tillige havde løftet Kjølens Nederdel op, var blottede. Indstævntes erigerede Lem var ligeledes blottet. Indstævnte har derhos indrømmet, at de laa indenfor hans Tanke at opnaa Samleje med Appellantinden, dengang de gik sammen op i Haven, at han, medens de stod tæt op af hinanden, havde Sædafgang, og at han, som ellers ikke kendte noget videre til Appellantinden, nogle Maaneder senere, da han af hende var blevet gjort bekendt med hendes Graviditet, har haft 2 Samtaler med hende om Muligheden for at fremkalde en Abort (hvad han dog under den sidste Samtale fraraadede hende at prøve paa). Under disse Omstændigheder, samt da Appellantinden under Afhøringen for Landsretten bestemt har fastholdt, at Indstævnte fuldbyrdede Samleje med hende, findes Indstævntes i Dommen gengivne Forklaring om den af ham under deres Samvær udviste Adfærd ikke at kunne komme i Betragtning, hvorimod det maa anses for efter Omstændighederne tilstrækkelig godtgjort, at der ved den paagældende Lejlighed har fundet legemlig Omgang Sted mellem Parterne paa en saadan Maade, at Appellantinden kan være blevet besvangret.

Som Følge heraf vil Indstævnte være at dømme efter Appellantindens Paastand, hvorhos han efter Omstændighederne vil have at godtgøre hende Sagens Omkostninger for Landsretten med 120 Kr.

R Nr 94/1921.

Sagfører **Th. Weber**

mod

Direktør **Kai Ørum,**

betræffende Spørgsmaalet om Gyldigheden af en af Overnævnet for Sorø Amt afsagt Kendelse.

Østre Landsrets Dom af 15 Februar 1921: Den fornævnte af Overnævnet for Sorø Amt den 1 December 1920 afsagte Kendelse op-

hæves. Sagens Omkostninger bør Sagsøgte, Sagfører Th. Weber, Haslev, betale Sagsøgeren, Direktør Kai Ørum, sammesteds, med 200 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til de Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Sagfører Th. Weber, til Indstævnte, Direktør Kai Ørum, med 300 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Kontrakt af 10 December 1915 udlejede Sagfører Th Weber til Direktør Kai Ørum den ham tilhørende Villa, Matr Nr 11 gp og 1 gq af Haslev; i Kontraktens § 2 hedder det: »Lejemaalet er uopsigeligt fra begge Sider i 5 — fem — Aar og udløber saaledes uden Opsigelse den 1 Maj 1921. Skulde Lejemaalet ikke være blevet fornyet til 1 November 1920, er Lejeren derefter pligtig at lade Lejesøgende bese Ejendommen. Eventuelle Købere har ligeledes Ret til at bese Ejendommen.« I Juli Maaned 1920 indbragte Direktør Ørum for Huslejenævnet for Haslev Frerslev Kommune Spørgsmaalet om, hvorvidt han var berettiget til at fortsætte Lejemaalet ud over 1 Maj 1921; Sagfører Weber protesterede mod, at Nævnet afgjorde Spørgsmaalet, men ved Kendelse af 14 September 1920 erklærede Nævnet sig kompetent og kendte Direktør Ørum berettiget til at fortsætte Lejemaalet udover 1 Maj 1921 paa almindelige Vilkaar efter nærmere Aftale med Weber. Denne Kendelse blev af Overnævnet for Sorø Amt den 1 December s. A. annulleret og Sagen afvist fra Huslejenævnet.

Under nærværende ved Retten for Bregentved-Gissfeldt Birk forberedte Sag har Sagsøgeren, Direktør Kai Ørum, Haslev, nedlagt Paastand paa, at den af Overnævnet afsagte Kendelse, hvorved Spørgsmaalet om Sagsøgerens Ret til at fortsætte Lejemaalet om Sagsøgtens ovennævnte Ejendom udover 1 Maj 1921 er afvist fra Huslejenævnet, ophæves.

Sagsøgte har principalt paastaet Sagen afvist, idet den endelig er afgjort af Overnævnet for Sorø Amt, hvis Kendelse ifølge Huslejelovens § 12 E ikke kan paaklages til judicial Myndighed; da denne Regel imidlertid kun kan gælde for Kendelsens Realitet, men ikke afgør Spørgsmaalet om Nævnenes Competence, der findes at burde henhøre under Domstolene, vil Sagsøgtens Afvisningspaastand ikke kunne tages til Følge.

Sagsøgte procederer subsidiært til Frifindelse under Henvisning til, at Huslejelovens Bestemmelser om Opsigelsers Forelæggelse for Nævnene først er gjort gældende for Haslev-Frerslev Kommune ved kgl. Anordn. af 13 Juli 1918, altsaa længe efter Kontraktens Indgaaelse, hvorfor Huslejeloven ikke finder Anvendelse paa denne Kontrakt.

Da Lov Nr 598 af 31 Oktober 1919 § 8 C bestemmer, at med Hensyn til Ejerens Krav om Lejerens Fraflytning ved Lejeforholdets Udlob, naar Forholdet efter Kontrakten ophører uden Opsigelse, gælder samme Regler som om en Ejers Opsigelse, hvor ingen bestemt Ophørstid har været vedtaget, og da den for saadan Opsigelse fastsatte Regel, at den ikke er retsgyldig uden Nævnets Godkendelse, ikke er afhængig af Tidspunktet for vedkommende Lejekontrakts Afslutning, kan den Omstændighed, at den heromhandlede Lejekontrakt er oprettet inden Huslejelovgivningens Ikrafttræden, ikke bevirke, at den ovenciterede Lovbestemmelse skulde være uanvendelig paa det deri oprettede Lejeforhold. Herefter findes Spørgsmaalet om Webers Krav om Ørums Fraflytning at høre under Huslejenævnets Afgørelse, og den af Overnævnet for Sorø Amt afsagte Kendelse vil derfor være at ophæve.

Sagens Omkostninger vil Sagsøgte have at betale Sagsøgeren med 200 Kr.

R Nr 122/1921. Hestehandler **M. Schmidt**

m o d

Gaardejer **Christen Petersen.**

Højesterets Kæremaalsudvalgs Kendelse.

Efter at Landsdommerne Bülow, Veldbæk og Rosendahl, der beklædte Søndre Landsret i en mellem Gaardejer Christen Petersen og Hestehandler M. Schmidt verserende Appelsag, den 7 Marts 1921 ved Kendelse havde nægtet at efterkomme en af Schmidt fremsat Begæring om, at de skulde vige deres Sæde i Sagen som partiske, har Schmidt paakæret denne Beslutning for Højesteret. Da der imidlertid ikke, som foreskrevet i Retsplejeloven § 435, 3die Stykke, foreligger Tilladelse fra Justitsministeriet til Kæremalets Indbringelse for Højesteret, vil det være at afvise.

Thi bestemmes:
 Det ovennævnte Kæremaal afvises.

Lignende Kendelse afsagt i Sag R Nr 123/1921, Hestehandler M. Schmidt mod Proprietær C. C. Dall.

Lørdag den 23 April.

R Nr 100/1921.

Rigsadvokaten
 m o d

Ole Frederik Frenzel Andersen (Forsv.: Møldrup),

der tiltales for Tyveri.

Østre Landsrets Dom af 8 Marts 1921: Ole Frederik Frenzel Andersen bør for Anklagemyndighedens Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger, derunder i Salær til den for Tiltalte beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Gottlieb Jacobsen, 50 Kr, udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket af det Offentlige, der gør gældende, at det er med Urette, at Tiltalte er frifundet.

Efter de foreliggende, i det Væsenlige i Dommen fremstillede Bevisligheder maa det anses godtgjort, at Tiltalte som Medgerningsmand har deltaget i tre af Domfældte Bischoff i Juli Maaned 1920 indbrudsvis begaaede Tyverier, ved hvilke der fra Lagerlokalet i Ejendommen Gl. Kongevej Nr 15 er stjaalet et Skrivebord og 6 Stole, af Værdi tilsammen 195 Kroner. Herefter vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 230, 2 Stk. Straffen findes at burde bestemmes til Forbedringshusarbejde i 1 Aar. Tiltalte vil derhos have at betale Sagens Omkostninger.

Thi kendes for Ret:

Ole Frederik Frenzel Andersen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 1 Aar. Saa udreder Tiltalte og Sagens Omkostninger, derunder det ved Landsrettens Dom fastsatte

Salær og i Salær for Højesteret til Højesterets- sagfører Møldrup 80 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ole Frederik Frenzel Andersen tiltales ved Anklageskrift af 16 Februar 1921 til at lide Straf for Tyveri for i Løbet af Maj, Juni og Juli Maaneder 1920 i forskellige Gange i Forening med John Josef Bischoff at have frastjaalet Indehaveren af Firmaet Falkenbergs Auktioner, Carl Sørensen, forskellige Møbler, der beroede i et aflaaet Lagerlokale i Ejendommen Gl. Kongevej 15, hvortil de skaffede sig Adgang ved med Vold at opbyrde en til Lokalet førende Fløjddør.

Tiltalte er født den 23 Juli 1883 og tidligere anset ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 4 Marts 1919 efter Straffelovens § 228, jfr Lov 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fængeskost i 100 Dage.

Ved en af Københavns Byrets 5te Afdeling for kriminelle Sager den 10 September 1920 afsagt Dom blev John Josef Bischoff ifølge sin egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste straffet for Tyveri af 1 Salonbord, 1 Skrivebord og 54 Stole til en samlet Værdi af 1270 Kr, som han i Juni og Juli Maaneder s. A. havde stjaalet ved Indbrud i det Indehaveren af Firmaet Falkenbergs Auktioner tilhørende ovennævnte Lagerlokale paa Gl. Kongevej her i Byen.

Den 30 Juli s. A. var Tiltale blevet antruffet paa Gaden i Nærheden af det nævnte Lokale, bærende paa en af de nysnævnte af Bischoff stjaalne Stole, og under Forundersøgelsen i nærværende Sag har Bischoff først forklaret, at Tiltalte har været ham behjælpelig med Udførelsen af samtlige de ovennævnte Tyverier, og senere, at Tiltaltes Bistand i saa Henseende alene har angaaet 1 Skrivebord, der ikke var indbefattet i de under Sagen mod Bischoff omhandlede Køster, og 12 Stole af samlet Værdi 285 Kr.

Tiltalte har erkendt, at han har været Bischoff behjælpelig med at borttransportere 6 Stole og borttransportere og sælge Skrivebordet, men han gør gældende, at han ikke har deltaget i Tyveriernes Udførelse, og at han er gaaet ud fra, at Bischoff havde købt disse Genstande paa Auktion, hvad Bischoff havde sagt til ham.

Det fremgaar nu vel af Sagen, at Tiltalte, der havde kendt Bischoff i nogen Tid og vidste, at han var ansat som Møbelpolstrer hos Firmaet Falkenberg, kort efter, at Bischoff var blevet anholdt som sigtet sor de ovennævnte Tyverier, forlod Byen og under paa-taget Navn tog Arbejde i Rødby, samt at han ved samme Tid for-anledigede, at en Sømand fra New York afsendte et af Tiltalte skrevet Brev til en af hans Bekendte her i Byen, i hvilket Brev han gav det Udseende af, at han havde taget Ophold i Amerika.

Bischoffs Forklaring om det Omfang, hvori Tiltalte har været med-virkende ved hans Tyverier, og om den Maade, paa hvilken han med Tiltaltes Bistand vil have skaffet sig Adgang til det paagældende Lokale, er imidlertid delvis ændret af Bischoff under denne Sag, lige-

som Bischoffs Forklaring om, at Tiltalte har været ham behjælpelig ved Salget af 6 af de ovennævnte Stole ikke er bestyrket ved den af de paagældende Købere afgivne Forklaring.

Herefter, og da Tiltaltes Forklaring om at have troet, at Bischoff havde købt de af ham stjaalne Ting paa Auktion, efter de foreliggende Forhold ikke findes at være usandsynlig, maa det anses betænkeligt mod Tiltaltes Benægtelse at anse ham overbevist om at have gjort sig skyldig i det i Anklageskriftet nævnte Forhold, og han vil derfor være at frifinde.

Nr 75.

Rigsadvokaten

mod

Poul Nordentoft (Forsvarere: Henriques og Bache),

der tiltales for Forbrydelse mod Sædeligheden, Forsterfordrivelse, uagtsomt Manddrab, Overtrædelse af Straffelovens § 197, Drab af Hustru, Forsøg paa Meddelagtighed i Manddrab, Overtrædelse af Straffelovens 16. Kapitel og dens § 210, Pengeafpresning, Bedrageri, Falsk og Overtrædelse af Straffelovens § 155 samt Brandstiftelse.

Thisted Købstads Ekstrarets Dom af 12 Oktober 1911: Tiltalte Læge Poul Nordentoft bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger, derunder Salær til Sagfører Lyhne, 80 Kr, udredes af det Offentlige. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 4 December 1911: Underretsdømmen bør ved Magt at stande. Der tillægges Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Dahl og Johnsen, i Salær hver 80 Kr, der udredes af det Offentlige.

Den ved kgl. Ordre af 3 April 1919 nedsatte Kommissions Dom af 29 Marts 1920: Tiltalte Ingeborg Marie Andreasen, Kantsøs Hustru, bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Arrestanten Poul Nordentoft bør straffes paa Livet. De Tiltalte Karen Marie Louise Nielsen, Carl August Jensen, kaldet Dan Jensen, Karen Bolette Knudsen, Spanges fraskilte Hustru, Hans Riis Hansen, Anna Bine Johansen, Herman Reinholdt Rosberg, Dupla Christian Luther Wendt, Jensine Katrine Plougmand, Spanggaard Christiansens Hustru, Marenta Katrine Møller, Fabricius' Hustru, og Aage Henning Vilhelm Jensen bør straffes: Dan Jensen, Karen Knudsen, Riis Hansen, Jensine Plougmand og Marenta Møller med Forbedringshusarbejde, Dan Jensen i 18 Maaneder Karen Knudsen i 1 Aar, Riis Hansen, Jensine Plougmand og Marenta Møller hver især i 8 Maaneder, Karen Nielsen, Anna Johansen, Rosberg, Wendt og Aage Jensen med Fængsel paa sædvanlig

Fangekost, Karen Nielsen og Anna Johansen hver især i 120 Dage, Rosberg og Wendt hver især i 100 Dage, Aage Jensen i 30 Dage. For Karen Nielsens og Anna Johansens Vedkommende udsættes i Medfør af Kapitel III i midlertidig Straffelov af 1 April 1911 Straffens Udstaaelse og efter Udløbet af 5 Aar efter denne Doms Afsigelse bortfalder den, alt saafremt de i Loven foreskrevne Betingelser overholdes. Aktionens Omkostninger udredes for Tiltalte Fru Kantsøs Vedkommende af det Offentlige, medens Omkostningerne iøvrigt, derunder i Salær til Aktor, Overretssagfører Munch-Petersen 3000 Kr og til de beskikkede Defensorer, Overretssagfører Henriques 3000 Kr og Overretssagfører Wolff 1500 Kr, udredes af Arrestanten og de øvrige Tiltalte En for Alle og Alle for En, dog med den Begrænsning, at Arrestanten ikke deltager i Udredelsen af Salæret til Defensor, Overretssagfører Wolff, at de øvrige Tiltalte ikke deltager i Udredelsen af Salæret til Defensor, Overretssagfører Henriques, og at Arrestanten iøvrigt ikke udreder over $\frac{18}{10}$, Karen Nielsen ikke over $\frac{1}{10}$, Dan Jensen ikke over $\frac{2}{10}$, Karen Knudsen ikke over $\frac{4}{10}$, Riis Hansen og Anna Johansen hver ikke over $\frac{2}{10}$, Rosberg og Wendt hver ikke over $\frac{1}{10}$, Jensine Plougmand ikke over $\frac{2}{10}$, Marenta Møller og Aage Jensen hver ikke over $\frac{1}{10}$ af Omkostningernes samlede Beløb. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Ved kgl. Reskript af 22 Juni 1920 er det bestemt, at de to Straffesager, der er paakendt ved de to hertil indankede Domme, Viborg Landsoverrets Dom af 4 December 1911 og Kommissionsdommen af 29 Marts 1920, skal sammendrages og behandles under Et som een Sag.

Efter de af Retslægeraadet i Sagen afgivne Erklæringer maa der vel gaas ud fra, at Fru Nordentoft ikke er død som Følge af en difterisk Hjertelammelse, men paa den anden Side er det ikke med Sikkerhed oplyst, hvad det er, der har foraarsaget hendes Død, og særlig kan det ikke anses godtgjort, at hun er død som Følge af en Forgiftning. Herefter kan det overfor Tiltaltes Benægtelse ikke anses bevist, at han har dræbt sin Hustru, og han vil derfor forsaavidt være at frifinde. I Henhold til de i Kommissionsdommen anførte Grunde maa det bil-

---

Rettelse:

S. 79 L. 13 f. o.: Harboe, læs Ingen.

S. 79 L. 15 f. o.: Ingen, læs Harboe.

Færdig fra Trykkeriet den 11 Maj 1921.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 8.

Lørdag den 28 April.

liges, at Tiltalte er frifundet, forsaavdt angaar Sigtelsen for Forsøg paa Meddelagtighed i Manddrab (Forhold VI) og Sigtelsen for at have overtraadt Straffelovens 16de Kapitel og dens § 210 overfor Else Nielsen (Forhold XXI c). Fremdeles maa det billiges, at Tiltalte er frifundet, forsaavdt angaar hans Forhold med Hensyn til den i Forsikringsselskabet »Danmark« i hans Hustrus Navn tegnede Livsforsikring (Forhold IX), og det allerede af den Grund, at der efter det Foreliggende ikke med Sikkerhed kan gaas ud fra, at den paagældende Police tilhørte hans Hustrus Bo. Da det dernæst overfor Tiltaltes Benægtelse ikke kan anses bevist, at han har gjort sig skyldig i noget bedrageligt Forhold overfor Apoteker Johnsen (Forhold VII), vil Tiltalte ogsaa forsaavdt være at frifinde. Endelig findes Tiltalte i Henhold til Straffelovens § 66 at burde frifindes, forsaavdt angaar Sigtelsen for at have overtraadt Straffelovens § 155 (Forhold IV).

Derimod maa det i Henhold til de i Kommissionsdommen anførte Grunde billiges, at Tiltalte for de under II, III a og b, IV, V a og b, X, XI, XIII—XVI, XVIII, XIX, XX og XXI a, b og d nærmere beskrevne Forhold er anset efter Straffelovens §§ 185 og 210, § 193, 2 Stk, jfr tildels § 46, § 245, § 274, jfr § 270, og § 281, 2 Stk, jfr dels § 52 og dels § 54. For sit i Kommissionsdommen beskrevne Forhold overfor Vilhelmine Hansen og Marie Theresia Rothe (Forholdene XII og XVII) vil Tiltalte derhos være at anse efter Straffelovens § 193, 2 Stk, og § 197, 1 Pkt, hvorved bemærkes, at den Omstændighed, at Frk Rothes Tilstand mulig var haabløs, da Tiltalte efter endt Operation forlod hende, ikke kan udelukke Anvendelsen af den sidstnævnte Bestemmelse. Endelig maa de Forklaringer, som Kristine Larsen, Anine Oddershede, Anine Holm og Ingeborg Andersen har afgivet i den ved Lands-overrettens Dom af 4 December 1911 paakendte Sag, siges at være saa stærkt bestyrkede ved, hvad der iøvrigt er oplyst, at de i alt Væsenligt maa lægges til Grund ved Sagens Paadømmelse, og Tiltalte vil herefter for sit Forhold overfor Kristine Larsen være at anse efter Straffelovens §§ 185 og 210 og for sit Forhold overfor de tre andre Kvinder efter § 185. Herved

bemærkes, at det ikke kan anses godtgjort, at Tiltalte overfor Kristine Larsen har anvendt saadan Vold, som Straffelovens § 168 forudsætter, og at det heller ikke kan anses godtgjort, at han har skaffet sig Samleje med Ingeborg Andersen eller har behandlet hende uterligt, medens hun befandt sig i bevidstløs Tilstand.

Den af Tiltalte forskyldte Straf findes at burde bestemmes til Tugthusarbejde i 12 Aar. Tiltalte vil derhos have at betale Aktionens Omkostninger som nedenfor anført.

Thi kendes for Ret:

Poul Nordentoft bør hensættes til Tugthusarbejde i 12 Aar. I Henseende til Aktionens Omkostninger bør Kommissariernes Dom, saavidt paaanket er, ved Magt at stande. Saa betaler Tiltalte og Aktionens Omkostninger i den ved Landsoverrettens Dom paa kendte Sag, derunder de ved denne Dom fastsatte Salærer, samt i Salær for Højesteret til Højesteretssagførerne Bache og Henriques 3000 Kroner til hver.

I den indankede Overretsdoms Præmisser hedder det:

Læge Poul Nordentoft, der er født den 3 April 1874, og som ved Højesterets Dom af 17 Juni 1909 er anset dels efter Straffelovens § 259, sammenholdt med § 48 og midlertidig Straffelov af 1 April 1905 § 13, dels efter Straffelovens § 155 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage, hvilken Straf ved kgl. Resolution af 26 Januar f. A. er formildet til samme Art Fængsel i 10 Dage, er under nærværende, fra Thisted Købstads Ekstraret hertil indankede Sag sat under Tiltale for Forbrydelse mod Sædeligheden.

Den 12 Februar d. A. anmeldte Tjenestepige Ingeborg Andersen i Thisted til Politiet, at hun den 10 s. M. under en Konsultation hos Tiltalte i hans Hjem var blevet voldtaget af ham, og under den derefter indledede Undersøgelse fremkom der endvidere Anmeldelse fra nedenævnte 3 Kvinder om, at Tiltalte ligeledes havde gjort sig skyldig i Sædelighedsforbrydelser overfor dem.

1. Husmand Martin Vejes Hustru, Kristine Larsen af Hesselbjerg, der efter sit Opgivende er født den 20 Oktober 1883, har edelig forklaret, at hun i Slutningen af August Maaned eller Begyndelsen af September Maaned 1905, da hun havde Tjeneste hos en Gaardejer i Hesselbjerg, henvendte sig til Tiltalte angaaende en Øjensygdom, hvoraf hun da led, at Tiltalte efter at have undersøgt hendes Bryst og givet hende Recept paa nogle Øjendraaber paalagde hende at komme igen om en Maanedstid, at Tiltalte, da hun en Maanedstid senere indfandt sig hos ham, aflaaede tvende i Konsultationsværelset værende Døre

og bød hende at afklæde sig, at hun, skønt hun var noget betænkelig herved, dog, idet hun troede, at det muligvis var nødvendigt for Under-søgelsen, afførte sig samtlige sine Klæder med Undtagelse af sin Særk, sine Strømper og sit Fodtøj og derpaa efter Tiltaltes Begæring lagde sig paa en i Værelset staaende Bænk, hvorefter Tiltalte skød hendes Særk op og befølte hende paa Kroppen. Om det derefter Passerede har Vidnet i et den 8 Marts d. A. afholdt Forhør forklaret Følgende:

»Derpaa knappede han (Tiltalte) sine Benklæder ned og fremtog sit mandlige Lem, og derefter lagde han sig hen over Kompartmentinden, formodentlig for at faa Samleje med hende. Hun greb da fat i hans Arme og holdt ham til Side, idet hun sagde, at hun ikke vilde have noget med ham at gøre. Det gik hurtigt for ham at opknappe sine Benklæder og lægge sig hen over Kompartmentinden, og det var først, da han gjorde dette, at det gik op for hende, at han vilde have Samleje med hende. Han hvilede med hele sin Vægt ovenpaa hende, men hun fik ham alligevel ved Anvendelse af alle sine Kræfter skubbet til Side«, hvilken Forklaring hun i samme Forhør rettede derhen, at det ikke straks lykkedes hende at skubbe ham til Side, idet han tvært imod laa længe ovenpaa hende, der strittede imod med Arme og Ben, alt hvad hun kunde, hvorhos hun i et senere Forhør har forklaret, at hun ikke ubetinget vil fastholde, at Tiltalte hvilede paa hende med hele sin Vægt, idet det er muligt, at han støttede Fødderne mod Gulvet, samt at det ikke lykkedes Tiltalte at komme til at ligge mellem hendes Ben, skønt han gjorde Forsøg herpaa. Endvidere har Vidnet forklaret, at hun ikke raabte om Hjælp, da hun vidste, at Tiltalte var gift, og nødig vilde have, at hans Kone skulde faa noget at vide, ligesom hun ogsaa fandt, at det Passerede var generende for hende selv, hvorhos hun troede, at hun var i Stand til at holde ham fra sig, at Tiltalte, medens han laa ovenpaa hende, søgte at snakke godt for hende og bl a sagde, at »det var altid bedre end med en Finger«, hvortil hun svarede, at hun ikke vilde have noget at gøre med ham, at han endvidere talte om, at der var ingen, der fik det at vide, at han kunde give hende noget, der bevirkede, at Samlejet ikke »frugtede«, og at unge Piger gerne vilde have saadant noget, hvorhos han spurgte hende, om det var af Hensyn til hendes Forlovede, at hun ikke vilde have med ham at gøre, uden at hun erindrte, hvad hun, der forøvrigt ikke var forlovet, svarede ham, at Tiltalte ikke havde sit Lem i Berøring med hendes Kønsele, men at hun ikke kunde undgaa at se hans Lem, der formentlig var stift, at Tiltalte, da det omsider, formentlig efter en halv Times Forløb, lykkedes hende at komme op i siddende Stilling, sagde, at det ikke var hans Mening at tage hende med Magt, og under hendes Paaklædning talte om, at han vilde rejse til Mors og besøge hende, at han, da hun var færdig til at gaa, skrev en Seddel paa et Par Brillor, som hun skulde købe, og da hun tilbød ham Betaling, afslog dette, idet han udtalte, at han jo ikke havde behandlet hende, som det sømmede sig, hvorhos han, idet hun forlod ham, lod falde en Bemærkning om, at hun ikke skulde gaa ud i Byen og fortælle, hvad der var sket, at hun, der tror, at det var Tiltaltes Hensigt at tage hende

med Vold, hvis han havde kunnet overvinde hendes Modstand, samme Dag omtalte det Passerede til Murer Villads Petersen og Hustru i Thisted, uden at hun dog gav dem nærmere Besked om Enkelthederne, at Grunden til, at hun ikke tidligere har ladet Sagen komme frem for Offentligheden, er den, at hun nødigt vilde udsætte sit Rygte for noget, og at hun nu er fremkommet med Anmeldelsen, efter at Skræder Dybdahl Nielsen i Thisted, der var blevet bekendt med Sagen, havde opfordret hende hertil, idet han havde tilkendegivet hende, at hun lige saa godt kunde fremkomme frivillig med Anmeldelsen som udsætte sig for at blive tvunget til at anmelde Sagen.

Murer Villads Petersens Hustru har derhos forklaret, at Kristine Veje en Dag for ca 5 Aar siden kom ind til hende og i Modsætning til, hvad hun plejede, var meget stille og forstemt, samt at hun paa Forespørgsel fortalte, at hun havde været hos Tiltalte, og at denne havde forsøgt at opnaa Samleje med hende, hvorhos Komparentinden kunde mærke, at Kristine var meget oprørt over den Behandling, hun havde været Genstand for. Endvidere har Portør ved Statsbanerne Niels Petersens Hustru i Esbjerg og Gaardejer Chr. Pedersens Hustru af Hesselbjerg, der begge var tilstede under Kristines Besøg hos Murer Villads Petersens, afgivet Forklaringer, der stemmer med det Anførte, hvorhos Førstnævnte har tilføjet, at Kristine søgte Lægen for en Øjensygdom og, saa vidt hun erindrer, tillige for nogen »Modersyge«.

Tiltalte har forklaret, at han ikke erindrer nogetsomhelst om Kristine, og at hendes Fremstilling er Opspind fra Ende til anden, hvorhos han har afleveret sin Journal for Aaret 1905, i hvilken han under Nr 352 har indført en Patient ved Navn Kristine Larsen af Hesselbjerg, der ifølge Journalens Udvisende under 27 September og 25 Oktober nævnte Aar har konsuleret Tiltalte for Chlorosis (Blegsot), »Overanstængelse« og Dysmenorrhoe (uregelmæssig og smertefuld Menstruation) og hver Gang betalt ham 2 Kr i Lægehonorar. Tiltalte har endvidere forklaret, at det har været naturligt, at hans Hovedopmærksomhed har været henvendt paa sidstnævnte Sygdom, at der i Forbindelse med Blegsot kan optræde almindelig Øjenbetændelse eller andre Øjensygdomme, og at det er muligt, at han har ladet Kristine klæde sig af, men at dette da er sket, for at han kunde foretage en nødvendig Undersøgelse.

Kristine Veje har overfor Tiltaltes Fremstilling forklaret, at det godt kan passe, at hun har været hos Tiltalte de nævnte to Dage, men at hun ikke véd noget om, at hun den Gang led af Blegsot, ligesom hendes Menstruation altid har været i Orden, samt at hun led af daarlige Øjne og af Overanstængelse, der var fremkaldt ved, at hun passede sin daværende Madmoders Børn om Natten. Endvidere har hun benægtet Rigtigheden af den af Portør N. Petersens Hustru afgivne Forklaring, forsaavidt den gaar ud paa, at hun har lidt af »Modersyge«, idet hun har forklaret, at hun aldrig har lidt af »Modersyge eller nogen anden Sygdom, der kunde staa i Forbindelse med hendes Menstruation.«

2. Dernæst har Husmand Niels Oddershedes Datter, Anine Oddershede, af Øster Vandet, der efter sit Opgivende er født den 30 Juni 1889, ligeledes edelig forklaret, at hun i Eftersommeren 1909 tvende

Gange har konsuleret Tiltalte i Anledning af en Ørelidelse, og at han ved hendes sidste Besøg hos ham efter at have undersøgt hendes Øre sagde til hende, at det var bedst, at han foretog en grundig Undersøgelse af hende, og forlangte, at hun skulde klæde sig af, men at hun, da hun ikke fandt det nødvendigt, nægtede at gøre det, hvorefter Tiltalte sagde, at det kunde han selv gøre, at Døren var låset, og at det vilde bekomme hende ilde, om hun raabte om Hjælp. Efter Vidnets videre Forklaring trak nu Tiltalte, der havde sat sig paa en i Værelset staaende Divan, hende ned paa sit Skød og kyssede hende mod hendes Villie, hvorfor hun for at blive fri for hans Nærgaaenhed gav ham nogle Slag i Hovedet, hvorved hun slap fri for yderligere Vold, og hvorefter hun skyndte sig bort. Endvidere har Vidnet forklaret, at hun efter i Bladene at have læst om den mod Tiltalte indledede Undersøgelse syntes, at det var bedst at anmelde, hvorledes Tiltalte havde opført sig overfor hende, hvorfor hun efter at have raadført sig med sine Forældre indgav Anmeldelsen.

Tiltalte har bestridt Rigtigheden af den af Anine givne Forklaring, forsaavidt den gaar ud paa, at han har udvist noget utilbørligt Forhold overfor hende, hvorhos han har forklaret, at det ingeniunde er ualmindeligt, men tværtimod kan være betimeligt at foretage en almindelig Undersøgelse af Patienter, der lider af Øresygdom, og at det godt kan være, at han af nævnte Grund har opfordret Anine til at klæde sig af, hvorhos han i Overensstemmelse med den af ham førte Journals Udvisende har forklaret, at Anine har konsuleret ham mere end 2 Gange.

3. Endvidere har Tjenestepige Anine Holm, født den 22 Maj 1893, edelig forklaret, at hun i Marts Maaned f. A. led meget af Tandpine og derfor en Dag, saavidt hun husker, i Midten af Maaneden mellem Kl 5 og 6 Eftermiddag gik op til Tiltalte for at lade ham trække nogle Tandstumper ud, og at Tiltalte, efter at han havde aflaaet Døren efter hende og anmodet hende om at aftage sit Bluseliv, hvad hun dog undslog sig for, »tog noget, som han sprøjtede paa Gummerne« om de syge Tænder, hvorefter han rullede et Rullegardin halvt ned for Vinduet, tog fat paa hende og, idet han satte sig ned paa en Sofa, trak hende ned paa sit Skød, hvorhos han opfordrede hende til at lægge sin Arm om hans Hals, hvad hun nægtede. Efter Anines videre Forklaring begyndte Tiltalte derpaa, idet han holdt hende fast med den ene Arm, under Modstand fra hendes Side at tage hende op ad Benene og op om Knæerne under hendes Skorter, men da hun var iført tvende Par Benklæder, saa at han ikke kunde komme nogen Vej franeden, stak han sin Haand ovenfor hendes Benklæder og forsøgte at faa den indenfor disse, hvorhos han, efter at hun to Gange havde anmodet ham om at trække hendes Tænder ud, erklærede, at det ikke hastede, da der ikke var gaaet 10 Minuter, og forsøgte at kysse hende samt, skønt hun strittede imod, kyssede hende paa Halsen. Endvidere har hun forklaret, at hun nu var meget forstumlet og bange, dels fordi hun ikke havde sovet de to foregaaende Nætter, dels over den Behandling, hun var Genstand for, saa at hun kom til at ryste stærkt og var lige ved at briste i Graad, at Tiltalte, da hun nu for tredje Gang anmodede ham om at trække hendes Tænder ud, udtalte: »De skal sku ikke være

bange, De er saa godt bukseklædt, saa der ingenting kan ske,« samt a t han derefter slap hende og udtalte: »De er en sød Pige, er der ingen, der har sagt det til Dem før,« hvorefter han fremtog en Tang og foretog Udtrækningen af Tænderne.

Anines Forældre, Farver Christoffer Holm og Hustru i Thisted, har derhos edelig bekræftet, at Anine Dagen efter sit Besøg hos Tiltalte omtalte hans Forhold overfor hende paa samme Maade som foran anført, hvorhos Farver Holm særlig har forklaret, at han tænkte stærkt paa at anmelde det Passerede til Politiet, men opgav det, da han ikke havde Beviser mod Tiltalte, men at han, da han hørte, at der var indledet Undersøgelse mod Tiltalte for et lignende Tilfælde, samt da han blev opfordret hertil af tvende Mænd, der var kendt med Forholdet, besluttede sig til at indgive Anmeldelse.

Tiltalte har benægtet Rigtigheden af Anines Forklaringer, forsaavidt de gaar ud paa, at han skulde have gjort sig skyldig i utilbørlige kønslige Tilnærmelser overfor hende, idet han har forklaret, at det gerne kan være, at han har opfordret hende til at tage sit Bluseliv af, men at Grunden hertil har været, at der ikke skulde komme Blod paa det, samt at det ligeledes gerne kan være, at han har rullet et Gardin halvt ned for at tænde Lys. Endvidere har han forklaret, at han gav Anine en Cocainindsprøjtning, og at den Mulighed foreligger, at hun som Følge af Indsprøjtningen ikke har været paa det Rene med, hvad der virkelig skete, og at der hos hende er opstaaet en fuldstændig fejlagtig Forestilling om at have været Genstand for kønslige Tilnærmelser fra hans Side.

4. Endelig har Tjenestepige Ingeborg Andersen i Thisted, der efter sit Opgivende er født den 30 Juli 1892, forklaret, at hun, der i nogen Tid havde lidt af Rygsmerter, den 18 Januar d. A. konsulerede Tiltalte, der efter i hendes Faders Nærværelse at have undersøgt hende, som efter Tiltaltes Anmodning havde afført sig sine Klæder, og givet hende en Recept paa nogle Piller, som hun skulde tage, paalagde hende at komme igen, naar hun havde brugt Pillerne, a t Tiltalte, da hun den 10 Februar d. A. paany indfandt sig hos ham, aflaaesede Dørene i Konsultationsværelset og paalagde hende at klæde sig af, samt a t hun efter at have afført sig sit Tøj med Undtagelse af Strømper og Støvler efter hans Paalæg lagde sig paa en i Værelset staaende Bænk, hvorefter Tiltalte paabegyndte Undersøgelsen, under hvilken han befølte hende paa Kroppen, paa Brysterne og navnlig paa hendes Kønsele, ind i hvilke han stak sin Finger. Undersøgelsen blev imidlertid afbrudt derved, at Telefonen ringede, og medens Tiltalte stod ved Telefonen, begyndte hun at klæde sig paa, men da hun havde iført sig sin Chemise, vinkede han med Haanden til hende, at hun skulde standse med at iføre sig mere Tøj, hvorefter han, da Telefonsamtalen var forbi, kom hen og satte sig paa Bænken og, idet han tog hende om Livet, trak hende, der havde rejst sig, ned til sig, hvorhos han uden dog at fremvise nogen Flaske udtalte, at denne »Essens« (eller et lignende Ord) maaske kunde hjælpe bedre end Pillerne, samt spurgte hende, om hun havde en Kæreste, hvad hun benægtede. Derpaa sagde Tiltalte til hende, at hun igen skulde lægge sig ned paa Bænken, hvilket hun gjorde, og nu begyndte

han paany at beføle hende, navnlig paa Kønssdelene, ind i hvilke han dog ikke da stak sine Fingre, hvorpaa han lagde sig ovenpaa hende og lagde sit Hoved mellem hendes Bryster, uden at hun, der troede, at han vilde høre paa hendes Bryst, satte sig til Modværge. Hun har derhos forklaret, at hun er ude af Stand til at afgive nærmere Forklaring om, hvad der derefter passerede, og om hvad Tiltalte foretog sig med hende, at hun ikke mærkede, at han opknappede sine Benklæder og førte sit Lem ind i hendes Kønssdele eller gjorde Samlejebevægelser, at hun ikke ved af at have gjort Modstand, eller at han har holdt fast paa hende, at den eneste Forklaring, hun kan give af sin Tilstand i nævnte Øjeblik, er den, at hun besvimede, uden at hun kan sige, hvor længe Besvimelsen varede, at hun kun véd, at Tiltalte, da hun efter nogen Tids Forløb kom til sig selv igen, løftede sit Hoved fra hendes Kind og laa med sin Underkrop mellem hendes Ben, at han omtrent samtidig rejste sig og, idet han vendte Ryggen til hende, førte begge sine Hænder foran sig, som om han knappede sine Benklæder, at hun, der nu kom til at ryste over hele Kroppen, spurgte ham, om hun maatte klæde sig paa, hvad han gav hende Lov til, samt at hun først efter sin Hjemkomst kom i Tanker om, hvad der var foregaaet med hende. Endvidere har hun forklaret, at Grunden til, at hun søgte Tiltalte, var den, at hun aldrig har haft sin Menstruation, samt at Tiltalte, da han inden Telefonsamtalen stak sin Finger ind i hendes Kønssdele, sagde, at hun saa noget betænkelig ud, men at det var noget helt naturligt, og at hun ikke skulde være bange.

Syerske Inger M. Andersen i Thisted har derhos forklaret, at Ingeborg den 11 Februar d. A. om Aftenen kom i Besøg hos hende, at hun ved nævnte Lejlighed græd og lod til at være fuldstændig fortvivlet samt paa Spørgsmaal om Grunden hertil fortalte, at Tiltalte havde været uartig mod hende, havde lagt sig ovenpaa hende, taget hende om Livet samt spurgt hende, om hun havde en Kæreste, og at Komparentinden fik det Indtryk, at Ingeborg var blevet voldtaget af Tiltalte.

Tiltalte har benægtet at have gjort sig skyldig i noget utilbørligt Forhold overfor Ingeborg, derunder at have haft Samleje med hende, hvorhos han har forklaret, at det ved den i Januar Maaned stedfundne Undersøgelse viste sig, at Ingeborg led af Rygskævhed, hvorhos han tillige undersøgte hendes Underliv, bl a ved at stikke sin Finger op i hendes Kønssdele, efter at han havde forvisset sig om, at Hymen, der viste sig at være kransstillet og slap, tillod dette, samt at han, da han maatte antage, at Pigen led af Blegspot, gav hende en Recept paa Jernpiller. Tiltalte har endvidere forklaret, at han ikke med Bestemthed erindrer, hvorvidt han, da Ingeborg den 10 Februar paany indfandt sig hos ham, aflaaede begge Dørene i Konsultationsværelset — hvorved han forøvrigt har bemærket, at Døren ud til Venteværelset ikke lader sig laase, hvilket ved en af en Politibetjent senere foretaget Undersøgelse har vist sig at være rigtigt — samt at han begyndte med at se Ingeborg paa Ryggen og derpaa lod hende lægge sig paa en Undersøgelsesbænk, hvor han undersøgte hendes Bryst og Hjerte, hvorefter hun paa hans Opfordring lod sit Vand i et Glas. Medens Tiltalte derpaa undersøgte Vandet, udtalte han til Ingeborg, der var begyndt at

tage sit Tøj paa, at der mulig var nogen Misdannelse af hendes Livmoder, og spurgte hende, dels om hun havde noget imod en nærmere Undersøgelse desangaaende, dels under Hensyn til eventuel Graviditet, om hun havde en Kæreste, hvilket hun benægtede, hvorimod hun sagde, at hun gerne vilde undersøges nærmere, og paa Forespørgsel tilføjede, at hun frygtede for, at hendes indvendige Dele (Kønsorganer m. m.) ikke var skabt som Andres. Tiltalte paalagde hende derefter at tage Tøjet eller i alt Fald Benklæderne af igen, og efter at hun havde gjort dette, lagde hun sig paa Bænken og anbragte sine Ben i nogle ved Bænkens Fodstykke anbragte Bøjler, hvorefter han foretog en saakaldet bimanuel Undersøgelse, idet han førte sin højre Haands Pegefinger op i Vagina og med venstre Haand trykkede paa Pigens Underliv, hvorhos han sluttelig i Vagina indførte et tyndt rørformigt Speculum for at observere Beskaffenheden af Livmoderens Munding. Hermed var Undersøgelsen forbi, og Tiltalte var derefter Ingeborg behjælpelig med at faa Benene ud af Bøjlerne og rejse sig op, og efter at hun havde endt sin Paaklædning, samt efter at han havde vekslet nogle Bemærkninger med hende, gik hun bort.

Tiltalte har derhos forevist sin Journal, hvori der under 18 Januar findes følgende Tilførsel, som han efter sin Forklaring har indført under Ingeborgs Besøg hos ham:

»Møgelvang. Ingeborg Andersen, 18 (tj. hos Kamp) — non adhoc menstruata — Hymen non abest — Intet objektivt — Kyfoseoliosis? Er i Thisted — Th. Sygekasse. $\frac{10}{2}$ Vagina optager m. kun ringe Smerte spekulum og rektoscop. Uterus normal Størrelse, Form og Stilling. Rygsmerterne ere bedre. Hendes Hovedfrygt er egentlig vist, at hun »ikke er som andre«; hun indrømmer paa Spørgsmaal, at hun har frygtet for ikke at kunne blive Ægtefælle og Moder.«

Ingeborg blev den 12 Februar d. A. undersøgt af Læge Deigaard i Thisted, def i en samme Dag om Undersøgelsens Resultat afgivet Erklæring har udtalt, at der fandtes nogen diffus Rødme og Irritation af Indsiden af labia minora og en lille Ekskoriation paa hvert labium minus indadtil nær Afgangsstedet for hymen, at denne var krandsstillet, vid og slap og tillod Passage af en Pegefinger, at der nedad til højre paa dens Rand fandtes en lille Fissur med lidt Rødme i Omfanget, og at der var nogen fluor albus, men iøvrigt intet Tegn paa Vold.

Tiltalte har derhos forklaret, at det er et almindeligt forekommende Fænomen, som enhver Læge som Regel vil kende fra sin Praksis, at mere eller mindre hysteriske Kvinder retter Beskyldninger mod Lægen af samme Art som dem, der er fremkommet mod ham, og at hans Praksis uundgaeligt efterhaanden vilde blive ødelagt, hvis han havde Tilbøjelighed til at gøre sig skyldig i Utilbørligheder overfor sine kvindelige Patienter, samt at det vilde være en Kapitaldumhed, som han ikke kunde begaa, paa en saadan Maade at udlevere sig selv og sit Renommé til sine Patienters Forgødtbefindende.

Sagen har tvende Gange været forelagt Retslægeraadet, der i en Skrivelse af 31 Marts d. A. har udtalt, at efter det i Læge Deigaards Attest Oplyste kan den Mulighed ikke udelukkes, at en Mand kan have

plejet Samleje med Ingeborg Andersen, men at de foreliggende Oplysninger ikke tillader at drage bestemte Slutninger om, naar et saadant kan have fundet Sted, samt at der er nogen Føje til at antage, at Pigen kan have opfattet en foretaget gynækologisk Undersøgelse fejlagtig, og at den fremsatte Beskyldning kan være indskudt hende ved Undersøgelsen og altsaa er et Foster af hendes Fantasi.

Endvidere har Raadet i Skrivelse af 6 Juni d. A. udtalt, at Muligheden af, at Cocainindsprøjtninger kan fremkalde erotiske Tankebevægelser, ikke lader sig benægte, men at Raadet ikke ser sig i Stand til at bedømme, hvorvidt saadant har været Tilfældet for Anine Holms Vedkommende, og om der derved er bibragt hende fejlagtige Forestillinger om Tiltaltes Forhold overfor hende, samt at Øre- og Øjnelidelser vistnok kunne staa i Forbindelse med Sygdomme af mere konstitutionel Natur, som kunne motivere en almindelig Undersøgelse med den Afklædning, som en saadan maatte kræve, men at Raadet ikke efter det Foreliggende kan udtale sig om, hvorvidt der har været rimelig Grund til Undersøgelse af den Art i de under Sagen omspurgte to Tilfælde, vedrørende Kristine Veje og Anine Oddershede.

Efter de af Ingeborg Andersen afgivne Forklaringer og Sagens øvrige Oplysninger findes der nu overfor Tiltaltes Benægtelse ikke Føje til at antage, at han har gjort sig skyldig i nogen Sædelighedsforbrydelse overfor hende, og naar derhos henses til, at Anmeldelserne om de Tiltalte iøvrigt paasigtede Forhold ikke er indgivet straks, men først tildels paa Foranledning af udenforstaaende Personer er fremkommet længere Tid efter, at de paasigtede Forbrydelser skulde være begaaet, at Kristine Veje maa antages at have lidt af saadan Sygdom, at en Undersøgelse af hende i afklædt Stand kan have været begrundet, at det af Tiltalte overfor Anine Oddershede fremsatte Ønske om Foretagelse af en saadan Undersøgelse kan have været motiveret ved den Ørelidelse, hvoraf hun led, og at det ikke kan anses udelukket, at en Anine Holm given Cocainindsprøjtning har medført fejlagtige Forestillinger hos hende om Tiltaltes Forhold overfor hende, findes det betænkeligt ved de af nysnævnte 3 Kvinder afgivne Forklaringer, der ikke er væsentlig bestyrket ved Sagens øvrige Oplysninger, mod Tiltaltes Benægtelse at anse ham skyldig i de ham overfor nævnte Kvinder paasigtede Forhold eller i noget enkelt af disse, og det maa derfor billiges, at Tiltalte ved Underrettsdommen er frifundet for Aktors Tiltale i denne Sag, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til Aktionens Omkostninger tiltrædes, vil saaledes være at stadfæste.

I Kommissionsdommens Præmisser hedder det:

Ved allerhøjeste Ordre af 17 Januar 1918 blev det i Anledning af en da ved Københavns Kriminal- og Politiret indledet Undersøgelse mod Arresterne Poul Nordentoft og Carl August Jensen, kaldet Dan Jensen, for Fosterfordrivelse og Meddelagtighed heri overdraget Asses-

sor i bemeldte Ret Jesper Simonsen som Kommissionsdommer at fortsætte den paabegyndte Undersøgelse og i Forbindelse hermed foretage fornøden Undersøgelse angaaende mulige andre Forbrydelser, hvorom Oplysning eller Mistanke under Sagens Gang maatte fremkomme.

Da denne Undersøgelse var sluttet, blev det ved allerhøjeste Ordre af 3 April 1919 overdraget os undertegnede Assessorer i Kriminal- og Politiretten — nu Dommere i Københavns Byret — Oluf H. Krabbe og Jesper Simonsen at sammentræde i en Kommission til yderligere at undersøge og paakende denne Sag, under hvilken der er rejst Tiltale mod følgende Personer saaledes som nedenfor angivet:

- 1) Arrestanten Poul Nordentoft for Fosterfordrivelse, uagtsomt Manddrab, Overtrædelse af Straffelovens § 197, Drab af Hustru, Forsøg paa Meddelagtighed i Manddrab, Overtrædelse af Straffelovens 16de Kapitel og dens § 210, Pengeafpresning, Bedrageri, Falsk og Overtrædelse af Straffelovens § 155 samt Brandstiftelse,
de Tiltalte:
- 2) Karen Marie Louise Nielsen for Brandstiftelse,
- 3) Carl August Jensen, kaldet Dan Jensen, og
- 4) Karen Bolette Knudsen, Spanges fraskilte Hustru, for Fosterfordrivelse,
- 5) Hans Riis Hansen,
- 6) Ingeborg Marie Andreasen, Kantsøs Hustru,
- 7) Anna Bine Johansen,
- 8) Herman Reinholdt Rosberg,
- 9) Dupla Christian Lüther Wendt,
- 10) Jensine Katrine Plougmand, Spanggaard Christiansens Hustru, og
- 11) Marenta Katrine Møller, Fabricius' Hustru, for Meddelagtighed i Fosterfordrivelse samt
- 12) Aage Henning Vilhelm Jensen for Meddelagtighed i Fosterfordrivelse.

Arrestanten Nordentoft er født den 3 April 1874, de Tiltalte Karen Nielsen den 29 Juni 1895, Dan Jensen 11 November 1881, Karen Knudsen 20 September 1886, Riis Hansen 29 April 1872, Ingeborg Andreasen 13 Juli 1882, Anna Johansen 16 Juli 1892, Rosberg 19 November 1892, Wendt 5 April 1892, Jensine Plougmand 30 Maj 1883, Marenta Møller 29 Marts 1881 og Aage Jensen 17 December 1884.

Arrestanten Nordentoft tog i 1900 lægevidenskabelig Embedseksamen og har derefter praktiseret som Læge i Thisted indtil Januar 1912, i Vordingborg til Efteraaret 1912, i Lou til Efteraaret 1916, i Svendborg til August 1917 og derefter paany i Vordingborg indtil sin Anholdelse under nærværende Sag den 13 Januar 1918.

I 1900 blev han viet til Astrid Kabell, fra hvem han efter godt 2 Aars Separation blev skilt i 1915, og samme Aar indgik han nyt Ægteskab med Marie Mathisen, med hvem han samlevede indtil hendes Død Natten til 8 Januar 1916.

Arrestanten er ved Højesterets Dom af 17 Juni 1909 anset dels efter Straffelovens § 259, jfr midlertidig Straffelov af 1 April 1905 § 13, sammenholdt med Straffelovens § 48, dels efter Straffelovens § 155, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage, hvilken Straf ved kongelig Resolution af 26 Januar 1910 blev formildet til lige Straf i 10 Dage.

Domfældelsen af Arrestanten havde blandt andet Hensyn til, at han til Brug overfor et Ulykkesforsikringsselskab havde afgivet en urigtig Attest om en under Sagen medtiltalts Helbredstilstand og Uarbejdsdygtighed. Derimod blev Arrestanten frifundet, dels forsaavidt han under Sagen havde været sigtet for falsk Anmeldelse til Politiet og for Assurancesvig med Hensyn til et Indbrud i hans Lejlighed i Thisted, som han mistænktes for selv at have sat i Scene for at skaffe sig Tyveriforsikring udbetalt, dels forsaavidt han havde været sigtet for svigagtigt Forhold ved 7 Gange i Tiden fra Maj 1902 til August 1905 at have ladet sig udbetale i det Hele 2267 Kr 50 Øre i Forsikring for Ulykkestilfælde, der skulde være overgaaet ham selv.

I Februar 1911 blev der i Thisted indledet Politiundersøgelse mod Arrestanten i Anledning af en fremkommet Anmeldelse om, at han skulde have øvet Voldtægt mod en 18aarig Pige under Lægebehandling af hende. Under Sagen fremkom der Anmeldelse fra 3 andre Kvinder om, at Arrestanten i Aarene 1905—10 under Lægebehandling af dem skulde have behandlet dem utugtigt. Ved Thisted Købstads Ekstrarets Dom af 12 Oktober 1911 blev Arrestanten imidlertid i det Hele frifundet for den mod ham rejste Tiltale for Forbrydelse mod Sædeligheden, og denne Dom stadfæstedes af Viborg Overret den 4 December 1911.

Bortset fra Arrestanten Nordentoft er ingen af de under nærværende Sag tiltalte fundet forhen straffet ifølge Dom.

Tiltalte Aage Jensen var fra 24 Februar til 5 April 1919 arresteret ved Kriminal- og Politiretten i en Sag, under hvilken han tilstod sig skyldig i Udfærdigelse af falske Recepter til Rekvisition af Sprit, men denne Sag sluttede uden Tiltale.

Med Hensyn til nærværende Sag bemærkes foreløbig, at forsaavidt der under Sagen, blandt andet ved Arrestanten Nordentofts egen Tilstaaelse, som han dog under Reassumtionsforhør har tilbagekaldt, er fremkommet Oplysninger, som bestyrker, at Arrestanten virkelig har gjort sig skyldig i falsk Anmeldelse og Assurancesvig ved at fingere et Indbrudstyveri, for hvilken Sigelse han blev frifundet ved ovennævnte Højesterets Dom, omfattes hans Forhold ikke af Tiltalen.

Iøvrigt er ifølge Arrestantens Tilstaaelse og Forklaringer, de andre Tiltaltes Tilstaaelser og det iøvrigt Oplyste nærværende Sags Omstændigheder følgende:

I. a) Tiltalte Dan Jensen stiftede i 1909 Bekendtskab med Frk Mary Asta Borre, med hvem han i Oktober 1912 indgik Ægteskab, og som afgik ved Døden den 18 December 1916. Efter at hun henimod Jul 1909 havde mærket sig besvangret af Tiltalte, blev de enige om at søge Fosteret fordrevet, i hvilket Øjemed de først indkøbte nogle Theer, hvis Afkog skulde have fosterfordrivende Virkning, men da Mary Borre betvivlede dette Middels Formaalstjenlighed, blev de enige om at søge Fosteret fordrevet ved mekanisk Indgreb. Efter at Tiltalte først forgæves havde søgt at føre en Livmodersprøjtes Udskylningsrør gennem vagina op i Livmoderen for derefter at udskylle denne med lunkent Vand, førte han — som det maa antages en Dag i Begyndelsen af Januar 1910 — et Glasrør gennem vagina, og gennem Røret førte

han en tilspidset Bennaal op i Livmoderen og perforerede Ægget, hvorefter Frk Borre aborterede ca 8—14 Dage senere.

Samtidig med, at Mary Borre underkastede sig de beskrevne Behandlinger, drak hun af det omtalte Afkog, om hvis nærmere Beskaffenhed Tiltalte Intet har kunnet oplyse.

b) Da Mary Borre i 1911 paany var blevet besvangret af Tiltalte, enedes de atter om at søge Fosteret fordrevet, og Tiltalte foretog derefter i August eller September 1911 den samme Behandling af hende ved at føre Bennaalen gennem Glasrøret op i hendes Livmoder, hvilket ogsaa denne Gang havde til Følge, at Fosteret afgik.

Tiltalte har forklaret, at Mary Borre, da Fosterfordrivelserne fandt Sted, antagelig var henholdsvis 2 Maaneder og 2—3 Maaneder henne i sit Svangerskab, men andre Oplysninger tyder paa, at hendes Svangerskab ved begge Lejligheder har været noget mere fremrykket.

Efter Tiltaltes Forklaring var det efter Overtalelser fra Mary Borres Side, at han indlod sig paa Fosterfordrivelserne.

II. Tiltalte Karen Knudsen, Spanges fraskilte Hustru, mente sig i Begyndelsen af 1914 besvangret af Tiltalte Riis Hansen, der var gift og bosiddende i Herning, hvor han drev Sagførervirksomhed. Hun, der allerede dengang var fraskilt, havde jævnlig Samleje med Riis Hansen og mente derfor, da hendes Menstruation, der plejede at komme regelmæssigt, var udeblevet ca 8 Dage over Tiden, at have god Grund for sin Antagelse om Svangerskab. Da hun i Slutningen af Marts 1914 skulde indlægges paa Vejleffjord Sanatorium og ikke kunde tænke sig at rejse i frugtsommelig Tilstand til Sanatoriet, satte hun Riis Hansen ind i sin Tilstand og enedes med ham om, at de skulde søge Fosteret fordrevet. I Henhold hertil satte Riis Hansen sig i Forbindelse med Arrestanten Nordentoft, der gik ind paa at afbryde Fru Spanges Svangerskab, og den 28 Marts indfandt sig i Herning, hvor han med Bistand af sin daværende Forlovede, Marie Mathisen, og i Tiltalte Riis Hansens Overværelse efter først at have bedøvet Fru Spange førte en Sonde eller den ene Gren af en Kugletang op i hendes Livmoder og perforerede Ægget.

Arrestanten har forklaret, at Fru Spange, efter hvad han skønnede under Behandlingen af hende, højst har været 2 Maaneder henne i Svangerskabet, hvilket Skøn han navnlig byggede paa Iagttagelsen af Livmoderens Størrelse og Omfang.

Arrestanten modtog som Vederlag for sin Rejse fra Lou til Herning og for Behandlingen ialt 550 Kr, som Tiltalte Riis Hansen betalte ham.

III. a) I Begyndelsen af Juli 1914 tiltraadte Tiltalte Karen Nielsen Pladsen som Barnefrøken hos Arrestanten Nordentoft i Lou Lægebolig, som Arrestanten ved Skøde af 22 November 1912 havde erhvervet for 12 000 Kr. Da hun havde været kort Tid i Huset hos Arrestanten, traf han, hvis økonomiske Forhold maa antages at have været slette, Aftale med hende om, at hun skulde sætte Ild paa Huset, for at han derved kunde faa Raadighed over Assurancesummerne for Hus og

Løsøre, der udgjorde henholdsvis 10 141 Kr og 20 000 Kr, hvilket maa antages for Løsørets Vedkommende at have været en rundelig Forsikring. Tiltalte, der først havde forholdt sig afvisende, gik ind paa at udføre Ildspaaættelsen mod Løfte om et Vederlag, som hun selv angiver til 200 Kr, medens Arrestanten har paastaaet, at det var 500 Kr. I Henhold til nærmere med Arrestanten truffet Aftale, bragte hun Planen til Udførelse Natten mellem den 1 og 2 August 1914, da Arrestanten var i København, saaledes at hun den nævnte Nat Klokken 3—4 lod et Par brændende Tændstikker falde ned i en i Køkkenet henstaaende Trækasse, der var fyldt med Brænde og Affaldspapir, over hvilket hun i Forvejen havde hældt noget Petroleum. Efter at Ilden havde fænget, gik hun op paa sit Værelse i Husets Loftsetage, hvor hun og den anden hos Arrestanten tjenende Pige, Laura Møller, beboede hver sit Værelse, for at afvente, at Ilden skulde gribe om sig, hvorefter hun vilde vække Laura Møller. Efter at hun havde opholdt sig nogle faa Minuter paa Loftet, fortrød hun imidlertid, hvad hun havde indladt sig paa, og da hun nu vækkede Laura Møller, var det hendes bestemte Ønske at faa Ilden slukket og at forhindre, at Huset brændte, hvilket ogsaa forsaavidt lykkedes, som de begge ved Hjælp af en Spand Vand fik slukket Ilden, inden denne havde anrettet større Skade end at ødelægge Trækassen med Indhold og antænde Køkkenets Gulv og Fodpanel, der blev noget forbrændt. Den hele Brandskade beløb sig til ca 5 Kr, og Arrestanten forlangte ingen Brandskadeserstatning udbetalt, men lod for egen Regning Skaden paa Ejendommen reparere. Tiltaltes Ejendele var ikke assureret.

Foruden en Tjenestekarl, der overnattede i et isoleret Udhus, var der den paagældende Nat ikke andre Beboere i Lægeboligen end Tiltalte og Laura Møller, og Fare for Menneskeliv har saaledes været udelukket.

Tiltalte, der ikke fik det hende af Arrestanten lovede Vederlag, har forklaret, at det iøvrigt ligger hende ganske fjernt at indlade sig paa et Forhold som det beskrevne, men at hun følte sig under en uforklarlig stærk Indflydelse af Arrestanten, og efter hvad der iøvrigt er oplyst i Sagen, maa dette antages at være rigtigt.

b) I Slutningen af August 1914 lod Arrestanten Lægeboligen omvurdere til Brandforsikring, hvorefter Forsikringssummen blev forhøjet til 12 200 Kr, og Natten til den 11 September opstod der igen Ildebrand i Boligens Stuehus, hvorved der skete Brandskade paa Bygningen til Beløb 323 Kr og paa Løsøre — mest Køkkenudstyr og Spisestueinventar — til Beløb 276 Kr, hvilke Beløb Arrestanten lod sig udbetale af de paagældende Forsikringsselskaber.

Efter de af Politiet efter Branden anstillede Undersøgelser havde Ilden haft kraftigst fat i Køkkenet i Stueetagen, hvor alt Træværk var forkullet; endvidere havde det brændt i den ved Siden af Køkkenet beliggende Spisestue, hvor blandt andet Gardinerne var ødelagt. Ilden var øjensynlig paasat — herpaa tydede blandt andet, at det efter Branden konstateredes, at der var hældt Petroleum forskellige Steder i Køkken og Spisestue.

Arrestanten havde været i København siden den 9 September, og

tilstede i Lægeboligen Brandnatten var kun Arrestantens daværende Kæreste og Husbestyrerinde Frk Mathisen og Tjenestepigen Laura Møller, der overnattede hver i sit Værelse i Loftsetagen, samt Karlen, der overnattede i Udhuset. Laura Møller har forklaret, at hun vaagnede Kl ca 12½ og opdagede, at det brændte i Køkkenet; hun vækkede straks Frk Mathisen, der sov — eller lod som om hun sov — paafaldende fast, og ved Karlens og en Nabos Hjælp blev Ilden slukket med nogle Spande Vand.

Laura Møller, der lige saa lidt som Frk Mathisen havde sine i Huset beroende Ejendele assureret, har videre forklaret, at hun straks efter at være kommet ned i Køkkenet konstaterede, at en der henstaaende Dunk, i hvilken der den foregaaende Aften havde været et Par Potter Petroleum, nu var helt tom.

Arrestanten kom Dagen efter Branden tilbage til Lægeboligen, efter at Frk Mathisen samme Dags Formiddag havde telefoneret med ham. Ved de i Anledning af Branden ved Vordingborg Søndre Birks Politiret afholdte Forhør fremkom der Mistanke om, at Frk Mathisen — hvis Færd baade før, under og efter Branden havde været i forskellige Henseender paafaldende — skulde have paasat Ilden, men Sagen sluttede dog, uden at der blev rejst Tiltale mod Nogen.

Under nærværende Sag har Tiltalte Karen Nielsen forklaret, at Arrestanten under et Ophold i København — efter hvad hun bestemt mener, og efter hvad der paa forskellig Maade er sandsynliggjort, netop under hans Ophold i København i Dagene 9—11 September — en Aften opsøgte hende i hendes Hjem i Husumgade og udbad sig en Samtale med hende. Da hun ikke kunde tale med ham denne Aften, aftalte de, at hun skulde komme til ham paa hans Hotel den følgende Dag, og da hun i Henhold hertil indfandt sig paa Hotellet næste Formiddag, fortalte han hende, at det nu igen havde brændt i Lægeboligen, og bad hende om, hvis hun paany skulde blive afhørt om Branden Natten til den 2 August, da at holde fast ved sin tidligere til Politiet afgivne Forklaring om, at hun Intet kendte til, hvorledes denne Brand var opstaaet.

Efter at Arrestanten gennem en Række Forhør havde hævdet, at han intet Kendskab havde til, hvorledes den sidste Brand var opstaaet, forklarede han i et den 21 November 1918 afholdt Forhør, at Frk Mathisen efter Branden i Efteraaret 1914 fortalte ham, at det var hende, der havde paasat Ilden for derved at gavne Arrestanten; Arrestanten havde dog nok før den Tid haft Anelse om Sagens Sammenhæng. I et den 5 December 1918 afholdt Forhør tilstod Arrestanten derefter, at han og Frk Mathisen flere Gange i Forening havde drøftet Planer om at sætte Ild paa Lægeboligen og overvejet, hvorledes dette bedst kunde lade sig gøre uden Fare for Opdagelse. De frygtede særlig den Mulighed, at Karen Nielsen paany skulde blive afhørt angaaende den første Brand, og blev enige om, at Arrestanten, naar han kom til København, skulde opsøge hende for at faa Indtryk af, om de kunde stole paa hende, og i Henhold hertil tog Arrestanten under sit Ophold i København den 10 September om Aftenen ud til Karen Nielsen og havde den følgende Formiddag — efter at han af Frk Mathisen havde faaet Telefonmeddelelsen om Branden — den af Karen Nielsen om-

forklarede Samtale med hende paa Hotellet. Arrestanten har hævdedet, at medens det saaledes vel var aftalt mellem ham og Frk Mathisen, at de skulde stikke Ild paa Lægeboligen, var der ikke truffet Aftale mellem dem om nærmere Enkeltheder. Ej heller var det aftalt, at Ildspaaættelsen skulde ske netop denne Nat, idet Meningen var, at de skulde vente til efter Arrestantens Hjemkomst, men da han den 11 September kom hjem, fortalte hun ham, at hun havde fundet, at det var bedst, at det skete, medens Arrestanten var borte, og at hun saa havde paasat Ilden ved at lægge Gløder fra Komfuret mellem noget Brænde i Køkkenet.

Denne sin Tilstaaelse vedstod Arrestanten i et den 6 Januar 1919 afholdt Forhør, men i et den 25 Marts 1919 afholdt Reassumptionsforhør tilbagekaldte han sin Tilstaaelse og erklærede, at Frk Mathisen aldrig havde betroet ham noget om, at hun havde paasat Branden. Overfor sin Defensor har Arrestanten derefter paany erkendt, at det var Frk Mathisen, der havde paasat Ilden, men hævdedet, at han selv var uden Delagtighed heri.

Omend nu den af Arrestanten afgivne Tilstaaelse næppe indeholder den fulde Sandhed om Enkelthederne ved Arrestantens Delagtighed i Ildspaaættelsen, er det dog ved denne hans Tilstaaelse, der forsaavidt er bestyrket ved det iøvrigt Oplyste, og til hvis ganske ubestyrkede Tilbagekaldelse der derfor intet Hensyn vil kunne tages, tilstrækkelig bevist, at denne Ildebrand er paasat af Frk Mathisen efter derom med Arrestanten truffet Aftale for at skaffe Arrestanten Raadighed over Forsikringssummerne. Efter det Oplyste har heller ikke denne Brand udsat Menneskeliv for Fare.

IV. Den 9 Januar 1915 indgav Arrestanten i Forening med sin daværende Hustru, Astrid Kabell, fra hvem han i Henhold til Bevilling af 24*) August 1913 levede separeret i Henseende til Bord og Seng, Andragende om Bevilling til fuldstændig Opløsning af deres Ægteskab, og Arrestanten formaede nu til Brug ved Skilsmissegens Behandling Stationsforstander Hjalmar Petersen og Mejeribestyger Jens Marius Jensen Barfoed, begge af Lou, til at underskrive en dem af Arrestanten forelagt maskinskrevet Vandelsattest, dateret Lou d. 13 Januar 1915, af følgende Indhold: »Underskrevne attesterer herved, at Læge Poul Nordentoft af Lou, saavidt vi ved, i de sidste 3 Aar har ført en sædelig Vandel.« Medens Stationsforstander Petersen maa antages at have været i god Tro med Hensyn til Attestens Indhold, var Arrestanten, der dengang stod og i nogen Tid havde staaet i kønsligt Forhold til Frk Mathisen, klar over dens Urigtighed, og Mejeribestyger Jensen Barfoed har ligeledes erkendt, at han, da han underskrev, var paa det Rene med, at Arrestanten ikke havde ført nogen sædelig Vandel.

Efter at Arrestanten gennem Birkekontoret i Vordingborg havde faaet Besked om, at Vandelsattesten for at være fyldestgørende maatte indeholde en Udtalelse om, at Attestanterne kendte Arrestanten nøje, forelagde Arrestanten paany Attesten for Jensen Barfoed, der efter Arrestantens

---

*) Skal være 28.

Anmodning indskød følgende Tilføjelse mellem dens Tekst og Underskrifterne: »Vi tilføjer, at vi kender Hrr Nordentoft nøje.«

Efter Jensen Barfoeds Forklaring fortalte Arrestanten ham, at han havde talt med Stationsforstanderen, som intet havde imod Tilføjelsen, men dette er bestridt af Stationsforstanderen, som har forklaret, at Arrestanten aldrig har talt med ham om Tilføjelsen, og at han aldrig vilde have underskrevet denne. Arrestanten har erklæret ikke at kunne bestride disse Forklaringer af Mejeribestyreren og Stationsforstanderen, og Arrestanten findes herefter at have gjort sig skyldig i Falsk ved sit Forhold til den heromhandlede Tilføjelse i Attesten.

Arrestanten fremlagde Attesten i den supplerede Skikkelse ved den verdslige Mægling, som Amtmanden over Præstø Amt den 27 Januar foretog med Arrestanten.

Om det ved Mæglingen Passerede skete der Tilførsel til Amtets Mæglingsprotokol, der blev underskrevet af Amtmanden og af Arrestanten. Forsaauidt Arrestanten har været sigtet for ved denne Lejlighed at have overtraadt Straffelovens § 155 ved i Strid med Sandheden at erklære, at Frk Mathisen ikke var besvangret, hvorom en Bemærkning blev tilført Protokollen, findes hans heromhandlede Forhold ikke at kunne paadrage ham Strafansvar, allerede fordi Arrestantens Underskrift i Protokollen alene fremtræder som en Bevidnelse af, hvad der i Mæglingsmødet er passeret, men ikke som en skriftlig Bekræftelse af Rigtigheden af de af Arrestanten under Mæglingen afgivne Erklæringer.

For Mejeribestyrer Jensen Barfoeds Vedkommende er hans Forhold med Hensyn til Vandelsattesten afgjort ved, at han med Justitsministeriets Samtykke har vedtaget en Bøde paa 50 Kr for Overtrædelse af Straffelovens § 155.

V. a) Efter at Tiltalte, Fru Spange den 28 Marts 1914 havde været Genstand for den under II beskrevne Behandling, fortsatte hun sit Kæresteforhold til Tiltalte Riis Hansen, med hvem hun jævnlig havde Samleje, og da hendes Menstruation udeblev i første Halvdel af Maj 1915, frygtede hun paany at være frugtsommelig og enedes med Riis Hansen om, at de skulde sætte sig i Forbindelse med Arrestanten for at faa ham til at afbryde Svangerskabet. Efter at Arrestanten var gaaet ind herpaa, indfandt Fru Spange sig en Dag i Slutningen af Maj i

---

Rettelser: S. 38, L. 3—4 f. o.: Ordene »eller i Medfør af Straffelovens § 241, 2det Stykke« osv. — — — indtil »Hæleri« udgaar. S. 101 L. 14 f. n.: »Selv« læs: »Ingen«.

Færdig fra Trykkeriet den 18 Maj 1921.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 9.

Lørdag den 23 April.

Arrestantens Hjem i Lou, hvor Arrestanten, efter at hun var blevet ætherbedøvet, med Bistand af sin Hustru — ovennævnte Frk Mathisen, med hvem han den 11 Marts samme Aar var blevet gift — og en senere afdød Sygeplejerske foretog en Udskrabning af Fru Spanges Livmoder, hvorved han maa antages at have fjernet Fosteret.

Fru Spange har forklaret, at hun efter Behandlingen kun blødte lidt, og at hun intet har mærket til Afgang af nogen Abort. Arrestanten har forklaret, at han er sikker paa, at Fru Spange virkelig var frugtsommelig, men at han skønnede, at hun ikke var længere henne i Svangerskabet end mellem 1ste og 2den Maaned.

b) Da Fru Spanges Menstruation paany udeblev i August samme Aar, og hun derfor atter befrygtede at være besvangret af Riis Hansen, enedes de paany om at formaa Arrestanten til at afbryde Svangerskabet, hvad Arrestanten gik ind paa, og i Henhold hertil indfandt Fru Spange sig en Dag i Slutningen af August i Lægeboligen i Lou, hvor Arrestanten først forsøgte at fremkalde Æggets Afgang ved at lægge en Bougie eller et Stykke af en saadan op i hendes Kønsorganer, men da dette ikke virkede, behandlede han hende den følgende Dag med Bistand af den omtalte Sygeplejerske paa samme Maade som i Slutningen af Maj.

Fru Spange har forklaret, at hun heller ikke efter denne Behandling mærkede noget til, at der afgik nogen Livsfrugt.

Arrestanten har forklaret, at han ingen Erindring har om, hvor langt hun var fremme i Svangerskabet, men at det har været et meget tidligt Tidspunkt af dette. Han er sikker paa, at hun var frugtsommelig.

Arrestanten modtog for de heromhandlede 2 Behandlinger et Vedrørelse af henholdsvis 150 Kr og 75 Kr, som Riis Hansen betalte.

VI. Med Hensyn til den mod Arrestanten Nordentoft rejste Tiltale for Forsøg paa Meddelagtighed i Manddrab er Følgende oplyst:

Efter at der under nærværende Sag var rejst Undersøgelse mod Arrestanten for at have ombragt sin Hustru — jfr nedenfor under VIII — og efter at Tiltalte, Fru Spange gentagne Gange var afhørt med Henblik derpaa, henvendte Tiltalte sig i Efteraaret 1918 til Kom-

missionsdommeren og meddelte, at Arrestanten engang under en Samtale om eventuel Opløsning af Tiltalte Riis Hansens Ægteskab havde sagt til hende, at han havde et hvidt Pulver, som kunde ombringe et Menneske, uden at Nogen kunde opdage Sammenhængen.

Fru Spange har derefter i Retten om dette Forhold nærmere forklaret Følgende:

Allerede da Arrestanten og Frk Mathisen i Marts 1914 var i Herning for første Gang at afbryde Fru Spanges Svangerskab — jfr foran under II — kom Tiltalte Riis Hansens ægteskabelige Forhold paa Tale mellem Fru Spange og Arrestanten, og samme Emne blev omtalt i den Korrespondance, Fru Spange senere førte med Frk Mathisen. Da Fru Spange senere var paa Besøg i Lægeboligen i Lou — vistnok i Slutningen af Maj 1915 i Anledning af den da foretagne Fosterfordrivelse (Forhold Va) — spurgte Arrestanten hende en Dag om, hvorledes det gik med Riis Hansens Skilsmisse, hvortil Fru Spange svarede, at han foreløbig ikke havde gjort Skridt til Skilsmisse, og hun nævnedes blandt andet, at hans økonomiske Forhold for Tiden var til Hinder herfor. I denne Anledning sagde Arrestanten til hende, at saa maatte han hellere hjælpe dem med det, og da hun spurgte ham om, hvorledes dette skulde ske, sagde han, at han havde et lille hvidt Pulver, som virkede saa fint, at ikke en Sjæl eller en Kat — hun husker ikke bestemt, hvilket Udtryk han brugte — kunde opdage noget. Da Tiltalte til denne Udtalelse, som hun kun kunde forstaa saaledes, at det var hans Hensigt, at Riis Hansens Hustru skulde ombringes med Pulveret, udtalte, at det forhaabentlig ikke var hans Alvor, svarede han hende, at det var det. Hun udtalte hertil noget saadant som, at hun helst ikke vilde tage det for Alvor, og Samtalen, som foregik i Billardstuen, vistnok i Fru Nordentofts Overværelse, blev derefter afbrudt; det staar dog for hende, at Arrestanten sluttede med en Udtalelse om, at nu kunde hun jo tænke over det eller tale med Riis Hansen om det. Om Pulverets Beskaffenhed, Anvendelsesmaade eller Virkning fik hun Intet at vide.

Efter at Tiltalte var kommet hjem til Herning, fortalte hun Riis Hansen, hvad Arrestanten havde sagt, og de var Begge enige om, at Arrestanten var en hensynsløs Person, men diskuterede iøvrigt ikke hans Forslag.

Engang senere bragte Arrestanten det samme Emne paa Bane, men om det var, da hun i August 1915 var i Lou, eller om det var i Februar 1916, da hun var sammen med Arrestanten i Vestjylland, husker hun ikke, dog at hun tror, at det var ved sidstnævnte Lejlighed. Arrestanten spurgte hende da om, hvorledes det gik med Riis Hansens Skilsmisse, hvortil hun svarede, at han stadig Intet havde foretaget sig, og at hans økonomiske Forhold sikkert aldrig vilde blive til det. Arrestanten sagde dertil, at de kunde have fulgt hans Raad, dengang han tilbød at hjælpe dem. Hun var ikke straks klar over, hvad Arrestanten mente, og da hun bad om nærmere Forklaring, sagde han, at hun jo nok huskede, at han engang havde anbefalet dem at bruge et hvidt Pulver, som nok skulde have gjort

sin Virkning, men det vilde hun jo ikke. Hertil svarede Tiltalte Nej, og Samtalen om dette Emne blev dermed afbrudt.

Tiltalte har videre forklaret, at Riis Hansen, da hun underrettede ham om Fru Nordentofts Død, ved hvilken Lejlighed Arrestantens Udtalelse om Pulveret ikke faldt hende selv ind, straks sagde til hende: »Saa har det lille, hvide Pulver virket prompte.«

Da nærværende Sag i Januar 1918 var blevet rejst mod Arrestanten, skrev Riis Hansen til Tiltalte, at Arrestanten sikkert havde været meget hensynsløs mod mange, og at han ikke nærede Tvivl om, at Arrestanten havde anvendt det hvide Pulver overfor sin Hustru, og at det maaske var rigtigt at meddele Retten hans Udtalelser til Fru Spange om Pulveret; hun havde imidlertid det Indtryk, at Riis Hansens Bevæggrund nærmest var Vrede mod Arrestanten, og da hun selv ikke mente, at Arrestanten havde begaaet noget ulovligt mod sin Hustru, svarede hun Riis Hansen, at hun ikke fandt, at der paa det Tidspunkt af Sagen var Anledning til at meddele det til Retten.

Tiltalte Riis Hansen har i det Hele forklaret overensstemmende med Fru Spange, forsaavidt hans Forhold angaar.

Fru Spanges Søster, Maren Jørgine Knudsen, har forklaret, at hun en Gang i Eftersommeren 1918, da Fru Spange var i nedtrykt Sindsstemning, trængte ind paa hende for at faa at vide, hvad der var i Vejen; Fru Spange betroede sig da til hende om den verserende Rets-sag, derunder ogsaa om sit Forhold til Riis Hansen, og hun fortalte da i Forbindelse hermed, at Arrestanten havde sagt, at han havde et Pulver, der virkede saaledes, at den, der fik Pulveret, døde uden at det kunde opdages, hvad den Paagældende var død af. Paa Fru Spanges Udtalelser forstod Søsteren, at det havde været Arrestantens Mening, at Pulveret kunde benyttes til at skaffe Fru Riis Hansen af Vejen, Fru Spange sagde, at hun var i Tvivl, om hun skulde melde det heromhandlede Forhold til Retten, men at hun fandt, at dette var det rigtigste, og heri bestyrkede Søsteren hende.

Arrestanten, der straks paa Forehold af Fru Spanges Forklaring om dette Forhold erklærede denne Forklaring for Digt og Opspind og udtalte, at den enten maatte bero paa den taabeligste Misforstaaelse eller ogsaa var en grov Usandhed, har i senere Forhør snart erklæret med positiv Sikkerhed at vide, at han aldrig havde fremsat en Tanke som den om det hvide Pulver, snart betegnet Fru Spanges Forklaring som »hysterisk Kvindepjæt og decideret Usandhed« eller gemen Bagvaskelse, snart erklæret, at han ingensomhelst Erindring har om at have udtalt sig saaledes, og at hvis han, hvad han bestrider og betvivler, virkelig skulde være fremkommet med saadanne Ytringer, saa vilde hendes »Fortolkning« heraf være »ligesaa latterlig som tarvelig«, idet Udtalelserne da maatte udlægges som Spøg eller Kaadhed. Han har forklaret, at han tydelig husker den første af de Samtaler, under hvilke han efter Fru Spanges Forklaring skulde have udtalt sig som af hende anført, og at han husker Situationen, hvorunder denne Samtale foregik, og hans sidste Forklaring gaar ud paa, at der er en Mulighed for, at han er fremkommet med Ytringerne i Kaadhed, men han tror det ikke.

Arrestanten har dog erkendt, at han ikke kan øjne nogen Bevæggrund for Fru Spange, der altid har staaet ham nær, og om hvem han ogsaa under Sagen har ment, at hun var ham venlig sindet, til at paalyve Arrestanten disse Udtalelser.

Fru Spange har erklæret sig rede til, hvis det forlanges, at bekræfte sin Forklaring med Ed, og til denne Erklæring har Arrestanten udtalt, at han aldrig har fremsat de anførte Udtalelser i Alvor, og at det ikke er ham bevidst, at han nogensinde har fremsat dem.

Efter det Foreliggende kan der nu ingen Tvivl være om, at Arrestanten virkelig har udtalt sig til Fru Spange som af hende forklaret, ligesom der aldeles ingen Grund er til at antage, at Arrestanten skulde have fremsat Udtalelser som disse i Spøg eller Kaadhed. Men under Hensyn dels til Meddelelsernes betingede og foreløbige Karakter, dels til, at Arrestanten selv fuldt ud har været Herre over, om det af ham omtalte Middel skulde kunne komme til Anvendelse eller ej, findes Udtalelserne ikke at kunne paadrage Arrestanten Strafansvar i Medfør af nogen Bestemmelse i Straffelovens Kapitel V.

VII. Medens Arrestanten praktiserede i Lou, fik han til at begynde med Medicinalvarer i fast Regning fra Løveapoteket i Næstved og modtog derefter selv af sine Patienter Betaling for den Medicin, han udleverede dem af sin Beholdning. For Medicinalvarer, leverede ham i Tiden fra 9 November 1912 til 1 Januar 1913, kom han, efter hvad Apotekets Indehaver har forklaret, til at skyldte ham 616 Kr 14 Øre, som han aldrig har betalt.

Fra 1 Januar 1913 fik Arrestanten Medicinalvarer leveret fra »Ny Apotek« i Næstved, der dengang indehavdes af Enkefru Anna Marie Petersen, men da Arrestanten ansaas for en daarlig Betaler, vilde Apotekets Bestyrer, cand. pharm. Funch, ikke overlade ham Varerne i fast Regning, men traf den Aftale med Arrestanten, at den ham overladte Varebeholdning fremdeles skulde være Fru Petersens Ejendom, og at Arrestanten ikke maatte modtage Betaling for den Medicin, han udleverede af sin Beholdning, hvorimod han hvert Kvartal til Apoteket skulde indsende Recepter for, hvad han havde udleveret, hvorefter Apoteket selv skulde indkassere Betalingen. Arrestanten har dog forklaret, at han forbeholdt sig i enkelte Tilfælde, hvor der maatte være Anledning dertil, selv at indkræve Betalingen hos Patienten, hvorimod Funch har forklaret, at han, da Arrestanten under Forhandlingerne henviste til, at Patienterne jo var vant til at betale Medicinen til ham, alene gjorde Arrestanten den Indrømmelse, at Patienter, der første Gang kom og vilde betale til Arrestanten, skulde have Lov hertil, men at Arrestanten skulde være forpligtet til at meddele dem, at de fremtidig vilde have at betale til Apoteket og ikke til Arrestanten.

Den 1 Oktober 1914 overdrog Fru Petersen Apoteket til Apoteker Christian Vilhelm Johnsen og ved den da foretagne Opgørelse af Arrestantens Beholdning af Medicinalvarer viste der sig ifølge en af Sagfører Jacob Petersen afgivet Forklaring at mange Varer for et større Beløb, som Arrestanten forligsmæssigt forpligtede sig til at afgøre ved Betaling af 600 Kr, hvoraf dog kun 50 Kr er indgaaet. Nærmere Op-

lysninger om Sammenhængen med denne Mangel foreligger iøvrigt ikke.

Johnsen traf nu med Arrestanten Aftale om en lignende Ordning med Hensyn til Leveringen af Medicinalvarer som den, der havde været truffet mellem Arrestanten og Fru Petersen, og Johnsen har specielt forklaret, at han overfor Arrestanten betonedes, at han ingen Ret havde til at indkræve Betaling for Medicinen.

Ved en den 6 Oktober 1916 foretaget ny Opgørelse af Arrestantens Varelager viste det sig, at dette kun havde en Værdi af 196 Kr 55 Øre, medens der efter Apotekets Bøger skulde være en Beholdning af 438 Kr 31 Øre, altsaa 241 Kr 76 Øre mere. Nogle Dage senere flyttede Arrestanten fra Lou til Svendborg, og efter Arrestantens Flytning fandtes der i Lægeboligen kun en Beholdning af Medicinalvarer til Værdi 35 Kr 45 Øre, saaledes at der nu yderligere manglede Varer til Værdi 161 Kr 10 Øre. Senere — som det maa antages i Juli 1917 — sendte Arrestanten fra Svendborg Apoteker Johnsen Medicin og Flasker til Værdi ialt 52 Kr 50 Øre, saaledes at Arrestanten herefter skulde skyldes Johnsen ialt 241 Kr 76 Øre plus 108 Kr 60 Øre = 350 Kr 36 Øre.

Den 11 September 1917 begærede Johnsen kriminel Undersøgelse indledet mod Arrestanten i Anledning af hans heromhandlede Forhold. Arrestanten tilbød derefter Johnsen 260 Kr at betale inden 15 Januar 1918 som fuld Afgørelse af Mellemværendet, hvilket Tilbud Johnsen akcepterede, men Arrestanten har Intet betalt.

Medens Johnsen nu har forment, at Arrestanten svigagtigt i Strid med den trufne Aftale har indkasseret Betaling for Medicin, han har leveret til Patienter i Tiden før Opgørelsen pr 6 Oktober 1916, og at Arrestanten derefter i svigagtig Hensigt har flyttet største Delen af Restlageret til Svendborg og her disponeret til egen Fordel over dette med Undtagelse af de Varer, som han sendte tilbage til Johnsen, har Arrestanten nægtet sig skyldig i Bedrageri og forklaret, at Manglerne i Beholdningerne maa være fremkommet dels ved Spild, dels ved, at han har glemt at opnotere stedfundet Udlevering af Medicin og at sende Recepter til Apoteket og dels ved Tab under Flytningen til Svendborg, og har Arrestanten her hævdet, at det har beroet paa en Fejltagelse, at Medicinbeholdningen blev flyttet med til Svendborg.

Arrestanten erkender vel, at han nogle Gange har modtaget Betaling af Patienter, men vil ikke erkende, at dette har været i Strid med Aftalen; efter hans Skøn har det drejet sig om ialt en Snes Kroner; i hvert Fald i et enkelt Tilfælde vil han have udbetalt Beløbet til Apoteket, og Arrestanten vil iøvrigt have tilstillet Apoteket Recepter ogsaa i saadanne Tilfælde og have forsynet disse Recepter med Paa-tegningen »betalt til mig« eller lignende, eller ogsaa vil han have sendt Apoteket Telefonmeddelelse om, at Beløbet var betalt til Arrestanten.

Medens det nu ikke iøvrigt imod Arrestantens Benægtelse findes bevist, at Manglerne i Arrestantens Beholdning af Medicin skyldes svigagtigt Forhold fra Arrestantens Side, vil han ikke kunne undgaa Ansvar efter Straffelovens § 257 for sit Forhold med Hensyn til de ca 20 Kr, som han har erkendt at have indkasseret, og som han efter

det Foreliggende maa antages at have forbrugt til egen Fordel uden at afregne Beløbet med Apoteket.

VIII. Med Hensyn til Tiltalen mod Arrestanten Nordentoft for Drab af hans Hustru er Sagens Omstændigheder følgende:

Arrestanten havde, inden han ved Bevilling af 28 August 1912 var blevet separeret fra sin første Hustru Astrid Kabell stiftet Bekendtskab med en Datter af Hotelejer Mathisen og Hustru i Vordingborg, Marie Dorotea Mathisen, født den 28 Oktober 1886, som under en Del af Separationstiden styrede Huset for Arrestanten i Lægeboligen i Lou og stod i Forlovelsesforhold til Arrestanten. Efter Arrestantens Forklaring har Frk Mathisen i Forlovelsestiden betroet Arrestanten, at hun som mindreaarig var blevet misbrugt af en ældre Mand, som senere følte sig forpligtet til at yde hende Støtte, og efter hvad der fremgaar af en under Sagen fremlagt Korrespondance har Arrestanten i Aarene 1912 og 1913 paa en mere og mere paagaende Maade baade med Frk Mathisen som Mellemlid og ved direkte Henvendelser udnyttet denne Mands Interesse for Frk Mathisen til at skaffe sig selv økonomisk Støtte hos ham dels til Afvikling af trykkende Gældsposter, dels til Købet af Lægeboligen i Lou. Ogsaa paa anden Maade udnyttede Arrestanten sit Forhold til Frk Mathisen til at skaffe sig økonomisk Fordel, særlig i Form af Støtte fra hendes Forældres Side.

Efter hvad Frk Mathisens Moder har forklaret, tog hendes Datter det første halve Aars Tid, hun var i Lou, hjem til Hotellet i Vordingborg hver Nat og medbragte hver Morgen, naar hun tog til Lou, Proviant fra Hotellet, saa at hele Husførelsen i Lou i denne Tid blev forsynet fra Hotellet; Arrestanten disponerede over Datterens Formuegenstande, saasom Smykker, og fik hende til at stifte Laan, som Fru Mathisen og hendes Mand derefter maatte klare.

1ste Juledag 1914 forlod Frk Mathisen efter et Opgør med Arrestanten Lægeboligen i den Hensigt ikke at vende tilbage. Hvad der gav Anledning til hendes Bortrejse, er ikke nærmere oplyst, men efter hvad Fru Mathisen har forklaret, skulde Arrestanten under Opgøret blandt andet have sagt, at han kunde faa sin fraseparerede Hustru tilbage igen, hvis han vilde. Frk Mathisen rejste kort efter at have forladt Lou til Holbæk, hvor hun besøgte sin Svoger og Søster, Kontorchef Høyrup og Hustru, der begge har forklaret, at Frk Mathisen dengang udtalte til dem, at hun ikke kunde tænke sig at vende tilbage til Arrestanten igen, og at hun da for fuldt Alvor tilføjede, at hun kunde risikere, at Arrestanten »gav hende et Pulver«, hvis hun vendte tilbage til ham.

Arrestanten foretog sig Intet i Anledning af Frk Mathisens Bortrejse, men tog selv til København. Da han fik Meddelelse om, at Frk Mathisens Moder den 1 Januar 1915 havde hentet Datterens Ejendele i Lægeboligen og medtaget Indbogenstande, som Arrestanten havde givet hende, satte han straks stor Energi ind paa at faa disse Ting og Frk Mathisen tilbage. Han rejste efter hende til Holbæk og fik hende ved Fru Spanges Bistand overtalt til at komme tilbage. Frk Mathisen var dengang besvangret af Arrestanten, og efter Fru Høyrups

Forklaring sagde Frk Mathisen til hende, da hun forlod Holbæk med Arrestanten, at hun maatte have en Fader til sit Barn.

Arrestanten og hans første Hustru, nuværende Fru Astrid Ulrich, hvilken sidste allerede i 1913 og 1914 uden Resultat havde ansøgt om Skilsmissebevilling, underskrev den 9 Januar 1915 i Forening Andragende om fuldstændig Ophævelse af deres Ægteskab, og efter hvad Fru Ulrich har forklaret, spurgte Arrestanten hende, da de havde underskrevet Ansøgningen og var paa Vej til Præsten, som skulde foretage den gejstlige Mægling, om hun ikke kunde tænke sig atter at flytte sammen med Arrestanten, idet Forholdene i Øjeblikket var saadanne, at han kunde blive af med Frk Mathisen, hvis han vilde; hun forstod, at der ved den Tid var nogen Uoverensstemmelse mellem Arrestanten og Frk Mathisen, men hun afviste Arrestantens Tanke om Fornylse af Samlivet.

Arrestanten har benægtet, at han ved denne Lejlighed foreslog sin første Hustru Genoptagelse af Samlivet, hvorimod han har erkendt, at han i Januar 1914 i fuldt Alvor har tilbudt hende at bryde med Frk Mathisen og genoptage det ægteskabelige Samliv. Arrestantens første Ægteskab blev derefter ophævet ved Bevilling, og den 11 Marts 1915 indgik han nyt Ægteskab med Frk Mathisen. Efter alt Foreliggende maa det antages, at denne, før hun lærte Arrestanten at kende, var hæderlig og retskaffen, og der kan ingen Tvivl være om, at Arrestanten bærer det moralske Ansvar for, at hun som foran fremstillet er kommet i Konflikt med Straffeloven ved at deltage i enkelte af Arrestantens Forbrydelser.

Natten til den 8 Januar 1916 afgik denne Arrestantens anden Hustru ved Døden i Lægeboligen i Lou, og hendes Lig blev brændt den 12 s. M. Hun var den 12 Marts 1912 blevet indmeldt i »Dansk Ligbrændings Forening«, og havde samme Dag oprettet lovformelig Erklæring om, at hun ønskede sit Lig brændt.

Angaaende den Sygdom, der gik forud for hendes Død, er det oplyst, at hun 2den Juledag 1915 uden tilsyneladende at have fejlet noget pludselig blev syg og derefter maatte holde Sengen, indtil hun døde.

Sygeplejerske, Frk Karoline Madsen, der til Stadighed kom i Arrestantens Hjem, og som stod i Forhold til Arrestanten, har forklaret, at hun efter forudgaaende Indbydelse 2den Juledag ved 5—6 Tiden om Eftermiddagen kom paa Besøg i Lægeboligen, lige efter at Arrestanten og hans Hustru havde spist til Middag. Medens de alle tre sad og drak Kaffe, udbrod Fru Nordentoft, at hun blev saa underlig, og at det var, som om hele Stuen kørte rundt; da de havde siddet lidt, sagde hun, at det blev værre, og Arrestanten foreslog hende saa at gaa i Seng. Frk Madsen fulgte hende op i Soveværelset paa 1ste Sal, hvor hun gik til Sengs, og hvor Arrestanten derefter tog sig af hende, medens Frk Madsen gik ned. En halv Times Tid senere kom Arrestanten ned fra Soveværelset og sagde, at hans Hustru var blevet uklar, og at han vilde prøve at give hende nogle Draaber. Efter Frk Madsens Forslag tog Arrestanten hendes Temperatur; han sagde, at der ingen Feber var, og tilføjede, at det var saa meget desto farligere, naar Patienten var uklar, at der ingen Feber var til Stede. I Løbet af Aftenen og

Natten var Frk Madsen et Par Gange hos Fru Nordentoft, der om Natten var uklar og talte om en Mus, hun saa løbe over en Kommode hen i Vindueskarmen. Ogsaa den følgende Dag talte Fru Nordentoft om Musen og pegede efter den, uagtet der efter Frk Madsens Forklaring ingen Mus var.

Frk Madsen forblev i Lægeboligen og passede Fru Nordentoft indtil hendes Død og var blandt andet til Stede, da hun havde det nedenfor af hendes Moder omtalte Sygdomsanfald den 4 Januar. Fru Nordentoft var efter Frk Madsens videre Forklaring med Mellemrum uklar, men saavidt Frk Madsen ved, indtraadte der under Sygdommen ingen Feber, og saavidt hun ved, blev hendes Temperatur ikke taget; hun sporede ingen Aandenød eller Kvælningsførmørelser hos Patienten. Hun vil ikke have bemærket særlige Synsforstyrrelser hos Fru Nordentoft, udover at hun var hallucineret, idet hun Dagen efter, at hun var blevet syg, i uklar Tilstand gik fra Soveværelset ned i Spisestuen og talte om, at hun syntes, at hendes Dreng — Bent, født den 21 August 1915 — laa i Sengen hos hende og var død, ligesom hun en Dag talte om et løbsk Køretøj, hvad Frk Madsen opfattede som Udslag af Uklarhed, da der intet løbsk Køretøj havde været.

Hun har forklaret, at Fru Nordentoft en af de sidste Dage, hun levede, blev saa syg, at Arrestanten, der lige var taget med Toget til Næstved, øjeblikkelig maatte kaldes hjem. Fru Nordentofts Puls var da lille og meget hurtig. Men bortset fra dette Tilfælde og selve Sygdommens Indtræden 2den Juledag har hun ikke erfaret andre egentlige »Anfald« end det, der indtraadt under Fru Nordentofts Moders Tilstedeværelse den 4 Januar og et Anfald, som hun efter Arrestantens Udsagn havde den Nat, da hun døde.

Frk Madsen fandt det paafaldende, at Arrestanten under Sygdommen var meget god og omhyggelig mod sin Hustru, idet han ikke i det daglige Samliv plejede at vise hende det Væsen. Om Sygdommen sagde Arrestanten til Frk Madsen, at han mente, det drejede sig om en Hjertelammelse som Følge, at hans Hustru havde haft ondt i Halsen, og han mente, hun havde haft en lille Difteritis. Han forbød hende strengt at tale med Patienten om Sygdommen.

Efter at Fru Nordentoft var blevet syg 2den Juledag telefonerede Arrestanten samme Aften til Overlæge Henrik Køster i Næstved og bad denne komme til Lou med det samme; Overlæge Køster har forklaret, at han bestemt husker, at Arrestanten i Telefonen blandt andet sagde, at hans Hustru var uklar.

Vejret hindrede imidlertid Overlægen i at komme samme Aften, idet han undervejs kørte i Vejgrøften med Automobilen og maatte vende om, men den følgende Morgen tog han til Lou. Han har edelig forklaret, at Fru Nordentoft, da han kom, havde et ængsteligt Udtryk i Ansigtet, men ellers ikke saa syg eller daarlig ud. Hun havde ikke Feber og ingen Aandenød, hvorimod hendes Puls var uregelmæssig, svag og overordentlig hurtig. Han undersøgte hendes Hals, som var rød, men uden Pletter, og hvis Udseende nærmest tydede paa en begyndende Angina, men han undrede sig over, at hun ingen Temperaturforhøjelse havde og drøftede det besynderlige heri med Arrestanten.

Under hans Ophold i Lægeboligen blev Fru Nordentoft, der ved hans Ankomst kendte ham og forsaa vidt var klar, ret snart hallucineret, mente at være i sit Hjem i Vordingborg og talte om, at hun saa løbske Heste, men efter nogen Tids Forløb lykkedes det Dr. Køster og Arrestanten — der nævnede, at hun tidligere, efter at Sygdommen var indtraadt, havde talt om løbske Heste — at berolige hende. Arrestanten forklarede, at hun nogle Dage havde været daarlig og vistnok, at hun havde haft en let Angina, og Dr. Køster havde bestemt Indtryk af, at Halsondet skulde ligge umiddelbart forud for Sygdomstilfældets Indtræden. Arrestanten forklarede, at hun 2den Juledag pludselig var blevet daarlig, havde faaet stærk Hjertebanken med Angstfølelser og vistnok, at hun havde haft Hallucinationer, hvilket sidste Dr. Køster dog ikke med Bestemthed husker; derimod ved han med Sikkerhed, at han ved Undersøgelsen ikke fandt nogen Lammelse i Fru Nordentofts Gane. Han spurgte hende, om der kom noget op gennem Næsen, naar hun drak, hvilket hun benægtede og han spurgte udtrykkelig Arrestanten, om der havde været paralytiske Symptomer, hvad Arrestanten benægtede. Dr. Køster, der ikke tænkte paa Muligheden af, at der kunde foreligge en Forgiftning, hældede efter at have overvejet Sagen med Arrestanten til den Anskuelse, at Fru Nordentoft maatte have haft en Difteri, og at Hjertetilfældet var en Følge deraf, men han var selv noget utilfreds med Diagnosen og diskuterede med Arrestanten Tilfældets Ejendommelighed, men de kunde ikke finde nogen anden plausibel Forklaring. Han sagde til Arrestanten, at han, hvis denne Diagnose var rigtig, maatte se at faa Barnet (Bent) af Vejen. Et Par Dage efter talte han i Telefon med Arrestanten, der sagde, at hans Hustrus Tilstand i det Væsenlige var uforandret, og at han nok skulde sige til, hvis han ønskede Køsters Nærværelse, men Køster hørte Intet fra Arrestanten, hvad der undrede ham, før Arrestanten telefonerede til ham om Hustruens Død.

Tredie Juledag tog Frk Madsen efter Arrestantens Anmodning til Fru Nordentofts Forældre i Vordingborg for at underrette dem om Datterens Sygdom; efter Frk Madsens Forklaring bad Arrestanten hende sige, at Fru Nordentoft havde faaet ondt i Halsen.

Fru Nordentofts Moder, Hotelejer Mathisens Enke, Amalie Sofie Frederikke Olsen, har forklaret, at Frk Madsen 3die Juledag kom til Vordingborg og meddelte hende, at Fru Nordentoft ikke var rask; hun sagde, at hun havde ondt i Halsen og fortalte, at Overlæge Køster var blevet tilkaldt. Fru Mathisen havde Indtryk af, at Frk Madsen vilde skjule noget og telefonerede derfor til Arrestanten, der fortalte, at det var en Hjertelammelse af meget alvorlig Natur, og at den maatte være kommet efter en Difteri, som ikke var blevet ænset. Den 28 December besøgte Fru Mathisen sin Datter i Lægeboligen. Hun, der var klar, fortalte, at det var galt med hendes Øjne, og at hun ikke kunde se Moderen. Det forekommer Fru Mathisen, at hun sagde, at hun saa dobbelt, og hun fortalte om sin Sygdom blandt andet, at det havde forekommet hende, at hun saa smaa hvide Mus løbe paa Gardinstangen. Fru Mathisen har hævdet, at hun fortalte dette til Arrestanten, som hertil sagde, at hans Hustru ogsaa til ham havde talt om Musene, og at

han havde maattet gaa ind paa denne Forestilling for at tilfredsstille hende. Under et senere Besøg — efter Fru Mathisens sidste Forklaring formentlig den 4 Januar — havde Fru Nordentoft til at begynde med haft det godt, men lidt efter fik hun et Anfald, under hvilket hun blev rød, nærmest blaarød i Ansigtet med ligesom flakkende Øjne, og hvorunder hun gjorde nogle paafaldende Haandbevægelser, idet hun ligesom lod Tømmefingeren løbe hen over de andre Fingerspidser samtidig med, at hun drejede Haanden. Fru Mathisen kaldte Arrestanten, der skulde paa Sygebesøg, op i Soveværelset og spurgte ham, om han troede, at hun døde, hvortil Arrestanten svarede Ja. Fru Nordentoft havde Trækninger i Ansigtet, men intet Aandedrætsbesvær og var øjensynlig bevidstløs. Fru Mathisen løb efter Sygeplejersken, men da hun kom tilbage til Soveværelset, var Fru Nordentoft klar igen, og Arrestanten sagde, at han havde givet hende en Kamferindsprøjtning.

Den 6 Januar besøgte Fru Mathisen igen Datteren, der da tilsyneladende havde det godt. De blev enige om, at hun ikke skulde komme igen før den 10 Januar, men den 8 fik hun gennem Frk Madsen Meddelelse om Fru Nordentofts Død.

Tjenestepige Dagmar Rasmussen, der under Sygdommen daglig kom i Soveværelset til Fru Nordentoft, har forklaret, at hun under sin Sygdom klagede over, at hun var tung i Hovedet, saa at hun til Tider intet kunde se; alting saa smaalt ud, og der var som en Hinde for hendes Øjne, hvilket dog pludselig kunde rette sig, saa at hun kunde se rigtigt igen. Hun klagede ikke over Aandenød eller Hjertesvagthed.

Den anden Tjenestepige Hansine Christine Hansen, der dog under Sygdommen kun et Par Gange saa Fru Nordentoft, har forklaret, at hun tørstede en Del.

Mejeribestyrer Jens Marius Jensen Barfoed har forklaret, at Arrestanten en Dag efter Jul fortalte ham, at hans Hustru pludselig var blevet syg, og at hun stadig vilde have Arrestanten til at fjerne et eller andet Dyr, vistnok Mus. Han tror bestemt, at Arrestanten benyttede Udtrykket Synshallucinationer og Syner som Delirister har dem. Saavidt han erindrer, antydede Arrestanten intet om Difteritis; derimod husker han, at Arrestanten spøgende hentydede til, at han Hustru kunde være blevet syg ved Nydelsen af et eller andet, som hun havde faaet hos Jensen Barfoed, hos hvem hun og Arrestanten havde været Gæster 1ste Juledag. Derefter fremkom Arrestanten vistnok med en Bemærkning om, at det næppe var andet end noget Forkølelse, og først efter Fru Nordentofts Død mener han at have hørt af Arrestanten, at hun skulde have haft Difteritis, og han husker, at Arrestanten i Forbindelse hermed fortalte, at hun tidligere som yngre havde haft Difteritis.

Premierløjtnant Gustav Adolf Albertus har forklaret, at Arrestanten et Par Maaneder efter Fru Nordentofts Død fortalte ham, at hans Hustru under sin Sygdom havde været helt vild; blandt andet havde hun sagt, at Arrestanten jo var »pjaskvaad« og helt gul i Ansigtet.

Ifølge Fru Mathisens Forklaring har Fru Nordentoft i en Telefonsamtale omkring 1 December 1915 udtalt, at hun gik og var forkølet og havde noget ondt i Halsen, og ifølge andre Vidnesbyrd har hun til Forskellige udtalt sig med, at hun var noget forkølet eller havde

lidt ondt i Halsen, men det er ikke lykkedes at tidsfæste disse Forkølelssymptomer, og iøvrigt gaar alle Sagens Oplysninger ud paa, at hun i hvert Fald tilsyneladende har været fuldstændig rask i Tiden fra overstaaet Barselseng efter sin Nedkomst den 21 August og indtil Sygdomsanfaldet den 26 December. Hun er i den Tid færdedes som sædvanligt ude og hjemme — blandt andet var hun paa Bal i Vordingborg den 10 December; der er trods indgaaende Undersøgelser intet oplyst om, at hun har maattet holde Sengen en hel Dag, og begge Tjenestepigerne mener sig sikre paa, at dette ikke har været Tilfældet. Efter Forklaringer, afgivne af hendes nærmeste, var hun af Naturen sund, havde tilsyneladende ingen Disposition til Hjertesygdom og havde ikke tidligere haft Difteritis.

Fru Nordentofts Død indtraf Natten til den 8 Januar, medens Arrestanten var alene med hende i Soveværelset. Ifølge Frk Madsens Forklaring fortalte Arrestanten hende, at hans Hustru var død i Krampe, hvorunder hun var blevet blaa i Ansigtet. Frk Madsen har derhos forklaret, at Arrestanten om Aftenen før Hustruens Død spurgte Frk Madsen, om hun havde brugt noget Vand, der henstod i en Irrigator i Sygeværelset, hvad hun benægtede, samt at Arrestanten den følgende Morgen, da Fru Nordentoft var død, fortalte, at han om Aftenen havde tilberedt noget Phenosalylvand i Irrigatoren for dermed at give sin Hustru en Vaginaludskylning, men at Vandet om Aftenen var forsvundet, og at han nu tænkte sig, at hun selv ved en Fejltagelse havde benyttet det til Lavement, hvad der kunde have bevirket hendes Død. Han paalagde hende ikke at omtale dette Forhold.

Ifølge Overlæge Køsters Forklaring telefonerede Arrestanten til ham den 8 Januar om Formiddagen og bad ham udstede Dødsattesten. Arrestanten sagde i denne Forbindelse, at hans Hustru var død under et lignende Hjerteanfald som det første. Køster gjorde ham opmærksom paa, at Dødsattesten af Hensyn til Ligbrændingen skulde udstedes af en Embedslæge, og Arrestanten tilkaldte derfor Kredslæge, Dr. med. Julius Wiberg fra Vordingborg, der kom til Stede samme Dag. Kredslægen foretog — da det var blevet meddelt ham, at der gik Rygter om, at Arrestanten skulde have taget Livet af sin Hustru — en omhyggelig Undersøgelse af Liget uden at finde noget mistænkeligt. Han har forklaret, at Arrestanten fortalte ham, at hans Hustru havde haft en angina, formodentlig difteritisk, med Feber, hvorunder hun havde holdt Sengen nogle Dage; hun havde derefter faaet en Hjertelammelse, og den sidste Tid, hun levede, havde hun været noget uklar. Om Døden fortalte Arrestanten, at den indtraadte langsom, idet Livet efterhaanden ebbede ud. Kredslægen udstedte Dødsattest, i hvilken paralysis cordis post anginam diphteriticam angaves som Dødsårsag.

Fru Mathisen har forklaret, at Arrestanten om sin Hustrus Død har fortalt hende, at han om Natten sad ved hendes Seng og læste i en Bog og holdt hende i Haanden; han kom herunder til at se paa hende og opdagede nu, at hun var død, og en lignende Fremstilling har Arrestanten givet Fru Spange.

Under Forhørene har Arrestanten forklaret, at hans Hustru døde som Følge af en Diferi, som hun havde haft før Jul; hun havde ondt

i Halsen med Pletter, Hovedpine og Feberfølelser, men laa kun i Sengen een Dag eller højst een Dag. Arrestanten gav hende Lapispensling i Halsen samt noget at gurgle med — efter hans seneste Forklaring endvidere 2 Salicylpulvere og et Par Mentolpenslinger. Nogle Dage efter sagde hun ved Frokostbordet til Arrestanten, at Øillet løb ud af Næsen paa hende, og ved 2 andre Maaltider samme Dag og den følgende Dag havde hun lignende Synkevanskeligheder.

Arrestantens Forklaringer om Hustruens Halsdaarlighed før Jul har iøvrigt været usikre, idet han blandt andet til at begynde med forklarede, at Halsondet indtraf højst en Uge før Jul og Synkevanskelighederne et Par Dage senere — formentlig omkring den 22 eller 23 December — senere ændrede han dette til, at Halsondet kunde være indtraadt tidligere, men dog ikke før Fru Nordentoft den 10 December var til Bal i Vordingborg, og sluttelig at det allerede var i første Uge af December, at Halsondet indtraf.

Om det ved Sygdommens Indtræden 2den Juledag Passerede har Arrestanten forklaret i det Væsenlige som Frk Madsen. Han har dog særlig fremhævet, at hans Hustru, da hun kom op i Soveværelset, blev cyanotisk i Ansigtet og klagede over Aandenød. Hendes Puls var lille, men ikke jagende; han mener, at Temperaturen var op imod 38° — efter hans sidste Forklaring, at den var lige akkurat 38° .

Om Sygdommen har Arrestanten iøvrigt forklaret, at den forløb vekslende med Bedringer og Tilbagefald, og at de væsentligste Symptomer var Aandenød, ledsaget af Angst, Hjertebanken og Svimmelhed. Der viste sig ingen Symptomer paa Ganelammelse. Pulsen var uregelmæssig lille, undertiden hurtig, men som Regel nærmest normal. Naar hun fik Anfald, hvilket efter hans Forklaring som Regel skete et Par Gange daglig, men hvoraf kun de to var alvorlige, ytrede de sig ved, at hun blev cyanotisk, Extremiteterne blev kolde, og hun klagede over Smerter i Brystet. Hun fik et forandret Udtryk i Øjnene, som igen fortog sig efter Anfaldene. Udenfor Anfaldene klagede hun stadig over, at hun svedte paa Brystet og mellem Øjnene. Hun tørstede ikke. Ved det af Fru Mathisen omtalte Anfald den 4 Januar fik hun Ligkulør og stærkt udvidede Pupiller, og paa lignende Maade ytrede det af Frk Madsen omtalte Anfald sig, da Arrestanten blev kaldt hjem fra Næstved. Det forekom Arrestanten næsten mirakuløst, at hun saa hurtigt rettede sig efter dette svære Anfald.

Om Afdødes Temperatur har Arrestantens Forklaringer været usikre og vaklende. Efter først at have forklaret, at hun ingen Feber havde, naar han tog Temperaturen, har han senere under Forhørene forklaret, at han ikke husker at have taget Temperaturen udover den første Aften, da den var 38° , og den sidste Aften, hun levede, og da var den $38,8^{\circ}$.

I Modstrid med Overlæge Køsters bestemte Forklaringer hævder Arrestanten at have gjort ham bekendt med Symptomerne paa Ganelammelsen (Synkebesværighederne), idet dette jo var det eneste, hvorpaa han kunde bygge Hypotesen om Difterien. Han nægter at kende noget til, at hans Hustru havde Synsforstyrrelser, og benægter at have omtalt, at hun havde Gulsyn. I afgjort Strid med de foreliggende Vidneudsagn benægter han, at hans Hustru under hele Sygdommens

Forløb har haft Hallucinationer eller Delirier; hun var forbigaaende desorienteret ved Opvaagnen, men egentlig ikke uklar — i hvert Fald husker Arrestanten ikke dette. Efter Arrestantens Forklaring er det sket, at de Andre, navnlig hendes Forældre, til Arrestanten har omtalt, at hun havde set Et eller Andet, som ikke stemmede med Virkeligheden, saaledes at hun skulde have haft Dobbeltsyn hvilket efter Arrestantens Forklaring kan skyldes Lammelse af en Øjenmuskel, men iøvrigt har Arrestanten Intet hørt i denne Retning; han erklærer, at der ikke var nogen Lammelse af Øjenmusklerne til Stede, og han benægter, at der har været Dobbeltsyn.

Paa Forehold af de forskellige Vidneudsagn om Afdødes Hallucinationer — de løbske Heste, Musene og Bents Død — har Arrestanten forklaret, at der en Dag var kommet et Køretøj i stærk Fart fra en Mark lidt fra Huset, i hvilken Anledning hans Hustru uden at være uklar udbød, at den Vogn kørte vist løbsk. Med Hensyn til Musene paastod Arrestanten først, at han aldrig havde erfaret noget i denne Retning, men senere har han forklaret, at han bestemt husker, at denne Sag forholder sig saaledes, at hans Hustru en Formiddag i fuldstændig klar Tilstand paastod, at der var løbet en Mus op i Gardinet, hvilket tidligere var sket. Arrestanten søgte efter Musen, men kunde ikke finde den; andet foreligger der ikke herom, og Arrestanten tror ikke paa Rigtheden af Fru Mathisens Forklaring om, at hun fortalte Arrestanten om Musene. Tilfældet med Bents Død forklarer Arrestanten saaledes, at hans Hustru fortalte det som en Drøm, hun havde haft.

Arrestanten nægter til Albertus at have sagt, at hans Hustru havde Gulsyn; han vil kun have meddelt ham, at hans Hustru en Gang under Sygdommen havde sagt, at Arrestanten saa underlig ud i Ansigtet, og dette forklarer Arrestanten saaledes, at han en Dag havde været uklippet og ubarberet, hvilket havde foranlediget hende til en overdreven Udtalelse om hans Udseende. Han husker ikke til Jensen Barfoed at have omtalt, at hun havde haft Syner eller Hallucinationer.

Arrestanten erkender, at han — bortset fra den omtalte Tilkaldelse af Overlæge Køster — ikke raadførte sig med nogen anden Læge om Sygdommen, navnlig heller ikke efter det alvorlige Anfald den 4 Januar, som Arrestanten troede vilde have medført Døden. Han foretog ikke Podninger til Konstatering af, om Halsondet var Difteritis, og traf hverken før eller efter Jul nogen Forsigtighedsforanstaltninger af Hensyn til Smittefare.

Om Dødens Indtræden har Arrestanten i Retten forklaret, at den indtraf ved 2-Tiden om Natten; hans Hustru rejste sig efter at have ligget stille hen op i Sengen, greb sig til Hjertet og faldt død om uden foregaaende Dødskamp.

Arrestanten har forklaret, at han den sidste Dag, hans Hustru levede, havde den Tanke, at han mulig ved en Fejltagelse havde benyttet noget Phenosalylvand til Lavement i Stedet for til Vaginaludskylning, men han nægter overfor Frk Madsen at have udtalt Frygt for, at en begaaet Forveksling kunde spille nogen Rolle som Dødsarsag.

Arrestanten mener ikke, at han, saa længe hans Hustru levede, har omtalt hendes Synkevanskeligheder før Jul til andre end til Overlæge

Køster og mulig til Frk Madsen 2den Juledag — hvad denne sidste benægter. Derimod er det oplyst, at Arrestanten efter hendes Død ved Omtale af hendes forudgaaende Sygdom har fortalt Episoden ved Frokostbordet, da Øllet løb hende ud gennem Næsen, dels til Fru Spange under et Samvær i Jylland i Februar 1916, dels til 2 forskellige Damer i Svendborg i Efteraaret 1916, dels endelig til en Fru Parker.

Efter at Sagen har været forelagt Retslægeraadet til Erklæring med Hensyn til, hvad der efter det Oplyste maatte antages at have været Aarsagen til Fru Nordentofts Død, har Retslægeraadet under 4 Februar 1919 afgivet en Erklæring, hvori det hedder:

»Hvad enten Arrestantens Forklaring eller det iøvrigt Oplyste lægges til Grund, kan man ikke antage, at Fru Nordentoft har haft Difteri af en saadan Sværhed, at den kunde foraarsage en dødeligt forløbende Hjertesvækkelse. Den sygelige Tilstand, der medførte Døden, har hverken efter Arrestantens eller Vidnernes Beskrivelse lignet en difterisk Hjertesvækkelse, og en saadan kan derfor ikke antages som Døds-aarsag. Gaar man ud fra de af en Række Vidner afgivne, i det Hele og Store overensstemmende Forklaringer, har Fru Nordentoft i Sygdommens første Dage frembudt en Række sygelige Symptomer, der efter Raadets Skøn ikke svarer til nogen bekendt Sygdom, hvorimod der i Sygdomsbilledet forekommer adskillige Træk, der leder Tanken hen paa en Forgiftning, nærmest paa en Forgiftning med Atropin, Cocain eller Digitalis eller med Stoffer af lignende Natur og Virkning, eventuelt med en Blanding af saadanne Stoffer. Da Sygdomsforløbet imidlertid ikke er oplyst i Enkelthederne, og da der ikke foreligger kemisk Undersøgelse af Patientens Føde og Medicin, ej heller af Patientens Udtømmelser til Paavisning af en eventuel Gift, ser Raadet sig ikke i Stand til med Sikkerhed at fastslaa, at der har foreligget en Forgiftning, endsige angive Giftens Art, i hvilken Henseende man skal henlede Opmærksomheden paa, at Indgift af en Blanding Giftstoffer vil gøre Erkendelsen af Forgiftningens Art umulig, naar man som her kun har spredte Iagttagelser af sygelige Symptomer at holde sig til.

Hvad de Tilfælde angaar, som optraadte i de sidste Dage forud for Fru Nordentofts Død, er de væsentlig afvigende fra de i Begyndelsen iagttagne Symptomer; de er imidlertid kun ufuldstændigt oplyste, og da der desuden mangler saavel Obduktion som kemisk Undersøgelse af Ligets Organer, ser Raadet sig ikke i Stand til at udtale sig om de paagældende Tilfældes Natur eller til deraf at drage nogen Slutning med Hensyn til Dødsarsagen.

Lægges Arrestantens Forklaring til Grund, bliver det herved fremkomne Billede altfor uklart til at tillade nogen nærmere Bestemmelse af Sygdommens Natur og Dødsarsagen; det maa dog fremhæves, at de af Arrestanten beskrevne Sygdomstegn ikke lader sig bringe ind under noget kendt typisk Sygdomsbillede.«

I Erklæring af 16 April 1919 har Retslægeraadet yderligere udtalt, at der blandt de oplyste Symptomer ikke forekommer noget Træk, som taler imod Antagelsen af en Forgiftning, og at de efter Vidnernes Udsagn i Sygdommens første Dage optrædende Træk, der leder Tanken hen paa en Forgiftning, er følgende:

- a) den pludselige Optræden hos et fuldstændig raskt Individ af Forvirring, Hallucinationer, Synsforstyrrelser og hurtig Puls, uden at der ved Undersøgelsen kan paavises Noget, der paa tilfredsstillende Maade kunde forklare Tilfældene som hidrørende fra en bekendt Sygdom, og navnlig uden at der optræder Feber,
- b) Tilfældenes Alvor, der gør det nødvendigt om Natten at søge en anden Læge tilkaldt,
- c) Tilfældenes ret hurtige Ophør.

Raadet har dog fremhævet, at de nævnte Symptomer hvert for sig kan findes ved forskellige Sygdomme foruden ved Forgiftninger, og at det væsenlig er deres samtidige Optræden, der giver Grundlag for Raadets Udtalelse.

Efter at Arrestanten havde nægtet at bøje sig for Retslægeraadets Afgørelse og hævdede, at denne var urigtig, og at den af ham selv afgivne Forklaring om Dødsårsagen var den rette, og efter at Retslægeraadet var blevet gjort bekendt med de af Arrestanten og hans Defensor til Belysning heraf fremsatte udførlige Redegørelser, har Raadet i Erklæring af 22 Januar 1920 i det Hele fastholdt det i Raadets tidligere Erklæringer indtagne Standpunkt og nærmere imødegaaet forskellige fra Arrestanten fremkomne Indvendinger, der skulde svække Rigtigheden af Raadets Erklæringer. Raadet har i sin sidste Skrivelse særlig gentaget og betonet, at det intet positivt har udtalt om Aarsagen til Fru Nordentofts Død, men alene om de i hendes Sygdoms første Dage optrædende Symptomer.

I Tilslutning til disse Erklæringer af Retslægeraadet har Professor, Dr. med. Johannes Bock, der som særlig sagkyndig har deltaget i Raadets Behandling af Sagen, i Retten forklaret, at den Forgiftning, som Fru Nordentoft mulig kan have været Genstand for 2den Juledag, efter det Foreliggende utvivlsomt ikke vil kunne betegnes som en dødelig Forgiftning; man regner ved Atropinforgiftninger en Dosis paa ca 13 Centigram som den normalt dødbringende Dosis for voksne Mennesker, og de under Sagen oplyste Symptomer vilde efter hans Skøn nærmest tyde paa en Forgiftning efter en Dosis paa næppe mere end et Par Centigram. Der er ved Atropin og dermed beslægtede Giftstoffer en meget betydelig Afstand mellem Doser, der maa betegnes som normalt dødbringende, og Doser, som vilde fremkalde svære Forgiftningssymptomer, der vilde virke alarmerende paa Omgivelserne.

Professor Bock har videre forklaret, at en Forgiftning som den, der her kan være Tale om, meget vel kan være fuldstændig overstaaet efter et Par Dages Forløb, og at Atropinforgiftninger overhovedet ikke giver svære Eftertilfælde eller virker svækkende paa Organismen, i hvert Fald ikke naar det drejer sig om et Tilfælde som det, der for Fru Nordentofts Vedkommende kunde være Tale om.

Med Hensyn til Arrestantens Paastand om, at Fru Nordentoft under sin Sygdom har lidt af Aandenød, har Professor Bock forklaret, at Aandenød formentlig vilde være til Stede ved en Hjertelammelse, men at dette Symptom næppe kan ventes ved Forgiftninger af den Art, som der her kunde være Tale om, og at der navnlig ved Atropinforgiftninger intet Holdepunkt er for at antage, at de skulde være ledsagede af

Aandenød. Han har i Tilslutning til Retslægeraadet udtalt, at Oplysningerne om Fru Nordentofts Sygdom efter dennes første Dage er for mangelfulde til, at man derpaa kan bygge noget hverken med Hensyn til Sygdommens Beskaffenhed eller Dødsårsagen, men han har dog fremhævet, at de af Fru Mathisen beskrevne paafaldende Haandbevægelser hos Patienten under Anfaldet den 4 Januar netop er iagttagne ved Atropinforgiftninger. Endelig har Professor Bock forklaret, at Kendskab til Størrelsen af dødbringende Doser af de sædvanlige Gifte i og for sig ikke kræver nogen speciel Sagkundskab, men at enhver Læge har lært dette og ved Benyttelse af Haandbøger let vil kunne genopfriske sin Viden herom.

Som det fremgaar af det Anførte har Arrestanten ved sine Forklaringer i Retten i Strid med de afgivne Vidneforklaringer benægtet Eksistensen af eller søgt at bortforklare netop de Symptomer ved Fru Nordentofts Sygdom, som efter Retslægeraadets og Professor Bocks Erklæringer maatte lede Tanken hen paa en Forgiftning, særlig Hallucinationernes og Synsforstyrrelsernes Optræden samtidig med, at Afdøde ikke havde Feber, med Hensyn til hvilket sidste Punkt hans Forklaringer er upaalidelige, og omvendt har Arrestanten i Modstrid med det iøvrigt Oplyste, og i hvert Fald uden at det finder nogen Støtte i Sagens øvrige Omstændigheder, fremhævet Tilstedeværelsen af Sygdomstræk — navnlig Ganeparese og Aandenød — som efter hans Formening skulde kunne støtte Antagelsen af den difteritiske Hjertelamelse, hvis Realitet forkastedes af Retslægeraadet.

Hvad særlig angaar de paa Ganeparese tydende Symptomer, der skulde have ytret sig ved, at Øllet løb Afdøde gennem Næsen, findes det ganske uden Betænelighed at forkaste Arrestantens Forklaringer i Retten om disse efter hans Udsagn afgørende Symptomer saavel som hans Udtalelser herom til forskellige Kvinder før nærværende Sags Opkomst som løgnagtige. Ikke alene har Arrestantens Forklaringer under Sagen om Tidspunktet for disse Symptomers Optræden været i høj Grad vaklende, men navnlig findes det til Forkastelse af hans Forklaringer afgørende, at Overlæge Køster edelig har forklaret, at saavel Arrestanten som hans Hustru ved Overlægens Besøg paa hans Forespørgsel benægtede Forekomsten af paralytiske Symptomer, og at ingen af Arrestanten og hans nærmeste Omgivelser hverken direkte eller gennem Udtalelser af Arrestanten før Fru Nordentofts Død har bragt nogetsomhelst i Erfaring herom, hvilket sidste i væsenlig Grad bestyrker Rigtigheden af Dr. Køsters Forklaring om, at Arrestanten heller ikke til ham har omtalt disse Symptomer.

Det maa herefter antages, at Arrestanten i Strid med Sandheden har fremhævet Tilstedeværelsen af en Ganeparese hos Afdøde for at skjule den rette Sammenhæng med hendes Sygdom og Død.

Til Støtte for Antagelse af, at Arrestanten har ombragt sin Hustru og til Belysning af hans mulige Bevæggrunde hertil foreligger iøvrigt følgende Oplysninger:

Medens Arrestanten har hævdet, at han stedse levede lykkeligt og i god Forstaaelse med sin afdøde Hustru, og adskillige Vidneudsagn, afgivet af Arrestantens og hans Hustrus Omgangsvener, i det

Store og Hele i hvert Fald ikke taler herimod, har Sygeplejerske, Frk Madsen, Tiltalte Fru Spange, Fru Mathisen og tildels Tjenestepigerne haft en anden Opfattelse, og det maa efter det Oplyste antages, at hun i hvert Fald til Tider har været ulykkelig og forpint. Arrestanten forsømte i høj Grad Hjemmet, uden at dette skyldtes hans Praksis, og han var sin Hustru utro med adskillige Kvinder. Medens Fru Nordentoft i Slutningen af August 1915 laa i Barselseng efter Bents Fødsel, søgte Arrestanten bag hendes Ryg gennem Tiltalte Riis Hansen Oplysning om hendes Faders Formueomstændigheder, og ved samme Tid dyrkede han dels ved personlige Sammenkomster, dels ved Korrespondancer med Mejeribestyrer Jensen Barfoed som Dækadresse et Damebekendtskab i Aarhus. Hvorvidt Fru Nordentoft har haft Kundskab eller Mistanke til Arrestantens Utroskab er iøvrigt usikkert, men at hun netop henimod Julen 1915 har faaet saadan Kundskab fremgaar af, at hun havde faaet at vide, at Arrestanten en Dag i December under hendes Fraværelse fra Hjemmet havde inviteret en løs Dameforbindelse fra Næstved hjem til sig; og at hun særlig paa denne Tid har følt sig ulykkelig ved Forholdet til Arrestanten, fremgaar af, at Fru Mathisen har forklaret, at hun under en Samtale med sin Datter i November 1915 spurgte hende, om Arrestanten ikke holdt af hende, hvortil hun svarede Jo, at det forsikrede han hende, men at det var en underlig Maade, han viste det paa; da Fru Mathisen derefter antydede, at hun, hvis Arrestanten ikke var god ved hende, kunde lade sig skille og flytte hjem til Forældrene, tog Fru Nordentoft hende grædende om Halsen og sagde: »Mor, Du skal heller ikke være vis paa, om jeg ikke gør Brug af det.« Endelig har Fru Spange forklaret, at Fru Nordentoft i et Brev til hende til Julen 1915 gjorde Indtryk af at være bekymret og blandt andet skrev, at ikke alting var, som det skulde være.

Tilsyneladende var Arrestanten straks meget sorgfuld over sin Hustrus Død. Samme Dag, som hendes Lig var blevet brændt, indmeldte han sig i Ligbrændingsforeningen — men forsømte dog at oprette den skriftlige Erklæring, som vilde være fornøden for, at hans Lig kunde blive brændt. Efter Fru Mathisens Forklaring gjorde Arrestanten paa hende Indtryk af at hykle, og han deltog ret hurtigt i Morskab og soldede blandt andet allerede Lørdagen, efter at hans Hustru var blevet brændt om Onsdagen, sammen med nogle Officerer paa Hotel Valdemar i Vordingborg til langt ud paa Natten til Forargelse for Hotelpersonalet.

Han satte gennem et Brev med Sørgerand den ovenfor omtalte Dame i Aarhus, Frk A. J., med hvem han tidligere havde korresponderet, i Kundskab om den Sorg, der var overgaaet ham ved Hustruens Død, men opfordrede hende i samme Brev til at mødes med ham i København, hvorefter han en af Dagene, 24—27 Januar, var sammen med hende og havde Samleje med hende paa et Hotel her i Byen. Han forsømte efter sin Hustrus Død sin Praksis i Lou og foretog fra den 24 Januar til den 11 Februar en Rejse til København og forskellige Byer i Jylland, under hvilken han i København traf Aftale om den under Forhold XI omtalte Fosterfordrivelse og i Aalborg hævede den ene af de ved hans Hustrus Død forfaldne Forsikringer, stor 2000 Kr.

Nogle Dage efter at have hævet disse Penge boede han paa Hotel i Thisted, hvor han blandt andet var sammen med Læge Andersen, der har forklaret, at Arrestanten var flot i sin Optræden og slog om sig med Penge. Fra Thisted rejste han til Ringkøbing og Esbjerg, hvor han efter Aftale var sammen med og stod i Forhold til Tiltalte Fru Spange. Fra Esbjerg skrev Arrestanten den 6 Februar et sortrandet Brev til sin Svigerfader i Vordingborg, hvori han som en Slags Undskyldning for sin Bortrejse fra Lou taler om den store Sorg og det tunge Savn, der gør det ganske umuligt for ham at være i de Stuer, hvor hver lille Ting er ham et Minde om hans uerstætelige Tab. Den 12 Februar var Arrestanten tilbage i Lægeboligen i Lou, hvor han samme Dag foretog den nedenfor under X omtalte Fosterfordrivelse paa Carla Christiansen, om hvilken Aftale var truffet, før Arrestanten tiltraadte Jyllandsreisen.

Arrestanten var hurtig efter Hustruens Død ivrig efter at indgaa nyt Ægteskab med en formuende Dame. Han indlagde Billetter paa Ægteskabsannoncer og indrykkede selv Ægteskabsannoncer i Bladene, blandt andet en Annonce i »Politiken« for 30 April og 1 Maj, hvorefter en Læge søgte Bekendtskab med en formuende Dame af absolut god Familie og helst med Interesse for Automobilsport, Bridge og Musik. Han kom gennem Annoncerne i Forbindelse med forskellige Kvinder, blandt andet med en Dame, der havde en Formue paa ca 30 000 Kr, og som har forklaret, at Arrestanten var villig til hurtigst muligt at indgaa Ægteskab med hende; han vilde snarest have 10—15 000 Kr af hendes Kapital til Raadighed til at købe sig en Praksis for; men da han fik at vide, at Pengene var baandlagte, tabte han Interessen for hende.

Arrestanten har paastaaet, at han aldrig har haft til alvorlig Hensigt at indgaa Ægteskab med de Kvinder, han saaledes kom i Forbindelse med, og han har paastaaet, at han allerede under sit Ægteskab med sin Hustru Vidende for Spøgs Skyld indlagte Billetter paa Ægteskabsannoncer.

Efter det Foreliggende har Arrestanten saa langt fra i Gerning røbet nogen oprigtig Sorg over sin Hustrus Død, at han tværtimod efter alt at dømme nærmest har følt denne som en Befrielse, der bød ham nye Chancer. Ikke desmindre viste han hendes Minde den usædvanlige Pietet, at han i Efteraaret 1916 lod indsætte en Mindetavle over hende i Muren paa Lægeboligen i Lou med følgende Inskription:

»Læge Poul Nordentoft rejste sin Hustru Marie D. Nordentoft, f. Mathisen, i 4 Aar dette Hjems skønne og aarvaagne Herskerinde dette Minde MCMXVI«.

Tavlen bestilte han udført hos Billedhugger Martin Hansen i Vordingborg, men Regningen, 66 Kr 25 Øre, kunde han ikke betale, før han, efter at Fordringen var overgivet til en Sagfører, betalte Beløbet et Aars Tid senere.

Arrestanten, der i 1898 lod sig livsforsikre for 1500 Kr i Statsanstalten for Livsforsikring, tegnede i Løbet af Aarene 1901 til 1914 i forskellige andre Forsikringsselskaber 7 Livsforsikringer, dels en Forsikring paa 5000 Kr paa sin første Hustru Liv, dels Forsikringer paa hans eget Liv og Forsørgelsesforsikringer for hans Børn. Alle disse

Forsikringer er i Aarenes Løb udgaaede, fordi Arrestanten ikke har kunnet eller villet holde Præmiebetalingen vedlige, og ved Begyndelsen af 1915 havde Arrestanten ingen Forsikring løbende hverken paa hans eget eller paa Andres Liv, bortset fra den førstnævnte i Statsanstalten tegnede Forsikring, der først udgik paa Grund af Præmierestance i 1917.

Ved Police af 22 Marts 1915 lod Arrestanten sin anden Hustru livsforsikre for 1000 Kr i Forsikringsselskabet »Danmark« i Henhold til en Begæring, som Arrestanten udfyldte og underskrev med sin Hustrus Navn, og ved Police af 15 April samme Aar lod han hende yderligere forsikre for 2000 Kr i Forsikringsselskabet »Fremtiden« efter en Begæring, som hun selv havde underskrevet. I September samme Aar tegnede han paa sit eget Liv i Forsikringsselskabet »Tryk« en Forsikring paa 1000 Kr til Fordel for hans nyfødte Søn Bent. Denne sidste Forsikring udgik i 1917 paa Grund af Præmierestance. For de 2 paa Hustruens Liv tegnede Forsikringer betalte Arrestanten Præmierne rettidigt til hendes Død. Han har ikke kunnet opgive nogen rimelig Grund til Tegningen af disse 2 Forsikringer, om hvilke han har paastaet, at de blev tegnet efter Hustruens eget Ønske. Med Forsikringerne var hans Svigermoder, Fru Mathisen, ganske ukendt, indtil hun under nærværende Sag fik Kundskab om dem. Arrestanten har vel hævdet, at han har gjort Hotelejer Mathisen bekendt med Forsikringerne, men Rigtigheden heraf har ikke kunnet konstateres, da Mathisen er afgaaet ved Døden før Sagens Opkomst, og Fru Mathisen tror ikke, at det kan forholde sig rigtigt. Efter Hustruens Død betonedes Arrestanten overfor begge Forsikringsselskaberne, at han ikke ønskede Forsikringsbeløbene tilsendt, men selv vilde hæve dem paa Selskabernes Kontorer, hvorefter han først den 29 Januar under sin fornævnte Jyllandsrejse hævede de 2000 Kr paa »Fremtiden«s Kontor i Aalborg og senere, den 19 Februar, rejste til København og hævede de 1000 Kr paa »Danmark«s Kontor.

Efter alt hvad der er oplyst under Sagen maa det antages, at Arrestanten paa den ene Side til Stadighed har levet under et saadant Tryk af økonomiske Vanskeligheder og paa den anden Side har haft saa vanskeligt ved at indskrænke sit Forbrug, at en Indtægt paa 3000 Kr maatte være særdeles velkommen for ham, og det kan i denne Forbindelse fremhæves, at Arrestanten efter det ved Nytaarstid 1915 stedfundne, foran omtalte Sammenstød med sin Hustrus Familie levede paa en meget uvenskabelig Fod med hendes Forældre, der i saa væsenlig Grad havde ydet hans Husførelse økonomisk Støtte. Yderligere kan det nævnes, at Forsikringsbedragerier i det Hele indtager en fremskudt Plads i Arrestantens Forbryderliv, idet han dels tidligere er dømt for, dels under nærværende Sag er overbevist om Besvigelser med Hensyn til Ulykkesforsikring, Tyveriforsikring og Brandforsikring.

At nu end ikke en Forbrydelse som et Mord kan antages at ligge Arrestantens Tankegang fjernt, selv om det, der opnaas ved Forbrydelsen, for en almindelig Betragtning maatte synes at være en uforholdsmæssig ringe Vinding, og at Arrestanten virkelig har syslet med Tanken om en saadan Forbrydelse, fremgaar af Følgende:

Ifølge afgivne Vidneforklaringer har Arrestanten aabent vedkendt sig den Moral, at han ikke opfatter et Forhold, selv et Giftmord, som en Forbrydelse, medmindre man for Domstolene kan overbevise ham derom. Arrestanten har under Sagen betegnet disse Udtalelser som Pjæt og forsaavidt angaar Udtalelsen om Giftmord som en forvrænget Gengivelse af, hvad han har sagt.

Rentier Hans Jakob Hansen har forklaret, at den ovenfor omtalte Mand, hvis Interesse for Fru Nordentoft Arrestanten udnyttede til at skaffe sig økonomisk Fordel, har fortalt Hansen, at Arrestanten en Gang i 1912, da han henvendte sig til ham om Kaution for et Laan, besværede sig over, at han havde Vrøvl med sin første Hustru, og at Arrestanten da sagde: »Havde jeg bare, da jeg opererede hende, givet hende et Snit, det var der Ingen, der kunde have overbevist mig om«, og Hansens Hjemmelsmand var klar over, at Arrestanten fremsatte denne Udtalelse i fuldt Alvor. Arrestanten har betegnet denne Forklaring som løgnagtig.

I Arrestantens Gemmer er fundet et af ham til en af hans Brødre skrevet, den 24 Februar 1913 dateret Brev, som han selv i Brevet betegner som »en Art Skriftemaal«, om hvilket Arrestanten har forklaret, at det aldrig blev afsendt, og hvori han beklager sig over Samlivet med sin første Hustru og med Henblik herpaa og paa en Sygdom, hun havde gennemgaaet, og under hvilken Arrestanten og hans Broder, Overlæge Severin Nordentoft, havde opereret hende, skriver, »at det bedste for os Alle, den lykkeligste og smukkeste Afslutning vilde være, at Sygdommen sejrede — eller at Lægen — svigtede sin Pligt. Der var ikke Tale om Overgreb — en Forsømmelighed havde været nok.« Arrestanten har paa Forehold af dette Brev forklaret, at det taler for sig selv.

Ifølge en af Tiltalte Fru Spange afgivet Forklaring udtalte Arrestanten en Gang i Sommeren 1915, da han var i daarligt Humør, fordi han var kommet i Restance med Underholdsbidrag til sin fraskilte Hustru, at hvis han havde vidst, at der blev saa meget Vrøvl med hende og hendes Familie, »saa kunde han have skaffet sig af med hende paa en lettere Maade«. Arrestanten har ikke turdet benægte at være fremkommet med en saadan Udtalelse, men gør gældende, at han maa have sagt det for Spøg.

Til det Anførte kommer endelig, at Arrestanten som fremstillet foran under VI efter sine egne, gentagne Gange for Alvor fremsatte, Udtalelser til Fru Spange har været i Besiddelse af et Pulver, der skulde være i Stand til at berøve et Menneske Livet, uden at Nogen kunde konstatere det, og som Arrestanten har været rede til at stille til hans Raadighed i et saadant Øjemed.

Alle Sagens omfattende Oplysninger om Arrestantens Vandel og Tænkemaade kendetegner ham i det Hele i udpræget Grad som en Person, der samvittighedsløst og uden Skrupler benytter alle til Raadighed staaende Midler for at opnaa, hvad han i en given Situation finder attraaværdigt.

Efter Alt hvad der saaledes foreligger oplyst, og særlig naar henses til Retslægeraadets Erklæring, der maa udelukke Antagelsen af en difterisk Hjertesvækkelse som Aarsag til Fru Nordentofts Død og ikke kan anvise anden sandsynlig Forklaring paa hendes Sygdomsanfald 2den Juledag end Antagelse af en Forgiftning, til Arrestantens paa afgørende Punkter løgnagtige og vildledende Forklaringer om hendes Sygdom, til Arrestantens Udtalelser om, at han var i Besiddelse af et Giftmiddel, som han var rede til at stille til Raadighed i forbryderisk Øjemed, til hans beviste Syslen med Tanken om Drabsforbrydelser, til den Interesse, han gennem Livsforsikringerne og paa anden Maade kunde have i hendes Død og endelig til hans Udnyttelse af den ved hendes Død indtraadte Situation samtidig med, at han hyklede Sorg over hendes Bortgang, findes der at være tilvejebragt fuldt Bevis for, at Arrestanten som Led i en overlagt Plan om at rydde sin Hustru af Vejen har indgivet hende en Gift, der har haft Sygdomsanfaldet 2den Juledag til Følge, omend det ikke er oplyst, hvilket Giftstof Arrestanten har anvendt hertil.

Vel kan det nu ikke antages, at Arrestanten, der som Læge maa antages at have været kendt med, hvor store Doser af almindelig kendte Gifte der maatte udkræves for at virke dødbringende paa Mennesker, skulde have tilsigtet at aflive hende ved Forgiftningen 2den Juledag, og efter de afgivne lægesagkyndige Erklæring kan det ejheller antages, at denne Forgiftning har foraarsaget Fru Nordentofts Død. Men naar til de nys fremhævede Betragtninger yderligere kommer, at Arrestanten efter at have tilkaldt Overlæge Køster og narret ham til at tiltræde Diagnosen difterisk Hjertelammelse ganske har undladt senere at tilkalde fremmed Lægehjælp, selv efter det Sygdomsanfald, der efter Arrestantens Udtalelser var saa svært, at han ansaa det for et Mirakel, at hans Hustru kom over det, og at Arrestanten har afgivet upaalidelige Forklaringer om Sygdommens videre Forløb og skønt selv Læge ikke har kunnet give en Fremstilling af Hustruens senere Tilstand, der svarer til noget kendt typisk Sygdomsbillede eller paa naturlig Maade kunde forklare hendes Død, skønnes der yderligere at være tilvejebragt Bevis for, at Arrestanten under sin senere Behandling af Hustruen har fuldbyrdet sin Plan om at rydde hende af Vejen.

IX. Som omtalt under VIII tegnede Arrestanten i Marts 1915 i Forsikringsselskabet »Danmark« i sin Hustrus Navn en Livsforsikring, stor 1000 Kr, at udbetale ved hendes Død eller fyldte 60 Aar. I Forsikringsbegæringen angav han, at »Ihændehaveren« skulde være berettiget efter Policen, og overensstemmende hermed blev Policen udstedt. Ifølge et Policen paatrykt Udtog af Selskabets Statuter udbetales Forsikringssummen ved saadanne Policer til Policens Ihændehaver eller til den, der ved en af Selskabets Bøger noteret Paategning paa Policen er erklæret berettiget til at faa Summen udbetalt. I første Tilfælde kan Summen ikke forlanges udbetalt før 6 Uger efter Dødsfaldets Anmeldelse.

Ifølge en af Selskabets Direktør, Lønborg, afgivet Forklaring udbetales Forsikringssummen efter de 6 Ugers Forløb uden yderligere Le-

gittimation til den, der har Policen i Hænde, men før de 6 Ugers Udløb kan Ihændeleveren kun faa Forsikringssummen udbetalt, naar han ved Attest fra Skifteretten dokumenterer sin Berettigelse hertil.

Da Fru Nordentoft var afgaaet ved Døden, tilskrev Arrestanten Forsikringssselskabet, at han den 12 Januar 1916 i Anledning af Policens Udbetaling vilde indfinde sig paa Selskabets Kontor, men da han i Henhold hertil mødte paa Kontoret her i Byen, blev det meddelt ham, at han blandt andet skulde skaffe Skifteretsattest for at faa Summen udbetalt.

Den 16 Februar skrev han til Selskabet, at der endnu ikke kunde fremskaffes Afgørelse fra Skifteretten, men at han efter sin Sagførers Udsagn var berettiget til at hensidde i uskiftet Bo, hvorhos han under Hensyn til, at der den 17 Februar var forløbet 6 Uger fra Dødsfaldet, meddelte, at han den 19 samme Maaned vilde indfinde sig paa Kontoret for at faa Pengene. I Henhold hertil fik han Forsikringssummen udbetalt sidstnævnte Dag.

Ifølge en mellem Arrestanten og hans afdøde Hustru oprettet Ægtepagt bestod der intet Formuefællesskab mellem Ægtefællerne, og Retten efter Forsikringspoliceen maatte herefter tilhøre Afdødes Bo. Skiftebehandlingen af dette Bo blev først paabegyndt den 20 Oktober 1916 og sluttedes den 28 Oktober 1916, og under denne Skiftebehandling oplyste Arrestanten Intet om den af ham hævdede Forsikring. Han har forklaret, at han ikke har haft Forstaaelsen af, at Forsikringen tilhørte hans Hustrus Bo, idet han vil have anset sig selv for Policens »Ihændelever« og som saadan berettiget til Forsikringssummen; han vil derhos, da han hævdede Beløbet, ikke have været klar over, at der overhovedet skulde skiftes efter hans Hustru. Da disse hans Forklaringer efter Omstændighederne ikke kan forkastes, og da det derhos maa antages, at der ikke under Skiftebehandlingen af Skifteretten er afæsket ham nogen Erklæring om, hvorvidt der fandtes noget Boet tilhørende Forsikringsbeløb, eller om hans afdøde Hustru var forsikret, findes det ikke bevist, at Arrestanten i bedragerisk Hensigt har unddraget Boet denne Forsikring.

X. Efter at ugift Carla Alexandra Christiansen, født den 1 November 1894, siden August 1915 havde staaet i Kæresteforhold til Tiltalte Wendt, mente hun sig — uden dog at være helt sikker i sin Sag — i Oktober samme Aar besvangret. For at faa Svangerskabet afbrudt raadede Tiltalte hende til at indtage nogle Draaber »Liquor Claudiri«, om hvilke han havde hørt, at de skulde have fosterfordrivende Virkning, og købte saadanne Draaber til hende. Hun skulde tage 3 Draaber 3 Gange daglig i 4—5 Dage, men da hun havde taget dem 3 Gange den første Dag, kunde hun ikke faa sig til at tage flere, idet hun fandt dem modbydelige og kastede dem op, hvorfor hun ophørte med Kuren, der havde været uden Virkning. Hun fortalte senere Tiltalte, at hun vilde gaa til en Læge og henvendte sig derefter i Januar 1916 til Arrestanten Nordentoft for at faa ham til at afbryde Svangerskabet, hvad han var villig til for en Betaling af 300 Kr, men da han skulde rejse bort, blev det aftalt, at hun skulde komme igen om ca 14 Dage. Ved Under-

søgelsen af hende havde Arrestanten fundet, at hun maatte være ca 4 Maaneder henne i Svangerskabet. Hun fortalte Tiltalte om sit Besøg hos Arrestanten, og Tiltalte billigede hendes Forehavende, idet han sagde, at det jo egentlig var det bedste, hvis det kunde lade sig gøre, hvorhos han lovede at komme og hente hende i Lægeboligen i Lou, naar det var overstaet. Efter Carla Christiansens Forklaring lovede Tiltalte hende endvidere, før Fosterfordrivelsen fandt Sted, at hjælpe hende med at udrede Betalingen til Arrestanten; dette sidste husker Tiltalte ikke, hvorimod han efter Fosterfordrivelsen lovede at hjælpe hende med Betalingen, hvad han dog ikke har gjort, idet han efter sin Forklaring ikke har kunnet skaffe Penge.

Den 12 Februar 1916 indfandt Carla Christiansen sig efter Aftale med Arrestanten i Lægeboligen, hvor hun efter Arrestantens Anmodning klædte sig af og lagde sig paa hans Operationsbord.

Tiltalte Jensine Katrine Plougmand, Spanggaard Christiansens Hustru, der praktiserede som Jordemoder i Hammer, blev tilkaldt af Arrestanten, og hun, der forstod, at det drejede sig om en Fosterfordrivelse, bistod Arrestanten ved at koge Instrumenterne, lægge alt tilrette ved Operationen og hjælpe ved Bedøvelsen af Carla Christiansen. Arrestanten lagde derefter en »Ballon« op i vagina paa Frk Christiansen og perforerede vistnok Fosterhinderne, hvorefter hun blev lagt til Sengs for at afvente Veernes Komme. Den 14 samme Maaned blev Fru Spanggaard Christiansen paany tilkaldt for at bistaa ved Forløsningen, hvorefter hun og Arrestanten bedøvede Frk Christiansen og fjernede Fosteret, som efter Frk Christiansens Forklaring maatte være 4—5 Maaneder gammelt, medens Fru Spanggaard Christiansen har anslaaet det til at være ca 3 Maaneder.

Tiltalte Wendt afhentede samme Dag Frk Christiansen i en Automobil.

Arrestanten modtog af den lovede Betaling kun 100 Kr. Tiltalte Spanggaard Christiansen fik intet for sin Bistand.

De omtalte Claudiri-Draaber kan ikke antages at have været et virksomt Middel til at fremkalde Fosterfordrivelse.

XI. Efter at ugift Else Ingeborg Nielsen, der er født den 26 Juli 1894, i Efteraaret 1915 var blevet besvangret, satte hun sig i Forbindelse med Tiltalte Anna Bine Johansen, der fra 1912 har praktiseret som Jordemoder her i Byen, for at faa hende til at fordrive Fosteret; Tiltalte Johansen erklærede, at hun ikke selv vilde hjælpe Else Nielsen, men at hun kendte en Læge, som rimeligvis var villig. Efter Aftale med Else Nielsen telefonerede Tiltalte Anna Johansen med Arrestanten, som derefter en Dag mellem 24 og 27 Januar 1916 traf sammen med Else Nielsen paa et Hotel her i Byen, hvor Tiltalte Johansen forestillede dem for hinanden. Tiltalte Johansen har derefter ikke haft mere med Sagen at gøre og modtog intet Vederlag for sin Virksomhed.

Arrestanten lovede Else Nielsen at udføre Fosterfordrivelsen for 300 Kr, og den 11 Marts rejste Else Nielsen til Lou. Arrestanten turde af Hensyn til Tjenestepigerne ikke foretage Fosterfordrivelsen i sit

Hjem og overtalte derfor Tiltalte Fru Spanggaard Christiansen til at huse hende i sit Hjem i Hammer.

Arrestanten udførte derefter med Fru Spanggaard Christiansens Bistand Fosterfordrivelsen, om hvis nærmere Enkeltheder Oplysningerne er usikre. Efter Arrestantens Forklaring anbragte han først, inden Else Nielsen var kommet i Huset hos Fru Spanggaard Christiansen, en Bougie i hendes Kønsorganer for at fremkalde Veer og dermed Fostrets Afgang, men da dette ikke virkede, anbragte han i Fru Spanggaard Christiansens Hjem en med Sublimatvand fyldt Ballon i Fødselsvejen; han maatte senere en Gang fylde Ballonen, og efter at Else Nielsen havde ligget til Sengs et Par Dage, afgik Aborten en Nat, da Arrestanten af Fru Spanggaard Christiansen var blevet kaldt til Hammer.

Fru Spanggaard Christiansen, der fra først af var klar over, at det drejede sig om Fosterfordrivelse, har derimod forklaret, at Arrestanten i hendes Overværelse under Bedøvelse af Else Nielsen formentlig foretog et Indgreb, hvorved han perforerede Fosterhinderne, og at Aborten afgik en Nat i Tiltaltes Hjem, hvor Arrestanten først kom til Stede, efter at Fosteret var afgaaet.

Else Nielsen led meget under Behandlingen, men kom efter Fostrets Afgang efterhaanden til Kræfter, saaledes at hun efter 11 Dages Forløb var rask igen.

Efter det Oplyste maa det antages, at Fosteret har været i hvert Fald 5—6 Maaneder gammelt.

Arrestanten har paastaet, at han af de lovede 300 Kr kun har faaet de 200 Kr.

XII. Den 15 Juni 1916 henvendte Brødkusk Rasmus Christian Hansens Hustru, Vilhelmine Hansen, født den 11 December 1883, sig til Arrestanten for at faa sit Svangerskab afbrudt. Arrestanten undersøgte hende og konstaterede, at hun maatte være ca 3 Maaneder henne i Svangerskabet; han lovede at fordrive Fosteret mod Betaling, og det blev aftalt, at hun skulde komme igen, naar hun kunde skaffe Pengene — Arrestanten husker ikke, hvilket Beløb han forlangte — og efter Arrestantens Forklaring skulde hun tillige skaffe Samtykke fra sin Mand.

Sagens Oplysninger tyder paa, at der har bestaaet et intimt Forhold mellem Vilhelmine Hansen og hendes Farbroder, Snedker Frederik Hansen, der efter første Gang at have været afhørt i Sagen har taget Livet af sig, men hendes Mand har iøvrigt ikke fralagt sig at kunne være Fader til det Barn, hun ventede sig. Hun, der i Forvejen havde 3 Børn og som af et enkelt Vidne skildres som noget letsindig og forlystelsessyg, vilde nødig have Besværet ved at faa flere Børn, og dette maa — muligvis i Forbindelse med Forholdet til Farbroderen — antages at have været hendes Motiv til at ønske Svangerskabet afbrudt.

Ved Snedker Frederik Hansens Hjælp skaffede Vilhelmine Hansen 100 Kr, hvormed Arrestanten erklærede sig tilfreds, og den 17 Juni henvendte hun sig paany til Arrestanten i Lægeboligen i Lou, hvor

Arrestanten, efter at hun var blevet bedøvet, med Bistand af Sygeplejerske Karoline Madsen ved et mekanisk Indgreb i Livmoderen fjernede det ca 3 Maaneder gamle Foster. Meningen var, at Vilhelmine Hansen derefter samme Dag skulde have været tilbage til sit Hjem i Næstved, men da hun efter Operationen befandt sig daarligt, forblev hun i Lægeboligen, hvor Arrestanten — ligeledes med Bistand af Frk Madsen — den 20 Juni, efter at hun var blevet bedøvet, foretog et nyt Indgreb i hendes Kønsgorganer, antagelig med en Abortske eller en Sonde, i den Hensigt at fjerne mulige Fosterdele eller Placenta-rester, som kunde være blevet siddende i Livmoderen. Da hun efter denne 2den Operation stadig var daarlig, forblev hun fremdeles liggende til Sengs i Lægeboligen, hvor Arrestanten behandlede hende tildels med Bistand af sin Tjenestepige, Jensine Olsen, og hvor hun jævnlig fik Besøg af Snedker Hansen. Hendes Tilstand maa her nærmest antages at have forværret sig; hun havde til Stadighed Feber og i stigende Grad ildelugtende Udflod fra Kønsgdelene, og Arrestanten var klar over, at hun var inficeret.

Ifølge Arrestantens Forklaring havde det under hendes Ophold i Lægeboligen stadig været paa Tale, at hun skulde hjem, hvad hun selv meget ønskede, og da Arrestanten efterhaanden dels paa Grund af Snedker Hansens stadige Besøg, dels paa Grund af den Stank, hun udbredte, nødig vilde have hende liggende længere hos sig, lod han hende den 27 Juni køre i Automobil til hendes Hjem i Næstved. Efter det Oplyste har hun paa dette Tidspunkt været meget lidende med ret høj Feber — efter Arrestantens Forklaring op imod 39° — og saa svag, at hun ikke kunde gaa uden Støtte til og fra Automobilten.

I sit Hjem forblev hun liggende uden anden Lægebehandling, end at Arrestanten et Par Gange tilsaa hende, sidste Gang den 5 Juli. Ved en af disse Lejligheder kom Arrestanten først efter at være afhentet med Automobil, og ved det sidste Besøg erklærede han, efter den tilstedeværende Fru Carla Christiansens Forklaring, at der maatte sendes Bud efter Familiens egen Læge, da det var nødvendigt, at Vilhelmine Hansen daglig blev tilset af en Læge, hvad han ikke selv kunde paa-tage sig; efter Fru Christiansens Forklaring, hvis Rigtighed Arrestanten forsaavidt ikke har villet benægte, paalagde Arrestanten Vilhelmine Hansen at sige til Lægen, at hun og hendes Mand havde været paa Cykeltur, og at hun da var blevet syg og havde aborteret, hvad der havde nødvendiggjort hendes Indlæggelse i Lægeboligen i Lou. Sygekasselægen, Dr. Ove Ingerslev blev derefter tilkaldt; han var straks klar over, at Vilhelmine Hansen var meget daarlig og lod hende derfor samme Dag indlægge paa Amtssygehuset, hvor hun, der ved Indlæggelsen havde en Temperatur af $39,3^{\circ}$, henlaa, indtil hun den 1 August afgik ved Døden som Følge af den Sepsis, hun led af ved Indlæggelsen.

Ifølge Arrestantens Forklaring konstaterede han, at Vilhelmine Hansen allerede var inficeret, da han foretog det første Indgreb den 17 Juni, og Æg og Placenta var allerede dengang grødet og stinkende, hvorfor Fosteret maatte antages at have været dødt; Arrestanten har derhos forklaret, at Snedker Hansen under et Besøg i Lægeboligen

en af de sidste Dage, Vilhelmine Hansen henlaa der, fortalte Arrestanten, at han havde besvangret hende og forsøgt at fordrive Fosteret ved at føre en Benspids op i hendes Kønsganer. Efter Arrestantens Forklaring var denne Oplysning iøvrigt medvirkende til, at han ikke længere vilde beholde hende i Huset.

Ifølge foreliggende Vidneforklaringer befandt Vilhelmine Hansen sig tilsyneladende helt vel, inden hun første Gang blev behandlet af Arrestanten; Sygeplejerske Frk' Madsen vil ikke under de 2 Behandlinger have bemærket nogen sygelig Tilstand hos hende; Tjenestepigen vil først efter den 2den Behandling have mærket ilde Lugt af Udflodet fra Vilhelmine Hansens Kønsganer, og Arrestanten har ikke til Andre — navnlig heller ikke til Frk Madsen — omtalt, at hun paa Forhaand var inficeret. Efter det Oplyste synes Vilhelmine Hansen allerede i nogen Tid før sit første Besøg hos Arrestanten at have haft Planer om at henvende sig til ham, hvad der taler imod, at hun, kort før denne Henvendelse fandt Sted, paa egen Haand eller med Snedker Hansens Bistand skulde have forsøgt at fjerne Fosteret ved mekanisk Indgreb. I en over Sagen afgivet Erklæring har Retslægeraadet derhos udtalt, at der ikke i det Oplyste findes Holdepunkter til Støtte for Arrestantens Forklaring om, at Fosteret var dødt, da han foretog Indgrebet, men at det efter det Foreliggende tværtimod synes rimeligst at antage, at hans Forklaring herom ikke er rigtig.

Herefter findes Arrestantens Forklaring om, at Fosteret var dødt, da han fjernede det, ikke at kunne staa til Troende, og Arrestanten vil derfor for dette sit Forhold være at anse for fuldbyrdet Fosterfordrivelse.

Med Hensyn til Behandlingen af Vilhelmine Hansen, efter at hun var flyttet fra Lou til Næstved, har Arrestanten forklaret, at han, der ikke vil have anset hendes Tilstand for alarmerende, straks efter hendes Flytning frasagde sig den videre Behandling af hende, og at han er gaaet ud fra, at hun var under stadigt Lægetilsyn. Han har til at begynde med bestemt hævdet, at han straks efter hendes Hjemkomst satte sig i Forbindelse med Familiens Sygekasselæge, Dr. Ove Ingerslev, men denne Forklaring har Arrestanten senere — efter at dens Urigtighed var bevist — ikke fastholdt, idet han har ment, at det kan have været en anden Læge han henvendte sig til, og at det først har været senere, at han satte sig i Forbindelse med den anden Læge. Han har iøvrigt erkendt, at han udover, at han ved hendes Hjemkomst muligvis har ordineret Udskylninger og Phenacetinpulver, og bortset fra, at han et Par Gange aflagde hende Besøg, der med Undtagelse af det ene havde Tilfældighedens Karakter, ikke har tilset eller behandlet hende, medens hun henlaa i sit Hjem.

Efter det Foreliggende — blandt andet Fru Carla Christiansens ovennævnte Forklaring — maa det antages, at Arrestantens Forklaring om, at han selv har sat sig i Forbindelse med en anden Læge, i det Hele er urigtig, og det maa derhos antages, at han overhovedet ikke har søgt at skaffe nogen Sikkerhed for, at Vilhelmine Hansen — der af Hensyn til det af hende selv begaaede strafbare Forhold maa

antages nødigt at have villet søge anden Læge — kom under fornødent Lægetilsyn i Tiden fra 27 Juni til 5 Juli.

Retslægeraadet har i en om dette Forhold afgivet Erklæring udtalt, at det efter det om Vilhelmine Hansens Tilstand Oplyste ikke kan anses forsvarligt af Arrestanten at lade hende flytte til Hjemmet uden at sikre sig, at hun kom under kyndig Pleje og mere effektivt Tilsyn end det af ham selv ydede.

Idet Arrestanten — særlig i sin Egenskab af Læge — maa antages at have været klar over det uforsvarlige i sin Adfærd og i den Fare, Vilhelmine Hansen saaledes blev udsat for, findes han herved at have gjort sig skyldig i et efter Straffelovens § 197 strafbart Forhold.

XIII. I Oktober 1916 henvendte Frøken Charlotte Bruncke sig til en herværende Læge i Anledning af, at hendes Menstruationer var udeblevet. Lægen konstaterede, at hun var svanger, men afslog hendes Bøn om at hjælpe hende til at faa Svangerskabet afbrudt. Hun henvendte sig derefter til Arrestanten i Svendborg, og Arrestanten indgik paa at fordrive Fosteret. Den hertil sigtende Behandling udførte han den 12 November i sin Konsultationsstue uden Andres Bistand, saaledes at han førte en Sonde op i Livmoderen for at løsrive Ægget eller perforere Hinderne.

Efter Arrestantens Forklaring mente han at have fjernet Ægget med det samme, men efter det iøvrigt Oplyste afgik Fosteret først Natten til den 15 samme Maaned paa en herværende Klinik, hvor Frk Bruncke, der efter Arrestantens Behandling af hende var blevet inficeret, havde ladet sig indlægge, og hvor hun henlaa til Behandling fra den 14 til 29 November og paany fra 4 til 28 December samme Aar.

Arrestanten har forklaret, at han ikke modtog noget Vederlag for Behandlingen, men afslog et Beløb af 100 Kr, som Frk Bruncke, der senere er rejst til Tyskland, tilbød ham. Efter det iøvrigt Oplyste, er denne Forklaring næppe rigtig.

Efter det Oplyste maa Fosteret antages at have været 3—4 Maaned gammel.

XIV. Efter at Arrestanten som nærmere nedenfor under XXI fremstillet i Sommeren 1916 havde lært den i 1876 fødte Frk Anna Camilla Jacobsen at kende og havde staaet i kønsligt Forhold til hende, befrygtede hun, da hendes Menstruation udeblev i August Maaned, at være blevet besvangret og bragte flere Gange dette paa Bane overfor Arrestanten, naar han besøgte hende i hendes Forretning her i Staden. Arrestanten talte tit om, at han vilde undersøge hende, men dette blev ikke til noget. I Efteraaret 1916 rejste hun dog til Lou for at blive undersøgt af Arrestanten, men traf ham ikke hjemme, og i November, da hun — efter sin Forklaring i et Forretningsanliggende — skulde til Svendborg, opsøgte hun Arrestanten her for at lade sig undersøge af ham. Hun har forklaret, at Arrestanten flere Gange havde sagt til hende, at hvis hun var svanger, var det nemt at faa det væk, og at det slet ikke var farligt for hende, men hun havde altid svaret, at hun ikke turde.

Arrestanten undersøgte hende den 13 November paa sin Klinik i Svendborg. Hun har forklaret, at han, efter at hun havde afført sig Benklæderne og lagt sig paa Operationsbordet, vistnok anbragte et Spejl i hendes Kønssdel, at han derefter førte et Instrument af Udseende som en Tamponadestav op i hende og endelig gav hende en Udskylning med lunkent Vand. Hun har paastaet, at hun, da han undersøgte hende, og lige før han paabegyndte Behandlingen, sagde til ham, at han endelig ikke maatte gøre noget forkert, og at hun, hvis hun — hvad hun formodede — var frugtsommelig, dog endnu vilde overveje, hvorvidt hun vilde give sit Samtykke til Fosterfordrivelsen.

Da Arrestanten var til Ende med sin Behandling af hende, sagde han til hende, at nu var det færdigt, og at hun, naar hun kom hjem, hellere maatte lade sig indlægge paa en Klinik, da han mente, at Fosteret og en Del Blod nu vilde komme. Først da vil Frk Jacobsen have forstaaet, hvad Arrestanten havde gjort.

Da hun kom hjem til København, følte hun sig medtaget og maatte gaa til Sengs efter 2—3 Dages Forløb. Der afgik efter stærke Smerter et Foster og en Del Blod. En tilkaldt Læge har skønnet, at Fosteret var i 3die eller 4de Maaned.

Senere har Frk Jacobsen overfor Arrestanten udtrykt sin Tilfredshed med det Passerede.

Arrestanten, der til at begynde med hævdede, at det var med Frk Jacobsens Samtykke, at han fordrev Fosteret, og at det var med dette for Øje, at hun rejste til Svendborg, har derefter erklæret, at han ikke tør bestride Rigtigheden af hendes Forklaring om det Passerede, men har senere paany henholdt sig til sin oprindelige Forklaring.

Efter det Foreliggende findes det betænkeligt at statuere, at Fosterfordrivelsen er sket uden Frk Jacobsens Vidende og Vilje, og Arrestanten vil derfor for dette Forhold være at anse efter Straffelovens § 193, 2 Punktum.

XV. Ugift Else Cathrine Jørgensen af Vejle, født den 27 Juni 1888, der havde staaet i Forhold til Handelsagent Carl Hølmer Hansen, fik i Marts 1917 Vished for, at hun var blevet besvangret og betroede sig herom dels til Hølmer Hansen, dels til Tiltalte Marente Katrine Møller, Fabricius' Hustru. Da hun var sløj og medtaget af Svangerskabet, foreslog Fru Fabricius hende at søge Arrestanten, hvem Fru Fabricius kendte fra Thisted, for at faa Svangerskabet afbrudt, idet hun foreholdt Else Jørgensen, at det var det klogeste at faa Fosteret fordrevet, blandt andet af Hensyn til hendes enlige Stilling, idet Hølmer Hansen, der var forlovet med en Anden, ikke vilde gifte sig med hende. Else Jørgensen gik ind paa Tiltaltes Forslag, og Tiltalte satte sig derefter i Forbindelse med Arrestanten, hvorefter det blev aftalt, at Else Jørgensen skulde tage ind paa et Hotel i Svendborg for at lade sig behandle af Arrestanten.

Fru Fabricius fulgte Else Jørgensen til Svendborg, hvortil de ankom den 22 April, og hvor Else Jørgensen lagde sig til Sengs i et Værelse paa Hotellet. Her undersøgte Arrestanten hende og skønnede, efter hvad han har anført i sin Journal, at hun var 5 Maaneder henne i

Svangerskabet. Næste Dag førte Arrestanten efter Else Jørgensens Forklaring et blankt Instrument op i hendes Kønsorganer, med hvilket hun mener at have ligget et Par Dage. Derefter fjernede Arrestanten Instrumentet og aftalte med hende, at den endelige Behandling skulde foretages den 27 April paa hans Klinik. Denne Dag lagde hun sig paa hans Operationsbord, hvor han førte forskellige blanke Instrumenter op i hendes Kønsorganer, hvad der smertede hende, der ikke var bedøvet, en Del og bevirkede, at Fostervandet gik fra hende. Efter Arrestantens Raad tog hun samme Dag hjem til Vejle, hvor hun traf Fru Fabricius, der havde forladt Svendborg nogle Dage i Forvejen. Den følgende Formiddag Kløkken ca 8½ fødte Else Jørgensen, og en et Par Timer senere tilstedekomende Læge fandt, at Barnet, der var forbundet med Moderen ved Navlestrængen, var i Live, og saavidt han skønnede maatte være født i omtrent den 30te Svangerskabsuge. Han lod Else Jørgensen med Barnet indlægge paa Sygehuset, men ved Indbringelsen her var Barnet dødt.

Arrestanten har om sin Behandling af Else Jørgensen forklaret, at han — der i og for sig var villig til at sprænge Hinderne — foretrak at søge Fosterets Afgang fremkaldt ved at lægge en Bougie op i hendes Kønsorganer, og at hans Behandling indskrænkede sig hertil. Han vil have anset Fosteret for at være højst 6 Maaneder gammelt og har hævdet, at Fosteret vilde være afgaaet, selv om han ikke havde lagt Bougien op, idet Fosterets Hoved da var »trængt ret langt ned«. Efter en af Professor, Dr. med. Ellermann afgivet Forklaring er det imidlertid rimeligt at antage, at det er Arrestantens Indgreb, der har fremkaldt Fosterets Afgang, og dette findes herefter at maatte lægges til Grund ved Sagens Paadømmelse.

Arrestanten fik et Vederlag af 400 Kr for Behandlingen af Else Jørgensen.

XVI. Efter at Tiltalte Rosberg i længere Tid havde staaet i Forhold til den den 9 Februar 1897 fødte Frk Nelly Lewis, fortalte hun ham i Slutningen af Februar 1917, at hun mente sig besvangret. Han vilde ikke gifte sig med hende, og i April eller Maj erklærede hun, at hun vilde have Fosteret fordrevet. Efter nogen Vægring gik han ind paa at bistaa hende hermed og satte sig derefter i Forbindelse med Tiltalte Anna Johansen, der erklærede, at hun ikke selv vilde indlade sig paa at fordrive Fosteret, men at hun kendte en Læge, som maaske var villig.

Tiltalte Anna Johansen satte derefter ved Korrespondance med Arrestanten denne i Forbindelse med Frk Lewis, og Arrestanten opfordrede Tiltalte til at bistaa ham ved Behandlingen, hvad Tiltalte — der allerede under Korrespondancen med Arrestanten vil have fortrudt, hvad hun havde gjort — ikke vilde indlade sig paa. Arrestanten indfandt sig derefter den 23 Maj 1917 i Frk Lewis' Hjem, hvor han med Bistand af hendes Søster, efter at Frk Lewis var blevet bedøvet, ved Benyttelse af Abortske og en Kugletang fjernede Fosteret, der, efter hvad Arrestanten har hævdet, var 2—3 Maaneder gammelt, men

efter det iøvrigt Oplyste snarest maa antages at have været noget ældre. Arrestanten fik 200 Kr for Behandlingen.

Ifølge Tiltalte Johansens Forklaring, hvis Rigtighed vel bestrides af Arrestanten, men som der iøvrigt er al Grund til at anse for sandfærdig, havde Arrestanten en Gang anmodet hende om at henvise svangre Kvinder til ham, naar de ønskede deres Svangerskab afbrudt.

XVII. Tiltalte Dan Jensen, som i 1912 var blevet skilt fra sin første Hustru, og hvis anden Hustru, Mary Asta Borre, var afgaaet ved Døden den 18 December 1916, havde i Efteraaret 1916 stiftet Bekendtskab med den i Bøhmen den 13 April 1891 fødte Frøken Marie Theresia Rothe, med hvem han fra Februar 1917 jævnlig havde Samleje; og som derefter i Foraaret 1917 mærkede sig frugtsommelig.

Tiltalte, hvem Frk Rothes Svangerskab maa antages at være kommet ubelejligt, talte derefter med hende om at faa Fosteret fordrevet, og det maa efter det Oplyste antages, at Tiltalte i saa Henseende har handlet uden Skrupler, medens Frk Rothe først efter Betæneligheder og Vaklen har føjet sig efter Tiltaltes Ønske.

En Gang omkring 1 April 1917 traf Dan Jensen sammen med Tiltalte Aage Jensen, som er exam. pharm. og dengang var ansat paa et Apotek i Aalborg. Han fortalte Aage Jensen, at han var blevet forlovet, og at hans Kæreste formentlig var i Omstændigheder, og spurgte Aage Jensen, om han ikke kendte et Middel, der kunde faa Menstruationen til at komme igen, hvortil Aage Jensen svarede, at Dan Jensen kunde anskaffe en Modersprøjte og nogle Sublimatabletter, som hans Kæreste skulde opløse i varmt Vand og tage Udskylninger med; samtidig skulde hun tage nogle Piller for at faa Menstruationen til at komme igen. Han lovede at sende Dan Jensen Pillerne, Tabletterne og Udskylningsapparatet og sendte ham den 7 April disse Ting; Pillerne var enten Secale Piller eller Sevenbom Piller. Han gav Dan Jensen Anvisning paa, at Frk Rothe skulde tage 2 Piller 3 Gange daglig, medens hun skulde tage Udskylning Morgen og Aften med en Dosis svarende til 1 Tablet i $\frac{1}{2}$ Liter Vand.

Tiltalte Dan Jensen havde, forinden han modtog Forsendelsen fra Tiltalte Aage Jensen, fortalt Frk Rothe, at han vilde faa de fosterfordrivende Midler, men han har hævdet, at han efter disses Ankomst fortrød, hvad han havde gjort, og lod hende faa Cascalin-tabletter i Stedet for de tilsendte Piller, foruden at han gav hende Sublimatabletterne med Anvisningen og Udskylningsapparatet. Han vil have anset disse Ting for utjænlig til at fremkalde Fosterfordrivelse, hvorimod Aage Jensen maa antages at have ment, at de af ham sendte Piller m. m. vilde kunde benyttes med saadan Virkning.

Ifølge en af Professor Ellermann afgivet Forklaring er Udskylning med Livmodersprøjten og den nævnte Opløsning af Sublimatabletterne uden Virkning til Afbrydelse af Svangerskab, hvorimod Secale- og Sevenbompiller indeholder Stoffer, som i større Mængde af og til kan fremkalde Abort, men det er lidet sandsynligt, at de af Aage Jensen opgivne Doser vilde kunne benyttes med saadan Virkning.

Den 25 Maj traf Tiltalte Dan Jensen sammen med Arrestanten

Nordentoft her i Byen. Om de nærmere Omstændigheder, der gik forud for denne Sammenkomst og om Enkelthederne ved de stedfundne Forhandlinger, har Arrestanten og Tiltalte afgivet indbyrdes modstridende Forklaringer, men Resultatet af Sammenkomsten blev, at Arrestanten mod et Vederlag af 300 Kr paatog sig at udføre Fosterfordrivelsen, og efter at han havde talt med Frk Rothe samme Dags Aften, aftaltes det, at Behandlingen skulde udføres den følgende Dag, Pinselørdag den 26 Maj. Arrestanten henvendte sig til Tiltalte Fru Spange og fik hende til at indgaa paa at bistaa Arrestanten ved Operationen, og den 26 Maj om Aftenen tog Arrestanten og Fru Spange til Tiltalte Dan Jensens Lejlighed, hvor Dan Jensen og Frk Rothe var tilstede. Her blev Frk Rothe Kl ca 9½ bedøvet, og medens Fru Spange varetog Bedøvelsen, foretog Arrestanten med forskellige Instrumenter, blandt andet en Abortske, en Currette og en Tang, et Indgreb i Frk Rothes Kønsgorganer for at fjerne Fosteret.

Efter Arrestantens Forklaring bestod den Fremgangsmaade, han anvendte, i en Rømning af Livmoderen, og naar han valgte denne Fremgangsmaade i Stedet for den mindre farlige at perforere Hinderne, var det efter hans Forklaring, fordi han fandt, at der stod koaguleret Blod i vagina, og at Livmoderen var let tilgængelig. Arrestanten har videre forklaret, at han under Behandlingen med den benyttede Tang hørte en skrabende Lyd, som han maatte antage hidrørte fra Berøring med Ben, og at han tænkte sig den Mulighed, at han havde gennemboret Livmoderen og med Tangen stødte mod Bækkenbenet; han blev derfor bange for at gøre Fortræd ved fortsat Behandling, opgav denne og haabede, at eventuelle Fosterdele vilde afgaa.

Efter saaledes at have afsluttet Behandlingen af Frk Rothe, der havde staaet paa i ca ½ Time, forlod Arrestanten og Fru Spange Dan Jensens Lejlighed. Arrestanten har paastaaet, at han, der ikke vil have anset Frk Rothes Tilstand for alarmerende, før han gik, paalagde Dan Jensen at ringe til en Læge, hvis der kom noget i Vejen, idet Arrestanten ikke selv kunde komme, og iøvrigt lade Frk Rothe indlægge paa en Klinik, men efter de af Dan Jensen og Fru Spange afgivne Forklaringer maa det antages at være urigtigt, og der maa herefter gaas ud fra, at Arrestanten intet har gjort for at sikre, at Frk Rothe kom under Lægetilsyn.

Arrestantens Behandling af Frk Rothe havde til Følge, at hun samme Nat afgik ved Døden, der efter Dan Jensens Forklaring maa være indtraadt mellem Klokken ca 2, da hun sidst talte med ham, og Klokken 5—6, da han efter at have sovet nogle Timer fandt hende død.

I den af Universitetets retsmedicinske Institut afgivne Beskrivelse af den legale Obduktion af Frk Rothes Lig hedder det blandt andet, at Underlivet findes fyldt med Blod, i hvilket sønderdelte Stykker af et menneskeligt Foster findes svømmende. Livmoderen bristet paa flere Steder og dels i Bughulen, dels i Livmoderen findes et stærkt sønderdelt menneskeligt Foster. Hovedet er afrevet, Hvirvelsøjlen findes i 3 Stykker; paa den ene sidder Bækkenet, og paa den anden Stumper af Ribbenene; Armene og Skulderbladene findes hver for sig; Benene ligeledes i flere Smaastykker; desuden findes talrige Stumper af Mo-

derkagen. Ifølge Obduktionsforretningens Konklusion er Dødsarsagen en Blødning i Underlivshulen som Følge af Beskadigelse af Livmoderen, hvorved denne er gennemstukket paa flere Steder samtidig med at et ca 4 Maaneder gammelt Foster er fuldstændig sønderdelt.

Professor, Dr. med. Ellermann, der sammen med en anden Læge foretog den legale Obduktion, har i en om Sagen afgivet Erklæring blandt andet udtalt, at Arrestanten efter de fremkomne svære Læsioner at dømme har anvendt en meget haardhændet Fremgangsmaade, og at de Frk Rothe tilføjede Beskadigelser, som har medført hendes Død, ved udvist Omhu kunde og burde have været undgaaet, selv om Arrestanten vilde begaa Fosterfordrivelse. Endvidere har han erklæret, at Frk Rothe under Hensyn til Muligheden af en Perforation af Livmoderen og Tilbageholdelsen af Fosteret eller Dele deraf ikke burde være forladt af Arrestanten, uden at der var sikret hende andet lægekundigt Tilsyn, men at han maa anse det for usandsynligt, at hendes Liv vilde kunne være reddet selv ved den hurtigste og kyndigste Behandling, iværksat paa det Tidspunkt, da Arrestanten forlod hende.

Arrestanten har ikke kunnet forklare Grunden til, at han har sønderdelt Fosteret som sket, og han har nægtet at have haft til Forsæt at mishandle Frk Rothe eller berøve hende Livet, hvad Obduktionsfundet sammenholdt med Arrestantens Erfaringer og Øvelse i at foretage fosterfordrivende Operationer og med hans hele hensynsløse Færd nok kunde vække Mistanke om. Arrestanten rejste en af de første Dage efter Operationen hjem til Svendborg, hvorfra han den 29 Maj telefonisk forhørte sig i Dan Jensens Hjem om Frk Rothes Befindende.

Efter det Foreliggende maa det antages, at Frk Rothes Tilstand har været haabløs, da Arrestanten efter endt Operation forlod hende, medens det henstaar som usikkert, om Arrestanten har været klar herover eller ikke. Herefter findes hans Forhold ikke at kunne henføres under Straffelovens § 197, hvorimod han — foruden for fuldbyrdet Fosterfordrivelse — findes at have paadraget sig Strafansvar for uagtsomt Drab.

Arrestanten modtog 150 Kr af det Vederlag, han havde betinget sig for Behandlingen af Frk Rothe, medens han ikke har modtaget Restbeløbet. Tiltalte Aage Jensen fik af Tiltalte Dan Jensen 10 Kr som Betaling for de Ting, han sendte ham. Fru Spange fik intet Vederlag for sin Bistand.

XVIII. En Dag i Slutningen af Juni 1917, formentlig den 22 Juni, rejste Tiltalte Fru Spange til Svendborg for at tale med Arrestanten Nordentoft om den i Anledning af Frk Rothes Død indledede Undersøgelse. Hun havde ventet sin Menstruation et Par Dage i Forvejen, men da

---

Færdig fra Trykkeriet den 25 Maj 1921.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 10.

Torsdag den 28 April.

hun den 1 Juni havde haft Samleje med Tiltalte Riis Hansen, befrygtede hun, at Menstruationens Udebliven betød, at hun var blevet besvangret, omend hun ikke ansaa dette for sandsynligt, idet Riis Hansen havde benyttet Præservativ under Samlejet og hendes Blødninger det paa-gældende Foraar var meget uregelmæssige. Hun talte med Arrestanten om Sagen og ønskede, at han for en Sikkerheds Skyld skulde søge hendes mulige Svangerskab afbrudt ved at lægge en Bougie op i Livmoderen. Arrestanten gik ind paa hendes Ønske og førte en smal Currette eller en Sonde op i hendes Livmoder, og da det var ham muligt at opføre Instrumentet, antager han, at Fru Spange virkelig var besvangret. Efter 8—10 Dages Forløb indtraadte der Blødninger, som efter hendes Forklaring havde Karakteren af sædvanlig Menstruation.

Efter Fru Spanges Anmodning sendte Tiltalte Riis Hansen, der iøvrigt ikke har deltaget i dette Forhold, og som maa antages ikke at have haft fuld Klarhed over det Passerede, Arrestanten et Beløb, der efter Riis Hansens Forklaring udgjorde 100 Kr, efter Arrestantens Forklaring kun 50 Kr.

For deres heromhandlede Forhold vil Arrestanten og Tiltalte Fru Spange være at anse for Forsøg paa Fosterfordrivelse, idet der ikke foreligger aldeles tilstrækkelig Grund til at antage, at Fru Spange virkelig har været besvangret.

XIX. Omkring 1 Maj 1917 var Frk Betzy Schrøder, kaldet Junker, født i Norge den 25 Januar 1898, blevet besvangret af en Mand, hun boede i Pensionat med her i Byen. I September samme Aar stiftede hun Bekendtskab med Skibsreder Eskild Nissen, og da hun frygtede for, at hendes Familie i Norge skulde slaa Haanden af hende, naar det blev bekendt, at hun var blevet besvangret, bad hun Nissen hjælpe hende til at faa Svangerskabet afbrudt. Nissen lod sig bevæge hertil og skaffede hende i Forbindelse med Arrestanten Nordentoft, der paa denne Tid boede til Leje og i Pension hos Matros Kantsø i dennes Villa »Elysium« i Vordingborg. Frk Junker rejste til Vordingborg og traf Arrestanten, der efter at have undersøgt hende erklærede sig villig til at udføre Fosterfordrivelsen. Frk Junker havde efter Aftale med

Nissen opgivet denne som Fader til Barnet, og da Arrestanten ansaa Nissen for rig, forlangte han 5000 Kr for Behandlingen, foruden at der skulde betales for Frk Junkers Ophold i Villa »Elysium«. Frk Junker rejste efter Undersøgelsen tilbage til København, og her enedes Arrestanten og Nissen om, at Arrestanten skulde afbryde Svangerskabet for den af ham forlangte Betaling, hvoraf han straks fik de 2000 Kr, medens Resten skulde betales senere.

En af de første Dage i Oktober tog Frk Junker under Navnet »Fru Abel« Ophold i Villa Elysium, hvor hun forblev indtil den 15 Oktober, idét det foregaves, at hun blev behandlet for en Nyresygdom.

Arrestantens Behandling af hende maa antages at have bestaaet i, at han Dagen efter hendes Ankomst først forsøgte at fremkalde Veer ved at anbringe en Bougie i hendes Kønnsorganer, men da dette ikke virkede, foretog han efter 3 Dages Forløb under Bedøvelse af Frk Junker ved Hjælp af Dilatatorer en Udvidelse af Fødselsvejen og en senere Dag — ligeledes under Bedøvelse — en Sprængning af Fosterhinderne med en Uterinsonde eller en Tamponadestav. Dagen efter dette sidste Indgreb afgik Fosteret, der efter Arrestantens Skøn var højst 4 Maaneder gammelt, men efter Frk Junkers Forklaring maa have været noget ældre.

Frk Junker fik under sit Ophold i Villa »Elysium« Kosten af Tiltalte, Fru Kantsø, der efter Arrestantens Forklaring bistod ham ved begge de 2 Indgreb, han foretog under Bedøvelse af Frk Junker; denne har forklaret, at Fru Kantsø en Dag fortalte hende, at hun havde været med ved begge Operationerne. Arrestanten, der til at begynde med forklarede, at han ikke havde fortalt Fru Kantsø, hvad Behandlingen af Frk Junker gik ud paa, har senere forklaret, at han er gaaet ud fra, at hun var indforstaaet hermed, selv om det ikke med rene Ord var udtalt mellem dem. Frk Junker har forklaret, at hun en Dag betroede Fru Kantsø hele Sagens Sammenhæng, men medens hun først forklarede, at hun betroede sig til hende, efter at Fosteret var afgaaet, men ikke før dette Tidspunkt, har hun senere ændret denne Forklaring til, at hun mener, at det skete allerede før Aborten afgik.

Tiltalte har erkendt, at hun var tilstede ved én Operation, men ikke ved flere, og hun har hævdet, at hun ikke har haft Forstaaelse af, at det var Fosterfordrivelse, der foregik, før hun fik dette at vide af Frk Junker, efter at Fosteret var afgaaet. Om den Operation, hun overværede, har hun forklaret, at den bestod i, at Arrestanten, efter at Frk Junker var bedøvet, foretog en Udskrabning og en Udskylning med varmt Vand, og i, at Frk Junker blev tamponeret med Gazebind, og Tiltalte ydede Bistand ved at holde Frk Junkers ene Ben, medens Arrestanten foretog Behandlingen. Hun gav efter Behandlingen Frk Junker Udskylninger, og den Dag, Fosteret afgik, gav hun Arrestanten et Stiklag til Benyttelse. Efter at hun var blevet klar over Sammenhængen, havde hun fremdeles Frk Junker liggende i Huset og fulgte hende den 15 Oktober til København, hvor Frk Junker foruden at betale hende Hotelophold og ca 70 Kr som Vederlag for sit Ophold i Villa »Elysium« yderligere som en Paaskønnelse betalte hende ca 30 Kr — efter Frk Junkers Forklaring dog 100 Kr. Tiltalte har erkendt,

at hun vidste, at Arrestanten blev beskyldt for Fosterfordrivelse, og at hun vidste, at han var »en skidt Person«.

Uagtet Tiltaltes Forklaringer tildels har været urigtige og forbeholdne, og uagtet noget tyder paa, at hun i hvert Fald har haft stærk Mistanke om, hvad der foregik, findes det dog betænkeligt mod hendes Benægtelse at antage, at hun, da Arrestanten udførte Forbrydelsen, har haft Forstaaelsen af, at hun ydede Bistand til Fosterfordrivelse, og da Oplysningerne om, paa hvilket Tidspunkt hun har faaet Forstaaelsen heraf, er usikre, og hendes Forhold, efter at Aborten var afgaaet, ikke findes at kunne tilregnes hende som strafbart, vil hun i det Hele være at frifinde.

XX. Som foran under XIX nævnt skulde Arrestanten for sin Behandling af Frk Junker have et Vederlag af 5000 Kr, hvoraf han før Behandlingen modtog et Forskud paa 2000 Kr. Ifølge Arrestantens Forklaring skulde de resterende 3000 Kr afvikles med 1000 Kr henholdsvis 1 November, 1 December og 1 Januar — i hvert Fald havde han det bestemte Indtryk, at Pengene skulde betales saaledes. Nissen har derimod forklaret, at han forbeholdt sig at betale Restbeløbet efterhaanden, som det passede ham, idet han nødigt vilde trække hele Beløbet paa én Gang paa sin Konto.

En af de første Dage i November 1917 rykkede Arrestanten Nissen for et Afdrag, som Nissen lovede at betale en af de nærmeste Dage, og da dette Afdrag udeblev, sendte Arrestanten den 5 November Nissen et Brev, hvori han blandt andet meddelte, at han opholdt sig her i Byen for Nissens Regning, indtil han havde faaet sit fulde Honorar, og at han, dersom han ikke inden næste Dag Kl 1 fik en personlig Samtale med Nissen, vilde »tage sine Forholdsregler derefter«. Herpaa svarede Nissen, at han betalte, naar det passede ham og ikke før. Efter at have ventet nogle Dage for at vise Arrestanten, at han ikke lod sig paavirke af hans Trusler, sendte Nissen Arrestanten et Afdrag paa 1000 Kr.

2—3 Uger senere fik Nissen et nyt Brev fra Arrestanten, som han iturev, og som efter Nissens Forklaring indeholdt en Trusel om, at Arrestanten, hvis han ikke omgaaende fik Pengene, vilde henvende sig til Frk Junkers Forældre i Bergen. Nissen har forklaret, at han et Par Dage efter Modtagelsen af dette Brev sendte Arrestanten 500 Kr i almindeligt Brev, men Arrestanten nægter at have modtaget dette Beløb.

Omkring 1 December fik Nissen Besøg af en Fru Karla Munk, der meddelte ham den Besked fra Arrestanten, at denne, hvis Nissen ikke betalte, vilde gaa til sin Sagfører, og at han desuden vilde henvende sig til Frk Junkers Forældre eller til hendes Moder i Bergen.

Fru Munk har herom forklaret, at Arrestanten en Dag beklagede sig til hende over, at han ikke kunde faa de Penge, han havde tilgode hos Nissen, og som skulde betales 1 December; han opfordrede hende til at gaa til Nissen og sige til ham, at Arrestanten, hvis han ikke betalte, vilde gaa til sin Sagfører, og udtalte i denne Forbindelse, at han,

hvis Nissen ikke betalte, agtede at rejse til Norge for at tale med Frk Junkers Moder for paa den Maade at ødelægge Forholdet mellem Frk Junker og Nissen, hvis denne ikke betalte. Fru Munk lod derefter disse Udtalelser af Arrestanten gaa videre til Nissen.

Arrestanten har erkendt at have tilskrevet Nissen et Truselsbrev om Betalingen, men forklarer, at han i Brevet ikke truede med at henvende sig til Frk Junkers Forældre, men til Nissens Fader, hvilket han vil have anset sig berettiget til. Han vil ikke kunne huske noget om, at han til Fru Munk har udtalt, at han vilde rejse til Bergen for at tale med Frk Junkers Moder, men hvis han har udtalt sig i denne Retning, maa det i hvert Fald være hendes Fader, han har sagt, at han vilde henvende sig til, og Arrestanten benægter, at det har været hans Mening, at Fru Munk skulde lade hans Udtalelser herom gaa videre som en Trusel til Nissen. Arrestanten har erklæret, at han ikke nærrede Tvivl om, at Nissen vilde betale Restbeløbet.

Efter det Oplyste findes det imidlertid tilstrækkelig bevist, at Arrestanten dels gennem det ovennævnte Brev, dels gennem Fru Munk har truet Nissen med at røbe det Passerede til Frk Junkers Familie i Norge, saafremt han ikke betalte, hvad der manglede i det aftalte Vederlag, og at han har regnet med, at Nissen af Frygt for Skandale skulde lade sig bevæge til at betale Beløbet.

XXI. Med Hensyn til Tiltalen mod Arrestanten Nordentoft for Overtrædelse af Straffelovens 16de Kapitel og dens § 210 foreligger blandt andet følgende Oplysninger:

a) Dagmar Lysette Rasmussen, født 11 Marts 1898, og Ellen Viktoria Petersen, der begge tjente hos Arrestanten i Lou Lægebolig, har overensstemmende forklaret, at Arrestanten en Nat — formentlig omkring Nytaar 1915 — kom ind i deres fælles Soveværelse kun iført Nat-skjorte og — efter Ellens Forklaring — med et tændt Stearinlys i Haanden. Han lagde sig derefter i Sengen hos Dagmar og søgte at skaffe sig Samleje med hende, men hun gjorde Modstand mod hans Tilnærmelser og forlangte, at han skulde gaa.

Dagmar Rasmussen har forklaret, at Arrestanten begyndte at kramme hende og vilde beføle hende i Skridtet, hvad hun dog fik forhindret, og at han med Magt adskilte hendes Ben, men han naaede paa Grund af hendes Modstand ikke saa vidt, at han forsøgte at indføre sit Lem i hendes Kønssdel. Efter hendes Forklaring lo de 2 andre af hendes Modstand og Vrede, og Ellen Petersen har forklaret, at Arrestanten opfordrede hende til at faa Dagmar til at give efter. Da Arrestanten mærkede, at Dagmars Modstand var alvorlig ment, forlod han hendes Seng med en Udtalelse om, at han nok skulde faa Bugt med hende en anden Gang, og lagde sig i Sengen hos Ellen og havde Samleje med hende, hvad Dagmar hørte og forstod; efter Ellens Forklaring havde han slukket Lyset, før han gik over i hendes Seng.

Dagmar Rasmussen har forklaret, at hun aldrig havde haft Samleje med nogen førend med Arrestanten. Efter hendes oprindelige Forklaring havde Arrestanten ikke haft Samleje med hende, førend han den omtalte Nat lagde sig i Sengen hos hende, men hun har senere ikke

med Bestemthed turdet fastholde dette. Hun fandt Arrestantens Forhold til Ellen i hendes Overværelse frækt og skamløst.

Arrestanten har paastaet, at det var efter Aftale med Dagmar, at han om Natten indfandt sig i Pigeværelset ud fra den Formening, at Dagmar var alene hjemme; denne har ikke turdet benægte, at der har været en saadan Aftale, men har iøvrigt forklaret, at det staar for hende, at Arrestanten den paagældende Dag havde sagt til hende, at han vilde komme om Aftenen, og at hun nærmest opfattede denne Udtalelse som spøgende.

b) Den foran under X nævnte Carla Alexandra Christiansen har forklaret, at hun, da hun under sit første Besøg i Januar 1916 skulde undersøges af Arrestanten i Lægeboligen i Lou med Fosterfordrivelse for Øje, efter Arrestantens Anmodning klædte sig af, saaledes at hun kun beholdt Linnedet paa, og lagde sig paa en Divan. Efter at Arrestanten derpaa havde undersøgt hende, men førend hun endnu havde faaet Tid til at rejse sig op og klæde sig paa, tog Arrestanten fat paa hende og begyndte at kysse og kramme hende, alt imedens han opfordrede hende til at tilstaa ham Samleje. Hun strittede imod og gjorde al den Modstand, hun kunde, men turde ikke raabe om Hjælp dels af Frygt for at kompromittere sig, dels af Frygt for, at Arrestanten, hvad han truede med, skulde afslaa at hjælpe hende med Fosterfordrivelsen, og opgav tilsidst sin Modstand og lod Arrestanten faa sin Villie. Ogsaa den 12 Februar, lige før Arrestanten foretog Operationen af hende, gjorde han usædelige Tilnærmelser mod hende, hvad hun dog afviste. Hun, der efter Fosterfordrivelsen følte sig stærkt under Indflydelse af Arrestanten, har senere gentagne Gange frivilligt haft Samleje med ham.

c) Den under Forhold XI nævnte Else Nielsen har forklaret, at Arrestanten, der allerede under en Sammenkomst med hende i København havde gjort utugtige Tilnærmelser til hende, en Aften i Marts eller April 1916, da hun efter Fosterfordrivelsen var flyttet fra Fru Spanggaard Christiansens Hjem i Hammer til Lægeboligen i Lou, bød hende ind i Dagligstuen paa et Glas Sauterne. Hun sagde til Arrestanten, at hun havde haft nogle Smerter i den ene Side, og han vilde derfor have, at hun skulde tage nogle Draaber — efter det Oplyste Pantopondraaber — som han hældte i et Glas, hvori der var 2—3 Mundfulde Vand. Da hun havde smagt paa dem, vægrede hun sig ved at drikke mere, men Arrestanten nødte hende til at drikke det Hele. Hun, der ikke tidligere paa Aftenen havde smagt Spiritus, drak derefter endnu et lille Glas Sauterne. Arrestanten begyndte nu at gøre Tilnærmelser til hende, tog fat paa hende og væltede hende om paa en Divan, idet han bad hende tilstaa sig Samleje. Hun afslog hans Anmodning og strittede imod, men blev efterhaanden saa træt og døsigt, ør og slap, at hun ikke var sig selv mægtig, og det lykkedes efterhaanden Arrestanten at trække en Del af Tøjet af hende. Hun husker ikke, at han forsøgte at skaffe sig Samleje med hende paa Divanen, idet hun mistede Bevidstheden. Da hun ud paa Natten kom til sig selv, fandt hun sig liggende i Arrestantens Seng, kun iført Chemise, og Arrestanten var da i Færd med at pleje Samleje med hende, og Sam-

lejet blev straks efter, at hun var kommet til Bevidsthed, fuldbyrdet, uden at hun gjorde Modstand.

Hun havde straks den Tanke, at Bevidstløsheden skyldtes, at Arrestanten havde kommet noget i Vinen, og er først senere kommet i Tanker om, at den kunde skyldes Pantoponen. Senere har hun oftere frivilligt haft Samleje med Arrestanten.

d) Den under Forhold XIV omtalte Anna Camilla Jacobsen har forklaret, at hun i Sommeren 1916 indlagde Billet paa en Annonce om en Husbestyrerinde, og at hun herved kom i Forbindelse med Arrestanten og efter Aftale mødtes med ham en Gang i Juli Maaned i Næstved, hvorfra hun kørte med ham til Lægeboligen i Lou. Hun vilde have været tilbage til København samme Aften, men maatte opgive det og tilbringe Natten i Lægeboligen. Da Arrestanten havde anvist hende Gæsteværelset, hvor hun skulde til Sengs, kunde hun ikke faa ham til at forlade Værelset. Han gjorde Tilnærmelser til hende og forsøgte at opnaa Samleje med hende trods hendes Protest og Modstand; han kyssede og krammede og befølte hende, men hun slog fra sig og forsøgte at gøre ham begribeligt, at det ikke var hendes Hensigt med Besøget at have kønsligt Samkvem med ham. Hun gjorde stærk Modstand, men skreg ikke og tilkaldte ikke Hjælp, da hun ikke vilde gøre Skandale. Da Arrestanten et Øjeblik forlod Værelset for at hente et eller andet, var det hendes Tanke, at hun vilde være gaaet sin Vej eller have laaset Døren, men der sad ingen Nøgle indvendigt, og hun bemærkede ikke, at Døren var forsynet med en indvendig Skyder.

Arrestanten fik i Nattens Løb trukket Tøjet af hende undtagen Chemisen. Han afførte sig selv Jakke og Benklæder og fik tilsidst gjort hende saa fortumlet og oprevet, at hun ikke har bevaret Erindringer om Enkeltheder ved det Passerede; hun husker, at han lagde sig ovenpaa hende i Sengen og søgte at indføre sit Lem i hendes Kønssdel, men om Samlejet blev fuldbyrdet, var hun ikke helt klar over. Næste Dag rejste Frk Jacobsen hjem, og Arrestanten vedligeholdt derefter Forbindelsen med hende som fremstillet foran ad XIV.

Den 5 Oktober 1916 var Frk Jacobsen taget til Næstved for derfra at tage til Lou og lade sig undersøge af Arrestanten. Hun overnattede paa samme Hotel som Arrestanten, der om Aftenen kom ind i hendes Værelse og vilde have Samleje med hende, hvilket hun afviste blandt andet ved Trusler om at tilkalde Hotelpersonalet. Arrestanten klædte sig ikke af, men begyndte at blotte sig for hende og foreslog hende gentagne Gange, at de skulde »elske paa Fransk«, og sagde, at førend de havde faaet Klarhed over, hvordan det var gaaet med deres tidligere Forhold, var det bedst, at de var forsigtige. Han sagde rent ud til hende, at hun »skulde prøve at tage den i Munden«, men da hun blev opbragt herover og truede med at tilkalde Hotelpersonalet, forlod han Værelset, idet han skældte hende ud for »Fjols« eller lignende.

Efter Frk Jacobsens Forklaring har Arrestanten endvidere senere paa Hotel Bristols Annex her i Byen gjort Tilnærmelser til hende og foreslaaet, at de skulde »elske paa Fransk«, og det samme har han en Aften paa hendes Værelse foreslaaet hende, idet han samtidig blottede sin Kønssdel for hende.

Arrestanten har overfor samtlige de under a—d gengivne Forklaringer nægtet sig skyldig i noget ulovligt.

Han erkender ad a, at han har lagt sig til Sengs med Dagmar Rasmussen, men nægter, at hun gjorde Modstand mod hans Tilnærmelser, og paastaar, at han til at begynde med ikke var klar over Ellen Petersens Tilstedeværelse. Han nægter, at han ved denne eller ved andre Lejligheder har haft Samleje med Ellen Petersen. Han paastaar, at Carla Christiansen ganske frivilligt tilstod ham Samleje, og at dette ligeledes var Tilfældet for Frk Jacobsens Vedkommende. Han nægter at være fremkommet med de af Frk Jacobsen omtalte utugtige Udtalelser. Han erkender at have givet Else Nielsen Pantopon, men nægter at have benyttet sig af hendes omtaagede Tilstand til at skaffe sig Samleje med hende eller at have anvendt Vold mod hende.

Professor, Dr. med. Ellermann har forklaret, at det, forudsat at Else Nielsens Forklaring er rigtig, er naturligt at antage, at hendes Bevidtløshed har været en Følge af Indgivelsen af en større Dosis Pantopon.

Medens det nu, blandt andet i Betragtning af, hvad der er oplyst om Else Nielsens Vandel og Paalidelighed ikke mod Arrestantens Benægtelse kan anses for bevist, at han ved sit Forhold overfor hende har overtraadt Straffelovens Kapitel 16 eller dens § 210, findes det iøvrigt uden Betænkelighed at lægge de af de andre fornævnte Kvinder afgivne Forklaringer til Grund ved Sagens Paadømmelse, idet disse Forklaringers Rigtighed bestyrkes dels ved deres indbyrdes overensstemmende Indhold, dels ved, hvad der iøvrigt er oplyst om Arrestantens Færd overfor Kvinder, og særlig ved, hvad der er oplyst i den af Viborg Overret paadømte Sag om Arrestantens utugtige Behandling af forskellige Kvinder, som han havde under Lægebehandling. Hvad særlig angaar Frk Jacobsens Forklaring om de af Arrestanten fremsatte utugtige Udtalelser, er Rigtigheden af denne Forklaring bestyrket ved, at Arrestanten har erkendt, at han med enkelte andre Kvinder har »elsket paa Fransk«, d. v. s. ladet dem tage Arrestantens Lem i Munden, og at tvende Kvinder under Sagen har forklaret, at Arrestanten har opfordret dem til at »elske paa Fransk«.

Arrestanten vil herefter for disse Forhold være at anse dels efter Straffelovens § 185, dels efter dens § 210, jfr § 185.

Sluttelig skal bemærkes, at Arrestanten har erkendt at have begaaet nogle flere Fosterfordrivelsers end de foran omtalte, de fleste efter at han var flyttet til Lou i 1912, nogle ganske enkelte tidligere, men nærmere Oplysning om disse Forhold foreligger ikke.

Som Følge af det Anførte vil Tiltalte Fru Kantsø være at frifinde, medens Arrestanten Nordentoft og øvrige Tiltalte vil være at anse saaledes:

Arrestanten efter Straffelovens §§ 193, jfr tildels § 46, 198, 197, 190, jfr § 191, 185, 210, jfr 185, 245, 257, 274, jfr § 270, 155 og 281 II, jfr §§ 52 og 54.

De Tiltalte:

Karen Nielsen efter Straffelovens § 281 II,

Dan Jensen efter § 193,

Karen Knudsen, Spanges fraskilte Hustru, efter § 193, jfr tildels § 46,

Riis Hansen efter § 193,

Anna Johansen og Rosberg efter § 193, jfr § 48,

Wendt efter § 193, jfr tildels §§ 46 og 48, tildels § 51,

Jensine Plougmand, Spanggaard Christiansens Hustru, og Marenta Møller, Fabricius' Hustru, efter § 193,

Aage Jensen efter § 193, jfr §§ 46 og 48.

Den forskyldte Straf vil for Arrestanten Nordentofts Vedkommende i Henhold til Straffelovens § 190 være at bestemme til Livsstraf, medens Straffene for de øvrige Tiltalte findes at burde fastsættes saaledes:

For Dan Jensen, Karen Knudsen, Riis Hansen, Jensine Plougmand og Marenta Møller til Forbedringshusarbejde, Dan Jensen under Hensyn til den ham overgaaede langvarige Varetægtsarrest i 18 Maaneder, Karen Knudsen i 1 Aar, Riis Hansen, Jensine Plougmand og Marenta Møller hver især i 8 Maaneder, for Karen Nielsen, Anna Johansen, Rosberg, Wendt og Aage Jensen til Fængsel paa sædvanlig Fangekost, Karen Nielsen under Hensyn til Straffelovens § 60 i 120 Dage, Anna Johansen i 120 Dage og Rosberg og Wendt hver især i 100 Dage og Aage Jensen i 30 Dage.

I Medfør af Kapitel III i midlertidig Straffelov af 1 April 1911 findes Straffens Udtaaelse for de Tiltalte Karen Nielsen og Anna Johansen at burde udsættes og efter Forløbet af 5 Aar efter denne Doms Afgivelse bortfalde, alt saafremt de i Loven foreskrevne Betingelser overholdes.

Fredag den 29 April.

R Nr 230/1920. Maskinhandler **M. Bjerre** (Ulf Hansen)

mod

Parcellist og Fragtmand **Adolf Jacobsen** (Møldrup),

betræffende Appellantens Ansvar for Mangler ved en af ham til Indstævnte solgt Automobil.

Østre Landsrets Dom af 11 September 1920: Der tilkendes Parcellist og Fragtmand Adolf Jacobsen, Raaby, et Afslag af 5000 Kr i Købesummen for det ovenomhandlede, Maskinhandler M. Bjerre, Dyr-

have, afkøbt Lastautomobil. I Sagsomkostninger betaler Bjerre til Jacobsen 600 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at Kontrakten om Køb af Automobilet ikke er skrevet paa stemplet Papir.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Efter det for Højesteret Foreliggende maa der gaas ud fra, at Indstævnte rettidig har reklameret i Anledning af de væsentlige Mangler, som Automobilet led af.

Da han imidlertid ikke uden ugrundet Ophold har ladet Appellanten vide, at han i den Anledning vilde forlange Købet hævet, jfr Købelovens § 52, 2 Stk, vil der kun kunne indrømmes ham et Afslag i Købesummen, og da dette Afslag i Dommen passende er bestemt til 5000 Kroner, vil Dommen i Overensstemmelse med hans subsidiære Paastand kunne stadfæstes.

Sagens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Maskinhandler M. Bjerre, til Indstævnte Parcellist og Fragtmand Adolf Jacobsen, med 400 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Oktober 1919 underskrev Parcellist og Fragtmand Adolf Jacobsen, Raaby, Kontrakt om Køb af en brugt Lastautomobil af Bæreevne 5 Tons hos Maskinhandler M. Bjerre, Dyrehaven. Kontrakten blev af Jacobsen, der skulde bruge Vognen til Fragtkørsel mellem Storehedinge og København, underskrevet i Storehedinge efter Forhandling med Sælgerens Repræsentant, hvorefter Jacobsen rejste til Nyborg for blandt Sælgerens dersteds staaende Vogne at vælge en. Blandt de ham paaviste Vogne valgte han en af Fabrikatet Daag; han prøvede Motoren, men iøvrigt ikke Vognen, der efter Kontrakten skulde leveres i køreklar Stand og med Garanti for god Gang samt Garanti i 2 Aar for Material- og Konstruktionsfejl. Købesummen var 13 000 Kr, at erlægge med 2000 Kr ved Leveringen og 3 Maaneders Veksel for Resten, for hvilken Veksel der hver 3 Maaneder afdrages 1200 Kr, dog at hele Vekselbetøbet skal være betalt 2 Aar fra Udstedelsesdagen.

Jacobsen modtog Vognen og begyndte at køre med den. Det viste sig, at dens Bæreevne kun var 4 Tons i Stedet for 5 Tons, og at den stadig maatte til Reparation, saa at Jacobsen kun har kunnet køre 6—7 Ture med den; han har derefter stillet den til Bjerres Disposition og under nærværende Sag paastaaet Bjerre dømt til at tilbagebetale ham de erlagte Afdrag paa Købesummen, ialt 4900 Kr og Diskontobeløb ialt 607 Kr 95 Øre med Renter efter nærmere angivet Beregning samt til at tilbagelevere ham i kvitteret Stand en den 1 September 1920 udstedt Veksel for Restkøbesummen, stor 8100 Kr, subsidiært paastaar han sig tilkendt et Afslag i Købesummen paa 5000 Kr.

Bjerre har paastaaet sig frifundet, subsidiært mod Betaling af en mindre, af Retten fastsat Erstatning.

Efter Indholdet af to i Sagen optagne Skønsforretninger er Vognens Bæreevne kun 4 Tons, ligesom den er behæftet med visse Mangler, navnlig maa Motoren antages at være for kraftig til Vognen, hvilket har til Følge, at Stellets indre Dele stadig rystes løse eller sprænges.

Da Jacobsen efter at have haft Lejlighed til at konstatere, at Bæreevnen kun var 4 Tons, har undladt af denne Grund straks at kræve Handlens Tilbagegang, og da de iøvrigt paaviste Mangler ved Vognen ikke skønnes at kunne berettigge ham til at kræve saadan Tilbagegang, kan hans principale Paastand ikke tages til Følge. Derimod maa han, efter hvad der er oplyst om, at den mindre Bæreevne har forvoldt ham Tab, og om Vognens øvrige mangelfulde Tilstand have Krav paa et Afslag i Købesummen, der efter alt Foreliggende vil kunne sættes til det af ham subsidiært paastaaede Beløb, 5000 Kr, hvorhos Bjerre findes at burde tilsvare ham Sagens Omkostninger med 600 Kr.

R Nr 184/1920. **Københavns Magistrat (Trolle)**

m o d

Fru Dagmar Nicoline Jensen (Ulf Hansen),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Ret til Pension.

Østre Landsrets Dom af 11 September 1920: Der tilkommer Fru Dagmar Nicoline Jensen en aarlig Pension af 702 Kr 27 Øre fra den 6 Juni 1919 hos Københavns Magistrat. I Sagsomkostninger bør Magistraten betale Fru Jensen 500 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thikendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Københavns Magistrat, til Indstævnte, Fru Dagmar Nicoline Jensen, med 300 Kroner.

De idømte Sagsomkostninger at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsluttelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Fru Dagmar Nicoline Jensen, som er født den 1 Juli 1866, blev efter at have forrettet Reservetjeneste siden 17 Oktober 1906 den 1 April 1908 fast ansat som Rengøringskone ved Fængslerne her i Byen.

Den 1 Marts 1918, medens hun var i Færd med at bære en Halmmadras op ad Trappen i Nytorvs Arrest, vred hun, der bar Trætøfler, højre Ankel om, hvorved det gav et Knæk i Knæledet, saa at hun ikke kunde støtte paa Benet. Hun følte straks stærke Smerter, og Knæet svulmede stærkt op.

Madrassens Vægt var ca 8 kg, men den var temmelig uhandlelig og maatte bæres med begge Hænder. Hun forsøgte næste Dag at gaa paa Arbejde, men maatte opgive dette og blev fra 3 April til 10 September s. A. behandlet paa Læge Frode Sadolins Klinik. Hun havde ifølge hans Erklæring i højre Knæled en Vandansamling ad maximum, der svandt under Behandlingen; hun var stadig uarbejdsdygtig, og der fandtes efter Behandlingens Afslutning en Ledlidelse i Knæet, som holdtes for uhelebredelig, og som vilde hindre hende i at udføre et Arbejde, der medførte anstrengende Brug af Benet.

Stadslægen i København har den 27 December 1918 erklæret: »Den paagældende Person mærkede under en med legemlig Anstrengelse forbundet Beskæftigelse ved Fængslet et pludseligt Knæk i højre Knæ, og hertil sluttede sig en akut Hævelse af Leddet. Et Røntgenbillede viste ifølge Meddelelse fra Læge Sadolin Tilstedeværelse af en for uhelebredelig anerkendt Lidelse, arthrititis deformans, som hidtil ikke havde givet sig til Kende ved noget udtalt Symptom. Efter at den nævnte Beskadigelse var indtraadt, har Knæet ikke været funktionsdygtigt. Arthrititis deformans er en fremadskridende Sygdom, mod hvilken ingen Behandling, medikamentel eller operativ, har vist sig nyttig.

Om end Sygdommen forud var til Stede, maa Arbejdsudygtigheden siges at være paadraget ved en i Tjenesten tilstødt Skade.«

Paa Magistratens Spørgsmaal, om Knældelsen kunde anses opstaaet ved et hende under Arbejdet overgaaet Ulykkestilfælde, svarede Arbejdsforsikringsraadet, at »Raadet under Hensyn til den paagældende Lidelses Natur, og Arten af det Ulykkestilfælde, som skal være overgaaet Arbejdskonen, ikke kan anse det for sandsynliggjort, at den hos hende forefundne Lidelse er bevirket ved den paagældende Lejlighed, og at man endvidere maa anse det for særdeles tvivlsomt, om der kan antages at foreligge en ved den omhandlede Begivenhed bevirket ringe Forværrelse af en forudbestaaende Lidelse.

Fru Jensen blev derefter den 6 Juni 1919 afskediget uden Pension.

Under Henviisning til 'Pensionsvedtægten for Københavns Kommune, i hvis § 9 bestemmes, at kommer en Tjenestemand ved Udførelsen af sin Tjeneste saaledes til Skade, at han maa afskediges fra den Stilling, han beklæder, erholder han i Pension $\frac{2}{3}$ af sin Indtægt, søger Fru Jensen nu Københavns Magistrat dømt til at svare hende Pension i Overensstemmelse hermed eller, da hendes Løn i de sidste 5 Aar i Gennemsnit har udgjort 1053 Kr 40 Øre, en aarlig Pension af 702 Kr 27 Øre. Magistraten har paastaaet sig frifundet, idet den gør gældende, at Afskedigelsen skyldes hendes kroniske Knældelse, som har været tilstede før Ulykkestilfældet og efterhaanden har udviklet sig, samt at Ulykken ikke skyldes Udførelsen af hendes Tjeneste.

I Skrivelse af 10 Juni 1920 har Retslægeraadet udtalt, at Sagsøgerinden lider af en kronisk deformerende Arthrititis, som har været tilstede forud for Ulykkestilfældet og ikke er fremkaldt ved dette, samt at Ulykkestilfældet maaske kan have været Aarsag til en mindre Forværrelse af den i Forvejen bestaaende Lidelse.

Da Sagsøgerinden efter det Oplyste, skønt hun led af den ovennævnte Sygdom i Knæet, var fuldt arbejdsdygtig, lige indtil Ulykken indtraf, men ved denne fik Knæet saaledes beskadiget, at hun blev ude af Stand til at passe sin Tjeneste, og Knæet ikke senere blev funktionsdygtigt, da det endvidere ikke kan afvises, at Ulykkestilfældet har forværret Knældelsen, og der derfor maa gaas ud fra, at dette i alt Fald har medvirket til, at hun ikke senere kunde genvinde sin Arbejdsfærlighed, samt idet Ulykken er sket ved Udførelsen af selve det hende i Tjenesten paahvilende Arbejde, hvorved bemærkes, at det herunder var tilladt at benytte Trætøfler, findes hun at have Krav paa Pension som paastaaet.

I Sagsomkostninger bør Magistraten betale hende 500 Kr.

Ved Højesterets Dom af 29 April 1921 i Sag R Nr 92/1921 (**Rigsadvokaten mod Jens Stanley Bang Jensen**) blev Tiltalte i Medfør af Straffelovens § 246, 1ste Stykke, anset efter dens § 232, som for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri med Tugthusarbejde i 3 Aar.

Mandag den 2 Maj.

R Nr 70/1921. **Tweede Algemeene Verzekering Maatschappij,**
Amsterdam (Krag)

m o d

Forsikringsaktieselskabet »**Danske Atlas**« (Winther),

betræffende Spørgsmaalet om hvorvidt en mellem Parterne værende
Sag med Rette er afvist fra Østre Landsret.

Østre Landsrets Dom af 12 Februar 1921: Denne Sag af-
vises. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgerne, Tweede Algemeene
Verzekering Maatschappij, til de Sagsøgte, Forsikringsaktieselskabet
»Danske Atlas«, med 60 Kr, der udredes inden 15 Dage efter denne
Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

I Henhold til de Grunde, der er anførte i den indankede Dom,
som er afsagt af Østre Landsret, vil Dommen efter Indstævntes
Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at
burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thikendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Tweede Algemeene Verzekering Maatschappij, Amsterdam, til Indstævnte, Forsikringsaktieselskabet »Danske Atlas«, med 300 Kroner.

Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne Sag har Sagsøgerne, Tweede Algemeene Verzekering Maatschappij, Amsterdam, paastaet de Sagsøgte, Forsikringsaktieselskabet »Danske Atlas«, København, tilpligtet at betale fl. 7933,51 samt fl. 5542,08 med Renter deraf m. m.

Efter Sagsøgte Begæring er Formaliteten særskilt procederet.

De Sagsøgte paastaar Sagen afvist under Henviisning til, at Tvisten ifølge den mellem Parterne under 23 April og 4 Maj 1920 indgaaede Kontrakt skal afgøres ved hollandsk Dømsstol.

Den paagældende Bestemmelse i Kontrakten er saalydende:

»Skulde der opstaa Stridigheder eller Uoverensstemmelser ved denne Kontrakt, saa skal saadanne udelukkende reguleres og afgøres ved den ordinære Ret i Amsterdam efter hollandsk Lovgivning.«

Da nu Tvisten efter denne Bestemmelse skal indbringes for den ordinære Ret i Amsterdam, og da Sagsøgerne ikke har oplyst Omstændigheder, der kan føre til at tilsidesætte denne Bestemmelse, vil de Sagsøgte Paastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger vil Sagsøgerne have at betale de Sagsøgte med 60 Kr.

R Nr 72/1921.

Rigsadvokaten

mod

Svend Aage Alexander Emanuel Persson (Forsv.: Aagesen),

der tiltales for Røveri.

Østre Landsrets Dom af 17 Februar 1921: Svend Aage Alexander Emanuel Persson bør for Anklagemyndighedens Tiltale i denne Sag fri at være. For hans Vedkommende udredes Sagens Omkostninger af det Offentlige, derunder i Salær til den for ham beskikkede Sagfører, Overretssagfører Anker-Jensen, 25 Kr. Max Johan Ludvig Schönberg bør straffes med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og betale de ham vedrørende Sagsomkostninger, derunder i Salær til den beskikkede Sagfører, Overretssagfører Anker-Jensen, 25 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er for Tiltalte Perssons Vedkommende paaanket af det Offentlige, der gør gældende, at det er med Urette, at nævnte Tiltalte er fri-fundet.

Efter Alt, hvad der foreligger, maa det anses bevist, at Tiltalte Persson har medvirket ved Udførelsen af det i Dommen beskrevne Røveri paa en saadan Maade, at han vil være at straffe som Medgerningsmand i Røveriet. Tiltalte vil her-efter være at anse efter Straffelovens § 243, jfr § 37 og Lov Nr 63 af 1 April 1911 § 15, med en Straf, der findes at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage. Straffens Fuldbyrkelse vil dog være at udsætte under de i Lov Nr 63 af 1 April 1911 foreskrevne Betingelser. Tiltalte vil der-hos have at betale Sagens Omkostninger som nedenfor anført.

Thi kendes for Ret:

Svend Aage Alexander Emanuel Persson bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost

i 80 Dage, dog at Fuldbyrdelsen af Straffen udsættes, og at Straffen efter 5 Aars Forløb fra denne Højesteretsdoms Afsigelse bortfalder, saafremt de i Lov Nr 63 af 1 April 1911 fastsatte Betingelser overholdes. Tiltalte betaler derhos Sagens Omkostninger, derunder i Salær til Overretssagfører Anker-Jensen 50 Kroner og i Salær for Højesteret til Højesteretssagfører Aagesen 80 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Max Johan Ludvig Schönberg og Svend Aage Alexander Emanuel Persson tiltales for Røveri for den 4 Januar 1921 om Aften Kl ca 11 i Porten til Ejendommen Saxogade 19 her i Staden ved personlig Vold at have frataget eller aftvunget Maskinist Bernt Andersen kontant 70 Kr i danske 10-Kronesedler.

Schönberg er født den 6 Februar 1900 og tidligere betingelsesvis anset ved Københavns Byrets Dom af 23 December 1920 efter Straffelovens § 228, jfr Lov 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage.

Persson er født den 14 August 1903 og ikke fundet tidligere straffet.

Schönberg har tilstaaet at have gjort sig skyldig i det i Anklageskriftet omhandlede Forhold, idet han ved den paagældende Lejlighed har frataget Maskinist Andersen 70 Kr, som han snappede op af dennes Lomme, idet han samtidig greb fat i og fastholdt Andersens ene Haand.

Persson har erkendt, at han, da han saae Schönberg og Maskinist Andersen gaa ind i den paagældende Port, selv gik bagefter og hørte Schönberg tale med Maskinisten, men at han atter var gaaet ud paa Gaden, da Schönberg fratog Andersen Pengene. Han havde været klar over, at det var Schönbergs Hensigt at bestjæle Andersen, og han har senere samme Aften af Schönberg modtaget 5 Kr, vidende om, at disse var en Del af de fra Andersen tagne Penge. Schönberg har forklaret, at der, da han i Porten fratog Andersen Pengene, var en anden Person, der bistod ham ved at holde paa Andersen, uden at Schönberg dog har turdet sige, at denne anden Person var Persson. Andersens Forklaring gaar ud paa, at han vel mener, at der i Porten var foruden Schönberg ogsaa en anden Mand til Stede, da Røveriet foregik, men han har ikke bemærket, at denne Mand havde fat i ham. Retten finder dog ikke at turde forkaste Perssons ovennævnte Forklaring, og han vil herefter ikke kunne anses overbevist om at have gjort sig skyldig i det i Anklageskriftet omhandlede Forhold, hvorfor han vil være at frifinde. Schönberg vil derimod være at anse efter Straffelovens § 243 med en Straf, der efter Omstændighederne findes at kunne bestemmes til Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Tirsdag den 3 Maj.

Ved Højesterets Dom af 3 Maj 1921 i Sag R Nr 86/1921 (**Rigsadvokaten mod Svend Oxholm Krøyer**) blev Tiltalte for Meddelagtighed i Bedrageri anset efter Straffelovens § 253 sammenholdt dels med § 55, dels med § 54 med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder.

R Nr 157/1921.

Anklagemyndigheden
m o d
Knud Frederik Nielsen.

Vestre Landsrets Kendelse af 19 April 1921: Forinden denne Sag endelig paakendes, bør der ved Statsadvokatens Foranstaltning gennem Henvendelse til vedkommende Myndigheder søges tilvejebragt Oplysning om, hvorvidt Fængslede kan antages som af ham forklaret ved et i San Francisco begaaet Tyveri at have sat sig i Besiddelse af de under Sagen omhandlede Ædelstene og derefter medtaget disse ved sin Afrejse her til Landet.

Th i e r a g t e s:

Statsadvokaten bør foranstalte det i foranførte Henseende fornødne.*)

Højesterets Kæremaalsudvalgs Kendelse.

Efter det Foreliggende findes det uantageligt, at den Oplysning, som det ved den af Statsadvokaten paakærede, af Vestre Landsret den 19 April 1921 afsagte Kendelse i Sagen Nr 314/1921 er paalagt Statsadvokaten at tilvejebringe med Hensyn til Tyverier, som Tiltalte efter sin Forklaring skal have begaaet i San Francisco i Aaret 1912, kan have nogen Betydning for nærværende Sag.

Kendelsen vil herefter være at ophæve.

Th i b e s t e m m e s:

Den paakærede Kendelse ophæves.

---

*) Denne Kendelse blev af Statsadvokaten straks paakæret til Retsbogen under Henviisning til, at han maatte anse de af Retten forlangte Oplysninger for uforholdne, og at deres Indhentelse vilde medføre en meget betydelig Udsættelse af Sagen.

Færdig fra Trykkeriet den 1 Juni 1921.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 11.

Onsdag den 4 Maj.

R Nr 68/1920. Proprietær **P. Kristensen** (Ulf Hansen)

mod

Gaardejer **Andreas B. Bjørnø** (Winther),

betræffende Appellantens Ansvar for Misligholdelse af en Ejendoms-handel.

Østre Landsrets Dom af 31 Marts 1920: Sagsøgte, Gaardejer Andreas B. Bjørnø med Kurator, fhv. Fisker Andreas Bjørnø, begge af Sanderum, bør inden 6 Uger fra denne Doms Afsigelse optage størst muligt 1ste Prioritetslaan af Sparekasse-, Kreditforenings- eller andre offentlige Midler med Pant i Ejendommen Matr Nr 16 a, 16 c og 27 c af Sanderum By og Sogn og heraf saavidt tilstrække kan udbetale Sagsøgeren, Proprietær P. Kristensen af Ellegaard, 10 000 Kr og eventuelt inden samme Frist udstede til Sagsøgeren 2den Prioritetsobligation med Pant i samme Ejendom, henstaaende med 5 pCt aarlig Rente uopsigelig hos Sagsøgte i 5 Aar fra den 14 Februar 1919, for den Del af de 10 000 Kr, der ikke maatte blive dækket ved 1ste Prioritetslaanet — alt mod, at Sagsøgeren til Sagsøgte udsteder iøvrigt hæftelsesfrit Skøde paa den omhandlede Ejendom. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgeren til Sagsøgte med 400 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at Fristen for Optagelsen af Priori-

tetslaanet og for Udstedelsen af Prioritetsobligationen regnes fra denne Højesteretsdoms Afsigelse. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Proprietær P. Kristensen, til Indstævnte, Gaardejer Andreas B. Bjørnø, med 600 Kroner.

De idømte Sagsomkostninger at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Købekontrakt af 14 Februar 1919 solgte Proprietær P. Kristensen af Ellegaard til Andreas B. Bjørnø Ejendommen Matr Nr 16 a, 16 c og 27 c af Sandrum By og Sogn, af Hartkorn ca 2½ Td, for en Købesum af 65 000 Kr, hvoraf Køberen betalte 10 000 Kr den 21 s. M. og 30 000 Kr ved Ejendommens Overtagelse i Maj Maaned s. A. Kristensen søger nu under denne Sag Bjørnø med dennes Fader og Kurator, fhv Fisker Andreas Bjørnø, til at betale Restkøbesummen tilligemed Renter deraf 5 pCt aarlig fra 1 Juli 1919, til Betaling sker. Han gør til Støtte herfor gældende, at Bjørnø, der ifølge Købekontrakten snarest muligt skulde optage saa stort et Laan i Ejendommen, som kunde faas paa 1ste Prioritet i en Sparekasse, Kreditforening eller af offentlige Midler, og udbetale Provenuet til Kristensen, ikke har optaget dette Laan, skønt Tilbud derom er ham meddelt, at Bjørnø, der endvidere ifølge Købekontrakten skulde berigtige 10 000 Kr af Købesummen ved Udstedelse til Kristensen af en 2den Prioritets-Panteobligation, trods Opfordring ikke har udstedt saadan Obligation, og at Bjørnø derved saaledes har misligholdt Handlen, at han maa være pligtig at udbetale Restkøbesummen kontant.

Indstævnte gør derimod gældende, at det ikke er ham, men tvertimod Kristensen, der har gjort sig skyldig i Misligholdelse. Til Støtte herfor har han anbragt Følgende: I Købekontrakten er bl. a. anført, at der er tegnet 10 Tdr Land til Sukkerroedyrkning, og at Sælgeren tilsaar dette Areal med Frø, der tages fra Sukkerkogeriet for Køberens Regning. Umiddelbart før Handlens Afslutning udtalte Kristensen til Bjørnø og dennes Fader, at han kunde garantere, at de 10 Tdr Land Sukkerroer gav 12 000 Kr netto aarlig i Indtægt. Det var i Henhold til denne Garanti, at Bjørnø indlod sig paa Handlen, idet han og hans Fader, der lige var kommet fra Norge, hvor de hidtil havde boet og ernæret sig væsenlig ved Fiskeri, ingen Forstand havde paa Sukkerroedyrkning og ganske stolede paa Rigtigheden af Kristensens Garanti-tilsagn. Det har imidlertid vist sig, at det paagældende Areal langt fra kan indbringe saa stort et Nettoudbytte. Bjørnø paastaar i denne Anledning Købesummen nedsat med 15 000 Kr.

Ifølge Købekontrakten skulde der med Ejendommen følge bl. a. 2 Heste, 3 Kvier, 2 stive Vogne, 2 Sæt Seletøj og en Aflægger, men

der er, efter hvad Bjørnø gør gældende, kun leveret ham 1 Hest, 2 Kvier og 1 stiv Vogn, hvorhos der intet Seletøj og ingen Aflægger er leveret. Han paastaar sig i den Anledning tilkendt en Godtgørelse for: 1) Hesten: 3000 Kr, 2) Afsavn af denne: 900 Kr, 3) en Kvie 300 Kr, 4) en stiv Vogn 500 Kr, 5) 2 Sæt Seletøj 520 Kr og 6) en Aflægger 500 Kr, tilsammen 5720 Kr.

Ved Handlen blev det vedtaget, at Kristensen skulde have Ret til at nedrive og fjerne en Ladebygning, og det hedder i den Anledning i Købekontrakten, at Kristensen skal sætte Taget paa Gaarden i Stand og rydde Gaardspladsen. Disse Forpligtelser har Kristensen efter Bjørnøs Anbringende ikke opfyldt, og som Erstatning for det ham derved paaførte Tab kræver Bjørnø 1000 Kr.

Bjørnø med Kurator nedlægger herefter principalt Paastand om, at han kun tilpligtes at betale Kristensen 3280 Kr, nemlig 25 000 Kr med Fradrag af Summen af de ovenanførte Beløb 21,720 Kr imod af Kristensen at erholde hæftelsesfrit Skøde paa den paagældende Ejendom.

Subsidiært paastaar Bjørnø med Kurator Dommen affattet saaledes, at Bjørnø alene tilpligtes at optage størst muligt Iste Prioritetslaan af Sparekasse-, Kreditforenings- eller andre offentlige Midler og deraf at udbetale Kristensen det Beløb, der er fornødent til Fyldestgørelse af hans ifølge Dommen berettigede Krav samt at udstede til Kristensen 2den Prioritetsobligation, henstaaende hos Bjørnø i 5 Aar fra 14 Februar 1919, hvilken sidstnævnte Obligation dog kun vil være at udstede for det Beløb, hvorfor Iste Prioriteten muligt ikke maatte give Fyldestgørelse for Kristensens ifølge Dommen berettigede Fordring — alt mod at erholde meddelt iøvrigt hæftelsesfrit Skøde paa den omhandlede Ejendom.

Hvad først angaar den Besætning og det Inventar, der skulde medfølge ved Købet, har Bjørnø med Hensyn til Hesten anbragt, at han gentagne Gange har afkrævet Kristensen denne, og det fremgaar af Proceduren, at Kristensen først har stillet den til Bjørnøs Raadighed efter Sagens Anlæg. Han findes herefter at maatte tilsvare Bjørnø Hestens Værdi og Erstatning for Afsavn af den, hvilket Beløb under Hensyn til, at Bjørnø uimodsagt har anbragt, at Hesten skulde være en god, 5 Aar gammel Hest, skønnes passende at kunne bestemmes til 2000 Kr.

Hvad Kvien angaar, har Kristensen ikke mod Bjørnøs Benægtelse godtgjort at have leveret Bjørnø mere end 2 Kvier, ligesom han heller ikke har godtgjort at have leveret ham mere end 1 stiv Vogn og heller ikke at have leveret ham Seletøj og Aflægger, og da han ikke har gjort Indsigelse mod Størrelsen af de paastaaede Erstatningsbeløb, vil disse være at tilkende Bjørnø med tilsammen 1820 Kr.

Hvad endelig angaar Istandsættelsen af Taget og Ryddeligggørelsen af Gaardspladsen, har Kristensen ikke godtgjort, at han har udført det ham i saa Henseende ifølge Kontrakten paahvilende Arbejde, hvorefter der herfor vil være at tilkende Bjørnø en Erstatning, der dog efter Sagens Oplysninger kun vil kunne sættes til 600 Kr.

Tilbage staar der endnu Spørgsmaal om, hvorvidt Bjørnø har Krav

paa Nedsættelse af Købesummen paa Grund af den efter hans Anbringende af Kristensens overtagne Garanti for Minimumsudbytte af Sukkerroearealet. Det maa ved to under Sagen førte Vidners Forklaringer anses tilstrækkeligt godtgjort, at Kristensen umiddelbart før Parterne gav hinanden Haandslag, udtrykkelig udtalte, at han kunde garantere, at de 10 Tdr Land Sukkerroer kunde give en Nettoindtægt af 12 000 Kr aarlig, og paa Bjørnøs Faders Spørgsmaal gentog dette Garantitilsagn. Det maa endvidere efter Sagens Oplysninger, navnlig en af det landøkonomiske Driftsbureau afgivet Erklæring af 9 Januar 1920, anses for tilstrækkeligt godtgjort, at det selv med Normaldrift er udelukket, at Arealet kan give endog blot tilnærmelsesvis det garanterede Udbytte. Bjørnø findes herefter at have Krav paa et Afslag i Købesummen, hvilket findes at maatte fastsættes ved Rettens Skøn og i Forbindelse med de ham efter det foranførte tilkommende Erstatningsbeløb at kunne sættes til 15 000 Kr. Sagsøgte, der efter det Anførte kun skylder Kristensen til Rest 10 000 Kr, vil saaledes i Henhold til Sagsøgtes subsidiære Paastand være at tilpligte inden en Frist, der findes passende at kunne sættes til 6 Uger fra denne Doms Afsigelse, at optage størst muligt 1ste Prioritetslaan af Sparekasse-, Kreditforenings- eller andre offentlige Midler og heraf at udbetale Sagsøgeren det ham ved nærværende Dom tilkendte Beløb 10 000 Kr og eventuelt inden samme Frist at udstede til Sagsøgeren en 2den Prioritetsobligation med 5 pCt aarlig Rente, henstaaende uopsigelig hos Sagsøgte i 5 Aar fra 14 Februar 1919 for den Del af de 10 000 Kr, der ikke maatte blive dækket ved 1ste Prioritetslaanet — alt mod at erholde meddelt iøvrigt hæftelsesfrit Skøde paa den paagældende Ejendom.

Sagens Omkostninger vil Sagsøgeren have at godtgøre Sagsøgte med 400 Kr.

Ved Højesterets Dom af s. D. i Sagen R Nr 58/1921 (**Rigsadvokaten mod Alex Alfred Munkehøj Larsen**) blev Tiltalte for simpelt og groft Tyveri i Medfør af Straffelovens §§ 228 og 229 Nr 4, disse Bestemmelser sammenholdt med midlertidig Straffelov af 1 April 1911. § 18 anset med Forbedringshusarbejde i 4 Aar.

Ved Højesterets Dom af s. D. i Sagen R Nr 79/1921 (**Rigsadvokaten mod Sorine Andersen, født Christensen**) blev Tiltalte for Tyveri i Medfør af Straffelovens § 228, jfr midlertidig Lov 1 April 1911 § 13 anset med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage.

Fredag den 6 Maj.

R Nr 70/1920. Dampskibs-Aktieselskabet »Skagerak« (Fenger)

mod

Styrmand **Anders Peter Hansen** (Bache),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Krav om Betaling for Over-
tidsarbejdspenge.

Sø- og Handelsrettens Dom af 10 December 1919: Sagsøgte, Dampskibsselskabet Skagerak, bør til Sagsøgeren, Styrmand A. P. Hansen, betale de paastævnte 1298 Kr 27 Øre med 5 pCt p. a. fra Stævningens Dato, 11 November 1919, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 100 Kr. Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

Efter Dommens Afsigelse har Appellanten betalt Indstævnte de 1219 Kroner 17 Øre, og for Højesteret drejer Sagen sig her-
efter alene om Restbeløbet, de 79 Kroner 10 Øre.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt angaar den Del af Sagen, der foreligger Højesteret til Paakendelse, anførte Grunde vil Appellanten efter Indstævntes Paastand være at dømme til at betale denne 79 Kroner 10 Øre med Renter, hvorhos Dommen, forsaavidt angaar Bestemmelsen om Sagens Omkostninger, vil være at stadfæste. Endelig vil Appellanten have at betale Indstævnte Sagens Omkostninger for Højesteret med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Dampskibs-Aktieselskabet »Skagerak«, bør til Indstævnte, Styrmand Anders Peter Hansen, betale 79 Kroner 10 Øre med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 11 November 1919, til Betaling sker. I Henseende til Sagens Omkostninger bør Sø- og Handelsrettens Dom ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten til Indstævnte med 300 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Styrmand A. P. Hansen sagsøger Dampskibsselskabet Skagerak til Betaling af et Beløb af 1298,27 Kr med Rente 5 pCt p. a. og Sagens Omkostninger.

Af Beløbet er 1219,17 Kr Hyre for Tiden fra 3 Oktober 1919 til 20 December s. A. Sagsøgeren, der mener at have Krav paa 3 Maaneders Opsigelse, er opsagt den 20 September og afmønstreret 3 Oktober. Restbeløbet 79,10 Kr er Betaling for Overtidsarbejde. Skibet var tidsbortfragtet til Fragnævnet, og Sagsøgeren mener i den Anledning at have Krav paa Overtidsbetaling.

Sagsøgte har erklæret sig villig til at betale 1219 Kr 17 Øre, men har paastaaet sig frifundet for at betale Overarbejdsbeløbet, ligesom Sagsøgte har paastaaet sig frifundet for at betale Sagens Omkostninger.

Det er oplyst, at der under Forhandlingerne mellem Dansk Rederiforening og Dansk Styrmandsforening er blevet truffet Aftale om, at Styr mændene, som iøvrigt skulde være paa fast Gage og have Opsigelsesvarsel, skulde have Krav paa Betalingen for Overtidsarbejde, naar Skibet gik i timecharter Fart. Under Forhandlingerne synes det Spørgsmaal ikke at have været paa Tale, om dette ogsaa skulde gælde, naar Skibet var overtaget af Fragnævnet, og Sagsøgte gør nu gældende, at Fragnævnets Overtagelse af et Skib, selv om det har Formen af et Tidsbefragtningsforhold, er noget ganske andet end en almindelig Tidsbortfragtning, og at der ikke er de samme Grunde til Stede i dette Tilfælde, som naar Skibet er tidsbortfragtet til en Anden, til at give Styr mændene Overtidsarbejdspenge.

Retten maa finde, at det havde været Rederiforeningens Sag, naar man ønskede at holde noget Forhold, der fremtraadte under Tidsbefragtningsformer, udenfor Aftalen om Overtidsarbejdspenge, da tydeligt at give dette til Kende for Styrmandsforeningen, inden dennes Generalforsamling vedtog Overenskomsten.

Der maa derfor gives Sagsøgeren Medhold, saaledes at Sagens Omkostninger bestemmes til 100 Kr.

Nr 61.   Fru Clara Sjølin (Henriques)

m o d

Enkefru Regina Lund (Steglich-Petersen),

betræffende Spørgsmaalet om Forstaaelsen af en i en Lejekontrakt mellem Parterne indeholdt Bestemmelse om Forkøbsret for Appellantinden til en Indstævnte tilhørende Ejendom.

Vestre Landsrets Dom af 5 Juli 1920: Appellantinden, Enkefru Regina Lund, bør for Tiltale af Appelindstævnte, Fru Clara Sjølin, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Højesterets Dom

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellantinden at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thikendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellantinden, Fru Clara Sjølin, til Indstævnte, Enkefru Regina Lund, med 300 Kroner. Saa betaler Appellantinden og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Lejekontrakt af 22 December 1915 bortlejede Appellantinden, Enkefru Regina Lund af Hestehaven, Skanderborg, til Appelindstævnte, Fru Clara Sjølin i Skanderborg, hele den hende tilhørende Ejendom, Matr Nr 16k i Skanderborg, fra April Flyttedag 1916 at regne, saaledes at Lejemaalet var bindende for begge Parter indtil April Flyttedag 1919, hvorefter Opsigelse kunde ske med 6 Maaneders Varsel; endvidere fandtes i Kontraktens Post 10 følgende Bestemmelse:

»Lejeren har Forkøbsret paa Ejendommen indtil April Flyttedag 1919 til en Pris af 13 000 Kr, skriver — Tretten Tusinde Kroner —, som Ejendommen staar ved Indflytningen.«

Under Henvisning til denne Bestemmelse tilkendegav Appelindstævnte i Skrivelse af 12 April 1919 Appellantinden, at hun agtede at gøre Brug af Forkøbsretten, saaledes at Ejendommen nu overtoges af hende til Eje for en Sum af 13 000 Kr, der berigtigedes paa sædvanlig Maade ved Overtagelse af indestaaende Prioritet og Udbetaling af Resten kontant og iøvrigt paa sædvanlige Salgsvilkaar, hvorhos hun stillede Forslag om, at Ejendommen overtoges April Flyttedag s. A. Da Appellantinden imidlertid i Skrivelse af 14 s. M. nægtede at sælge Ejendommen, har Appelindstævnte derefter under nærværende Sag i første Instans ved Skanderborg Købstads og Hjelmslev-Gjern Herreders ordinære Ret søgt Appellantinden og paastaaet hende under Dagmulk tilpligtet at udstede Skøde til sig paa Ejendommen Matr Nr 16k af Skanderborg Hestehave, Skanderup Sogn, for en Købesum af 13 000 Kr mod kontant Udbetaling af det over indestaaende Laan fremkomne Beløb og iøvrigt paa Vilkaar, at saadant eller saadanne Laan overtages eller indfries af Appelindstævnte, at Ejendommen overtages April Flyttedag 1919, der betragtes som Skæringsdag, og at Appelindstævnte iøvrigt overtager Ejendommen med de samme den nævnte Dag paahvilende Byrder og Forpligtelser af enhver Art og med de den da tilkommende Rettigheder, Leje og Assurance, idet Appelindstævnte erklærede sig

villig til at udrede Omkostningerne ved Skødets Udstedelse og Berigtigelse. Ved Underrettsdommen blev Appellantinden under en daglig Mulkt af 10 Kr til Skanderborg Amts Fattigkasse tilpligtet at udstede Skøde paa Ejendommen til Appelindstævnte for en Pris af 13 000 Kr og med den 1 April 1919 som Skæringspunkt, og Sagen er nu af Appellantinden indanket for Landsretten, hvor hun ligesom i første Instans har paastaaet sig frifundet for Appelindstævntes Tiltale, medens Appelindstævnte har procederet til Underrettsdommens Stadfæstelse.

Til Støtte for sin Frifindelsespaastand har Appellantinden gjort gældende, at Appelindstævnte ved Kontraktens Post 10 kun erholdt en egentlig Forkøbsret, altsaa Ret til, hvis Appellantinden ønskede at sælge, fortrinsvis at kunne købe Ejendommen, men at Appellantinden netop har tilkendegivet ikke at ville sælge, saaledes at Forkøbsretten ikke kom til at træde i Kraft.

Det er oplyst under Sagen, at der ved Indgaaelsen af Lejemaalet fandt Salgsforhandlinger Sted, hvorunder Ejendommen blev tilbudt for en Købesum af 14 000 Kr, men da dette Tilbud ikke blev antaget, blev Post 10 indsat i Kontrakten, uden at det dog er oplyst, paa hvis Foranledning dette skete.

De foreliggende Oplysninger, derunder om Indholdet af de førte Forhandlinger, findes imidlertid ikke at afgive tilstrækkeligt Grundlag for at statuere, at Retten ifølge Lejekontraktens Post 10 har et videre Omfang end af Appellantinden erkendt, hvad ogsaa nærmest støttes ved den under Sagen afgivne Vidneforklaring, men herefter vil Appellantinden være at frifinde for Appelindstævntes Tiltale i denne Sag.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Stempelovertrædelse ses ikke at have fundet Sted.

M a n d a g d e n 9 M a j .

R Nr 221/1920.

Rigsadvokaten

m o d

Peter Erik Nielsen (Forsv.: Stein),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens §§ 260 og 262, 2 Stk, jfr Lov Nr 98 af 10 Maj 1912 § 7.

Vestre Landsrets Dom af 28 September 1920: Tiltalte Peter Erik Nielsen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage samt udrede Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører Dahl, 60 Kr.

Højesterets Dom

Den indankede, af Vestre Landsret afsagte Dom er paa-ankeet dels af Tiltalte, der gør gældende, at han ikke har gjort sig skyldig i svigagtig Fallit, og at i alt Fald Straffens Størrelse ikke staar i passende Forhold til hans Brøde, dels af det Offentlige til Skærpelse af Straffen.

Efter de foreliggende, tildels efter Dommens Afsigelse til-vejebragte Oplysninger, findes det ikke at kunne statuere, at Tiltalte med de i Anklageskriftet under Nr I ommeldte Trans-aktioner har forbundet saadan Hensigt, at Straffelovens § 260 kan blive anvendelig derpaa, og der vil derfor ikke under denne Del af Sagen kunne paalægges Tiltalte noget Strafansvar.

Hvad derimod angaar det i Anklageskriftet under Nr II ommeldte Forhold, maa det, allerede som Sagen foreligger, have sit Forblivende ved, at Tiltalte er fundet skyldig i Overtrædelse af de der nævnte Straffebestemmelser. Straffen findes at burde bestemmes til simpelt Fængsel i 1 Maaned. Sagens Omkostnin-ger vil være at udrede som nedenfor anført.

Thi kendes for Ret:

Peter Erik Nielsen bør hensættes i simpelt Fængsel i 1 Maaned. Sagens Omkostninger, der- under det ved Landsrettens Dom fastsatte Sa-lær, udredes af Tiltalte med Halvdelen og af det Offentlige med Halvdelen. I Salær for Høje-sterett tillægges der Højesteretssagfører Stein 80 Kroner, der udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under nærværende Sag er Peter Erik Nielsen, der er født den 20 December 1880, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, sat under Tiltale til at lide Straf:

- 1) for svigagtig Fallit i Medfør af Straffelovens § 260 derved, at han den 20 April, 8 og 25 Maj 1920 paa et Tidspunkt, da han maatte forudse sin forestaaende Fallit, i egennyttig Hensigt har optaget nye Forstrækninger, idet han hos A/S Fredericia Stolefabrik, Fredericia, har bestilt Møbler paa Kredit for et Beløb af 2086 Kr, hvilke Møbler blev leveret den 17, 21 og 28 Maj d. A. og umiddelbart der- efter videresolgt af Tiltalte, som den 1 Juni 1920 tilstillede sine Kreditorer et Akkordtilbud paa 25 pCt, og hvis Bo senere ved Dekret af 25 Juni 1920 blev taget under Konkursbehandling.
- 2) for grove Uordener i Henseende til Førelse af sine Handelsbøger i Medfør af Straffelovens § 262, sidste Stk, jfr Lov Nr 98 af 10 Maj 1912 § 7, derved, at han aldrig i de siden 1917, da han be-

gyndte at føre Bøger, forløbne Aar har gjort sin Status op. Han har ej heller talt de Tal sammen, han førte ind i Kassebogen, ligesom han i Hovedbogen ej heller har indført Kreditorerne, og Debitorerne kun, naar det varede for længe, inden de betalte.

Ifølge Sagens Oplysninger var Tiltalte i 1913 begyndt at drive Forretning som Snedker i Vemb, og da han manglede Kapital, havde han lige fra Begyndelsen maattet arbejde med en Vekselgæld, der i de to sidste Aar var steget stærkt. Ifølge en af ham den 1 Juni d. A. foretaget Opgørelse over sin Status udgjorde hans Aktiver, der bestod af Varelager og udestaaende Fordringer, 11 000 Kr, medens Passiverne androg 45 000 Kr, saaledes at der manglede Dækning for 34 000 Kr uprivilegeret Gæld.

Tiltalte, der i det sidste Aar havde været stærkt trængt af sine Kreditorer og saaledes maatte forudse sin Fallit som forestaaende, har tilstaaet at have optaget de i Tiltalen nævnte Forstrækninger, idet han anvendte det derved indkomne Beløb til Betaling af de mest paa-trængende Kreditorer og navnlig Vekselkreditorer. Efter et af Tiltalte den 1 Juni s. A. gjort Forsøg paa at opnaa Akkord med sine Kreditorer ved at betale 25 pCt af den uprivilegerede Gæld var strandet, blev hans Bo under 25 s. M. taget under Konkursbehandling.

Ved Sagens Oplysninger, derunder Tiltaltes Tilstaaelse, er det endvidere godtgjort, at han, der siden 1917 havde beskæftiget to Lærlinge og en Svend og fra November f. A. yderligere en Svend, har gjort sig skyldig i det i Tiltalen under Nr 2 ommeldte Forhold, hvorved bemærkes, at Tiltalte, der kun har nydt en mangelfuld Skoleundervisning, maa antages at have været ukyndig i Bogføring.

For sit i forommeldte Henseender udviste Forhold vil Tiltalte heretter være at anse efter Straffelovens §§ 260 og 262, 2 Stk, jfr Lov Nr 98 af 10 Maj 1912 § 7, med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage.

R Nr 213/1920.

Rigsadvokaten

mod

Overpolitibetjent **August Breiting** (Forsv.: Bache),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 101.

Østre Landsrets Dom af 21 September 1920: Tiltalte August Breiting bør til Statskassen bøde 10 Kr eller i Mangel af denne Bødes fulde Betaling hensættes i simpelt Fængsel i 2 Dage, hvorhos han vil have at udrede de med Sagens Behandling forbundne Omkostninger, derunder i Salær til Overretssagfører H. H. Schmidt 50 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte, der gør gældende, at han ikke har gjort sig skyldig i Overtrædelse af Straffelovens § 101, dels af det Offentlige til Skærpelse af Straffen.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte August Breiting til Højesterets sagfører Bache 60 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under nærværende Sag, der i Medfør af Retsplejelovens § 687, 2 Stk, sidste Pkt, er indbragt umiddelbart for Landsretten, tiltales August Breiting, der er født den 30 August 1883 og ikke forhen straffet, i Henhold til Anklageskrift af 14 August d. A. til Straf efter Straffelovens § 101 for i en til Formanden for Overnævnet i Huslejesager for Holbæk Amt stilet Skrivelse af 9 April d. A. at have fremsat fornærmelige Udtalelser mod et Medlem af Nævnet i Anledning af dette Medlems Optræden i en Huslejesag.

Det fremgaar af Sagen, at Forretningslokalenævnet for Kalundborg den 10 Marts d. A. traf Afgørelse i en Sag betræffende Lejen af et af Bladhandler Anders Jensen lejet Forretningslokale i en Ejendom i Kalundborg, der var erhvervet af Tiltalte og en Trediemand til Overtagelse den 1 April d. A., og at den saaledes truffne Afgørelse blev indbragt for Holbæk Amts Overnævn i Huslejesager. Klagen til sidstnævnte Nævn blev først mundtlig fremsat gennem Medlem af Overnævnet, Isenkræmmer P. Jensen af Kalundborg, der ogsaa bistod Klageren, fornævnte Bladhandler A. Jensen, med at affatte den senere skriftlig indgivne Klage til Overnævnet af 25 Marts d. A. Sagen behandledes i Overnævnets Møde den 12 April næstefter med det Resultat, at den af Forretningslokalenævnet godkendte Lejesum nedsattes. Forinden havde imidlertid Tiltalte, der er Overpolitibetjent i Kalundborg, afgivet en den 9 April d. A. dateret, til Overnævnets Formand stilet Erklæring, i hvilken det bl. a. hedder:

»Det har aldrig været Klagerens Mening at inddrage Sagen for Overnævnet. Han har til den tidligere Ejer af Ejendommen udtalt saadan noget som: »Jeg var jo nødsaget til at anmelde det, da jeg til Stadighed af Isenkræmmer Jensen blev »bombarderet« om at anmelde det, og for nogle Dage siden sagde Isenkræmmer Jensen til mig, at han nu havde meldt det til Overnævnet.

Samme Udtalelse har Klageren fremført overfor undertegnede i Dag. Efter foranstaaende kan jeg ikke andet end udtale min Forbavselse

og dybeste Harme over, at det ærede Overnævns enkelte Medlemmer søger at sætte Splid mellem Lejer og Ejer.»

Efter at der i Anledning heraf af Overnævnet var fremsat Begæring om Indledning af retslig Undersøgelse mod Tiltalte for de i Erklæringen indeholdte utilbørlige Udtalelser mod Medlem af Overnævnet, Isenkræmmer P. Jensen, har Tiltalte — næst at fastholde, at Bladhandler A. Jensen, hvad denne har benægtet, har udtalt sig som i Erklæringen af 9 April d. A. anført — gjort gældende, at han har anset sig berettiget til overfor Overnævnets Formand at fremføre sin Kritik over oftnævnte Isenkræmmer P. Jensens Handlemaade i Sagen, og at det ikke har været hans Mening at fornærme Isenkræmmer Jensen, men kun at beklage sig over, at denne, forinden nogen Behandling eller skriftlig Begæring om Behandling af den paagældende Lejesag forelaa, har blandet sig i Forholdet mellem Tiltalte og hans Lejer.

Idet bemærkes, at Erklæringen af 9 April d. A., skønt stilet til Overnævnets Formand under Betegnelsen: »Hr Dommer Helms«, i Virkeligheden maa anses afgivet til Overnævnet, der havde Sagen til Behandling, findes Tiltalte, da de i Erklæringen indeholdte, ovenfor citerede Udladelser maa anses for fornærmelige for Isenkræmmer Jensen og at være fremsat i Anledning af dennes Udførelse af hans Hverv som Medlem af Overnævnet, at have gjort sig skyldig i Overtrædelse af Straffelovens § 101. Ved Fastsættelsen af Straffen efter denne Lovbestemmelse vil der imidlertid være at tage Hensyn til, at Tiltalte — uden at Forholdet kan henføres under Straffelovens § 102 — efter det Foreliggende ikke har savnet Føje til at kritisere Isenkræmmer P. Jensens Optræden i den paagældende Huslejesag. Straffen vil herefter være at bestemme til en Statskassen tilfaldende Bøde af 10 Kr, subsidiært simpelt Fængsel i 2 Dage.

Onsdag den 11 Maj.

R Nr 113/1921.

Rigsadvokaten

mod

Christian Nicolaj Nielsen, Albert Victor Nielsen og Viggo Frederik Nielsen (Forsv.: Liebe),

der tiltales for groft Tyveri, subsidiært for Hæleri; Arrestanten Christian Nicolaj Nielsen tillige for Tyveri, subsidiært Brugstyveri, og Arrestanten Viggo Frederik Nielsen tillige for Desertion.

Østre Landsrets Dom af 9 Marts 1921: Albert Victor Nielsen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, Christian Nicolaj Nielsen og Viggo Frederik Nielsen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost henholdsvis i 120 Dage og i 80 Dage. De Tiltalte udreder hver for sit Vedkommende Sagens Omkostninger, hvorhos Christian Nicolaj Nielsen til den for ham beskikkede Forsvarer,

Overretssagfører Byrdal, betaler 60 Kr og Albert Victor Nielsen og Viggo Frederik Nielsen En for Begge og Begge for En i Salær til den for dem beskikkede Forsvarer, Overretssagfører O. Bay, betaler 80 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paa-anket dels af de Tiltalte, der gør gældende, at de er uskyldige i de Forbrydelser, for hvilke de er dømt, dels af det Offentlige, der gør gældende, at de Tiltalte bør dømmes som i Anklageskriftet principalt angivet, og at de de Tiltalte idømte Straffe under alle Omstændigheder er for milde.

Efter Alt, hvad der foreligger, maa det anses bevist, at Tiltalte Christian Nielsen i Tilegnelseshensigt har sat sig i Besiddelse af det Direktør Quistgaard tilhørende Automobil, og han vil herefter for dette Forhold være at anse efter Straffelovens § 228. Nævnte Tiltalte vil derhos, som anført i Dommen, være at anse efter Straffelovens § 238. Den af ham forskyldte Straf findes at burde bestemmes til Forbedringshusarbejde i 1 Aar. Iøvrigt vil Dommen i Henhold til de i denne anførte Grunde være at stadfæste, dog at Straffetiden for Tiltalte Viggo Nielsen findes at burde forlænges til 120 Dage.

Thi kendes for Ret:

Christian Nicolaj Nielsen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 1 Aar. Iøvrigt bør Landsrettens Dom ved Magt at stande, dog at Straffetiden for Viggo Frederik Nielsen bestemmes til 120 Dage. I Salær for Højesteret betaler de nævnte to Tiltalte og Tiltalte Albert Victor Nielsen, En for Alle og Alle for En, til Højesteretssagfører Liebe 100 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Christian Nicolaj Nielsen, Albert Victor Nielsen og Viggo Frederik Nielsen tiltales under denne Sag:

I. Samtlige Tiltalte principalt for groft Tyveri for Natten til den 8 Oktober 1920 ved at stige ind gennem et Vindue at have forskaffet sig Adgang til Skrædermester Peder Hansens Forretning, Valdemarsgade 3, og der at have stjaalet forskellige Stoffer til en Værdi af ca 2250 Kr, subsidiært for Hæleri for at have tilforhandlet sig Koster, hidrørende fra dette Tyveri.

II. Tiltalte Christian Nicolaj Nielsen tiltales derhos principalt for Tyveri, subsidiært for Brugstyveri for den 25 Oktober 1920 at have

tilegnet sig et til 8500 Kr vurderet Automobil, der henstod paa aaben Gade.

III. Viggo Frederik Nielsen tiltales endvidere for den 3 Juni 1917 at være bortgaaet fra sin militære Afdeling uden senere at vende tilbage.

Christian Nicolaj Nielsen er født den 22 November 1891 og ikke fundet tidligere straffet ifølge Dom, men har i Aarene fra 1916—1919 tre Gange været sigtet for Tyveri, hvilke Sager dog er sluttet uden Tiltale.

Albert Victor Nielsen er født den 30 August 1894 og tidligere anset ved Viborg Overrets Dom af 14 December 1914 efter Straffelovens §§ 253, 228, 238 og 268 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 24 November 1917 efter Straffelovens § 238 under Hensyn til Lov 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage og senest ved den kongelige Landoversamt Hof- og Stadsrets Dom af 11 September 1919 efter Straffelovens § 238 for 3die Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Viggo Frederik Nielsen er født den 3 Oktober 1896 og ikke fundet tidligere straffet.

Samtlige de Tiltalte er Brødre.

ad I. Med Hensyn til dette Forhold er Følgende oplyst:

Den 8 Oktober 1920 anmeldte Skrædermester Peder Hansen, Valdemarsgade 3, at der den foregaaende Nat ved Indbrud i hans i Ejendommens Kælderetage værende Forretning bl. a. var stjaalet 21½ m mørkegraa, meleret Kamgarnsstof. Det er under Sagen af de Tiltalte erkendt, hvad der stemmer med det iøvrigt Oplyste, at Viggo Nielsen har været i Besiddelse af et Stykke mørkegraa Kamgarns-Stof, hvoraf han hos en herværende Skræder har faaet syet et Jakkesæt, at Chr. Nielsen har været i Besiddelse af dels 4 m lignende Kamgarn, der ved Ransagningen fandtes i hans Logis, dels 3,38 m af samme Stof, som han den 19 Oktober indleverede til Syning hos en herværende Skræder, at Albert Nielsen har været i Besiddelse dels af et Stykke af samme Slags Stof, hvoraf han anvendte noget til deraf at lade sig sy et Jakkesæt, medens han solgte Resten, nemlig 3,25 m til en Malerihandler Brorson Nielsen.

De her omhandlede Kamgarns Stoffer maa efter det Oplyste antages at være identisk med det fra Skrædermester Peder Hansen den 8 Oktober stjaalne.

Om deres Adkomst til disse Stoffer har de Tiltalte under Sagen forklaret Følgende:

Viggo Nielsen hævder at have købt Stoffet, der var i een Længde af 10 m af en ubekendt Mandsperson, som han kort Tid før den 12—13 Oktober traf paa Gaden, og at have delt dette Stykke mellem sig og sine Brødre. Christian Nielsen forklarede først at have købt Stoffet omkring 1 Oktober af en ubekendt Mandsperson, han traf paa Gaden, hvilken Forklaring han senere har rettet derhen at have købt det i Marts 1920 i en Forretning paa Gl. Kongevej, idet han samtidig erklærede ikke at kunne bevise denne Forklarings Rigtighed. Albert Nielsen, der til at begynde med paastod aldrig at have været i Besid-

delse af Stof som det her omhandlede, forklarede senere, da Politiet paa et Laanekontor havde fundet det ovennævnte, ham tilhørende Jakkesæt, som han havde pantsat, at have modtaget Stoffet af sin Broder, Viggo, idet han samtidig hævdede kun at have modtaget saa meget, som var medgaaet til det paagældende Jakkesæt, og først senere har maattet erkende ogsaa at have været i Besiddelse af det Stykke, han solgte til Brorson Nielsen. Samtlige de Tiltalte nægter at kende noget til det heromhandlede Tyveri og paastaar Alle, at de i god Tro er kommet i Besiddelse af Stoffet, der ialt er vurderet til ca 550 Kr.

Medens det overfor de Tiltaltes Benægtelse findes betænkeligt at statuere, at de er Gerningsmænd til det heromhandlede Tyveri, findes deres Besiddelse af Kosterne i Forbindelse med deres vaklende og indbyrdes modstridende Forklaringer om deres Adkomst til samme, at indeholde tilstrækkeligt Bevis for at anse dem Alle skyldige i Hæleri med Hensyn til disse Koster.

ad II. Christian Nielsen nægter at have begaaet noget Ulovligt med Hensyn til dette Automobil, som efter Sagens Oplysninger er borttaget den 25 Oktober 1920 om Eftermiddagen, da det stod uden Tilsyn udfor Løngangsstræde Nr 29, og som ca 1 Time senere stod i Helgolandsgade, hvor Chr. Nielsen samtidig blev anholdt, da han efter vedkommende Betjents Forklaring stod foran Automobilet mellem dettes Forhjul. Anholdelsen skete paa Foranledning af cand. pharm. Axel Schytte, der har forklaret, at han havde set Chr. Nielsen sidde i Automobilet umiddelbart før hans Anholdelse, hvorhos Fru Christine Bardenholt har forklaret, at hun, lige før Chr. Nielsen blev anholdt, havde set ham staa med et Ben paa Automobilets Trin og med et Ben inde i Vognen arbejdende paa at standse Mekanismen. Efter det saaledes Oplyste maa det anses paa tilstrækkelig Maade godtgjort, at det er Chr. Nielsen, der er uddannet Chauffør, som har kørt Automobilet fra Løngangsstræde til Helgolandsgade, men dette Forhold, for hvilket Automobilets Ejer, Direktør Viggo Quistgaard, har begæret Tiltale, findes dog efter alt Foreliggende kun at kunne tilregnes ham som Brugs-tyveri.

ad III. Tiltalte Viggo Nielsen har erkendt, at han, medens han aftjente sin Værnepligt, er bortgaaet fra sin Afdeling, og da der ikke kan tages noget Hensyn til hans Paastand om at have haft til Hensigt senere at vende tilbage, hvilket sidste han ikke har gjort, vil han ikke kunne undgaa at straffes for Rømning.

Som Følge af det Anførte vil de Tiltalte være at anse: Albert Nielsen efter Straffelovens § 238 for 4de Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, Chr. Nielsen efter Straffelovens §§ 236 og 238 og Viggo Nielsen efter Straffelovens § 238 samt efter Straffelov for Krigsmagten af 7 Maj 1881 § 84, for begges Vedkommende under Hensyn til midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost, Christian Nielsen i 120 Dage og Viggo Nielsen i 80 Dage.

R Nr 63/1921.

Rigsadvokaten

m o d

Richardt Karl Frederik Strand (Forsv.: Møldrup),

der tiltales for Forsøg paa Røveri.

Østre Landsrets Dom af 14 Februar 1921: Richardt Karl Frederik Strand bør straffes med Forbedringshusarbejde i 2 Aar og betale de med Sagens Behandling forbundne Omkostninger, derunder i Salær til Overretssagfører Nathansen 50 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket af det Offentlige til Skærpelse af den Tiltalte idømte Straf.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forlænges til 4 Aar.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 4 Aar. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Richardt Karl Frederik Strand til Højesteretssagfører Møldrup 80 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Richardt Karl Frederik Strand tiltales under denne Sag for Forsøg paa Røveri for den 10 December omkring Kl 7 om Eftermiddagen i Marskandiserforretningen Holmensgade 27, Stuen, ved personlig Vold at have forsøgt paa at fratage Forretningens Indehaver, Johan Heinrich Vilhelm Ottzen, Penge og Gods.

Tiltalte er født den 4 November 1900 og tidligere betingelsesvis anset ved Salling Herreds Ekstrarets Dom af 17 August 1916 efter Straffelovens § 229, 4 Stk, jfr §§ 37 og 21, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, hvilken Straf han er blevet fritaget for at udstaa

---

Færdig fra Trykkeriet den 8 Juni 1921.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 12.

Onsdag den 11 Maj.

ved kongelig Resolution af 27 September 1918, og betingelsesvis anset ved Vester Flakkebjerg Herreds Ekstrarets Dom af 15 Juli 1918 efter Straffelovens §§ 228 og 229, IV, jfr tildels § 47, disse §§ sammenholdt med §§ 37 og 21, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage.

Ved hans Erkendelse, der stemmer med det iøvrigt Oplyste, er det godtgjort, at Tiltalte har gjort sig skyldig i det i Anklageskriftet omhandlede Forhold under følgende nærmere Omstændigheder:

Han, der var blevet forelsket i en ung Pige, der havde lovet at forlove sig med ham, hvis han kunde skaffe Ringe, havde den 9 December fattet den Beslutning at ville skaffe sig de til Ringene nødvendige Penge i en Forretning efter at have bedøvet vedkommende Indehaver, og i den Anledning tog han samme Dag paa sin Arbejdsplads en Messingstang og noget Sækkelærred, som han med noget Kobbertraad vikledede om den ene Ende af Stangen. Efter at han den følgende Dag var kommet hjem fra sit Arbejde, tog han Messingstangen, som han forrige Eftermiddag havde lagt i sin Kuffert, stak den i Inderlommen paa sin Jakke og gik ind i Holmensgade her i Byen, hvor han paa en Beværtning drak en Romtoddy for at faa Mod. Han bestemte sig derpaa til at foretage det paatænkte Overfald i Ottzens Forretning, som han kendte. Tiltalte sikrede sig først, at der ingen Kunder var i Forretningen, hvorefter han gik derned og traf Ottzen alene til Stede. Han saa først paa flere Sæt Arbejdstøj og spurgte saa paa en Vinterfrakke for at faa Ottzen til at gaa hen til det Stativ i Butiken, hvor disse Frakker hang, hvorved Ottzen vilde komme til at vende Ryggen til ham. Ottzen gik ogsaa hen til Stativet, og idet han nu bøjede sit Hoved lidt tilbage og rakte op efter en Frakke, tog Tiltalte Messingstangen frem fra Inderlommen og tilføjede, idet han hævede Stangen i højre Arm, Ottzen et Slag lige oven i Hovedet, idet det var hans Hensigt, naar Ottzen, som han mente faldt bedøvet om, at tilegne sig de Penge, denne havde paa sig, og de Penge, som var i Pengeskuffen, tilligemed en Ulster. Ottzen blev imidlertid ikke bedøvet af Slaget, men vendte sig om, hvorefter Tiltalte for ind paa ham og holdt ham for Munden; Ottzen faldt nu om, hvorpaa Tiltalte flygtede, efterladende Messingstangen. Ottzen blev straks efter Overfaldet forbundet paa

Hospitalet, hvis Læge har erklæret, at Ottzen i Issen havde et 5—6 cm langt, ret dybt Kontusionssaar med noget ujevne Rande og saavel paa Inder- som paa Ydersiden af højre Mundvig et lille, ret dybt Kontusionssaar. Ved Ottzens Møde den 20 December 1920 i vedkommende Undersøgelseskammer forklarede han, at Saaret endnu ikke var lægt, men at han ifølge Lægeudtalelse ikke vilde faa varigt Mén deraf.

Tiltalte har under Sagen fastholdt at have slaaet med den Ende af Stangen, hvormed der var viklet Sækkelærred, og at han ikke har ført Slaget med sin fulde Kraft, samt at han kun har haft til Hensigt at bedøve Ottzen med Slaget, og denne Forklaring finder Retten efter alt Foreliggende at maatte lægge til Grund ved Sagens Paadømmelse.

Messingstangen, der har været fremlagt under Sagen, vejer 1 kg og er 25,7 cm lang med en Diameter af 2,5 cm.

Med Hensyn til Slagets Farlighed har man forespurgt dels den Læge, der har behandlet Ottzen, dels den ovennævnte Hospitalslæge. Den Førstnævnte har udtalt, at Beviklingen om Stangen maa antages at have mildnet Slagets Virkning, og at Slaget har ramt paa et Sted, hvor ethvert voksent Kranium er særdeles stærkt, medens Slaget, hvis det havde ramt i Tindingen, vilde have været absolut dræbende. Hospitalslægen har erklæret ikke at kunne udtale sig om, hvorvidt et saadant Slag i Almindelighed kan antages at virke dræbende.

Som Følge af det Anførte vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 243, jfr § 46, efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

R Nr 11/1921.

Rigsadvokaten

m o d

Redaktør **Oscar Hilarius Kalko** (Forsv.: Møldrup),

der tiltales for Overtrædelse af Lov Nr 132 af 29 April 1913, jfr Sundhedsstyrelsens Bekendtgørelse af 19 November 1915.

Københavns Byrets Dom af 31 Juli 1920: De Tiltalte, Direktør Jacob J. Wisløff, Frederiksberggade 2, og Redaktør Oscar Kalko, Ved Stranden 18, bør til Statskassen inden 14 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse bøde henholdsvis 100 Kr og 50 Kr og betale Sagens Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Østre Landsrets Dom af 8 November 1920: Redaktør Oscar Hilarius Kalko bør for Anklagemyndighedens Tiltale i denne Sag fri at være og Sagens Omkostninger i første Instans for hans Vedkommende samt Ankesagens Omkostninger at udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret af det Of-

fentlige, der gør gældende, at det er med Urette, at Tiltalte Redaktør Kalko er frifundet.

I Underrettsdommen er det i Henhold til de i samme anførte Grunde rettelig antaget, at Annoncen er i Strid med det i Sundhedsstyrelsens Bekendtgørelse af 19 November 1915 indeholdte Forbud. Tiltalte, der ikke kan siges at have været i begrundet god Tro, vil herefter være at anse efter Lov Nr 132 af 29 April 1913 § 38, jfr § 19, med en Bøde til Statskassen, der findes at kunne bestemmes til 50 Kroner. Tiltalte vil derhos have at betale Sagens Omkostninger.

Thikendes for Ret:

Redaktør Oscar Hilarius Kalko bør til Statskassen bøde 50 Kroner og betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær for Højesteret til Højesteretssagfører Møldrup 80 Kroner.

Byretsdommens Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag er Direktør Jacob J. Wisløff, Frederiksberggade 2, og Redaktør Oscar Kalko, Ved Stranden 18, tiltalt for Overtrædelse af Lov 29 April 1913, jfr Sundhedsstyrelsens Bekendtgørelse af 19 November 1915 ved den 15 Januar d. A. at have henholdsvis ladet indrykke og ladet modtage til Indrykning i Dagbladet »Nationaltidende« en Annonce om Sanatogen.

Annoncen er saalydende:

»For Folk, der slider paa Nerverne, for Rekonvalescenter og alle, som lider af Nervesvækkelse, Søvnløshed, Blodmangel, Fordøjelsesbesværligheder etc. er Sanatogen et glimrende Styrkemiddel. — Skue-spillerinden Fru Oda Nielsen udtaler: »Sanatogen kan jeg give min bedste Anbefaling, det virker beroligende og giver Kræfter.« — Sanatogen faas paa alle Apoteker og hvis ikke, henvend Dem da godhedsfuldt til A/S Sanatogen Co., Frederiksberggade 2, København B, hvor alle Oplysninger gives.«

Tiltalte Direktør Wisløffs Forsvarer har paastaet sin Mandant frifundet paa Grundlag af en Betragtning, der i det Hele kan samles deri, at den paagældende Annonce kun angiver Sanatogen som et Styrkemiddel, men derimod ikke, saaledes som den paagældende Lovs § 19 kræver det, som et Middel, der angives som lægende, desinficerende eller iøvrigt virksomt mod Sygdom, jfr den ligeledes nævnte Bekendtgørelse, der forbyder Reklame for Sanatogen, »som et Middel, der er virksomt mod Sygdom«.

Tiltalte, Redaktør Kalkos Sagfører har for sin Mandants Vedkommende sluttet sig til denne Betragtning og paastaet ham frifundet herefter.

Medens den paagældende Annonce nu ganske vist ikke angiver

Sanatogen som en Medicin eller et egentligt Lægemiddel, maa det dog anses, at den angiver Sanatogen som et Middel, der er virksomt mod Sygdom. Det maa i saa Henseende bemærkes, at Annoncen ikke blot angiver Sanatogen som et i al Almindelighed styrkende Middel eller som et Middel, der er særlig virksomt og styrkende for Mennesker, der lider af en fysisk eller psykisk Depressionstilstand i al Almindelighed. I Annoncen fremhæves visse specielle sygelige Tilstande (Søvnløshed, Blodmangel m. v.), og selv om Annoncen ikke direkte angiver, at Sanatogen er et virksomt Middel mod disse sygelige Tilstande, maa den dog anses at give og være bestemt til at give Publikum et Indtryk af, at Sanatogen hjælper mod disse Tilstande. Ved specielt at fremhæve visse sygelige Tilstande fremkalder Annoncen, som den er affattet, naturligt Forestillingen om at angive et Middel mod disse Onder, og den maa derfor anses at være i Strid med de paagældende Bestemmelser.

De Tiltalte vil derfor være at anse for Overtrædelse af Lov af 29 April 1913 § 19, jfr Bekendtgørelse af 19 November 1915, med Statskassen tilfaldende Bøder, der for Direktør Wisløffs Vedkommende findes passende at kunne sættes til 100 Kr, for Redaktør Kalkos Vedkommende til 50 Kr.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den af Københavns Byrets 1ste Afdeling for Politisager den 31 Juli 1920 afsagte Dom er indanket paa Begæring af Redaktør Oscar Hilarius Kalko.

Da Sanatogen ikke findes i den omhandlede Annonce at være angivet som lægende, desinficerende eller iøvrigt virksomt mod Sygdom, findes der ikke at foreligge nogen Overtrædelse af § 19 i Lov om Apotekervæsenet af 29 April 1913. Tiltalte, Redaktør Oscar Hilarius Kalko vil herefter være at frifinde og Sagens Omkostninger for hans Vedkommende i første Instans og Ankesagens Omkostninger at paalægge det Offentlige, hvorved bemærkes, at Tiltalte selv har sørget for sit Forsvar for Landsretten. I Overensstemmelse hermed vil den indankede Dom, forsaavidt den er paaanket, være at forandre.

Torsdag den 12 Maj.

Nr 55. Gaardejer **Poul Poulsen Ahm** (Bruun)

m o d

Hofjægermester, Godsejer **C. v. Folsach** (Henriques),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til i Henhold til en Bestemmelse i et Arvefæsteskoede at leje Jagtretten paa en Appellanten tilhørende Ejendom af denne.

Nørhald-Støvring og Galten Herreders ordinære Rets Dom af 30 Oktober 1919: Indstævnte, Hofjægermester v. Folsach af Gjessinggaard, bør for Tiltale af Citanten, Gaardejer Poul Poulsen Ahm af Øster Tørslev i denne Sag fri at være, hvorimod Citanten bør erstatte Indstævnte Sagens Omkostninger med 100 Kr. Dommen kan fuldbyrdes 15 Dage fra Dato.

Vestre Landsrets Dom af 1 Marts 1920: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Procesomkostninger for Landsretten betaler Appellanten, Gaardejer Poul Poulsen Ahm, til Appelindstævnte, Hofjægermester, Godsejer C. v. Folsach, 100 Kr. Det Idømte udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Gaardejer Poul Poulsen Ahm, til Indstævnte, Hofjægermester, Godsejer C. v. Folsach, med 400 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Arvefæsteskøde af 28 Januar 1916, tinglæst 3 Februar s. A., overdrog Appelindstævnte, Hofjægermester, Godsejer C. v. Folsach, Gjessinggaard, til Appellanten, Gaardejer Poul Poulsen Ahm af Øster Tørslev, den under Gjessinggaards Gods hørende Gaard med Tilliggende i Østertørslev By og Sogn, Gerlev Herred, Matr Nr 14, af Hartkorn 6 Td 6 Skp 0 Fdk 2 Album, for en Købesum af 30000 Kr I Skødets Post 3 hedder det nærmere med Hensyn til den Ejendommen paalagte Arvefæsteafgift:

»I det solgte perpetueres med Sikkerhed foran al Prioritetsgæld og med samme Sikkerhed i Ejendommens Avl, Afrøde, Besætning og Inventarium samt Gødning en aarlig Arvefæsteafgift til Gjessinggaards Ejer, hvilken Arvefæsteafgift stedse skal høre til Gjessinggaard, af 3 — er tre — Tønder toradet Byg pr Tønde Hartkorn, altsaa af den solgte Ejendom 20 Tdr 2 Skpr 2 Fdkr toradet Byg, som betaales efter Aarhus Stifts Kapitelstakst hver 1 Maj og 1 November, hver Gang med det halve, efter Kapitelstaksten for det foregaaende Aar, første Gang den 1 Maj n. A.

Saafernt Ejeren vil bortleje Jagtretten paa den solgte Ejendoms

Jorder, er Gjessinggaards Ejer forpligtet til at modtage Leje derpaa for en aarlig Lejeafgift af 1 — er en — Tønde toradet Byg pr Tønde Hartkorn, betalt efter Kapitelstaksten, og som halvaarlig kan afkortes i Arvefæsteafgiften. Ejeren har i saa Fald Forpligtelse mod Lejeren til at afholde andre fra Brug af Jagten. — — —

Forholdet mellem Parterne var herefter det, at Appelindstævnte havde Jagtretten paa Appellantens Gaards Jorder, og at Appellanten derfor kun betalte $\frac{2}{3}$ af den hele Arvefæsteafgift, medens $\frac{1}{3}$ blev afkortet for Jagten. Efter at Appelindstævnte derpaa i Henhold til Lov Nr 505 af 28 September 1918, jfr Lov Nr 174 af 20 Marts s. A., havde begæret Afløsning af Arvefæsteafgiften, indfriede Appellanten den 2 Januar 1919 Afgiften med ialt 5063 Kr 75 Øre, i hvilket Beløb ogsaa var indbefattet Afløsning af Afgiften paa det ham ligeledes tilhørende Matr Nr 12 f, Øster Tørslev, af Hartkorn 1 Alb. Idet Appellanten har anbragt, at han ogsaa i Fremtiden, indtil nærmere Meddelelse gives, ønsker at udleje Jagtretten paa sin Ejendom til Appelindstævnte, og at denne i Henhold til den foran citerede Bestemmelse i Arvefæsteskødet er pligtig er beholde Jagtretten, har Appellanten under nærværende i første Instans ved Nørhald, Støvring og Galten Herreders ordinære Ret procederede Sag principalt paastaet Appelindstævnte kendt pligtig til ogsaa i Fremtiden at leje Jagtretten paa Ejendommen i Overensstemmelse med Skødets Indhold, og subsidiært dømt til at tilbagebetale den erlagte Afløsningssum for Arvefæsteafgiften med 1 Td Byg pr Td Hartkorn eller 1687 Kr 91 Øre tilligemed Renter deraf 5 pCt p. a. fra Forligsklagens Dato den 13 Februar 1919, indtil Betaling sker. Ved Underretsdommen er Appelindstævnte overensstemmende med sin derom nedlagte Paastand frifundet, hvorhos Appellanten er tilpligtet at godtgøre Appelindstævnte Processens Omkostninger i første Instans med 100 Kr, og Sagen er nu af Appellanten indanket her for Retten, hvor han har gentaget sine i første Instans nedlagte Paastande, medens Appelindstævnte har procederet til Underretsdommens Stadfæstelse.

Medens Appellanten til Støtte for sin Paastand har anbragt, at den citerede Bestemmelse i det mellem Parterne oprettede Arvefæsteskøde hjemler to forskellige Forpligtelser, nemlig paa den ene Side en Pligt for Køberen og efterfølgende Ejere til at yde en vis Afgift til Ejeren af Gjessinggaard og paa den anden Side en Pligt for Gjessinggaards Ejer til at leje Jagtretten paa den solgte Jord for en vis bestemt Afgift, saafremt Køberen ønsker at bortleje Jagten, og at det her drejer sig om to ganske selvstændige Forpligtelser, mellem hvilke der ikke findes nogen indre Forbindelse, har Appelindstævnte til Støtte for sin Frifindelsespaastand gjort gældende, at Godsejerens Pligt til at leje Jagten efter samtlige foreliggende Omstændigheder er saaledes knyttet til Gaardejerens Pligt til at yde Arvefæsteafgiften, at dennes Bortfald ogsaa maa medføre Bortfald af Pligten til Jagtleje, og at dette Sammenhæng mellem de to Forpligtelser maa have været en for begge Parter kendelig Forudsætning ved Ejendommens Overdragelse, hvorfor Appelindstævnte, da Arvefæsteafgiften er afløst, ikke mere har nogen Pligt til at leje Jagten.

Idet der maa gives Appelindstævnte Medhold i hans nævnte Be-

tragtning, og idet det herefter maa billiges, at Appellindstævnte ved Underretsdommen er frifundet for Appellantens Tiltale, vil bemeldte Dom, hvis Bestemmelse om Processens Omkostninger i første Instans der ikke heller findes Grund til at forandre, saaledes være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Landsretten findes Appellanten efter Omstændighederne at burde godtgøre Appellindstævnte med 100 Kr.

I Henseende til de under Sagen fremlagte Dokumenter ses ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Fredag den 13 Maj.

Ved Højesterets Dom af 13 Maj 1921 i Sagen R Nr 110/1921 (**Rigsadvokaten** mod **Marinus Jensen**) blev Tiltalte for 9de Gang begaaet simpelt og groft Tyveri efter Straffelovens § 232 anset med Tugthusarbejde i 5 Aar.

Onsdag den 18 Maj.

R Nr 116/1921. Godsejer **Edv. de Neergaard** (Steglich-Petersen)
mod
Gaardfæster **Peder Pedersen** (Bülow),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til i Henhold til Lov Nr 373 af 30 Juni 1919 om Fæstegodsets Overgang til Selveje m. m. at tilskøde Indstævnte en Fæsteejendom.

Østre Landsrets Dom af 5 Marts 1921: Sagsøgte, Godsejer Edv. de Neergaard, bør i Henhold til Lov Nr 373 af 30 Juni 1919 om Fæstegodsets Overgang til Selveje m. m. tilskøde Sagsøgeren, Gaardfæster Peder Pedersen, Ejendommen Matr Nr 7a af Fuglebjerg By og Sogn, mod at Sagsøgeren til Sagsøgte betaler 6534 Kr samt udsteder Panteobligation i Overensstemmelse med Lovens § 9 for 21 000 Kr. Saa bør Sagsøgte og til Sagsøgeren betale Sagens Omkostninger med 1000 Kr. Det Idømte at efterkommes inden 4 Uger efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

For Højesteret har Appellanten ikke fastholdt sin Paastand om, at de i Lov Nr 373 af 30 Juni 1919 foreskrevne Tvangsafstaaelser af Ejendom ikke er krævet af Almenvellet.

Efter Alt, hvad der foreligger, kan det ikke med den Sikkerhed, som maatte kræves, for at Domstolene skulde kunne til-

sidesætte Bestemmelserne i en paa grundlovmæssig Maade vedtaget Lov som grundlovsstridige, statueres, at Appellanten ikke vil faa fuld Erstatning for Ejendommen Matr Nr 7 a af Fuglebjerg i den Købesum, som Indstævnte overensstemmende med Forskrifterne i Lov Nr 373 af 30 Juni 1919, jfr Lov Nr 159 af 14 April 1920, har tilbudt at erlægge. Det skal herved fremhæves, at Appellanten, netop fordi Ejendommen er bortfæstet, og fordi der maatte regnes med, at dette Fæsteforhold vilde vedvare et ikke ringe Antal Aar, ikke med nogen Rimelighed kunde gøre Krav paa at faa de nuværende særlig høje Ejendomspriser lagt til Grund ved Købesummens Bestemmelse. Det skal derhos fremhæves, at naar Retten efter Omstændighederne ikke mener at burde tage Hensyn til Ejendomsskyldvurderingen af 1920, er det navnlig fordi Indstævntes Forlangende om at faa Ejendommen tilskødet blev fremsat straks efter at den overordnede Fæsteafløsningskommission havde afsluttet den i Loven af 1919 paabudte Vurdering, hvilken Vurdering var indledet før Foretagelsen af den nævnte Ejendomsskyldvurdering.

I Henhold til det Anførte vil Dommen overensstemmende med Indstævntes Paastand være at stadfæste, dog at Sagens Omkostninger for Landsretten findes at burde ophæves.

Sagens Omkostninger for Højesteret vil ligeledes være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog saaledes at Fristen for Skødets Udstedelse bestemmes til 4 Uger fra denne Højesteretsdoms Afsigelse, og at Sagens Omkostninger for Landsretten ophæves. Sagens Omkostninger for Højesteret ophæves ligeledes.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Fæstebrev af 15 November 1884 blev Gaarden Matr Nr 7 a af Fuglebjerg By og Sogn af Hartkorn 5 Tdr 3 Skp 2 Fdk 0 Alb, der hører under det Godsejer Edv. de Neergaard tilhørende Fuglebjerg-Gods og er Fæstetvang undergivet, bortfæstet til nuværende Gaardfæster Peder Pedersen, idet Indfæstningssummen bestemtes til 5000 Kr og den aarlige Fæsteafgift til 50 Tdr toradet Byg, at erlægge efter Godsejerens Valg in natura eller efter Kapitelstaksten for Sjællands Stift.

Efter at Lov Nr 373 af 30 Juni 1919 om Fæstegodsets Overgang til Selveje m. m. var udkommet, blev Ejendommen af Fæsteafløsningskommissionen for Sorø Amtsraadsreds vurderet til 33 000 Kr — nemlig til 40 000 Kr med Fradrag af den Ejendommen af Brugeren tilførte Værdiforøgelse, ansat til 7000 Kr — men denne Vurdering blev senere

ved den overordnede Fæsteafløsningskommissions Kendelse af 7 September 1920 forandret derhen, at Vurderingssummen fastsattes til 35 000 Kr — nemlig 42 000 Kr med Fradrag af tilført Værdiforøgelse 7000 Kr.

Under 24 September 1920 fremsatte Peder Pedersen overfor Godsejer de Neergaard Krav om at faa Ejendommen overdraget til Selveje i Henhold til fornævnte Lov, og da Godsejer de Neergaard har vægret sig ved at give ham Skøde paa Ejendommen, har han under denne Sag paastaet Sagsøgte, nævnte Godsejer de Neergaard, tilpligtet i Henhold til befældte Lov at tilskøde ham fornævnte Ejendom mod, at han til Sagsøgte betaler 6534 Kr samt udsteder Panteobligation i Overensstemmelse med Lovens § 9 for 21 000 Kr.

Sagsøgte har paastaet sig frifundet.

Det er under Sagen uomtvistet, at det af Sagsøgeren tilbudte Vederlag for Ejendommen og den Maade, hvorpaa han har tilbudt at berigtige dette Vederlag, er overensstemmende med titnævnte Lovs Bestemmelser herom.

Sagsøgte har til Støtte for sin Frifindelspaastand hævdet, at Loven af 30 Juni 1919 er stridende mod Grundlovens § 80, 1 Stk, dels fordi den foreskriver Tvangsafstaaelse af Ejendom, uden at Almenvellet kræver det, hvorved Sagsøgte har henvist til, at Loven kun fager Sigte paa ca 300 tilbageværende Fæstegaarde, dels fordi de fastsatte Regler for Købesummens Beregning, Udredelse og Sikring m. v. ikke giver Ejerne og andre berettigede fuld Erstatning.

Heri kan der imidlertid ikke gives Sagsøgte Medhold.

I førstnævnte Henseende bemærkes, at der efter det Oplyste maa gaas ud fra, at Lovens Regler er bestemte ved, hvad Hensynet til Almenvellet kræver.

I sidstnævnte Henseende har Sagsøgte navnlig anført, at Bestemmelsen om Ansættelsen af Ejendommens Værdi i § 6, 1 Stk, i fornævnte Lov af 30 Juni 1919, jfr Lov 14 April 1920, hvorefter Værdien som Regel ikke kan sættes højere, end Vurderingen til Ejendomsskyld 1916 udviser, langtfra giver Ejeren fuld Erstatning. Sagsøgte hævder, at den paagældende Ejendoms Værdi i Handel og Vandel efter de foreliggende statistiske Oplysninger om Ejendomspriserne i Tiden efter Lovens Ikrafttræden har andraget over 70 000 Kr, ligesom han hævder, at saafremt Værdien skal fastsættes efter Ejendomsskyldvurdering, burde Ejendomsskylden af 1920, hvorefter den heromhandlede Fæstegaard blev ansat til 52 000 Kr, være lagt til Grund.

Foreløbig bemærkes, at Loven af 1920 ved at bestemme, at Ejendomsskylden af 1916 skal danne Grundlag for den højeste Værdiansættelse, ifølge Lovens Motiver kun har haft til Hensigt at fastslaa, hvad der har været Meningen med Udtrykket »sidste Vurdering til Ejendomsskyld« i Loven af 1919, der forudsattes hurtigere gennemført, end det blev Tilfældet.

Det maa nu antages, at Lovene af 1919 og 1920 ved at lægge Ejendomsskylden af 1916 til Grund som Maksimum for Erstatningen har tillagt Ejeren den Erstatning, som han grundlovmæssig kan fordre, idet efter Forholdets Natur Ejerenes Interesse i Fæstegaarden findes at maatte udregnes efter en Gennemsnitsværdi for et vist Aaremaal,

medens Ejeren ikke kan gøre Krav paa at faa Værdien fastsat efter øjeblikkelige Højkonjunkturer.

Da ikke heller de øvrige af Sagsøgte fremdragne Bestemmelser i Loven af 1919, derunder, at Ejeren ikke faar den fulde Købesum kontant udbetalt, men efter § 9 for en væsenlig Del af denne er pligtig at modtage en 4 pCt rentebærende Obligation, kan anses stridende mod Grundlovens § 80, vil Sagsøgerens Paastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgte at burde godtgøre Sagsøgeren med 1000 Kr.

R Nr 21/1921. Grosserer **Antoni Jensen** (Selv)

mod

Den danske Landmandsbank, Hypothek- og Vekselbank
(Bülów),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Ansvar for Misligholdelse af en med Appellanten truffet Aftale om Indkøb af tyske Mark for Appellanten.

Sø- og Handelsrettens Dom af 21 December 1920: Sagsøgte, Den danske Landmandsbank, Hypothek- og Vekselbank, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Grosserer Antoni Jensen, i denne Sag fri at være. Sagsøgeren bør betale Sagsøgte Sagens Omkostninger med 800 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Da Appellanten uden nogen rimelig Grund har indbragt Sagen for Højesteret, vil han være at anse med en Bøde til Statskassen af 200 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande.

Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Grosserer Antoni Jensen, til Indstævnte, Den danske Landmandsbank, Hypothek- og Vekselbank, med 400 Kroner. Til Statskassen bøder Appellanten 200 Kroner.

De idømte Sagsomkostninger at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Af sigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Midten af Oktober 1919 henvendte Sagsøgeren, Grosserer Antoni Jensen, der ventede at faa Brug for et større Beløb i tyske Mark, sig til Landmandsbankens Nørre Afdeling, med hvis Bestyrer han traf Aftale om, at Banken for hans Regning skulde købe 200 000 Rmk., hvis Kursen, der da var 17,50, kom ned i 16, og andre 200 000 Mark til Kurs 12, saaledes at disse Mark holdtes til hans Disposition til Levering efter Behov i Løbet af nogle Maaneder mod, at han straks indbetalte et Depositum af 25 pCt.

Under 20 Oktober tilskrev Sagsøgeren Bestyreren et Brev, hvori det først hed, at han bekræftede at have givet Ordre til Køb af 200 000 Rmk. til Kurs 16 eller lavere og 200 000 Mark til Kurs 12 eller lavere mod en kontant Indbetaling af 25 pCt af Paalydendet og Resten ved Leveringen indenfor et Tidsrum af 6 Maaneder. Han tilføjede, at han, da Fredsslutningen tilsyneladende trak i Langdrag, og da dette i Forbindelse med Urolighederne mod Øst kunde tænkes at bringe Markkursen yderligere ned, trak ovennævnte Limiteringer tilbage; han skulde i Stedet herfor give Ordre til Køb, naar han fandt Tidspunktet belejligt. Banken betragtede dette Brev som en Annullation af Aftalen. Nogle Dage efter sendte Antoni Jensen et Brev til samme Bestyrer, hvori det bl. a. hed, at han skulde gøre en Forretningsrejse til Tyskland, men hvis Markkursen under hans Fraværelse skulde komme ned i 10, anmodede han i Henhold til Brev af 20 s. M. om, at der maatte blive indkøbt 400 000 Mark for hans Regning mod en kontant Indbetaling af 10 000 Kr, der fulgte vedlagt i Check. Bestyreren lod Brevet og Checken ligge, til han efter Antoni Jensens Hjemkomst havde en Samtale med denne, under hvilken han henviste ham til Bankens Hovedsæde, hvor Antoni Jensen fik at vide, at Banken paa det paagældende Tidspunkt ikke ønskede at indgaa paa dette Markengagement. Antoni Jensen gjorde Indvendinger, og det endte med, at Banken under 24 November erklærede, at den afbrød Forbindelsen med ham, hvorefter Antoni Jensen under 25 s. M. i en ret ubehersket Skrivelse erklærede, at han selvfølgelig heller ikke ønskede noget fortsat Samarbejde med Banken.

Tiden gik nu indtil den 20 Februar 1920, da Jensen, efter at Markkursen var faldet, under Henvisning til sin Aftale med Banken gav Ordre til Indkøb af 400 000 Mark til Kurs 8. Denne Ordre efterkom Banken ikke.

Grosserer Jensen har derefter ved Stævning af 14 Oktober 1920 anlagt nærværende Sag mod Den danske Landmandsbank, hvorunder han principalt paastaar Banken tilpligtet at betale en Erstatning af 48 412 Kr 20 Øre med Renter og Omkostninger og subsidiært har nedlagt andre Paastande.

Den sagsøgte Bank har paastaet sig frifundet med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Sagsøgeren har under Sagen gjort gældende, at han har opfattet Samtalen med Bestyreren derhen, at der gaves ham et Løfte om en vis Kredit, saaledes at han efter at have indbetalt 25 pCt ikke skulde betale noget yderligere Indskud, selv om Markten faldt, men at han først skulde betale Restbeløbet, naar han efterhaanden hævede de indkøbte Mark, en Opfattelse, som han mener at have givet Udtryk i sin Skrivelse af 20 Oktober 1919.

Bankbestyreren i Landmandsbankens Nørre Afdeling har som Vidne forklaret, at den trufne Aftale ikke kunde opfattes som et Kredittilsagn — et saadant Tilsagn kunde Vidnet ikke give — men kun som et Tilsagn om Indkøb af Mark til en limiteret Kurs imod en Marginsindbetaling. Det var selvfølgelig Meningen, at Banken kunde kræve yderligere Indbetaling, hvis Kursen efter Indkøbet gik ned, og det var tillige en selvfølgelig Forudsætning som ved alle den Slags Tilsagn, at Banken, hvis den inden Købet ønskede at opsiges Tilsagnet, kunde gøre det.

Retten kan efter det Oplyste ikke antage, at Aftalen med Banken maatte forstaas som et Løfte, endsige som et uigenkaldeligt Løfte, om Kredit. Retten maa derhos betragte Sagsøgerens Brev af 20 Oktober som en Annullation af enhver Aftale. Retten maa endelig gaa ud fra, at selv om denne Annullation ikke var sket, maatte Banken være berettiget til at træde tilbage fra et Tilsagn af den omhandlede Art, naar dette skete, inden Kursen havde naaet det fastsatte Limitum. En saadan Tilbage-træden fra Bankens Side har i November 1919 fundet Sted, ligesom Jensen selv har hævet enhver Forbindelse med Banken uden at tage noget Forbehold med Hensyn til det omhandlede Tilsagn.

Af alt det Anførte følger, at det maa betragtes som ganske uhjemlet, naar Sagsøgeren lang Tid efter og paa et Tidspunkt, da Kursen var faldet, vil søge at indkræve en Erstatning hos Banken.

Banken maa derfor være at frifinde og Sagens Omkostninger at tillægge den med et Beløb, som findes at kunne bestemmes til 800 Kr.

Fredag den 20 Maj.

R Nr 276/1920. Tømrermester **L. P. Jensen** (Bruun)
mod

Malermester **Carl Petersen** (Møldrup),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Ret til i et Beløb, som han skylder Appellanten ifølge en Transport fra en Trediemand til denne, at fradrage et af ham som Kautionist for vedkommende Trediemand betalt Beløb.

Østre Landsrets Dom af 26 Oktober 1920: Malermester Carl Petersen bør til Tømrermester L. P. Jensen, Udesundby, betale 442 Kr med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 3 September 1920, til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Efter Dommens Afsigelse har Indstævnte betalt det ham idømte Beløb af 442 Kroner, og Appellantens Paastand for Højesteret gaar herefter alene ud paa, at der tilkendes ham 1500 Kroner med Renter.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den herefter foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde maa det billiges, at Indstævnte ikke er fundet pligtig at betale det nævnte Beløb af 1500 Kroner, og han vil saaledes efter sin derom nedlagte Paastand være at frifinde.

I Henseende til Sagens Omkostninger for Landsretten vil Dommen være at stadfæste. Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Malermester Carl Petersen, bør for Tiltale af Appellanten, Tømremester L. P. Jensen, i denne Sag fri at være. I Henseende til Sagens Omkostninger for Landsretten bør Landsrettens Dom ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten til Indstævnte med 400 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved et den 7 August 1918 af Muremester H. P. Bertelsen udstedt Dokument transporterede denne til Tømremester L. P. Jensen, Udesundby, 3517 Kr af det Bertelsen som Entreprenør ved Opførelse af en Villa hos Malermester Carl Petersen tilkommende Beløb, 5159 Kr, og ved et den 9 December s. A. udstedt Dokument gav Bertelsen Jensen, der leverede Tømrerarbejde til Bygningen, yderligere Transport paa et Bertelsen for Ekstraarbejde tilkommende Beløb, stort 425 Kr. Transporterne blev henholdsvis den 13 August 1918 og den 11 December s. A. forsynet med Paategning af Carl Petersen om at være anmeldte for ham.

Under Henvisning hertil har Tømremester Jensen under denne Sag søgt Petersen, der af det samlede Transportbeløb, 3942 Kr, har betalt Jensen 2000 Kr, til Betaling af Restbeløbet, 1942 Kr, hvoraf han fordrer Renter 5 pCt aarlig fra Stævningens Dato, den 3 September 1920.

Petersen procederer til Frifindelse mod Betaling af 442 Kr.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Petersen ved Købekontrakt af 15 Juni 1918 købte den Muremester Bertelsen da tilhørende Ejen-

dom, Matr Nr 12 e af Gjerlev By og Sogn, med et derpaa staaende ufuldført Hus, som Bertelsen samtidig forpligtede sig til at fuldføre, at Bertelsen den 11 Juni 1918 indgav Tilbud paa yderligere Arbejder ved Bygningen til Beløb 5159 Kr og den 29 November s. A. indgav Tilbud paa Ekstraarbejder til Beløb 425 Kr, hvilke Tilbud begge blev akcepteret af Petersen. Denne havde den 4 Juli s. A. givet Firmaet Hans R. Lange i Frederikssund skriftlig Indestaaelse for Betalingen af de Bygningsmaterialer, der indenfor en Sum af 1500 Kr blev bestilt af Bertelsen til Levering paa Petersens ovennævnte Ejendom, og efter at Materialierne er leveret, har Petersen i Januar 1919 betalt Firmaet Beløbet, 1500 Kr.

Efter Parternes Procedure er der alene forelagt Retten til Afgørelse det Spørgsmaal, om Petersen kan anses berettiget til overfor Jensen at fradrage de her omhandlede 1500 Kr, hvilket Jensen bestrider under Henvisning til, at Petersen, der kun var simpel Kautionist, ikke har været pligtig til at indfri sine Forpligtelser, før Beløbet forgæves var søgt inddrevet hos Bertelsen, og at det fra denne Indsigelse opstaaede Krav mod Bertelsen er senere end Transporterne og deres Anmeldelse for Petersen.

Der maa gives Petersen Medhold i, at hans Paategning paa de omhandlede Transporter i Forhold til ham ikke har haft anden Virkning end den, der vilde følge af disses Forkyndelse for ham ved en Stævningsmand, og at han ogsaa overfor Jensen maa kunne betragte Byggeforetagendet som en samlet Entreprise, uanset at Jensen har faaet Transport særlig paa de 2 ovennævnte bestemt betegnede Entreprisesummer.

Det maa derhos antages, at Petersen har haft Krav paa at være sikret imod at komme til at betale noget Beløb udover den samlede Byggesum, og at en mulig Risiko for Bertelsens Betalingsevne maa falde — ikke paa Petersen, men paa Jensen, der af de to alene var Bertelsens Kreditor. Fom Følge heraf vil Jensen ikke kunne protestere imod, at de 1500 Kr fradrages, thi enten er Bertelsen god for dette Beløb, i hvilket Fald det bliver uden virkelig Betydning for Jensen at faa Pengene hos Petersen, eller det Modsatte er Tilfældet, og i saa Fald har Indfrielsen af de 1500 Kr, som Petersen personlig hæftede for, været nødvendig for at fri ham for et til Beløbet svarende Tab. Endskønt det saaledes bliver uden Betydning for Afgørelsen, at Petersen kun har været simpel Kautionist for de 1500 Kr, skal det dog i denne Sammenhæng anføres, at der under Proceduren synes at være Enighed om, at Bertelsen i økonomisk Henseende staar saa svagt som vel muligt.

Efter det saaledes Anførte vil der være at give Dom overensstemmende med den af Petersen nedlagte Paastand.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Nr 30. Rederiet for S. S. »Langtind«, Firmaet S. Ugelstad & Co.
(Bülöw)

m o d

Firmaet **Laurits Andersen** (Steglich-Petersen),

betræffende Spørgsmaalet om Gyldigheden af en mellem Parterne indgaaet Overenskomst om Nedsættelse af den i et Certeparti stipulerede Fragt.

Ved Odense Købstads Fogedrets Dekret af 12 Juli 1919 blev foretaget Arrest i et Appellanten tilhørende, hos Mæglerfirmaet Friis & Sørensen, Odense, beroende Beløb, stort 12 500 Kr.

Odense Købstads Sorets Dom af 13 Januar 1920: Den forommeldte Arrestforretning kendes lovlig gjort og forfulgt. De Indstævnte, Rederiet for S/S »Langtind« af Christiania, Firmaet S. Ugelstad & Co., Brevik, Norge, bør til Citanterne, Firmaet Lauritz Andersen af Odense, betale 11 655 Kr med Renter heraf à 5 pCt p. a. fra 17 Juli 1919, til Betaling sker. Saa bør de og til Citanterne betale Arrestforretningens Omkostninger med 127 Kr 73 Øre samt denne Sags Omkostninger med 400 Kr, ligesom de bør taale, at der for nærværende Doms Beløb foretages Udlæg i det arresterede hos Mæglerfirmaet Friis & Sørensen af Odense beroende Fragtbetøb. Det Idømte at udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Østre Landsrets Dom af 27 Maj 1921: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Landsretten betaler Appellanten, Rederiet for S/S »Langtind« Firmaet S. Ugelstad & Co., til Appellindstævnte, Firmaet Lauritz Andersen, med 500 Kr. Det Idømte at udredes inden 3 Dage efter denne Doms Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold for Landsretten.

Højesterets Dom.

Den af det appellerende Rederi i første Instans nedlagte Paastand gik ud paa, at Arrestforretningen af 12 Juli 1919 ophævedes, og at Rederiet frifandtes, samt at der tilkendtes dette Erstatning for Tort, Skade og Kreditspilde. Denne Paastand har Rederiet gentaget for Landsretten og for Højesteret.

Efter de foreliggende, tildels efter den indankede Doms Afviselse tilvejebragte Oplysninger havde Rederiet, inden Skibet var kommet til Swansea, og paa et Tidspunkt, da Rederiet maatte vente, at Skibet ikke vilde komme i rette Tid, indledet Forhandlinger med Indstævnte, hvorunder Rederiet stillede Indstævnte i Udsigt, at det vilde nedsætte Fragten til 50 Kroner pr Ton.

Som Sagen herefter foreligger, kan det ikke komme Indstævnte til Skade, at han undlød at træffe Foranstaltning til Annullering af Certepartiet. Med disse Bemærkninger og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Rederiet for S/S »Langtind«, Firmaet S. Ugelstad & Co., Norge, til Indstævnte, Firmaet Lauritz Andersen, med 500 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Certeparti af 15 Maj 1919 forpligtede S/S »Langtind«s Rederi sig til pr nævnte Damper at føre en Ladning Kul fra Swansea i England til Firmaet Lauritz Andersen i Odense. I Certepartiet var Fragten fastsat til 55 Kr pr Ton; i dets § 17 hedder det: »Skulde Damperen ikke være klar til at laste 6 a. m. den 15 Juni 1919 eller — — — skal Befragteren have Valget af at annullere dette Certeparti; saadant Valg skal erklæres ved Modtagelse af Meddelelse om Lade-Beredskab.«

Da Rederiet var blevet klar over, at Damperen ikke naaede Swansea før den 15 Juni, telegraferede det den 16 Juni til Firmaet Heckscher & Søns Effit., der havde bragt Fragtkontrakten i Stand, saaledes: »Langtind andre Tilbud foreligger, iltelegrafer om Befragterne villig by Kr 50 for Ladning efter 15. Baaten formodentlig fremme Swansea idag.« Efter at Heckscher telefonisk havde indhentet Befragternes Samtykke til denne Ændring i Certepartiet, sendte Firmaet den 17 s. M. følgende Telegram til Rederiet: »Langtinds Befragter indforstaaet 50 Kr, cancelling ²¹/₆; iltelegrafer Indforstaaelse i Dag.« Saadan Indforstaaelse fremkom ikke, hvorimod Rederiet den 18 s. M. telegraferede og skrev til Heckscher, at da Baaden var ankommet til Swansea den 16 og straks havde paabegyndt Lastningen, stod Certepartiet ved Magt, idet der ikke var givet Notiits som i dets § 17 bestemt.

Da Rederiet vægrede sig ved at udlosse Lasten, forinden Fragten, beregnet efter 55 Kr pr Ton, var blevet erlagt, betalte Befragteren under Protest 128 207 Kr 75 Øre, nemlig 2331,1 Tons à 55 Kr, og gjorde den 12 Juli i Henhold til Plakat 30 November 1821 hos Rederiets her-værende Repræsentant, Mæglerfirmaet Friis & Sørensen i Odense, Arrest i et Rederiet tilhørende Beløb for 11 655 Kr, nemlig 5 × 2331,1 samt for Arrestens Omkostninger 127 Kr 73 Øre.

Under nærværende fra Odense Købstads Sørret hertil indankede Sag paastod i første Instans Appellindstævnte fornævnte Firma Lauritz Andersen den gjorde Arrest stadfæstet som lovlig gjort og forfulgt og Appellanten tilpligtet at betale 11 655 Kr med Renter heraf 5 pCt p. a. fra Stævningens Dato, den 17 Juli 1919, Arrestens Omkostninger med 127 Kr 73 Øre samt Sagens Omkostninger skadesløst; Firmaet paastod sig endvidere kendt berettiget til at gøre Udlæg i det arresterede Beløb for, hvad der blev tilkendt det under Sagen.

Appellanten procederede til Stadfæstelse med Tillæg af Sagens Omkostninger; men ved bemeldte Rets Dom af 13 Januar 1920 blev Appellindstævntes Paastand taget til Følge, saaledes at Sagens Omkostninger bestemtes til 400 Kr.

Her for Retten paastaar Appellanten Dommen forandret i Overensstemmelse med sin for Søretten nedlagte Paastand, medens Appellindstævnte procederer til Underrettsdommens Stadfæstelse.

Til Støtte for sin Paastand gør Appellanten gældende, at Rederiet ikke som af Heckscher den 17 Juni forlangt, har erklæret sig indforstaaet med Fragtnedsættelsen, at S/S »Langtind« allerede kom til Swansea den 16 Juni, erklærede sig lasteklar s. D. Kl 9½ Formiddag — hvilket er ubestridt — og altsaa var lasteklar, da Rederiet telegraferede til Heckscher, at den 15 Juni var en Søndag, og at Appellindstævnte ikke som bestemt i Certepartiets § 17 har taget Forbehold om Retten til at annullere Certepartiet, da Damperen erklærede sig klar til at paabegynde Lastningen.

Den første Indsigelse findes nu at være ganske betydningsløs, idet der, da Heckscher akcepterede Rederiets Tilbud i Telegram af 16 Juni, er kommet en Overenskomst i Stand, der ikke tiltrænger nogen senere »Indforstaaelse« fra Rederiets Side; ligeledes findes det uden Betydning, at Befragteren har undladt at tage Forbehold om Annullering ved Lastningens Begyndelse, idet den indgaaede Overenskomst gjorde det overflødig at træffe Foranstaltninger hertil.

Tilbage bliver alene Spørgsmaalet om, hvorvidt Overenskomsten om Fragtnedsættelsen er indgaaet under en urigtig, for Befragteren kendelig Forudsætning; dette Spørgsmaal findes at maatte besvares benægtende. Rederiet var efter Indholdet af dets Telegram til Heckscher af 16 Juni klar over (eller mente at være det), at Damperen ankom til Swansea s. D.; at den muligvis er ankommet dertil tidligere paa Dagen, end Rederiet gik ud fra, vil ikke kunne forandre Retsstillingen. Rederiet stod overfor den Vished, at Baaden kom for sent, og overfor den Mulighed, at Befragteren af den Grund vilde annullere Certepartiet; det tog derfor straks loyalt Initiativet til en Forhandling for at forhindre saadan Annullering med paafølgende Erstatningsansvar i Stedet for at afvente, om Befragteren vilde tage Forbehold; men naar saa er, kan Rederiet ikke paaberaabe sig Undladelse af at tage Forbehold, idet det jo netop var Overenskomstens Mening at forhindre et saadant Forbehold.

Herefter, og idet de øvrige Indsigelser ikke vil kunne forandre Resultatet, vil Underrettsdommen i det Hele være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Landsretten vil Appellanten have at godtgøre Appellindstævnte med 500 Kr.

R Nr 8/1921. Malersvend **Harald Sigfred Alexander Holm**
(Møldrup efter Ordre)

mod

Enke **Emma Nielsine Victoria Engstrøm, født Larsen**
(Ulf Hansen efter Ordre),

betræffende Underholdsbidrag.

Nykøbing Sj. og Dragsholm Birks Rets foreløbige Dom af 20 Februar 1920: Saafremt Sagsøgte, Malersvend Harald Sigfred Alexander Holm af Højby med sin Ed inden Retten bekræfter, at han ikke har haft Samleje med Sagsøgerinden, Enke Emma Nielsine Viktoria Engstrøm, født Larsen, af Frederiksberg før 1 Maj 1919, bør han for hendes Tiltale i denne Sag fri at være. Aflægger han derimod ikke saadan Ed, vil Sagsøgte være at dømme til at betale til Sagsøgerinden og det af hende den 7 Oktober 1919 fødte Barn, Tove Marie Larsen, de i Lov Nr 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 omhandlede Bidrag efter Øvrighedens Bestemmelse.

Samme Rets endelige Dom af 23 Juli 1920: Indstævnte, Malersvend Harald Sigfred Alexander Holm af Højby bør for Tiltale af Klagerinden, Enke Emma Nielsine Victoria Engstrøm, født Larsen, i denne Sag fri at være.

Østre Landsrets Dom af 29 Oktober 1920: Indstævnte, Malersvend Harald Sigfred Alexander Holm af Højby, bør til Appellantinden, Enke Emma Nielsine Victoria Engstrøm, f. Larsen, af Frederiksberg og det af hende den 7 Oktober 1919 fødte Barn, Tove Marie Larsen, betale de i Lov Nr 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 omhandlede Bidrag efter Øvrighedens Bestemmelse. Saa bør og Indstævnte til det Offentlige betale det Afgiftsbeløb, som vilde have været at erlægge af Appellantinden, saafremt Sagen ikke i Medfør af Retsafgiftslovens § 16 Nr 1 havde været afgiftsfri for Landsretten, samt i Salær til Overretssagfører O. Bay 150 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold for Landsretten.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I en den 24 Februar 1920 dateret Skrivelse har Retslægeraadet udtalt, at Barnet Tove Marie Larsen kan være avlet i Tiden fra noget før Midten af December 1918 til noget før Midten af Februar 1919.

Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste. De Parternes beskikkede Sagførere for Højesteret tilkommende Salærer bliver at udrede som nedenfor anført.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Appellanten, Malersvend Harald Sigfred Alexander Holm, til Højesteretssagfører Hansen 120 Kroner. Der tillægges derhos Højesteretssagfører Møldrup i Salær for Højesteret 120 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Det i Landsrettens Dom nævnte Afgiftsbeløb og Salærerne til Overretssagfører Bay og til Højesteretssagfører Hansen at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afgivelse.

Den foreløbige Underrettsdoms Præmisser er saalydende:

Under denne i Henhold til Stævning af 29 Januar 1920 rejste Sag paastaar Sagsøgerinden, Enke Emma Nielsine Viktoria Engstrøm, født Larsen, af Frederiksberg, Benzonsvej 40, Sagsøgte, Malersvend Harald Sigfred Alexander Holm af Nykøbing Sj., der er født den 19 December 1892 i Randers og forsørgelsesberettiget der, tilpligtet som Fader til det af hende udenfor Ægteskab avlede, den 7 Oktober 1919 fødte Barn, Tove Marie Larsen, at betale de i Lov Nr 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 omhandlede Bidrag efter Øvrighedens Bestemmelse.

Hun har hævdet at have haft Samleje med Sagsøgte første Gang den 29 December 1918, derefter Nytaarsmorgen 1919 og jævnlig i Januar Maaned 1919 og senere indtil Maj 1919.

Sagsøgte har hævdet første Gang at have haft Samleje med Sagsøgerinden i Marts 1919 og paastaar sig frifundet.

Hver af Parterne har derhos subsidiært paastaet Sagen afgjort ved sin Ed.

Erklæring fra Retslægeraadet er søgt, men ikke indgaaet. Klagerinden har imidlertid erklæret sig rede til at beedige, at hun i Tidsrummet fra 15 November 1918 til 1 Marts 1919 ikke har haft Samleje med nogen anden end Indklagede Holm, og indenfor disse Grænser maa Barnet være avlet.

Sigtelsen mod Sagsøgte findes vel noget bestyrket ved de fremlagte Breve fra Sagsøgte til Sagsøgerinden og de fremkomne Forklaringer om deres Forhold, men ikke tilstrækkeligt til at betage ham den efter D L 6—13—5 tilkommende Ret til at afgøre Sagen ved sin Ed.

I Overensstemmelse hermed bliver der i Medfør af Retsplejelovens § 308 at afsige foreløbig Dom som nedenfor anført. Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Den endelige Underrettsdoms Præmisser er saalydende:

Efter at Indstævnte i Henhold til den af herværende Ret den 20 Februar 1920 i Medfør af Retsplejelovens § 308 afsagte foreløbige Dom her i Retten den 23 Juli 1920 har beediget, at han ikke har haft Samleje med Klagerinden før 1 Marts 1919, kan hendes Paastand om, at Indstævnte tilpligtes at udrede Bidrag til Barselfærd og Underhold af hende og hendes den 7 Oktober 1919 fødte Barn, Tove Marie Larsen, ikke tages til Følge.

Sagens Omkostninger ophæves.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt den 23 Juli 1920 af Retten for Nykøbing Købstad, Sj. m. v.

For Landsretten har Parterne afgivet personlig Forklaring, ligesom Appellantindens Svigersøn, Malersvend Axel Petersen, har afgivet Forklaring som Vidne.

Efter det for Landsretten Oplyste, sammenholdt med, hvad der er oplyst for Underretten, findes det efter Omstændighederne tilstrækkeligt godtgjort, at Indstævnte har haft Samleje med Appellantinden paa et saadant Tidspunkt, at han kan være Fader til hendes den 7 Oktober 1919 fødte Barn, Tove Marie Larsen, og han vil derfor være at dømme til at betale de i Lov Nr 130 af 27 Maj 1908 omhandlede Bidrag efter Øvrighedens Bestemmelse; han vil derhos have at betale Sagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager og i Salær til den for Appellantinden beskikkede Sagfører, Overrettsagfører O. Bay, 150 Kr. I Overensstemmelse hermed vil den indankede Dom være at forandre.

Mandag den 23 Maj.

R Nr 257/1920. **Helsingør Kommunalbestyrelse** (Henriques)

mod

Københavns Magistrat (Trolle),

betræffende Spørgsmaalet om, hvorvidt Appellanten er berettiget til at kræve Erhvervsskat af nogle i København bosatte Medlemmer af Bestyrelsen for et Aktieselskab, der driver Virksomhed i Helsingør.

Østre Landsrets Dom af 25 Oktober 1920: Helsingør Kommunalbestyrelse bør til Københavns Magistrat betale 2094 Kr 16 Øre med Renter 5 pCt aarlig fra den 4 Juni 1920, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 300 Kr. Det Idømte at udredes inden 15

Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Bestemmelsen i Lov Nr 162 af 20 Marts 1918 § 1 om, at en Kommune har Ret til at kræve Erhvervsskat af den Indtægt, som en Person, der har skattepligtigt Ophold i en anden Kommune her i Landet, har som Medlem af Bestyrelsen for en i førstnævnte Kommune stedfindende Erhvervsvirksomhed, kan ikke forstaas som betingende denne Ret af, at Vedkommendes Virksomhed som Bestyrelsesmedlem finder Sted i selve Kommunen. Herefter vil Appellanten overensstemmende med sin Paastand være at frifinde.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Indstævnte at burde betale til Appellanten med 800 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Helsingør Kommunalbestyrelse, bør for Tiltale af Indstævnte, Københavns Magistrat, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter betaler Indstævnte til Appellanten med 800 Kroner.

De idømte Sagsomkostninger at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

For Skatteaaret 1918/19 har Helsingør Kommune paalignet Direktør Aage Rasmussen, Kommandør C. Carstensen og Direktør N. Høst, der alle har Bopæl i København, Erhvervsskat til Helsingørs Kommune i Overensstemmelse med Lov Nr 162 af 20 Marts 1918 § 1 i deres Egenskab af Medlemmer af Bestyrelsen for Aktieselskabet Helsingørs Jærnskibs- og Maskinbyggeri. Af den af dem herefter i Helsingør erlagte Erhvervsskat har de i deres Skat til Københavns Kommune faaet godtgjort ialt 2094 Kr 16 Øre, og dette Beløb med Renter 5 pCt aarlig fra Stævningens Dato den 4 Juni 1920, søger Københavns Magistrat sig nu tilkendt hos Helsingør Kommunalbestyrelse — der har paastaaet sig frifundet — idet Magistraten gør gældende, at det er med Urette, der er paalignet dem Erhvervsskat i Helsingør.

Det fremgaar af Sagen, at Aktieselskabet Helsingør Jærnskibs- og Maskinbyggeri driver hele sin Virksomhed i Helsingør, hvor Selskabet ogsaa er hjemmehørende og har sit Kontor. Bestyrelsesraadet, som ifølge Selskabets Love selv vedtager sin Forretningsorden, holder derimod sine Møder i København, hvor Selskabets Forbindelser for

en stor Del findes, og hvor de fleste af Bestyrelsens Medlemmer bor, og idette har fundet Sted i adskillige Aar. Ligeledes skal ifølge Selskabets Love Generalforsamlingen — paa hvilken Bestyrelsesraadet vælges — afholdes i København.

Twisten drejer sig nu om, hvorvidt de nævnte Bestyrelsesmedlemmer ifølge fornævnte Lovbestemmelse er pligtige at svare Erhvervs-skat i Helsingør af deres Indkomst som Medlemmer af Selskabets Bestyrelse, fordi Selskabets Virksomhed drives i Helsingør.

Der maa imidlertid gives Københavns Magistrat Medhold i, at det, efter de i den omhandlede Lovbestemmelse to Gange gentagne Udtryk om den i vedkommende Kommune derved erhvervede Indtægt, er en Betingelse for at paaligne Bestyrelsesmedlemmer Erhvervs-skat til en anden Kommune ikke blot, at Selskabets Erhvervsvirksomhed foregaar i samme, men ogsaa at den paagældendes Indtægt som Bestyrelses-medlem er erhvervet i denne Kommune. Da de her omhandlede Bestyrelsesmedlemmers Indtægt hovedsagentlig er erhvervet ved deres Virksomhed i København, og der intet nærmere er oplyst om Omfanget af deres Virksomhed i Helsingør, endsiige om denne sidste har svaret til den i Loven nævnte Mindsteindkomst af 3500 Kr, har Helsingør Kommune ikke haft Hjemmel til at oppebære den fornævnte Erhvervs-skat, som den derfor er pligtig at erstatte Københavns Kommune. Københavns Magistrats Paastand vil derfor være at tage til Følge og Sagens Omkostninger at tillægge samme med 300 Kr.

Tirsdag den 24 Maj.

R Nr 303/1920. Aktieselskabet **Københavns Frugtauktioner**
(Overretssagfører Engelhardt)

m o d

Handlende **Leon Jensen**, Bergen (Steglich-Petersen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ansvar for Tilsidesættelsen af sin Pligt til at varetage Indstævntes Interesser ved Salget af et Appellanten af Indstævnte til Bortsalg ved Auktion tilstillet Parti Appellanter.

Sø- og Handelsrettens Dom af 13 December 1920: Indstævnte, Direktør Rand bør for Tiltale af Sagsøgeren, Handlende Leon Jensen, Bergen, i denne Sag fri at være, og for hans Vedkommende ophæves Sagens Omkostninger. De Indstævnte, A/S Københavns Frugtauktioner, bør til Sagsøgeren betale Kr 8045,63 med Renter 5 pCt p. a. fra 26 September 1920, til Betaling sker, samt Sagens Omkostninger med 400 Kr. Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Døms Afgivelse. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom, der er afsagt af Sø- og Handelsretten, er paaanket af Aktieselskabet Københavns Frugtauktioner.

Selv om der gaas ud fra, at Køberne af de 350 Kasser Appelsiner har været berettiget til at annullere deres Køb, vil Dommen alligevel overensstemmende med Indstævntes Paastand være at stadfæste, forsaavidt den er paaanket, dog at det Indstævnte tilkendte Beløb efter Proceduren for Højesteret vil være at nedsætte med 61 Kroner 13 Øre. Det maa nemlig gaa ud over Selskabet, der i høj Grad har tilsidesat den Pligt, det havde til at varetage Indstævntes Interesser, at det under Sagen ikke behørigt er oplyst, hvordan Appelsinerne i Virkeligheden var, og hvilken Værdi de havde. Herved bemærkes, at Indstævnte efter Omstændighederne med Rette maa kunne protestere mod, at de ved Auktionen den 4 Marts opnaaede Priser tages i Betragtning.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Selskabet at burde betale til Indstævnte med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dombør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande, dog at det Indstævnte, Handlende Leon Jensen, Bergen, tilkendte Beløb nedsættes til 7984 Kroner 50 Øre. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Aktieselskabet Københavns Frugtauktioner, til Indstævnte med 500 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Februar Maaned 1920 tilstillede Sagsøgeren, Handlende Leon Jensen, Bergen, A/S Københavns Frugtauktioner, et Parti Appelsiner til Bortsalg ved Auktion. Den 19 Februar bortsolgtes en Del af Partiet, deriblandt 420 Kasser Orts, ved Auktion for 27 Kr pr Kasse, og i Telegram af samme Dato underrettede Frugtauktionerne Sagsøgeren om, at de 420 Kasser var solgt til den angivne Pris.

Den 20 Februar meddelte Frugtauktionerne imidlertid Sagsøgeren telegrafisk, at de den foregaaende Dag telegraferede Priser var betinget Købernes Akcept af Kasserne, da Partiet var i en meget daarlig Forfatning.

I Telegram af 21 Februar meddelte Sagsøgeren Frugtauktionerne, at han fandt Priserne meningsløse og paa ingen Maade tilsvarende Værdien, hvorhos Sagsøgeren i Skrivelse af samme Dato til Frugt-

auktionerne udtalte sin Beklagelse over de opnaaede lave Priser samt nægtede at anerkende, at Prisen som anført i Telegrammet af 20 Februar var betinget af Købernes Akcept, idet han gjorde gældende, at Køberne, naar Varen var købt paa Auktion, havde besigtiget den og dermed akcepteret den.

Den 22 Februar telegraferede Frugtauktionerne imidlertid til Sagsøgeren, at Køberne af de 420 Kasser havde annulleret, og at Frugtauktionerne paa Basis af Sagsøgerens Telegram havde akcepteret Annullationen.

I Skrivelse af 23 Februar til Sagsøgeren anførte Frugtauktionerne derhos, at Salget paa Grund af Partiets meget daarlige Forfatning var betinget af Købernes Akcept, at Køberne havde nægtet at modtage de omhandlede Appelsiner, samt at Frugtauktionerne paa Basis af Sagsøgerens Telegram havde akcepteret Refusionen.

I Begyndelsen af Marts Maaned ankom en Repræsentant for Sagsøgeren her til Byen og forhandlede med Frugtauktionerne om Salget. Sagsøgerens Repræsentant, der nægtede at anerkende, at Auktionskøbet med Rette var annulleret, forlangte i Skrivelse af 3 Marts endelig Afregning over de ved Auktionen indgaaede Beløb.

Frugtauktionerne lod dog den 4 Marts 350 Kasser af de den 19 Februar solgte 420 Kasser bortsælge ved Auktion, og Prisen, der da opnaaedes, androg 4 à 5 Kr pr Kasse, hvorefter Frugtauktionerne afregnede de 350 Kasser til de paa den sidste Auktion opnaaede Priser, medens 70 Kasser af de 420 Kasser afregnedes til den paa Auktionen den 19 Februar opnaaede Pris, 27 Kr pr Kasse, idet Frugtauktionerne efter deres Anbringende, da Køberen af de 70 Kasser havde taget Partiet hjem, havde nægtet at tage hans Reklamation med Hensyn til Partiets Tilstand til Følge.

Sagsøgeren protesterede mod denne Afregning og fordrede Afregning af alle 420 Kasser til 27 Kr pr Kasse.

Under nærværende Sag har Sagsøgeren gjort gældende, at Frugtauktionerne, der optraadte som Kommissionærer for Sagsøgeren, har savnet Ret til at godkende Annullationen af det stedfundne Auktionskøb, og paastaat saavel Frugtauktionerne ved Selskabets Direktør Rand som Direktør Rand personlig — idet Rand, der er autoriseret Auktionsmester og havde ledet Auktionerne, efter Sagsøgerens Mening burde have fastholdt, at Auktionskøbet var endeligt og bindende for Køberne — dømt til in solidum at betale Sagsøgeren Forskellen mellem Salgsprisen for de 350 Kasser paa Auktionen den 19 Februar, 9450 Kr, og det for disse Kasser afregnede Beløb, Kr 1404,37, altsaa Kr 8045,63. Af Beløbet paastaar Sagsøgeren sig tilkendt Renter 5 pCt p. a. fra Stævningens Dato, den 26 September 1920, til Betaling sker.

Begge de Indstævnte har paastaet sig frifundet.

Indstævnte, Direktør Rand, har særligt gjort gældende, at han som Auktionsmester ikke kan have noget personligt Ansvar for det Passerede, idet han i sin Egenskab af Auktionsmester intet har foretaget sig, der kunde indvirke paa det økonomiske Resultat af Auktionerne for Sagsøgerens Vedkommende.

Forsaavidt angaar det indstævnte Selskab er der derhos gjort gæl-

dende, at Selskabet, da de Prøver, der var forevist de Personer, der var Købere paa Auktionen den 19 Februar, viste sig at være bedre end Gennemsnittet af de paa Auktionen solgte 420 Kasser Appelsiner, var beføjet til at anerkende Berettigelsen af det fra Køberne af de 350 Kasser fremsatte Krav paa Annullationen, der blev fremsat, inden de paagældende Købere havde taget Kasserne hjem. Frugtauktionerne har derhos anbragt, at de efter Sagsøgerens ovenfor nævnte Telegram af 21 Februar maatte gaa ud fra, at Sagsøgeren var enig i, at Købet annulleredes. Efter Selskabets Formening har Sagsøgeren intet Tab lidt ved det Passerede, idet de paa Auktionen den 4 Marts opnaaede Priser er Udtryk for Appelsinernes virkelige Værdi.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at de af det indstævnte Selskab afholdte Auktioner ikke er offentlige, idet Adgangen til Auktionerne kun tilstedes Personer, der fra Selskabet har modtaget Adgangskort. I de Konditioner, i Henhold til hvilke Auktionerne afholdtes, findes følgende Bestemmelser:

- »VII. Køberen er pligtig til, naar Varen ikke betales ved Hammerslaget, Dagen efter Auktionen paa Selskabets Kontor at betale de ham tilslagne Varer plus Auktionsomkostninger mod Udlevering af Udleveringssedler.
- VIII. Varerne skal modtages i den Stand, i hvilken de forefindes; de henligger paa Pakhus paa Køberens Risiko, indtil de afhentes.
- IX. A/S Københavns Frugtauktioner forbeholder sig Ret til under Auktionen at acceptere eller refusere et Bud og til at tage et hvilket-somhelst Parti tilbage.«

Fra det indstævnte Selskabs Side er det nærmere anført, at der forinden Auktionen udtages Prøver af de Partier, der agtes bortsolgt, hvilke Prøver udstilles i et Pakhus i Frihavnen, medens selve Partierne bero paa Christianshavn. Eventuelle Købere har inden Auktionen Adgang til at besigtige Prøverne og har ligeledes Adgang til at gøre sig bekendt med Hovedpartierne, men faktisk benytter ingen sig af den sidstnævnte Adgang, hvorfor Købernes Besigtigelse indskrænker sig til de af Selskabet udtagne Prøver, der maa forudsættes at være rigtige Gennemsnitsprøver. Efter de Indstævntes Fremstilling havde den af deres Funktionærer, der udtog Prøver paa de omhandlede 420 Kasser Appelsiner til Auktionen den 19 Februar, af en Fejltagelse eller misforstaaet Tjenesteiver udtaget Prøver, der var bedre end Gennemsnittet af Partiet, og da Køberne maatte have Ret til at forudsætte, at de bortauktionerede Varer var prøvesvarende, har det indstævnte Selskab forment, at Købets Gyldighed, selv om der intet var anført derom i Konditionerne, maa være betinget af, at Prøverne er rigtigt udtaget.

Med Hensyn til det ovennævnte Telegram af 20 Februar, i hvilket Selskabet meddelte Sagsøgeren, at Købet var betinget af Købernes Akcept, har de Indstævnte nærmere anført, at Telegrammet afsendtes, fordi man da efter Partiets Beskaffenhed ikke var klar over, om Køberne var pligtige at modtage Partiet.

Det maa efter det Foreliggende anses for tilstrækkeligt oplyst, at

Køberne af de omhandlede 350 Kasser Appelsiner har reklameret med Hensyn til Appelsinernes Kvalitet, idet de gjorde gældende, at Appelsinerne ikke var prøvesvarende.

Der kan imidlertid ikke gives det indstævnte Selskab Medhold i, at det ved dets Telegram af 21*) Februar og den ligeledes ovenfor nævnte Skrivelse af 23 Februar har givet Sagsøgeren, hvis Interesse Selskabet skulde varetage, tilstrækkelig klar og nøjagtig Underretning om den foreliggende Situation, ligesom der ikke kan gives Selskabet Medhold i, at Sagsøgerens Telegram af 21 Februar, i hvilket han karakteriserede Priserne som meningsløse, kunde opfattes som Samtykke til en Annullation, hvorved bemærkes, at de Indstævnte, hvis de mente, at Appelsinerne var ringere, end Køberne burde forudsætte, ikke kunde forvente, at Appelsinerne ved senere Bortsalg kunde indbringe højere Priser. Det fremgaar derhos af Sagens Oplysninger, at det indstævnte Selskab først ved Skrivelse af 26 Februar har besvaret de Skrivelser, i hvilke Køberne krævede Købet annulleret, medens Sagsøgeren som ovenfor anført allerede i Skrivelse af 21 Februar havde protesteret mod, at Købet var betinget af Købernes Akcept, og at Selskabet som ligeledes anført allerede den 22 Februar telegrafisk meddelte Sagsøgeren, at Købernes Annullation var akcepteret.

Efter alt det Foreliggende findes det ikke, at det indstævnte Selskab, hvem efter Omstændighederne den hele Bevisbyrde maa paahvile, mod Sagsøgerens Benægtelse har bevist, at Selskabet har haft Føje til at samtykke i Annullationen af det stedfundne Auktionssalg, og Selskabet findes derefter at maatte være pligtigt at afregne med Sagsøgeren efter de paa Auktionen den 19 Februar opnaaede Priser, om hvilke det ogsaa uden Forbehold havde givet Sagsøgeren Meddelelse i Telegrammet af 19 Februar.

Herefter vil det indstævnte Selskab være at dømme efter Sagsøgerens Paastand.

Forsaavidt Sagen er anlagt mod Indstævnte, Direktør Rand personlig, maa der derimod gives denne Indstævnte Medhold i, at hans Stilling som Auktionsmester ikke kan paadrage ham personligt noget Ansvar for det Passerede, og han vil derfor være at frifinde.

Sagens Omkostninger findes det indstævnte Selskab at burde tilsvare Sagsøgeren med 400 Kr, medens Sagens Omkostninger for Indstævnte, Direktør Rands Vedkommende findes at burde ophæves.

---

*) Skal formentlig være 20.

Nr 62. **Danmarks Forsikringsanstalt, Aktieselskab (Liebe)**

m o d

Det gensidige Forsikringsselskab »Danmark« (Aagesen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Berettigelse til Benyttelse af Navnet Danmark i deres Firma.

Aarhus Bytings Dom af 8 Maj 1919: De Indstævnte, Danmarks Forsikringsanstalt, A/S, bør for Tiltale af Citanterne, Det gensidige Forsikringsselskab Danmark, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Vestre Landsrets Dom af 17 Maj 1920: De Appelindstævnte, Danmarks Forsikringsanstalt, A/S, bør være uberettiget til at benytte Navnet Danmark i deres Firma. Saa bør de og dels af deres Firma fjerne bemeldte Navn, hvor det af dem benyttes paa Policer m. m., dels lade foretage en dertil svarende Ændring i stedfundne Anmeldelser til Handelsregistret eller Aktieselskabsregistret. I Procesomkostninger for begge Retter betaler de Appelindstævnte til Appellanterne, Det gensidige Forsikringsselskab Danmark, 100 Kr. At efterkommes inden 4 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at Fristen for Fjernelsen af Navnet »Danmark« og for Ændringen i Anmeldelserne til Handelsregistret eller Aktieselskabsregistret regnes fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Danmarks Forsikringsanstalt, Aktieselskab, til Indstævnte, Det gensidige Forsikringsselskab Danmark, med 300 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Idet Appellanterne, Det gensidige Forsikringsselskab Danmark i København, der er stiftet i Aaret 1861, i 1906 indført i Københavns Handelsregister, og som siden dets Stiftelse har drevet Brandforsikring som Hovedvirksomhed, har anført, at deres Firma jævnlig forveksles med det, der føres af de Appelindstævnte, Danmarks Forsikringsanstalt, A/S, i Aarhus, som er stiftet i Aaret 1916, s. A. indført i Handelsregistret for Aarhus Købstad og bl. a. ligeledes driver Brandforsikring, har de under nærværende Sag i første Instans ved Aarhus Købstads ordinære Ret søgt de Appelindstævnte og nedlagt Paastand om, at de under Dagmulkt tilpligtes at fjerne Navnet Danmark fra alle de Steder, hvor det af dem benyttes, Policer, Reklamer, Tryksager, Skilte etc., fremdeles kendes uberettiget til i nogen Form at benytte Navnet i deres Firma samt tilpligtes overensstemmende hermed at foretage Ændring i stedfundne Anmeldelser af Firmaet til Handels- eller Aktieselskabsregistret.

Ved Underrettsdommen er de Appelindstævnte overensstemmende med deres derom nedlagte Paastand frifundet for Appellantens Tiltale, og Sagen er nu af disse indanket her for Retten, hvor de har gentaget deres i første Instans nedlagte Paastand.

De Appelindstævnte har ikke givet Møde for Landsretten.

Da de Appelindstævnte maa anses at have handlet i Strid med Bestemmelsen i Lov om Handelsregistre m. m. af 1 Marts 1889 § 10, 1 Stk, ved i deres Firma at optage det af Appellanterne forinden førte Navn Danmark, vil de være at kende uberettiget til at benytte dette i Firmaet, hvorhos de vil være at tilpligte dels at fjerne Navnet af deres Firma, hvor det af dem benyttes paa Policer m. m., dels at lade foretage en dertil svarende Ændring i stedfundne Anmeldelser af Firmaet til Handelsregistret eller Aktieselskabsregistret.

Processens Omkostninger for begge Retter findes de Appelindstævnte efter Omstændighederne at burde godtgøre Appellanterne med 100 Kr.

Stempelovertrædelse ses ikke at have fundet Sted.

Onsdag den 25 Maj.

R Nr 40/1921. Fru **Alexandra Helga Christensen**
(Aagesen efter Ordre)

mod

Politidirektøren i København og Politibetjent **Peter Rasmussen Thureby** (Trolle),

betræffende Spørgsmaalet om de Indstævntes Ansvar for Skade, tilføjet Andragerinden derved, at Indstævnte Rasmussen med en Motorvogn kørte ind i hendes Butiksrude.

⁴ Københavns Byrets Dom af 27 Oktober 1920: Politibetjent 236, Peter Rasmussen Thureby, bør 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse til Statskassen bøde 20 Kr, hvorhos han og Politidirektøren i København paa Københavns Politis Vegne En for Begge og Begge for En i Erstatning til Fru Alexandra Helga Christensen bør udrede 2825 Kr. Tiltalte bør derhos betale Sagens Omkostninger.

Østre Landsrets Dom af 13 December 1920: Appellanterne, Politidirektøren i København og Politibetjent Peter Rasmussen Thureby, bør for Tiltale af Indstævnte, Fru Alexandra Helga Christensen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for Landsretten ophæves. Intet Stempelforbehold for Landsretten.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Den i Byretsdommen givne faktiske Sagsfremstilling vil være at lægge til Grund ved Sagens Paadømmelse. Under Henvisning hertil vil Landsrettens Dom i Henhold til de i samme anførte Grunde efter de Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret ophæves. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Aagesen 120 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Byretsdommens Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag tiltales Politibetjent 236, Peter Rasmussen Thureby, som Fører af Politiets Automobil K. 8904 for den 5 Juli 1920 paa Hjørnet af Amagerbrogade og Øresundsvej med den nævnte Motorvogn at have kørt ind i en Butiksrude til en Fru Alexandra Helga Christensen tilhørende Legetøjsbutik, Øresundsvej Nr 1.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Tiltalte den paagældende Dags Formiddag Kl 9½ under Udrykning til en Ildløs med den nævnte Motorvogn med en Fart af ca 20 km i Timen har svinget fra Amagerbrogade ind i Øresundsvej, hvorunder Vognen, fordi Gaden paa Grund af en nylig foretaget Vanding var fedtet, skred og tærned imod Fortovskantstenen i højre Side af Øresundsvej, saaledes at han mistede Styringen, og Vognen kørte tværs over Gaden ind i den i Anklageskriftet nævnte Butiksrude, der knustes, hvorhos en Del i Butiken udstillede Varer ødelagdes, og Fru Christensen, der opholdt sig i det bag Butiken værende Køkken, hvorfra hun hørte den ved Paakørslen fremkaldte Støj samt et Skrig fra en anden Kvinde, der opholdt sig i et

andet til Butiken tilstødende Lokale, paadrog sig et alvorligt Nervechock.

Da det efter det Foreliggende skønnes, at Tiltalte ikke har udvist den Agtpaagivenhed og Omhu, der udkræves ved Benyttelse af Motor-køretøjer, ved ikke i Svinget at have taget tilbørligt Hensyn til det fedtede Føre, vil han være at anse efter Lov 20 Marts 1918 § 24 med en Statskassen tilfaldende Bøde, der efter Omstændighederne findes at burde fastsættes til 20 Kr.

Skadelidte, fornævnte Fru Christensen, der under Sagen har opgjort sit Erstatningskrav til 4000 Kr, hvoraf der er truffet forligsmæssig Ordning med Hensyn til Betalingen af 1175 Kr, har nedlagt Paastand paa yderligere hos Tiltalte og Automobilets Ejer, Københavns Politi ved Politidirektøren i København, at faa tilkendt 2825 Kr som Erstatning for den hende som Følge af Nervechocket paaførte Invaliditet.

Fra Tiltalte og Københavns Politis Side er det gjort gældende, at Skadelidtes Tilstand, der i Forvejen var en Del svækket og nervøs, maa anses som en saa indirekte Følge af det Passerede, at den ikke kan tilregnes dem.

Heri vil der dog ikke kunne gives de Erstatningspligtige Medhold, og da det paastaaede Erstatningsbeløb findes at være passende, vil Tiltalte in solidum med Politidirektøren i København paa Københavns Politis Vegne have at udrede i Erstatning til Fru Christensen 2825 Kr.

Tiltalte vil derhos have at betale Sagens Omkostninger.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt af Københavns Byrets 2den Afdeling for Politisager.

Appellanten, Politidirektionen i København, har paa egne og Politibetjent Thurebys Vegne paastaaet Dommen ændret, forsaavidt den har tillagt Indstævnte, Fru Alexandra Helga Christensen, Erstatning hos dem.

Da den indtraadte Forringelse af Indstævntes Helbredstilstand maa anses som en uberegnelig Følge af den skete Paakørsel af Ruden i hendes Butik, vil Appellanterne ikke kunne tilpligtes at udrede Erstatning til hende i den nævnte Anledning, hvorfor de vil være at friinde for Indstævntes Tiltale.

Sagens Omkostninger vil efter Omstændighederne være at op-hæve.

R Nr 129/1921.

Rigsadvokaten

m o d

Anton Frederik Schou (Forsv.: Møldrup),

der tiltales for Vold mod sagesløs Person, subsidiært for Overtrædelse af Straffelovens § 203.

Vestre Landsrets Dom af 18 Marts 1921: Tiltalte Anton Frederik Schou bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder samt betale Sagens Omkostninger og derunder i Salær til de for ham under Forundersøgelsen og for Landsretten beskikkede Forsvarere, Sagfører Ejlersen og Overretssagfører Sørensen, henholdsvis 20 Kr og 60 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paa-ankeet dels af Tiltalte, der gør gældende, at den ham idømte Straf er alt for haard, dels af det Offentlige til Skærpelse af Straffen.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Anton Frederik Schou til Højesteretssagfører Møldrup 50 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under nærværende Sag er Anton Frederik Schou, der er født den 29 September 1896 og, foruden at han 2 Gange har vedtaget Bøder for Gadeuorden, ved Højesteretsdom af 10 Maj 1917 er anset med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 2 Maaneder efter midlertidig Lov af 1 April 1911 § 1, 2 Stk, sat under Tiltale til at lide Straf, principalt for Vold mod sagesløs Person i Medfør af midlertidig Lov om nogle Ændringer i Straffelovgivningen af 1 April 1911 § 1, 2 Stk, 3 Pkt, subsidiært for Vold mod Person i Medfør af Straffelovens § 203, idet han den 29 August 1920 Kl ca 10 Aften udenfor H. Kjærgaards Beværtning i Holstebro har tildelt Portør ved de danske Statsbaner Jens Christian Jensen af Holstebro et Slag i Ansigtet med en Flaske, saaledes at der over hans højre Øje fremkom et ca 1 Tomme langt, skarpt afgrænset, blødende Saar, der naaede helt ind til selve Pandebenet, og omkring hvilket der opstod nogen Hævelse.

Ved Sagens Oplysninger, derunder Tiltaltes Tilstaaelse, er det godtgjort, at han ved den paagældende Lejlighed har bibragt Overfaldne den fornævnte Læsion.

Læsionen medførte stærke Hovedsmerter og efterlod et Ar over højre Øje, men har løvrigt ikke medført Mên for Overfaldne.

Tiltaltes Forklaring gaar forøvrigt ud paa, at han sammen med et Selskab, hvortil ogsaa Overfaldne hørte, havde været inde i H. Kjærgaards Beværtning i Holstebro, og at Overfaldne her havde »vendt Haand« med en Anden af Selskabet, men at Tiltalte og Overfaldne ikke inde i Beværtningen havde talt sammen ud over, at Overfaldne kom med en Indvending, da Tiltalte ved Bortgangen fra Beværtningen vilde hente en af Selskabet ud til et ventende Automobil.

Efter Tiltaltes videre Forklaring slog Overfaldne sig udenfor Beværtningen i sine Hænder og pralede af sin Styrke, ligesom han fulgte efter Tiltalte, og herved vil Tiltalte have faaet det Indtryk, at Overfaldne vilde slaa, hvis han ikke kom ham i Forkøbet, hvorfor han tog en Flaske op af Lommen og slog Overfaldne med den i Ansigtet.

Ved de under Sagen afgivne Vidneforklaringer maa det imidlertid anses godtgjort, at Overfaldne ikke udenfor Beværtningen har udvist noget Forhold, der kunde give Tiltalte rimelig Anledning til den af ham udøvede Vold, og han vil følgelig for det af ham udviste Forhold være at anse efter midlertidig Lov 1 April 1911 § 1, 2 Stk, med en Straf, der efter Omstændighederne findes passende at kunne bestemmes til Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder.

R' Nr 82/1921.

Rigsadvokaten

m o d

Søren Christensen Sørensen (Forsv.: Graae),

der tiltales for Mened.

Vestre Landsrets Dom af 18 Februar 1921: Tiltalte Søren Christensen Sørensen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 2 Aar. Saa udreder han og Sagens Omkostninger og derunder i Vederlag til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører Jørgensen, 60 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paa-
anket dels af Tiltalte under Henvisning til Bestemmelsen i Rets-

---

Færdig fra Trykkeriet den 15 Juni 1921.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 18.

Onsdag den 25 Maj.

plejelovens § 944 Nr 1, 2 og 3, dels af det Offentlige til Skærpelse af Straffen.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Søren Christensen Sørensen til Højesteretssagfører Graae 60 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under nærværende Sag tiltales Portør Søren Christensen Sørensen, der er født den 9 Oktober 1894, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, for Mened (Straffelovens § 150), idet han sigtes for den 24 Juli 1919 inden Randers Politiret i Strid med Sandheden og mod bedre Vidende med sin Ed at have bekræftet ikke at have plejet Samleje med Ugift Karen Karoline Marie Andreasen, da af Ondløse, i Tiden fra 25 Maj 1918 til 25 Juli 1918.

Efter at Tiltalte ved en den 26 Juni 1919 i Randers Købstads Politiret afsagt Dom var blevet tilpligtet, saafremt han ikke edelig bekræftede ikke at have plejet Samleje med Ugift Karen Karoline Marie Andreasen af Ondløse i det ovennævnte Tidsrum, sammen med en Trediemand at betale Bidrag til bemeldte Fruentimmer og et af hende den 1 April 1919 født Barn, Mathilde Augusta Dagmar Andreasen, aflagde han den 24 Juli s. A. i fornævnte Ret den i Dommen ommeldte Ed. Efter at der derpaa af Barnemoderen var rettet Sigtelse mod ham for at have aflagt falsk Ed, har Tiltalte under den derpaa rejste Undersøgelse paa nærmere Forehold erkendt at have haft Samleje med hende bl. a. den 7 og 11 Juli 1918, altsaa indenfor det i Politiretsdommen fastsatte Tidsrum, og at den af ham aflagte Ed saaledes er urigtig, men han har hævdet, at han ved Edens Aflæggelse har været i god

Tro, idet han stod i den Formening, at han [først] havde haft Samleje med Barnemoderen i September Maaned 1918. Hertil vil der imidlertid ikke kunne tages Hensyn, idet det tværtimod efter samtlige Oplysninger ikke vil kunne betvivles, at Tiltalte ved Edens Aflæggelse har været sig dennes Urigtighed bevidst og har handlet i den Hensigt at fri sig for at svare Bidrag efter oftnævnte Dom.

Han vil derfor være at anse efter Straffelovens § 150 med en Straf, der findes efter Omstændighederne passende at kunne bestemmes til Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

Torsdag den 26 Maj.

R Nr 95/1921.

Rigsadvokaten

mod

Kristian Frederik Vilhelm Pedersen (Forsv.: Stein),

der tiltales for Bedrageri.

Østre Landsrets Dom af 25 Februar 1921: Tiltalte Kristian Frederik Vilhelm Pedersen bør straffes med simpelt Fængsel i 8 Dage og betale Sagens Omkostninger, derunder 50 Kr i Salær til Overretssagfører Wolff. Saa betaler han og i Erstatning til A/S De forenede Bryggerier 703 Kr 08 Øre. Den idømte Erstatning at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paa-ankeet dels af Tiltalte, der gør gældende, at han er uskyldig i det Forhold, for hvilket han er dømt, dels af det Offentlige til Skærpelse af Straffen.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde maa det billiges, at Tiltalte er anset efter Straffelovens § 257, men Straffen findes at burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 1 Maaned.

I Henseende til den Tiltalte idømte Erstatning og Sagens Omkostninger vil Dommen være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Kristian Frederik Vilhelm Pedersen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 1 Maaned. I Henseende til den idømte Erstatning og Sagens Omkostninger bør Landsret-

tens Dom ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Stein 60 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne ved Frederiksberg Birks Ret forberedte Sag tiltales Kristian Frederik Vilhelm Pedersen til Straf for Bedrageri eller svigagtigt Forhold ved den 14 September 1920 af A/S De forenede Bryggerier at have modtaget og beholdt som Betaling for leveret Kokssmuld 781 Kr 20 Øre i Stedet for 78 Kr 12 Øre, uagtet han maatte være klar over, at det skyldtes en Fejlregning fra Bryggeriets Side, at det førstnævnte Beløb var udbetalt ham.

Tiltalte er født 20 Februar 1874 og tidligere anset ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 21 Marts 1905 efter Værnepligtsloven af 6 Marts 1869 § 13, 2 Stk, med Fængsel paa Vand og Brød i 3 × 5 Dage.

Tiltalte, der maa antages ikke tidligere at have forhandlet Kul eller Koks, havde i September f. A. faaet Tilladelse til at udgrave og sælge Kokssmuld fra en tidligere Kulplads paa Søndre Boulevard, der nu skulde bebygges. Den 13 s. M. traf han med Maskinmester Rasmussen ved Krone-Øl Bryggeriet, Vodroffsvej 25, Aftale om, at Bryggeriet skulde afkøbe ham Kokssmuld for en Pris af 45 Kr pr Ton, og den følgende Dag leverede Tiltalte først i 2 Læs 834 — 902 kg Smuld. Da Tiltalte erklærede ikke selv at kunne skrive Regning for den ham tilkommende Betaling, udfærdigede Rasmussen Regningen, paa hvilken han ved en Fejltagelse opgjorde Betalingen for de 2 Læs til 781 Kr 20 Øre i Stedet for 78 Kr 12 Øre. Efter at Regningen var efterregnet og forsynet med Attestation herom af en anden af Bryggeriets Funktionærer, fik Tiltalte Regningsbeløbet udbetalt. Senere samme Dag leverede Tiltalte endnu 2 Læs Kokssmuld af samlet Vægt 1719 kg, for hvilke han samme Dag fik betalt den aftalte Pris af 45 Kr pr Ton eller ialt 77 Kr 35 Øre, og den 15 s. M. leverede han et Læs paa 1321 kg, hvorfor han samme Dag fik betalt 59 Kr 45 Øre. Tiltalte gjorde ingen Bemærkning om, at han for de første 2 Læs fik mere, end han havde Krav paa, ligesom han ikke ved Modtagelsen af Betalingen for de senere leverede 3 Læs gjorde Indsigelse om, at der maatte tilkomme ham mere for disse.

Tiltalte, der i Løbet af de følgende Dage efter Modtagelsen af Betalingen for Kokssmuldet svirede alle Pengene op, har gjort gældende, at han ikke tænkte sig, at der laa en Fejlregning til Grund for Opgørelsen af hans Tilgodehavende, og at han iøvrigt ikke nærmere agtede paa, hvor stort et Beløb han fik udbetalt.

Medens det efter Omstændighederne ikke tør statueres, at Tiltalte har gjort sig skyldig i bedragerligt Forhold ved Modtagelsen af det fejlagtigt beregnede Beløb for de første 2 Læs, findes det ikke at kunne

betvivles, at han, efter at han senere samme Dag for 2 Læs af omtrent samme Størrelse havde modtaget kun ca $\frac{1}{10}$ af Betalingen for de første 2 Læs, maa have faaet Forstaaelsen af, at der laa en Fejltagelse til Grund for Udbetalingen af hans Tilgodehavende for disse, og Tiltalte findes ved derefter at forbruge de ham saaledes fejlagtigt udbetalte Penge at have paadraget sig Strafansvar efter Straffelovens § 257. Den af ham forskyldte Straf findes at burde bestemmes til simpelt Fængsel i 8 Dage, hvorhos Tiltalte vil have at betale Sagens Omkostninger, derunder 50 Kr i Salær til den for ham ved Landsretten beskikkede Forsvarer.

Efter derom nedlagt Paastand vil Tiltalte have at betale 703 Kr 08 Øre i Erstatning til A/S De forenede Bryggerier.

R Nr 65/1921.

Rigsadvokaten
m o d

Laura Vilhelmine Elisabeth Andersen, Hansens fraskilte Hustru,
og **Lars Hansen** (Forsv.: Trolle),

der tiltales: Førstnævnte for Tyveri, Sidstnævnte for Tyveri eller Hæleri.

Østre Landsrets Dom af 22 Januar 1921: Tiltalte Laura Vilhelmine Elisabeth Andersen, Hansens fraskilte Hustru, bør for Anklagemyndighedens Tiltale i denne Sag fri at være. Tiltalte Lars Hansen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage. I Salær til Overretssagfører Siesby betaler Tiltalte Hansen 60 Kr, og i Salær til Overretssagfører A. Henriques betaler det Offentlige ligeledes 60 Kr. Af Sagens øvrige Omkostninger betaler Tiltalte Hansen Halvdelen og det Offentlige den anden Halvdæl. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af det Offentlige, for Tiltalte Lars Hansens Vedkommende under Henvisning til Bestemmelsen i Retsplejelovens § 944 Nr 2, for Tiltalte Laura Andersens Vedkommende under Henvisning til Bestemmelsen i nævnte Lovs § 944 Nr 3, dels af Tiltalte Hansen, der gør gældende, at han er dømt med Urette.

I Henhold til de i Dømmen anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden for Tiltalte Lars Hansen findes at burde forlænges til 120 Dage.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande,
dog at Straffetiden for Lars Hansen bestem-

mes til 120 Dage. I Salær for Højesteret betaler nævnte Tiltalte til Højesteretssagfører Trolle 60 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under nærværende ved Retten for Ringsted Købstad og Herred samt Skjoldnæsholm og Svenstrup Birker forberedte Sag tiltales i Henhold til Anklageskrift af 24 November f. A. Laura Vilhelmine Elisabeth Andersen, Hansens fraskilte Hustru, og Lars Hansen til Straf, Førstnævnte for Tyveri den 27 eller 28 September f. A. af en til 75 Kr vurderet Cykel, tilhørende Arbejdsmand Chr. Rasmussen, Kværkeby Bjærg, og Sidstnævnte for Tyveri eller Hæleri med Hensyn til nævnte Cykel.

Tiltalte Andersen er født den 12 December 1886 og ikke forhen straffet, og Tiltalte Hansen er født den 14 August 1868 og anset: ved Stevns-Fakse Herrerets Ekstrarets Dom af 3 December 1889 efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Dage, ved Rønne Købstads Ekstrarets Dom af 1 August 1894 efter Straffelovens § 251 med lige Fængsel i 5 Dage, ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 15 Juli 1905 efter Straffelovens § 228 med lige Fængsel i 4 Gange 5 Dage, og ved samme Rets Dom af 7 November 1908 efter Straffelovens § 230 I, jfr midlertidig Straffelov af 1 April 1905 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage.

Tiltalte Hansen har oprindeligt saavel overfor Politiet som inden Retten tilstaaet, at han en Aften ved 10 Tiden i Slutningen af September f. A. har taget den ovennævnte Cykel fra et uafaalet Skur ved Bestjaalnes Bopæl, men har samtidig gjort gældende, at det var hans Mening kun at laane Cyklen til Brug paa en Rejse til København for derefter at bringe den tilbage igen til Ejeren. Denne Tiltalte, der inden den 8 Oktober f. A. blev rettet Sigtelse mod ham for Tyveri af Cyklen, havde oplakeret denne og forsynet den med andet Mærke, andre Haandtag og et andet Dæk, tilstod derhos i et den 11 s. M. afholdt Forhør, at han efter at have taget Cyklen bestemte sig til at tilegne sig den. Tiltalte Andersen, der samlevede med ham, indfandt sig imidlertid den 28 s. M. paa Politikontoret i Ringsted og fortalte, at det var hende, der havde »laant« Cyklen og bragt den til deres fælles Hjem, samt at det efter Brugen havde været deres Agt at bringe Cyklen tilbage, hvilken Forklaring hun efter sit eget Anbringende afgav efter Samraad med Tiltalte Hansen, og fordi hun havde hørt, at Sidstnævnte ikke kunde vente at faa en betinget Dom. Tiltalte Hansen tilbagekaldte herefter sin tidligere afgivne Tilstaaelse, og under den fortsatte Undersøgelse fastholdt de begge, at det var Tiltalte Andersen, der havde sat sig i Besiddelse af Cyklen, hvorhos Tiltalte Hansen erklærede, at det intet Øjeblik havde været hans Tanke at beholde den.

Da det efter det Foreliggende og særlig under Hensyn til, hvad der er oplyst om Tiltalte Andersens Forhold efter Cyklens Borttagelse,

ikke kan betvivles, at hun kun under Paavirkning af Tiltalte Hansen og af Hensyn til den højere Straf, som denne efter hendes Formening paa Grund af sin Fortid kunde vente, har søgt at paatage sig selv Skylden for Borttagelsen, vil den af hende afgivne Tilstaaelse ikke kunne lægges til Grund ved Sagens Paakendelse, medens Tiltalte Hansens oprindelig afgivne Tilstaaelse om at have taget Cyklen findes saaledes bestyrket, at han maa anses for Gerningsmanden. Naar endvidere henses til, at han ved Oplakering af Cyklen og Ombytning af forskellige af dens Dele har forandret dens Udseende og vanskeliggjort Genkendelsen, samt til forskellige af de Tiltalte afgivne, ganske uantagelige og tildels indbyrdes modstridende Forklaringer, findes det tilstrækkelig godtgjort, at Besiddelsestagelsen er sket i tyvagtig Hensigt, hvorfor Tiltalte Hansen vil være at anse for Tyveri. For Tiltalte Andersens Vedkommende findes der derimod ikke at foreligge tilstrækkeligt Grundlag for at anse hende skyldig i noget strafbart Forhold, hvorfor hun vil være at frifinde.

I Henhold til det Anførte vil Tiltalte Hansen være at anse efter Straffelovens § 228, jfr midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13, efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage.

R Nr 33/1921. **Arbejdernes Byggeforening**, stiftet af **Burmeister & Wains** Arbejdere (Bruun)

mod

Finansministeriet (d. kst. Kammeradvokat),

betræffende Spørgsmaalet om, hvorvidt Bestemmelserne om Stempelbegunstigelse i § 4 i Lov Nr 178 af 31 Marts 1917 er anvendelige paa en Købekontrakt med Skøde vedrørende et af Appellanten købt Areal.

Østre Landsrets Dom af 30 December 1920: De Sagsøgte, Finansministeriet, bør for Tiltale af Sagsøgerne, Arbejdernes Byggeforening, stiftet af Burmeister & Wains Arbejdere, i denne Sag fri at være. I Salær til den konstituerede Kammeradvokat betaler Sagsøgerne 300 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste. Appellanten vil derhos have at betale i Salær til den konstituerede Kammeradvokat 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Appellanten, Ar-

bejdernes Byggeforening, stiftet af Burmeister & Wains Arbejdere, til den konstituerede Kammeradvokat 300 Kroner.

De idømte Salærer at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Købekontrakt af 10 Oktober 1918 købte Arbejdernes Byggeforening, stiftet af Burmeister & Wains Arbejdere, et ikke udstykket Areal — senere matrikuleret som Nr 1001 af Sundbyvester samt Matr Nr 7 h af Sundbyvester. Efter at Købekontrakten med paategnet Skøde af 16 April 1919 var indleveret til Tinglæsning i Hof- og Stadsrettens Brevskriverkontor, indsendte dette Dokumentet til Skattedepartementet af Hensyn til Stempelberegningen, og Departementet resolverede derefter under 11 Oktober 1920, at Kontrakten, der var stemplet til Takst 1 Kr, var antaget til at stemples yderligere til Takst 6900 Kr 20 Øre og 25 Øre i Kendelse til Amtsforvalteren, hvilket Beløb Foreningen for at faa Dokumenterne ekspederet fra Tinglæsning, betalte under Reservation. I Henhold til den saaledes truffene Afgørelse er der derpaa senere i Tinglæsningsafgift afkrævet Foreningen 2765 Kr 10 Øre.

Da Foreningen anser den nævnte Afgørelse for urigtig, har den under nærværende Sag paastaaet Finansministeriet dømt til at tilbagebetale sig det ovennævnte i Stempel- og Tinglæsningsafgift for meget betalte Beløb af ialt 9665 Kr 55 Øre med Renter heraf 5 pCt p. a. af 6900 Kr 45 Øre fra den 16 Oktober 1920 og af 2765 Kr 10 Øre fra den 3 November 1920. Finansministeriet procederer til Frifindelse.

Til Støtte for sin Paastand har Sagsøgerne paaberaabt sig, at der i Anledning af et af dem til Finansministeriet indgivet Andragende om i Henhold til Lov Nr 178 af 31 Marts 1917 at erholde et Laan af Statslaanefonden mod 2den Prioritets Panteret i 25 Huse, der var under Opførelse paa Ejendommen Matr Nr 4712, en Parcel af Foreningens Grund ved Lyngbyvej, Matr Nr 2930 i Udenbyes Klædebo Kvarter her i Byen, ved Finansministeriets Resolution af 20 November 1917 er tilstaaet Sagsøgerne et Laan i Henhold til nævnte Lov, og at de derfor i Medfør af Lovens § 4 har Krav paa at nøjes med at stemple de ovennævnte Dokumenter til Takst 1 Kr og paa at være fritaget for at betale Tinglæsningsafgift. De Sagsøgte anfører herimod, at Lovens § 4 ikke kan gælde Overdragelsedokumenter vedrørende andre Ejendomme end dem, i hvilke der er tilstaaet Foreningen Laan af Statslaanefonden, medens det her netop drejer sig om en anden af Foreningen indkøbt Ejendom.

Det fremgaar af Proceduren, at Sagsøgerne har udnyttet det dem i Henhold til Lov 1917 tilstaaede Laan til Opførelse af Arbejderboliger paa den af dem oprindelig erhvervede Ejendom ved Lyngbyvejen, og at de derefter uden i saa Henseende at have erholdt Laan af Statslaanefonden har købt den ovennævnte Grund paa Amager, hvor de angiver

at have til Hensigt i en nærmere Fremtid yderligere at opføre Arbejderboliger.

Da der maa gives Finansministeriet Medhold i, at de i Lovens § 4, 1 Stk, nævnte Begunstigelser med Hensyn til Stempel- og Tinglæsningsafgifter kun angaar Overdragelsesdokumenter vedrørende de Ejendomme, hvori der er tilstaaet Laan af Statslaanefonden, vil de Sagsøgte være at frifinde.

I Sagsomkostninger vil Sagsøgerne derhos have at betale 300 Kr som Salær til den konstituerede Kammeradvokat.

Fredag den 27 Maj.

R Nr 296/1920. Hotelejerne **Larsen og Gyldenhøj**
(Steglich-Petersen)

mod

Fisker **Martin Svendsen** (Stein),

betræffende Indstævntes Ret til Færdsel paa en over Appellanternes Ejendom førende Sti.

Kronborg Vestre Birks Dom af 27 April 1920: De Sagsøgte, Hotelejerne Larsen og Gyldenhøj, Gilleleje, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Fisker Martin Svendsen, Gilleleje, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgeren med 60 Kr til de Sagsøgte inden 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Østre Landsrets Dom af 29 Oktober 1920: De Indstævnte, Hotelejer Larsen af Frederiksberg og Hotelejer Gyldenhøj af Snekkersten, bør En for Begge og Begge for En fjerne den ovennævnte Laage og anerkende Appellanten, Fisker Martin Svendsen af Gilleleje, som Ejer af Matr Nr 3 em af Gilleleje som berettiget til at benytte den ovenomhandlede Sti som Gang- og Trillesti til Gilleleje Havn. Sagens Omkostninger for begge Retter betaler de Indstævnte, En for Begge og Begge for En, til Appellanten med 200 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Efter Proceduren for Højesteret maa der gaas ud fra, at R. W. Mentz, skønt han, som nævnt i den indankede Dom, allerede i 1884 havde solgt Matr Nr 3 a af Gilleleje til F. N. Hansen, har været berettiget til at indrømme Fisker Valdemar Hansen en saadan Ret som den omtvistede. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde, hvorved dog

endnu bemærkes, at der til at erhverve saadan Ret som den omspurgte ved Hævd ikke kan kræves mere end Hævdsudøvelse i 20 Aar, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanterne at burde betale in solidum til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at Fristen for Fjernelsen af Laagen regnes fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanterne, Hotelejer Larsen og Hotelejer Gyldenhøj, En for Begge og Begge for En, til Indstævnte, Fisker Martin Svendsen med 400 Kroner. Saa betaler Appellanterne og til Justitskassen 10 Kroner.*)

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Ved Skøde af 6 Marts 1888, tinglæst 13 s. M., solgte den daværende Ejer af Matr Nr 3 a, Gilleleje, R. W. Mentz, til Fisker Valdemar Hansen en Parcel af Ejendommen Matr Nr 3 ag, Gilleleje, og i de i Skødet anførte Vilkaar findes følgende Bestemmelse: »3. Køberen er berettiget til at benytte den fra Sognevejen til hans og flere Parceller førende Vej, og desuden er han berettiget til at passere en over Matr Nr 3 a fra fornævnte Vej aflagt 2 Alen bred Gang- og Trillesti, førende til Havnen.«

Denne Bestemmelse blev ikke begæret tinglæst som Hæftelse paa Matr Nr 3 a, og Skødet blev derfor ikke tinglæst som servitutstiftende i denne Henseende, ligesom Notering i Panteregistrene paa Foliet for Matr Nr 3 a derfor heller ikke skete.

Sagsøgeren, Fisker Martin Svendsen, Gilleleje, har senere købt en Parcel af Matr Nr 3 ag, Gilleleje, der er skyldsats under Matr Nr 3 em, Gilleleje, og idet han formener sig berettiget til at benytte den i den ovenciterede Passus i Skødet paa Matr Nr 3 ag ommeldte Gang- og Trillesti til Havnen, har han anført, at Stien, saaledes som den oprindelig er udlagt, gaar over en Parcel af Matr Nr 3 a, betegnet som Matr Nr 3 be, Gilleleje, hvilken Parcel tilhører de Sagsøgte, Ejerne af Gilleleje Badehotel, Hotelejerne Larsen og Gyldenhøj, Gilleleje, og at disse har forbudt de ved Strandvejen i Gilleleje boende Fiskere, derunder Sagsøgeren, at benytte Stien, der kun er 1 $\frac{3}{4}$ Alen bred, og har ved Indgangen til Stien opsat en Laage, uagtet Fiskerne til

*) Ved en Fejltagelse fra Appellantens Side er Sagen under Forberedelsen behandlet efter den nye Retsplejes Regler.

Stadighed siden 1878 har benyttet denne Sti og saaledes i hvert Fald vundet Hævd paa Stiens Benyttelse som anført. Sagsøgeren har derfor under denne Sag paastaaet de Sagsøgte in solidum dømt til at fjerne den ommeldte Laage og til at anerkende Sagsøgeren som Ejer af Matr Nr 3 em, Gilleleje, for berettiget til at benytte den nævnte Sti som Gang- og Trillesti til Havnen i Gilleleje. Sagsøgeren har derhos paastaaet sig tilkendt hos de Sagsøgte Sagens Omkostninger, derunder Omkostningerne ved Optagelse af Situationskort 35 Kr.

De Sagsøgte procederer til Frifindelse med Tilkendelse af Sagens Omkostninger hos Sagsøgeren, idet de derhos, forsaavidt Sagen maatte blive afvist, fordi Sagsøgeren ikke kan anses for rette Sagsøger, har paastaaet sig tilkendt Kost og Tæring hos denne. Til Begrundelse af denne Paastand har de Sagsøgte anført, at den ovenfor citerede Passus i det oprindelige Skøde paa Matr Nr 3 ag ikke har stiftet andet end en personlig Ret for Valdemar Hansen overfor den daværende Ejer, Mentz, til at benytte Stien, idet der intet er anført om, at det skulde være en stedsevarende Ret, der skulde tilkomme den solgte Ejendoms senere Besiddere eller Købere af Parceller af Ejendommen. Hvis det havde været Mening, at Servituten skulde sikres som en tinglig Ret overfor Mentz's øvrige Ejendom, maatte Bestemmelsen have været anderledes formuleret, og det maatte have været krævet, at den var blevet tinglæst som servitutstiftende paa Sælgerens Ejendom. De Sagsøgte købte Gilleleje Badehotel, gennem hvis Park den paastaede Sti gaar, for ikke ret lang Tid siden af den daværende Ejer, F. N. Hansen, der atter havde købt Ejendommen af Mentz. Der fandtes — som anført — ingen Oplysninger om den paastaaede Sti i Panteregistrene, og der blev ikke af F. N. Hansen meddelt de Sagsøgte noget om, at der havde Ret til en saadan Sti gennem Badehotellets Park. De Sagsøgte købte Ejendommen i god Tro til, at der ikke paahvilede Ejendommen en saadan Behæftelse, der vilde forhindre, at Ejerne forlængede en i Parken liggende Hotelbygning mod Syd; idet den ommeldte Sti ikke i nogen Maade i Udseende adskilte sig fra de andre Spadserestier i Parken, hvorfor der maatte gaas ud fra, at den var anlagt alene som Adgangsvej for Hotellets Gæster til Havnen. Da de Sagsøgte saaledes har købt Ejendommen i god Tro, kan den citerede Bestemmelse i det oprindelige Skøde ikke komme dem til Skade, selv om Citanten iøvrigt maatte have Ret til at paaberaabe sig denne Bestemmelse, hvad de Sagsøgte bestrider.

De Sagsøgte bestrider derhos, at der kan være vundet Hævd paa Stien, idet de har bemærket, at Benyttelsen af Stien efter Citantens Fremstilling skal tilkomme alle de Fiskere, der har købt Ejendommen paa Strandvejen i Gilleleje vest for Badehotellet, altsaa ikke en enkelt Person, og at Stien i hvert Fald ikke efter hele sin Beskaffenhed kan anses for en synbar Servitut, saa meget mindre som den efter det Oplyste i Aarens Løb gentagne Gange er flyttet ikke blot i den østlige Ende, hvor Anlæg af en Havnebane nødvendiggjorde en mindre Ændring, men ogsaa i den vestlige Ende, hvor den gentagne Gange er omlagt. Oprindeligt var det heller ikke en anlagt Sti, men kun en

traadt Sti, hvor ikke alene de ommeldte Fiskere, men alle og enhver færdedes. Der har saaledes ikke kunnet vindes tyveaarig Hævd paa Stien, og om Alderstidshævd paa Retten til Færdsel derpaa kan der efter Forholdets Beskaffenhed (fremdeles) ikke (kunne) være Spørgsmaal, idet Færdslen først er begyndt i 1878 som en af den daværende Ejer kontraktmæssig indrømmet personlig Ret, og senere har den efterfølgende Ejer taalt Færdslen uden at gøre Indsigelse derimod, ikke blot at Fiskerne, men af Almenheden.

Sagsøgeren har under et Aastedstingsvidne, der er fremlagt under Sagen, ført en Række Vidner, der har forklaret, at samtlige de paa Strandvejen vest for Badehotellets Grund boende Fiskere siden 1878 har benyttet Stien til Gang- og Trillesti, og at Stien siden da har ligget omtrent paa dens nuværende Sted, idet der kun i dens østlige Del er foretaget en mindre Ændring i Anledning af Havnebanens Anlæg. Han har derhos gjort gældende, at Tinglæsningen af Skødet paa Matr Nr 3 ag maa bevirke, at Servituten med Hensyn til Stien derved er stiftet som tinglig Ret, idet det er Tinglæsningen og ikke Noteringen i Pante-registrene, som er det afgørende med Hensyn til Rettighedens Stiftelse som tinglig Ret. Endvidere har Sagsøgeren anført, at det maatte være de Sagsøgte Pligt, da de købte Badehotellet, at skaffe sig Oplysning om, hvad Hensigten var med Stien, saa at de ikke kan paaberaabe sig god Tro. I hvert Fald er der efter Sagsøgerens Formening ved Stiens uafbrudte Benyttelse som Gang- og Trillesti siden 1878 af de vest for Badehotellet paa Strandvejen boende Fiskere erhvervet Hævd paa Stien, som Fiskerne selv oprindelig har anlagt ved at henlægge Ler og Grus paa de Steder af Stien, hvor det behøvedes. I dette Tilfælde maa tyveaarig Hævd anses for tilstrækkelig, men selv om man maatte anse Alderstidshævd for fornøden, formener Sagsøgeren, at en saadan Hævd ogsaa maa anses vundet.

Foreløbig bemærkes, at der ikke findes nogen Grund til at afvise Sagen.

Der findes at maatte gives de Sagsøgte Ret i, at der ikke ved den [nævnte Bestemmelse] i det oprindelige Skøde paa Matr Nr 3 ag er stiftet nogen Ret overfor Sælgeren Mentz's øvrige Ejendom, der af Sagsøgeren kan paaberaabes overfor senere Erhververe, i hvert Fald naar disse maa anses for at have været i god Tro, og der kan ikke gives Sagsøgeren Medhold i, at Forholdene er saaledes, at de Sagsøgte ikke kan paaberaabe sig at have været i god Tro, idet de ikke havde nogen Grund til at anstille særlige Undersøgelser med Hensyn til Stien, der efter Udseendet nærmest maatte antages anlagt til Brug for Hotelgæsterne.

Efter de foreliggende Oplysninger kan det ikke antages, at der kunde vindes Hævd paa Stien ved tyveaarig Hævd, men kun ved Alderstidshævd, og saadan Hævd kan ikke anses vundet, da Stien højst er lidt over 40 Aar gammel, og da Benyttelsen af Stien ikke kan anses sket paa en saadan Maade, at der derved kunde vindes Hævd enten for Citanten eller for en ubestemt Kreds af Personer. De Sagsøgte vil saaledes være at frifinde for Sagsøgerens Tiltale.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgeren at burde betale til de Sagsøgte med 60 Kr.

Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt af Kronborg vestre Birks Ret den 27 April 1920.

Her for Retten har Appellanten, Fisker Martin Svendsen af Gilleleje, i Henhold til meddelt Novabevilling fremlagt en Erklæring fra Søborg-Gilleleje Sogneraad af 22 Juli 1920, hvori bl. a. udtaltes, at det er Sogneraadet bekendt, at den under Sagen omhandlede Sti er anlagt

Aaret 1878 af Fiskerne selv for at danne Gang- og Trillesti fra deres Bopæl Vest for Badehotellets Grund gennem denne til Havnen, samt at Stien er beliggende paa samme Sted, hvor den oprindelig blev anlagt og stadig har været befærdet fra dens Udgangspunkt ved nuværende »Strandvej« og til Havnen med Undtagelse af en mindre Regulering ved Havnen i 1894 paa Grund af Havnebanens Anlæg, og at det har meget stor Betydning for de ved »Strandvej« boende Fiskere fremdeles at beholde den dem ved Købet af deres Ejendom tillagte og i deres Ejendomsskøder indførte Ret til at benytte Stien som Gang- og Trillesti til Havnen under Udøvelsen af deres Arbejde, idet de ellers vil have 2—3 Gange saa langt til Havnen.

De Indstævnte, Hotelejer Larsen af Frederiksberg og Hotelejer Gyldenbøj af Snekkersten, har nu vel bestridt Rigtigheden af denne Sogneraadets Erklæring, men hertil vil intet Hensyn kunne tages, da det i Erklæringen udtalte bestyrkes ved de under Sagen afgivne Vidneforklaringer. Heraf fremgaar bl. a., at den daværende Ejer af Matr Nr 3 a, Gilleleje, Mentz, ejede Grunde, beliggende vest for den nu til Badehotellet hørende Grund, og at han, da han af disse solgte Byggegrunde ved den nuværende Strandvej, den første i Aaret 1878, gav Køberne af Grundene Ret til Gang- og Trillesti der, hvor Stien nu ligger, og at Stien blev gjort i Stand og gjort fast ved Paalægning af Ler og Grus i hele dens Udstrækning af Fiskerne selv; det er endelig ubestridt, at Badehotellet først blev opført i Aaret 1895 og dets Annex i Aaret 1896, efter at Stien havde eksisteret i 17—18 Aar, og at den senere Ejer af Matr Nr 3 a af Gilleleje, F. N. Hansen, som købte Ejendommen af Mentz i Aaret 1884, og som solgte Badehotellet til de Indstævnte ved Skøde af 24 Maj 1919, ikke i sin Besiddelsestid har lagt nogensomhelst Hindring i Vejen for Fiskernes Færdsel ad Stien eller har protesteret mod denne.

Da der nu under de foreliggende Omstændigheder maa gaas ud fra, at den Køberne, deriblandt Fisker Valdemar Hansen, tillagte Færdselsret ad Stien ikke har været en personlig Ret for ham, men en Ret, der har været tillagt de til enhver Tid værende Ejere af Ejendommen eller af Parceller af denne, samt da de Indstævnte ved Købet af Gilleleje Badehotel ikke kan antages at have været ubekendt med Stiens

Eksistens, paa hvis fortsatte Benyttelse Appellanten og hans Forgængere i alt Fald efter det Oplyste har vundet Hævd, findes Appellantens Paastand at maatte tages til Følge.

De Indstævnte vil herefter være at dømme til in solidum at fjerne den i den indankede Dom omhandlede Laage og til at anerkende Appellanten som Ejer af Matr Nr 3 em af Gilleleje som berettiget til at benytte den ovennævnte Sti som Gang- og Trillesti til Gilleleje Havn. De Indstævnte vil derhos in solidum have at betale Appellanten Sagens Omkostninger for begge Retter med 200 Kr.

Lørdag den 28 Maj.

R Nr 154/1921.

Rigsadvokaten

mod

Wladislaw Koralewski (Forsv.: Liebe),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens Kap. 17 og Kap. 18.

Søndre Landsrets Dom af 7 April 1921: Tiltalte Wladislaw Koralewski bør straffes med Tugthusarbejde i 8 Aar og betale alle af Sagen flydende Omkostninger, derunder til den for ham ved Landsretten beskikkede Forsvarer, Advokat Johannsen, i Salær 600 Kr. Tiltalte vil derhos efter udstaaet Straffetid være at udbringe af Riget.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Søndre Landsret under Medvirkning af Nævninger afsagte Dom er paaanket af det Offentlige under Henvisning til Bestemmelsen i Retsplejelovens § 945 Nr 3.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forlænges til 12 Aar.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 12 Aar. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Wladislaw Koralewski til Højesteretssagfører Liebe 80 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under nærværende Sag, der er behandlet under Medvirkning af Nævninger, er Arrestanten Wladislaw Koralewski, der angiver at være født den 21 Marts 1894 i russisk Polen, og som angiver

tidligere ikke at have været straffet eller tiltalt, ifølge Anklageskrift af 19 Februar 1921 sat under Tiltale til at lide Straf for følgende Forhold:

- 1) for Forsøg paa Manddrab efter Straffelovens § 186, jfr § 46, i Anledning af, at han den 14 September 1920 paa Landevejen mellem Aabenraa og Krusaa, ca 300 m nord for Krusaa Toldsted med en Revolver har affyret 3 Skud efter Betjent i Ordenspolitiet Nr 122, A. P. Dall, uden dog at ramme denne.
- 2) for Manddrab efter Straffelovens § 186 for den 19 September 1920 Kl 11½ Aften i Skoven, ca 200 m Nordvest for Krusaa Kro forsættigt at have dræbt Gendarmen i Grænsepolitiet Aksel Sigaard Hansen ved et Revolverskud, der traf Gendarmen i venstre Side af Brystet, og som medførte Gendarmens Død den paafølgende Dag.

Under Sagen er der forelagt Nævningerne følgende Spørgsmaal:

Hovedspørgsmaal I.

Er Tiltalte Wladislaw Koralewski skyldig i Forsøg paa Manddrab efter Straffelovens § 186, jfr § 46, ved Tirsdag den 14 September 1920 om Aftenen paa Landevejen mellem Aabenraa og Krusaa, ca 300 m nord for Krusaa Toldsted med en Revolver at have affyret 3 Skud efter Betjent i Ordenspolitiet Nr 122, A. P. Dall?

Hovedspørgsmaal II

(der kun besvares, hvis Hovedspørgsmaal I besvares med Nej).

Er Tiltalte Wladislaw Koralewski skyldig i Forsøg paa forsættelig Legemsfornærmelse efter Straffelovens § 203 ved Tirsdagen den 14 September 1920 om Aftenen paa Landevejen mellem Aabenraa og Krusaa ca 300 m Nord for Krusaa Toldsted med en Revolver at have affyret 3 Skud efter Betjent i Ordenspolitiet Nr 122, A. P. Dall?

Tillægsspørgsmaal.

Maa det ved Bedømmelsen af det i Hovedspørgsmaal I og II omhandlede Optrin antages, at der har foreligget en Situation, der kunde give Tiltalte Wladislaw Koralewski Føje til at foretage en Nødværgehandling (Straffelovens § 40, jfr Lov 1 April 1911 § 17)?

(hvis Spørgsmaalet besvares med Ja, vil nærmere Spørgsmaal om Nødværgehandling blive stillet).

Hovedspørgsmaal III.

Er Tiltalte Wladislaw Koralewski skyldig i forsættelig Manddrab efter Straffelovens § 186 ved Søndag den 19 September 1920 Kl 11½ Aften ca 200 m Nordvest for Krusaa Kro at have dræbt Gendarm i Grænsepolitiet Aksel Sigaard Hansen ved et Revolverskud, der traf Gendarmen i venstre Side af Brystet, og som medførte dennes Død den paafølgende Dag?

Hovedspørgsmaal IV

(besvares kun, hvis Hovedspørgsmaal III besvares med Nej).

Er Tiltalte Wladislaw Koralewski derved, at han Søndag den 19 September 1920 Kl 11½ Aften ca 200 m Nordvest for Krusaa Toldsted har affyret et Skud paa Gendarm i Grænsepolitiet Aksel Sigaard Hansen, hvilket Skud traf Gendarmen i Brystet og medførte dennes Død den paafølgende Dag, skyldig i Overtrædelse af Straffelovens § 188, idet Tiltalte, skønt han ikke har villet Døden, dog har maattet forudse denne som en rimelig eller ikke usandsynlig Følge af Gerningen?

Medens Nævningerne har besvaret Hovedspørgsmaal I og III samt Tillægsspørgsmaalet med »Nej«, har de besvaret Hovedspørgsmaal II og IV med »Ja«.

Idet Retten finder at kunne lægge Nævningernes Afgørelse til Grund for sin Paadømmelse, vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 188 og § 203, jfr § 46, efter Omstændighederne med Tugthusarbejde i 8 Aar.

Nr 28. Landbrugsministeriet paa Statskassens Vegne (d. kst. Kammeradvokat)

mod

Skibsreder J. Chr. Stannow (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om, hvorvidt Indstævnte har erhvervet Ret til at fiske i Gurre Sø.

Kronborg østre Birks Politirets Dom af 27 September 1919: Indklagede, Skibsreder Stannow, bør for Tiltale af Klageren, Statskassen, i denne Sag fri at være, Sagens Omkostninger hæves. Intet Stempelforbehold.

Østre Landsrets Dom af 12 Maj 1920: Politiretsdommen bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Landsretten op hæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Saaledes som Sagen foreligger, er der for Højesteret kun Spørgsmaal om, hvorvidt der ved Udøvelse i Alderstid er for Indstævnte som Ejer af det i den indankede Dom omtalte Matr Nr 6 a af Gurre By erhvervet Ret til ud for denne Ejendom at fiske i Gurre Sø, til hvilken Staten efter det Foreliggende maa forudsættes at have Ejendomsret.

Efter de Højesteret forelagte, tildels efter Dommens Afsigelse tilvejebragte Oplysninger maa det nærmest antages, at den i Dommen nævnte Kontrakt af 5 Juni 1873 ikke omfattede Fiske-

riet ud for den Del af Ørsholtgaard, der er matrikuleret under Nr 6 a af Gurre By, men selv under en modsat Forudsætning kan det ikke ved denne Kontrakt i Forbindelse med de under Sagen afgivne Vidneforklaringer anses godtgjort, at det Fiskeri, som Besidderen af Matr Nr 6 a har drevet eller ladet drive ud for denne Ejendom, har fundet Sted saa langt tilbage i Tiden eller til enhver Tid har været udøvet under saadanne Omstændigheder, at der derved er for Indstævnte erhvervet en ved Udøvelse i Alderstid hjemlet Ret til det omtvistede Fiskeri. Herefter vil Indstævnte overensstemmende med Appellantens Paastand være at anse efter Lov Nr 317 af 2 Juni 1917 § 25, jfr § 30, med en Tikøb Kommunes Hjælpekasse tilfaldende Bøde, der bliver at bestemme til 50 Kroner, og at tilpligte at betale Statskassen en Erstatning, der findes at maatte bestemmes til 50 Kroner.

Sagens Omkostninger for alle Retter vil være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Skibsreder J. Chr. Stannow, bør til Tikøb Kommunes Hjælpekasse bøde 50 Kroner samt i Erstatning til Statskassen betale 50 Kroner. Sagens Omkostninger for alle Retter ophæves. Til Justitskassen betaler Indstævnte 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Anledning af at Skibsreder J. Chr. Stannow af Ørsholtgaard har udøvet Fiskeri i Gurre Sø udfør det til hans nævnte Ejendom hørende Matr Nr 6 a af Gurre By, hvor han bl. a. har anbragt en Ruse, har Landbrugsministeriet, der anbringer, at Fiskeriretten i Søen tilhører Staten, under nærværende i første Instans ved Kronborg østre Birks Politiret anlagte Sag paastaet Sagsøgte idømt Bøde og Erstatning efter uvillige Mænds Skøn.

Ved Politiretsdommen er Sagsøgte i Overensstemmelse med sin Paastand frifundet for Klagerens Tiltale, medens Sagens Omkostninger er ophævet, og Sagen er derefter af Klagerne indanket her for Retten, hvor de har gentaget deres i første Instans nedlagte Paastande, hvorefter Appellindstævnte, Skibsreder Stannow, har procederet til Politiretsdommens Stadfæstelse.

Ifølge Sagens Oplysninger bestaar den nuværende Ørsholtgaard, der ligger paa Østsiden af Gurre Sø, af flere i Henhold til kongelig Bevilling sammenlagte Gaarde, og den Ejendom, hvoraf det ovennævnte Matr Nr udgjorde en Bestanddel, hørte oprindeligt til Statens Krongods, hvorfra den afhændedes ved kongelig Skøde af 11 Marts*)

*) Skal være 7 December.

1808. For Landsretten er det uomtvistet, at Ørsholtgaards Ejere ikke i Henhold til Overdragelse har nogen Adkomst til Fiskeri udfor Matr Nr 6 a af Gurre, men medens Appellinstævnte hævder, at der ifølge Alderstidshævd tilkommer Gaardens Ejere en saadan Ret i den saakaldte store Gurre Sø, bestrider Appellanterne dette.

Det fremgaar af de for Landsretten foreliggende Oplysninger, at den daværende Ejerinde af Ørsholtgaard ved en løbende Kontrakt af 5 Juni 1872, der er tinglæst den 12 s. M., til en Trediemand bortforpagtede den hende tilkommende Rettighed til at fiske i Gurre Sø udfor den samlede Ejendoms Jorder mod en aarlig Afgift. Ved den af den daværende Ejerinde saaledes foretagne Disposition over Fiskeriretten udfor den heromhandlede Grund i Forbindelse med de gennem afgivne Vidneforklaringer tilvejebragte Oplysninger om, at Ørsholtgaards Ejere i en lang Aarrække, der maa antages i hvert Fald at strække sig tilbage til det nævnte Forpagtningsforholds Ophør, regelmæssigt har udøvet Fiskeri udfor Grunden i store Gurre Sø, maa der anses ved Alderstidshævd at være erhvervet en Ret for Gaardens Ejere til Fiskeri udfor det nævnte Stykke af Grunden.

Som Følge heraf vil Politiretsdommen, hvis Bestemmelse om Sagens Omkostninger tiltrædes, være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Landsretten findes ligeledes at burde ophæves.

Ved Højesterets Dom af s. D. i Sagen R Nr 138/1921 (**Rigsadvokaten mod Jens Gerhard Larsen**) blev Tiltalte for 5te Gang begaaet simpelt og groft Tyveri anset efter Straffelovens § 232, jfr midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 18 med Forbedringshusarbejde i 4 Aar.

Mandag den 30 Maj.

Nr 37. Den hidtilværende Bestyrelse for det nu opløste Selskab, Dampskibsselskabet »**Nakskov**«, Aktieselskab, nemlig Direktør **A. Jacobsen**, Direktør **C. Henriksen**, Direktør **A. Boesen**, Bankdirektør **E. Østergaard** og Købmand **Carl A. Rasmussen**, eller nu hans i uskiftet Bo hensiddende Enke, **Julie Rasmussen**, (Bache)

mod

Nakskov Kommune (Knudtzon),

betræffende Spørgsmaalet om, hvorvidt tvende ved Afhændelse af et Skib og en Kontrakt om en Nybygning af et Dampskibsselskab indvundne Beløb skal henregnes til Selskabets skattepligtige Indkomst.

Nakskov Fogedrets Kendelse af 15 Januar 1920: Den begærte Udpantningsforretning kan ikke nyde Fremme.

Østre Landsrets Dom af 10 September 1920: Den af Appellanterne, Nakskov Kommune, begærte Udpantningsforretning bør nyde Fremme hos de Appelindstævnte, Direktør A. Jacobsen, Direktør C. Henriksen, Direktør A. Boesen, Bankdirektør E. Østergaard og Købmand Carl A. Rasmussen eller nu hans i uskiftet Bo hensiddende Enke, Julie Rasmussen, alle af Nakskov, En for Alle og Alle for En, for et Beløb af 3366 Kr samt for Omkostningerne ved Udpantningsforretningen 224 Kr 22 Øre. I Sagsomkostninger for Landsretten bør de Appelindstævnte, En for Alle og Alle for En, betale i Salær til den konstituerede Kammeradvokat 400 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse. At efterkommes under Adfærd efter Loven. Intet Stempel- forbehold her for Retten.

Højesterets Dom

For Højesteret gør Appellanterne til Støtte for deres Paastand alene gældende, at der i de i den indankede Dom omhandlede Tilfælde ikke foreligger Køb og Salg i Spekulationsøjemed. Det bemærkes derhos, at der efter Proceduren for Højesteret maa gaas ud fra, at Bestyrelsen for Aktieselskabet allerede den 18 Juni 1915 havde besluttet at indkalde Aktionærerne til en ekstraordinær Generalforsamling den 29 s. M.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste. I Salær for Højesteret vil Appellanterne in solidum have at betale til den konstituerede Kammeradvokat, der efter Ordre har givet Møde for Indstævnte, 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Appellanterne, den hidtilværende Bestyrelse for det nu opløste Selskab, Dampskibsselskabet »Nakskov«, Aktieselskab, nemlig Direktør A. Jacobsen, Direktør C. Henriksen, Direktør A. Boesen, Bankdirektør E. Østergaard og Købmand Carl A. Rasmussen eller nu hans i uskiftet Bo hensiddende Enke, Julie Rasmussen, En for Alle og Alle for En, til den konstituerede Kammeradvokat 400 Kroner. Saa betaler Appellanterne og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 3 Maj 1915 stiftedes A/S Dampskibsselskabet »Nakskov« med Hjemsted i Nakskov og ifølge dets Love med det Formaal at drive

Fragtfart med egne eller chartrede Fartøjer. Aktiekapitalen var 120 000 Kr og Regnskabsaaet Kalenderaaet. Bestyrelsen fik ved Selskabets Stiftelse Bemyndigelse til at erhverve en passende Dampers til Selskabet, og i Henhold hertil købte Bestyrelsen den 16 Juni s. A. et S/S, som blev kaldet »Fredsholm«, for en Pris af 200 000 Kr. Ved Skibets Overtagelse efter fuldendt Reparation i København den 23 s. M. fik Bestyrelsen et betydeligt højere Bud paa Skibet, og den sammenkaldte derefter en ekstraordinær Generalforsamling i Selskabet til den 29 s. M., paa hvilken der meddeltes Bestyrelsen, efter at den havde givet Meddelelse om det skete Skibskøb, Bemyndigelse til at træffe de Dispositioner, den maatte anse værende heldige, derunder eventuelt sælge S/S »Fredsholm« og eventuelt købe en anden Dampers. Bestyrelsen solgte derefter den 22 September s. A. S/S »Fredsholm« med en Netto-Advance af 129 000 Kr, men samtidigt med Skibets Aflevering den 3 eller 4 November s. A. afsluttede Bestyrelsen, dog uden at indhente Sanktion dertil af Generalforsamlingen, Kontrakt med Københavns Flydedok og Skibsværft om en Nybygning paa 2150 Tons til en Pris af 565 000 Kr, saaledes at Skibet skulde leveres pr 1 Januar 1918. Paa en den 16 s. M. afholdt Generalforsamling anerkendte denne de trufne Handler og bemyndigede Bestyrelsen til at sælge den købte Kontrakt med Avance. Bestyrelsen solgte derefter den 5 Februar 1916 Kontrakten om Nybygningen med en Nettoavance af 60 350 Kr, og paa en den 12 Februar s. A. i Selskabet afholdt ekstraordinær Generalforsamling besluttedes det at likvidere Selskabet, og blev Likvidationen foretaget samme Dag.

Selskabet havde i dets første Regnskabsaar indtil 31 December 1915 haft en Nettoindtægt af ialt 157 937 Kr 05 Øre, heri indbefattet den ved Salget af S/S »Fredsholm« indvundne Indtægt, og i Tiden fra 1 Januar 1916 til dets Likvidation en Indtægt af 52 062 Kr 95 Øre, altsaa under dets Bestaaen haft en samlet Nettoindtægt af 210 000 Kr.

Af de paagældende Ligningsmyndigheder blev Aktieselskabet for Skatteaaet 1916/17 ansat til Indkomstskat til Staten af dette Beløb og paalignet i Skat 8184 Kr, der forfaldt med Halvdelen den 1 Oktober 1916 og Halvdelen den 1 April 1917, og da det pr 1 Oktober 1916 forfaldne Skattebeløb, 4092 Kr, ikke blev betalt, blev der den 12 Januar 1917 efter Begæring af Nakskov Kæmnerkontor af Fogden for Nakskov Købstad m. v. paabegyndt Udpantning hos Aktieselskabet for dette Beløb med Tillæg af Omkostningerne ved Udpantningsforretningen. Under Forretningen mødte Bestyrelsen for det opløste Aktieselskab: Direktør A. Jacobsen, Direktør C. Henriksen, Direktør A. Boesen, Bankdirektør E. Østergaard og Købmand Carl A. Rasmussen, og gjorde gældende, at da Aktieselskabet havde likvideret og var opløst, kunde der ikke foretages Udpantning hos det, men erklærede, at de intet havde imod, at Udpantningsbegæringen rettedes imod dem, og i Overensstemmelse hermed blev Begæringen om Udpantning da rettet mod Bestyrelsens fornævnte Medlemmer. Disse protesterede imidlertid mod Forretningens Fremme, og under den derved foranledigede Procedure blev Sagen udsat for at afvente Kendelse fra Landsoverskatteraadet,

til hvilket Bestyrelsen den 25 November 1916 havde paaanket den skete Paaligning af Indkomstskat til Staten. I den af Landsoverskatteraaedet den 14 Februar 1919 afsagte Kendelse udtales, at det opløste Aktieselskab i Henhold til Bestemmelsen i Lov Nr 155 af 17 Maj 1916 § 12 maatte anses skattepligtig af hele den i Aktieselskabets Regnskabsperiode indvundne Fortjeneste, og efter de foreliggende Omstændigheder, derunder navnlig Aktieselskabets korte Levetid, maatte den af Aktieselskabet ved det stedfundne Skibssalg og Salg af Nybygning indvundne Fortjeneste, henholdsvis 129 000 Kr i 1915 og 60 350 Kr i 1916, medregnes til dets skattepligtige Indkomst, men saaledes, at der foretoges en særskilt Ansættelse af Aktieselskabets skattepligtige Indkomst for hver af dets 2de Regnskabsperioder 3 Maj 1915—31 December 1915 og 1 Januar 1916 til 12 Februar 1916, der herefter blev henholdsvis 157 937 Kr og 52 062 Kr, og at der for hver af Regnskabsperioderne i Overensstemmelse med Lov Nr 144 af 8 Juni 1912 § 8, 5 Stk, 1 Pkt, beregnedes Fradrag med 4 pCt p. a. af Aktiekapitalen, 120 000 Kr, samt at der for første Periode, da af den samlede Bruttoindtægt i denne, 272 767 Kr 57 Øre — nemlig indsejlet Bruttofragt 143 767 Kr 57 Øre + Fortjeneste paa »Fredsholm« 129 000 Kr — 63 203 Kr 19 Øre var fortjent ved Virksomhed i Udlandet, beregnedes Fradrag i Henhold til Lov Nr 144 af 8 Juni 1912 § 8, 5 Stk, sidste Punktum, i Forhold 63 203 Kr 19 Øre: 272 767 Kr 57 Øre eller med 36 596 Kr.

I Henhold hertil beregnede Skatteraaedet for 4 Kreds, Nakskovkredsen, Aktieselskabet Skat til Staten for 1916/17 med 4698 Kr for Aktieselskabets første Regnskabsperiode og 2034 Kr for anden Periode, altsaa ialt 6732 Kr, og Rekvirenten nedsatte derefter sin Paastand om Udpantning hos Bestyrelsesmedlemmerne for Indkomstskat til Staten for første Halvaar 1916/17 derhen, at der foretoges Udpantning for et Beløb af 3366 Kr, dog med Tillæg af Omkostningerne ved Udpantningsforretningen til Beløb 224 Kr 22 Øre.

Ved en af Fogedretten for Nakskov Købstad m. v. den 15 Januar 1920 afsagt Kendelse blev imidlertid den begærte Udpantningsforretning nægtet Fremme, og denne Kendelse er derefter efter erhvervet Oprejsningsbevilling af Nakskov Kommune med Tilslutning af Skattedepartementet paa Statskassens Vegne indanket her for Retten ved Stævning af 20 Marts 1920, ved hvilken samtlige Medlemmer af det opløste Aktieselskabs Bestyrelse er indstævnet, dog saaledes, at da Købmand Carl A. Rasmussen er afgaaet ved Døden, hans i uskiftet Bo hensiddende Enke Julie Rasmussen er indstævnet i hans Sted.

Den konstituerede Kammeradvokat, der har givet Møde i Sagen ikke blot paa Nakskov Kommunes Vegne, men tillige for Statskassen, har principalt paastaet, at den rekvirerede Udpantningsforretning tillægges Fremme hos de Appelindstævnte, En for Alle og Alle for En, for et Beløb af 3366 Kr tilligemed Udpantningsforretningens Omkostninger, 224 Kr 22 Øre, hvorhos han har nedlagt forskellige subsidiære Paastande og endelig har paastaet Appellanterne tilkendt Sagens Omkostninger her for Retten og sig tillagt Salær.

De Appelindstævnte paastaar den indankede Kendelse stadfæstet og sig tillagt Appellsagens Omkostninger.

Til Støtte for deres Paastand, at den begærte Udpantningsforretning ikke bør nyde Fremme, har de Appellindstævnte i første Række gjort gældende, at A/S Dampskibsselskabet »Nakskov« overhovedet ikke er skattepligtigt, idet Aktieselskabet ifølge Lov Nr 144 af 8 Juni 1912 § 35, jfr § 36, dengang det som anført blev opløst den 12 Februar 1916, endnu ikke var blevet skattepligtigt, idet den ovenanførte Lov af 17 Maj 1916 § 12, 1 Stk, kun angaar skattepligtige Selskaber, jfr Bestemmelsens Udtryk: »Hvis der siden den 1 Februar 1916 — — — er sket — — — Opløsning af et skattepligtigt Selskab — — — bortfalder Skattepligten — — — først ved Udløbet af det Skatteaar, i hvilket Opløsningen har fundet Sted.« At dette er Lovens Mening skal formentlig yderligere fremgaa af §ens 2 Stk, hvori det bestemmes: »Selskabet skal derhos betale en Indkomstskat til Staten og vedkommende Kommune beregnet paa Grundlag af Indkomsten i det Regnskabsaar eller Del af et saadant, der er forløbet siden Udløbet af det Regnskabsaar, der er lagt til Grund ved Selskabets sidste Ansættelse til Skat« — — —

Der kan imidlertid ikke gives de Appellindstævnte Medhold i dette Anbringende, idet Aktieselskabet efter de almindelige Regler i Lov 8 Juni 1912 § 2 Nr 5 var skattepligtigt, og der mangler Hjemmel til at underkaste Udtrykket i § 12, 1 Stk, i fornævnte Lov af 1916 »et skattepligtigt Selskab« en indskrænkende Fortolkning, da § 36 i Lov 8 Juni 1912 delvis er ændret ved Loven af 1916, og Aktieselskabet, hvis Regnskabsaar er Kalenderaaret, herefter er skattepligtigt af dets Indtægt i 1915 i Skatteaaret 1916/17 og af dets Indtægt i 1916 i Skatteaaret 1917/18.

De Appellindstævnte har dernæst anbragt, at selv om det antages, at Loven af 17 Maj 1916 hjemler Skattepligt for Selskabet, kan dette ikke være bindende for dem, da Loven ved at tillægge sig tilbagevirkende Kraft fra 1 Februar 1916, altsaa fra et Tidspunkt, der ligger forud for Aktieselskabets Opløsning, er i Strid med Grundlovens Principper i al Almindelighed, særlig med Grundlovens § 80 om Ejendomsrettens Ukrænkelighed, men heller ikke heri kan der gives de Appellindstævnte Medhold, da § 12 i fornævnte Lov er en Skattelovsregel og ikke en under Grundlovens § 80 faldende Bestemmelse om Ejendoms Afstaaelse.

Endelig har de Appellindstævnte gjort gældende, at de Beløb, der er indvundet ved Salg af S/S »Fredsholm« og den fornævnte Nybygning, henholdsvis 129 000 Kr og 60 350 Kr, uberettiget er medregnet til Aktieselskabets skattepligtige Indkomst, idet de har benægtet, at disse Skibssalg er sket i Spekulationsøjemed, og de har i saa Henseende henvist til, at Selskabets Formaal efter dets Love var at drive Fragtfart med egne eller chartrede Fartøjer, ikke derimod at drive Handel med Skibe, og at Øjemedet med at sælge »Fredsholm« var at erhverve et til Selskabets Formaal bedre egnet Skib, samt at Salget af Nybygningen skyldtes en mellem Selskabets Bestyrelse og Aktionærer opstaaet Meningsforskel i Anledning af Købet af Nybygningen. De Appellindstævnte formener herefter, at den ved Skibssalgene indvundne Avance maa behandles som Formueforøgelse, ikke som Indkomst.

Appellanterne har derimod anbragt, at det for at antage Spekulationsøjemed ikke er nødvendigt, at Skibet er købt udelukkende i dette Øjemed, men at det er tilstrækkeligt til at statuere Spekulationsøjemed, at Selskabets Hensigt med at købe Skibet har været, at dette enten skulde benyttes til Fragtfart eller sælges med Avance, og Skibet saa derefter solgtes med Avance. Og for at konstatere, at Spekulationsøjemed har været til Stede i nærværende Tilfælde, har Appellanterne henvist til, at Bestyrelsen, da den den 23 Juni 1915 modtog det den 16 s. M. købte Skib og samtidigt fik Tilbud om Salg af Skibet til en betydelig højere Pris, paa et faa Dage efter afholdt Bestyrelsesmøde vedtog at indkalde en ekstraordinær Generalforsamling til den 29 s. M. med Dagsorden: »Meddelelse om det foretagne Skibskøb og eventuel Bemyndigelse i den Anledning«, og paa Generalforsamlingen fik Bemyndigelse til at sælge Skibet, om nyt favorabelt Tilbud maatte fremkomme, hvoraf altsaa fremgaar, at Selskabets besluttende Myndighed, Generalforsamlingen, samtidig med, at den fik Meddelelse om Købet, vedtog at sælge Skibet med Avance.

At Spekulationsøjemed ligeledes har været til Stede ved Købet af den fornævnte Nybygning, formener Appellanterne tilstrækkeligt fremgaar af, at Bestyrelsen, der den 3 eller 4 November 1915 samtidig med Afleveringen af »Fredsholm« afsluttede Kontrakt om en Nybygning til en Pris af 565 000 Kr at levere den 1 Januar 1918, paa en den 16 s. M. afholdt Generalforsamling fik Sanktion paa den afsluttede Kontrakt og Bemyndigelse til at sælge den med Avance, hvorimod Generalforsamlingen nægtede at give Bestyrelsen Bemyndigelse til at købe flere Skibe, naar Nybygningen var blevet solgt.

Appellanterne har tillige henledet Opmærksomheden paa det paa-faldende i, at Selskabet, naar det var dets eneste Øjemed at drive Fragtfart, efter at have solgt sit eneste Skib købte en Nybygning, som først vil kunne afleveres over 2 Aar efter Købet, i Stedet for at anskaffe et straks disponibelt Skib, navnlig da Selskabet, hvis Aktiekapital var 120 000 Kr, ikke kunde antages at være i Stand til at erhverve andet Skib.

Da Selskabets Bestyrelse efter det Foreliggende umiddelbart efter at have afsluttet Købet af de paagældende Skibe har været betænkt paa at afhænde disse med Avance, og da Selskabets besluttende Myndighed, Generalforsamlingen, straks ved Meddelelsen om Købene har bemyndiget Bestyrelsen til igen at afhænde Skibene med Avance, findes det at maatte antages, at der med Købet af Skibene har været forbundet Spekulationsøjemed, og den ved Salget af disse indvundne Indtægt maa derfor som af Landsoverskatteraadet antaget betragtes som skattepligtig Indkomst.

Som Følge heraf vil den begærede Udpantningsforretning være at fremme hos de Appelindstævnte, En for Alle og Alle for En, for et Beløb af 3366 Kr samt for Omkostningerne ved Udpantningsforretningen, 224 Kr 22 Øre.

Som Sagsomkostninger for Landsretten vil de Appelindstævnte

derhos, ligeledes in solidum, have at betale den konstituerede Kammeradvokat i Salær 400 Kr.

I Overensstemmelse hermed vil den indankede Kendelse være at forandre.

R Nr 211/1920. Boelsmand **Lars Jensen** (V. Kondrup efter Ordre)
m o d

Møller J. P. Petersen (Martensen-Larsen),

betræffende Appellantens Pligt til at yde Indstævnte Erstatning for Gravning af Tørv m. m. i en Indstævnte tilhørende Mose.

Vestre Landsrets Dom af 10 Maj 1920: Sagsøgte, Boelsmand Lars Jensen, bør til Sagsøgeren, Møller J. P. Petersen, betale 982 Kr tilligemed Renter heraf 5 pCt p. a. fra den 18 Februar 1920, indtil Betaling sker, samt Sagens Omkostninger med 150 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Da Appellanten uden nogen rimelig Grund har indbragt Sagen for Højesteret, vil han være at anse med en Bøde til Statskassen af 100 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Boelsmand Lars Jensen, til Indstævnte, Møller J. P. Petersen, med 300 Kroner. Til Statskassen bøder Appellanten 100 Kroner. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører V. Kondrup 120 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den idømte Erstatning og de idømte Sagsomkostninger at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende ved Rougsø og en Del af Sønderhald Herreds Ret forberedte Sag har Sagsøgeren, Møller J. P. Petersen i Odense, nedlagt endelig Paastand om, at Sagsøgte, Boelsmand Lars Jensen af Brunemose, tilpligtes at betale ham i Erstatning for uberettiget Gravning af 139 000 Tørv i den under Sagsøgerens Ejendom Stadsborg hørende Moselod, Matr Nr 6 b, Grønholt, Marie Magdalene Sogn, 834 Kr og for uberettiget Skovning sammesteds af 6 Rummeter Brænde 48 Kr samt Skadeserstatning for Skovhugsten 100 Kr, ialt 982 Kr tilligemed Renter heraf 5 pCt p. a. fra Forligsklagens Dato, den 18 Februar 1920, indtil Betaling sker, medens Sagsøgte har paastaaet sig frifundet for Sagsøgerens Tiltale.

Sagsøgte har gjort gældende, at han og tidligere Ejere af hans tilgrænsende Ejendom har haft Besiddelsen af den paagældende Mose, at han uden Indsigelse har græsset Køer i Mosen, at han ligeledes uden Indsigelse i 1919 har ladet foretage den paagældende Skovhugst og Tørvegravning, og at han ikke kan være pligtig at betale den indsøgte Erstatning, da Sagsøgeren ikke har godtgjort sin Ejendomsret til Mosen.

Da Sagsøgeren imidlertid har tinglæst Skøde paa det paagældende Matr Nr, og da Sagsøgte heroverfor ikke har bevist at have erhvervet Ejendomsret til Mosen eller iøvrigt været i Besiddelse af denne under Omstændigheder, der kunde medføre Berettigelse til den skete Skovhugst og Tørveskæring, maa han anses pligtig at erstatte Sagsøgeren det ham paaførte Tab.

Som Følge heraf vil Sagsøgte være at tilpligte at betale Sagsøgeren det indsøgte Beløb, mod hvis Størrelse ingen Indsigelse af Betydning er fremsat, tilligemed Renter som paastaaet.

Efter Omstændighederne findes Sagsøgte at burde godtgøre Sagsøgeren Sagens Omkostninger med 150 Kr.

Stempelovertrædelse ses ikke at have fundet Sted.

Tirsdag den 31 Maj.

R Nr 56/1921. Elektriker **Viggo L. Petersen** (Selv)

mod

Overretssagfører **Laurits Lange** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at fratæde Bestyrelsen af en Ejendom m. m.

Østre Landsrets Dom af 10 Februar 1921: Denne Sag afvises. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgeren, Viggo L. Petersen, til Sagsøgte, Overretssagfører Laurits Lange, med 75 Kr. Saa bør og

Sagsøgeren til Statskassen bøde 100 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

I Henhold til de Grunde, der er anført i den indankede af Østre Landsret afsagte Dom, vil den være at stadfæste.

Da Appellanten uden nogen rimelig Grund har indbragt Sagen for Højesteret, vil han yderligere være at anse med en Bøde til Statskassen af 200 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Statskassen bøder Appellanten, Elektriker Viggo L. Petersen, 200 Kroner.

De idømte Sagsomkostninger at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne Sag har Sagsøgeren, Viggo L. Petersen, paastaet Sagsøgte, Overretssagfører Laurits Lange, dømt til indenfor en af Retten nærmere ansat Tidsfrist, 1) at udlevere den af ham den 3 November 1915 conciperede Købekontrakt, 2) at fratræde Administrationen af Ejendommen Upsalagade 24—26 og udlevere samtlige Dokumenter og Papirer vedrørende Ejendommens Administration og aflægge Regnskab, 3) at besørge udslettet paa Ejendommens Folium i Pantebøgerne det af ham tinglæste Dokument dateret den 21 Oktober 1915.

Under en foreløbig Procedure angaaende Sagens Formalitet har Sagsøgte paastaet Sagen afvist.

Under to af Sagsøgeren mod Sagsøgte tidligere ved den kongelige Landsoverret samt Hof- og Stadsret anlagte Sager paastod Sagsøgeren Sagsøgte tilpligtet under den ene Sag under en daglig Mulkt at fratræde Administrationen af Ejendommene Upsalagade 24 og 26, at besørge udslettet paa Ejendommens Folium i Pantebøgerne den af ham tinglæste Administrationsbemyndigelse samt at aflægge specificeret Regnskab over Ejendommens Indtægter og Udgifter fra 21 Oktober 1915 til Fratrædelsesdagen og under den anden Sag at udlevere ham en af ham den 3 November 1915 med Lærer S. Nielsen af Øster Vraa afsluttet Købekontrakt, hvorefter han, der hidtil i Forening med Nielsen havde ejet bemeldte Ejendomme, for Fremtiden skulde være Eneejer af disse.

Ved de i disse Sager den 4 November 1918 afsagte Domme blev Sagsøgte imidlertid frifundet for Sagsøgerens Tiltale.

Det under nærværende Sag foreliggende Tvistemaal ses nu at være ganske identisk med det ved bemeldte Domme — der efter hvad der

under Proceduren er oplyst er upaaankede — afgjorte, og nærværende Sag vil derfor være at afvise.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgeren at burde godtgøre Sagsøgte med 75 Kr.

For uden rimelig Grund at have anlagt nærværende Sag vil Sagsøgeren i Medfør af Retsplejelovens § 324 være at anse med en Statskassen tilfaldende Bøde af 100 Kr.

R Nr 117/1921. **Generaldirektoratet for Postvæsnet**
(Knutdton)

m o d

Assurandør-Societetet (Bache),

betræffende Spørgsmaalet om hvorvidt Indstævnte ved Oprettelsen af et saakaldet »Assurance-Posthus« har gjort Indgreb i Postvæsnets Eneret til Brevbesørgelse.

Østre Landsrets Dom af 4 Marts 1921: Medens Assurance-Societetet er uberettiget til at oprette det ovenomhandlede »Assurance-Posthus« i København, forsaavidt Postbesørgelsen indrettes saaledes som i Societetets ligeledes ovennævnte Cirkulære af 6 December 1920 forudsat, vil Societetet være berettiget til at indrette en Postbesørgelse overensstemmende med, hvad der er udtalt i Societetets fornævnte Skrivelse af 22 Februar 1921, hvorved saavel Nedlæggelsen af Brevene i Adressaternes Postkasser som Tømningen af Selskabets egen Postkasse alene foretages af vedkommende Selskabs i dette Øjemed udsendte Bud. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

For Højesteret drejer Tvisten sig alene om, hvorvidt den i Skrivelsen af 22 Februar 1921 angivne Ordning er i Strid med Postvæsnets Eneret.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den herefter foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stånde. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Generaldirektoratet for Post-

væsnet, til Indstævnte, Assurandør-Societetet, med 400 Kroner.

De idømte Sagsomkostninger at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afgørelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I et til danske Forsikringsselskaber, danske Generalagenturer for udenlandske Forsikringsselskaber og danske Tariforganisationer den 6 December 1920 udsendt Cirkulære gav Assurandør-Societetet, som er en Sammenslutning af Direktører for danske Forsikringsselskaber og Generalagenter for her i Landet arbejdende udenlandske Forsikringsselskaber følgende Meddelelse:

»Paa Assurandør-Societetets Komitémøde den 3 ds. fremlagdes et Forslag til Oprettelse af et Assurance-Posthus i København, saaledes at Forsikringsselskaberne ved Hjælp af dette kunde udveksle den daglige Post.

Forslaget er motiveret ved, at Forsikringsselskaberne paa den Maade kan spare de med Postbesørgelsen forbundne Udgifter. Dersom et tilstrækkeligt Antal Selskaber giver Forslaget sin Tilslutning, vil der paa Fællessekretariatets Kontor i Assurandørernes Hus, Ny Vestergade 21, blive indrettet en Række aflaaede Rum, saaledes at hvert deltagende Selskab vil faa sit særlige Rum, til hvilket kun Kontorets Personale har Adgang.

Kontoret vil blive holdt aabent fra Kl 8 Morgen til Kl 7 Aften. De deltagende Selskabers Bude skulde da hver Aften aflevere den Del af Dagens Post, der er bestemt til andre Forsikringsselskaber eller Forsikringsorganisationer, idet det er Meningen at lade disse sidste nyde godt af Arrangementet. Ligeledes skulde de deltagende Selskabers Bude afhente den i Aftenens Løb indleverede Post den næste Dags Morgen, normalt i Tiden mellem Kl 8 og 9.

De med Arrangementet forbundne minimale Omkostninger — Postrummenes Indretning og Ekstralønning til Kontorets Personale — vil kvartalsvis blive fordelt paa de deltagende Selskaber i Forhold til den indleverede Postmængde.

En Ordning som den foreslaaede praktiseres allerede af Forsikringsselskaber i Stockholm og Hamburg og har begge Steder vist sig at fungere tilfredsstillende og at svare til Hensigten.

I Tilslutning til Ovenstaaende skal Komiteen anbefale Dem at give Deres Tilslutning til Ordningen, og man forventer snarest en Meddelelse herom, idet det er Meningen at lade Posthuset begynde sin Virksomhed fra Januar 1921, hvis tilstrækkelig Tilslutning opnaas.»

Efter at Generaldirektoratet for Postvæsnet i Skrivelse af 23 s. M. havde meddelt Societetet, at en saadan privat Besørgelse af Brevforsendelser maatte hævdes at være stridende mod Postvæsnets Eneret, hvad Societetet ikke kunde erkende, anlagde Generaldirektoratet for Postvæsnet nærværende Sag. Societetet har ved Skrivelse af 22 Fe-

bruar 1921 til den konstituerede Kammeradvokat ladet meddele, at den Ordning, man nu fra Societetets Side paatænker, er, at hvert Selskab faar et aflaaet Postrum, altsaa en stor Postkasse, og at Selskabernes Bude selv skal nedlægge Brevene i de forskellige Adressaters Rum.

Generaldirektoratets Paastand gaar ud paa, at Assurandør-Societetet kendes uberettiget til at oprette det i Cirkulæret af 6 December 1920 ommeldte »Assurance-Posthus« i København, hvad enten Postbesørgelsen indrettes saaledes, som i Cirkulæret angivet, eller saaledes, at hvert Selskab faar et aflaaet Postrum, og at Selskabets Bude selv skal nedlægge Brevene i de forskellige Adressaters Rum.

Assurandør-Societetet paastaar sig frifundet, idet Societetet bestri-der, at den paatænkte Ordning i nogen af de ovennævnte to Former krænker Postvæsnets Eneret.

Denne Enerets Omraade er nærmere angivet i § 5 i Postloven af 9 Maj 1919. Medens der efter det Oplyste ikke i nærværende Sag bliver Spørgsmaal om Anvendelse af § 5 c, hvorefter ingen uden Samtykke af Ministeriet for offentlige Arbejder maa drive Erhvervsvirksomhed med Indsamling, Befordring eller Udbringning af Brevforsendelser, maa det, da § 5 a lader Postvæsnets Eneret omfatte saavel Befordring som Indsamling og Omdeling af Breve, statueres, at den paatænkte Ordning gaar ud paa Udiørelse af Handlinger, der ligger indenfor Enerettens Omraade, og at den saaledes kun kan være lovlig, hvis den har Hjemmel i de i Lovens § 6 indeholdte Bestemmelser om, i hvilke Tilfælde de i § 5 nævnte Forsendelser kan besørges uden Postvæsnets Mellemkomst. Naar det da i § 6 a 1 er bestemt, at dette gælder, naar Nogen besørger Forsendelsen i sit eget Anliggende eller for en Anden, i hvis Tjeneste han er ansat, maa denne Bestemmelse dække den paatænkte Ordning, forsaavidt den i Overensstemmelse med den fornævnte Skrivelse af 22 Februar 1921 indrettes saaledes, at hvert Selskab i det paagældende Lokale har en aflaaet Postkasse, til hvilken Selskabet selv har Nøglen, at Selskabernes Bude selv nedlægger Posten i de forskellige Adressaters Postkasse gennem en dertil indrettet Spalte i disse, og at hvert Selskabs Bud selv aabner og tømmer Selskabets Postkasse, idet hele Postbesørgelsen da sker ved det i Selskabets Tjeneste ansatte Bud. Hvad derimod angaar den i Cirkulæret af 6 December 1920 forudsatte Ordning, hvorefter det saakaldte Fællessekretariats Personale skal have Nøglerne til samtlige Kasser eller Rum og i disse nedlægge den af Selskabernes Bude afleverede Post samt tømme og til Budene udlevere Rummenes Indhold, vilde en saadan Ordning ikke kunne dækkes af den omhandlede Undtagelsesbestemmelse, da Fællessekretariatet og dets Personale, uanset om det udfører Arbejde i mange af eller endog samtlige de i den paatænkte Ordning delagtige Selskabers og Virksomheders Interesse, ikke kan antages at staa i et saadant Forhold til disse, at Forsendelsen vilde kunne siges at være besørget helt og udelukkende af nogen i vedkommende Selskabs Tjeneste ansat, og en saadan Ordning vil derfor være ulovlig.

Sagens Omkostninger findes at burde ophæves.

Onsdag den 1 Juni.

Nr 15. Firmaet **M. P. Bjørnstad**, Aktieselskab, Narvik (Bache)
mod
S. Arneberg (Steglich-Petersen),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at yde Erstatning for Misligholdelse af en Kontrakt om Salg af et Skib til Appellanten.

Sø- og Handelsrettens Dom af 13 Oktober 1919: Indstævnte, S. Arneberg, bør for Tiltale af Sagsøgerne, Firmaet M. P. Bjørnstad A/S, Narvik, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Højesterets Dom

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stådfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Firmaet M. P. Bjørnstad, Aktieselskab, Narvik, til Indstævnte, S. Arneberg, med 500 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Efter at Damperen »Jumbo« i September 1918 i norske Blade var udbydt til Salg, traadte Sagsøgerne, Firmaet M. P. Bjørnstad, A/S, Narvik, i Forbindelse med det norske Skibsmæglerfirma, der optraadte som Repræsentant for Sælgeren af Skibet, og efter at Sagsøgerne herigennem havde modtaget Underretning om, at Skibet, som laa i Christiania Havn, tilhørte Indstævnte S. Arneberg, der boede i København, udveksledes der imellem Parterne en Række Breve og Telegrammer, og Forhandlingerne resulterede i, at Sagsøgerne i December 1918 købte »Jumbo« af Indstævnte for en Pris af 75 000 norske Kr.

Under Forhandlingerne om Købet af Skibet telegraferede Indstævnte den 29 November 1918 følgende til Sagsøgerne: »Jumbo gjentager herved imod ilbekræftelse min telegrafiske akcept af igaar 75 000 norske kroner inbetalt mit conto Landsmandsbanken hersteds imot skibsskøde og uden anden besigtigelse en den af deres folk tidligere udførte da skibet leveres i den stand det nu befinder sig i Kristiania — — —«

Som Svar herpaa telegraferede Sagsøgerne den 30 s. M. til Indstævnte: »— — — Acepterer kjøbet Jumbo 75 000. Har beordret 50 000 telegrafisk overført Deres konto Landmandsbanken. Resterende 25 000 remitteres efter mottagelsen av skibspapirene. Bekræft. Transit. — — —«

Samme Dag tilskrev Sagsøgerne Indstævnte et Brev, i hvilket de næst at bekræfte deres Telegram af samme Dato anførte: »Som De vil bemærke, har vi givet vor Bank ordre om telegrafisk at overføre til Deres konto kr 50 000 og formoder vi at De vil gaa med paa at de resterende 25 000 bliver overført til Deres konto straks skibspapirene er i vor besiddelse. Disse kan jo om ønskes sendes gennem vor Bank her i Narvik, nemlig Narvik Handelsbank, eller Ofotens Bank. Dog skulle vi antage, at naar vi kontant paa forskud utbetaler $\frac{2}{3}$ av kjøpesummen, skulle dette være fyldesgjørende, og bliver da selvfølgelig det resterende straks overført efter papirenes mottagelse.

Vi tør anmode Dem om at give Deres Kristianiamægler ordre om at utlevere skibet, saa vi kan faa sluttet dette med last. Vi tør imødesee Deres ærede bekræftelse og tegner — — —«

Samme Dag telegraferede Indstævnte til Sagsøgerne: »Beklager ikke kunde endre mine betingelser for salget min norske damper Jumbo men finder burde tilføje min garanti for at skibspapirer er i orden og medfølger skjødet i banken. Ilbekræftelse imøtesees.«

Den 2 December telegraferede Sagsøgerne til Indstævnte: »Betingelserne Jumbo accepteres, dog forlanges samtlige papirer indleveret banken mot beløpet forudsætter »dokumenterne« i orden.«

I en samme Dag dateret Skrivelse fra Sagsøgerne til Indstævnte anføres det derhos blandt andet: »Vi kan jo selvfølgelig godt acceptere Deres forlangende at det hele beløb indbetales straks, men forlanger vi da paa vor side, at alle skibets dokumenter indleveres til banken for afsendelse til os, mot at beløpet utbetales Dem. Ligeledes maa vi faa Deres garanti for at samtlige papirer er tilstede og i orden, paa hvilket vi tør imødesee Deres bekræftelse.

Vi tør da samtidig anmode Dem om at foranledige Landmandsbanken i København om at oversende os papirene straks efter mottagelsen av samme.«

I Telegram af 6 December meddelte Indstævnte derpaa Sagsøgerne, at han af Købesummen gennem Landmandsbanken havde modtaget 25 000 Kr, samt at Privatbanken, gennem hvilken de resterende 50 000 Kr var anvist til Udbetaling, havde nægtet at udbetale Beløbet. I Telegrammet anføres bl. a.: »— — — og privatbanken modtaget 50 000 men uvillig udbetale da banken ikke var kompetent bedømme om følgende documenter efter norsk ret udgjør samtlige skibspapirer. Stemplet skibsskøde norsk nationalitetsbevis maalebrev panteattest udførselstillaelse fra sverige købekontrakt mellem tidligere eiere samt copi af skøde fra dampskibs aktieselskabet adine kristiania til mig. Uforstaaende og ønskende en ende paa alt dette gaar jeg med paa at lade indestaa 5000 kroner som fuld gottgjørelse i tilfælde nogen meddelelse ikke er korrekt eller de inden 14 dage kan anføre gyldig grund for utilfredshed med skibet eller dets papirer. Deres breve 30 november

og 20*) december modtaget og da jeg kun er almindelig handelsmand ikke nogen shippingmand har jeg muligens gjort Dem uret ved at forlange helle købesummen forudbetalt. I telegrafer derfor privatbanken udbetale 45 000 mod ovennævnte documenter og lade 5000 indestaa paa felleskonto indtil 20 dennes vorefter de udbetales mig.»

I Telegram af 7 December telegraferede Indstævnte derhos til Sagsøgerne, at han gav Afkald paa den i Telegrammet af 6 December angivne Frist af 14 Dage.

Den 7 December tilskrev Sagsøgerne Indstævnte Følgende:
»S/S »Jumbo«.

Vi har rigtig modtaget Deres telegram av igaar, og tillot vi os at sende Dem et telegram idag, meddelende Dem at privatbanken ville bli beordret at udbetale Dem kr 45 000 mot indlevering av de av Dem nævnte papirer.

De resterende 5000,00 vil vi garantere Dem blive utbetalt inden 14 dage efter at vi har mottaget papire, og fundet disse i orden. Som i Deres telegram nevnt, arbeider De ikke med Shippingbranchen, og antager vi derfor at de savnede papirer muligens er med, trods ikke opgivet. Vi savner nemlig klassificeringspapirene, samt fartcertifikatet, og skulde vi antage De ikke kunne have seilet med Deres skib, uten at disse papirer medfølger, og er der jo stor mulighet for at disse papirer ligger ombord i skibet. Vi anmoder Dem om at telegrafere til Deres komitioner i Kristiania, Christiania Shipping Office, for at beordre dette firma at utlevere skibet til vore folk, der vil være i Kristiania imorgen, og saaledes undgaa enhver forsinkelse, da skibet skal begynde at laste allerede Tirsdag — — «

Indstævnte fik derefter gennem Privatbanken udbetalt 45 000 Kr mod Udlevering af Skibsskøde, »midlertidig Nationalitetsbevis for D/S Jumbo hjemmehørende i Kristiania i Kongeriget Norge«, et svensk Maalebrev m. m., medens den resterende Del af Købesummen 5000 Kr tilbageholdtes som af Indstævnte foreslaaet.

Under nærværende Sag har Sagsøgerne gjort gældende, at de efter de stedfundne Forhandlinger og Maaden, hvorpaa Handlen er indledet, var berettiget til at gaa ud fra, at »Jumbo« havde Ret til at seile under norsk Flag, hvilket ikke var Tilfældet, da det foreliggende midlertidige Nationalitetsbevis kun gjaldt for en i 1917 foretaget Rejse til Norge; som Følge heraf kunde Sagsøgerne foreløbig ikke lade Skibet gaa i Fart, og Sagsøgerne maatte, hvis de ønskede Skibet indregistreret som norsk Skib, bekoste en indgaaende Besigtigelse af Skibet samt afholde Udgifterne ved Skibets Istandsættelse efter de norske Myndigheders Fordringer, hvilke Bekostninger vilde andrage ca 20 000 Kr.

Sagsøgerne har yderligere gjort gældende, at det af Indstævnte er angivet, at Skibets Drægtighed var Register tons 92,38 Brutto og 55,13 Netto, medens, det ved en paa Sagsøgernes Foranledning foretaget norsk Maaling viste sig, at Tonnagen var 90,66 Brutto og 42,70 Netto, og endelig har Sagsøgerne anbragt, at Indstævnte til dem havde op-

---

*) Skal være 2 December.

givet, at Skibet havde Kedel fra 1912, medens det virkelige Forhold er, at Kedlen er fra 1906.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Sagsøgerne, efter at de den 17 December 1918 gennem deres Bank i Narvik havde modtaget Skibets Papirer saavel i Skrivelse som i Telegram af samme Dag meddelte Indstævnte, at Dokumenterne ikke var tilfredsstillende, særlig fordi der blandt disse ikke fandtes norsk Nationalitetsbevis og norsk Maalebrev, samt at Kedlen ikke var fra 1912, men fra 1906, og gjorde Indstævnte bekendt med, at de enten vilde hæve Købet eller forbeholdt sig Erstatning.

Sagsøgerne har under Sagen i Anledning af de omhandlede Mangler ved Skibet og dets Papirer paastaaet Indstævnte dømt til at tilbagebetale den udbetalte Del af Købesummen, 70 000 Kr, samt til at godtgøre dem Udgifter til Reparation paa Skibet, som de straks lod foretage i Tillid til, at Skibets Papirer var i Orden, og yderligere andre nærmere angivne Omkostninger i Anledning af Købet, 11 406 Kr 72 Øre, og endelig Erstatning for Tab, Sagsøgerne har lidt ved ikke at faa Skibet leveret saaledes, at det var i Stand til straks at gaa i Fart, 20 000 Kr, altsaa ialt 101 406 Kr 72 Øre norsk Mønt, med Renter af 70 000 Kr 6 pCt p. a. fra den 30 December 1918, til Betaling sker, samt Renter 6 pCt p. a. fra Stævningens Dato, den 8 Juli d. A., af Restbeløbet, dog at der i det krævede Beløb fragaar Auktionsprovenu 30 000 Kr norsk Mønt med Renter 6 pCt p. a. fra 9 April 1919, idet Sagsøgerne efter at have stillet »Jumbo« til Indstævntes Disposition har ladet Skibet, der efter deres Opfattelse henlaa i Kristiania for Indstævntes Regning og Risiko, bortselge for Indstævntes Regning ved offentlig Auktion den 9 April d. A., hvorved indkom 30 000 Kr.

Sagsøgerne har derhos paastaaet sig tilkendt Sagens Omkostninger.

Indstævnte har nægtet, at han har garanteret Sagsøgerne, at Skibets Papirer var i Orden, og har gjort gældende, at han i hvert Fald i Henhold til det midlertidige Nationalitetsbevis vilde være beføjet til at betegne Skibet som norsk. Han har derhos oplyst, at Skibets Drægtighed 92,38 Brutto Tons og 55,13 Netto Tons var angivet overensstemmende med svensk Maalebrev af 31 August 1916, samt anbragt, at han, der ikke er sagkyndig med Hensyn til Skibe, hvilket var Sagsøgerne bekendt, mente, at Skibet vilde være af samme Drægtighed efter de norske Maaleregler som efter de svenske, hvorfor han har ment sig beføjet til ved Salg i Norge at angive Tallene efter det svenske Maalebrev.

Endelig har Indstævnte anbragt, at Kedlen efter hans Formening er fra 1912, hvilket Tal findes anbragt paa Kedlen.

Færdig fra Trykkeriet den 22 Juni 1921.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 14.

Onsdag den 1 Juni.

Idet Indstævnte formener, at Sagsøgerne har været uberettigede til at hæve Købet, har han paastaaet sig frifundet, principalt pure, subsidiært mod, at han giver Afkald paa de af Sagsøgerne deponerede 5000 Kr eller saa stor en Del deraf, som Sagsøgerne godtgør at have tabt i Anledning af Handlen ved Indstævntes Skyld.

Indstævnte har derhos paastaaet sig tilkendt Sagens Omkostninger.

Efter alt det Foreliggende maa der vel gives Sagsøgerne Medhold i, at Skibets og dets Papirer ikke har været i Overensstemmelse med, hvad de efter de mellem Parterne stedfundne Forhandlinger var beføjet til at forvente, og at der saaledes foreligger Mangler ved det Solgte, for hvilket Indstævnte bør staa til Ansvar, idet de var berettiget til at gaa ud fra, at der forelaa endeligt norsk Nationalitetsbevis paa Skibet, at Skibets Drægtighed var angivet efter norsk Maal, samt at Kedlen var af den opgivne Alder. Særlig findes Indstævnte ved sit ovennævnte Telegram af 30 November 1918 udtrykkelig at have garanteret, at Skibets Papirer var i Orden. Da der imidlertid fra Sagsøgnernes Side under Forhandlingerne om Købet ikke er gjort Indsigelse mod det af Indstævnte i de ovenfor citerede Telegrammer af 6 og 7 December 1918 opstillede Vilkaar, at 5000 Kr skulde blive indestaaende som fuld Godtgørelse for det Tilfælde, at nogen Oplysning var ukorrekt, eller at Sagsøgerne havde gyldig Grund til Utilfredshed med Skibet eller dets Papirer, findes Sagsøgerne uberettigede til under de foreliggende Omstændigheder at gøre Ansvar gældende mod Indstævnte udenfor de 5000 Kr, der maa anses som tilbageholdt til Dækning for mulige Mangler ved Skibet og dets Papirer. Indstævnte vil herefter være at frifinde.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Torsdag den 2 Juni.

R Nr 232/1920. Grosserer L. Chr. Boisen (Martensen-Larsen)
 mod
Handelsagent Odert Peter (Graae efter Ordre),

betræffende Appellantens Pligt til at opfylde et Indstævnte givet Provisionstilsagn.

Østre Landsrets Dom af 11 Oktober 1920: Grosserer L. Chr. Boisen bør til Handelsagent Odert Peter betale 4554 Kr 08 Øre med Renter heraf 5 pCt p. a. fra den 14 August 1920, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 400 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste. Appellanten vil derhos have at betale 300 Kroner i Salær til Højesteretssagfører Graae, der efter Beskikkelse har givet Møde for Indstævnte under Appellen til Højesteret.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Appellanten, Grosserer L. Chr. Boisen, til Højesteretssagfører Graae 300 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 13 November 1918 købte det finske Firma Norrgaard & Klokkars' herværende Filialkontor af Grosserer L. Chr. Boisen ca 11 000 kg Humle til en Pris af 2 Kr pr kg og paa visse nærmere angivne Vilkaar. Samme Dag udstedte Boisen til Handelsagent Odert Peter, der ved Henvendelse til Boisen havde bragt Handlen i Stand, en Erklæring om, at han, naar Forretningen var afsluttet og Købesummen indbetalt, til Peter skulde udbetale Differencen mellem Prisen 2 Kr og 1 Kr 40 Øre (pr kg), dog med et Fradrag af 1000 Kr til Boisen.

Det finske Firma fremsatte derefter nogle Indsigelser mod Handlen, og den 5 December s. A. udtog Boisen Stævning mod Filialkontoret

til Handlens Opfyldelse. Samme Dag telegraferede imidlertid Firmaet til Filialkontoret, at det overtog Humlepartiet, og at Købesummen vilde blive anvist. Beløbet indgik i de nærmeste Dage, og den 9 s. M. udbetaltes Købesummen til Boisen med 23 513 Kr 60 Øre.

Den 8 s. M. havde Boisen under Henvisning til, at Sagen skulde ordnes den næste Dag, anmodet Peter om at komme til sig sidstnævnte Dags Formiddag, og Resultatet af den da stedfundne Forhandling var, at Peter underskrev en Erklæring om, at saafremt Forretningen ordnedes samme Dag eller senest den følgende Dag, skulde han til fuld Afgørelse af den tidligere Aftale om Andel i Købesummen have udbetalt 1500 Kr, hvilket Beløb han modtog senere samme Dag.

Under Anbringende af, at Boisen under Forhandlingen med Peter om Formiddagen den 9 December opgav, at han havde maattet gaa ned i Prisen overfor Køberen og ikke fik mere end 18 000 Kr for Partiet, samt at han, saafremt Peter ikke vilde give Afkald paa en Del af den tilsagte Fortjeneste, havde en anden Køber, hvilke Opgivender, paa hvis Rigtighed Peter stoledede, foranledigede ham til at nedsætte sit Krav som ovenanført, har Peter under denne Sag søgt Boisen til Betaling af den oprindelig tilsagte Fortjeneste opgjort til.. 7054 Kr 08 Øre med Fradrag af de 1000 Kr til Boisen og de modtagne

1500 Kr	2500 — 00 —
-------------------	-------------

eller til Rest..... 4554 Kr 08 Øre
 med Renter heraf 5 pCt p. a. fra Stævningens Dato, den 14 August d. A.

Boisen har paastaet sig frifundet, idet han har benægtet at have fremsat urigtige Opgivender overfor Peter, der som Filialkontorets Mellemand maatte kunne skaffe sig sikre Oplysninger hos dette, samt gjort gældende, at han, der havde Vanskeligheder baade med Partiets oprindelige Indehaver og med Køberen og havde haft betydelige Udlæg, kun sagde til Peter, at Handlen ikke blev til noget, medmindre Peter lod sig nøje med 1500 Kr, hvilket Peter gik ind paa.

Da det imidlertid ved Sagens Oplysninger maa anses tilstrækkelig godtgjort, at Boisen, da han den 9 December 1918 forhandlede med Peter, var bekendt med, at det finske Firma vilde opfylde Handlen efter de oprindelige Salgsvilkaar, og da Forudsætningen for Peters Erklæring af s. D. maa anses at have været, at Boisen opnaaede en væsenlig ringere Pris for Partiet, maa Peter, der herefter ikke er bundet ved sin Erklæring af 9 December, have Krav paa Andel i Fortjenesten efter Aftalen af 13 November 1918.

Peters Paastand vil herefter være at tage til Følge, og Boisen vil derhos have at erstatte ham Sagens Omkostninger med 400 Kr.

Fredag den 3 Juni.

R Nr 244/1920. **Værkstedsklubben for Kalundborg Skibsværft**
(Aagesen)

mod

Skibsbygger Valdemar Petersen (Fich),

betræffende Appellantens Pligt til at udrede Erstatning til Indstævnte for ved Trusel om Arbejdsnedlæggelse at have forhindret hans Antagelse som Underbygmester og Skibsbygger paa Kalundborg Skibsværft.

Østre Landsrets Dom af 9 Oktober 1920: De Sagsøgte, Værkstedsklubben for Kalundborg Skibsværft, bør til Sagsøgeren, Skibsbygger Valdemar Petersen af Kalundborg, betale 1500 Kr og Sagens Omkostninger med 400 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

For Højesteret gaar den af Indstævnte, Skibsbygger Valdemar Petersen, principalt nedlagte Paastand ud paa, at Appellanten, Værkstedsklubben for Kalundborg Skibsværft, dømmes til at betale ham 3420 Kroner i Erstatning for tabt Arbejdsfortjeneste i Tiden fra den 16 Marts 1920 til den 9 Oktober s. A. samt en efter Rettens Skøn fastsat Erstatning for Tabet af Stillingen som Underbygmester.

Af Proceduren og de Højesteret forelagte nye Oplysninger fremgaar, at Direktionen for Kalundborg Skibsværft paa Grund af Klubbens Holdning overfor Indstævntes Antagelse som Underbygmester foreløbig gav Indstævnte Ferie og samtidig betalte ham Løn til den 16 Marts 1920, og at Direktionen, da Klubben fastholdt sit Standpunkt, opgav Tanken om at lade Indstævnte træde i Funktion som Underbygmester. Det bemærkes derhos, at det for Højesteret er oplyst, at Indstævnte den 9 Oktober 1920 igen fik Arbejde paa Værftet som almindelig Skibsbygger.

Efter Alt hvad der foreligger, maa der gaas ud fra, at det er de af Klubben truffne Beslutninger, hvilke af Direktionen maatte opfattes som indeholdende en Trusel om Strejke, der har bevirket, at Indstævnte mistede Stillingen som Underbygmester og først den 9 Oktober 1920 igen fik Arbejde paa Værftet som almindelig Skibsbygger. Herefter og da Indstævntes Forhold ikke har givet Klubben Føje til at stille sig saaledes som sket, vil Klubben være at dømme til at betale Indstævnte en Erstatning, der findes under Et at kunne bestemmes til 3000 Kroner. Klubben vil derhos have at betale Indstævnte Sagens Omkostninger for begge Retter med 800 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Værkstedsklubben for Kalundborg Skibsværft, bør til Indstævnte, Skibsbygger Valdemar Petersen, betale 3000 Kroner samt Sagens Omkostninger for begge Retter med 800 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Efter at Sagsøgeren, Skibsbygger Valdemar Petersen af Kalundborg, i nogle Maaneder havde arbejdet som Skibsbygger paa Kalundborg Skibsværft, blev han i Februar 1920 af Værftets Direktion ansat som Underbygmester samme Sted. I den Anledning rettede de Sagsøgte, Værkstedsklubben for Kalundborg Skibsværft, der selv benævner sig Klub 4, Henvendelse til Direktionen om at tilbagetage denne Ud nævnelse, hvilket skete, efter at Klubbens Medlemmer overfor Direktionens foreløbige Fastholden af Petersens Ansættelse havde forladt Arbejdspladsen. Petersen søgte derpaa paany Arbejde som Skibsbygger paa Værftet, men i et den 8 Marts 1920 afholdt Klubmøde blev det vedtaget, at man ikke ønskede at arbejde sammen med ham, og Klubbens Formand meddelte Værftets Direktion den skete Vedtagelse. Herefter har Petersen ikke kunnet faa Arbejde paa Skibsværftet.

Under Anbringende af, at Klubben har været ganske uberettiget til ved at tage de nævnte Beslutninger at afskære ham fra at ernære sig ved Arbejde i de 2 fornævnte Stillinger, har Sagsøgeren her under Sagen nedlagt en endelig Paastand, gaaende ud paa, at han anerkendes som møde- og fuldt berettiget Medlem af Værkstedsklubben for Kalundborg Skibsværft, og at Klubben tilpligtes at betale ham en efter Rettens Skøn fastsat Erstatning for at have forhindret ham i at opnaa Stillingen som Underbygmester og til at betale ham en Skadeserstatning af 20 Kr pr Dag fra den 8 Marts 1920 til den Dag, han kan genoptage Arbejdet paa Værftet.

De Sagsøgte har paastaaet sig frifundet.

Det fremgaar af Parternes Fremstilling og Sagens Oplysninger, at Flertallet af Petersens Arbejdskammerater ansaa ham for stridbar og vanskelig at omgaas, og at dette var Grunden til, at de ikke vilde arbejde under ham som Mester. Af samme Grund ønskede de at fritages for ham som Arbejdskammerat, da han i Marts Maaned søgte Arbejde som Skibsbygger, og det var for at forhindre ham i at opnaa Arbejde, at de vedtog Beslutningen af 8 Marts, og at Klubformanden meddelte Direktionen denne Beslutning. Det er ubestridt, at det er denne alene, der har forhindret Petersen i senere at faa Arbejde paa Værftet.

Ved at modtage Ansættelsen som Underbygmester ophørte Petersen at være Medlem af Klubben, og dennes Medlemmer maa antages at have været berettiget til at tilkendegive deres Uvilje til at arbejde under ham som Mester.

De Sagsøgte har ikke godtgjort, at Petersens Forhold har berettiget dem til at forhindre ham i at arbejde paa Værftet, og deres Beslutning af 8 Marts og dennes Meddelelse til Værftets Direktion har derfor ikke været berettiget. Ved at hindre ham i at opnaa det Arbejde, som han ellers vilde have kunnet faa, maa de Sagsøgte derfor anses at have foretaget en til Erstatning forpligtende Handling. Den af Sagsøgeren nedlagte Paastand paa Erstatning vil imidlertid ikke kunne tages til Følge efter dens Indhold, men Retten finder i Henhold til Retsplejelovens § 292 II at kunne fastsætte Størrelsen af den Petersen tilkommende Erstatning til 1500 Kr. Da ingen kan være Medlem af Klubben, medmindre han arbejder paa Værftet, vil Petersens Paastand om at anerkendes som Medlem ikke for Tiden kunne tages til Følge.

Sagens Omkostninger vil de Sagsøgte have at betale til Sagsøgeren med 400 Kr.

Nr 12.   **Grosserer Frithiof Thejll (Knudtson)**

m o d

Fyens Humleforretning ved J. Nielsen (Graae),

betræffende Indstævntes Berettigelse til at annullere en med Appellanten indgaaet Handel om et Parti Humle.

Odense Bytings Dom af 22 September 1919: Indstævnte, J. Nielsen, som eneste Indehaver af Fyens Humleforretning, bør til Citanten, Frithiof Thejll, betale de paastævnte 8916 Kr 20 Øre med Renter heraf 6 pCt aarlig fra den 22 Januar 1919, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 200 Kr. Det Idømte at udrede inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Østre Landsrets Dom af 2 December 1919: Fyens Humleforretning ved J. Nielsen bør for Grosserer Frithiof Thejlls Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger bør Grosserer Thejll betale Fyens Humleforretning med 300 Kr inden 3 Dage efter denne Doms Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold for Landsretten.

Højesterets Dom

For Højesteret har Indstævnte ikke fastholdt sit Anbringende om, at han har været berettiget til at annullere Kontrakten paa Grund af for sildig Levering.

Efter de foreliggende, til Dels efter den indankede Doms Afgivelse tilvejebragte Oplysninger maa der gaas ud fra, at det omstridte Parti Humle har været kontraktmæssigt. Det bemærkes herved, at Parterne ved Handlen maa antages væsenlig at have lagt Vægt paa Humlens Anvendelighed som Surrogat ved Tobaksfabrikation.

Allerede som Følge heraf maa Indstævnte være pligtig at betale Appellanten det af denne indtalte Beløb, og Underrettsdommen vil herefter overensstemmende med Appellantens Paa-stand kunne stadfæstes.

Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret findes Indstævnte at burde betale til Appellanten med 800 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Bytingsdommen bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret betaler Indstævnte, Fyens Humleforretning ved J. Nielsen, til Appellanten, Grosserer Frithiof Thejll, med 800 Kroner.

Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

Bytingsdommens Præmisser er saalydende:

Ved Skrivelse af 12 Oktober 1918 stadfæstede Indstævnte, J. Nielsen, som eneste Indehaver af Fyens Humleforretning i Odense, at have købt af Citanten, Grosserer Frithiof Thejll »ca 20 000 kg gammel bayersk Humle til en Pris af Kr 144,00 pr 100 kg Brutto for Netto fragtfrit Odense, ab Nürnberg, at levere med 10 000 kg pr November og 10 000 kg pr December, dog skal Sælger saavidt muligt levere før. Betaling Netto Cassa mod Duplikatfragtbrev. Ufortoldet. Udførselstilladelse forbeholdt.«

Partiet afgik i to Jærnbanevogne fra Nürnberg den 26 November s. A. adresseret til København, men blev opholdt i Warnemünde, og først den 3 Januar 1919 meddelte Citanten Indstævnte, at begge Vognladninger nu var ankommet til København og samme Dag vilde blive omadresseret til Odense. — Allerede efter Modtagelsen af et Telegram fra Citanten i Slutningen af November om, at Vognene var afgaaet fra Nürnberg, havde imidlertid Indstævnte annulleret den første Levering under Paaberaabelse af, at den ikke kunde komme ham i Hænde inden Maanedens Udgang, hvorhos han den 2 Januar 1919 af tilsvarende Grund havde annulleret Vognladningen pr December, og disse Annullationer fastholdt han efter Modtagelsen af Citantens Skrivelse af 3 Januar.

Citanten lod derfor den 8 Januar Partiet bortsælge ved autoriseret Mægler for 20 000 Kr og har derefter under nærværende gæsteretsvis

behandlede Sag paastaet Indstævnte tilpligtet at betale Forskellen mellem dette Beløb og den kontraktmæssige Betaling, 28 866 Kr, eller 8866 Kr med Tillæg af Omkostninger ved Mægler-salget 50 Kr 20 Øre, ialt 8916 Kr 20 Øre, med Renter heraf 6 pCt aarlig fra Stævningens Dato, den 22 Januar 1919, og Sagens Omkostninger.

Indstævnte har paastaet sig frifundet med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Foreløbig bemærkes, at en af Indstævnte paa Sagens sidste Tægtedag begært Udsættelse for at konferere med sin Mandant om eventuelt at føre Vidner om, hvorvidt Varen var solgt efter Prøve, efter Sagens processuelle Stilling ikke kan bevilges.

Til Støtte for sin Frifindelsespaastand har Indstævnte gjort gældende, at Varen ifølge Salgsaftalen burde have været ham i Hænde henholdsvis i November og December Maaned 1918, og at han derfor har været berettiget til at annullere Ordren og afvise Leveringen som for sent præsteret. Der maa imidlertid gives Citanten Medhold i, at Leveringsstedet efter Kontrakten i Medfør af Købelovens § 10, jfr § 63, er Nürnberg, og at Citantens Pligt til rettidig Levering saaledes er opfyldt derved, at Varen den 26 November var indladet i Jærnbanevogne til Afgang fra Nürnberg.

Indstævnte har derhos subsidiært gjort gældende, at Varen i hvert Fald var saa mangelfuld, (saaledes) at han vilde have været berettiget til, hvis den var leveret ham i rette Tid, at nægte Modtagelse paa Grund af dens Ukontraktmæssighed. Det fremgaar i saa Henseende af Sagens Oplysninger, at det var Indstævnte selv, som ved det omtalte Mægler-salg købte Varen for den anførte Købesum af 20 000 Kr.

I en under Sagen paa Indstævntes Foranledning den 10 Februar 1919 optaget Skønsforretning over dette Parti, er det derhos udtalt, at Partiet er af meget ringe Bryggeværdis, og at det sammenlignet med et andet hos Indstævnte beroende Parti Humle — der efter det Foreliggende maa antages tidligere leveret af Citanten — er af betydelig ringere Kvalitet, saaledes at Forholdet mellem Værdierne anslaaes til henholdsvis 35 og 70 Øre pr Pd ufortoldet.

Der maa imidlertid gives Citanten Medhold i, at Indstævnte efter at have annulleret Kontrakten alene paa Grund af for sildig Levering af Varerne maa være udelukket fra at fremsætte Indsigelser mod Varens Kontraktmæssighed, og at Spørgsmaalet om Varens kontraktmæssige Kvalitet i Forhold til den ved Skrivelsen af 12 Oktober afsluttede Kontrakt overhovedet maa være uden Betydning, da Varen ikke er modtaget til Opfyldelse af denne Kontrakt.

Som Følge heraf vil Indstævnte — til hvis Protest mod Mægleromkostningerne der heller intet Hensyn kan tages — være at dømme efter Citantens Paastand, saaledes at Sagens Omkostninger bestemmes til 200 Kr.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Ved Odense Bytings Dom af 22 September 1919 er det rettelig antaget, at Købmand J. Nielsen har været uberettiget til at hæve Købet af de to Vognladninger Humle paa Grund af for sildig Levering, da Partiet ifølge Slutsedlen af 12 Oktober 1918 var købt fragtfrit Odense ab Nürnberg, og Varen var rettidig afsendt derfra.

Det er under Sagen ubestridt, at Købmand Nielsen, da han afviste Partiet, ikke havde haft Lejlighed til at undersøge dette, og han er derfor ikke afskaaret fra senere at rejse Indsigelser om Varens Beskaffenhed. Efter de forinden Købet stedfundne Forhandlinger findes Nielsen nu at have haft Føje til at vente, at Humlen i alt Fald i det Væsenlige svarede til et tidligere leveret Parti og til en ham af Gros-serer Thejll forevist Prøve; men efter det Oplyste har Varen været langt ringere og af en saadan Beskaffenhed, at den kun i meget ringe Grad egnede sig til Brygning.

I den Thejll tilkommende Erstatning for Handlens Ophævelse maa derfor fragaa Varens Mindreværdi, og efter det ved Skønnet Oplyste opvejer denne Thejlls Krav. At Partiet ved Mæglerisalget udbragtes til 20 000 Kr kan ikke komme i Betragtning herimod, da denne Pris maa forudsættes kun at være opnaaet paa Grund af Køberens (Niensens) urigtige Forestilling om Kvaliteten af Varen, som han heller ikke da havde haft Lejlighed til at undersøge.

Herefter maa Købmand Nielsen, der er eneste Indehaver af Fyens Humleforretning, frifindes og Sagens Omkostninger for begge Retter tillægges ham med 300 Kr.

Lørdag den 4 Juni.

Ved Højesterets Dom af 4 Juni 1921 i Sagen R Nr 148/1921 (**Rigsadvokaten mod Carl August Pedersen**) blev Tiltalte for 4de Gang be-gaaet simpelt Tyveri i Medfør af Straffelovens § 232 anset med Forbedringshusarbejde i 3 Aar.

I Præmisserne til Landsrettens Dom, der blev stadfæstet af Høje-steret dog med Forlængelse af Straffetiden, findes følgende Bemærk-ning:

Med Hensyn til Sagens Behandling ved Underretten bemærkes, at der i Henhold til Retsplejelovens § 731 b burde have været beskikket Forsvarer for de Tiltalte under de før Tiltalen blev rejst stedfundne Vidneafhøringer.

Ved Højesterets Dom af s. D. i Sagen R Nr 144/1921 (**Rigsadvokaten mod Hans Johannes Hansen**) blev Tiltalte for 3die Gang begaaet simpelt Tyveri anset i Medfør af Straffelovens § 231, 1ste Punktum med Tugthusarbejde i 4 Aar.

R Nr 153/1921.

Rigsadvokaten

mod

Holger Alfred Larsen (Forsv: Graae),

der tiltales for Bedrageri.

Østre Landsrets Dom af 8 April 1921: Holger Alfred Larsen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage og udrede i Erstatning til Firmaet Chr. Jensen og P. Madsen 200 Kr. Han bør derhos betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til den for ham her for Retten beskikkede Forsvarer, Overretssagfører J. L. Nathansen, 50 Kr. Den idømte Erstatning at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkomme under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte, der gør gældende, at han ikke har begaaet noget Bedrageri, dels af det Offentlige til Skærpelse af Straffen.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, i Salær for Højesteret betaler Tiltalte Holger Alfred Larsen til Højesteretssagfører Graae 40 Kroner.

I den indankede Doms Præmisses hedder det:

Holger Alfred Larsen tiltales for den 3 Juli 1920 under Foregivende af at ville købe et Parti Tovværk til Firmaet Chr. Jensen og P. Madsen her i Byen svingagtig at have fravendt nævnte Firma et Beløb af 200 Kr, som han helt eller delvis forbrugte til egen Fordel. Der er derhos nedlagt Paastand om, at Tiltalte dømmes til at betale det ovennævnte Firma en Erstatning, stor 200 Kr.

Tiltalte er født den 19 April 1888 og ikke tidligere straffet ved Dom. Sagens Omstændigheder er følgende:

Den 3 Juli 1920 henvendte Tiltalte, der tidligere havde handlet med Firmaet Chr. Jensen og P. Madsen, sig til Jensen og tilbød at sælge Firmaet et Parti gammelt Tovværk, som han angav at have paa Haanden, og som var ombord paa et Sejlskib, der laa i Frihavnen. Da Jensen erklærede sig villig til at købe Tovværket, anmodede Tiltalte ham om et Forskudsbeløb paa 200 Kr, hvilket Beløb Jensen derpaa udbetalte ham. Vistnok den næste Dag indfandt Tiltalte sig hos Firmaet og meddelte, at han ikke kunde skaffe Tovværket, og at han havde forbrugt de modtagne Penge.

Efter Begæring af det ovennævnte Firma er der derfor indledet Undersøgelse mod Tiltalte for Bedrageri, under hvilken han har erkendt at have forbrugt de 100 Kr til personlige Behov, medens han har angivet at have betalt 100 Kr paa Haanden til Styrmanden paa det Skib, hvorfra Tovværket var lovet ham; Tiltalte har erklæret sig ude af Stand til at tilbagebetale Beløbet, men han har hævdet, at hans Opgivelse til Firmaet den 3 Juli 1920 om at have haft et Parti Tovværk paa Haanden var rigtig, og at han dengang havde til Hensigt at skaffe Firmaet det Lovede, hvilket kun umuliggjordes for ham ved, at det Skib, hvorfra han havde købt Tovværket, i Strid med vedkommende Styrmands Opgivelser til ham var sejlet, da han den 4 Juli 1920 indfandt sig i Frihavnen for at afhente Tovværket.

Efter det Foreliggende maa der nu vel nærmest gaas ud fra, at Tiltaltes Forklaring i flere Henseender har været urigtig, og hans Udtalelse om det paagældende Skibs Beliggenhed i Havnen har i hvert Fald været vaklende, men blandt andet under Hensyn til, at der i et den 18 Februar d. A. under Forundersøgelsen afholdt Retsmøde, hvor foruden Sigtede Vidner afhørtes til Brug under Domsforhandlingen, ikke var beskikket nogen Forsvarer for Tiltalte, findes det betænkeligt at statuere, at Tiltalte ved Forskudets Modtagelse havde til Hensigt at forbruge det uden at udføre det af ham lovede Hverv. Derimod vil Tiltalte for sit Forhold være at anse efter Straffelovens § 253 med en Straf, der under Hensyn til Lov 1 April 1911 § 13 findes at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage.

Mandag den 6 Juni.

R Nr 270/1920. **Finansministeriet** paa Statskassens Vegne
(den kst. Kammeradvokat)

m o d

Enkefru **Helene Knudsen** (Harboe efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Ret til Enkepension.

Østre Landsrets Dom af 12 Oktober 1920: Sagsøgerinden, Enkefru Helene Knudsen, er berettiget til Enkepension af Statskassen efter Reglerne i Lov Nr 489 af 12 September 1919. Der tillægges Overretssagfører V. S. Salomonsen hos det Offentlige i Salær 200 Kr. Iøvrigt ophæves Sagens Omkostninger. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Salæret til den for Indstævnte under Appellen for Højesteret beskikkede Sagfører vil være at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret tillægges der Højesterets-sagfører Harboe 300 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 1 April 1913 blev Edmund Charles William Knudsen, der er født den 9 December 1888, ansat som Undermaskiningeniør i Hærens tekniske Korps. Den 1 Juni 1919 traadte han udenfor Nummer for 1 Aar, og den 11 Marts 1920 afgik han ved Døden uden atter at være traadt i Nummer.

Under nærværende Sag har hans Enke, Fru Helene Knudsen, hvem der er tilstaaet fri Proces, paastaaet Statskassen tilpligtet at udrede til hende Enkepension m. v. efter Reglerne i Lov Nr 489 af 12 September 1919.

Finansministeren har paastaaet Statskassen frifundet under Anbringende af, at da Sagsøgerindens afdøde Mand ved sin Død ikke paany var traadt i Nummer, maa Spørgsmaalet om Sagsøgerindens Pensionsberettigelse alene afgøres paa Grundlag af de ved hendes Mand's Udtræden af Nummer foreliggende Forhold, og at der efter disse i Medfør af de da gældende Bestemmelser i Lov Nr 135 af 20 November 1876, jfr Lov Nr 44 af 29 Marts 1899, ikke tilkom en Mand i Afdødes Tjenestestilling Pensionsret for sig selv eller sin Enke, før han havde tjent i 20 Aar efter sit fyldte 18 Aar.

Spørgsmaalet om Sagsøgerindens Pensionsret maa afgøres efter den ved Mandens Død gældende Ret, nemlig Bestemmelserne i Tjenestemandsoven af 12 September 1919. Denne bestemmer i § 49: »Enhver Statstjenestemand, jfr § 1, er berettiget til Pension for sig selv og sin efterladte Enke samt til Børnepension i Henhold til denne Lov«.

Efter § 1 anses som Statstjenestemand enhver, der varigt og som Livsgerning har Ansættelse i Statens Tjeneste i en Stilling, for hvilken Lønning er fastsat i Lønningslov eller anden særlig Lov til en fast aarlig Sum. At en Tjenestemand, der er traadt udenfor Nummer, efter Lovens Opfattelse vedblivende er Tjenestemand, fremgaar af § 75, 1 Stk. Naar endelig § 64 bestemmer, at Enkepension tilkommer den, der bliver Enke efter en af de i § 49 nævnte Tjenestemænd, som ved Dødsfaldet enten endnu var i Tjenesten eller var pensioneret eller oppebar Ventepenge, kan det ikke antages, at der ved Udtrykket »var i Tjenesten« er tænkt paa andet end, at der ikke var meddelt den Paa-gældende Afsked. Herefter maa Sagsøgerinden anses pensionsberetiget, og hendes Paastand her under Sagen tages til Følge. Der vil være at tillægge den for Sagsøgerinden beskikkede Sagfører hos det Offentlige et Salær af 200 Kr, medens Sagens Omkostninger iøvrigt ophæves.

Tirsdag den 7 Juni.

R Nr 160/1921.

Rigsadvokaten

m o d

Andreas Jensen Tjørnelund (Forsv.: Harboe),

der tiltales for Hæleri.

Søndre Landsrets Dom af 9 Marts 1921: Tiltalte, Arbejdsmand Andreas Jensen Tjørnelund, bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage og udrede alle af Sagen flydende Omkostninger, derunder i Salær til den for ham ved Landsretten beskikkede Forsvarer, Sagfører Breum, 60 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Søndre Landsret afsagte Dom er paa-ankeet dels af Tiltalte, der gør gældende, at han ikke har gjort sig skyldig i Hæleri, dels af det Offentlige til Skærpeelse af Straffen.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forlænges til 100 Dage.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 100 Dage. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Andreas

Jensen Tjørnelund til Højesteretssagfører Harboe 60 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag er Arbejder Andreas Jensen Tjørnelund, der er født den 3 November 1872, og som bl. a. har været straffet her i Landet ved Kolding Herreds Politiretsdom af 15 August 1919 for Overtrædelse af Udførselsforbud med 5 Dages Fængsel paa sædvanlig Fangekost og i Tyskland ialt 10*) Gange, derunder 2 Gange for Bedrageri og 3 Gange for Tyveri, ifølge Anklageskrift af 29 November 1920 sat under Tiltale for Hæleri efter Straffelovens § 238 i Anledning af, at han Søndag den 29 August 1920, da han paa Gaden i Haderslev mødte den sindssyge Wilhelm Theodor Storm, som han kendte fra et tidligere Arrestophold, efter Storms Anmodning har bistaaet denne under hans Forsøg paa at afhænde 2 stjaalne Heste, uagtet Tiltalte vidste eller maatte vide, at Hestene var stjaalet.

Af Sagen fremgaar Følgende:

Søndag Morgen den 29 August f. A. anmeldtes for Statspolitiet i Aabenraa, at to Hestehandler Blase tilhørende Heste, der havde gaaet løse paa en af Blase lejet Mark ved Haderslev Landevej, var forsvundet og maatte antages at være stjaalet i Løbet af den foregaaende Nat.

Samme (Søndag) Morgen var de to Heste bragt til Aabenraa og her opstaldede paa Krauses Hotel af en Wilhelm Theodor Storm. Om denne er det oplyst, at han i Løbet af samme Maaned havde siddet arresteret som sigtet for Hestetyveri, og at han under denne Sag havde siddet i Celle sammen med flere Andre, deriblandt ogsaa med Tiltalte, i Tiden fra den 10 til den 16 August, hvorefter Storm, der maatte betragtes som sindssyg, blev løsladt.

I Løbet af Formiddagen den 29 August traf Storm paa Gaden Tiltalte, hvem han meddelte, at han havde to Heste til Salg, og efter at Tiltalte havde lovet Storm at være denne behjælpelig ved Salget og nævnte Handelsmand Hans Emil Goos som mulig Køber, henvendte Tiltalte sig i Løbet af Dagen til Goos, der derpaa sammen med Tiltalte og Storm, hvem de traf undervejs, begav sig til Krauses Hotel, hvor der, efter at Hestene var synet, opnaaedes Enighed om en Købesum af 15 000 M. Samme Dags Eftermiddag anmeldte Goos det Passerede til Politiet.

Under Sagen har Goos som Vidne under Ed bl. a. forklaret Følgende:

Efter at Vidnet Søndag Eftermiddag paa Tiltaltes Forespørgsel havde erklæret sig villig til at købe Hestene, udtalte Tiltalte, at han skulde have lidt for det, hvis Handlen gik i Orden, hvad Vidnet ogsaa lo-

---

*) Skal være 11.

vede. Under Salgsforhandlingerne forlangte Storm 3000—3200 Kr for Hestene, hvad disse efter Vidnets Formening i og for sig var værd. Da Storm imidlertid opgav, at hans Fader, hvem Hestene tilhørte, skulde rejse syd paa, forhandlede der om en Købesum af 15 000 Mark. Ligesom Vidnet imidlertid allerede paa sin Bopæl overfor Tiltalte havde udtalt en Formodning om, at Hestene kunde være stjaalet, hvortil Tiltalte svarede, at han kendte Manden, saaledes erklærede Vidnet, der havde faaet sin Mistanke bestyrket, paany under Salgsforhandlingerne overfor Tiltalte samme Formodning, hvortil denne svarede, at Hestene ikke var stjaalet, «for jeg kender Manden og har kørt med ham for et Par Dage siden fra Oxenvad til Sommersted».

Tiltalte har under Sagen fastholdt, at han intetsomhelst mistænkeligt havde fundet i Storms Henvendelse til ham, og at han, der netop kendte Goos, derfor tilbød at forespørge, om denne var Liebhaver til Hestene. Ligesom han derhos har hævdet, at der ikke var ham til-sagt noget Vederlag af Storm, og i Forbindelse hermed har benægtet Rigtigheden af Storms Forklaring om, at han skulde have 4—500 Kr for at medvirke ved Salget, saaledes har han benægtet at have udtalt sig til Goos under Salgsforhandlingerne som af denne anført.

Efter det Oplyste maa der gaas ud fra, at de paagældende to Heste er blevet stjaalet. Idet det dernæst efter samtlige foreliggende Omstændigheder, — hvorved bemærkes, dels at Tiltalte først efter gentagen Benægtelse har indrømmet den 29 August at have genkendt Storm som den Person, sammen med hvem han sad arresteret fra 10 til 16 August, og dels, at Tiltalte efter det Oplyste maa formodes at have været vidende om, at Storm dengang sad arresteret som sigtet for Hestetyveri — maa antages, at Tiltalte under sin Virksomhed den 29 August har været vidende om, at Hestene, hvis samlede Værdi var ca 4000 Kr, maatte være stjaalet, vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 238, jfr Lov af 1 April 1911 § 13, efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage. Tiltalte vil derhos have at udrede alle af Sagen flydende Omkostninger, derunder i Salær til den for ham ved Landsretten beskikkede Forsvarer 60 Kr.

R Nr 271/1920.   **J. C. Hempels kemiske Fabrik**
(Holten-Bechtolsheim)

m o d

Kemiker Ernst Mendes (Steglich-Petersen),

betræffende Forstaaelsen af en i en mellem Parterne indgaaet Kontrakt indeholdt Bestemmelse om Indstævntes Dyrtidstillæg.

Sø- og Handelsrettens Dom af 17 November 1920: Sagsøgte, J. C. Hempels kemiske Fabrik ved dets Eneindehaver, Fabrikant J. C. Hempel, bør til Sagsøgeren, Kemiker Ernst Mendes, betale 1604

Kr 41 Øre med Renter heraf 5 pCt p. a. fra den 29 September 1920, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 300 Kr. Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse. Intet Stempel- forbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, J. C. Hempels kemiske Fabrik, til Indstævnte, Kemiker Ernst Mendes, med 300 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 1 April 1918 blev Sagsøgeren, Kemiker Ernst Mendes, ansat hos Sagsøgte, J. C. Hempels kemiske Fabrik, og den 1 November 1918 oprettedes Kontrakt mellem Parterne, der bl. a. indeholdt Følgende:

§ 2. »Hr Mendes oppebærer en aarlig Gage af 4000 Kr, nemlig 2000 Kr fra J. C. Hempels kemiske Fabrik, København, og 2000 Kr fra A/B Svenska Skeppsfärgfabriken Hempel, Malmø, plus saa længe Dyrtiden varer yderligere 1000 Kr i Dyrtidstillæg fra Fabriken i Malmø
— — —«

§ 3. »— — — Desuden oppebærer Hr Mendes fra Fabriken i København $\frac{1}{4}$ pCt af Omsætningen i aarlig Tantieme. Alt i alt garanteres der Hr Mendes en Minimumsindtægt af 6000 Kr aarlig, heri indbefattet Provision, Tantieme, fast Gage, saavel fra Hovedfabriken som fra Søsterfabrikerne — — —«

Den 1 April 1920 fratraadte Sagsøgeren sin Stilling, og nogen Tid efter modtog han Opgørelse fra Sagsøgte, hvorefter hans Tilgodehavende skulde være 17 Kr 07 Øre. Sagsøgeren kunde imidlertid ikke anerkende denne Opgørelse som rigtig, og han har under nærværende Sag sagsøgt J. C. Hempels Fabrik ved dets Eneindehaver J. C. Hempel til Betaling af 1604 Kr 41 Øre, hvilket Beløb Sagsøgeren mener at have til Gode, tilligemed Renter heraf 5 pCt p. a. fra Stævningens Dato, den 29 September d. A., til Betaling sker.

Efter Sagsøgerens Fremstilling fremkommer det ovennævnte Beløb dels ved, at Sagsøgeren pr 1 November 1918 har et endnu uhævet Tilgodehavende, stort 204 Kr 87 Øre, dels ved, at Sagsøgte i Tiden fra 1 November 1918 til 1 April 1920 kun har beregnet Sagsøgerens Aarsindtægt til 6000 Kr, medens Sagsøgeren mener at have Krav paa en aarlig Minimumsindtægt af 7000 Kr. Forskellen hidrører fra, at Sagsøgeren mener at have Krav paa det ham i Kontraktens § 2 tillagte Dyrtidstillæg ud over de ham efter § 3 garanterede 6000 Kr, hvilket efter Sagsøgerens Mening baade er ham personligt lovet af Sagsøgte og ogsaa fremgaar af Kontraktens Affattelse.

Sagsøgte har paastaet sig frifundet mod Betaling af de ovennævnte 204 Kr 87 Øre, som han under Sagen har erkendt at skyldte. Derimod har han protesteret mod at betale det øvrige indtalte Beløb, idet han henviser til Udtrykkene i Kontraktens § 3, hvoraf efter hans Mening fremgaar, at Sagsøgeren under ingen Omstændigheder har Krav paa en højere aarlig Minimumsindtægt end 6000 Kr. Han bestrider endvidere nogensinde at have lovet Sagsøgeren noget andet.

Kontraktens Bestemmelser er uklart affattet, men der maa gives Sagsøgeren Medhold i, at Bestemmelsen om Dyrtidstillæget i § 2 vil sælve naturlig praktisk Betydning i Forhold til Bestemmelsen om Minimumsindtægten i § 3, hvis disse Bestemmelser ikke forstodes ved Siden af hinanden. Det maa nemlig betragtes som givet, at der ved Kontrakten er hjemlet Sagsøgeren en aarlig Minimumsindtægt af 6000 Kr uden Hensyn til, om Dyrtiden vedvarer.

Som Følge heraf vil Sagsøgerens Paastand være at tage til Følge, hvorhos Sagsøgte findes at burde betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Onsdag den 8 Juni.

R Nr 279/1920. Grosserer **Hans Jensen** (Steglich-Petersen)
mod
 Mejeriforpagter **J. Hansen** (Bruun),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Berettigelse til at hæve en med Indstævnte indgaaet Handel om et Parti Oste.

Østre Landsrets Dom af 28 Oktober 1920: Sagsøgte, Grosserer, Eksportør Hans Jensen, Frederiksberg, bør til Sagsøgeren, Mejeriforpagter J. Hansen, Hallebygaards Mejeri, pr Jerslev, betale de paa-stævnte 13 467 Kr 40 Øre med Renter heraf 6 pCt p. a. fra den 31 Marts 1920, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 600 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Overfor Indstævntes Benægtelse har Appellanten ikke ført Bevis for Rigtigheden af sit Anbringende om, at der den 15 Maj 1920 mellem ham og Indstævnte blev truffet den i Dommen nævnte Aftale. Efter de foreliggende, tildels efter Dommens Afsigelse tilvejebragte Oplysninger kan det ej heller anses godtgjort, at de af Indstævnte leverede Oste har været ukontraktmæssige. Men forøvrigt maa der ogsaa gives Indstævnte Medhold i, at Appellanten ikke har reklameret rettidigt. Herefter vil Dommen overensstemmende med Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Grosserer Hans Jensen, til Indstævnte, Mejeriforpagter J. Hansen, med 600 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 16 Marts 1920 købte Sagsøgte, Grosserer, Eksportør Hans Jensen, Frederiksberg, af Sagsøgeren, Mejeriforpagter J. Hansen, Hallebygaards Mejeri, pr Jerslev, 7 å 800 Stk stemplede Gouda Oste, 50 pCt, til Eksport til en Pris af 2 Kr 25 Øre pr kg eksklusive Kasser. I den af Jensen samme Dag udfærdigede Stadfæstelsesskrivelse hedder det bl. a.: »Dagen for Modtagelsen skal jeg nærmere lade Dem vide pr Telefon eller Brev, da jeg saa selv kommer derned«. Den 29 Marts mødte en Repræsentant for Jensen paa Hallebygaard og modtog et Parti Oste, der opvejedes til 9584 kg å 2 Kr 25 Øre, lig 21 564 Kr, samt i Stedet for et Antal Oste, som Repræsentanten kasserede, 276 kg å 1 Kr 40 Øre: 386 Kr 40 Øre. Repræsentanten lod Partiet indpakke.

Den 31 Marts afsendte Hansen efter Jensens Ordre Partiet til Esbjerg og udlagde i Fragt 117 Kr. Af det samlede Beløb, 22 067 Kr 40 Øre, har Jensen betalt 8600 Kr.

Under denne Sag har Hansen paastaaet Jensen dømt til Betaling af Restbeløbet, 13 467 Kr 40 Øre, med Renter deraf 6 pCt p. a. fra Leveringsdagen, den 31 Marts 1920.

Jensen paastaar sig frifundet imod Betaling af 4445 Kr 25 Øre. Han anfører, at Hansen den 15 Maj ved Nærværelse i Esbjerg gik ind

paa at tage Ostene tilbage, saaledes at Jensen skulde sælge dem for ham bedst muligt her i Landet, og at Størstedelen af dem, medens Hansen endnu opholdt sig i Esbjerg, blev solgt der, og at det efter Realisationen udkomne Restbeløb, der tilkommer Hansen, er de fornævnte 4445 Kr 25 Øre. Fremdeles anfører han, at Ostene ikke var kontraktmæssige, idet 5 den 19 Maj til Ladelund Landbrugsskoles Laboratorium indsendte Prøver viste et mindre Fedtindhold end det, der kræves i Ost, som betegnes 50 pCt.

Hansen benægter, at han efter Leveringen er indgaaet paa at hæve Handlen. Han fastholder, at der ikke er reklameret rettidig for muligt manglende Fedtindhold, og bestrider, at de foretagne Analyser vedrører hans Ost, samt Analysernes Rigtighed.

Det fremgaar af Parternes Fremstilling, at Jensen, da Ostene ankom til Esbjerg, lod dem indlade i en Damper, der imidlertid paa Grund af Havnestreike ikke afsejlede, og at han senere lod dem udlosse og nedlægge i Kælder.

Imod Hansens Benægtelse har Jensen ikke godtgjort, at Hansen senere er indgaaet paa at hæve Købet, og da der maa gives Hansen Medhold i, at Jensen ikke behørig har reklameret i Anledning af paa-staaede Mangler ved det Leverede, idet Reklamationen dels er fremsat for sent, dels grunder sig paa en Prøveudtagning, der først har fundet Sted, efter at Jensen havde undergivet Ostene en Behandling, der har forringet dem, vil Hansens Paastand i det Hele være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger vil Sagsøgte have at betale Sagsøgeren med 600 Kr.

Torsdag den 9 Juni.

R Nr 289/1920. Vekselerer **Christian Mortensen** (Bruun)

mod

Gaardejer **Jens Madsen** (V. Kondrup),

betræffende Indstævntes Skyld til Appellanten ifølge et Spekulationsmellemværende.

Vestre Landsrets Dom af 30 Oktober 1920: Sagsøgte, Gaardejer Jens Madsen, Holtbjerg, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Vekselerer Chr. Mortensen, i denne Sag fri at være. I Sagsomkostninger betaler Sagsøgeren til Sagsøgte 100 Kr, der udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

Af de Inddækningskøb, som svarede til de i Dommen omtalte, i Oktober 1919 stedfundne 3 Baissesalg, blev 2 foretaget

henholdsvis den 14 og 15 s. M., medens det tredie og sidste til Beløb 53 646 Kr 95 Øre foretoges den 23 December næstefter. Foruden at nu Indstævnte, som i Dommen anført, ikke har reklameret overfor de ham af Appellanten samtidig med hvert enkelt af disse Salg og Køb tilstillede Notaer, gaar en af ham efter Dommens Afsigelse afgivet Partsforklaring ud paa, at han ikke tør benægte Muligheden af, at han har givet Appellanten en Inddækningsordre i sidste Halvdel af Aaret 1919, hvortil kommer, at to under Sagen afgivne Vidneforklaringer taler for, at saadant virkelig har været Tilfældet. Under disse Omstændigheder maa der gaas ud fra, at Indstævnte har godkendt ogsaa de ovennævnte Salg og Køb. Som Følge heraf vil Indstævnte, der iøvrigt ikke har fremsat nogen Indsigelse mod den til Grund for den indtalte Fordring liggende Opgørelse, overensstemmende med Appellantens Paastand være at tilpligte at betale ham 2889 Kroner 81 Øre med Renter.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Indstævnte at burde godtgøre Appellanten med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Gaardejer Jens Madsen, bør til Appellanten, Vekselerer Chr. Mortensen, betale 2889 Kroner 81 Øre med Renter heraf, 5 pCt aarlig fra den 27 Januar 1920, indtil Betaling sker. Sagens Omkostninger for begge Retter betaler Indstævnte til Appellanten med 500 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Idet Sagsøgeren, Vekselerer Chr. Mortensen i København, har anbragt, at Gaardejer Jens Madsen af Holtbjerg i Tiden fra Begyndelsen af December Maaned 1918 har spekuleret gennem ham i Aktier, dels i Hausse, dels i Baisse, at han efter hvert Køb og Salg har tilstillet Sagsøgte Nota og efter hvert Kvartal sædvanlig Kvartalsopgørelse, uden at der nogen Sinde er reklameret af Sagsøgte, og at Spekulationerne ved Udgangen af Aaret 1919 er resulteret i, at Sagsøgte skyldte ham ifølge en under Sagen fremlagt Opgørelse 2889 Kr 81 Øre, har han under nærværende ved Retten for Herning Købstad m. v. forberedt Sag paastaet Sagsøgte tilpligtet at betale ham nævnte Beløb tilligemed, efter hans endelige Paastand, Renter heraf 5 pCt p. a. fra 27 Januar d. A., indtil Betaling sker. Sagsøgte har paastaet sig fri-fundet for Sagsøgerens Tiltale.

Til Støtte for sin Paastand har Sagsøgeren i første Række gjort gældende, at han har haft en almindelig Bemyndigelse fra Sagsøgte

til for hans Regning at foretage Spekulationer ved Køb og Salg af Børspapirer. Det fremgaar nu vel af det Oplyste, at Sagsøgte, der tidligere med Sagsøgerens Assistance havde spekuleret i Forening med en anden Mand, efter Nytaar 1919 lod et herved indtjent Beløb forblive indestaaende paa sin Konto hos Sagsøgeren, men det er ikke godtgjort, at Sagsøgte, som af Sagsøgeren hævdede, under et Besøg i København, har truffet en mundtlig Aftale med Sagsøgeren af det angivne Indhold. Af Sagens Oplysninger fremgaar, at Sagsøgeren i Januar foretog to Baissespekulationer og den 26 Maj en Haussespekulation for Sagsøgte, og at disse Spekulationer senere blev godkendt af denne. I Oktober foretog Sagsøgeren derpaa tre Baissesalg til Beløb 103 880 Kr 80 Øre og nogle Dage senere hertil svarende Inddækningskøb for 1104 580 Kr 65 Øre. Efter Modtagelse af Opgørelse for Oktober Kvartal gjorde Sagsøgte Indsigelse mod denne.

Med Hensyn til ovennævnte Forretninger har Sagsøgeren gjort gældende, at da Sagsøgte ikke har gjort Indsigelse mod de ham samtidig med Foretagelsen af de enkelte Køb og Salg tilstillede Notaer og Kvartalsopgørelserne, er han blevet bundet til at overtage de i Oktober paa hans Regning foretagne Salg og Køb. Sagsøgte, der ikke har bestridt at have modtaget de ommeldte Meddelelser, har gjort gældende, dels at han, da han ikke havde givet Sagsøgeren Fuldmagt til Køb og Salg paa hans Vegne, ikke behøvede at reklamere overfor de enkelte Meddelelser, dels at han ved forskellige Lejligheder telefonisk har gjort Indsigelse mod det af Sagsøgeren foretagne. I et under Sagen fremlagt Brev til Sagsøgeren af 2 Januar d. A. udtaler Sagsøgte: »— — — jeg har jo engang for alle meddelt Dem, at De ikke uden mit Samtykke maatte købe eller sælge Aktier.«

Efter det saaledes Foreliggende findes Sagsøgte, selv om han ikke har reklameret overfor Notaerne vedrørende de i Oktober foretagne Salg og Køb, ikke at kunne være bundet ved disse, og idet det er uomtvistet, at han under denne Forudsætning ikke er Sagsøgeren noget skyldig, vil hans Frifindelsespaastand være at tage til Følge.

Efter Omstændighederne findes Sagsøgeren at burde godtgøre Sagsøgte Sagens Omkostninger med et Beløb, der vil kunne bestemmes til 100 Kr.

Stempelovertrædelse ses ikke at have fundet Sted.

Nr 18. Gaardejer **Jens Nielsen Kjettrup** (Ulf Hansen)
mod

Gaardejer **Søren Jensen Sivesgaard** (Aagesen),

betræffende en Færdselsret.

Hvetbo Herreds ordinære Rets Dom af 20 November 1918: Indstævnte, Gaardejer Jens Nielsen Kjettrup, Sdr. Kjettrup, bør for Tiltale af Citanten, Gaardejer Søren Jensen Sivesgaard af Sdr. Kjettrup, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Vestre Landsrets Dom af 1 December 1919: Appellindstævnte, Gaardejer Jens Nielsen Kjettrup, bør under en Bøde til Hjørring Amts Fattigkasse af 5 Kr for hver Dag, han sidder denne Dom overhørig, fjerne de over den ommeldte Vej paa Strækningen A—B anbragte Hindringer for Færdslen, nemlig 2 Pigtraadshegn og et Led. Iøvrigt bør Appellindstævnte for Tiltale af Appellanten, Gaardejer Søren Jensen Sivesgaard, i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

I Henhold til de i den indankede Dom, forsaavidt den efter den skete Indstævning foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste, dog at Bestemmelsen om Tvangsbøden i Medfør af Retsplejelovens Kap. 46, jfr § 1036, maa bortfalde, og at Fristen for Fjernelsen af Pigtraadshegnene og Leddet regnes fra Højesteretsdommens Forkyndelse.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde godtgøre Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Bestemmelsen om Tvangsbøden bortfalder, og at Fristen for Fjernelsen af Pigtraadshegnene og Leddet regnes fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Gaardejer Jens Nielsen Kjettrup, til Indstævnte, Gaardejer Søren Jensen Sivesgaard, med 400 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Idet Appellanten, Gaardejer Søren Jensen Sivesgaard af Sønder Kjettrup, har anbragt, at der over hans Ejendom Matr Nr 3a, sammesteds, fører en Byvej, der i nordlig Retning fortsætter sig ind over den Appellindstævnte, Gaardejer Jens Nielsen Kjettrup, ligeledes af

Sønder Kjettrup, tilhørende Ejendom, Matr Nr 2 a, sammesteds, samt at Vejen, der danner Forbindelsesvej mellem Ejersted og Grønhøj og tidligere har været meget benyttet, er en offentlig Vej, ad hvilken han derhos ifølge Alderstidshævd har Ret til at færdes med Heste og Vogn, har han under videre Anbringende af, at Appelindstævnte uberettiget har afspærret Vejen, under nærværende Sag i første Instans ved Hvetbo Herreds ordinære Ret søgt Appelindstævnte og nedlagt Paastand om, at han (Appellanten) og fremtidige Ejere af Matr Nr 3 a af Sønder Kjettrup kendes berettiget til fri Fart og Færdsel, ogsaa med Heste og Vogn, ad den over Appelindstævntes Grund førende, paa et fremlagt Situationskort med Bogstaverne A—B betegnede Del af Vejen, og at Appelindstævnte tilpligtes dels under en daglig Bøde af 5 Kr at fjerne de over Vejen anbragte Hindringer for Færdslen, nemlig 2 Pigtraadshegn og et Led, dels at betale ham 100 Kr i Erstatning for Afsavn af Vejen for Tiden indtil en under Sagen udtaget Kontinuationsforligsklages Dato den 21 Februar 1918. Ved Underrettsdommen er Appelindstævnte i Overensstemmelse med sin derom nedlagte Paastand frifundet for Tiltale af Appellanten, og Sagen er nu af Appellanten indanket for Overretten, hvor han har gentaget sine i første Instans nedlagte Paastande. Appelindstævnte har derimod procederet til Underrettsdommens Stadfæstelse.

Ifølge en af Landbrugsministeriet under 27 Marts d. A. afgivet, for Overretten fremlagt Skrivelse findes den paagældende Vej indtegnet paa det ældste i Ministeriet beroende Matrikulkort over Sønder Kjettrup m. m., der har Paategning om, at Ejerlavet er opmaalt i Aaret 1812 i Anledning af Matrikuleringen, hvorhos Vejen, der i Beregningsprotokollen staar anført som Vej mellem Ejersted og Løkken, ved Matrikuleringen er behandlet som Byvej og efter Reglerne i Rentekamrets Resolution af 31 Marts 1807, Post 13, forud for Hartkornsansættelsen for de paagældende Ejendomme fradraget med en Bredde af 12 Alen, ligesom den ogsaa er optaget paa et af Stiftslandinspektør Birk i Aar 1844 udfærdiget Udskiftningskort over Sønder Kjettrup, Kringelstederne og Grønhøjhuses Jorder. Der maa derhos efter Sagens Oplysninger, derunder en Række Vidneforklaringer, gaas ud fra, at Vejen, der i de sidste 40 à 50 Aar, efter at der var anlagt en Amtsvej, kun mere lejlighedsvis har været befaret, tidligere har været benyttet som almindelig Færdselsvej ved Færdsel til og fra Grønhøj.

Idet nu Vejen, om den end ikke ses nogensinde at have været optaget paa den i Lov af 21 Juni 1867 § 6 paabudte Fortegnelse, efter det Ovenanførte maa antages stadig at have henligget til almindelig Afbenyttelse, saa at Appelindstævnte har været ubeføjet til at foretage Afspærringen, samt da Appellanten, idet Vejen maa antages særlig at være udlagt til Brug for de Lodsejere, over hvis Grunde den fører, maa anses at være beføjet til at kræve Adgangen til Vejens Benyttelse genaabnet, vil Appelindstævnte være at tilpligte under en daglig Bøde til Hjørring Amts Fattigkasse, der findes at kunne bestemmes til 5 Kr, at fjerne de over Vejstykket A—B anbragte Hindringer for Færdslen, nemlig 2 Pigtraadshegn og et Led. Derimod kan der efter det Foreliggende ikke gaas ud fra, at der ved Hævd er erhvervet nogen særlig

Ret for Ejerne af Appellantens Ejendom til at færdes ad Vejen, saa lidt som Appellanten, der ikke har godtgjort at have lidt noget Tab ved Afspærringen, kan anses at have Krav paa Erstatning, og Appellindstævnte vil derfor i anførte Henseende være at frifinde for Appellantens Tiltale i denne Sag.

Processens Omkostninger for begge Retter vil efter Omstændighederne være at ophæve.

Stempelovertrædelse ses ikke at have fundet Sted.

Mandag den 13 Juni.

R Nr 169/1921.

Rigsadvokaten

mod

Jens Peder Olsen og Axel Emil Poulsen (Forsv.: Aagesen),

der tiltales for Tyveri, Overtrædelse af Straffelovens § 210 og ulovlig Jagt.

Østre Landsrets Dom af 15 April 1921: De Tiltalte Jens Peder Olsen og Axel Emil Poulsen bør straffes, Olsen med Tugthusarbejde i 3 Aar og Poulsen med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder samt hver især til Skørringe Kommunes Kasse bøde 200 Kr. I Erstatning til Skytte Gunnar Nielsen betaler de Tiltalte En for Begge og Begge for En 20 Kr 75 Øre. Endelig udreder de Tiltalte ligeledes En for Begge og Begge for En dels i Salær til Overretssagfører A. Munch-Petersen 60 Kr, dels $\frac{3}{4}$ af Sagens øvrige Omkostninger, medens $\frac{1}{4}$ af disse udredes af Tiltalte Poulsen alene. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af de Tiltalte, der gør gældende, at de dem idømte Straffe er for strenge, dels af det Offentlige til Skærpelse af Straffen.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler de Tiltalte, Jens Peder Olsen og Axel Emil Poulsen, En for Begge og Begge for En, til Højesteretssagfører Aagesen 80 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende, ved Retten for Maribo Købstad og Birk med Rødby Købstad og Fuglse Herred samt Fejø Birk forberedte Sag tiltales Jens Peder Olsen og Axel Emil Poulsen i Henhold til Anklageskrift af 22 f. M. for groft og simpelt Tyveri, for Overtrædelse af Straffelovens § 210 og for ulovlig Jagt, begge de Tiltalte:

1) ved Natten mellem den 30 og 31 December f. A. i Forening ubeføjet at jage i Christianssæde Skov og ved begge, da de blev overrasket af Skytten Gunnar Nielsen, ved Trusel om Vold at tvinge denne til at undlade at anholde dem og tage Jagtredskaberne fra dem,

2) ved en Nat i Tiden omkring 1 November s. A. efter forudgaaende Aftale om at begaa Tyveri i Forening at begive sig til Birket Mejeri, hvor Tiltalte Poulsen i Tiltalte Olsens Paasyn aabnede et paa Klem staaende Vindue, rakte Overkroppen ind ad Vinduet og stjal 2 Oste af Værdi 40 Kr, samt

3) ved Natten mellem den 17 og 18 December s. A. efter forud truffet Aftale om i Forening at begaa Tyveri af Gæs fra Gaasehuset til Gaarden »Nielstrup« sammen med en allerede domfældt Person at begive sig derhen og ved Vold frabryde en Hængelaas for Døren og derved skaffe sig Adgang til Gaasehuset og derfra stjæle 8 Gæs af Værdi 240 Kr, og

Tiltalte Poulsen alene:

4) ved Natten mellem 8 og 9 November s. A. i Forening med fornævnte domfældte Person — Tiltaltes yngre Broder — at stjæle 2 Gæs af Værdi 50 Kr fra den uaflaasede Lade til Gaardejer Hans Axel Hansens Gaard i Nørreballe.

Tiltalte Olsen er født den 19 Marts 1882 og 15 Gange straffet ifølge Dom, bl. a. for Betleri, Tyveri, Vold paa Person og ulovlig Jagt, derunder: ved Antvorskov Birks Ekstrarets Dom af 5 Marts 1910 dels efter Straffelovens § 203, sammenholdt med midlertidig Straffelov af 1 April 1905 § 1, med Tvangsarbejde i 3 Maaneder, dels i Medfør af Jagtloven af 8 Maj 1894 § 231 for 5. Gang begaaet ulovlig Jagt med en Egitslevmagle Sogns Kommunekasse tilfaldende Bøde af 120 Kr og i Medfør af §'s 4 Stk med en samme Kasse tilfaldende Bøde af 20 Kr samt til Forbrydelse af den af ham benyttede Bøsse, ved samme Rets Dom af 17 Februar 1911 efter Straffelovens § 228, jfr § 54, og midlertidig Straffelov af 1 April 1905 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, ved samme Rets Dom af 22 Februar 1913 efter Straffelovens § 230 I, jfr § 54, og midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13 med lige Fængsel i 100 Dage, ved Skjoldnæsholms Birks Ekstrarets Dom af 23 Marts 1914 efter Straffelovens § 231 I med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, ved Antvorskov Birks Ekstrarets Dom af 16 Februar 1915 i Medfør af Straffelovens § 241 efter dens § 238, sammenholdt med § 54, og midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13 som for 4. Gang begaaet Hæleri med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 100 Dage, og ved Slagelse Købstads Ekstrarets Dom af 9 Marts 1916 i Medfør af Straffelovens § 241 efter dens § 238 som for 5. Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, hvorhos han

fire Gange inden Retten har vedtaget at erlægge Bøder, bl. a. for Jagtforseelser, senest inden Hatting Herreds Politiret den 7 April 1917 en Thyrsted-Uth Kommunes Kasse tilfaldende Bøde af 200 Kr med Virkning som Dom for 6. Gang begaaet ulovlig Jagt og en Statskassen tilfaldende Bøde af 100 Kr for Overtrædelse af Straffelovens § 236.

Tiltalte Poulsen er født den 31 Marts 1891 og forhen flere Gange straffet for Vold og ulovlig Jagt, senest: ved Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 18 Oktober 1917 i Medfør af Jagtlovens §§ 13 og 17, jfr § 23, med en Østfotte-Bandholm Kommunes Kasse tilfaldende Bøde af 130 Kr, og ved Højesterets Dom af 3 December 1918 efter Straffelovens § 203, jfr midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 1, II, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 4 Maaneder.

Ved de Tiltaltes egne Tilstaaelser i Forbindelse med det iøvrigt Oplyste er det godtgjort, at de ved den under Nr 1 ommeldte Lejlighed i Forening har drevet ulovlig Jagt i Christianssæde Skov og ved Trusel om at skyde paa Skytte Gunnar Nielsen — hvis Hund Tiltalte Olsen havde anskudt — har forhindret Nielsen fra at anholde de Tiltalte, uden at det iøvrigt kan anses for bevist, om saadan Trusel er fremsat før eller efter, at Nielsen havde opfordret Tiltalte Olsen til at kaste sin Bøsse med Tilkendegivelse af, at han i Vægringstilfælde vilde skyde paa de Tiltalte.

Paa samme Maade er det godtgjort, at de Tiltalte i Forening har forøvet de under Nr 2 og 3 ommeldte Tyverier, og at Tiltalte Poulsen som Medgerningsmand har deltaget i det under Nr 4 nævnte Tyveri, for Tyverierne Nr 2 og 4's Vedkommende i det Hele under de i Anklageskriftet nærmere angivne Omstændigheder. Forsaavidt angaar Tyveriet under Nr 3, der er begaaet fra det i Anklageskriftet nævnte Gaasehus, er det oplyst, at Huset — der var delt i to Rum, hvoraf det ene benyttedes til Gaasesti og det andet til Materialskur — var 5,20 m langt, 3,10 m bredt, 2,20 m højt i Forsiden og 1,67 m højt i Bagsiderne, at det var bygget af ca 3½ cm tykke Brædder paa en Træramme, der var lagt paa Jorden, men saaledes, at der i den til Opholdssted for Gæssene bestemte Del af Huset var Cementgulv, der var støbt op over Trærammen. Den Dør, gennem hvilken de Tiltalte skaffede sig Adgang, var aflaaaset ved Hjælp af Hængelaas og Overfald, der fandtes fraspærngt. Tiltalte Olsen har erkendt, at han har aabnet den saaledes aflaaasede Dør, men erklæret, at det skete uden Benyttelse af noget Redskab. Efter det Foreliggende, derunder særlig en af Tømremester A. Folmann overfor Politiet afgivet Forklaring og den af Havemand Carl Edvard Jensen inden Retten afgivne beedigede Forklaring, findes det imidlertid tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte Olsen har anvendt betydelig Vold for at faa Døren aabnet, og da Tiltalte Poulsen — der ikke kan antages at have været direkte medvirkende ved eller at have paaset Dørens Opbrydning — umiddelbart forinden havde søgt at skaffe sig Adgang til Huset gennem en anden Dør ved Siden af den opbrudte og under Opbrydningen var ved at undersøge, om der ikke var andre Veje, ad hvilke Adgang til Huset kunde ske, kan det ikke betvivles, at ogsaa denne Tiltalte har været paa det Rene med, at det kun med Vold kunde lykkes at trænge ind i

Huset, og at han for sit Vedkommende var enig i, at saadan Vold anvendtes med det Formaal at fuldbyrde Tyveriet. For begge de Tiltaltes Vedkommende vil dette Tyveri herefter være at tilregne dem som groft.

I Henhold til det Anførte vil Tiltalte Olsen være at anse dels efter Straffelovens § 210, dels efter dens § 232 for 4. Gang begaaet simpelt og groft Tyveri eller i Medfør af dens § 241 II efter dens § 238 som for 6. Gang begaaet Hæleri efter Omstændighederne med Tugthusarbejde i 3 Aar, hvorhos han vil være at anse efter Lov om Jagten af 8 Maj 1894 § 23, jfr § 13, med en Skørringe Kommunes Kasse tilfaldende Bøde af 200 Kr, medens Tiltalte Poulsen vil være at anse dels efter Straffelovens § 210, dels efter dens §§ 228 og 229 IV efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder samt efter for nævnte Lov af 8 Maj 1894 § 23, jfr § 13, med en ovennævnte Kasse tilfaldende Bøde af 200 Kr.

I Erstatning til Skytte Gunnar Nielsen for Omkostninger ved Behandlingen af hans ved den under Nr 1 omhandlede Lejlighed saarede Hund vil de Tiltalte efter derom nedlagt Paastand have at udrede in solidum 20 Kr 75 Øre.

Endelig bør de Tiltalte in solidum betale i Salær til den for dem for Landsretten beskikkede Forsvarer 60 Kr, medens $\frac{3}{4}$ af Sagens øvrige Omkostninger udredes af de Tiltalte in solidum og $\frac{1}{4}$ af Tiltalte Poulsen.

R Nr 253/1920.   **Kirkeministeriet** (den kst. Kammeradvokat)
 m o d
 residerende Kapellan **J. A. Hansen** (Liebe efter Ordre),

betræffende Fremgangsmaaden ved Beregning af den Sum, hvormed Vederlaget for afløst Højtidsoffer skal afkortes i Indstævntes Løn.

Østre Landsrets Dom af 29 Oktober 1920: Sagsøgte, Kirkeministeriet, bør ved Beregningen af Sagsøgerens, residerende Kapellan J. A. Hansens, Lønning for Tidsrummet 1 April 1918 til 30 September 1919 beregne den Sum, hvormed Vederlaget for afløst Højtidsoffer skal afkortes i hans Lønning som residerende Kapellan ved Odense Sct. Hans Sogns Menighed efter et Gennemsnit af den forudgaaede 5 Aars Periode og for hele det ovenfor nævnte Tidsrum, og saaledes at kun det derved udfundne Gennemsnitsbeløb fradrages i Lønnen. Sagens Omkostninger ophæves. Der tillægges den for Sagsøgeren beskikkede Sagfører, Overretssagfører Anker-Jensen, i Salær 300 Kr, der udredes af det Offentlige. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Under Proceduren for Højesteret er det oplyst, at det var i Efteraaret 1916, at Indstævnte tiltraadte Embedet som residerende Kapellan for Odense Sct. Hans Sogns Menighed, at det Beløb, der som Afløsningssum for Højtidsøfret vilde være at afkorte i hans Løn, da blev beregnet efter den gennemsnitlige Indtægt af Afløsningsvederlaget for Aarene 1911—15 til 2317 Kroner 71 Øre, og at dette Beløb i Tiden fra 1 Oktober 1916 til 31 Marts 1918 aarligt afkortedes i hans Løn. Endvidere bemærkes, at da der som nævnt i Dommen i Medfør af § 10 i den kgl. Anordning af 13 Juni 1913 skulde foretages ny Ansættelse af det Beløb, hvormed Vederlaget for Højtidsøfret skulde komme til Afkortning for Tiden efter 31 Marts 1918, var det efter det for Højesteret Oplyste ikke det Beløb, som Afløsningsvederlaget havde indbragt i det foregaaende Aar, men Afløsningsvederlaget for Aaret 1918—19, som Kirkeministeriet lagde til Grund ved Fastsættelse af Afkortningssummen for nævnte Aar, ligesom det paa tilsvarende Maade var Afløsningsvederlaget for 1919—20, som af Ministeriet blev lagt til Grund ved Fastsættelse af Afkortningssummen for sidstnævnte Aar.

For Højesteret har Ministeriet udtrykkelig erklæret, at det frafaldt sin Paastand om, at den af Ministeriet anvendte Fremgangsmaade har Hjemmel i Bestemmelsen i den kgl. Anordnings § 8, 2 Stk. Da der nu maa gives Indstævnte Medhold i, at Indtægten af Afløsningsvederlaget efter Indholdet af Anordningens § 8, 1 Stk, i det foreliggende Tilfælde vil være at beregne efter Gennemsnittet af de sidste 5 Aars Vederlag, og da dette ikke ses at være i Strid med Bestemmelsen i § 4, 4 Stk, i Loven af 1913, vil Dommen overensstemmende med Indstævnets Paastand være at stadfæste. Herved bemærkes, at der fra Ministeriets Side ikke er rejst særlig Indsigelse imod, at Afkortningssummen for hele Tidsrummet 1 April 1918 til 30 September 1919 beregnes efter Gennemsnittet af den forudgaaende Femaarsperiode.

(Sagens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret ophæves. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Liebe 300 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Lov Nr 47 af 14 Marts 1913 skete der en principiel Forandring i Lønningsmaaden for Præsteembederne, idet disse — der hidindtil væsenlig havde været lønnet ved Indtægter, som indgik til Præsten direkte fra Menigheden — nu ved indtrædende Ledighed skulde ordnes indenfor bestemte Lønningsklasser med fastsatte Alderstillæg. For enkelte Lønningsdeles Vedkommende og deriblandt Højtidsofret eller — hvor det var afløst — Vederlaget derfor, bibeholdtes imidlertid den ældre Ordning, dog saaledes at de nu indgik i Beregningen af Embedernes faste Lønning, der altsaa vilde være at udbetale med et saa meget lavere Beløb. I saa Henseende er det ved Lovens § 4, 1 Stk, bestemt, at Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet var bemyndiget til at stadfæste Overenskomster mellem Menighedsraadene og de Offerberettigede om Afløsningen, og i Paragrafens 4. Stykke, at Ministeriet efter hver Omregulering af Afløsningsvederlaget fastsætter, med hvilket Beløb det for Tiden indtil næste Omregulering skal indgaa i Beregningen af Præsteembedets faste Lønning.

Ved Lovens § 1 var Fastsættelsen af de nærmere Regler for Overgangen fra den ældre til den nye Ordning henskudt til en kongelig Anordning, og ved denne, der udkom den 13 Juni 1913, blev det angaaende Indtægterne af Højtidsoffer m. v. i dens § 1 bestemt, at de kom til Afkortning i den Præsten tilkommende Lønning med de efter Reglerne i dens § 8 fastsatte Gennemsnitsbeløb, hvorhos det i bemeldte § 8 hedder:

i dens 1. Stykke:

»Indtægten af Højtidsoffer, Offer og — — — beregnes til et for hele den Periode, for hvilken Reguleringen gælder, fastsat aarligt Beløb efter Gennemsnittet af Indtægten heraf i de sidste 5 Aar. Er disse Ydelser eller en Del af dem afløst med et fast aarligt Beløb en Gang for alle, lægges Afløsningsvederlaget til Grund for Beregningen. Omreguleres derimod Afløsningsvederlaget, beregnes Indtægten efter Gennemsnittet af de sidste 5 Aars Vederlag, eller hvis Ofret ikke har været afløst saa længe, efter Gennemsnittet af de Aar, der er forløbet, siden Afløsningen traadte i Kraft«,

og i dens 2. Stykke:

»For de Købstæder og Landsogne, hvor der paa Grund af Befolkningsforholdenes Udvikling findes Anledning dertil, kan Ministeriet bestemme, at Indtægten af de foran omhandlede Ydelser i det sidste Aar skal lægges til Grund for Indtægten Beregning i Stedet for Gennemsnittet af de sidste 5 Aar.«

For Odense Købstads Vedkommende var Højtidsofret allerede afløst ved en af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet den 17 April 1909 stadfæstet — i Henhold til Lov af 15 Maj 1903 indgaaet — Overenskomst, ved hvilken Afløsningssummen er fastsat i Forhold til den for hvert enkelt Skatteaar anslaaede Skatteindtægt, altsaa stigende og synkende med denne.

I Aaret 1913 tiltraadte Sagsøgeren, residerende Kapellan J. A. Hansen af Odense, Embedet som residerende Kapellan for Odense Sct. Hans Sogns Menighed, og det Beløb, der som Afløsningssum for Højtidsofret

vilde være at afkorte i hans Løn, blev da i Medfør af ovenstaaende beregnet efter den gennemsnitlige Indtægt af Afløsningsvederlaget for Aarene 1909—1912, begge inklusive, til 1514 Kr 85 Øre, hvilket Beløb i Perioden fra 1 April 1913 til 31 Marts 1918 aarligt afkortedes i hans Løn. Da der, efter at denne Periode var udløbet, i Medfør af Anordningens § 10 skulde foretages en Ny-Ansættelse af Afkortningssummen, fastsatte Kirkeministeriet Beløbet til, hvad Afløsningsvederlaget havde indbragt i det foregaaende enkelte Aar, og en tilsvarende Fremgangsmaade blev anvendt ogsaa det følgende Aar.

Hvis Ministeriet havde beregnet Afkortningssummen efter Gennemsnittet af de Vederlagssummer, der var indgaaet i Aaerne 1913—1918, vilde den have udgjort 2715 Kr 14 Øre, og Sagsøgeren har da, idet han har anbragt, at Ministeriet ved den af det anvendte Beregningsmaade uberettiget har paaført ham et Tab af 3521 Kr 86 Øre, under nærværende Sag paastaet Ministeriet kendt pligtig til ved Beregningen af hans Lønning for Tidsrummet 1 April 1918 til 30 September 1919 — fra hvilken Dag Lov af 4 Oktober 1919 indfører en ny Lønningsform, hvorefter Afkortning for Højtidsoffer ikke længere finder Sted — at beregne den Sum, hvormed Vederlaget for afløst Højtidsoffer skal afkortes i hans Lønning som Indehaver af ovennævnte Embede efter et Gennemsnit for den forudgaaede 5 Aars Periode og for hele det ovenfor nævnte Tidsrum og saaledes, at kun det derved udfundne Gennemsnitsbeløb fradrages i Lønnen.

Ministeriet har paastaet sig frifundet.

Medens Sagsøgeren til Støtte for sin Paastand gør gældende, at dens Rigtighed følger af Bestemmelserne i ovennævnte Lov og ligeledes fornævnte Anordning, jfr navnlig dennes ovenfor citerede Bestemmelser, har Ministeriet hævdet, at Afløsningsvederlaget for Odense ifølge den ovenfor nævnte Overenskomst omreguleres hvert Aar, og at det da er en naturlig Konsekvens af Lovens § 4, 4 Stk, at Ministeriet hvert Aar fastsætter, med hvilket Beløb Vederlaget skal indgaa i Beregningen af den faste Lønning. Ministeriet har derhos gjort gældende, at den brugte Fremgangsmaade i hvert Fald er hjemlet ved Anordningens § 8, 2 Stk.

Efter Indholdet af § 4 i Loven af 14 Marts 1913 findes det at maatte antages, at der ved de deri ommeldte Omreguleringer alene er tænkt paa Ændringer i det almindelige Grundlag for Fastsættelsen af Afløsningssummerne — hvilken Forstaaelse tilmed ligger i Ordets naturlige Betydning nærmest — ikke derimod paa de Tilfælde, hvor Summernes Forandring skyldes selve Grundlaget for Fastsættelsen, idet deres Størrelse er afhængig af andre Momenter, saaledes f. Eks. — som i det heromhandlede Tilfælde — af Skatteindtægten. Da nu § 8, 1 Stk, i Anordningen af 13 Juni s. A. maa forstaaes overensstemmende hermed, samt da Paragraffens 2. Stykke findes alene at kunne komme til Anvendelse i Tilfælde af saadan egentlig Omregulering, vil Sagsøgerens Paastand, der herefter findes hjemlet ved de oftnævnte Bestemmelser, være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde op hæves.

Der vil være at tillægge den for Sagsøgeren, hvem der har været meddelt fri Proces, beskikkede Sagfører i Salær 300 Kr, der bliver at udrede af det Offentlige.

R Nr 254/1920. **Kirkeministeriet** (den kst. Kammeradvokat)
 m o d

residerende Kapellan **A. C. Møller** (Liebe efter Ordre),

betræffende Fremgangsmaaden ved Beregning af den Sum, hvormed Vederlaget for afløst Højtidsoffer skal afkortes i Indstævntes Løn.

Østre Landsrets Dom af 29 Oktober 1920: Sagsøgte, Kirkeministeriet, bør ved Beregningen af Sagsøgerens, residerende Kapellan A. C. Møllers, Lønning for Tidsrummet 1 April 1918 til 30 September 1919 beregne den Sum, hvormed Vederlaget for afløst Højtidsoffer skal afkortes i hans Lønning som residerende Kapellan ved Odense Vor Frue Sogns Menighed efter et Gennemsnit af den forudgaaede 5 Aars Periode og for hele det ovenfor nævnte Tidsrum, og saaledes at kun det derved udfundne Gennemsnitsbeløb fradrages i Lønnen. Sagens Omkostninger ophæves. Der tillægges den for Sagsøgeren beskikkede Sagfører, Overretssagfører Anker-Jensen, i Salær 300 Kr, der udredes af det Offentlige. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Det bemærkes, at da der som nævnt i Dommen i Medfør af § 10 i den kgl. Anordning af 13 Juni 1913 skulde foretages ny Ansættelse af det Beløb, hvormed Vederlaget for Højtidsoffer skulde komme til Afkortning for Tiden efter 31 Marts 1918, var det efter det for Højesteret Oplyste ikke det Beløb, som Afløsningsvederlaget havde indbragt i det foregaaende Aar, men Afløsningsvederlaget for Aaret 1918—19, som Kirkeministeriet lagde til Grund ved Fastsættelse af Afkortningssummen for nævnte Aar, ligesom det paa tilsvarende Maade var Afløsningsvederlaget for 1919—20, som af Ministeriet blev lagt til Grund ved Fastsættelse af Afkortningssummen for sidstnævnte Aar.

For Højesteret har Ministeriet udtrykkelig erklæret, at det frafaldt sin Paastand om, at den af Ministeriet anvendte Fremgangsmaade har Hjemmel i Bestemmelsen i den kgl. Anordnings § 8, 2 Stk. Da der nu maa gives Indstævnte Medhold i, at Indtægten af Afløsningsvederlaget efter Indholdet af Anordningens § 8, 1 Stk, i det foreliggende Tilfælde vil være at beregne efter Gennemsnittet af de sidste 5 Aars Vederlag, og da dette ikke ses at være i Strid med Bestemmelsen i § 4, 4 Stk, i Loven af

1913, vil Dommen overensstemmende med Indstævntes Paastand være at stadfæste. Herved bemærkes, at der fra Ministeriets Side ikke er rejst særlig Indsigelse imod, at Afkortningssummen for hele Tidsrummet 1 April 1918 til 30 September 1919 beregnes efter Gennemsnittet af den forudgaaende Femaarsperiode.

[Sagens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret ophæves. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Liebe 300 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Lov Nr 47 af 14 Marts 1913 skete der en principiel Forandring i Lønningsmaaden for Præsteembederne, idet disse — der hidindtil væsenlig havde været lønnet ved Indtægter, som indgik til Præsten direkte fra Menigheden — nu ved indtrædende Ledighed skulde ordnes indenfor bestemte Lønningsklasser med fastsatte Alderstillæg. For enkelte Lønningsdeles Vedkommende og deriblandt Højtidsøfret eller — hvor det var afløst — Vederlaget derfor, bibeholdtes imidlertid den ældre Ordning, dog saaledes at de nu indgik i Beregningen af Embedernes faste Lønning, der altsaa vilde være at udbetale med et saa meget lavere Beløb. I saa Henseende er det ved Lovens § 4, 1 Stk, bestemt, at Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet var bemyndiget til at stadfæste Overenskomster mellem Menighedsraadene og de Offerberettigede om Afløsningen, og i Paragrafens 4. Stykke, at Ministeriet efter hver Omregulering af Afløsningsvederlaget fastsætter, med hvilket Beløb det for Tiden indtil næste Omregulering skal indgaa i Beregningen af Præsteembedets faste Lønning.

Rettelser og Tilføjelser:

- S. 104, L. 20 f. o. (I. Kondrup), læs: (Henriques).
- S. 104, L. 22 f. o. tilføjes: (I. Kondrup).
- S. 106, L. 7 f. n. tilføjes: (Liebe).
- S. 106, L. 5 f. n. tilføjes: (Steglich-Petersen).
- S. 111 efter L. 9 tilføjes: Torsdag den 28 April.
- S. 112, 115—1126, 129—160, L. 1 f. o. 23, læs: 28.

Færdig fra Trykkeriet den 29 Juni 1921.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 15.

Mandag den 13 Juni.

Ved Lovens § 1 var Fastsættelsen af de nærmere Regler for Overgangen fra den ældre til den nye Ordning henskudt til en kongelig Anordning, og ved denne, der udkom den 13 Juni 1913, blev det angaaende Indtægterne af Højtidsoffer m. v. i dens § 1 bestemt, at de kom til Afkortning i den Præsten tilkommende Lønning med de efter Reglerne i dens § 8 fastsatte Gennemsnitsbeløb, hvorhos det i bemeldte § 8 hedder:

i dens 1. Stykke:

»Indtægten af Højtidsoffer, Offer og — — — beregnes til et for hele den Periode, for hvilken Reguleringen gælder, fastsat aarligt Beløb efter Gennemsnittet af Indtægten heraf i de sidste 5 Aar. Er disse Ydelser eller en Del af dem afløst med et fast aarligt Beløb en Gang for alle, lægges Afløsningsvederlaget til Grund for Beregningen. Omreguleres derimod Afløsningsvederlaget, beregnes Indtægten efter Gennemsnittet af de sidste 5 Aars Vederlag, eller hvis Ofret ikke har været afløst saa længe, efter Gennemsnittet af de Aar, der er forløbet, siden Afløsningen traadte i Kraft»,

og i dens 2. Stykke:

»For de Købstæder og Landsogne, hvor der paa Grund af Befolkningsforholdenes Udvikling findes Anledning dertil, kan Ministeriet bestemme, at Indtægten af de foran omhandlede Ydelser i det sidste Aar skal lægges til Grund for Indtægtens Beregning i Stedet for Gennemsnittet af de sidste 5 Aar.«

For Odense Købstads Vedkommende var Højtidsafret allerede afløst ved en af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet den 17 April 1909 stadfæstet — i Henhold til Lov af 15 Maj 1903 indgaaet — Overenskomst, ved hvilken Afløsningssummen er fastsat i Forhold til den for hvert enkelt Skatteaar anslaaede Skatteindtægt, altsaa stigende og synkende med denne.

I Aaret 1913 tiltraadte Sagsøgeren, residerende Kapellan A. C. Møller af Odense, Embedet som residerende Kapellan for Odense Vor Frue Sogns Menighed, og det Beløb, der som Afløsningssum for Højtidsafret vilde være at afkorte i hans Løn, blev da i Medfør af ovenstaaende be-

regnet efter den gennemsnitlige Indtægt af Afløsningsvederlaget for Aarene 1909—1912, begge inklusive, til 1514 Kr 85 Øre, hvilket Beløb i Perioden fra 1 April 1913 til 31 Marts 1918 aarligt afkortedes i hans Løn. Da der, efter at denne Periode var udløbet, i Medfør af Anordningens § 10 skulde foretages en Ny-Ansættelse af Afkortningssummen, fastsatte Kirkeministeriet Beløbet til, hvad Afløsningsvederlaget havde indbragt i det foregaaende enkelte Aar, og en tilsvarende Fremgangsmaade blev anvendt ogsaa det følgende Aar.

Hvis Ministeriet havde beregnet Afkortningssummen efter Gennemsnittet af de Vederlagssummer, der var indgaaet i Aarene 1913—1918, vilde den have udgjort 2099 Kr 36 Øre, og Sagsøgeren har da, idet han har anbragt, at Ministeriet ved den af det anvendte Beregningsmaade uberettiget har paaført ham et Tab af 2961 Kr 69 Øre, under nærværende Sag paastaet Ministeriet kendt pligtig til ved Beregningen af hans Lønning for Tidsrummet 1 April 1918 til 30 September 1919 — fra hvilken Dag Lov af 4 Oktober 1919 indfører en ny Lønningsform, hvorefter Afkortning for Højtidsoffer ikke længere finder Sted — at beregne den Sum, hvormed Vederlaget for afløst Højtidsoffer skal afkortes i hans Lønning som Indehaver af ovennævnte Embede efter et Gennemsnit for den forudgaaede 5 Aars Periode og for hele det ovenfor nævnte Tidsrum og saaledes, at kun det derved udfundne Gennemsnitsbeløb fradrages i Lønnen.

Ministeriet har paastaet sig frifundet.

Medens Sagsøgeren til Støtte for sin Paastand gør gældende, at dens Rigtighed følger af Bestemmelserne i ovennævnte Lov og ligeledes fornævnte Anordning, jfr navnlig dennes ovenfor citerede Bestemmelser, har Ministeriet hævdet, at Afløsningsvederlaget for Odense ifølge den ovenfor nævnte Overenskomst omreguleres hvert Aar, og at det da er en naturlig Konsekvens af Lovens § 4, 4 Stk, at Ministeriet hvert Aar fastsætter, med hvilket Beløb Vederlaget skal indgaa i Beregningen af den faste Lønning. Ministeriet har derhos gjort gældende, at den brugte Fremgangsmaade i hvert Fald er hjemlet ved Anordningens § 8, 2 Stk.

Efter Indholdet af § 4 i Loven af 14 Marts 1913 findes det at maatte antages, at der ved de deri ommeldte Omreguleringer alene er tænkt paa Ændringer i det almindelige Grundlag for Fastsættelsen af Afløsningssummerne — hvilken Forstaaelse tilmed ligger Ordets naturlige Betydning nærmest — ikke derimod paa de Tilfælde, hvor Summernes Forandring skyldes selve Grundlaget for Fastsættelsen, idet deres Størrelse er afhængig af andre Momenter, saaledes f. Eks. — som i det heromhandlede Tilfælde — af Skatteindtægten. Da nu § 8, 1 Stk, i Anordningen af 13 Juni s. A. maa forstaaes overensstemmende hermed, samt da Paragraffens 2. Stykke findes alene at kunne komme til Anvendelse i Tilfælde af saadan egentlig Omregulering, vil Sagsøgerens Paastand, der herefter findes hjemlet ved de oftnævnte Bestemmelser, være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Der vil være at tillægge den for Sagsøgeren, hvem der har været meddelt fri Proces, beskikede Sagfører i Salær 300 Kr, der bliver at udrede af det Offentlige.

Tirsdag den 14 Juni.

R Nr 134/1921.

Rigsadvokaten

mod

Peder Charles Hansen Pugerup og Hans Nielsen (Forsv.: Graae),

der tiltales: Pugerup for Overtrædelse af Straffelovens § 146, Nielsen for Overtrædelse af Straffelovens § 146, jfr § 52, eventuelt § 146, jfr § 51.

Østre Landsrets Dom af 19 Marts 1921: De Tiltalte, Peder Charles Hansen Pugerup og Hans Nielsen, bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost, Pugerup i 40 Dage, Nielsen i 20 Dage, og En for Begge og Begge for En betale Sagens Omkostninger, derunder 60 Kr i Salær til Overretssagfører Gottlieb Jacobsen. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paa-anket dels af Tiltalte Nielsen under Paaberaabelse af Bestemmelserne i Retsplejelovens § 944 Nr 1, 2 og 3, dels af Tiltalte Pugerup, der gør gældende, at den ham idømte Straf er for streng, dels af det Offentlige til Skærpelse af Straffen for begge de Tiltaltes Vedkommende.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden for Tiltalte Nielsen findes at burde forlænges til 40 Dage.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden for Hans Nielsen bestemmes til 40 Dage. I Salær for Højesteret betaler nævnte Tiltalte og Tiltalte Peder Charles Hansen Pugerup, En for Begge og Begge for En, til Højesteretssagfører Graae 60 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under denne ved Retten for Skelskør Købstad og Vester Flakkebjerg Herred med Korsør Købstad og Landjurisdiktion samt Holstein-

borg Birk forberedte Sag tiltales ifølge Anklageskrift af 11 f. M. Hans Nielsen og Peder Charles Hansen Pugerup til Straf, Sidstnævnte for falsk Forklaring for Retten i Korsør den 3 November 1920, Førstnævnte for Meddelagtighed heri.

Tiltalte Nielsen er født den 2 September 1882, Tiltalte Pugerup den 26 Februar 1898. Ingen af de Tiltalte er fundet forhen straffet.

Ved Tiltalte Pugerups Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at han har gjort sig skyldig i det ham paasigtede Forhold under følgende nærmere Omstændigheder:

I Slutningen af September f. A. anmeldte Arbejdsmand Sofus Andersen til Politiet, at hans 16aarige Søn Vilhelm, der havde været i Tjeneste paa Tiltalte Nielsens Gaard i Menstrup, hvor Tiltalte Pugerup var Forkarl, havde været Genstand for grov Overlast fra Nielsens Side, idet Nielsen Natten mellem den 20 og 21 s. M. havde gennempryglet ham, der kort forinden var blevet jaget ud af sin Seng af Pugerup, som havde givet Drengen Ordre til at strø under et Par Heste i Stalden, hvilken Ordre Drengen havde nægtet at efterkomme. Under de derefter af Politiet foretagne Afhøringer til Oplysning om den Nielsen paasigtede Vold nægtede Nielsen sig i Strid med Sandheden skyldig i nogensomhelst voldelig Behandling af Drengen og stemplede Anmeldelsen herom som Opdigt, hvorhos Tiltalte Pugerup til en Politirapport af 30 s. M., efter at det var betydet ham, at han eventuelt kom til at afgive Vidneforklaring i Retten, ligeledes i Strid med Sandheden dels erklærede, at han ikke havde mindste Kendskab til, at Nielsen havde pryglet Drengen, dels benægtede, at han selv havde jaget Drengen ud af Sengen og givet ham Ordre til at strø under Hestene. Denne Forklaring fastholdt Pugerup til en Politirapport af 12 Oktober s. A., og da han den 3 November efter Tilsigelse mødte i Retten, hvor Dommeren betydede ham, at han mødte som Vidne, og gjorde ham bekendt med Strafansvaret for at afgive urigtig Forklaring, vedtog han efter Oplæsning sine til de 2 Rapporter afgivne Forklaringer, som han dog ikke beedigede, idet han erklærede, at han principielt ikke aflagde Ed, da det stred mod hans religiøse Overbevisning.

Angaaende Tiltalte Nielsens Forhold er det ved hans og Pugerups i det Væsenlige samstemmende Forklaringer bevist, at Nielsen, efter at han og Pugerup havde faaet Tilsigelse til Retsmødet den 3 November, udtalte til Pugerup, at der ikke kunde komme noget ud af Sagen, naar de begge nægtede at kende noget til denne, og at Nielsen fastholdt eller gentog denne Udtalelse ogsaa, efter at Pugerup havde udtalt, at det var en gal Historie at forklare noget, som var urigtigt, i Retten. Pugerup har forklaret, at det var disse Udtalelser af Nielsen, som bestemte ham til at give den falske Forklaring, uden at der dog var Spørgsmaal om særlige Overtalelser hertil fra Nielsens Side, og Nielsen har for sit Vedkommende forklaret, at der ikke var Anledning for ham til at anvende særlige Overtalelser, da de flere Gange havde drøftet Sagen sammen, og Pugerup herunder havde udtalt, at han ikke vilde tilstaa noget i Sagen.

Idet endnu bemærkes, at der efter det Foreliggende ikke vil kunne tages Hensyn til de Tiltaltes Forklaringer om, at de havde den Op-

fattelse, at Pugerup var medinddraget i Sagen som sigtet, vil de Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 146, for Nielsens Vedkommende sammenholdt med § 51, efter Omstændighederne og for begge Vedkommende under Hensyn til midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost, Pugerup i 40 Dage, Nielsen i 20 Dage.

R Nr 165/1921.

Rigsadvokaten

mod

Annette Louise Vilhelmine Andersen (Forsv.: Stein),

der tiltales for Blodskam.

Østre Landsrets Dom af 4 April 1921: De Tiltalte Hans Peder Kristian Andersen og Annette Louise Vilhelmine Andersen bør straffes med Forbedringshusarbejde hver især i 1 Aar, hvorhos de En for Begge og Begge for En bør udrede Sagens Omkostninger, derunder i Salær til Overretssagfører V. Byrdal 50 Kr og til samme i Godtgørelse for haftede Udlæg 3 Kr 50 Øre. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte Annette Andersen, der gør gældende, at den hende idømte Straf er for streng, dels af det Offentlige til Skærpselse af Straffen for hendes Vedkommende.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Annette Louise Vilhelmine Andersen til Højesteretssagfører Stein 50 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under nærværende, ved Retten for Roskilde Købstad med Ramsø-Tune Herreder samt Lejre Herred forberedte Sag tiltales Hans Peder Kristian Andersen og Annette Louise Vilhelmine Andersen, der er Hellsøskende, i Henhold til Anklageskrift af 12 f. M. til Straf efter Straffelovens § 164 for at have plejet legemlig Omgang med hinanden ved

fuldbyrdet Samleje flere Gange i Marts og Maj—Juni Maaneder 1920 under deres Ophold i Forældrenes Hjem i Skov-Hastrup, hvor de delte Natteleje, sidstnævnte Tiltalte tillige til Straf efter Straffelovens § 179 for ved Anmeldelse til Sognepræsten for Hvalsø-Særløse Pastorat til Indførelse i Ministerialbogen falskelig at have ladet Tjenestekarl Johannes Poulsen udlægge som Fader til det ved Omgangen mellem de to Søskende avlede, den 21 Januar 1921 fødte Barn.

Tiltalte Hans Peder Kristian Andersen er født den 7 November 1895 og ifølge Dom anset: ved Holsteinborg Birks Ekstrarets Dom af 26 November 1914 efter Straffelovens §§ 228 og 253, i det Hele sammenholdt med midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13, betingelsesvis med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage, og ved Sunds-Gudme Herreders Ekstrarets Dom af 19 Januar 1918 efter Straffelovens § 230 I, efter Pl. 27 November 1839 § 2 og Frdn. 13 Februar 1775 og efter Lov om Værnepligt af 6 Marts 1869 § 48, for sidstnævnte Bestemmelses Vedkommende jfr med Straffelovens § 64, med lige Fængsel i 80 Dage.

Tiltalte Annette Andersen er født den 7 December 1898 og ikke forhen straffet.

Ved de af de Tiltalte, der er født i Ægteskabet mellem Fodermester Niels Peder Andersen og Caroline Marie, f. Hansen, men som har kendt meget lidt til hinanden, indtil Broderen i Marts 1920 midlertidig tog Ophold i Forældrenes Hjem, under Sagen afgivne, i alt Væsenligt overensstemmende Tilstaaelser, der stemmer med det iøvrigt Oplyste, er det godtgjort, at de i Løbet af de ovennævnte Tidsrum og under de i Anklageskriftet nærmere angivne Omstændigheder adskillige Gange har plejet legemlig Omgang med hinanden, og ved Annette Andersens egen Tilstaaelse i Forbindelse med det iøvrigt Oplyste er det ligeledes bevist, at hun den 22 Januar d. A. har opfordret sin Fader til for Sognepræsten at anmelde det af hende Dagen forud fødte Barns Fødsel og i Forbindelse dermed falskelig at opgive den ovennævnte Tjenestekarl som Fader til dette Barn, hvilket Faderen — som det maa antages i god Tro — ogsaa gjorde.

I Henhold til det Anførte vil de Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 164, Tiltalte Annette Andersen tillige efter dens § 179, efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde hver især i 1 Aar.

Ved Højesterets Dom af s. D. i Sag R Nr 159/1921 (**Rigsadvokaten mod Alfred Pedersen**) blev Tiltalte for simpelt Tyveri, Hæleri og Ran anset efter Straffelovens §§ 228, 238 og 237, samtlige §§ sammenholdt med midlertidig Lov af 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage.

Torsdag den 16 Juni.

R Nr 29/1921. Firmaet **Koefoed & Rasmussen** (Bruun)

mod

Handels- og Rederifirmaet **Gebrüder Seeberg**, Riga, ved dets
herværende Befuldmægtigede, Generalkonsul **C. P. Jensen**
(Steglich-Petersen),

betræffende Spørgsmaalet om der mellem Parterne er kommet en endelig Handel i Stand angaaende et Parti Sukker.

Sø- og Handelsrettens Dom af 29 December 1920: Den omtalte Arrest hæves. Sagsøgte, Rederifirmaet Gebrüder Seeberg, Riga, og Sagsøgerne, Firmaet Koefoed & Rasmussen, bør for hindandens Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens og Arrestens Omkostninger hæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

Som nævnt i Dommen forholdt Appellanten sig ganske passiv overfor Telegrammet af 3 Oktober indtil den 11 s. M. Under Henviisning hertil og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde maa det billiges, at Indstævnte er frifundet og Arresten hævet. Derimod findes Appellanten i Medfør af Retsplejelovens § 641 at burde betale Indstævnte 2000 Kroner i Erstatning for det Indstævnte ved Arresten forvoldte Tab. Appellanten vil derhos have at betale Indstævnte Sagens Omkostninger for begge Retter med 1000 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Handels- og Rederifirmaet Gebrüder Seeberg, Riga, ved dets herværende Befuldmægtigede, Generalkonsul C. P. Jensen, bør for Tiltale af Appellanten, Firmaet Koefoed & Rasmussen, i denne Sag fri at være. Den ovennævnte Arrest bør være ophævet. Appellanten bør til Indstævnte betale 2000 Kroner. Sagens Omkostninger for begge Retter betaler Appellanten til Indstævnte med 1000 Kroner

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Efter at den herværende lettiske Handelsattaché Behrsin paa Grundlag af Telegrammer fra Handelsfirmaet Gebrüder Seeberg i Riga havde henvendt sig til Sagsøgerne, Koefoed & Rasmussen, her i Byen og opnaaet et Tilbud, bl. a. paa 25 Tons Java Sukker, telegraferede Seeberg under 30 September 1920 til Behrsin, at de var villige til at af-tage »20 Tons Sukker, Java — — — 245 Øre pr kg cif Riga, prompt Afskibning Bankrembours København Betaling 25 pCt Afskibning Kø-benhavn Rest Ankomst Riga«. Seeberg, der paa det paagældende Tids-punkt her i Byen kun synes at have haft disponibelt et Beløb af ca 17 000 Kr, som indestod i Landmandsbanken, vilde — efter hvad han gør gældende — med de citerede Ord udtrykke, at 25 pCt var betal-bar i København, Resten i Riga. Behrsin, der synes at have for-staaet Telegrammet derhen, at hele Betalingen skulde ske gennem Bankrembours i København, saaledes at 25 pCt skulde betales, naar Afskibningen fra København havde fundet Sted, og Resten efter Varens Ankomst til Riga, foreviste Telegrammet for den Disponent i det sag-søgende Firma, med hvem han havde forhandlet, og afsluttede Hand-len med denne under denne Forudsætning, og under 1 Oktober tele-graferede han tilbage til Seeberg: »Sukker 20 Tons akcepteret ønske-lig Aftagning af hele Partiet 25 Tons Rembours hele Beløbet Betaling 25 pCt Afskibning Rest ogsaa København Modtagelse Ankomst Tele-gram«. Seeberg svarede telegrafisk under 3 Oktober »paa Grund af Valuta Vanskeligheder Sukkerforretningen foreløbig ikke ordnet«.

Sagsøgerne, der synes ligesom Behrsin trods sidstnævnte Tele-gram at have opfattet Sagen derhen, at Handlen var afsluttet, men som ikke afsendte nogen direkte Stadfæstelsesskrivelse, telegraferede under 11 Oktober, altsaa en Ugestid senere, at man ventede Rembour-sen. Sagsøgerne afsendte derhos til Seeberg Dagen efter et Brev om Sagen. I dette Brev hed det, at Sagsøgerne gennem den lettiske Le-gation havde solgt Seeberg 20 à 25 Tons Java Sukker mod Rembours i Bank i København, og at man ventede Underretning om Remboursens Aabning. Seeberg gjorde som Svar herpaa gældende, at Forretningen »selvfølgelig« ikke var ordnet, da hans Tilbud ikke var akcepteret. Han havde tilbudt, at Restbetaling skulde ske i Riga, medens Sælgeren for-langte hele Betalingen i København. Koefoed & Rasmussen hævdede, at Købet af Sukkeret var endelig akcepteret, og fastholdt Handlen, idet de i Anledning af Seebergs Telegram af 3 Oktober henviste til, at See-berg havde Valuta her i Byen til Disposition.

I Løbet af Oktober Maaned blev der til herværende Landmands-bank, udover hvad der i Forvejen indestod, for Brdr. Seebergs Reg-ning indbetalt et Beløb paa ca 40 000 Kr, og Sagsøgerne lod nu under 21 og 22 Oktober d. A. foretage Arrest i disse i Banken indestaaende Beløb til Sikkerhed for Købesummen for det omhandlede Parti, Kr 49 980 tilligemed Renter og Omkostninger. Sagsøgerne har derefter ved Stæv-ning af 27 Oktober 1920 anlagt nærværende Sag, hvorunder de paa-staar Gebrüder Seeberg i Riga tilpligtet at betale 49 980 Kr med Ren-ter 6 pCt p. a. fra Stævningens Dato, hvorhos de har paastaet den nævnte Arrestforretning stadfæstet som lovlig gjort og forfulgt og

de Sagsøgte tilpligtet at betale Arrestforretningens Omkostninger med 132 Kr 46 Øre og Sagens Omkostninger.

Det sagsøgte Firma, der har givet Møde ved en herværende Sagsfører, har paastaet sig frifundet og tillagt Sagens Omkostninger og Arrestforretningen ophævet som ulovlig gjort. De har derhos paastaet sig tilkendt en Erstatning for den ulovlige Arrestforretning paa 10 000 Kr.

Sagsøgtes Telegram af 30 September er ikke klart. Den naturligeste Forstaaelse af Ordene Bankreimbours København er maaske nok den, som Sagsøgerne bygger deres Procedure paa, at hele Betalingen skulde ske i København gennem Bankreimbours. I saa Fald var Udtrykket »Betaling 25 pCt Afskibning København Rest Ankomst Riga« blot en Bestemmelse om paa hvilket Tidspunkt Betalingen skulde finde Sted, ingen Bestemmelse af Betalingsstedet, og Ordene København og Riga var ret overflødige, da Afsendelses- og Ankomststedet forud var givet at være henholdsvis København og Riga. Sætningen kan imidlertid ogsaa forstaaes derhen, at Betalingen af de 25 pCt skulde ske i København ved Afskibningen og Resten i Riga ved Ankomsten. Ordene Bankreimbours København vilde da naturligest være at forstaa som kun gældende de første 25 pCt.

At Sagsøgerne har set, at Telegrammet ikke er klart, fremgaar af, at Behrsin i sit Svartelegram af 1 Oktober har søgt at fastslaa den Betydning, han og Koefoed & Rasmussen lagde deri. At disse sidste ikke har anset Handlen som ganske endelig afsluttet kunde ogsaa deres før omtalte Brev af 12 Oktober tyde paa, hvori det hedder, at de har solgt 20 à 25 Tons.

Under disse Omstændigheder anser Retten det for betænkeligt at lægge en anden Forstaaelse af Depechen af 30 September til Grund end den Sagsøgte selv hævder, at den har. Retten tør derfor ikke betragte det gjorte Tilbud som besvaret med en overensstemmende Akcept og kan af den Grund ikke dømme Sagsøgte efter Sagsøgernes Paastand. Arresten maa derfor være at ophæve.

Da Sagsøgte selv har givet Anledning til Misforstaaelsen ved sit i høj Grad uklare Telegram af 30 September, skønnes han imidlertid ikke i Overensstemmelse med en af ham nedlagt Paastand at kunne gøre Krav paa Erstatning for ulovlig Arrest. Sagens og Arrestens Omkostninger findes efter Omstændighederne at kunne hæves.

Fredag den 17 Juni.

Nr 14. **Ernæringsraadet** (den kst. Kammeradvokat)
m o d

Aktieselskabet Kartoffelmelsfabriken Danmark (Liebe),

betræffende Appellantens Pligt til at betale Erstatning for Misligholdelse af en med Indstævnte indgaaet Handel om et Parti Kartoffelmel.

Sø- og Handelsrettens Dom af 8 November 1919: Sagsøgte, Ernæringsraadet, bør til Kartoffelmelsfabriken Danmark betale de paastævnte 150 775 Kr 90 Øre med Renter 6 pCt aarlig af 110 388 Kr 50 Øre fra den 29 April 1919, og af Resten fra 10 Maj 1919, alt til Betaling sker, samt Sagens Omkostninger med 1200 Kr. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 1500 Kroner.

Thikendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Ernæringsraadet, til Indstævnte, Aktieselskabet Kartoffelmelsfabriken Danmark, med 1500 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I December 1918 begyndte Aktieselskabet Kartoffelmelsfabriken »Danmark« i Støvring sin Virksomhed. Forinden var det ved Indenrigsministeriets Bekendtgørelse af 14 September 1918 fastslaaet, at ethvert Salg af Kartoffelmel fra her i Landet værende Kartoffelmelsfabriker skulde foregaa gennem Ernæringsraadet, som vilde fordele den fremstillede Kartoffelmel til Grossister, Detaillister og industrielt Brug. Efter at Fabriken havde virket i nogen Tid, modtog den fra Ernæringsraadet, der ikke blot paa Statens Vegne kontrollerede Produktionen og Handlen med Kartoffelmel, men ogsaa selv optraadte som Køber, en Skrivelse af 22 Januar 1919, hvori det hed, at de fleste Grossister nu var tilstrækkelig forsynet med Kartoffelmel, men at Ernæringsraadet vilde fra 1 Februar lade det prima Kartoffelmel, der fremstilledes »Resten af indeværende Kampagne« oplagre hos forskellige Grossister Landet over. Ernæringsraadet erklærede at ville betale Melet kontant, saasnart det gennem Grossisterne havde modtaget en attesteret Faktura fra Fabriken, og angav de andre Betingelser, paa hvilke Raadet vilde overtage Melet. Fabriken gik ind paa disse Betingelser.

Den 6 April udsendte Ernæringsraadet for at faa en Oversigt over, hvormeget Kartoffelmel, der endnu kunde ventes fremstillet, Spørge-

skemaer til de forskellige Fabriker, hvori man blandt andet udbad sig Oplysning om, hvormeget Mel der var fremstillet inden 6 April, hvormeget der antagelig vilde blive fremstillet fra 6 April til Kampagnens Slutning, hvormange Kartoffler Fabriken disponerede over i ubearbejdet Stand, og hvormeget Kartoffelmel Fabriken selv kunde oplagre. Fabriken Danmark besvarede Forespørgslerne, angav det Kvantum Mel, Fabriken endnu mente at kunne fremstille (et ikke ubetydeligt Kvantum) og det Kvantum ubearbejdede Kartoffler, Fabriken i Øjeblikket laa inde med (kun ca 1000 Tdr), og udtalte, at Fabriken selv kunde lagre ca 2000 hkg Mel.

Efter at dette Skema var kommet tilbage til Ernæringsraadet, udgik der fra dettes Mel- og Grynafdeling under 22 April 1919 til Fabriken Danmark 2 Skrivelser, der begge var underskrevet: Ernæringsraadet R. Bay; Navnet R. Bay var i begge Skrivelser paaført med et Stempel, der gengav en i Afdelingen ansat Fuldmægtigs Underskrift.

Den ene Skrivelse udtalte i Tilslutning til Skemaets Oplysninger om, at Fabriken kunde lagre indtil 2000 hkg Kartoffelmel, at Ernæringsraadet var villigt til at lade Fabriken lagre et saadant Kvantum, at man ikke vilde give nogen Leje for den Tid, Melet laa hos Fabriken, at Beløbet for Melet vilde blive betalt, naar der indsendtes Faktura sammen med en Erklæring om, at Melet er aldeles prima og tilstede, og at Fabriken da naturligvis ikke selv senere maatte disponere over Melet. Skrivelsen sluttede med en Anmodning om inden Lagringen af Melet at meddele, at Fabriken var indforstaaet med dette Forhold.

I den anden Skrivelse hed det, at Ernæringsraadet kun var villigt til foruden Fabriken's Lagerbeholdning pr 6 April at aftage det Parti prima Kartoffelmel højst ca 165 hkg, som Fabriken vilde kunne fremstille af den Beholdning af Kartoffler, som den i Skemaet opgav at have, nemlig 1000 Tdr. Det betonedes dels i selve Skrivelsen, dels i en Efterskrift, at Ernæringsraadet ikke udover dette Kvantum ønskede at aftage mere Kartoffelmel paa de gængse Betingelser, da Landets Forbrug nu var rigelig dækket, og der blev — i Efterskriften — anket over det store Kvantum Mel, Fabriken opgav endnu at kunne fremstille, et Kvantum, der — som det hed — »ikke staar i noget rimeligt Forhold til den opgivne Lagerbeholdning (1000 Td) Kartoffler».

Disse 2 Skrivelser, som Fabriken forstod i Sammenhæng derhen, at Ernæringsraadet udover Lagerbeholdningen kun vilde paa de tidligere gængse Betingelser aftage 165 hkg, men at det tillige udover disse 165 hkg ønskede at lade 2000 hkg oplagre hos Fabriken paa de i den førstomtalte Skrivelse angivne Vilkaar, besvarede Fabriken med en Skrivelse af 23 April, hvori den tydelig fastslog dette Standpunkt. Den udtalte i Anledning af Efterskriften, at den foruden de Kartoffler, den havde haft paa Lager den 6 April, havde kontraheret om betydelige Kvantum Kartoffler, saaledes at Produktionen vilde komme til betydelig at overstige det Kvantum, som Ernæringsraadet vilde have, hvorfor man henstillede, at der udvirkedes Udførselstilladelse for Resten af Produktionen.

Under den Brevveksling, der opstod herom, udtalte Ernæringsraadet

under 28 s. M., »at man ikke her forstaar, hvad De mener med at oplagre 2000 hkg Kartoffelmel for Ernæringsraadets Regning«.

Fabriken besvarede dette i en Skrivelse af 29 April med en ny Henvisning til den Skrivelse af 22 April, hvori Ernæringsraadet selv havde erklæret, at det vilde lade 2000 hkg oplagre hos Fabriken.

Samtidig fremsendte Fabriken en Faktura over den første Halvdel af Partiet, som Fabriken da havde oplagret, tilligemed den forlangte Erklæring om, at Melet var prima og tilstede paa Lageret.

Fakturaen lød paa 1334 Sække à 75 kg til en samlet Pris af 110 388 Kr 50 Øre.

Ernæringsraadet modtog saavel Skrivelsen som Fakturaen uden at gøre Indvendinger før langt senere (den 13 Maj).

Omkring den 1 Maj indfandt en hos Ernæringsraadet ansat Inspektør sig paa Fabriken i Støvring og saa det Parti, der da var oplagret for Raadets Regning.

Under denne Inspektørs Besøg kom det Spørgsmaal paa Tale mellem ham og Fabrikens Direktør, om Melet skulde forsikres; Inspektøren lovede at forhøre hos Ernæringsraadet.

Da han var kommet til København, fik han af en Sekretær i Raadet at vide, at Raadet var sin egen Assurandør. Dette telefonerede han til Fabriken, som derefter ikke har tegnet Assurance for det for Raadet oplagrede Mel.

Den 8 Maj indfandt 2 af Fabrikens Bestyrelsesmedlemmer sig paa Ernæringsraadets Kontor her i Byen for at tale om Sagen og meddele, at de 2000 hkg var færdige og nu henlaa for Raadets Regning. De talte med den Kontorchef i Ernæringsraadet, som havde Ledelsen af denne Del af Virksomheden.

Hvilke Ord, der blev brugt under Samtalen, og navnlig om Tallet 2000 hkg er nævnt, har ikke ved den stedfundne Vidneførsel kunnet oplyses med Sikkerhed, men det er givet, at det er blevet sagt Kontorchefen, at nu var det Kartoffelmel, som Ernæringsraadet skulde have, færdigt og oplagt paa Fabriken, og at Kontorchefen dertil har svaret noget i Retning af: »Ja, det er godt« (eller »all right«).

Kontorchefen har selv som Vidne erkendt dette, idet han samtidig har forklaret, at han svarede uden at kende noget nærmere til Sagen.

En anden af Ernæringsraadets Inspektører, som flere Gange i Begyndelsen af Maj besigtede Mellageret i Støvring, saae — efter den af ham afgivne Vidneforklaring — den 10 Maj, at der nu laa 2000 hkg, og at hele Partiet var prima. Han gav i sine Rapporter til Ernæringsraadet Meddelelse herom.

Den 10 Maj sendte Fabriken en ny Faktura.

Den lød ligesom den første paa 1334 Sække à 75 kg og bar en Paategning om, at Inspektøren havde besigtiget Partiet og fundet det at være prima Varer. Under 13 Maj bad Fabriken denne Faktura annulleret som fejlagtig, da en Del af det sidst lagrede Parti var emballeret i 50 kg Sække.

Fabriken sendte i Stedet en ny Faktura lydende paa 404 Sække à 75 kg og 1394 Sække à 50 kg og paa en samlet Fakturapris af 110 449 Kr 50 Øre.

Efter at Ernæringsraadet havde modtaget Fakturaen af 10 Maj, synes Raadet med Hensyn til det i denne Faktura og i Fakturaen af 29 April omhandlede Mel at have taget den Beslutning at ville betale den Del deraf, som var fremstillet mellem den 6 og den 22 April, men intet mere, altsaa kun hvad der var fremstillet inden den Skrivelse, hvori Raadet meddelte, at det kun vilde have 165 hkg. I en Skrivelse, dateret 13 Maj, giver Raadet Fabriken en Meddelelse i denne Retning.

Samme Dag, den 13 Maj, opstod der ved Middagstid Brand i Fabriken Danmarks Tørreri, og Størstedelen af det for Ernæringsraadet oplagrede Parti blev beskadiget. Efter nogen Vaklen indtog Ernæringsraadet senere det Standpunkt, at det ikke vilde have noget med det brændte Parti at gøre.

Medens en mindre — ubeskadiget — Del af Partiet er stillet til Raadets Disposition, er den beskadigede Del af Melet solgt.

Det udbragte 70 562 Kr 10 Øre.

Fabriken Danmark har derefter anlagt nærværende Sag, under hvilken den har paastaet Ernæringsraadet dømt til Betaling af Forskellen mellem Fakturaprisen og det ved Salget udbragte Nettoprovenu eller 150 275 Kr 90 Øre med Renter 6 pCt p. a. fra Fakturadatoerne, altsaa af 110 388 Kr 50 Øre fra 29 April 1919 og Resten fra 10 Maj 1919 og Sagsomkostninger.

Ernæringsraadet har paastaet sig friiundet med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Ernæringsraadet har under Proceduren navnlig gjort gældende, at de 2 Skrivelser af 22 April strider mod hinanden (eller som Ernæringsraadets Sagfører udtrykker sig i Forsvarsskriftet: der forelaa et Tilbud, som samtidig er tilbagekaldt: »Jeg vil — nej jeg vil ikke«), og at Fabriken Danmark burde have forstaaet dette og forstaaet, at det var Skrivelsen om de 2000 hkg, der var en Fejltagelse.

Fabriken burde derfor Intet have oplagret og navnlig ikke have undladt at assurere.

Under denne Vidneførsel, som har været forbundet med Proceduren, har den Kontorchef, der har ledet denne Del af Ernæringsraadets Virksomhed, afgivet den Forklaring, at han, som havde henvend 100 Mennesker under sig, ikke kendte Virksomhedens Detailler eller alle de Breve, der indkom til Ernæringsraadet, vedrørende den af ham ledede Del af Virksomheden. Han anede ikke, at der under 22 April fra Ernæringsraadet var afgaaet 2 Skrivelser, der uheldigvis stred mod hinanden, og som begge var stemplede Bay. Bay var den Fuldmægtig, der havde med disse Sager at gøre; han underskrev med et Stempel, og dette Stempel brugtes vistnok ogsaa af Andre paa Kontoret.

Efter den Maade, hvorpaa den ene af de 2 Skrivelser af 22 April 1919 var mærket (den Skrivelse, hvori Ernæringsraadet beder Fabriken lagre de 2000 hkg), kunde man se, at den var dikteret af en anden Fuldmægtig, og den maa antagelig være stemplet af denne med Navnet Bay uden Bays Vidende; Skrivelsen var afgaaet, uden at Vidnet havde haft mindste Kendskab til den, medens den anden Skrivelse var affattet efter Samraad mellem Vidnet, Bay og Professor Møllgaard.

Under Proceduren har Ernæringsraadet forsvaret det, at Raadet

ikke har besvaret Fabrikens Skrivelse af 29 April og ikke har reklameret mod Fakturaen af samme Dato med en Bemærkning om, at man jo ikke kan blive ved med at reklamere.

Ernæringsraadet har subsidiært gjort gældende, at der i alt Fald kun kunde være Tale om Ansvar for Tabet paa det Mel, der er fabrikeret inden den 22 April, mere subsidiært for Tabet paa det Mel, der er faktureret Raadet ved den første Faktura, da den anden Faktura i rettet Stand først er afsendt samme Dag, som Branden fandt Sted, og da Melet saaledes ikke kan betragtes som overtaget af Ernæringsraadet før Branden.

Retten kan ikke give Ernæringsraadet Medhold i den Betragtning, at Fabriken Danmark burde have forstaaet, at de 2 Skrivelser af 22 April stred imod hinanden, og at Skrivelsern om de 2000 hkg maatte være en Fejltagelse. Fabriken kunde ikke gaa ud fra, at en Institution, der var udrustet med en saa stor Magt og gjorde saa store Forretninger som Ernæringsraadet, skulde være ledet paa en saa lidet forretningsmæssig Maade, at der samme Dag med samme Underskrift kunde afgaa 2 Skrivelser, af hvilke den ene stred mod den anden, og af hvilke den ene, der drejede sig om en Værdi paa et Par Hundrede Tusinde Kr, var skrevet og afsendt, uden at Ernæringsraadets ledende Mænd vidste Besked derom, og i Strid med de Beslutninger, disse ledende Mænd havde taget.

Fabriken Danmark har haft Føje til at gaa ud fra, at de 2 Skrivelser maatte forstaaes paa en saadan Maade, at de ikke stred mod hinanden, altsaa paa den Maade, Fabriken har forstaaet dem.

Ernæringsraadets Skrivelse af 28 April maatte ganske vist vise Fabriken, at der var nogen Uklarhed hos Ernæringsraadet om Sagen, men da Fabriken i den Anledning oplyste Ernæringsraadet om Sammenhængen — i Skrivelsern af 29 April — og ikke fik Svar herpaa, samt da Fabrikens Bestyrelsesmedlemmer henvendte sig til Ernæringsraadets Kontorchef for at faa Klarhed og fik hans Svar, »all right«, maatte Fabriken tro sig paa den sikre Side. At Kontorchefen svarede uden at være inde i Sagen, har næppe nogen af dem kunnet tænke sig.

Der kan heller ikke gives Ernæringsraadet Medhold i, hvad det har anført til Støtte for de subsidiære Paastande.

Det maa efter det Anførte blive ligegyldigt, om Melet er fabrikeret inden de omtvistede Skrivelser af 22 April eller ikke, og hvad det Mel angaar, der er faktureret ved Faktura af 10 Maj, er det ganske vist en Skødesløshed fra Fabrikens Side, naar Fakturaen er fejlagtig udfærdiget, men efter alt det Foreliggende maa Melet dog betragtes som overdraget Ernæringsraadet ved denne Faktura med den paa samme tegnede Erklæring om Melets Kvalitet.

Det er erkendt af Ernæringsraadet, at Raadet var sin egen Assurandør, dette var meddelt Fabriken af en af dettes Inspektører, og Fabriken har altsaa haft Føje til ikke at sørge for Assurance.

Ernæringsraadet maa derfor dømmes efter Sagsøgernes Paastand, saaledes at Sagens Omkostninger bestemmes til 1200 Kr.

R. Nr 143/1920. Dyrlæge **O. G. Meyer** (Ulf Hansen)

m o d

Aktieselskabet »**Byggeselskabet Westend**« (Bache),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Erstatningsansvar i Anledning af et Appellanten ved Benyttelsen af en Elevator i Indstævntes Ejendom overgaaet Ulykkestilfælde.

Østre Landsrets Dom af 5 Juni 1920: Sagsøgte, A/S »Byggeselskabet Westend«, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Dyrlæge O. G. Meyer, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgeren til Sagsøgte med 200 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Dyrlæge O. G. Meyer, til Indstævnte, Aktieselskabet »Byggeselskabet Westend«, med 300 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 11 December 1919 mellem Kl 6 og 6½ Eftermiddag kom Dyrlæge O. G. Meyer, der har Kontor paa 4de Sal i den A/S »Byggeselskabet Westend« tilhørende Ejendom, Vesterbrogade Nr 65, ind i Trappeopgangen i den nævnte Ejendom for med den derværende Elevator at stige op til sit Kontor. Trappeopgangen belyses ved Hjælp af Automatlys, men da Pæren i Stueetagen som Følge af Beskadigelse ikke tændtes ved Meyers Tryk paa Automatknappen, var der mørkt i Etagen, navnlig ved Indgangen til Elevatoren, hvis Lampe ikke er konstant brændende, men tændes automatisk ved, at de indvendige Træfløjdøre i Elevatoren aabnes. Paa Grund af Mørket bemærkede Meyer

ikke, at Elevatorstolen ikke stod lige ud for Etagen, men derimod ca 1½ m over Stueetagens Gulv, og idet han nu lukkede Elevatorens udvendige Dør op og traadte ind, stødte han Panden mod Elevatorstolens Bund og traadte ned i Skakten, der er ca 30 cm dyb. Herved paadrog han sig en Kontusion af Panden over venstre Øje samt Læsion af venstre Hælebein, ligesom han fik et alvorligt Nervecok, og ifølge sin Fremstilling har han været uarbejdsdygtig i 3 à 4 Maaneder.

Under Anbringende af, at han paa Grund af den ham overgaaede Ulykke har maattet afholde Udgifter dels til Assistance i sin Dyrlægepraksis, dels til personlig Hjælp, søger Meyer nu under denne Sag A/S »Byggeselskabet Westend« tilpligtet til at erstatte ham det ham ved Ulykkestilfældet paaførte Tab, som han opgør til ialt 5000 Kr.

A/S »Byggeselskabet Westend« paastaar sig frifundet.

Til Støtte for sin Paastand anfører Sagsøgeren, at det ham overgaaede Ulykkestilfælde skyldes Forsømmelse fra det sagsøgte Selskabs Side, idet det maa tilskrives Selskabets Forsømmelse, at saavel Automatbelysningen som Elevatoren var i Uorden den paagældende Aften.

Heri findes der dog ikke at kunne gives Sagsøgeren Medhold.

Efter hvad der under Sagen er oplyst maa det antages, at Automatlyset paa Trappen har brændt upaaklageligt i alle Etager de foregaaende Aftner, og at Pæren i Stueetagen er gaaet i Stykker enten selve den paagældende Aften eller sent den foregaaende Aften, uden at der herom er sket nogen Henvendelse til Inspektøren i Ejendommen. Og hvad Elevatoren angaar, maa det antages, at den ikke har været i Stykker eller lidt af Fejl i og for sig, men alene momentant har været bragt i Uorden, hvilket kan ske f. Eks. ved Drenges Leg med en Elevator, uden at det er teknisk muligt at forebygge det; den havde tidligere paa Dagen været i Orden og bragtes efter Ulykkestilfældet let i Orden igen.

Da der saaledes ikke findes at kunne bebrejdes Selskabet noget, idet de i Ulykkestilfældets Øjeblik foreliggende Uregelmæssigheder ved Trappens Automatlys og ved Elevatoren i Forhold til det sagsøgte Selskab maa anses som hændelige, medens omvendt Sagsøgeren ved den paagældende Lejlighed skønnes at have udvist nogen Uforsigtighed, ialt Fald ved ikke, inden han i Mørket traadte ind i Elevatorskakten, at forsøge at aabne Elevatorstolens Døre, vil de Sagsøgte være at frifinde for Sagsøgerens Tiltale.

Sagens Omkostninger vil Sagsøgeren have at betale de Sagsøgte med 200 Kr.

R Nr 183/1921.

Rigsadvokaten

m o d

Osvald Ingemand Pedersen (Forsv.: Trolle),

der tiltales for Bedrageri.

Østre Landsrets Dom af 15 April 1921: Tiltalte Oswald Ingemand Pedersen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fængsel i 20 Dage og betale 399 Kr i Erstatning til Fabrikant Christen Mathiassen. Saa betaler Tiltalte og Sagens Omkostninger, derunder 40 Kr i Salær til Overretssagfører Byrdal. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paa-ankeet dels af Tiltalte, der gør gældende, at han ikke har begaaet det ham paasigtede Bedrageri, dels af det Offentlige under Henvisning til Bestemmelserne i Retsplejelovens § 944, Nr 1 og 2.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Oswald Ingemand Pedersen til Højesteretssagfører Trolle 40 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under denne ved Frederiksberg Birks Ret forberedte Sag tiltales ifølge Anklageskrift af 5 ds. Oswald Ingemand Pedersen til Straf for Bedrageri ved i November 1920 i svigagtig Hensigt at have tilegnet sig 25 Dusin Cigartændere til en Værdi af ialt 399 Kr, hvilke Cigartændere af Fabrikant Christen Mathiassen var betroet ham til Overlevering til Trediemand.

Tiltalte er født den 10 Juni 1898 og senest anset ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 5 Oktober 1918 efter Straffelovens § 229 IV med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, hvilken Straf ved kgl. Resolution af 22 s. M. blev eftergivet ham paa Vilkaar af 5 Aars ulastelig Vandel.

Ved Tiltaltes Forklaringer og det øvrigt Oplyste er det bevist, at han, der den 11 November f. A. af Fabrikant Mathiassen havde faaet i Kommission at sælge bl. a. 25 Dusin Cigartændere og den 12 s. M. havde faaet Varerne udleveret, derefter har solgt dem til forskellige Handlere for 10 Kr pr Dusin og forbrugt de derved indvundne 250 Kr til egen Fordel, uagtet det var aftalt, at Tiltalte skulde afgive Købesummen for Varerne med Fradrag af sin Provision til Mathiassen, saasnart Tiltalte havde modtaget Betaling af Køberne.

Medens Mathiassen har forklaret, at Prisen for Cigartænderne var aftalt til 30 Kr pr Dusin (= 2 Kr 50 Øre pr Stk) med Fradrag af visse Procenter eller til ialt 399 Kr for de 25 Dusin, og at Tiltalte maatte

beholde som Provision, hvad han ved Salget kunde indvinde udover denne Pris, gaar Tiltaltes Forklaring ud paa, at Prisen blev aftalt til 2 Kr 50 Øre pr Dusin med Fradrag af de samme Procenter, og Tiltalte, der nægter at have handlet svigagtigt, har derfor anset sig for berettiget til at afvise Mathiassens Forlangende om, at Tiltalte skulde tilsvare 399 Kr, ligesom han har afvist et af Mathiassen fremsat Tilbud om i hvert Fald at godtgøre Mathiassen de 250 Kr, som Tiltalte faktisk indvandt ved Salget.

Efter de af Bogholder William Peter Villadsen og Prokurist Peter Augustinus Konstrup Mathiassen, der begge paahørte Aftalen, afgivne Vidneforklaringer maa det antages, at denne har haft det af Fabrikant Mathiassen paastaaede Indhold, hvilket ogsaa i Betragtning af de Priser, Tiltalte opnaaede ved Salget, maa antages at have staaet Tiltalte klart.

Tiltalte findes herefter ved at disponere over Varerne i Strid med Aftalen og ved derefter at forbruge de indvundne Penge til egen Fordel at have paadraget sig Strafansvar efter Straffelovens § 257.

Den af Tiltalte forskyldte Straf findes efter Omstændighederne at burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage, hvorhos Tiltalte efter derom nedlagt Paastand vil have at betale 399 Kr i Erstatning til Fabrikant Mathiassen.

Mandag den 20 Juni.

Nr 13. Mejerist **H. Chr. Nielsen** (Stein)

m o d

Gaardejer **N. Hansen Riisegaard** (V. Kondrup),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at yde Erstatning for Misligholdelse af en Aftale om Levering af Mælk.

Østre Landsrets Dom af 15 November 1919: Kontraappellanten, Gaardejer N. Hansen Riisegaard af Loftholm, bør til Hovedappellanten, Mejerist H. Chr. Nielsen af Hørve, betale 2500 Kr med Renter heraf 5 pCt p. a. fra 9 April 1918, til Betaling sker. Sagens Omkostninger i begge Instanser ophæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

For Højesteret har Appellanten frafaldet sin Paastand om at faa tilkendt Erstatning for Tiden efter den 15 December 1916.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den herefter foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Mejerist H. Chr. Nielsen, til Indstævnte, Gaardejer N. Hansen Riisegaard, med 300 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved en Overenskomst af 12 Februar 1912 købte Mejerist H. Chr. Nielsen fra den 1 November s. A. at regne den nymalkede Mælk, som en Del Beboere omkring Faarevejle Station vilde og kunde undvære fra deres Husholdning, paa nærmere fastsatte Vilkaar; Aftalen blev paa begge Sider indgaaet for et Tidsrum af 10 Aar, dog var Leverandørerne berettiget til at ophøre med at levere Mælk til Nielsens Mejeri, »Fjordlyst«, hvis Mejeriejereren ikke afregnede den til de aftalte Tidspunkter; til Ind- og Udvejning skulde den paa Mejeriet værende Vægt være afgørende, men Leverandørernes Tillidsmand saavel som Leverandørerne selv havde uhindret Adgang til at se og kontrollere Vægtens Bestemthed. I Henhold hertil tegnede Gaardejer N. Hansen Riisegaard sig for Levering af Mælk fra 20 Køer. Da han imidlertid mente, at Mejeriets Vægt var urigtig, ophørte han den 28 April 1914 med at levere Mælk og underrettede Mejeriejer Nielsen herom. Denne søgte ham ved Dragsholm Birketing til herfor at betale en Erstatning af 6980 Kr 62 Øre m. v. Efter at det i en af Mejeriejer Nielsen foranlediget Skønforretning var udtalt, at det daglige Tab for denne ved at undvære Gaardejer Riisegaards Mælk skønnedes at være 4 Kr 58 Øre, dog efter Parternes Procedure med Nedsættelse af en Syvendedel, blev Gaardejer Riisegaard ved nævnte Rets Dom af 23 November 1917 dømt til at betale Mejeriejer Nielsen 51 Kr 03 Øre, nemlig Erstatning for Tiden for den 28 April 1914 til Forligsklagens Dato, den 11 Maj s. A., med Renter 5 pCt aarlig for denne Dag, men blev iøvrigt for Tiden frifundet for Nielsens Tiltale. Denne Dom blev stadfæstet af den kgl. Landsover- samt Hof- og Stadsret under 24 Marts 1919. Det udtaltes i sidstnævnte Doms Præmisser, at det ikke kunde statueres, at der har foreligget en saadan Fejl ved Vægten, at Gaardejer Riisegaard havde været beføjet til af den Grund uden videre at indstille Leveringen, og at han derfor maatte være erstatningspligtig for Tiden indtil Forligsklagens Dato.

Under nærværende fra Dragsholm Birks ordinære Ret til den kgl. Landsover- samt Hof- og Stadsret indankede og derfra her til Retten

overførte Sag har Mejerist Nielsen, nu af Hørve, i Henhold til ovennævnte Doms Udtalelser i 1ste Instans søgt Gaardejer Riisegaard, nu af Loftholm, til at betale 5609 Kr 84 Øre i Erstatning for Tiden fra 11 Maj 1914 til Forligsklagens Dato, den 9 April 1918, eller et saadant Beløb, som Retten eller uvildige af Retten udmeldte Mænd maatte fastsætte, med Renter 5 pCt p. a. fra Forligsklagens Dato, medens Gaardejer Riisegaard paastaar sig frifundet.

Ved Underrettens Dom af 25 April 1919 blev Gaardejer Riisegaard dømt til at betale 3725 Kr 70 Øre med Renter 5 pCt p. a. fra den 9 April 1918, hvorhos Sagens Omkostninger ophævedes.

Her for Retten har Mejerist Nielsen gentaget sine for Underretten nedlagte Paastande, medens Gaardejer Riisegaard, der efter erhvervet Oprejsningsbevilling har kontraappelleret Dommen, principalt paastaar sig frifundet mod at betale 1433 Kr 55 Øre, subsidiært Dommen stadfæstet.

Kontraappellanten gør gældende, at han, som i Underretsdommen antaget, ialfald kun kan være erstatningspligtig for Tidsrummet indtil 15 December 1916, da Hovedappellanten solgte Mejeriet »Fjordlyst«, og han derfor ikke længere var pligtig at levere Mælken til dette, og at den ovenanførte Erstatning af 4 Kr 58 Øre pr Dag med Fradrag af en Syvendedel ikke kan lægges til Grund for hele det i denne Sag omhandlede Tidsrum, dels fordi han ikke var forpligtet til stadig at levere Mælk af 20 Køer, og dels fordi Mælkemængden under den ved Krigen skabte Situation stadig var synkende, hvorfor Hovedappellantens Tab ifølge en af ham opstillet Beregning kun blev det ovenfor anførte Beløb.

Der maa gives Kontraappellanten Medhold i, at han ikke kan være erstatningspligtig udover det Tidsrum, hvori han i Henhold til Kontrakten af 12 Februar 1912 var forpligtet til at levere Mælk til Mejeriet »Fjordlyst«, altsaa den 15 December 1916, da Nielsen solgte Mejeriet. Da man derhos maa gaa ud fra, at Kontraappellanten ikke i Henhold til Kontrakten af 12 Februar 1912 under den ved Krigen skabte Situation kunde være forpligtet til stadig at levere samme Mælkemængde som hidtil, vil den tidligere beregnede Erstatning for Tiden forud for Krigen ikke uden nærmere Bevis uden videre kunne lægges til Grund i nærværende Sag, der for største Delen angaar Tiden efter Krigen Udbrud. Da Kontraappellanten paa den anden Side ej heller har afkræftet, at der er lidt Tab, og hans Beregning af Tabets Størrelse ikke findes egnet til at lægges til Grund ved Sagens Paadømmelse, vil Erstatningen være at ansætte skønsmæssig, og finder Retten, at Erstatningen passende kan ansættes til 2500 Kr.

I Overensstemmelse hermed vil Underretsdommen, hvis Bestemmelse om Renter og Sagsomkostninger tiltrædes, være at forandre.

Appelsagens Omkostninger, som hver af Parterne har paastaet sig tilkendt, vil efter Omstændighederne være at ophæve.

T i r s d a g d e n 2 1 J u n i .

R Nr 71/1921. Gartner **Hans Svane** (Trolle efter Ordre)
m o d

Fabrikant **Thomas B. Thrige** (Fich),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Berettigelse til at opsiges Appellanten fra hans Stilling som Gartner hos Indstævnte.

Østre Landsrets Dom af 10 Januar 1921: Den ovennævnte Opsigelse af 27 August 1920 bør være gyldig. Sagens Omkostninger ophæves. I Salær tillægges der hos det Offentlige Sagfører Jacobsen, Odense, 75 Kr og i [Godtgørelse for] Udlæg 4 Kr samt Overretssagfører Jessen 150 Kr. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Appellanten, der vedblev at passe Indstævntes Have til den 10 Januar d. A., og som den 18 Februar fraflyttede den ham af Indstævnte anviste Bolig, har for Højesteret med Indstævntes Samtykke nedlagt Paastand om, at der i Erstatning for det Tab, han har lidt ved, at han er blevet afskediget i Utide, tilkendes ham 5000 Kroner med Renter. Indstævnte paastaar derimod Landsretsdommen stadfæstet og sig frifundet for Appellantens Tiltale.

Da det i Henhold til de i Dommen anførte Grunde maa biliges, at den Appellanten givne Opsigelse er kendt gyldig, vil Indstævntes Paastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

T h i k e n d e s f o r R e t :

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Indstævnte, Fabrikant Thomas B. Thrige, bør for Tiltale af Appellanten, Gartner Hans Svane, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten til Indstævnte med 300 Kroner. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Trolle 200 Kroner, som udredes af det Offentlige.

De idømte Sagsomkostninger at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afgørelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under 25 Maj 1920 antog Fabrikant Thomas B. Thrige Hans Svane som Gartner fra den 1 Juni s. A. at regne for en Gage af 350 Kr pr Maaned. I den derom oprettede Kontrakt hedder det:

»Forholdet er gensidigt uopsigeligt indtil 1 Februar 1923, men det paahviler selvfølgelig Gartner Svane, at udfylde sin Stilling paa forsvarelig Maade, og underkaster Gartner Svane sig derfor en Dom af D'Herrer Gronenberg og Frøhandler H. Hansen i saa Henseende om hvorvidt Stillingen udfyldes tilfredsstillende.«

Da Fabrikant Thrige ikke blev tilfreds med Gartner Svane, henvendte han sig til ovennævnte Skønsmænd og anmodede dem om at skønne over, om Svane havde udfyldt Stillingen tilfredsstillende. Under 18 August s. A. afgav Mændene en Redegørelse, hvori det hedder:

»Efter at vi først havde hørt Hr og Fru Thriges Mening derom, gik vi sammen med Gartneren rundt i Haven og fik samtidig hans Fremstilling af Sagen. Da vi fandt, at vi ikke kunde tage Stilling til den Meningsforskel, der er imellem Parterne, holdt vi os til at bedømme Haven i den Stand, den forefandtes.

Medens Havens Vedligeholdelse var upaaklagelig, var Mistbænke og Væksthus vanrøgtet i meget høj Grad. Baade Hus og Bænke stod delvis tomme, hvad der var af Plantebestand var daarligt passet, og der var aldeles Intet gjort for at vedligeholde eller forny den.

Vi kan ikke anerkende Gyldigheden af nogen af de Grunde, Gartner Svane paaberaabte sig til sin Undskyldning for dette Forhold, idet det netop maa være den faguddannede Gartners Opgave at sørge for at holde disse Ting i Orden, og vi mener, at han, selv om der blev stillet bestemte Krav til Vedligeholdelsen, dog nok med den Hjælp, han har til sin Raadighed, kunde have haft rigelig Tid til det fornødne Arbejde her ogsaa.

Vi kan derfor ikke indse, at han har udfyldt sin Plads i Henhold til de Fordringer, der kan stilles til en uddannet Gartner, og vi mener, at Fabrikant Thrige er berettiget til at opsigte ham uden Hensyn til den indgaaede Kontrakt.»

Med Brev af 27 s. M. sendte Thrige en Afskrift af Skønnet til Gartner Svane og opsigte ham samtidig til Fratrædelse den 1 December s. A.; under 1 September protesterede Svane mod Opsigelsens Lovlighed og erklærede at ville fortsætte sit Arbejde ogsaa udover 1 December.

Under nærværende ved Retten for Odense Købstad m. v. forbedte Sag har Sagsøgeren, Fabrikant Thomas B. Thrige, paastaaet Opsigelsen af 27 August anerkendt som lovlig.

Sagsøgte, Gartner Hans Svane, Odense, hvem der er meddelt Bevilling til fri Proces, har ved sin beskikkede Sagfører, Overretssagfører Jessen, procederet til Frifindelse.

Til Støtte for sin Paastand gør Sagsøgte gældende, at Sagsøgeren og navnlig hans Hustru har grebet saaledes ind i hans Dispositioner, at det er blevet ham umuligt at passe Mistbænke og Væksthuse, som de burde passes, og som han ogsaa ønskede at passe dem; i denne Forbindelse henviser Sagsøgte til, at han alt i Brev af 17 Juli s. A. overfor Sag-

søgeren har fralagt sig Ansvaret for Havens Pasning, hvis Sagsøgeren og hans Hustru vedblev at disponere over hans Tid; hertil havde Sagsøgeren svaret, at Sagsøgte skulde rette sig efter hans og hans Hustrus Anvisninger.

Ved ovennævnte Kontrakt er Sagsøgte indgaaet paa at lade en Erklæring fra de der nævnte Mænd, som Sagsøgte selv foreslog, være afgørende for Spørgsmaalet om, hvorvidt han havde røgtet sit Arbejde tilfredsstillende, og da disse Mænds Udtalelser, der er blevet tilstrækkeligt underbygget ved deres under Domsforhandlingen givne Begrundelse, gaar ud paa, at Sagsøgte har haft rigelig Tid til at passe Bænkene og Væksthusene foruden Lysthaven, findes der at maatte gives Sagsøgeren Medhold, saaledes at Opsigelsen kendes gyldig.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at kunne ophæves.

Der vil være at tillægge den for Sagsøgte beskikkede Sagfører under Forberedelsen, Sagfører Jacobsen, Odense, i Salær 75 Kr og i [Godtgørelse for] Udlæg 4 Kr og den under Domsforhandlingen beskikkede Sagfører, Overretssagfører Jessen, i Salær og Udlæg 150 Kr, hvilke Beløb vil være at udrede af det Offentlige.

Onsdag den 22 Juni.

R Nr 287/1920. Gaardejer **V. Lollike** (Cohn)

mod

Købmand N. C. Christjansen (Martensen-Larsen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens personlige Ansvar for Opfyldelse af en Handel, der af Indstævnte var afsluttet med et endnu ikke registreret Aktieselskab, af hvis Bestyrelse Appellanten var Medlem.

Sø- og Handelsrettens Dom af 29 November 1920: For- saavidt angaar det indstævnte A/S Bilco afvises Sagen. Indstævnte, Godsforvalter Christensen, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Købmand N. C. Christjansen, Svinsbjerg, i denne Sag fri at være. For hans Vedkommende ophæves Sagens Omkostninger. De Indstævnte, V. Christiansen, Gaardejer V. Lollike, Gaardejer P. J. Hansen, Kontorchef Fenger-Winther, Rentier P. S. Nielsen, Kontorchef C. C. Thorberg og Assurandør K. Tews, bør En for Alle og Alle for En til Sagsøgeren, Købmand N. C. Christjansen, Svinsbjerg, betale 43 500 Rm. med Renter 5 pCt p. a. fra den 10 Juni 1920, til Betaling sker, samt Sagens Omkostninger med 400 Kr. Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afgørelse. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom, der er afsagt af Sø- og Handelsretten, er alene paaanket af Gaardejer V. Lollike.

I Henhold til de i Dommen for Appellantens Vedkommende anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste, forsaavidt den er paaanket.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Gaardejer V. Lollike, til Indstævnte, Købmand N. C. Christjansen, med 500 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Efter en af A/S Bilco indrykket Avisbekendtgørelse kom Sagsøgeren under nærværende Sag, Købmand N. C. Christjansen, i Forbindelse med Hr V. Christiansen, der optraadte som Direktør for nævnte Aktieselskab. I Tiden fra den 9 December 1919 til den 17 Januar 1920 købte Sagsøgeren derpaa i flere Gange af Bilco »ved V. Christiansen« 2950 Sæt Drejlstøj til en Pris, der varierede fra 60—70 Mark pr Sæt af Tyskland, dog at 1000 Sæt solgtes af København. Købesummen, for hvilken der skulde stilles Rembours, androg ialt 180 500 Rm., og Leveringstiden var fastsat til senest 1 Februar 1920, for 2 Posters Vedkommende dog til senest 15 Februar 1920. Sagsøgeren stillede pligtig Rembours, men ingen af Varerne blev imidlertid leveret, og den 25 Februar 1920 meddelte V. Christiansen Sagsøgeren, at der var kommet Udførselsforbud for Varerne, hvorhos han den 5 Marts meddelte Sagsøgeren, at Tøjet var blevet beslaglagt i Tyskland.

Under nærværende Sag har Sagsøgeren anbragt, at han havde videresolgt de købte Varer med Undtagelse af 200 Sæt til en Pris, der varierede fra 70—110 Mark pr Sæt, ialt for 210 000 Rm. Idet Sagsøgeren ansætter de 200 usolgte Sæt til laveste Salgspris, 70 Mark, eller ialt 14 000 Mark, har han paastaaet sig tilkendt i Erstatning Differencen mellem Indkøbsprisen, 180 500 Rm., og den Pris, han vilde have kunnet opnaa ved Videresalg, 224 000 Rm., altsaa 43 500 Rm.; af Beløbet paastaar Sagsøgeren sig tilkendt Renter 5 pCt p. a. fra seneste Leveringsdag, 15 Februar 1920, til Betaling sker.

Sagsøgeren har under Anbringende af, at A/S Bilco aldrig er blevet registreret, anlagt Sag mod Handelsaktieselskabet Bilco, mod V. Chri-

stiansen som Selskabets Direktør samt mod Selskabets Bestyrelse: Gaardejer V. Lollike, Gundslevmagle pr Nørrealslev, Falster, Godsforvalter N. Christensen, Roskilde, Gaardejer P. J. Hansen, Lenshøj pr Strøby, Kontorchef Fenger-Winther, De forenede Mejerier, Aarhus, Rentier P. S. Nielsen, Frejlev, Lolland, Kontorchef C. C. Thorberg og Assurandør K. Tews. Sagsøgeren har under Henviſning til Aktieselskabslovens § 12, 2 Stk, paastaet ſamtlige de Indstævnte dømt til in solidum at betale det ommeldte Erſtåtningsbeløb.

De Indstævnte har paastaet sig frifundet, idet de har gjort gældende, at Leveringen er blevet forhindret ved force majeure, hvorhos de har bestridt, at det er bevist, at Sagsøgeren har lidt noget Tab ved, at Leveringen ikke fandt Sted, i hvilken Henseende de særlig har henviſt til, at Sagsøgeren ikke har foretaget Dækningskøb. Saafremt der ved Handlen maatte være paadraget noget Erſtåtningsansvar, erkendes det for A/S Bilco's Vedkommende, at dette maa være ansvarligt til Erſtåtning, hvorimod det bestrides, at noget Ansvar kan paahvile Indstævnte V. Christiansen, der ikke var Direktør men Prokurist for A/S Bilco, paa hvis Vegne han optraadte, ligesom det benægtes, at noget Ansvar kan paahvile Bestyrelsesmedlemmerne personlig i Medfør af Aktieselskabslovens § 12, 2 Stk, da intet af Bestyrelsesmedlemmerne har været med til at indgaa de paagældende Handler.

Subsidiært har de Indstævnte paastaet Erſtåtningen fastsat efter Rettens Skøn, idet de har gjort gældende, at der i Erſtåtningsbeløbet i hvert Fald maa fradrages de 14 000 Mark, Sagsøgeren har beregnet i Erſtåtning for de ikke videresolgte Varer.

De Indstævnte, Godsforvalter Christensen og Gaardejer Lollike, har særlig bestridt, at Sagsøgeren virkelig har videresolgt de 2750 Sæt Drejlstøj som af ham anført, idet de har gjort gældende, at de af Sagsøgeren paaberaabte Slutſedler, i Henhold til hvilke han vil have videresolgt Tøjet, er oprettet pro forma. De 2 sidstnævnte Indstævnte har derhos anbragt, at V. Christiansen ikke var bemyndiget til at handle paa Selskabets Vegne, og at de var uvidende om, at Christiansen gjorde dette.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at der er udstedt en den 8 Juli 1919 dateret Indbydelse til Aktietegning i A/S Bilco, i hvilken Indbydelse det anføres, at Selskabets Formaal skal være at drive almindelig Handelsvirksomhed, derunder Agentur- og Kommissionsvirksomhed, og det udtales, at V. Christiansen er designeret til at være Selskabets administrerende Direktør. Under Tegningsindbydelsen findes anført ſamtlige de anførte Bestyrelsesmedlemmers Navne, men under Sagen har de Indstævnte Lollike og Christensen anført, at deres Navne er falskelig underskrevet, hvorved Indstævnte Christensen særlig har bemærket, at han ikke kom i Forbindelse med Bilco før i Oktober 1919 og derfor ikke kan have underskrevet Indbydelsen af 8 Juli.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at der allerede den 4 September 1919 i Tyskland var udstedt Udførselsforbud med Hensyn til Varer som de omkontraherede, og at Indstævnte V. Christiansen desuagtet i Januar Maaned 1920 har forſikret Sagsøgeren om, at Varerne skulde blive leveret rettidigt.

Der kan herefter ikke gives de Indstævnte Medhold i, at Sælgerens Ansvær er bortfaldet ved force majeure.

Hvad derhos angaar Størrelsen af det Tab, der er forvoldt Sagsøgeren ved Handlens Ikke-Opfyldelse, findes Sagsøgerens Opgørelse i saa Henseende tilstrækkelig dokumenteret, idet der ikke kan tages noget Hensyn til den ganske ubestyrkede Indsigelse, at de af Sagsøgeren med dennes Køber oprettede Slutsedler var pro forma-Slutsedler, ligesom der Intet er oplyst om, at Sagsøgeren vilde have kunnet inddække til almindelige Priser, og den Pris, Sagsøgeren har lagt til Grund ved Beregningen af Tabet forsaavidt angaar den ikke videresolgte Del af det Købte, efter Omstændighederne ikke findes for høj.

Der bliver herefter kun Spørgsmaal om, hvem af de Indstævnte der bærer Ansvaret for det Sagsøgeren forvoldte Tab.

Med Hensyn til A/S Bilco er der tilvejebragt følgende Oplysninger.

Der foreligger Stiftelsesoverenskomster af 8 Juli 1919 og 4 Oktober s. A., og sidstnævnte Dato valgtes de indstævnte Bestyrelsesmedlemmer til Medlemmer af Bilco's Bestyrelse.

Den 4 Februar 1920 indsendtes Anmeldelse til Registrering fra Bilco til Aktieselskabs-Registret. I Anmeldelsen betegnes V. Christiansen som Selskabets Prokurist. Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at det har været Meningen, at V. Christiansen skulde være Selskabets administrerende Direktør, men at det blev nødvendigt at anmelde ham som Prokurist i Selskabet, da han ikke opfyldte de i Aktieselskabsloven foreskrevne Betingelser for at kunne blive Direktør i et Aktieselskab. Anmeldelsen var underskrevet af samtlige de indstævnte Bestyrelsesmedlemmer med Undtagelse af Godsforvalter Christensen, der forinden var udtraadt af Bestyrelsen.

Som anført har Registrering dog aldrig fundet Sted, og herefter bliver der i Medfør af Aktieselskabslovens § 12, 1 Stk, ikke Spørgsmaal om at dømme Aktieselskabet, der ikke kan optræde som Part i Sagen, og Sagen vil herefter forsaavidt være at afvise.

Hvad dernæst angaar Indstævnte V. Christiansen findes han i Medfør af Aktieselskabslovens § 12, 2 Stk, at burde hæfte personlig for de omhandlede Retshandler, der er indgaaet af ham paa Selskabets Vegne.

Hvad endelig angaar den indstævnte Bestyrelse, findes dennes Ansvær for Handlerne at burde bero paa, om den har været vidende om eller burde have været vidende om, at Selskabet ved V. Christiansen drev Forretningsvirksomhed, skønt Selskabet ikke var registreret.

Overretssagfører Anton Faber, der som juridisk Konsulent har ydet Bistand ved Selskabets Oprettelse, har som Vidne forklaret, at han fik med Selskabet at gøre i Oktober 1919, og at han fik den Opfattelse, at Selskabet var i Drift, og at V. Christiansen var dets Forretningsleder.

Det er derhos oplyst, at Selskabet havde Forretningskontor, paa hvilket der skiltedes med Selskabets Navn, at der den 10 November 1919 er afholdt Bestyrelsesmøde paa Selskabets Kontor, at der var ansat Kontorpersonale i Selskabets Tjeneste, samt at Selskabet som anført har averteret om Forretninger.

Indstævnte V. Christiansen har derhos for Retten forklaret, at han

havde konfereret med Indstævnte Fenger-Winther om de under Sagen omhandlede Forretninger med Sagsøgeren, og at Fenger-Winther var enig med ham i, at man burde prøve paa at lave disse Forretninger.

Sagsøgeren har afgivet personlig Forklaring under Sagen og herunder anbragt, at han, inden han havde afsluttet alle de paagældende Handler, telefonisk henvendte sig til de Indstævnte Nielsen og Lollike og fortalte dem, at han fra Selskabet havde Tilbud paa Drejlstøj, samt forespurgte de Paagældende, om Selskabet var vel funderet, i hvilken Anledning begge de nævnte erklærede, at Selskabet var godt nok.

Indstævnte Lollike har heroverfor benægtet, at han har talt med Sagsøgeren om de paagældende Forretninger før i Februar 1920, og Lollike vil da kun have udtalt, at han skulde undersøge Forholdet.

For Lollikes Vedkommende fremgaar det derhos af en under Sagen fremlagt Korrespondance, at han i en Skrivelse af 23 Februar 1920 anfører, at det paa det sidst afholdte Møde blev vedtaget, at Kontrolkomiteen skulde undersøge »Selskabets Forretningsgang«, samt at han i flere senere Skrivelser har forlangt Opgørelser over Selskabets Om-sætning og Oplysninger om Selskabets Forretningsvirksomhed. I Protokollen over et Bestyrelsesmøde, afholdt paa Selskabets Kontor den 10 November 1920, hvilken Protokol er underskrevet af de Bestyrelsesmedlemmer, der var til Stede paa Mødet, bl. a. Gaardejer Lollike, anføres det med Henblik paa V. Christiansen, at »Direktøren« var forhindret i at være til Stede paa Grund af Persontrafikstandsninger i Tyskland.

Efter det saaledes Foreliggende skønnes det tilstrækkelig godtgjort, at Bestyrelsen i hvert Fald har burdet være vidende om, at V. Christiansen drev Forretningsvirksomhed paa Selskabets Vegne, og Bestyrelsens Medlemmer findes herefter at maatte hæfte personlig for de under Sagen omhandlede, paa Selskabets Vegne afsluttede Handler.

For Godsforvalter Christensens Vedkommende findes det dog betænkeligt at paalægge ham noget Ansvar for de paagældende Handler, idet han har forklaret, at han var udtraadt af Bestyrelsen senest første Halvdel af December 1919, hvorhos Vidnet Overretssagfører Faber har forklaret, at Christensen udtraadte af Bestyrelsen kort efter Slutningen af Oktober og sikkert før den 9 December 1919, hvilken Dato som ovenfor anført den første af Handlerne med Sagsøgeren blev indgaaet. Da det herefter ligger nærmest at antage, at Godsforvalter Christensen allerede var udtraadt af Bestyrelsen, da Handlerne fandt Sted, findes han at burde frifindes medens de andre Indstævnte Bestyrelsesmedlemmer vil være at dømme in solidum med V. Christiansen efter Sagsøgernes Paa-stand, dog at der kun vil kunne tilkomme Sagsøgeren Renter af Erstatningsbeløbet fra Stævningens Dato, den 10 Juni 1920, hvorhos de paagældende Bestyrelsesmedlemmer i Forening med V. Christiansen paa samme Maade vil have at godtgøre Sagsøgeren Sagens Omkostninger med 400 Kr.

For Godsforvalter Christensens Vedkommende findes Sagens Omkostninger at burde ophæves.

Nr 43.

Firmaet **Chr. Olsen** (Trolle)

m o d

Handelsgartner **L. P. Larsen** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at udrede Erstatning til Appellanten for Misligholdelse af en Kontrakt om Avling af Rødkaalsfrø.

Svendborg Købstads og Thorseng Birks Rets Dom af 18 Maj 1920: Indstævnte, Handelsgartner L. P. Larsen, Eskjær, bør til Citanten, Firmaet Chr. Olsen, Odense, betale 3535 Kr med Renter deraf 5 pCt p. a. fra den 10 Oktober 1918 til Betaling sker og denne Sags Omkostninger med 200 Kr. Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til at den foran ommeldte Kontrakt er skrevet paa ustemplet Papir.

Østre Landsrets Dom af 29 Oktober 1920: Appellanten, Handelsgartner L. P. Larsen af Eskjær pr Troense, bør til Indstævnte, Firmaet Chr. Olsen af Odense, betale 1500 Kr med Renter heraf 5 pCt p. a. fra den 10 Oktober 1918 til Betaling sker. Sagens Omkostninger for Underretten og Landsretten ophæves. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold for Landsretten.

Højesterets Dom

I den indankede Dom er det rettelig antaget, at Indstævnte har været uberettiget til at sælge de 202 kg af det avlede Frø til Trediemand. Idet det endvidere maa antages, at det appellerende Firma for det solgte Parti Frø kun havde været pligtigt at betale den i Kontrakten af 5 og 29 Maj 1916 § 7 fastsatte Betaling af 2 Kroner 50 Øre pr kg, vil Underrettsdommen i Overensstemmelse med Firmaets derom nedlagte Paastand være at stadfæste. Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret vil Indstævnte have at betale til Firmaet med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret betaler Indstævnte, Handelsgartner L. P. Larsen, til Appellanten, Firmaet Chr. Olsen, med 600 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Ved skriftlig Kontrakt af 5 og 29 Maj 1916 erkendte Indstævnte, Handelsingartner L. P. Larsen af Eskjær pr Troense, at have modtaget af Citanten, Firmaet Chr. Olsen, Odense, et Parti Stamfrø, nemlig: »1 kg Rødkaal, beregnet til 1½ Td Land til Udsæd og Frøavl for Chr. Olsen«, og han forpligtede sig ved Kontraktens Bestemmelser bl. a. til »rettidig at udlægge i god Gødningskraft det ovennævnte til Frøet nødvendige Areal og deri at udsaa det modtagne Parti Frø«, og til »omhyggelig at renholde Arealet og passe Kulturen paa den Maade Chr. Olsen angiver«, saaledes at det skulde staa Firmaet frit for at lade Kulturen paa de udlagte Arealer kontrollere.

I Kontraktens Post 3 bestemmes, at Indstævnte senest 1 November 1917 skulde være pligtig at aflevere hele det avlede Kvantum Frø uden nogensomhelst Afkortning frit til Chr. Olsens Lager i Odense, i en vis nærmere bestemt kontraktmæssig Stand, og endelig bestemmes det i Post 7, at Indstævnte, som Vederlag for kontraktmæssig Dyrkning af Avlen, havde Krav paa en Betaling af 2 Kr 50 Øre pr kg med Fradrag af Betaling for Stamfrøet.

Af det Indstævnte ifølge Kontrakten leverede 1 kg Stamfrø plantede Indstævnte Rødkaal over et Areal stort 2½ Td Land, og han avlede i 1917 af det udsaaede Stamfrø ialt 218 kg Frø. Heraf leverede Indstævnte kun Citanten 16 kg, medens han solgte de øvrige 202 kg til Langelands Frøavlerkompagni til en Pris af 20 Kr pr kg.

Under denne Sag gør Citanten gældende, at Indstævnte ifølge Kontrakten var pligtig at levere ham hele det avlede Kvantum Frø, og ved kun at levere de 16 kg og at sælge de 202 kg andetsteds, har gjort sig skyldig i kontraktstridigt og Erstatningsansvar medførende Forhold. Idet Citanten yderligere gør gældende, at der ved Indstævntes Kontraksbrud er paaført ham Tab, dels ved at han er gaaet glip af den — paa Grund af den i Tiden mellem Kontraktens Afslutning og Leveringstiden stedfundne større Stigning af Prisen paa Rødkaalsfrø — meget betydelige Avance, der vilde have været paa de ikke leverede 202 kg Frø, dels ved at Frø avlet paa Citantens Stamfrø, af Indstævnte er solgt til en af Citantens Konkurrenter, paastaar Citanten Indstævnte tilpligtet at betale ham i Erstatning for det saaledes lidte Tab, et saadant Beløb som bestemmes ved Skøn af uvildige og fagkyndige af Retten paa Indstævntes Bekostning udmeldte Mænd, dog ikke udover 12 000 Kr, hvorhos Citanten paastaar sig tilkendt Renter af Erstatningsbeløbet à 5 pCt p. a. fra Forligsklagens Dato den 10 Oktober 1918 til Betaling sker og Sagens Omkostninger. Citanten fremsætter med Hensyn til Erstatningens Beregning forskellige subsidiære Paastande.

Indstævnte paastaar sig principalt fuldstændig frifundet med Tillæg af Sagens Omkostninger, og anfører til Støtte herfor, at Kontrakten kun forpligtede Indstævnte til at avle Frø til Citanten paa ½ Td Land og kun at udlægge dette Areal til Frøavl af det af Citanten købte Stamfrø, at Citanten ifølge Kontrakten ikke kunde vente Frø leveret af Indstævnte fra mere end den halve Tønde Land, og at Indstævnte derfor ikke har brudt Kontrakten ved at sælge det Frø,

der avledes paa det udover den halve Tønde Land beplantede Rødkaalsareal til Langelands Frøkompagni. Han gør yderligere til Støtte for sin Frifindelsespaastand gældende, at Indstævnte, forinden han solgte Frøet til Langelands Frøkompagni, havde ført Forhandlinger med Citantens Firma, ifølge hvilke han maatte anse sig berettiget til at sælge det paa det overskydende Areal — udover den halve Tønde Land — avlede Frø andetsteds end til Citanten, og herom anfører Indstævnte nærmere, at en Kontrollør fra Citanten var hos ham under Udplantningen af Rødkaalsplanterne, og overfor Indstævntes Udtalelse om, at hvis han kunde naa at faa plantet mere end $\frac{1}{2}$ Td Land, vilde han plante over et større Areal, svarede: »Ja plant bare væk« og tilbød Indstævnte at denne godt kunde faa et større Areal i Kontrakt, hvortil Indstævnte imidlertid sagde: Nej, men hvis han avlede noget Frø, kunde de handle derom senere.

Og en Dag i Sommeren 1917, da en Repræsentant fra Langelands Frøkompagni havde været hos ham og budt ham 6 Kr pr kg for Frøet, telefonerede Indstævnte til Citantens Firma og talte med Prokuristen, hvem han meddelte, at der var budt ham 6 Kr pr kg for det kontraherede Frø og spurgte om Firmaet vilde give det samme, hvortil der blev svaret nej, hvorefter Indstævnte sagde, at saa disponerede han selv over det Frø, der avledes udover den halve Tønde Land, der var i Kontrakt, og hertil svarede Prokuristen, at det kunde han godt. Senere i Midten af August 1917 ringede Indstævnte atter Citantfirmaet op og talte med Chr. Olsen selv, hvem han meddelte at der var budt ham 20 Kr pr kg for det Frø der var avlet paa de 2 Tdr Land som Indstævnte havde tilplantet udover den halve Tønde Land, der var i Kontrakt til Citanten, og Indstævnte spurgte Olsen, om denne vilde have Frøet til den Pris, hvortil Olsen svarede, at han ikke vilde give den Pris, men muligvis den Pris, som de nye Kontrakter var tegnet til; Indstævnte vilde ikke nøjes dermed og svarede Olsen, at han saa afleverede Frøet fra den halve Tønde Land, som var i Kontrakt, og dertil svarede Olsen: »Ja mere gør jeg ikke Fordring paa.« Derefter solgte Indstævnte til Langelands Frøavlerkompagni Avlen fra de 2 Tdr Land.

Hvad Indholdet af Kontrakten angaar findes der at maatte gives Citanten Medhold i, at den maa forstaas saaledes, at der var paalagt Indstævnte Forpligtelse til at aflevere til Citanten til den kontraherede Pris hele det ved Udsæd af det ham fra Citanten leverede Stamfrø avlede Kvantum Frø, uanset om der af Frøet var udplantet i et større Areal end $\frac{1}{2}$ Td Land, idet det ikke kan antages at have været Meningen med Kontraktens Tilføjelse til Kvantumsangivelsen 1 kg af Ordene: »beregnet til $\frac{1}{2}$ Td Land«, at indskrænke Leveringspligten til at angaa kun hvad der avledes paa det nævnte Areal. Vel maa det antages, at Indstævnte ikke var kontraktlig forpligtet til at udlægge til Frøavlen et større Areal end det angivne, men forsaavidt han — som det skete — udplantede af Frøet mere end en halv Tønde Land, maa han ifølge Kontrakten anses for at have været forpligtet at aflevere til Citanten ogsaa Avlen fra det overskydende Areal, i hvilken

Henseende Bestemmelsen i Kontraktens Post 3 findes at være afgørende.

Naar Indstævnte dernæst, som foran anført, har hævdet, ved senere Forhandlinger mellem ham og Firmaets Chef og Funktionærer, at have faaet Firmaets Samtykke til kun at levere Firmaet Avlen fra den halve Tønde Land, og til at sælge denne Avl frit andetsteds, da har Indstævnte ikke mod Citantens Benægtelse ført Bevis for sit Anbringende om Indholdet af disse Forhandlinger. Han har ikke godtgjort hverken at Citanten selv eller Firmaets Prokurist eller nogen Anden, der med Hensyn hertil kunde forpligte Firmaet, har givet saadant Samtykke eller Tilladelse.

Indstævnte findes herefter ved at sælge de 202 kg af det avlede Frø til Langelands Frøavlskompagni at have handlet kontraktstridig og at have paadraget sig Erstatningsnsvar overfor Citanten for det Tab som derved er paadraget ham.

Hvad angaar det Tab Citanten paastaar at have lidt som Følge af, at Frø avlet paa hans Stamfrø er solgt til en Konkurrent, foreligger der ikke i Sagen Oplysninger der gør det antageligt, at saadant Salg i og for sig har paaført Citanten særligt Tab og endmindre Oplysninger der kunne danne Grundlag for Beregning eller blot skønsmæssig Fastsættelse af Erstatning herfor. Erstatning for saadant Tab vil derfor ikke kunne tilkendes Citanten.

Derimod maa der gives Citanten Medhold i, at han ifølge de foreliggende Oplysninger om Prisforholdene har lidt et Tab ved ikke at faa de af Indstævnte til Langelands Frøavlskompagni solgte 202 kg Frø leverede til den lave Kontraktspris, 2 Kr 50 Øre pr kg.

Imod Citantens principale Paastand om Erstatningens Fastsættelse ved Skøn af uvildige af Retten udmeldte Mænd, har Indstævnte protesteret, og der findes heller ikke at være tilstrækkelig Føje til at fastsætte Erstatningen ad denne Vej, hvorimod Retten, i Mangel af anden Bevislighed fra Citantens Side, for Størrelsen af det af ham lidt Tab, finder at kunne bestemme Erstatningen, overensstemmende med en af Citanten nedlagt subsidiær Paastand, til Forskellen mellem den af Indstævnte for de 202 kg opnaaede Pris 20 Kr og Kontraktprisen $2\frac{1}{2}$ Kr, eller $47\frac{1}{2}$ Kr, hvilket for de 202 kg giver 3535 Kr. Dette Beløb med Renter deraf som paastaet vil derfor være at tilkende Citanten.

Sagens Omkostninger findes Indstævnte efter Omstændighederne at burde betale Citanten med 200 Kr.

Statskassens Ret vil være at forbeholde med Hensyn til, at den foran ommeldte i Sagen den 23 Juli 1919 fremlagte Kontrakt er skrevet paa ustemplet Papir. Iøvrigt foreligger der ikke Stempelovertrædelse under Sagen.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt af Svendborg Købstads og Thorseng Birks Ret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde maa det antages, at Appellanten i og for sig har været uberettiget til at sælge de 202 kg af det avlede Frø til Trediemand. Ved Fastsættelsen af den Erstatning, han herved er ifaldet, findes det imidlertid at maatte tages i Betragtning, at det opnaaede store Høstudbytte skyldes den Omstændighed, at Appellanten har anvendt et betydeligt og udover hans Pligter ifølge Kontrakten gaaende Arbejde ved Udnyttelsen af det modtagne Frø, saa at han ikke uden videre kunde antages at have været pligtig at aflevere alt det af ham avlede til den i Kontrakten stiplede lave Pris af 2 Kr 50 Øre pr kg, men maatte kunne have forlangt et passende Vederlag for det af ham i saa Henseende anvendte Arbejde. Efter det foreliggende findes den Appellanten paahvilende Erstatning at burde fastsættes til 1500 Kr.

Sagens Omkostninger for begge Retter vil efter Omstændighederne være at ophæve.

R Nr 243/1920. Detailhandler **L. S. Juncker** (Ulf Hansen)

m o d

P. Nørregaard (Steglich-Petersen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at betale Erstatning til Indstævnte i Anledning af hans Ikke-Opfyldelse af en Overenskomst om Afstaaelse af en Forretning.

Østre Landsrets Dom af 29 Oktober 1920: Sagsøgte, Detailhandler Juncker, bør til Sagsøgeren, P. Nørregaard, betale 3000 Kr samt 300 Kr i Sagsomkostninger. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

For Højesteret er det oplyst, at det Vidne, der i Dommen er betegnet som Godsejer Hansens Hustru, ikke er gift med denne, og at Vidnets rette Navn er Mary Louise Thrane. I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Færdig fra Trykkeriet den 6 Juli 1921.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 16.

Onsdag den 22 Juni.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Detailhandler L. S. Juncker, til Indstævnte, P. Nørregaard, med 300 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne Sag har P. Nørregaard af Skelskør paastaaet Detailhandler Juncker dømt til at betale ham 6000 Kr i Erstatning, fordi Juncker skal have vægret sig ved at vedstaa en mellem dem den 29 August dette Aar mundtlig indgaaet Overenskomst om Afstaaelse af Junckers Forretning i Gartnergade her i Staden.

Sagsøgte procederer til Frifindelse under Anbringende af, at Sagsøgeren har misligholdt den indgaaede Handel ved ikke rettidig at betale ham et Beløb af 5000 Kr, som efter Aftalen skulde erlægges konstant den 30 August dette Aar.

Efter de foreliggende Oplysninger blev der den 29 August dette Aar afsluttet endelig Overenskomst mellem Parterne om Overdragelse til Nørregaard af Junckers fornævnte Forretning for en Købesum af 10 500 Kr, hvoraf 5000 Kr skulde betales, inden Nørregaard den 1 September overtog Forretningen, 2000 Kr til December Termin dette Aar og 3500 Kr til Juni Termin 1921.

Det maa derhos ved de af Godsejer H. P. Hansen, der skulde være Nørregaards Kautionist, og hans Hustru, født Thrane, afgivne Vidneforklaringer anses tilstrækkeligt godtgjort, at de den 30 August dette Aar ved personlig Tilstedeværelse paa Junckers Bopæl her i

Byen har paa Nørregaards Vegne tilbudt Juncker 5000 Kr, som denne imidlertid nægtede at modtage under Anbringende af, at han havde Brug for flere Penge, og der maa derfor gaas ud fra, at Nørregaard har opfyldt de ham ifølge Aftalen paahvilende Forpligtelser, saa at Juncker uden Grund har vægret sig ved at opfylde Handlen, og han vil følgelig ikke kunne undgaa at idømmes en Erstatning til Nørregaard for den skete Misligholdelse, hvilken Erstatning efter det Foreliggende findes at burde ansættes til 3000 Kr.

Sagsøgte vil derhos have at godtgøre Sagsøgeren Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Torsdag den 23 Juni.

R Nr 96/1921.

Rigsadvokaten

mod

**Jens Peter Martin Mor Slangstrup og Christen Lange Bjergby
Johansen** (Forsv.: Aagesen),

der tiltales for Hæleri.

Østre Landsrets Dom af 7 Februar 1921: Jens Peter Martin Mor Slangstrup og Fabrikant Christen Lange Bjergby Johansen bør for Anklagemyndighedens Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger, derunder i Salær til Overretssagfører J. L. Nathansen 50 Kr, udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paa-anket af det Offentlige under Paaberaabelse af Bestemmelsen i Retsplejelovens § 944 Nr 3.

For Tiltalte Johansens Vedkommende maa det billiges, at han i Henhold til de i Dommen anførte Grunde er frifundet, hvorfor Dommen forsaavidt vil være at stadfæste.

Hvad Tiltalte Slangstrup angaar, findes denne, der ikke havde nogen Grund til at forudsætte, at den Skotøjsarbejder, der tilbød ham de ommeldte Huder, var i lovlig Besiddelse af disse, at have gjort sig skyldig i hælerisk Virksomhed ved under de i Dommen angivne Omstændigheder at have tilforhandlet sig Huderne, og han vil derfor i Medfør af Straffelovens § 238 være at anse med en Straf, der under Hensyn til midlertidig Straffelovs § 13 findes at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage. Denne Tiltalte vil derhos være at dømme til for sit Vedkommende at betale Sagens Omkostninger, derunder de nedennævnte Salærer, samt i Erstatning til Aktieselskabet Skotøjsfabriken Special 1000 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør, forsaavidt angaar Christen Lange Bjergby Johansen, ved Magt at stande. Jens Peter Martin Mor Slingerup bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage og betale Sagens Omkostninger for sit Vedkommende, derunder i Salær til Overretssagfører Nathansen for Landsretten 50 Kroner og til Højesteretssagfører Aagesen for Højesteret 80 Kroner. I Erstatning til Aktieselskabet Skotøjsfabriken Specialbetaler Tiltalte Slingerup 1000 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne Sag tiltales Jens Peter Martin Mor Slingerup ved Anklageskrift af 16 November 1920 til at lide Straf for Hæleri for den 28 Marts 1920 af Skotøjsarbejder Albert Imanuel Nielsen at have tilforhandlet sig 2 Ruller stjaalne Huder,

og Fabrikant Christen Lange Bjergby Johansen ved Anklageskrift af 6 Januar 1921 for Hæleri for i Begyndelsen af April Maaned af Tiltalte Slingerup at have tilforhandlet sig de samme to Ruller stjaalne Huder.

Tiltalte Slingerup er født den 19 September 1888 og ikke fundet tidligere straffet.

Tiltalte Johansen er født den 14 April 1874 og ikke fundet tidligere straffet.

Det fremgaar af Sagen, at de to ovennævnte Ruller Huder, der under Sagen er vurderet til ialt 1000 Kr, den 25 Marts 1920 er fra stjaalet Skotøjsfabriken »Special« her i Byen af de der arbejdende Skotøjsarbejdere, Albert Imanuel Nielsen, som paa det Tidspunkt var Formand paa Fabriken, og Carl Christian Jacobsen, der ved Københavns Byrets Dom af 26 Oktober 1920 er straffet for dette Tyveri.

Ved Tiltalte Slingerups Erkendelse, der forsaavidt stemmer med det iøvrigt Oplyste, er det godtgjort, at Skotøjsarbejder Nielsen, der tidligere havde bistaaet Slingerup i dennes Forretning, den 27 Marts 1920 tilbød Slingerup at købe de paagældende Huder, hvorpaa Slingerup efter Aftale den næste Dag indfandt sig i Nielsens Kolonihave ved Bispebjerg, hvor Huderne beroede i et derværende Lysthus (Træskur). Under den her stedfundne Samtale købte Slingerup, uden at Rullerne blev aabnet, begge disse, der af Nielsen opgaves at indeholde ca 143 kg, for en Pris af 600 Kr, hvorefter han i en Automobil kørte dem til sin Bopæl i Gentofte, hvor Nielsen samme Eftermiddag fik Købesummen udbetalt. Da Slingerup ved nærmere Eftersyn imidlertid ikke mente at kunne benytte de købte Huder i sin Forretning, tilbød han dem nogle Dage senere til Tiltalte Johansen, der under personlig Tilstedeværelse

paa Slangerups Bopæl den 3 April 1920 købte begge Rullerne, hvoraf den ene stadig var uaabnet, medens der af den anden, som var aabnet, var udtaget og skaaret i en enkelt Hud. Prisen blev aftalt til 4 Kr 45 Øre pr kg, og da Partiet efter at være hjembragt til Johansen viste sig at veje ialt 125 kg, udstedte denne for Købesummen en Veksel, lydende paa 556 Kr 50 Øre. Johansen har senere brugt Huderne i sin Forretning.

Det er oplyst under Sagen, at Maksimalprisen for Kohuder som de heromhandlede paa det paagældende Tidspunkt var 7 Kr 60 Øre pr kg, men at der af Fabrikerne blev handlet i alt Fald ned til en Pris af 7 Kr pr kg. Det er derhos af Direktørerne for Fabrikken »Special« i Retten forklaret, at Forholdene i Skotøjsbranchen i Foraaret 1920 var saadanne, at mange Haandværkere og Fabrikanter maatte sælge deres Varer med Tab.

Slangerup og Johansen paastaar begge at have været i god Tro ved Købet af de paagældende Huder.

For Johansens Vedkommende bemærkes, at han ved Sagens Begyndelse forklarede, hvad der senere viste sig at være urigtigt, at, da han købte Huderne, var en Del af disse gennemskaaret paa tværs. Han udtalte yderligere, at man i Foraaret 1920 kunde købe Huder som de her omhandlede under Maksimalprisen, dog ikke under 7 Kr pr kg.

Naar imidlertid henses til, at der ved Johansens første Afhøring var forløbet ca $\frac{1}{2}$ Aar efter Købets Indgaaelse, og at han efter Slangerups Udtalelse ved den Lejlighed kan have staaet i den Tro, at Slangerup af økonomiske Grunde maatte sælge Huderne for en lav Pris, findes det betænkeligt at forkaste hans Forklaring om god Tro, og han vil derfor være at frifinde.

Slangerup har en mindre Skotøjsforretning i Gentofte. Det stedlige Politi har ikke hørt noget ufordelagtigt om ham og mener, at han, der er en flittig Mand, i det almene Omdømme er velanset. Hans Forsvarer skildrer ham som noget indskrænket, og hans Udseende og Fremtræden for Retten har i hvert Fald ikke afkræftet denne Karakteristik af ham.

Naar hertil kommer, at Slangerup efter sit tidligere Kendskab til Nielsen ikke kan antages at have haft Grund til at tro noget ufordelagtigt om denne, der var tidligere ustraffet, at Handlen til Johansen foregik aabenlyst i Overværelse af en Skomager Hansen, der var i Besøg hos Slangerup, og at denne solgte Huderne videre uden nogen Fortjeneste, maa Retten finde det betænkeligt at statuere, at Slangerup ved Købet af Huderne har indset, at de var stjaalet, og han vil derfor være at frifinde. Efter dette Sagens Udfald bliver der ikke Spørgsmaal om at tage under Paakendelse en af Bestjaalne overfor Slangerup fremset Paastand om at faa sig tilkendt en Erstatning af 1000 Kr.

Sagens Omkostninger, derunder 50 Kr i Salær til Overretssagfører J. L. Nathansen, der har været beskikket til Forsvarer for Slangerup, medens Johansen selv har sørget for sit Forsvar, vil herefter være at udrede af det Offentlige.

Fredag den 24 Juni.

Nr 17. Handlende **P. Lichtenberg** (Stein)

mod

Handelsfirmaet Melchior, Armstrong & Dessau (Steglich-Petersen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Berettigelse til at annullere en med Indstævnte afsluttet Handel om et Parti Damestrømper.

Sø- og Handelsrettens Dom af 4 December 1919: Sagsøgte, Handlende P. Lichtenberg, bør i Hovedsagen til Sagsøgerne, Firmaet Melchior, Armstrong & Dessau, mod Udlevering af Konnossementer og Assurancepolicer for det ovennævnte Parti Strømper til Firmaet betale Doll. 28 391,72 med Renter 6 pCt p. a. fra 1 Juli d. A., til Betaling sker. I Kontrasagen bør Firmaet Melchior, Armstrong & Dessau for Lichtenbergs Tiltale fri at være. Sagens Omkostninger betaler Lichtenberg til Firmaet Melchior, Armstrong & Dessau med 1500 Kr. Det Idømte at udrede inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 1000 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Handlende P. Lichtenberg, til Indstævnte, Handelsfirmaet Melchior, Armstrong & Dessau, med 1000 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Firmaet Melchior, Armstrong & Dessau, New York og København, solgte i September Maaned 1918 til P. Lichtenberg ialt 6000 Dusin Strømper til en Pris af Doll. 6,60 pr Dusin. Salgsaftalerne stadfæstedes i Skrivelser fra Firmaet af 18 og 23 September i. A. Herefter skulde Betalingen ske med 33 $\frac{1}{3}$ pCt ved Ordrens Afgivelse og Resten mod Konnossement i New York. Det hedder derhos bl. a.:

»Strømperne vil om muligt blive leveret som den Dem bekendte Prøve, men skulde disse ved Ordrens Fremkomst ikke kunne fremkaffes, vil det nærmeste Substitut blive leveret, hvilket vil sige 240 needle.« Sælgerne gik senere ind paa at præsentere Konnossementerne i København i Stedet for New York. Lichtenberg betalte den 10 Oktober f. A. à conto paa Købesummen Doll. 13 200. Varerne blev afskibede fra New York i 4 Sendinger med forskellige Dampere i Maj—Juni d. A. Lichtenberg har nægtet at indfri Konnossementerne, idet han gør gældende, at de leverede Varer ikke er kontraktmæssige. Firmaet Melchior, Armstrong & Dessau har derefter søgt Indstævnte til mod Udlevering af Konnossementer og Assurancepolicer for det paa-gældende Parti at betale Restkøbesummen, Doll. 28 391,72, med Renter 6 pCt p. a. fra 1 Juli d. A. Lichtenberg har paastaaet sig frifundet og har under et Kontrasøgemaal paastaaet Firmaet dømt til at tilbagebetale ham den à conto erlagte Del af Købesummen, Doll. 13 200, med Renter 6 pCt p. a. fra 10 Oktober f. A. samt som Erstatning for tabt Fortjeneste ialt Doll. 3960 med Renter 5 pCt p. a. fra Kontraklagens Dato, den 14 Oktober d. A. Firmaet har paastaaet sig frifundet i Kontrasagen.

Der har under Sagen været optaget saavel Skøn som Overskøn. Skønsmændene har foretaget en Besigtelse og Sammenligning af de leverede Varer og den Prøve, hvorefter Salget er sket, og har derefter i det Væsenlige overensstemmende udtalt, at Varerne efter deres Skøn fortsaavidt er rigtigt leveret, men at de mener, at Partiet er af 10 pCt mindre Værdi end Prøven, dels fordi Sømmene saavel i Foden som foroven ikke er saa akkurate som paa Prøven, og dels fordi flere af Strømperne i Finheden falder lidt anderledes ud end Prøven.

Ved en Salgsvare som den foreliggende finder Retten, at en Køber ikke med Føje vil kunne forvente, at den leverede Vare vil kunne svare fuldt nøjagtig til den Prøve, hvorefter Salget er sket. Der maa gives Sælgeren et vist mindre Spillerum. I det foreliggende Tilfælde har Firmaet Melchior, Armstrong & Dessau derhos taget udtrykkeligt Forbehold og betinget sig Ret til, saafremt det ikke maatte være muligt at levere Strømperne som Prøven, da at levere det nærmeste Substitut for disse; Firmaet har derved betinget sig et større Spillerum, og dette kan ikke anses for overskredet, selv om de leverede Varer som af Skønsmændene udtalt har haft en Mindreværdi af 10 pCt i Forhold til den Prøve, hvorefter Salget er sket. Lichtenberg har derfor været uberettiget til at annullere Købet, og Firmaets Paastand i Hovedsagen vil være at tage til Følge, medens Firmaet i Kontrasagen vil være at frifinde for Lichtenbergs Tiltale.

Sagens Omkostninger findes Lichtenberg at burde godtgøre Firmaet med 1500 Kr.

R Nr 32/1921. Købmand **Christian Jørgensen Hansen** (Fich)
m o d

Gæstgiver **Hermann Meyer** (Cohn),

betræffende Spørgsmaalet om Gyldigheden af en Overdragelse af en Ejendom fra Indstævnte til Appellanten.

Søndre Landsrets Dom af 8 Januar 1921: Den mellem Sagsøgeren, Gæstgiver Hermann Meyer, og Sagsøgte, Købmand Christian Jørgensen Hansen, begge af Tønder, den 28 August 1919 for Notar Sievert oprettede Købekontrakt angaaende Ejendommen Tønder Grundbog Bind I, Blad 99, den i Kontraktens § 5 optagne Fuldmagt og den i Henhold til denne under 4 Marts f. A. inden Amtsretten i Tønder foretagne Auflassung bør som ugyldige (nichtig) magtesløse at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Søndre Landsret.

For Højesteret er der Enighed mellem Parterne om, at der i det foreliggende Tilfælde ikke er Anvendelse for Bestemmelsen i Bürgerliches Gesetzbuch § 313, 2det Punktum. Der maa gives Indstævnte Medhold i, at den Klüwer givne Fuldmagt som Følge af det mellem Indstævnte og Appellanten i Januar 1920 Passerede maa betragtes som tilbagekaldt af Indstævnte. Med disse Bemærkninger og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande.
Sagens Omkostninger for Højesteret ophæves.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:
Efter at der i Sommeren 1919 var indledet Forhandlinger mellem Købmand Christian Jørgensen Hansen og Gæstgiver Hermann Meyer, begge af Tønder, om Køb og Salg af den Sidstnævnte tilhørende Ejendom, Grundbog Bind I, Blad 99, enedes Parterne om en Købesum af 50 000 Mark, hvoraf 35 000 Mark skulde betales kontant, medens 15 000 Mark skulde berigtiges ved, at Køberen overtog Hypoteker til et tilsvarende Beløb. Forinden Parterne den 28 August 1919 begav sig hen til Notaren for at faa Kontrakt oprettet, anmodede Meyer Hansen om, at Købesummen i Kontrakten maatte blive ansat 10 000 Mark lavere, altsaa til 40 000 Mark, for at Meyer derved kunde spare Værdistignings-

skat (Wertzuwachssteuer), og herpaa gik Hansen ind. Som Følge heraf blev Købesummen i Kontrakten angivet til 40 000 Mark, og samme Dag, enten umiddelbart før eller efter Kontraktens Oprettelse, gav Hansen Meyer en Check for 10 000 Mark, som ifølge en fremlagt Kontrabog med Westholsteinische Bank den 30 August er godskrevet Meyers Konto. Ved Kontraktens § 5 gav begge Parter Bureauvorsteher Klüwer Fuldmagt til at afgive og modtage Auflassungserklæring, og hedder det videre: »diese Vollmacht soll abstrakt und unabhängig davon sein, ob den Bedingungen dieses Vertrages genügt ist.«

Ved Kontrakt af 18 Oktober 1919 solgte Hansen Ejendommen videre til Gæstgiver Frits Stein for 70 000 Mark. Da Meyer fortrød sit Salg, henvendte han sig i Slutningen af Januar 1920 til Notar Liedke, denne tilskrev efter Meyers Anmodning den 24 Januar Hansen, at Meyer agtede at anfægte Kontraktens Gyldighed paa Grund af den urigtige Angivelse af Købesummen, og den 26 s. M. lod Meyer de 10 000 Mark afskrive paa sin Konto og godskrive Hansens. I de følgende Uger blev der derpaa ført Forhandlinger mellem Hansen og Meyer om en mindelig Overenskomst, men disse førte ikke til noget. Den 4 Marts indbetalte Hansen 25 000 Mark paa Meyers Konto i Banken, og samme Dag foretog Klüwer i Henhold til den ham ved Kontrakten meddelte Fuldmagt Auflassung inden Amdsretten. Dagen efter indfandt Meyer, der ligeledes samme Dag har ladet de 25 000 Mark afskrive paa sin Konto og godskrive Hansen, sig hos Klüwer for at tilbagekalde Fuldmagten, og da han erfarede, at Auflassung var sket, indgav han samme Dag til Grundbogsmyndighederne en skriftlig Protest imod, at den mod hans Villie foretagne Auflassung blev indført i Grundbogen. Dette har ej heller fundet Sted; naar det i en af Landretten i Flensborg paa Grundlag af et af Meyer rejst Kæremaal den 18 Marts f. A. afsagt Kendelse bestemmes, at der i Grundbogen kan indføres »Widerspruch zu Gunsten des Klägers (Meyer) gegen die am 4 März 1920 erfolgte Eintragung des Beklagten (Hansen) als Eigentümer« skyldes dette en urigtig Sagsfremstilling fra Meyers Side, og der er da ej heller i Grundbogen indført noget Widerspruch, saaledes at Meyer vedblivende staar indtegnet som sidste Ejer.

Meyer anlagde derefter Sag mod Hansen ved Flensborg Landret, og efter at Sagen var overført til Søndre Landsret, har han gentaget sin for Landretten nedlagte Paastand om, at Sagsøgte Hansen tilpligtes til under Anerkendelse af Ugyldigheden (Nichtigkeit) af den under 28 August 1919 for Notar Sievert i Tønder oprettede Kontrakt angaaende Ejendommen Tønder Bind I, Blad 99, at indvilge i Tilbageskødning (Rückauflassung) af Ejendommen til Sagsøgeren, Meyer.

Sagsøgte har paastaaet sig frifundet.

Sagsøgeren gør gældende, at da Købesummen i den notarielt oprettede Købekontrakt urigtig og mod Parternes bedre Vidende er angivet til 40 000 Mark, medens den i Virkeligheden var 50 000 Mark, følger det af B G B § 313, 1ste Punktum, sammenholdt med § 125, jfr § 117, 1ste Stykke, at Kontrakten er ugyldig (nichtig), og at som Følge heraf ogsaa den i Kontrakten optagne Fuldmagt og den i Henhold til denne foretagne Auflassung er ugyldige.

Saafrømt man følger den Fortolkning af de ovenangivne Lovbestemmelser, som den tyske Rigsret har fastslaaet gennem en Række af Afgørelser, og som følges af den tyske Retsanvendelse, vil en saadan Uoverensstemmelse mellem de virkelige Salgsvilkaar og den notarielt udfærdigede Kontrakt medføre Kontraktens Ugyldighed (Nichtigkeit), og da Landsretten i et Tilfælde som det foreliggende, hvor Uoverensstemmelsen er baade væsenlig og forsætlig, ikke har ment i denne Henseende at burde fravige den hidtil gældende Retsanvendelse, maa der gives Sagsøgeren Medhold i, at Kontrakten er ugyldig (nichtig).

Da den under 4 Marts d. A. stedfundne Auflassung ikke er blevet indført i Grundbogen, er Anvendelse af BGB § 313, 2det Punktum, udelukket, og da Sagsøgeren derved, at han allerede i de sidste Dage af Januar Maaned har tilkendegivet Sagsøgte, at han agtede at anfægte Kontraktens Gyldighed, har afkræftet den Formodning for, at Overdragelsesretshandlen ogsaa uden Kontrakt vilde være blevet foretaget, som ellers med Føje kunde udledes af Sagsøgerens Unladelse af i betimelig Tid at tilbagekalde Fuldmagten og dermed hindre Auflassung, maa det følge af BGB § 139, at Kontraktens Ugyldighed medfører saavel Fuldmagtens som Auflassungs Ugyldighed, idet Fuldmagten, selv om den betegner sig selv som »abstrakt«, ikke vil kunne opfattes anderledes end som et Led i den Retshandel, der er begyndt med Parternes mundtlige Overenskomst og afsluttet med Auflassung. Sagsøgerens Paastand vil saaledes forsaavidt være at tage til Følge, som Kontrakt, Fuldmagt og Auflassung erklæres for ugyldige og uvirkomme, hvorimod den paastaaede Tilbageskødning (Rückauflassung) fra Sagsøgtes Side findes uforuden, idet Sagsøgeren vedblivende staar indtegnet som sidste Ejer i Grundbogen. Endelig findes det i Betragtning af Sagsøgerens hele Stilling i Sagen rettest at ophæve Sagens Omkostninger.

Måndag den 27 Juni.

R Nr 35/1921. Firmaet **Niels Baden** ved dets ansvarlige Indehaver, Bogbindermester **Niels Baden** (Bache)

mod

Repræsentant **Chr. Andersen** og Bogbinder **C. K. Hansen** (Cohn),

betræffende Opgørelse af Parternes Mellemværende i Henhold til en Kontrakt bl. a. om Antagelse af de Indstævnte som Medarbejdere i Appellantens Forretning.

Østre Landsrets Dom af 18 Januar 1921: De Sagsøgte, Firmaet Niels Baden ved dets ansvarlige Indehaver, Bogbindermester Niels Baden, bør betale til Sagsøgeren, Repræsentant Chr. Andersen, 1567 Kr 02 Øre og til Sagsøgeren, Bogbinder C. K. Hansen, 3155 Kr 80 Øre, for begges Vedkommende med Renter 5 pCt p. a. fra den 11 Oktober 1920, til Betaling sker. Sagsøgerne bør En for Begge og

Begge for En til de Sagsøgte betale 340 Kr med Renter 5 pCt p. a. fra den 4 December 1920, til Betaling sker. Sagens Omkostninger betaler de Sagsøgte til Sagsøgerne med 250 Kr. Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Appellanten har for Højesteret frafaldet sin Paastand om at faa tilkendt det i Dommen nævnte Beløb af 8626 Kroner 08 Øre og sin Protest mod, at de Indstævnte anses løst fra den i Kontrakten optagne Konkurrencebestemmelse. Idet han beregner Lønning til de Indstævnte indtil den 1 September 1920 efter 8000 Kroner aarlig og derefter indtil 4 Oktober s. A. i Forhold til 6000 Kroner aarlig, gaar hans Paastand for Højesteret ud paa at Indstævnte Andersen dømmes til at betale ham 533 Kroner 11 Øre, subsidiært for det Tilfælde, at Lønningen for Tiden til 10 September 1920 beregnes efter 8000 Kroner: 477 Kroner 56 Øre, at Appellanten paa sin Side dømmes til at betale Indstævnte Hansen 1055 Kroner 67 Øre, subsidiært under den ovenfor angivne Forudsætning: 1111 Kroner 22 Øre, og at de Indstævnte in solidum dømmes til at betale Appellanten 340 Kroner, alle Beløb med Renter 5 pCt aarlig fra den 4 December 1920.

De Indstævnte paastaar Dommen stadfæstet.

Som i Dommen anført maa der gaas ud fra, at Forholdet den 10 September 1920 havde udviklet sig saaledes, at Samarbejde mellem Parterne var umuliggjort, og efter Sagens Oplysninger maa dette antages væsenlig at bero paa, at Forretningen under de Indstævntes Ledelse var kommet i alvorlige økonomiske Vanskeligheder. Herefter maa Erklæringen af 10 September 1920, der, som nævnt i Dommen, ikke kan anses for aftvunget de Indstævnte, forstaas som en Erkendelse fra de Indstævntes Side af, at Kontrakten af 29 April 1920 var bortfaldet, ligesom Skrivelsen af 29 September 1920 maa forstaas som en Angivelse af, paa hvilke Betingelser Appellanten var villig til ikke desto mindre at beholde de Indstævnte i Forretningen. Idet de Indstævnte, der afslog dette Tilbud, saaledes har været uberettiget til at kræve Lønning for længere Tid end af Appellanten paastaaet, medens paa den anden Side Lønningen findes at burde beregnes efter 8000 Kroner aarlig for Tiden til den 10 September 1920, vil Appellantens subsidiære Paastand, mod hvilken ikke er rejst nogen særlig Indsigelse af de Indstævnte, være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger for Landsretten findes at burde ophæves. Sagens Omkostninger for Højesteret vil de Indstævnte in solidum have at betale til Appellanten med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Repræsentant Chr. Andersen, bør til Appellanten, Firmaet Niels Baden ved

dets ansvarlige Indehaver, Bogbindermester Niels Baden, betale 477 Kroner 56 Øre med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 4 December 1920, til Betaling sker. Appellanten bør til Indstævnte, Bogbinder C. K. Hansen, betale 1111 Kroner 22 Øre, med Renter som nævnt. De Indstævnte bør, En for Begge og Begge for En, til Appellanten betale 340 Kroner ligeledes med Renter som nævnt. Sagens Omkostninger for Landsretten ophæves. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler de Indstævnte, En for Begge og Begge for En, til Appellanten med 300 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Februar eller Marts f. A. henvendte Repræsentant Chr. Andersen og Bogbinder C. K. Hansen sig til Bogbindermester Niels Baden og tilbød at købe den af ham drevne Bogbinder- og Bogtrykkerforretning. Baden var villig til at sælge, men Forhandlingerne strandede paa, at Andersen og Hansen ikke kunde betale nogen Del af Købesummen kontant. I Slutningen af April genoptog Andersen og Hansen Forhandlingerne, som dog heller ikke nu førte til noget Køb. Derimod blev der med det Formaal for Øje, at Andersen og Hansen med Tiden skulde kunne blive i Stand til at overtage Forretningen, den 29 April 1920 afsluttet en Kontrakt mellem Parterne, hvorved Baden fra 1 Maj antog Andersen og Hansen som Medarbejdere og Ledere af en Del af Driften i sin Forretning hver med en aarlig Gage af 8000 Kr, der skulde udbetales dem maanedsviis bagud, hvilken Gage Baden under en nærmere angivet Betingelse skulde være berettiget til at reducere, dog ikke under 6000 Kr. Kontrakten var fra Badens Side uopsigelig til 1 Maj 1923, dog at han, saafremt Andersen eller Hansen gjorde sig skyldig i Uredelighed eller vedvarende Forsømmelse eller Skødesløshed med Hensyn til Firmaets Hverv eller i Tilfælde af deres Fallit, eller hvis det ved autoriseret Revisors Gennemgang af Forretningens Bøger maatte vise sig, at de ved deres Dispositioner havde ført Forretningen ind i usunde eller uforsvarlige Forhold, skulde være berettiget til at opsiges en af dem eller dem begge med 3 Maaneders Varsel, medmindre der forelaa Forhold, der efter almindelige Regler berettigede til et kortere Varsel. Det bestemtes derhos i Kontrakten, at Baden straks kunde forlange Kontrakten ophævet, saa fremt det ved en af Aarsopgørelserne pr 1 Januar maatte vise sig, at Forretningen i det forløbne Aar (for 1920's Vedkommende i Tiden fra 1. Maj 1920) ingen Fremgang havde haft. Endvidere fastsattes det i Kontraktens Post 4, 4de Stykke, at saafremt Andersen eller Hansen eller begge fratraadte deres Stilling,

skulde Vedkommende være forpligtet til ikke i 5 Aar fra Fratrædelsen at drive selvstændig Bogbinderforretning i København eller paa Frederiksberg eller sammesteds at være Interessenter i Selskaber eller Aktionærer i eller i Ledelsen af Aktieselskaber, der driver saadan Virksomhed. Saafremt Andersen eller Hansen eller nogen af dem overtraadte denne Bestemmelse, skulde Vedkommende — eventuelt begge — ifalde en Konventionalbod af 10 000 Kr til N. Baden. Dette skulde ogsaa gælde ved Opsigelse fra N. Badens Side. Den 1 Maj 1920 tiltraadte Andersen og Hansen deres Stilling, og der indførtes fra nævnte Dato et nyt Regnskab. I Løbet af Maj og den 1 Juni s. A. indskød Baden 8500 Kr i Virksomheden, hvilket Beløb efter en med Andersen og Hansen truffet Aftale skulde forrentes af dem med 6 pCt p. a. og af dem tilbagebetales kontant, naar Køb fandt Sted. I Henhold til Aftale fik Baden af Andersen og Hansen udbetalt den pr 11 Juni Termin f. A. forfaldne Rente. Efter at Firmaet Niels Baden i Løbet af August f. A. var kommet i økonomiske Vanskeligheder, standsede Virksomheden af den anførte Grund den 10 September s. A. Nævnte Dato underskrev Andersen og Hansen efter Badens Forlangende en dem af ham forelagt saalydende Erklæring: »Undertegnede Chr. Andersen og C. K. Hansen, som ifølge Kontrakt af 29 April dette Aar har haft Ledelsen af Niels Badens Bogbinderi overdraget, paa nærmere Vilkaar, jfr Kontrakten, anerkender herved, at Kontrakten Dags Dato ikke kan overholdes efter dens Bestemmelser, og at de som Følge deraf fratræder den daglige Dispositionsret, samt at Niels Baden ligeledes er fritstillet — — —« Efter at der mellem Parterne forgæves havde været ført Forligsforhandlinger, opsagde Baden ved Skrivelse af 29 September f. A. til Andersen og Hansen, som det i Skrivelsen hedder »ifølge tidligere Aftale«, disse til Fratrædelse den 1 Januar 1921, idet han samtidig meddelte dem, at han saae sig nødsaget til ifølge Kontrakten at nedsætte Gagerne til 6000 Kr aarlig for de Maanedsgager, der forfaldt til Betaling efter den 10 September. Sagsøgerne protesterede og fratraadte den 4 Oktober deres Stilling hos Baden.

Under nærværende Sag har Sagsøgerne, fornævnte Repræsentant Chr. Andersen og Bogbinder C. K. Hansen, idet de gør gældende, at Erklæringen af 10 September f. A. blev aftvunget dem af Baden, paa-staaet Firmaet Niels Baden ved dets ansvarlige Indehaver, nysnævnte Bogbindermester Niels Baden, dømt til at betale til Sagsøgeren, Repræsentant Chr. Andersen: 3567 Kr, subsidiært 1567 Kr 02 Øre,
til Sagsøgeren, Bogbinder C. K. Hansen: 5155 Kr 78 Øre, subsidiært 3155 Kr 80 Øre,
i alle Tilfælde med Renter 5 pCt p. a. fra Forligsklagens Dato, den 11 Oktober 1920, til Betaling sker. Sagsøgerne har dernæst paastaet, at det ved Dommen fastslaas, at begge Sagsøgerne er løste fra den fornævnte i § 4, 4de Stykke, i Kontrakten af 29 April 1920 indeholdte Konkurrencebestemmelse.

De principalt paastaede Beløb fremkommer saaledes:
for Andersens Vedkommende:

Gage for Maanederne August f. A. til Marts d. A. inklusive, beregnet efter Aarsgage 8000 Kr.....	5333 Kr 28 Øre
med Fradrag af Forskud	1345 Kr 00 Øre
Regnskabsstilsvar	383 — 28 —
Anerkendt Modkrav	38 — 00 —
	<hr/>
	1766 — 28 —
	<hr/>
	3567 Kr 00 Øre
	<hr/>

for Hansens Vedkommende:

Gage som for Andersen	5333 Kr 28 Øre
med Fradrag af Forskud	165 Kr 00 Øre
anerkendt endelig Modkrav	12 — 50 —
	<hr/>
	177 — 50 —
	<hr/>
	5155 Kr 78 Øre
	<hr/>

De subsidiært paastaaede Beløb er udregnet paa foranførte Grundlag for det Tilfælde, at det ved Dommen fastslaaes, at der kun tilkommer Sagsøgerne Gage til 31 December 1920.

De Sagsøgte gør gældende, at der kun tilkommer Sagsøgerne Gage for Tiden 1 Maj f. A. til 10 September s. A., beregnet efter Aarsgage 8000 Kr, eller 2888 Kr 86 Øre, hvoraf Sagsøgerne hver især har hævet 1999 Kr 98 Øre for Maj—Juli Maaneder f. A. Herefter har de Sagsøgte under Hensyn til, at Sagsøgerne har hævet de ovennævnte Gageforskud, opgjort Mellemværendet saaledes, at der udkommer for Sagsøgeren Andersens Vedkommende i de Sagsøgtes Favør: 456 Kr 12 Øre, for Sagsøgeren Hansens Vedkommende i hans Favør: 723 Kr 88 Øre. Idet de Sagsøgte i sidstnævnte Beløb har krævet afkortet en dem tilkommende Modfordring, 12 Kr 50 Øre, og idet de for Andersens Vedkommende foruden det i deres Favør fremkommende Saldobeløb, 456 Kr 12 Øre, har paastaet sig tillagt de ovennævnte tvende Poster: 383 Kr 28 Øre og 38 Kr, gaar deres Paastand ud paa, at de frifindes mod Betaling til Hansen af 711 Kr 38 Øre med Renter som paastaet, men at Andersen tilpligtes at betale dem 877 Kr 40 Øre med Renter 5 pCt p. a. fra det paagældende Svarskrifts Dato, den 4 December f. A., til Betaling sker.

Under Anbringende af, at Kontrakten af 29 April f. A. indeholdt dels en Interessentskabskontrakt, dels en betinget Købekontrakt, og at Sagsøgerne som Følge af Interessentskabsmellemværendet maa være pligtige til at tilsvare de Sagsøgte det af Niels Baden i Forsommeren f. A. gjorde Indskud i Forretningen, 8500 Kr, har de Sagsøgte endvidere paastaet Sagsøgerne dømt til in solidum at betale til dem det nævnte Beløb tilligemed Renter heraf 6 pCt p. a. for Tiden 11 Juni til 10 September f. A., 126 Kr 08 Øre, ialt 8626 Kr 08 Øre med Tillæg af et Beløb af 340 Kr, som de Sagsøgte har udlagt for Oprettelse af Kontrakten, alt med Renter 5 pCt p. a. fra den 4 December f. A. De Sagsøgte har endelig protesteret mod Ophævelse af Kontraktens Konkurrencebestemmelse.

Sagsøgerne har paastaet sig frifundet forsaavidt angaar de ovennævnte Beløb, 8626 Kr 08 Øre, hvorimod de Intet har haft at indvende imod, at de dømmes til in solidum at betale til de Sagsøgte 340 Kr med Renter heraf som paastaet.

Der kan nu ikke gives Sagsøgerne Medhold i, at Erklæringen af 10 September f. A. er aftvunget dem. Efter dens Indhold og det iøvrigt Foreliggende maa det antages, at de økonomiske Vanskeligheder for Virksomheden da var saa store, at et fortsat Samarbejde under de givne Vilkaar hurtigt vilde have medført et Sammenbrud, ligesom der efter det Oplyste maa gaas ud fra, at der var indtraadt et saa spændt Forhold mellem Parterne, at alt fortsat Samarbejde var umuliggjort. Ved en Opløsning af Forholdet, foretaget under Omstændigheder, der laa uden for de Forudsætninger, under hvilke Kontrakten var indgaaet, maatte Sagsøgerne vel kunne kræve et passende Opsigelsesvarsel, men der findes ikke at kunne gives Sagsøgerne Medhold i, at der kunde tilkomme dem mere end 3 Maaneders Varsel.

Ved den fornævnte Skrivelse af 29 September f. A. blev de Sagsøgte af Baden opsagt med et saadant Varsel til 1 Januar d. A. Spørgsmaalet er herefter, hvorvidt Sagsøgerne har været berettigede til som sket at fratræde deres Stillinger den 4 Oktober f. A. under Henvi sning til, at de havde Krav paa at faa Gagerne beregnet efter et Beløb af 8000 Kr aarlig.

Der findes nu at maatte gives Sagsøgerne Medhold i, at de har haft Føje til at betragte Tilkendegivelsen i Skrivelsen af 29 September f. A. som et Kontraktsbrud, og de maa herefter antages at have været berettigede til at forlade deres Stillinger som sket. Herefter vil Sagsøgernes subsidiære Paastand være at tage til Følge, hvorhos det overensstemmende med Sagsøgernes Paastand vil være at statuere, at Sagsøgerne er løst fra den ovennævnte Konkurrencebestemmelse.

De 8500 Kr maa betragtes som indskudt af Niels Baden i hans egen Virksomhed, og det anførte Beløb vil derfor ikke kunne tilkendes de Sagsøgte. Derimod vil Sagsøgerne i Medfør af det Ovenanførte være at dømme til in solidum at betale til de Sagsøgte 340 Kr med Renter heraf som paastaet.

Sagens Omkostninger findes de Sagsøgte at burde tilsvare Sagsøgerne med 250 Kr.

Tirsdag den 28 Juni.

R Nr 209/1921.

Rigsadvokaten

mod

Robert Louis Arthur Hansen (Ulf Hansen),

der tiltales for Tyveri eller Bedrageri.

Østre Landsrets Dom af 12 Maj 1921: Tiltalte Robert Louis Arthur Hansen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 2 Aar og betale Sagens Omkostninger, derunder Salær til den for ham beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Anker-Jensen, 50 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er påanket dels af Tiltalte, der gør gældende, at han ikke har be-
gaaet de i Dommen under 2—6 omhandlede Tyverier, dels af
det Offentlige til Skærpelse af Straffen.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Robert Louis Arthur Hansen til Højesteretssagfører Hansen 80 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne Sag tiltales Robert Louis Arthur Hansen for Tyveri:

1) ved den 3 Oktober 1919 fra Manufakturhandler Kloster, Søndergade i Aarhus, i dennes Lager at have stjaalet en Dameregnfrakke, der hang frit fremme, af Værdi 54 Kr,

2) ved den 1 November 1920 om Aftnen ved Vold at have skaffet sig Adgang til den aflaaede Vaskekælder i Ejendommen Nørre Søgade Nr 29 i København og der stjaalet forskelligt Dameundertøj m. m. af Værdi 90 Kr,

3) ved den 13 s. M. om Aftnen ved at opbryde et Vindu og stige ind gennem dette at have skaffet sig Adgang til den aflaaede Vaskekælder i Ejendommen Østerbrogade Nr 50, København, og der stjaalet forskelligt Damelinned m. m. af Værdi 180 Kr,

4) ved den 15 s. M. om Aftnen ved Vold at have skaffet sig Adgang til den aflaaede Vaskekælder i Ejendommen Rosenvængets Allé Nr 29, København, og der stjaalet forskelligt Dameundertøj af Værdi 250 Kr,

5) ved den 17 s. M. om Aftnen ved Vold at have skaffet sig Adgang til den aflaaede Vaskekælder i Ejendommen Amaliegade Nr 28 A, København, og der stjaalet forskelligt Dameundertøj m. m. af Værdi 120 Kr,

6) ved den 22 s. M. om Aftnen ved at stige ned gennem et aabentstaaende Vindu at have skaffet sig Adgang til Vaskekælder i Ejendommen Nørre Farimagsgade Nr 61, København, og der stjaalet forskelligt Dameundertøj m. m. af Værdi 600 Kr.

Subsidiært gaar Tiltalen ud paa, at de ovenfor under 2—6 ommeldte Forhold tilregnes Tiltalte efter Analogien af Straffelovens § 253 eller efter dens § 248.

Tiltalte er født den 11 Juli 1880 og forhen straffet: ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 11 December 1909 efter Straffelovens § 228 og Analogien af § 253, sammenholdt med Lov af 1 April 1905 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage, ved samme Rets Dom af 17 September 1910 efter Straffelovens § 230, 1 Stk, jfr Lov af 1 April 1905 § 13, med lige Straf i 120 Dage, og ved samme Rets Dom af 29 August 1914 efter Analogien af Straffelovens § 253, jfr Lov af 1 April 1911 § 13, med lige Straf i 120 Dage.

Der har derefter i 1917, 1918 og 1919 været rejst Undersøgelser mod Tiltalte for Tyveri, men disse er sluttet uden Tiltale.

Tiltalte har under Sagen først erkendt sig skyldig i samtlige de Forhold, for hvilke han tiltales, idet han dog med Hensyn til Forholdene 2—6 har hævdet, at Tilnelserne ikke er sket i Berigelseshensigt, men for ved Hjælp af det stjaalne Damelinned at tilfredsstille sin Kønssdrift paa pervers Maade, hvorefter han dels har bortgivet, dels bortkastet det Stjaalne.

Efter at Tiltalte har været indlagt paa Hospital til Observation med Hensyn til sin mentale Tilstand, har han tilbagekaldt sine Tilstaaelser vedrørende Forholdene 2—6, idet han har gjort gældende, at han kun har afgivet disse Tilstaaelser for at blive indlagt til Observation paa Kommunehospitalets 6te Afdeling samtidig med en Barnemorderske, for hvis Sag han interesserede sig.

Efter Sagens Oplysninger om de Forhold, under hvilke hans Tilstaaelser er fremkomne, i Forbindelse med, at han ved ovennævnte Dom af 1914 har været straffet, og der to Gange senere har været rejst Undersøgelse mod ham for tilsvarende Forhold, samt at han vedblivende har forklaret at lide af Tilbøjelighed til pervers Tilfredsstillelse af Kønssdriften ved Hjælp af smudsigt Damelinned, findes hans Tilbagekaldelse af sine i flere Henseender detaillerede Tilstaaelser ikke at kunne staa til Troende.

Efter de i Sagen foreliggende Lægeerklæringer, deriblandt Erklæring af 11 Marts d. A. fra Overlægen for Kommunehospitalets 6te Afdeling, er Tiltalte hverken sindssyg eller aandssvag, hvorimod han vistnok paa Grund af medfødte Anlæg er seksuelt pervers (Fetischist).

Idet de ommeldte Forhold 2—6 findes at maatte tilregnes Tiltalte som Tyveri, vil han være at anse efter Straffelovens § 231, 1 og 2 Stk, efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

Færdig fra Trykkeriet den 3 August 1921.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 17.

Tirsdag den 28 Juni.

R Nr 176/1920. Interessentskabet Falsters Højspændingsværk
(I. Kondrup)

mod

Gaardejer I. P. Jacobsen (Ulf Hansen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Berettigelse til at fastsætte
Overpris for den elektriske Strøm, der benyttes udover et vist Minimum.

Nykøbing F. Købstad og Herred med Falster Vester Herreds Rets Dom af 5 Februar 1920: Det sagsøgte Selskab, Interessentskabet »Falsters Højspændingsværk«, ved dets Bestyrelsesformand, Gaardejer Hans Hansen, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Gaardejer I. P. Jacobsen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger erstatter Sagsøgeren Sagsøgte med 100 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse. Intet Stempelforbehold.

Østre Landsrets Dom af 21 April 1920: Indstævnte, Interessentskabet Falsters Højspændingsværk bør til Appellanten, Gaardejer I. P. Jacobsen af Ulslev, betale 134 Kr 03 Øre tilligemed Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 14 Januar 1920, til Betaling sker. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold for Landsretten.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Til den i Underrettsdommen givne Sagsfremstilling bemærkes, at det var i Februar 1918, at de paagældende Generalforsamlinger blev afholdt, og at den af det appellerende Interessentskab foretagne Rationering kun angik Strøm til Motorer, som benyttedes i Landbruget.

Efter Sagens til Dels efter Landsretsdommens Afsigelse tilvebragte Oplysninger maa der gaas ud fra, at det under de

daværende ekstraordinære Forhold var nødvendigt for at undgaa Overbelastning af Maskinerne at træffe Foranstaltninger til Nedsættelse af Elektricitetsforbruget, og at denne Nedsættelse for at faa Betydning maatte falde paa Landbrugets Motorer, hvis Kraftforbrug periodevis var særlig stærkt og i høj Grad udsatte Maskinerne for Overbelastning, medens det øvrige Elektricitetsforbrug ingen væsenlig Rolle spillede i saa Henseende. Da det nu endvidere efter det Foreliggende maa antages, at Nedsættelsen virksomst og med færrest Ulemper for Interessenterne som Helhed opnaaedes ved Indførelse af Rationering og Overpris som sket, findes Interessentskabet uanset den i Landsrettsdommen anførte Lovbestemmelse at have været berettiget til i det nævnte Øjemed at træffe den dertil sigtende midlertidige Foranstaltning. Herefter er Interessentskabet ikke pligtigt at tilbagebetale Indstævnte den erlagte Overpris, og Underrettsdommen vil saaledes efter Interessentskabets derom nedlagte Paastand kunne stadfæstes.

Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret vil Indstævnte have at betale til Interessentskabet med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret betaler Indstævnte, Gaardejer I. P. Jacobsen, til Appellanten, Interessentskabet Falsters Højspændingsværk, med 400 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

I Henhold til de for det under nærværende Sag indstævnte Selskab, Interessentskabet »Falsters Højspændingsværk« gældende Love skulde Elektricitet ifølge Lovenes § 17 til Belysning betales med 6 Øre pr Hektowatttime og til Drivkraft med 3 Øre pr Hektowatttime. Ovennævnte Priser skulde altid staa i samme Forhold, som ikke kunde forandres ved Lovændring. Som Følge af de ved Verdenskrigen skabte ekstraordinære Forhold vedtoges det imidlertid paa 2 henholdsvis den 9 og 26 Februar f. A. afholdte Generalforsamlinger for at holde Driften i Gang at foretage en Rationering, og idet Prisen for Elektricitet forhøjedes til 5 og 10 Øre pr Hektowatttime henholdsvis for Kraft og Lys, bemyndigedes Bestyrelsen til at foretage Rationeringen og fastsætte Prisen for Strøm, der brugtes udover det rationerede Antal Kilowatttimer. I Henhold til denne Bemyndigelse udsendte Driftslederen under 15 Marts s. A. en Meddelelse til Andelshavere og Forbrugere, hvorefter Rationeringen fastsattes saaledes, at ethvert Landbrug maatte benytte

½ Kilowatttime pr Td Land, dog mindst 10 Kilowattimer [pr Maaned], og saaledes at den Strøm, der brugtes herudover, skulde betales med 1 Kr pr Kilowatttime.

Idet Sagsøgeren, Gaardejer I. P. Jacobsen, nu har gjort gældende, at denne Prisansættelse er i Strid med Lovenes § 17, og at selve den Bestyrelsen ved Generalforsamlingen givne Bemyndigelse var ulovmedholdelig, har han under nærværende Sag paastaaet Selskabet dømt til at tilbagebetale ham den i Aaret 1918—19 erlagte Overpris med 224 Kr 80 Øre, med Renter heraf 5 pCt p. a. fra Forligsklagens Dato den 14 Januar 1920 til Betaling sker og Sagens Omkostninger.

Det sagsøgte Selskab har paastaaet sig frifundet, subsidiært mod Betaling af 134 Kr 03 Øre, idet Sagsøgeren, hvis Rationeringen ikke var blevet indført, vilde være kommet til at deltage i det derefter fremkommende Underskud med 90 Kr 77 Øre.

Under den stød fundne mundtlige Procedure har det sagsøgte Selskab gjort gældende, at Forholdet mellem Prisen paa henholdsvis Lys og Kraft er overholdt, idet Prisen forhøjedes til henholdsvis 5 og 10 Øre. At der samtidig skete en Rationering er rigtigt; men dette var paa Grund af de ganske ekstraordinære Forhold nødvendigt og kunde kun ske med Virkning, naar Prisen for Elektricitet udover det tildelte Kvantum forhøjedes ganske antageligt. Indenfor det lovlige Forbrug var Prisforholdet efter Lovenes § 17 imidlertid opretholdt, og Selskabet maa derfor fastholde, at der ikke har fundet nogen Overtrædelse af Lovene Sted.

Da det er uimodsagt, at der i det heromhandlede Tidsrum herskede unormale Forhold, da den Bestyrelsen ved Generalforsamlingen givne Bemyndigelse ikke er overskredet og Prisforholdet ifølge Lovenes § 17 ikke skønnes tilsidesat ved den for Forbrug udover det rationerede Kvantum Elektricitet fastsatte Overpris, samt da endelig en Fremgangsmaade som den i Lovenes § 19 anviste ikke tilstrækkelig effektivt har kunnet anvendes, idet det som af det sagsøgte Selskab anbragt ikke drejede sig om at faa dækket et Underskud, men først og fremmest om ved kraftige Tvangsforanstaltninger at indskrænke Forbruget og derigennem kunne fortsætte Driften, skønnes Selskabet at burde frifindes, medens Sagsøgeren findes at burde erstatte Sagsøgte Sagens Omkostninger med 100 Kr.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Ifølge den i den indankede af Retten for Nykøbing Falster Købstad m. v. den 5 Februar 1920 afsagte Dom anførte Bestemmelse i § 17 i Lovene for det indstævnte Interessentskab skal Priserne for Elektricitet til Belysning og Drivkraft altid staa i Forholdet 6:3, som ikke kan forandres ved Lovændring. Herefter kan Interessentskabet ikke anses for at have været berettiget til for Elektricitet til Drivkraft udover en vis Mængde at fastsætte en Pris, der ikke stod i det i Lo-

venes § 17 fastsatte Forhold til Prisen for Elektricitet til Belysning, medmindre Forholdene umuliggjorde Bestemmelsernes Overholdelse. Og da Interessentskabet ikke mod Appellantens Benægtelse har godtgjort, at denne Betingelse har foreligget, findes Interessentskabet at have været uberettiget til at afkræve Appellanten den erlagte Overpris af 224 Kr 80 Øre. Da det imidlertid efter det Foreliggende maa antages, at Værket, saafremt den af Appellanten paaklagede Bestemmelse ikke var blevet truffet og gennemført, vilde have faaet et Underskud paa ialt ca 105 000 Kr, og da han som sin Andel deraf maa betale 90 Kr 77 Øre udover, hvad han allerede har erlagt som sin Andel af det paa Aarsregnskabet opførte Underskud paa ca 65 000 Kr, vil der, som af begge Parter subsidiært paastaet, kun være at tilkende ham 134 Kr 03 Øre med Renter heraf som af ham paastaet.

Sagens Omkostninger for begge Retter vil være at ophæve.

Onsdag den 29 Juni.

R Nr 50/1921. **George (Georg) Copland**, Reykjavik (Overretts-sagfører Karsten Meyer).

mod

Rederiet for S.V. »Atlantic« af Marstal (I. Kondrup),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ret til at kræve Erstatning paa Grund af Misligholdelse af et med Indstævnte afsluttet Certeparti.

Sø- og Handelsrettens Dom af 23 December 1920: Sagsøgeren, George Copland, Reykjavik, kendes berettiget til for et Beløb af 50 000 Kr med Renter 5 pCt p. a. fra den 29 Maj 1920, til Betaling sker, at holde sig til det Rederiet for Sejleren Atlantic af Marstal tilhørende Skib »Atlantic« som Søpanthaver. Iøvrigt bør Sagsøgte for Sagsøgerens Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger hæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

For Højesteret har Appellanten med Indstævntes Samtykke principalt nedlagt Paastand om, at Indstævnte tilpligtes at betale Appellanten 148 896 Kroner 66 Øre med Renter, og at Appellanten for dette Beløb kendes berettiget til at holde sig til Skibet »Atlantic« som Søpanthaver. Indstævnte paastaar derimod principalt Frifindelse. I Henhold til de i Dommen anførte Grunde maa det billiges, at der er tilkendt Appellanten en Erstatning af 50 000 Kroner med Renter, og at Appellanten for dette Beløb er kendt berettiget til som Søpanthaver at holde sig til Skibet

»Atlantic«. Da Forholdet nu, som nævnt i Dommen, er det, at ca $\frac{2}{3}$ af Fragten — nemlig 59 026 Kroner 66 Øre — er betalt til Rederiet, maa det imidlertid endvidere følge af Sølovens § 272, jfr § 268 Nr 4, at Appellanten for dette sit Erstatningskrav har en personlig Fordring overfor Indstævnte. Herefter vil Indstævnte være at dømme til at betale Appellanten 50 000 Kroner med Renter og Appellanten være at kende berettiget til for samme Beløb som Søpanthaver at holde sig til Skibet. Sagens Omkostninger for begge Retter findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Rederiet for Skibet »Atlantic«, bør til Appellanten, George (Georg) Copland, Reykjavik, betale 50 000 Kroner med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 29 Maj 1920, til Betaling sker. Appellanten bør derhos være berettiget til for samme Beløb som Søpanthaver at holde sig til det ovennævnte Skib. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Det Idømte at udrøde inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 13 Marts 1918 blev der mellem George Copland i Reykjavik og Rederiet for Sejlskibet Atlantic af Marstal afsluttet et Certeparti, hvorefter Sejleren i Cadiz skulde indtage »en fuld og komplet Ladning Salt løst i Skibet omkring 450 Tons« og dermed sejle til Island for en Fragt af 190 Kr pr Ton. De $\frac{2}{3}$ af denne Fragt skulde være at erlægge kontant — — ved Underskrift af Konnossementet, og ikke at tilbagebetale (»and not returnable«). Resten skulde betales i Losningshavnen, naar Ladningen var blevet udlosset. For Ikke-Opfyldelse var der fastsat en Bøde, der androg Fragten's Beløb.

Den 13 September 1918 udstedte Føreren Konnossement for Modtagelsen af 220 Laster Salt (473 000 Kilo). $\frac{2}{3}$ af Fragten betaltes med 59 026,66 Kr.

Skibet afgik den 18 September til Gibraltar for Inspektion og forlod denne Havn den 27 September. Det sprang senere læk og søgte tilbage til Cadiz, hvortil det ankom den 8 Oktober 1918.

Den 9 Oktober afholdtes paa Kaptajnens Begæring Skøn over Skibet, og Skønsmændene tilraadede at losse Lasten hurtigst, bl. a. for at kunne undersøge Skibet og undgaa Lastens yderligere Forringelse.

Den 10 Oktober afholdtes ligeledes paa Kaptajnens Begæring Skøn over Ladningen. Skønsmændene udtalte, at det Kvantum, der var tilbage i Skibet, kun bestod af ialt ca 192 Laster (Resten maa være

smeltet bort); af den i Behold værende Ladning var den øverste Del fuldstændig tør og god, men ved Pejling fandtes, at den lavere Del af Ladningen var vaad. Skønsmændene mente, at omtrent en Trediedel af Ladningen var i mere eller mindre Grad vaad. For at bevare Ladningen vilde det være nødvendigt at udlosse den og lade den tørre i Land, men dette var »praktisk talt umuligt paa denne Aarstid — — — Losnings- og Transportudgifter alene vilde blive meget højere end Værdien af det samme Kvantum tørt Salt«. Skønsmændene udtalte, at de skønnede, at det bedste var at kaste Ladningen i Søen, og bemærkede i denne Forbindelse, at Prisen i Øjeblikket i Cadiz paa tørt Salt var 35 Pesetas pr Last, medens hvis »Atlantic«s Ladning skulde udlosses og opbevares i Pakhus og igen indlades, efter at Skibet havde fuldent sin Reparation, vilde Udgifterne beløbe sig til omkring 40 Pesetas pr Last bortset fra, at en større Del af Saltet var beskadiget.

Uden at afvente Instruktioner fra Ladningsejeren eller hans Assurandør solgte Kaptajnen efter Samraad med Skibets Mægler, den danske Konsul paa Stedet, og efter at have udbudt Ladningen offentlig den 12 Oktober hele Ladningen til Afskiberen i Cadiz for 900 Pesetas, saaledes at Afskiberen derudover skulde betale Losningsudgifterne.

Skibet blev herefter repareret og var i Januar 1919 rede til Afsejling. Efter Instruktion af Befragteren henvendte Afskiberen sig nu til Skibets Mægler og forlangte, at Kaptajnen enten skulde tage ny Last ombord eller betale Fragten tilbage. Kaptajnen nægtede i Skrivelse af 14 Februar 1919 at efterkomme denne Anmodning og afsejlede derefter i Ballast til Barbados under nyt Certeparti.

I denne Anledning har Befragteren, George Copland, under nærværende Sag paastaaet Rederiet for Sejleren »Atlantic« af Marstal dømt til at tilbagebetale den forskudsvis erlagte Fragt, Kr 59 026,66, med Renter og Omkostninger samt sig kendt berettiget til yderligere for et Erstatningskrav, som han opgør til Kr 89 876,00,*) at holde sig til det af Rederen ejede Skib, »Atlantic« af Marstal, som Søpanthaver.

Sagsøgte har paastaaet sig frifundet med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Naar Sagsøgeren har gjort gældende, at der fra Skibets Side, navnlig ved Nægtelse af at tage ny Last, foreligger et saadant Brud paa Certepartiet, at det maa betragtes som en Ikke-Oplydelse, der berettiger Sagsøgeren til baade at kræve den erlagte Del af Fragten tilbage som betalt under bristende Forudsætninger, og desuden at kræve en Erstatning fastsat efter Certepartiets ovenfor nævnte Bødebestemmelse til et Beløb, der svarer til hele den Fragt, der skulde have været betalt, hvis Lasten var bragt i god Behold til Island, kan der ikke gives Sagsøgeren Medhold i denne Betragtning.

Paa den anden Side kan Retten ikke give Sagsøgte Medhold i den af ham anførte Betragtning, at Sølovens § 55, 1 Stk, medfører en Ret for ham til under de angivne Omstændigheder at sælge Lasten og hæve Certepartiet. Retten kan navnlig ikke ved, hvad der er fremkommet, finde det godtgjort, at det i Virkeligheden, som Skønsmændene

---

*) Skulde formentlig være 89 870 Kr.

udtrykker sig, har været umuligt at opbevare Ladningen, medens Skibets Reparation stod paa, og indlade den eller Størstedelen af den igen. Retten maa gaa ud fra, at der maatte kunne skaffes Pakhusplads, naar man vilde anvende det fornødne Beløb derpaa. Retten maa forstaa det spanske Skøn som kun gaaende ud paa at udtale, at en Opbevaring vilde være for kostbar i Forhold til Saltets Indkøbsværdi i Spanien, men her, hvor Sagsøgeren havde forudbetalt et betydeligt større Beløb i Fragt end Indkøbsværdien, vilde Spørgsmaalet i Virkeligheden blive, om Opbevaringsomkostningerne vilde være for store i Forhold til Saltets Salgsværdi paa Island, og dette kan efter det Oplyste ikke antages. Hvis Skipperen havde varetaget Ladningens Interesser, som han burde, havde oplosset Saltet i Pakhus, indtaget det igen efter endt Reparation og bragt det til Island, vilde antagelig en meget stor Del af Ladningen være kommet uskadt derop. Omkostningerne i Spanien til Udlosning, Opbevaring og Indladning vilde som Nødhavns-Omkostninger være blevet fordelt efter en Groshaveri-Opgørelse for Skibets Ladning og Fragt*) og vilde altsaa for en Del være faldet paa Rederen. Ved at Kaptajnen altsaa har solgt Ladningen paa Basis af den foreliggende Skønsudtalelse, har han begaaet en Fejl, der har medført et Tab for Sagsøgeren, som kan gøres gældende i den Rederen tilhørende Søformue.

Efter alt det Foreliggende skønnes Erstatningen at kunne bestemmes til 50 000 Kr med Renter 5 pCt p. a. fra Stævningens Dato, den 29 Maj 1920. Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at kunne hæves.

Torsdag den 30 Juni.

R Nr 284/1920. Cykelhandler N. **Jacobsen** (Overretssagfører Karsten Meyer)

m o d

Grosserer **T. T. Nielsen** (Steglich-Petersen),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Erstatningsansvar overfor Appellanten i Anledning af en Annullation af en Handel om et Parti Automobiler.

Sø- og Handelsrettens Dom af 15 November 1920: Sagsøgte, Grosserer T. T. Nielsen, bør for Sagsøgerens, Cykelhandler N. Jacobsen, Aarup, Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgeren til Sagsøgte inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse med 300 Kr. Intet Stempelforbehold.

---

*) Skal formentlig være: paa Skib, Ladning og Fragt.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

Efter Alt, hvad der foreligger, maa Appellanten have forstaaet, at Indstævnte ikke har afsluttet Handlen med ham i eget Navn, men kun som Agent for Opels Fabrik, og da der herefter maa gives Indstævnte Medhold i, at Appellanten ikke har noget Krav paa ham i Anledning af den stedfundne Annullation af Handlen, vil Dommen overensstemmende med Indstævntes Paa-stand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Cykelhandler N. Jacobsen til Indstævnte, Grosserer T. T. Nielsen, med 500 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 24 Marts 1919 tilskrev Sagsøgeren, Cykelhandler N. Jacobsen i Aarup, Sagsøgte, Grosserer T. T. Nielsen, at det vilde være af Vigtighed for ham at vide, om han, naar Forholdene tillod det, kunde faa Opel Vogne, og han udbad sig nærmere Oplysninger herom, idet han skrev, at han troede, at han kunde bruge 6 à 8 Vogne straks. Herpaa svarede Nielsen den 25 s. M., at han netop i disse Dage havde modtaget Brev fra Fabriken angaaende Udsigter for Leveringer, og at Fabriken skrev, at den forventede at erholde Tilladelse til at genoptage sin Eksport umiddelbart efter Præliminærfredens Underskrift, samt at der saaledes var forholdsvis gode Udsigter for ret hurtig Levering, idet Fabriken selv havde tilstrækkeligt Materiale liggende; endvidere meddelte han, at Priserne i Øjeblikket stillede sig som nærmere specificeret, samt at Nielsen herpaa mod fast Ordre af Fabriken vilde indrømme Jacobsen en Forhandlerrabat af 20 pCt, og hedder det videre: »maa De samtidig med Deres Ordre aabne mig en Mark Rembours i Landmandsbanken, i Lighed med hvad mine andre Kunder gør, der staar til min Disposition til Overføring til Opel, saasnart Vognene er klar til Afgang.« Der førtes derefter videre Forhandlinger mellem Parterne, under hvilke Nielsen bl. a. tilskrev Jacobsen, at Jacobsen havde faaet indrømmet den højeste Rabat paa Fabrikens originale Priser i Rmk., saaledes at han absolut intet mere kunde opnaa her, idet Priserne faktisk kun levnedes Nielsen en ren Kommission, og den 3 April

tilskrev Nielsen Jacobsen saaledes: »Jeg fremsender hoslagt Kopi af den ved Deres behagelige Besøg givne Ordre paa 6 Opel Vogne til samlet Beløb 63 748 Rmk., for hvilket Beløb jeg nu beder Dem aabne mig en Mark Rembours i Den Danske Landmandsbank her til min Disposition mod nærmere Ordre.« Allerede den 5 April skrev Nielsen imidlertid til Jacobsen, at der samme Dags Formiddag fra Opel var indløbet Telegram om, at alle Prislister var ugyldige og Priserne forhøjet omkring 25 pCt, samt at Nielsen som Følge heraf ikke var i Stand til »at stadfæste Deres Specification paa de 6 Vogne til de Priser jeg ved Deres Besøg havde Offerte paa fra Fabriken, forinden jeg har opnaaet Fabrikens Stadfæstelse.«

Herpaa svarede Jacobsen, der i Mellemtiden gennem Banken i Aarup og Omegn havde gjort Skridt til at stille den forlangte Mark Rembours, i Brev af 7 April, at han ikke kunde indse, at en Prisforhøjelse, der indtraadte efter at en Handel var afsluttet (købte Varer betalt), kunde vedrøre denne, og han forlangte Vognene leveret efter den modtagne Opstilling. Nielsen protesterede herimod, idet han den 8 April skrev, at han mente at have gjort Jacobsen tilstrækkelig tydeligt opmærksom paa, at Jacobsen, der købte til Opels Originalpriser af Fabrik minus 20 pCt, indtraadte i samme Forhold til Opel som Nielsen selv og som Følge heraf var underkastet de samme Vilkaar, som Opel bød Nielsen, og han gjorde samtidig Jacobsen opmærksom paa, at denne, hvad Leveringen angik, var fuldstændig afhængig af Opels Leveringstid. I den derpaa følgende Korrespondance fastholdt hver af Parterne sit Standpunkt, men efter det Oplyste maa det antages, at Opel overfor Nielsen gik ind paa at levere de 6 Vogne til de først tilbudte Priser, men uden fast Leveringstid.

I Oktober Maaned 1919 tilskrev Opel Nielsen, at han var nødsaget til at træde tilbage fra alle af ham paatagne Bestillinger, idet det paa Grund af Strejke var ham umuligt at levere. Det fremgaar vel af Sagen, at Strejken senere blev hævet, men først efter at Opel overfor sine Arbejdere havde forpligtet sig til kun at udføre saadanne Ordre, som dækkede hans egne Omkostninger. Efter Modtagelsen af disse Meddelelser tilskrev Nielsen den 7 November Jacobsen, at Opel havde annulleret samtlige Ordre, altsaa ogsaa Jacobsens, at Nielsen selvfølgelig straks havde protesteret og havde haft Repræsentant hos Fabriken, men uden Resultat, og at Nielsen nu afventede nærmere, hvorefter han skulde underrette Jacobsen; han skriver videre: det staar Dem selvfølgelig frit for at tilbagekalde Deres Rembours. Jacobsen protesterede under Henviisning til, at han kun havde med Nielsen at gøre, medens Spørgsmaalet om Opel havde Ret til at forhøje Priserne i sin Kontrakt med Nielsen ikke kunde vedrøre ham. Heroverfor gjorde Nielsen gældende, at han kun havde Pligt til at levere Varer, som han kunde levere, han havde solgt Opel Vogne, og naar han af Opel var bragt ud for den Situation ikke at kunne levere, forelaa der en force-majeure Situation. Ved Aarets Udgang fornyede Jacobsen Remboursen, men den 8 April trak han den tilbage og realiserede de indkøbte Reichsmark, der da stod i Kurs 8,50. Han har derefter under nærværende Sag sagsøgt Nielsen til Betaling dels af det Kurstab, Ja-

cobsen har lidt ved Remboursen, og som er opgjort til 17 679 Kr 73 Øre, dels af tabt Fortjeneste, opgjort til Differencen mellem Sagsøgerens Katalogpriser og Anskaffelsesprisen, ialt 16 543 Kr 25 Øre tilligemed Renter af det samlede Beløb 6 pCt p. a. fra Stævningens Dato, den 29 Maj d. A. Han gør herved nærmere gældende, at han har handlet direkte med Nielsen og derfor er berettiget til at holde sig til ham, samt at Nielsen ikke kan paaberaabe sig Opels Vægning ved at levere, idet Forholdet ikke var anderledes, end at Opel stadig kan og er villig til at levere blot til højere Priser, og det maa blive Niensens Sag at betale disse, da Nielsen ikke overfor Jacobsen har taget noget Forbehold, der dækker ham i denne Henseende.

Nielsen har paastaet sig frifundet, han vil vel ikke bestride, at Jacobsen har kontraheret med ham, og at han altsaa formelt staar som Sælger, men Jacobsen vidste, at Nielsen kun var Agent for Opel og i enhver Henseende afhængig af Opels Leveringsbetingelser, og da nu Forholdet var det, at Opel ikke har kunnet levere paa Grund af force-majeure Forholdet, maa ogsaa Nielsen være fritaget for at levere. Med Hensyn til Jacobsens Rembourstab har Nielsen videre gjort gældende, at dette maa være ham uvedkommende, da han ikke har forlangt, at Jacobsen, da han stillede Remboursen, skulde købe Mark-Subsidiært har han gjort gældende, at Jacobsen i hvert Fald ikke kan forlange sit Tab opgjort efter Markkursen den 9 April, men kun efter Kursen den 7 November, da Nielsen annullerede; da Markkursen paa dette Tidspunkt var højere, vilde Jacobsens Tab dengang efter Sagsøgtes Beregning kun have udgjort 14 024 Kr 56 Øre; ogsaa mod Jacobsens Beregning af hans tabte Fortjeneste har Nielsen protesteret, idet han har gjort gældende, at Jacobsen ikke har fremskaffet nogen Dokumentation for Størrelsen af dette Tab.

Det fremgaar nu af Sagens Oplysninger, særlig af en Række fremlagte tyske Domme, at Opels Annulation i Oktober Maaned, der omfattede alle hans Kontrakter, er kendt berettiget i Tyskland, idet Forholdene paa Opels Fabrik paa Grund af Revolutionen havde forandret sig paa en saadan Maade, at en Optyldelse af Kontrakterne paa de Vilkaar, Parterne havde tilsigtet ved Afslutningen, maatte anses for uforenelig med lovmæssig Handelssædvane; det maa saaledes anses for givet, at Nielsen ikke kunde gøre Krav gældende overfor Opel til Optyldelse af Kontrakterne, og det maa videre anses for givet, at Jacobsen har været vidende om, at Nielsen kun var Opels Agent og for sit Vedkommende kun oppebar en mindre Kommission for Handlerne. Det maa ganske vist antages, at Nielsen i eget Navn har kontraheret med Jacobsen og derfor staar som den Ansvarlige, men der maa dog gives ham Medhold i, at der, da Opel annullerede overfor ham, ikke stod ham anden Udvej aaben end at lade Annulationen gaa videre til Kunderne, idet han, da Leveringen drejede sig om Vogne netop fra Opels Fabrik, var afskaaret fra at kunne fremskaffe saadanne Vogne. Dette Forhold findes ikke at kunne forandres ved, at Opels Fabrik kom i Gang, idet Opels Annulationer dog stod ved Magt, og Nielsen ikke kunde være forpligtet til at afslutte nye Kontrakter med Opel paa Vilkaar, der i Henseende til Priser maa antages at være ganske ufor-

holdsmæssig mere byrdefulde for Nielsen end de gamle Kontrakter; det bemærkes herved, at Nielsen efter det Oplyste foruden med Jacobsen havde kontraheret med en stor Række andre Kunder, til hvem han havde solgt Vogne fra Opel til omtrent tilsvarende Priser. Der foreligger ganske vist ikke behørig Oplysning om, hvorvidt Opel senere har været villig til at levere de 6 Vogne, og hvorledes Prisforholdene i saa Fald vilde stille sig, det er blot oplyst, at Opel helt er ophørt med at fremstille et af de bestilte Mærker, saaledes at en af Vognene i alt Fald ikke kan frenskaffes, men de i de tyske Domme indeholdte Oplysninger om Prisstigningerne i Tyskland findes dog at være tilstrækkelig vejledende til at skønne over, hvorledes Forholdet vilde have stillet sig for Nielsens Vedkommende. Herefter i Forbindelse med de nærmere Omstændigheder, under hvilke Jacobsens Handel med Nielsen blev afsluttet, og hvorefter det maa antages, at Jacobsen har været paa det Rene med, at han ikke med Hensyn til Leveringen var bedre stillet overfor Nielsen, end Nielsen var stillet overfor Opel, findes Nielsens Annullation at have været berettiget som grundet i force majeure Forhold, og en Følge heraf maa være, at Jacobsen ikke kan gøre Krav gældende, hverken paa tabt Fortjeneste eller paa Erstatning for Rembourstabet, uden at det bliver nødvendigt at komme ind paa, hvad Sagsøgte iøvrigt har gjort gældende overfor de nedlagte Paastande. Sagsøgte vil saaledes være at frifinde, hvorhos Sagsøgeren findes at burde betale Sagsøgte Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Fredag den 1 Juli.

Ved Højesterets Dom af 1 Juli 1921 i Sagen R Nr 126/1921 (**Rigsadvokaten** mod **Lars Viggo Julius Jørgensen**) blev Tiltalte for Bedrageri efter Straffelovens § 251 anset med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

R Nr 179/1921.

Rigsadvokaten

mod

Søren Kai Sørensen (Forsv.: I. Kondrup),

der tiltales for Røveri.

Østre Landsrets Dom af 26 April 1921: Søren Kai Sørensen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 6 Aar og betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Bay, 80 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paa-ankeet dels af Tiltalte, der gør gældende, at den ham idømte Straf er for streng, dels af det Offentlige til Skærpelse af Straffen. I en den 25 Juni 1921 dateret Erklæring har Retslægeraadet udtalt, at Tiltalte er et aandeligt noget ringe udviklet, psykisk degenereret Individ med Hang til Stemnings-svingninger og Simulation, men at der ikke i det Oplyste findes tilstrækkelige Holdepunkter for den Antagelse, at han skulde være aandssvag eller sindssyg. Under Henviſning til denne Erklæring og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Søren Kai Sørensen til Højesteretssagfører I. Kon-drup 60 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Anklageskrift af 15 Marts 1921 er Søren Kai Sørensen sat under Tiltale for Røveri for den 15 December 1920 ved 6-Tiden om Eftermiddagen i Københavns Laane- og Diskontobanks Brønshøj Af-deling, Frederikssundsvej Nr 145, ved Trusel om øjeblikkelig Anven-delse af personlig Vold at have aftvunget det derværende Personale et Beløb af 2885 Kr, der tilhørte Banken, og for at bruge saadan Trusel og saadan Vold for at bringe det Borttagne i Sikkerhed.

Tiltalte er født den 30 Oktober 1899 og tidligere anset ved: Kø-benhavns Kriminal- og Politirets Dom af 21 Juli 1917 efter Straffe-lovens § 229, 4 Stk, jfr § 37, og midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage, ved Aarhus Købstads Ekstrarets Dom af 10 Januar 1918 efter Straffelovens § 228, jfr Straffelovstillæggets § 13, med lige Straf i 80 Dage, og ved Kø-benhavns Kriminal- og Politirets Dom af 9 November 1918 efter Straffe-lovens § 230, 2 Stk, med Forbedringshusarbejde i 15 Maaneder.

Ved egen Tilstaelse og det iøvrigt Oplyste er Tiltalte overbevist om at have gjort sig skyldig i det Forhold, hvorfør han er anklaget, idet han ved den omhandlede Lejlighed, iført sort Maske og forsynet med Knojærn og Kniv, indfandt sig i nævnte Bankafdeling, hvor han, der truøde de tilstedeværende to Bankfunktionærer med de omtalte Vaaben, tilegnede sig fra Pengekassen det anførte Beløb, hvormed han fjernede sig, men som blev frataget ham, da han paa Gaden lige udenfor Banken under Modstand blev paagrebet.

Der har under Sagen været rejst Tvivl om Tiltaltes Tilregnelighed, og han har været indlagt til Observation paa Kommunehospitalets 6te Af-

deling, hvis Overlæge i Erklæring af 18 Februar 1921 har udtalt, at det formentlig er sikkert, at Tiltalte fra tidlig Barnealder har vist Tegn paa Aandssvaghed i ikke ringe Grad, at han har haft periodiske Svingninger i sjælelig Henseende, der dog ikke i deres Totalbillede findes at være karakteristiske nok til at antage, at Tiltalte lider af Sindssygdом, og at han, der allerede ved sin ikke ringe Aandssvaghed har udviklede Retsbegreber og nedsat Modstandskraft mod sine Drifter, under og formentlig ogsaa i Tiden umiddelbart efter sine »Perioder« i endnu mindre Grad end ellers har været i Stand til at klargøre sig den egentlige Betydning af de kriminelle Indfald og da har haft endnu mindre Modstandskraft mod disse Indskydelser end ellers.

Under Hensyn til den anførte Erklæring i Forbindelse med, hvad der iøvrigt i Sagen foreligger til Bedømmelse af Tiltaltes mentale Tilstand, findes han at maatte anses som fuldt tilregnelig.

Tiltalte vil herefter være at anse efter Straffelovens § 243 efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 6 Aar.

Hermed endte første ordinære Session.

Første Ekstrasession.

Mandag den 25 Juli.

R Nr 83/1921.

Rigsadvokaten

mod

Hakon Bjørn Jensen (Forsv.: Liebe),

der tiltales for Forbrydelse mod Sædeligheden.

Østre Landsrets Dom af 15 Februar 1921: Tiltalte Hakon Bjørn Jensen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage og betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til Overretssagfører Sachs 50 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte, der gør gældende, at den ham idømte Straf er for streng, dels af det Offentlige til Skærpelse af Straffen.

Efter det Foreliggende, derunder nogle af Arrestlægen og Retslægeraadet efter Dommens Afsigelse afgivne Erklæringer, maa der gaas ud fra, at Tiltalte ikke er i Besiddelse af den Tilregnelighed, der findes hos voksne og sjælsunde Personer. Derimod giver det Oplyste ikke Føje til at antage, at Tiltalte skulde

være fuldstændig utilregnelig. Herefter vil Tiltalte for det af ham udviste i Dommen fremstillede Forhold være at anse efter Straffelovens § 185, jfr § 39, men da Straffen findes at burde bestemmes som ved Dommen sket, vil Dommen kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Hakon Bjørn Jensen til Højesteretssagfører Liebe 50 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under nærværende ved Københavns Amts nordre Birks Ret forberedte Sag tiltales Hakon Bjørn Jensen til Straf for den 10 November f. A. at have udvist uterligt Forhold overfor 2 Smaapiger paa 8 og 9 Aar ved samtidig med, at han foreviste dem sit mandlige Lem at have talt med dem om kønslige Forhold og opfordret den ene af dem til at tage sine Benklæder ned. Tiltalte er født den 25 December 1897 og ikke forhen straffet ifølge Dom, hvorimod han den 6 Oktober f. A. inden Københavns Amts nordre Birks Ret har vedtaget at erlægge en Statskassen tilfaldende Bøde af 200 Kr for Overtrædelse af Straffelovens § 185.

Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse i Forbindelse med det iøvrigt Oplyste er det godtgjort, at han har gjort sig skyldig i det ham paa-sigtede Forhold under de i Anklageskriftet nærmere angivne Omstændigheder.

Under Sagen er der rejst Tvivl om Tiltaltes Tilregnelighed, men efter det Foreliggende, derunder en af Arrestlægen den 29 November f. A. afgivet, af Retslægeraadet tiltraadt Erklæring, findes der ikke Føje til at statuere, at Tiltalte i Gerningsøjeblikket har manglet fuld Tilregnelighed.

I Henhold til det Anførte vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 185, jfr midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage.

Tirsdag, den 26 Juli.

Ved Højesterets Dom i Sagen R Nr 232/1921 (**Rigsadvokaten** mod **Jens Herløv Jensen**) blev Tiltalte for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri i Medfør af Straffelovens § 232 anset med Tugthusarbejde i 2 Aar.

Ved Højesterets Dom af s. D. i Sagen R Nr 202/1921 (**Rigsadvokaten** mod **Hans Andersen** og **Anne Marie Jensen**, født **Thronsdatter (Guldbrandsen)**) blev Førstnævnte anset efter Straffelovens § 232 for 7de Gang begaaet simpelt Tyveri og i Medfør af dens § 241 I, efter § 238 som for 8de Gang begaaet Hæleri med Tugthusarbejde i 4 Aar, og Sidstnævnte i Medfør af Straffelovens § 241, I, efter § 238 som for 4de Gang begaaet Hæleri anset med Forbedringshusarbejde i 8 Maaned.

Ved Højesterets Dom af s. D. i Sagen R Nr 214/1921 (**Rigsadvokaten** mod **Samuel Georg Christian Christensen**, **Holger Martin Hansen** og **Otto Alfred Hansen**) blev de Tiltalte anset efter Straffelovens § 231, II, jfr tildels § 46 med Forbedringshusarbejde, Christensen i 5 Aar, Holger Hansen og Otto Hansen hver i 6 Aar.

O n s d a g   d e n   2 7   J u l i .

Nr 81.   **Sagfører Gustav Møller** (Selv)
  m o d
Mejerist Carl Sørensen (Ingen),

betræffende Indstævntes Krav paa Løn for Virksomhed som Bestyrer af et Appellanten tilhørende Mejeri.

Middelfart Købstads og Vends Herreds Rets Dom af 3 August 1920: Indstævnte, Sagfører G. Møller af Middelfart bør til Citanten Mejerist Carl Sørensen af Vejen betale 2297 Kr 94 Øre tilligemed Renter 5 pCt p. a. fra 20 November 1918 til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Østre Landsrets Dom af 9 Februar 1921: Underrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Landsretten bør Hovedappellanten, Sagfører Gustav Møller af Middelfart, betale til Kontraappellanten, Mejerist Carl Sørensen af Vejen, med 120 Kr. Det Idømte at udredes inden 3 Dage efter denne Doms Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold for Landsretten.

Højesterets Dom

Forsaavidt Sagen efter den skete Indstævning foreligger Højesteret til Paakendelse, og i Henhold til de i den indankede Dom under denne Del af Sagen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Sagfører Gustav Møller 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Kontrakt af 27 Marts 1913 blev Mejerist Carl Sørensen af Vejen fra den 1 April s. A. antaget som Bestyrer af et Sagfører Gustav Møller af Middelfart tilhørende Mejeri med dertil knyttet Udsalg af Landbrugsprodukter i Middelfart, saaledes at Udsalget skulde forestaa af Sørensens Hustru.

Angaaende Lønvilkaarene hedder det i Kontrakten:

»Bestyrer Karl Sørensen og Hustru lønnes med 20 pCt af den daglige Brutto-Indtægt, dog saaledes, at deres Løn under alle Omstændigheder bliver 4 Kr pr Dag foruden Fribolig. — — —

Lønnen udbetales med Minimumsgagen hver 14 Dag og med den fastsatte Brutto-Indtægt hver 3die Maaned, altsaa 1ste Gang 1 Juli d. A. og saa fremdeles — — —

Efter at Sørensen for Aaret fra 1 April 1913 til 31 Marts 1914 foruden den fastsatte Minimumsgage, 1456 Kr, havde faaet udbetalt 3 à conto Beløb paa tilsammen 375 Kr og modtaget Varer til eget Forbrug til Beløb 223 Kr 38 Øre, altsaa ialt 2054 Kr 38 Øre, blev der i April 1914 mellem Parterne truffet mundtlig Aftale om ændrede Lønvilkaar fra den 1 s. M., hvorefter bl. a. den faste Løn forhøjedes til 75 Kr hver 14 Dag. Indtil Sørensen den 1 August 1916 efter Opsigelse fratraadte sin Stilling, fik han derefter udbetalt den saaledes forhøjede faste Løn, hvorhos han stadig fra Udsalget modtog sit Forbrug af de deri forhandlede Varer, som han selv har opgjort for Tiden 1 April 1914 til 31 Juli 1916 til ialt 684 Kr 53 Øre.

Efter at en af Sørensen i 1917 anlagt Sag til Betaling af 6143 Kr 46 Øre, som Møller skulde skyldte ham til Rest paa den ham for Tiden 1 April 1913 til 31 Juli 1916 tilkommende Løn, efter Møllers

---

Færdig fra Trykkeriet den 14 September 1921.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 18.

Onsdag den 27 Juli.

Paastand var blevet afvist som urigtigt anlagt, har Sørensen under denne ved Middelfart Købstads ordinære Ret i Henhold til Stævning af 20 November 1918 gæsteretsvis anlagte Sag gjort gældende, at der ifølge den ovennævnte Kontrakt for Aaret fra 1 April 1913 til 31 Marts 1914 tilkommer ham 20 pCt af Forretningens Brutto-Indtægt, 25 184 Kr 29 Øre, eller 5036 Kr 85 Øre med Fradrag af de ham for denne Periode udbetalte Beløb paa tilsammen 2054 Kr 38 Øre, altsaa til Rest 2982 Kr 47 Øre, og at der ved den i 1914 truffe Aftale om Ændring i Lønvilkaarene blev tilstaaet ham — foruden den faste Løn og Fribolig — 7 pCt af det Beløb, hvormed Omsætningen oversteg 2000 Kr pr Maaned, hvilket Procentbeløb for Tiden 1 April 1914 til 31 Juli 1916 med Fradrag af Værdien af modtagne Varer skal udgøre ialt 3160 Kr 99 Øre. Herefter paastod han Møller tilpligtet at betale ham ialt 6143 Kr 46 Øre med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 26 Januar 1917 og Sagens Omkostninger.

Møller paastod sig frifundet med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Ved Dom afsagt af Retten for Middelfart Købstad og Vends Herred m. v. 3 August 1920 blev Møller tilpligtet at betale Sørensen 2297 Kr 94 Øre med Renter heraf som paastaaet, dog først fra den 20 November 1918, medens Sagens Omkostninger ophævedes.

Ved at indanke denne Dom her for Retten har Møller gentaget sin i Underinstansen nedlagte Frifindelspaastand, medens Sørensen, der har kontrapaaaanket Dommen, paastaar denne forandret i Overensstemmelse med sin for Underretten nedlagte Paastand. Hver af Parterne har derhos nedlagt subsidiære Paastande og paastaaet sig tilkendt Sagens Omkostninger for begge Retter.

Til Støtte for sin Frifindelspaastand har Hovedappellanten i første Række gjort gældende, at Ordet »Brutto-Indtægt« i Kontrakten af 27 Marts 1913 er en Fejlskrift for Nettoindtægt, hvad Kontraappellanten ogsaa har været klar over, idet hans Løn ellers vilde blive uforholdsmæssig stor og Driften give Underskud for Hovedappellanten. I alt Fald maa Kontraappellanten ved at træffe den ovennævnte Aftale om Ændring i Lønvilkaarene og derefter, saalænge Tjenesteforholdet bestod, at undlade at fremsætte yderligere Krav i Henhold til den ophævede Kontrakt anses at have frafaldet ethvert saadant Krav. Sub-

sidiært hævder han, at Brutto-Indtægt ikke, som af Kontraappellanten paastaet, er at forstaa som Brutto-Omsætning, men derimod som Forskellen mellem Indkøbsprisen og Udsalgsprisen for de solgte Varer, saaledes at de øvrige Driftsudgifter ikke tages i Betragtning, hvorhos han har opstillet en Beregning, hvorefter »Brutto-Indtægten« for Tidsrummet 1 Maj 1913—31 Marts 1914 kun skal have udgjort 6657 Kr 87 Øre, hvoraf 20 pCt udgør 1331 Kr 58 Øre, saa at der altsaa ikke for denne Periode vilde tilkomme Kontraappellanten noget yderligere Beløb. Med Hensyn til den i 1914 truffne Aftale om ændrede Lønvilkaar benægter han dernæst, at der skulde være tilstaaet Kontraappellanten 7 pCt af det Beløb, hvormed Omsætningen oversteg 2000 Kr pr Maaned, eller overhovedet noget Beløb udover den faste Løn.

Kontraappellanten gør heroverfor navnlig gældende, at han stadig har reserveret sig sin Ret ifølge Kontrakten og kun fordi Hovedappellanten var vanskelig at forhandle med, har undladt at gennemføre sit Krav, medens han stod i Hovedappellantens Tjeneste.

Der findes nu at maatte gives Kontraappellanten Medhold i, at Ordene »den daglige Brutto-Indtægt« i Kontrakten maa forstaaes som ensbetydende med den daglige Omsætning, og da det Vederlag, som den paagældende Bestemmelse herefter hjemler Kontraappellanten, om det end muligvis har oversteget, hvad der paa Kontraktens Tid var sædvanligt i en Stilling som den omhandlede, dog ikke kan anses som urimeligt, ligesom det ikke er godtgjort, at Forretningen derved maatte give Underskud, vil Kontrakten, der er affattet af Hovedappellanten personlig, ikke paa dette Punkt kunne tilsidesættes som beroende paa en for Kontraappellanten kendelig Fejltagelse. Da denne dernæst ikke kan siges at have frafaldet sit Krav ved at indgaa den nye Aftale og derefter at stille Sagen i Bero, og idet den af ham foretagne Opgørelse af Omsætningens Størrelse findes at maatte lægges til Grund, vil hans Paastand, forsaavidt den støttes paa Kontrakten af 27 Marts 1913 være at tage til Følge.

Med Hensyn til den senere truffne Aftale om Lønvilkaarene fra den 1 April 1914 har Kontraappellanten ikke overfor Hovedappellantens Benægtelse kunnet føre noget Bevis for sit Anbringende om, at der var tilsagt ham 7 pCt af det Beløb, hvormed Omsætningen oversteg 2000 Kr pr Maaned, eller overhovedet noget Beløb udover den faste Løn, og der vil derfor ikke for Tiden efter den 1 April 1914 kunne tilkendes ham noget yderligere Beløb. Derimod vil det Beløb, som han i dette Tidsrum har modtaget i Varer 684 Kr 53 Øre være at fradrage i den ham for Aaret 1913—14 tilsommende Restløn, som derefter bliver 2297 Kr 94 Øre.

Idet bemærkes, at Sagen har været procederet med uforudnøden Vidtløftighed, uden at der dog efter Omstændighederne findes Anledning til at gøre Ansvar gældende, vil den indankede Dom, hvis Bestemmelse om Sagens Omkostninger tiltrædes, herefter være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Landsretten findes Hovedappellanten at burde godtgøre Kontraappellanten med 120 Kr.

Ved Højesterets Dom af s. D. i Sagen R Nr 226/1921 (**Rigsadvokaten** mod **Hans Peter Marcus Munk**) blev Tiltalte efter Straffelovens § 232 for 7. Gang begaaet groft Tyveri anset med Tugthusarbejde i 5 Aar.

R Nr 147/1921.

Rigsadvokaten

mod

Markus Sørensen (Forsv.: V. Kondrup),

der tiltales for Vold mod sagesløs Person.

Vestre Landsrets Dom af 3 Marts 1921: Tiltalte Markus Sørensen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage. I Erstatning til Møllebestyrer Elers Marius Jensen betaler Tiltalte 100 Kr. Saa udreder Tiltalte og Sagens Omkostninger og derunder i Vedderlag til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører Sørensen, 60 Kr. Den idømte Erstatning udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte, der er utilfreds med Dommens Afgørelse af Sagens Realitet, dels af det Offentlige til Skærpelse af Straffen.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Erstatningsbestemmelsen findes at maatte bortfalde, da Elers Jensen af Tiltalte har modtaget 50 Kroner til fuld Afgørelse af sit Erstatningskrav.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Erstatningsbestemmelsen bortfalder. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Markus Sørensen til Højesteretssagfører V. Kondrup 60 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag tiltales Cykelhandler Markus Sørensen for Vold mod sagesløs Person efter Straffelovens § 203, jfr midlertidig Lov Nr 63 af 1 April 1911 § 1, 2 Stk.

Sigtelsen gaar ud paa, at Tiltalte den 24 September 1920 Kl ca 9 Aften i Statsbanetoget mellem Hobro og Doense med sin Spadserestok har bibragt Møllebestyrer Elers Marius Jensen af Arden et Slag i Hovedet og derved tilføjet ham — hvis Forhold ikke gav Tiltalte rimelig

Anledning til Voldsgerningen — et ca 5 mm dybt, omtrent 1½ cm langt Saar paa højre Øre.

Tiltalte er født den 26 Oktober 1891 og ses, afset fra at han i 1920 to Gange har vedtaget Bøder for Gadeuorden, ikke tidligere at have været tiltalt eller straffet.

Ved Sagens Oplysninger, derunder Tiltaltes egen delvise Tilstaaelse, maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han har gjort sig skyldig i det i Anklageskriftet nævnte Forhold ved uden dertil given Anledning med sin Stok at have ført et Slag mod Møllebestyrer Jensen, der stod i Nabokupeen tæt indenfor Vinduet i Døren, saaledes at Haandtaget af Stokken efter ved Slaget mod Vinduesrammen at være slaaet over, fløj ind i Kupeen og bibragte Jensen det i Anklageskriftet nærmere beskrevne Saar i højre Øre.

Af Jensen, der ikke kan antages at ville faa varig Mén af den ham tilføjede Skade, er der nedlagt Paastand om, at Tiltalte tilpligtes at betale ham i Erstatning for Svie og Smerte 50 Kr, for Udgifter til Rensning af det Tøj, han var iført, 25 Kr, for Tab af Arbejdsfortjeneste i 3 Dage 30 Kr og for Udgift til Erhvervelse af en under Sagen fremlagt Lægeattest 5 Kr, ialt 110 Kr. Tiltalte har nægtet at betale dette Beløb.

For det af Tiltalte udviste Forhold vil han være at anse efter midlertidig Lov 1 April 1911 § 1, 2 Stk, med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage.

Tiltalte vil derhos have at betale i Erstatning til Overfaldne et Beløb, der under Hensyn til, at Udgiften til Lægeattest vil være at henregne til Sagens Omkostninger, findes passende under Et at kunne bestemmes til 100 Kr.

Endelig vil Tiltalte have at udrede Sagens Omkostninger og derunder i Vederlag til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten 60 Kr.

Forsaavidt der af Statsbanerne er nedlagt Paastand om, at Tiltalte tilpligtes at godtgøre dem en ved ovennævnte Lejlighed af ham ituslaaet Rude i en Jærnbaneakupé med 8 Kr 10 Øre, vil denne Paastand ikke kunne tages under Paakendelse under nærværende Sag, hvorunder Tiltalte ikke er sat under Tiltale for det paagældende Forhold.

R Nr 105/1921.

Rigsadvokaten

mod

Hans Bernt Petersen (Forsv.: David),

der tiltales for Hæleri.

Vestre Landsrets Dom af 10 Januar 1921: Tiltalte Hans Bernt Petersen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i

80 Dage samt betale Sagens Omkostninger og derunder i Salær til hans beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører Johnsen, 60 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte, der maa antages at gøre gældende, at Dommens Afgørelse af Sagens Realitet er urigtig, dels af det Offentlige til Skærpelse af Straffen.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger bestyrker Dommens Resultat

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Hans Bernt Petersen til Højesteretssagfører David 60 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under nærværende Sag er Hans Bernt Petersen sat under Tiltale til at lide Straf efter Straffelovens § 238 for 3die Gang begaaet Hæleri derved, at han uden foregaaende derom truffet Aftale har tilforhandlet sig eller paa anden Maade modtaget eller fordulgt stjaalne Koster, idet han:

- 1) den 18 eller 19 August 1920 i København for et Beløb af 45 Kr har afkøbt Carl Peter Rathje 110 à 120 Sukkermærker à $\frac{1}{2}$ kg, som Rathje kort forinden selv havde faaet overladt af en tidligere straffet Kammerat, Hautop, der havde skaffet sig dem paa en »Udflugt«,
- 2) den 30 August 1920 i København for et Beløb af 400 Kr har afkøbt Carl Peter Rathje ca 900 Sukkermærker à $\frac{1}{2}$ kg, som Rathje havde stjaalet ved et Natten mellem den 25 og 26 August 1920 begaaet Indbrud i Rettrup Brugsforening, og som Arrestanten har videresolgt til Bagermester Kotelmann i København for 450 Kr,
- 3) i Tiden fra Slutningen af Juli til Slutningen af September Maaned 1920 i København for et Beløb af 850 à 1000 Kr har afkøbt den under 1) ommeldte Hautop et Parti Sukkermærker, svarende til 10 Sække Sukker (= 1000 kg), som Hautop umiddelbart forinden havde købt af en Person, som han fra Tugthuset kendte under Navnet »Pist«. Sukkermærkerne har Arrestanten videresolgt.
- 4) i Løbet af Sommeren 1920 (Juni—August 1920) i København har solgt til Købmand M. C. Henriksen, sammesteds, ca 3200 Sukkermærker à $\frac{1}{2}$ kg (= 16 Sække) for 40 à 55 Øre pr Mærke, hvilke Mærker Arrestanten forinden havde købt af forskellige ham »ubekendte Personer«.

Under Domsforhandlingen har Anklagemyndigheden endvidere nedlagt Paastand paa, at ovennævnte Forhold tillige tilregnes Tiltalte som Overtrædelse af Bekendtgørelse Nr 141 af 21 Marts 1918.

Tiltalte er født den 19 November 1882 og har tidligere været straffet fire Gange, senest ifølge Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 8 Maj 1917 efter Straffelovens § 230, 2 Stk, med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, hvilken Straf han ved kgl. Resolution af 13 Juni s. A. blev fritaget for at udstaa paa Betingelse af 5 Aars ulastelig Vandel.

Foreløbig bemærkes, at da ovennævnte under Domsforhandlingen nedlagte Paastand maa betragtes som indeholdende en Udvidelse af Tiltalens, og da Tiltaltes Forsvarer har modsat sig en saadan, omfatter nærværende Sag kun Tiltale for Hæleri, jfr Retsplejelovens § 833.

Ved Sagens Oplysninger, derunder Tiltaltes Tilstaaelse, er det tilstrækkelig godtgjort, at han har tilforhandlet sig og afsat Sukkermærker under de i Tiltalens nærmere angivne Omstændigheder, og det er endvidere oplyst, at disse Mærker i de under Nr 1—3 nævnte Tilfælde var stjaalet, hvorimod dette ikke er godtgjort med Hensyn til de under Nr 4 ommeldte Mærker. Tiltalte har vel benægtet at have vidst eller haft Formodning om, at de under Nr 1—3 nævnte Mærker var stjaalet, men efter samtlige foreliggende Omstændigheder, navnlig Antallet af de købte Mærker, findes denne Forklaring at maatte forkastes.

Medens der herefter ikke vil kunne paalægges Tiltalte Ansvar for det under Nr 4 ommeldte Forhold, vil han for sit under Nr 1—3 ommeldte Forhold i Medfør af Straffelovens § 241, 1 Stk, være at anse efter Straffelovens § 238 som for 3die Gang begaaet Hæleri med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage.

Torsdag den 28 Juli.

R Nr 111/1921. Fabrikant **Georg Feldthusen** (Krag)

mod

Aktieselskabet **Petersen & Wraae** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Berettigelse til at annullere en med Indstævnte indgaaet Kontrakt om Levering af en Galvaniseringsgryde.

Sø- og Handelsrettens Dom af 12 Marts 1921: Sagsøgte, Fabrikant Georg Feldthusen, bør til A/S Petersen & Wraae betale de paastævnte 837 Kr 56 Øre med Renter 5 pCt aarlig fra den 13 Januar 1921, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 150 Kr. Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

Efter de i Dommen anførte mellem Parterne vekslede Skrivelser af 21 August samt 9 og 10 September 1920 maa Indstævnte anses at have forpligtet sig til at levere den af Appellanten bestilte Galvaniseringsgryde senest midt i November s. A. Det maa nu vel antages, at Appellanten har vist sig villig til at modtage Gryden, efter at denne Leveringsfrist var overskredet, fordi Indstævnte ikke i betimelig Tid modtog de i England bestilte Plader, men Appellanten findes ikke herved at have afskaaret sig fra den 13 December 1920 at annullere Købet, efter at det havde vist sig, at Overskridelsen paa Grund af det ved Valsningen af en Plade stedfundne Uheld vilde blive betydeligt større, end det ved Udløbet af Leveringsfristen kunde forudsættes. Idet den stedfundne Annullation derefter findes at have været berettiget, vil Appellanten efter den af ham fremsatte Paa-stand være at frifinde for Indstævntes Tiltale. Sagens Omkostninger for begge Retter findes Indstævnte at burde betale Appellanten med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Fabrikant Georg Feldthusen, bør for Tiltale af Indstævnte, Aktieselskabet Petersen & Wraae, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter betaler Indstævnte til Appellanten med 500 Kroner inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Af-sigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 14 Juli 1920 forespurgte Fabrikant Georg Feldthusen A/S Petersen & Wraae om Pris og hurtigste Leveringstid for en Galvaniseringsgryde af nærmere angiven Tegning.

I Skrivelse af 21 August f. A. tilbød Aktieselskabet Gryden i Henhold til Selskabets almindelige Salgsbetingelser til en Pris af Kr 3410 med en Leveringstid af ca 2 Maaneder fra Ordren.

Det tilføjedes, at Prisen kunde reduceres med 300 Kr, saafremt Leveringstiden blev bestemt til ca 4 Maaneder.

I Skrivelse af 9 September f. A. afgav Feldthusen Ordre for Gryden til den dyrere Pris.

I Skrivelsen hedder det:

»Den opgivne Leveringstid 2 Maaneder, haaber vi, at det som aftalt D. D. vil lykkes Dem at faa reduceret, da det er af Vigtighed for os at faa Gryden leveret hurtigst muligt.«

Petersen & Wraae bekræftede Ordren i Skrivelse af 10 s. M., det

hedder heri under Leveringstid: »3 à 4 Uger efter Pladernes Modtagelse.«

Aktieselskabets almindelige Salgsbetingelser, hvortil ogsaa henvises i Ordrebekræftelsen af 10 September f. A., indeholder Forbehold om, at alle opgivne Leveringsterminer er uden Forbindende, at Strike, Lockout og deslige berettiger til Forlængelse af Leveringsfristen i samme Forhold som de influerer paa Aktieselskabets Virksomhed, samt Forbehold om Ret til Tillæg for Prisstigning.

Pladen til Gryden skulde leveres fra England. Paa Grund af en derværende Strike ankom Pladen først hertil den 1 December f. A.

Aktieselskabet holdt Feldthusen underrettet om denne Forsinkelse.

Da Pladen var kommet, blev den sat i Arbejde og sendt til Valsning paa Københavns Flydedok. Herfra fik Aktieselskabet den 11 December Meddelelse om, at Pladen under Valsningen var revnet, men at Revnen ikke gik længere igennem, end at man mente, at Pladen kunde reddes ved Svejsning.

Aktieselskabet meddelte telefonisk Feldthusen dette og udbad sig samtidig Meddelelse, om han ønskede Pladen repareret eller en ny Plade leveret i Stedet.

Feldthusen svarede den 13 December, at Leveringsfristen var saa langt overskredet, at han som Følge heraf betragtede Ordren som annulleret. Petersen & Wraae bestred, at han var berettiget til at annullere, men erklærede samtidig at være villig til at gaa med til Annullationen, saafremt Feldthusen vilde godtgøre Aktieselskabet de positive Udgifter, dette indtil da havde haft for Arbejdet, idet Aktieselskabet i saa Fald var villig til at tilbagekøbe Pladen for en reduceret Pris.

Feldthusen vilde ikke gaa ind herpaa, og Aktieselskabet Petersen & Wraae, der har opgjort deres Tab i Anledning af Annullationen til 837 Kr 56 Øre, har derefter søgt Fabrikant Georg Feldthusen til Betaling af dette Beløb med Renter 5 pCt aarlig fra Stævningens Dato den 13 Januar d. A.

Fabrikant Feldthusen procederer til Frifindelse. Han har til Støtte herfor anført, for det første at Leveringsfristen var 2 Maaneder fra Ordrens Afgivelse at regne, idet den i Ordrebekræftelsen af 10 September fastsatte Leveringstid af 3 à 4 Uger efter Pladens Modtagelse maa forstaas som en Indrømmelse af en eventuel Forkortelse af denne Frist, nemlig for det Tilfælde, at Pladen tidligere maatte komme frem, og at Leveringsfristen derfor var udløbet, da Annullationen fandt Sted, hvorfor denne var berettiget.

For det andet har han gjort gældende, at Aktieselskabet, selv om Annullationen ikke var berettiget, ikke med nogen Føje kan fordre Godtgørelse for det Arbejde, der er udført ved den Plade, der er gaaet i Stykker, da han ikke har baaret Risikoen for, at Pladen ikke gik i Stykker under Svejsningen.

Det er muligt, at A/S Petersen & Wraae ved Ordrebekræftelsen af 10 September f. A. er gaaet ud fra, at Pladen eventuelt vilde fremkomme saa tidligt, at Levering kunde finde Sted forinden 2 Maaneder fra Ordrens Modtagelse, og at den fastsatte Leveringstid 3 à 4 Uger efter Pladens Ankomst derfor vilde føre til en Forkortelse af Leverings-

tiden, men Aktieselskabet findes ikke at have garanteret, at Gryden vilde blive leveret forinden 3 à 4 Uger efter Pladens Ankomst, og efter Aktieselskabets almindelige Salgsbetingelser ses det ikke at have noget Ansvar for, at Pladen først ankom den 1 December.

Feldthusen har derfor ikke med Føje kunnet støtte Annullationen af 13 December paa, at Leveringstiden da var overskredet, og efter hvad der foreligger oplyst, kan Retten ikke anse det for godtgjort, at Feldthusen paa dette Tidspunkt har været berettiget til at annullere Købet uden forinden nærmere at forhandle med Aktieselskabet om Sagen.

Endvidere maa Retten vel give Feldthusen Medhold i, at han ikke har baaret Risikoen ved, at den paagældende Plade er gaaet i Stykker under Valsningen, men desuagtet findes han ikke at kunne undgaa at blive dømt efter Aktieselskabets Paastand.

Retten maa nemlig antage, at det indtalte Beløb er mindre end den Avance, Aktieselskabet er gaaet Glip af som Følge af, at Salg af Gryden ikke har fundet Sted, og det maa antages, at Aktieselskabet kun af Kulancehensyn overfor Feldthusen har erklæret at ville nøjes med dette Beløb.

I den Brevveksling, der har fundet Sted mellem Parterne efter den 13 December, har Feldthusen heller ikke rejst Indsigelse mod Størrelsen af det indtalte Beløb, og at Selskabet som en forligsmæssig Ordning har tilbudt at ville nøjes med et mindre Beløb end der maatte tilkomme det, og nu kun har indtalt dette Mindrebeløb, findes ikke at burde komme Selskabet til Skade.

Som Følge af det Anførte vil den af A/S Petersen & Wraae nedlagte Paastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes Feldthusen at burde godtgøre A/S Petersen & Wraae med 150 Kr.

Ved Højesterets Dom af s. D. i Sagen R Nr 237/1921 (**Rigsadvokaten** mod **Knud Frederik Nielsen**) blev Tiltalte i Medfør af Straffelovens § 241, I, anset efter dens § 238 som for 8de Gang begaaet Hæleri med Tugthusarbejde i 2 Aar.

Nr 59. Grosserer **Julius Petersen** (Henriques)

mod

Handelsfirmaet **Lund & Rasmussen** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Berettigelse til at træde tilbage fra en med Indstævnte indgaaet Kontrakt om Levering af et Parti Bagepulvere.

Aarhus Købstads Rets Dom af 11 Marts 1920: Indstævnte, Grosserer Julius Petersen, Aarhus, bør til Citanterne, Handelsfirmaet Lund & Rasmussen, Helsingør, betale de paastævnte 3957 Kr med Renter 6 pCt p. a. af 1990 Kr fra 27 September 1918 og af 1967 Kr fra 4 November 1918, til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Vestre Landsrets Dom af 14 Juni 1920: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Det Idømte at udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat end det i Dommen antagne

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Grosserer Julius Petersen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Efter at de Appellindstævnte, Handelsfirmaet Lund & Rasmussen i Helsingør, havde solgt til Appellanten, Grosserer Julius Petersen i Aarhus, 100 000 Stk Bagepulvere »som sendte Prøve« til en Pris af 78 Kr pr 1000 Stk, blev Varerne i Tiden mellem den 31 August 1918 og den 4 November s. A. tilstillet ham i 4 Leveringer, hver paa 25 000 Stk.

I Begyndelsen af Oktober Maaned havde Appellanten betalt de to første Leveringer, men under 3 December 1918 tilskrev han de Appellindstævnte, at han fra en af sine Aftagere havde modtaget flere Klager over Bagepulvernes Beskaffenhed, i hvilken Anledning Analyse var blevet foretaget bl. a. ved Steins Laboratorium i København, der havde udtalt, at Varen maatte betegnes som uskikket til Bagepulver.

Under Hensyn hertil henstillede Appellanten derhos i samme Skrivelse til de Appellindstævnte at tage tilbage, hvad han endnu havde paa Lager, eller hvad der henlaa usolgt hos hans Kunder; dette afslog de imidlertid, og da Appellanten vægrede sig ved at betale for de to sidste Leveringer, har de Appellindstævnte derpaa under nærværende Sag i første Instans gæsteretsvis ved Aarhus Købstads ordinære Ret søgt ham til Betaling af Købesummen for de to Leveringer med Tillæg af Fragt og Emballage, ialt 3957 Kr tilligemed Renter 6 pCt aarlig af 1990 Kr fra den 27 September 1918 og af 1967 Kr fra den 4 November s. A., indtil Betaling sker.

Ved Underrettsdommen er denne Paastand taget til Følge, og Sagen er nu af Appellanten indanket for Landsretten, hvor han ligesom i første Instans har paastaaet sig frifundet for de Appellindstævntes Tiltale. Disse har ikke givet Møde her for Retten.

Ifølge et af Grosserer-Societetets Komité i København afgivet Responsum saavel som efter, hvad de udmeldte Mænd har udtalt under en paa Appellantens Foranledning afholdt Syns- og Skønsforretning, maa der gaas ud fra, at de omhandlede Pulvere ikke har været nogen god Handelsvare og ej heller skikket til Anvendelse ved Bagning.

Det fremgaar derhos af Sagen, at almindelig gode Bagepulvere ikke har kunnet fremskaffes her i Landet under Verdenskrigens sidste Del, men at saadanne Pulvere atter kom i Handlen efter Krigens Ophør, og at det ved Skrivelse til de Appellindstævnte af 8 Januar 1919 af Indenrigsministeriet blev forbudt dem at sælge det ovenomhandlede Bagepulver, efter at dettes Ubrugelighed var konstateret af Surrogatudvalget i København.

Mellem Parterne er det uomtvistet, at Appellanten ikke tidligere end ved den ovennævnte Skrivelse af 3 December 1918 har fremført Klage over Beskaffenheden af de leverede Varer, samt at disse har været svarende til den Appellanten forud tilstillede Prøve, men til Støtte for sin Frifindelsespaastand har Appellanten gjort gældende, at den skete Reklamation er rettidig efter Købelovens § 53, idet de Appellindstævnte i hvert Fald maa have udvist grov Uagtsomhed ved at sælge det oft-nævnte Pulver som egnet til Bagebrug og dettes nærmere Sammensætning ikke kunde konstateres paa Grundlag af Prøven, medmindre denne gjordes til Genstand for en kemisk Analyse, som Appellanten, der maatte forudsætte, at Varen svarede til sin Betegnelse, ikke havde Anledning til at lade foretage. Da Appellanten imidlertid ikke har forlangt Bagepulver af en bestemt kemisk Sammensætning, da det derhos maatte være hans Sag ved Forsøg med Prøven at sikre sig dens Anvendelighed til Bagebrug, og da endelig de Appellindstævnte ikke findes at have gjort sig skyldige i noget retstridigt Forhold ved paa den Tid, Handlen afsluttedes, at afhænde Pulverne som Bagepulvere. vil der intet Hensyn kunne tages til det af Appellanten Anførte.

Det maa derfor billiges, at han, der iøvrigt ingen Indsigelse har fremført, ved den indankede Dom er tilpligtet at betale de Appellindstævnte det indsøgte Beløb med Renter som paastaaet.

Bemeldte Dom, ved hvilken Processens Omkostninger i første Instans er ophævet, vil saaledes være at stadfæste.

Efter dette Udfald af Sagen samt idet de Appellindstævnte, som nævnt, ikke har givet Møde for Landsretten, bliver der ikke Spørgsmaal om Tilkendelse af Procesomkostninger sammesteds.

Stempelovertrædelse ses ikke at have fundet Sted.

R Nr 229/1921.

Rigsadvokaten

m o d

Kristen Peter Frederiksen (Forsv.: Graae),

der tiltales for Bedrageri, Falsk og Tyveri.

Østre Landsrets Dom af 2 Juni 1921: Tiltalte Kristen Peter Frederiksen bør straffes med Tugthusarbejde i 4 Aar og betale 670 Kr i Erstatning til Grosserer M. Bodenhoff. Saa udreder han og Sagens Omkostninger, derunder 60 Kr i Salær til Overretssagfører Byrdal. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte, der gør gældende, at han ikke har begaaet de Forbrydelser, for hvilke han er dømt, dels af det Offentlige til Skærpelse af Straffen.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Kristen Peter Frederiksen til Højesteretssagfører Graae 80 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under denne ved Retten for Frederiksberg Birk forberedte Sag tiltales ifølge Anklageskrift af 11 f. M. Kristen Peter Frederiksen til Straf

A. for Bedrageri ved af Morsø Farvemølle den 20 Juni 1918 svigagtig at have ladet sig udbetale et Beløb paa 1000 Kr som Forskud paa et Parti Linolie, han i Strid med Sandheden opgav at kunne skaffe,

B. for Falsk og Bedrageri ved i Maj 1919 at have ladet trykke og med eget Navn samt to opdigtede Navne at have underskrevet ca 80 Stk »Aktiebrev« à 1000 Kr i det ikke eksisterende Aktieselskab »Dansk Handelsselskab«, af hvilke »Aktier« han svigagtig solgte 4 Stk for 1000 Kr pr Stk til Sagfører Juulsgaard i Køge,

C. for Bedrageri ved i Foraaret 1919 svigagtig til ham ubekendte Personer at have solgt to Skrivemaskiner, af hvilke den ene, der havde en Værdi af 300 Kr, var en, han ved Lejekontrakt af 13 Marts 1918 havde lejet af Grosserer I. C. Hammeken-Jensen for 25 Kr maanedlig, og den anden var en, han ved Købekontrakt af 16 August s. A. for 750 Kr havde købt af samme paa Afbetaling og blandt andet paa Vil-

kaar, at Maskinen skulde forblive Sælgerens Ejendom, indtil Købesummen — hvoraf Tiltalte kun har erlagt 300 Kr — var betalt,

D. for Bedrageri ved kort efter, at han havde solgt de under Forhold C ommeldte Skrivemaskiner, ligeledes til en ham ubekendt Person svigagtig at have solgt en Skrivemaskine, som han ved Købekontrakt af 5 Juli 1918 for 1000 Kr havde købt af Grosserer M. Bodenhoff, bl. a. paa Vilkaar, at Maskinen skulde forblive Sælgerens Ejendom, indtil Købesummen — hvoraf Tiltalte kun har erlagt 330 Kr — var betalt,

E. for Bedrageri ved i bedragerisk Hensigt ifølge Slutseddel af 16 Juni 1919 at have solgt til Fabrikant J. C. M. Høegh et Parti Gelatine paa 1000 kg til en Pris af Kr 2,73 pr kg, hvoraf han ved Slutsedlens Underskrift modtog à conto 20 pCt eller Kr 546, idet han i Strid med Sandheden angav, at Partiet, som han ikke havde nogen Udsigt til at kunne levere, var undervejs hertil pr Damper,

F. for simpelt Tyveri ved den 13 Juli 1920 under et Besøg hos Dameskræderinde, Frk A. S. Ljungkrantz at have frastjaalet hende en Sparekassebog med Bikuben, hvorpaa indestod Kr 380,00, hvilken han derpaa pantsatte for 100 Kr, samt et kontant Beløb paa 60 Kr, der laa indeni Sparekassebogen, som beroede i en aflaaet Kommode-skuffe,

G. for Falsk ved den 3 Juli 1920 at have udfærdiget en paa 850 Kr lydende, den 5 s. M. dateret Check til egen Ordre paa Revisionsbanken i København og forsynet den med opdigtet Navn, dels for Udstederen, dels paa den til Bankens Noteringspaategning bestemte Plads, hvorefter han laante 200 Kr paa Checken,

H. for groft Tyveri ved fire Gange i Tiden fra sidst i Juli til 5 August 1920 i tyvagtig Hensigt at have opdirket Køkkendøren til og derved skaffet sig Adgang til Landstingsmand Steinckes Lejlighed, Falkonergaardsvej 5, hvor han stjal:

Nogle Spise- og Drikkevarer samt Cigarer til samlet Værdi 20 Kr, nogle kontante Beløb paa ca 8 Kr,

et Sølvur med Kæde til Værdi ialt 30 Kr,

en Møntsamling (35 Stkr) samt Tronskiftetokronestykker, ialt vurderet til 129 Kr,

4 Malerier, ialt vurderet til 1050 Kr,

et Rejsetæppe, vurderet til 40 Kr, og

forskellige Beklædningsgenstande til Værdi ialt 41 Kr,

samt ved i Dagene omkring den 22 Juli fra et til Lejligheden hørende Pigeværrelse i Tagetagen, hvortil han i tyvagtig Hensigt skaffede sig Adgang ved Hjælp af falsk Nøgle, at have stjaalet et Dameur i Armbaand, vurderet til 10 Kr.

Tiltalte er født 5 Maj 1883 og anset: ved Hellum-Hindsted Herreders Ekstrarets Dom af 28 Oktober 1909 efter Straffelovens § 228 betingelsesvis med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, ved Grenaa Købstads Ekstrarets Dom af 21 Februar 1910 efter Straffelovens § 230, I og II, og efter dens § 251 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ved Hatting Herreders Ekstrarets Dom af 27 September 1911 efter Værnepligtsloven af 6 Marts 1869 § 7 og efter Straffelovens §§ 231 I og 270,

alt sammenholdt med Straffelovens § 62 og § 58, med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, og ved Mols og en Del af Sønder Herreds Ekstrarets Dom af 31 Juli 1913 efter Straffelovens §§ 232, 251, 253 og 268, jfr § 275, alt sammenholdt med § 62, med Forbedringshusarbejde i 2½ Aar.

Tiltalte har ved de over ham af Politiet under Efterforskningen foretagne Aihøringer afgivet detaillerede Tilstaaelser om at have gjort sig skyldig i de foran under B—H nævnte Forhold under de i Anklageskriftet nærmere angivne Omstændigheder, hvorved alene bemærkes, at der paa den under F nævnte Sparekassebog indestod 369 Kr 04 Øre og ikke som i Anklageskriftet anført 380 Kr.

Forsaavidt angaar Forholdene F—H har Tiltalte yderligere inden Retten godkendt sine til Politiet afgivne Tilstaaelser, men efter at han senere under Sagens Gang, og inden han i Retten var afhørt om Forholdene B—E, havde været indlagt til Observation med Hensyn til sin mentale Tilstand paa Sindssygehospitalet ved Nykøbing Sj, erklærede han ved de derefter inden Retten foretagne Afhøringer af ham, at han intet kendte til de ham paasigtede Lovovertrædelser og ikke mindedes at have begaaet dem, eller hvad han desangaaende tidligere havde forklaret. Imidlertid er Tiltaltes oprindelige Tilstaaelser om at have gjort sig skyldig i samtlige de under B—H nævnte Forhold i alle Enkeltheder saaledes bestyrkede ved Sagens øvrige Oplysninger, særlig ved de af de Forurettede afgivne Forklaringer, at disse hans Tilstaaelser vil være at lægge til Grund ved Sagens Paadømmelse.

Med Hensyn til det ham ad A paasigtede Bedrageri har Tiltalte erkendt at være Morsø Farvemølle skyldig 1000 Kr, som han i sin Tid modtog af Farvemøllen som Forudbetaling for et Parti Linolie, som han paatog sig at levere Møllen, uden at dette senere er sket. Tiltalte vil dog ikke have haft til Hensigt at bedrage Morsø Farvemølle og har forklaret, at han har betalt de modtagne 1000 Kr til et svensk Firma, der skulde levere ham Oliien, som Tiltalte imidlertid aldrig fik og derfor blev ude af Stand til selv at levere. Tiltaltes nærmere Forklaringer herom har dog, forsaavidt de har kunnet kontrolleres, vist sig at være usandfærdige, og efter alt Foreliggende, derunder hans bedrageriske Færd i andre Tilfælde, findes det uden Betænkelighed at antage, at Tiltalte svigagtig har formaaet Morsø Farvemølle til at betale ham de 1000 Kr, og at han derefter har forbrugt Beløbet til egen Fordel.

Tiltalte har som nævnt været indlagt til Observation for sin mentale Tilstand paa Sindssygehospitalet ved Nykøbing Sj, hvis Overlæge i Erklæring af 29 Marts d. A. bl. a. har udtalt, at der ikke ved Observationen er fundet bestemte Holdepunkter for nogen egentlig Sindssygdом hos Tiltalte, at han ikke viser nogen intellektuel Defekt, men at han maa betegnes som et psykopatisk degenereret Individ, der vel maa antages ved Udøvelsen af sine strafbare Handlinger at have været sig disses Strafbarhed fuldt bevidst, men dog sandsynligvis paa Grund af sit abnorme psykopatiske Anlæg har manglet Evne til i Gerningsøjeblikket paa normal Vis at overse sine Handlingers Rækkevidde.

Herefter findes der ikke tilstrækkelig Føje til at anse Tiltalte for helt eller delvis utilregnelig.

Som Følge af det Anførte vil Tiltalte være at anse ad A og E: efter Straffelovens § 251, ad B: efter dens § 275, jfr § 269, tildels sammenholdt med § 46, ad C og D: efter dens § 253, ad F og H: efter dens § 232 for 5te Gang begaaet simpelt og groft Tyveri, og ad G: efter dens § 275, jfr § 268, efter Omstændighederne med Tugthusarbejde i 4 Aar, hvorhos han efter derom nedlagt Paastand vil have at betale 670 Kr i Erstatning til Grosserer M. Bodenhoff.

Hermed endte første Ekstrasession.

Anden Ekstrasession.

Mandag den 29 August.

R Nr 188/1921.

Rigsadvokaten

mod

Karen Marie Laursen (Forsv.: David),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 194 eller § 195.

Vestre Landsrets Dom af 23 April 1921: Tiltalte Karen Marie Laursen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage samt udrede Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for hende beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører Jørgensen, 60 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paa-ankeet dels af Tiltalte under Paaberaabelse af Bestemmelserne i Retsplejelovens § 944 Nr 1, 2 og 3, dels af det Offentlige til Skærpelse af Straffen. I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forkortes til 80 Dage. Salæret til den for Tiltalte for Højesteret beskikkede Sagfører vil være at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 80 Dage. I

Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører David 60 Kroner, der udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under nærværende Sag er Karen Marie Laursen, der er født den 2 Oktober 1890 og ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, sat under Tiltale til at lide Straf:

I. principalt efter Straffelovens § 194 ved den 27 December 1920 Kl ca 7 Formiddag — efter at være besvangret udenfor Ægteskab — paa sit Værelse hos Gæstgiver Anders Smærup i Thisted at have født i Dølgemaal et Barn, som den 3 Januar 1921 er fundet at være dødt, men om hvilket det er oplyst, at det har levet efter Fødslen.

II. subsidiært efter Straffelovens § 195 for ellers at have udvist uforsvarlig Omgang ved den under I omhandlede Barnefødsel.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Tiltalte, medens hun fra 1 November 1919 til 1 Juni 1920 tjente paa Hurup Afholdshotel, stod i Kæresteforhold til en gift Mandsperson, ved hvem hun blev besvangret. Den 1 August f. A. fik Tiltalte, der er ugift og tidligere havde født 2 Børn, Plads hos Gæstgiver Anders Smærup i Thisted, og efter at dette Tjenesteforhold var ophørt den 1 Januar d. A., forblev hun midlertidig i Pladsen, da hun ikke havde faaet nogen anden Plads. Den 3 Januar blev Stuepigen paa Hotellet efter sin Forklaring til en Rapport opmærksom paa, at der trængte en underlig Stank ud fra Tiltaltes i Loftsetagen værende Værelse, og da hun mente at have bemærket, at Tiltalte var frugtsommelig, og tænkte sig, at hun havde født og ombragt Barnet, anstillede hun i Forening med Serveringsjomfruen en Undersøgelse af Værelset, hvorved de i en Haandkuffert fandt indpakket Liget af et nyfødt Pigebarn. Tiltalte har forklaret, at hun den 27 December havde født dette Barn, og at hun, da det var dødt, havde gemt det i Kufferten, idet det var hendes Hensigt at se Lejlighed til at begrave Liget paa Kirkegaarden. Angaaende Fødslen har hun nærmere forklaret, at hun, der sidst vil have haft sine Blødninger i Maj Maaned, først ventede denne i Februar. Da hun den 27 December om Morgenen Kl 6½ stod ud af Sengen, mærkede hun imidlertid stærke Fødselsveer og fødte ganske kort efter staaende paa Gulvet og kun iført Natkjole, saaledes at hun egentlig ikke var klar over, hvad der var sket, før Barnet laa paa Gulvet mellem hendes Fødder. Hun blev staaende og betragtede Barnet, der ikke gav Livstegn fra sig, og som hun derfor ansaa for dødfødt, og efter at have taget Barnet op og lagt dets Bryst til Øret uden at kunne mærke Liv besluttede hun sig til at skjule den stedfundne Fødsel og gemte Barneliget, indpakket i et fra Sengen taget Lagen, i sin Haandkuffert, som hun aflaaede, hvorefter hun gik til sit sædvanlige Arbejde. Ifølge den foreliggende Obduktionsberetning var Barnet fuldbaarent og levendefødt, idet det havde foretaget Aandedræt og fyldt Lungerne med Luft, men da kun Mavesækken og en meget ringe Del af Tarmkanalen indeholdt Luft, kunde det

kun have levet meget kort. Dødsårsagen var Blødning i Hjernekas- sen paa Grund af Bristning af et Blodkar i Hjerneteltet. Tiltalte har nægtet at have tilsigtet at lade Fødslen foregaa i Dølgemaal, idet hun, der iøvrigt havde holdt sit Svangerskab skjult og ikke anskaffet Barne- tøj, kort før Jul vil have afsendt et Brev til Fødselsstiftelsen i Aarhus med Anmodning om Modtagelse i Februar, paa hvilken Forespørgsel hun endnu ikke havde modtaget Svar, og uagtet Rigtigheden heraf ikke er bestyrket, findes det betænkeligt at forkaste denne Forklaring. Da Stuepigens Værelse stødte op til Tiltaltes Værelse kun adskilt fra dette ved en Bræddevæg, maa det antages, at Tiltalte uden Vanskelighed kunde have tilkaldt Hjælp inden Fødslen, hvorhos hendes Undladelse af at lægge sig til Sengs under Fødslen maatte medføre betydelig Fare for Barnets Liv.

Uanset at der, saaledes som Sagen foreligger, mangler Oplysning om forskellige Enkeltheder ved Fødslens Forløb, findes det herefter at maatte statuere, at Tiltalte har gjort sig skyldig i uforsvarlig Omgang ved Barnefødsel og vil for dette Forhold være at anse efter Straffe- lovens § 195 med en Straf, der efter Omstændighederne findes pas- sende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage.

Tirsdag den 30 August.

Ved Højesterets Dom i Sagen R Nr 224/1921 (**Rigsadvokaten** mod **Carl Eugen Jensen** og **Sofus Arthur Petersen**) blev de Tiltalte anset for Falsk og Bedrageri, Jensen efter Straffelovens §§ 251 og 253, efter dens § 268, jfr § 275 og efter dens § 269, 1 Stk og Petersen efter Straffelovens §§ 251, 253 og 257 samt efter dens § 269, 1 Stk, med Forbedringshusarbejde, Jensen i 5 Aar og Petersen i 3 Aar.

Ved Højesterets Dom af s. D. i Sagen R Nr 271/1921 (**Rigsadvokaten** mod **Christian Veirsø Jacobsen**) blev Tiltalte for groft Tyveri anset efter Straffelovens § 229 Nr 3 og Nr 4, sidstnævnte Bestemmelse jfr tildels § 46, med Forbedringshusarbejde i 3 Aar.

Onsdag den 31 August.

R Nr 47/1921. Direktør **S. v. Brockdorff** (Selv)
mod
Chauffør Niels Nielsen (Fich),

betræffende Spørgsmaalet om Appellanten har været berettiget til uden Varsel at afskedige Indstævnte fra hans Tjeneste som Chauffør.

Østre Landsrets Dom af 2 Februar 1921: Sagsøgte, Direktør S. v. Brockdorff, bør til Sagsøgeren, Chauffør Niels Nielsen, betale 700 Kr med Renter heraf 5 pCt p. a. fra den 29 December 1920, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 150 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

For Højesteret har Appellanten til Støtte for sin Paastand om Frifindelse alene gjort gældende, at det var i Henhold til en mellem ham og Indstævnte truffet Overenskomst, at Indstævnte fratraadte Pladsen. Overfor Indstævntes Benægtelse har Appellanten imidlertid ikke bevist Rigtigheden af dette Anbringende, og Dommen vil herefter overensstemmende med Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stånde. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Direktør S. v. Brockdorff, til Indstævnte, Chauffør Niels Nielsen, med 300 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 27 Oktober 1920 blev der mellem Sagsøgeren, Chauffør Niels Nielsen, og Sagsøgte, Direktør S. v. Brockdorff, indgaaet en Overenskomst, hvorved Sagsøgeren blev antaget som Chauffør hos Sagsøgte, der benyttede et ham tilhørende Automobil til Droskekørsel, mod en Lønning af 15 pCt af det Bruttobeløb, som Vognen indkørte. Overenskomsten skulde fra begge Sider være opsigelig med 3 Maaneders

Varsel til en 1 i en Maaned. Den 25 November 1920 blev Sagsøgeren af Sagsøgte, der nogle Dage forud havde solgt Automobilet, afskediget til Fratrædelse straks.

Under nærværende Sag søger Sagsøgeren under Anbringende af, at det af ham i den Tid, han var i Tjeneste hos Sagsøgte, indtjente Beløb ikke var under 100 Kr om Ugen, Sagsøgte til Betaling af 1400 Kr med Renter heraf 5 pCt p. a. fra den 29 December f. A. Det anførte Beløb fremkommer saaledes, at der for Resten af November fra Fratrædelsesdagen er beregnet en Uge og yderligere 13 Uger i de tre Maaneder, Opsigelsestiden løb.

Sagsøgte har paastaet sig frifundet, idet han har anbragt, at Sagsøgeren dels paa Grund af Ukendskab med Gaderne i København og Vejene i Byens Omegn, dels paa Grund af fremtrædende Nervøsitet, hidrørende fra Sagsøgerens Deltagelse i Verdenskrigen, i det Tidsrum, han var i Sagsøgtes Tjeneste, viste sig aldeles uskikket til at være Chauffør.

Da Sagsøgte imidlertid ikke har godtgjort, at Sagsøgeren under sit Tjenesteforhold hos ham har udvist saadanne Mangler som Chauffør, at Sagsøgeren kan betragtes som uegnet til at udføre sit ovennævnte Hverv, har Sagsøgeren Krav paa Godtgørelse i Anledning af, at han ikke ved Afskedigelsen har erholdt det ham tilkommende Opsigelsesvarsel, hvilken Godtgørelse efter Omstændighederne findes at kunne bestemmes til 700 Kr, hvoraf vil være at svare Renter som paastaet.

Sagsøgte vil derhos have at betale Sagsøgeren Sagens Omkostninger med 150 Kr.

R Nr 182/1921.

Rigsadvokaten

m o d

Aksel Kristian Ebsen (Forsv.: Henriques),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens §§ 286, 2 Pkt, og 259.

Vestre Landsrets Dom af 18 April 1921: Tiltalte Aksel Kristian Ebsen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 3 Aar. Saa udreder Tiltalte og Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører Johnsen, 70 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte under Paaberaabelse af Bestemmelserne i Retsplejelovens § 944 Nr 1 og 2, dels af det Offentlige til Skærpeelse af Straffen og til Forandring, forsaavidt Dommen ikke har anset Tiltalte efter Straffelovens § 259.

Efter det under Sagen Oplyste var det med Redskaber,

at Skibet havde en Værdi af ca 15 000 Kroner. Det er derhos oplyst, at Tiltalte havde sine Redskaber m. m. særskilt forsikrede for 3670 Kroner. Under Henvisning hertil og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 286, 2 Pkt, og § 259. Da det findes at burde have sit Forblivende ved den Tiltalte idømte Straf, vil Dommen kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Aksel Kristian Ebsen til Højesteretssagfører Henriques 80 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under nærværende Sag tiltales ifølge Anklageskrift af 28 Februar d. A. Aksel Kristian Ebsen, der er født den 9 Juni 1896, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, til at lide Straf:

A. Efter Straffelovens § 286, 2 Pkt, for den 8 Oktober 1920 Kl ca 7 Morgen, da han med den ham tilhørende Fiskekutter »Astrid« E. 241, paa hvilken foruden ham selv endvidere Fisker Christian Marinus Moslund var ombord, befandt sig ca 2 Kvartmil V.S.V. for Graadyb Fyrskibs tidligere Plads, forsættligt at have frembragt et Hul paa ca 150 mm × ca 80 mm eller noget mindre i Bunden paa Kutteren, der som Følge heraf sank ca ½ Time efter.

B. Efter Straffelovens § 259 for svigagtig Omgang ved Benyttelse af Søforsikring ved samme Dag at have henvendt sig til den stedlige Repræsentant for »Forsikringen af danske Fartøjer til Fiskeribrug« og for »»Danske Lloyd« Sø- og Transportforsikrings-Aktieselskab«, Kaptajn Niels Hansen Anthonisen i Esbjerg, for at faa udbetalt hos de nævnte Forsikringsselskaber henholdsvis Forsikringssummen for den under A nævnte Kutter, 13 440 Kr, og Forsikringssummen for den til Kutteren knyttede Kasko-Interesse, 3000 Kr.

Ved Sagens Oplysninger, derunder Tiltaltes egen Tilstaaelse, maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han har gjort sig skyldig i det i Anklageskriftet omhandlede Forhold under de der anførte nærmere Omstændigheder, hvorved alene bemærkes, at det første af de under B nævnte Selskabers rette Navn er »Forsikringen af danske Sejlfartøjer til Fiskeribrug«.

I Kutteren, som Tiltalte havde købt af sin Fader i Februar Maaned 1919 for en Købesum af 21 000 Kr, og som paa Gerningstiden maa antages at have haft en Værdi af ca 15 000 Kr, havde Varde Bank 1ste Prioritet for et Laan, oprindeligt stort 10 000 Kr, medens Tiltaltes Fader havde 2den Prioritet for 6000 Kr. Kutteren var ikke forsynet med nogen Baad, men et medbragt Hyttefad, hvis Bæreevne forhøjedes bl. a. ved en Del tomme Oliedunke, maa antages i længere

Tid at have kunnet holde de ombordværende oven Vande, og da Sænkningen fandt Sted i stille Vejr samt paa et Sted, der passeredes af et større Antal Fiskefartøjer, ligesom Kutteren »Dorthea«, der bjergede Mandskabet, paa dette Tidspunkt befandt sig i en Afstand af kun ca 300 Favne og kom tilstede i Løbet af ca 5 Minutter, efter at der var givet Signal om Hjælp, kan der ikke antages at have været forbundet nogen aabenbar Fare for Menneskeliv med den stedfundne Sænkning.

Tiltalte, der ikke vil have handlet efter nogen forud lagt Plan, har forklaret, at han sænkede Skibet for at faa Forsikringssummen udbetalt.

For det af Tiltalte udviste Forhold vil han være at anse efter Straffelovens § 286, 2 Pkt, med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til Forbedringshusarbejde i 3 Aar.

Torsdag den 1 September.

R Nr 303/1921.

Rigsadvokaten

m o d

Hans Peter Mortensen (Forstv.: Henriques),

der tiltales for Forbrydelse mod Sædeligheden.

Østre Landsrets Dom af 13 Juli 1921: Tiltalte Hans Peter Mortensen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 2 Aar og betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til den beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Bing, 300 Kr og til Dækning af dennes Udlæg 75 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret under Medvirkning af Nævninger afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte, der gør gældende, at den ham idømte Straf er for streng, dels af det Offentlige til Skærpelse af Straffen.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Hans Peter Mortensen til Højesteretssagfører Henriques 60 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Hans Peter Mortensen, der er født den 31 December 1883 og ikke fundet forhen straffet, er ved Anklageskrift af 1 Juni 1921 sat under Tiltalte til Straf efter Straffelovens § 168, 1 Pkt, jfr § 46, og efter dens § 168, 1 Pkt, eller dens §§ 185 og 210 for:

- 1) En Dag i Sommeren 1920 paa Arbejdsmand Hansens Bopæl i Herlufmagle at have forsøgt ved Vold at tiltvinge sig Samleje med nævnte Hansens Hustru, Mimmi, f. Andersen, og for
- 2) Natten mellem den 20 og 21 April 1921 sammesteds ved Vold at have tiltvunget sig Samleje med hende eller dog ved Vold tvunget hende til at lægge sig ned i Sengen og taale, at han befølte hende i Skridtet og derefter plejede Samleje med hende og saaledes at have krænket Blufærdigheden ved uterligt Forhold overfor hende.

Nævningernes Kendelse gaar ud paa, at Tiltalte ikke er skyldig i det under 1 anførte Forhold, hvorfor han forsaavidt vil være at frifinde.

Ved Kendelsen, som Retten iøvrigt lægger til Grund, er Tiltalte for det under 2 ommeldte Forhold erklæret skyldig i Overtrædelse af Straffelovens §§ 210 og 185.

Som Følge heraf vil Tiltalte være at anse efter de sidstnævnte Straffebestemmelser efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

R Nr 268/1921.

Rigsadvokaten

mod

Aage Christian Madsen (Forsv.: V. Kondrup),

der tiltales for Forbrydelse mod Sædeligheden.

Vestre Landsrets Dom af 31 Maj 1921: Tiltalte Aage Christian Madsen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage. Saa udreder Tiltalte og Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører Johnsen, 60 Kr.

Højesterets Dom.

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte, der gør gældende, at den ham idømte Straf er for streng, dels af det Offentlige til Skærpelse af Straffen.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forlænges til 120 Dage.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 120 Dage. I

Salær for Højesteret betaler Tiltalte Aage Christian Madsen til Højesteretssagfører V. Kondrup 50 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under nærværende Sag tiltales Aage Christian Madsen i Henhold til Anklageskrift af 14 April d. A. til at lide Straf efter Straffelovens § 185 for uterligt Forhold ved den 24 November 1920 ca Kl 3 Eftermiddag i Vejmand Jens Pedersens Hus paa Alsted Mark at have opfordret dennes Hustru, Kathinka Andrea Pedersen, født Jeppesen, til for Betaling at tilstaa sig Samleje, med begge Hænder at have taget paa hendes Bryster og truet hende med Voldtægt, saafremt hun ikke tilstod ham Samleje.

Tiltalte er født den 13 April 1894 og har tidligere været anset ved Vends Herreds Ekstrarets Dom af 7 Juli 1913 efter Straffelovens § 176, jfr § 168, med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, hvorhos han i Aarene 1917 og 1920 har vedtaget at betale Bøder til Politikassen for Polituorden af henholdsvis 100 Kr og 40 Kr.

Ved Sagens Oplysninger, derunder de af Kathinka Andrea Pedersen, Dagmar Petersen, Jensine Mathilde Markussen og Tiltalte afgivne Forklaringer, maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte har gjort sig skyldig i det i Anklageskriftet omhandlede Forhold under de der nævnte nærmere Omstændigheder, idet han bød Kathinka Pedersen først 50 og derefter 100 Kroner for at indlade sig med ham. Efter det Oplyste har han ikke gjort Tegn til at iværksætte sin Trusel om at voldtage Konen. Forinden det Passerede havde en anden Mandsperson, Rasmus Jørgensen Vittved, der for ca 3 Aar siden paa Kathinka Pedersens Foranledning vil have haft Samleje med hende, meddelt Tiltalte dette, og efter Tiltaltes Forklaring er det antagelig denne Meddelelse, der har foranlediget, at han fik Lyst til ligeledes at opnaa Samleje med hende. Tiltalte var ved den paagældende Lejlighed beruset, men efter det Foreliggende ikke utilregnelig.

For det af Tiltalte saaledes udviste Forhold vil han være at anse efter Straffelovens § 185 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder og i Medfør af midlertidig Lov 1 April 1911 § 13 findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage.

R Nr 305/1921.

Rigsadvokaten

mod

Anders Banholt Andersen (Forsv.: David),

der tiltales for Vekselfalsk.

Vestre Landsrets Dom af 23 Juni 1921: Tiltalte Anders Banholt Andersen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 2 Aar samt betale Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører Jørgensen, 60 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paa-ankeet dels af Tiltalte, der gør gældende, at den idømte Straf er for streng, dels af det Offentlige til Skærpelse af Straffen.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Anders Banholt Andersen til Højesteretssagfører David 50 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under nærværende Sag er Anders Banholt Andersen sat under Tiltale til at lide Straf for Dokumentfalsk (Vekselfalsk) efter Straffelovens § 269.

- I. derved, at han den 3 August 1918 i Kjellerup, antagelig paa et af Byens Hoteller, falskelig har underskrevet en ham af »Den danske Andelsbank, Kontoret i Kjellerup«, udleveret og udfyldt 3 Maaneders Veksel, lydende paa 800 Kr, med Andres Navne, nemlig Navnet Jens Kr. Jensen som Trassent paa Vekslens Forside og Navnet Dorteaa Andersen som Endossent paa dens Bagside, hvorefter han har ladet Vekslen, paa hvilken han havde anført sit eget Navn som Akceptant, diskontere i nævnte Bank og erholdt dens Paalydende med Fradrag af Diskonto m. v. udbetalt.

Ved Vekslens Forfaldstid, den 3 November 1918, har Tiltalte betalt et Afdrag paa 50 Kr, derhos falskelig underskrevet en ny Veksel for Restbeløbet, 750 Kr, med de anførte Navne og iøvrigt paa samme Maade og paa samme Sted som foran anført, og han har derefter yderligere 8 Gange ved Forfaldstid, nemlig den 3 Februar, 3 Maj, 3 August, 3 November 1919 og den 3 Februar, 3 Maj, 3 August og 3 November 1920 — ligeledes paa samme Maade og paa samme Sted som foran med Hensyn til den oprindelige Veksel anført — underskrevet Fornyelsesveksler med de ovennævnte to Navne, idet han derhos hver Gang ved Vekselforholdets Fornyelse har indbetalt til Banken Afdrag af forskellig Størrelse, saaledes at den sidste, den 3 November 1920 udstedte Veksel kun har et Paalydende af 350.

Med de anførte af Tiltalte falskeligt underskrevne Navne har han sigtet til henholdsvis Boelsmand Jens Kristian Jensen af Revl

og sin Moder, Enke Dortea Kristine Andersen, født Jensen, nu af Elling.

- II. derved, at han den 19 August 1919 i Kjellerup, antagelig paa et af Byens Hoteller, falskelig har skrevet Andres Navne, nemlig Navnene Jens Kr. Jensen og Dortea Andersen (de samme som under I anført) som Endossenter paa Bagsiden af en ham af »A/S Kjellerup Handels- og Landbrugsbanken i Kjellerup« udleveret og i Banken udfyldt 3 Maaneders Veksel, lydende paa 800 Kr, udstedt af Tiltalte til Boelsmand Jens Chr. Jensen, Revl, hvorefter han den følgende Dag har ladet Vekslen diskontere i nævnte Bank og erholdt dens Paalydende med Fradrag af Diskonto m. v. udbetalt.

Ved Vekslens Forfaldstid, den 24 November 1919, har Tiltalte derhos falskelig underskrevet en Fornyelsesveksel, ligeledes paa 800 Kr med de anførte Navne og iøvrigt paa samme Maade og paa samme Sted som foranført, og han har derefter yderligere fire Gange ved Forfaldstid, nemlig den 23 Februar, 21 Maj, 24 August og 24 November 1920 under tilsvarende Omstændigheder falskelig underskrevet Fornyelsesveksler med de ommeldte Navne, idet han derhos tre Gange ved Vekselforholdets Fornyelse har indbetalt til Banken Afdrag af forskellig Størrelse, saaledes at den sidste, den 24 November 1920 omsatte Veksel kun har et Paalydende af 600 Kr.

Med de falskelige underskrevne Navne har Tiltalte sigtet til de to under I anførte Personer.

- III. derved, at han den 4 December 1920 paa Hotel »Dania« i Kjellerup har underskrevet en ham af »Den danske Andelsbank, Kontoret i Kjellerup«, udleveret og af Banken udfyldt 1 Maanedes Veksel paa 500 Kr med Andres Navne, nemlig Navnet Jens Kr. Jensen som Udsteder paa Vekslens Forside og Navnet Peder Christensen Døhr som Endossent paa dens Bagside, hvorefter han har ladet Vekslen, paa hvis Forside han havde anført sit eget Navn som Akceptant, diskontere i nævnte Bank og erholdt dens Paalydende med Fradrag af Diskonto m. v. udbetalt.

Med de anførte Navne har Tiltalte sigtet til henholdsvis den under I og II nævnte Boelsmand Jens Kristian Jensen og Boelsmand Peder Christensen Døhr af Hauge.

Tiltalte er født den 1 April 1889 og har tidligere været anset ved Aarhus Købstads Politiretsdom af 30 December 1915 efter Lov 3 Marts 1860 § 3, jfr midlertidig Lov 1 April 1911 § 8, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage.

Ved Sagens Oplysninger og derunder Tiltaltes Tilstaaelse maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han har gjort sig skyldig i de i Tiltalen ommeldte Forhold. Efter Tiltaltes Forklaring har han ved Underskriften af Navnene Jens Kr. Jensen og Peder Christensen Døhr søgt at efterligne disse Underskrifter, der var ham bekendte, hvorimod han ikke har søgt at efterligne sin Moder, Dorteas Underskrift, idet han kun har gjort sig Umage for at skrive hendes Navn med en anden Skrift end sin sædvanlige.

Erstatningspaastand er ikke nedlagt under Sagen.

For sit i forommeldte Henseender udviste Forhold vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 269 med en Straf, der efter Omstændighederne findes passende at kunne bestemmes til Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

Fredag den 2 September.

R Nr 76/1921. **Undervisningsministeriet** (d. kst. Kammeradvokat)

mod

fhv. Lærerinde, Frk **Marie Nielsen** (Stein efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Ret til Pension.

Østre Landsrets Dom af 4 Februar 1921: Frøken Marie Nielsen anerkendes som pensionsberettiget som fhv. Lærerinde ved Frederiksberg Skolevæsen efter de til enhver Tid gældende Pensionsregler fra den 1 November 1920 at regne. Sagens Omkostninger ophæves. Der tillægges Overretssagfører Gottlieb Jacobsen i Salær 250 Kr hos det Offentlige. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Det Forhold, for hvilket Indstævnte blev dømt ved Højesteretsdommen af 15 December 1919, er et Forhold, som med Føje har bestemt Myndighederne til at afskedige hende, og dette Forhold kan ikke siges at have været hende utilregneligt, jfr Lov Nr 489 af 12 September 1919 § 54. Herefter vil Appellanten overensstemmende med sin Paastand være at frifinde.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Undervisningsministeriet, bør for Tiltale af Indstævnte, fhv. Lærerinde Frk Marie Nielsen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves. Der tillægges Overretssagfører Gottlieb Jacobsen i Salær for Landsretten 250 Kroner og Højesteretssagfører Stein i Salær for Højesteret 300 Kroner, hvilke Salærer udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Skrivelse af 6 Oktober 1920 bemyndigede Undervisningsministeriet Skoledirektionen for Frederiksberg til at meddele Lærerinde ved Frederiksberg kommunale Skolevæsen, Frk Marie Sofie Nielsen Afsked uden Pension fra den 31 s. M. at regne, hvorefter Skoledirektionen under 8 s. M. meddelte Frk Nielsen Afsked som nævnt. Hun søger nu under denne Sag efter meddelt fri Proces Undervisningsministeriet tilpligtet at anerkende hende som fhv. Lærerinde ved Frederiksberg Skolevæsen som pensionsberettiget efter de til enhver Tid gældende Pensionsregler fra den 1 November 1920 at regne.

Undervisningsministeriet, der har givet Møde ved den konstituerede Kammeradvokat, procederer til Frifindelse.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Frk Nielsen blev efter i nogen Tid at have gjort Tjeneste som Vikar ved Frederiksberg kommunale Skolevæsen den 1 Oktober 1909 ansat som Timelærerinde og fik den 1 April 1912 fast Ansættelse. Hun fik efter Anmodning med Skolekommissionens Tilladelse Orlov uden Lønning for 1 Aar fra den 1 Oktober 1918 for at kunne virke som Redaktør af Dagbladet »Klassekampen«, der var Organ for »Socialistisk Arbejderparti«, og blev som ansvarshavende for syv forskellige i Bladets Numre for 12 og 29 Oktober 1918 og 2, 10, 15 og 16 November s. A. indrykkede Artikler, hvoraf hun havde skrevet de seks, ved Højesterets Dom af 15 December 1919 anset efter Straffelovens § 85, 2 Stk, jfr § 46, efter dens § 100, jfr § 52, 3 Pkt, samt efter Straffelov for Krigsmagten § 112, 3 Stk, jfr alm, borgerlig Straffelovs § 52, 3 Pkt, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 6 Maaneder. Medens den mod hende rejste Straffesag stod paa, meddelte Skolekommissionen hende den 19 September 1919, at den havde besluttet, indtil Sagen var afgjort ved Højesterets Dom, fra 1 Oktober s. A. at udbetale hende fuld Gage, men formene hende, der havde meldt sig til ved Orlovens Udløb at genoptage sin Skolegerning, at undervise i Skolen. Efter at Skolekommissionen efter Højesteretsdommens Afsigelse havde forhandlet Spørgsmaalet om, hvorvidt det kunde forsvares at lade hende optage sin Lærerindegerning paa ny, foreslog Kommissionens Flertal i Skrivelse af 27 Februar 1920 til Frederiksberg Kommunalbestyrelse, at hun blev indstillet til at afskediges, idet Flertallet ganske overlod Spørgsmaalet med Hensyn til eventuel Pension for hende til Undervisningsministeriet. Flertallet motiverede sit Forslag ved Henviisning til den hende overgaaede Højesteretsdom og til, at hendes Forbliven som Lærerinde ved den offentlige Folkeskole vilde kunne medføre saa alvorlige Konflikter mellem Skolen og de Hjem, som var tvunget til at se deres Børn overgivet til hendes Undervisning og Opdragelse paa Skolen, at Flertallet mente ikke at turde paatage sig Ansvaret for Følgerne.

Kommissionens Mindretal udtalte derimod, at det, forsaavidt den Frk Nielsen overgaaede Dom ikke efter sin Karakter betingelsesløst udelukkede hende fra fremtidigt Arbejde i Skolens Tjeneste, maatte holde for, at hun nu fik Tilladelse til at genoptage sin Skolegerning. Mindretallet fremhævede herved bl. a., at det Forhold, for hvilket Frk Nielsen var dømt, ikke var udvist indenfor Skolen og ej heller paa en Tid,

hvor hun var tjenstgørende ved Skolevæsnet, men under en etaarig Orlov, som var tilstaaet hende af Skolekommissionen, for at hun kunde prøve en politisk Virksomhed som Redaktør af Bladet »Klassekampen«, samt at Frk Nielsen fra alle Sider var erkendt som en dygtig og samvittighedsfuld Lærerinde, hvis Undervisning ubestridt havde været politisk neutral.

I sit Møde den 8 Marts 1920 vedtog Frederiksberg Kommunalbestyrelse at tiltræde den af Skolekommissionens Flertal gjorte Indstilling om Frk Niensens Afskedigelse, medens et Mindretal sluttede sig til Kommissionens Mindretal.

Efter at Frk Nielsen, der havde paabegyndt Afsoningen af den hende idømte Straf, var blevet fritaget for yderligere Udstaaelse af Straf, idet en i Foraaret 1920 forskellige Domfældte meddelt Amnesti ogsaa omfattede hende, forespurgte Undervisningsministeriet ved Skrivelse af 7 Maj 1920 Skolekommissionen og Kommunalbestyrelsen, om Ønsket om hendes Afskedigelse fastholdtes, hvilket Spørgsmaal de paagældende Myndigheders Flertal besvarede bekræftende, og Skoledirektionen udtalte i Erklæring af 4 August 1920, at den efter Omstændighederne kunde slutte sig til Flertallets Indstilling.

I Gensvar paa en af Frk Nielsen til Undervisningsministeriet rettet Forespørgsel om, med hvilken Motivering og efter hvilke Bestemmelser hun var blevet afskediget, udtalte det nævnte Ministerium i Skrivelse af 5 November 1920, at det i Tilslutning til den fra de lokale Skolemyndigheder modtagne Indstilling havde anset hende for uegnet til vedblivende at beklæde et Embede som Lærerinde i den offentlige Folkeskole.

Til Støtte for sin her under Sagen nedlagte Paastand gør det sagsøgte Ministerium gældende, at Frk Nielsen efter Reglerne i Lov Nr 489 om Statens Tjenestemænd af 12 September 1919 Kapitel 2, hvilke Regler ifølge Lov Nr 561 om Lønninger m. m. for Folkeskolens Lærere af 4 Oktober s. A. § 6, Stk 1, finder tilsvarende Anvendelse paa Folkeskolens fast ansatte Lærere, ikke har Ret til Pension. I første Række paaberaaber Undervisningsministeriet sig, at Tjenestemandslovens § 54 som almindelig Betingelse for Pensionsret kræver, at Afskedigelse er sket paa Grund af Alder eller Svagelighed eller anden den paagældende utilregnelig Aarsag, og denne Betingelse formenes Frk Nielsen ikke at opfylde, da hun efter Højesterets Dom af 15 December 1919 maa anses for uegnet til vedblivende at beklæde Stillingen som Lærerinde i den offentlige Folkeskole og derfor har maattet afskediges, uden at Aarsagen dertil kan siges at have været hende utilregnelig. I anden Række hævder det sagsøgte Ministerium, at hun ifølge Bestemmelsen i Tjenestemandslovens § 60 om den, der afskediges, fordi han har begaaet en i den offentlige Mening vanærende Handling, har tabt Retten til Pension, idet det af hende udviste Forhold enten direkte falder ind under den anførte Bestemmelse eller maa ligestilles med i den offentlige Mening vanærende Handlinger.

Retten kan ikke give Undervisningsministeriet Medhold i det saaledes Anførte. Hvad Lovens § 60 angaar, findes de Handlinger, for hvilke Frk Nielsen ved den anførte Højesteretsdom er kendt straf-

skyldig, ikke at kunne anses som vanærende i den offentlige Mening eller at kunne ligestilles med saadanne Handlinger, hvorved det navnlig skal bemærkes, at det under Sagen er uomtvistet, at hun i sin Virksomhed som Redaktør af det paagældende Dagblad ikke har ladet sig lede af nogen vindesyg eller overhovedet egennyttig Hensigt, men alene af en politisk Overbevisning.

Hvad dernæst Lovens § 54 angaar, maa Retten forstaa Bestemmelsen om »anden utilregnelig Aarsag« som omfattende ogsaa et Tilfælde som det foreliggende.

Naar Undervisningsministeriet har henvist til denne Lovbestemmelse, maa det herved antages at sigte til, at det — til Trods for de ovennævnte, stærkt afvigende Meninger indenfor de stedlige Myndigheder — har fundet Frk Nielsen uegnet til sin Skolegerning paa Grund af hendes udenfor Gerningen udviste politiske Forhold. Herefter kan den foreliggende Situation ikke anses for principielt forskellig fra Tilfælde, som maa antages af Administrationen sædvanlig at være blevet behandlet som »anden utilregnelig Aarsag«, nemlig saadanne, hvor en Tjenestemand, ofte al god Vilje til Trods, er uegnet til paa forsvarlig Maade at røgte sin Gerning paa Grund af mere eller mindre utilbørlige, men ikke uhæderlige, private Forhold, uheldig Optræden, svigtende Sans for sociale Forholds Betydning o. s. v. I saadanne Tilfælde vil det kunne stille sig saaledes, at det Offentlige, uden at der kan tales om virkelig Skyld fra Tjenestemandens Side, ikke længere har Brug for hans Tjeneste og derfor maa kunne frigøre sig for ham; men dette er ikke enstydigt med, at Tjenestemanden af saadan Grund bør gaa Glip af Pensionen, som maa forudsættes at være et vigtigt Led i det i sin Tid etablerede Tjenestemandsforshold.

Efter det Anførte findes Frk Nielsen at maatte anses afskediget af en hende utilregnelig Aarsag, og hendes Paastand vil derfor være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Der vil være at tillægge den for Sagsøgerinden beskikkede Sagsfører i Salær 250 Kr hos det Offentlige.

Mandag den 5 September.

R Nr 62/1921.

Rigsadvokaten

mod

Georg Herman Rée (Forsv.: Ulf Hansen),

der tiltales for Overtrædelse af Kornlov af 20 Marts 1918.

Vordingborg Købstads og Søndre Birks Rets Dom af 14 Oktober 1920: Tiltalte, Godsejer Georg Herman Rée til

Stensbygaard, bør inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse bøde 12 000 Kr til Statskassen og betale Sagens Omkostninger.

Østre Landsrets Dom af 7 Januar 1921: Den indankede Dom bør ved Magt at stande. De med Sagens Behandling for Landsretten forbundne Omkostninger udredes af Tiltalte Georg Herman Rée. Den idømte Bøde at udredes inden 3 Dage efter denne Doms Afsigelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret af Tiltalte under Paaberaabelse af Bestemmelserne i Retsplejelovens § 944 Nr 1, 2 og 3.

Efter det for Højesteret Oplyste maa der gaas ud fra, at det Kvantum Korn, der mangler i det Tiltalte i Medfør af Lov Nr 154 af 20 Marts 1918 § 3 paalignede Kvantum, udgør 50 561 kg, saaledes som i Underrettsdommen anført. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Landsrettsdommen paaberaabte Grunde vil denne Dom være at stadfæste.

For Højesteret har Tiltalte givet Møde ved en af ham antaget Forsvarer.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande.

I Underrettsdommens Præmisser hedder det:

Under denne Sag tiltales Godsejer Georg Herman Rée til Stensbygaard, født 28 September 1854, for Overtrædelse af Lov af 20 Marts 1918 vedrørende Avlen af Høsten 1918 m m, jfr § 13 i Kornlov for Høstaaret 1919—20 af 19 September 1919.

Ifølge Sagens Oplysninger skulde Tiltalte som Ejer af Ejendommen Stensbygaard i Kallehave Sogn i Henhold til den efter førstnævnte Lovs Regler foretagne endelige Ligning af sin Kornhøst for 1918, 183 800 kg, have leveret Staten 157 041 kg, men har kun leveret 106 480 kg, altsaa 50 561 kg for lidt.

Tiltalte, der har erkendt Rigtigheden heraf, har anført, at hans Undladen af at levere mere end sket skyldes svigtende Afleverings-evne paa Grund af svigtende Høstudbytte, ligesom han har udtalt som sin Formening, at Ligningen var for høj, medens det kommunale Kornnævn og den Tilsynsførende har erklæret, at der paa Ejendommen findes et ganske uforholdsmæssigt stort Hestehold og i det Hele er opfodret for meget paa andre Husdyr, hvad Tiltalte dog har bestridt.

Det af Tiltalte — der ikke i sin Tid har gjort Indsigelse mod Ligningen og ikke taget Forbehold efter førstnævnte Lovs § 7 — saaledes Anførte findes ikke at kunne hjemle ham nogen Fritagelse for Ansvar

for det af ham saaledes udviste Forhold, men han vil for dette i Medførf af den førstnævnte Lovs § 18 være at anse efter Lov af 16 November 1914, jfr Lov af 7 December 1917, med en Statskassen tilfaldende Bøde af efter Omstændighederne 12 000 Kr og være at tilpligte til at betale Sagens Omkostninger.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede, af Retten for Vordingborg Købstad og Vordingborg søndre Birk den 14 Oktober f. A. afsagte Dom, ved hvilken Tiltalte Georg Herman Réé for Overtrædelse af Lov Nr 154 af 20 Marts 1918, jfr Lov Nr 501 af 19 September 1919 § 13, er anset efter førstnævnte Lovs § 18, jfr Lov Nr 278 af 16 November 1914 og Lov Nr 604 af 7 December 1917, med en Statskassen tilfaldende Bøde af 12 000 Kr og dømt til at udrede de med Sagens Behandling i første Instans forbundne Omkostninger, er paaanket her til Retten dels af Tiltalte med den Begrundelse, at Ligningen er fejlagtig, at der ikke er taget Hensyn til Størrelsen af hans faktiske Hestehold, og at han ingen Sæd har solgt fra Ejendommen, dels af Anklagemyndigheden til Skærpelse af den idømte Straf.

Idet bemærkes, at det Kvantum Korn, der mangler i det Tiltalte i Medførf af Lov 20 Marts 1918 § 3 paalignede Kvantum, efter de foreliggende Oplysninger udgør 50 511 kg ÷ 720 kg eller 49 791 kg og iøvrigt i Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil Dommen være at stadfæste, hvorhos Tiltalte, der selv har sørget for sit Forsvar for Landsretten, vil have at udrede de iøvrigt med Sagens Behandling for denne Ret forbundne Omkostninger.

Nr 66. Gaardejerske **Jensine Margrethe Sørensen** (Ulf Hansen)

m o d

Fabrikanterne **W. Johansen** og **A. Locht** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Berettigelse til at disponere over nogle paa en af hende afhændet Ejendom værende Effekter.

Herning Købstads og Hammerum Herreds Rets Dom af 13 December 1919: Indstævnte, Gaardejerske Jensine Margrethe Sørensen af Krog i Skarrild, bør til Citanterne, Fabrikanterne W. Johansen og A. Locht i Herning, betale 775 Kr med Renter 5 pCt p. a. fra 20 August 1918. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Vestre Landsrets Dom af 25 Oktober 1920: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Landsretten ophæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

I Henhold til de i den indankede Dom paaberaabte Grunde, og idet den Omstændighed, at de omprocederede Genstande, efter hvad der er oplyst under en efter Dommens Afsigelse stedfundet Vidneførsel, maa antages at være Appellantindens Mands Ejendom, ikke kan medføre nogen Forandring i det antagne Resultat,

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellantinden, Gaardejerske Jensine Margrethe Sørensen, 10 Kroner.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Ved Skøde af 28 Maj 1918 overdrog Gaardejerske Jensine Margrethe Sørensen, født Nielsen, til D'Hrr. Fabrikant W. Johansen og Fabrikant A. Locht, begge af Herning i lige Sameje den hende som Særeje tilhørende Ejendom Trehøjegaard i Tømmerby, Sneum Sogn, Matr Nr 3 f m fl. Skødet indeholder bl a Bestemmelse om, at der med Ejendommen fulgte dennes Bygninger med mur- og nagelfaste

Tilføjeelse:

S. 306 tilføjes foran »Østre Landsrets Dom af 15 November 1919«: Dragsholm Birks ordinære Rets Dom af 25 April 1919: Indstævnte, Gaardejer N. Hansen Riisegaard af Loftholm, bør til Citanten, Mejerist H. Chr. Nielsen af Hørve, betale 3725 Kr 70 Øre med Renter 5 pCt aarlig fra den 9 April 1918, til Betaling sker.

Sagens Omkostninger ophæves.

Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Rettelse:

S. 317 L. 6 f. o. 1½ Td, læs ½ Td.

Færdig fra Trykkeriet den 5 Oktober 1921.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 19.

Mandag den 5 September.

Appertinentier, Ejendommens Besætning, bestaaende af 4 Heste, 16 Kreaturer, 1 Faar og 1 Lam, 2 Svin og Fjerkræ, Maskiner og Redskaber der bl. a. specificeredes som bestaaende af forskellige nærmere betegnede Maskiner, 3 stive Arbejdsvogne, 1 Arbejdsfjedervogn, 6 Arbejdsseler m v.

Samtidig med ovennævnte Skødes Udstedelse overdrog Fabrikkerne Johansen og Locht til Gaardejerske Jensine Margrethe Sørensen deres Ejendom »Kroggaarden« i Skarrild.

Forinden Adkomstdokumenternes Udfærdigelse havde Parterne paa et Hotel i Herning en Sammenkomst med Sagførerne Christiansen, Odense og Schmit, Herning, der hver skulde udfærdige sit Adkomst-dokument og efter at Parterne havde meddelt Sagførerne, hvorledes Handlerne var indgaaet, forlod Sagfører Schmit Hotellet og gik hjem paa sit Kontor hvor han udfærdigede Skødet paa Kroggaard, medens Sagfører Christiansen blev paa Hotellet hvor han affattede Skødet paa Trehøjegaard. Parterne mødtes derefter med Sagførerne samme Dag til aftalt Tid paa Hotellet og underskrev der Skøderne efter at disse var oplæst.

Saa vel ved Sagførernes første Møde med Parterne paa Hotellet som umiddelbart forinden Skødernes Underskrift blev det af Parterne eller disses Kommissionærer ved Handlerne omtalt, at Handlen om Trehøjegaard var indgaaet saaledes, at der ved Salget af denne medfulgte al Gaardens Besætning og Inventarium m. v. alene med Undtagelse af 1 Hest, 1 Ponnyvogn, 1 Bredsaamaskine og 1 Kultivator, som Sælgerinden forbeholdt sig Ret til at medtage af Gaardens Besætning m v.

Da Sælgerinden imidlertid medtog 1 Kalvekvie, 1 Arbejdsvogn, 1 Char-à-banc og 1 Seletøj har Citanterne, Fabrikkerne W. Johansen og Locht af Herning under denne Sag sagsøgt Indstævnte, Gaardejerske Jensine Margrethe Sørensen, Krog, til Betaling af Erstatning, for Kalvekvien 600 Kr, for Arbejdsvognen 300 Kr, for Char-à-banc'en 500 Kr og for Seletøjet 200 Kr, ialt 1600 Kr med Renter 5 pCt p. a. [fra] 20 August 1918 til Betaling sker og Sagens Omkostninger, hvorhos de har forbeholdt sig yderligere Krav mod Indstævnte.

Denne har i første Række gjort gældende, at Citanterne har faaet de Besætnings- og Inventariedele, der er specificerede i Skødet og at Skødet som indeholdende den endelige Berigtigelse af Handlen maa være fulgyldig Norm for, hvad der skulde medfølge i Overdragelsen til Citanterne.

Ved de af Arbejdsmand Valdemar Valsted af Rind Sogn, Handelsmand Knud Poul Jensen og Sagfører Schmit under Sagen afgivne Vidneforklaringer maa det imidlertid anses godtgjort, at Handlen om Trehøjegaard var indgaaet paa de af Citanterne omtalte Vilkaar, ligesom Vidnerne Handelsmand Knud Poul Jensen og Sagfører Schmit har forklaret, at der forinden Skødets Underskrift faldt en Forespørgsel, efter Vidnet Schmits Forklaring (at denne var) fremsat af Vidnet selv, om ogsaa alt var medtaget i den af Sagfører Christiansen i Skødet optagne Specifikation over de Effekter, som efter Handlen skulde medfølge i Salget, og at en af de Tilstedeværende uden Modsigelse gentog at Handlen jo var indgaaet saaledes, at kun 4 Ting maatte borttages, nemlig en Hest, en Ponnyvogn, en Bredsaamaskine og en Kultivator, efter hvilken Udtalelse Skødet paa Gaarden underskrevs.

Det er endvidere oplyst, at der den Dag Skøderne underskrevs hverken umiddelbart før Underskriften eller ved Parternes foregaaende Sammenkomst med Sagførerne blev henvist til nogen Inventarieliste, hvorimod det maa antages, at den i Sagen fremlagte Inventarieliste, i Henhold til hvilken Sagfører Christiansen i Skødet paa Trehøjegaard har specificeret den medfølgende Besætning og Inventarium m. v. har været overgivet Sagfører Christiansen forinden de Forhandlinger, der førtes i Sagfører Schmits Overværelse, fandt Sted.

Under Hensyn hertil maa Indstævnte anses for at have været uberettiget til at medtage Kalvekvien, Arbejdsvogn, Char-à-banc'en og Seletøjet og at være pligtig til at betale Citanterne Erstatning herfor.

Ifølge en af Indstævnte subsidiært nedlagt Paastand har disse Effekter højest haft en Værdi af 775 Kr, og da Retten efter det under Sagen Oplyste savner Grundlag til Bedømmelse af Effekternes Værdi vil disse i Overensstemmelse med Indstævntes subsidiære Paastand være at fastsætte til 775 Kr, som Indstævnte derfor vil være at tilpligte at betale Citanterne med Renter som paastaet fra 20 August 1918, medens Sagens Omkostninger efter Omstændighederne skønnes at burde ophæves.

Under Sagen ses ingen Stempelovertrædelse at have fundet Sted.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt af Herning Købstads og Hammerum Herreds Ret.

Til den i Dommen givne Fremstilling føjes, at da det ved Vidneforklaringerne maa anses for godtgjort, at det inden Skødernes Udstedelse var Aftale mellem Parterne, at saavel hele Besætningen som Avlsredskaber og Inventar med de fire særlig angivne Undtagelser

skulde medfølge i Købet af Trehøjegaard, og da det ligeledes maa anses for godtgjort, at Kontraappellanterne, Fabrikanterne W. Johansen og A. Loch, begge i Herning, ikke var bekendt med den ommeldte Inventarieliste og ejheller med, at Specifikationen i Skødet over Besætningen og Redskaberne m m var affattet i Henhold til denne, kan Kontraappellanterne, der ved den paagældende Lejlighed ikke kunde kontrollere Specifikationens Fuldstændighed, ikke anses for afskaaret fra efter Ejendommens Overtagelse at rejse Krav med Hensyn til de omprocederede Genstande, der ubestridt hørte til Ejendommen og ikke medfulgte denne ved Overtagelsen.

Med disse Bemærkninger samt iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde, vil denne være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Landsretten findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Stempelovertrædelse ses ikke at have fundet Sted.

Ved Højesterets Dom af samme Dato i Sag R Nr 282/1921 (**Rigsadvokaten mod Svend Otto Johannes Olsen**) blev Tiltalte i Medfør af Straffelovens § 241, 1ste Stk, anset efter dens § 238 som for 2den Gang begaaet Hæleri og under Hensyn til Lov af 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage.

R Nr 310/1921.

Rigsadvokaten

m o d

Linus Emil Richard Frederiksen Staugaard (Forsv.: Liebe),

der tiltales for Forbrydelse mod Sædeligheden.

Østre Landsrets Dom af 19 Juli 1921: Tiltalte Linus Emil Richard Frederiksen Staugaard bør straffes med Forbedringshusarbejde i 4 Aar og betale Sagens Omkostninger, derunder Salær til den for Landsretten beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Aage Smith, 60 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte, der gør gældende, at den ham idømte Straf er for streng, dels af det Offentlige til Skærpelse af Straffen.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Linus Emil Richard Frederiksen Staugaard til Højesteretssagfører Liebe 50 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under denne Sag er Linus Emil Richard Frederiksen Staugaard ved Anklageskrift af 28 Juni 1921 sat under Tiltale til Straf for at have bedrevet Utugt med et Pigebarn under 12 Aar og for at have forført et Pigebarn i en Alder af mellem 12 og 16 Aar ved i Tiden fra April—Juli 1918 flere Gange at have haft Samleje med Olga Theodora Marie Kirstine Hansen, født 23 Juli 1906, og ved i Sommeren 1917 at have forført Guldborg Agnete Lovise Hansen, født 5 April 1904, til Utugt, i begge Tilfælde i de to Pigebørns Hjem paa Nr. Broby Mark.

Tiltalte er født den 22 Maj 1897 og tidligere straffet: ved Odense Købstads Ekstrarets Dom af 19 Februar 1918 efter midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 4, jfr tildels § 46, med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, og ved denne Rets Dom af 29 Juni 1920 med simpelt Fængsel i 14 Dage efter Straffelovens § 284.

Ved Tiltaltes Tilstaaelse, der stemmer med det iøvrigt Oplyste, er det bevist, at han har gjort sig skyldig i de i Anklageskriftet nævnte Forhold, under de der anførte Omstændigheder.

Forsaavidt Tiltalte har forklaret, at han ikke vidste, hvor gamle Pigebørnene var, da han havde Samleje med dem, og ikke har gjort sig nogen Tanke herom, vil der efter det Oplyste, derunder navnlig at han, som i November 1918 blev gift med en ældre Søster til dem og fra Marts 1918 havde Ophold i deres Hjem, ikke kunne tages Hensyn hertil.

Som Følge af det Anførte vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens §§ 173 og 174 med en efter dens § 64 lempet Tillægsstraf efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 4 Aar.

R Nr 248/1921.

Rigsadvokaten

mod

Carl Adolph Bille (Forsv.: Henriques),

der tiltales for Overtrædelse af Lov Nr 598 af 31 Oktober 1919 § 9.

Københavns Byrets Dom af 22 September 1920: Tiltalte, Direktør Carl Adolph Bille, bør til Københavns Kommunes Kasse bøde 200 Kr og betale Sagens Omkostninger.

Østre Landsrets Dom af 10 December 1920: Byretsdommen bør ved Magt at stande, dog at Bøden bestemmes til 100 Kr. Det Of-fentlige bør betale Ankesagens Omkostninger. Den idømte Bøde at udredes inden 3 Dage efter Dommens Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er med Ju-stitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret af Tiltalte, der gør gældende, at der ikke foreligger nogen Overtrædelse af Lov Nr 598 af 31 Oktober 1919 § 9.

I Henhold til de i Dommen paaberaabte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Carl Adolph Bille til Højesteretssagfører Henriques 100 Kroner.

Byretsdommens Præmisser er saalydende:

Under denne Sag tiltales Direktør Carl Adolph Bille for Overtræ-delse af Lov om Fastsættelse af Husleje af 31 Oktober 1919 § 9 i An-ledning af, at Ejendomsaktieselskabet »Sønderport«, for hvilket Firma han er administrerende Direktør, og paa hvis Vegne har erklæret at bære Ansvar for det Passerede, den 13 April 1920 har modtaget 200 Kr i Dusør ved Indgaaelse af nyt Lejemaal om Lejligheden i Stuen til venstre i Selskabets Ejendom, Amager Boulevard Nr 131.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at den ovennævnte Lejlig-hed, bestaaende af Butik til Smør- og Margarineudsalg med Beboelse fra 15 Januar 1920 var lejet af Fru Thora Brammer for en aarlig Leje af 1500 Kr, at betale kvartalsvis forud pr 1 December, 1 Marts, 1 Juni og 1 September. Efter at Lejen pr 1 Marts 1920 var betalt, enedes Fru Brammer og Selskabet om, at Togfører S. C. Bryde, til hvem hun agtede at afhænde sin Forretning, straks kunde indtræde i Lejemaalet, og Forholdet ordnedes den 13 April 1920 paa Selskabets Kontor, hvor den fratrædende og den tiltrædende Lejer indfandt sig sammen, saa-ledes at Fru Brammer underskrev en Opsigelse af sit Lejemaal til April Flyttedag 1920 og Togfører Bryde en med Fru Brammers ligelydende Lejekontrakt for Tiden fra April Flyttedag 1920, hvorefter han altsaa skulde betale Lejen for Tiden fra dette Tidspunkt.

Fru Brammer fik imidlertid kun af Selskabet tilbagebetalt 175 Kr af de for Tiden efter 15 April 1920 forudbetalte 375 Kr, idet Selskabet af hende betingede sig et Vederlag, stort 200 Kr, for Ophævelsen af Lejemaalet. Hun, der med Togfører Bryde havde aftalt et Vederlag for Afstaaelsen af sin Forretning, stort 7250 Kr, hvoraf hun havde er-

holdt udbetalt 4000 Kr kontant, modtog da i Stedet for de ovenfor nævnte 200 Kr en Kvittering for »ophævet Lejemaal« 200 Kr.

Tiltalte har erkendt, at de oftnævnte 200 Kr ikke under nogen Form skulde tilbagebetales Fru Brammer, og at Selskabet ikke har haft nogen paaviselig tilsvarende positiv Udgift ved Antagelsen af den nye Lejer.

Idet Tiltalte uanset den anvendte Form efter alt Foreliggende ved Modtagelsen af de 200 Kr fra Fru Brammer skønnes at have overtraadt Lov om Fastsættelse af Husleje af 31 Oktober 1919 § 9, vil han være at anse efter nævnte Lovs § 10 med en Københavns Kommunes Kasse tilfaldende Bøde af 200 Kr og have at betale Sagens Omkostninger.

Landsrætsdommens Præmisser er saalydende:

Den af Københavns Byrets 2den Afdeling for Politisager den 22 September 1920 afsagte Dom er indanket her for Retten af Tiltalte, Direktør Carl Adolph Bille.

Idet bemærkes, at det af Tiltalte hos Fru Thora Brammer betingede og modtagne Beløb maa anses at indeholde en Tiltalte ydet Dusør for at indgaa Lejemaal med den af hende anviste Lejer, er Tiltalte rettelig anset efter Lov om Fastsættelse af Husleje af 31 Oktober 1919 § 10, jfr § 9, med en Københavns Kommunes Kasse tilfaldende Bøde, men findes denne efter Omstændighederne at burde bestemmes til 100 Kr. Den indankede Dom vil herefter med den anførte Ændring af Bødens Størrelse være at stadfæste.

Det Offentlige vil have at betale Ankesagens Omkostninger, hvorved bemærkes, at Tiltalte selv har sørget for sit Forsvar.

Torsdag den 6 September.

R Nr 64/1921. **De danske Statsbaner (Graae)**

mod

Grosserer **Guldager Petersen (Ingen)**,

betræffende Appellantens Krav paa Vogtleje.

Østre Landsrets Dom af 13 Januar 1921: Sagsøgte, Grosserer Guldager Petersen, bør for Tiltale af Sagsøgerne, De danske Statsbaner, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgerne til Sagsøgte med 100 Kr, der udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforhold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Efter de foreliggende, tildels efter Dommens Afsigelse tilvejebragte Oplysninger, og under særligt Hensyn til den Maade, hvorpaa Indstævnte forholdt sig under den den 8 Januar 1920 paakendte Sag, i hvilken lis var denuntieret for ham, findes det ikke at kunne antages, at Indstævnte har været bemyndiget af Oscar Nielsen til paa de under denne Sag omhandlede to Fragtbreve at anføre hans Navn som Afsender. Indstævnte, der ikke har fremsat nogen særlig Indsigelse mod Størrelsen af det paastævnte Beløb, vil derfor overensstemmende med Appellantens Paastand være at dømme til at betale Appellanten dette Beløb med Renter.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Indstævnte at burde betale Appellanten med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Grosserer Guldager Petersen, bør til Appellanten, De danske Statsbaner, betale 862 Kroner 74 Øre med Renter heraf 5 pCt aarligt fra den 5 Oktober 1920, til Betalingsker. Sagens Omkostninger for begge Retter betaler Indstævnte til Appellanten med 500 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 18 Marts 1919 afsendte Sagsøgte, Grosserer Guldager Petersen fra Vamdrup til Oscar Nielsen i Aarhus to Vognladninger Kaalrabi, idet Sagsøgte paa Fragtbrevene havde anført Oscar Nielsen som Afsender. Oscar Nielsen nægtede imidlertid at modtage de to Vognladninger, der derfor blev solgt af Sagsøgerne, De danske Statsbaner, og Beløbet anvendt til Dækning af Fragt m. m., hvorefter Statsbanerne søgte Oscar Nielsen til Betaling af resterende Vognleje: 862 Kr 74 Øre med Renter deraf m. m. Ved Aarhus Civilrets Dom af 8 Januar f. A. faldt Sagen ud til Oscar Niensens Ed, saaledes at denne, saafremt han med Ed bekræftede ikke selv at have underskrevet eller at have bemyndiget Nogen til paa hans Vegne at underskrive de vedkommende tvende Fragtbreve Nr 143 og 144 af 18 Marts 1919, vilde være at frifinde, men, hvis Eden ikke aflagdes, være at dømme efter Statsbanernes Paastand.

Oscar Nielsen aflagde derpaa Eden, hvorefter Sagsøgerne under denne Sag har paastaet Sagsøgte tilpligtet at betale de fornævnte 862 Kr 74 Øre med Renter deraf 5 pCt p. a. fra Stævningens Dato den 5 Oktober 1920.

Sagsøgte paastaar sig frifundet, idet han hævder, at han vel som ovenfor anført, har udfyldt Fragtbrevene med Oscar Nielsen som Afsender, men at dette er sket efter udtrykkelig Anmodning af Nielsen. — Sagsøgte henviser herved til, at Nielsen, med hvem han stod i Forretningsforbindelse, i al Almindelighed havde paalagt Sagsøgte at anføre ham — Nielsen — i Fragtbrevene som Afsender, naar han ikke selv sendte Sagsøgte Fragtbrevet, og at Nielsen specielt i nærværende Tilfælde telefonisk havde anmodet Sagsøgte om at anføre ham som Afsender.

Heroverfor har Oscar Nielsen som Vidne forklaret, at han kun i de Tilfælde, hvor Vognladningerne afsendtes til Trediemand, har bedt Sagsøgte om at anføre ham som Afsender, medens der i nærværende Tilfælde var Tale om to Vognladninger til hans egen Adresse, men at han paa den anden Side ikke har givet nogen Kontraordre om, at han ikke denne Gang vilde staa som Afsender.

Som Sagen herefter foreligger, maa det antages, at Sagsøgte med Føje er gaaet ud fra, at han af Oscar Nielsen har været bemyndiget til at anføre dennes Navn som Afsender af de omhandlede to Fragtbreve.

Herefter kan Statsbanerne ikke være berettigede til at holde sig til Sagsøgte angaaende Dækning for deres heromhandlede Tilgodehavende, hvorfor Sagsøgte vil være at frifinde.

Sagens Omkostninger vil Sagsøgerne have at betale Sagsøgte med 100 Kr.

Ved Højesterets Dom af s. D. i Sagen R Nr 281/1921 (**Rigsadvokaten mod Oscar Svendsen**) blev Tiltalte for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri efter Straffelovens § 232 anset med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

R Nr 301/1921.

Rigsadvokaten

mod

Anton Sørensen (Forsv.: Stein),

der tiltales for Forbrydelse mod Sædeligheden.

Østre Landsrets Dom af 14 Juli 1921: Tiltalte Anton Sørensen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder og betale Sagens Omkostninger, derunder Salær til den for Landsretten beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Kaae, 60 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paa-anket dels af Tiltalte, der gør gældende, at den ham idømte Straf er for streng, dels af det Offentlige til Skærpelse af Straffen. I Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Anton Sørensen til Højesteretssagfører Stein 60 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under denne ved Retten for Ringsted Købstad m. v. forberedte Sag er Tiltalte Anton Sørensen, der er født den 21 April 1871 og ikke fundet forhen straffet, ved Anklageskrift af 5 Juli 1921 sat under Tiltale til Straf:

I) efter Straffelovens §§ 161 og 174, jfr § 46, subsidiært § 185, for i Foraaret 1920, formentlig i Maj Maaned, i sit Hjem at have anmodet sin den 14 September 1904 i Ægteskab fødte Datter, Erna Petrea Kirstine, hvem han havde kaldt i Enrum med sig, om at tilstaa sig legemlig Omgang, der dog paa Grund af hendes Vægning ikke fandt Sted, og

II) Efter Straffelovens § 176, jfr §§ 161 og 174, for uterligt Forhold ved en Nat i afvigte Eftervinter, mulig nok i Februar Maaned 1921, da hans den 12 Maj 1906 i Ægteskab fødte Datter, Ellen Rigmor, delte Seng med ham i hans Hjem, i sanselig Stemning, men uden Hensigt til at have Omgængelse med hende, at have ført sin Haand op mellem hendes Ben og kildret hende i Skridtet, og først ophørte med denne Behandling af hende, da hun sagde, at hun vilde sige det til sin Moder.

Ved Tiltaltes Tilstaaelse, der stemmer med det iøvrigt Oplyste, er det bevist, at han har gjort sig skyldig i de i Anklageskriftet nævnte Forhold under de dér anførte nærmere Omstændigheder, dog at det ikke kan anses godtgjort, at det under I beskrevne Forhold er udvist af Tiltalte tidligere end i Oktober Maaned 1920.

Som Følge af det Anførte vil Tiltalte være at anse dels efter Straffelovens § 161, jfr § 46, dels efter dens § 176, jfr §§ 161 og 174, efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder.

Nr 38.   Direktør **A. Litland** (Ulf Hansen)
                                       m o d
                                       Tømrermester **Jørgen Hansen** (Ingen),

betræffende Indstævntes Krav paa Vederlag for Ekstraarbejder ved en Entreprise.

Københavns Amts nordre Birks Civilrets Dom af 26 Maj 1920: Kontracitanten, Direktør A. Litland, Gentofte, bør til Hovedcitanten, Tømrermester Jørgen Hansen, betale 5703 Kr 89 Øre med Renter 5 pCt p. a. fra den 12 Maj 1919, indtil Betaling sker. Iøvrigt bør Parterne for hinandens Tiltale saavel i Hoved- som i Kontrasagen fri at være. Begge Sagers Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Østre Landsrets Dom af 31 August 1920: Underrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Landsretten ophæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold for Landsretten.

Højesterets Dom

For Landsretten har Appellanten, Direktør Litland, frafaldet alle de af ham for Underretten fremsatte Paastande, som ikke blev taget til Følge ved Underrettens Dom, med Undtagelse af Paastanden om Erstatning for Vandskade og for »Istandsættelse af tidligere paatalte Mangler«. Han paastod derhos Underrettsdommen stadfæstet, forsaavidt der ved denne var tilkendt ham en Erstatning af 1500 Kroner for Forsinkelse ved Arbejdets Aflevering, medens Indstævnte, Tømrermester Hansen, kontraappellerede Underrettsdommen med Hensyn til dette Punkt.

Med disse Bemærkninger vil Landsretsdommen, da de foreliggende mangelfulde Oplysninger ikke kan danne Grundlag for en Forhøjelse af det Litland ved Dommen indrømmede Fradrag, være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Direktør A. Litland, 10 Kroner.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Under nærværende efter Hoved- og Kontrastævning behandlede Sag paastaar Hovedcitanten, Tømrermester Jørgen Hansen, Kontra-

citanten, Direktør A. Litland, dømt til at betale som Rest paa stipuleret Entreprisesum for Ombygning af Kontracitantens Villa, Alexandervej 8, Gentofte, Kr 6800 samt Vederlag for udførte Ekstraarbejder Kr 590,64 ialt Kr 7390,64 med Renter 5 pCt p. a. fra den Dag Regning tilstilledes Kontracitanten, nemlig den 15 December 1918, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger skadesløst.

Herimod gør Kontracitanten gældende, at ovennævnte Rest af Entreprisesummen o: Kr 6800 ifølge den under Sagen fremlagte Kontrakt af 15 Juli 1918 først forfalder en Maaned efter at Arbejdet er behørigt afleveret, og at Aflevering endnu ikke har fundet Sted, da Arbejdet ikke er fuldført, hvorfor han for saa vidt angaar dette Beløb paa-
staar Frifindelse for Tiden.

Med Hensyn til det for Ekstraarbejde forlangte Beløb gør Kontracitanten Paastand paa, at dette nedsættes til Kr 239,75, idet en Del af de paa den fremlagte Regning opførte Poster vedrører Arbejder, der er omfattede af Entreprisekontrakten, medens andre er for højt ansatte.

Yderligere har Kontracitanten under Kontrasagen rejst Krav, dels om Erstatning for Ikke-Udførelse af visse under Entreprisekontrakten hørende Arbejder, dels om Godtgørelse for Vandskade paa Møbler, der henstod i Villaen under Ombygningen og for Omkostninger ved Hotelophold nødvendiggjort ved Fugtighed i Villaen, ligeledes hidrørende fra Vandskade. Kontracitanten opgør sine Krav i de nævnte Henseender til et Beløb af Kr 7123,90. Endelig gør han Fordring paa Erstatning for Tab, han angiver at have lidt derved, at han som Følge af Ombygningsarbejdets Forsinkelse hindredes i at varetage sine Forretninger i Christiania, hvilket Tab han anslaaer til 20—30 000 Kr.

Under Kontrasagen paa-
staar han sig dog kun tilkendt saa stor en Del af sit formentlige Tilgodehavende, som udkræves til Dækning af det Beløb, han maatte blive befundet at være Hovedcitanten skyldig, medens han forbeholder sig under et senere Søgemaal at indtale Resten af sit Krav.

Subsidiært paa-
staar Kontracitanten, at der gives ham et af Retten fastsat Afslag i Entreprisesummen, hvorhos han gør Fordring paa Godtgørelse af baade Hoved- og Kontrasagens Omkostninger.

For saa vidt angaar det Anbringende, paa hvilket Kontracitanten støtter sin principale Paastand om Frifindelse for Tiden, at Aflevering ikke skulde have fundet Sted, kan dets Rigtighed ikke anerkendes, idet det ved den af den tilsynsførende Arkitekt Janssons under Vidneafhøringen den 12 Februar d. A. bekræftede Erklæring af 15 September 1919, maa anses tilstrækkelig godtgjort, at Aflevering har fundet Sted den 14 November 1918.

De bestridte Poster i Hovedcitantens Regning over Ekstraarbejder stiller sig som følger:

- 1) Leveret og opstillet et Køkkenbord med Underskab og Hylder Kr 48.
Kontracitanten vil herfor kun betale 30 Kr, men i Mangel af Bevis, for at Fordringen er overdreven, vil den være at tage til Følge.
- 2) Leveret og indsat Kælderarm med Rammer og Glas.... Kr 23,50
Heraf vil Kontracitanten kun erkende at skyldte Halvdelen, idet Re-

sten skal gaa ind under Entreprisen, og da dette er tiltraadt af den tilsynsførende Arkitekt, vil denne Post være at nedsætte med 11 Kr 75 Øre.

3) 27½ Alen Forskalling i Kælder ..... Kr 30,00

Kontracitanten anerkender ikke denne Post, idet den opvejes ved, at Forskalling i Havestuen, som paahvilede Hovedcitanten ikke er udført, og da dette er tiltraadt af Arkitekten, vil denne Post være at slette.

4) Paasat Jærnstænger med Beslag for Køkkenvinduet... Kr 18,00

5) Opstillet et stort Skab med Dør og Hylder i Kælderen.. » 118,00

De to sidstnævnte Poster maa i Mangel af Bevis for, at de er over-drevne, anerkendes.

6) Forandret en Kvist til en dobbelt Dør til Altanen..... Kr 75,00

7) Tillæg af Brædder til Lukning af en Kvist ..... » 4,00

Da disse Poster af Arkitekten maa anses godkendt som Ekstraarbejder, vil de være at tillægge Hovedcitanten.

8) Arbejdsløn for forskelligt Arbejde for Kontracitanten.... Kr 176,75

Af den fremlagte Erklæring fra vedkommende Tømmersvend med ligeledes fremlagte Ugessedler fremgaar ikke, at mere end 3 Timer + 15 Timer + 46½ Timer falder paa Ekstraarbejderne, hvorfor kun den herfor skyldige Arbejdsløn $64\frac{1}{2} \times \text{Kr } 1,50 = \text{Kr } 96,75$ kan tilkendes Hovedcitanten, hvorved fremkommer en Difference af 80 Kr i Kontracitantens Favør.

Hovedcitantens Krav beløber sig herefter til:

Rest af Entreprisesummen ..... Kr 6800,00

Tilgodehavende paa Ekstraarbejder ..... » 468,89

---

ialt.... Kr 7268,89

Med Hensyn til Kontracitantens forskellige Krav stiller Forholdet sig som følger:

1) Rengøring af Vinduer ..... Kr 25,00

2) Tømning af Retirader ..... » 20,00

3) Fjernelse af en Dynge Skarn ..... » 20,00

De under disse Poster faldende Arbejder, der omfattes af Entreprisekontrakten var ifølge det af den tilsynsførende Arkitekt Oplyste ikke udført forinden Afleveringen, hvorfor Kontracitanten er berettiget til at kræve de nævnte Beløb, mod hvilke der ikke er gjort særlige Indsigelser, godtgjort med ialt 65 Kr.

4) En Indgangsdør ..... Kr 220,00

Dette Krav har Kontracitanten ikke dokumenteret.

5) Udført et Værelse mindre paa 1ste Sal..... » 200,00

Ifølge den tilsynsførende Arkitekts Forklaring er der ydet Erstatning herfor ved andet udenfor Entreprisen udført Arbejde, hvorfor Kontracitanten intet kan kræve paa denne Konto.

6) Fjernet diverse nedtagne Materialer..... Værdi Kr 200,00

7) » en stor ny Piasavakost ..... » 10,00

8) Besørget rengjort Tagrende, Afløbsrende etc. .... » 25,00

Kravene under Posterne 6—8 kan som ubeviste ikke tages til Følge.

Som Følge af den af Kontracitanten paastaaede Vandskade gør han Krav paa

- 9) Erstatning for Brændselsomkostninger ved Tørring
af Villaen . . . . . Kr 500,00
10) Reparation af Trappehus med Fliser . . . . . » 550,00
11) Erstatning for Beskadigelse af Møbler etc. . . . . » 3183,90
12) Omkostninger ved Hotelophold i København i 45
Dage à Kr 26,00 . . . . . » 1170,00

Ihvorvel Hovedcitanten ifølge Entreprisekontrakten var ansvarlig for Vandskade og det maa anses godtgjort ved Arkitektens og to andre Vidners Udsagn, at Skade er sket herved, kan Kontracitantens Krav under Posterne 9—12 dog ikke anerkendes, idet der hverken ved Syn og Skøn eller paa anden Maade er ført fyldestgørende Bevis for Vandskadens Omfang og Følger.

- 13) Istandsættelse af tidligere paatalte Mangler. . . . . Kr 1000,00

Af den ovenomtalte af Arkitekten afgivne Erklæring af 19 September*) f. A. fremgaar, at de Mangler, der fandtes ved Afleveringen, berigtigedes nogle Dage efter, hvorfor der ikke under denne Post tilkommer Kontracitanten noget Krav.

14) Kontracitantens Paastand om Erstatning i Anledning af, at Arbejdets Forsinkelse hindrede ham i at besøge sine Forretninger i Christiania, maa som ikke nærmere dokumenteret lades ude af Betragtning.

Da det imidlertid er in confesso, at Ombygningen er fuldendt ca 10 Uger senere end i Entreprisekontrakten forudsat, og da det ikke mod Kontracitantens af Vidnet Janssons Udsagn støttede Benægtelse kan anses godtgjort, at de af Kontracitanten ønskede Ekstraarbejder tilnærmelsesvis har medført en saa væsentlig Forsinkelse, som den stedfundne, samt da det efter Sagens Oplysninger maa antages, at der herved er tilføjet Kontracitanten et betydeligt Tab, findes Kontracitantens subsidiære Paastand om et Afslag i Entreprisesummen at maatte tages til Følge, saaledes at Afslaget ansættes til Kr 1500.

Af det Beløb, der ifølge ovenstaaende tilkommer Hovedcitanten
7268 Kr 89 Øre
med Fradrag af Afslag i Entreprisesummen.. Kr 1500
og de ovenfor omtalte anerkendte Kontrakrav » 65

————— 1565 » 00 »

nemlig. . . . 5703 Kr 89 Øre,

vil Kontracitanten have at svare Renter 5 pCt p. a. fra Forligsklagens Dato den 12 Maj 1919, indtil Betaling sker, idet der ingen Hjemmel haves til, som af Hovedcitanten paastaaet, at tillægge ham Renter fra Datoen for Regningens Tilsendelse.

Saa vel Hovedsagens som Kontrasagens Omkostninger vil være at hæve.

---

*) Skal være 15 September.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Efter det Foreliggende findes der vel at tilkomme Direktør Litland nogen Godtgørelse for Vandskader fra Taget og for »tidligere paatalte Mangler« (Forskaling af Rygning og Valme), medens paa den anden Side den ham for Arbejdets Forsinkelse tilkendte Erstatning findes for høj. I det Erstatningen for disse tre Forhold i Mangel af nærmere Oplysninger ikke findes at kunne sættes til mere end ialt 1500 Kr, vil den indankede af Københavns Amts nordre Birks Ret den 26 Maj 1920 afsagte Dom, hvis endelige Resultat stemmer hermed kunne stadfæstes.

Sagens Omkostninger her for Retten findes at kunne hæves.

Ved Højesterets Dom af s. D. i Sag R Nr 241/1921 (**Rigsadvokaten mod Albert Viktor Nielsen**) blev Tiltalte for 3die Gang begaaet Hæleri efter Straffelovens § 238, jfr § 64, anset med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Onsdag den 7 September.

R Nr 107/1921. Kommanditselskabet **W. Buchtrups Eftfl., Morsbøl og Pedersen**, i Likvidation og Kommanditist i nævnte Selskab, Gaardejer **J. P. Pedersen** (Bruun)

mod

Gaardejer **Jørgen Buhrkal** (Ingen),

betræffende Ophævelse af en Udlægsforretning.

Ved Københavns Byrets Fogedrets Udlægsforretning af 26 Oktober 1920 blev efter Indstævntes Begæring hos Grosserer Christian Morsbøl foretaget Udlæg for et Beløb af 1186 Kr 42 Øre i Morsbøls Krav ifølge en af Appellanten til Sikkerhed for en Arrestforretning deponeret Kontrabog Nr 10 205 med Privatbankens Vestre Afdeling af Paalydende 3000 Kr.

Ved samme Fogedrets Forretning af 30 s. M. blev paa Rekviniti Begæring med Rekvirentens Samtykke i Stedet for i nævnte Krav dekretet Udlæg i Kravet efter Kontrabog Nr 11 143 med samme Bankafdeling.

Østre Landsrets Dom af 27 Januar 1921: Den indankede Udlægsforretning bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Landsretten betaler Grosserer Chr. Morsbøl til Gaardejer Jørgen Buhr-

kal, Højlundsgaard, med 150 Kr, der udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold for Landsretten.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Efter Sagens Oplysninger maa der gaas ud fra, at det Beløb, som den 10 Oktober 1919 indestod paa den i Dommen omtalte Kontrabog Nr 10 205, der da blev deponeret som Sikkerhed hos Fogden, var tilvejebragt af og tilhørte det appellerende Kommanditselskab. At dette Ejendomsforhold ikke fremdeles har været bestaaende den 26 Oktober 1920, da Indstævnte lod foretage Udlæg i Kontrabogen, er der derhos efter det Foreliggende ikke Føje til at antage; thi vel maa Selskabet antages forinden at være traadt i Likvidation, ligesom Morsbøl som den personlig ansvarlige Deltager i Selskabet ses under 27 Januar 1920 at have gjort Anmeldelse til Handelsregistret om, at Firmaet var hævet, men heraf følger ikke, lige saa lidt som det paa anden Maade er godtgjort, at en endelig Afvikling af Retsforholdet mellem Morsbøl og Kommanditisten, Appellanten Pedersen, med Hensyn til Selskabets Aktiver, særligt den nævnte Kontrabog, alt havde fundet Sted, saaledes at Selskabet som saadant ikke længere var at anse som Ejer af denne. Ligesom Indstævnte herefter har været uberettiget til den 26 Oktober 1920 for den i Dommen omtalte, Selskabet uvedkommende Fordring at lade gøre Udlæg i Kontrabog Nr 10 205, saaledes maa det samme statuere, forsaavidt angaar det den 30 s. M. i Kontrabogen Nr 11 143 gjorte Udlæg, der ifølge det under Forretningen Passerede skulde i enhver Henseende træde i Stedet for Udlæget af 26 Oktober. Som Følge heraf vil Udlægsforretningen overensstemmende med Appellantens Paastand være at ophæve.

Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret vil Indstævnte have at betale til Appellanten med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Den paaankede Udlægsforretning bør være ophævet. Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret betaler Indstævnte, Gaardejer Jørgen Buhrkal, til Appellanterne, Kommanditselskabet W. Buchtrups Eftfl., Morsbøl og Pedersen, i Likvidation og Kommanditist i nævnte Selskab, Gaardejer J. P. Pedersen, med 500 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under 5 December 1918 blev der mellem daværende Fouragehandler Christian Morsbøl af Hammerum og Gaardejer Jens Peder Pedersen, Elmegaard, indgaaet en Kommanditistkontrakt, der under 4 Oktober 1919 blev forsynet med kongelig Konfirmation bl. a. forsaavidt angaar Bestemmelsen i Kontraktens § 13 om, at den Andel enhver af Interessenterne har i Interessentskabet, ikke skal kunne belægges med Arrest, Beslag eller deri gøres Eksekution for nogen af ham kontraheret, Fællesskabet uvedkommende Gæld. Under 10 Oktober 1919 blev der paa Begæring af nævnte Firma W. Buchtrups Eff. for en Firmaet tilkommende Fordring hos en Trediemand foretaget Arrest, mod at Rekvirenten som Sikkerhed deponerede Kontrabog Nr 10 205 med Privatbankens Vestre Afdeling af Paalydende 3000 Kr.

Fornævnte Christian Morsbøl blev ved Sø- og Handelsrettens Dom af 6 Maj 1920 tilpligtet i Henhold til en i Vinteren 1920 stiftet Forpligtelse at betale Gaardejer Jørgen Buhrkal, Højlundsgaard, et Beløb af 1008 Kr m. m. Paa Begæring af Buhrkal blev der derpaa af Københavns Byrets Fogedret under 26 Oktober 1920 for den til 1186 Kr 42 Øre opgjorte Fordring gjort Eksekution i Morsbøls Krav ifølge den fornævnte deponerede Kontrabog.

Endelig blev der under 30 s. M. af samme Fogedret paa Rekviriti Begæring med Rekvirentens Samtykke i Stedet for i nysnævnte Krav dekretet Udlæg i Kravet efter Kontrabog Nr 11 143 med samme Bankafdeling, stor 1900 Kr, lydende paa Overretssagfører R. Sands Navn, saaledes at dette sidste Udlæg i enhver Henseende skulde træde i Stedet for Udlæget af 26 s. M.

Bemeldte den 26 og 30 Oktober 1920 gjorde Udlæg har Kommanditselskabet W. Buchtrups Eff., Morsbøl og Pedersen, i Likvidation og Kommanditist i dette Firma, Gaardejer J. P. Pedersen, Elmegaard, paa-staaet kendt ugyldigt, medens Gaardejer Jørgen Buhrkal, Højlundsgaard, paa-staar Udlægsforretningen stadfæstet.

Appellanterne gør gældende, at da den Gæld, hvorfor der paa Indstævntes Begæring er gjort Eksekution i den deponerede Kontrabog, er en Morsbøl personlig, ikke Kommanditselskabet paahvilende Gæld, har der i Medfør af den ovennævnte, konfirmerede Bestemmelse i Interessentskabskontrakten ikke retsgyldigt kunnet foretages Udlæg i den af Kommanditselskabet deponerede, samme tilhørende Kontrabog.

Heroverfor anfører Indstævnte, at den paagældende Bankbog tilhørte Morsbøl personlig, allerede da Bogen den 10 Oktober 1919 stilledes Fogden som Sikkerhed, idet Morsbøl da var Eneindehaver af Firmaet W. Buchtrups Eff., Morsbøl og Pedersen, samt at bemeldte Firma

---

Færdig fra Trykkeriet den 12 Oktober 1921.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 20.

Onsdag den 7 September.

var hævet i Begyndelsen af 1920, hvorfor den konfirmerede Bestemmelse formentlig ikke har kunnet danne nogen Hindring for Foretagelsen af Eksekution i Kontrabogen for Indstævntes heromhandlede Krav.

Af en fremlagt Udskrift af den ved Handelsministeriets Foranstaltning udgivne Samling af Anmeldelser til Handelsregistre fremgaar det, at det oftnævnte Firma W. Buchtrups Eftf., Morsbøl og Pedersen, blev hævet i Januar 1920.

Da der herefter maa gives Indstævnte Medhold i, at der for den heromhandlede Fordring retsgyldigt er foretaget Eksekution i Kontrabogen Nr 10 205 — senere erstattet med Udlæg i Kontrabogen Nr 11 143 — vil den indankede Udlægsforretning være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Landsretten vil Grosserer Chr. Morsbøl have at betale Indstævnte med 150 Kr. — — —

R Nr 249/1921.

Rigsadvokaten
m o d

Henry Harald Anders Kristiansen (Forsv.: David),

der tiltales for Tyveri eller for Overtrædelse af Straffelovens § 248.

Østre Landsrets Dom af 25 Maj 1921: Tiltalte Henry Harald Anders Kristiansen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fængkost i 40 Dage og betale Sagens Omkostninger, derunder 50 Kr i Salær til Overretssagfører J. Kalko. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte, der gør gældende, at den ham idømte Straf er for streng, dels af det Offentlige til Skærpelse af Straffen.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffens Fuldbyrkelse vil være at udsætte

under de i Lov Nr 63 af 1 April 1911 foreskrevne Betingelser. Salæret til den for Tiltalte for Højesteret beskikkede Sagfører vil være at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Fuldbyrnelsen af Straffen udsættes, og at Straffen bortfalder efter 5 Aars Forløb fra denne Højesteretsdoms Afsigelse, saafremt de i midlertidig Straffelov af 1 April 1911 fastsatte Betingelser overholdes. I Salær for Højesterettillægges der Højesteretssagfører David 50 Kroner, som udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under denne ved Retten for Roskilde Købstad med Ramsø-Tune Herreder samt Lejre Herred forberedte Sag tiltales ifølge Anklageskrift af 26 f. M. Henry Harald Anders Kristiansen, der er født 22 August 1900 og ikke fundet forhen straffet, til Straf for Tyveri ved den 4 April 1920 fra en Knagerække i Kælderstuen til Boserup Pavillon, Roskilde, at have stjaalet en Restauratør Cornelius Poulsen tilhørende Kørekappe af Værdi 150 Kr, subsidiært for Overtrædelse af Straffelovens § 248 ved efter i beruset Tilstand den angivne Dag at have købt den ommeldte som anført beroende Kørekappe af en ham ubekendt beruset Person for en uforholdsmæssig ringe Betaling at have beholdt den og senere forsøgt at pantsætte den.

Tiltalte har nægtet sig skyldig i Tyveri af Kørekappen, men erkendt, at han den nævnte Dag under sit Ophold i den omtalte Kælderstue har sat sig i Besiddelse af den og bragt den til sit Hjem i Roskilde, hvor han, bortset fra en kortere Tid, i hvilken den var udlaant til en Slægtning, har haft den beroende, indtil han den 9 Februar d. A. forsøgte at pantsætte den paa et Laanekontor i København, hvad der imidlertid førte til hans Anholdelse.

Tiltaltes nærmere Forklaring gaar ud paa, at han den 4 April f. A. i den omtalte Kælderstue kom i Samtale med to ham ubekendte Personer. I Samtalens Løb udtalte Tiltalte, at han savnede en Frakke og gerne vilde købe en saadan, hvortil en af de ubekendte sagde, at den Frakke (s: den heromhandlede Kørekappe), som hang bag Døren til Kælderstuen, var hans, og at Tiltalte kunde faa den, naar han vilde give 3 Omgange Øl, altsaa 9 Bajere ialt. Da dette Øl var drukket, sagde Mandspersonen, at Tiltalte selv kunde tage Frakken, hvorefter Tiltalte tog Kørekappen og gik med den til sit Hjem. Tiltalte har forklaret, at saavel han som de to Mandspersoner var berusede; han har erkendt, at han efter at have købt Kørekappen kom i Tanker om, at den muligvis kunde være stjaalet, og han vil have set efter i Socialdemokraten, om der skulde være indrykket en Notits om Tyveri af Kappen.

Selv om der nu iøvrigt ikke findes aldeles tilstrækkelig Grund til at forkaste Tiltaltes Forklaring om, at en ham ubekendt Trediemand- under de af Tiltalte omfklarede Omstændigheder har givet Anvisning paa at tage Kørekappen, findes det dog uden Betænkelighed at statuere, at Tiltalte har haft Forstaaelsen af, at Kappen ikke tilhørte den Paa- gældende eller var i dennes Besiddelse, hvorved bemærkes, at der den paagældende Dag (1ste Paaskedag) var stærkt Besøg af Fremmede i Kælderstuen. I det der derhos — bl. a. under Hensyn til, at Tiltalte straks efter at have sat sig i Besiddelse af Kappen gik med den til sit Hjem i Roskilde — ikke findes Føje til at antage, at Tiltalte har været saa beruset, at det kan have haft Indflydelse paa hans Tilregnelighed, vil han være at anse efter Straffelovens § 228, jfr midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 13, efter Omstændighederne med Fængsel paa sæd- vanlig Fangekost i 40 Dage.

Ved Højesterets Dom af s. D. i Sag R Nr 218/1921 (**Rigsadvokaten mod Alexander Nicolaus Einar Johansen**) blev Tiltalte for 3die Gang begaaet simpelt Tyveri efter Straffelovens § 231, 1 Stk, jfr § 54, anset med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

R Nr 235/1921.

Rigsadvokaten

mod

Margrethe Andersen, Arbejdsmand Jens Thomsens Hustru
(Forsv.: Møldrup),

der tiltales for Tyveri, subsidiært for Hæleri.

Vestre Landsrets Dom af 31 Maj 1921: Tiltalte Margrethe Thomsen, født Andersen, bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fange- kost i 30 Dage. Saa udreder Tiltalte og Sagens Omkostninger og der- under i Salær til den for hende beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overrettsagfører Sørensen, 60 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paa- anket dels af Tiltalte, der gør gældende, at hun er uskyldig i det Forhold, for hvilket hun er dømt, dels af det Offentlige til Skærpelse af Straffen.

Overfor Tiltaltes Benægtelse kan det ikke anses bevist, at hun har stjaalet de i Dommen nævnte Genstande. Derimod maa det anses for godtgjort, at hun, der har været i Besiddelse af samtlige disse Ting og har benyttet dem, har været paa det Rene med, at de var stjaalet. Hun vil herefter være at anse efter Straffelovens § 238, og da Straffen under Hensyn til Lov Nr 63 af 1 April 1911 § 13 findes at burde bestemmes som ved Dommen sket, vil denne kunne stadfæstes. Salæret til den for Tiltalte for Højesteret beskikkede Sagfører vil dog være at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Møldrup 80 Kroner, som udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under nærværende Sag er Margrethe Thomsen, født Andersen, der er født den 27 Marts 1887, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, ifølge Anklageskrift af 18 Maj d. A. sat under Tiltale til at lide Straf principalt efter Straffelovens § 228 for simpelt Tyveri ved i 1919 eller 1920 paa Hotel »Hejmdal«, Horsens, at have tilegnet sig følgende, Hotelforpagter Jens Peter Rasmussen tilhørende Genstande:

1) 1 Proptrækker, vurderet til	0,50 Kr
2) 7 Bordknive, do. do.	10,00 —
3) 2 Spiseskeer (Plet), do. do.	2,00 —
4) 6 Teskeer (Plet), do. do.	2,00 —
5) 6 Par Kopper, 1 Flødekande og 1 Sukkerskaal....	10,00 —
6) 2 Servietter, vurderet til	1,00 —

hvilke Genstande beroede frit fremme i Lokalteter, hvortil Adgangen var uhindret,

subsidiært efter Straffelovens § 238 for Hæleri ved i ovennævnte Tidsrum at have tilforhandlet sig eller paa anden Maade modtaget nævnte Effekter vidende om, at de var stjaalet.

Ved Sagens Oplysninger, derunder de af Tjenestepige Karla Marie Hansen og Hotelforpagter Jens Peter Rasmussen afgivne Forklaringer i Forbindelse med den Omstændighed, at Tiltaltes Fremstilling har været vaklende og tilbageholdende, maa det uanset hendes Benægtelse anses efter Omstændighederne tilstrækkelig godtgjort, at hun ved Tyveri har tilegnet sig de i Anklageskriftet nævnte Effekter under de sammesteds nærmere anførte Omstændigheder.

Hun vil herefter være at anse efter Straffelovens § 228 med en

Straf, der efter Sagens Omstændigheder og under Hensyn til midlertidig Lov af 1 April 1911 § 13 findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage.

Fredag den 9 September.

Ved Højesterets Dom i Sag R Nr 307/1921 (**Rigsadvokaten mod Aage Peter Einar Mathiesen**) blev Tiltalte for Bedrageri efter Straffelovens § 253 anset med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

R Nr 6/1921.

Rigsadvokaten

m o d

Laurits Søren Larsen (Forsv.: Graae),

der tiltales for Forbrydelse mod Sædeligheden.

Vestre Landsrets Dom af 9 December 1920: Tiltalte Laurits Søren Larsen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 6 Maaneder samt udrede Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører Jørgensen, 300 Kr og i Godtgørelse for Udlæg 75 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret under Medvirkning af Nævninger afsagte Dom er paaanket af Tiltalte, dels fordi Landsretten har nægtet at efterkomme en af hans beskikkede Forsvarer under Forberedelsen af Domsforhandlingen fremsat Børgering om Indhentelse af yderligere lægekyndige Udtalelser om Tiltaltes mentale Tilstand, dels fordi Landsretten ved Kendelse har nægtet at forelægge Nævningerne to af hans Forsvarer stillede Tillægsspørgsmaal om, hvorvidt Straf var udelukket efter Straffelovens § 38, og om, hvorvidt i alt Fald Strafnedsættelse efter Straffelovens § 39 burde finde Sted, dels endelig fordi Nævningernes Erklæring, hvorpaa Dommen er grundet, er blevet fejlagtig som Følge af, at Rettens Formand i sit Foredrag for Nævningerne urigtig gik ud fra, at Spørgsmaalet, om Tiltalte var straffri efter Straffelovens § 38 paa Grund af Utilregnelighed, var unddraget Nævningernes Afgørelse. Dommen er derhos paaanket af det Offentlige til Skærpelse af Straffen.

Efter Alt, hvad der forelaa oplyst for Landsretten om Tiltaltes mentale Tilstand, og under særligt Hensyn til Tiltaltes Alder og Beskaffenheden af de Forbrydelser, for hvilke han var

sigtet, burde Landsretten ikke have nægtet at efterkomme den af Tiltaltes Forsvarer fremsatte Begæring om Indhentelse af en Erklæring fra Retslægeraadet, og da det efter hvad der nu ved Erklæringer, afgivne af Overlægen for Sindssygehospitalet ved Aarhus og af Retslægeraadet, er oplyst om Tiltaltes mentale Tilstand, ikke kan anses for udelukket, at Sagen, om Landsretten havde efterkommet den nævnte Begæring, vilde have faaet et andet Udfald end det, den nu har faaet for Landsretten, vil Landsretsdommen være at ophæve, og Sagen være at hjemvise til fornyet Foretagelse. Iøvrigt giver Anken Anledning til særlig at bemærke, at det ikke kan anses for rigtigt, naar Landsrettens Formand i sin Vejledning til Nævningerne har udtalt, at han ansaa det for at være en Følge af den afsagte Kendelse om Fremsættelsen af de to Tillægsspørgsmaal, at Spørgsmaalet om, hvorvidt Tiltalte havde handlet under Indflydelse af Sindssygdøm, maatte holdes udenfor Nævningernes Overvejelser ved Afgørelsen af, om der forelaa Forsæt.

Salæret for den for Tiltalte for Højesteret beskikkede Forsvarer vil være at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom ophæves og Sagen hjemvises til fornyet Foretagelse ved nævnte Ret. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Graae 150 Kroner, der udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under nærværende med Medvirkning af Nævninger behandlede Sag er Laurits Søren Larsen sat under Tiltale for Forbrydelse mod Sædeligheden.

Tiltalte er født den 25 August 1851 og har tidligere ved Lysgaard m. fl. Herreders Ekstraretsdom af 18 Maj 1877 været anset efter Straffelovens § 281 med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

Ved Nævningernes Kendelse, der bliver at lægge til Grund ved Paadømmelsen, er Tiltalte fundet skyldig i følgende Forhold:

I. I den i Straffelovens § 176, sammenholdt med dens § 173, omhandlede Forbrydelse ved i Tiden fra lidt før Jul 1919 til Begyndelsen af August Maaned 1920 i Ejendommen Kattesund Nr 23 i Horsens adskillige Gange at have behandlet Irma Louise Gerdts, der er født 30 September 1908, uterligt ved at føre sin Haand indenfor hendes Benklæder og beføle hendes Kønsele og nogle Gange at lade hende beføle sit Lem.

II. I Forsøg paa at bedrive Utugt med ovennævnte Irma Louise Gerdts, jfr Straffelovens § 173, sammenholdt med dens § 46, ved nogle

Gange i Tiden fra lidt før Jul 1919 til Begyndelsen af August Maaned 1920 i sin Lejlighed i Ejendommen Kattesund Nr 23 i Horsens at have blottet Barnets Underliv og forsøgt at indføre sit Lem i hendes Kønsele.

III. I den i Straffelovens § 185 omhandlede Forbrydelse ved en Dag kort før Jul 1919 i sin Lejlighed i Ejendommen Kattesund Nr 23 i Horsens at have krænket den den 26 Januar 1906 fødte Inger Vibekke Schneiders Blufærdighed ved uden hendes Villie at have kysset hende paa Munden og med sin Haand grebet fat i hende ved Kønsele, men udenpaa Klæderne.

IV. I den i Straffelovens § 176, sammenholdt med dens § 174, omhandlede Forbrydelse ved en Dag i Foraaret 1920 i Vaskehuset ved den af Tiltalte beboede Lejlighed i Ejendommen Kattesund Nr 23 i Horsens at have forført Gerda Laurine Pedersen Tannebæk, der er født 24 Marts 1908, til uterligt Forhold, idet Tiltalte førte sin Haand indenfor hendes Benklæder og befølte hendes Kønsele samt førte hendes Haand hen til sit blottede Lem.

V. I den i Straffelovens § 176, sammenholdt med dens § 174, omhandlede Forbrydelse ved ved to forskellige Lejligheder i Foraaret eller Sommeren 1920 i sin Lejlighed i Ejendommen Kattesund Nr 23 i Horsens at have forført ovennævnte Gerda Laurine Pedersen Tannebæk til uterligt Forhold, idet Tiltalte førte sin Haand indenfor hendes Benklæder og befølte hendes Kønsele.

VI. I den i Straffelovens § 185 omhandlede Forbrydelse ved en Dag i Sommeren 1920 i sin Lejlighed i Ejendommen Kattesund Nr 23 i Horsens at have krænket den den 6 Oktober 1907 fødte Johanne Jensens Blufærdighed ved uden hendes Villie at have forsøgt at føre sin Haand indenfor hendes Klæder for at beføle hendes Kønsele, og da dette ikke lykkedes, at have befølt hende ved Kønsele udenpaa Klæderne og søgt at kysse hende.

VII. I den i Straffelovens § 185 omhandlede Forbrydelse ved en Dag noget efter, at det under Punkt VI ommeldte var passeret, at have krænket ovennævnte Johanne Jensens Blufærdighed, idet Tiltalte, der stod i Døren til sin Lejlighed i Ejendommen Kattesund Nr 23 i Horsens, udviste uterligt Forhold i Ord og Gebærder overfor hende, da hun gik forbi.

For sit i forommeldte Henseender udviste Forhold vil Tiltalte heretter være at anse efter ovennævnte Lovbestemmelse med en Straf, der efter Omstændighederne findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 6 Maaneder.

Ved Højesterets Dom af s. D. i Sag R Nr 322/1921 (**Rigsadvokaten mod Karl Oskar Agtur Josefsson**) blev Tiltalte for Forbrydelse mod Sædeligheden efter Straffelovens § 176, jfr § 173, sammenholdt med § 37, jfr midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 15, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage.

Ved Højesterets Dom af s. D. i Sag R Nr 225/1921 (**Rigsadvokaten** mod **Hans Peter Marius Larsen**) blev Tiltalte for 2den Gang begaaet groft Tyveri samt for ulovlig Omgang med Hittegods anset efter Straffelovens § 230, 2 Stk, og § 247 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Hermed endte anden Ekstrasession.

Anden ordinære Session.

Tirsdag den 4 Oktober.

R Nr 295/1921.

Rigsadvokaten

mod

Jens Ulrik Vogelius Sørensen (Forsv.: Møldrup),

der tiltales for Tyveri.

Vestre Landsrets Dom af 13 Juli 1921: Fængslede Jens Ulrik Vogelius Sørensen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 3 Aar. Saa udreder Fængslede og Sagens Omkostninger og derunder i Vederlag til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører Sørensen, 75 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paa-ankeet dels af Tiltalte, der gør gældende, at han er uskyldig i de Forhold for hvilke han er dømt, dels af det Offentlige til Skærpelse af Straffen.

Efter det Foreliggende kan det ikke anses bevist, at Tiltalte har gjort sig skyldig i det i Dommen under D nævnte Tyveri. Derimod maa det i Henhold til de i Dommen forsaavidt anførte Grunde billiges, at Tiltalte for de øvrige ham paasigtede Forhold er anset efter de i Dommen nævnte Straffebestemmelser, og da det maa have sit Forblivende ved Straffen, vil Dommen kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Jens Ul-

rik Vogelius Sørensen til Højesteretssagfører Møldrups 80 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under nærværende Sag tiltales Fængslede Jens Ulrik Vogelius Sørensen ifølge Anklageskrift af 3 Juni d. A. til at lide Straf efter Straffelovens § 232, jfr tildels § 46, for 4de Gang begaaet groft Tyveri og Forsøg paa simpelt Tyveri:

A. Groft Tyveri ved den 16 November 1920 efter gennem aflaaet Dør at have skaffet sig Adgang til Frk Anina Andreasens Værelse, Fiskergade Nr 100, Loftsetagen, Aarhus, at have tilegnet sig en nævnte Anina Andreasen tilhørende, til 35 Kr vurderet Sølvpung, der beroede frit fremme i bemeldte Værelse.

B. Groft Tyveri ved i Tiden fra den 9 Januar 1921 til den 16 Januar s. A. efter gennem aflaaet Dør at have skaffet sig Adgang til Syerske Betty Larsens Værelse, Clemenstov Nr 8, 4de Sal, Aarhus, at have tilegnet sig en nævnte Betty Larsen tilhørende til 3 Kr vurderet Pengepung, indeholdende ca 30 Kr, hvilken Pung beroede i en Haandtaske, som hang frit fremme i bemeldte Værelse.

C. Forsøg paa simpelt Tyveri ved den 6 Februar 1921 om Eftermiddagen i tyvagtig Hensigt at have indfundet sig i et uafaalet Soveværelse i Fabrikant Willemoes's Lejlighed, Vesterbrogade Nr 60, Kvisten, Aarhus.

D. Groft Tyveri ved den 9 s. M. i Tiden fra Kl 7 Formiddag til ca Kl 12½ Eftermiddag efter gennem aflaaet Dør at have skaffet sig Adgang til Slagterlærling Carl Franch's Værelse, Sct. Poulsp. Nr 17, Loftsetagen, Aarhus, at have tilegnet sig ca 30 Pakker Cigaretter, der af Bestjaalne, nævnte Carl Franch, er ansat til en Værdi af ca 10—12 Kr, og som beroede frit fremme i bemeldte Værelse.

Fængslede er født den 9 Juli 1897 og har, foruden at han inden sit fyldte 18de Aar har været straffet for Tyveri, tidligere været anset ved Aarhus Købstads Ekstrarets Dom af 1 Februar 1916 efter Straffelovens §§ 228 og 229, Nr 4, med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, ved samme Rets Dom af 4 Januar 1917 efter Straffelovens § 230, 1 Stk, jfr midlertidig Lov af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, ved Viborg Landsoverrets Dom af 5 Marts s. A. efter Straffelovens § 230, 2 Stk, i Medfør af samme Lovs § 64 med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, ved Aarhus Købstads Ekstrarets Dom af 20 April 1917 efter Straffelovens § 100 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Maaneder, ved samme Rets Dom af 25 Juni 1918 efter Straffelovens § 238, jfr § 241, 1 Stk, sammenholdt med midlertidig Lov af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage og ved Slagelse Købstads Ekstrarets Dom af 4 Juli 1919 efter Straffelovens § 231, 1 og 2 Led, for sidstnævntes Vedkommende tildels jfr § 46, og i det Hele sammenholdt med samme Lovs § 241, 2 Stk, med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

Fængslede har benægtet overhovedet at have været paa de i Anklageskriftet nævnte Steder ved de der omhandlede Lejligheder; han har vel erkendt, hvilken Erkendelse stemmer med de af Frk Anna Petersen og Fru Christofine Enevoldsen afgivne Forklaringer, at han har været i Besiddelse af de under A og B ommeldte Punge, men forklaret, at han paa lovlig Maade ved Køb er kommet i Besiddelse af disse.

Ved de af Fabrikant Willemoes og Hustru samt af Frk Ellen Franck afgivne edelige Forklaringer maa det anses tilstrækkeligt godtgjort, at Fængslede har været tilstede paa de i Anklageskriftet under C og D nærmere betegnede Steder og til de sammesteds nævnte Tidspunkter. Endvidere er de Personer, af hvilke Fængslede efter sin Forklaring vil have købt Pungene — for Sølvpungens Vedkommende for 2 eller 2½ Kr — forgæves blevet eftersøgt.

Efter Sagens samtlige Oplysninger, derunder endvidere de af Fru Barbara Andreassen og Frk Betty Larsen afgivne edelige Forklaringer, samt i Betragtning af, at der ved en Ransagning, som er foretaget hos Fængsledes Forældre, hos hvem han fik Kosten, er forefundet forskelligt til Tyvehaandværk egnet Værktøj, og naar endelig henses til, at Fængsledes Fortid betegner ham som et til Ejendomsindgreb tilbøjeligt Individ, findes det uanset Fængsledes Benægtelse ikke betænkeligt at statuere, at han har tilegnet sig de i Anklageskriftet under A, B og D ommeldte Effekter paa den der nærmere anførte Maade, og at han i det under C ommeldte Tilfælde har indfundet sig i Fabrikant Willemoes's Lejlighed i tyvagtig Hensigt.

For de i de foranførte Henseender ommeldte Forhold vil han derfor være at anse efter Straffelovens § 232, jfr tildels § 46, for 4de Gang begaaet groft Tyveri og Forsøg paa simpelt Tyveri med en Straf, der efter Omstændighederne findes passende at kunne bestemmes til Forbedringshusarbejde i 3 Aar.

R Nr 156/1921.

Rigsadvokaten

mod

Jens Christian Jensen og Christen Jensen (Fors.: Ulf Hansen),

betræffende Spørgsmaal om Erstatning for uforskyldt Anholdelse og Varetægtsfængsel.

Vestre Landsrets Dom af 8 Marts 1921: Christen Jensen og Jens Christian Jensen bør være berettiget til af Statskassen at erholde udbetalt i Erstatning for den dem ved uforskyldt Anholdelse og Varetægtsfængsel tilføjede Lidelse og Tort, Førstnævnte 100 Kr og Sidstnævnte 400 Kr. Sagens Omkostninger udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Jens Christian Jensen og Christen Jensen, der gør gældende, at der burde være tilkendt dem Erstatning for Formuetab, og at de dem tilkendte Erstatninger ogsaa bortset herfra er for lave, dels af det Offentlige, der formener, at Jens Christian Jensen og Christen Jensen begge bør kendes uberettigede til at erholde Erstatning.

Jens Christian Jensen, der under Forhørene har afgivet vaklende og usandfærdige Forklaringer om Brandskadens Omfang og om sine økonomiske Forhold, har derved selv givet Anledning til sin Anholdelse og Fængsling, og der kan allerede som Følge heraf ikke tilkendes ham nogen Erstatning for Anholdelsen og Fængslingen. Derimod maa det i Henhold til de i Dommen i saa Henseende anførte Grunde have sit Forblivende ved, at der er tilkendt Christen Jensen en Erstatning af 100 Kroner, og Dommen vil derfor forsaavidt kunne stadfæstes. Sagens Omkostninger vil være at udrede med Halvdelen af Jens Christian Jensen og med Halvdelen af det Offentlige, dog vil Jens Christian Jensen og Christen Jensen in solidum have at betale Salæret til den for dem for Højesteret beskikkede Sagfører.

Thi kendes for Ret:

I Henseende til den Christen Jensen tilkendte Erstatning bør Landsrettens Dom ved Magt at stande. Jens Christian Jensen bør være uberettiget til af Statskassen at erholde udbetalt Erstatning for sin Anholdelse og Fængsling. Sagens Omkostninger udredes med Halvdelen af Jens Christian Jensen og med Halvdelen af det Offentlige, dog at Jens Christian Jensen og Christen Jensen, En for Begge og Begge for En, betaler i Salær for Højesteret til Højesteretssagfører Hansen 100 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 30 December 1919 om Natten mellem Kl 2 og 3 nedbrændte daværende Købmand Jens Christian Jensens Ejendom i Aardestrup, hvori der foruden Beboelse var Købmandsforretning med Butik og Lagerbygning, Mølleri og Landbrug. Om Opkomsten af Ilden, der synes at være begyndt i en op til Lagerbygningen stødende Vognport, er Aarsagen under de stedfundne Brandforhør ikke opklaret; den formodes at være paasat.

Under den i Anledning af Branden indledede offentlige Undersøgelse, der begyndte Dagen efter Branden og vedvarede til Udgangen af Maj Maaned 1920, rettedes efterhaanden Mistanken om at have paasat Ilden mod Brandlidte Jens Chr. Jensen eller hans Fader, Christen Jensen, der, da Branden fandt Sted, opholdt sig hos Sønnen. Mistanken, der for Brandlidtes Vedkommende væsenligst skyldtes den Omstændighed, at han straks efter Branden havde givet det Udseende af, at han økonomisk sad ganske godt i det, men efterhaanden som Undersøgelsen skred frem viste sig at være nærmest Fallittens Rand, og dels til Forhørene, dels overfor Assuranceselskabet havde afgivet upaalidelige eller usandfærdige Oplysninger om sine Gældsforpligtelser og sin Omsætning, førte til, at Brandlidte i et den 12 Maj 1920 afholdt Retsmøde paa Begæring af Politimesteren i Nibe blev anholdt og den 15 s. M. fængslet som sigtet for enten alene eller i Forening med sin Fader, Christen Jensen, at have paasat Ilden. I det sidstnævnte Dag afholdte Retsmøde afsagdes tillige Fængslingskendelse over Christen Jensen, mod hvem Sigtelsen navnlig støttedes paa, at han, der for 25 Aar siden havde været arresteret som sigtet for Brandstiftelse — uden at han dog dengang overbevistes derom — dengang havde angivet ikke at have set Branden, fordi han havde en Hue trukket ned over Ørene, samt at han nu angav ikke at have bemærket Røgen, fordi han sov med et Lagen svøbt om Hovedet, skønt Røgen gennem hans Værelse var trængt ind i Soveværelset til Brandlidte, som derved opdagede Branden. Medens Christen Jensen løslodes efter 4 Dages Fængsling den 19 Maj, uden at Sigtelsen mod ham bekræftedes, opretholdtes Brandlidte Jens Christian Jensens Fængsling, indtil han den 29 Maj blev løsladt, uden at der fandtes Anledning til at rejse Tiltale mod ham for Brandstiftelse.

Efter at saavel Jens Chr. Jensen som Christen Jensen overfor Anklagemyndigheden har rejst Krav om Erstatning for den dem ved deres uforskyldte Anholdelse og Fængsling forvoldte Lidelse og Tort samt Formuetab, har Anklagemyndigheden i Medfør af Retsplejelovens § 918, jfr § 841, under nærværende Sag paastaaet dem kendt uberettiget til de af dem paastaaede Erstatninger for uforskyldt Anholdelse og Fængsling.

Da de fremkomne Oplysninger findes ikke at give grundet Formodning for, at enten Jens Chr. Jensen eller hans Fader, Christen Jensen, alene eller i Forening skulde have begaaet Brandstiftelse, og da ingen af de Fængslede ved deres Forhold har givet Anledning til Anholdelsen eller Fængslingen, findes de i Medfør af Retsplejelovens § 792 at være berettiget til Erstatning af Statskassen for den dem ved Anholdelsen og Fængslingen tilføjede Lidelse og Tort. Derimod kan der, da det efter Sagens Oplysninger ikke maa antages, at der ved Fængslingen er tilføjet dem nogen økonomisk Skade, ikke tilkendes dem nogen Erstatning for Formuetab, hvorved med Hensyn til Jens Chr. Jensen særlig bemærkes, at hans økonomiske Forhold, allerede forinden Fængslingen fandt Sted, er befundet at have været saa slette, at hans Fængsling ikke kan antages yderligere at have forværret dem.

Den de Paagældende tilkommende Erstatning for Lidelse og Tort findes passende at kunne bestemmes for Christen Jensen til 100 Kr og for Jens Chr. Jensen til 400 Kr.

Sagens Omkostninger, hvorunder der ikke bliver Spørgsmaal om Vederlag til Forsvareren for Landsretten, der af de Sagsøgte er privat antaget, udredes af det Offentlige.

Nr 63. Fiskeeksportør **Arthur Wilhelmsen** (Holten-Bechtolsheim)

m o d

Aktieselskabet **Esbjerg Konserverfabrik** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Berettigelse til at ophæve en med Indstævnte indgaaet Kontrakt om Levering af et Parti saltet Kuller.

Frederikshavn Købstads og Horns Herreds ordnære Rets Dom af 19 Februar 1919: Indstævnte, Fiskeeksportør Arthur Wilhelmsen, Frederikshavn, bør for Tiltale af Citanterne, A/S Esbjerg Konserverfabrik, Esbjerg, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at den af Citanternes Sagfører, Overretssagfører Permin i Esbjerg ved Overretssagfører Larsen i Retsmødet den 6 Juni 1917 fremlagte Overenskomst af 4 April 1917 mellem Parterne ikke er stemplet, samt at det ikke fremgaar af den af Indstævntes Sagfører, Sagfører H. P. Poulsen i Retsmødet den 1 August 1917 fremlagte Afskrift af den den 3 April 1917 optagne Skønforretning, at Originalen er forsynet med Stempel.

Vestre Landsrets Dom af 15 November 1920: Appelindstævnte, Fiskeeksportør Arthur Wilhelmsen, bør til Appellanterne, A/S Esbjerg Konserverfabrik, betale 11 440 Kr 50 Øre tilligemed Renter deraf 6 pCt aarlig fra den 7 Marts 1917, til Betaling sker. Sagens Omkostninger i begge Instanser ophæves. Det Idømte at udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

For Højesteret har Appellanten frafaldet den i de foregaaende Instanser fremsatte Indsigelse, at det indstævnte Aktieselskab ikke er rette Sagsøger.

Der kan ikke gives Aktieselskabet Medhold i, at Appellanten ikke har reklameret rettidigt. Herefter, og da det efter den i den indankede Dom omhandlede Syns- og Skønforretning i

Forbindelse med de for Højesteret fremlagte, af Syns- og Skøns-mændene efter Dommens Afsigelse afgivne Vidneforklaringer maa antages, at det omhandlede Parti Kuller, selv om det havde været berettiget at levere Fisken rundsaltet, ikke kunde betegnes som »prima« og derfor ikke var kontraktmæssigt, vil Appellanten overensstemmende med den af ham nedlagte Paastand være at frifinde for Aktieselskabets Tiltale under denne Sag. Underrettsdommen vil herefter være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret vil Aktieselskabet have at betale Appellanten med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret betaler Indstævnte, Aktieselskabet Esbjerg Konserverfabrik, til Appellanten, Fiskeeksportør Arthur Wilhelmsen, med 500 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Telegrammer udvekslede den 7 Marts 1917 bekræftede Fiskehandler Rønn i Esbjerg og Appelindstævnte, Fiskeeksportør Arthur Wilhelmsen i Frederikshavn, gensidig en pr. Telefon afsluttet Handel, ved hvilken Appelindstævnte købte ca 50 000 Pund »saltet prima Kuller til 70 Øre Pundet, fob Jærnbane«.

Efter Forlangende af Appelindstævnte afsendtes en Prøvetønde til Fiskehandler Christensen, Gl. Strand, København, hvortil Tønden maa antages at være ankommet omkring den 11 s. M., og hvor den blev forevist en Handlende K. A. Schaltz i København, hvem Appelindstævnte allerede den 5 s. M. havde sendt et ikke forbindende Tilbud paa ca 40 000 Pund »saltet Kuller«, og som derefter havde forlangt en Prøve, da hans tyske Køber vilde se en saadan.

Den 12 s. M. skrev Schaltz til Appelindstævnte bl. a.: »Vi har besigtiget Partiet og er Varen godkendt af min tyske Køber, dog er Prisen for høj.«

Den 22 s. M. forlangte og fik Schaltz fra Appelindstævnte bindende Tilbud paa 45 000 ½ kg saltet Kuller iblandet lidt saltet Torsk à 1,78 pr. kg franko København, men den 26 s. M. skrev Schaltz til Appelindstævnte, at det var umuligt at sælge Partiet, da Prisen var for høj.

Den 30 s. M. returneredes Prøvetønden, og Appelindstævnte telegraferede til Restauratør Hans Jensen i Esbjerg bl. a.: »Hører at Kullerne rundsaltet, skal selvfølgelig være flækkede ellers umuligt

Restauratør Jensen, som repræsenterede Appellanterne, A/S Esbjerg Konserverfabrik, protesterede telegrafisk, fastholdt, at Partiet svarede til Prøven og stillede dette til Disposition for Appelindstævnte, der imidlertid samme Dag telegraferede: »Returnerede Prøvetønder Afsendelse København betydningsløs, da først nu Besigtigelse og Overtagelse ligger for. Ved saltet Rundfisk i opgivne Størrelser kan kun forståas flækkede medmindre udtrykkelig det modsatte ved Købet er fastslaaet, fordres Fisken før Overtagelsen flækket, kan eventuelt gaa med til at betale 1500 Kr for Annullering af Handlen, modtager ingen Disposition endnu. Telegrafsvar.«

Den 3 April s. A. lod Appellanterne optage en Syns- og Skønsforretning over det omhandlede Parti Kuller, der derved fandtes at svare til Prøven, men at være rundsaltede og i de udtagne Stikprøver at indeholde nogle enkelte ikke tilbørlig rensede Fisk og følgelig ikke at være prima, omend fuldt anvendeligt til Menneskeføde og salgbart.

Parterne enedes derefter om, at Appelindstævnte skulde overtage Partiet til en Pris af 45 Øre pr Pund, saaledes at denne Overtagelse skulde træde i Stedet for en Realisation i Henhold til Købelovens §§ 34 og 35.

Appellanterne har derefter under nærværende Sag i første Instans ved Frederikshavns Købstads og Horns Herreds ordinære Ret gæsteretsvis søgt Appelindstævnte til Betaling af Restkøbesummen 25 Øre pr Pund af Partiet, der udgjorde 45 762 Pund, altsaa 11 440 Kr 50 Øre, tilligemed Renter deraf 6 pCt aarlig fra den 7 Marts 1917, til Betaling sker.

Ved Gæsteretsdommen er Appelindstævnte overensstemmende med sin derom nedlagte Paastand frifundet for Appellanternes Tiltale, og Sagen er nu af disse indbragt for Overinstansen, hvor de har gentaget deres i første Instans nedlagte Paastand, medens Appelindstævnte procederer til Gæsteretsdommens Stadfæstelse.

Det maa anses ubestridt, at Handlen er endelig afsluttet ved Parternes Telegramveksling af 7 Marts 1917, og at Afsendelsen til København af den ommeldte Tønde Kuller var foranlediget af Appelindstævnte — der endnu ikke havde beset Partiet, som han agtede at videresælge — for at der kunde gives eventuelle Købere Lejlighed til at tage Varen i Øjesyn.

Til Støtte for sin Frifindelsespaastand har Appelindstævnte nu for det første gjort gældende, at han alene har med Rønn at gøre, idet denne ikke paa noget Punkt har tilkendegivet ham, at han kun optraadte som Kommissionær for Appellanterne, men da Appelindstævnte ved selv at slutte den fornævnte Overenskomst med Appellanterne har anerkendt disses Kompetence, vil intet Hensyn kunne tages hertil.

Medens Appellanterne hævder, at Varen var kontraktmæssig og at Appelindstævnte i hvert Fald maa være afskaaret fra at rejse Indsigelse derved, at han, efter at hans Repræsentant havde modtaget Prøvetønden, har ladet hengaa saa lang Tid, inden han reklamerede, gør Appelindstævnte paa sin Side iøvrigt gældende, at Partiet ikke overensstemmende med Salgsvilkaarene var en »prima« Vare, og at Reklamationen, uanset det med Prøvetønden Passerede, ikke var for

sent fremsat, idet Varens Leveringstid endnu ikke var indtraadt, da Reklamationen fandt Sted.

Synsmændenes Erklæring, hvorefter Varen ikke var prima, synes i ikke uvæsenlig Grad at bygge paa den Omstændighed, at Fisken var rundsaltet og ikke flækket, hvilket ligeledes er det Moment, der af Appelindstævnte er anført som Begrundelse af hans Vægning ved at modtage Partiet i hans ovenfor citerede Telegrammer af 30 Marts.

Efter en af Appellanterne for Overinstansen fremlagt Skrivelse fra Grosserer-Societetets Komité anses imidlertid ved Handlen om »saltet prima Kuller« Levering af rundsaltet Fisk, der meget vel kan være af prima Kvalitet for fyldestgørende, hvis Parterne er Fiskehandlere eller Handlende udenfor Hørkrambranchen, medens Forholdet er anderledes for Hørkræmmere.

Da Appelindstævnte nu, uanset om han, som af ham hævdet, tillige maatte være Hørkræmmer, under Sagen ses at være optraadt som Fiskeeksportør, findes han ikke behørigt at have godtgjort sin Berettigelse til at nægte Modtagelsen af Varepartiet som ukontraktmæssigt, og han vil derfor allerede af denne Grund være at dømme efter Appellanternes Paastand.

Efter Omstændighederne findes Sagens Omkostninger i begge Instanser at burde ophæves.

Stempelovertrædelse ses ikke at foreligge.

R Nr 206/1921.

Rigsadvokaten

mod

Andreas Christian Lauritzen Schmidt (Forsv.: Graae),

der tiltales for Bedrageri.

Østre Landsrets Dom af 26 April 1921: Tiltalte Andreas Christian Lauritzen Schmidt bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage og betale 171 Kr i Erstatning til Grosserer H. A. Hagbarth. Saa betaler Tiltalte og Sagens Omkostninger, derunder 60 Kr i Salær til Overretssagfører Gottlieb Jacobsen. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Færdig fra Trykkeriet den 19 Oktober 1921.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 21.

Tirsdag den 4 Oktober.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte, der gør gældende, at han, saaledes som Anklageskriftet er formuleret, ikke kan dømmes for det Forhold, for hvilket han er dømt ved Dommen, og at Straffeloven i alt Fald er urigtigt anvendt, dels af det Offentlige under Paaberaabelse af Bestemmelserne i Retsplejelovens § 944 Nr 2 og 3.

Efter hvad der i Sagen foreligger — derunder bl. a. Alt, hvad der er oplyst om den Maade, hvorpaa Tiltalte, som fremstillet i Dommen, har stillet sig, da han af Grosserer Hans Aage Hagbarth og af Forvalter Edvard Frigga blev krævet for Betaling af Olien, og da han af Overbetjent H. Jensen i December 1920 blev afhørt i Sagen — maa det anses bevist, at Tiltalte har købt den omhandlede halve Tønde Olie uden Hensigt til at betale samme. Tiltalte vil herefter være at anse efter Straffelovens § 251. Da Straffen under Hensyn til den midlertidige Straffelovs § 13 findes at burde bestemmes som ved Dommen sket, vil Dommen kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Andreas Christian Lauritzen Schmidt til Højesterets-sagfører Graae 120 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under nærværende ved Retten for Københavns Amts søndre Birk og Amager Birk forberedte Sag tiltales Andreas Christian Lauritzen Schmidt, der er født den 13 Marts 1888 og ikke forhen straffet ifølge Dom, i Henhold til Anklageskrift af 5 ds til Straf for Bedrageri efter Straffelovens § 251 ved den 22 Juni 1920, idet han udgav sig for en

anden og uden Hensigt til at betale paa Kredit at have afkøbt Grosserer H. A. Hagbarth af Frederiksberg $\frac{1}{2}$ Td Automobilolie.

Det fremgaar af Sagen, at Tiltalte den 22 Juni f. A. under Grosserer Hagbarths Besøg i Røde Vejmølle Kro, hvor Tiltalte dengang havde Værksted, har bestilt $\frac{1}{2}$ Tønde Automobilolie for en Pris af 204 Kr 68 Øre hos Hagbarth, og at denne Olie faa Dage efter blev leveret og modtaget i Tiltaltes Forretning. Endvidere kan det efter det Foreliggende ikke betvivles, at Hagbarth ved Bestillingens Modtagelse er gaaet ud fra, at Bestilleren var Staldmester i Kroen, men mod Tiltaltes Benægtelse er det ikke godtgjort, at han overfor Hagbarth har udgivet sig for at være Staldmesteren eller overhovedet ved Hjælp af urigtige Anbringender og uden Hensigt til at betale Olien har formaaet Hagbarth til at levere ham Olien.

Derimod er det ved de af Grosserer Hans Aage Hagbarth, Forvalter Edvard Frigga og Overbetjent H. Jensen afgivne beedigede Vidneforklaringer bevist, at Tiltalte saavel overfor Hagbarth og overfor Frigga, da disse afkrævede ham Betalingen for Olien, som overfor Jensen, da denne i December 1920 to Gange til en Rapport afhørte Tiltalte om Sagen, har nægtet at have bestilt og modtaget den leverede Olie, og da Tiltalte herved maa antages at have handlet i svigagtig Hensigt for at unddrage sig Betalingen, vil Tiltalte for dette sit Forhold være at anse efter Straffelovens § 252, hvorefter bemærkes, at der i Retsplejelovens § 924, jfr § 908, skønnes at være fornøden Hjemmel til at domfælde for dette Forhold, samt at iøvrigt Anklagemyndigheden under Domsforhandlingen subsidiært har nedlagt Paastand paa Straf efter denne Bestemmelse, saaledes at Tiltaltes Forsvarer har haft fyldestgørende Adgang til at udtale sig herom.

Den af Tiltalte forskyldte Straf findes under Hensyn til midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 13 at burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage, hvorhos Tiltalte vil have at betale Sagens Omkostninger, derunder 60 Kr i Salær til den for ham ved Landsretten beskikkede Forsvarer. Efter derom nedlagt Paastand vil Tiltalte derhos have at betale 171 Kr i Erstatning til Grosserer H. A. Hagbarth.

Onsdag den 5 Oktober.

R Nr 103/1921. Vognmand **E. Larsen** (V. Kondrup)

mod

Dansk Assurance Compagni, Aktieselskab, eller nu dette Selskabs Konkursbo (Bruun),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ret til at annullere en med det indstævnte Aktieselskab indgaaet Forsikringskontrakt.

Østre Landsrets Dom af 21 Marts 1921: Dansk Assurance Compagni, A/S, i Likvidation bør for Tiltale af Vognmand E. Larsen i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Larsen til Dansk Assurance Compagni, A/S, i Likvidation med 200 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Af Proceduren for Højesteret fremgaar, at det indstævnte Selskabs Bo den 25 Juli 1921 er taget under Konkursbehandling, og Konkursboet er derefter indtraadt i Sagen i Likvidationsboets Sted.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Konkursboets Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Konkursboet med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Vognmand E. Larsen, til Indstævnte, Dansk Assurance Compagni, Aktieselskab, eller nu dette Selskabs Konkursbo med 300 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Henhold til Forsikringsbegæring af 11 Februar 1920 blev Vognmand E. Larsen ved en af Dansk Assurance Compagni, A/S, samme Dag udstedt Police Nr 3796 A i sin Egenskab af Ejer eller Bruger af nærmere angivet Motorkøretøj forsikret for et Tidsrum af 5 Aar.

I Slutningen af December 1920 indtraadte der økonomiske Vanskeligheder for Aktieselskabet, og dette afsluttede da med Assurancekompagniet »Baltica« en Overenskomst, hvorved Baltica overtog ethvert Dansk Assurance Compagni, A/S, paahvilende policemæssigt Ansvar ifølge de af Aktieselskabet tegnede Policer paa direkte Forsikring indenfor nærmere angivne Brancher, hvorunder Automobilforsikring.

Da Overenskomsten med »Baltica« blev sluttet, androg »Dansk Assurance«s Portefølje paa direkte Forretning ialt ca 1 120 000 Kr, derunder paa Automobilforsikring 400 000 Kr.

Paa den ovennævnte direkte Forretning hvilede der, da Overenskomsten med »Baltica« blev sluttet, Skader til et Beløb af ca 153 000 Kr, som »Dansk Assurance« ikke var i Stand til at betale, og desuden ansloges Præmiereserven pr 1 Januar 1921, altsaa den Præmie, der var forud betalt for Tiden efter 1 Januar 1921, til ca 350 000 Kr. Ifølge Overenskomsten paatog »Baltica« sig at udrede de ovennævnte Skader, ca 153 000 Kr, ligesom »Baltica« uden Vederlag overtog den Risiko, som svarede til den ovenfor nævnte Præmiereserve.

Samtidig standsede Aktieselskabet fra Slutningen af December 1920 Udbetalingen af alle dets fra Genforsikringsvirksomhed hidrørende Forpligtelser samt Sø- og Transportforsikring paa direkte Policers. Overfor Aktieselskabets direkte Forsikrede iøvrigt vil det efter sin Fremstilling ikke have standset Betalingerne, om end de paagældende, der havde Krav at gøre gældende, forsætlig blev holdt hen paa forskellig Maade i de Dage, det tog at faa sluttet Overenskomsten med »Baltica«.

Den 21 Januar 1921 traadte Aktieselskabet i Likvidation; og medens en stor Del af de i Aktieselskabet Forsikrede i Overensstemmelse med et i Mellemtiden udsendt Cirkulære om den Overenskomst, der var truffet for at sikre de Forsikrede, og om, at »Baltica« havde stillet bl. a. det af Myndighederne i Henhold til Lov af 20 Marts 1918 om Automobilansvar krævede Depositum, maa antages at have samtykket i ligefrem at overføre deres Forsikring til »Baltica«, var der andre, derunder Vognmand E. Larsen, som erklærede, at de ikke længere ønskede at være forsikrede i Dansk Assurance Compagni, »dels fordi det havde standset sine Betalinger, dels af den mere almindelige Grund, at en Forsikret i en Situation som den foreliggende ikke længere vil kunne vente de usancemæssige Kulancehensyn fra Forsikringsselskabet«.

Da Likvidatorerne heroverfor hævdede, at de Paagældende, derunder Larsen med sin 5-aarige Forsikring, var pligtige at forblive i Dansk Assurance Compagni under Garanti af Baltica i Henhold til Overenskomsten, tilkendegav Larsen i Skrivelse af 3 Februar 1921 Likvidatorerne, at han under Henviisning til Reglen i Sølovens § 240 vilde ophæve Forsikringen, medmindre der fra Dansk Assurance Compagnis Side uopholdelig (paa Anfordring) stilledes Sikkerhed for Policens nøjagtige Opfyldelse; — — — enten kontant 28 000 Kr eller i Form af betryggende Bankgaranti for Policens nøjagtige Opfyldelse.

Da Likvidatorerne afviste Kravet om reel Sikkerhed eller Bankgaranti, har Larsen anlagt nærværende Sag, hvorunder han paastaar sin ovennævnte Police kendt lovlig ophævet og Sagsøgte tilpligtet at tilbagebetale ham erlagt Præmie for Tiden fra 3 Februar til 11 Februar d. A. med 13 Kr 89 Øre.

Sagsøgte procederer til Frifindelse under Fremhævelse af Følgende: Overenskomsten er truffet som eneste eller dog bedst mulige Middel til at redde Situationen for Aktieselskabets ca 24 000 Forsikringer og hindre, at den Værdi, som disse Forsikringer repræsenterede, skulde gaa tabt ved Aktieselskabets Fallit.

I de saaledes trufne Dispositioner har det været beføjet at regne med, at de Forsikrede, der har bundet sig i aarevis til Aktieselskabet og til Gengæld opnaaet lavere Præmier, var pligtige at fortsætte hos

det, ogsaa efter at det var traadt i Likvidation, naar Baltica, der notorisk er et stort og kapitalstærkt Selskab, garanterede det likviderende Aktieselskabs policemæssige Ansvar, og vedkommende Forsikrere altsaa opnaaede en større Sikkerhed, end Aktieselskabet nogensinde i den Tid, det har eksisteret, har budt sine Forsikrede.

Iøvrigt bestrides det, at Aktieselskabet kan siges at have standset sine Betalinger i den Forstand, hvori Søløvens § 240 bruger dette Udtryk, ligesom det hævdes, at denne Lovbestemmelse, der hviler paa særlige søretlige Grunde, overhovedet ikke kan anvendes paa de her foreliggende Forhold.

Selv om der gaas ud fra, at i alt Fald Grundsætningen i Søløvens § 240 — jfr ogsaa Købelovens § 39 — er anvendelig i Forsikringsforhold af den i nærværende Sag omhandlede Art, og selv om der fremdeles gaas ud fra, at Aktieselskabet maa betragtes som havende standset sine Betalinger, finder Retten dog ikke at burde tage Larsens Paastand til Følge. Det er uomtvistet, at der ikke overfor ham har foreligget nogen konkret Misligholdelse, og det, der fordres af ham, er ikke, at han skal finde sig i en formelig Delegation af det Selskabs Forpligtelser, hvori han har tegnet sin Forsikring, men kun, at han skal blive den fem-aarige Periode ud hos nævnte Selskab under den givne Garanti.

Den »Sikkerhed«, som Forsikreren efter Søløvens § 240 skal stille »for Kontraktens nøjagtige Opfyldelse« for at afværge Forsikringens Ophævelse og Præmiens Tilbagebetaling, kan ikke forlanges stillet som reel Sikkerhed, og, som det fremgaar af det ovenfor Anførte, har Larsen ogsaa været klar over, at han i alt Fald ikke kunde forlange mere end betryggende Bankgaranti.

Naar nu Hensyn tages til den praktisk talt upaaviselige Forskel mellem en Garanti fra en Bank for Policens nøjagtige Opfyldelse og en Garanti for det policemæssige Ansvar for de af Aktieselskabet tegnede Policer, givet af et Forsikringsinstitut, hvis Soliditet ikke kan anses bestridt, finder Retten at maatte betragte den her foreliggende Situation saaledes, at der er »stillet Sikkerhed for Kontraktens nøjagtige Opfyldelse«, og Sagsøgte vil herefter være at frifinde.

Sagens Omkostninger vil Vognmand Larsen have at betale Sagsøgte med 200 Kr.

R Nr 234/1921.

Rigsadvokaten

m o d

Anders Frederik Andersen (Forsv.: Ulf Hansen),

der tiltales for Tyveri.

Vestre Landsrets Dom af 1 Juni 1921: Tiltalte Anders Frederik Andersen bør hensættes til Tugthusarbejde i 2 Aar. Saa udræder Tiltalte og Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den

for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører Dahl, 60 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paa-anket dels af Tiltalte, der gør gældende, at den ham idømte Straf er for høj, dels af det Offentlige til Skærpelse af Straffen.

Efter det for Højesteret Oplyste maa der gaas ud fra, at det er i November og December 1920, at Tiltaltes Tyverier fra det i Dommen ommeldte Hegn har fundet Sted og at det Stjaalne havde en Værdi af ca 60 Kroner. Herefter vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 232 for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri med en Straf af Forbedringshusarbejde i 1 Aar. I Henseende til Sagens Omkostninger vil Landsrettens Dom være at stadfæste, dog at Salæret til Tiltaltes Forsvarer for Højesteret bliver at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Anders Frederik Andersen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 1 Aar. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Hansen 60 Kroner, som udredes af det Offentlige. I Henseende til Sagens øvrige Omkostninger bør Landsrettens Dom ved Magt at stande.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag tiltales Anders Frederik Andersen ifølge Anklageskrift af 13 April d. A. til at lide Straf efter Straffelovens § 232, 1 Led, jfr § 234, for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri ved i Tiden fra Begyndelsen af Oktober Maaned 1920 til hen i December Maaned s. A. at have omsavet og tilegnet sig til Brændsel et Kolding Kommune tilhørende, af vedkommende Byraadsmedlem til en Værdi af 300 Kr anslaaet Tjørnehegn, der voksede paa en Kolding Kommune tilhørende Mark (Exercermarken).

Tiltalte er født den 2 Februar*) 1863 og har foruden, at han i Aarene 1880, 1884 og 1909 i Udlandet har været straffet henholdsvis for Betleri, for Krænkelse af Husfreden og for Vold, tidligere her i Landet været anset ved Kolding Købstads Ekstrarets Dom af 16 Juli 1884 efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, ved samme Rets Dom af 6 September 1884 efter Straffelovens § 230 med samme Art Fængsel i 4 Gange 5 Dage, ved samme Rets Dom af 19 September 1888 efter Straffelovens § 231 med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, ved Kolding Herreds Ekstrarets Dom af 26 August 1889 efter Straffelovens §§ 251, 253, 232 I og II,

---

*) Skal være Maj.

257, 99 og 236 med Forbedringshusarbejde i 4 Aar, ved samme Rets Dom af 28 Juli 1892 efter Straffelovens § 188, jfr § 46, samt §§ 243, 232 I og II og 253 med Tugthusarbejde i 8 Aar, ved Gørding-Malt Herreders Ekstrarets Dom af 12 Januar 1912 efter Straffelovens §§ 228, 253 og 248 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, hvilken Straf Tiltalte dog ifølge kgl. Resolution af 3*) Maj 1912 delvis er fritaget for at udstaa, ved Kolding Købstads Ekstrarets Dom af 6 Marts 1915 efter Straffelovens § 230 I med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, ved samme Rets Dom af 10 December 1915 efter Straffelovens § 231 I med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, hvilken Straf dog ved kgl. Resolution af 22 December 1915 er nedsat til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage, og ved samme Rets Dom af 30 September 1916 efter Straffelovens § 232 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Ved Sagens Oplysninger, derunder Tiltaltes egen Tilstaaelse, maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han har gjort sig skyldig i det i Anklageskriftet nævnte Forhold under de der anførte nærmere Omstændigheder.

Herefter vil han være at anse efter Straffelovens § 232, jfr § 234, for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til Tugthusarbejde i 2 Aar. Tiltalte vil derhos have at udrede Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten 60 Kr.

Torsdag den 6 Oktober.

Nr 58.   **Handelsfirmaet Wyandotte Co.** (Ulf Hansen)

mod

Købmand **Michael Nielsen** (Meyer),

betræffende Indstævntes Beføjelse til at annullere en med Appellanten afsluttet Handel om et Parti Skocremer.

Skive Købstads Dom af 3 Oktober 1919: Indstævnte, Købmand Michael Nielsen, Skive, bør til Citanterne, Handelsfirmaet Wyandotte Co., Odense, betale 1920 Kr med Renter 6 pCt p. a. fra 1 September 1918, til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Vestre Landsrets Dom af 19 April 1920: Appellanten, Købmand Michael Nielsen, bør for Tiltale af de Appelindstævnte, Handelsfirmaet Wyandotte Co., i denne Sag fri at være. I Procesomkost-

*) Skal være 31.

ninger for begge Retter betaler de Appellindstævnte til Appellanten 150 Kr, der udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Handelsfirmaet Wyandotte Co., til Indstævnte, Købmand Michael Nielsen, med 300 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Slutseddél af 27 Juni 1918 solgte de Appellindstævnte, Handelsfirmaet Wyandotte Co. i Odense, til Appellanten, Købmand Nielsen i Skive, 5000 Æsker Skocremer til 38 Øre Stk, af hvilke de 2000 skulde leveres straks, Resten 14 Dage senere. Efter at de Appellindstævnte med Faktura af 4 Juli næstefter havde tilsendt Appellanten de 2000 Æsker, tilskrev denne dem under 9 s. M., at han ikke ønskede at modtage flere, idet han henviste til, at deres Repræsentant, med hvem han, ligeledes ved Befuldmægtiget, havde afsluttet Købet paa deres Vegne, havde lovet Skocremer af ekstra fin Kvalitet, men at den modtagne Vare var »af samme daarlige Kvalitet, som tilbydes fra alle Sider«. I Skrivelse til Appellanten af 16 s. M. erklærede de Appellindstævnte imidlertid at ville fastholde Handlen, hvorhos de meddelte, at de tilbageværende 3000 Æsker vilde blive afsendt sidst i samme Uge, saafremt de ikke hørte anderledes fra Appellanten, og ved Siden deraf bestred, at der var garanteret, at Varen var af ekstrafin Kvalitet udover, at deres Repræsentant havde sagt, at den var god, hvad de hævdede, at den var. Da Appellanten imidlertid i Skrivelse til de Appellindstævnte af 17 s. M. fastholdt ikke at ville modtage de 3000 Æsker, har de Appellindstævnte, idet de har anført, at de den 23 s. M. har henlagt 3000 Æsker Skocremer til Disposition for Appellanten, under nærværende Sag i 1ste Instans ved Skive Købstad og Sallingland Herreders ordinære Ret gæsteretsvis søgt ham til Betaling af Købesummen for hele det solgte Parti, 1900 Kr, og 20 Kr for Emballage dertil, tilsammen 1920 Kr, af hvilket Beløb de sluttelig har paastaaet sig tilkendt 6 pCt aarlig Rente fra den 1 September 1918, indtil Betaling sker. Ved Gæsteretsdommen er denne Paastand taget til Følge, og Sagen

er nu af Appellanten indanket her før Retten, hvor han ligesom i 1ste Instans har paastaaet sig frifundet for de Appelindstævntes Tiltale. Disse har procederet til Stadfæstelse af Gæsteretsdommen.

Det er uomtvistet, at der ved Handlens Afslutning af de Appelindstævntes Repræsentant leveredes Appellantens Befuldmægtigede en Prøve af den solgte Skocremer, og de Appelindstævnte har nu hævdet, at den leverede Vare har svaret til Prøven, og at Appellantens Indsigelse mod at modtage og betale Varen derfor er ubeføjet. Vel har nu Appellanten ikke godtgjort, at den leverede Vare ikke er prøvesvarende, men da det under Hensyn til Varens Beskaffenhed maa antages, at Appellantens Befuldmægtigede ikke har været i Stand til at anstille en nøjagtig Undersøgelse af Prøven før Handlens Afslutning, vil den Omstændighed, at Varen maatte vise sig svarende til Prøven, ikke i og for sig kunne begrunde en Pligt for Appellanten til at modtage den tilbageværende Del og betale Varen.

Under en paa Foranstaltning af Appellanten den 18 December 1918 afholdt Syns- og Skønsforretning over de ham tilsendte 2000 Æsker Skocremer har Syns- og Skønsmændene næst at svare »Absolut nej« paa et Spørgsmaal, om Varen var en god (1ste Klasses) Handelsvare under normale Forhold, udtalt, at Varen er en meget slet Krigsvare, at den blander Fodtøjet daarligt, giver graa Tone og er meget vanskelig at smøre paa, at de anser den for saa at sige uanvendelig og værdiløs som Skocremer, og at der paa den Tid, Varen leveredes, kunde fremskaffes en bedre fra navngivne Firmaer i København og en betydelig bedre Surrogatvare fra en navngiven Fabrikant i Skive. Paa Spørgsmaal af de Appelindstævnte, om de med Sikkerhed kunde udtale sig om, hvorledes Varen var og havde virket paa Leveringstiden, har Mændene vel givet benægtende Svar, men dertil føjet, at hvis den har været bedre paa Leveringstiden, end da Skønnet fandt Sted, har det været en væsenlig Fejl ved den, at den ikke har kunnet holde sig. Endvidere har Skocremen været undersøgt paa Qvist's kemiske Laboratorium i Aarhus, og Appellanten har under Hensyn til, at Analysen ikke udviser Voks eller vokslignende Stoffer som Bestanddele af den, henvist til et af Grosserer-Societetets Komité under 22 Februar f. A. i en anden Sag afgivet Responsum, ifølge hvilke Tilstedeværelsen af de nævnte Stoffer er en Betingelse for, at en Sværte skal kunne betegnes som Skocremer.

Overfor de Appelindstævntes Benægtelse har Appellanten nu vel ikke godtgjort, at deres Repræsentant ved Handlens Afslutning har lovet ham en Vare af ekstra fin Kvalitet. Men selv om der paa den anden Side efter det Foreliggende overensstemmende med, hvad de Appelindstævnte har hævdet, maatte gaas ud fra, at Appellanten under Hensyn til de som Følge af Verdenskrigen opstaaede Vanskeligheder ved at skaffe de til Forfærdigelse af Skocremer fornødne Stoffer — uanset at der ikke ved Handlens Afslutning er tilkendegivet hans Befuldmægtigede saadant — ikke har kunnet vente, at der leveredes ham en virkelig Skocremer, men kun en saakaldt Surrogatvare, maa det i hvert Fald ved den afholdte Syns- og Skønsforretning anses tilstrækkelig godtgjort, at den leverede Vare end ikke under de foreliggende

Forhold, overensstemmende med hvad de Appellindstævnte har inde-
staaet for, har været en god Handelsvare, og Appellanten har derfor
været beføjet til som sket at stille de modtagne Æsker Skocremer
til de Appellindstævntes Disposition og at nægte at betale dem. I det
Appellanten fremdeles maatte være beføjet til at gaa ud fra, at de til-
bageværende 3000 Æsker vilde være af samme Beskaffenhed som de
alt leverede, har han i Medfør af Købslovens § 46 haft Føje til at
nægte at modtage dem og vil følgelig heller ikke kunne tilpligtes at
betale dem.

Appellanten vil saaledes i det Hele være at frifinde for de Appel-
indstævntes Tiltale, uden at det bliver nødvendigt at komme ind paa
det af ham iøvrigt Anførte.

Processens Omkostninger for begge Retter findes de Appellind-
stævnte efter Omstændighederne at burde godtgøre Appellanten med
150 Kr.

Stempelovertrædelse ses ikke at have fundet Sted.

Fredag den 7 Oktober.

Nr. 25.   Ingeniør **Otto P. Krogh** (Fich)
  m o d

**Bestyrelsen for Bygningen af Jærnbanelinien Petrosavodsk—
Sorokskaja Bugt og Murmanjærnbanen, Petrograd (Bruun),**

betræffende Spørgsmaalet om, hvorvidt en mod Appellanten af en rus-
sisk Advokat i Indstævntes Navn anlagt Erstatningssag kan paadømmes
i Realiteten.

Hørsholm Birks SØrets Dom af 23 Oktober 1919: Denne
Sag afvises. Sagens Omkostninger ophæves.

Østre Landsrets Dom af 31 Marts 1920: Nærværende Sag
hjemvises til Behandling i Realiteten. Appelsagens Omkostninger op-
hæves.

Højesterets Dom

De foreliggende, tildels efter den indankede Doms Afsigelse
tilvejebragte Oplysninger giver vel Føje til at antage, at den i
Dommen nævnte, paa Advokat Mark Pessisse's Navn lydende
Fuldmagt i sin Tid er udstedt af de rette vedkommende russiske
Statsmyndigheder. Derimod kan det — under særligt Hensyn
til, at der senere har fundet store politiske Omvæltninger Sted
i Rusland — ikke anses godtgjort, at Fuldmagten endnu stod
ved Magt, dengang Sagsanlægget fandt Sted. SØretsdommen, der
har afvist Sagen, vil herefter overensstemmende med Appel-
lantens Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Søretsdommen bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret ophæves.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Efter at Ingeniør Otto P. Krogh, Rungsted, der havde indledet Forhandlinger med Bestyrelsen for Bygningen af Jærnbanelinien Petro-savodsk—Sorokskaja Bugten og Murmanjærnbanen, Petrograd, om Leje af et Dampskib til Transport af Arbejdere mellem norske og russiske Havne, i Telegram af 29 Februar 1916 havde tilbudt Bestyrelsen et i Norge hjemmehørende nærmere betegnet Dampskib til Befragtning i dette Øjemed, blev der i Henhold til telegrafisk Korrespondance truffet en Ordning, hvorved Krogh i eget Navn paa Bestyrelsens Vegne for 175 000 Kr sluttede et til Bestyrelsen transportabelt tremaanedligt Timecharter om det paagældende Dampskib saaledes, at Befragtningen skulde regnes fra den Dag, Skibet blev stillet til Befragterens Disposition i Bergen, hvilket Tidspunkt i Ingeniør Kroghs Transport til Bestyrelsen fikseredes til den 25 Marts 1916, og at der for Lejen skulde stilles en uigenkaldelig Rembours i en nærmere angivet norsk Bank til Fordel for Krogh til et Beløb af 175 000 Kr. Der blev derefter paa Bestyrelsens Foranledning, som det maa antages gennem det russiske Finansministerium, overført til den paagældende Bank norske Kroner 250 000, der i Bankens Bøger krediteredes Bestyrelsen. Banken udbetalte derefter til Krogh som Fragt og til Dækning af forskellige Regninger norske Kr 180 392,65, hvorhos der debiteredes Bestyrelsen forskellige Omkostninger vedrørende Remboursen med norske Kroner 528,13 saaledes, at Saldoen blev norske Kroner 250 000 med Fradrag af norske Kroner 180 920,78 eller norske Kroner 69 079,22. Der var imidlertid opstaaet Strid mellem Bestyrelsen og Krogh, idet Bestyrelsen, efter at den havde ladet det omhandlede Dampskib dirigere til Vardø og besigtige der, hævdede, at Skibet var ukontraktmæssigt. Bestyrelsen krævede derfor Tilbagebetaling af de Beløb, Krogh havde faaet udbetalt, men denne nægtede at tilbagebetale noget Beløb, ligesom han foreløbig nægtede at give Samtykke til, at det foranførte Saldobeløb udbetaltes Bestyrelsen. Saldoen udbetaltes dog med 55 000 Kr den 18 Juli 1918 og med Resten den 14 December s. A. Der blev af Banken debiteret Bestyrelsen 2 pCt Rente af disse Beløb for nærmere angivne Tider med ialt norske Kroner 3034.

Under nærværende fra Hørsholm Birks Soret hertil indankede Sag har Appellanterne, Bestyrelsen for Bygningen af fornævnte Jærnbanelinie og fornævnte Jærnbane, i første Instans i Henhold til Stævning

af 12 April 1919 og Kontinuationsstævning af 9 August s. A. principalt paastaet Appellindstævnte, ligeledes fornævnte Krogh, tilpligtet at betale dem de tvende ovenanførte Beløb, norske Kroner 180 920,78 og norske Kroner 3034, tilsammen norske Kroner 183 954,78, samt som Erstatning for de Appellanterne ved det paastaaede Kontraktsbrud paaførte Omkostninger, norske Kroner 500 000 eller ialt norske Kroner 683 954,78, med Renter 5 pCt p. a. af norske Kroner 117 074,44 fra den 29 April 1916, af norske Kroner 61 982,71 fra den 25 Maj 1916, af norske Kroner 1863,63 fra den 10 Juni 1916 og af norske Kroner 5030,34 fra Kontinuationsstævningens Dato, til Betaling sker; Appellanterne har derhos nedlagt en subsidiær Paastand. Ved Sørettens den 23 Oktober 1919 afsagte Dom blev Sagen overensstemmende med en af Appellindstævnte derom nedlagt Paastand afvist, hvorhos Sagens Omkostninger, som begge Parter havde paastaet sig tillagt, ophævedes. Her for Retten har Appellanterne paastaet Underrettsdommen kendt uefterrettelig og Sagen hjemvist til Behandling og Paakendelse i Realiteten, medens Appellindstævnte principalt har paastaet Appelsagen afvist og subsidiært har paastaet Underrettsdommen stadfæstet. Begge Parter har derhos paastaet sig tillagt Appelsagens Omkostninger.

Overretssagfører Wolff, der under Sagen har repræsenteret Appellanterne, har i første Instans som Legitimation for sig fremlagt en Oversættelse fra Russisk til Norsk af en i Appellanternes Navn udstedt Substitutionsfuldmagt til Advokat Mark Pessisse og en Fuldmagt fra Sidstnævnte til Wolff. Førstnævnte Fuldmagt lyder paa, at Pessisse bemyndiges til bl. a. som det hedder, — — — »i alle Styrets Saker — — — at optræde som saksøger; — — — at erholde — — — penger og formue tilkendt Styret«. Under Proceduren i første Instans har Overretssagfører Wolff efter Modpartens Begæring forevist den originale Fuldmagt til Pessisse, og under Appelsagen er Fuldmagten blevet fremlagt. Dette udaterede Dokument, hvortil er hæftet en af en russisk Notar attesteret engelsk Oversættelse, dateret 6 Maj 1916, er forsynet med følgende Underskrifter:

»For Chefen for Arbejdet med Bygning af Petrosavodsk—Sorokskaja Bugt og Murman Jærnbaner, Kommunikationsingeniøren, Etatsraad Boris Aleksandrovitsj Krutikov«.

»Juridisk Konsulent ved Styret for Arbejdet med Bygning af Jærnbanelinien Petrosavodsk—Sorokskaja Bugt Advokat Ilja Isidorovitsj Tschaikovsky«. Ved Underskrifterne er anbragt et Stempel, hvori efter det Oplyste staar: »Chefen for Opførelsen af Murmansk Jærnbanen«; sammesteds findes tillige anført »Nr 22 230«.

For Landsretten er endvidere produceret en af en parisisk Notar den 4 December 1919 udstedt Erklæring, hvorefter Overingeniør ved Bygningen af Jærnbanen Petrosavodsk—Sorokskaja—Murman Vladimir Goriachkovsky for vedkommende Notar har erklæret, at de Underskrifter, som findes paa en Notaren forevist, paa Russisk affattet Fuldmagt Nr 22 230, udstedt til Hr Mark Pessisse, af Direktionen for Bygningen af Jærnbanen Petrosavodsk—Sorokskaja Buchta Kroutikoffs og Elie Tschaikovskys autentiske Underskrifter, og at Kroutikoff i sin Egenkab af Goriachkovskys Fuldmægtig har Ret til i hans Sted at under-

tegne alle Slags Dokumenter, derunder Fuldmagter fra Direktionen for Bygningen af Jærnbanen Petrosavodsk—Sorokskaja Buchta—Murman.

Foreløbig bemærkes, at Appellanterne ved Sagens sidste Foretagelse har fremsat Tilbud om, at Appelindstævnte kunde opfylde sine eventuelle Forpligtelser ved at indbetale Gælden i Nationalbanken paa nærmere angiven Maade.

Da der efter det i Sagen, særlig det for Appelretten, Oplyste maa gaas ud fra, at Appellanterne i sin Tid har været tilstrækkelig legitimerede til at optræde som Sagsøger i nærværende Sag, og da den Appellanterne saaledes af rette vedkommende givne Fuldmagt ikke ses at være tilbagekaldt af nogen dertil kompetent Myndighed, vil Sagen være at hjemvise til Underretten til Behandling i Realiteten.

Appelsagens Omkostninger, som hver af Parterne har paastaet sig tillagt, vil efter Omstændighederne være at opheve.

Lørdag den 8 Oktober.

R Nr 323/1921.

Rigsadvokaten

mod

Gert Hjalmar Vilhelm Hansen (Forsv.: Møldrup),

der tiltales for Tyveri, Forsøg herpaa samt for Overtrædelse af Straffelovens § 203.

Østre Landsrets Dom af 2 August 1921: Tiltalte Gert Hjalmar Vilhelm Hansen bør straffes med Tugthusarbejde i 10 Aar og betale Sagens Omkostninger, derunder Salær til den for Landsretten beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Lachmann, 100 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte, der gør gældende, at den ham idømte Straf er for høj, dels af det Offentlige til Skærpelse af Straffen.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Gert Hjalmar Vilhelm Hansen til Højesteretssagfører Møldrup 120 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under denne ved Retten for Københavns Amts søndre Birk forberedte Sag er Gert Hjalmar Vilhelm Hansen ved Anklageskrift af 25 Juni 1921 sat under Tiltale til Straf for:

- 1) for Natten mellem 17 og 18 November 1920 i tyvagtig Hensigt ved Indstigning gennem et Vindue at have skaffet sig Indgang i Herrekviperingshandler Peter Søvn Dahls Forretning i Karise og der stjaalet en Overfrakke, et Tørklæde og et Par Støvler til samlet Værdi 172 Kr 50 Øre.
- 2) Om Aftenen den 22 November 1920 i tyvagtig Hensigt ved Indstigning gennem et Vindue at have skaffet sig Indgang i Skoleinspektør Wibergs ubeboede Villa »Skrænten« ved Tisvilde og der stjaalet 1 Par Sokker og nogle Drikkevarer til Værdi godt 3 Kr.
- 3) Efter Natten mellem 20 og 21 November 1920 i tyvagtig Hensigt ved Indstigning gennem et Vindue til et Gæsteværelse at have skaffet sig Indgang i Bankier Georg Andersens ubeboede Villa ved Tisvilde og efter at have holdt til i Villaaen i den mellemliggende Tid som det maa antages den 23 November 1920 fra Villaaen at have stjaalet et Par Benklæder til Værdi 30 Kr og fra dennes Kælder nogle Drikkevarer, efter at han i tyvagtig Hensigt havde slaaget en Rude ud i et Vindue til Kælderen og gennem dette var steget ned i den.
- 4) I tyvagtig Hensigt ved Indstigning gennem et Vindue at have skaffet sig Indgang i Stuehuset til den Gaardejer Emil Jensen tilhørende »Ydergaard« paa Risby Mark:
  - a. Natten mellem 26 og 27 November 1920 og der stjaalet Fødevarer til en Værdi af 2 Kr.
  - b. Natten mellem 1 og 2 Januar 1921 og der stjaalet Fødevarer til en Værdi af 2 Kr.
  - c. Om Aftenen den 3 Januar 1921 og der stjaalet Fødevarer til en Værdi af 11 Kr 25 Øre.
- 5) I tyvagtig Hensigt ved Indstigning gennem Vindue at have skaffet sig Indgang i Stuehuset til den Gaardejer Chr. Skinnebæk Thøgersen tilhørende »Lerbæksgaard« paa Risby Mark:
  - a. Natten mellem den 26 og 27 November 1920 og der stjaalet 1 Par Støvler og Fødevarer, alt til en Værdi af mindst 35 Kr.
  - b. Natten mellem 1 og 2 Januar 1921, idet han for at faa fat paa Gaardejerens Tegnebog og bevæbnet med en Stav (afbrækket Bordben) gik ind i Soveværelset, hvor Gaardejeren og dennes Hustru samt tre smaa Børn laa og sov i en Dobbeltseng, og stak sin Arm ind under Gaardejerens Hovedpude, hvor han ventede at finde Tegnebogen, og da Gaardejeren rørte lidt paa sig, forsætlig med Staven slog Gaardejeren i Hovedet, og da Gaardejeren vaagnede, paany slog denne gentagne Gange i Hovedet med Staven, alt med den Virkning, at Gaardejer Thøgersen fik forskellige Saar i Hovedet, hvorefter Tiltalte undløb uden at stjæle noget.
- 6) Natten mellem den 21 og 22 December 1920, bevæbnet med et Stykke af en Mejemaskinearm i tyvagtig Hensigt ved Indstigning

- gennem et Vindue at have skaffet sig Indgang i Herreekviperingshandler Skibsteds Butik i Helsingø og der tilegnet sig Beklædningsgenstande og Støvler m. m. til en samlet Værdi af godt 500 Kr.
- 7) a. Natten mellem den 29 og 30 December 1920, bevæbnet med en Knippel i tyvagtig Hensigt ved Indstigning gennem et Vindue af have skaffet sig Indgang i det af Forpagter Ollendorff beboede Stuehus paa Gaarden »Marienhøj« i Stevns og der stjaalet 5 Bøger og nogle Cigarer til en Værdi af ialt 54 Kr samt derefter:
    - b. fra Gaardens Vognport, hvortil var uhindret Adgang, at have stjaalet en Kusk Mads Andersen tilhørende uaflaaset Cykel til Værdi 150 Kr.
  - 8) Natten mellem den 3 og 4 Januar 1921, bevæbnet med et Stykke Skaft i tyvagtig Hensigt ved Indstigning gennem et Vindue at have skaffet sig Indgang i Urmager Hans Frederik Eriksens Forretning i Ballerup og der stjaalet en Overfrakke og 1 Par Støvler m. m. til samlet Værdi af 37 Kr.
  - 9) Om Aftenen den 14 Januar 1921 fra Spisekammeret — hvortil Adgangen var uhindret — paa den Gaardejer Christian Petersen tilhørende »Pilemosegaard« i Græsted at have stjaalet Fødevarer til en Værdi af 5 Kr.
  - 10) Om Aftenen den 15 Januar 1921 i tyvagtig Hensigt ved Indstigning gennem et Vindue at have skaffet sig Indgang i Stuehuset paa den Gaardejer Rasmus Nielsen tilhørende »Fredbogaard« i Græsted og der stjaalet Beklædningsgenstande til en Værdi af 180 Kr samt ca 70 Kr i rede Penge, der laa i en Portemonnæ i Gaardejer Nielsens og Hustrus Soveværelse, hvor Tiltalte, der var bevæbnet med en Jærnstang, ogsaa ledte efter Penge under Hovedpuden i den Seng, hvori Gaardejeren sov.
  - 11) Om Aftenen den 17 Januar 1921 ved Opbrydning af en Skuffe i Forvalter paa Vemmetofte Avlsgaard Petersens uaflaasede Værelse at have stjaalet ca 15 Kr i rede Penge.
  - 12) Om Aftenen den 17 Januar 1921 i tyvagtig Hensigt ved Indstigning gennem et Vindue at have skaffet sig Indgang i det af Dyr-læge Jacobsen beboede Hus i Vemmetofte By og der tilegnet sig et Par Sokker, et Par Støvler og nogle Fødevarer til en samlet Værdi af ca 11 Kr samt desuden ca 3 Kr i rede Penge fra en Portemonnæ, der laa i Dyr-lægens og dennes Hustrus Soveværelse, hvor han ogsaa ledte under Hovedpuden i den Seng, hvor Dyr-lægen sov, efter dennes Tegnebog.
  - 13) Om Aftenen den 17 Januar 1921 i tyvagtig Hensigt ved Indstigning gennem et Vindue at have skaffet sig Indgang i Skomager Jens Peter Christiansens Værksted i Vemmetofte By og der stjaalet 2 Par Støvler til en Værdi af ialt 65 Kr.

Tiltalte er født den 8 September 1895 og tidligere straffet bl. a. ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 26 Maj 1917 efter Straffelovens § 228, jfr midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13 og i Medfør af Lov Nr 123 af 8 Juni 1912 § 28 efter Straffeloven for Krigsmagten af 7 Maj 1881 § 98 under et med Fængsel paa sædvanlig

Fangekost i 30 Dage, ved Kronborg vestre Birks Ekstrarets Dom af 18 Maj 1918 efter Straffelovens § 230, 1 og 2 Stk, tildels jfr § 64, med 1 Aars Forbedringshusarbejde og senest ved samme Rets Dom af 3 Juli 1919 efter Straffelovens § 231, 1 Stk, og efter dens § 247, 1 Stk, med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, efter hvilken Strafs Udstaaelse han blev løsladt den 16 November 1920.

For det i Anklageskriftet under Nr 9 beskrevne Forhold er Tiltale frafaldet under Domsforhandlingen, og Tiltalte vil derfor forsaavidt være at frifinde.

Ved Tiltaltes Tilstaaelse, der stemmer med det iøvrigt Oplyste, er det bevist, at han har gjort sig skyldig i de øvrige i Anklageskriftet nævnte Forhold under de der anførte nærmere Omstændigheder. Med Hensyn til det under 3 omhandlede Forhold har Tiltalte vel forklaret, at han skaffede sig Adgang til Huset for at tage Ophold der, men efter alt det under Sagen Oplyste findes det at maatte statuere, at han har skaffet sig Adgang ogsaa i tyvagtig Hensigt, saaledes at Tyveriet vil være at tilregne ham som groft. Tiltalte har derhos forklaret, at naar han ved Tyveriernes Udførelse har medført en Knippel eller lignende, har han alene haft til Hensigt dermed at værges sig mod Hunde, og med Hensyn til Forhold 5 b har han forklaret, at han kun slog Thøgersen, fordi han var bange for, at denne vilde paagribe ham, og for at forhindre ham deri. Denne Forklaring findes der efter Sagens Oplysninger ikke tilstrækkelig Grund til at forkaste.

Som Følge af det Anførte vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 232, jfr tildels § 46, for 4de Gang begaaet Tyveri, simpelt og groft, og for Forsøg paa 4de Gang begaaet groft Tyveri samt efter dens § 203 efter Omstændighederne og under Hensyn til midlertidig Straffelovs § 18 med Tugthusarbejde i 10 Aar.

Ved Højesterets Dom af s. D. i Sagen R Nr 297/1921 (**Rigsadvokaten mod Camillus Holger Viggo Bresselau v. Bressendorff**) blev Tiltalte for Bedrageri efter Straffelovens § 253 under Hensyn til midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13 anset med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 100 Dage.

Færdig fra Trykkeriet den 26 Oktober 1921.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 22.

Lørdag den 8 Oktober.

R Nr 328/1921

Rigsadvokaten

mod

Ejnar Karl Kristian Bæhrenz (Forsv.: Harboe),

der tiltales for Forbrydelse mod Sædeligheden.

Østre Landsrets Dom af 15 August 1921: Ejnar Karl Kristian Bæhrenz bør straffes med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Axel Bang, 50 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paa-anket dels af det Offentlige til Skærpelse eller Stadfæstelse af Straffen.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forlænges til 3 Aar.

Thikendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 3 Aar. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Ejnar Karl Kristian Bæhrenz til Højesteretssagfører Harboe 60 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ejnar Karl Kristian Bæhrenz tiltales principalt for den 14 eller 15 Juni 1921 at have bedrevet Utugt med et den 18 Juni 1910 født Pigebarn, subsidiært for en af de nævnte Dage at have gjort sig skyldig i uterligt Forhold overfor ovennævnte Barn.

Tiltalte er født den 18 Juni 1899 og senest anset ved nærværende Rets Dom af 1 Marts d. A. efter Straffelovens § 230 I, jfr Straffelov for Krigsmagten § 172 og efter sidstnævnte Lovs §§ 84 og 195 II, med mørk Arrest paa indskrænket Kost i 30 Dage.

Da Tiltalte ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste maa anses overbevist om at have gjort sig skyldig i det Forhold, for hvilket han principalt er sat under Tiltale, vil han være at anse efter Straffelovens § 173 efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Mandag den 10 Oktober.

R Nr 261/1920. Aktieselskabet **Wilson & Co** (Harboe)

mod

Aktieselskabet **Hvid & Evensen** (V. Kondrup),

betræffende Indstævntes Krav paa Befragtningskommission.

Sø- og Handelsrettens Dom af 4 November 1920: De Indstævnte, A/S Wilson & Co, bør til Sagsøgerne, A/S Hvid & Evensen, Aarhus, betale 3551 Kr 20 Øre med Renter 6 pCt p. a. fra den 13 September 1920, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 300 Kr. Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afgivelse. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger forsaavidt ikke kan føre til andet Resultat, maa det billiges, at der er tilkendt Indstævnte Provision af den i Dommen omhandlede Befragtning. Men da Indstævnte ikke ses at have Hjemmel til at fordrø Provision af Liggedagspengene, vil det appellerende Selskab overensstemmende med den af dette nedlagte subsidiære Paastand kun være at dømme til at betale Indstævnte 2989 Kroner 8 Øre med Renter.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes at burde opheves.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Aktieselskabet Wilson & Co, bør til Indstævnte, Aktieselskabet Hvid & Evensen, betale 2989 Kroner 8 Øre med Renter heraf 6 pCt aarlig fra den 13 September 1920, til Be-

taling sker. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 27 Februar 1920 meddelte de Indstævnte under nærværende Sag, A/S Wilson & Co, dels telegrafisk, dels pr Brev Sagsøgerne, A/S Hvid & Evensen, Aarhus, at en amerikansk Dampers af nærmere angivet Dødvægt reflekterede paa fuld Ladning Kartofler, Minimum 3000 Tons, Aarhus—New-York.

I Anledning af Telegrammet henvendte Sagsøgerne sig samme Dag til Dansk Kartoffeldyrkerforening og efter at have erfaret, at Foreningens Direktør, Pedersen-Give, da opholdt sig i Aarhus, henvendte de sig til Pedersen-Give, der ifølge Sagsøgernes Anbringende svarede, at Foreningen maaske kunde bruge Skibet, men henviste Sagsøgerne til »Det almindelige Handelskompagni«. Sagsøgerne tilskrev derefter samme Dag — den 27 Februar — de Indstævnte, at Kartoffeldyrkerforeningen kunde bruge den amerikanske Dampers til en nærmere angivet Fragt, hvorhos Sagsøgerne i Skrivelsen foreslog de Indstævnte at sætte sig i direkte Forbindelse med Hr Pedersen-Give og bad reserveret en Befragtningskommission af $1\frac{2}{3}$ pCt. I Brev af samme Dato anmodede Sagsøgerne derhos Dansk Kartoffeldyrkerforening om angaaende Befragtningen at sætte sig i Forbindelse med de Indstævnte som Agenter for det paagældende Skib. I Skrivelse af 1 Marts besvarede Sagsøgerne derhos de Indstævntes Brev af 27 Februar, idet de anførte, at de haabede, at Sagsøgerne*) laa i Underhandling med Kartoffeldyrkerforeningen angaaende det paagældende Skib, og at de ventede at høre nærmere fra de Indstævnte angaaende Resultatet.

De Indstævnte besvarede ikke Sagsøgernes ommeldte Skrivelser til dem af 27 Februar og 1 Marts, men henvendte sig til »Det almindelige Handelskompagni«, efter de Indstævntes Anbringende uden da at vide, at dette Selskab repræsenterede Kartoffeldyrkerforeningen, hvilket heller ikke meddeltes dem af Handelskompagniet. Derefter blev det paagældende amerikanske Skib S/S »Lake Flatonja« af de Indstævnte bortfragtet til Dansk Kartoffeldyrkerforening gennem »Det almindelige Handelskompagni«.

Under nærværende Sag har Sagsøgerne paastaaet de Indstævnte dømt til at betale $1\frac{2}{3}$ pCt Provision af den paagældende Befragtning, der udregnet af Fragten Kr 179 342,74 og Liggedagspengene Kr 33 729,93, udgør Kr 3551,20 tilligemed Renter af Beløbet 6 pCt p. a. fra Stævningens Dato, den 13 September 1920, til Betaling sker.

---

*) Skal være de Indstævnte.

De Indstævnte har paastaet sig frifundet, idet de gør gældende, at Sagsøgerne ikke er kommet til at medvirke ved den omhandlede Befragning, da de Indstævnte ikke efterkom Sagsøgernes den 27 Februar fremsatte Anmodning om at sætte sig i Forbindelse med Pedersen-Give.

Direktør Jørgen Peter Pedersen-Give har som Vidne forklaret, at han i Aarhus modtog Henvendelse fra Sagsøgerne, hvis Repræsentant meddelte ham, at der var et Skib, Kartoffeldyrkerforeningen kunde faa, hvorefter Vidnet henviste den paagældende til at forhandle med »Det almindelige Handelskompagni«.

Fuldmægtig i »Det almindelige Handelskompagni« Harald Michael Christensen Wøhlk har som Vidne forklaret, at han var tilstede den 27 Februar, da Sagsøgernes Hr Hvid i Aarhus talte med Pedersen-Give og viste denne Telegrammet angaaende amerikansk Staaldamper, og at Hvid da spurgte, om Kartoffeldyrkerforeningen kunde bruge Baaden, hvortil Give svarede, at han endnu ikke kunde tage Standpunkt dertil.

Vidnet har endvidere forklaret, at det var de Indstævnte, der henvendte sig til Handelskompagniet angaaende Befragningen, og at de Indstævnte, inden der blev sluttet, blev bekendt med, at det var Kartoffeldyrkerforeningen, der skulde levere Lasten.

De Indstævnte burde efter at have indledet Forhandlinger angaaende Befragningen med Sagsøgerne have besvaret Sagsøgernes Skrivelser af 27 Februar og 1 Marts, saafremt de ikke vilde anerkende, at Fragten sluttedes under Sagsøgernes Medvirkning, og Sagsøgerne har, da de ingen Underretning modto fra de Indstævnte om, at disse vilde slutte uden om Sagsøgerne, haft Føje til at antage, at de Indstævnte var enig i, at den fordrede Provision tilkom Sagsøgerne, saafremt Fragten sluttedes. Kartoffeldyrkerforeningen og Handelskompagniet har efter Situationen haft Grund til at tro, at de Indstævntes Henvendelse angaaende Befragningen skete efter Sagsøgernes Anvisning, og efter det under Sagen Oplyste kan det ikke anses for givet, at de Indstævnte vilde have kunnet slutte Certeparti, hvis man ikke fra den anden Side var gaaet ud fra, at Sagsøgerne var medvirkende. Herefter findes de Indstævnte at burde betale den af Sagsøgerne fordrede Provision, og der vil saaledes være at give Dom efter Sagsøgernes Paastand.

Sagens Omkostninger findes de Indstævnte at burde tilsvare Sagsøgerne med 300 Kr.

T i r s d a g d e n 11 O k t o b e r .

R Nr 143/1921. Handelsfirmaet **Emil Warthoe & Sønner** (Bruun)
m o d

Grosserer **Fr. Elkjær** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ret til at annullere en med Indstævnte indgaaet Handel om et Parti Ætskali.

Sø- og Handelsrettens Dom af 2 Marts 1921: Sagsøgte, Grosserer Fr. Elkjær, bør for Tiltale af Sagsøgerne, Handelsfirmaet Emil Warthoe & Sønner, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger bør Sagsøgerne inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse betale til Sagsøgte med 200 Kr. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

I den indankede, af Sø- og Handelsretten afsagte Dom er det rettelig antaget, at der ikke har fundet nogen Forbytnings Sted med Hensyn til de i Sagen omhandlede Tromler, samt at Indholdet af disse har været Ætsnatron i Stedet for Ætskali. Efter alt det Foreliggende findes dernæst den fra Appellantens Side fremkomne Reklamation ikke at være fremsat for sent, i hvilken Henseende navnlig — udover de i Dommen refererede Udtalelser fra Skønsmændene — skal henvises til, at Grosserer-societetets Komité i en for Højesteret fremlagt Erklæring af 8 April 1921 har udtalt, at Køberen maa være berettiget til at reklamere, naar det ved Tromlernes Aabning viser sig, at Varen ikke er prøveholdig, idet der ved Varens Henliggen under Luftens Paavirkning er stor Sandsynlighed for Ætskaliens Omdannelse til kulsurt Kali.

Som Følge heraf vil Indstævnte være at dømme til at betale det paastævnte Beløb med Renter, hvorhos han findes at burde tilsvare Appellanten Sagens Omkostninger for begge Retter med 1000 Kroner.

T h i k e n d e s f o r R e t :

Indstævnte, Grosserer Fr. Elkjær, bør til Appellanten, Handelsfirmaet Emil Warthoe & Sønner, betale 9644 Kroner 90 Øre med Renter heraf 6 pCt aarlig fra den 12 Januar 1921, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger for begge Retter med 1000 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Slutteddel af 31 Januar 1920 købte Sagsøgerne, Handelsfirmaet Emil Warthoe & Sønner, af Sagsøgte, Grosserer Fr. Elkjær, ca 13 Tons Ætskali 88/92 pCt til en Pris af 355 Kr pr 100 kg Brutto for Netto. Heraf videresolgte Sagsøgerne til Firmaet Heymann Bloch & Co 8 Tromler ialt 2688 kg Brutto for Netto.

De 8 Tromler blev leveret i Midten af Marts Maaned 1920. Sagsøgernes Speditør henvendte sig til Sagsøgte's Sælger, Firmaet Alfred Olsen & Co, for at faa udleveret 14 Tromler, men henvistes til at hente dem i Frihavnen, og efter at Speditøren ledsaget af en af Alfred Olsen & Co's Folk derpaa havde henvendt sig i Frihavnen, udleveredes der ham antagelig 14 Tromler fra Skur Nr 4, af hvilke de 8 derefter kørtes hen til Heymann Bloch & Co, paa hvis Plads de oplagredes. Den 5 Juli lod Heymann Bloch & Co, — der havde taget den ene Tromle i Brug, hvorved det havde vist sig, at Tromlens Indhold ikke bestod af Ætskali, — udtage en Gennemsnitsprøve af de 7 øvrige Tromler, og ved en af et kemisk Laboratorium foretaget Analyse konstateredes det, at Indholdet bestod af 0,35 pCt Ætskali og 96,40 pCt Ætsnatron.

Efter at Heymann Bloch & Co havde reklameret til Sagsøgerne med Hensyn til Indholdet af de 8 Tromler, lod Sagsøgerne i Skrivelse af 12 Juli 1920 Reklamationen gaa videre til Sagsøgte, der atter den 14 s. M. reklamerede overfor Alfred Olsen & Co. Den 15 Juli afviste Alfred Olsen & Co Reklamationen som for sent fremsat, og den 19 og 26 s. M. lod Sagsøgte Tilbagevisningen af Reklamationen gaa videre til Sagsøgerne.

Efter Begæring af Heymann Bloch & Co udmeldtes der den 14 Oktober 1920 Skønsmænd til at besigtige de 8 Tromler. Den 18 s. M. afholdtes Skønnsforretning, der ifølge Skønsmændenes Erklæring af 25 s. M. resulterede i, at den udtagne Prøve af de 8 Tromler efter Analyse fra Steins Laboratorium viste, at Varen var Ætsnatron og ikke Ætskali.

Sagsøgerne, der har taget Varen tilbage fra Heymann Bloch & Co, har derefter under nærværende Sag paastaet Sagsøgte dømt til at tilbagebetale den af Sagsøgerne til Sagsøgte betalte Købesum for de 8 Tromler Kr 9542,40, samt til yderligere at betale Omkostninger ved Skønnsforretningen Kr 102,50, ialt Kr 9644,90 tillige med Renter af Beløbet 6 pCt p. a. fra Stævningens Dato den 12 Januar 1921.

Sagsøgte har paastaet sig frifundet, idet han har bestridt, at der er leveret Ætsnatron i Stedet for Ætskali, og særlig har benægtet, at de Tromler, der er forevist Skønsmændene, er de af ham leverede, idet de leverede Tromler var nummererede, medens de af Skønsmændene besigtigede Tromler ikke bær Nummer eller Mærke, og der er en nærliggende Mulighed for, at Tromlerne er blevet forbyttet med Natrontromler paa Heymann Bloch & Co's Plads, hvor der ogsaa beroede Tromler med Ætsnatron. Endelig har Sagsøgte gjort gældende, at der i hvert Fald er reklameret for sent.

Sagsøgerne har heroverfor fastholdt, at de af Skønsmændene besigtigede Tromler er identiske med de leverede, idet Numrene efterhaan-

den maa være blevet udvasket, hvorhos de har gjort gældende, at Reklamationen er sket, saa snart det, ved at Varen blev taget i Brug, viste sig, at den ikke var det, den var solgt for, hvorfor Reklamationen maa være rettidig.

Arbejdsmand Hans Frederik Jacobsen og Chauffør Oscar Anders Arthur Brandin er afhørte som Vidner i Sagen, og ved disse Vidners Forklaring maa det antages for tilstrækkelig bevist, at de af Skønsmændene besigtigede Tromler ikke er blevet forbyttet medens de be-roede paa Heymann Bloch & Co's Plads.

Selv om det maa antages, at de af Sagsøgerne modtagne Varer har bestaaet af Ætsnatron i Stedet for af Ætskali, findes Sagsøgerne imidlertid at maatte være afskaaret fra at gøre dette gældende overfor Sagsøgte, da Reklamationen først er fremsat ca 4 Maaneder efter Leveringen.

Skønsmændene, Grosserer Harald Arneberg og Prokurist Wilhelm Fischer, der ved Møde i Retten har vedstaaet Rigtigheden af deres Skønserklæring, har vel forklaret, at det ved Varer som de omhandlede ikke er sædvanligt at undersøge dem før de tages i Brug, idet Varen kunde tage Skade, hvis Tromlerne aabnedes forinden, hvortil kommer, at det før Varen var taget i Brug kun ved en forholdsvis bekostelig Analyse kunde konstateres, om Varen var Ætskali eller Ætsnatron, men Retten finder det dog betænkeligt at statuere, at Køberen ved Varer som de omhandlede skulde være fritaget for, efter at Varen var kommet ham i Hænde, at foretage Undersøgelse af Varen forinden han maaske efter lang Tids Forløb tog den i Brug, idet en Analyse ikke vilde være uforholdsmæssig bekostelig, og det ikke kan antages, at Varen vilde lide Skade, hvis Prøveudtagning fandt Sted under betryggende Forhold og Tromlerne atter tillukkedes paa forsvarlig Maade.

Herefter findes Sagsøgte at maatte frifindes, hvorhos Sagsøgerne bør betale Sagsøgte Sagens Omkostninger med 200 Kr.

Processen har været anmeldt for Firmaet Alfred Olsen & Co, der imidlertid ikke har givet Møde under Sagen.

R Nr 112/1921. Bestyrelsen for Aktieselskabet »Avanti« (Cohn)
m o d

Firmaet **Louis Poulsen & Co** (Meyer),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Ret til at træde tilbage fra en med Appellanten indgaaet Overenskomst om Overtagelse af Præference-Aktier i Aktieselskabet »Avanti«.

Østre Landsrets Dom af 14 Marts 1921: Firmaet Louis Poulsen & Co bør for Tiltale af Bestyrelsen for A/S Avanti, Kalundborg, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Be-

styrelsen til Firmaet med 500 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Stempelforbehold med Hensyn til den af Overretssagfører Søren Nielsen den 25 Februar 1921 fremlagte, af Louis Poulsen & Co den 5 Januar 1921 underskrevne Erklæring.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Efter de foreliggende, til Dels efter Dommens Afsigelse tilvejebragte Oplysninger maa der gaas ud fra, at det var en bestemt og afgørende Forudsætning for Indgaaelsen af Overenskomsten af 29 December 1920 og 5 Januar 1921, at Vekselbeløbet straks ved Diskonteringen blev stillet til det appellerende Selskabs Disposition. Da denne Forudsætning nu er bristet ved den Aftale der — som fremstillet i Dommen — det indstævnte Firma uafvidende blev truffet mellem Selskabets administrerende Direktør og Aktieselskabet Kalundborg og Omegns Bank, har Firmaet været berettiget til at træde tilbage fra Overenskomsten, og Dommen vil herefter overensstemmende med Firmaets Paa-stand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Selskabet at burde betale til Firmaet med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Aktieselskabet Avanti, til Indstævnte, Firmaet Louis Poulsen & Co med 600 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Efter en Række forudgaaende Forhandlinger blev der under 29 December 1920 og 5 Januar 1921 imellem Bestyrelsen for A/S Avanti, Kalundborg, og Firmaet Louis Poulsen & Co truffet en Overenskomst, hvorefter Firmaet forpligtede sig til under Forudsætning af Vedtagelse af nærmere angivne Ændringer i Lovene for A/S »Avanti«, Kalundborg, at overtage 100 000 Kr Præferenceaktier i Aktieselskabet paa følgende Maade: »1) Paa Anfordring og imod Udlevering af for 20 000 Kr — — — Præference-Aktier betales kontant 20 000 Kr — — — 2) for Restbeløbet 80 000 Kr, udstedes Veksel til Direktør Hans Jørgensen, Kalundborg. Denne Veksel diskonteres i A/S Kalundborg og Omegns Bank, og dens Paalydende godskrives Selskabet. Den afdrages med 20 000 Kr — — — hver 3die Maaned, indtil den er fuldt indfriet, alt i H. t.

Tilsagn fra A/S Kalundborg og Omegns Bank i Skr. til A/S Avanti af 15 Oktober 1920, angaaende hvilken Skrivelse Aktieselskabet fremskaffer Meddelelse fra Banken dateret samme Dato som nærværende Overenskomst, hvorefter Bankens Tilsagn stadig staar ved Magt.»

Det bestemmes endvidere i Overenskomsten, at Selskabet samtidig med Udstedelsen af Vekslen skal deponere Præference-Aktier til et Beløb af 80 000 Kr i samme Bank med Paategning om, at der af disse Aktier ved hvert Afdrag paa Vekslen med 20 000 Kr udleveres Firmaet Aktier til Paalydende 20 000 Kr, samt at de øvrige Aktier henligger saaledes, at Firmaet disponerer over Stemmeretten for samtlige disse Aktier, saalænge Firmaet promptę opfylder sine Forpligtelser overfor Banken.

Efter at de betingede Ændringer i Selskabets Love er vedtaget, paastaar Selskabets Bestyrelse under denne Sag Firmaet dømt til

a) paa Anfordring at betale kontant 20 000 Kr med lovlige Renter fra 27 Januar d. A., til Betaling sker, imod Udlevering af for 20 000 Kr Præference-Aktier i A/S Avanti,

b) paa Anfordring at udstede Veksel til Direktør Hans Jørgensen, stor 80 000 Kr, forfaldende 27 April d. A. med 20 000 Kr og derefter med 20 000 Kr hver tredie Maaned, til den er indfriet, imod at der hos Bestyrelsen eller, hvis Vekslen diskonteres paa aftalt Maade i en Bank, da i denne deponeres for 80 000 Kr Præference-Aktier i A/S Avanti og saaledes, at der hver Gang der afbetales 20 000 Kr paa Vekslen, udleveres Firmaet for 20 000 Kr Præference-Aktier.

Det sagsøgte Firma paastaar sig frifundet.

Til Støtte herfor gør Firmaet bl. a. gældende, at det i Overenskomsten paaberaabte Tilsagn fra A/S »Kalundborg og Omegns Bank« om, at den var villig til at diskontere Vekslen, stor 80 000 Kr, hvilket Tilsagn Banken har gentaget i Skrivelse af 11 Januar 1921, har været ganske misvisende, idet der ved Siden af dette Tilsagn har foreligget en Underhaandsaftale mellem Banken og Selskabets Direktør, som vilde have haft til Følge, at der ikke vilde være sket en virkelig Diskontering af Vekslen, og at dennes Provenu saaledes ikke, som stedse forudsat under Parternes Forhandlinger, straks vilde være kommet Selskabet til Gode til Udvidelse af dets Driftskapital.

Direktør Jørgensen og fhv. Direktør for A/S Kalundborg og Omegns Bank, Sagfører Hass, er afhørt som Vidne for Landsretten, og det fremgaar af deres Forklaringer, at de i Anledning af Udfærdigelsen af Bankens Skrivelse af 15 Oktober 1920 traf Aftale om, at Diskonteringen af Firmaets Veksel, stor 80 000 Kr, skulde ske paa den Maade, at Vekslens Paalydende blev afskrevet paa en Selskabet af Banken tilstaaet Kassekredit, stor 100 000 Kr, der af Selskabet var udnyttet fuldt ud, og for hvilken Selskabets Bestyrelsesmedlemmer hæftede som Kautionister. Aftalen gik herefter ud paa, at Selskabets Gæld paa Kassekreditkontrakten nedskreves til 20 000 Kr, og det var endvidere en Aftale, at Selskabet kun skulde have Ret til at trække paa Kassekrediten for 20 000 Kr, for hver Gang Firmaet betalte et tilsvarende Afdrag paa Vekslen.

Det er uomtvistet, at A/S Kalundborg og Omegns Bank har standset sine Betalinger.

Der maa gives det sagsøgte Firma Medhold i, at Selskabets Bestyrelse ved hemmeligt for Firmaet at træffe den ovenomtalte Aftale med Banken har i saa væsenlig Grad misligholdt den med Firmaet truffne Overenskomst af 29 December 1920 og 5 Januar 1921, at Firmaet maa være løst fra Overenskomsten.

Firmaet vil herefter være at frifinde og Sagsøgerne have at betale det Sagens Omkostninger med 500 Kr.

O n s d a g   d e n   1 2   O k t o b e r .

R Nr 131/1921. **Vemb-Lemvig Jærnbaneselskab**
(Aagesen)

m o d

Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger (Fich),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at udrede Erstatning for en ved Gnister fra et Lokomotiv foranlediget Ildebrand.

Østre Landsrets Dom af 15 Februar 1921: De Sagsøgte, Vemb-Lemvig Jærnbaneselskab, bør til Sagsøgerne, Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger, betale de paastævnte 6084 Kr 99 Øre tilligemed Renter heraf 5 pCt p. a. fra den 3 November 1919, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 450 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

I den indankede Dom, der er afsagt af Østre Landsret, er det rettelig antaget, at Branden er opstaaet ved Gnister fra Lokomotivet, og at Skaden kunde være afværget, hvis Appellanten havde udvist større Agtpaagivenhed. Herefter og da der, selv om der maatte foreligge en Overtrædelse af Brandpolitilovens § 8 fra Brandlidtes Side, under de foreliggende Omstændigheder ikke ses at være Føje til af den Grund at fritage Appellanten for at erstatte Skaden, vil Dommen overensstemmende med Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Vemb-Lemvig Jærnbaneselskab, til Indstævnte, Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger, med 400 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Om Aftenen den 23 April 1919 nedbrændte Udlængerne til det Jordbruger Peder Christian Pedersen tilhørende Boelssted Ærtbjerg i Lomborg Sogn, hvorhos Stuehuset, et Gædningshus og et Roehus blev partielt beskadiget af Ilden. De paagældende Bygninger var brandforsikret hos Sagsøgerne, Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger, og ved den efter Branden afholdte Vurderingsforretning blev den litte Skade opgjort til 6079 Kr 99 Øre, hvorhos Omkostningerne ved Skadens Vurdering har medført en Udgift for Brandforsikringen til Beløb 5 Kr.

Branden opstod umiddelbart efter, at et Tog var passeret forbi Stedet ad den tæt nord derfor beliggende, de Sagsøgte, Vemb-Lemvig Jærnbaneselskab, tilhørende Bane fra Vemb til Lemvig, og idet Sagsøgerne har anbragt, at den er foraarsaget ved Gnister fra det Lokomotiv, som fremførte dette Tog, har de under nærværende Sag paastaaet de Sagsøgte tilpligtet at erstatte dem den dem ved Branden paaførte Udgift, ialt 6084 Kr 99 Øre, tilligemed Renter heraf 5 pCt p. a. fra Forligsklagens Dato, den 3 November 1919, til Betaling sker.

De Sagsøgte har paastaaet sig frifundet.

Forsaavidt de nu har bestridt, at Branden skyldes den af Sagsøgerne angivne Aarsag, vil der ikke kunne tages Hensyn til denne Indsigelse, idet det efter det Oplyste maa anses utvivlsomt, at Branden er opstaaet ved Gnister fra vedkommende Lokomotiv.

De Sagsøgte har imidlertid videre bestridt, at Betingelserne for deres Erstatningspligt efter Lov Nr 56 af 26 Marts 1898 § 6, jfr § 1, er til Stede. Det Oplyste giver imidlertid ikke Føje til at statuere, at Skaden ikke kunde have været afværget ved den Agtpaagivenhed og Omhu, Jærnbandedrift udkræver, hvorved bemærkes, at det af en Række samstemmende Forklaringer fremgaar, at der stod en Regn af Gnister ud af Lokomotivets Skorsten, og at Lokomotivføreren har forklaret, at der den paagældende Aften benyttedes Tørv af en særdeles slet Beskaffenhed til Fyringen.

Endelig er det af de Sagsøgte anbragt, at de nedbrændte Bygninger var anbragt i Strid med Plakat 5 Maj 1847 § 1, jfr Lov Nr 153 af 8 Juni 1912 § 4, og § 8 i Brandpolitiloven af 2 Marts 1861, jfr Justitsministeriets Bekendtgørelse af 1 August 1912, idet Bygningerne, der delvis var straatækkede, og af hvilke navnlig den straatækkede Ladebygning

laa i en Afstand af ikkun 19,80 m fra Banens Midte, skal være opført længe efter Banens Anlæg, der fandt Sted i Aaret 1879. Efter hvad der er oplyst under Sagen laa Boelsstedet paa samme Plads som nu allerede den Gang Banen blev anlagt, men der ses efter den Tid at være foretaget forskellige Forandringer ved det, idet der er foretaget Om- og Tilbygninger, og idet navnlig Ladebygningen har været nedbrudt og er genopført i udvidet Skikkelse. Selv om Ladebygningen herefter maatte anses som en ny Bygning, kan det dog, da det kun har drejet sig om en Genopførelse af en tidligere Bygning paa samme Sted, under Hensyn til Grundsætningen [i] §§ 6 og 7 i Brandpolitiloven af 2 Marts 1861, jfr Justitsministeriets Bekendtgørelse af 1 August 1912, ikke antages, at der har foreligget nogen Overtrædelse af Afstandsbestemmelserne i de fornævnte Lovforskrifter.

Herefter kan der ikke tages noget Hensyn til de Sagsøgtes ovenomhandlede Indsigelse, og det saa meget mindre, som de Sagsøgte ved det af dem udviste ovenfor nævnte Forhold med Hensyn til Fyringen har udvist en ikke ringe Uagtsomhed.

De Sagsøgte maa herefter være pligtige at erstatte Skaden, derunder ogsaa at betale de fornævnte 5 Kr, hvad de Sagsøgte specielt har protesteret imod, hvorfor Sagsøgnernes Paastand vil være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes de Sagsøgte at burde godtgøre Sagsøjerne med 450 Kr.

Torsdag den 13 Oktober.

R Nr 308/1921.

Rigsadvokaten

m o d

Alfred Herman Valentin (Forsv.: Graae),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 202.

Østre Landsrets Dom af 25 Juli 1921: Tiltalte Alfred Herman Valentin bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 2 Maaneder og betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til hans beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører A. Henriques, 100 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte, der gør gældende, at Straffeloven er urigtig anvendt, og at den idømte Straf i alt Fald er for høj, dels af det Offentlige til Skærpelse af Straffen.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Alfred Herman Valentin til Højesteretssagfører Graae 80 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under nærværende ved Københavns Byrets 6te Afdeling for kriminelle Sager forberedte Sag tiltales Alfred Herman Valentin i Henhold til Anklageskrift af 27 f. M. til Straf efter Straffelovens § 202 for gennem en Aarrække og i hvert Fald siden Aaret 1913 her i Staden ved forskellige Lejligheder og til forskellige Tider og særlig Natten mellem den 12 og 13 December 1920 at have mishandlet sin Ægtefælle, Vilhelmine Frederikke Valentin, født Kølle, til hvem han blev viet den 12 August 1900, og med hvem han levede i Samliv, paa forskellig Maade og ved den sidste Lejlighed derved, at Tiltalte tvang sin nævnte Hustru, der var iført Natlinned, til ved Nattetid at staa paa Køkkentrappen til Ægtefællernes Lejlighed, Nansensgade 56 her i Staden.

Tiltalte er født den 27 April 1876 og anset ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 10 Juni 1893 efter Straffelovens § 228, jfr §§ 37 og 21, med 12 Rottingslag. Han har iøvrigt ikke været straffet, men i Tiden fra Efteraaret 1914 til Efteraaret 1920 5 Gange været anholdt for kort Tid ad Gangen for Beruselse og Husspektakel.

Det fremgaar af Sagen, at Forholdet mellem Tiltalte og hans nu afdøde Hustru i en Aarrække og navnlig i de sidste Aar har været slet, og at Hustruen, der Natten mellem den 12 og 13 December f. A. efter et Skænderi mellem Ægtefællerne var staaet ud af Sengen og i bar Chemise, over hvilken hun havde kastet et Klædningsstykke, var gaaet ud paa Køkkentrappen, efter et kort Ophold dér styrtede sig ned fra 5te Sals Højde og knuste Hovedet mod Gaardens Brolægning. Medens det ikke er godtgjort, at Tiltalte den ommeldte Nat har tvunget Hustruen til at forlade Lejligheden, eller at han ved at aflaae Døren til Køkkentrappen indvendig fra har lukket hende ude fra Lejligheden, kan det efter det Oplyste ikke betvivles, at hun har foretaget sin fortvivlede Handling i en oprevet Sindsstemning, der var fremkaldt ved det ufordragelige Forhold mellem Ægtefællerne og det umiddelbart forud for hendes Selvmord stedfundne Skænderi. Der bliver herefter ikke — hvad Anklagen ej heller gaar ud paa — Spørgsmaal om at gøre Tiltalte strafferetlig ansvarlig for Hustruens Død, ligesom det den ommeldte Nat Passerede overhovedet ikke, isoleret betragtet, vil kunne tilregnes Tiltalte til Straf. Sagens Afgørelse kommer herefter til at bero paa, om Tiltaltes Forhold under Samlivet med hende i de sidste Aar kan betegnes som en under Straffelovens § 202 faldende Mishandling af Hustruen. Det er i saa Henseende oplyst, at Tiltalte, der mere og mere forfaldt til overdreven Nydelse af Spiritus og for en Del til-

bragte sin Tid paa Værtshus, flere Gange har slaaet Hustruen og til Stadighed har udskældt hende, hvilket ogsaa havde til Følge, at hun som foran anført nogle Gange foranledigede Tiltalte, der af nogle Vidner betegnes som raa og fordrukken, afhentet af Politiet paa Grund af Husspektakler. Den Læge, der i en Aarrække har været søgt af Tiltaltes Familie, har erklæret, at Hustruen gjorde et mere og mere forkuet og ildebehandlet Indtryk, og at hun var særdeles nervøs, hvilket ogsaa bekræftes fra anden Side, medens der tillige foreligger tilforladelige Vidnesbyrd om, at hun var ufredelig og umedgørlig overfor Tiltalte. Ligesom der ikke findes Grund til at betvivle, at Hustruens Forhold i væsenlig Grad har medvirket til at holde Tiltalte borte fra Hjemmet og til at føre ham mere og mere ind i Drikkeri, saaledes er hendes Mangel paa Sindsligevægt utvivlsomt ogsaa blevet forøget ved Tiltaltes Forhold, og efter Sagens Oplysninger vil Skylden for det slette Forhold mellem Ægtefællerne overhovedet ikke kunne henføres til den ene af dem alene. Uanset at de Slag, Tiltalte har tildelt sin afdøde Hustru, ikke kan antages at have været af alvorligere Karakter, findes de dog som Led i Tiltaltes hele raa og hensynsløse Behandling af Hustruen, hvis noget sygelige Tilstand ogsaa kommer i Betragtning, at maatte karakteriseres som en gennem længere Tid fortsat Mishandling af hende, og Tiltalte vil derfor være at anse efter Straffelovens § 202 med en Straf, der efter Omstændighederne vil kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 2 Maaneder.

R Nr 204/1920. Dødsboet efter Enke **Kirstine Andersen** og tidligere afdøde Ægtefælle **Johan Andersen** (V. Kondrup),

m o d

Direktør **A. Herskind** (Møldrup),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Arveberettigelse i det appellerende Dødsbo.

Østre Landsrets Dom af 26 August 1920: Sagsøgeren, Direktør A. Herskind, bør være berettiget til i det sagsøgte Bo at oppebære den hans afdøde Hustru, Clara Mathilde Justine, født Andersen, tilfaldne Arv efter hendes tidligere afdøde Fader, Brolægger Johan Andersen. I Sagsomkostninger betaler Sagsøgte, Overretssagfører M. Jacobsen som executor testamenti i Dødsboet efter Enke Kirstine Andersen, Nykøbing F, og tidligere afdøde Ægtefælle Johan Andersen, 800 Kr til Sagsøgeren inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Af Proceduren for Højesteret fremgaar, at det ikke var i Henhold til Øvrighedens Tilladelse, men derimod i Henhold til et fra Datterens Side givet Samtykke, at Enkefru Kirstine Andersen i 1907 forblev hensiddende i uskiftet Bo efter sin afdøde Mand. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde, samt da de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Dødsboet efter Enke Kirstine Andersen og tidligere afdøde Ægtefælle Johan Andersen, til Indstævnte, Direktør A. Herskind, med 400 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Aaret 1907 afgik Sagsøgeren, Direktør A. Herskinds Svigerfader, Brolægger Johan Andersen, ved Døden, hvorefter hans Enke, Kirstine, i Henhold til Øvrighedens Tilladelse forblev hensiddende i uskiftet Bo.

Den 30 November 1909 afgik de nysnævnte Ægtefællers eneste Barn, Sagsøgerens Hustru, Clara Mathilde Justine Herskind, ved Døden.

Efter at Afdødes Moder den 11 December samme Aar havde givet Afkald paa al Arv efter sin Datter, overtog Sagsøgeren med Skifterettens Sanktion Boet som eneste Arving.

Efter at Enkefru Andersen den 25 December 1919 er død, har Sagsøgeren i Boet efter hende og hendes tidligere afdøde Mand, der behandles af Overretssagfører M. Jacobsen som executor testamenti, anmeldt Krav paa at faa sin afdøde Hustrus Fædrearv udbetalt, hvorimod Boets øvrige Arvinger har protesteret under Anbringende af, at han efter sin Hustrus Død ingen Ret har med Hensyn til hendes Arvekrav i Forældrenes Bo, og at alt Arvemellemværende mellem Boet og Sagsøgeren i hvert Fald er afgjort ved Enkens ovennævnte Arveafkald af 11 December 1909, der naturlig maa forudsætte, at Sagsøgeren paa sin Side samtidig har givet Afkald paa Arv i Boet.

Sagsøgeren har derefter under denne mod Svigerforældrenes Dødsbo anlagte Sag paastaet sig kendt arveberettiget i Boet i Overens-

stemmelse med de almindelig gældende Arveregler for Beregning af Livsarvingers Arv (Fædrearv).

Sagsøgte har nedlagt Paastand om, at Boet opgøres uden Hensyn til det af Sagsøgeren anmeldte Krav, hvorhos der er nedlagt en subsidiær Paastand.

Da der maa gives Sagsøgeren Medhold i, at han som eneste Arving efter sin afdøde Hustru kan forlange den hende tilfaldne Arv efter hendes tidligere afdøde Fader udbetalt, og da der savnes Hjemmel til at antage, at Sagsøgeren har renonceret paa denne Ret, vil der være at give hans Paastand Medhold paa den nedenfor anførte Maade.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgte efter Omstændighederne at burde godtgøre Sagsøgeren med 800 Kroner.

Fredag den 14 Oktober.

Nr 54. Gaardejer **Jens Agersbæk Christensen** (Meyer)

mod

Marskandiser **Jens Nielsen** (Steglich-Petersen),

betræffende Indstævntes Ret til Dækning for et af ham som Selvskyldnerkautionist for Appellanten til en Trediemand udredet Beløb.

Silkeborg By og Birks ordinære Rets Dom af 3 December 1918: Indstævnte, Gaardejer Jens Agersbæk Christensen, bør for Tiltale af Citanten, Marskandiser Jens Nielsen, under denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Statskassens Ret forbeholdes i Anledning af, at den under Sagen den 2 Juli 1918 fremlagte Stævning til Kreditforeningen for industrielle Ejendomme ikke er skrevet paa stemplet Papir.

Vestre Landsrets Dom af 29 Marts 1920: Appellindstævnte, Gaardejer Jens Agersbæk Christensen, bør til Appellanten, Marskandiser Jens Nielsen, betale 9210 Kr 12 Øre med Renter deraf 5 pCt p. a. fra 25 April 1916, til Betaling sker. Processens Omkostninger i begge Instanser ophæves. Det Idømte udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Færdig fra Trykkeriet den 2 November 1921.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 23.

Fredag den 14 Oktober.

Højesterets Dom

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Gaardejer Jens Agersbæk Christensen, til Indstævnte, Marskandiser Jens Nielsen med 500 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved et den 24 og 26 Februar 1915 oprettet, ikke tinglæst Skøde overdrog Søren Bredahl af Varde til Appelindstævnte, Gaardejer Jens Agersbæk Christensen af Voldbygaard, Ejendommen Matr Nr 17 g og 17 ah af Varde Markjorder for en Købesum af 27 000 Kr, der — som det hedder i Skødet — »er berigtiget dels derved, at Køberen har overtaget at tilsvare, afdrage og fra 11 December 1914 forrente den hæftende Gæld til Kreditforeningen for industrielle Ejendomme, oprindelig stor 18 000 Kr, hvorved bemærkes, at herpaa betalte Afdrag kommer Køberen tilgode, og at jeg indestaar for at dette Laan, der afdrages med 100 Kr i hver 11 Juni og hver 11 December Termin, kan forblive indestaaende hos Køberen og hos den, til hvem han maatte afhænde Ejendommen, og dels paa anden Maade efter Aftale«.

Det hedder derhos i Skødet in fine: »Medunderskrevne Husejer og

Marskandiser Jens Nielsen af Varde garanterer herved som Selvskyldner, at Kreditforeningssgælden kan forblive indestaende hos Køberen og hos den, til hvem han maatte afhænde Ejendommen.«

Skødet er underskrevet saavel af Sælgeren og Appelindstævnte som af den nævnte Kautionist, Appellanten, Marskandiser Jens Nielsen i Varde.

Da den i Juni Termin 1915 for Halvaaret fra 11 December 1914 forfaldne Terminsydelse ikke blev erlagt, blev Ejendommen den 25 April 1916 stillet til Tvangsauktion, under hvilken Kreditforeningen, der opgjorde sin Fordring til 19 210 Kr 12 Øre, blev enestebydende med 10 000 Kr, hvorefter den begærede Auktionen standset som forgæves for ved Henvendelse til Fogden at begære sig Ejendommen udlagt for det gjorte Bud. Appellanten berigtigede derpaa som Selvskyldnerkautionist for Betalingen af den af Søren Bredahl til Kreditforeningen skyldige Kapital ifølge Panteobligationen det Beløb af Foreningens Fordring, som ikke blev dækket ved Tvangsauktion, nemlig 9210 Kr 12 Øre. Under Henviisning til, at Appelindstævnte ved det nævnte Skøde har overtaget Gælden til Kreditforeningen og altsaa skal tilsvare denne, og til, at Appellanten ved Transport af 13 September 1916 har erholdt overdraget det Bredahl tilkommende, af Handlen flydende Krav overfor Appelindstævnte paa at holdes fri for nævnte Gæld, har Appellanten under nærværende i første Instans ved Silkeborg By og Birks ordinære Ret procederede Sag paastaet Appelindstævnte dømt til Betaling af 9210 Kr 12 Øre tilligemed Renter deraf 5 pCt p. a. fra 25 April 1916, til Betaling sker. Ved Underrettsdommen er Appelindstævnte overensstemmende med sin derom nedlagte Paastand frifundet, og Sagen er nu af Appellanten indanket for Overinstansen, hvor han har gentaget sin i første Instans nedlagte Paastand, hvorimod Appelindstævnte procederer til Underrettsdommens Stadfæstelse.

Til Støtte for sin Frifindelsespaastand har Appelindstævnte anbragt, at han har videresolgt Ejendommen til en Trediemand, A. Rønnow, og at denne Handel ordnedes ved et den 25 Maj 1915 oprettet, ikke heller tinglyst Skøde direkte fra Bredahl til Rønnow, i hvilket Skøde det bl. a. hedder: »Den Købesum, jeg erholder for Ejendommen med Tilbehør, og som beløber sig til 27 000 Kr, er berigtiget dels derved, at Køberen har overtaget at tilsvare, afdrage og fra 11 December 1914 forrente den hæftende Gæld til Kreditforeningen for industrielle Ejendomme, oprindelig stor 18 000 Kr, hvorved bemærkes, at herpaa betalte Afdrag kommer Køberen tilgode, og at jeg indestaar for, at dette Laan, der afdrages med 100 Kr i hver 11 Juni og 11 December Termin, kan forblive indestaende hos Køberen, og dels paa anden Maade efter Aftale«, og »Medunderskrevne Husejer og Marskandiser Jens Nielsen af Varde garanterer herved som Selvskyldner at Kreditforeningssgælden kan forblive indestaende hos Køberen.«

Under Henviisning hertil gør Appelindstævnte gældende, at Rønnow ved Udstedelsen af dette Skøde er anerkendt som Hoveddebitor for Kreditforeningssgælden, og at Appelindstævnte derfor fra dette Øjeblik er frigjort for sin Forpligtelse, saaledes at ikke Appelindstævnte, men Rønnow var Hoveddebitor for Laanet, da dette forfaldt paa Grund af den

halvaarlige Ydelses Udeblivelse og Appellanten som Selvskyldnerkautionist indfrie det, hvorfor Appellanten for sit Regreskrav maa holde sig til Rønnow.

Det er under Sagen uomstridt, at Bredahl og Appellanten efter Anmodning af Appellindstævnte og for at gøre denne en Tjeneste — nemlig i den Hensigt at spare Betaling af et Tinglæsningsgebyr — indgik paa, at Salget til Rønnow ordnedes ved et direkte til denne udstedt Skøde, medens de iøvrigt ikke ses at have haft nogen Forbindelse med Rønnow. Det fremgaar dernæst af Sagen, at Rønnow ikke har underskrevet Skødet af 25 Maj 1915, og at han, da vedkommende Sagfører afkrævede ham Betaling for Udstedelse og Stempeling af Skødet, indfandt sig paa Sagførers Kontor og erklærede, at han intetsomhelst vilde have med disse Udgifter at gøre, da han havde videresolgt Ejendommen og derfor intet Skøde vilde have paa denne, hvorved bemærkes, at der om denne senere Handel intet nærmere er oplyst. Da det dernæst paa det foreliggende Grundlag ikke tør antages, at Rønnow har vedkendt sig at være Debitor for Gælden alene derved, at han, — hvilket maa antages at have været Appellanten og Bredahl ganske ukendt — nogle Dage efter Skødets Udstedelse paa sin juridiske Konsulents Kontor har meddelt en Genpart af Skødet en saalydende Paategning: »Foranstaaende Skøde godkendes«, hvilken Genpart derefter har henligget paa vedkommende Konsulents Kontor, findes Rønnow ikke overfor Appellanten og Bredahl under saadan bindende Form at have paataget sig en personlig Forpligtelse for Gælden til Kreditforeningen, at Appellindstævnte alene ved Henviisning til Skødet af 25 Maj skulde kunne paaberaabe sig at være blevet frigjort for sin ved det til ham udstedte Skøde paatagne Forpligtelse. Herefter, og idet det ikke med Sikkerhed er oplyst, at Appellanten ved de i Februar 1915 mellem Sagens Parter stedfundne Forhandlinger mundtlig skulde være indgaaet paa, at Appellindstævnte i Tilfælde af, at han videresolgte Ejendommen, ubetinget skulde være fri for Forpligtelse med Hensyn til Kreditforeningslaanet, vil Appellindstævnte være at dømme overensstemmende med Appellantens Paastand.

Processens Omkostninger i begge Instanser findes efter Omstændighederne at kunne ophæves.

I Henseende til de under Sagen fremlagte Dokumenter ses ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

R Nr 49/1921. Grosserer **H. V. Andersen** (Steglich-Petersen)

m o d

Grosserer **L. Huld** (Harboe),

betræffende Spørgsmaalet om Omfanget af Appellantens Krav paa Provision i Anledning af en Bjergningsforretning.

Sø- og Handelsrettens Dom af 22 December 1920: Sagsøgte, Ludv. Huld, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Grosserer H. V. Andersen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgeren til Sagsøgte inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse med 150 Kr. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

I Dommen er det rettelig antaget, at Appellanten kun har Krav paa Provision af den Nettoavance, som Indstævnte selv har haft paa den paagældende Forretning. Efter det for Højesteret Oplyste maa der imidlertid gives Appellanten Medhold i, at man ved Beregningen af Indstævntes Nettoavance bl. a. maa tage Hensyn til et Kommissionshonorar, som Indstævnte har faaet betalt af det Firma, der udførte Bjergningsarbejdet for Konsortiet, og Indstævnte vil herefter i Overensstemmelse med en af Appellanten nedlagt subsidær Paastand være at dømme til at betale Appellanten 306 Kroner 86 Øre med Renter.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Grosserer L. Huld, bør til Appellanten, Grosserer H. V. Andersen, betale 306 Kroner 86 Øre med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 1 November 1920, til Betaling sker. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag har Grosserer H. V. Andersen sagsøgt Grosserer L. Huld til udover et Beløb af 2404 Kr, som Huld har betalt Andersen som Provision i Anledning af en Bjergningsforretning, yderligere at betale 5274 Kr 54 Øre med Renter og Sagens Omkostninger.

Sagsøgte har paastaet sig frifundet, idet han gør gældende, at efter de Aftaler, der har været truffet mellem Parterne, er Sagsøgtes Pligt til en Betaling af Provision fyldestgjort med det nævnte Beløb, Kr 2404.

Striden drejer sig navnlig om Spørgsmaalet om, hvorvidt Andersen har Krav paa Provision af den Avance, der tilfaldt nogle Andre, som sammen med Huld havde dannet et Konsortium, der havde købt det strandede Skib med Ladning.

Efter de foreliggende Oplysninger skønnes Sagsøgeren ikke at have Krav paa Andel i andet end Huld's Netto-Avance, og Sagsøgeren har heller ikke iøvrigt godtgjort at have noget Krav paa Sagsøgte. Sagsøgte maa derfor være at frifinde og Sagens Omkostninger at tillægge ham med 150 Kr.

Mandag den 17 Oktober.

R Nr 127/1921. Købmand **Georg Nielsen** (Bülow)

mod

Købmand **Rud. Vorbeck** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at overtage en Indstævnte paahvilende Kautionsforpligtelse.

Østre Landsrets Dom af 15 Marts 1921: Sagsøgte, Købmand Georg Nielsen, Nysted, bør være pligtig at vedstaa og overtage samt skadesløsholde Sagsøgeren, Købmand Rud. Vorbeck, Aarhus, for den af denne sammen med Købmand S. Wichmand, Købmand Jacob E. Tommerup og Slagtermester F. C. Christensen, alle af Nysted, for Miss A. Verey, sammesteds, paatagne solidariske Selvskyldnerkautionsforpligtelse for et af hende hos Landmandsbanken den 27 Marts 1920 optaget Laan, stort 40 000 Kr. Saa bør Sagsøgte og betale Sagsøgeren Sagens Omkostninger med 600 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Efter Sagens Oplysninger maa det antages, at det har været en Forudsætning for den af Appellanten ved Kontrakten af 4 og 6 November 1919 paatagne Forpligtelse til at overtage Indstævntes deri ommeldte Kautionsforpligtelse, at det paagældende Laan blev stiftet paa de af Appellanten angivne, i Dommen ommeldte Vilkaar. Denne Retsstilling kan Appellanten — uden hvis Vidende det den 27 Marts 1920 optagne Laan blev stiftet — ikke anses at have opgivet ved sin Deltagelse i den i Dommen nævnte, i November Maaned 1920 stedfundne Ordning af Miss Verey's økonomiske Forhold, idet der efter det Foreliggende maa gaas ud fra, at han samtidig paa utvetydig Maade har tilkendegivet, at han, der havde et Tilgodehavende hos Miss Verey, kun som hendes Kreditor deltog i denne Ordning, men derimod ansaa sig løst fra sin Forpligtelse til at indtræde som Kautionsforpligtet for Laanet.

Da nu den Kautionsforpligtelse, som Sagen efter Indstævntes i Dommen gengivne Paastand saavel som efter tvende af ham nedlagte subsidiære Paastande drejer sig om, er en væsentlig anden og navnlig forbunden med større Risiko end den, som Appellanten efter det Anførte havde forpligtet sig til at overtage, vil han overensstemmende med sin Paastand være at frifinde.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Indstævnte at burde betale til Appellanten med 1200 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Købmand Georg Nielsen, bør for Tiltale af Indstævnte, Købmand Rud. Vorbeck, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter betaler Indstævnte til Appellanten med 1200 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Kontrakt af 4 og 6 November 1919 overdrog Sagsøgeren, Købmand Rud. Vorbeck, Aarhus, Sagsøgte, Købmand Georg Nielsen, Nysted, sin Manufakturforretning i Nysted. I Kontrakten hedder det bl. a.: »Køberen, Hr Georg Nielsen, skal overtage den Kautionsforpligtelse som Sælgeren er indgaaet paa sammen med tre Nysted Borgere overfor Miss Verey paa 40 000 Kr, og maa altsaa dække det Tab, som eventuelt maatte flyde deraf.«

Denne Kautionsforpligtelse havde Vorbeck paataget sig for at opnaa og bevare Forretningsforbindelse med nævnte Miss Verey og Eleverne i en af hende i Nysted drevet engelsk Skole, og han stillede Forpligtelsens Overtagelse som Betingelse for Forretningsoverdragelsen. Da der opstod økonomiske Vanskeligheder for Miss Verey, søgte hun en Ordning med samtlige sine Kreditorer, og under de i denne Anledning førte Forhandlinger erklærede Nielsen, at han ikke vilde vedstaa sin Forpligtelse til at hæfte som Kautionist.

Under denne ved Retten for Saksjøbing Købstad m. v. forberedte Sag har Vorbeck paastaet Nielsen kendt pligtig at vedstaa og overtage samt skadesløsholde Sagsøgeren for den af denne sammen med Købmand S. Wichmand, Købmand Jacob E. Tommerup og Slagtermester F. C. Christensen, alle af Nysted, for Miss A. Verey, Nysted, paatagne solidariske Selvskyldnerkautionsforpligtelse for et af denne hos Landmandsbanken under 27 Marts 1920 optaget Laan, stort 40 000 Kroner.

Nielsen paastaar sig frifundet. Han anfører, at den Kautionsforpligtelse, som han har forpligtet sig til at overtage, gik ud paa, at Vorbeck skulde indestaa for et Laan, der skulde afdrages i Løbet af

10 Aar, og for hvilket der skulde gives 2den Prioritets Panteret i Ejendommen og 1ste Prioritets Panteret i Inventaret. Men ved Selvskyldnerdokument af 27 Marts 1920 har Vorbeck paataget sig Selvskyldnerkautions-Forpligtelse for et Laan af 40 000 Kr i Landmandsbanken, der skal forrentes med 1 pCt over Nationalbankens Diskonto og tilbagebetales den 25 Marts 1921, medens der ikke er givet Panteret for Gælden.

Det fremgaar af Parternes Procedure, at Miss Vereys Kreditorer har truffet en Ordning med hende og at det nævnte Laan er optaget som et Led i denne Ordning. Idet der nu maa gaas ud fra, at Nielsen da han underskrev Kontrakten var paa det Rene med, at den Kautionsforpligtelse, som han paatog sig at overtage, ikke var endelig fastsat, men hvilede paa et Tilsagn til Miss Verey om Støtte til en af hende planlagt Udvidelse af hendes Virksomhed og idet Nielsen maa antages selv at have deltaget i den Ordning, som omfattede Banklaanet, vil han være at dømme efter Vorbecks Paastand.

Sagens Omkostninger vil Sagsøgte have at betale Sagsøgeren med 600 Kr.

R Nr 382/1921. **H. Michaelsens** Konkursbo ved dets Kurator Overretssagfører **A. Dahl**, Viborg
 mod
Viborg Sparekasse.

Vestre Landsrets Kendelse af 23 September 1921: Den af de Indstævnte, H. Michaelsens Konkursbo ved dets Kurator Overretssagfører A. Dahl nedlagte Afvisningspaastand kan ikke tages til Følge. Sagen udsættes til yderligere Skriftveksling.

Højesterets Kæremaalsudvalgs Kendelse.

I den paakærede, af Vestre Landsret afsagte Kendelse er det rettelig antaget, at Sagsøgeren, da der ikke indeholdes Hjemmel for dette i Retsplejeloven, ikke kunde være afskaaret fra at indbringe den afviste Sag paany for Retten. I Mangel af udtrykkelig Bestemmelse i Retsplejeloven om, inden hvilken Frist efter Afvisningen Sagen paany bliver at anlægge, findes Analogien af Retsplejelovens § 668 at maatte medføre, at Fristen er 4 Uger. Da nu Sagsøgeren maa anses at have overholdt denne Betingelse derved, at Forligsindkaldelsen i den nye Sag er blevet indleveret til Berømmelse inden Fristens Udløb, findes Kendelsen at maatte stadfæstes.

Kæremaalets Omkostninger vil Sagsøgte have at betale til Sagsøgeren med 80 Kroner.

Thi bestemmes:

Landsrettens Kendelse bør ved Magt at staa-
de. Kæremaalets Omkostninger betaler. Sags-
søgte H. Michaelsens Konkursbo til Sagsøge-
ren, Viborg Sparekasse med 80 Kroner.

Den indankede Kendelses Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag er af Parterne begært særskilt Paakendelse af Spørgsmaalet om, hvorvidt Sagen — saaledes som af de Indstævnte, H. Michaelsens Konkursbo ved dets Kurator Overretssagfører A. Dahl i Viborg hævdet — vil være at afvise som Følge af, at den er anlagt efter Udløbet af den i Retsplejelovens § 668, 1 Stk, ommeldte Frist af 4 Uger.

Af Sagens Oplysninger fremgaar, at dens Hovedgenstand er et Krav efter en Veksel af Paalydende 23 750 Kr, der er trukket af Michaelsen paa en Trediemand, at Vekslen efter at være protesteret de non solutione er anmeldt af Sagsøgerne, Viborg Sparekasse, i Konkursboet og nægtet Anerkendelse paa en den 6 Juni 1921 afholdt Skiftesamling, og at Sagsøgerne derefter har indtalt det indsogte Beløb under en Vekselsag, der var anlagt ved Underretten for Viborg Købstad m. v., og som afvistes ved dennes Dom af 1 Juli s. A., hvorpaa Forligsklage og Stævning i nærværende Sag er udtaget henholdsvis den 26 s. M. og den 5 August.

Da det efter Lovgivningens almindelige Regler maa antages at staa en Sagsøger aabent paany at indbringe en afvist Sag for Retten og der ikke i Retsplejelovens § 668 eller andetsteds i dens Kap. 59 findes indeholdt nogen Forskrift, som begrænser denne Adgang, vil der ikke kunne gives de Indstævnte Medhold i deres Paastand om Afvisning af nærværende Sag, der er anlagt inden Udløbet af 4 Uger efter Underrettens Afvisningsdom.

Derimod vil Sagen overensstemmende med Sagsøgerens herom nedlagte Paastand være at udsætte til yderligere Skriftveksling.

Tirsdag den 18 Oktober.

R Nr 200/1920. Skibsmægler **Rudbeck-Larsen** som Repræsentant for Lægteren »Dourada«s Rederi (Holten-Bechtolsheim)

m o d

Aktieselskabet **Aalborg-Hadsund Jærnbane** i Aalborg (Møldrup),

betræffende Spørgsmaalet om Rederiets Ansvar for Skade, forvoldt ved den nævnte Lægters Kollision med en Jærnbanebro.

Vestre Landsrets Dom af 18 August 1920: Den formeldte Arrestforretning bør som lovlig gjort og forfulgt ved Magt at stande, og bør Sagsøgerne, Aktieselskabet Aalborg—Hadsund Jærnbane, for et Beløb af 2683 Kr 73 Øre samt for Sagens Omkostninger, 400 Kr, være berettiget til at foretage Udlæg i det for Sagsøgte, Skibsmægler Rudbeck-Larsen som Repræsentant for Lægteren »Dourada«s Rederi, stillede under Sagen ommeldte Garantibeløb. At efterkommes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Skibsmægler Rudbeck-Larsen som Repræsentant for Lægteren »Dourada«s Rederi, til Indstævnte, Aktieselskabet Aalborg—Hadsund Jærnbane i Aalborg, med 500 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 10 Marts d. A. kolliderede Lægteren »Dourada«, Kaptajn Volkman af Hamborg, med den over Mariager Fjord gaaende Jærnbanebro ved Hadsund og beskadigede en Del af Afviserværket m. v. Lægteren, der kom fra Randers for at indlade Cement paa Cementfabriken »Kongsdal«, blev bugseret af den Randers Havnevæsen tilhørende Slæbedamper »Bjørn«. Ved Indsejlingen i Mariager Fjord havde Lægteren tilkaldt Lods, der derefter var gaaet ombord i »Bjørn«.

Efter at Sagsøgerne, A/S Aalborg—Hadsund Jærnbane i Aalborg, den 13 s. M. havde ladet foretage Arrest i Lægteren til Sikkerhed for Erstatningen for Skaden, der opgjordes til 2430 Kr 50 Øre tilligemed Omkostninger, tilsammen 2714 Kr 23 Øre, og efter at denne Arrest under 20 s. M. var hævet mod, at »Den danske Landmandsbank, Hypothek- og Vekselbank« i Skrivelse af 17 s. M. afgav Erklæring om at holde til Disposition 3000 Kr som Sikkerhed for Betaling af eventuel Erstatning, har de under nærværende ved Retten for Mariager Købstad m. v. forberedte Landsretssag efter Stævning til Skibsmægler Rudbeck-Larsen som Repræsentant for Lægteren »Dourada«s Rederi

nedlagt endelig Paastand om, at Arrestforretningen kendes lovlig gjort og forfulgt, og at de kendes berettigede til Fyldestgørelse for et Beløb af ialt 2683 Kr 73 Øre — nemlig 2400 Kr, hvortil de efter afholdt Skønforretning har nedsat Erstatningspaastanden, samt Arrestforretningens Omkostninger, 283 Kr 73 Øre — i ovennævnte Garantibeløb.

Sagsøgte har paastaaet sig frifundet for Sagsøgernes Tiltale og Rederiet tilkendt 1750 Kr som Erstatning for det samme ved Arresten tilføjede Tab tilligemed Renter af Beløbet 6 pCt p. a. fra den 2 Maj d. A., indtil Betaling sker.

Det er uomtvistet mellem Parterne, at der ved Sejladsen igennem Broen — der iøvrigt foregik under gunstige Forhold — blev manøvreret fejlagtig af »Bjørn«, og at dette bevirkede, at »Dourada« paa ialt 3 Steder kolliderede med Styrbordssiden mod Afviserværket ved Broens Svingpille og med Bagbordssiden mod Pæleværket foran den søndre Anlægspille; det er endvidere uomtvistet, at »Dourada«, der var tom, og hvis største Bredde er 7,43 m, ikke holdt lige Kurs, men skar ud til begge Sider med et Udslag fra Retningslinien af ca 10 Favne, medens Sejlaabningen igennem Broen kun har en Bredde af ca 8 Favne.

Efter det Foreliggende er Gennemsejlingen gennem Broaabningen sket under Ledelse af Lodsen, uden at der er taget Hensyn til »Dourada«s forommeldte Tilbøjelighed til at afvige fra Kursen, og da Lodsen som meldt maa anses at have været antaget af »Dourada« og i dennes Interesse, maa Ansvar for Paasejlingen i Medfør af Sølovens § 8 paa-hvile »Dourada«s Rederi, hvorfor dette vil være at dømme overensstemmende med Sagsøgernes Paastand, hvorved bemærkes, at der ikke er fremsat nogen Indsigelse mod den indsogte Erstatnings Størrelse. Herefter bliver der ikke Spørgsmaal om at tage den af Sagsøgte nedlagte Erstatningspaastand til Følge.

Efter Omstændighederne findes Sagsøgte at burde godtgøre Sagsøgerne Sagens Omkostninger med 400 Kr.

Stempelovertrædelse ses ikke at have fundet Sted.

R Nr 329/1921.

Rigsadvokaten

mod

Aksel Valdemar Akselsen (Forsv.: Bache),

der tiltales for Forbrydelse mod Sædeligheden.

Søndre Landsrets Døm af 4 August 1921: Tiltalte Aksel Valdemar Akselsen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 18 Maanedere og betale alle af Sagen flydende Omkostninger, derunder i Salær til den for ham ved Landsretten beskikkede Forsvarer, Sagfører Helm, 40 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Søndre Landsret afsagte Dom er paa-anket dels af Tiltalte, der gør gældende, at den ham idømte Straf er for høj, dels af det Offentlige til Skærpelse af Straffen. Ifølge en for Højesteret fremlagt Fødselsattest er Barnet Magdalene Christiansen født den 17 December 1916. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde, maa det billiges, at Tiltalte er anset efter de i Dommen nævnte Straffebestemmelser, men Straffen findes at burde bestemmes til Tugthusarbejde i 3 Aar. I Henseende til Sagens Omkostninger vil Dommen kunne stadfæstes.

Thikendes for Ret:

Aksel Valdemar Akselsen bør hensættes til Tugthusarbejde i 3 Aar. I Henseende til Sagens Omkostninger bør Landsrettens Dom ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Bache 50 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Henhold til Anklageskrift af 16 Juli 1921 er Arrestanten Aksel Valdemar Akselsen, der er født den 5 December 1880, og som ved Kolding Købstads samt Kolding, Jerlev, Andst og Slaugs Herreders Rets Dom af 6 April 1920 efter Straffelovens §§ 228, 229, 4 Stk og 176, alle sammenholdte med samme Lovs § 62, er anset med Straf af Forbedringshusarbejde i 15 Maaneder, sat under Tiltale til at lide Straf efter Straffelovens § 173, jfr § 176, i Anledning af, at han for at søge kønslig Tilfredsstillelse, da han den 27 Juni 1921 traf den 4aarige Magdalene Christiansen i Hjelm Skov ved Aabenraa, lagde hende paa Jorden, trak Benklæderne ned paa hende og efter at have befølt hende paa Kønsdelene stak sit blottede Lem ind mellem hendes Laar og gjorde Samlejebevægelser, indtil han fik Sædafgang.

Ved Arrestantens egen med det iøvrigt Oplyste stemmende Tilstaaelse maa det anses for godtgjort, at han under de i Anklageskriftet nævnte Omstændigheder har gjort sig skyldig i det Forhold, hvorfor han tiltales, hvorved bemærkes, at Arrestanten vel har forklaret, at han paa det Tidspunkt, da Gerningen udøvedes, paa Grund af Beruselse var ganske utilregnelig, men at der ikke vil kunne tages Hensyn til denne Paastand, der er i Strid med afgivne Vidneforklaringer, idet Arrestanten herefter nok maa antages at have været betydeligt paa-virket af nydt Alkohol, men dog ikke i en saadan Grad, at han ikke har været sig selv mægtig. Naar Arrestanten endelig har anført, at det er en Sygelighed hos ham, at han under Paavirkning af Spiritus faar Lyst til at begaa Uterlighed overfor Smaapiger, bemærkes, at Arrestantens mentale Tilstand har været Genstand for Undersøgelse af

Kredslægen i Aabenraa, hvis Erklæring gaar ud paa, at Arrestanten ingen Tegn frembyder paa legemlig Sygdom eller aandelig Svækkelse, at der med Undtagelse af lidt Rysten paa Hænderne og Tungen ikke er Tegn paa alkoholistisk Degeneration, samt at sygelig kønslig Per-versitet ikke foreligger.

I en af Læge, Dr. med. Meier af Aabenraa udstedt Erklæring af 4 Juli 1921 udtales følgende: Barnet Magdalene Christiansen, Slots-gade 23 her, 4 Aar gammel, er den 27 Juni undersøgt af mig og frem-bød ingen Tegn paa Mishandling eller Voldtægtsforsøg. Kønsdelene var ikke læderede.

Der er under Sagen ikke forelagt Fødselsattest for Barnet, men efter samtlige Sagens Omstændigheder findes det utvivlsomt, at Barnet langtfra er 12 Aar gammel.

Idet Arrestanten efter det Oplyste maa anses som fuldt tilregnelig, vil han for sit forommeldte Forhold være at anse efter Straffelovens § 176, jfr § 173, med en Straf, der efter Omstændighederne, derunder den ham tidligere overgaaede Dom for et lignende Forhold, findes at burde ansættes til Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder. Arrestanten vil derhos have at betale alle af Sagen flydende Omkostninger, der- under i Salær til den for ham ved Landsretten beskikkede Forsvarer 40 Kr.

Erstatningspaastand er ikke nedlagt under Sagen.

Onsdag den 19 Oktober.

R Nr 155/1921. Grosserer **Axel V. Petersens** i uskiftet Bo hen-siddende Enke, Fru **Ruth Petersen** (Winther)

mod

Forsikringsaktieselskabet »**Aurora**«s Konkursbo (Overretssagfø-rer Otto Bang),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ret til at fritages for en Aktietegningsforpligtelse.

Østre Landsrets Dom af 4 Marts 1921: Grosserer Axel V. Petersens i uskiftet Bo hensiddende Enke bør til Højesteretssagfører N. H. Bache som Kurator i Forsikringsaktieselskabet »Aurora«s Kon-kursbo betale 1200 Kr med Renter 5 pCt aarlig fra den 7 December 1920, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 400 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Tegningen af de 200 000 Kroner Aktier har paa en saadan Maade været knyttet til Overtagelsen af Skandinavisk Kreaturforsikringsselskab, at der herved er handlet i Strid med det i Tegningsindbydelsen givne Tilsagn om, at der for det udbudte Aktiebeløb ikke skulde overtages nogen bestaaende Forretning. Den af Grosserer Axel V. Petersen udviste Passivitet maatte imidlertid afskære ham fra af den Grund at træde tilbage fra sin Aktietegning. Med disse Bemærkninger og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den overensstemmende med Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Grosserer Axel V. Petersens i uskiftet Bo hensiddende Enke, Fru Ruth Petersen, til Indstævnte, Forsikringsaktieselskabet »Aurora«s Konkursbo, med 600 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Forsikringsaktieselskabet »Aurora«, der var stiftet i 1917 med en Aktiekapital paa 500 000 Kr, hvoraf var indbetalt oprindelig 10 pCt, senere 25 pCt, besluttede paa en Generalforsamling den 17 Marts 1919 at udvide Aktiekapitalen indtil 4 Mill. Kr efter Bestyrelsens nærmere Bestemmelse. Bestyrelsen bestemte straks at udvide Aktiekapitalen til 2 Mill. Kr, og der udfærdigedes den 25 Marts 1919 en Indbydelse til Tegning af 1 500 000 Kr nye Aktier, hvoraf 25 pCt skulde betales kontant, medens der for Resten, som kunde kræves indbetalt med 10 pCt ad Gangen med mindst 3 Maaneders Mellemløb, skulde afgives Forskrivninger til Selskabet. I Indbydelsen var opgivet, at der for det udbudte Aktiebeløb ikke skulde overtages nogen bestaaende Forretning eller bestemte Formuegenstande, at Tegningen var bindende, naar mindst 500 000 Kr tegnedes, og at Tegnernes Forpligtelse bortfaldt, hvis der ikke inden Juni var tegnet mindst 500 000 Kr; Tegning kunde ske paa Selskabets Hovedkontor, i Revisionsbanken og hos de af Selskabets Medarbejdere, der var bemyndiget til at tegne Aktier.

I sidstnævnte Henseende havde Selskabets Agenter været sammenkaldt til et Møde, paa hvilket Direktøren havde opfordret dem til at søge Aktiekapitalen tegnet, hvor det kunde lykkes dem, og de blev

hertil forsynet med Eksemplarer af Tegningsindbydelsen, som var trykt i 1500 Eksemplarer, og som ogsaa fremlagdes i Revisionsbanken i flere Eksemplarer. Sidstnævnte Sted blev iøvrigt intet tegnet, og det gik kun smaat med Tegningen, saaledes at det i Juni Maaned viste sig, at knapt Halvdelen af det bestemte Mindstebeløb, 500 000 Kr., var tegnet. Bestyrelsen var imidlertid enig om, at Tegningen heraf kunde fortsættes til Slutningen af Juni, og den 28 Juni opnaaedes en Overenskomst med A/S Skandinavisk Kreaturforsikringsselskab, der paa det Tidspunkt havde Vanskelighed med at klare sine Forpligtelser, saaledes at »Aurora« overtog dette Selskabs løbende Forsikringer m. m., medens Skandinavisk Kreaturforsikringsselskabs Bestyrelse købte kontant 200 000 Kr Aktier i »Aurora« til en Kurs af 162½. Ved Udgangen af Juni var af de 500 000 Kr dog endnu et Beløb af 61 000 Kr uafsat, og »Aurora«s Direktør Nording overtog da — uden at nogen skriftlig Begæring herom blev udfærdiget — dette Restbeløb, hvoraf han senere fik anbragt 10 000 Kr. Der skete derefter den 28*) August 1919 Anmeldelse til Aktieselskabsregistret om, at Aktiekapitalen var udvidet til 1 Mill. Kr, hvoraf 25 pCt var indbetalt.

Da Regnskabet pr 1919 viste et betydeligt Underskud, besluttedes det i April 1920 at indkalde 10 pCt af Aktiekapitalen til 1 Maj og 10 pCt til 1 August 1920. Da det imidlertid ved en nærmere Undersøgelse fremgik, at langt den største Del af Aktiekapitalen var tabt, besluttedes det paa en Generalforsamling i Begyndelsen af September at lade Selskabet træde i Likvidation, og den 22 September 1920 blev Selskabets Bo endelig taget under Konkursbehandling. Resten af Aktiekapitalen er derefter indkaldt at erlægge med 10 pCt med 3 Maaneders Mellemrum.

Som Kurator i A/S »Aurora«s Konkursbo søger nu Højesterets-sagfører Bache Grosserer Axel V. Petersen eller, efter at denne er død, hans i uskiftet Bo hensiddende Enke til at indbetale de den 1 November 1920 og 1 Februar 1921 forfaldne 20 pCt paa de af ham tegnede 3 Aktier i Selskabet, nemlig gammel Aktie Nr 189 og nye Aktier Nr 288 og 289 à 2000 Kr eller ialt 1200 Kr med Renter 5 pCt aarlig fra Stævningens Dato, den 7 December 1920.

Sagsøgte gør gældende, at Tegningen af de nye Aktier er uforbindende for ham, idet Forskrifterne herom i Loven om Aktieselskaber af 29 September 1917 ikke er iagttaget. Han henviser i saa Henseende til, at ifølge Lovens § 21, jfr § 8, skulde Tegningen af de 500 000 Kr — som sket efter offentlig Indbydelse — være tilendebragt inden to Maaneder fra den 25 Marts 1919 og Meddelelse herom være givet, at ogsaa den i Indbydelsen nævnte Tegningsfrist »inden Juni« er overskredet, samt at de 500 000 Kr overhovedet ikke er fuldt tegnet som i Indbydelsen forudsat, idet Købet af de 200 000 Kr paa særlig aftalte Vilkaar ikke fyldestgør de andre Tegneres Forudsætninger.

At de 200 000 Kr er købt ifølge en særlig Overenskomst er vel irregulært, men herfor kunde Købet i og for sig nok medregnes til Udfyldning af den Aktiekapital, der skulde tegnes, hvis der ikke iøvrigt

---

*) Skal formentlig være den 29.

kunde rejses Indvendinger mod Købet. Af Overenskomstens Bestemmelser er fremhævet for Retten, at »Aurora« samtidig med at overtage Skandinavisk Kreaturforsikringselskabs Aktiver skulde overtage dets Gæld, dog kun 50 pCt af uregulerede Skader, at »Aurora« i Anledning af Overtagelsen af Selskabets Portefeuille af Forsikringer skulde yde dets Aktionærer et Vederlag af 125 000 Kr ved Afskrivning af 25 pCt paa disse Indbetalinger paa eventuelt overtagne Aktier i »Aurora«, samt at »Aurora« skulde optage et eller to af Selskabets Bestyrelsesmedlemmer i sin Bestyrelse. Der foreligger intet om, at disse Vilkaar ikke er opfyldt fra »Aurora«s Side, ej heller er der fremhævet nogen yderligere Forudsætning, der skulde medføre, at Overenskomsten eller særlig Købet af de 200 000 Kr Aktier skulde være uforbindende. Herefter maa der gaas ud fra, at der ikke ved Tilvebringelse af denne Del af Aktiekapitalen har foreligget saadanne Forhold, at de øvrige Tegneres Forpligtelser af den Grund skulde være bortfaldet.

Hvad angaar Spørgsmaalet om Overskridelse af Fristerne for Aktiekapitalens Tegning, har Konkursboet — der bestrider, at Indbydelsen kan betragtes som offentlig — fremhævet, at Grosserer Petersen, før end han efter Konkursen blev krævet for yderligere Indbetaling, ikke har rejst Indsigelse mod Gyldigheden af hans Tegningsforpligtelse, og at han endog i Maj og August 1920 har indbetalt de da indkrævede Dele af Aktiebeløbet. Det er ubestridt, at der ikke er givet Tegnerne Meddelelse om Udfaldet af Aktietegningen.

Efter det Foreliggende er Tegningen sket efter offentlig Indbydelse og saavel den i Loven som den i Indbydelsen bestemte Frist for Mindstekapitalens Tegning overskredet. Desuagtet kan Indsigelserne mod Gyldigheden af Grosserer Petersens Tegningsforpligtelse ikke nu komme i Betragtning. Den fastsatte Frist, om hvis Overholdelse intet optoges i Anmeldelsen til Aktieselskabsregistret, har først og fremmest den Betydning, at Tegnerne kan faa Afgørelse paa, om de er bundet eller ikke. Spørgsmaal herom har Grosserer Petersen ikke i sin Tid rejst, ej heller da han udstedte Forskrivninger for Restkapitalen eller foretog Indbetalinger paa denne. Under disse Omstændigheder findes han nu, længe efter at hans Aktietegning er anmeldt til Aktieselskabsregistret, og efter at Selskabets Forhold har forandret sig, ikke af den nævnte Grund at kunne fritages for sin Tegningsforpligtelse.

Sagsøgte Paastande om Frifindelse for Indbetaling paa de nye Aktier og om Tilbagebetaling af de paa disse allerede indbetalte Beløb kan derfor ikke tages til Følge, hvorimod der bør gives Dom efter Boets Paastand og Sagens Omkostninger tillægges dette med 400 Kr.

R Nr 84/1921. Ingeniør H. K. Hemmingsen (Cohn)

mod

fhv. Løjtnant Frede Justesen (Bruun),

betræffende Spørgsmaal om Appellantens Ret til at annullere en med Indstævnte indgaaet Handel om en Motorcykel.

Vestre Landsrets Dom af 27 Januar 1921: Sagsøgte, Ingeniør H. K. Hemmingsen, bør til Sagsøgeren, Løjtnant Frede Justesen, betale 1800 Kr tilligemed Renter heraf 5 pCt p. a. fra den 25 Juni 1920, indtil Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 250 Kr. Det Idømte udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Ingeniør H. K. Hemmingsen, til Indstævnte, fhv. Løjtnant Frede Justesen, med 300 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Rettelse:

S. 433, L. 13 f. o. Ordene »dels« og »eller Stadfæstelse« udgaar.

Færdig fra Trykkeriet den 9 November 1921.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 24.

Onsdag den 19 Oktober.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Henhold til et af Sagsøgte, Ingeniør H. K. Hemmingsen i Fredericia, i »Jyllandsposten« indrykket Avertissement tilbød Sagsøgeren, Løjtnant Frede Justesen i Aalborg, i Skrivelse af 10 Maj 1920 at sælge Sagsøgte sin 6 HK »Harley Davidson« Motorcykel, Model 1918, af hvilken der i Skrivelsen gaves en nærmere Beskrivelse. Sagsøgte lod, derefter en Tillidsmand bese og en Mekaniker undersøge den tilbødte, i Aalborg henstaaende Motorcykel, der var brugt, og som han derpaa efter Korrespondance med Sagsøgeren købte for en Pris af 1800 Kr, hvorefter den tilsendtes ham.

Da han ved Undersøgelse af Motorcyklen mente at have konstateret, at den var af Model 1915, tilbagesendte han den og nægtede at betale Købsummen. Sagsøgeren har derefter under nærværende ved Retten for Fredericia Købstad m. v. forberedte Sag paastaaet Sagsøgte tilpligtet at betale ham den aftalte Købesum, 1800 Kr, tilligemed Renter heraf 5 pCt p. a. fra Forligsklagens Dato, den 25 Juni 1920, indtil Betaling sker, medens Sagsøgte har paastaaet sig frifundet for Sagsøgerens Tiltale og sig hos denne tilkendt 24 Kr 30 Øre, der udgør Omkostningerne ved Motorcyklens Tilbagesendelse til Aalborg, tilligemed Renter af dette Beløb 5 pCt p. a. fra den 14 September 1920, indtil Betaling sker, for hvilket Krav Sagsøgeren har paastaaet sig frifundet.

Til Støtte for sin Frifindelsespaastand har Sagsøgte gjort gældende, at det var en væsenlig Forudsætning fra hans Side, at Motorcyklen, som efter det under Sagen Oplyste er af Model 1916, var af Model 1918, og at han følgelig har været berettiget til at træde tilbage fra Handlen som sket.

Efter det i Sagen Oplyste eksisterer der ikke nogen »Model 1918« af det paagældende Motorcykelmærke, og efter en afholdt Syns- og Skønforretning maa den omhandlede Motorcykel antages at være som Model 1919 af samme Mærke, ligesom det af Skønsmanden er udtalt, at Maskinen kun var forholdsvis lidt brugt, og at der var meget lidt Slitage paa den.

Da det ikke overfor Sagsøgeren — som i god Tro vil have opgivet Modelaar 1918 for Motorcyklen, som han selv vil have købt i

Aaret 1919 — hverken under Salgsforhandlingerne eller Besigtigelsen og Undersøgelsen af Motorcyklen er tilkendegivet, at der lagdes Vægt paa, at Motorcyklen var af Model 1918, maa det antages, at Motorcyklen er købt alene paa Grundlag af Udfaldet af den foretagne Besigtigelse og Undersøgelse af Maskinen, og Sagsøgte findes herefter ikke med Føje at have kunnet træde tilbage fra Handlen. Som Følge heraf vil Sagsøgte være at tilpligte at betale Sagsøgeren det indsøgte Beløb med Renter som paastaet, medens Sagsøgtes Paastand om Tilkendelse af Forsendelsesomkostninger ikke kan tages til Følge.

Efter Omstændighederne findes Sagsøgte at burde godtgøre Sagsøgeren Sagens Omkostninger med 250 Kr.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Torsdag den 20 Oktober.

Nr 39. Fhv. Garvermester **V. Erfurth** (Ulf Hansen)

m o d

Bagermester **Alfred Petersen** (Meyer),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at tilskøde Indstævnte en Ejendom.

Dom af 22 April 1920 afsagt af Retten for Holbæk Købstad m. m.: Indstævnte, fhv. Garvermester V. Erfurth, Holbæk, bør for Tiltale af Citanten, Bagermester Alfred Petersen, Holbæk, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Østre Landsrets Dom af 8 Oktober 1920: Fhv. Garvermester V. Erfurth af Holbæk bør udstede Skøde til Bagermester Alfred Petersen sammesteds paa Ejendommen Matr Nr 98 a, 99 c og 99 d af Holbæk Købstads Bygrunde med Tilbehør, saaledes som denne den 10 Marts 1919 i Skøde- og Pantebøgerne fandtes prioriteret og behæftet, paa Vilkaar, at Køberen overtager eller indfrier de i Ejendommen indestaaende Prioriteter, udsteder til Sælgeren Panteobligation for 15 000 Kr til Rente 5 pCt aarlig uopsigelig i 10 Aar med lige store aarlige Afdrag og btaler kontant ved Overtagelsen, der sker ved Skødes Underskrift, 22 609 Kr, og saaledes at Skæringsdag for alle Indtægter og Udgifter af Ejendommen fastsættes til April Flyttedag 1919 samt betaler ham Sagens Omkostninger med ialt 800 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold for Landsretten.

Højesterets Dom

Efter Alt, hvad der foreligger, kan det ikke anses godtgjort, at Appellanten har godkendt det i den indankede Dom omhandlede, af Overretssagfører V. Holm fremsatte Salgstilbud. Herefter vil Underrettsdommen overensstemmende med Appellantens Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret findes Indstævnte at burde betale til Appellanten med 1200 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret betaler Indstævnte, Bagermester Alfred Petersen, til Appellanten, fhv. Garvermester V. Erfurth, med 1200 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Under denne Sag paastaar Citanten, Bagermester Alfred Petersen, Holbæk, Indstævnte, fhv. Garvermester V. Erfurth, Holbæk, dømt til under en daglig Mulkt at udstede Skøde til Citanten paa Ejendommen, Matr Nr 98 a, 99 c og 99 d af Holbæk Købstads Bygrunde med Tilbehør paa Vilkaar, at Citanten

- 1) overtager eller indfrier de i Ejendommen indestaaende Prioriteter til
  - a) Østifternes Kreditforening .....ca 29 674 Kr
  - b) Østifternes Hypotekforening .....ca 8 167 —
  - c) Samme . . . . .ca 4 850 —
  - d) Murermester Dithmer . . . . . 7 000 —
  - e) Spare- og Laanekassen for Holbæk Købstad og Omegn 5 200 —
- 2) udsteder til Indstævnte Panteobligation for ..... 15 000 — til Rente 5 pCt p. a., uopsigelig i 10 Aar med lige store aarlige Afdrag, og
- 3) betaler kontant ved Overtagelsen, der sker ved Skødes Underskrift . . . . . 22 609 —

Ialt.... 92 500 Kr

---

og saaledes at Skæringsdag for alle Indtægter og Udgifter af Ejendommen fastsættes til April Flyttedag 1919.

Endvidere paastaar Citanten Indstævnte dømt til at betale Sagens Omkostninger skadesløst.

Citanten hævder at have købt den ovennævnte Ejendom af Indstævnte paa de ovennævnte Vilkaar, hvortil kom en Ret for Indstævnte

til vederlagsfri Brug af Bolig og Butik i Ejendommen en kort Tid, under følgende Omstændigheder.

10 Marts 1919 modtog Citanten gennem sin Befuldmægtigede, Handelsagent H. Henningsen, Holbæk, fra Indstævntes Sagfører, Overretssagfører Viggo Holm, Holbæk, der havde Fuldmagt til at sælge Ejendommen, et fast Tilbud om Køb af Ejendommen paa de ovennævnte Vilkaar, saaledes at Tilbudet skulde antages eller forkastes senest den 17 s. M.

Den 17 Marts antog Citanten Tilbudet overfor Overretssagfører Holm, der lod Meddelelsen herom gaa videre til Indstævnte, der imidlertid nægtede at opfylde Handlen.

Indstævnte paastaar Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger, idet han benægter at have givet Overretssagfører Holm Fuldmagt til at sælge Ejendommen for 92 500 Kr, og hævder, at han som vel vidste, at Holm havde indledet Salgsforhandlinger med en Køber, straks da han fik at vide, at det var Citanten, der var Køber, overfor Holm mundtlig og senere den 17 Marts skriftlig protesterede mod at sælge Ejendommen til Citanten, der repræsenterede en Brugsforening som Indstævnte ikke vilde se som dispositionsberettiget over Ejendommen.

Citanten har fremlagt den af ham paaberaabte Fuldmagt, der skulde berettige Holm til at sælge Ejendommen, og som lyder saaledes: »Stempel 2 Kr.

Underskrevne, fhv. Garvermester P. V. H. Erfurth, Holbæk, giver herved Hr Overretssagfører Viggo Holm, Holbæk, min Ejendom, Matr Nr 98 a m. fl. af Holbæk Købstads Bygrunde i Salgskommission mod almindeligt Kommissionssalær.

Holbæk den 20 November 1917.

W. Erfurth.«

Der maa gives Indstævnte Medhold i, at dette Dokument ikke er en Fuldmagt til at sælge uden at spørge Indstævnte men kun indeholder et Tilsagn til Holm om at ville benytte hans Bistand ved Salg af Ejendommen og om et Kommissionssalær i Tilfælde af Salg.

Paa dette Dokument, om hvilket det end ikke vides, at det har været forevist Citanten, vil denne ikke kunne støtte nogen Ret overfor Indstævnte, udledet fra det af Holm givne Salgstilbud af 10 Marts. At et saadant foreligger med det ovenfor angivne Indhold bestrides ikke af Indstævnte.

Heller ikke kan Citanten støtte sit Krav mod Indstævnte paa, at Holm var ham bekendt som Indstævntes Sagfører, der i flere Maader paa selvstændig Vis varetog Indstævntes Anliggender.

Dels er det nemlig ikke godtgjort, at Holm i nogen udstrakt Grad plejede at optræde selvstændig for Indstævnte, og dels vilde en saadan stilltiende af Indstævnte anerkendt Fuldmagtsstilling for Holm ikke berettige denne til paa egen Haand at sælge Indstævntes faste Ejendom til en af ham selv fastsat Pris.

Citanten paastaar da ogsaa, at Indstævnte paa Forhaand har bil-

liget det af Holm fremsatte Salgstilbud og billiget, at Ejendommen gaves den for Citanten optrædende Kommissionær, Handelsagent Henningsen, paa Haanden for 92 500 Kr indtil 17 Marts 1919, medens Indstævnte bestrider at have billiget Salgstilbudet.

Overretssagfører Holm har som Vidne forklaret, at Henningsen, der allerede tidligere havde henvendt sig til ham med Forespørgsel om Ejendommens Pris, 10 Marts 1919 kom til ham paa hans Kontor og fornyede sin Forespørgsel, hvortil Holm svarede, at Købesummen var 100 000 Kr, men at det var ønskeligt, at der fra den eventuelle Købers Side forelaa et Bud som Grundlag for en Forhandling. Henningsen bød da for en Trediemand, der da endnu ikke nævntes 90 000 Kr.

Holm sendte da Bud efter Indstævnte og meddelte ham det gjorte Bud. Derpaa drøftede de i Fællesskab Salgsspørgsmaalet, og under disse Forhandlinger, under hvilke Holm — saa vidt han kunde erindre — telefonerede til Henningsen, om at Salgstilbud for 95 000 Kr vilde blive akcepteret, hvilket Henningsen benægtede, indgik Indstævnte paa at sælge Ejendommen for 92 500 Kr og paa de ovenfor nævnte Salgsvilkaar. Efter at Holm og Indstævnte straks derpaa havde drøftet et saadant Salg med Indstævntes to hos ham boende ugifte Søstre, der var enige i Salget, meddelte Holm samme Dag Henningsen Salgstilbudet og lod ham efter Diktat nedskrive Salgsvilkaarene, som Indstævnte var gaaet ind paa. Henningsen lovede omgaaende Besked, men spurgte kort efter, om hans Kommittent, som han nu navngav som Citanten, kunde faa Ejendommen paa Haanden i 8 Dage paa de omtalte Vilkaar. Efter atter at have forhandlet med Indstævnte, der erklærede sig enig i, at Henningsens Kommittent — hvis Navn Holm ikke opgav — fik Ejendommen paa Haanden mod Akcept senest 17 Marts, meddelte han Henningsen dette, og 17 Marts modtog Holm saa Citantens Akcept af Salgstilbudet, som han samme Dag skriftlig meddelte Indstævnte.

Denne havde imidlertid, som det maa antages, allerede 13 Marts meddelt Holm, at han ikke vilde opfylde Salgstilbudet, da der »ikke var noget skriftligt« og lod forstaa, at det var Citanten, han ikke vilde sælge til, men Holm svarede ham, at han var bundet ved sit Ord.

Denne Overretssagfører Holms Vidneforklaring er ikke bestridt af Indstævnte forsaavidt angaar selve Forhandlingernes ydre Rammer, men Indstævnte har benægtet, at han under Samtalen med Holm indgik paa at sælge for 92 500 Kr og paa at give Henningsens Kommittent Ejendommen paa Haanden til 17 Marts, og begge Indstævntes Søstre har som Vidner forklaret, at Indstævnte i deres Overværelse 10 Marts under Samtalen med Holm udtalte, at han ikke vilde sælge for 92 500 Kr. De har ligeledes forklaret, at Indstævnte ved samme Lejlighed spurgte om, hvem Køberen var, men at Holm svarede, at det jo var revnende ligegyldigt.

Agent Henningsen har som Vidne bekræftet Overretssagfører Holms Forklaring om deres indbyrdes Forhandlinger og om Salgstilbudets Fremsættelse og Indhold, men om Indstævntes Indvilgelse heri ved dette Vidne intet af selvstændig Erfaring.

Et Vidne, Murer K. Rasmussen, der 11 Marts efter Anmodning af

Citanten gik med denne til Indstævnte for at bese Ejendommen, har forklaret, at Indstævnte, da de bad om at maatte se Ejendommen, svarede, at den var givet en Mand paa Haanden i 8 Dage, og at han, da Citanten udtalte, at det maatte være ham, der sigtedes til, blev en Del forbavset og nægtede at forevise Ejendommen.

Naar henses til Overretssagfører Holms baade professionelle og materielle Interesse i Sagens Udfald, findes det betænkeligt at tillægge hans Forklaring Betydning, og der haves da intet andet Bevis for Citantens Paastand end Vidnet Murer Rasmussens ovennævnte Forklaring, der dog intet indeholder til Støtte for Citantens Paastand om et Salgstilbud, netop paa de ovennævnte bestemte Vilkaar og i og for sig ikke behøver at betyde andet end en høflig Afvisning af en Liebhaber eller en Udtalelse om, at han havde lovet i en vis Tid ikke at sælge den til en anden.

Der findes heller ikke i det Foreliggende tilstrækkelig Støtte for at lade Sagens Afgørelse bero paa Indstævntes Ed, og om Ed af nogen anden Person kan der efter Sagens Omstændigheder ikke være Tale.

Det maa herefter anses for ubevist, at Indstævnte forud har godkendt det af Overretssagfører Holm fremsatte Salgstilbud.

Da Indstævnte heller ikke senere har billiget Tilbudet, og da Overretssagfører Holm ikke har haft nogen selvstændig Beføjelse til at fremsætte bindende Salgstilbud, er der ikke ved Citantens Akcept af dette Tilbud kommet nogen Handel i Stand om Ejendommen.

Indstævnte findes derfor at maatte frifindes.

Sagens Omkostninger findes at burde ophæves.

Intet Stempelforbehold.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Navnlig paa Grundlag af Overretssagfører Viggo Holms detaljerede Vidneforklaring, som for største Delen er ubestridt, og som paa flere Maader bestyrkes ved det iøvrigt Oplyste, blandt andet ogsaa ved Garvermester Erfurths senere Udtalelser, maa det anses bevist, at denne var indgaaet paa at give Ejendommen paa Haanden i 8 Dage i Overensstemmelse med de af Holm affattede Vilkaar.

Som Følge heraf maa Erfurth dømmes til at opfylde Handlen og den indankede af Retten for Holbæk Købstad m. v. den 22 April 1920 afsagte Dom forandres herefter.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Erfurth derhos at [burde] betale med 800 Kr.

Fredag den 21 Oktober.

Ved Højesterets Dom i Sag R Nr 354/1921 (**Rigsadvokaten mod Hans Peter Sørensen**) blev Tiltalte anset efter Straffelovens § 232 som for 7de Gang begaaet simpelt Tyveri samt for Betleri efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med Tugthusarbejde i 2 Aar.

Nr 78. Gaardejer **Kr. Kristiansen** (Selv)

mod

Gaardejer **Chr. Madsen Nielsen** (Graae efter Ordre),

betræffende Appellantens Pligt til at udrede Erstatning til Indstævnte for Ikke-Opfyldelse af en Handel om et Parti Tobak.

Dom afsagt af Retten for Middelfart Købstad, Vends Herred m. v. den 2 November 1920: Sagsøgte, Gaardejer Kristian Kristiansen af Indslev Taarup, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Gaardejer Chr. Madsen Nielsen af Fyllested, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Østre Landsrets Dom af 28 Februar 1921: Indstævnte, Gaardejer Kr. Kristiansen, Indslev-Taarup, bør til Appellanten, Gaardejer Chr. Madsen Nielsen, Fyllested, betale 4418 Kr 70 Øre med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 11 Juni 1919, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger for begge Retter med 200 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Efter Indholdet af den i Underrettsdommen nævnte Slutseddel af 10 April 1918 havde det været Appellantens Pligt at aftage Tobakken i Løbet af Efteraaret 1918, hvad efter det Oplyste ogsaa maa antages at stemme med den for saadanne Handler gældende Kutyme. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil denne Dom efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale efter Reglerne for beneficerede Sager.

Thi kendes for Ret.

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, Til det Offentlige betaler Appellanten, Gaardejer Kr. Kristiansen, de Retsgebyrer, som skulde erlægges, og Godtgørelse for det stemplede Pa-

pir, som skulde bruges, saafremt Sagen ikke for Højesteret havde været beneficeret for Indstævnte, Gaardejer Chr. Madsen Nielsen, samt til Højesteretssagfører Graae i Salær for Højesteret 150 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Ved Slutseddél af 10 April 1918 forpligtede Sagsøgte, Gaardejer Kristian Kristiansen af Indslev Tåarup, sig til i Efteraaret 1918 at modtage hele Avlen af dansk Tobak (i Prima tør Tilstand), avlet af Sagsøgeren, Gaardejer Chr. Madsen Nielsen, til højeste Dagspris.

Idet Sagsøgeren gør gældende, at Sagsøgte trods gentagne Henvendelser ikke aftog Tobakken, men først den 19 Maj 1919 tilsagde Sagsøgte til Aflevering af Tobakken paa Brenderup Station, ved hvilken Lejlighed han imod Sagsøgerens Protest kun afregnede Tobakken, der udgjorde 1339 kg, til en Pris af 2 Kr 70 Øre pr kg eller ialt 3615 Kr 30 Øre, medens Dagsprisen i Efteraaret 1918, til hvilken Tid Partiet skulde have været aftaget, var 6 Kr pr kg eller ialt 8034 Kr, paastaar Sagsøgeren Sagsøgte dømt til Betaling af Differencen mellem disse to Beløb, 4418 Kr 20 Øre med Renter 5 pCt p. a. fra Forligsklagens Dato den 11 Juni 1919, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger skadesløst.

Sagsøgte paastaar sig frifundet med Tillæg af Sagsomkostninger og hævder, at Sagsøgeren ikke kunde levere Tobakken i Efteraaret 1918, fordi den ikke var tør og prima Vare, hvorfor Sagsøgte ingen Pligt havde til at aftage den. For at gøre Sagsøgeren en Tjeneste tilsagde Sagsøgte ham til at møde paa Brenderup Station den 19 Maj 1919 med Tobakken, hvis han vilde af med den til en Pris af 2 Kr 70 Øre pr kg. I Henhold hertil mødte Sagsøgeren med Tobakken, og efter at det var tilkendegivet ham, at Prisen var 2 Kr 70 Øre pr kg, afleverede han den og modtog Afregning uden Protest.

Heroverfor gør Sagsøgeren gældende, at Tobakken var tjenlig til Aflevering som tør og prima Vare i Efteraaret 1918 og godkendt af Sagsøgte, at Sagsøgeren gentagne Gange i Efteraaret 1918 forgæves havde opfordret Sagsøgte til at aftage Tobakken, hvilket han stadig lovede, at Sagsøgeren ikke, inden han afleverede Tobakken, har faaet Meddelelse om, at Afleveringen kunde ske, naar han gik ind paa at modtage en tilbudt Pris af 2 Kr 70 Øre, og at han ikke modtog denne Pris uden Protest, idet han, da han havde afleveret Tobakken og blev kendt med, at Sagsøgte kun vilde betale den med 2 Kr 70 Øre pr kg, tvertimod protesterede og kun modtog den tilbudte Betaling som en å konto Udbetaling.

Ved de af Sagsøgte førte Vidner skønnes det ikke bevist, at Sagsøgeren inden Afleveringen den 19 Maj 1918 er blevet gjort bekendt med, at Prisen pr kg var 2 Kr 70 Øre, og det maa ved de af Sag-

søgeren førte Vidner anses for godtgjort, at Sagsøgeren, efter at Afleveringen havde fundet Sted, protesterede imod den tilbudte Betaling af 2 Kr 70 Øre pr kg; heller ikke er det af Sagsøgte bevist, at Tobakken ved Afleveringen ikke opfyldte Slutsedlens Krav om, at den skulde være tør og prima Vare, men var mør og meget mørk; der vil derfor ikke af disse Grunde kunne tillægges Sagsøgte Frifindelse.

Da Slutsedlens Bestemmelse om, at Sagsøgte forpligter sig til at modtage Sagsøgerens Tobak i Efteraaret 1918 i prima tør Tilstand, som Forudsætning indeholder, at Sagsøgeren i Efteraaret 1918 har tilbudt Sagsøgte Tobakken i denne Tilstand, maa det paahvile Sagsøgeren, for at han kan kræve den paa det paagældende Tidspunkt i Efteraaret 1918 gældende Dagspris, at føre Bevis for at han har tilbudt Sagsøgte Tobakken i det angivne Tidsrum i kontraktmæssig Tilstand, og da et saadant Bevis ikke foreligger, vil han ikke kunne gøre Fordring paa den af ham opstillede Dagspris; da han heller ikke har godtgjort, at Dagsprisen paa det Tidspunkt, da han afleverede Tobakken, var en anden end den, til hvilken han fik Afregning, i hvilken Forbindelse det bemærkes, at Sagsøgerens Protest ved den paagældende Lejlighed ikke kan antages at have angaaet, at Afleveringen var sket, men kun den beregnede Pris, vil hans Paastand om en højere Pris ikke kunne tages til Følge, men Sagsøgte vil være at frifinde. Sagens Omkostninger ophæves.

Intet Stempelforbehold.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt af Retten for Middelfart Købstad m. v. den 2 November 1920.

Det maa anses som uomtvistet for Underretten, at Appellanten gentagne Gange har opfordret Indstævnte til at modtage Tobakken, og Indstævnte har ikke bevist, at den var ukontraktmæssig, eller at Appellanten er gaaet ind paa at udskyde Leveringstiden og nøjes med en senere Tids Dagspris. Herefter vil den i Dommen ommeldte Difference, der rettelig udgør 4418 Kr 70 Øre, være at tilkende Appellanten og Indstævnte være at dømme til at betale Appellanten Sagens Omkostninger for begge Retter med 200 Kr.

Mandag den 24 Oktober.

Nr 40. Gaardejer **Peder Henriksen** (Henriques)

mod

Gaardejer **Gorm Peder Gormsen** (Selv),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at udrede Erstatning til Indstævnte for en Skade, tilføjet en denne tilhørende Hest af en Appellanten tilhørende Hest.

Dom afsagt af Retten for Bogense Købstad m. v. den 8 Januar 1920: Indstævnte, Gaardejer Peder Henriksen af Lerbækgaard, bør for Tiltale af Citanten, Gaardejer Gorm Peder Gormsen af Padesøbjerg, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Østre Landsrets Dom af 14 Oktober 1920: Gaardejer Peder Henriksen, Lerbækgaard, bør til Gaardejer Gorm Peder Gormsen, Padesøbjerg, betale 1600 Kr med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 27 November 1918, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger for begge Retter med 300 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold for Landsretten.

Højesterets Dom

Da den af Indstævnte i denne Sag irettelagte Kontraappellstævning først er udtaget den 19 Januar 1921, altsaa efter Udløbet af den i Retsplejelovens § 1035 fastsatte Paaankefrist, uden at der for Berettigelsen heraf er oplyst eller engang paaberaabt nogen særlig Hjemmel, vil denne Stævning være at afvise.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves.

Thikendes for Ret:

Kontraappellstævningen afvises. Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Appellanten, Gaardejer Peder Henriksen, og Indstævnte, Gaardejer Gorm Peder Gormsen, hver 10 Kroner.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Den 7 November 1918 ved Middagstid kom en hos Citanten Gorm Peder Gormsen af Padesøbjerg tjenende Husmand, der havde været ude at pløje med to Heste, kørende i Skridt med tom Vogn, hvorpaa kun var en Plov, hjemad ad den offentlige Vej, der fra Assens—Bogense Landevej fører til Lerbækgaard, hvor han indhentede to hos Indstævnte, Gaardejer Peder Henriksen af Lerbækgaard, tjenende Karle, der var paa Vej hjemad fra Markarbejde førende hver sit Spand Heste; og begge med Heste veg ud til venstre for at give Plads til den forbi-kørende Vogn, der som Følge heraf kørte frem, holdende til højre. Da Citantens Heste var ud for Indstævntes forreste Heste, sprang den nærmer af disse, en 2½ Aar gammel Hoppe pludselig tilbage, slog ud og ramte den ene af Citantens Heste paa det ene Forben, der fuld-

stændig knustes, hvorefter Hesten af en tilkaldt Dyrlæge blev beordret øjeblikkelig nedslaaet, hvilket fandt Sted.

Den ødelagte Hest var en 2½ Aar gammel, mørkerød Hoppe, der, inden den blev nedslaaet, af to uvillige Mænd blev ansat til en Handelsværdi af 3200 Kr, men formedelst fin Afstamning og som Avlsdyr i Fremtiden kunde være blevet en stor Indtægtskilde for sin Ejer, saaledes at denne lider et stort Tab, der kan ansættes til 5000 Kr, hvilket Beløb Citanten under nærværende Sag paastaar Indstævnte som ansvarlig for det Skete tilpligtet at erstatte tilligemed Renter heraf 5 pCt p a fra Forligsklagens Dato, den 27 November 1918, indtil Betaling sker, samt Sagens Omkostninger.

Indstævnte gør herimod gældende, at der ikke ved den paagældende Lejlighed fra hans eller hans Folks Side er udvist nogen Forsømmelighed eller Uforsigtighed, der kan gøre ham erstatningspligtig for det skete Uheld, der maa betragtes som hændeligt, for hvilket han intet Ansvar kan have, hvorfor han paastaar sig frifundet og tillagt Sagsomkostninger, medens han subsidiært, forsaavidt han maatte findes erstatningspligtig, paastaar, at den forlangte Erstatning er altfor høj, og at Hoppens Værdi ikke engang kan ansættes til 3200 Kr.

Citanten har erkendt, at den førende Kusk ikke kunde afværge, at Indstævntes fjærmer Hest sprang tilbage, hvorved den ramte Citantens Hoppe; ved de førte Vidner, nemlig de tre Kuskes Vidnesbyrd, er der intet oplyst, der berettiger til at fastslaa, at der er udvist Forsømmelighed eller Uforsigtighed fra den førende Kusks Side, ligesom den Omstændighed, at ogsaa Sidstnævnte imod de almindelige Kørselsregler med sine Heste veg til venstre for at give Plads for Citantens Køretøj, hvad han havde set, at ogsaa den Kusk, der førte de bageste Heste, havde gjort, ikke i nærværende Tilfælde kan faa Betydning til at paalægge Indstævnte Ansvar, ogsaa fordi Citantens Kusk maatte have haft det i sin Magt ved Tilraab at tvinge de foran værende Kuske til at vige til højre Side af Vejen. Indstævnte og hans Folk har derhos benægtet, at den paagældende Hest, der slog ud, før det ommeldte Uheld har været ondskabsfuld, saaledes at det kunde karakteriseres som uforsigtigt at benytte Hesten eller lade den komme paa offentlig Vej, ligesom den af tvende Dyrlæger afgivne Erklæring om en af dem den 27 November 1918 anstillet Undersøgelse, der udviste, at Indstævntes Hest vilde slaa, naar en fremmed Hest blev ført op til den, og viste sig irriteret, ikke behøver at fastslaa, at Hesten ogsaa havde denne Natur, da Uheldet skete, idet det ikke er udelukket, at Kørslen med den tomme Vogn kun med en Plov paa kan have forskrækket Hesten.

Efter det Foreliggende skønnes det Citanten overgaaede Uheld at maatte karakteriseres som hændeligt, hvorfor Ansvar ikke kan paalægges Indstævnte, der vil være at frifinde, medens Sagens Omkostninger efter Omstændighederne findes at burde ophæves.

Under Sagen er ingen Stempelovertrædelse begaaet.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Ved den indankede, af Retten for Bogense Købstad m. v. den 8 Januar 1920 afsagte Dom er det i Henhold til de i saa Henseende anførte Grunde rettelig antaget, at Gaardejer Peder Henriksen og hans Kuske ikke havde nogen Skyld i det skete Uheld. Herefter vil Henriksens Ansvar for den skete Skade være at afgøre overensstemmende med D L 6—10—5, og da Gaardejer Gormsens Hoppe efter det Oplyste havde en Værdi af 3200 Kr og Henriksens Hoppe af ca 3000 Kr, vil Henriksen have at tilsvare Gormsen 1600 Kr med Renter som af Gormsen paastaet og Sagens Omkostninger for begge Retter med 300 Kr.

R Nr 145/1921. Tjenestekarl **Jens Jacobsen Flø**
(Møldrup)

m o d

Tyendebrandkassen **Danmark** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at udrede Erstatning til Appellanten for en Brandskade.

Vestre Landsrets Dom af 7 Marts 1921: De Sagsøgte, Tyendebrandkassen Danmark, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Tjenestekarl Jens Jacobsen Flø, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

Efter Sagens Oplysninger maa det antages, at Appellanten ved den i Dommen omtalte Brand har lidt en Skade, for hvilken han hos den indstævnte Brandkasse vilde have Krav paa det under Sagen fordrede Erstatningsbeløb, og i Dommen er det i Henhold til de i saa Henseende anførte Grunde rettelig antaget, at Appellantens Undladelse af at anmelde Flytning til Brande ikke har betaget ham hans Ret til denne Erstatning. Efter det Foreliggende maa der dernæst gaas ud fra, at Appellanten, efter at Policen var gaaet tabt, ikke nøje huskede Forsikringsselskabets Navn, og at han i god Tro i rette Tid lod Anmeldelsen afgaa efter den i Dommen nævnte Adresse, samt at den Omstændighed — om hvilken det ikke af Sagens Oplysninger ses, at Appellanten var underrettet — at Brandkassen var en ikke selvstændig Afdeling af Forsikringsselskabet Idun, har bidraget væsenlig til, at Anmeldelsen ikke kom Brandkassen i Hænde. Herefter findes Appellanten heller ikke i Henhold til Forsikringsbetingelsernes § 4 at have fortabt sit Erstatningskrav, og de Indstævnte vil saaledes være at tilpligte at betale ham Erstatningsbeløbet, 950 Kroner, med Renter.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Tyendebrandkassen Danmark, bør til Appellanten, Tjenestekarl Jens Jacobsen Flø, betale 950 Kroner med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 20 August 1920, til Betaling sker. Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret ophæves. Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afgivelse. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Møldrup 120 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Henhold til en — som det maa antages overfor en omrejsende Agent — i November Maaned 1917 fremsat Forsikringsbegæring forsikrede de Sagsøgte, Tyendebrandkassen Danmark i Kolding, der er en Afdeling af Forsikringsselskabet Idun, sammesteds, ved Police af 16 s. M. overensstemmende med Selskabets til enhver Tid gældende Vedtægter og Betingelser, Sagsøgeren, Tjenestekarl Jens Jacobsen Flø af Brande, der da tjente hos Peder Esbjergs Enke, Veldbæk pr Esbjerg, for indtil et Beløb af 1000 Kr, »paa Møbler, Gangklæder, Linned og andet personligt Løsøre, beroende paa sidstnævnte Sted.« Af Forsikringsbetingelserne fremgaar, at Flytning af de forsikrede Genstande til anden Ejendom ufortøvet skal anmeldes, at Skade under Fortabelse af Kravet paa dens Erstatning skriftlig skal anmeldes for Selskabet eller dets stedlige Repræsentant inden 24 Timer efter Ildebrandens Opstaaen, samt at de brændte eller beskadigede Genstande, over hvilke den forsikrede i Skadestilfælde er forpligtet til i Løbet af 8 Dage at levere Selskabet en specificeret Fortegnelse, erstattes efter deres sande Værdi paa Tidspunktet for Branden, saaledes at Skaden saa vidt mulig opgøres ved mindelig Forhandling eller paa en af Parternes Forlangende ved Vurdering.

Den 6 Maj 1919 nedbrændte Udhusene til Ejendommen »Brogaard« i Brande Sogn, og Sagsøgeren, der den 1 November 1918 havde taget Tjeneste paa denne Ejendom, og som gjorde gældende, at en Del af de ham tilhørende, ved fornævnte Police forsikrede Effekter tillige med denne var gaaet tabt ved Branden, foretog derefter den følgende Dag gennem Sognefogden Anmeldelse om det Passerede til »Tyende Brandforsikringens Kontor i Kolding«. Da Anmeldelsen af Postvæsnet afleveredes til Dansk Andels Assurance Kompagni i bemeldte Købstad, og det ved en, med dette Selskab ført Korrespondance viste sig, at Sagsøgeren ikke havde forsikret i dette Selskab, kom Sagsøgeren, der, ligesaa lidt ved hans Sagførers Korrespondance med Postkontorerne

i Esbjerg og Brande eller Eftersyn af Handelsregistret i Kolding samt af Telefonbogen og Kolding Vejviser, var bleven klar over, hos hvem han havde forsikret, først ved Opkrævning af den pr 1 November s. A. forfaldne Præmie til Klarhed over, at hans Forsikring var tegnet i de Sagsøgte Selskab, hvorfor han indledede Forhandlinger med dette og paa Anmodning under 3 December næst efter fremsendte Skadeanmeldelse til dette. Da de med de Sagsøgte yderligere førte Forhandlinger om Betaling af det af Sagsøgeren forlangte Erstatningsbeløb ikke førte til noget Resultat, har Sagsøgeren under nærværende Sag søgt de Sagsøgte til Betaling af 950 Kr tilligemed Renter heraf 5 pCt aarlig fra Stævningens Dato den 20 August f. A., indtil Betaling sker. De Sagsøgte har derimod paastaet sig frifundet for Sagsøgerens Tiltale.

Forsaavidt de Sagsøgte til Støtte for deres Frifindelsespaastand i første Række har paaberaabt sig, at Sagsøgeren har undladt at gøre Anmeldelse om Flytning til den Ejendom, hvor Branden fandt Sted, kan der ikke gives dem Medhold i, at Sagsøgeren ved Undladelse af at foretage saadan Anmeldelse, der ikke efter Forsikringsvilkaarene er gjort til Betingelse for Erstatningskravets Bevarelse, har mistet sin Ret til at faa en eventuel lidt Skade dækket af de Sagsøgte. Derimod findes der at maatte gives disse Medhold i, at Sagsøgeren ikke rettidig har foretaget Skadeanmeldelse overfor dem, idet der under Hensyn til, at han vidste, at Forsikringen var tegnet hos et Selskab i Kolding, ikke fra hans Side, efter at han var bleven klar over, at hans oprindelige Anmeldelse var indgaaet til et uvedkommende Selskab, er udvist tilstrækkelige Bestræbelser for at finde Forsikrerne. De Sagsøgte vil følgelig være at frifinde for hans Tiltale.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde op-
hæves.

Stempelovertrædelse ses ikke at have fundet Sted.

Tirsdag den 25 Oktober.

R Nr 299/1920. **Snedkermester J. Jacobsen**
(Overretssagfører Otto Bang)

mod

Snedkermester Chr. I. Freund (Graae),

betræffende Spørgsmaalet om Forstaelsen af en Bestemmelse i en mellem Parterne indgaaet Kontrakt om Køb af en fast Ejendom.

Østre Landsrets Dom af 13 November 1920: Mod kontant Betaling af 2971 Kr 44 Øre og mod Udstedelse af Obligation, stor 30 650 Kr 67 Øre, med Pant i Ejendommen Matr Nr 504 a af Vejle Købstads Bygrunde bør Sagsøgte, Snedkermester J. Jacobsen, til Sagsøgeren, Snedkermester Chr. I. Freund, Vejle, udstede Skøde paa den nævnte

Ejendom. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 30 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Den omtvistede Sætning i Købekontrakten af 15 April 1918 kan efter de foreliggende, tildels efter Dommens Afsigelse tilvebragte Oplysninger ikke forstaas som indeholdende en Garanti fra Appellantens Side for, at Omkostningerne ved Ombygningen ikke vilde andrage mere end ca 20 000 Kroner. Da Indstævnte nu har vægret sig ved at erlægge den Købesum, som han herefter maatte være pligtig at tilsvare, har Appellanten været berettiget til at træde tilbage fra Handlen, og Appellanten vil som Følge heraf overensstemmende med sin principale Paa-stand være at frifinde.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Indstævnte at burde betale til Appellanten med 2000 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Snedkermester J. Jacobsen, bør for Tiltale af Indstævnte, Snedkermester Chr. I. Freund, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter betaler Indstævnte til Appellanten med 2000 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Købekontrakt af 15 April 1918 solgte Snedkermester J. Jacobsen den ham tilhørende Ejendom, Matr Nr 504 a af Vejle Købstads Bygrunde, til Snedkermester Chr. I. Freund, Vejle. I Kontraktens § 3 hedder det: »Den akkorderede Købesum er 65 000 Kr skriver Seksti Fem Tusinde Kroner og desuden skal Køberen efter Regninger fra Haandværkerne betale de Beløb som Ombygningen har kostet og vil komme til at koste og som altsaa skal lægges til Købesummen og som andrager ca 20 000 Kr.«

Købesummen skulde berigtiges saaledes:

- a) Ved Købekontraktens Underskrift betales 2000 Kr,
- b) Ved Overtagelsen skulde der betales 3000 Kr,
- c) Sælgeren skulde optage saa stort et Laan, som kunde opnaas paa 1ste Prioritet, og dette Laan overtoges af Køberen, dog at han skulde have godtgjort, hvad der var afbetalt paa de for Tiden indestaaende Kreditforenings- og Hypothekforeningslaan, tilsammen 8349 Kr 33 Øre,

d) for Resten af Købesummen skulde Køberen udstede Panteobligation.

Ejendommen skulde overtages af Køberen, saa snart Arbejdet paa Ejendommen var fuldført, dog senest den 1 Oktober 1918, jfr Kontraktens § 9.

I September Maaned s. A. fik Køberen tilsendt Regnskab over Ombygningen; herefter udgjorde den samlede Udgift 39 694 Kr 10 Øre. Køberen, der kun ansaa sig pligtig til udover den stipulerede Købesum at betale ca 20 000 Kr for Ombygningen, gjorde Krav paa at faa Ejendommen tilskødet paa disse Vilkaar, og da Sælgeren vægrede sig herved, lod han sig ved Føgden indsætte i Besiddelse af Ejendommen; forud for Føgedforretningen deponerede Køberen, der den 27 Juni s. A. havde afbetalt 500 Kr, Resten af det under Post b nævnte Afrag, 2500 Kr.

Efter Køberens Standpunkt stiller Mellemværendet sig saaledes: Købesummen udgør 65 000 Kr + for Ombygningen ca 20 000

Kr, o: 22 000 Kr = ...	87 000 Kr
heraf er betalt kontant.....	2 500 Kr 00 Øre
paa Kreditforenings- og Hypothekforenings	
Laan er afbetalt ialt	8 349 — 33 —
Køberen har før Forretningens Foretagelse	
deponeret	2 500 — 00 —
han tilbyder at overtage 1ste Prioritets-	
laanet til Vejle Sparekasse.....	45 000 — 00 —
og at udstede Obligation for Resten.....	28 650 — 67 —

87 000 Kr 00 Øre

Under nærværende Sag paastaar Sagsøgeren, Snedkermester Chr. I. Freund, Vejle, Sagsøgte, Snedkermester J. Jacobsen, dømt til at udstede Skøde paa fornævnte Ejendom mod, at Sagsøgeren kontant betaler 2500 Kr og til ham udsteder Panteobligation, stor 28 650 Kr 67 Øre, samt til at betale 63 Kr 56 Øre med Renter heraf 5 pCt fra Stævningens Dato den 12 August 1920.

Angaaende sidstnævnte Paastand er Sammenhængen følgende: Sagsøgeren erkender under Ombygningen at have bestilt

Ekstraarbejder til Beløb	1469 Kr 34 Øre
herfra maa imidlertid drages for ikke udført Arbejde	
ved Ombygningen	535 — 00 —

934 Kr 34 Øre

ifølge Refusionsopgørelsen tilkommer der Køberen hos

Sælgeren	997 — 90 —
--------------------	------------

altsaa i Køberens Favør .....

63 Kr 56 Øre

Færdig fra Trykkeriet den 16 November 1921.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 25.

Tirsdag den 25 Oktober.

Sagsøgte procederer principalt til Frifindelse.

Til Støtte for denne Paastand anfører han, at Sagsøgeren ifølge Købekontraktens foran citerede § 3 er pligtig at betale alle Omkostningerne ved Ombygningen; naar der er tilføjet »ca 20 000 Kr«, er dette ikke ment som nogen Begrænsning, men kun opgivet for Stempelberegningens Skyld. Denne Fortolknings Rigtighed bestyrkes efter Sagsøgtes Formening derved, at Sagsøgeren under hele Ombygningen optraadte som Bygherre; han kom omtrent hver Dag paa Arbejdspladsen og tilsaa Arbejdet, paatalte Mangler, forlangte Arbejde omgjort og fik foretaget Arbejder, der laa udover det oprindeligt projekterede; naar Sagsøgte indgik paa disse Forlangender, kan det jo kun være forklarligt ud fra den Forudsætning, at Sagsøgeren skulde betale hele Ombygningen. Idet Sagsøgeren som foran nævnt den 1 Oktober 1918 forlangte at faa Skøde mod at berigtige en samlet Købesum af 85 000 Kr, har han misligholdt Handlen, hvorfor Sagsøgte har været berettiget til at annullere den.

Under alle Omstændigheder har Sagsøgeren, der jo nu erkender at have forlangt Ekstraarbejder til Beløb ca 1500 Kr, undladt at tilbyde dette Beløb, hvorfor hans Tilbud har været ulovligt.

Sagsøgeren hævder heroverfor, at han, da han begyndte at forhandle med Sagsøgte om Købet af Ejendommen, forespurgte, hvor meget Ombygningen vilde komme til at koste, og fik det Svar, at de alt udførte Arbejder havde kostet ca 8000 Kr, og at de tilbagestaaende Arbejder vilde komme til at koste ca 9000 Kr. Da Kontrakten skulde udfærdiges hos Sagsøgtes Sagfører, forlangte han for at begrænse sin Risiko at faa optaget et Maksimumsbeløb, og dette opnaede han, idet man fikserede Beløbet til ca 20 000 Kr, hvorved man mente at være paa den sikre Side.

Da denne Forklaring er bestyrket ved det iøvrigt Oplyste og stemmer bedst med Bestemmelsens Ordlyd, maa der gives Sagsøgeren Medhold i, at der i den citerede Passus i § 3 ligger en Begrænsning af hans Forpligtelse til at dække Omkostningerne ved Ombygningen.

Under den Tvivl, som fremkaldtes ved den omstridte Bestemmelse i Kontraktens § 3 og ved det udviklede Regnskab over Ombygningen,

som der ikke var givet Sagsøgeren tilstrækkelig Tid til at gennemgaa, kan det ikke bebrejdes ham, om hans Tilbud muligvis har været for lille, og der skønnes derfor ikke Grund til at betragte Handlen som misligholdt. Sagsøgtens principale Paastand vil følgelig ikke kunne gives Medhold.

Subsidiært paastaar Sagsøgte, at han kun tilpligtes at udstede Skøde mod, at Sagsøgeren dels kontant, dels ved Panteobligation fyldestgør ham for et større Beløb end tilbudt, alt efter Rettens Skøn.

Under Sagens Gang har Sagsøgte ladet optage en Syns- og Skønnsforretning, hvorved han har søgt oplyst, hvilke Arbejder der er foretaget udover det planlagte og hvilke Forbedringer der er forlangt ved de projekterede Arbejder, og med hvilket Beløb Byggeomkostningerne derved er blevet forøget. Skønnsforretningen specificerer disse Arbejder og Forbedringer og besvarer det sidste Spørgsmaal derhen, at Fordyrelsen udgør 7959 Kr. Sagsøgte paastaar derfor Sagsøgeren tilpligtet til kontant og udover Købesummen at betale dette Beløb.

Heraf har Sagsøgeren som sagt erklæret sig villig til at betale 1469 Kr 34 Øre, og da det ikke mod Sagsøgerens Benægtelse er godtgjort, at han har forlangt foretaget andre Arbejder eller Forbedringer end af ham erkendt, vil han ikke kunne tilpligtes at udrede noget større Beløb. Naar han derimod i dette Beløb paastaar fradraget 535 Kr for besparede Arbejder, skønnes dette ikke at kunne tages til Følge, idet Sagsøgte ikke ses at have garanteret ham Udførelsen af de besparede Arbejder.

Under Henvisning til, at Skønnsforretningen konstaterer, at Priserne paa Byggematerialer og Arbejdsløn under Arbejdets Gang er steget med ca 30 pCt, har Sagsøgte endvidere hævdet, at Betegnelsen »ca« maa forstaas som havende Hensyn til en saadan Prisstigning, hvorfor Beløbet 20 000 Kr maa forøges med 30 pCt.

Heri vil der nu ikke kunne gives Sagsøgte Medhold; men under Hensyn til de paagældende Forholds Beskaffenhed, vil Betegnelsen »ca« kunne forstaas som omfattende 20 pCt, saaledes at Sagsøgeren foruden Betaling for Ekstraarbejder vil have at betale for Ombygningen 24 000 Kroner.

Herefter vil Sagsøgte være at tilpligte at udstede Skøde paa den ommeldte Ejendom i Overensstemmelse med en fremlagt Konzept mod kontant at betale 2500 Kr + 471 Kr 44 Øre (nemlig fornævnte Beløb for Ekstraarbejder 1469 Kr 34 Øre med Fradrag af det Sagsøgeren ifølge Refusionsopgørelsen tilkommende Beløb, 997 Kr 90 Øre) = 2971 Kr 44 Øre og mod at udstede Obligation, stor 30 650 Kr 67 Øre, med Pant i den solgte Ejendom, ligeledes i Overensstemmelse med en fremlagt Konzept.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Onsdag den 26 Oktober.

R Nr 81/1921. Arbejdsmand **Lars Nielsen** (David efter Ordre)
mod

Direktør **Carl Chr. Seidenfaden** (Bache),

betræffende Indstævntes Pligt til at yde Appellanten Erstatning for Skade forvoldt ved Paakørsel med et Automobil.

Østre Landsrets Dom af 7 December 1920: Direktør Carl Christian Seidenfaden bør for Tiltale af Arbejdsmand Lars Nielsen, Helsingør, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Lars Nielsen til Seidenfaden med 80 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Da det efter de foreliggende, tildels efter Dommens Afsigelse tilvejebragte Oplysninger ikke kan anses godtgjort, at Indstævnte ved den paagældende Lejlighed har udvist den Agtpaaivenhed og Omhu, som udkræves ved Benyttelsen af Motor-køretøjer, maa han i Medfør af Lov Nr 149 af 20 Marts 1918 § 33, 1ste Stykke, være pligtig at erstatte Appellanten den ham ved Paakørslen tilføjede Skade. Herefter vil Indstævnte overensstemmende med Appellantens Paastand være at dømme til at betale Appellanten det paastævnte Beløb, mod hvis Størrelse ingen særlig Indsigelse er fremsat, med Renter.

Indstævnte findes derhos at burde betale Sagens Omkostninger for Landsretten til Appellanten med 120 Kroner og for Højesteret efter Reglerne for beneficerede Sager.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Direktør Carl Chr. Seidenfaden, bør til Appellanten, Arbejdsmand Lars Nielsen, betale 1728 Kroner 80 Øre med Renter heraf 5 pCtaarligt fra den 30 Oktober 1920, til Betaling sker. Indstævnte betaler derhos til Appellanten Sagens Omkostninger for Landsretten med 120 Kroner og til det Offentlige de Retsafgifter, som skulde erlægges, og Godtgørelse for det stemplede Papir, som skulde bruges, saafremt Sagen ikke for Højesteret havde været beneficieret for Appellanten, samt til Højesteretssagfører David i Salær for Højesteret 120 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 24 April 1920 kom Arbejdsmand Lars Nielsen af Helsingør cyklende fra sin Arbejdsplads paa en Villa beliggende ved Strandvejens vestlige Side i Tipperup, og efter at han ad en Sidevej fra Villaen var svinget ud paa Strandvejen, skete der et Sammenstød mellem ham og et, Direktør Carl Chr. Seidenfaden tilhørende Automobil, der førtes af Ejeren og kom fra Helsingør i Retning mod København. Lars Nielsen blev ved Sammenstødet kastet over i den østlige Vejgrøft og paadrog sig en Kontusion af højre Ben, der ifølge en Lægeattest af 12 Oktober 1920 har medført, at han var uarbejdsdygtig i Tiden til den 24 Juli og ifølge en anden Lægeattest af 28 Oktober har bevirket nogen Nedsættelse af hans Arbejdsevne, saaledes at han ikke mener at kunne give sig af med Jordarbejde som tidligere.

Han søger nu under denne Sag Seidenfaden dømt til at erstatte ham den ved Sammenstødet skete Skade, som han opgør saaledes:

1) 74 Arbejdsdage	828 Kr 80 Øre
2) Erstatning for Svie, Smerte og Nedsættelse af Arbejdsevne	800 — 00 —
3) en Cykel ødelagt	100 — 00 —

tilsammen..... 1728 Kr 80 Øre

tilligemed Renter heraf 5 pCt aarlig fra Stævningens Dato, 30 Oktober 1920, til Betaling sker.

Seidenfaden paastaar sig frifundet.

Sagen er yderst mangelfuldt oplyst. Der er overhovedet ikke inden Retten foretaget Undersøgelse, og hverken Parter eller Vidner er blevet retslig afhørt. Nielsen har til en den 30 Juni optaget Politirapport forklaret, at Automobilets venstre Forskærm ramte Baghjulet paa hans Cykel, at han kørte meget langsomt og holdt sig i højre Side af Vejen, og at han ringede med Cykelklokken i god Tid, hvorimod Seidenfaden ikke brugte Automobilhornet. Seidenfaden har derimod forklaret, at han kort før Vejkrydset benyttede Signalthornet og kørte ganske langsomt, og en Dame, der kørte som Passager med Seidenfaden og sad foran i Automobilet ved hans venstre Side, har til en Politirapport af 2 Oktober forklaret, at Seidenfaden afgav mindst et Signal, førend Sammenstødet skete, at Nielsen ikke havde sin Opmærksomhed henvendt paa Sagsøgtes Automobil, men derimod paa nogle andre Køretøjer og saaledes, uden at se sig tilstrækkeligt for, kørte lige imod Automobilet, der kørte ganske langsomt.

Der findes paa det saaledes foreliggende Grundlag ikke at kunne

paalægges Seidenfaden Ansvar for den skete Skade, hvorfor han vil være at frifinde.

Sagens Omkostninger vil Nielsen have at betale Seidenfaden med 80 Kr.

R Nr 189/1921.

Rigsadvokaten

m o d

Einar Aage Sørensen (Forsv.: V. Kondrup),

der tiltales for Bedrageri.

Vestre Landsrets Dom af 5 April 1921: Tiltalte Einar Aage Sørensen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage. Saa udreder Tiltalte og Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører Sørensen, 70 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paa-anket dels af Tiltalte, der gør gældende, at han ikke har gjort sig skyldig i noget ulovligt, dels af det Offentlige, der formener, at Straffeloven er urigtig anvendt, og at den idømte Straf er for lav.

I Dommen er det rettelig fundet bevist, at Tiltalte har gjort sig skyldig i det ham paasigtede Forhold. Herefter vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 251 med en Straf, der under Hensyn til den midlertidige Straffelovs § 13 findes at burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage. Med denne Forandring i Straffetiden vil Dommen kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 120 Dage. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Einar Aage Sørensen til Højesteretssagfører Kondrup 80 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag tiltales i Henhold til Anklageskrift af 28 Februar d. A. Einar Aage Sørensen til at lide Straf efter Straffelovens § 251 for Bedrageri ved om Eftermiddagen den 3 November 1920 paa

Torvet i Vejle for 90 Kr at have solgt et Læs Tørv til Ovnlakerer P. Madsen, Vedelsgade 65, Vejle, under urigtig Opgivende om, at Læsset indeholdt 1328 kg, medens det i Virkeligheden indeholdt betydelig mindre, og v e d, da Køberen senere samme Dag reklamerede om Mangel i Mængden, at have forevist en af den kgl. Vejer i Egtved den 2 November dateret Vejeattest, hvis Vægtangivelse, 1328 kg, omfattede saavel det til P. Madsen solgte Læs som et andet samtidig med dette vejet Læs.

Tiltalte er født den 24 September 1890 og har tidligere været anset ved Kystartilleriregimentets Krigsrets Dom af 26 Marts 1912 efter Straffelovens § 228, jfr tildels § 47 II, og samme Bestemmelse sammenholdt med Straffelov for Krigsmagten af 7 Maj 1881 § 172 samt denne Lovs § 158, med simpelt Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, ved Vejle Købstads Ekstrarets Dom af 6 Oktober 1913 efter Straffelovens § 230, 1 Stk, jfr midlertidig Lov 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, ved ovennævnte Regiments Krigsrets Dom af 21 September 1914 efter Straffelovens § 231, 1 Led, jfr Straffelov for Krigsmagten af 7 Maj 1881 § 172, med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, hvilken Straf dog ved kgl. Resolution af 16 November s. A. formildedes til Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, og ved Jerlev Herreds Ekstrarets Dom af 6 Marts 1918 efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, hvilken Straf ved kgl. Resolution af 13 April s. A. betingelsesvis formildedes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage.

Ved Sagens Oplysninger, derunder de af Politibetjent Eskild Petersen, Husejer Jens Madsen og Ovnlakerer P. Madsen afgivne Forklaringer, maa det uanset Tiltaltes Benægtelse anses tilstrækkelig godtgjort, at han har gjort sig skyldig i det i Anklageskriftet omhandlede Forhold under de der nævnte nærmere Omstændigheder. Tiltalte vil herefter være at anse efter Straffelovens § 257 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage, hvorimod en af Ovnlakerer P. Madsen nedlagt Paastand om Tilkendelse af Erstatning i Medfør af Retsplejelovens § 992 findes ikke at kunne tages under Paakendelse. Tiltalte vil have at udrede Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten 70 Kr.

Torsdag den 27 Oktober.

R Nr 337/1921.

Rigsadvokaten

mod

Einer Herman Valdemar Fick (Forsv.: I. Kondrup) og **Christian Mouritsen** (Forsv.: Stein),

der tiltales: Førstnævnte for Tyveri, svigagtigt Forhold og Overtrædelse af Sølovens § 298, Sidstnævnte for Tyveri, subsidiært Hæleri.

Vestre Landsrets Dom af 12 August 1921: De Fængslede, Einer Herman Valdemar Fick og Christian Mouritsen, bør hensættes til Forbedringshusarbejde hver især i to Aar. I Erstatning til Horsens Kommune betaler Fængslede Fick 40 Kr. Saa udreder de Fængslede En for Begge og Begge for En og Sagens Omkostninger og derunder i Vederlag til de for dem beskikkede Forsvarere for Landsretten, Overretssagførererne Jon Johnsen og Teisen, 60 Kr til hver. Den idømte Erstatning udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paa-anket dels af de Tiltalte, der gør gældende, at de dem idømte Straffe er for strenge, dels af det Offentlige til Skærpelse af Straffen.

Forsaavidt angaar det i Dommen under Nr 1 B omhandlede Forhold, der ikke hører under Domstolenes Paakendelse, jfr Lov Nr 67 af 9 April 1891 § 41, vil Sagen være at afvise fra Landsretten, hvoraf følger, at Bestemmelsen om den Horsens Kommune tilkendte Erstatning maa bortfalde. Iøvrigt vil Dommen i Henhold til de i samme forsaavidt angaar Forholdene Nr 1 A og C og Nr 2, anførte Grunde være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Forsaavidt angaar Forhold Nr 1 B afvises Sagen fra Landsretten. Bestemmelsen om den Horsens Kommune tilkendte Erstatning bortfalder. Iøvrigt bør Landsrettens Dom ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler de Tiltalte, Einer Herman Valdemar Fick og Christian Mouritsen, En for Begge og Begge for En, til Højesteretssagførererne I. Kondrup og Stein 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under nærværende Sag tiltales i Henhold til Anklageskrift af 30 Juni d. A. de Fængslede Einer Herman Valdemar Fick og Christian Mouritsen til at lide Straf for følgende Forhold:

1) Fængslede Fick:

A

Principalp efter Straffelovens § 232 for 5te Gang begaaet groft Tyveri ved den 29 November 1920 alene eller i Forening med Medtaltale fra et paa Esbjerg Forsørgelsesanstalt værende aflaset Loftsrøm, hvortil Fængslede eller de Tiltalte skaffede sig Adgang ved at opdirke en Dør, at have tilegnet sig.

a. Et graaternet Jakkesæt,	} samlet Værdi 30 Kr.
b. Et Par Støvler,	
c. Et Par graalige Benklæder,	
d. En Lommekniv, Værdi 1 Kr 50 Øre,	
e. En blaa Jakke, Værdi 2 Kr,	
f. En Vest, Værdi 1 Kr,	
g. Et Halstørklæde, Værdi 1 Kr,	

hvilke Effekter alle beroede frit fremme i nævnte Loftsrum.

Subsidiært efter Straffelovens § 232 for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri ved nævnte Dag paa Esbjerg Forsørgelsesanstalt fra Lokalteter, hvortil Adgangen var uhindret, at have tilegnet sig ovennævnte under e og g nævnte Effekter samt et Par gamle Snørestøvler,

B

Efter Straffelovens § 253 for Bedrageri eller efter dens § 257 for svigagtigt Forhold ved den 8 December 1920 ved sin Bortgang fra Fattiggaarden i Horsens at have tilegnet sig efternævnte ham til Brug under Opholdet paa Fattiggaarden overladte Effekter:

- a. En Jakke og et Par Benklæder af blaåt Maskintøj, Værdi 22 Kr,
- b. En blaastribet Skjorte, Værdi 8 Kr,
- c. En graa Uldtrøje, Værdi 5 Kr,
- d. Et Par Underbenklæder, Værdi 5 Kr.

C

Efter Sølov 1 April 1892 § 298 for Rømning ved den 27 August 1920 i Methil i England at være rømt fra 3 m Skonnert »Vera« af Svendborg, med hvilket Skib han var forhyret som Ungmand.

2) Fængslede Mouritsen:

(Forhold I). Principalt efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet groft Tyveri ved at have deltaget i det under 1) A nævnte Forhold, subsidiært i Medfør af Straffelovens § 241, 1 Stk, efter dens § 238 som for 4de Gang begaaet Hæleri ved den 29 November 1920 paa Esbjerg Forsørgelsesanstalt af Medtaltale Fick at have modtaget de under 1) A d og f nævnte Effekter vidende om, at de var stjaalet.

Fængslede Fick er født den 9 Juli 1892 og har tidligere været anset ved Arts-Skipinge Herreders Ekstrarets Dom af 9 December 1910 efter Straffelovens § 228, Lov af 2 Marts 1861 § 25, jfr § 21, jfr Justitsministeriets Bekendtgørelse af 16 April 1898, Straffelovens § 248 og Lov af 3 Marts 1860 § 3, i det Hele sammenholdt med midlertidig Lov af 1 April 1905 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 24 Dage, ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 7 Oktober 1911 efter Straffelovens § 230, 1 Stk, jfr midlertidig Lov af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 100 Dage, ved Nørvang-Tørrild Herreders Ekstrarets Dom af 22 November 1912 efter Straffelovens § 231 I med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, ved Viborg Landsoverrets Dom af 30 Marts 1914 efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri og Lov af 3 Marts 1860 § 3 med Forbedringshusarbejde i et Aar, hvilken Straf ved kgl. Resolution af 2 Maj s. A. blev

betinget formildet til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage og senere for saa vidt angik den resterende Del fuldbyrdet i Henhold til Justitsministeriets Skrivelse af 31 Januar 1919 og senest ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 14 Januar sidstnævnte Aar efter Analogien af Straffelovens § 253 og efter dens § 268 med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder.

Fængslede Mouritsen er født den 20 Januar 1899 og har tidligere været anset ved Øster og Vester Herreders Ekstrarets Dom af 4 Marts 1918 efter Straffelovens § 228, jfr tildels §§ 37 og 46, og § 251, i det Hele sammenholdt med midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13 samt efter Værnepligtlov af 8 Juni 1912 § 7 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage og en Bøde til Statskassen af 10 Kr, ved Esbjerg Købstads, Skads Herreds og Fanø Birks Ekstrarets Dom af 16 Juli s. A. efter Straffelovens § 230 I med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Maaneder og ved Dom, afsagt den 11 Oktober 1919 af Retten for Odense Købstad m. v., efter Straffelovens § 231, 1 og 2 Stk, og i Medfør af Straffelovens § 241, 1 Stk, efter dens § 238, jfr § 62, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar. I Henhold til kgl. Resolution af 10 Maj 1920 blev han løsladt den 18 Juni s. A.

Ved Sagens Oplysninger, derunder Fængslede Ficks Tilstaaelse, maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at denne Fængslede har gjort sig skyldig i de i Anklageskriftet under B og C ommeldte Forhold under de sammesteds nærmere anførte Omstændigheder.

Med Hensyn til de i Anklageskriftet under 1 A og 2 ommeldte Forhold maa det ligeledes ved Sagens Oplysninger, derunder de af Bestyrer af Forsørgelsesanstalten i Esbjerg Garn, Fattiglemmerne Niels Knudsen, Anders Nielsen, Carl Klein og Andreas Jensen samt de Fængslede Fick og Mouritsen afgivne Forklaringer uanset deres Benægtelse anses for godtgjort, at de Fængslede ved Indbrud paa Forsørgelsesanstaltens Loft i Forening har tilegnet sig samtlige de i Anklageskriftet under A nævnte Effekter. De Fængslede vil herefter være at anse: Fick efter Straffelovens § 232 for femte Gang begaaet groft Tyveri, samme Lovs § 257 samt Sølovens § 298 og Mouritsen efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet groft Tyveri med Straffe, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til Forbedringshusarbejde i to Aar for hver især. Fængslede Fick vil derhos i Overensstemmelse med den derom nedlagte Paastand have at betale i Erstatning til Horsens Kommune 40 Kr.

Fredag den 28 Oktober.

R Nr 216/1921.

Rigsadvokaten
mod

Sømand **Mackenzie Batiste** (Forsv.: Stein),

angaaende Erstatning for uforskyldt Fængsling.

Københavns Byrets Dom af 23 April 1921: I Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel tillægges der Mackenzie Batiste 800 Kr hos Statskassen. Sagens Omkostninger, herunder Salær til Overretssagfører Gottlieb Jacobsen, 40 Kr, udredes af det Offentlige.

Østre Landsrets Dom af 24 Maj 1921: Sømand Mackenzie Batiste bør være uberettiget til Erstatning i Anledning af den ham overgaaede Anholdelse og Fængsling og bør betale det Offentlige Sagens Omkostninger i begge Instanser, derunder i Salærer til Overretssagfører Gottlieb Jacobsen 40 Kr og 100 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket af Mackenzie Batiste, der gør gældende, at Erstatningsspørgsmaalet er urigtigt afgjort af Landsretten, og at den ham ved Byrettens Dom tilkendte Erstatning er for lavt ansat.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den være at stadfæste. Mackenzie Batiste vil derhos have at udrede Salæret til den for ham for Højesteret beskikkede Sagfører.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Mackenzie Batiste til Højesteretssagfører Stein 150 Kroner.

Byretsdommens Præmisser er saalydende:

Under denne i Henhold til Statsadvokaten for Københavns Beslutning af 15 Marts 1921 rejste Sag paaastaar Anklagemyndigheden, at Sømand Mackenzie Batiste kendes uberettiget til Erstatning i Anledning af den ham overgaaede Anholdelse og Fængsling henholdsvis i Tiden fra den 11 August 1920 til den 12 s. M. og fra sidstnævnte Dato til den 4 Marts 1921.

Indstævnte paaastaar sig tillagt en passende Erstatning for den Lidelse, den Tort og det Formuetab, der er tilføjet ham ved Frihedsberøvelsen.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Efter at Føreren for det danske Dampskib »Ørneborg« til sit herværende Rederi havde indberettet, at Indstævnte, der havde været forhyret med Skibet, men var rømt den 14 Juli 1920 i Baltimore, dels den 12 Juli 1920 paa Hampton Road havde forsøgt at kaste sin jærnbelsaaede Støvle i Hovedet paa 1ste Mester, Thorvald Nielsen, og senere trukket en Kniv mod ham, og dels den 14 s. M., da Skibet laa paa Baltimore Red, skudt efter 1ste Mester med en Revolver, blev Ind-

stævnte efter Anmeldelse fra Rederiet den 11 August 1920 anholdt her i Byen, idet han var forhyret med et Skib, der paa dette Tidspunkt laa i den herværende Havn. Den 12 s. M. blev han fremstillet i Københavns Byret, og da han erkendte, at han ombord paa »Ørneborg« paa Hampton Road truede Maskinmesteren med en Kniv, men blev af Styrmanden hindret i at bruge den, samt han, da Skibet laa paa Baltimore Red, affyrede et Revolverskud ombord paa Skibet og 2 paa den Baad, hvormed han sejlede bort fra Skibet, hvilket han dog paastod kun at have gjort for at faa Kuglerne ud af Revolveren, blev han fængslet, sigtet for Forsøg paa Drab eller Legemsbeskadigelse, og den i Retsplejelovens § 780 ommeldte Frist fastsattes til 14 Dage. I et den 21 August 1920 afholdt Forhør blev Fængslingsfristen blandt andet under Hensyn til, at det var Hensigten at indhente Oplysning om Indstævntes mentale Tilstand, forlænget med 4 Uger til den 23 September 1920.

I Slutningen af August blev fundet blandt Indstævntes Papirer et »Certificate of Marriage«, som gav Anledning til Mistanke om, at han, der den 10 April 1913 havde indgaaet Ægteskab her i Landet, hvilket Ægteskab fremdeles bestod, den 27 Juli 1917 havde indgaaet nyt Ægteskab i England, og dette Forhold optoges derefter til Undersøgelse med det Resultat, at Indstævnte oplystes at have indgaaet nyt Ægteskab som anført.

Ved første Afhøring efter Fængslingen ændrede Indstævnte sin Forklaring derhen, at han ikke havde truet Maskinmesteren med sin Kniv, og han har under Undersøgelsen fastholdt, at han ikke har haft til Hensigt at dræbe Maskinmesteren; han har hævdet, at de af ham paa Baltimore Red affyrede Revolverskud kun var Skræmmeskud.

Indstævntes Forklaring med Hensyn til Bigamisigtelsen forstaas saaledes, at han ikke har været klar over, at der ved det i England Passerede blev stiftet noget Ægteskab.

Ved Anklageskrift, udfærdiget af Statsadvokaten for København den 24 Januar 1921, blev Indstævnte sat under Tiltale for Bigami og Forsøg paa Manddrab, og den 4 Marts s. A. kom Sagen til Domsforhandling ved Østre Landsret under Medvirkning af Nævninger. Der blev forelagt Nævningerne følgende Hovedspørgsmaal:

1) »Er Tiltalte Mackenzie Batiste skyldig i Bigami (Straffelovens § 160, 1 Punktum) ved den 27 Juli 1917 i England at have indgaaet Ægteskab med Ellen Chambers, uagtet han den 10 April 1913 i København havde indgaaet Ægteskab med Ane Rasmine Hansen, hvilket Ægteskab ikke var ophævet?«

2) »Er Tiltalte Mackenzie Batiste skyldig i Forsøg paa Manddrab (Straffelovens § 186, jfr § 45) ved den 12 Juli 1920 ombord paa Dampskibet »Ørneborg«, der laa ved Hampton Road, at have forsøgt at dræbe Maskinmester Thorvald Nielsen med en Kniv?«

3) »Er Tiltalte Mackenzie Batiste skyldig i Forsøg paa Manddrab (Straffelovens § 186, jfr § 45) ved den 14 Juli 1920 ombord paa Dampskibet »Ørneborg«, der laa paa Baltimore Red, at have forsøgt at dræbe Maskinmester Thorvald Nielsen ved Revolverskud?«

Der var endvidere med det Tilfælde for Øje, at Hovedspørgsmaalene blev besvaret med »Ja«, stillet Tillægsspørgsmaal vedrørende Indstævntes Tilregnelighed.

Nævningerne besvarede hvert af de 3 Hovedspørgsmaal med »Nej«; Retten afsagde samme Dag Frifindelsesdom, og Indstævnte blev løsladt.

De under Sagen med Hensyn til Bigamisigtelsen fremkomne Oplysninger findes at give en saadan Skyldsformodning som den i Retsplejelovens § 792, 1 Stk. ommeldte, og for saa vidt Fængslingen er opretholdt af Hensyn til denne Sigtelse, kan der derfor ikke tillægges Indstævnte Erstatning; men da Varigheden af den Indstævnte overgaaede Fængsling maa antages for en Del at være foranlediget ved Sigtelsen for Forsøg paa Manddrab, og da der ikke skønnes at foreligge begrundet Formodning om, at Indstævnte er skyldig i denne Forbrydelse, vil han være berettiget til en forholdsmæssig Erstatning. Forsaavidt det af Anklagemyndigheden er gjort gældende, at Fængslingen tillige var begrundet ved en Sigtelse for Forsøg paa Legemsbeskadigelse, bemærkes, at selv om Indstævnte var skyldig i denne Forbrydelse, findes dette ikke at udelukke ham fra Erstatning for en Varetægtsarrest hvis Varighed i væsenlig Grad er bestemt ved Hensynet til de alvorligere Sigtelser, der rejstes mod ham.

I Henhold til det Anførte vil der i Medfør af Retsplejelovens § 792 være at tillægge Indstævnte en Erstatning af Statskassen, hvilken Erstatning skønnes at burde bestemmes til 800 Kr. Sagens Omkostninger, herunder Salær til den for Indstævnte beskikkede Sagfører 40 Kr, udredes af det Offentlige.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den af Københavns Byrets 4 Afdeling for kriminelle Sager den 23 April d. A. afsagte Dom, ved hvilken der tillagdes Sømand Mackenzie Batiste i Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel 800 Kr hos Statskassen og Sagens Omkostninger, derunder 40 Kr i Salær til Overretssagfører Gottlieb Jacobsen, paalagdes det Offentlige, er paaanket af Anklagemyndigheden, der gør gældende, at det er med Urette, at der er tilkendt Batiste nogen Erstatning og subsidiært paastaar den nedsat.

Til den i Dommen givne Sagsfremstilling føjes, at det ved Byrettens Kendelse af 9 September 1920 blev besluttet at indlægge Batiste til Observation i mental Henseende, at Resultatet af Observationen foreligger i en af vedkommende Overlæge den 7 November s. A. afgivet Erklæring, at Justitsministeriet efter Modtagelse af Skrivelse af 21 December 1920 fra Rigsadvokaten under 10 Januar 1921 resolverede, at der vilde være at rejse Tiltale mod Batiste.

Efter de under Straffesagen afgivne Vidneforklaringer og det iøvrigt Oplyste maa det nærmest anses som et lykkeligt Tilfælde, at ingen af de Revolverkugler, som Batiste affyrede ombord paa S/S »Ørneborg«, har ramt nogen af Skibets Besætning, hvorhos det saaledes Op-

lyste maa anses at give begrundet Formodning om, at han ved disse Skud har tilsigtet i hvert Fald en alvorlig Skadetilføjelse, og selv om han i sin Ophidselse maaske ikke har gjort sig dennes Omfang helt klart, maa han dog efter Vaabnets Farlighed have indset, at dens ikke usandsynlige Følge vilde kunne blive Døden.

Der maa herefter anses at foreligge begrundet Formodning om, at Batiste er skyldig i en af de Forbrydelser, for hvilke han ved Byrettens Kendelse af 12 August 1920 blev fængslet, og da det videre Omfang af den til Grund for denne Kendelse liggende Sigtelse saavel som af Tiltalen, der for dette Forholds Vedkommende lød paa Forsøg paa Drab, efter det Oplyste maa antages ikke i nogen væsenlig Grad at have forlænget den ham overgaaede Varetægtsarrest, hvorhos det samme efter det Foreliggende maa antages at gælde om den senere fremkomne Sigtelse for Bigami, vil allerede efter det saaledes Anførte Anklagemyndighedens principale Paastand være at give Medhold.

Efter dette Sagens Udfald bliver der ikke Anledning til at tage under Paakendelse en af Batistes Forsvarer under Domsforhandlingen for Landsretten fremsat Begæring om Anke til Opnaaelse af højere Erstatning end den ham ved Byretten tilkendte, hvilken Begæring Anklagemyndigheden har paastaaet afvist.

Batiste vil derhos have at betale det Offentlige Sagens Omkostninger i begge Instanser, der under i Salærer til den for ham saavel for Underretten som her for Retten beskikkede Sagfører, Overretssagfører Gottlieb Jacobsen, 40 Kr og 100 Kr.

I Overensstemmelse hermed vil den indankede Dom være at forandre.

R Nr 270/1921. Overretssagfører Fr. Phister (Harboe)

m o d

Det danske Sagførersamfund (Bache),

betræffende Appellantens Pligt til at betale Medlemsbidrag til Indstævnte.

København's Byrets Dom af 27 November 1921: Sagsøgte, Overretssagfører Fr. Phister, bør inden 15 Dage efter denne Doms Afgivelse til Sagsøgeren, Det danske Sagførersamfund, betale 33 Kr 33 Øre, men bør iøvrigt for Sagsøgerens Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Østre Landsrets Dom af 10 Marts 1921: Indstævnte, Overretssagfører Frederik Phister, bør til Appellanterne, Det danske Sagførersamfund, betale 100 Kr med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 5 November 1920, til Betaling sker, og i Sagsomkostninger for begge Retter 150 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afgivelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold for Landsretten.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret.

I Henhold til de i Dømmen paaberaabte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Overretssagfører Fr. Phister, til Indstævnte, Det danske Sagførersamfund, med 400 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Byretsdommens Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag paastaar Sagsøgeren, Det danske Sagførersamfund, Sagsøgte, Overretssagfører Fr. Phister, tilpligtet i Henhold til § 47 i den under 19 Juni d. A. stadfæstede, ved Bekendtgørelse Nr 418 af 21 s. M. i Lovtidende p 1421 offentliggjorte Vedtægt for Sagførersamfundet at betale som Medlemsbidrag for 1920 100 Kr, med Renter heraf 5 pCt aarlig fra Sagens Anlæg, den 5 November d. A., og Sagens Omkostninger.

Sagsøgte paastaar sig fuldstændig frifundet, subsidiært frifundet mod at betale et passende Bidrag til Sagførerraadets Administrationsudgifter i 1920 efter Rettens Skøn, dog ikke udover $\frac{1}{3}$ af 100 Kr eller 33 Kr 33 Øre. I alle Tilfælde paastaar han sig tilkendt Sagens Omkostninger — saafremt Retten giver ham Medhold i, at det fungerende Sagførerraad som valgt paa lovstridig Maade er inkompetent til at optræde paa Sagførersamfundets Vegne — hos Medlemmerne af det ulovligt fungerende Sagførerraad, nemlig Højesteretssagfører Liebe, Overretssagførerne Axel Bang, Otto Bing, Sandholt og Sagfører Carl Herforth, alle af København, Sagfører Volmer Lind af Holbæk, Overretssagfører Zwick af Nakskov, Overretssagfører Gram af Odense samt Sagførerne Knud Petersen af Aalborg, H. Barlag af Randers, Baadsgaard Bruun af Holstebro, A. L. Jensen af Aarhus og Zieler af Horsens, En for Alle og Alle for En.

Foreløbig bemærkes med Hensyn til, at Sagsøgte i sine Indvendinger imod Søgsmålet i første Række har henvist til, at det fungerende Sagførerraad er valgt paa en mod Retsplejelovens § 140 stridende Maade og derfor skulde være inkompetent til at optræde paa Sagførersamfundets Vegne, at dette Valg efter Sagens Oplysninger er foregaaet

paa et almindeligt Sagførermøde i København den 5 December 1919 saaledes, at Formanden valgtes først og derefter valgtes de 12 andre Medlemmer efter Reglerne om Forholdstalsvalg, og det ses herefter ikke, at Valget er foregaaet paa en Maade, der strider mod nævnte Bestemmelse i Retsplejeloven.

Naar Sagsøgte dernæst har anbragt, at Sagførersamfundets Vedtægt efter Retsplejelovens § 147 skulde være ugyldig derved, at den i § 5 har en Bestemmelse om Valg til Sagførerraadet, der ikke svarer til Retsplejelovens § 140, 2 Stk, kan der heller ikke tages Hensyn til dette Anbringende. Vedtægtens § 5 gengiver vel ikke ordret Retsplejelovens § 140, 2 Stk, men indeholder intet, der strider mod Loven, og i hvert Fald maa dette være uden Betydning for nærværende Sag, hvor det drejer sig om Sagsøgtes Pligt til at efterkomme Vedtægtens Bestemmelse om Medlemsbidraget.

Endelig har Sagsøgte hævdet, at Medlemsbidraget maa betragtes som en Skat, til hvis Paalæg Vedtægten ikke er tilstrækkeligt Grundlag, men heller ikke i denne Betragtning kan der gives Sagsøgte Medhold. Sagførersamfundet maa være pligtigt at efterkomme Retsplejelovens Forskrifter, selv om dette medfører Udgifter for Sagførerne.

Derimod maa der gives Sagsøgte Medhold i, at han ikke kan tvinges til at yde Bidrag til det ved Vedtægten oprettede Understøttelsesfond, hvis Oprettelse ikke kræves af Retsplejeloven, og Sagsøgtes subsidiære Paastand vil herefter være at tage til Følge, saaledes at hans Bidrag til Sagførerraadets Udgifter i 1920 under Hensyn til Vedtægtens § 47 sættes til 33 Kr 33 Øre, dog findes Sagens Omkostninger efter Omstændighederne at burde ophæves.

Landsretsdømmens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt af Københavns Byrets 3die Afdeling for borgerlige Sager.

Her for Retten har Parterne gentaget deres Paastande for Underretten. Hvad angaar Indstævntes principale Paastand vil denne af de i Underretsdømmen anførte Grunde, der tiltrædes, ikke kunne tages til Følge. Og hvad angaar hans subsidiære Paastand bemærkes, at Bestemmelsen i § 47 i Vedtægten for Sagførersamfundet om, at »ethvert Medlem er pligtig at betale et aarligt Bidrag af 100 Kr til Udgifterne ved Samfundets Virksomhed og Understøttelsesformaalet — — —« ikke kan anses at være i Strid med Retsplejeloven; tværtimod taler saavel historiske Forhold, navnlig det oprindelige Udkast til Reglerne i Retsplejelovens Kapitel 15 og dettes Motiver som Indholdet af nævnte Lovs § 142, 1 Stk, for Gyldigheden af den citerede Bestemmelse, der ikke kan anses urimelig eller ubillig, hvorved bemærkes, at Bestemmelserne i Vedtægtens § 47, 4 og 5 Punktum*), findes at indeholde til-

---

*) Skal være 4 og 5 Stykke.

strækkelige Kauteler mod, at den nævnte Bestemmelse skulde komme til at virke særlig byrdefuldt.

Appellanternes Paastand vil derfor være at tage til Følge, og i Overensstemmelse hermed vil den indankede Dom være at forandre. Sagens Omkostninger for begge Retter findes Indstævnte efter Omstændighederne at burde betale Appellanterne med 150 Kr.

T i r s d a g   d e n   1   N o v e m b e r .

R Nr 304/1921.

Rigsadvokaten

mod

Clemens Poul Heinze (Forsv.: Aagesen),

betræffende Spørgsmaalet om Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel.

Haderslev Købstads Rets Dom af 28 April 1921: Tiltalte Poul Clemens Heinze bør være uberettiget til Erstatning for det ovenangivne af ham udstaaede Varetægtsfængsel. Han udreder Sagens Omkostninger, derunder i Vederlag til Forsvareren, Advokat Andersen, 50 Kr.

Søndre Landsrets Dom af 6 Juni 1921: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Saa betaler Appellanten Clemens Poul Heinze og til den for ham ved Landsretten beskikkede Forsvarer, Sagfører, Dr. Helm, i Salær 40 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Søndre Landsret afsagte Dom er paaanket af Clemens Poul Heinze.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den være at stadfæste.

T h i k e n d e s   f o r   R e t :

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Clemens Poul Heinze til Højesteretssagfører Aagesen 80 Kroner.

Færdig fra Trykkeriet den 23 November 1921.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 26.

Tirsdag den 1 November.

Underretsdommens Præmisser er saalydende:

Ifølge derom af Statsadvokaten for Søndre Landsretskreds tagen Beslutning tiltales Arbejdsmand Paul Clemens Heinze af Aabenraa til at kendes uberettiget til Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel i Anledning af, at han fra den 23 December 1920 til 2 Februar 1921 har været fængslet her ved Retten som sigtet for groft Tyveri eller Meddelagtighed heri.

Tiltalte har nedlagt Paastand om en Erstatning af 500 Kr, subsidiært om Erstatning efter Rettens Skøn, i den ommeldte Anledning, idet han har anført, at han er uskyldig i det ham paasigtede Forhold.

Efter at den her ved Retten tidligere fængslede August Max Paul Schultze havde tilstaaet sig skyldig i forskellige den 13 og 14 December 1920 begaaede Indbrudstyverier i Aabenraa og Haderslev og som medskyldig i disse angivet en Person ved Navn Paul, blev Tiltalte anholdt og fængslet den 23 December f. A. som sigtet for Meddelagtighed i disse Forhold og samme Dag konfronteret med Schultze, der straks erklærede i ham at genkende den angivne Person, hvilken Forklaring han oftere med Bestemthed har gentaget i Retten.

Herefter og idet bemærkes, at der ikke er oplyst noget til Støtte for, at Tiltalte er uskyldig i det ham paasigtede Forhold, maa der anses at foreligge en begrundet Formodning for, at Tiltalte er skyldig i det Forhold, hvorfor han var fængslet. Han vil som Følge heraf være at kende uberettiget til den paastaaede Erstatning, hvorhos han vil have at udrede Sagens Omkostninger, derunder det nedennævnte Vederlæg til den for ham beskikkede Forsvarer.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt af Dommeren for 2den Afdeling af Retskreds Nr 89, Haderslev Købstad m. v.

Da de fremkomne Oplysninger giver begrundet Formodning for, at Appellanten Clemens Paul Heinze af Aabenraa — der har erkendt

tidligere for Indbrudstyveri i Kappelen den 3 Marts 1919 at have været idømt 9 Maaneders Fængsel — er skyldig i de Forbrydelser, for hvilke han var fængslet, vil den indankede Dom, der rettelig har paalagt Appellanten at udrede Sagens Omkostninger, være at stadfæste. Appellanten vil derhos have at betale til den for ham ved Landsretten beskikkede Forsvarer i Salær 40 Kr.

R Nr 93/1921.

Sorø Byraad (Trolle)

mod

fhv. Politibetjent **H. C. Andersen** (Aagesen efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pensionsret.

Østre Landsrets Dom af 5 Februar 1921: Sagsøgte, Sorø Byraad ved dets Formand, Borgmester, Lektor C. J. C. Lauritzen, Sorø, bør til Sagsøgeren, fhv. Politibetjent H. C. Andersen, Sorø, i Pension fra 1 November 1919 udrede aarligt 750 Kr 42 Øre med Renter af forfaldne Beløb 5 pCt p a fra den 26 August 1920. Saa bør Sagsøgte og til det Offentlige betale det Afgiftsbeløb, som vilde have været at erlægge af Sagsøgeren, saafremt Sagen ikke i Medfør af Retsafgiftslovens § 16, Nr 1, havde været afgiftsfri samt i Salær til Sagfører G. Rasmussen af Sorø 80 Kr og til Overretssagfører Konrad Levysohn 100 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Efter det under Sagen Oplyste maa der gaas ud fra, at Indstævnte, da han blev afskediget, paa Grund af Sygdom var ude af Stand til at fortsætte Tjenesten. Indstævnte, der vedblev at fungere indtil den 1 November 1919, maatte herefter i Henhold til Retsplejelovens § 117 have Krav paa Pension, og da der under denne Forudsætning er Enighed mellem Parterne om at beregne Pensionen efter Pensionsreglementet af 7 Januar 1919, vil Dommen overensstemmende med Indstævntes Paastand være at stadfæste. Appellanten vil derhos have at betale 120 Kroner i Salær til den for Indstævnte for Højesteret beskikkede Sagfører.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, I Salær for Højesteret betaler Appellanten, Sorø Byraad, til Højesteretssagfører Aagesen 120 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under 10 August 1919 ansøgte H. C. Andersen, der den 1 Maj 1903 blev fast ansat som Politibetjent i Sorø Købstad, om Afsked med Pension fra 1 Oktober s. A. at regne, idet han begrundede sin Ansøgning med, at han paa Grund af en ved Tjenesten fremkaldt Lidelse i Benene ikke længere saa sig i Stand til fyldestgørende at udføre Tjenesten som Politibetjent. Politimesteren gav Andragendet en Paategning om, at han samtykkede i Afskedigelsen og indstillede til Pension. Med Ansøgningen fulgte saalydende Lægeerklæring:

»Politibetjent H. C. Andersen, Sorø, som jeg har kendt i længere Tid som Patient, har jeg i Aar behandlet for Smerter i Benene, utvivlsomt stammende fra Overanstrengelse, hvorfor jeg raadede til at skaane sig det mest mulige ved at indskrænke Gangen saa meget det lod sig gøre. Ved den objektive Undersøgelse paavistes intet abnormt. I hans nuværende Stilling er en Behandling af effektiv Natur meget vanskelig, hvorfor en Ændring i det nævnte Forhold vil være af stor Betydning for ham.

Sorø, den 8 August 1919.

J. Mourier
Overlæge.«

Sorø Byraad, der havde erfaret, at Andersen var blevet ansat som Kontorist og Kontorbud paa Dommerkontoret, svarede under 17 Oktober s. A. saaledes:

»Det meddeles Dem herved, at Byraadet i sit Møde den 16 ds. i Henhold til Deres derom indgivne Andragende har vedtaget at bevilge Dem Deres Afsked fra 1 Oktober d. A. at regne.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om at yde Dem Pension, vedtog Byraadet, ikke for Tiden at bevilge Dem saadan, men at den Pension, der vilde tilkomme Dem efter Deres Tjenestetid og som er udregnet til 750 Kr 42 Øre aarlig, først vil blive Dem tilstaaet, naar De maatte blive uarbejdsdygtig, og da kun, saafremt De ikke oppebærer Pension fra Bestillinger, De efter Deres Afgang som Politibetjent i Sorø har forrettet.

Meddelelse om, hvorvidt De herefter modtager Deres Afsked, bedes tilstillet Politimesteren.

P. B. V.
Lauritzen.«

Da Andersen ikke havde faaet Svar fra Byraadet den 1 Oktober, gjorde han vedblivende Tjeneste indtil 1 November s. A.

Byraadets Afgørelse blev af Andersen indbragt for Indenrigsministeriet, der under 23 Juni 1920 resolverede, at det ikke finder Anledning til at udtale sig om det rejste Spørgsmaal, der henhører under Domstolenes Afgørelse.

Under nærværende ved Retten for Sorø Købstad m. v. forberedte Sag har Sagsøgeren, fhv Politibetjent H. C. Andersen, Sorø, hvem der er meddelt Bevilling til fri Proces, ved sin beskikkede Sagfører paa-staaet Sagsøgte, Sorø Byraad ved dets Formand, Borgmester, Lektor C. J. C. Lauritzen, Sorø, tilpligtet at betale ham Pension af Sorø Kommunes Kasse 750 Kr 42 Øre aarlig fra den 1 November 1919 at regne med Renter deraf 5 pCt p. a. fra Forligsklagens Dato, den 26

August 1920, af alt til Betaling forfaldne Beløb samt af senere forfaldende fra Forfaldsdag.

Sagsøgte procederer til Frifindelse, idet det gøres gældende, at der hverken ved Ansættelsen eller senere er tillagt Sagsøgeren nogen Pensionsret. Forsaavidt Sagsøgeren paaberaaber sig et Pensionsreglement af 7 Januar 1919 for Politibetjente i Sorø, indvendes det, at dette Reglement dels ikke er endelig vedtaget af Byraadet, dels ikke er stadfæstet af Indenrigsministeriet overensstemmende med Lov 26 Maj 1868 § 35. Sagsøgte anfører videre, at Byraadet i sin Skrivelse af 17 Oktober 1919 vil have meddelt Sagsøgeren Afsked, men uden Pension, og at Sagsøgeren derefter har valgt at tage sin Afsked, og derved er indgaaet paa de i samme fastsatte Vilkaar.

Med Hensyn til denne sidste Betragtning finder Retten ikke, at Byraadets titnævnte Skrivelse kan betragtes som et Tilbud til Sagsøgeren, om han vil tage sin Afsked uden Pension eller fortsætte sin Tjeneste, hvortil iøvrigt kommer, at Sagsøgeren paa Grund af sin Sygdom var udelukket fra at fortsætte Tjenesten. Byraadets Skrivelse maa opfattes som en endelig Afskedigelse, støttet paa Lægeerklæringen, som Byraadet maa have lagt til Grund for sin Afgørelse, og Raadet kan ikke nu med Nytte hævde, at Sagsøgeren ikke var fuldstændig ude af Stand til at forrette sin Tjeneste.

Da Sagsøgte endvidere ikke skønnes til sin egen Fordel at kunne paaberaabe sig, at det har undladt at indsende det vedtagne Pensionsreglement til Indenrigsministeriets Stadfæstelse, hvilket havde været dets Pligt efter Retsplejelovens § 117, og da den af Sagsøgeren forlangte Pension stemmer med dette Reglement, vil hans Paastand være at tage til Følge.

Sagsøgte vil derhos være at dømme til at betale det Offentlige det Afgiftsbeløb, som vilde have været at erlægge af Sagsøgeren, saafremt Sagen ikke i Medfør af Retsafgiftslovens § 16, Nr 1, havde været afgiftsfri, samt i Salær til de for Sagsøgeren beskikkede Sagførere, Sagfører G. Rasmussen af Sorø og Overretssagfører Konrad Levysohn, henholdsvis 80 og 100 Kr.

R Nr 114/1921.

Rigsadvokaten

mod

Carl Bechgaard (Forsv.: Henriques),

der tiltales for Overtrædelse af § 6 i Bygningslov for Købstæderne af 30 December 1858, jfr § 21 i Bygningsvedtægt af 14 August 1901 for Lemvig Købstad.

Lemvig Købstads Rets Dom af 9 August 1920: Tiltalte, Tømmerhandler Carl Bechgaard af Lemvig, bør inden 4 Uger fra denne Doms Forkyndelse bringe den af ham ved Havnegade her i Staden

opførte Lagerbygning i Overensstemmelse med Bygningskommissionens ham ved Skrivelse af 26 Februar d. A. meddelte Krav, forsaavidt angaar Væggen ud imod Havnegade. Han bør derhos betale en Bøde paa 50 Kr til Lemvig Købstads Kæmnerkasse samt Sagens Omkostninger. Bøden at betale inden 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Vestre Landsrets Dom af 26 November 1920: Tømmerhandler Carl Bechgaard bør for Anklagemyndighedens Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse paaanket af det Offentlige under Henviſning til Bestemmelserne i Retsplejelovens § 944 Nr 1 og 3.

Efter hvad der under Sagen er oplyst om den i Dommen omhandlede toetages Lagerbygningens Beliggenhed og Omgivelser, findes dens Façade, uanset at Bygningen ikke støder umiddelbart til Havnegade, at maatte falde ind under Bestemmelsen i § 6 i Lov af 30 December 1858, jfr Justitsministeriets Bekendtgørelse Nr 210 af 1 August 1912, om »udvendige Mure, som vende ud mod Gade«. Men selv under en modsat Forudsætning maa det anses at følge af bemeldte Lovparagraf, saaledes som denne efter hele sit Indhold i Forbindelse med Forarbejderne til samme maa forstaas, at Façaden af Bygningen ikke for nogen Dels Vedkommende kunde opføres af Træ. Da Tiltalte herefter ved at opføre Façadevæggen i 2den Etage af Træ har handlet i Strid saavel mod det Vilkaar, der af Bygningskommissionen var knyttet til Approbationen af Byggeplanen, som med selve Loven, vil han være at anse efter Lovens § 36, jfr Bygningsvedtægten for Lemvig Købstad af 14 August 1901 §§ 21 og 24, med en Købstadens Kæmnerkasse tilfaldende Bøde af 50 Kroner. Tiltalte vil derhos være at tilpligte under en daglig Bøde til Statskassen af 10 Kroner, jfr. Retsplejelovens § 997, 3 Stykke, at fjerne den nævnte, af Træ opførte Del af Bygningens Façadevæg.

Tiltalte vil endelig have at betale Sagens Omkostninger, hvorved bemærkes, at han saavel for Landsretten som for Højesteret selv har sørget for sit Forsvar.

Thi kendes for Ret:

Carl Bechgaard bør til Lemvig Købstads Kæmnerkasse bøde 50 Kroner samt inden en Frist af 3 Maaneder fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse under en Bøde af 10 Kroner til Statskassen for hver Dag, han i saa Henseende sidder Dommen overhørig, fjerne den af Træ bestaaende Façadevæg i den ovennævnte Byg-

nings 2den Etage. Saa betaler Tiltalte og Sagens Omkostninger.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Efter at Tiltalte, Tømmerhandler Carl Bechgaard af Lemvig, havde indsendt til Bygningskommissionen i Lemvig Planer for Opførelsen af en Lagerbygning med Façade ud mod den offentlige Gade, Havnegade, i Købstaden, sanktionerede Kommissionen Planen, dog med Opstilling af Betingelse, saalydende: Den imod Havnegade vendende Side opføres i 1 Sal med Bindingsværk eller hel Stens Mur, og meddelte Tiltalte dette ved Skrivelse af 26 Februar d. A. Den nævnte Betingelse opstilledes i Medfør af § 6, 1 Stk, af Bygningslov for Købstæderne af 30 December 1858.

Da Tiltalte imidlertid har opført hele 1ste Sals Væggen ud imod Havnegade af Træ, har Politimesteren i Lemvig m. v. ved Skrivelse af 22 f. M. rejst Tiltale imod ham for Overtrædelse af § 21 i Bygningsvedtægten for Købstaden af 14 August 1901 samt paastaet ham tilpligtet til under en daglig Mulkt at bringe Byggeforetagendet i Overensstemmelse med Paalæget. Den paagældende Bestemmelse foreskriver, at »den byggende har uvægerligt at rette sig efter Paabud, der maatte gives ham i Medfør af Bygningsloven og denne Vedtægt«.

Tiltalte, der under Sagen har givet Møde ved Sagfører, har erkendt, at han har modtaget det nævnte Paalæg, og at han ikke har efterkommet det, men har paastaet sig berettiget til at bygge, som han har gjort, og har derfor paastaet sig frifundet.

Til Støtte for sin Paastand har han anført, at nævnte Lovs § 6 maa forstaas saaledes, at Husvæg eller Del af samme, der ligger 10 Alen eller mere fra Gadelinien kan opføres af Materiale efter frit Valg, og at derfor i hvert Fald ca Halvdelen af den opførte 1ste Etagevæg er lovlig, idet Huset ikke ligger parallelt med Gadelinien og Halvdelen er fjernet 10 Alen eller mere fra denne, samt at den af ham anvendte Byggemaade uden Paatale af Bygningskommissionen er anvendt af flere Bygherrer — bl. a. af Kommunen selv ved Opførelser af forskellige Pakhuse ved Havnepladsen. Han har endvidere anført, at § 6 ogsaa kan forstaas saaledes, at Bestemmelsen om 10 Alens Afstand ikke vedrører Afstanden til Gadelinien, og at Paabudet om et vist Byggemateriale i 1ste Sal derfor kun kan gælde for Bygninger, som ligger lige ud til Gadelinien, parallelt med denne, hvad den heromhandlede Bygning ikke gør.

Retten finder imidlertid, at nævnte Lovparagraf rettelig forstaas saaledes, at en Bygning som den foreliggende, der bestaar af en Stue og 1ste Sals Etage, og som er over 6 Alen høj til Taget, i den 1 Sals Væg, der vender ud imod offentlig Gade, naar blot nogen Del af den er fjernet mindre end 10 Alen fra Gaden, skal være opført enten af Grundmur eller af Mur- og Bindingsværk, og at Bygningskommissionen derfor i den nævnte Paragraf har haft fornøden Hjemmel til at give det ovennævnte Paalæg, hvorhos den Omstændighed, at Bygningskom-

missionen mulig har undladt at skride ind imod andre lignende Overtrædelser af Loven, selvfølgelig ikke kan berettigede Tiltalte til ogsaa at overtræde Loven.

Tiltalte vil derfor i Henhold til nævnte Vedtægts § 24, 2 Stk, jfr Bygningslovens § 36, være at anse med en Bøde, der passende kan ansættes til 50 Kr, og som vil være at tillægge Købstadens Kæmnerkasse, og han vil derhos være at dømme til inden en Frist af 4 Uger fra denne Doms Forkyndelse at bringe den omhandlede Bygning i Overensstemmelse med Bygningskommissionens nævnte Krav. Paalæg af Dagmulkter til Fremtvingelse af Foranstaltningen findes der efter Retsplejeloven ikke at være Hjemmel for. Han vil derhos have at betale Sagens Omkostninger.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt af Retten for Lemvig Købstad m. v. og er paaanket alene efter Begæring af Tiltalte, der formener, at »Bygningslovens Afstandsbestemmelse 10 Alen« er fortolket urigtigt, og at den idømte Straf ikke staar i passende Forhold til Brøden.

Efter Sagens Oplysninger støder paagældende Bygning ikke op til Gaden, men ligger inde paa Tiltaltes Grund, saaledes at der henligger et ubenyttet Areal mellem den og Gaden. Bygningen ligger paa skraa i Forhold til Gaden, og den korteste Afstand til Gaden er ca 2 Meter. Under disse Omstændigheder kan den paagældende Bygning ikke anses at »vende ud mod Gade«. Herefter har Bygningskommissionen ikke i Bygningslovens § 6, 1 Stk, haft Hjemmel til at paabyde, at den mod Gaden vendende Side i 1ste Sal skulde opføres med Helstensmur eller Bindingsværk, og idet Tiltalte ikke ved at lade Façaden i 1ste Sal opføre af Brædder har handlet i Strid med den nævnte Bestemmelse i Bygningsloven, vil han være at frifinde for Anklagemyndighedens Tiltale i denne Sag. Sagens Omkostninger vil være at udrede af det Offentlige, hvorved bemærkes, at der, da Tiltalte selv har sørget for sit Forsvar her for Retten, ikke bliver Spørgsmaal om Tilkendelse af Salær for Forsvaret sammesteds.

Onsdag den 2 November.

R Nr 317/1921.

Rigsadvokaten

mod

Marie Hansine Camilla Olesen (Forsv.: Trolle),

der tiltales for Tyveri, bedrageligt Forhold og Forsøg paa Brandstiftelse.

Østre Landsrets Dom af 1 August 1921: Tiltalte Marie Hansine Camilla Olesen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder og i Erstatning til Frk Emilie Jørgensen af Holbæk betale 15 Kr. Saa bør hun og betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til hendes beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Fru H. Magnussen, 100 Kr. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paa-anket dels af Tiltalte, der gør gældende, at hun ikke har gjort sig skyldig i Brandstiftelse, og at den hende idømte Straf under alle Omstændigheder er for streng, dels af det Offentlige til Skærpelse af Straffen.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Marie Hansine Camilla Olesen til Højesteretssagfører Trolle 150 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under nærværende ved Retten for Holbæk Købstad med Merløse-Tudse Herreder forberedte Sag tiltales Marie Hansine Camilla Olesen, der er født den 2 December 1888 og ikke forhen straffet, i Henhold til Anklageskrift af 22 Juni d. A. til Straf:

- I. for Tyveri ved i Tiden fra 1 December 1917 til 1 December 1919 fra Fru Alvilda Nielsens Modeforretning, Algade 30, Holbæk, hvor hun var ansat, at have stjaalet forskellige, frit fremme beroende Stoffer og Baand samt en Kæde, tilsammen vurderede til ca. 100 Kr,
- II. for bedrageligt Forhold ved i Tiden fra 1 December 1919 til 31 December 1920 fra Fru Sophie Jensens Modeforretning, Algade 62, Holbæk, hvor hun da var ansat uden at oppebære Løn udover Kost og Logis, svigagtigt at have tilegnet sig forskellige, frit fremme beroende Stoffer, Baand, Hatte, Tasker, Portemonnæer, Smykker, Damepynt, Parfumer m. m., ialt vurderede til ca 1500 Kr, samt ca 150 Kr i Kontanter, uanset at hun kun havde Tilladelse til at forsyne sig med Smaating og Smaabeløb,
- III. for Tyveri ved en Dag i Sommeren 1919 fra Frk Emilie Jørgensen, Rolighedsvej 8, Holbæk, under dennes Besøg hos fornævnte Fru Sophie Jensen, at have stjaalet en Portemonnæ, indeholdende 15 Kr, fra Frk Jørgensens i Entreen frit fremme beroende Kaabe,

- IV. for Tyveri ved en Dag i November 1920 at have stjaalet en Snedkermester M. P. Rasmussens Søn tilhørende, til 8 Kr vurderet Cykelhest, der beroede frit fremme paa Trappegangen til Ejendommen Algade 62 i Holbæk, og
- V. for Forsøg paa Brandstiftelse ved den 30 December 1920 i Tiden fra Kl 3½ til 6 Eftermiddag at have forsøgt at sætte Ild paa Ejendommen Algade 62, Holbæk, ved at antænde noget i Kælderen til Ejendommen beroende, oftnævnte Fru Sophie Jensen tilhørende Brænde.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Den 30 December f. A. Kl ca 7½ Aften opdagedes det, at der var Ild i Fru Sophie Jensens Brændelseskælder i Algade Nr 62, Holbæk, hvilken Kælder var beliggende under den af Fru Jensen drevne Modeforsretning, i hvilken Tiltalte var ansat, og i hvilken det umiddelbart efter konstateredes, at der var bragt Uorden mellem Væderne, ligesom to fra Forretningen hidrørende Læderkufferter var stillet ud i Gaarden, hvor der endvidere under et Bord var henstillet en Papæske, indeholdende Sølvgenstande m. v. fra Forretningen. Ilden, der havde godt fat i det i Kælderen beroende Brænde, blev hurtigt slukket uden at have antændt selve Bygningen, der imidlertid havde været udsat for at nedbrænde, hvis Ilden ikke i Tide var blevet opdaget. I Kælderen fandtes to tilrettelagte Baal med en indbyrdes Afstand af $\frac{2}{3}$ —1 m, og efter det Foreliggende kunde der ikke være nogen Tvivl om, at Ilden var paasat. Der blev rettet Sigtelse for forsættelig Ildpaasættelse baade mod Fru Jensen og mod Tiltalte, der den 31 December blev sat under Anholdelse og den 4 Januar d. A. belagt med Varetægtsfængsel, men efter at Tiltalte saavel overfor Politiet som inden Retten havde tilstaaet at have paasat Ilden i Kælderen og arrangeret et fingeret Indbrud i Forretningslokalet, blev Fru Jensen løsladt den 8 s. M., og Sigtelsen mod hende frafaldet. Tiltalte forklarede nærmere, at hun uden Aftale med Fru Jensen, men for at bringe denne ud over hendes økonomiske Vanskeligheder, havde samlet noget Papir, Pap og lign. sammen, lagt det over Brændet i Kælderen og antændt det saaledes tilrettelagte Baal, og at hun, efter at Ilden var opdaget af Andre, i Henhold til en pludselig Indskydelse havde for at aflede Mistanken truffet de fornævnte Foranstaltninger, der skulde give det Udseende af, at der havde været Tyve i Ejendommen. Senere har Tiltalte fragaaet sin Tilstaaelse om Ildpaasættelsen, men afgivet en ganske uantagelig og af intet bestyrket Forklaring om, at hun efter Brandens Opdagelse mødte to ubekendte Mænd, der sigtede Fru Jensen for Brandstiftelse, og at hun med Bistand af den ene af disse Mænd arrangerede det foregivne Indbrud i Forretningen. Efter at hun under et senere, den 27 Januar d. A. afholdt Forhør paany havde erkendt at have forvoldt Branden den 30 December og gentaget sin Forklaring om den ukendte Mand, der fik hende til at arrangere et Indbrud, har hun i et Forhør den 5 Februar næstefter atter fragaaet at have paasat Branden, idet hun dog fastholdt, at hun havde været med til at arrangere Indbrudet for at aflede Mistanken fra Fru Jensen,

hvilken sidste Forklaring hun paa et senere Stadium af Forundersøgelsen dog ligeledes har fragaaet, og hun har herefter fastholdt sin Benægtelse af at have haft noget at gøre med Branden. Ligesom det imidlertid efter det Foreliggende ikke kan betvivles, at hun har arrangeret det fingerede Indbrud, saaledes findes hendes gentagne Gange afgivne Tilstaaelse om at have paasat Ilden i Kælderen at være saaledes bestyrket ved det iøvrigt Oplyste, at denne hendes Tilstaaelse, uanset at den senere er tilbagekaldt, maa lægges til Grund ved Sagens Paadømmelse, hvorfor hun vil være at anse skyldig i det hende paasigtede Forsøg paa Ildspaaættelse.

Ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det godtgjort, at Tiltalte har forøvet det under IV ommeldte Tyveri af en Cykelhest under de i Anklageskriftet nærmere angivne Omstændigheder.

Med Hensyn til det under III omhandlede Tyveri af en Portemonnæ med Indhold 15 Kr har Tiltalte erkendt, at hun af Portemonnæen, som hun vil have set ligge paa et Bord i Entreen, udtog 5 Kr, uagtet hun, straks da hun aabnede den, saae, at det var en fremmed Portemonnæ, og hun har derhos gjort gældende, at hun tænkte paa senere fra sin egen Portemonnæ at lægge de udtagne Penge i den fremmede Portemonnæ, der imidlertid, da hun vilde gøre dette, var borte. Idet bemærkes, at Portemonnæen senere er tilbageleveret af Tiltalte som fundet i Lejligheden, findes det imidlertid uden Betænkelighed i Overensstemmelse med den af Frk Emilie Jørgensen afgivne Forklaring at statuere, at Tiltalte har stjaalet Portemonnæen med Indhold, ca 15 Kr, ud af Lommen paa Frk Jørgensens i Fru Sophie Jensens Entré midlertidig ophængte Kaabe.

Ved Tiltaltes egne Tilstaaelser i Forbindelse med de af Fru Alvilda Nielsen afgivne Forklaringer maa det dernæst anses for bevist, at hun i det under I anførte Tidsrum har frastjaalet Fru Nielsen en Kæde og nogle Varer, dog at det ikke med Sikkerhed findes godtgjort, at det Stjaalnes Værdi har oversteget ca 30 Kr.

Medens Tiltalte var ansat hos Fru Sophie Jensen, oppebar hun ingen Løn, medens det ikke var hende forment at tage Smaating fra Forretningen til eget Brug samt fra Kasseapparatet at tage de Beløb, der udfordredes til Husførelse m. v. Hun har imidlertid erkendt, at hun i hvert Fald har taget 100 Kr fra Fru Jensen og sendt dem til en Søster, og at hun i stort Omfang hemmeligt har tilegnet sig Varer fra Butiken til et Beløb omtrent svarende til det under II angivne. Medens der ikke vil kunne tages noget Hensyn til Tiltaltes ganske ubestyrkede Anbringende om, at hun til Brug ved senere Afregning med Fru Jensen holdt Regnskab over de Varer og de Beløb, som hun disponerede over til egen Fordel, findes Forholdet mellem hende og Fru Jensen dog at have haft en saadan Karakter, at hendes svigagtige Tilvendelser af Varer og Penge ikkun vil kunne tilregnes Tiltalte efter Straffelovens § 257.

Under Sagen har der været rejst Tvivl om Tiltaltes Tilregnelighed, og i en af Retslægeraadet under 21 April d. A. i det Hele tiltraadt Erklæring fra Amtslægen i Holbæk af 7 Februar d. A. hedder det, at han anser Tiltalte for at være et arveligt degenereret Individ, der er

forskruet og forløjet paa hysterisk Basis, at hun ikke er sindssyg eller aandssvag, men defekt i moralsk og intellektuel Henseende, hvorhos han tilføjer, at hun under Udførelsen af de Handlinger, hun anklages for, har befundet sig i en nervøs Ophidselsestilstand, under hvilken hun vanskeligere end normale Mennesker har kunnet modstaa sine sygelige Impulser. I en supplerende Erklæring af 22 Marts d. A. har Amtslægen betegnet Tiltalte — hvem han stadig ikke anser for at være sindssyg — som et i høj Grad hysterisk, løgnagtigt og degenereret Individ.

Idet Tiltalte herefter maa betragtes som fuldt tilregnelig, vil hun i Henhold til det Foranførte være at anse efter Straffelovens §§ 228 og 257 og efter dens § 281, jfr § 46, efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, hvorhos hun i Henhold til derom nedlagt Paastand vil være at dømme til i Erstatning at betale til ovennævnte Frk Emilie Jørgensen 15 Kr.

Torsdag den 3 November.

R Nr 3/1921. **Kolding Andelsmejeri (Bruun)**

mod

fhv Mælkeforhandler, nu Vognmand **Johannes Halvorsen**
(Graae efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om, hvorvidt et af Indstævnte til Appellanten udstedt Gældsbevis er forfaldet.

Kolding Købstads Rets Dom af 18 Marts 1920: Imod Udlevering i kvitteret Stand af det fornævnte Gældsbevis bør Sagsøgte, fhv Mælkeforhandler, nu Vognmand Johannes Halvorsen, Sdr. Vang, Vonsild Sogn, til Sagsøgerne, Kolding Andelsmejeri, Kolding, betale de paastævnte 225 Kr med Renter heraf 5 pCt p. a. fra den 13 Januar 1920, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 30 Kr. Denne Dom kan fuldbyrdes 15 Dage efter dens Afsigelse.

Vestre Landsrets Dom af 8 Oktober 1920: Appellanten, fhv Mælkeforhandler, nu Vognmand Johannes Halvorsen, bør for Tiltalte af de Appellindstævnte, Kolding Andelsmejeri, i denne Sag fri at være. I Sagsomkostninger for begge Retter betaler de Appellindstævnte til Appellanten 150 Kr, der udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede af Vestre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indbragt for Højesteret.

I Henhold til de i Underrettsdommen anførte Grunde og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger bestyrker Underrettsdommens Resultat, vil denne Dom efter Appellantens Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret findes Indstævnte at burde betale til Appellanten med 300 Kroner.

De nedennævnte Salærer, derunder Salær til Overretssagfører Hey, som efter Beskikkelse har givet Møde for Indstævnte under Optagelsen af et Tingsvidne, vil være at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret betaler Indstævnte, fhv Mælkeforhandler, nu Vognmand Johannes Halvorsen, til Appellanten, Kolding Andelsmejeri, med 300 Kroner. Der tillægges Overretssagfører Hey i Salær 20 Kroner og Højesteretssagfører Graae i Salær for Højesteret 100 Kroner, hvilke Salærer udredes af det Offentlige.

Det Appellanten Tilkendte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag paastaar Sagsøgeren, Kolding Andelsmejeri, Kolding, Sagsøgte, fhv. Mælkeforhandler, nu Vognmand Johannes Halvorsen, Sdr. Vang, Vonsild Sogn, dømt til at betale 225 Kr med Renter heraf 5 pCt p. a. fra Forligsklagens Dato, den 13 Januar 1920, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger.

Det paastævnte Beløb skal skyldes i Henhold til et af Sagsøgte den 24 Oktober 1910 udstedt Gældsbevis, der er fremlagt i Retten, og hvorefter Forfaldstiden skal være indtruffet i Overensstemmelse med dets Indhold derved, at Sagsøgte den 1 November 1918 er ophørt med at forhandle Mælk fra Kolding Andelsmejeri.

Sagsøgte har erkendt Gældsbevisets Rigtighed, men protesteret mod, at det skulde være forfaldet, idet han ikke frivilligt er ophørt med at forhandle Mælk fra Sagsøgerne, idet han blev opsagt af Sagsøgerne. Han paastaar sig herefter frifundet.

Da Gældsbeviset efter sit Indhold forfalder, saasart Sagsøgte ophører med at forhandle Mælk fra Sagsøgerne, uden at det i saa Henseende er gjort til Betingelse, at Forholdet skulde ophøre ved Opsigelse fra Sagsøgtes Side, og da det er in confesso, at Forholdet er ophørt den 1 November 1918, vil Sagsøgernes Paastand være at tage til Følge her under Sagen, idet Sagens Omkostninger fastsættes til 30 Kr.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt af Retten i Kolding Købstad m. v.

Det er uomtvistet, at Kontraktsforholdet er ophørt efter en Opsigelse fra de Appellindstævntes Side, fordi den Mælkevogn, Appellanten kørte, skulde »inddrages«, og at Appellanten ved Gældsbeværets Oprettelse ikke har modtaget noget Beløb.

Selv om man desuagtet vilde betragte Dokumentet — der efter sit Indhold snarere er en Købekontrakt — som et Gældsbevis, maa det efter dets Ordlyd antages, at Beløbet kun forfaldt, naar Kontraktsforholdets Ophør skyldtes Forhold fra Appellantens Side.

Som Følge heraf vil Appellanten være at frifinde for de Appellindstævntes Tiltale.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes de Appellindstævnte at burde godtgøre Appellanten med 150 Kr.

Der ses ikke at have fundet Stempelovertrædelse Sted.

R Nr 240/1921.

Rigsadvokaten

mod

Niels Hansen Jensen (Forsv.: Bache),

vedrørende Erstatning for udstaaet Varetægtsarrest.

Østre Landsrets Dom af 27 Maj 1921: Niels Hansen Jensen bør være uberettiget til Erstatning i Anledning af den ovennævnte ham overgaaede Fængsling og bør betale det Offentlige Sagens Omkostninger, derunder 60 Kr i Salær til Overretssagfører Aage Smith. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket af Niels Hansen Jensen.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Niels Hansen Jensen til Højesteretssagfører Bache 80 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under nærværende i Medfør af Retsplejelovens § 841 anlagte Sag har Anklagemyndigheden paastaaet Niels Hansen Jensen kendt uberet-

tiget til Erstatning i Anledning af, at han i Tiden fra 8 Marts til 21 Maj 1920 har været fængslet ved Retten for Hillerød Købstad med Frederiksborg Birk som sigtet for Delagtighed i et Natten mellem den 18 og 19 Januar s. A. begaaet groft Tyveri fra Købmand Magnus Ingwersens Forretning i Hillerød, medens Niels Hansen Jensen har paastaet sig tilkendt en ved Rettens Skøn fastsat Erstatning.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Niels Hansen Jensen sammen med Viggo Ejler Hansen, Niels Ejnar Jensen, Carl Anders Rasmus Frederiksen og Valdemar Laurits Hansen var under Tiltale ved Østre Landsrets nord- og østsjællandske Nævningekreds's Ting for April Fjerdingaar 1920 for i Forening at have begaaet det heromhandlede Tyveri, i hvilket Niels Ejnar Jensen og Frederiksen tilstod sig skyldig, medens de tre Andre nægtede at have deltaget i Tyveriet.

Ved Nævningernes Kendelse blev Niels Hansen Jensen erklæret for ikke skyldig, hvorefter han ved Landsrettens Dom af 21 Maj f. A. blev frifundet og hans Arrest hævet, medens de fire andre Tiltalte paa Grundlag af den af Nævningerne derom afsagte Kendelse blev dømt for bl. a. i Forening at have begaaet dette Tyveri.

Under Straffesagen har Niels Ejnar Jensen forklaret, at Niels Hansen Jensen i Forening med de fire andre Tiltalte, af hvilke Viggo Ejler Hansen og Valdemar Laurits Hansen er hans Brødre, deltog i Tyveriet, hvorhos Frederiksen ligeledes har forklaret, at der var en femte Deltager i Tyveriet og at han er gaaet ud fra, at denne, der kaldtes Niels, var en Broder til de to Brødre Hansen, og at han efter Konfrontation med ham i Retten nok mener, at han er identisk med Niels Hansen Jensen, omend han ikke med Bestemthed har kunnet genkende ham, hvad han tilskriver den Omstændighed, at det var mørkt den Nat, da Tyveriet blev begaaet, og at han ikke kendte ham iforvejen.

Herefter og efter hvad der iøvrigt foreligger oplyst findes Formodningen om, at Niels Hansen Jensen har deltaget i Tyveriet, at være saaledes bestyrket, at hans Paastand om Erstatning for at have været underkastet Varetægtsfængsel i Medfør af Retsplejelovens § 792, 1 Stk, 1 Pkt, i. f. ikke vil kunne tages til Følge, hvorfor han vil være at kende uberettiget hertil. Han vil derhos have at betale Sagens Omkostninger, derunder 60 Kr i Salær til den for ham ved Landsretten beskikkede Forsvarer.

R Nr 362/1921.

Rigsadvokaten

m o d

Søren Albert Andreas Sørensen (Forsv.: Bache),

der tiltales for Overtrædelse af §§ 24, 22 og 4 i Lov Nr 149 af 20 Marts 1918.

Nørresundby Købstads og Kjær-Hvetbo Herreders Rets Dom af 30 Maj 1921: Tiltalte, Automobilejer Søren Albert Andreas Sørensen af Hjørring, bør erlægge en Statskassen tilfaldende Bøde, stor 25 Kr, men bør han for Tiltale af de Nordjyske Privatbaner i denne Sag fri at være, hvorimod de nævnte Baner bør betale Forsikringsaktieselskabet »National« i København 150 Kr. Bøden at erlægge inden 3 Dage og den idømte Erstatning inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Vestre Landsrets Dom af 4 August 1921: Denne Sag afvises. Sagens Omkostninger for Landsretten og derunder i Vederlag til den for Tiltalte beskikkede Forsvarer sammesteds, Overretssagfører Jørgensen, 60 Kr udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indbragt for Højesteret af det Offentlige, der gør gældende, at Sagen ikke burde have været afvist fra Landsretten.

Ved Rigsadvokatens embedsmæssige Skrivelse af 23 Juni 1921, hvori den af Justitsministeriet under 22 s. M. givne Tilladelse til at indanke Underrettsdommen for Landsretten kommuniceredes vedkommende Statsadvokat, har Tilladelsen været behørig dokumenteret for Landsretten.

Da det efter det under Sagen Oplyste maa antages, at Overskridelsen af den i Retsplejelovens § 963 Nr 2 foreskrevne Frist ikke kan tilregnes Anklagemyndigheden, burde Landsretten i Henhold til Retsplejelovens § 949, 1 Stk, jfr Indledningsbestemmelsen i § 963, ikke have afvist Sagen. Landsretsdommen vil herefter være at ophæve og Sagen være at hjemvise. Salæret til den for Tiltalte for Højesteret beskikkede Forsvarer vil være at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom ophæves og Sagen hjemvises til fornyet Foretagelse ved nævnte Ret. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Bache 60 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Sagen, hvori Dom er afsagt den 30 Maj d. A. ved Retten for Nørresundby Købstad m. v., er alene indanket af Anklagemyndigheden af de i Retsplejelovens § 944, Punkt 2 og 3, anførte Grunde.

Sagen er indanket i Henhold til en af Justitsministeriet under 22 Juni d. A. i Medfør af Retsplejelovens § 962 meddelt Tilladelse.

Foruden at denne Tilladelse ikke er fremlagt i original Udfærdigelse, men alene gennem den Kommunikation af samme, som af Rigsadvokaten er tilstillet vedkommende Statsadvokat, ses den i Henhold til Tilladelsen udfærdigede Ankemeddelelse med Begrundelse først den 30 Juni d. A. ved Stævningsmand at være forkyndt for Tiltalte, altsaa efter Udløbet af den Frist af en Uge, der er fastsat ved Retsplejelovens § 963 Nr 2.

Som Følge heraf vil Sagen ikke kunne tages under Paakendelse i Realiteten, hvorimod den ex officio vil være at afvise her for Retten.

Sagens Omkostninger for Underretten og derunder i Vederlag til den for Tiltalte beskikkede Forsvarer sammesteds, 60 Kr, vil være at udrede af det Offentlige.

Fredag den 4 November.

R Nr 350/1921.

Rigsadvokaten

mod

Viktor Edmund Vollertsen (Forsv.: Trolle),

der tiltales for Bedrageri.

Østre Landsrets Døm af 5 Juli 1921: Tiltalte Viktor Edmund Vollertsen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 100 Dage og i Erstatning til Vognmand Lars Nielsen betale 2400 Kr. Saa bør Tiltalte og betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til Overretssagfører Jessen 80 Kr. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at den ovennævnte, under Sagen fremlagte Slutseddel af 18 April 1919 og Købekontrakt af 19 Maj s. A. ikke er forsynet med Stempel.

Færdig fra Trykkeriet den 30 November 1921.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 27.

Fredag den 4 November.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paa-anket dels af Tiltalte, der gør gældende, at den idømte Straf er for streng, dels af det Offentlige, der formener, at Tiltalte med Urette er frifundet, forsaavidt angaar de 600 Kroner, og at Straffen er for mild.

I Dommen er det rettelig antaget, at der ikke er tilveje-bragt Bevis for, at Tiltalte har gjort sig skyldig i noget bedra-geligt Forhold med Hensyn til de 600 Kroner. For sit i Dommen fremstillede Forhold med Hensyn til de 2400 Kroner vil Til-talte være at anse efter Straffelovens § 257. Straffen findes at burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 2 Maa-neder, og med denne Ændring i Straffetiden vil Dommen herefter kunne stadfæstes. Salæret til Tiltaltes Forsvarer for Højesteret vil være at udrede af det Offentlige.

Thikendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 2 Maaneder. Der tillægges Højesteretssagfører Trolle i Sal-lær for Højesteret 100 Kroner, der udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under nærværende ved Københavns Amts nordre Birks Ret for-beredte Sag tiltales Viktor Edmund Vollertsen, der er født den 18 De-cember 1891 og ikke forhen straffet, i Henhold til Anklageskrift af 6 f. M. til Straf for Bedrageri ved svigagtigt at have forbrugt et Beløb af 3000 Kr, som Vognmand Lars Nielsen antagelig den 20 Maj 1919 havde udbetalt ham til dermed at indfri en Gæld, for hvilken der var

gjort Eksekution i en Ejendom, som Tiltalte havde solgt til bemeldte Lars Nielsen, samt til Udredelse af Erstatning til Lars Nielsen 5287 Kr 97 Øre.

Det fremgaar af Sagen, at Tiltalte ved Slutseddél af 18 April 1919 og Købekontrakt af 19 Maj s. A. solgte den ham tilhørende Ejendom, Matr Nr 34 af Ganløse By og Sogn, til Vognmand Lars Nielsen for en Købesum af 20 500 Kr, hvoraf 6500 Kr tilligemed et til 352 Kr 05 Øre opgjort Beløb, altsaa ialt 6852 Kr 05 Øre, skulde udbetales Tiltalte kontant, medens Køberen for Restkøbesummen, 13 647 Kr 95 Øre, skulde overtage tre i Ejendommen indestaaende Prioriteter til tilsvarende Beløb. En fjerde Prioritet til Beløb 3245 Kr skulde indfries af Tiltalte, ligesom det fra begge Sider betragtedes som en Selvfølge, at Tiltalte skulde frigøre Ejendommen for et den 5 April 1919 for 3967 Kr 65 Øre gjort, den 24 s. M. tinglæst Udlæg, hvis Eksistens var blevet omtalt under Salgsforhandlingerne. Efter at en Prioritetshaver paa Grund af Renterestance havde gjort Eksekution i Ejendommen, blev denne stillet til Tvangsauktion, og da den ovennævnte Prioritetsgæld paa 3245 Kr ikke var blevet indfriet, og den fornævnte Udlægshaver ej heller af Tiltalte var blevet dækket for sin Fordring, lod Lars Nielsen sig disse to Fordringer tiltransportere for en Købesum, der ifølge hans Forklaring androg 8249 Kr, og blev paa Tvangsauktionen Højstbydende med 17 600 Kr, hvorved han opnaaede at bevare Ejendommen.

Tiltalte har af Vognmand Lars Nielsen modtaget det ovennævnte Beløb, 3000 Kr, i to Gange, nemlig 600 Kr, som det maa antages den 15 Maj 1919, og 2400 Kr antagelig den 20 s. M., og sigtes her under Sagen for svigagtig at have brugt disse Beløb til egen Fordel i Stedet for som forudsat at anvende dem til Dækning af den oftnævnte Udlægshavers Fordring, hvorved han, hvis Restkrav paa Lars Nielsen ikkun var 3852 Kr 05 Øre, der i det Væsenlige vilde medgaa til Indfrielsen af Prioriteten paa 3245 Kr, satte sig ud af Stand til at frigøre Ejendommen for Udlægshaverens Krav.

Paa Grundlag af de foreliggende Oplysninger findes det betænkeligt at statuere, at Tiltalte har gjort sig skyldig i bedrageligt Forhold med Hensyn til det den 15 Maj 1919 oppebaarne Beløb af 600 Kr.

Hvad derimod angaar de senere modtagne 2400 Kr, maa der efter det Oplyste gaas ud fra, at Lars Nielsen kun har udbetalt Tiltalte dette Beløb under den bestemte Forudsætning, at han i Overensstemmelse med Vilkaarene for Handlen frigjorde Ejendommen for det i denne den 5 April 1919 gjorde Udlæg, samt at Tiltalte har været paa det Rene med, at han kun ved Hjælp af det saaledes modtagne Beløb vilde være i Stand til at dække Udlægshaverens Krav, i hvilken Henseende bemærkes, at der efter det Oplyste intet Hensyn vil kunne tages til Tiltaltes Anbringende om, at Udlægshaveren kunde forventes at ville lade sig tilfredsstille mod Udbetaling af et mindre Beløb, og at dette — paa en ikke nærmere angivet Maade — nok lod sig tilvejebringe. Ved under disse Omstændigheder at disponere over de 2400 Kr til egen Fordel — navnlig til Dækning af en Ejendommen uvedkommende Gæld til Tiltaltes Fader — findes Tiltalte at have gjort sig skyldig i et efter Straffelovens § 253 strafbart Forhold, og den af Tiltalte herefter for-

skyldte Straf findes efter Omstændighederne og under Hensyn til midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13 passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 100 Dage.

Forsaavidt angaar den under Sagen nedlagte Erstatningspaastand vil denne efter Omstændighederne kun kunne tages til Følge under nærværende Sag for et Beløb af 2400 Kr, medens det videregaaende Krav paa Tiltalte, som maatte tilkomme Vognmand Lars Nielsen, forbeholdes denne.

Nr 22. Gaardejer **N. P. Hansen** (Cohn)

mod

Hestehandler **Erhardt Andersen** (Steglich-Petersen),

betræffende Spørgsmaalet om der mellem Parterne er asluttet endelig Handel om en Hest.

Odense Herreds ordinære Rets Dom af 19 Juni 1919: Indstævnte, Hestehandler Erhardt Andersen, Tarup, bør for Tiltale af Citanten, Proprietær N. P. Hansen, Tingerup, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 29 September 1919: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger her for Retten ophæves. Intet Stempelforbehold her for Retten.

Højesterets Dom

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ræt:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Gaardejer N. P. Hansen, til Indstævnte, Hestehandler Erhardt Andersen, med 300 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende for Odense Herreds ordinære Ret hertil indankede Sag paastod Appellanten, Proprietær N. P. Hansen af Tingerup, i 1ste Instans Appelindstævnte, Hestehandler Erhardt Andersen af Tarup, tilpligtet at betale 1550 Kr, som han skulde skyldes som Købesum for en Plag, tilligemed Renter af Beløbet 5 pCt aarlig fra Forligsklagens Dato, den 19 September 1918, og Sagens Omkostninger, medens Appelindstævnte procederede til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger. Ved Underrettens Dom af 19 Juni d. A. blev Appelindstævntes Paastand taget til Følge, saaledes at Sagens Omkostninger ophævedes, og denne Dom paastaar nu Appellanten her for Retten forandret i Overensstemmelse med sin i 1ste Instans nedlagte Paastand med Tillæg af Appellens Omkostninger, medens Appelindstævnte, skønt lovlig stævnet, ikke har givet Møde her for Retten.

Appellantens Fræmstilling gaar ud paa, at Appelindstævnte i August Maaned 1918 indfandt sig hos ham paa hans Ejendom i Tingerup og da for 1550 Kr afkøbte ham en brun, jysk Hoppeplag, som ikke var til Stede, men som Appellanten havde gaaende i Fold ca 2 Mil derfra. Appelindstævnte har derimod gjort gældende, at han ikke afsluttede nogen endelig Handel, men kun modtog Appellantens Tilbud med det Forbehold, at Hesten først skulde besigtiges, og paa Betingelse af, at den svarede til Beskrivelsen, hvilket efter hans Anbringende senere viste sig ikke at være Tilfældet. Da det nu ikke mod Appelindstævntes Benægtelse kan anses tilstrækkeligt godtgjort, at han endelig er indgaaet paa at købe Hesten uden Besigtigelse, i hvilken Henseende en til Oplysning under Sagen foranstaltet Vidneforsel ikke findes at kunne være afgørende, maa det billiges, at Appelindstævntes Frifindelsespaastand er taget til Følge ved den indankede Dom, og denne, hvis Bestemmelse med Hensyn til Sagens Omkostninger efter Sagens processuelle Stilling ikke vil kunne forandres til Appelindstævntes Fordel, vil herefter være at stadfæste, medens Sagens Omkostninger for Overretten bliver at ophæve.

Mandag den 7 November.

Nr 69.

Gaardejer **C. Holm** (Cohn)

mod

Mejeribestyrer **N. Hansen** (Henriques),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ret til at erholde en Andel af en Indstævnte ydet Efterbetaling for Levering af Smør.

Vennebjerg Herreds ordinære Rets Dom af 15 September 1919: Indstævnte, Mejeribestyrer Hansen, Hundeleve, bør til Citanten, Gaardejer C. Holm, Sdr. Harritslev, betale 82 Kr 37 Øre til-

ligemed Renter heraf 5 pCt p. a. fra den 16 Oktober 1918, til Betaling sker, og bør han derhos godtgøre Citanten denne Sags Omkostninger med 30 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Vestre Landsrets Dom af 27 September 1920: Appellanten, Mejeribestyrelsen Hansen, bør for Tiltale af Appellindstævnte, Gaardejer C. Holm, i denne Sag fri at være. I Sagsomkostninger for begge Retter betaler Appellindstævnte til Appellanten 100 Kr. Det Idømte udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den mellem Parterne truffede Aftale gik ud paa, at Appellanten skulde for 12½ kg Mælk have en Pris af 9 Øre over Topnoteringen for ½ kg Smør. Idet Betalingen for Mælken saaledes var gjort afhængig af Markedsprisen for Smør, maa Appellanten have Krav paa, at den i den indankede Dom omtalte Efterbetaling kom ham til Gode. Herefter vil Herredstingsdommen overensstemmende med Appellantens Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret findes Indstævnte at burde betale til Appellanten med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Herredstingsdommen bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret betaler Indstævnte, Mejeribestyrelsen N. Hansen, til Appellanten, Gaardejer C. Holm, med 300 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Efter at der i Henhold til en mellem Indenrigsministeriet og de danske Mejeriforeningers Fællesrepræsentation truffet Aftale for Tidsrummet fra 3 December 1917 til den 30 s. M. var blevet ydet Mejerierne en Efterbetaling af 60 Øre pr kg Smør, har Appellindstævnte, Gaardejer C. Holm af Sdr. Harritslev, der i det nævnte Tidsrum har leveret 3424 kg Mælk til det Appellanten, Mejeribestyrelsen Hansen af Hundeleve, da tilhørende Fællesmejeri, Hundeleve Mejeri, under Anbringende af, at der til hvert kg Smør medgik 25 kg Mælk, under nærværende Sag i første Instans ved Vennebjerg Herreds ordinære Ret efter sin endelige Paastand søgt Appellanten til Betaling af 82 Kr 37 Øre tilligemed Renter heraf 5 pCt aarlig fra Forligsklagens Dato, den 16 Oktober 1918, indtil Betaling sker.

Da denne Paastand ved Underrettsdommen er taget til Følge, hvorhos Appellanten er tilpligtet at godtgøre Appellindstævnte Sagens Om-

kostninger i første Instans med 30 Kr, er Sagen nu af Appellanten ind-
 anket her for Retten, hvor han ligesom i første Instans har paastaet
 sig frifundet for Appelindstævntes Tiltale.

Appelindstævnte har derimod procederet til Underrettsdommens
 Stadfæstelse.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Appelindstævnte leverede
 sin Mælkeproduktion for Aaret 1917 og tidligere Aar til Appellanten
 for en bestemt Pris pr 12½ kg Mælk.

Til Støtte for sin Paastand om at erholde Andel i den Appel-
 lanten som Mejeriindehaver udbetalte Andel i det indtjente Overskud
 paa Smør har Appelindstævnte gjort gældende, at det skulde have
 været Hensigten med hele den trufne Ordning at fremme Mælkepro-
 duktionen, hvorfor Overskudet maatte komme Leverandørerne og ikke
 Mejerierne til Gode, men efter det Oplyste, hvorefter Efterbetalingen be-
 regnedes af hvert kg Smør og udbetaltes til Mejerierne, kan der ikke
 gives ham Medhold heri.

Da Appelindstævnte dernæst ej heller findes at have godtgjort Rig-
 tigheden af et Anbringende om at have faaet Løfte af Appellanten om
 at erholde udbetalt et saadant muligt Overskud, og nogen Ret hertil
 lige saa lidt kan udledes af det af ham iøvrigt Anførte, vil han ikke
 kunne gøre nogen Fordring i saa Henseende gældende, men Appel-
 lanten vil være at frifinde for hans Tiltale i denne Sag.

Sagens Omkostninger for begge Retter vil Appelindstævnte have
 at godtgøre Appellanten efter Omstændighederne med 100 Kr.

Stempelovertrædelse ses ikke at have fundet Sted.

Tirsdag den 8 November.

Nr 24. Landarbejderne **Jørgen Petersen, Niels Hansen, Johan
 Olsen og Chr. Mortensen** (Ivan Kondrup efter Ordre)

mod

Glostrup Kommune (Aagesen),

betræffende Indstævntes Pligt til at yde Appellanterne Erstatning for
 Misligholdelse af en gennem vedkommende Fordelingsmyndigheder
 istandbragt Handel om Tørv.

Københavns Amts søndre Birks ordinære Rets
 Dom af 21 Oktober 1919: Indstævnte, Glostrup Kommune, bør for
 Tiltale af Citanterne, Landarbejderne Jørgen Petersen, Niels Hansen,
 Johan Olsen og Chr. Mortensen, i denne Sag fri at være. Sagens Om-
 kostninger ophæves.

Østre Landsrets Dom af 8 Marts 1920: Den indankede Dom
 bør ved Magt at stande. De med Sagens Behandling for Landsretten
 forbundne Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

I den indankede Dom er det i Henhold til de i saa Hen-seende anførte Grunde rettelig antaget, at Appellanterne har Krav paa, at den indstævnte Kommune erstatter dem det Tab, som de maatte have lidt ved Kommunens Undladelse af at aftage Tørvene, og Appellanterne ses ikke at have udvist noget Forhold, som kunde berøve dem Adgang til at gøre dette Erstatningskrav gældende. Idet nu det Tab, Appellanterne har lidt, efter Proceduren og Sagens Oplysninger, som af dem paastaet, vil kunne sættes til 3028 Kroner 28 Øre, vil dette Beløb med Renter være at tilkende dem.

Sagens Omkostninger for Underretten og for Landsretten findes Kommunen at burde betale til Appellanterne med 300 Kroner, hvorhos Kommunen vil have at betale Sagens Omkostninger for Højesteret efter Reglerne for beneficerede Sager.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Glostrup Kommune, bør til Appellanterne, Landarbejderne Jørgen Petersen, Niels Hansen, Johan Olsen og Chr. Mortensen, betale 3028 Kroner 28 Øre med Renter heraf 5 pCt aarligt fra den 10 Juli 1918, til Betaling sker.

Sagens Omkostninger for Underretten og for Landsretten betaler Indstævnte til Appellanterne med 300 Kroner. Til det Offentlige betaler Indstævnte derhos de Retsafgifter, som skulde erlægges, og Godtgørelse for det stempede Papir, som skulde bruges, saafremt Sagen ikke for Appellantens Vedkommende havde været beneficeret for Højesteret samt til Højesteretssagfører I. Kondrup i Salær for Højesteret 200 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Under denne Sag har Citanterne, Landarbejderne Jørgen Petersen, Herstedvester Mark, Niels Hansen og Johan Olsen, Vallensbæk, og Chr. Mortensen, Ishøj, anført, at de, der i Foraaret 1918 lejede en Mose ved Vridsløselille med Ret til deraf at tilvirke indtil 1500 Tons Tørv, i Henhold til Indenrigsministeriets Bekendtgørelse af 27 November 1917 angaaende Handel med Tørv m. m. ved Skrivelse af 6 Marts tilbød Amsfordelingsinstitutionen for Københavns Amt deres forventede Produktion, ca 1000 Tons, at de derefter ved Skrivelse af 7 Maj s. A. fra nævnte Institutions tørvekyndige Tillidsmand modtog Meddelelse

om, at der af den af dem tilbudte Tørv var tildelt indstævnte Glostrup Kommune 500 000 Stk samt Anmodning om at forhandle med Kommunen, naar den første Tørv var tjenlig, at de, efter at en større Del af det omhandlede Parti stod stakket, den 10 Juni s. A. gav Kommunen Underretning herom og fordrede den dem tilkommende Købesum, at Kommunen imidlertid gav dem det Svar, at den hverken hos dem eller gennem Brændselsnævnet havde bestilt Tørv, og at den nægtede at modtage og betale de af Citanterne producerede Tørv, at de derefter forsøgte at realisere Partiet paa anden Maade, hvorved de ogsaa for en mindre Dels vedkommende opnaaede Dækning, men at Umuligheden af at skaffe Vognbefordring til overkommelig Pris voldte, at dette Forsøg ikke lykkedes bedre, samt at Indstævnte ved saaledes at misligholde den gennem Fordelingsmyndighederne istandbragte Handel umuliggjorde dem at fortsætte Tilvirkningen af Tørv og derved tilføjede dem et betydeligt Tab. Idet de i Henhold til nærmere specificeret Regning har opgjort deres Tilgodehavende for den Del af Tørvene, som det ikke er lykkedes dem at afhænde paa anden Maade, til . . . . . Kr 3028 28 og deres Tab ved Bedriftens Standsning til . . . . . — 1280 00

ialt. . . . . Kr 4308 28

---

har de under denne Sag paastaet den indstævnte Kommunalbestyrelse dømt til at betale dem dette Beløb med Renter deraf 6 pCt aarlig fra Købesummens Forfaldsdag, den 10 Juli 1918, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger.

Den indstævnte Kommunalbestyrelse procederer til Frifindelse med Tilkendelse af Sagens Omkostninger, idet den til Støtte herfor har paaberaabt sig dels, at der ved Tegningen af Brændselsbestillingerne for Aaret 1918 hverken af de enkelte Beboere i Kommunen eller af Sogneraadet var bestilt noget som helst Kvantum Tørv, og at Sogneraadet, der ikke selv har ønsket at købe Tørv af Citanterne, men tvertimod fra første Færd af har protesteret mod at blive tvunget til Købet, ikke anser sig forpligtet til hverken at yde Citanterne Betaling for Tørvene eller Erstatning for deres Tab paa det mislykkede Foretagende, dels at Citanterne hverken har rettet noget lovligt Tilbud til dem om Levering af Tørvene eller i Tide har foretaget noget Skridt til overfor Indstævnte at fastholde Købet.

I førstnævnte Henseende har Indstævnte anført, at Glostrup Kommune, der i Aaret 1917 efter Aftale med Fordelingsmyndighederne selv havde draget Omsorg for Tilvejebringelse af det fornødne Kvantum Tørv til Forsyning af Kommunens Beboere ved Lejning og Bearbejdelse af en Tørvemose, og som i Aaret 1918 paa samme Maade havde ladet fremstille det fornødne Kvantum Tørv af den samme, — hvis Produkt i Godhed stod langt over Citanternes — overhovedet aldeles ikke af Fordelingsmyndighederne har modtaget nogen Meddelelse om, at der i 1918 vilde ske nogen Forandring i den nævnte Henseende, eller var

blevet hørt om, hvorvidt den havde Brug for Citanternes Tørv, før den den 8 Maj s. A. fra Fordelingsmyndighedernes ovennævnte tørvekyn- dige Tillidsmand modtog skriftlig Meddelelse om, at der i Stedet for bestilt Brænde var tildelt Kommunen 500 000 Stk Tørv fra Citanterne. Sogneraadet protesterede endnu samme Dag overfor Tillidsmanden mod den trufne Bestemmelse med Tilføjende, at Kommunen selv var i Færd med at tilvirke alle de Tørv, der var Brug for i Kommunen, men fik kun det Svar, at den halve Million Dagen før var rekvireret hos Citanterne, og at Amtsfordelingsinstitutionen ingen Ret havde til at annullere de gjorte Bestillinger hos Tørveproducenterne, og denne Afgørelse, som efter fornyet Protest fra Sogneraadet blev forelagt Brændselsnævnet, blev af dette opretholdt ved en Skrivelse af 11 Juni s. A.

Sogneraadet har heroverfor gjort gældende, at en saadan upaa- krævet, mod Kommunens Interesser og udenom Kommunens kompetente Styrelse af udenforstaaende underordnede Myndigheder truffet Afgø- relse ikke var forbindende for Kommunen.

I sidstnævnte Henseende har Sogneraadet anført, at Citanterne overhovedet ikke har rettet nogen Henvendelse til det angaaende den heromhandlede Tørveleverance udover, at Citanten Jørgen Petersen en Dag, formentlig straks efter den 8 Maj, under en Samtale med Sogne- raadets Formand omtalte, at han skulde levere Kommunen 500 000 Stk Tørv, hvortil Sogneraadets Formand øjeblikkelig svarede, at Kommunen ingen Tørv havde bestilt hos ham og ingen ønskede at modtage, med hvilken Besked nævnte Citant saa gik sin Vej uden at tage nogen som helst Reservation. Uagtet Jørgen Petersen mange Gange senere i Sommerens Løb har talt med Sogneraadets Formand, har han ikke med et Ord overfor denne omtalt Tørvene, og til Sogneraadet er der over- hovedet ikke rettet nogen Henvendelse fra Citanterne, før Jørgen Pe- tersen paa deres Vegne i Skrivelse af 1 December s. A. meddelte det, at de omhandlede Tørv nu vilde blive solgt.

Det maa anses erkendt af Citanterne, at der fra deres Side indtil den 1 December 1918 kun er sket Henvendelse til Sogneraadet an- gaaende Tørvene een Gang, efter deres Anbringende ved mundtlig Henvendelse af Citanten Jørgen Petersen til Sogneraadets Formand den 10 Juni f. A., medens der derimod, som det fremgaar af det Fore- gaaende, foruden om Tidspunktet for den paagældende Samtale er Uenighed mellem Parterne om Indholdet og Betydningen af denne. Selv om den af Brændselsnævnets tørvekyn- dige Tillidsmand mod Sogne- raadets Protest trufne og af Brændselsnævnet opretholdt Bestemmelse om Tildeling af 500 000 Stk Tørv til den indstævnte Kommune maatte anses forbindende for denne, maatte det ifølge Købelovens § 31 paa- hvile Citanterne, naar de vilde fastholde Købet overfor Indstævntes Vægning ved at modtage Tørvene eller Undladelse af at træffe saadan Foranstaltning, som i samme Lovs § 28 nævnt, inden rimelig Tid at give Indstævnte Meddelelse herom, og da dette ikke er sket, maa den om- handlede Handel som Følge heraf anses bortfaldet, hvorhos der af samme Grund ikke bliver Spørgsmaal om at tilkende Citanterne anden Erstatning for Misligholdelse af den. De Indstævnte vil saaledes i det

Hele være at frifinde for Citanternes Tiltale, medens Sagens Omkostninger efter Omstændighederne findes at kunne ophæves.

Under Sagen foreligger ingen Stempelovertrædelse.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Efter at nærværende Sag, der i 1ste Instans er paakendt af Københavns Amts søndre Birks og Amager Birks Ret den 21 Oktober 1919, er indbragt for Landsretten af Appellanterne, Landarbejderne Jørgen Petersen, Niels Hansen, Johan Olsen og Chr. Mortensen, har disse indskrænket deres Paastand til at omfatte en Erstatning af 3028 Kr 28 Øre, svarende til Prisen for 224 Tons Tørv med Fradrag af Provenuet for den af Appellanterne ad privat Vej afhændede Del af dette Parti, hvorhos de har paastaet sig tilkendt Renter af Beløbet 5 pCt p. a. fra »Betalingsdagen«, hvormed der efter Proceduren maa antages at være ment den 10 Juli 1918.

De Indstævnte, Glostrup Kommune, har procederet til Underretsdommens Stadfæstelse.

Glostrup Kommune har efter det i Sagen Oplyste været retlig forpligtig til at aftage de Kommunen af Tørvfordelingen for gl. Københavns Amt i Skrivelse af 8 Maj 1918 tildelte 500 000 Stk Tørv af Appellanternes Produktion i Sommeren 1918, og naar det fra Kommunens Side er gjort gældende, at Appellanterne har undladt inden rimelig Tid at meddele, at de fastholdt Købet, og undladt at stille noget færdigfabrikeret Parti Tørv til Kommunens Disposition, vil der ej heller kunne lægges afgørende Vægt paa en saadan Undladelse, idet Appellanten Jørgen Petersen, der henvendte sig til Sogneraadets Formand, som det maa antages, i Slutningen af Maj 1918 for at tilbyde de da til Levering forhaandenværende Tørv, efter det Foreliggende blev afvist af Sogneraadets Formand med en Bemærkning om, at Kommunen overhovedet ikke vilde modtage Tørv fra dem, og idet det herefter maatte blive Kommunens Sag at rette Henvendelse til Appellanterne. Naar dette ikke er sket, findes der saaledes at foreligge et tilstrækkelig begrundet Krav fra Appellanternes Side paa at holdes skadeløse for det dem ved Kommunens Undladelse af at aftage Partiet forvoldte Tab, men da Appellanterne selv har søgt at afhænde deres Produktion til Andre — hvad der delvis er lykkedes dem — og har undladt at give Glostrup Kommune nogen Lejlighed til inden Sagens Anlæg at varetage deres Interesser med Hensyn til Erstatningskravets Omfang, findes der under de foreliggende Omstændigheder at savnes ethvert fornødent Grundlag for en Beregning af Erstatningens Størrelse, hvorfor de Indstævntes Frifindelsespaaestand vil være at tage til Følge.

Idet det billiges, at Sagens Omkostninger for Underretten er ophævet, vil den indankede Dom i det Hele være at stadfæste. De med Sagens Behandling for Landsretten forbundne Omkostninger vil under Hensyn til de fornævnte særlige Omstændigheder være at ophæve.

Onsdag den 9 November.

Ved Højesterets Dom i Sag R Nr 339/1921 (**Rigsadvokaten** mod **Valdemar Frederik Larsen**) blev Tiltalte for 3die Gang begaaet simpelt Tyveri og Betleri anset efter Straffelovens § 231 I og efter Lov af 3 Marts 1860 § 3 med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder.

R Nr 175/1921.   **Sorø Amtsraad** (Trolle)
 mod
 Skovfoged **Hansen** (Bache),

betræffende Appellantens Pligt til at erstatte en ved Benyttelse af en Motortromle forvoldt Skade.

Østre Landsrets Dom af 18 April 1921: De Sagsøgte, Sorø Amtsraad, bør til Sagsøgeren, Skovfoged Hansen, Frederikslund, betale 1206 Kr 25 Øre med Renter heraf 5 pCt p. a. fra den 21 Oktober 1920, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 250 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 200 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Sorø Amtsraad, til Indstævnte, Skovfoged Hansen, med 200 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 1 Juli 1919, da et Sagsøgeren, Skovfoged Hansen, Frederikslund, tilhørende Køretøj, der var forspændt en ganske ung Hest, og hvorpaa befandt sig bl. a. Sagsøgerens Hustru, kørte ad Landevejen fra Sorø til Slagelse, mødte det en af de Sagsøgte, Sorø Amtsraad, tilhø-

rende Motortromle, der arbejdede paa Vejen. En med Tromlen værende Medhjælper tog Hesten ved Hovedtøjet og førte den forbi Tromlen. Herunder trykkede Hesten sig og var urolig, og idet den havde passeret Tromlen, slap Medhjælperen sit Tag i Hesten, der sprang frem, sprængte Seletøjet og væltede Vognen i Vejgrøften; herved blev Vognen beskadiget, og Fru Hansen slog sig saaledes, at hun fik en betydelig Bevægelsesindskrænkning i højre Skulderled, der maatte behandles med Massage. Endvidere havde hun ifølge en den 27 November 1920 udstedt Lægeattest Smerter i den læderede Arm, som i alt Fald i de første Aar maa antages at kunne indfinde sig ved mere forceret Arbejde, hvis de i det Hele taget nogensinde vil svinde.

Under denne ved Retten for Sorø m. v. forberedte Sag har Hansen paastaet Amsraadet dømt til Betaling af Erstatning for den Vognen og Seletøjet m. m. paaførte Skade og for Lægebehandling m. m. af Hustruen 206 Kr 25 Øre samt for den hende paaførte Svie og Smerte og Nedsættelse af Arbejdsevnen 1000 Kr, ialt 1206 Kr 25 Øre med Renter deraf 5 pCt p. a. fra Stævningens Dato, den 21 Oktober 1920.

Amsraadet har paastaet sig frifundet, idet det anfører, at dets Medhjælper har handlet fuldt forsvarligt ved at slippe Hesten paa det Tidspunkt, da han slap den, og at Aarsagen til Skaden alene har været Seletøjets ringe Beskaffenhed. Amsraadet har derhos protesteret mod Størrelsen af den Erstatning, der er krævet for den Fru Hansen personlig paaførte Skade.

Efter Sagens Oplysninger, derunder forskellige Vidneforklaringer, maa det nu antages, at Hesten i det Øjeblik, da den passerede Tromlen og var kommet forbi denne, var urolig. Det maa derfor fastslaaes, at den paagældende Medhjælper, hvis Opgave netop var at føre Køretøjer uskadede forbi Tromlen, har forset sig ved at slippe Hesten, inden den atter var faldet i Ro. Herefter er Amsraadet pligtigt at betale den foraarsagede Skade, hvorved bemærkes, at dets Paastand om, at denne er foraarsaget ved Seletøjets Tilstand, ikke er fundet tilstrækkeligt begrundet. Da fremdeles den af Hansen krævede Erstatnings Størrelse findes at være passende, vil hans Paastand i det Hele være at tage til Følge, saaledes at Sagens Omkostninger bestemmes til 250 Kr.

Torsdag den 10 November.

R Nr 245/1921.

Rigsadvokaten

m o d

Christian Jensen Sørensen (Forsv.: Aagesen),

der tiltales for Overtrædelse af § 6 i det af Handelsministeriet under 14 Juni 1920 godkendte Reglement for Benyttelsen af Kolding Eksportmarked, jfr Tillæg, stadfæstet 15 Juni 1920, til Politivedtægt for Kolding Købstad.

Kolding Købstads Rets Dom af 30 Oktober 1920: Tiltalte Christian Jensen Sørensen bør til Kolding Købstads Politikkasse bøde 42 Kr samt erstatte det Offentlige denne Sags Udgifter.

Vestre Landsrets Dom af 6 Maj 1921: Tiltalte Christian Jensen Sørensen bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter og derunder i Salær til den for Tiltalte beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører Dahl, 60 Kr, udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse indanket for Højesteret af det Offentlige.

Den i Dommen citerede Bestemmelse i § 6 i Reglementet af 14 Juni 1920 kan ikke med Sikkerhed siges at indeholde noget Forbud mod, at Ekspedition af Kreaturer sker ved andre end ved det ved Eksportmarkedet ansatte Personale, og da Tiltalte herefter vil være at frifinde, vil Dommen kunne stadfæstes.

Den i Dommen indeholdte Misbilligelse findes efter det Foreliggende at maatte bortfalde.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Der tillægges Højesteretssagfører Aagesen i Salær for Højesteret 50 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag er der af Politimesteren i Kreds 34 rejst Tiltale mod Arbejdsmand Christian Jensen Sørensen af Kolding for Overtrædelse af det under 15 Juni 1920 af Vejle Amt efter Justitsministeriets Bemyndigelse af 22 April s. A. udfærdigede og fra førstnævnte Dato ikrafttraadte Tillæg VIII til Politivedtægten for Kolding Købstad.

Sigtelsen gaar nærmere ud paa, at Tiltalte mod Betaling har paataget sig Ekspedition af Kreaturer fra Eksportmarkedet i Kolding, hvilken Ekspedition ifølge det under 14 Juni 1920 af Handelsministeriet godkendte Reglement for Benyttelsen af bemeldte Eksportmarked §§ 4 og 6 alene skal kunne ske ved Markedspersonalets Foranstaltning, saaledes at Overtrædelse heraf er strafbar i Henhold til Reglementets § 12, jfr ovennævnte Tillæg VIII til Politivedtægten.

Efter de i Sagen foreliggende Oplysninger, derunder Tiltaltes egen Forklaring, maa det anses for godtgjort, at han i Tiden efter 15 Juni

d. A. har paataget sig Ekspedition af Kreaturer fra Eksportmarkedet til Pladser i Indlandet, og maa han herefter anses skyldig i det ham paa-sigtede Forhold, idet det navnlig ikke kan komme i Betragtning, naar han har paaberaabt sig, at saadan Ekspedition i Henhold til Nærings-lovens § 36 er fri Næring, da denne Omstændighed alene fritager ham for at erhverve særlig Næringsadkomst, men derimod ikke for at være underkastet de Indskrænkninger i Næringens Udøvelse, der maatte følge af approberede, reglementariske Bestemmelser, til hvis Overtræ-delse der med Justitsministeriets Bemyndigelse er knyttet Strafansvar.

Tiltalte vil herefter være at anse med en Kolding Købstads Politi-kasse tilfalden Bøde af 42 Kr., hvorhos han vil have at erstatte det Offentlige denne Sags Udgifter.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den i nærværende Sag ved Retten for Kolding Købstad m. m. af-sagte Dom er alene paaanket af Tiltalte, nemlig under Paaberaabelse af, at Loven ved Afgørelsen af, om han skal domfældes, er urigtig anvendt.

Den af Politimesteren rejste Tiltale maa efter sit Indhold antages at gaa ud paa, at Tiltalte ved paa Markedsdage at udføre Ekspedition af Markedskreaturer fra Kolding Havns Eksportstalde til Jærnbane har overtraadt §§ 4 og 6 i det af Handelsministeriet under 14 Juni 1920 godkendte Reglement for Benyttelsen af Kolding Eksportmarked, men under Domsforhandlingen for Landsretten har Anklagemyndigheden fra-faldet Tiltalen for saa vidt angaar Overtrædelsen af Reglementets § 4.

Ved Sagens Oplysninger, der tildels er tilvejebragte efter Afsigelsen af Underretsdommen, derunder Tiltaltes egen Erkendelse, maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han i Tiden efter den 15 Juni f. A., paa hvil-ken Dag Tillæg VIII til Politivedtægten for Kolding Købstad traadte i Kraft, regelmæssig hver Markedsdag har paa vedkommende Købers Vegne afhentet Markedet tilførte, i Eksportstaldene anbragte Dyr og ført disse til Jærnbane, hvor han derhos har foretaget det til Dyrenes Indladning og Forsendelse videre fornødne.

Paragraf 6 i ovennævnte Reglement bestemmer, at »Dyrenes Fodring, Vanding, Røgt og Ekspedition sker ved det ved Eksportmarkedet an-satte Personale«.

Det kan imidlertid ikke antages, at der i det fornævnte Tillæg til Politivedtægten, hvorefter Overtrædelse af Reglementet for Benyttelsen af Kolding Eksportmarked straffes som Overtrædelse af den under 20 November 1896 stadfæstede Politivedtægt for Købstaden Kolding, haves Hjemmel til at anse med Straf enhver Handling, der eventuelt maatte komme i Strid med en i Reglementet givet Forskrift, og idet det af Tiltalte udviste Forhold i hvert Fald ikke findes at kunne henføres under dem, for hvilke Straf er fastsat, vil han være at frifinde for det Of-fentliges Tiltale.

Det kan ikke billiges, at Tiltalen ikke er rejst ved et i Overens-

stemmelse med Retsplejelovens § 930 af Politimesteren udfærdiget Anklageskrift, men der findes efter Omstændighederne ikke aldeles tilstrækkelig Føje til i Anledning heraf at ophæve Underrettsdommen.

Ved Højesterets Dom af s. D. i Sag R Nr 356/1921 (**Rigsadvokaten mod Albert Willam Willadsen**) blev Tiltalte for 4de Gang begaaet groft Tyveri efter Straffelovens § 232, jfr § 246, 1 Stk, anset med Tugthusarbejde i 3 Aar.

Fredag den 11 November.

Nr 50. Aktieselskabet Rederiet **Stubbekøbing** (Graae)

m o d

Rederiaktieselskabet »**Trans**« (V. Kondrup),

betræffende Appellantens Pligt til at tilbagebetale en Del af Købesummen for et af Indstævnte købt Skib.

Sø- og Handelsrettens Dom af 29 Maj 1920: Sagsøgte, A/S Rederiet Stubbekøbing, bør til Sagsøgerne, Rederi A/S Trans, betale 60 000 Kr med Renter 5 pCt p. a. fra den 5 Februar [1919], til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 1000 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Med Bemærkning, at det indstævnte Selskab under de foreliggende Omstændigheder ikke kan anses at have reklameret for sent, og iøvrigt i Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil Dommen, idet de efter dennes Afsigelse tilvejebragte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret vil det appellerende Selskab have at betale til det indstævnte Selskab med 800 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Aktieselskabet Rederiet Stubbekøbing, til Indstævnte, Rederiaktiesel-

skabet »Trans«, med 800 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Efter at A/S Rederiet Stubbekøbing ved Købekontrakt af 24 Februar 1917 af »Bertha L. Downes Shipping Corporation« Delaware, U. S. A., havde købt den 4mastede Skonnert »Bertha L. Downes« for 300 000 Kr. solgte Aktieselskabet Skonnerten ved en Købekontrakt, dateret 24 November 1917, til et Konsortium, der var repræsenteret ved Overretssagfører Aage Madsen, København, for 500 000 Kr. Skibet, der havde ligget i Aarhus, da det første Salg fandt Sted, var senere flyttet til Aalborg, hvor det laa, da den sidste Købekontrakt blev afsluttet. I Mellemtiden var Skibet ikke brugt til nogen Fragtvejse, og dette var Aage Madsen og hans Konsortium kendt med. De Oplysninger om Skibets Størrelse m. m., der fandtes i den sidste Købekontrakt, var de samme, som fandtes i den første Kontrakt. Blandt disse Oplysninger var en Angivelse af, at Skibet havde en Dødvægts-Drægtighed af ca 1150 Tons. Det hed i den sidste Købekontrakt, at Skibet var slettet af det amerikanske Skibsregister den 23 April 1917, og at det ikke var optaget i noget andet Register, idet Sælgerne havde forhandlet med Handelsministeriet her om om dets Optagelse i dansk Register; det hed endvidere, at Køberne forbeholdt sig at lade Skibet besigtige for egen Regning inden endelig Akcept, der skulde foreligge senest Onsdag den 28 November, og inden samme Frist undersøge Ministeriets Forlangende om Dansk Nationalitetscertifikat.

Købet gik senere i Orden, idet der udstedtes Skøde den 24 December 1917. Skibet blev under Navnet »Atlas« optaget i det danske Skibsregister, og det, som ikke tidligere havde været forsynet med noget Lastemærke, hvad ikke kræves efter amerikansk Ret, blev i Overensstemmelse med dansk Lovgivning forsynet med et saadant, og det fornødne Fribordsbrev udstedtes den 12 Marts 1918.

Den 29 Marts 1918 afgik Skibet paa sin første Rejse for sin nye Ejer til Halifax i Ballast via Bergen; det indtog en Kulladning i Norfolk, hvorfra det paa Grund af Vanskelighed ved at faa License først afgik den 29 Juli 1918. Den 9 August 1918 fik Ejeren telegrafisk Underretning fra Kaptajnen om, at Skibet kun havde lastet 988 Tons.

Der hengik en Maanedes Tid, inden Rederiet kom i Besiddelse af Dokumentation med Hensyn til Lastens Størrelse, og efter at have modtaget denne Dokumentation hengik yderligere en kort Tid — man ønskede at kalde Bestyrelsen sammen, inden den foretog nogen Reklamation — saaledes at der først den 16 Oktober 1918 fra A/S Trans, som nu var Ejer af Skibet, afgik en Skrivelse til Rederiet Stubbekøbing, hvori det udtaltes, at man saa sig nødsaget til at holde sig til Rederiet i Anledning af Skibets for ringe Lasteevne.

Da Skibet, der havde losset Kullene i Montevideo og derfra var sejlet i Ballast til Buenos Aires, hvor det indtog en Ladning Majs til

Aarhus, var kommet med denne Ladning til sidstnævnte By den 26 Juli, blev der optaget Skøn for at undersøge, hvilken Dødvægt Skibet har haft inde. Det fandtes, at Skibet havde baaret ialt 944 $\frac{1}{4}$ Tons, men det havde ligget med Lastemærket noget under Vandlinien. Det fandtes saaledes at have en meget mindre Dødvægt end opgivet i Kontrakten.

A/S Trans, der under 5 Februar 1919 har anlagt Sag mod Rederiet Stubbekøbing, hvem Trans paastod dømt til at udrede Erstatning for Skibets mangelfulde Last, stor 57 390 Kr 96 Øre, udtog efter dette Udfald af Skønnet en Kontinuationssag, hvori de yderligere paastod Dom for 38 695 Kr 42 Øre. Sagsøgte begærede imidlertid Overskøn, og der optoges et saadant, da Skibet senere — i December 1919 — efter en ny Rejse kom tilbage her til Landet og løb ind til Helsingør. Der foretoges nøjagtige Maalinger, og Overskønsmændene anslog paa Basis af disse Skibets Lasteevne til 977 Tons; herefter har Sagsøgerne nedsat deres Paastand til ialt at angaa 75 216 Kr 94 Øre, nemlig en Erstatning for det Antal Tons, Skibet efter Overskønnets Beregning manglede i de garanterede 1150, altsaa 173 Tons, hver regnet til 434 Kr 78 Øre. Af Beløbet har Sagsøgerne krævet Renter, hvorhos de har paastaaet sig tillagt Sagens Omkostninger.

Det sagsøgte Selskab har paastaaet sig frifundet med Tillæg af Sagens Omkostninger. Selskabet hævder, at det Konsortium, der købte Skibet, ikke har lagt Vægt paa Dødvægtsangivelsen, idet Overretssagfører Aage Madsen var ivrig paa Handlen og sikkert vilde have købt Skibet for samme Sum ogsaa uden Dødvægtsangivelse. Selskabet hævder videre, at den Omstændighed, at Skibet ikke var forsynet med noget Lastemærke, da Købet fandt Sted, og at Køberne var kendt dermed, maa bevirke, at Dødvægtsangivelsen i Skødet ikke kan have samme Betydning, som hvis Skibet havde haft Lastemærke; Køberne maa have forstaaet, at Dødvægtsangivelsen ikke kunde referere sig til noget bestemt Lands Lovgivning om Skibets Bæreevne. Selskabet hævder, at Skibet faktisk kunde bære ca 1150 Tons, dets Fribord vilde i saa Fald være mindre end det af de danske Myndigheder for udenrigs Fart krævede, men det vilde ikke være farligt at laste Skibet saa dybt.

Selskabet har videre henvist til, at de danske Lovregler om Lastelinie og Fribord kun gælder udenrigs Fart, og at Købekontrakten ikke indeholder noget om, at Skibet skulde tilfredsstille danske Lovregler til udenrigs Fart.

Endelig har det sagsøgte Selskab gjort gældende, at Sagsøgerne ikke har reklameret rettidig, de er først fremkommet med deres Indsigelse et Aar efter, at Købet er sket. Ex tuto har det sagsøgte Selskab henvist til Cirkabetegnelsen i Salgsdokumenterne.

Hvorvidt Køberne vilde have betalt det samme for Skibet, selv om Dødvægten ikke havde været angivet til ca 1150 Tons, er noget, der næppe lader sig oplyse og i hvert Fald ikke kan betragtes som oplyst; dette Moment maa altsaa blive uden Betydning, og Sagsøgte maa hæfte for Angivelsen. Den Omstændighed, at Skibet ikke var forsynet med Lastemærke, da Købet fandt Sted, kan efter Rettens

Skøn heller ikke blive afgørende. Ganske vist har Køberne deraf kunnet forstaa, at Dødvægtsangivelsen ikke var baseret paa en af de danske Autoriteter foretaget Udmaaling, men navnlig da de danske og engelske Regler er ret overensstemmende, kunde Køberne ikke vide, at Sælgerne (eller deres Sælger igen) ikke baserede deres Angivelse paa Oplysninger, der mere var i Overensstemmelse med de almindelig gældende Regler, og i alt Fald har Køberne haft Ret til i Angivelsen at lægge en Garanti for dens Rigtighed, en Garanti, som maatte medføre en Reduktion i Købesummen, hvis den viste sig ikke at slaa til.

Det maatte staa saavel Køber som Sælger klart, at et Sejlskib af den angivne Størrelse ikke købtes for at bruges i dansk indenrigs Fart, og Sælgerne burde forudsætte, at det var Meningen at bruge Skibet i oversøisk Fart under dansk Flag. Naar et Skib af denne Størrelse, der ikke har Lastelinie, sælges og købes af Danske, maa Sælgeren, naar han angiver Dødvægten, være forberedt paa, at denne Dødvægt regnes efter danske Regler for oversøisk Fart.

Retten skønner herefter, at Sagsøgte maa dømmes til at betale en Erstatning, men under Hensyn til Sagens Omstændigheder, bl. a. at Dødvægten kun er angivet under Betegnelsen »ca«, skønnes Erstatningen at kunne nedsættes til 60 000 Kr med Renter 5 pCt p. a. fra Hovedstævningens Dato, den 5 Februar 1919, til Betaling sker.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgte at burde betale Sagsøgerne med 1000 Kr.

Ved Højesterets Dom af s. D. i Sag R Nr 363/1921 (**Rigsadvokaten mod Edvard Christian Petersen**, kaldet **Scheuer**) blev Tiltalte for Bedrageri anset efter Straffelovens §§ 257 og 253, jfr midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage.

Mandag den 14 November.

Nr 84. Husmand **Henning Hansen** (Harboe efter Ordre)
 mod

Gaardejer og Frøhandler **Kr. Kristiansen** (Selv),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Ret til at træde tilbage fra en med Appellanten af sluttet Handel om Levering af et Parti Tobak.

Middelfart Købstads og Vends Herreds Rets Dom af 28 September 1920: Indstævnte, Gaardejer og Frøhandler Kr. Kristiansen af Indslev Taarup, bør til Citanten, Henning Hansen, Grønlykken pr Bogense, betale 1353 Kr 60 Øre tilligemed Renter 5 pCt p. a. fra 26 Maj 1919 til Betaling sker og Sagens Omkostninger med 150 Kr. At

efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Østre Landsrets Dom af 11 December 1920: Appellanten, Gaardejer og Frøhandler Kr. Kristiansen, bør for Tiltale af Appelindstævnte, Henning Hansen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves. Intet Stempelforbehold for Landsretten.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste. Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 100 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Husmand Henning Hansen, til Indstævnte, Gaardejer og Frøhandler Kr. Kristiansen, med 100 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 2 Kroner. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Harboe 120 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Ved Slutseddell af 8 Oktober 1918 forpligtede Indstævnte under nærværende Sag, Gaardejer og Frøhandler Kristian Kristiansen, sig ved sin befuldmægtigede Opkøber, Sejer Jensen, til i Efteraaret 1918 at modtage hele Avlen af dansk Tobak (i prima, tør) Tilstand, avlet af Citanten, Henning Hansen, Grønlykken p. Bogense til højeste Dagspris, 2 Kr 82 Øre; første Parti aftages senest 1 November, ca 300 Pd, Resten 1 December.

Under Anbringende af, at Indstævnte efter at have modtaget en Del af den omakkorderede Tobak har vægret sig ved at modtage Restpartiet, 480 Pd, og betale den aftalte Pris, der udgør 1353 Kr 60 Øre, paastaar Citanten Indstævnte dømt til Betaling af det nævnte Beløb tilligemed Renter 5 pCt p. a. fra 26 Maj 1919, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger.

Indstævnte paastaar sig frifundet, idet han gør gældende, dels at Tobakken ikke var som i Slutseddlen betinget »i prima tør Tilstand«, men derimod fugtig og ubrugelig, og dels at Citanten ikke var i Stand til at levere den til den fastsatte Tid; han hævder, at da det drejer sig om Salg af en Vare, der er angivet i Art, maa det paahvile Sælgeren at føre Bevis for Varens Kontraktmæssighed. I denne sidste Paastand

kan der med Hensyn til det her foreliggende Salg ikke gives Indstævnte Medhold, idet Sagen i Henhold til Sluttedlen netop drejer sig om et individuelt Parti Tobak, nemlig det af Citanten i 1918 avlede. Det skønnes derefter at maatte paa hvile Indstævnte at godtgøre, at Tobakken ikke var i kontraktmæssig Tilstand, og da han ikke har godtgjort dette, vil der ikke kunne tages Hensyn til hans Paastand paa dette Punkt.

Det er endvidere in confesso, at Citanten har afleveret en Del af den omkontraherede Tobak i November 1918, og da det af den under Sagen fremlagte Korrespondance mellem Parterne fremgaar, at det er Indstævnte, der har trukket Tiden for Restpartiets Levering ud og har vægret sig ved at modtage, naar Citanten gentagne Gange tilbød Levering, uden at han ved disse Lejligheder har omtalt, at han ansaa sin Pligt til Modtagelse for betinget af, at Citanten leverede 1 December, og at Tilbud om saadan Levering ikke havde fundet rettidigt Sted, maa det antages, at Citanten har været beredt til rettidig Levering, og at det maa bero paa Indstævntes Forhold, at saadan Levering ikke har fundet Sted.

Da Sluttedlen ikke efterlader nogen Tvivl om, at Indstævnte var forpligtet til at betale Tobakken med 2 Kr 82 Øre pr Pd, idet Sluttedlen kun nævner Tobakkens Kvantitet i Pd, hvortil Prisen maa antages at referere sig, ligesom det ogsaa maa antages, at det i November leverede Parti er afregnet til 2 Kr 82 Øre pr Pd, skønnes Citantens Paastand i det Hele taget tilstrækkeligt dokumenteret og vil derfor være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger vil Indstævnte have at godtgøre Citanten med 150 Kr.

Intet Stempelforbehold.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt af Middelfart Købstads og Vends Herreds Ret.

Da Appellindstævnte — hvem Bevisbyrden findes at maatte paa hvile — ikke overfor Appellantens Benægtelse kan anses at have godtgjort, at Tobakken ved Leveringstiden var i »prima tør Tilstand«, vil Appellanten være at frifinde for hans Tiltale i denne Sag.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Ved Højesterets Dom af s. D. i Sag R Nr 357/1921 (**Rigsadvokaten** mod **Christian Hendrik Aagaard**) blev Tiltalte for Forbrydelse mod Sædeligheden i Medfør af Straffelovens § 185, jfr midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13, anset med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage.

T i r s d a g d e n 15 N o v e m b e r .

R Nr 162/1921. Grosserer **Alfred E. Petersen** (Henriques)

m o d

Restauratør **A. S. Nyrup** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om hvorvidt en mellem Parterne truffet Aftale er ugyldig som stridende mod Huslejelovens § 9.

Østre Landsrets Dom af 5 Marts 1921: Sagsøgte, Restauratør A. S. Nyrup, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Grosserer Alfred E. Petersen, i denne Sag fri at være. Sagsøgeren bør til Sagsøgte betale 5000 Kr med Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 26 Februar 1921, til Betaling sker. Saa bør Sagsøgeren og til Sagsøgte betale Sagens Omkostninger med 450 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

I Henhold til de Grunde, der er anført i den indankede, af Østre Landsret afsagte Dom

k e n d e s f o r R e t :

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande.
Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Lejekontrakt af 11 Marts 1919 bortlejede Fru Robertha Petersen fra April Flyttedag s. A. til Restauratør A. S. Nyrup Stueetagen i den hende tilhørende Ejendom Raadhusstræde Nr 2 til Restauration for en aarlig Leje af 2500 Kr. Det hedder bl. a. i Kontrakten:

»Lejemaalet vedvarer, indtil det fra en af Siderne inden den 1 April eller inden den 1 Oktober med ½ Aars Varsel opsiges til Fraflytning den derpaa følgende almindelige Flyttedag, dog kan Lejemaalet fra Ejerindens Side tidligst opsiges til April Flyttedag 1924, se dog nedenfor« — — —

»Saafremt Ejendommen maatte blive solgt inden April Flyttedag 1924, forpligter Ejerinden sig til at betale Lejeren en Godtgørelse af 4000 Kr, hvis Ejendommen sælges i det første Lejeaar, 3000 Kr, hvis Ejendommen sælges i det andet Lejeaar, 2000 Kr i tredje og 1000 Kr, hvis Ejendommen maatte blive solgt i det fjerde Lejeaar.«

I Oktober 1920 indledes der Forhandlinger mellem Nyrup og Restauratør C. Ingholt om sidstnævntes Overtagelse af Restaurationen, hvorunder Nyrup forlangte 50 000 Kr for at afstaa Forretningen, medens Ingholt erklærede, at han kun vilde betale denne Afstaaelsessum, hvis der blev sikret ham Ret til at beholde Forretningen i 5 Aar paa samme Sted. Efter at der under 13 Oktober 1920 var blevet oprettet en Kontrakt mellem Nyrup og Ingholt, hvorved Nyrup under den angivne Forudsætning for 50 000 Kr overdrog Forretningen til Ingholt, henvendte Nyrup sig under 16 s. M. til Fru Robertha Petersens Ægtefælle, Grosserer Alfred E. Petersen, der paa sin Hustrus Vegne administrerer Ejendommen og anmodede om dennes Samtykke til, at Lejemaalet overtoges af Ingholt med den anførte Ændring i Lejevilkårene. Petersen krævede en Betaling af 10 000 Kr som Betingelse for at indrømme Ingholt femaarigt Lejemaal af Restaurationslokalerne, og Nyrup indgik paa at yde denne Betaling. Der blev derefter oprettet et Dokument, hvorved Petersen indgik paa, at Ingholt for en Lejesum af 2500 Kr overtog Lejemaalet af de omhandlede Lokaler fra 1 Januar 1921 uopsigelig fra Ejerens Side i 5 Aar. Petersen fik af Nyrup udbetalt 5000 Kr kontant, hvorhos Nyrup for Restbeløbet af den ovennævnte Sum, 5000 Kr, til Petersen udstedte en den 2 Oktober 1920 dateret 3 Maaneders Sola-Veksel.

Da Nyrup imidlertid, efter at Vekslen var forfalden, nægtede at indfri den, har Sagsøgeren, Petersen, under nærværende Sag søgt Nyrup til Betaling af 5000 Kr med Renter 6 pCt p. a. fra den 2 Januar 1921 mod Udløvelse af Vekslen.

Sagsøgte har paastaet sig frifundet, hvorhos han i Svarskrift af 26 Februar 1921, irettelagt samme Dag, har paastaaet Sagsøgeren dømt til at betale ham 5000 Kr med Renter 5 pCt p. a. fra nysnævnte Dato.

Til Støtte for sin Paastand har Sagsøgte gjort gældende, at Kravet paa de indtalte 5000 Kr strider mod Reglen i Huslejelovens § 9, og at han i Henhold til samme Bestemmelse har Krav paa Tilbagebetaling af de erlagte 5000 Kr.

Da der findes at maatte gives Sagsøgte Medhold i denne Betragtning, vil hans Paastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgeren at burde tilsvare Sagsøgte med 450 Kr. — — —

Ved Højesterets Dom af s. D. i Sag R Nr 352/1921 (**Rigsadvokaten mod Frederik Christian Louis Jensen**) blev Tiltalte for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri i Medfør af Straffelovens § 232 anset med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder.

R Nr 60/1921. Aktieselskabet **P. H. Brammer** i Likvidation (Harboe)

m o d

Direktør **Arne Simonsen**, Gøteborg (Henriques),

betræffende Indstævntes Ret til Erstatning for Ophævelse af et Tjenesteforhold.

Sø- og Handelsrettens Dom af 8 Februar 1921: De Sag-søgte, A/S P. H. Brammer, bør til Sagsøgeren, Direktør A. Simonsen, Gøteborg, betale 7500 Kr med Renter 5 pCt p. a. fra den 28 Juni 1920, til Betaling sker, samt Sagens Omkostninger med 500 Kr. Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at det ikke af den under Sagen fremlagte Genpart af den omhandlede Kontrakt af 9 December 1919 fremgaar, at Kontrakten er stemplet. Iøvrigt intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

For Højesteret har det appellerende Selskab erkendt, at Indstævnte for sit Løn- eller Erstatningskrav kan holde sig til Selskabet. Selskabets Paastand for Højesteret gaar herefter ud paa, principalt, at Indstævnte anerkendes som privilegeret Kreditor i Selskabets Likvidationsbo for 3 Maaneders Løn eller 2500 Kroner, subsidiært, at Indstævnte endvidere anerkendes som simpel Kreditor at have et saadant Erstatningskrav overfor Likvidationsboet, som Retten efter sit Skøn maatte bestemme.

Den Omstændighed, at Selskabet er traadt i Likvidation, kan ikke give Indstævnte en ringere Retsstilling overfor Selskabet end den, han bortset fra Likvidationen vilde have. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

T h i k e n d e s f o r R e t :

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret

betaler Appellanten, Aktieselskabet P. H. Brammer i Likvidation, til Indstævnte, Direktør Arne Simonsen, Gøteborg, med 300 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved en den 9 December 1918 mellem Sagsøgeren, Direktør A. Simonsen, Gøteborg, og de Sagsøgte, A/S P. H. Brammer, oprettet Kontrakt blev Sagsøgeren fra 1 Januar 1919 at regne ansat som Direktør for A/B Kattegat, Gøteborg, saaledes at Lønnen blev fastsat til 10 000 Kr aarlig foruden Tantieme, hvorhos Opsigelse fra hver af Parternes Side skulde ske med 6 Maaneders Varsel til en 1 Januar, dog at Opsigelse fra begge Sider ikke kunde ske før til 1 Januar 1929.

I Februar Maaned 1920 gik »Kattegat« fallit. A/S P. H. Brammer traadte antagelig ved samme Tid i Likvidation, og den 30 Marts tilstillede Likvidatorerne i A/S P. H. Brammer Sagsøgeren en Opsigelse som Direktør for »Kattegat«, idet det dog tilføjedes, at A/S P. H. Brammer dog ikke herved anerkendte nogen Forpligtelse overfor Sagsøgeren.

Under nærværende Sag har Sagsøgeren under Anbringende af, at han var antaget af A/S P. H. Brammer som Leder af Selskabets Filial, A/B Kattegat, og at han, der først kunde opsiges 1 Januar 1929, derfor maa have Ret til at holde sig til A/S P. H. Brammer for sin tilgodehavende Løn fra 1 Marts 1920, paastaaet sig tilkendt Løn indtil den Tid, da lovlig Opsigelse kunde være sket, efter Omstændighederne dog kun med 30 000 Kr tilligemed Renter af Beløbet 5 pCt p. a. fra Stævningens Dato, den 28 Juni 1920, til Betaling sker.

De Sagsøgte har paastaaet sig frifundet, idet de har gjort gældende, at Sagsøgeren, [som] var ansat som Direktør for og lønnet af A/B Kattegat, der var et selvstændigt Selskab, maa holde sig til »Kattegat«s Bo med Hensyn til den ham eventuelt tilkommende Løn, idet den Omstændighed, at Sagsøgeren er engageret af A/S P. H. Brammer ikke kan medføre Forpligtelse for sidstnævnte Selskab til at udrede den Løn, der maatte tilkomme Sagsøgeren.

Naar A/S P. H. Brammer har underskrevet Engagementskontrakten, skyldes dette ifølge de Sagsøgtes Anbringende, at Sagsøgeren, der var eneste Direktør og Bestyrelsesmedlem for A/B Kattegat, ikke kunde underskrive Kontrakten med sig selv paa Aktiebolagets Vegne, hvorfor Kontrakten blev underskrevet af Aktieselskabet, der ejede Hovedparten af Aktierne i Aktiebolaget.

Endvidere har de Sagsøgte anført, at det var en selvfølgelig Forudsætning for Sagsøgerens Vedbliven i sin Stilling, at Aktiebolaget blev bestaaende, og at der ikke af de Sagsøgte er givet nogen Garanti for, at Kontraktsforholdet skulde bestaa i hele den aftalte Tid.

Subsidiært har de Sagsøgte paastaaet sig frifundet mod Betaling af 3 Maaneders Løn, 2500 Kr, idet A/S P. H. Brammer er traadt i

Likvidation, hvilket dog Sagsøgte mener efter Omstændighederne maa ligestilles med Konkurs, hvorfor Sagsøgeren i hvert Fald kun kan forlange at blive stillet, som om han var lovlig opsagt med lovligt Varsel, 3 Maaneder.

Efter det Oplyste maa det antages, at A/B Kattegat var et Datter-Selskab af A/S P. H. Brammer, og da Sagsøgeren blev antaget af »A/S P. H. Brammer« og ifølge Kontrakten skulde afskediges af dette Selskab, ligesom han stod under Selskabets Tilsyn, maa der gives Sagsøgeren Medhold i, at han maa have Ret til at kræve det ham tilkommende Vederlag af de Sagsøgte, og de Sagsøgte findes derfor ikke at have Føje til at henvise Sagsøgeren til at søge sin Løn i det fallerede Aktiebolag. Idet Sagsøgerens Lønkrav ikke kan anses som bortfaldet ved »Kattegat«s Konkurs og den Omstændighed, at A/S P. H. Brammer likviderer, ikke kan have til Følge, at Sagsøgeren kun har Krav paa sædvanligt Opsigelsesvarsel, findes de Sagsøgte overfor Sagsøgeren at maatte være ansvarlig for den denne tilkommende Løn. Da Sagsøgeren efter Tjenesteforholdets Ophør har haft sin Arbejdskraft til fri Raadighed, findes den Sagsøgeren tilkommende Løn at burde fastsættes ved Rettens Skøn efter Omstændighederne til 7500 Kr, og de Sagsøgte vil herefter være at dømme til at betale dette Beløb med Renter som paastaaet. Sagens Omkostninger findes de Sagsøgte at burde tilsvare Sagsøgeren med 500 Kr. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at det ikke af den under Sagen fremlagte Genpart af den omhandlede mellem Parterne oprettede Kontrakt af 9 December 1918 fremgaar, at Kontrakten er stemplet. Iøvrigt intet Stempelforbehold.

Ved Højesterets Dom af s. D. i Sag R Nr 372/1921 (**Rigsadvokaten mod Anders Christian Sørensen**) blev Tiltalte for 2den Gang begaaet simpelt Tyveri i Medfør af Straffelovens § 230 anset med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage.

Onsdag den 16 November.

Ved Højesterets Dom i Sag R Nr 394/1921 (**Rigsadvokaten mod Jens Kristian Thorvald Jensen**) blev Tiltalte for 6te Gang begaaet simpelt Tyveri i Medfør af Straffelovens § 232 anset med Tugthusarbejde i 3 Aar.

Torsdag den 17 November.

R Nr 264/1920. Rederifirmaet **C. K. Hansen** (Stein)

mod

Speditionsfirmaet **Mammen & Drescher** (Steglich-Petersen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellanten har været berettiget til at udlosse en Del af en Skibsladning i Lægtene uden foregaaende Vejning.

Sø- og Handelsrettens Dom af 4 Oktober 1920: De Indstævnte, Rederifirmaet C. K. Hansen, bør til Sagsøgerne, Firmaet Mammen & Drescher, betale 5454 Kr 91 Øre med Renter 5 pCt p. a. fra 30 Juni 1920, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 600 Kr. Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

Efter Proceduren for Højesteret maa der gaas ud fra, at Appellanten har frafaldet saavel den Indsigelse, at Appellanten ikke er rette Sagvolder, som den Indsigelse, at Indstævnte efter Indbetaling af de 12 500 Kroner skulde være afskaaret fra at bringe Tvisten mellem Parterne for Retten.

Efter en Højesteret forelagt Oversættelse lyder Bestemmelserne i Konnossementets §§ 5 og 25 paa Dansk saaledes:

§ 5.

»Fremdeles at Godset skal tages fra Skibet af Modtagerne, saasnart det kommer frem under Udlosningen af Skibet, hvad enten ved Nat eller Dag, Søndag eller Helligdag, idet Kaptajnen eller Skibets Agent i modsat Fald skal være berettiget til at lægge Godset paa Land eller lægge det i Fartøj paa Ladnings-ejers Risiko og Regning, uden Hensyn til nogensomhelst modstridende Havnekutymmer. Og det er udtrykkelig bestemt, at de Genstande, som er nævnt i dette Konnossement skal være for Ejerens, Afskiberens eller Modtagerens Risiko, saa snart som de er leverede fra Lossegrejerne af en saadan Dampers Bestemmelsehavnen; og de skal modtages af Modtageren Styk for Styk saaledes som leveret. Havneinspektøren er herved bemyndiget til at give en almindelig Ordre for Udlosning umiddelbart efter Skibets Ankomst. Vareafgift og Pakhusafgift skal betales af Modtagerne af Godset.

§ 25.

Fremdeles, at Godset skal udlosses saa hurtigt som Dampere kan levere, og hvis forlangt af Rederne baade ved Dag og Nat, Søndag og Helligdag«.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Rederifirmaet C. K. Hansen, til Indstævnte, Speditionsfirmaet Mammen & Drescher, med 400 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

S/S »Corson«, der bl. a. medførte 2 Partier Hørfrø-Kager, som Sagsøgerne, Firmaet Mammen & Drescher, havde til Ekspedition, ankom den 19 Januar d. A. til Københavns Frihavn. Det ene Parti Hørfrø-kager, 2100 Sække, skulde for en Dels Vedkommende afsendes til Nørre Sundby med Sejlskibene »Severine« og »Standard«, medens Resten af dette Parti tilligemed det andet Parti — 1400 Sække til et Firma i Hobro — skulde afsendes pr Jærnbane. »Severine« og »Standard« var rede til at indtage Ladning den 26 Januar, men Partierne, der hidrørte fra samme Afskiber og var sammenladede i samme Lastrum, kom først for Natten mellem den 4 og 5 Februar. Da »Severine«, der skulde indtage Last før »Standard«, den 5 Februar om Formiddagen var ved at hale hen til »Corson«, blev Skibet afvist af Repræsentanterne fra »Corson«s Rederi, Rederifirmaet C. K. Hansen, der forbød, at Partiet udlossedes direkte til Skib, og forlangte, at Partiet skulde udlosses i Lægtene. C. K. Hansen, der allerede den 17 Januar ved Avertissement i Bladet »Børsen« havde meddelt, at Løsningen af »Corson« vilde ske til Lægter for Modtagernes Regning og Risiko, havde i Skrivelse af 4 Februar — paa et Tidspunkt, da den Sagsøgerne vedrørende Del af Ladningen endnu ikke var kommen for — meddelt Sagsøgerne, at Løsningen gik for langsomt, dels som Følge af Vejningen og dels som Følge af, at Sejlerne ikke tog fra saa hurtigt, som Skibet kunde levere. Sagsøgerne protesterede i Skrivelse af 5 Februar mod, at Partiet lagdes i Lægtene, idet de forlangte, at Partiet leveredes direkte fra Skib til Sejler og Banevogn, og i Skrivelse af samme Dato til C. K. Hansen meddelte Sagsøgerne, at »Severine« paa Grund af Forbudet mod at give Skibet Last havde annulleret sit Certeparti, i hvilken Anledning Sagsøgeren forbeholdt sig Ret til Erstatning. C. K. Hansen fastholdt i Skrivelse af samme Dato sit Standpunkt, men meddelte, at det forsvøgsvis tillodes at udlosse i Jærnbanevogn. Samme Eftermiddag blev

en Del af Sagsøgernes Parti udlosset i Banevogne. Den 6 Februar meddelte C. K. Hansen imidlertid, at Losning til Jærnbanevogne gik for langsomt, og Losningen til Banevogne stoppedes derefter, hvorpaa hele Resten af Sagsøgernes Parti udlossedes i Lægtere. Efter at der er udvekslet en Række Skrivelser mellem C. K. Hansen og Sagsøgerne, hvilke sidste fastholdt deres Protest mod, at Udlosningen skete til Lægtere, indbetalte Sagsøgerne C. K. Hansen 12 500 Kr til Sikkerhed til Lægteromkostninger. Ved Udbetaling af Beløbet modtog Sagsøgernes Repræsentant en saalydende Skrivelse af 10 Februar 1920 fra C. K. Hansen: »S. S. »Corson«. Idet jeg anerkender Modtagelsen af begge Deres Breve af 10 ds, skal jeg bemærke, at jeg kun modtager de omtalte Kr 12 500. — som Depositum af Hensyn til senere Regulering af Beløbet, naar Lægterudgifterne definitivt kan gøres op. Jeg kan saaledes ikke indrømme Dem Ret til senere at lade Spørgsmaalet om Deres, resp. Ladningsmodtagernes, Betalingspligt indanke for Retten.«

Ved Stævning af 30 Juni 1920 anlagde Sagsøgerne derefter nærværende Sag mod C. K. Hansen og paastod de Indstævnte dømt til at betale ialt 14 722 Kr 83 Øre med Renter 5 pCt pro anno fra Stævningens Dato, til Betaling sker, idet de opgør det paastævnte Beløb paa følgende Maade:

det til de Indstævnte indbetalte Beløb.....	Kr 12 500.00
udbetalt Erstatning til »Severine« i Anledning af dennes Annullation af Certeparti	— 750.00
Liggedagspenge til »Severine« i Anledning af Opholdet ved Indladningen foranlediget ved, at C. K. Hansen fordrrede Sikkerhedsstillelse for Lægteromkostninger og nægtede at modtage Sikkerhedsstillelse uden Forbehold	— 85.00
Da Kagerne kom for i Damperen den 5 Februar, men først stilledes til Disposition for Modtagerne den 11 s. M., og Værdien af lægtrede Kager andrager 262 200 Kr, fordres Rente 7½ pCt pro anno af dette Beløb i 6 Dage.....	— 327.83
Da ved Lægtringen en beskadiget Del af Partiet blev blandet med en ubeskadiget Del, maatte Sagsøgerne have en Kontrollør ved Losningen af Lægterne, hvortil medgik en Udgift af	— 60.00
Telegrammer, Porto, Befordringsudgifter samt særligt Honorar til Sagsøgerne m. v.	— 1 000.00
	<hr/>
tilsammen.....	Kr 14 722.83

Efter Sagens Anlæg tilstillede C. K. Hansen Sagsøgerne Opgørelse over Lægtringsomkostningerne, der for Sagsøgernes Vedkommende androg 4619 Kr 91 Øre, og tilstillede den 16 Juli Sagsøgerne Forskellen mellem dette Beløb og det indbetalte Beløb, 7880 Kr 09 Øre. Sagsøgerne har derefter under Sagen nedsat deres Paastand med det tilbagebetalte Beløb, saaledes at deres endelige Paastand gaar ud paa Betaling af 6842 Kr 74 Øre med Renter som anført.

De Indstævnte har paastaet sig frifundet, idet de har gjort gældende, at de, der efter endt Afregning ikke sidder inde med noget Beløb paa »Corson«s Rederis Vegne, ingen Procesfuldmagt har for Rederiet og derfor ikke kan modtage Søgsmålet.

Subsidiært har de Indstævnte anført, at Modtagerne ifølge Konnossements-Bestemmelser var pligtige at modtage Varerne saa hurtigt, som Skibet kunde levere, og da dette ikke kunde ske, hvis Ladningen skulde losses i Skib eller Banevogne efter foregaaet Vejning, var Rederiet beføjet til at kræve Udlosning i Lægtene uden Vejning. Efter de Indstævntes Formening har Sagsøgerne i hvert Fald ved at indbetale Beløbet til Lægtring, idet det fra de Indstævntes Side blev tilkendegivet, at Spørgsmålet ikke kunde bringes for Domstolene, afskaaret sig fra at bringe Sagen for Retten. Endelig har de Indstævnte anført, at Posterne 750 Kr, 85 Kr, 327 Kr 83 Øre, 60 Kr og 1000 Kr i hvert Fald maa være de Indstævnte uvedkommende.

De af Parterne paaberaabte Bestemmelser i Konnossementet, §§ 5 og 25, har følgende Ordlyd:

§ 5.

»Also, that the goods are to be taken from the Ship by the Consignees directly they come to hand in discharging the Ship, whether by night or day, Sundays or Holidays, otherwise the Master or Ship's Agent to be at liberty to enter and land the Goods or put them into craft at the Merchant's risk and expense, any custom of the port to the contrary notwithstanding. And it is expressly understood that the articles named in this Bill of Lading shall be at the risk of the Owner, Shipper or Consignee there of as soon as delivered from the tackles of such Steamer at her port of destination, and they shall be received by the Consignee package by package as so delivered. The Collector of the Port is hereby authorized to grant a general order for discharging immediately after the entry of the Ship. Tonnage and shed dues (if any) payable by the Consignee of the Goods.

§ 25.

Also, the goods to be discharged as fast as the steamer can deliver, and if required by the shipowners both by day and night, Sundays and Holidays.«

Herefter var Modtagerne vel pligtige at modtage Godset saa hurtigt, Skibet kunde levere, men der kan ikke gives de Indstævnte Medhold i, at det var hjemlet [ved] disse Bestemmelser, at Modtagerne var pligtige at modtage Godset i Lægtene uden Vejning. Det er ikke fra de Indstævntes Side bevist, at Modtagelse af Sagsøgernes Gods i eller paa Banevogn vilde medføre noget Ophold, Skibet ikke var pligtig at finde sig i, og de Indstævnte har derfor ikke haft Føje til uden udtrykkelig Hjemmel i Konnossementet at fordr Ladningen udlosset i Lægtene uden foregaaende Vejning, saaledes som sket.

Formanden i Frihavnsaktieselskabet Niels Peter Nielsen har som Vidne under Sagen forklaret, at Frihavsarbejderne ikke vilde udlosse »Corson« paa anden Maade end i Lægtene uden Vejning, idet de ellers ikke vilde kunne tjene tilstrækkeligt.

Da Frihavnsarbejderne var engageret af Skibet til at udføre Losningen, kan disses Vægning ved at udføre Losningen paa anden Maade end ved Losning i Lægtene uden foregaaende Vejning ikke komme Ladningsmodtagerne til Skade, og selv om Frihavnsarbejdernes Optræden maatte have motiveret de Indstævntes Stilling overfor Sagsøgerne, vil dette ikke kunne gøre de Indstævntes Krav om Udlosning i Lægtene for Modtagernes Regning berettiget.

Forsaauidt de Indstævnte har protesteret mod at tage mod Søgsmålet, kan der ikke tages noget Hensyn hertil, idet de Indstævnte, der under Forhandlingerne med Sagsøgerne ogsaa ses at have optraadt i eget Navn, maa bære Følgerne af det af dem uberettiget rejste Krav, og særlig kan der ikke tages noget Hensyn til de Indstævntes Anbringende om, at de har handlet efter Bemyndigelse af »Corson«s Rederi, der den 16 Januar telegraferede til de Indstævnte: »authorize discharge into lighters«, hvorved bemærkes, at dette Telegram ikke indeholdt Paalæg om i det foreliggende Tilfælde at paabyde Losning i Lægtene.

Der kan endelig ikke gives de Indstævnte Medhold i, at Sagsøgerne efter den stedfundne Indbetaling er afskaaret fra at bringe Tvisten for Retten, idet det af Sagen fremgaar, at Sagsøgerne stadig har protesteret mod de Indstævntes Optræden, og selv om Sagsøgerne for at opnaa Ladningens Udlosning har maattet indgaa paa de Indstævntes Krav om at give Afkald paa at faa Lovligheden af de Indstævntes Fremgangsmaade protesteret*) ved Rettergang, findes et saadant foregaaende Afkald paa enhver Retsbeskyttelse ikke at kunne tillægges bindende Virkning.

Idet det saaledes findes uberettiget af de Indstævnte at paalægge Sagsøgerne Lægteromkostninger, vil de Indstævnte være at dømme til at tilbagebetale det til Lægtringen medgaaede Beløb, 4619 Kr 91 Øre. Endvidere findes de Indstævnte at burde tilsvare Sagsøgerne de Udgifter til »Severine«, der er foranlediget ved Ophold i Anledning af de Indstævntes uberettigede Krav, 750 Kr og 85 Kr. Derimod findes der ikke at kunne paalægges de Indstævnte at betale de 3 sidste Poster paa Sagsøgernes Opgørelse, 327 Kr 83 Øre, 60 Kr og 1000 Kr, idet det mod de Indstævntes Benægtelse ikke findes tilstrækkeligt oplyst, at de Indstævntes Forhold har skabt noget til disse Poster svarende Krav paa Sagsøgerne.

Herefter vil de Indstævnte være at dømme til at betale Sagsøgerne 5454 Kr 91 Øre med Renter som af Sagsøgerne paastaet, hvorhos de Indstævnte bør tilsvare Sagsøgerne Sagens Omkostninger med 600 Kr.

---

*) Skal formentlig være »prøvet«.

R Nr 280/1920. Driftsbestyrer V. Boserup (Krag)

mod

Proprietær E. Roug (Trolle),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ret til at raade over et nærmere betegnet Areal.

Østre Landsrets Dom af 13 Oktober 1920: Sagsøgte, Driftsbestyrer V. Boserup, bør være uberettiget til at udøve Tørveskær eller nogen anden Raadighed over det Areal, der er beliggende mellem Matrikulsgrænsen for hans Ejendom, Matr Nr 54 b af Hjølunde, saaledes som denne Grænse er angivet paa en af Landinspektør Holm i 1919 udarbejdet, i Retten den 1 September 1920 fremlagt Situationsplan, og den nuværende Bred af Bure Sø, alene med Undtagelse af det Stykke af bemeldte Areal, hvorpaa Sagsøgtes Hus og Have ligger; ligesaa bør han med nedennævnte Undtagelse være uberettiget til at udøve nogen Raadighed paa nogen Del af Bure Sø. Sagsøgte bør som Ejer af Matr Nr 54 b af Hjølunde være berettiget til at opretholde en i Søen lige ud for hans paa dette Matr Nr liggende Hus anbragt og paa den fornævnte Situationsplan angivet Bro i den Størrelse og med samme Beskaffenhed som den, hvori den nu forefindes, samt til fra denne Bro at hente Vand. Sagsøgeren, Proprietær E. Roug af Mørdrupgaard, bør taale, at Sagsøgte som Ejer af Matr Nr 54 b af Hjølunde færdes med Hest og Vogn fra og til den nævnte Ejendom ad »Flodemaalet« langs Søens nordvestlige Side til og fra den fra Mørdrupgaard kommende Vej i det Omfang, som Ejendommens Behov som Husmandsbrug uden eget Køretøj kræver, og bør være uberettiget til ved Beplantning eller paa anden Maade at lægge Hindringer i Vejen for saadan Færdsel. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgte til Sagsøgeren med 600 Kr, der udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen overensstemmende med Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Driftsbestyrer V. Boserup, til Indstævnte, Proprietær E. Roug, med 500 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Skøde af 13 August 1874, tinglæst den 20 s. M., overdrog Staten i Medfør af Lov af 27 Januar 1852 til den daværende Ejer af Mørdrupgaard den Staten indtil da tilhørende Bue eller Bure Sø. Ejendommen afhændedes med de Rettigheder og Forpligtelser, hvormed den havde været besiddet af Statskassen, navnlig med de Grænser, som havde været gældende for dens Bortforpagtning ifølge de ved Forpagtningsauktionen den 30 Oktober 1868 fremlagte Konditioner af samme Dato. I de nævnte, Skødet vedhæftede Konditioner hed det: »Grænserne for Søen er i sin Tid afstukne ved afgangne Kapitain og Landinspektør Leschly undtagen den søndre Begrænsning, der støder op til Slagslunde Bys Overdrevsjorder.« I Skødet var derhos, svarende til en Bestemmelse i Forpagtningskonditionerne, optaget en udtrykkelig Bemærkning om, at »2de ved Kanten af Søen beliggende Jordstykker«, der var skyldsatte under Matr Nr 54 af Hjørlande for Hartkorn 2 Fdk 0½ Alb, var Salget uvedkommende.

Under denne Sag har den nuværende Ejer af Mørdrupgaard og Bure Sø, Proprietær E. Roug, som Sagsøger anbragt, at Sagsøgte, Driftsbestyrer V. Boserup, som Ejer af Matr Nr 54 b af Hjørlande, hvis østlige Grænse efter Matrikulskortets Udvisende ligger i nogen Afstand fra Bure Søes nuværende vestlige Bred, i den senere Tid paa forskellig Maade har disponeret over det Areal, der ligger mellem Søens nuværende Bred og hans Ejendoms østlige Grænse, saaledes som denne efter Matrikulskortet maa antages at gaa. Idet Sagsøgeren formener, at han som nuværende Ejer af Bure Sø med de i ovennævnte Skøde af 13 August 1874 angivne Rettigheder ogsaa er Ejer af det nævnte Areal, som udgør en Del af et i sin Tid ved Vandstandens Sænkning tørlagt Areal, der som en Ring strækker sig omkring Søen og af Beboerne paa Egnen benævnes som »Flodemaalet«, har han nedlagt Paastand paa, dels at Sagsøgte kendes uberettiget til at udøve Tørveskær eller nogen anden Raadighed over det Areal, der er beliggende mellem Matrikulsgrænsen for Sagsøgtes Ejendom, Matr Nr 54 b af Hjørlande — saaledes som denne Grænse er angivet paa en af Landinspektør Holm i 1919 udarbejdet Situationsplan, fremlagt i Retten den 1 September d. A. — og den nuværende Bred af Bure Sø, alene med Undtagelse af det Stykke Jord, hvorpaa Sagsøgtes Hus og Have ligger, hvilket — forsaavidt det gaar ud over Situationsplanens Skellinie —

Rettelser: S. 425 L. 4 f. n.: Kommaet efter Pessisse udgaar. Samme S. L. 3 f. n.: Efter Buchta indskydes [er]. S. 474 L. 2 f. n.: nærmer, læs fjærmer.

Færdig fra Trykkeriet den 7 December 1921.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 28.

Torsdag den 17 November.

erkendes at være hævdet af Sagsøgte og dennes Formand i Besiddelsen, dels at han kendes uberettiget til at udøve nogen Raadighed paa nogen Del af Bure Sø.

Sagsøgeren har derhos nedlagt en subsidiær Paastand.

Sagsøgte har paa sin Side i første Række gjort gældende, at Staten har savnet Adkomst til i 1874 at sælge Bure Sø, som efter hans Formening altid har tilhørt og stadig tilhører de tilstødende Lods-ejere.

Han har dernæst anbragt, at Statskassen ved Auktionsskøde af 2 Juli 1860 har bortsolgt til fuldkommen Ejendom de Staten indtil da tilhørende »2de Jordstykker ved Bue Sø«, Matr Nr 54 af Hjør-lunde, at dette Salg skete »med de Grænser som forefindes« og uden Forbehold med Hensyn til Sø eller Søret, at de nævnte Jordstykker, der maa antages at være tørlagt Søbund, fra gammel Tid har været regnet med til Søen, og at det derfor maa antages, at Ejendomsret saavel til »Flodemaalet« som til Søen til Midtstrøms ud for Jord-stykkerne er medfulgt ved Salget og saaledes ogsaa hører med til hans Ejendom, Matr Nr 54 b, der er det ene af de to i 1860 bortsolgte senere særskilt matrikulerede Jordstykker. Saafremt en Ejendomsret for hans til Flodemaalet udfor Matr Nr 54 b eller til det mellem Ma-trikulgrænsen for hans Ejendom Matr Nr 54 b af Hjørlande og Bure Søes nuværende Bred liggende Areal og den ud herfor liggende Del af Søen ikke kan støttes paa Adkomstdokumenterne paa Matr Nr 54 b i Forbindelse med den almindelige Regel i D L 5—10—42, formener han, at Ejerne af denne Ejendom i hvert Fald ved Hævd dels har vundet Ejendomsret til det nævnte »Flodemaal«, dels har vundet Ret til at opretholde en i Søen ud for hans Hus anbragt, paa Landinspektør Holms Situationsplan indlagt Bro og til fra denne at hente Vand og udøve Sejlad. En lignende Ret mener han som Ejer af en til Matr Nr 54 b stødende Ejendom, Matr Nr d, e, f, g af Hjørlande, »Nordly« kaldet, ogsaa at have med Hensyn til en anden i Søen anbragt Bro, der paa den oftnævnte Situationsplan er vist sydvest for den først-nævnte Bro, idet »Nordly«s Ejere skal have anlagt og i Hævdstid benyttet bemeldte Bro.

Endelig har han anbragt, at den tidligere Ejer af Matr Nr 54 b, der vel ikke holdt Hest og Vogn, men naar særlige Omstændigheder som Bryllup og Begravelse eller Befordring af Brænde eller Rør krævede det, lejede Hest og Vogn, altid i saadanne Tilfælde kørte til og fra Ejendommen ad »Flodemaalet« langs Søens nordvestlige Side ud til en fra Mørdrupgaard kommende Vej, men at Sagsøgeren nu har foretaget en Beplantning, der om faa Aar vil hindre Kørsel ad Sporet, ligesom han har ødelagt det nævnte Spor.

Under Henvisning til alt det saaledes fremførte har Sagsøgte nedlagt Paastand paa:

- a) at han frifindes for Sagsøgerens Tiltale,
- b) at han kendes ejendomsberettiget til Bure Sø ud for sin Ejendom til Midtstrøms og
- c) at Sagsøgeren tilpligtes paa Søbredden Øst for Sagsøgtes Lod at opretholde og vedligeholde 6 Alen bred Adgangsvej for Sagsøgtes Færdsel til Matr Nr 54 b.

Han har derhos nedlagt saavel en subsidiær som en mere subsidiær Paastand, hvilken sidste foruden at gentage Punkt c i den principale Paastand gaar ud paa:

- a) at han frifindes for Sagsøgerens Tiltales 1ste Led og kendes ejendomsberettiget til mulig fremtidig Tilvækst til Søbredden,
- b) at han kendes berettiget til at opretholde to nu i Søen ud for hans Lod anbragte, paa Landinspektør Holms Situationsplan indlagte Broer og til fra disse at hente Vand og udøve Sejlad.

For saa vidt Sagsøgtes Paastand gaar ud paa at kendes berettiget i forskellige Henseender lige overfor Sagsøgeren, maa denne sidste antages at paastaa Frifindelse.

Efter den Raaden, Staten fra gammel Tid maa antages at have udøvet over Bure Sø, bl. a. ved Bortforpagtning af Søen — herunder ogsaa af de i Tidens Løb tørlagte Arealer — maa der gaas ud fra, at Staten har været berettiget til i 1874 at bortsælge Søen, ligesom den alt i 1860 havde bortsolgt Matr Nr 54.

Med Hensyn til den ved Auktionsskødet af 2 Juli 1860 stedfundne Afhændelse bemærkes, at det ikke kan anses godtgjort, at det nu som Matr Nr 54 b matrikulerede Jordstykke mod Øst skulde have haft en anden Grænse end den, der efter Matrikulskortet er indlagt paa Landinspektør Holms Situationsplan, navnlig heller ikke, at det skulde have naaet helt ned til Søens Vandspejl, hvorved bemærkes, at der ikke er oplyst noget om, at der skulde være sket nogen Sænkning af Vandspejlet siden 1859—60. Ligesom Sagsøgte herefter ikke paa Skødet af 1860 og senere Adkomster kan støtte nogen Ret til »Flodemaalet« ud for Matr Nr 54 b, saaledes følger ogsaa heraf, at der ikke paa dette Grundlag kan støttes nogen Ret til Andel i Søen i snevrere Forstand. Det kan herved bemærkes, at Staten maa antages ogsaa i Tiden efter 1860 at have disponeret som Eneejer over Bure Sø ved Bortforpagtning, indtil den endelig afhændede Søen i 1874.

Tilbage bliver da alene Spørgsmaalet, om der ved Hævd kan antages at være stiftet Rettigheder for Sagsøgte med Hensyn til »Flodemaalet« ud for Matr Nr 54 b og den tilstødende Del af Søen.

Til Oplysning om den Raaden, der i saa Henseende er udøvet, navnlig af Sagsøgte Sælger, Jens Olsen, i hans Besiddelsestid, er der af Sagsøgte ført 3 Vidner. Jens Olsen maa antages at have ejet Matr Nr 54 b fra 1865 til omkring 1917; han var derhos i en stor Del af dette Aaremaal Forpagter af Bure Sø.

De paagældende Vidneforklaringer er imidlertid paa de afgørende Punkter meget mangelfulde. De gaar vel i det Væsenlige overensstemmende ud paa, at Jens Olsen paa forskellig nærmere angivet Maade har raadet over Flodemaalet af Søen, men Vidnerne har i de fleste Tilfælde ikke været i Stand til at udtale sig med Bestemthed om, hvorvidt de paagældende Raadighedsakter ogsaa er udøvet udenfor hans Forpagningstid og i bekræftende Fald hvor længe. Der findes herefter ikke tilvejebragt noget Bevis for, at der ved Hævd skulde være vundet nogen Adkomst for Ejerne af Matr Nr 54 b til »Flodemaalet« ud for Ejendommen, og hvad Rettigheder over Søarealet angaar, skønnes der alene med Hensyn til den lille lige ud for Huset anbragte Bro at være dokumenteret en saadan Raaden, at der kan antages at være vundet Ret til dens Bibeholdelse for fra den at hente Vand, idet den efter det Oplyste har tjent til saadan Brug fra Jens Olsens første Besiddelsestid og indtil der for faa Aar siden blev gravet Brønd paa Ejendommen. Hvad den større, vestligere Bro angaar, skønnes det ikke med Sikkerhed oplyst, at Ejerne af »Nordly« i Hævdstid har haft og benyttet den. Derimod maa det efter de afgivne Vidneforklaringer antages, at der for Ejerne af Matr Nr 54 b er vundet Ret til en vis Færdsel med Hest og Vogn ad »Flodemaalet« langs Søens nordvestlige Side ud til den fra Mørdrupgaard kommende Vej, nemlig en saadan Færdsel som Ejendommens Behov som Husmandsbrug uden eget Køretøj med Nødvendighed kræver, og Sagsøgeren maa derfor anses for uberettiget til at hindre en saaledes begrænset Færdsel ved Beplantning eller paa anden Maade, medens der paa den anden Side ikke er Hjemmel til at paalægge ham en Vedligeholdelsespligt som af Sagsøgte paastaat.

I Henhold til det Anførte vil der være at give Dom efter Sagsøgerens principale Paastand, medens Sagsøgte Paastand kun vil kunne tages til Følge i det ovenfor nærmere angivne Omfang.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgte delvis at burde erstatte Sagsøgeren, og fastsættes Beløbet efter Omstændighederne til 600 Kr.

Fredag den 18 November.

R Nr 87/1921. Dr. polit. **Edvard Mackeprang** (Krag)

mod

Snedkermester **Johannes Olsen** (Møldrup efter Ordre)

betræffende Appellantens Pligt til at udrede Erstatning for Skade, forvoldt ved Sprængning af et Vandrør i den ham tilhørende Ejendom.

Østre Landsrets Dom af 15 Januar 1921: Dr. polit. Edvard Mackeprang, bør til Sagsøgeren, Snedkermester Johannes Olsen, betale 1128 Kr med Renter deraf 5 pCt p. a. fra den 15 December 1920, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 200 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, ved hvilke intet Væsenligt findes at bemærke, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Appellanten vil derhos have at betale det nedennævnte Salær til Indstævntes beskikkede Sagfører for Højesteret.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Appellanten, Dr. polit. Edvard Mackeprang, til Højesterets-sagfører Møldrup 120 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Natten til 30 December 1919 sprang et Vandrør i Etagen over et Værksted, som Sagsøgeren, Snedkermester Johannes Olsen, havde til Leje i den Sagsøgte, Dr. polit. Edvard Mackeprang, tilhørende Ejendom, Overgade o. V. 10.

Under Anbringende af, at det de nærmeste foregaaende Dage havde været ret streng Frost, og at Skadens Indtræden skyldes, at der ikke havde været lukket af for Vandet, hvad der bevirkede, at Vandet strømmede ud af en Revne i et Rør, der under Frosten var sprunget, har under denne Sag Sagsøgeren paastaaet Sagsøgte tilpligtet at erstatte ham den Skade, som forskellige i Værkstedet værende Møbler led ved Oversvømmelsen med 1200 Kr og for Rengøring 128 Kr, altsaa ialt 1328 Kr, med Renter deraf 5 pCt p. a. fra Stævningens Berammelsesdato, den 15 December 1920.

Sagsøgte paastaar sig frifundet. Han gør gældende, at Sagsøgeren ikke paa noget tidligere Tidspunkt har anmodet enten ham eller hans Vicevært om at lukke af for Vandet i Frostvej og specielt ikke heller ved den her omhandlede Lejlighed, skønt Sagsøgeren og hans Folk maa have bemærket, at Rørene var frosne forinden Natten mellem den 29 og 30 December.

Imod Sagsøgerens Benægtelse kan det imidlertid ikke anses godt-

gjort, at han har været opmærksom paa, at der i Dagene umiddelbart før den 29 December ikke kunde tappes Vand af Rørene.

Da Vandrørets Sprængning maa antages at skyldes den Omstændighed, at der ikke har været lukket af for Vandet i de Dage, da det frøs ret stærkt, og da det maatte paahvile Sagsøgte at drage Omsorg for saadan Aflukning af Vandet, maa Sagsøgte være pligtig at erstatte Sagsøgeren den ved Oversvømmelsen tilføjede Skade med et Beløb, der findes at kunne bestemmes til 1128 Kr, hvoraf Sagsøgte vil have at svare Renter som af Sagsøgeren paastaet.

Sagens Omkostninger vil Sagsøgte have at betale Sagsøgeren med 200 Kr.

R Nr 379/1921.

Rigsadvokaten

mod

Lauritz Christian Larsen (Forsv.: Aagesen),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 144, jfr §§ 118 og 141, samt Straffelovens § 268, jfr § 55.

Vestre Landsrets Dom af 15 September 1921: Tiltalte Lauritz Christian Larsen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 90 Dage. Saa udreder han og Sagens Omkostninger og derunder i Vederlag til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører Dahl, 60 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paaanket saavel af Tiltalte som af det Offentlige.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, hvorved dog bemærkes, at Tiltalte for de under Nr 1 nævnte Forhold vil være at anse efter Straffelovens § 144, 1 Stykke, jfr §§ 118 og 141,

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Lauritz Christian Larsen til Højesteretssagfører Aagesen 60 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under nærværende Sag tiltales Lauritz Christian Larsen ifølge Anklageskrift af 13 August d. A. til at lide Straf:

1) for Overtrædelse af Straffelovens § 144, jfr §§ 118 og 141, idet han, som fra 1 November 1920 til 2 Marts 1921 var ansat som

Medhjælper hos Arrestforvareren ved Aalborg Arresthus, i Tiden omkring Februar Maaned 1921:

- a. ubeføjet har givet den i Arresthuset under hans Opsyn hensiddende Varetægtsfange Ejnar Søren Peter Rasmussen Bukkehavet Tilladelse til at beholde i sin Besiddelse i Cellen 2 500-Kronesedler.
- b. hemmeligt og ubeføjet har givet Bukkehavet Meddelelse om, at der af Tiltaltes Overordnede agtedes foretaget Visitation hos Bukkehavet i Anledning af dennes Besiddelse af nævnte 2 500-Kronesedler.
- c. hemmeligt og ubeføjet for Bukkehavet har vekslet en af nævnte 500-Kronesedler og som Vederlag herfor efter Overenskomst med Bukkehavet har tilbageholdt til egen Fordel en Del af det ved Vekslingen modtagne Beløb.
- d. hemmeligt og ubeføjet efter Anmodning af Bukkehavet og for dennes Regning har indkøbt Spiritus, som Tiltalte har drukket i Arresten sammen med Bukkehavet, samt Røgtobak, som Tiltalte har overleveret Bukkehavet i Arresten.
- e. hemmeligt og ubeføjet har tilladt Bukkehavet en Aften at forlade sin Celle og opholde sig ca 20 Minutter i Tiltaltes Værelse i Arresthuset i Selskab med Tiltalte og en af dennes Venner.
- f. hemmeligt og ubeføjet af Bukkehavet har modtaget et Par Laksko og en Pibe og i Bytte herfor givet Bukkehavet nogle Cigarer.

2) for efterfølgende Meddelagtighed i Dokumentfalsk efter Straffelovens § 268, jfr § 55, idet Tiltalte, da han som under 1 a—c anført var behjælpelig med at sikre Bukkehavet Besiddelsen af 2 500-Kronesedler og til egen Fordel tilbageholdt en Del af det ved Vekslingen af den ene Seddel modtagne Beløb, var vidende om, at begge Sedlerne hidrørte fra et af Bukkehavet tilstaaet Checkfalskneri.

Tiltalte er født den 17 Juli 1895 og tidligere anset ved Han Herredens Ekstrarets Dom af 20 September 1919 efter Straffelovens § 257, jfr dens § 62, og midlertidig Lov af 1 April 1911, Kap. 3, med en betinget Straf af Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage.

Tiltalte var af Arrestforvareren antaget som Arresthuskarl for en maanedlig Løn af 100 Kr og fri Station, saaledes at han kunde opsiges til Fratrædelse med 14 Dages Varsel til den 1 i en Maaned, og saaledes at Lønnen bevilgedes paa det aarlige kommunale Budget. Det maa derhos antages, at han varetog en Opsynsbetjents Tjenestepligter.

Ved Sagens Oplysninger, derunder de Forklaringer, der er afgivet dels af Straffefange Ejnar Søren Peter Rasmussen Bukkehavet, Arrestforvarer Larsen og Opsynsbetjent Gregers Anders Jacobsen, dels af Tiltalte, der efter at have tilstaaet sig skyldig i samtlige de ham i Anklageskriftet paasigtede Forhold har tilbagekaldt sin Tilstaaelse, for saa vidt angaar Forholdene 1 c og 2, maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han har gjort sig skyldig i samtlige de i Anklageskriftet nævnte Forhold under de sammesteds nærmere beskrevne Omstændigheder, hvorved bemærkes, at det maa antages, at Tiltalte har modtaget Løfte af Bukkehavet om, at han maatte beholde 50 Kr af det vekslede Beløb.

Tiltalte, der er afskediget fra sin Stilling ved Arresthuset fra den 2 Marts d. A., vil herefter være at anse efter Straffelovens §§ 118 og 141, jfr § 144, 2 Stk, samt efter dens § 268, jfr § 55, med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 90 Dage.

Nr 19 Fhv Sysselmand **Einar Benediktsson** (I. Kondrup)

m o d

Gisli Sveinsson (Ingen),

betræffende Appellantens Berettigelse til som Skifteforvalter at udbetale en i et Dødsbo udlagt Arvelod til en af ham for vedkommende Arving beskikket Væрге.

Reykjavik Bytings Dom af 13 Juni 1916: Indstævnte, Einar Benediktsson bør betale til Citanten, Gisli Sveinsson paa Sigurbergur Einarssons Dødsbo's Vegne, Kr 288 tilligemed 5 pCt aarlig Rente fra Forligsklagens Dato den 18 Januar d. A. indtil Betalingsdagen, samt Sagsomkostninger med Kr 25. Dommen at efterkommes inden 15 Dage fra dens lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Islands Landsoverrets Dom af 15 Januar 1917: Bytingsdommen bør staa ved Magt. Appellanten, Einar Benediktsson, betaler Indstævnte, Gisli Sveinsson for Sigurbergur Einarssons Dødsbo, 30 Kr i Sagsomkostninger for Overretten. Dommen at efterkommes inden 8 Uger fra dens lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Efter alt Foreliggende maa det antages, at det Beløb af 288 Kroner, der — som omtalt i den indankede Dom — blev udlagt i Arv til den myndige, men fraværende Sigurbergur Einarsson paa Skiftet den 25 Januar 1906, paa selve denne Skiftesamling er udbetalt til Páll Pálsson, der af Appellanten var beskikket som Væрге for Sigurbergur og mødte paa dennes Vegne. Da der endvidere maa gaas ud fra, at de lovlige Betingelser for denne Værgesbeskikkelse har foreligget, samt at der ikke har været Grund for Skifteretten til at gaa frem efter isl. Reskr. af 9 November 1825, vil der ikke kunne gøres Ansvar gældende mod Appellanten, selv om Sigurbergur ikke maatte have faaet denne sin Arv udbetalt af Páll Pálsson. Appellanten vil herefter være at frifinde, medens Sagens Omkostninger for alle Retter findes at burde ophæves.

Thikendes for Ret:

Appellanten, forhenværende Sysselmand Einar Benediktsson, bør for Tiltale af Indstævnte, Gisli Sveinsson, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for alle Retter ophæves.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Aar 1906, den 25 Januar, sluttede Appellanten i denne Sag, Einar Benediktsson, daværende Sysselmand og Skifteforvalter i Rangarvalla-syssel, Skifte af Døds- og Fællesboet efter Einar Einarsson og Thorbjørg Jonsdatter fra Raufarfell.

Arvinger i Boet var bemeldte Ægtepars 4 Børn, 2 myndige, hvoraf den ene ovennævnte Sigurbergur Einarsson, og de angives ikke at have været tilstede ved Skiftet, men paa samtlige Arvingers Vegne mødte ved Skiftet Páll Pálsson Bonde i Hlid i Henhold til Skifteforvalterens Beskikkelse.

Der blev ikke udstedt Proklama til Kreditorerne i Boet, men i Slutningen af Skifteakten staar der: »Paa samtlige Arvingers Vegne én for alle og alle for én indestaar mødte Páll Pálsson Bonde i Hlid for at al Boets Gæld bliver betalt, saavel den ovenfor anførte som den, der senere maatte fremkomme.« Denne Páll Pálsson har imidlertid ikke underskrevet Skifteakten, og det kan ikke ses, om dette hidrører fra Glemsomhed eller fra, at Páll ikke har villet paatage sig omtalte Ansvar.

Arvingen Sigurbergur Einarsson har paastaaet, at han ikke har modtaget sin Arvelod i Boet, og ment at kunne gøre Fordring om Udbetaling af Arven gældende overfor Appellanten. Ifølge Skifteprotokolten bestod hans Arvelod af Kr 288 i rede Penge og $\frac{1}{4}$ af Boets Andel i Jordejendommen Raufarfell. Men da Appellanten ikke vilde erkende, at han var ansvarlig for Sigurbergurs Arvelod i nævnte Bo, anlagde Overretssagfører Gisli Sveinsson denne Sag for Reykjaviks Byting paa Sigurbergur Einarssons Vegne imod Appellanten og gjorde Paastand paa, at Appellanten blev dømt til at betale ham paa hans Mandants Vegne Kr 288 tilligemed 5 pCt Renter fra 25 Januar 1916, indtil Betaling sker samt $\frac{1}{4}$ af Afgiften af Jordejendommen Raufarfell fra samme Tidspunkt.

Forinden Bytingsstævningen i Sagen blev forkyndt, afgik Sigurbergur Einarsson ved Døden, men Sagen fortsattes paa hans Dødsbos Vegne, og der blev afsagt Dom i den den 13 Juli f. A. med det Udfald, at Appellanten skulde betale Indstævnte Kr 288 tilligemed 5 pCt Renter fra Forligsklagens Dato den 14 December 1915, indtil Betaling sker samt 25 Kr i Sagsomkostninger.

Denne Dom har Einar Benediktsson appelleret til Overretten med Stævning dateret den 30 August f. A., hvor han gør de samme Paastande gældende som for Underretten, nemlig at blive fuldstændig fri-

fundet i Sagen samt faa tilkendt passende Sagsomkostninger i begge Instanser efter Overrettens Skøn.

For sin Paastand om Friiendelse anfører Appellanten de Grunde, at ovennævnte Páll Pálsson, som døde i Efteraaret 1912, har modtaget Boets samtlige Arvelodder, deri indbefattet Sigurbergurs Arvelod, og at han som Arvingernes Befuldmægtigede ved Skiftet er ansvarlig for Arvelodderne overfor dem. Det er da ogsaa, efter Appellantens Mening, blevet oplyst i Sagen, at Páll Pálsson har indehaft og udbetalt de 3 øvrige Arvingers Arvelodder, og at Sigurbergur, som Pálls Husfælle og boende paa samme Gaard, dengang Skiftet fandt Sted og senere, maa have været vidende om den ham efter Forældrene tilfaldne Arv samt at denne opbevaredes af Páll, som jo af Sigurbergur selv var anerkendt som hans Befuldmægtigede ved Skiftet; men at han tiltrods for det ikke har foretaget nogetsomhelst Skridt til at hente Oplysning om Arven før 8 Aar efter at Skiftet havde fundet Sted med et Brev til Sysselmanden i Rangarvallasyssele den 27 Januar 1914, da Páll Pálssons Dødsbo var blevet opgjort som insolvent.

Det maa derfor — efter Appellantens Mening — tilskrives Sigurbergurs egen Efterladenhed, at han ikke har erholdt Arven udbetalt af Páll, og det kan han (Appellanten) og være uden Ansvar for.

Endelig hævder Appellanten, at selv om Fordringen havde været retmæssig, saa var den dog formedelst Forældelse blevet ugyldig.

Indstævntes Fordring om Afgift af Sigurbergurs Andel i Raufarfell er ikke blevet taget til Følge i Bytingsdommen, hvorfor den ikke kommer i Betragtning her, efter som Indstævnte ikke har appelleret Dommen.

Forøvrigt henholder Indstævnte sig til, at Sigurbergur ikke har modtaget de Penge, der tilfaldt ham i Arv efter Forældrene, og at Ansvaret derfor maa paahvile Appellanten, hvad enten denne har afleveret dem til Páll eller ej. Indstævnte gør Paastand paa Stadfæstelse af den appellerede Dom samt Sagsomkostninger for Overretten.

Skønt det ikke omtales i Skifteakten, at Páll Pálsson har paataget sig det dér omhandlede Ansvar eller modtaget Arvelodderne eller andre Boet tilhørende Midler, og skønt han ikke har underskrevet Skifteakten og skønt der ikke er fremkommet i Sagen nogen anden Erkendelse fra ham af hans Ansvarlighed for Boets Midler, saa synes man dog at maatte antage, at Páll, der har modtaget og igen udbetalt de øvrige 3 Søkendes Arvelodder, hvilket maa anses for anerkendt, ogsaa har modtaget Sigurbergurs Arv af Appellanten. Men uagtet man maa gaa ud fra dette, kan det alligevel ikke antages, at Appellanten er ansvarsfri med Hensyn til Sigurbergurs Arv, efter som det ikke kan bifaldes, at Páll Pálssons Beskikkelse af Skifteforvalteren til at møde ved Skiftet paa de myndige Arvingers Vegne, kan træde i Stedet for en Fuldmagt fra disse Arvinger til at modtage og kvittere for deres Arv; men en saadan Fuldmagt fra Sigurbergur havde Páll ikke, og Appellanten gjorde det altsaa paa eget Ansvar at anbetre Páll Sigurbergurs Arvelod. Da det ikke er blevet bevist, at omtalte Arvesum er blevet udbetalt til Sigurbergur, hverken af Páll eller af Appellanten,

saa havde han Fordring om Udbetaling af Arvebeløbet imod Appellanten.

Dette Krav kan han ikke anses for at have forspildt ved sin Udsættelse eller Efterladenhed med Hensyn til at indkræve Arven, som han i Henhold til Pálls Angivelse mente, var indestaaende hos Skifteforvalteren, hvor han ansaa den for godt opbevaret, og hvortil han ikke trængte foreløbig. Og efter som denne Fordring heller ikke kan anses for at være blevet ugyldig paa Grund af Forældelse, bør den tages til Følge, saaledes som Bytingsdommen har gjort, og efter som ogsaa dennes Bestemmelser med Hensyn til Renter og Sagsomkostninger maa bifaldes, bliver den at stadfæste i Et og i Alt.

Ifølge dette Resultat findes rigtigt, at Appellanten betaler Indstævnte Sagsomkostninger for Overretten, hvilke ansætes til Kr 30.

Nr 79. **Provins Modehandlerforeningen (Aagesen)**

m o d

Modehandlerinde Frk **Marie Moustesen** (Ingen),

betræffende Appellantens Erstatningspligt overfor Indstævnte for at have søgt at paavirke dennes Forretningsforbindelser til at afbryde Samhandel med hende.

Vejle Købstads ordinære Rets Dom af 20 Februar 1919: I Hovedsagen bør Kontracitanterne, Provins Modehandlerforeningen, til Hovedcitantinden, Modehandlerinde Frk Marie Moustesen af Randers, betale en Erstatning af 400 Kr med Renter 5 pCt p. a. fra Hovedstævningens Dato, den 11 December 1917, til Betaling sker. I Kontrasagen bør Hovedcitantinden til Statskassen bøde 60 Kr eller i Mangel af Bødens fulde Betaling hensættes i simpelt Fængsel i 5 Dage. Iøvrigt bør Parterne for hinandens Tiltale i denne Sag fri at være. Saavel Hoved- som Kontrasagens Omkostninger ophæves. Den foranførte Erstatning at udredes inden 3 Dage og Bøden inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Vestre Landsrets Dom af 14 Februar 1921: Appellanterne, Provins Modehandlerforeningen, bør til Kontraappellantinden, Modehandlerinde Frk Marie Moustesen, betale 1000 Kr tilligemed Renter heraf 5 pCt p. a. fra den 11 December 1917, indtil Betaling sker, samt Processens Omkostninger for begge Retter med 200 Kr. Iøvrigt bør Parterne for hinandens Tiltale i denne Sag fri at være. Det Idømte udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Efter Indstævningen og den appellerende Forenings Paa-stand for Højesteret foreligger den indankede Dom kun til Prøvelse, forsaavidt angaar Spørgsmaalet om Foreningens Erstatningspligt overfor Indstævnte i Anledning af de i Dommen omhandlede Henvendelser fra Foreningen til Indstævntes Forretningsforbindelser. I Henhold til de i Dommen for dette Punkts Vedkommende anførte Grunde vil den være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Provins Modehandlerforeningen, 10 Kroner.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Den 25 Oktober 1917 havde Hovedcitantinden under nærværende i Henhold til Hoved- og Kontrastævning procederede, for Hovedsagens Vedkommende gæsteretsvis anlagte Sag, Modehandlerinde Frk Marie Moustesen af Randers i 3 Dagblade i nævnte By indrykket saalydende Annonce:

»Modehandlerforeningen

har nu i et Aar søgt at ødelægge min Forretning, fordi jeg ikke vil staa i nævnte Forening, der fordrer, at vi tager mindst 50 normalt 100 pCt paa vore Varer. Det strider nemlig mod min Samvittighed at være med til at gribe ind i andres Handlemaade og derved mulig ødelægge mindre Forretninger.

For et Aar siden blev der skrevet til mine Forbindelser i København og Udlandet om ikke at sælge mig Varer, for saa maatte ingen af Foreningens Medlemmer købe af dem, som solgte til mig, men trods dette har jeg Overflod af Varer. Og det viser sig, at jeg har fine Varer, thi en af Bestyrelsen købte forleden en fin brun Velourhat til 22 Kr hos mig, og en saadan har man altsaa ikke kunnet købe i hele Byen.

Da jeg vedbliver at købe mine Varer, hvor jeg ønsker at købe, kan jeg derfor fra i Dag sælge meget billigt, og mange Hatte vil blive solgt langt under Indkøbspris, indtil Foreningen selv melder sig.

100 pyntede Hatte i Fløjel og Filt 3 Kr, frit Valg. 100 finere Hatte 5 Kr, frit Valg, Blomster og Fjer langt under Indkøbspris.

Se Vinduerne!

Se Vinduerne!

Marie Moustesen

Telefon 1184.

Brødregade 14.«

I Anledning af denne Annonce rekvirerede Kontracitanterne »Provins Modehandlerforeningen« ved Byfogden i Randers Købstad nedlagt retsligt Forbud overfor Hovedcitantinden mod fremtidigt offentligt —

være sig gennem Pressen eller paa anden Maade — at benytte Modehandlerforeningens Navn eller omtale dennes Forhold eller Virksomhed, og i Henhold til denne Rekvisition, og efter at Kontracitanterne havde stillet en Sikkerhed af 500 Kr, mødte Byfogden den 16 November 1917 Eftermiddag Kl 3 paa Hovedcitantindens Forretningslokale for at nedlægge det ommeldte Forbud. Hovedcitantinden protesterede imidlertid herimod, og ved Fogdens Kendelse af 20 s. M. fik hun Medhold i sin Protest, idet Kendelsen gik ud paa, at Begæringen om Forbudets Nedlæggelse ikke kunde tages til Følge.

Hovedcitantinden, fornævnte Modehandlerinde Frk Marie Moustesen, har derefter anlagt nærværende Sag, under hvilken hun under Anbringende, at den foranførte Forbudsforretning har paaført hende Tort, Tab og Kreditspilde samt en Del Ulejlighed og Bekostning bl. a. til Sagførerassistance, har paastaaet Kontracitanterne dømt til Betaling af et Beløb af 500 Kr, hvorhos hun endvidere under Anbringende, at Kontracitanterne har forsøgt at ødelægge hendes Forretning, fordi hun ikke vilde indmelde sig i deres Forening, og derved paaført hende et betydeligt Tab, paastaaet dem tilpligtet at udrede en Erstatning af 1000 Kr, saaledes at det samlede hovedpaastævnte Beløb udgør 1500 Kr med Renter 5 pCt p. a. fra Hovedstævningens Dato, den 11 December 1917, til Betaling sker, ligesom hun endelig har paastaaet dem dømt til Betaling af Sagens Omkostninger skadesløst. — I Kontrasagen har Kontracitanterne paastaaet Hovedcitantinden kendt uberettiget til fremtidigt i Reklameøjemed eller af anden Grund offentligt enten ved Pressen gennem Annoncer eller ved andre offentlige Meddelelser at benytte Modehandlerforeningens Navn eller omtale dens Forhold eller Virksomhed, hvorhos de i Anledning af den foran citerede Annonce har paastaaet hende idømt Straf efter Straffelovens § 220 og tilpligtet at betale Kontrasagens Omkostninger skadesløst.

Saa vel Hovedcitantinden som Kontracitanterne procederer — henholdsvis i Kontrasagen og i Hovedsagen — til fuldstændig Frifindelse med Tillæg af Sagsomkostninger.

Hvad nu først angaar Hovedsagen har Kontracitanterne benægtet, at Hovedcitantinden har lidt Tort, Tab eller Kreditspilde ved den ommeldte Forbudsforretning, idet de særligt har henvist til, at denne er foregaaet paa en særlig diskret Maade, og til, at den, om end den ikke førte til Forbuds Nedlæggelse, var tilstrækkeligt begrundet ved Hovedcitantindens Annonce.

Da der imidlertid heroverfor maa gives Hovedcitantinden Medhold i, at det ikke var nødvendigt for Kontracitanterne at lade foretage et saa ekstraordinært Skridt som Nedlæggelse af Forbud, idet de kunde opnaa tilstrækkelig Retsbeskyttelse ved at anlægge privat Søgmaal mod hende, saaledes som nu sket under nærværende Sag, og da der maa antages ved den ommeldte ekstraordinære Fogedforretning i hvert Fald at være tilføjet Hovedcitantinden Tort og Kreditspilde, vil Kontracitanterne have at yde hende Erstatning i Anledning heraf, hvilken Erstatning findes passende at kunne ansættes til 400 Kr, hvortil kommer Renter som af Hovedcitantinden paastaaet.

Med Hensyn til Hovedcitantindens øvrige Erstatningskrav gaar

hendes Fremstilling nærmere ud paa, at Kontracitanterne har rettet Henvendelse til forskellige Fabrikanter og Grossister i Ind- og Udland, fra hvem hun tidligere har faaet sine Varer, og bevæget dem til ikke at sælge hende saadanne, hvilket har bevirket, at hun har maattet købe Varerne hos Detaillister og derved maattet betale en betydelig højere Pris for dem, hvorved der er forvoldt hende et Tab, som lavt regnet kan ansættes til 1000 Kr.

Kontracitanterne har heroverfor hævdet, at de ikke i den omspurgte Henseende har foretaget sig andet end at sende Hovedcitantindens foran citerede Annonce til nogle udenlandske Firmaer med Forespørgsel om, hvorvidt disse herefter vilde levere hende Varer, hvorhos Foreningens Formand mundtligt har henvendt sig til Formanden for Foreningen af Straa- og Filthattefabrikanter i Danmark og henledt hans Opmærksomhed paa Annoncen. Kontracitanterne har derhos gjort gældende dels, at deres nævnte Optræden har været fuldt ud berettiget og dels, at de hverken herved eller paa anden Maade har tilføjet Hovedcitantinden noget Tab.

Hovedcitantinden har til Bevis i Sagen ladet optage Tingsvidner, hvorunder dels Formanden for Kontracitanternes Forening, Modehandler Henrik Jacobsen i Vejle, og dels to Modehandlere samt en Rejsende i Randers har afgivet Vidneforklaring, men da hun hverken herved eller paa anden Maade overfor Kontracitanternes Benægtelse har godtgjort, at disse overfor hende har udvist en saadan retstridig Adfærd, som kan hjemle det af hende fremsatte Erstatningskrav, vil de forsaavidt være at frifinde for hendes Tiltale overfor Sagen.

Hvad dernæst angaar Kontrasagen har Hovedcitantinden anbragt, at det af hende i Annoncen Anførte er sandfærdigt og at, selv bortset herfra, Annoncen ikke kan betragtes som indeholdende en Krænkelse af Privatlivets Fred, hvorved hun særligt har henvist til, at der ikke i Annoncen nævnes private Personer, ligesom hun endelig har gjort gældende, at Annoncen i hvert Fald maa betragtes som berettiget Repressalie overfor Kontracitanternes udviste Adfærd overfor hende.

Da Hovedcitantinden imidlertid ikke overfor Kontracitanternes Benægtelse har godtgjort, at disse forinden Annoncens Fremkomst havde udvist, en saadan Adfærd, som kunde hjemle Annoncens Indhold, og da der maa gives Kontracitanterne Medhold i, at Annoncen — uanset, at der ikke i denne omtales bestemte private Personer, og uanset, om Indholdet maatte være sandfærdigt eller ej — indeholder en strafbar Krænkelse af Privatlivets Fred, vil Hovedcitantinden være at anse efter Straffelovens § 220 med en Straf, der efter Omstændighederne bestemmes til en Statskassen tilfaldende Bøde paa 60 Kr eller, i Mangel af Bødens fulde Betaling inden nedenfor anførte Frist, til simpelt Fængsel i 5 Dage. Iøvrigt vil Hovedcitantinden være at frifinde for Kontracitanternes Tiltale.

Saa vel Hoved- som Kontrasagens Omkostninger vil være at op-
hæve.

Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt af Vejle Købstads ordinære Ret, hvor Sagen har været behandlet gæsteretsvis.

Til den i Dommen givne Fremstilling føjes, at de til Kontraappellantinden skete Henvendelser om at indmelde sig i Modehandlernes Organisation var udgaet fra Randers Modehandlerforening, der den 13 Marts 1917 blev indlemmet i den appellerende Forening, der dannedes den 27 Februar s. A., at sidstnævnte Forening ikke fornyede disse Henvendelser, men at den fortsatte de af Randers Modehandlerforening udfoldede Bestræbelser for at paavirke Kontraappellantindens Forretningsforbindelser til at afbryde Samhandel med hende, i hvilken Henseende bemærkes, at Formanden for Foreningen for Straa- og Filt-hattefabrikanter i Danmark, til hvem den appellerende Forenings Formand henvendte sig desangaaende, tillige var Formand for Foreningen af danske Modevaregrossister og maa antages ogsaa at have gjort denne Forenings Medlemmer bekendt med Henvendelsen. Efter det Oplyste havde Kontraappellantinden forud for de Annoncer, der gav Anledning til den paabegyndte Forbudsforretning, i Bladene ladet indrykke forskellige Annoncer om sin Forretning, hvori hun fremhævede, at hun kunde sælge billigt, da hun ikke var Medlem af Modehandlerforeningen, og af disse Annoncer havde Appellanterne sendt Aftryk til udenlandske Firmaer, idet de udbad sig Meddelelse om, hvorvidt disse herefter vilde vedblive at levere Varer til Kontraappellantinden. Henvendelsen til ovennævnte indenlandske Fabrikant- og Grossistforeninger maa antages at have haft samme Karakter.

Der findes nu at maatte gives Kontraappellantinden Medhold i, at disse Henvendelser til andre end den appellerende Forenings egne Medlemmer er retstridige overfor hende, hvorved bemærkes, at de ommeldte Annoncer — efter hvad der maa anses for uomtvistet — ikke var af urigtigt Indhold. Med Hensyn til Annoncerne af 25 Oktober 1917 bemærkes særligt, at disse i alt Fald maa anses for berettigede som Forsvar overfor Appellanternes retstridige Fremgangsmaade, og der vil derfor ikke være at paalægge Kontraappellantinden Ansvar for Krænkelse af Privatlivets Fred, ligesom hun vil være at frifinde med Hensyn til Appellanternes Paastand om, at hun kendes uberettiget til at benytte Modehandlerforeningens Navn m. v.

Medens der ikke findes at tilkomme Kontraappellantinden Erstatning for Tort, Tab og Kreditspilde ved den paabegyndte Forbudsforretning og ej heller Godtgørelse for hendes Udlæg i Anledning af denne, maa Appellanterne efter det Anførte iøvrigt anses erstatningspligtige overfor Kontraappellantinden, der efter det Foreliggende maa antages at have lidt Tab ved Appellanternes ovennævnte Henvendelser til Fabrikanter og Grossister. Erstatningens Størrelse findes passende at kunne bestemmes til det indsøgte Beløb 1000 Kr, som Appellanterne herefter vil være at tilpligte at betale Kontraappellantinden tilligemed Renter heraf som paastaet.

Efter Omstændighederne findes Appellanterne derhos at burde godt-

gøre Kontraappellantinden Processens Omkostninger for begge Retter med 200 Kr.

Stempelovertrædelse ses ikke at have fundet Sted.

Mandag den 21 November.

Ved Højesterets Dom i Sag R Nr 374/1921 (**Rigsadvokaten** mod **Johan Aleksander Emil Mørch**) blev Tiltalte for Tyveri og Forsøg herpaa anset dels efter Straffelovens § 229 Nr 4, jfr § 64, dels efter Straffelovens § 230 I og I, tildels jfr § 46 med Forbedringshusarbejde i 3 Aar.

Nr 93. Gaardejer **Jacob Randrup** (Winther)

mod

Slagter **M. P. Pedersen** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til i Anledning af Areal-mangel at taale et forholdsmæssigt Afslag i Købesummen for en af ham solgt Ejendom.

Dom afsagt af Retten for Høbro Købstad m. v. den 22 Juli 1920: Indstævnte, Gaardejer Jacob Randrup i Hvam, bør til Citanten, Slagter M. P. Pedersen af Aalestrup, under en Viborg Amts Fattigkasse tilfaldende ugentlig Mulkt paa 50 Kr for hver Uge, han sidder nærværende Dom overhørig at regne fra 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse udstede Skøde paa den i Sagen ommeldte Parcel Matr Nr 121 Hvam By og Sogn af Hartkorn 3 Fdk $\frac{2}{3}$ Alb, alt som i det under Sagen fremlagte Udkast anført. Iøvrigt bør Indstævnte i denne Sag for Tiltale af Citanten fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Vestre Landsrets Dom af 14 Maj 1921: Appellindstævnte, Gaardejer Jacob Randrup, bør til Appellanten, Slagter M. P. Pedersen, betale 2857 Kr 15 Øre tilligemed Renter heraf 5 pCt p. a. fra 15 Juli 1919, indtil Betaling sker, samt til Appellanten udstede Skøde, overensstemmende med det under Sagen fremlagte Udkast, paa Matr Nr 121 af Hvam By og Sogn. I Sagsomkostninger for begge Retter betaler Appellindstævnte til Appellanten 200 Kr. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at 2 af Appellindstævntes Sagfører henholdsvis den 16

November 1920 og 8 Marts 1921 fremlagte Indlæg ikke er skrevet paa stemplet Papir. Det Idømte at udrede og Dommen i det Hele at efterkomme inden 15 Dage efter dens lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

I Henhold til de i Underretsdommen anførte Grunde vil denne Dom efter Appellantens Paastand være at stadfæste, dog at Bestemmelsen om Tvangsbøden i Medfør af Retsplejelovens Kap. 46, jfr § 1036, maa bortfalde, og at Fristen for Skødets Udstedelse regnes fra Højesteretsdommens Forkyndelse.

Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret findes Indstævnte at burde betale til Appellanten med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande, dog at Bestemmelsen om Tvangsbøden bortfalder, og at Fristen for Skødets Udstedelse regnes fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse. Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret betaler Indstævnte, Slagter M. P. Pedersen, til Appellanten, Gaardejer Jacob Randrup, med 300 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

Underretsdommens Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag har Citanten, Slagter M. P. Pedersen, Aalestrup, anbragt, at han ved Købekontrakt af 1 Juli 1918, der under Sagen er fremlagt, af Indstævnte, Gaardejer Jacob Randrup, Hvam, købte en Englod af Størrelse godt 7 Td Land af Indstævntes Ejendom Matr Nr 12a Hvam By og Sogn, for 10 000 Kr. Under Parternes Forhandling foreviste Indstævnte Citanten en Arealattest af 19 Juli 1904 udstedt af Landinspektør R. Andersen, Viborg, hvorpaa Engloddens Areal opgives til $7^{2800}/_{14000}$ Td Land. Det har imidlertid senere vist sig, at den ommeldte Parcel, der nu er udstykket og bebygget som Matr Nr 121 Hvam By og Sogn, kun har et Areal af $5^{2840}/_{14000}$ Td Land. Citanten gør gældende, at det var en Forudsætning for Handlen, at Indstævntes Opgivelse af Arealet til 7 Td Land var rigtig, og henviser han til, at den ommeldte Parcel agtedes solgt til Byggepladser, og paastaar Citanten desuden, at Indstævnte udtrykkeligt garanterede for, at Arealet var mindst 7 Td Land. Naar Købesummen for 7 Td Land er 10 000 Kr, skal den ifølge Citantens Beregning for 5 Td Land blive 7142 Kr 85 Øre saaledes at Citanten, der til Indstævnte har betalt 10 000 Kr har betalt 2857.15 Øre for meget, hvilket Beløb han derfor

under Sagen har paastaet Indstævnte dømt til at tilbagebetale med Renter 5 pCt p. a. fra Forligsklagens Dato den 15 Juli 1919, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger skadesløst, hvorhos Citanten har paastaet Indstævnte tilpligtet under en af Retten fastsat Dagmulkt at udstede Skøde til ham paa Matr Nr 121 af Hartkorn 3 Fdk $2\frac{3}{4}$ Alb efter det den fremlagte Købekontrakt paategnede Udkast.

Indstævnte har under Sagen paastaet sig frifundet med Tillæg af Sagsomkostninger, dog at han er villig til at udstede det ommeldte Skøde. Til Støtte for sin Frifindelspaastand gør Indstævnte gældende, at han, da Handlen afsluttedes, ikke selv var vidende om, at Parcellens Areal kun var $5^{2840}/14000$ Td Land. Den ommeldte under Sagen fremlagte Arealattest af 19 Juli 1904, hvorefter Arealet skulde være $7^{2800}/14000$ Td Land blev udfærdiget i Anledning af Indstævntes Køb af Ejendommen i 1904, og har Indstævnte først efter Salget af Parcelen til Citanten erfaret at Arealets Størrelse kun er som af Citanten anført. Iøvrigt gør Indstævnte gældende, at Citanten ikke lagde afgørende Vægt paa, at Parcelen skulde indeholde godt 7 Td Land, Citanten og Indstævnte besigtigede Parcelen i Marken, saa Citanten var klar over Parcellens Udstrækning. Købesummen blev fastsat til et bestemt Beløb for hele Parcelen, og der fandt ikke, som af Citanten hævdet, Beregning Sted over, hvor meget det blev pr Td Land. Citanten har ifølge Indstævntes Anbringende i lang Tid kendt den ommeldte Parcel og tidligere budt paa den, en Gang 8000 Kr og en Gang 9000 Kr. Indstævnte benægter at have ydet Citanten nogen Garanti for Arealets Størrelse, han har kun vist Citanten Arealattesten af 19 Juli 1904, om hvis Rigtighed han paa den Tid ikke tvivlede, og var Indstævnte saaledes i absolut god Tro. At Parcelen i Købekontrakten anføres til godt 7 Td Land, indeholder ifølge Indstævntes Formening ingen Garanti, det er kun dermed tilsigtet at identificere Parcelen, og er Købekontrakten iøvrigt ifølge Indstævntes Anbringende affattet af en Vinkelskriver. Indstævnte henviser til, at han for at undgaa Retssag forgæves har tilbudt Citanten en Erstatning paa 2000 Kr, men formener han sig ikke forpligtet ved dette Tilbud, og bestrider han i alle Tilfælde, at Citanten har lidt saa stort et Tab som af denne anført, og maa Tabet afgøres ved Rettens eller uvillige Mænds Skøn. Subsidiært paastaar han sig frifundet mod Betaling af 1000 Kr mest subsidiært mod Betaling af 1500 Kr.

Citanten har derimod gjort gældende, at Indstævnte ikke ved Handlens Afslutning kan have været uvidende om Parcellens virkelige Størrelse. Han gør gældende, at Angivelsen i Købekontrakten om Parcellens Størrelse til godt 7 Td Land af ham forlangtes indsat netop som en Garantibestemmelse.

Da det ikke under Sagen er godtgjort, at Indstævnte ved den ommeldte Handels Afslutning var vidende om, at den af ham for Citanten foreviste Arealattest var forkert, og det ej heller er godtgjort, at han har ydet Citanten nogen udtrykkelig Garanti for, at Størrelsen af Arealet var det i bemeldte Arealattest anførte, hvilket ej heller kan anses at fremgaa af de i Købekontrakten anvendte Udtryk, og da Citan-

ten desuden har købt den paagældende Parcel for en samlet Købesum og ikke for et bestemt Beløb pr Td Land og ved Handlens Afslutning har besigtiget Parcellen i Marken og ikke har godtgjort at have tilkendegivet Indstævnte, at han (Citanten) betragtede det som en væsentlig Forudsætning for Handlens Indgaaelse, at Parcellen havde det paa Attesten anførte Areal, skønnes der ikke at kunne paalægges Indstævnte noget Ansvar i Anledning af, at Parcellens Areal har vist sig mindre end i Arealattesten opgivet, og vil Indstævnte derfor være at frifinde, kun at det paalægges ham under en Viborg Amts Fattigkasse tilfaldende ugentlig Mulkt af 50 Kr for hver Uge, han sidder Dømmen overhørig, at regne fra 15 Dage efter Dømmens lovlige Forkyndelse, at udstede til Citanten det af denne forlangte Skøde paa Matr Nr 121 Hvam By og Sogn.

Sagens Omkostninger ophæves.

Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt af Retten for Hobro Købstad m. v.

Efter det Foreliggende findes det at maatte have staaet Appelindstævnte klart, at den tilstedeværende Arealmangel i væsentlig Grad kom i Strid med de Forudsætninger, hvorfra Appellanten i Henhold til den ham foreviste Arealattest var gaaet ud ved Købet af det paagældende ubebyggede Jordstykke, og Appellanten findes derfor at have Krav paa et forholdsmæssigt Afslag i Købesummen. Da dette Afslag uimodsagt er opgjort til 2857 Kr 15 Øre, vil Appelindstævnte have at tilbagebetale ham dette Beløb med Renter som paastaaet.

Med Hensyn til Appelindstævntes Pligt til at meddele Skøde paa Parcellen tiltrædes Underretsdommens Bestemmelser, dog at der ikke vil være at fastsætte nogen Tvangsbøde.

Sagens Omkostninger i begge Instanser findes Appelindstævnte at burde godtgøre Appellanten med 200 Kr.

Statskassens Ret vil være at forbeholde med Hensyn til, at to af Appelindstævntes Sagfører henholdsvis den 16 November 1920 og den 8 Marts 1921 fremlagte Indlæg ikke er skrevet paa stemplet Papir. Iøvrigt ses ingen Stempelovertrædelse at have fundet Sted.

Ved Højesterets Dom af s. D. i Sag R Nr 398/1921 (**Rigsadvokaten mod Otto Viggo Vilhelm Pedersen**) blev Tiltalte i Medfør af Straffelovens § 241 I anset efter dens § 238 som for 4de Gang begaaet Hæleri med Tugthusarbejde i 2 Aar.

Tirsdag den 22 November.

R Nr 296/1921.

Rigsadvokaten

mod

Ane Katrine Samsing, født Mikkelsen (Forsv.: Harboe),

angaaende Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel.

Vestre Landsrets Dom af 30 Juni 1921: Sagsøgte, Ane Katrine Samsing, født Mikkelsen, bør være uberettiget til Erstatning for den hende overgaaede Fængsling. Hun bør udrede Sagens Omkostninger og derunder i Vederlag til den for hende beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører Sørensen, 75 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paaanket af Ane Katrine Samsing.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Ane Katrine Samsing, født Mikkelsen, til Højesteretssagfører Harboe 100 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag sagsøges Ane Katrine Samsing, født Mikkelsen, ved Beslutning om Sagsanlæg af 19 Maj d. A. til at kendes uberettiget til Erstatning i Anledning af, at hun i Medfør af en af Kriminaldommeren i Aarhus den 31 Marts f. A. afsagt Kendelse har været underkastet Varetægtsfængsel fra den nævnte Dag indtil den 27 April s. A., hvilken sidste Dag hun løslodes, uden at der blev rejst Tiltale imod hende.

Af Sagens Oplysninger fremgaar det, at Sagsøgte dels af en yngre Mand, der var en Bekendt af hendes Søn Villy, for 1 Kr pr $\frac{1}{2}$ kg har købt ca 14 kg Kaffe, som vedkommende unge Mand havde stjaalet i den Kaffeforretning, hvor han var ansat, dels af tvende andre unge Mænd for 10 Kr har købt 13—14 Kvartpundspakker Kakao, som de Paagældende ved bedragerisk Forhold havde sat sig i Besiddelse af, hvorhos hun, der efter sin Forklaring senere fik Mistanke om, at Kakaoen var stjaalet, for at skjule den under en eventuel Ransagning gemte den paa Loftet under nogle hendes Mand tilhørende Fiskegarn.

Efter det Foreliggende, derunder ogsaa at tre hos hende boende Sønner under en tidligere Sag er dømt for en omfattende Række

Tyverier, hvis Udbytte de for Størstedelen havde givet Sagsøgte under et Paaskud med Hensyn til deres Adkomst, der burde have vakt hendes Mistanke, findes hun rettelig at have været undergivet Vare-tægtsfængsel, medens der foretoges en nærmere Undersøgelse af hendes Sønners og andre dem bekendte unge Mænds Adkomst med Hensyn til forskellige Effekter, hvoraf de var fundet i Besiddelse, derunder ogsaa den ovennævnte Kakao, og idet de fremkomne Oplysninger giver begrundet Formodning for, at hun har gjort sig skyldig i de forbryderske Forhold, for hvilke hun har været underkastet Varetægtsfængsel, findes hun ikke at kunne gøre Krav paa Erstatning herfor, og hun vil derfor være at kende uberettiget til saadan Erstatning.

Sagsøgte vil derhos have at betale Sagens Omkostninger og derunder i Vederlag til den for hende beskikkede Forsvarer for Landsretten 75 Kr.

R Nr 27/1921. Proprietær L. Goldschmidt (Selv)

mod

Aktieselskabet Dansk Frøavlskompani og Markfrøkontoret (Trifolium) (Trolle),

betræffende Opgørelse af Parternes Mellemværende ifølge en Kontrakt om Dyrkning af Frø for Indstævnte.

Vestre Landsrets Dom af 30 November 1920: Sagsøgte, Proprietær L. Goldschmidt, bør til Sagsøgerne, A/S Dansk Frøavlskompani og Markfrøkontoret (Trifolium), betale 1483 Kr 27 Øre tilligemed Renter 6 pCt p. a. af 1438 Kr fra den 15 Oktober 1919, indtil Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 200 Kr. Det Idømte udredes inden 15 Dage. ..

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 200 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Proprietær L. Goldschmidt, til Indstævnte, Aktieselskabet Dansk Frøavlskompani og Markfrøkontoret (Trifolium) med 200 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende ved Retten for Nørhald m. fl. Herreder forberedte Sag har Sagsøgerne, A/S Dansk Frøavlskompani og Markfrøkontoret (Trifolium) i Randers paastaet Sagsøgte, Proprietær L. Goldschmidt af Dalsgaard, tilpligtet at betale dem for leveret Frø 1483 Kr 27 Øre tilligemed Renter 6 pCt p. a. af 1438 Kr fra den 15 Oktober 1919, indtil Betaling sker, medens Sagsøgte, der erkender at være det paastævnte Beløb skyldig, har fremsat et Kontrakkrav paa 400 Kr og herefter paastaet sig frifundet mod Betaling af 1083 Kr 27 Øre med Renter 6 pCt p. a. af 1038 Kr fra fornævnte Dato.

Sagsøgerne har paastaet sig frifundne, for saa vidt Kontrakkravet angaar.

Ved en mellem Parterne indgaaet Kontrakt af 15 Januar 1918 har Sagsøgte paataget sig at dyrke Frø af Glænsø-Ærter for Sagsøgerne, og i Kontrakten findes bl. a. følgende Bestemmelse:

»Kvalitet: gode, sunde, sækketørre og velspirede Varer, og Rensning foretages af Trifolium for Avlerens Regning — eller efter Omstændighederne iflg. Aftale — Frarensningen tilhører Avleren.«

Sagsøgte leverede Ærterne i 4 Partier, og straks efter Modtagelsen af de enkelte Partier tilskrev Sagsøgerne ham, at Varerne var vaade ved Ankomsten, og at de, naar de fik dem tørrede, vilde sende Vægtopgave, hvad de senere ogsaa fremsendte, hvorefter de har afregnet overfor Sagsøgte efter de saaledes fremsendte Vægtopgivelser.

Idet de uimodsagt har anført, at der ved Tørringen fremkom 46 pCt rent Frø, Frarensning, der tilfaldt Sagsøgte, 23 pCt og Affald 5 pCt, medens der paa Grund af Vandindhold var et Svind paa 26 pCt, har de, da Tørrings- og Rensningsudgifterne har udgjort 186 Kr 10 Øre, den 6 Februar 1919 afregnet og betalt Sagsøgte Partiet med 125 Kr 75 Øre. Ifølge Opgørelse har de fra Sagsøgte modtaget 1068 kg, hvorfor Prisen var 672 Kr 84 Øre, og Sagsøgte har nu gjort gældende, at han, naar det nævnte Beløb, 125 Kr 75 Øre, fragaar, har til Gode 547 Kr 09 Øre, saaledes at hans Tilgodehavende, naar heri fragaar Værdien af den af ham modtagne Frarensning, 147 Kr 09 Øre, udgør Modkravet 400 Kr.

Til Støtte for sin Paastand har Sagsøgte i første Række gjort gældende, at Sagsøgerne ifølge den fornævnte Bestemmelse i Kontrakten har været uberettiget til at foretage den anførte Tørring, idet han, der anfører, at han straks telefonisk har reklameret overfor Sagsøgernes fornævnte Skrivelser, har haft Krav paa, at der efter fornævnte Passus i Kontrakten skete nærmere Aftale med ham om Partiet.

Da det mod Sagsøgernes Benægtelse ikke er godtgjort, at saadan Reklamation er sket, kan denne Indsigelse imidlertid ikke tages til Følge.

Sagsøgte har endvidere gjort gældende, at Sagsøgerne har savnét Føje til at afregne med ham som sket, idet Værdien af de leverede Ærter paa Grund af den da herskende Fodermangel var ligesaa stor som Værdien af tørre Ærter, men da han var bekendt med, at Sagsøgerne ønskede at benytte de leverede Ærter som Udsæd, kan heller ikke denne Indsigelse tages til Følge.

Herefter vil Sagsøgernes Paastande være at tage til Følge.

Efter Omstændighederne findes Sagsøgte at burde godtgøre Sagsøgerne Sagens Omkostninger med 200 Kr.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Onsdag den 23 November.

Ved Højesterets Dom i Sag R Nr 418/1921 (**Rigsadvokaten mod Carl Martin Dyrendal Rosenlund**) blev Tiltalte for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri samt for bedrageligt Forhold anset efter Straffelovens §§ 232 og 257 med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

R Nr 475/1921.

Kendelse afsagt af Højesterets Kæremaalsudvalg

Under en af Højesteret den 2 Maj d. A. paadømt Sag gik den af Appellanten Tweede Algemeene Verzekering Maatschappij, Amsterdam, nedlagte Paastand ud paa, at Sagen, der ved Østre Landsrets Dom af 12 Februar d. A. var afvist, hjemvistes til Behandling i Realiteten.

Rettens Justitssekretær har ansat Sagens Værdi til fl. 13 475,59 saaledes at Berammelsesafgiften og Optagelsesafgiften beregnes efter henholdsvis Berammelsesdatoens og Optagelsesdatoens Kurs eller efter henholdsvis Kr 25 805,75 og 26 176,33.

Den for Appellanten mødte Sagfører, Højesteretssagfører Krag, har klaget over denne Beregning, idet han har gjort gældende, at Højesteretssagen efter hans Formening kun angaar et Værnetingspørgsmaal, og at den økonomiske Værdi heraf for Appellanten kun kan ansættes til 599 Kroner.

Der findes imidlertid at maatte gives Justitssekretæren Medhold i, at Sagen ikke kan anses at vedrøre et mindre Beløb end den ved Østre Landsret indtalte Fordring, fl. 13 475,59, og Justitssekretærens Afgørelse vil herefter være at stadfæste.

Thi bestemmes:

Den af Rettens Justitssekretær truffene Afgørelse, hvorefter Sagens Værdi er fastsat til fl. 13 475,59, stadfæstes.

Torsdag den 24 November

R Nr 217/1921. Murermestrene **J. A. Posselt, P. Rose Jensen, N. N. Fiil, M. Jørgensen, R. P. Jensen, M. P. Boldsen, P. Bing, A. Fischer Nielsen, Chr. Bach Sørensen, Carl Nielsen, Niels Jensen, Carl Jensen, Peter Andersen, Joh. Nielsen, J. C. Lauritzen, L. Nielsen Klit, Scheel Thomsen, Mogens Poulsen og Søndergaard**, alle i Randers, **A. Sørensen Vad** af Helsted, **Anthon Frandsen** af Østertørslev, **Geertsen** af L. Bjellerup, Tømrmestrene **Jens Welløw, A. Nyvang, J. Petersen Kock, J. J. Arnholm, P. Chr. Velling, Niels Jensen, N. P. Petersen, S. J. Aagaard, Chr. Severinsen, Anth. Tvillum, Anthon Nielsen, S. P. Petersen**, alle i Randers, og **Jens Lassen** af Linde (Overretts-sagfører Jarner)

mod

Randers Byraad som Bestyrelse for Etatsraad, Købmand **J. Ankerstjerne** og Søster **Mathilde Ankerstjernes** Legater samt Sagfører **J. C. Jensen** (Henriques),

betræffende Spørgsmaalet om Appellanternes Ret til at træde tilbage fra en Handel om et Parti Aktier.

Vestre Landsrets Dom af 14 April 1921: De Sagsøgte, Randers Byraad som Bestyrelse for Etatsraad, Købmand J. Ankerstjernes og Søster Mathilde Ankerstjernes Legater samt Sagfører J. C. Jensen, bør for Tiltale af Sagsøgerne, Murermestrene J. A. Posselt, P. Rose Jensen, N. N. Fiil, M. Jørgensen, R. P. Jensen, M. P. Boldsen, P. Bing, A. Fischer Nielsen, Chr. Bach Sørensen, Carl Nielsen, Niels Jensen, Carl Jensen, Peter Andersen, Joh. Nielsen, J. C. Lauritzen, L. Nielsen Klit, Scheel-Thomsen, Mogens Poulsen, Søndergaard, A. Sørensen Vad, Anthon Frandsen, Geertsen samt Tømrmestrene Jens Welløw, A. Nyvang, J. Petersen Kock, J. J. Arnholm, P. Chr. Velling, Niels Jensen, N. P. Petersen, S. J. Aagaard, Chr. Severinsen, Anth. Tvillum, Anthon Nielsen, S. P. Petersen samt Jens Lassen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

Den Fejl, hvoraf Afgørelsen maa antages at have lidt med Hensyn til Angivelsen af Gældens Størrelse, skønnes efter Alt, hvad der foreligger, ikke at være af en saadan Betydning, at den kunde give Appellanterne Ret til at træde tilbage fra Handlen eller til at kræve noget Afslag i Købesummen. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter de Indstævntes Paastand være at stadfæste. Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanterne in solidum at burde betale til de Indstævnte med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanterne, En for Alle og Alle for En, til de Indstævnte med 600 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisses er saalydende:

I November Maaned 1918 blev der mellem Sagsøgerne, Murer-mestrene J. A. Posselt, P. Rose Jensen, N. N. Fiil, M. Jørgensen, [R. P. Jensen,] M. P. Boldsen, P. Bing, A. Fischer Nielsen, Chr. Bach Sørensen, Carl Nielsen, Niels Jensen, [Carl Jensen,] Peter Andersen, Joh. Nielsen, J. C. Laurtizen, L. Nielsen Klit, Scheel-Thomsen, Mogens Poulsen og Søndergaard, alle i Randers, A. Sørensen Vad af Helsted, Anthon Frandsen af Østertørslev, Geertsen af L. Bjellerup, Tømmermestrene Jens Welløw, A. Nyvang, J. Petersen Koch, J. J. Arnholm, P. Chr. Velling, Niels Jensen, N. P. Petersen, S. J. Aagaard, Chr. Severinsen, Anth. Tvilum, Anthon Nielsen, S. P. Petersen, alle i Randers, samt Jens Lassen af Linde som Købere, og executor testamenti i Etatsraad J. Ankerstjernes Dødsbo, Sagfører J. C. Jensen i Randers som Sælger afsluttet en Handel om de Boet tilhørende Aktier i A/S Bjellerup og Carlsberg Teglværker til pari Kurs, hvorefter Køberne til Fyldestgørelse af Betalingen for Aktierne, 189 000 Kr, udstedte en Panteobligation af dette Paalydende, dateret 28 s. M., hvorved gaves Haandpant i de købte Aktier, til Etatsraad, Købmand J. Ankerstjerne og Søster Mathilde Ankerstjernes Legater, der staar under Randers Byraads Bestyrelse. Under Paaberaabelse af, at de af nævnte Sagfører J. C. Jensen til Sagsøgerne givne Oplysninger om Aktieselskabets Forhold paa væsenlige Punkter var urigtige, har Sagsøgerne under nærværende ved Retten for Randers Købstad forberedte Sag efter Stævning til Randers Byraad og nævnte Sagfører J. C. Jensen, paastaet det sagsøgte Byraad som Bestyrelse for nævnte Legater, der er Universalarving i J. Ankerstjernes Dødsbo, tilpligtet, mod at Legaterne faar Ejendomsret over de til Sagsøgerne solgte Aktier, at tilbagelevere Sagsøgerne den fornævnte Panteobligation i kvitteret Stand, samt tilbagebetale dem de af dem erlagte Renter 5 pCt p. a. fra Stævningens Dato, den 28 Juli 1920, indtil Betaling sker, og subsidiært paastaet Byraadet in solidum med nævnte Sagfører J. C. Jensen tilpligtet at betale dem i Erstatning for Aktiernes Mindreværdi 56 122 Kr 45 Øre tilligemed Renter heraf 5 pCt p. a. fra den 1 April 1918, indtil Betaling sker, saaledes at det indsøgte Beløb afskrives paa fornævnte Panteobligation. De Sagsøgte har paastaet sig frifundet for Sagsøgernes Tiltale.

Det er uomtvistet, at A/S Bjellerup og Carlsberg Teglværker, som dannedes i 1915, i Aarene inden Aktiesalget havde arbejdet med Under-

skud hvert Aar, at Sagsøgte Jensen under Salgsforhandlingerne lovede at fremskaffe en Status for Aktieselskabet, og at han har tilstillet Sagsøgerne Opgørelse pr 1 Oktober 1918 saalydende:

Aktiver.	
Bjellerup Teglværk efter Bøgerne	179 902.09
Besætning og Inventar	30 134.00
	————— 210 036.09
Carlsberg Teglværk efter Bøgerne.....	151 170.00
+	3 559.01
	————— 154 729.01
Besætning og Inventar	9 234.37
	————— 163 963.38
Varebeholdning	148 110.00
Udestaaende Fordringer.....	143 622.99
Kontorinventar	601.28
Kasse.....	1 270.59
	————— 667 604.33
Passiver.	
Prioritetsgæld	209 000.00
Løs Gæld og Veksler	165 475.50
Aktiekapital	250 000.00
	————— 624 475.50
	—————
Overskud.....	43 128.83
	—————

Sagsøgerne har nu gjort gældende, at Sagsøgte Jensen ved at fortie de aarlige Underskud og ved at afgive denne Opgørelse har bibragt dem saa urigtige Forestillinger om Aktieselskabets økonomiske Stilling, at de maa være berettiget til at annullere Aktiekøbet, efter at de, da Aarsregnskabet pr 1 April 1919 forelaa, er blevet klar over Aktieselskabets Forhold. Med Hensyn til Opgørelsen har Sagsøgerne navnlig fremhævet, at Sagsøgte Jensen havde lovet, at denne skulde omfatte samtlige Aktieselskabets Gældsposter, men at det har vist sig, at der af saadanne ikke er medtaget Poster til samlet Beløb af tilsammen 36 687 Kr 08 Øre foruden et Afregningsbeløb til en Entreprenør, som de anslaaer til 3073 Kr 57 Øre. Endvidere anfører de, at Beholdningen af Sten er opført med 11 460 Kr for meget, og at det var opgivet dem, at der var tilstrækkeligt Brændsel til Færdiggørelse af de raa Sten, som ved Handlens Afslutning var tilstede paa Værkerne, men at det har vist sig, at der manglede Brændsel for 6073 Kr 57 Øre.

Naar imidlertid henses til, at Sagsøgerne — hvad der er uomtvistet — har været bekendt med, at Aktieselskabet hidtil ikke havde givet Udbytte, at der har været Adgang for dem til selv at prøve den tilsendte Opgørelses Rigtighed ved Sammenligning med Aktieselskabets Bøger, hvorved bemærkes, at de efter Sagens Oplysninger maa have

været klar over, at Opgørelsen var hurtigt og summarisk optaget, at de selv har undersøgt nærmere, hvorledes det forholdt sig med Posten »Udestaaende Fordringer«, at de har været gjort nærmere bekendt med, paa hvilket Grundlag Posten »Varebeholdning« var fremkommet, og at der for de to øvrige fremhævede Posters Vedkommende ikke foreligger saadanne Oplysninger, at det vil kunne statuere, at Sagsøgte Jensens Opgivender har været fejlagtige, kan der imidlertid ikke gives Sagsøgerne Medhold i, at der fra Sagsøgte Jensens Side er udvist et saadant Forhold, at de er blevet berettiget til at kræve Aktiekøbet annulleret eller kræve Erstatning.

Som Følge heraf vil de Sagsøgte være at frifinde for Sagsøgernes Tiltale i denne Sag.

Efter Omstændighederne findes Sagens Omkostninger at burde ophæves.

I Anledning af, at Sagsøgerne har anmodet om Rettens Afgørelse af Sagens Genstand, statuere, at Retsafgifter i Sagen vil være at beregne efter en Sagsgenstand af 189 000 Kr med Tillæg af de tilbage søgte Renter, 20 737 Kr 50 Øre, ialt 209 737 Kr 50 Øre.

Stempelovertrædelse har ikke fundet Sted.

Fredag den 25 November.

R Nr 39/1920. Repræsentant **A. Lindegaard** (V. Kondrup efter Ordre)

mod

Agros Aktieselskab for Landbrugsmaskiner (Ingen),

betræffende Appellantens Krav paa Provision samt Erstatning for Misligholdelse af en Repræsentantkontrakt.

Sø- og Handelsrettens Dom af 18 Februar 1920: De Indstævnte, Agros Aktieselskab for Landbrugsmaskiner, bør for Tiden for Tiltale af Sagsøgeren, Repræsentant A. Lindegaard, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at den omhandlede Kontrakt af 1 Oktober 1919, fremlagt 8 Januar 1920, ikke er stemplet.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

For Højesteret har Appellanten indskrænket sin Paastand saaledes, at han ikkun paastaar sig tilkendt dels som Rest paa tilgodehavende Provision 2748 Kroner 85 Øre, nemlig de i Dommen nævnte 4648 Kroner 85 Øre med Fradrag af det oppebaarne Forskud af 1900 Kroner, dels i Erstatning for Misligholdelse af

Kontrakten af 1 Oktober 1919 det kalkulerede Beløb af 5446 Kroner 67 Øre eller ialt 8195 Kroner 52 Øre med Renter.

Efter de Højesteret foreliggende, tildels efter Dommens Afviselse tilvejebragte Oplysninger maa der gaas ud fra, at Kontrakten har været godkendt af dertil kompetente Personer indenfor det indstævnte Selskabs Ledelse, og Appellanten maa herefter have Krav paa, at Selskabet, hvis Misligholdelse af Kontrakten maatte give Appellanten Beføjelse til som sket at afbryde sit Tjenesteforhold til Selskabet, betaler ham Provision overensstemmende med Kontraktens Bestemmelser for den Tid, i hvilken Forholdet har bestaaet, saavel som Erstatning for tabt Fortjeneste i den derefter følgende Tid indtil den 1 April 1920.

Hvad nu angaar Størrelsen af den Appellanten tilkommende Provision, har han som Grundlag for sin Paastand i saa Henseende paaberaabt sig en allerede i foregaaende Instans fremlagt Opgørelse over de af ham optagne Ordre, og da denne Opgørelse efter det Oplyste er stemmende med Selskabets Bøger, og da derhos Selskabet, hvis Procedure for Sø- og Handelsretten gik ud paa, at de paagældende Ordre for Størstedelen først skulde effektueres i Maanederne Februar til Maj 1920, hverken i foregaaende Instans eller for Højesteret, hvor Selskabet under Sagens Forberedelse oprindeligt gav Møde, men senere udeblev, har fremsat nogen Indsigelse mod de enkelte Poster i Opgørelsen, vil denne i det Hele være at lægge til Grund ved Sagens Afgørelse, og Selskabet herefter være at tilpligte at betale Appellanten de paastaaede 2748 Kroner 85 Øre.

Derimod findes den Appellanten tilkommende Erstatning for Kontraktens Misligholdelse, der overensstemmende med en af Appellanten nedlagt subsidiær Paastand vil være at fastsætte ved Rettens Skøn, at burde bestemmes til 2000 Kroner.

Selskabet vil saaledes være at dømme til at betale Appellanten ialt 4748 Kroner 85 Øre med Renter.

Medens Sagens Omkostninger for Sø- og Handelsretten findes at burde ophæves, vil Selskabet have at udrede Sagens Omkostninger for Højesteret efter Reglerne for beneficerede Sager.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Agros Aktieselskab for Landbrugsmaskiner, bør til Appellanten, Repræsentant A. Lindegaard, betale 4748 Kroner 85 Øre med Renter heraf 5 pCt årligt fra den 18 December 1919, til Betaling sker. Sagens Omkostninger for Sø- og Handelsretten ophæves. Til det Offentlige betaler Indstævnte de Retsafgifter, som skulde erlægges, og Godtgørelse for det stemplede Papir, som skulde bruges, saafremt Sagen ikke for Højesteret havde været beneficeret for Appellanten, samt til Højeste-

retssagfører V. Kondrup i Salær for Højesteret
200 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter
denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag paastaar Sagsøgeren, Repræsentant A. Lindegaard, de Indstævnte, Agros, Aktieselskab for Landbrugsmaskiner, dømt til at betale 10 138 Kr 52 Øre, med Renter 5 pCt pro anno fra Stævningens Dato den 18 December 1919, til Betaling sker.

Til Støtte for sin Paastand har Sagsøgeren anført, at han ved Kontrakt af 1 Oktober 1919, gældende fra 1 September s. A., af de Indstævnte fik overdraget Repræsentationen for Selskabet for den nordlige Del af Jylland, saaledes at der tilkom ham en Provision af 5 og 10 pCt af Salget efter nærmere angivne Regler. Som Forskud paa Provisionen skulde der ugentlig udbetales ham 200 Kr, og Opgørelse skulde finde Sted hver 1 Januar, 1 April, 1 Juli og 1 Oktober. Sagsøgeren arbejdede i Henhold til Kontrakten for det indstævnte Selskab, men modtog, skønt han for Maanederne 1 September til 1 December ifølge Kontrakten havde Krav paa Forskud af ialt 2600 Kr, kun 1900 Kr i Forskud, og da han den 4 December tilskrev de Indstævnte med Anmodning om at faa sendt Penge til Aarhus, modtog han i Skrivelse af 5 s. M. fra de Indstævntes Direktør Robert Jørgensen Meddelelse om, at Selskabet beklagede ikke at være i Stand til at sende ham Penge.

Da de Indstævnte saaledes har misligholdt Kontrakten, fordrer Sagsøgeren sit Tilgodehavende betalt og Erstatning for Kontraktbrud.

Sagsøgeren opgør sit Mellemværende med de Indstævnte saaledes:

Sagsøgeren har i Tiden fra Begyndelsen af September til Begyndelsen af December 1919 for de Indstævnte optaget Ordre til samlet Beløb 54 992 Kr, hvorfor tilkommer ham Provision efter nærmere Udregning 4648 Kr 85 Øre. Yderligere har Sagsøgeren med Hensyn til optagne Ordre opnaaet en Overpris af 943 Kr, hvilket Beløb efter Aftale med de Indstævntes Direktør Robert Jørgensen skulde tilfalde ham.

Af det samlede Beløb kommer til Fradrag det modtagne Forskud 1900 Kr, saaledes at Beløbet, der herefter tilkommer ham, udgør 3691 Kr 85 Øre.

Erstatningen, der skal tilkomme ham, har Sagsøgeren beregnet efter et Salg af 200 000 Kr aarlig, der var forudsat som Minimumssalg i Kontrakten, og den ham tilkommende Provision har han efter en Gennemsnitsberegning med Hensyn til de af ham optagne Ordre ansat til 8,6 pCt, hvilket af et Salg paa 200 000 Kr vilde andrage 17 200 Kr.

Da Sagsøgeren ifølge Kontrakten har Krav paa 3 Maaneders Opsigelse til den 1 i en Maaned, vilde han først kunne være opsagt til 1 April 1920, hvorfor han har Krav paa Provision fra 7 December

1919 til 1 April 1920, — 114 Dage, hvilket vil udgøre 5446 Kr 67 Øre. I Overpris anslaaer Sagsøgeren derhos i det anførte Tidsrum at ville have tjent 1000 Kr, saaledes at det samlede Erstatningsbeløb udgør 6446 Kr 67 Øre.

Naar til dette Beløb lægges den skyldige Provision 3691 Kr 85 Øre, udkommer det paastævnte Beløb 10 138 Kr 52 Øre.

Subsidiært har Sagsøgeren paastaaet sig tilkendt det tilgodehavende Provisionsbeløb og en ved Rettens Skøn fastsat Erstatning for Misligholdelse af Kontrakten med Renter af det tilkendte Beløb som anført.

De Indstævnte har paastaaet sig frifundet, subsidiært frifundet for Tiden, idet de har gjort gældende, at Kontrakten var uforbindende for Selskabet, da den kun er underskrevet af Direktør Jørgensen paa Selskabets Vegne, skønt Jørgensen ifølge Selskabets til Aktieselskabs-Registeret anmeldte Vedtægter kun kunde tegne Selskabet i Forening med et af Bestyrelsens Medlemmer eller en af Selskabets Prokurister.

De Indstævnte har derhos anført, at Sagsøgeren, selv om Kontrakten var bindende for Selskabet for Tiden, intet Krav har paa Selskabet, da Sagsøgeren har optaget den største Del af Ordrene paa langt Sigt, saaledes at der af Købesummerne ved Sagens Anlæg kun var indkommet et ringe Beløb, ialt 133 Kr 70 Øre. Det staaer ligeledes hen, hvor mange af Ordrene, der viste sig at være gode.

For saa vidt Sagsøgeren har paastaaet sig tilkendt den af ham overfor forskellige Kunder betingede Overpris, har de Indstævnte protesteret mod, at der under nogen Omstændighed tilkendes ham et saadant Beløb, idet end ikke Kontrakten hjemler Sagsøgeren nogen Ret til at regne sig den betingede Overpris til Indtægt.

Da Direktør Jørgensen efter det Oplyste ikke var kompetent til alene at tegne Selskabet, kan Kontrakten mod de Indstævntes Protest ikke være bindende for dem, idet det ikke kan komme i Betragtning herimod, at Sagsøgeren har anbragt, at Selskabets Prokurister var bekendt med, at der var oprettet en Kontrakt med Sagsøgeren, da det ikke er oplyst, at nogen af Prokuristerne har tiltraadt Kontrakten med de i denne indeholdte nærmere Bestemmelser.

Herefter vil Parternes Mellemværende være at afgøre uden Hensyn til den oprettede Kontrakt, og Sagsøgeren vil saaledes ikke kunne paaberaabe sig den i Kontrakten indeholdte Bestemmelse om Opsigelsesvarsel.

Der maa dog tilkomme Sagsøgeren Provision efter almindelige Regler for de Ordre, han har tegnet for Selskabet, og da der Intet er oplyst om, at den i Kontrakten stipulerede Provision er større end sædvanligt i lignende Forhold, vil Sagsøgeren være berettiget til at beregne sig en Provision af den i Kontrakten angivne Størrelse.

Sagsøgeren har vel bestridt, at der, da Sagen blev anlagt, kun var indkommet ca 130 Kr paa de af ham tegnede Ordre, men da Sagsøgeren, under den af ham for Retten afgivne Forklaring, har erkendt, at der ikke er indkommet saa stort et Beløb, at han allerede nu har tjent mere end de af ham forskudsvis oppebaarne 1900 Kr, vil Parternes Mellemværende ikke kunne opgøres, før det viser sig, hvor

meget der i Medfør af § 68 i Lov om Kommission m. m. af 8 Maj 1917 tilkommer ham i Provision.

Mod de Indstævntes Benægtelse har Sagsøgeren ikke bevist, at han har Ret til at beregne sig den betingede Overpris til Indtægt, hvorved bemærkes, at de Indstævntes tidligere Direktør, Grosserer Robert Jørgensen, som Vidne har forklaret, at der ikke er givet Sagsøgeren noget Tilsagn om, at han har maattet regne sig Overprisen tilgode.

Herefter kan de Indstævnte ikke være pligtige at betale Sagsøgeren noget Beløb paa denne Konto.

Efter det saaledes Foreliggende vil de Indstævnte overensstemmende med deres subsidiært nedlagte Paastand være at frifinde for Tiden.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at den omhandlede Kontrakt af 1 Oktober 1919, fremlagt 8 Januar 1920, ikke er stemplet.

Iøvrigt intet Stempelforbehold.

R Nr 164/1921. Aktieselskabet **Nordisk Oversøisk Handelsselskab** (Steglich-Petersen)

m o d

Skibsreder **Rachlew**, Sandefjord (I. Kondrup),

betræffende Parternes Mellemværende i Henhold til en Befragtningskontrakt,

Sø- og Handelsrettens Dom af 11 Marts 1921: De Sagsøgte, A/S Nordisk Oversøisk Handelsselskab, bør til Sagsøgeren, Skibsreder H. Rachlew, betale 32 555 Kr med Renter 5 pCt p. a. fra den 4 August 1920, til Betaling sker. I Kontrasagen bør Skibsreder Rachlew til A/S Nordisk Oversøisk Handelsselskab betale 1057 Kr med Renter 5 pCt p. a. fra den 25 August 1920, til Betaling sker, men bør iøvrigt for de Sagsøgtes Tiltale fri at være. Sagens Omkostninger betaler de Sagsøgte til Sagsøgeren med 1500 Kr. Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 1000 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, A/S Nordisk Oversøisk Handelsselskab, til Indstævnte, Skibsreder H. Rachlew, med 1000 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Sagsøgeren, Skibsreder H. Rachlew, har under nærværende Sag sagsøgt A/S Nordisk Oversøisk Handelsselskab til Betaling af et Beløb, der efter hans endelige Paastand udgør 36 155 Kr med Renter 6 pCt p. a. fra Stævningens Dato, den 4 August 1920, til Betaling sker. De Sagsøgte har paastaaet sig frifundet mod Betaling af 32 555 Kr, men har paa deres Side paastaaet Sagsøgeren dømt til at betale Kr 46 983.65 tilligemed Renter 6 pCt p. a. fra Paastandens Fremsættelse, den 25 August 1920, til Betaling sker. Mellemværendet mellem Parterne skriver sig fra en Befragtning, idet det Sagsøgeren tilhørende Skib »Ancenis« ifølge Certeparti af 9 September 1919 for de Sagsøgte førte en Ladning Hvedemel, Hvede og Hørfrø fra Buenos Aires her til Landet.

I Hovedsagen drejer Striden sig om 3600 Kr. Dette Beløb hidrører fra, at »Ancenis«s Kaptajn i Buenos Aires fik udbetalt et Forskud paa Fragt, der efter Sagsøgerens Mening var 72 000 Kr, medens de Sagsøgte hævder, at Beløbet var 75 600 Kr. Det er ubestridt, at Kaptajnen kvitterede paa Konnossementet for 75 600 danske Kroner, og at Afladeren beholdt de 3600 Kr. Sagsøgeren hævder, at Agenten opgav, at Beløbet var Renter, men de Sagsøgte hævder, at det var en Kommission, som de beregnede sig for at udbetale Forskud ca 12 Dage før Skibet kom til at sejle.

Da det er ubestridt, at Kaptajnen har kvitteret for 75 600 Kr som Fragtforskud, og at han har været paa det Rene med, at Agenten forlangte 5 pCt i Kommission, altsaa 3600 Kr, maa Sagsøgeren anses for bundet herved, saaledes at han ikke har Krav paa at forlange dette Beløb betalt.

Med Hensyn til Modkravet gør de Sagsøgte gældende, at skønt Konnossementet lød paa, at der var indladet 7985 Sække, viste det sig ved Udlosningen, at der kun var 6928 Sække, altsaa en Difference paa 1057 Sække, og for denne Manko maa Skibet være ansvarlig, uanset at Vægten praktisk set stemte, idet den for den udvejede Hvede udgør

2037,6 Tons og efter Konnossementet skulde være 2040 Tons. De Sagsøgte hævder herved, at Skibet maa være ansvarligt for Ladningen, saaledes som den findes opgivet paa Konnossementet. Dette er fastsat i Sølovens § 144 og ogsaa fastslaaet ved en Højesteretsdom af 1906.

Sagsøgeren har paastaet sig frifundet i Kontrasagen, idet han gør gældende, at der ikke er Tale om nogen Manko, hvilket tydeligt fremgaar af, at den udvejede Vægt paa det nærmeste svarer til den indladede Vægt. Naar der synes at mangle 1057 Sække, ligger dette i, at Udlosningen fandt Sted paa den Maade, at Sækkene blev skaaret op i Lasten og Indholdet der blandet med den løse Hvede, som udgjorde Størstedelen af Ladningen. De tomme Sække blev nok samlet sammen og senere optalt, men først efter nogle Dages Forløb og under Forhold, der gjorde, at det er meget usikkert, om Tallet er rigtigt. Efter Sagsøgerens Mening er de tomme Sække saaledes blevet borte, muligvis stjaalet ved Udlosningen, men Opgivelsen i Konnossementet er rigtig, og de Sagsøgte har ogsaa faaet den Hvede, de skulde have. Sagsøgeren hævder videre, at hvis den Manko, de Sagsøgte omtaler, nemlig 1057 Sække, yderligere skulde have været i Skibet, vilde det ikke kunne have sejlet paa sin Lastelinie, hvilket det imidlertid gjorde.

Da de Sagsøgte har erkendt at have modtaget paa det nærmeste saa meget Hvede, som Konnossementet angiver, kan de ikke blot paa Grund af Forskellen i Sækkeantallet gøre Krav paa Betaling for en Manko paa 1057 fulde Sække, men den af dem omtalte Manko maa antages at skrive sig fra, at der er forsvundet 1057 tomme Sække. Da Sagsøgeren ikke har kunnet gøre Rede for, hvorledes dette er gaaet til, findes han at burde betale de Sagsøgte Værdien af disse Sække, der ubestridt under Sagen er ansat til 1057 Kr, men iøvrigt vil Sagsøgeren i Kontrasagen være at frifinde. I Henhold til Foranstaaende vil de Sagsøgte i Hovedsagen være at dømme til Betaling af 32 555 Kr med Renter som paastaet, dog kun 5 pCt. I Kontrasagen vil Sagsøgeren være at dømme til Betaling af 1057 Kr med Renter som paastaet, dog kun 5 pCt. Endvidere findes de Sagsøgte at burde betale Sagens Omkostninger med 1500 Kr.

Færdig fra Trykkeriet den 14 December 1921.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 29.

Mandag den 28 November.

Ved Højesterets Dom i Sag R Nr 399/1921 (Rigsadvokaten mod Niels Peter Madsen og Alfred Lars Peter Jørgensen) blev de Tiltalte ansat: Madsen for 2. Gang begaaet simpelt Tyveri i Medfør af Straffelovens § 230 I, Jørgensen for simpelt Tyveri i Medfør af dens § 228, for begge Vedkommende under Hensyn til midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost hver især i 100 Dage.

Nr 70.   **Vejen Sogneraad (I. Kondrup)**
  m o d
Købmand P. Lauridsen (Bülow),

betræffende Beregningen af Indstævntes Kommuneskat.

Gørding-Malt Herreders Rets Dom af 21 Maj 1920: Sagsøgte, Vejen Sogneraad, bør til Sagsøgeren, Købmand P. Lauridsen, forhen af Vejen, nu af Bramdrup, betale 2214 Kr 68 Øre med Renter 6 pCt aarlig af 293 Kr 78 Øre fra 1 Maj 1917, af 293 Kr 78 Øre fra 1 August 1917, af 293 Kr 78 Øre fra 1 November 1917, af 293 Kr 78 Øre fra 1 Februar 1918 og af 1039 Kr 55 Øre fra 14 August 1918, hver Post fra de anførte Dage at regne, indtil Betaling sker, og 50 Kr i Sagsomkostninger. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Vestre Landsrets Dom af 15 November 1920: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Sagsomkostninger for Landsretten betaler Appellanterne, Vejen Sogneraad, til Appelindstævnte, Købmand P. Lauridsen, 40 Kr. Det Idømte udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter hvad der foreligger for Højesteret, maa der gaas ud fra, at den i den indankede Dom antagne Forstaaelse af Bestemmelsen i Lov Nr 85 af 15 Maj 1903 § 7, 2 Stk, 1 Punktum, har været fulgt i Praksis lige siden Loven traadte i Kraft. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Vejen Sogneraad, til Indstævnte, Købmand P. Lauridsen, med 400 Kroner. Saabeta-
ler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Underretsdommens Præmisser er saalydende:

For Skatteaaret 1917—18 blev Købmand P. Lauridsen, Bramdrup, da af Vejen, idet han ikke havde brugt Selvangivelse, af Vejen Sogneraad med Hensyn til den ham paahvilende Indkomstskat til Staten efter Skøn ansat til en skattepligtig Indkomst af 237 000 Kr hvilken Ansættelse efter Paaklage til Landsoverskatteraadet blev nedsat ved sammes Kendelse af 29 November 1918 til 72 315 Kr 04 Øre med Tillæg af 25 pCt for manglende Selvangivelse i Henhold til Statsskatte-
lovens § 40 eller til 90 393 Kr 80 Øre. Da Lauridsen derefter krævede Landsoverskatteraadets Afgørelse lagt til Grund ved Beregningen af de ham paahvilende kommunale Skatter, blev dette Krav ogsaa delvist taget til Følge, idet Sogneraadet beregnede disse Skatter i Forhold til sidstnævnte Beløb, nemlig Formue- og Lejlighedsskatten saaledes:

den virkelige Indkomst	72 315 Kr 04 Øre
Straffetillæg iflg. Statsskatte- loven	18 078 — 76 —

---

90 393 Kr 80 Øre

Fradrag for 2 Børn	150 — 00 —
--------------------------	------------

---

90 243 Kr 80 Øre

Kildeartstillæg	11 400 — 00 —
---------------------------	---------------

---

101 643 Kr 80 Øre

25 pCt Tillæg for god Skatteevne	25 410 — 95 —
--	---------------

---

127 054 Kr 75 Øre

hvoraf Skattebeløbet efter 5,2 pCt bliver 6606 Kr 86 Øre og Tillægs-
skatten med 4,6 pCt af 124 554 Kr 75 Øre til 5729 Kr 53 Øre eller ialt

12 336 Kr 39 Øre og Sogneraadet tilbagebetalte Lauridsen det af denne i Forhold til de saaledes omberegnete Skatter for meget betalte Beløb.

Idet Lauridsen under denne Sag har gjort gældende, at Sogneraadet har været uberettiget til ved Beregningen af de kommunale Skatter at medtage Straffetillægget 18 078 Kr 76 Øre, og at disse efter hans Formening bør beregnes saaledes:

den virkelige Indkomst	72 315 Kr 04 Øre
Fradrag for 2 Børn	150 — 00 —
	<hr/>
	72 165 Kr 04 Øre
Kildeartstillæg	11 400 — 00 —
	<hr/>
	83 565 Kr 04 Øre
25 pCt Tillæg for god Skatteevne	20 891 — 26 —
	<hr/>
	104 456 Kr 30 Øre

hvoraf Formue- og Lejlighedsskatten efter 5,2 pCt bliver 5431 Kr 73 Øre og Tillægsskatten efter 4,6 pCt af 101 956 Kr 30 Øre bliver 4689 Kr 98 Øre eller ialt 10 121 Kr 71 Øre, har han paastaet Sogneraadet tilpligtet til yderligere at tilbagebetale ham Forskellen mellem de to nævnte Beløb (12 336 Kr 39 Øre minus 10 121 Kr 71 Øre) 2214 Kr 68 Øre med Renter forsaavidt angaar Formue- og Lejlighedsskatten 6 pCt aarlig af 293 Kr 78 Øre fra 1 Maj 1917, af 293 Kr 78 Øre fra 1 August 1917, af 293 Kr 78 Øre fra 1 November 1917 og af 293 Kr 78 Øre fra 1 Februar 1918, samt forsaavidt angaar Tillægsskatten af 1039 Kr 55 Øre fra 14 August 1918 hver Post fra de anførte Dage at regne indtil Betaling sker og Sagens Omkostninger skadesløst.

Det sagsøgte Sogneraad har principalt paastaet Sagen afvist under Henviisning til, at Ribe Amtsraad ikke har endelig afgjort en af Sagsøgeren indgivet Besværing over den første Ansættelse af Formue- og Lejlighedsskatten, men denne Paastand blev ved Rettens Kendelse af 28 November 1919 ikke taget til Følge. Subsidiært har Sogneraadet paastaet sig pure frifundet for Sagsøgerens Tiltale og denne tilpligtet at erstatte det Sagens Omkostninger.

Idet Sogneraadet ikke har haft noget at indvende imod den foranførte af Sagsøgeren fremsatte Beregning af de nævnte Skatter, bemærkes, at Striden mellem Parterne herefter alene drejer sig om Sogneraadets Berettigelse til at medtage Straffetillægget paa 25 pCt i Henhold til Statsskatteloven ved Beregningen af disse.

Medens det sagsøgte Sogneraad har paaberaabt sig, at der ikke findes Hjemmel til ved Beregningen af de kommunale Skatter at se bort fra Straffetillægget, idet disse Skatter bør beregnes efter den Indkomst hvoraf Statsskatten svares, har Sagsøgeren bl. a. under Paaberaabelse af Indenrigsministeriets Skrivelse af 7 Juli 1904 (Nr 194 i Ministerialtidende) hævdet den modsatte Opfattelse, idet han har gjort gældende, at Straffetillægget efter sin Karakter af Straffebestemmelse ikke kan medføre Virkning udenfor Statsskattens Omraade.

Saa vel efter Formaalet med, som efter den naturlige Forstaaelse

af Udtrykkene i Lov Nr 85 af 15 Maj 1903 § 7 hvorefter den Indkomst, der lægges til Grund for Statsskatteansættelsen ogsaa skal lægges til Grund for Ligning af Kommuneskat, findes Udtrykket »Indkomst« alene at kunne forstaaes som sigtende til den rene Indkomst, og der vil herefter saavel som ogsaa under Hensyn til, hvad Sagsøgeren har anført om det i Statsskattelovens § 40 nævnte Straffetillægs Bestemmelse, være at give ham Medhold i, at dette Tilfælde ikke bør komme i Betragtning ved Ligning af Kommuneskatten.

Som Følge heraf, og idet Sagsøgte som nævnt ikke har haft noget at indvende imod Sagsøgerens Udregning af det ham for meget paalignede Beløb, vil der være at give Dom overensstemmende med den nedlagte Paastand, hvorhos det sagsøgte Sogneraad findes at burde godtgøre ham Sagens Omkostninger med 50 Kr.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt ved Gjording-Malt Herreders Ret.

Efter Indholdet af Lov Nr 144 af 8 Juni 1912 § 40 og under Hensyn til Overskriften til det Afsnit af Loven, hvori denne Bestemmelse findes, er der ikke tilstrækkelig Føje til at statuere, at det i bemeldte Paragraf nævnte Tillæg af 25 pCt skal anses som en Del af den Skattepligtiges »Indkomst« i den Betydning, hvori dette Udtryk er anvendt i Lov Nr 85 af 15 Maj 1903 § 7, 2 Stk, og Appellanterne har herefter manglet Føje til at medtage bemeldte Tillæg ved Beregningen af de paagældende Skatter. Da der mellem Parterne er Enighed om, at Appellanterne under denne Forudsætning har været uberettiget til at oppebære de af Appelindstævnte indsogte Beløb, maa det billiges, at Appellanterne ved Underretsdommen er tilpligtet at betale Appelindstævnte disse med Renter som paastaet, og bemeldte Dom, ved hvis Bestemmelse angaaende Sagens Omkostninger i 1ste Instans det vil kunne have sit Forblivende, vil saaledes være at stadfæste.

Efter Omstændighederne findes Appellanterne at burde godtgøre Appelindstævnte Sagens Omkostninger for Landsretten med 40 Kr.

Stempelovertrædelse ses ikke at have fundet Sted.

Tirsdag den 29 November.

Ved Højesterets Dom i Sag R Nr 402/1921 (**Rigsadvokaten mod Christian Frederik Jørgensen og Aage Mansa Emil Holck Jørgensen**) blev de Tiltalte anset for Forsøg paa Røveri efter Straffelovens § 243, jfr § 46, Tiltalte Aage Jørgensen tillige for 2den Gang begaaet simpelt Tyveri efter Straffelovens § 230 I, Christian Jørgensen med Tugthusarbejde i 4 Aar og Aage Jørgensen med Forbedringshusarbejde i 4 Aar.

Nr. 20. **Isafjord Købstads Byraad (I. Kondrup)**

mod

Olafur Davidsson paa **Leonh. Tang og Søns** Handels Vegne i Isafjord eller mod den nævnte Handel (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Isafjord Købstads Ret til et Grundstykke.

Isafjord Købstads Ekstrarets Dom af 23 Maj 1914: Den omtvistede Grund bør være Isafjord Købstads Ejendom saaledes som det blev bestemt af Bygningskommissionen i dens Møde den 7 April 1909. Citantens Fuldmægtig Byfoged Magnus Torfason erlægger en Bøde af 10 Kr til Landskassen. Udtrykkene »Tyv dømmer Tyv ud fra sig«, »at der ikke er noget, som man ikke kan tiltro ham« og »Modpartens Fuldmægtig kan ikke undgaa at ifalde Bøde for Usandfærdighed i Proceduren« bør være døde og magtesløse. Processens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Islands Landsoverrets Dom af 1 Februar 1915: Hovedappellanten, Olafur Davidsson paa Leonh. Tang & Søns Handels Vegne, bør være fri for Kontraappellanten, Isafjord Købstads Byraads Paa-stande i nærværende Sag. Med Hensyn til Processens Omkostninger, Bøde for usømmelig Skrivemaade og Mortifikation af foranførte Udtalelser, bør den indankede Dom ved Magt at stande, dog saaledes at Bøden bliver 10 Kr til Isafjord Købstads Fattigkasse og 10 Kr til Landskassen. Processens Omkostninger for Overretten ophæves. Idømte Bøde bør udredes inden Udløbet af 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Isafjord Købstads Byraad 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Isafjord Købstads Bygningskommissions Møde den 7 April 1909, blev der taget saalydende Beslutning: »Kommissionen holder for, at eftersom den Hjemmemark, som Handelshuset Leonh. Tang & Søn har haft Ejendomsraadighed over, ikke har været benyttet i det i Plakat af

26 Januar 1866 § 3 forudsatte Øjemed, ej heller til Driften af Handelsforretningen som saadan, har den mistet Retten til at beholde den. Under Henviſning til, at Byen trænger til Hjemmemarken til sit eget Ærug, bestemmer Kommissionen derfor, at Hjemmemarken fra idag af skal være faldet tilbage til Byen, dog saaledes at Handlen beholder et Grundstykke, nærmest til Vaaningshuset, der begrænses af en Linie trukket fra Adalstræti 227 Fod nord for Børneskolen, parallelt med Vonurstræti 170 Fod langs Hjemmemarken syd paa, hvorfra der trækkes en Linie med ret Vinkel til Fjardarstræti, saaledes som paavist paa medfølgende Kortskitse. Eftersom Handlen ingen Ærug har haft af Hjemmemarken i indeværende Aar, indstiller Kommissionen, at Grundskat for 1909 tilbagebetales den, samt endvidere, saafremt Overenskomst ikke opnaas, Værdien af Gærder efter uvildige Mænds Vurdering.« Denne Kommissionens Beslutning approberede Isafjord Købstads Kommunalbestyrelse i et Møde den 13 s. M. og overdrog til sin Formand at træffe de fornødne Foranstaltninger i den ommeldte Henseende. Dagen efter den 14 s. M. meddelte Formanden Bestyreren af den nævnte Handel, Olafur Davidsson, denne Foranstaltning, men denne protesterede uopholdelig imod Ekspropriationen og nægtede at modtage Betaling for Indretninger paa Hjemmemarken og Refusion af Grundskat, saaledes som Bygningskommissionen havde bestemt. Den 16 s. M. udmaalte Byfogden tilligemed to Medlemmer af Bygningskommissionen den Del af Hjemmemarken, som efter Bestemmelsen skulde indtages under Købstaden, og fandtes det eksproprierede Grundstykke at være 39 250 Kvadratalen. Handlens Bestyrer ansaa Ekspropriationen for uhjemlet, og tog derfor intet Hensyn til Kommunalbestyrelsens ommeldte Foranstaltning, men vedblev at benytte Hjemmemarken ligesom tidligere, ja endog yderligere ved at forøge Antallet af de Fisketilvirkningspladser, som tidligere fandtes paa Hjemmemarken. Foranlediget heraf anbragte Isafjord Købstads Kommunalbestyrelse ved Stævning af 25 September 1909 nærværende Sag efter erholdt Bevilling til fri Proces for Købstadens Ekstraret imod Hovedappellanten, Handelsfaktor Olafur Davidsson paa Leonh. Tang & Søns Handels Vegne, og nedlagde Paastand paa, at der tildømtes Købstaden Ejendomsret til den Del af Hjemmemarken, som blev frataget Handlen den 7 April s. A., at der tildømtes Købstaden Skadeserstatning for »Afsavnet« af Hjemmemarken fra den Dag efter uvildige Mænds Skøn og at der blev tildømt den Processens Omkostninger, som om Sagen ikke var beneficeret. Indstævnte paa stod Frifindelse i Sagen og Processens Omkostninger fra Citanten. Sagen blev paa dømt i Ekstraretten den 28 September 1912, men den Dom blev annulleret ved Landsoverrettsdom, afsagt den 1 December 1913, hvorpaa Sagen paa ny blev paa dømt i Underretten den 23 Maj f. A. med det Resultat, at det ortvistede Grundstykke skulde være Isafjord Købstads Ejendom, saaledes som det var blevet bestemt af Bygningskommissionen i dens Møde den 7 April 1909. Kommunalbestyrelsens Sagfører, Byfoged Magnus Torfason, skulde erlægge en Bøde af 10 Kr til Landkassen, og Udtrykkene i Citantens Saggivelser: »Tyv dømmer Tyv ud fra sig«, »at der er intet, man ikke kan tiltro ham«, og »Modpartens Sagfører kan ikke undgaa at ifalde Bøde for Usandfærdighed

i Sagførelsen«, skal være døde og magtesløse og Processens Omkostninger skal ophæves.

Denne Dom har Olafur Davidsson paa Leonh. Tang & Søns Handels Vegne appelleret til Landsoverretten med Stævning udstedt den 18 August f. A., og har for Overretten gentaget sine Paastande for Ekstraretten, særlig Paastandene om Frifindelse og Processens Omkostninger, samt desuden gjort Paastand paa Processens Omkostninger for Overretten efter Rettens Skøn, og at den Kommunalbestyrelsens Sagfører for Underretten for usømmelig Skrivemaade idømte Bøde bliver betydelig forhøjet.

Fra Kommunalbestyrelsens Side er Sagen kontraappelleret ved Stævning af 23 November f. A. og der nedlagt Paastand paa, principaliter, at Dommen forandres saaledes, at alle Kontraappellantens Paastande for Underretten tages til Følge og endvidere at hans Sagførers Paastand for Underretten om Bøde og Mortifikation tages til Følge, men at hans Sagfører frifindes for den Bøde, som han er blevet idømt ved den appellerede Dom, samt for Hovedappellantens Fuldmægtigs Paastand om Mortifikation, men subsidiært, at Underrettens Dom bliver stadfæstet, samt at der tildømmes Kontraappellantens Processens Omkostninger for Overretten.

Fra Kontraappellantens Side er der, efter den Forstaaelse, som hans Udtalelser desangaaende synes at maatte undergives, gjort gældende, at Hovedappellanten er uberettiget til i denne Sag at basere sit Forsvar paa den Omstændighed, at han er den rette Ejer af Grundstykket. Kontraappellantens formener, at Hovedappellanten er bundet ved Bygningskommissionens Bestemmelse om Ekspropriation af 7 April 1909 og Kommunalbestyrelsens Approbation af samme den 13 s. M., eftersom Hovedappellanten ikke har indanket denne Bestemmelse til Ministeriet overensstemmende med Lov Nr 26 af 16 November 1907 § 4, jrf § 1. Men det kan ikke antages, at nysnævnte Lovbestemmelse udelukker Hovedappellanten fra at basere sit Forsvar i nærværende Sag paa den Omstændighed, at han er og har været Ejer af det omhandlede Grundstykke fra gammel Tid af og længe før 1866. Saafremt Hovedappellanten har haft ubetinget Ejendomsret over Grundstykket før den Tid, — men det er der Spørgsmaal om i nærværende Sag — vilde hverken Bygningskommissionen eller Kommunalbestyrelsen have haft Myndighed til at berøve ham den Ret. Det maa derfor antages, at Hovedappellanten er berettiget til at fremsætte sit Forsvar i Sagen, uanset at han ikke indankede Bestemmelserne af 7 og 13 April 1909 til Ministeriet og til Trods for Forskrifterne i Lov Nr 26 af 16 November 1907.

Den Hjemmemark, som nærværende Sag har rejst sig af, har i lang Tid tilbage fulgt den Handel i Isafjord, som fra gammel Tid af er blevet kaldt Øverstekøbstadhandel, og som Hovedappellanten nu er Ejer af. Han købte Handlen af Grosserer Hans A. Clausen ved Skøde af 16 April 1890, men Clausen købte den paa en Auktion og fik Auktions-skøde paa den den 6 Marts 1844. Den Grund, som Handlen formener at være Ejer af, er beliggende paa begge Sider af Adalstræti, men om den Del af den, som er vestenfor eller overfor nysnævnte Stræde er der ingen Tvistighed i denne Sag, medens den omtvistede Hjemmemark

befinder sig nedenfor eller paa den østlige Side af Strædet; paa den nordlige Side af den er Fjærdarstræti, paa den østlige Side den saakaldte Nordtange og paa den sydlige Side Husgrunde ved Silfurgata. I Hjemmemarkens nordvestlige Hjørne er Handlens Vaaningshus og et Pakhus, men Hovedhandelsetablisementet er beliggende der paa Grunden overfor Adalstræti.

Om det end udtales i fornævnte Bygningskommissionsbeslutning af 7 April 1909, at den omtvistede Hjemmemark har været i Handelshuset Leonh. Tang & Søns Ejendomsbesiddelse, og at Handlen har haft Ret til at beholde den, men at den har mistet den Ret af de der anførte Grunde, gøres det samtidig gældende fra Kontraappellantens Side, at Handlen aldrig har erhvervet nogen Ejendomsadkomst til Hjemmemarken, idet denne skal udgøre en Del af den gamle, Isafjord Købstad ifølge Anordning af 17 November 1786 tildelte, Grund, men at Øverstekøbstaden aldrig har faaet Udmaaling eller anden Adkomst til denne Grund hverken fra vedkommende Sysselmand før 1866 eller efter den Tid fra Bygningskommissionen, som i det Aar blev oprettet i Købstaden, hvorfor Hjemmemarken ulovlig er frakommet Købstaden. Kontraappellantens Paastand om, at Hjemmemarken tildømmes Købstaden som dens Ejendom, er hovedsagelig baseret paa denne Grund.

Under Sagen er der ikke fremkommet nogen Udmaalings- eller Udvisningsforretning af Øverstekøbstads Grund, naar fraregnes den i 1866 foregaaede Maalingsforretning, som senere vil blive berørt, og Sagens Parter synes at være enige om, at ingen Udvisning har fundet Sted til Handlen hverken af det øverste eller det nederste Grundstykke. Men Hovedappellaanten gør gældende, at Grunden i sin Helhed fra umindelig Tid har fulgt Øverstekøbstadhandlen, eller fra den Tid, da Handlen blev oprettet. I den Henseende har han Støtte i et firsindstyveaarigt Vidnes Forklaring, som har det fra sin Bedstefader, at han har udtalt, at han huskede det tydeligt, at den saakaldte Øverstekøbstadshjemmemark har været Øverstekøbstadhandlens faste, 5: ubestridte, Ejendom før 1770 og efter den Tid og hørt gamle Folk udsige, at dette har været Tilfældet fra den første Tid af, som de huskede. Kontraappellanten har gjort Indsigelse imod denne Forklaring, og det findes betænkeligt ved den, at Vidnets Bedstefader, som efter dets Forklaring skulde være født 1752, ikke selv kunde huske noget om Ejendomsraadighed eller Ejendomsbesiddelse af Hjemmemarken førend mange Aar efter 1770. Det kan derfor ikke begrundes paa denne Vidneforklaring, at Hjemmemarken er blevet Øverstekøbstadens Ejendom kort før eller noget før Midten af det attende Aarhundrede, eller overhovedet om, hvornaar Handlen har faaet Ejendomsraadighed over den.

Da der blev oprettet en Købstad paa Isafjord i Henhold til Frd. af 18 August 1786 og Anordning 17 November s. A., blev der til Købstaden udmaalt Grund af det Præstegaarden Eyri i Skutulsfjord tilhørende Jordtilliggende. Udmaalingen fandt Sted i 1787, hvorefter Grunden ifølge Rentekammerskrivelse af 25 August s. A. blev erhvervet ved et Mageskifte for den Kongen tilhørende Jord Brekka paa Ingjalddssand, hvilket Mageskiftet er dateret den 18 September 1790. Denne Udmaalingsforretning er ikke kommet frem under Sagen, og

Grunden er ikke beskrevet i Mageskiftebrevet, saaledes at det kan ses, om den udmaalte Grund har indtaget hele Øren nedenfor Præstegaarden, hvor Øverstekøbstaden nu er beliggende, eller om der dengang har været beliggende Grunde tilhørende Andre, som Udmaalingen og Mageskiftet derfor ikke har omfattet. Dog synes der at kunne gaas ud fra, at den kongelige Handel i Isafjord tilhørende Grund, hvilken Handel dengang blev nedlagt, ikke er blevet medregnet ved Mageskiftet, men den Handel synes at være blevet drevet der, hvor der nu benævnes Nederstekøbstad, sydligst paa Skutulsfjordøre; derimod er det usikkert, omendskønt Hovedappellanten gør det gældende, at der ogsaa er blevet drevet kongelig Handel i Øverstekøbstaden eller at den Grund, som senere henlaa til Øverstekøbstaden er da allerede blevet Privatmands Ejendom, i hvilken Henseende intet kan slutes af Navnene Øverstekøbstad og Nederstekøbstad, idet det er uvist, hvornaar disse Navne er blevet til. Det er dog uimodsaagt, at Øverstekøbstadhandlen i 1794 har tilhørt en vis Thorlacius og hans Enke og hans Søn efter ham, og at de i 1827 har solgt Handlen til Jens Benediktsen, efter hvem Clausen synes at have købt den paa Auktion i 1844, som før ommeldt. Med Undtagelse af foran anførte Vidnesbyrd, er ingen Oplysning erhvervet om Ejendomsraadighed over Hjemmemarken eller dens Benyttelse fra Øverstekøbstads Handels Side før Aaret 1830. Men ifølge en Attest, imod hvilken der i denne Henseende ikke synes at være gjort tilstrækkelig Indsigelse, lod Bogi Benediktsen, Søn af Jens Benediktsen, som dengang bestyrede Handlen, indhegne Hjemmemarken engang i Aarene 1830—1838, men det er uvist, om Hjemmemarken har været indhegnet tidligere, eller Indhegning da første Gang er blevet opført omkring den, og ifølge den samme Attest lod en anden Bestyrer af Handlen, Betur Gudmundsson, som det synes, i Aarene 1850—1860 opmaale Hjemmemarken. Det synes at kunne statuere, at Handlen har haft Ejendomsraadighed over Hjemmemarken og Benyttelsen af den lige fra den Tid, da Bogi Benediktsen lod den indhegne og indtil nu, thi det, som er gjort gældende af Kontraappellanten, at Handelsfaktorerne og ikke Handlen har betragtet sig som Ejere af Hjemmemarken og bekostet dens Indhegning og Opdyrkning er ganske ubestyrket. Handlens Ret til at beholde Hjemmemarken synes heller ikke at have været bestridt førend ved Bygningskommissionsforretningen af 7 April 1909. I Bygningskommissionens Indberetning om udmaalte Grunde i Isafjord, som den indsendte til Kommunalbestyrelsen den 18 December*) 1866, opfører den vel den under Øverstekøbstaden henhørende Grund med ikkun 30 242 Kvadratalen, og benævner, at den har anset denne Plads tilstrækkelig til Handlen, saa og at heri er intet af Hjemmemarken medregnet med Clausens Grund. Men det kan ikke indses, at dette behøver at involvere nogen Bestridelse af Handlens Ejendomsret til Hjemmemarken, naar henses til, at Indberetningen ikkun angik udmaalte Grunde, men det er in confesso, at Hjemmemarken er aldrig blevet udmaalt til Handlen.

Før Aaret 1885 betragtede Handlen sig som Ejer af en ganske be-

---

*) Skal være Februar.

tydelig Grund paa den tidligere nævnte Nordtange, østenfor Hjemmemarken, betalte Afgift af den og havde ladet den indhegne. Men bemeldte Aar befalede Kommunalbestyrelsen H. A. Clausens Handelsfaktor at borttage Indhegningen, hvilket Clausen nægtede at efterkomme, eftersom han mente, at Grunden var hans lovlige Ejendom. Til Opnaaelse af Enighed tilbød han dog i Skrivelse af 13 Juli s. A. »efter dertil given Foranledning« at overdrage til Isaffjord Købstad den Del af sin Grund, som var beliggende paa Nordtange østenfor Indhegningen om hans Hjemmemark, imod at han fik tilbagebetalt den af ham indtil den Tid betalte Grundskat af bemeldte Strækning, og at der samtidig nøjagtig blev bestemt Grænserne af den Grund, som han da havde tilbage, Grunden derefter opmaalt og Maalebrev overensstemmende dermed givet ham ihænde. I Kommunalbestyrelsens Møde den 21 s. M. gav Byfogden Meddelelse om Clausens Tilbud, og hvilken Modpræstation han forlangte, nemlig Tilbagebetaling af Grundskatten og at han samtidig fik Betyggelse for det, som der blev tilbage af hans Grund. Kommunalbestyrelsen approberede ikke Tilbagebetalingen af Grundskatten men gik iøvrigt ind paa Clausens Tilbud, hvorom Forhandlings-Protokollen paa Mødet er saalydende: »Paa Mødet mødte efter Kommunalbestyrelsens Ønske Zøylner — som da var Medejer af Handlen — og følgende Overenskomst blev da indgaaet. Hans A. Clausen frafalder alt Krav paa den saakaldte »Nordtange« og finder sig i, at Købmand S. Bjarnasons Hus tildels er blevet opført paa hans Grund. Herimod tilsiger Kommunalbestyrelsen ham Udmaaling af det som er tilbage af hans Grund.« Den Grund, som Clausen saaledes paa Nordtangen gav Slip paa til Købstaden, beregnes at have været omkring 30 000 Kvadratalen. For at udføre den Udmaaling, som Kommunalbestyrelsen tilsagde Clausen, udmeldte Byfogden 2 Mænd til at opmaale Øverste-købstadens Grund, hvilken Opmaalingsforretning er dateret den 20 Juli 1886. Ved denne Forretning blev Grundens Grænseskel bestemt og Pæle nedrammet i Grænselinierne Vinkler. Grunden indenfor disse Grænser beregnedes til 80 107,6 Kvadratalen, hvori Hjemmemarken er indbefattet. Overensstemmende med denne Opmaalingsforretning udstedte Byfogden dernæst et Opmaalings- og Adkomstdokument til H. A. Clausen den 28 Februar 1887 for den udmaalte Grund.

Kontraappellanten gør gældende, at Clausen ikke ved disse Forretninger har erhvervet Ejendomsret til Hjemmemarken, men at Kommunalbestyrelsen kun har tillagt Clausen Udmaaling af Grunden, men at det er saaledes at forstaa, at Kommunalbestyrelsen har givet Til-sagn om at formaa Bygningskommissionen til at udvise Grunden til Clausen paa sædvanlig Maade, men at det er ikke blevet til noget, enten fordi Bygningskommissionen ikke var at formaa dertil, eller fordi Clausen ikke insisterede derpaa. Men at Kommunalbestyrelsen ikke selv har haft nogen Myndighed til at udvise Grunden eller meddele Clausen Ejendomsadkomst til den, idet saadant henhørte under Bygningskommissionen ifølge Plakat af 26 Januar 1866. Byfogdens Opmaalings- og Adkomstdokument af 28 Februar 1887 var derfor at anse for ulovligt og ugyldigt, ogsaa af den Grund, at det overskred de Grænser, som er

fastsatte i Anordning af 17 November 1786 og Plakat af 26 Januar 1866 angaaende Størrelsen og Benyttelsen af udmaalte Grunde i Købstaden.

Isafjord Købstads Kommunalbestyrelses foranførte Beslutning kan ikke forstaas paa anden Maade, end at der dengang er indgaaet Forlig eller Overenskomst mellem Kommunalbestyrelsen og Clausen til Bilæggelse af den Tvist, som dengang var opstaaet om nogen Del af Øverstekøbstds Grund. Denne Overenskomst fyldestgjorde Clausen ved at overlade til Købstaden den Del af Nordtangen, som han mente tilhørte sin Handel, havde ladet indhegne idetmindste tildels og betalt Grundskat af. Fra Kommunalbestyrelsens Side skulde Grundens Opmaaling og Byfogdens Maalebrev fyldestgøre Overenskomsten. Naar der i Mødets Forhandlingsprotokol bruges Ordet »Udmaaling«, kan det ikke antages, at der sigtes til nogen Udlodning eller Ejendomsoverdragelse men alene til Grundens Maaling og Afstikning af Grænser, der hvor disse ikke var tydelige, men hele Hjemmemarken synes da at have været indhegnet. Dette synes klart at fremgaa deraf, at Clausen ikke androg om Udvisning eller Overdragelse af Grunden, som han ansaa for sin Ejendom, men lod sig nøje med at betinge sig, at Kommunalbestyrelsen lod foretage en Maaling (Opmaaling) af Grunden og udstede et Maalebrev overensstemmende med Maalingen til Betyggelse af hvad der var tilbage af Grunden, hvilken Betyggelse ikke kunde gaa ud paa andet, end at Kommunalbestyrelsen gav Afkald paa alle Fordringer paa den opmaalte Grund og anerkendte hans Ejendomsret til samme. Kommunalbestyrelsen synes ogsaa i Forhandlingerne paa Mødet at regne Grunden for Clausens Ejendom, jfr Ordene: »om end S.... Hus tildels er blevet opført paa hans Grund«, og »Udmaaling af det som er tilbage af hans Grund«, og i Byfogdens Maalebrev udtales med klare Ord, »at tilkaldte Mænd have opmaalt den Grund, som fra gammel Tid og ifølge den af Kommunalbestyrelsen paa Isafjord i Møde den 21 Juli 1885 truffene Beslutning er den saakaldte Øverstekøbstd i Isafjords Ejendom, tilhørende Grosserer H. A. Clausen«. I Overenstemmelse hermed maa Ordet »hjemles« i Skrivelsens Slutning forstaas, d. e. at det er Meningen, at Clausens Adkomst til Grunden derved anerkendes af Kommunalbestyrelsen. Skrivelsens Henviisning til Anordning af 17 November 1786 og Plakaten af 1866 kan ikke ligeoverfor de foran anførte Grunde hjemle en anden Fortolkning af det Kompromis, som Kommunalbestyrelsen indgiver paa Clausen i 1885, og hvis det alene er Tale om Anerkendelse af Clausens ældre Ret, synes den nævnte Henviisning ikke at have hørt hjemme i Skrivelsen. Men Resultatet bliver det samme, selv om der havde været Spørgsmaal om Overdragelse af en Grund til Clausen. Det er klart, at Bygningskommissionen ikke havde Myndighed til at afgøre Tvistighed om Markskel eller Grænserne mellem Grundstykker mellem Kommunalbestyrelsen og Ejeren af Handlen, men Parterne kunde selv, saaledes som de gjorde, komme overens indbyrdes om den Sag, og selv om Kommunalbestyrelsen havde afhændet en Grund, som den ansaa for Byens Ejendom, var Bygningskommissionens Samtykke eller Medvirkning ikke nødvendigt til at Overdragelsen var gyldig, eftersom Grunden og dermed Hjemmemarken med bestemte Markskel var i Handlens Ejendomsbesiddelse, men Byg-

ningskommissionen havde paa den anden Side ubeskaaren Ret til ligesom før at udøve al den Virksomhed med Hensyn til Grunden saasom vedrørende Opførelsen af Huse, Anlæg af Gader osv., som Plakaten af 1866 hjemlede den. Det kan heller ikke indses, at Anordningen af 17 November 1786, særlig dens § 5, havde været til Hinder for en Overdragelse, saafremt der havde været Spørgsmaal herom.

Men, som allerede anført, maa der gaas ud fra, at Kommunalbestyrelsen og Byfogden har opfattet Overenskomsten af 1885 saaledes, at ved den er anerkendt Clausens ældre Ret, ligesom Kommunalbestyrelsen heller ikke tidligere, saavidt ses kan, har draget i Tvivl Øverstekøbstadens Ret til den Grund, som den i lang Tid før 1885 havde anset som sin Ejendom og benyttet, og dengang var der alene Tvistighed om Nordtangen. At Kommunalbestyrelsen ogsaa efter denne Tid har anset den omtvistede Hjemmemark for Handlens Ejendom kan slttes deraf, at Handlen solgte Grunde af Hjemmemarken i Aarene 1901—1906, og at Overdragelserne blev tinglæst uden Anmærkning, men Bygningskommissionen udmaalte Byggepladser paa de afhændede Grunde. Men det er højst usandsynligt, at Kommunalbestyrelsen havde ladet disse Afhændelser af Byggegrunde, som den vidste god Besked om, gaa for sig upaataalt, hvis den havde næret den Anskuelse, at Grundene var Købstadens Ejendom. Ikkun ved een Lejlighed synes Kommunalbestyrelsen dog at have villet betinge eller reservere en Ret, som Købstaden maatte have til Byggegrund i Hjemmemarken. Det var i et Møde den 1 August 1902; dengang nægtede Kommunalbestyrelsen at modtage et Gavebrev fra Hovedappellanten paa en Grund i Hjemmemarken til Byggeplads for en Børneskole »for ikke at præjudicere den Ret, som Købstaden muligvis kunde tilkomme til den omhandlede Byggegrund«. Men der er intet oplyst om, hvilket Udfald den Sag har faaet, hvorfor der ikke kan drages nogen Slutning fra nævnte Byrådsmøde.

Angaaende Udredelsen af Grundskat af Hjemmemarken maa det anses for oplyst, at Handlen har betalt denne Afgift idetmindste siden Lov af 11 Februar 1876 om Skat paa udviste Grundstykker i Isafjord traadte i Kraft, og Kommunalbestyrelsen har følgelig dengang anset Hjemmemarken som Handlens udviste Grund. Handlen synes at have haft en uafbrudt Benyttelse af Hjemmemarken, siden den blev indhegnet i Aarene 1830—38, men uvist, om den har haft samme før; paa den anden Side er det ikke oplyst, at Hjemmemarken før den Tid har været benyttet af andre. Handlen har hovedsagelig og den længste Tid benyttet Hjemmemarken til Høhøstning, men i de seneste Aar ogsaa til Oplagring af Tømmer og Tørring af Fisk.

Endskønt der ikke er tilvejebragt Dokumentbeviser eller Vidnesbyrd om, hvorvidt, hvornaar eller hvorledes Øverstekøbstadshandlen har erhvervet Ejendomsret til den omtvistede Hjemmemark, og selv om Handlens lange, upaatalte Ejendomsraadighed over og Benyttelse af Hjemmemarken samt Udredelse af Grundskat af samme i og for sig ikke kan anses som et tilstrækkeligt Bevis i saa Henseende, maa det ifølge det Foranførte antages, at Isafjord Købstads Kommunalbestyrelse ved det foran ommeldte Forlig eller Overenskomst af 21 Juli 1885

med Ejeren af Handlen og ved dens Formands Opmaalings- og Adkomstokument af 28 Februar 1887 har anerkendt Handlens Ejendomsret til Hjemmemarken, hvorhos det samtidig bør bemærkes, at da der kun er Spørgsmaal om Anerkendelse af en ældre Ret, var Landshøvdingens Approbation i Henhold til § 29 i Lov Nr 23 af 8 Oktober 1883 om Bestyrelsen af Købstaden Isafjords kommunale Anliggender ikke nødvendig til Overenskomstens Gyldighed. Idet Kommunalbestyrelsen saaledes paa en forbindende Maade har givet Afkald paa al Ret til den omtvistede Hjemmemark, kan dens Paastand om, at Hjemmemarken bliver ved Dom erklæret Købstadens Ejendom ikke tages tilfølg, hvorfor Hovedappellanten vil være at frifinde for denne Paastand.

Overretten bifalder Underrettens Bestemmelser om Processens Omkostninger, om Bøde for usømmelig Skrivemaade, dog saaledes at Bøden bestemmes til 10 Kr til Isafjord Købstads Fattigkasse og 10 Kr til Landskassen, samt om Mortifikation af foranførte Udtalelser om Indstævntes Sagfører for Underretten. Derimod findes der ikke tilstrækkelig Anledning til efter Kontraappellantens Paastand at mortificere de Udtalelser i Indstævntes Tilsvar for Underretten, at en Indberetning, som blev fremlagt i Retten var »fabrikeret hen i Vejret« eller at idømme Sagføreren Bøde for disse.

Processens Omkostninger for Overretten findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Forsaavidt Sagen har været beneficeret for Underretten, attesteres, at Sagførelsen har været forsvarlig.

Onsdag den 30 November.

R Nr 185/1921. Grosserer **Hans J. Nielsen** (David)

mod

Søllerød Kommune (V. Kondrup),

betræffende Spørgsmaalet om Omfanget af Appellantens Fordring paa Indstævnte for Levering af Koks.

Østre Landsrets Dom af 19 Marts 1921: Søllerød Kommune bør for Grosserer Hans J. Niensens Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger bør Grosserer Nielsen betale Søllerød Kommune med 150 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

For Højesteret har Appellanten med Samtykke af Indstævnte, Søllerød Kommune, nedlagt Paastand om, at der tilkendes ham

1396 Kroner 20 Øre med Renter, idet det er oplyst, at det beror paa en Fejltagelse, naar der under Proceduren i forrige Instans er gaaet ud fra, at Kommunen havde betalt 486 Kroner 54 Øre til Københavns Kulimport.

Under Proceduren for Højesteret har Kommunen anbragt, at der ikke forelaa noget egentligt Køb af Koks, men at Kommunen i Virkeligheden kun stod som en Slags Detailfordeler for Appellanten. Overfor Appellantens Benægtelse er der imidlertid ikke ført Bevis for Rigtigheden af dette Anbringende, som er i Strid med Indholdet af Slutsedlen af 8 Januar 1920, og der vil derfor ikke kunne tages noget Hensyn til nævnte Anbringende.

Da Kommunen ikke har reklameret behørigt overfor Indholdet af Fakturaerne af 18 Januar og 10 Februar 1920, maa der ved Sagens Paadømmelse gaas ud fra Rigtigheden af Appellantens Anbringende om Størrelsen af det af ham leverede Kvantum Koks, og da der under denne Forudsætning er Enighed imellem Parterne om, at Appellanten har det af ham paastaaede Beløb tilgode, vil Kommunen være at dømme til at betale ham dette med Renter.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Kommunen at burde betale til Appellanten med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Søllerød Kommune, bør til Appellanten, Grosserer Hans J. Nielsen, betale 1396 Kroner 20 Øre med Renter heraf 5 pCt aarligt fra den 4 Februar 1921, til Betalingsker. Sagens Omkostninger for begge Retter betaler Indstævnte til Appellanten med 600 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Slutseddél af 8 Januar 1920 solgte Grosserer Hans J. Nielsen til Søllerød Kommune 1000 à 1500 hl Beckton Gaskoks at levere pr Bane paa Holte Gasværk straks; Fragten skulde betales af Kommunen, men fradrogés ved Betalingen for Koksene; Prisen var 12 Kr pr hl inklusive 36 Øre til Kommunen for Svind, Læsning og Annoncer; Betalingen skulde erlægges efterhaanden, som Kommunen solgte Koksene. Grosserer Nielsen havde købt Koksene hos Københavns Kulimport efter Vægt, og de leveredes Kommunen fra den 10 til den 28 Januar i 8 Jærnbanevognladninger, som efter Statsbanernes Vægt udgjorde 83750 kg. Han sendte Kommunen Fakturaer den 18 Januar og den 10 Februar over henholdsvis 965 hl og 710 hl à 11 Kr 64 Øre

eller ialt 19497 Kr, idet han havde angivet hver Vognladning i hl. Dette havde han gjort paa den Maade, at han havde beregnet 1 Ton Koks til 20 hl, hvilken Beregning ikke fremgik af disse Fakturaer. Kommunen solgte efterhaanden Koksene, som herved udmaaltes til 1489 hl, og indbetalte Beløbet herfor à 12 Kr pr hl eller 17 868 Kr med Fradrag af Fragt og Kørsel til Grosserer Nielsen.

Idet Grosserer Nielsen gør gældende at have leveret 1675 hl, søger han nu Søllerød Kommune til Betaling af Restkøbesummen, 1629 Kr, med Fradrag af 486 Kr 54 Øre som indbetalt til Københavns Kulimport og 232 Kr 80 Øre for 1000 kg, der af Statsbanerne var opgivet for meget i Vægt, eller til Rest 909 Kr 66 Øre med Renter.

Søllerød Kommune paastaar sig frifundet.

Uenigheden under Sagen drejer sig om, for hvilket Antal hl der tilkommer Grosserer Nielsen Betaling. Denne hævder, at der sædvanlig regnes med 20 hl pr Ton, og at han i al Fald har været paa den rigtige Side ved denne Beregning, idet han blandt andet henviser til en Erklæring fra Københavns Kulimport, hvorefter Stikprøver, der blev taget ved Leveringen af disse Koks, vejede 45—46 kg pr hl. Han gør derhos gældende, at Kommunen ikke tidligere har rejst nogen Indsigelse, uagtet Fragtbrevene var afleveret til Holte Gasværk, og hans Beregningsmaade vilde kunne ses ved at sammenholde Fragtbrevene med Fakturaerne.

Af Vidneforklaringer af Gasværkets Folk fremgaar, at Prøvemaalinger, som foretoges i anden Anledning ved Koksenes Modtagelse, viste en betydelig højere Vægt pr hl, nemlig for de 5 første Vognladninger gennemsnitlig 55,48 kg pr hl — og endnu mere for de sidste — og at der herefter kun skulde være leveret 1494,4 hl, hvorefter Kommunen allerede har betalt for meget.

Nogen virkelig Oplysning om, hvormange hl der er leveret, foreligger ikke, og den af Grosserer Nielsen anvendte Beregningsmaade frembyder ikke nogen Garanti i saa Henseende og forekommer ogsaa i Forhold til de af hans Leverandører foretagne Stikprøver ret umotiveret. Da der nu — navnlig efter det om Prøvemaalingerne paa Gasværket Oplyste — ikke kan gaas ud fra Rigtigheden af det af Grosserer Nielsen opgivne Kvantum, og da det ikke kan komme Kommunen til Skade, at den ikke har reklameret tidligere, idet den ikke kunde være pligtig at opmaale hele Partiet, før efterhaanden som det solgtes, kan der ikke tilkendes Grosserer Nielsen yderligere hos Kommunen. Denne vil derfor være at frifinde og Sagens Omkostninger at tillægge denne med 150 Kr.

Torsdag den 1 December.

R Nr 197/1921. Grosserer **C. P. Clausen** (Møldrup)

mod

Handelsfirmaet **Pagh & Quist Pedersen** (Henriques),

betræffende Omfanget af Appellantens Krav paa Indstævnte i Henhold til en Engageringskontrakt.

Vestre Landsrets Dom af 2 April 1921: Sagsøgte, Grosserer C. P. Clausen, bør til Sagsøgerne, Handelsfirmaet Pagh & Quist Pedersen, betale 2746 Kr 20 Øre tilligemed Renter heraf 6 pCt p. a. fra den 1 August 1920, indtil Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 250 Kr. Det Idømte udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den overensstemmende med en af Indstævnte nedlagt subsidiær Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Grosserer C. P. Clausen, til Indstævnte, Handelsfirmaet Pagh & Quist Pedersen, med 300 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Aaret 1909 blev Sagsøgte, Grosserer C. P. Clausen i Thisted, antaget til Bestyrer af den af Sagsøgerne, Handelsfirmaet Pagh & Quist Pedersen i Esbjerg, samtidig oprettede Kolonialforretning en gros i Thisted i Henhold til en Engageringskontrakt, i hvilken det bl. a. bestemtes, at Sagsøgte foruden en maanedlig Gage af 200 Kr skulde oppebære som Tantième en Trediedel af Forretningens paa nærmere anført Maade opgjorte Nettooverskud. Allerede i Aaret 1911 blev den maanedlige Gage forhøjet til 300 Kr, medens samtidig Tantièmens Størrelse nedsattes til 25 pCt af Nettooverskudet. Ved Paategning af 6 Januar 1919 blev denne Ordning skriftligt fikseret med Tilføjende: »Af Del-

krederefondet og Prisreguleringsfondet tilkommer der Clausen ved Samarbejdets Ophør 25 pCt til Udbetaling.« Ved Paategning paa Kontrakten af 15 December 1919 blev endelig den maanedlige Gage forhøjet til 500 Kr. Den 1 August f. A. fratraadte Sagsøgte imidlertid sin Stilling i Henhold til en fra Sagsøgerens Side givet Opsigelse. Det nævnte Fond var fremkommet ved, at der i Tiden fra den 1 Januar 1915 til den 1 Januar 1919 af Forretningens Nettooverskud, hvoraf Sagsøgtes Tantième beregnedes, aarlig var henlagt Beløb af i Reglen voksende Størrelse, saaledes at Fonden den 1 Januar 1919 udgjorde ca 25 000 Kr. Ved Opgørelsen den 1 Januar 1920 blev der derimod ikke til Fonden henlagt nogen Del af Forretningens Overskud. Fonden var saaledes for 25 pCt's Vedkommende eller for et Beløb af ca 6250 Kr Tantième, der ikke var blevet udbetalt Sagsøgte. Ved sin Fratrædelse udtog Sagsøgte 6250 Kr af Forretningen, og idet Sagsøgerne har anbragt, at han har været uberettiget hertil, har de under nærværende ved Retten for Thisted Købstad m. v. forberedte Sag paastaet ham tilpligtet at betale dem Beløbet tilligemed Renter deraf 6 pCt p. a. fra Udtagelsesdagen, den 1 August 1920, indtil Betaling sker, medens Sagsøgte har paastaet sig frifundet for Sagsøgernes Tiltale.

Til Støtte for sin Paastand har Sagsøgte i første Række gjort gældende, at det indsøgte Beløb med Rette er tilbageholdt af ham i Henhold til den Engageringskontrakten givne Paategning af 6 Januar 1919, idet Delkredere- og Prisreguleringsfondets Oprettelse alene var motiveret af Skattehensyn, men da han mod Sagsøgernes Benægtelse ikke har godtgjort dette, som efter det om Fondets successive Tilblivelse Oplyste har Formodningen mod sig, kan denne Indsigelse ikke tages til Følge.

Sagsøgte har endvidere hævdet, at det maa være uden Betydning for hans Berettigelse til de 6250 Kr, om Forretningen som af Sagsøgerne paastaet har givet Underskud, idet han vel var indgaaet paa at lade en Del af sin fortjente Tantième blive indestaaende i nævnte Fond, indtil han udtraadte af sit Tjenesteforhold, men at han ikke derved havde paataget sig nogen Pligt til at deltage i Forretningsrisikoen paa anden Maade end i Engageringskontrakten fastsat, efter hvilken han kun skulde deltage i Underskud ved, at hans Tantiémekrav efter de paafølgende Aarsopgørelser bortfaldt, indtil Underskudet var dækket. Efter Sagens Oplysninger findes der imidlertid at maatte gaas ud fra, at Oprettelsen af Delkredere- og Prisreguleringsfondet er sket under saadanne Omstændigheder, at Sagsøgte maatte være klar over, at der af Fondet skulde ske Udligning af de i Forretningen lidte Tab, og Sagsøgte maa følgelig overensstemmende med, hvad Sagsøgerne har gjort gældende, være pligtig af det af ham tilbageholdte Beløb at tilbagebetale det til Dækning af Forretningens Underskud nødvendige Beløb.

Sagsøgerne har nu gjort gældende, at der i Forretningen foreligger et Underskud paa 32 697 Kr 18 Øre, og at hele det nævnte Fond heretter er tabt, saaledes at Sagsøgte maa være pligtig at tilbagebetale hele det af ham tilbageholdte Beløb. Da imidlertid den Opgørelse, der

fandt Sted i Sagsøgte Overværelse ved hans Fratræden den 1 August 1920, ikkun udviste et Underskud af 10 969 Kr 81 Øre — mod hvilken Opgørelse Sagsøgte ikke ses rettidig at have reklameret — og da Sagsøgerne ikke har godtgjort, at det af dem yderligere beregnede Underskud, der væsentlig angives at hidrøre fra dubiose Fordringer og ikke indgaaede Sukkermærker, ikke skyldes deres eget Forhold, findes Opgørelsen pr 1 August 1920 at maatte lægges til Grund under Sagen. Ved Forholdets Ophør var Fondets nøjagtige Størrelse 24 985 Kr, og naar herfra trækkes Underskudets Størrelse, 10 969 Kr 81 Øre, fremkommer et Beløb af 14 015 Kr 19 Øre, hvoraf 25 pCt eller 3503 Kr 80 Øre udgør den Sagsøgte tilkommende Andel. Da Sagsøgte imidlertid har tilbageholdt 6250 Kr, vil han være at tilpligte at betale Sagsøgerne 2746 Kr 20 Øre tilligemed Renter heraf som paastaet.

Efter Omstændighederne findes Sagsøgte at burde godtgøre Sagsøgerne Sagens Omkostninger med et Beløb, der vil kunne bestemmes til 250 Kr.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Nr 21. **Valdemar Thorarensen** paa **Carl Sæmundsen & Co's** Vegne (Martensen-Larsen)

mod

Købmand Ragnar Olafsson (Fich),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Berettigelse til at hæve en med det appellerende Firma indgaaet Handel om et Parti Sild.

Øfjördssyssels og Akureyri Købstads Ekstrarets Dom af 23 September 1918: Indstævnte bør for Citanternes Tiltale i denne Sag fri at være. Citanten, Valdemar Thorarensen paa Carl Sæmundsen & Co's Vegne, bør til Indstævnte, Købmand Ragnar Olafsson, betale Processens Omkostninger med 100 Kr. Sagfører Valdemar Thorarensen og Sagfører Bødvar Jonsson erlægger en Bøde af henholdsvis 40 Kr og 20 Kr, hvoraf Halvdelen tilfalder Landskassen, medens Halvdelen tilflyder Akureyri Købstads Fattigkasse. Dommens Bestemmelser om Procesomkostninger og Bøder at efterkommes inden 15 Dage efter dens lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Islands Landsoverrets Dom af 8 December 1919: Den indankede Ekstraretsdom bør ved Magt at stande. Appellanten, Valdemar Thorarensen paa Carl Sæmundsen & Co's Vegne, bør til Indstævnte, Ragnar Olafsson, betale Sagens Omkostninger for Overretten med 80 Kr. Idømte Procesomkostninger og Bøder at erlægge inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Valdemar Thorarensen paa Carl Sæmundsen & Co's Vegne, til Indstævnte, Købmand Ragnar Olafsson, med 500 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Nærværende Sag blev af Sagfører Valdemar Thorarensen, Akureyri, anlagt ved Øfjordssyssels og Akureyris Ekstraret imod Købmand Ragnar Olafsson, Akureyri, for at faa ham tilpligtet at betale Citanten Skadeserstatning af 18720 Kr for Brud paa en Kontrakt om Køb af Sild foruden 6 pCt Renter p. a. af Beløbet fra Forligsklagens Dato, den 8 Januar 1916, til Betalingsdagen samt skadesløse Sagsomkostninger eller efter Rettens Skøn.

Sagen fik det Udfald ved Ekstrarettens Dom af 23 September f. A., at Indstævnte Ragnar Olafsson blev frifundet for Appellantens Krav, medens denne blev dømt til at betale 100 Kr i Sagsomkostninger.

Denne Dom har Appellanten ved Stævning af 12 Marts d. A. indanket for Overretten, hvor han har fremsat de samme Paastande som for Underretten, nemlig at Indstævnte bliver dømt til at betale ham en Skadeserstatning af 18720 Kr tilligemed 6 pCt Renter p. a. fra Forligsklagens Dato til Betalingsdagen samt Sagens Omkostninger for Under- og Overretten efter Rettens Skøn.

Sagens Omstændigheder er følgende: Den 19 August 1915 tilstillede Indstævnte Ragnar Olafsson Appellanten Carl Sæmundsen & Co et Telegram, hvorved han gjorde ham Tilbud om 2000 à 3000 Tønder Sild à 33 Øre pr Kilo fob, at betale imod Afhændelse af Konnossement, hvorhos der betingedes Bankgaranti for Købesummen, Hertil svarede Appellanten ved Telegram af 21 August, at han havde solgt de tilbudte 2000—3000 Tønder Sild à 33 Øre pr Kilo fob, at betale imod Afhændelse af Ladningspapirer (fob documents) samt Vrager- og Vejerattester, Partiet at levere med Skibet Pollux omkring den 10 September paa Øfjord eller Siglufjord, samt at der vilde blive stillet Bankgaranti for Købesummen. Indstævnte besvarer dette ved Telegram af 23 s. M. derhen, at han gik ind paa Salg af 2000 Tønder paa de nævnte Be-

tingelser, hvorpaa han samme Dag fra Appellanten modtog et Telegram om, at den forlangte Bankgaranti var stillet. Den 28 August telegraferer Appellanten paany til Indstævnte og anmoder ham om at sende nyt Tilbud, og næste Dag, den 29 August, telegraferer han til ham nok engang, meddeler ham, at han desværre har akcepteret Køb af 3000 Tønder Sild, og anmoder Indstævnte at indkøbe for sin Regining 1000 Tønder Sild, at levere omkring den 10 September, samt udbeder sig telegrafisk Svar hurtigst. Disse Telegrammer besvarede Indstævnte ved Telegram af 30 August, hvori han tilbød at sælge Appellanten 2000 Tønder Sild à 40 Øre pr Kilo fob; Appellanten gav herpaa det Svar ved Telegram af 1 September, at han havde solgt de tilbudte 2000 Tønder for en Pris af 40 Øre pr Kilo fob paa sædvanlige Betalingsvilkkaar og imod Bankgaranti, men iøvrigt paa de samme Betingelser, som indeholdtes i Telegram af 21 August, hvorhos han udbad sig Indstævntes Stadfæstelse af Salget. Herpaa svarede Indstævnte ved Telegram af 3 September, at han stadfæstede at have solgt Appellanten 2000 Tønder Sild à 40 Øre pr Kilo fob paa de samme Betingelser, som indeholdtes i Appellantens Telegram af 21 August, Afskibning senest 10—15 September. Den 5 September modtog Indstævnte fra Appellanten et Telegram gaaende ud paa, at Andreas Høvik skulde modtage 2700 Tønder, medens Appellanten senere vilde give Ordre med Hensyn til 1300 Tønder. Saa led Tiden udover den 15 September, uden at Appellanten lod det Solgte afhente, men den 17 September afhændede Indstævnte 2700 Tønder deraf til Andreas Høvik, og gør Indstævnte med Rette gældende, at 2000 Tønder heraf har udgjort det af Appellanten først købte Parti, medens 700 Tønder har tilhørt det andet Parti, og i Overensstemmelse hermed blev Købesummen udbetalt. Tre Dage senere eller den 20 September tilskrev Indstævnte Appellanten et Brev, hvori han fremhæver, at skønt han ikke har været pligtig at levere Silden, da den ikke er blevet afhentet til den aftalte Tid, saa har han ikke destomindre afgivet de omtalte 2700 Tønder til Høvik, og gør han Fordring paa, at Appellanten skal erlægge en Ekstratold, der var blevet indført ved Lov, efter at Silden skulde have været leveret, og forsaavidt angik de 1300 Tønder, som endnu ikke var afleveret, forlangte Indstævnte, at Appellanten skulde betale Ekstratolden deraf foruden Renter af Købesummen samt Omkostningerne ved deres Forvaring efter den fastsatte Leveringsdag; endvidere forlangte Indstævnte, at Appellanten skulde telegrafisk bemyndige en bestemt Mand paa Akureyri til at forhandle med Indstævnte, men for saa vidt en mindelig Overenskomst ikke var til at opnaa, maatte Appellanten være forberedt paa, at Købet angaaende disse 1300 Tønder Sild vilde blive hævet.

Det ses ikke af Sagens Dokumenter, hvornaar Appellanten har modtaget dette Brev, men det er ogsaa irrelevant, idet Indstævnte Dagen efter eller den 21 September telegraferede til Appellanten og lod ham vide, hvad Ekstratolden udgjorde, idet han forlangte, at denne skulde betales af Appellanten, da Silden ikke var blevet afhentet til aftalt Tid, og i Mangel heraf erklærer han ikke at ville afgive de resterende 1300 Tønder; desuden forlanger han, at Appellanten skal

bemyndige en Mand paa Akureyri til at forhandle herom. Af Appellantens Brev af 24 September fremgaar, at han har modtaget bemeldte Telegram, men han undlod at besvare det telegrafisk, og lige saa lidt gaar han i sit Brev ind paa de af Indstævnte stillede Krav. Den 24 September telegraferede Indstævnte paany til Appellanten for at afkræve ham Svar paa sit Telegram af 21 September, men da han ikke modtog noget Svar, lod han Appellanten endelig ved Telegram af 29 September vide, at han betragtede Købet angaaende de resterende 1300 Tønder som hævet. Indstævnte afventede ikke desto mindre Svar fra Appellanten, men da dette helt udeblev, solgte han tilsidst de omtalte 1300 Tønder den 2 Oktober, hvorom han underrettede Appellanten ved Brev samme Dag. To Dage senere, den 4 Oktober, modtog Indstævnte endelig et Telegram fra Appellanten, hvori han angiver at have været paa Rejse samt erklærer at ville svare Indstævnte, naar det Skib er kommet, med hvilket Indstævnte havde tilskrevet Appellanten den 20 September. Dette Telegram besvarede Indstævnte uopholdelig derhen, at han havde solgt Silden til en Anden, da han intet Svar havde modtaget paa sine Telegrammer.

Paa Grundlag af de anførte Omstændigheder hævder Indstævnte at have haft en uomtvistelig Ret til at hæve Købet med Hensyn til de omhandlede 1300 Tønder, hvorfor der ikke kan være Spørgsmaal om nogen Erstatningspligt for ham, idet han videre gør gældende, at Appellanten har forsømt at afhente Varen eller betale Købesummen for den til den aftalte Tid, foruden at han har undladt at besvare Indstævntes Telegrammer, skønt der ved samme blev givet ham Lejlighed til at opretholde Købet imod at opfylde den angaaende Ekstratoldens Betaling stillede Betingelse, og endelig at han har undladt at besvare Indstævntes Telegram af 29 September, hvorved denne gav Meddelelse om, at Købet var hævet, af hvilken Taushed fra Appellantens Side Indstævnte mener at have haft en gyldig Grund til at antage, at han ikke skøttede om, at Købet blev staaende ved Magt, eller i alt Fald at han ikke ønskede at gaa ind paa at betale Ekstratolden.

Appellanten gør paa den anden Side gældende, at den Omstændighed, at han ikke har faaet de omhandlede 1300 Tønder Sild aftaget inden den 15 September, paa ingen Maade har kunnet berettigede Indstævnte til at hæve Købet, idet han i saa Henseende bemærker, at begge Parter har været fuldt vidende om, med hvor store Vanskeligheder det har været forbundet i Aaret 1915 at skaffe Lasterum for Varer til og fra Island, hvorfor ingen af dem har kunnet lægge nogen afgørende Vægt paa en bestemt Dag for Modtagelsen, men at det derimod har sin Rigtighed, at Købesummen for Silden skulde erlægges inden den 15 September, og vil Appellanten derfor have truffet de nødvendige Foranstaltninger i saa Henseende, idet han rettidig har stillet den forlangte Bankgaranti for Betalingen samt med Umuligheden af, at Silden kunde blive indtaget i Skib inden den 15 September, for Øje har ordnet Garantien saaledes, at Indstævnte var i Stand til at erholde Købesummen for Silden udbetalt ikke blot imod fob-Dokumenter, men ogsaa imod »certificate of storage« eller Forvaringsbevis. Herom erklærer han, at Indstævnte har vidst fuld Besked, og at han derfor ikke har

behøvet andet end at henvende sig til en af Bankerne paa Akureyri samt overlevere den foruden Vrager- og Vejerattester Bevis for at have udskilt det Appellanten tiltænkte Kvantum Sild, hvor det blev forvaret, og hvorledes det var mærket, hvorpaa han ufortøvet vilde have faaet Købesummen udbetalt.

Indstævnte har derimod benægtet, at Appellanten har stillet en fyldestgørende Bankgaranti for Købesummens Betaling. Vel indrømmer han, at Bankerne er blevet anmodet om at besørge Betalingen imod Afhændelse af Konnossement samt Vrager- og Vejerattester, men at den ene af Bankerne paa Grund af Mangel paa Kontanter ikke har set sig i Stand til at love Betaling, medens den anden, der synes at have givet den Bank i København, som paa Appellantens Vegne skulde drage Omsorg for Betalingen, Tilsagn om at betale, helt har undladt at sætte Indstævnte i Kundskab herom, men blot har meddelt ham, at Banken havde modtaget et Telegram desangaaende. Men selv om en gyldig Bankgaranti var blevet stillet, saa vilde det ikke have gavnet Indstævnte, da Appellanten havde undladt at lade Varen afhente. Derimod vil Indstævnte have været ganske ubekendt med, at der for ham har været Mulighed for at faa Købesummen udbetalt uden Forevisning af Konnossement.

Selv under Forudsætning af, at Appellanten har stillet en gyldig Bankgaranti for Betalingen af den omhandlede Købesum, saa var dog ifølge Salgsbetingelserne Sildens Modtagelse den Handling, hvoraf sammes Betaling afgang, idet Aftalen lød paa, at Købesummen vilde være at erlægge imod et fob-Dokument, se Indstævntes Telegram af 30 August samt Appellantens af 1 September, jfr Telegram af 21 August, samt endelig Indstævntes Telegram af 3 September. Det var som Følge heraf naturligt, at Indstævnte ansaa det for hensigtsløst at henvende sig til Bankerne vedrørende Sildens Betaling, siden han ikke var i Stand til at fremlægge de Dokumenter, hvoraf Købesummens Betaling afgang, og imod Indstævntes Benægtelse er det fuldstændig ubevist, at han har faaet Kundskab om, at han vilde kunne erholde Betaling hos Bankerne imod andre Dokumenter, f. Eks. en Attest om at have udskilt Silden, samt ladet den mærke, vrage og veje.

Det maa derfor antages, at Appellanten har undladt at træffe tilstrækkelige Foranstaltninger til en rettidig Erlæggelse af Købesummen, af hvilken Grund Indstævnte i Overensstemmelse med § 28 i Købeloven af 11 Juli 1911 var berettiget til at hæve Købet, og han bliver følgelig at frifinde for Appellantens Erstatningskrav.

Da Overretten saaledes kommer til det samme Resultat som Underdommeren, og da Ekstrarettens Bestemmelse med Hensyn til Sagens Omkostninger ligeledes tiltrædes, vil bemeldte Dom være at stadfæste.

Ekstraretsdommens Bestemmelse, hvorved Valdemar Thorarensen og Bødvar Jonsson for usømmelig Skrivemaade er anset med Bøder af henholdsvis 40 Kr og 20 Kr, tiltrædes ligeledes.

I Overensstemmelse med dette Udfald af Sagen vil Appellanten have at tilsvare Indstævnte Sagens Omkostninger for Overretten med et Beløb, der bestemmes til 80 Kr.

Fredag den 2 December.

R Nr 207/1921. Sognepræst **Oscar Geismar** (Henriques
efter Ordre)

mod

Kirkeministeriet (den konstituerede Kammeradvokat),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Krav paa et personligt Lønningstillæg.

Østre Landsrets Dom af 14 Februar 1921: Kirkeministeriet bør for Tiltale af Sognepræst Oscar Geismar af Rønninge i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Der tillægges Overretssagfører Steinthal i Salær 100 Kr hos det Offentlige. Intet Stempel- forbehold.

Højesterets Dom.

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret ophæves. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Henriques 150 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Lønningslov Nr 543 for Folkekirkens Tjenestemænd udenfor København og Frederiksberg m. v. af 4 Oktober 1919 § 14, 2 Stk, tillagdes der de Præster, som ved Lovens Ikrafttræden ikke var indtraadt i den ved Lov af 14 Marts 1913 indførte Lønningsordning, Ret til at oppebære Lønning og Alderstillæg m. v. i den Lønningsklasse, hvortil deres Embede i Henhold til Lønningsloven blev henført, naar de inden 3 Maaneder efter Lovens Ikrafttræden indgav Begæring derom til Kirkeministeriet, og de underkastedes da i det Hele Bestemmelserne i Lønningsloven.

Det hedder derefter i § 14, 2 Stk, 2 og 3 Pkt, saaledes:

»Uanset hvilken Lønningsklasse deres Embeder sættes i, skal de dog ikke ved Indordningen under den nye Lønningsordning være pligtige til at afgive mere af deres Embeders hidtidige Indtægter til Lønningsfonden, end hvad disse efter Gennemsnittet af Aarene 1914—18

overstiger 1ste Lønningsklasses højeste Løn. Det Beløb, som de her-
 efter vil komme til at oppebære udover Embedets normerede Lønning
 med Alderstillæg samt Konjunktur-, Dyrtids- og Stedstillæg, tillægges
 dem som personligt Tillæg.»

Til Vejledning ved det de paagældende Præster ved Lovens § 14,
 2 Stk, 1 Pkt, overladte Valg udtalte Kirkeministeriet i Cirkulærer af
 18 November 1919 og 12 Januar 1920, at Præsterne kun kunde gøre
 Fordring paa personligt Tillæg, saafremt deres hidtidige Embedsindtægt
 efter Gennemsnittet af Aarene 1914—18 oversteg, hvad der efter Løn-
 ningsloven vilde blive tillagt dem i Lønning, Alderstillæg samt Kon-
 junkturtillæg, Dyrtids- og eventuelt Stedstillæg, at Grænsen for, hvad
 der kunde opnaas i Tillæg, sattes ved 1ste Lønningsklasses højeste Løn
 med alle Tillæg, samt at der ikke havde Hjemmel til at give de om-
 handlede Præster et saadant personligt Tillæg og saa derudover be-
 vilge dem Konjunkturtillæg og Dyrtidstillæg.

Sognepræst for Rønninge og Rolfsted Menigheder Oscar Geismar,
 hvis Embede i Henhold til Lønningsloven blev henført til 2den Løn-
 ningsklasse med en Løn af 4440 Kr aarlig, stigende med 480 Kr hvert
 3die Aar indtil 6360 Kr, og som efter sin Begæring er indtraadt under
 den ved Loven indførte nye Lønningsordning, oppebar i Aarene 1914—18
 en Embedsindtægt af gennemsnitlig 4800 Kr aarlig, hvortil maa lægges
 Embedsboligens Værdi, 400 Kr aarlig, altsaa tilsammen 5200 Kr aarlig.

I Aaret fra Lovens Ikrafttræden den 1 Oktober 1919 til 30 Sep-
 tember 1920 har Sognepræst Geismar oppebaaret som Grundløn 4440
 Kr, som Alderstillæg (for 2 Maaneder) 80 Kr, som Konjunkturtillæg
 965 Kr og som Dyrtidstillæg 837 Kr, tilsammen 6322 Kr. Han gør nu
 imidlertid under denne Sag gældende, at Lovens § 14, 2 Stk, 2 og 3 Pkt.
 hjemler ham Ret til som personligt Tillæg at oppebære Forskellen
 mellem Indtægtsgennemsnittet for Aarene 1914—18 (5200 Kr) og den
 ham efter Loven tilkommende Grundløn med Alderstillæg (tilsammen
 4520 Kr), men uden Konjunktur- og Dyrtidstillæg, altsaa 680 Kr, og
 han søger i Henhold hertil efter meddelt fri Proces Kirkeministeriet til
 som personligt Tillæg for Aaret 1919—20 at udbetale ham de nævnte
 680 Kr tilligemed Renter deraf 5 pCt aarlig fra Sagens Berømmelse,
 den 30 November 1920.

Kirkeministeriet, der har givet Møde ved den konstituerede Kammer-
 advokat, procederer til Frifindelse.

Sognepræst Geismar formener, at de af ham anførte Bestemmelser
 maa forstaaes saaledes, at de tilsikrer ham Ret til at bevare sine hid-
 tidige Embedsindtægter, forsaavidt de ikke overstiger 1ste Lønnings-
 klasses højeste Løn, og at han herefter har Krav paa at faa anvist
 Forskellen mellem sine hidtidige Embedsindtægter og sin ved Lønnings-
 loven normerede Indtægt (Grundløn og Alderstillæg) som personligt
 Tillæg og paa desuden at oppebære Konjunkturtillæg og Dyrtidstillæg.

Der kan imidlertid ikke gives Sognepræst Geismar Medhold i det
 af ham saaledes Anførte. At Konjunkturtillæg og Dyrtidstillæg skal
 medtages ved Beregningen af den ved Lønningsloven hjemlede Em-
 bedsindtægt, i Forhold til hvilken det eventuelle personlige Tillæg vil
 være at udregne, er ved Lovens § 14, 1 Stk, udtrykkelig fastslaet for

de Præster, der var indtraadt i den ved Lov af 14 Marts 1913 indførte Lønningsordning (jfr Ordene »Lønning og Alderstillæg m. v.« samt »herved«), og de Forhandlinger, der ligger til Grund for Bestemmelserne i § 14, 2 Stk, 2 og 3 Punktum, ses ikke at afgive noget Holdepunkt for den Antagelse, at de i 2 Stk omhandlede Præster skulde være gunstigere stillet. De nævnte Bestemmelser blev indsat af vedkommende Folketingsudvalg i Anledning af en Henvendelse fra et af Roskilde Præstekonvent nedsat Udvalg, hvori anmodedes om, at ogsaa de i § 14, 2 Stk, omhandlede Præster skulde faa Ret til personligt Tillæg, der skulde udgøre, hvad der maatte kræves, for at de i Lønning kunde faa, hvad de hidtil havde oppebaaret, dog saaledes at deres Lønning ikke kunde komme til at overstige Indtægten i 1ste Lønningsklasse med Alderstillæg og de øvrige Tillæg (Konjunkturtillæg osv.). I Folketingsudvalgets Motivering af Tilføjelsen gøres kun den Bemærkning, at det de paagældende Præster tillagte personlige Tillæg i gunstigste Tilfælde vilde blive Forskellen mellem den Løn, de vilde oppebære i den Lønningsklasse, hvortil deres Embede blev henført, og den Løn, de vilde have oppebaaret, dersom deres Embede var blevet henført til 1ste Lønklasse i den nye Lønningsordning.

Da Sognepræst Geismar herefter ikke kan anses for at have Krav paa det af ham indtalte personlige Tillæg, vil Kirkeministeriet være at frifinde.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Der vil være at tillægge den for Sognepræst Geismar beskikkede Sagfører i Salær 100 Kr hos det Offentlige.

M a n d a g d e n 5 D e c e m b e r .

Nr 73. Interessentskabet **Skødebjerggaards Fællesmose** (Winther)
m o d
Aktieselskabet **Frichs** (Liebe),

betræffende Spørgsmaalet om, hvorvidt det indstævnte Aktieselskab har paataget sig Garanti for Betalingen af Købesummen for et af Appellanterne til en Trediemand leveret Parti Tørv.

Hasle m. fl. Herreders ordinære Rets Dom af 7 Maj 1919: Indstævnte, A/S Frichs, Aabyhøj, bør for Tiltale af Citanterne, Interessentskabet Skødebjerggaards Fællesmose, under denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Vestre Landsrets Dom af 13 December 1920: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Sagsomkostninger for Landsretten betaler Appellanterne, Interessentskabet Skødebjerggaards Fællesmose,

til de Indstævnte, A/S Frichs, 400 Kr, der udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at det ikke fremgaar af den af de Indstævnte den 26 Januar 1920 for Landsretten fremlagte Genpart af Kontrakt mellem Jens Dauborg og Jul. Thuesen, at Originalen er skrevet paa stemplet Papir.

Højesterets Dom

I Henhold til de i den indankede Dom paaberaabte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 800 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Interessentskabet Skødebjerggaards Fællesmose, til Indstævnte, Aktieselskabet Frichs, med 800 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Under nærværende fra Forligskommissionen til Retten henviste Sag paastaar Citanterne, Interessentskabet Skødebjerggaards Fællesmose, Indstævnte, A/S Frichs, Aarhus, dømt til at betale ialt 27 326 Kr 02 Øre med Renter 5 pCt p. a. heraf fra 15 April 1918 at regne, indtil Betaling sker, og denne Sags Omkostninger skadesløst.

Citanterne har støttet deres Krav paa en imellem dem og den som Vidne under Sagen førte Købmand Jens Dauborg af Silkeborg den 3 December 1917 oprettet Kontrakt angaaende Salg fra Citanterne til Dauborg af alle Citanternes Tørv, der den ommeldte Dag henlaa i disses Fællesmose, respektive henstod i Stak i Skødebjerg Plantage og paa en ustævnt Gaardejers Mark, for en Købesum af ialt 27 000 Kr, inklusive 1200 Kr for den Citanterne tilhørende, i Vorbasse samme Dag liggende Havre, hvilken Kontrakt samme Dag af de Indstævntes Repræsentant, Fuldmægtig Andreas Flensted af Aabyhøj, fik saalydende Paategning:

»A/S Frichs garanterer for Betaling af ovennævnte Parti Tørv straks efter disses Modtagelse paa vor Fabrik, hvortil hele Partiet skal sendes«, og den paastævnte Fordring har Citanterne specificeret saaledes:

1. Rest af Købesum for Tørvene	23 366 Kr 98 Øre
2. For betalt Kørsel af Tørvene fra Mosen 3320.21	
plus 638 Kr 83 Øre	3 959 — 04 —
	27 326 Kr 02 Øre

Medens nu Citanterne har gjort gældende, at Indstævnte ved den ovenanførte Paategning har paataget sig en Garanti for, at Citanterne ogsaa fik den fulde Betaling for hele Partiet af Tørv, har de Indstævnte heroverfor gjort gældende og fastholdt, at de ved den ommeldte Paategning kun har afgivet en Garanti for Betalingen af saa meget af det til Dauborg solgte Parti Tørv, som de modtog ifølge den imellem dem og Dauborg afsluttede Handel og kun Betalingen for disse Tørv og ikke andet Krav, som Citanterne iøvrigt maatte have paa Dauborg, desuden og som Følge deraf aldeles ikke den til 3959 Kr 04 Øre opførte Udgift for Tørvens Opkørsel fra Mosen, hvilken Udgifts Rigtighed Indstævnte iøvrigt heller ikke har villet anerkende, idet de mener, at denne Udgift højst kunde blive 2000 Kr.

I Henhold hertil har Indstævnte paastaet sig frifundet for Citanternes Tiltale i enhver Henseende og sig tillagt Sagens Omkostninger hos disse med et passende Beløb.

Til Oplysning om deres Paastands Rigtighed har de Indstævnte derhos under Sagen ført to Vidner, nemlig de to forannævnte Personer, Købmand J. Dauborg og Fuldmægtig A. Flensted.

Af disse har Vidnet Flensted forklaret, at Dauborg den 1 December 1917 indfandt sig paa Citanternes*) Kontor i Aabyhøj for at forhandle om Salget af et Parti Tørv til disse, at Citanterne ønskede Indstævntes Kautions for Betalingen af Tørvene, for at Sagen kunde gaa i Orden, at han (Flensted) hertil straks bestemt svarede, at dette ikke kunde lade sig gøre, at Dauborg dog opfordrede Vidnet til at konferere med A/S Frichs administrerende Direktør om Kautionssspørgsmaalet, at Vidnet gjorde dette, men at denne gav ham et fuldstændigt afvisende Svar, idet han erklærede, at Aktieselskabet under ingen som helst Form kunde paatage sig Kautions for Betalingen, og at Vidnet meddelte Dauborg denne Besked, at Dauborg, forinden Vidnet talte med Aktieselskabets administrerende Direktør, satte sig i telefonisk Forbindelse med Citanternes Ingeniør, Thomsen, for at meddele denne Vidnets ovennævnte Svar, at Dauborg efter denne Telefonsamtale meddelte Vidnet, at Ingeniør Thomsen ikke desto mindre anmodede saavel Dauborg som Vidnet om en senere Dag at komme til Kolding for at søge at finde en anden Ordning for Forretningens Afslutning, at der derpaa aftaltes et Møde paa Banegaarden i Fredericia — hvilket maa antages at have fundet Sted den 3 December 1917 — at Ingeniør Thomsen under dette Møde paany stillede Spørgsmaal til Vidnet, om A/S Frichs ikke kunde indgaa paa at kautionere for Dauborgs Betaling af Tørvpartiet, at Vidnet besvarede dette Thomsens Spørgsmaal med et ubetinget nej, at Thomsen derefter førte en Telefonsamtale med sin

*) Skal være Indstævntes.

Kompagnon i Interessentskabet Skødebjerggaards Fællesmose, at Thomsen derefter meddelte Vidnet, at Citanterne nu vilde sælge Dauborg Tørvene, naar A/S Frichs vilde give Kontrakten en Paategning om, at det havde afkøbt Dauborg Tørvene, og at det ved Betalingen vilde tilsikre Citanterne, at A/S Frichs, efterhaanden som det modtog Tørvene, vilde sende Citanterne saa meget af Betalingen, nemlig 24 Kr pr Ton, som der tilkom dem, at der derefter afsluttedes Handel dels mellem Citanterne og Dauborg og dels mellem denne og Indstævnte, at det var Ingeniør Thomsen, der dikterede Vidnet den ovennævnte Paategning paa Kontrakten mellem Citanterne og Dauborg, hvilken Kontrakt da »forelaa fra Citantskabet«, at Ingeniør Thomsen blev gjort bekendt med, at A/S Frichs intet skulde have med Tørvens Bjergning og Afsendelse at gøre, hvilket skulde besørges paa Dauborgs Vegne af Citanternes da tilstedeværende Forvalter, at Leveringen skulde paabegyndes straks, at A/S Frichs af Betalingen for Tørvene skulde sende de 24 Kr pr Ton til Citanterne og afregne Resten af Betalingen til Dauborg og Forvalteren efter et vist Delingsforhold, at Vidnet tror, at Thomsen vidste Besked med, at Tørvene ikke maatte indeholde mere end 35 pCt Vand og Aske, at A/S Frichs havde Ret til at lade Tørvene analysere ved Ankomsten, og at Aktieselskabet havde Ret til at standse videre Tilførsel af Tørv, hvor saadant var Tilfældet, indtil der var Sikkerhed for, at Tørvene atter var tørre, og at Tørv med over 35 pCt Vand og Aske skulde afregnes med Fradrag i Prisen efter Lovbestemmelsen om Handel med Tørv.

Vidnet har derhos udtalt, at det mener, at der hos Ingeniør Thomsen ikke kunde herske Misforstaaelse med Hensyn til, at det, Vidnet paa Indstævntes Vegne paatog sig, ikke var en Garanti i al Almindelighed for, at Dauborg vilde opfylde sine Forpligtelser overfor Citanterne, men alene en Garanti for, at Citanterne skulde faa betalt, hvad der tilkom dem hos Dauborg for de Tørv, Indstævnte fra denne modtog af det paagældende Tørveparti i Henhold til Kontrakten mellem Indstævnte og Dauborg, at Vidnet selv opfattede den af ham underskrevne Erklæring saaledes, at den ikke paadrog A/S Frichs nogen Forpligtelse til at betale for Tørv, som dette ikke kontraktmæssigt modtog efter Kontrakten med Dauborg, og at Vidnet ikke i nogen Henseende er interesseret i nærværende Sags Udfald.

Vidnet Dauborg har derpaa forklaret, at han en Dag først i December 1917 indfandt sig paa Indstævntes Kontor i Aabyhøj for at forhandle med Indstævnte om Salg af et Parti Tørv fra Citanternes Fællesmose og der konfererede med Vidnet Flensted om Salget, at dette, efter at han (Dauborg) havde omtalt, at Citanterne ønskede Indstævntes Kaution for Betaling af Tørvene, svarede, at dette ikke kunde lade sig gøre, og at A/S Frichs administrerende Direktør i saa Henseende havde [givet] et fuldstændigt afvisende Svar, at han (Dauborg) pr Telefon meddelte Ingeniør Thomsen dette Svar, at denne ikke destomindre bad begge Vidnerne komme til Kolding næste Dag for at finde et andet Grundlag for Forretningens Afslutning, hvad han meddelte Flensted, at Ingeniør Thomsen under det nye Møde paany spurgte, om A/S Frichs ikke kunde indgaa paa at kautionere for hele

den Sum, han (Dauborg) skulde give for Tørvene, at Flensted hertil svarede nej uden Forbehold, at Thomsen derfor erklærede, at han, forinden Forhandlingen videre fortsattes, vilde tale med sin Kompagnon, og at saadan Samtale, saavidt Vidnet ved, ogsaa fandt Sted, at Thomsen derefter meddelte, at man nu havde bestemt sig til at ville sælge Vidnet Tørvene, naar A/S Frichs vilde underskrive en Paategning paa Kontrakten om, at det havde afkøbt Vidnet Tørvene, og at det ved Betalingen vilde tilsikre Citanterne saa stor en Del af Betalingen, som der tilkom disse, efterhaanden som Indstævnte modtog Tørvene, og kun udbetale Resten til Vidnet, at Vidnet gik ud fra, at Handlen om Tørvene mellem Vidnet og Citanterne allerede tidligere var afsluttet, og at Handlen mellem Vidnet og Indstævnte først derefter blev afsluttet, at Kontrakten mellem Vidnet og Citanterne allerede tidligere var udfærdiget, at det vistnok var Ingeniør Thomsen, der formede den af Flensted underskrevne Paategning paa Kontrakten mellem Citanterne og Vidnet, at Vidnet mener, at Ingeniør Thomsen maatte være bekendt med Betingelserne for Salget fra Vidnet til Indstævnte, fordi Thomsen var tilstede under Mødet, ved hvilket der samtidigt blev oprettet Kontrakt mellem Vidnet og Indstævnte samt mellem Vidnet og Citanternes tidligere Forvalter, (at som et Resultat af Forhandlingerne blev der tilsagt Thomsen, der havde ønsket at faa 26 Kr pr Ton, 24 Kr pr Ton,*) og fordi Thomsen senere sagde til Vidnet, at det ikke skulde være indgaaet paa at lade Tørvene analysere, da dette vilde bringe Vidnet Tab, at Vidnet, der oprindelig havde den anden Opfattelse af Forholdet med Hensyn til Garantien, senere ved at gennemlæse Kontrakten mellem ham og Citanterne og Indstævntes Paategning paa denne fik den Opfattelse, at Indstævnte kun havde paataget sig en Garanti for de Tørv, de virkelig modtog. Vidnet har endelig benægtet at have nogen Interesse i nærværende Sag.

Citanterne har overfor de afgivne Vidneforklaringer dels anført, at en Del af Vidnernes Forklaring er uden Interesse for Tvistens Afgørelse, dels har de benægtet Rigtigheden af Vidnernes Forklaring og gjort gældende, at de begge var interesserede i Sagen, og at Indstævntes Paategning paa Kontrakten kun kan forstaaes, som om de havde paataget sig en Selvskyldnerkautionsforpligtelse for Betalingen af de Dauborg solgte Tørv.

Da det er en af Citanterne, der har affattet den ommeldte af Flensted paa Indstævntes Vegne underskrevne Paategning paa den alt da foreliggende Kontrakt, da denne Paategning fuldt saa godt kan forstaaes som af de Indstævnte paastaet, da det i og for sig synes at maatte have Formodningen imod sig, at Indstævnte vilde paatage sig en saadan ubetinget Garanti — i hvilken Henseende derhos skal bemærkes, at der i hvert Tilfælde kun kunde være Tale om en simpel Kautions og ikke Selvskyldnerkaution — for Betalingen af Dauborgs Skyld som af Citanterne paastaet, da denne Formodning i meget væsentlig Grad er blevet bestyrket ved de af de to under Sagen afhørte Vidners Forklaring, som heller ikke synes at kunne forkastes som af Citanterne

---

*) Det indklamrede bør formentlig udgaa.

paastaaet, og da det maatte blive Citanternes Sag overfor det Anførte at føre fuldt Bevis for deres Paastands Rigtighed, hvad imidlertid ikke er sket, findes de Indstævnte at maatte frifindes for Citanternes Tiltale.

Sagens Omkostninger vil være at ophæve.

Under Sagen antages ingen Stempelovertrædelse at foreligge.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt af Hasle m. fl. Herreders ordinære Ret.

Det bemærkes, at Appellanternes under Sagen nedlagte Rente-paastand kun angaar Morarenter som i Dommen nævnt 23 366 Kr 98 Øre.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, der i det Væsenlige tiltrædes, og idet de efter Sagens Indankning for Landsretten tilvejebragte nye Oplysninger ikke kan føre til noget andet Resultat, vil den efter de Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Efter Omstændighederne findes Appellanterne at burde godtgøre de Indstævnte Sagens Omkostninger her for Retten med 400 Kr.

Statskassens Ret vil være at forbeholde med Hensyn til, at det ikke fremgaar af den af de Indstævnte den 26 Januar d. A. for Landsretten fremlagte Genpart af Kontrakt mellem Jens Dauborg og Jul. Thuesen, at Originalen er skrevet paa stemplet Papir.

T i r s d a g d e n 6 D e c e m b e r .

R Nr 203/1921. Grosserer **Lauritz Villiam Salomonsen** (Henriques)
 m o d
 Arkitekt **Cajus Novi** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ret til at benytte et nærmere betegnet Firmanavn m. m.

Sø- og Handelsrettens Dom af 10 Maj 1921: Sagsøgte, Grosserer Lauritz Villiam Salomonsen, eneste Indehaver af Firmaet Nordisk Olie og Voks Industri ved L. Salomonsen, bør taale, at det af ham den 31 Juli 1913 i Handels-Registeret for Staden København indregistrerede Firmanavn N. O. V. I. ved L. Salomonsen og de af ham ifølge Anmeldelser af 20 December 1913 indregistrerede Varemærker bestaaende henholdsvis af et circulært Felt, hvori en Fantasifugl under Ordet Novi og Mærket Ordet Novi udslettes af de paagældende Register. Sagsøgte kendes derhos uberettiget til at benytte Betegnelsen »Novi« for sin Forretning og sine Varer. Endelig bør han inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse betale Sagens Omkostninger til Sagsøgeren, Arkitekt Cajus Novi, med 200 Kr. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

Den af Appellanten ved Sammenstilling af Begyndelsesbogstaverne i Ordene: Nordisk, Olie, Voks og Industri dannede Betegnelse »N.O.V.I.« er efter sin Oprindelse og sin Fremtrædelsesform saa forskellig fra Indstævntes Efternavn, at der maa gives Appellanten Medhold i, at han — der ikke kan antages at have taget Sigte paa nogen Forveksling med Indstævntes Navn — ikke har krænket Indstævntes Navneret derved, at han har ladet den nævnte Betegnelse indregistrere i Handelsregistret for København. Appellanten vil derhos forsaavidt være at frifinde. Betegnelsen »Novi« er derimod ganske lig Indstævntes Efternavn, og Dommen vil derfor, forsaavidt angaar Appellantens Benyttelse af denne Betegnelse, være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Forsaavidt angaar det for Appellanten, Grosserer Lauritz Villiam Salomonsen, den 31 Juli 1913 i Handelsregistret for Staden København indregistrerede Firmanavn, bør Appellanten for Tiltale af Indstævnte, Arkitekt Cajus Novi, i denne Sag fri at være. Forsaavidt angaar Appellantens Benyttelse af Betegnelsen »Novi«, bør Sø- og Handelsrettens Dom derimod ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves.

At efterkommes inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Arkitekt Cajus Novi har paastaet Grosserer Lauritz Villiam Salomonsen som eneste Indehaver af Firmaet Nordisk Olie og Voks Industri ved L. Salomonsen dømt til at taale, [at] et af ham den 31 Juli 1913 indregistreret Firmanavn N. O. V. I ved L. Salomonsen og to af ham ifølge Anmeldelser af 20 December 1913 indregistrerede Varemærker bestaaende af henholdsvis et circulært Felt, hvori en Fantasifugl under Ordet Novi og Mærket Ordet Novi udslattes af de paagældende Registre samt kendt uberettiget til at benytte Betegnelsen Novi, Grosserer Salomonsen procederer til Frifindelse.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Arkitekt Novi under 21 Februar 1899 har faaet kongelig Bevilling til at føre Familienavnet »Novi«, samt at Sagsøgte, Grosserer Salomonsen, under 31 Juli 1913 i Handelsregistret for Staden København har faaet indregistreret Firmanavnet N. O. V. I ved L. Salomonsen og ved Anmeldelser af 20 De-

cember 1913 til Varemærkeregistret har faaet registreret to Varemærker, der beskrives som henholdsvis et circulært Felt, hvori en Fantasifugl under Ordet Novi og Ordet Novi.

Arkitekt Novi har støttet sin Paastand dels paa Bestemmelsen i Fimalovens § 10, hvorefter ingen i sit Firma uden Hjemmel maa optage en anden Mands Navn, og dels paa Bestemmelsen i Varemærkelovens § 4 samt Bestemmelsen i Lov Nr 168 af 20 Marts 1918 § 9.

Grosserer Salomonsen har gjort gældende, at Firmanavnet N. O. V. I. er dannet af Forbogstaverne i Nordisk Olie og Voks Industri. Der findes Punktummer mellem de forskellige Bogstaver, og Navnet har intet med Arkitekt Novis Navn at gøre. Endvidere har han anbragt, at det ikke er tilsigtet at skabe nogen Forveksling mellem Arkitekt Novis Navn og Firmanavnet N.O.V.I., samt at Navnet Novi først og fremmest er et Stednavn, idet adskillige Byer bærer dette Navn, og at Arkitekt Novi derfor ikke har nogen Ret ifølge Lovgivningen, ligesom han iøvrigt ikke har nogen berettiget Interesse i at forlange, at Grosserer Salomonsen skal lade sit nu kendte Firmanavn eller sine Varemærker udsløtte.

Retten kan ikke give Grosserer Salomonsen Medhold i de af ham anførte Betragtninger. Ved den kongelige Bevilling af 22*) Februar 1899 er der givet Arkitekt Novi en Ret til at føre Navnet Novi som Familienavn. Det anmeldte Firmanavn N.O.V.I vil i almindelig Udtale være enslydende med Arkitekt Novis Familienavn. I en af Firmaet N.O.V.I udsendt Brochure er Firmaets Navn ogsaa anført som »Novi«, og Arkitekt Novi har anbragt, at der er sket flere Forvekslinger mellem ham og Firmaet, hvilket har været til Ulempe for ham. Bestemmelsen i Fimalovens § 10 findes at maatte komme til Anvendelse paa den føreliggende Anmeldelse til Handelsregistret i København af Navnet N.O.V.I., og det i Varemærkelovens § 4 — saavel efter den oprindelige Affattelse som efter de Ændringer, Paragrafen er underkastet ved senere Love, senest Loven af 12 Januar 1915 — indeholdte Forbud mod, at et Varemærke uden Hjemmel indeholder andet Navn end Anmelderens, findes at omfatte et Forhold som det her føreliggende. Endvidere maa det i Lov Nr 168 af 20 Marts 1918 indeholdte Forbud mod,

---

*) Skal være 21 Februar.

Rettelser:

S. 30, L. 16 f. o.: samme Dato, læs 15 s. M.
S. 567, L. 9 f. n.: Afgørelse, læs Opgørelse.

Færdig fra Trykkeriet den 19 December 1921.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 30.

Tirsdag den 6 December.

at Nogen i Erhvervsøjemed benytter et Navn, der ikke tilkommer ham, antages at ramme Grosserer Salomonsens Brug af Ordet »Novi« for sin Forretning og sine Varer. Der maa derfor gives Dom efter Arkitekt Novis Paastand.

Sagens Omkostninger findes Grosserer Salomonsen at maatte godtgøre Arkitekt Novi med 200 Kr.

Ved Højesterets Dom af s. D. i Sagen R Nr 407/1921 (**Rigsadvokaten mod Vilhelm Hansen**) blev Tiltalte for Bedrageri anset efter Straffelovens § 253, jfr midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage.

R Nr 213/1921. Det gensidige Selskab **Nordisk Sygeunion**
(Bache)

mod

Ingeniør **L. C. Jensen** (Meyer),

betræffende Appellantens Forpligtelse i Henhold til en af Indstævnte tegnet Ulykkesforsikring.

Østre Landsrets Dom af 9 Maj 1921: Selskabet Nordisk Sygeunion bør til Ingeniør L. C. Jensen betale 3000 Kr med Renter heraf 5 pCt p. a. fra den 25 Februar 1921, til Betaling sker, samt Sagens Omkostninger med 400 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Det gensidige Selskab Nordisk Sygeunion, til Indstævnte, Ingeniør L. C. Jensen, med 300 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Henhold til Police af 22 Oktober 1918 har Ingeniør L. C. Jensen hos Selskabet Nordisk Sygeunion, gensidig, tegnet en femaarig kombineret Syge- og Ulykkesforsikring, ifølge hvilken der bl. a. ved Invaliditet som Følge af Ulykkestilfælde tilkommer Jensen indtil 20 000 Kr.

Ved Jærnbaneulykken ved Vigørslev den 1 November 1919 kom Ingeniør Jensen til Skade med sin ene Fod, hvilken Beskadigelse har medført, at Foden er kommet til at staa i en forkert Stilling i Forhold til Benet, og i denne Anledning har han hos Statsbanerne faaet udbetalt en Erstatning af 18 000 Kr.

Under denne Sag har Ingeniør Jensen nu, idet han gør gældende, at den ham ved Ulykkestilfældet tilføjede Beskadigelse maa anses for en 15 pCt's Invaliditet paastaet Nordisk Sygeunion tilpligtet i Henhold til Police at udbetale ham 3000 Kr med Renter heraf 5 pCt p. a. fra Stævningens Dato, den 25 Februar d. A. Sagsøgeren har derhos nedlagt nogle subsidiære Paastande.

De Sagsøgte procederer til Frifindelse under Anbringende af, at der ikke kan tilkomme Sagsøgeren yderligere Erstatning for det ham overgaaede Ulykkestilfælde end det ovennævnte ham af Statsbanerne udbetalte Beløb. Iøvrigt bestrider de ikke, at den Sagsøgeren tilføjede Legemsbeskadigelse beregnes som 15 pCt af den fulde Invaliditetserstatning, altsaa til 3000 Kr.

Den Regel, som efter dansk Ret maa anses at gælde ved Forsikring mod bestemte Formueskader, og hvorefter Forsikreren ved at betale Forsikringssummen erhverver Ret til Dækning af den Erstatning, der tilkommer den Forsikrede hos den, der maatte hæfte for den indtrufne Skade, findes ikke at burde komme til Anvendelse ved en Forsikring som den her omhandlede, idet Invaliditetserstatningen maa an-

tages at have til Formaal ikke blot Dækning af et bestemt Formuetab, men ogsaa Godtgørelse for de personlige Ulemper og den Nedsættelse i Evnen til Livsførelse paa samme Maade som tidligere, der er en Følge af den den Forsikrede paaførte Legemsbeskadigelse, og som ikke lader sig udmaale i Penge.

Selv om derfor den Erstatning, der er udbetalt Sagsøgeren af Statsbanerne, kan antages at være fastsat ogsaa under Hensyn til den ham ved Ulykken paaførte immaterielle Skade af den her nævnte Art, findes de Sagsøgte ikke med Føje at kunne paastaa, at den dem ifølge Forsikringskontrakten paa hvilende Forpligtelse til at udrede Invaliditets-erstatning herved skulde være bortfalden. De vil herefter være at dømme overensstemmende med den af Sagsøgeren nedlagte Paastand, idet bemærkes, at der efter Parternes Procedure og Paastande ikke bliver Spørgsmaal om at undersøge Betydningen for det her rejste Krav af Policens § 5, næstsidste Stykke, hvorefter Beløb, der allerede er betalt i Dagpenge for forbigaaende Erhvervs- og Arbejdsudygtighed bliver at afkorte i en senere Erstatningssum for Død eller Invaliditet i Anledning af det samme Ulykkestilfælde.

Sagens Omkostninger findes de Sagsøgte at maatte betale til Sagsøgeren med 400 Kr.

Onsdag den 7 December.

R Nr 41/1921. Fhv Skibsreder A C Rasmussens Konkursbo (Liebe)
mod

Skibsmæglerfirmaet W Poulsen & Carr, Newcastle (V Kondrup),
betræffende Spørgsmaalet om Anerkendelse af en Fordring som Søpantefordring.

Østre Landsrets Døm af 16 December 1920: De Sagsøgte, fhv Skibsreder af Hundstrup A C Rasmussens Konkursbo, bør anerkende den af Sagsøgerne, Skibsmæglerfirmaet W Poulsen & Carr, Newcastle, anmeldte Fordring, 1157 Pd Sterl 3 sh 11 d med Renter deraf 5 pCt p a fra 20 Januar 1920 som Søpantefordring efter Sølovens § 268, 4 Stk, og berettiget til at nyde Dækning som saadan samt betale Sagsøgerne Sagens Omkostninger med 1000 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.
I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Høje-

steret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, fhv Skibsreder A C Rasmussens Konkursbo, til Indstævnte, Skibsmæglerfirmaet W Poulsen & Carr, Newcastle, med 500 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Efteraaret 1918 led den Skibsreder A C Rasmussen tilhørende Skonnert »Søstrene« Havari paa en Rejse fra Cadiz til Færøerne og maatte søge Havn for at reparere. I Slutningen af December Maaned s A blev det ført til Cork. Den 18 Februar 1919 modtog Sagsøgerne, Skibsmæglerfirmaet W Poulsen & Carr, Newcastle, et Telegram fra Rederiet »Falken«, for hvilket Rasmussen var korresponderende Reder, hvori Firmaet blev anmodet om at varetage »Falken«s Interesser ved Reparation af Skibet. Firmaet, der tidligere havde staaet i Forbindelse med dette Rederi, sendte en Repræsentant til Cork, hvor han efter Forhandling med Skibets Fører har betalt Udgifterne ved Reparationen, der har beløbet sig til ialt 1157 Pd Sterl 3 sh 11 d. Dette Beløb har Firmaet anmeldt i de Sagsøgte, fhv Skibsreder af Hundstrup A C Rasmussens Konkursbo med Krav om Anerkendelse som Søpantefordring. Boet har vægret sig ved at anerkende Fordringen som fortrinsberettiget.

Under denne ved Retten for Svendborg Købstad m v forberedte Sag har Firmaet paastaaet Konkursboet dømt til at anerkende den af Firmaet anmeldte Fordring, 1157 Pd Sterl 3 sh 11 d, med Renter deraf 5 pCt p a fra 30 September 1919 som Søpantefordring efter Sølovens § 268 IV og berettiget til at nyde Dækning som saadan.

Konkursboet har nedlagt Paastand paa, at Fordringen kun anerkendes som simpel Fordring i Boet og kun med Renter fra Anmeldelsesdagen, den 20 Januar 1920.

Konkursboet anfører, at Firmaet alene er optraadt paa Rederiet »Falken«s Vegne og som Repræsentant for dette har ladet de paaagældende Reparationer udføre, hvoraf Følgen maa blive, at det ikke har Panteret efter Sølovens § 268, idet denne Bestemmelse alene giver Panteret for de Fordringer, der grunder sig paa Skipperens Kontrahering.

Efter det Retten forelagte maa der imidlertid gaas ud fra, at Reparationerne er udført efter Skipperens Anmodning, og herefter er Firmaet berettiget til for det paastævnte Beløb, imod hvilket ingen Indsigelse er fremsat, at nyde Dækning i Rederens Konkursbo som Sø-

panthaver i Henhold til Søløvens § 268 IV. Firmaets Paastand vil derfor være at tage til Følge, dog saaledes, at Renter kun kan tillægges det fra Anmeldelsesdagen.

Sagens Omkostninger vil de Sagsøgte have at betale Sagsøgerne med 1000 Kr.

R Nr 397/1921.

Rigsadvokaten

m o d

Ove Marius Kirkeskov (Ulf Hansen),

der tiltales for Tyveri.

Østre Landsrets Dom af 3 Oktober 1921: Ove Marius Kirkeskov bør straffes med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer, Overretssagfører J. Kalko, 60 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paa-anket saavel af Tiltalte, som af det Offentlige.

Blandt de Tyverier, for hvilke Tiltalte blev dømt ved Dommen af 11 Maj 1918, findes ikke noget Cykeltyveri. Derimod blev Tiltalte da dømt for Hæleri med Hensyn til en Cykel. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, samt idet de Højesteret forelagte nye Op-lysninger ikke kan føre til andet Resultat

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Ove Marius Kirkeskov til Højesteretssagfører Hansen 60 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ove Marius Kirkeskov tiltales:

I. for den 10 Marts 1918 i Forening med to eller tre under nær-værende Sag tiltalte Personer at have stjaalet:

a) en Snedker N C Wennerberg tilhørende Cykel, der henstod uafloaset ud for Røddinggade Nr 9 her i Staden, og som er vurderet til 150 Kr,

b) en Malermester Carl Rosberg tilhørende Cykel, der henstod af-laaset ud for Esbern Snares Gade 22 her i Staden, og som er vurderet til 150 Kr,

II. for den 27 September 1920 at have stjaalet en Snedkersvend Hans Peter Andersen tilhørende Cykel, vurderet til 100 Kr, der henstod udfør Monradsgade 2, Nykøbing Falster.

Tiltalte er født den 17 Juni 1897 og senest anset ved: 1) Hillerød Købstads Ekstrarets Dom af 11 Maj 1918 efter Straffelovens §§ 228, 235 og 238, jfr Lov af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage og 2) en af Retten for Nykøbing F Købstad m v den 1 Maj 1920 afsagt Dom efter Straffelovens § 230, sammenholdt med § 241, 2 Stk, jfr Lov af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage.

Med Hensyn til de under I Tiltalte paasigtede Tyverier har Tiltaltes til Brødre, der har tilstaaet at have udført Tyverierne, og Tiltaltes Svoger, hos hvem de tre Brødre den paagældende Dag opholdt sig, forklaret, at Tiltalte deltog i Planlæggelsen af Tyverierne, og Svogeren tillige, at Tiltalte hentede Værktøj for at brække Laasen op paa den ene af de stjaalne Cykler.

Tiltalte har efter først at have nægtet at have haft nogen Del i Tyverierne erklæret, at han ikke vil benægte Rigtigheden af de fornævnte Forklaringer, men han har hævdet, at han ikke kan huske, hvad der passerede, som Følge af, at der siden da er forløbet saa lang Tid.

Herefter findes dog ikke tilvejebragt tilstrækkeligt Bevis til at anse Tiltalte skyldig som meddelagtig i de nævnte Tyverier, og han vil derfor forsaavidt være at frifinde.

Med Hensyn til den under II omhandlede Cykel, der fandtes i Tiltaltes Besiddelse, har Tiltalte forklaret, at han i afvigte Foraar har købt Cyklen paa Landet i Nærheden af Roskilde, hvor han da arbejdede, af en Tjenestekarl, om hvem han kun kan oplyse Fornavnet.

Da det imidlertid af Sagens Oplysninger maa antages, at Bestjaalnes Fader, kort efter at Cyklen, der var grønt stafferet, var stjaalet, har set Tiltalte, der fra Tiden før Cyklen blev stjaalet, arbejdede i Nykøbing F, køre paa den paa Gaden der, og at Tiltaltes Logisvært i Nykøbing F har set Tiltalte hjembringe og beholde en Herrecykel, medens Tiltalte ikke vil have været i Besiddelse af en saadan i Nykøbing F, og da den af Tiltalte omforklarede Tjenestekarl trods Eftersøgning ikke har kunnet opspores, findes det ubetænkeligt at anse Tiltalte, der ved begge de ovenanførte Domme er straffet for Cykeltyveri, som skyldig i det heromhandlede Tyveri

Tiltalte vil herefter være at anse efter Straffelovens § 231 I efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

R Nr 36/1919. Aktieselskabet **Vendsyssel Packing Co** (I Kondrup)
m o d

Firmaet **Geo Mogensen**, New York (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ret til at træde tilbage fra en med Indstævnte indgaaet Handel om et Parti saltet Laks.

Sø- og Handelsrettens Dom af 17 December 1919: De Indstævnte, A/S Vendsyssel Packing Co, bør til Sagsøgerne, Firmaet Geo Mogensen, New York, betale 36 880 Kr 28 Øre med Renter 6 pCt p a fra 10 Juni d A til Betaling sker samt Sagens Omkostninger med 500 Kr. Det Idømte at udrede inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

For Højesteret har det appellerende Aktieselskab frafaldet sin Paastand om, at det var et Vilkaar for Handlen om det i den indankede Dom omhandlede Parti Laks, at Partiet skulde være »afgaaet« fra New York senest den 10 Maj 1919, og har indskrænket sig til at gøre gældende, at Partiet senest nævnte Dag skulde være »afskibet«, jfr Købelovens § 69, 1 Stk. Efter det Oplyste maa der nu, som udtalt i Dommen, gaas ud fra, at Afskibningen af Partiet er sket allerede den 9 Maj, og Aktieselskabet har herefter ikke været berettiget til at annullere Handlen paa Grund af for sen Afskibning. Derimod maa der gives Aktieselskabet Medhold i, at det har været berettiget til at træde tilbage fra Handlen paa Grund af Partiets Ukontraktmæssighed. Det maa nemlig anses godtgjort, at Partiet hverken var »Spring Salmon« (Forsaars Laks) eller »prima«, og den af Aktieselskabet i saa Henseende fremsatte Reklamation har derhos efter Alt, hvad der foreligger, været fremsat i rette Tid og paa behørig Maade. I saa Henseende skal særlig fremhæves Følgende: Efter Partiets Tilstand ved Udlosningen, der fandt Sted den 22 Juli 1919 maa det antages, at der da ikke med Nytte kunde foretages en nærmere Undersøgelse af dets Kontraktmæssighed, men at en saadan Undersøgelse først kunde paabegyndes, efter at Laksen, der efter Aftale mellem Aktieselskabet og det indstævnte Firmas herværende Repræsentant var blevet anbragt i et Aktieselskabet tilhørende Kølehus, i nogle Dage havde henstaaet i dette. Efter hvad der er oplyst for Højesteret maa der derhos gaas ud fra, at Aktieselskabet en af de sidste Dage af Juli, og senest den 31, paa behørig Maade har reklameret overfor Firmaets Sagførere i Anledning af Partiets formentlige Ukontraktmæssighed, idet Aktieselskabet da lod Sagføreren vide, at det havde faaet Mistanke om, at Laksen ikke var »Spring Salmon« og at det derfor nu vilde optage nyt Syn og Skøn. Det fremgaar endelig af Sagen, at Aktieselskabet paany har reklameret med Hensyn til Partiets

Ukontraktmæssighed dels i sit den 7 August 1919 for Sø- og Handelsretten fremlagte Forsvarsskrift, dels i en den 8 August dateret Skrivelse til Firmaets Sagfører.

I Henhold til det ovenfor Anførte vil Aktieselskabet overensstemmende med sin Paastand være at frifinde.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Firmaet at burde betale til Aktieselskabet med 800 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Aktieselskabet Vendsyssel Packing Co, bør for Tiltale af Indstævnte, Firmaet Geo Mogensen, New York, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter betaler Indstævnte til Appellanten med 800 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag paastaar Sagsøgerne, Firmaet Geo Mogensen, New York, de Indstævnte, A/S Vendsyssel Packing Co, dømt til at betale 36880 Kr 28 Øre, som de Indstævnte skylder Sagsøgerne for et Parti letsaltede Laks paa 25 Fade indeholdende 9639 kg, der ifølge Sagsøgernes Anbringende er solgt de Indstævnte ifølte Sluttedler af 12 og 19 April d A — for en Pris af 90 Dollars pr 100 kg cif København og paa Vilkaar, at Partiet afskibedes fra New York senest den 10 Maj d A — men af de Indstævnte afvistes ved Partiets Ankomst hertil som for sent afsendt.

Sagsøgerne paastaar sig derhos tilkendt Renter af Beløbet 6 pCt p a fra 10 Juni d A, da Partiet stilledes til Disposition samt Sagens Omkostninger. De Indstævnte har paastaaet sig frifundet og tillagt Sagens Omkostninger.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Efter at der mellem de Indstævnte og Sagsøgernes Repræsentant i København, Chr Mogensen, var forhandlet om Salg til de Indstævnte af et Parti Laks, tilstillede Chr Mogensen den 12 April d A de Indstævnte Ordrekopi af følgende Indhold:

»Date Sold	Order Nr 513. Salesman Chr Mogensen.
12/1 1919	Sold to Vendsyssel Packing Co A/S, Gl Strand 42. Town and country Copenhagen Denmark.
Terms	Ship by Scanline or outside steamer. When to ship
cash net	within May 5th. Insurance.
against	Quantity.
Bill-Lading	if accepted
Copenhagen.	25 tierces mild-cured Sacramento Spring Salmon Dol- lars 90 — pr 100 Kilo cif.

De Indstævnte svarede derpaa Chr Mogensen i Skrivelse af 16 s M:

»I Besiddelse af Deres Ærede af 12 ds med Slutseddell for Salg af »25 tierces mild-cured Sacramento Spring Salmon subject the tierces contain from 60 to 90 sides each« tillader vi os at meddele, at vi godkender Forretningen paa følgende Betingelser:

1) Laksen leveres fragtfrit København og betaler kontant imod Bill of Lading. Sendingen assureres af Dem. Prisen er Dollars 90.00 pr 100 kg, cif København.

2) I Tilfælde af Havari bortfalder Indløsningen af Konnossementet:

3) Hvis Konnossementet ikke er fremme ved Partiets Ankomst, drager De Omsorg for, at Laksen udleveres til os, straks efter at Losningen har fundet Sted imod Betaling af Beløbet.

Laks skal være prima enten Spring Salmon 1918 eller 1919 Pakning.

Endvidere forbeholder vi os med Hensyn til Forretningens endelige Gyldighed, at Grosserer-Societetet udsteder den fornødne Garanti, hvorom vi straks har ansøgt.«

Som Svar herpaa indløb til de Indstævnte følgende Skrivelse af 19 s M fra Chr Mogensen:

»Deres Ærede af 16 ds modtaget og bemærket.

Med Deres Bemærkning i første Punktum: »from 60 to 90 sides each« forstaar jeg fishes, hvad jeg haaber er rigtig.

Deres Punkt 2 kan jeg ikke som Dem telefonisk meddelt acceptere førend jeg har ladet dette undersøge.

Nedenstaaende giver jeg Dem Copi af et i Dag fra New York modtaget Tele — som Svar paa Deres ærede Ordre, og haaber jeg at De vil sørge for, at det ønskede Guildnumber bliver hurtigst muligt overtelegraferet til Kontoret for Udenrigshandel samtidigt med at dette bliver mig opgivet.

Copy.

Answering sixtyseven Vendsyssels accept Tierces sixty ninety fishes shipment possible if Guildnumber cabled immediately if Guildnumber delayed reserve right ship soon as possible after same received.«

Ordren akcepteredes af Sagsøgerne i Skrivelse af 23 April d A.

Den 25 s M tilskrev de Indstævnte Chr Mogensen som følger:

»Vi bekræfter herved Telefonsamtalen i Dag, at Grosserer-Societetets Komité har udstedt Garanti for de 25 Fade Laks fra New York til København under Nummer 239 027. Vi har anmodet Komiteen om at overtelegrafere Nummeret til Danish Trade Office i Washington.

Med Hensyn til Afskibningen er denne jo betinget til omkring 1 Maj, og en senere Afskibning maa vi forbeholde os at godkende, fordi jo længere vi kommer hen i Maj Maaned med varmere Vejrlig, desto vanskeligere bliver det med Forsendelsen af mildsødede Laks som almindeligt Fragtgods.«

Herpaa indløb i Skrivelse af 26 s M følgende Svar fra Chr Mogensen:

»I høflig Besvarelse af Deres ærede af 25 ds tjener, at der naturligvis ikke kan gives Garanti for, at Laksesendingen kan afgaa inden den 1 Maj, eftersom Guildnummer først er modtaget igaar (den 25

April) Aftes og tidligst kan være i Washington den 28 ds, hvorefter Forhandlingerne om Skibsplads først kan finde Sted.

Det maa derfor være nødvendigt at give Geo Mogensen en yderligere Respit med Hensyn til Afskibningsterminen, lade os sige til den 15 Maj.

Gerne imødesende Deres æ/ omgaaende Bekræftelse — — —.

Denne Skrivelse besvaredes atter af de Indstævnte ved Skrivelse af 28 s M saalydende:

»I Svar paa Deres Ærede af 26 ds skal vi herved tillade os at meddele, at omhandlede Parti Saltlaks maa være afgaaet fra New York direkte hertil senest den 10 Maj. Er Partiet ikke afgaaet inden den Tid, betragter vi Ordren som annulleret, med mindre det ved den Tid kan lade sig gøre at træffe et andet Arrangement.«

Foranlediget heraf svarede Chr Mogensen de Indstævnte i Skrivelse af 29 s M:

»I Besiddelse af Deres æ/ af den 28 ds, har jeg telegraferet følgende til Geo Mogensen, New York:

»Vendsyssel order cable 67 salmon must be shipped within May 10th otherwise cancelled.«

og beder jeg Dem godhedsfuldt træffe Deres eventuelt nye Dispositioner saa betids, at Geo Mogensen i rette Tid kan blive telegrafisk underrettet om samme.«

I Skrivelse af 9 Maj til Chr Mogensen meddelte de Indstævnte, at de betragtede Ordren som annulleret, saafremt Laksen ikke afgik fra New York senest den 10 s M, i hvilken Anledning Chr Mogensen i Brev af 10 s M svarede de Indstævnte, at Sagsøgerne, saafremt Guildnummeret ikke var kommet den danske Kommission i Washington saa betids i Hænde, at Afskibning kunde ske inden den 10, var uden Skyld deri.

I Skrivelse af 17 Maj til Chr Mogensen erklærede de Indstævnte imidlertid, at Handlen annulleredes, da det ikke var lykkedes at faa Laksen afskibet inden 10 Maj, idet de gjorde gældende, at Ansvar for Guildnummerets sene Fremkomst ikke kunde paahvile dem, da de, saa snart Aftalen om Handlen forelaa, havde søgt [om] Grosserer-Societets Komité's Garanti og straks efter at Guildnummeret var blevet dem meddelt af Grosserer-Societetets Komité havde meddelt Chr Mogensen klart*) og foranlediget Nummeret overtelegraferet til Washington gennem Kontoret for dansk Udenrigshandel.

Under den derefter følgende Korrespondance mellem de Indstævnte og Chr Mogensen fastholdt de Indstævnte, at Handlen var annulleret, hvilket Chr Mogensen protesterede imod. Chr Mogensen anførte bl a i en Skrivelse af 24 Maj til de Indstævnte Følgende:

»Iøvrigt har jeg just modtaget følgende Telegram fra Geo Mogensen, New York: »Salmon delivered steamer eighth lading signed twelfth order accepted April fourteenth mailing proof danish trade office received guildnumber May fifth draft must be honoured«, hvoraf De vil bemærke, at Sælgeren forlanger Værerne indløst.«

*) Skal formentlig være: dette.

Dampskibet »Herakles«, ved hvilket Partiet var afskibet, afgik den 21 Maj fra New York, og da Partiet ankom hertil, nægtede de Indstævnte Modtagelsen.

Under Sagen har Sagsøgerne gjort gældende, at Guildnummeret saa sent er blevet overtelegraferet herfra til Washington, at det først er kommet dem i Hænde den 6 Maj, men at det desuagtet lykkedes dem at faa Partiet leveret til Skibet den 9 s M, hvilket fremgaar af en under Sagen fremlagt Dokattest af nævnte Dato, hvorhos Konnossementet ligeledes er dateret den 9 Maj. Sagsøgerne har herefter hævdet, at de Indstævnte maatte have Ansvaret for Følgerne af Forsinkelsen med Hensyn til Guildnummerets Fremkomst, men at Partiet dog er afskibet inden den 10 Maj overensstemmende med de for Handlen fastsatte Vilkaar, idet de Indstævnte under ingen Omstændigheder kunde gøre Fordring paa, at Partiet skulde være afgaaet fra New York før den 10 Maj.

De Indstævnte har herimod anbragt, at de i den ovenfor citerede Skrivelse af 28 April udtrykkelig har opstillet det som Vilkaar for Handlen, at Partiet skulde afgaa fra New York senest den 10 Maj og at Sagsøgernes Agent ikke har protesteret derimod i sin ligeledes citerede Skrivelse af 29 April. Herefter mener de Indstævnte, at de har været berettiget til at annullere Handlen, da Skibet først afgik fra New York efter den 10 Maj. De Indstævnte har derhos gjort gældende, at Partiet end ikke kan siges at være afskibet den 10 Maj, idet Dokattesten af 9 Maj ikke kan være afgørende i saa Henseende, da Konnossementet af 9 Maj først er underskrevet den 12 Maj og Afskibning herefter først maa antages at have fundet Sted den 12.

Der kan imidlertid ikke gives de Indstævnte Medhold i disse Betragtninger.

Ifølge Slutsedlen var det et Vilkaar for Handlen, at Partiet skulde være afskibet inden den 5 Maj, og efter det under Sagen Oplyste, har hverken Sagsøgerne eller deres Agent noget Ansvar for, at Guildnummeret fremkom saa sent til Washington, at det blev umuligt at overholde Fristen. De Indstævnte har derfor ikke haft nogen Føje til at ændre Vilkaarene for Handlen ved i Skrivelse af 28 April at forlange, at Partiet skulde være afgaaet inden vis Frist. De Indstævnte har derhos ikke haft Grund til at antage, at Sagsøgerne var gaaet ind paa, at Vilkaarene forandredes overensstemmende med det af de Indstævnte i Skrivelse af 28 April forlangte, idet Skrivelsen af 29 April fra Sagsøgerens Agent, Chr Mogensen, tvertimod meddelte, at han telegrafisk havde meddelt Sagsøgerne, at Partiet »must be shipped within«, hvilket maa forstaas saaledes, at Varerne skulde afskibes inden den nævnte Dato. Efter Dokattesten og Konnossementets Dato maa der derhos antages, at Partiet var afskibet den 9 Maj, og de Indstævntes Annullation af Handlen findes allerede herefter at have været uberettiget.

Efter at nærværende Sag var rejst, har de Indstævnte yderligere gjort gældende, at de endvidere var berettiget til at nægte Modtagelse af det fremsendte Parti, da dettes Kvalitet ikke stemmede med Ordren.

De Indstævnte har i saa Henseende nærmere anført, at Handlen

angik Sacramento Foraars Laks af prima Kvalitet, men at det af en den 18 August d A afholdt Overskønsforretning fremgaar, at det fremsendte Parti hverken er Foraars-Laks eller prima Vare.

Sagsøgerne har herimod anbragt, at der i hvert Fald er reklameret for sent i saa Henseende, idet de Indstævntes Sagfører først i Skrivelse af 6 August overfor Sagsøgernes Sagfører har gjort Indsigelse mod Laksen under Hensyn til dennes Kvalitet.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at de Indstævnte den 23 Juli d A, medens Laksen var under Udlosning, lod foretage en Besigtigelses- og Skønsforretning over de udlossede Dele af Partiet til Oplysning om, hvorvidt Partiet var gode og sunde Varer, hvilket Spørgsmaal besvarede benægtende af Skønsmændene. Først den 1 August begærede de Indstævnte udmeldt Skønsmænd til Oplysning om, hvorvidt Laksen oprindelig var en prima Vare og »Spring Salmon« 1918 eller 1919 Pakning«.

Efter at dette Skøn var afholdt den 6 August, lod Sagsøgerne afholde en Overskønsforretning, der fandt Sted den 18 s M.

Efter Udfaldet af Overskønsforretningen maa det vel antages, at det afsendte Parti hverken har været »Spring Salmon« eller prima Vare, men da de Indstævnte efter det Oplyste har haft Adgang til at undersøge Partiet allerede den 23 Juli, maa der gives Sagsøgerne Medhold i, at den paa dette Grundlag fremsatte Reklamation er fremkommet for sent, og der vil derfor mod Sagsøgernes Protest ikke kunne tages noget Hensyn til den.

Herefter vil de Indstævnte være at dømme efter Sagsøgernes Paa-stand, saaledes at Sagens Omkostninger bestemmes til 500 Kr.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Torsdag den 8 December.

R Nr 91/1921. Grosserer **Poul Cohrt** (Ulf Hansen)

mod

Proprietær **M Foged** (Henriques),

betræffende Opgørelse af Parternes Mellemværende i Henhold til en Kontrakt om Levering af Træ.

Vestre Landsrets Dom af 1 Marts 1921: Indstævnte, Proprietær M Foged, bær for Tiltale af Sagsøgeren, Grosserer Poul Cohrt, i denne Sag fri at være. Til Indstævnte betaler Sagsøgeren 707 Kr 16 Øre og i Sagsomkostninger 200 Kr. Det Idømte udredes inden 15 Dage.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

Under Proceduren for Højesteret har Appellanten erkendt, at han er pligtig at betale Restkøbesummen, 866 Kroner, for det først leverede Træ, og hans Paastand gaar herefter ud paa, at Indstævnte dømmes til at betale ham 935 Kroner 84 Øre med Renter.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde, og idet de forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Grosserer Poul Cohrt, til Indstævnte, Proprietær M Foged, med 300 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Efter at Sagsøgeren, Grosserer Poul Cohrt af Aabyhøj, ved Kontrakt af 18 September 1917, afsluttet med Indstævnte, Proprietær M Foged af Ny-Ryomgaard, havde betinget sig Levering af »ikke under 400 rm prima Bøge-Snitgavn« af nærmere angivne Dimensioner til en Pris af 22 Kr pr rm og heraf faaet leveret 208½ rm, oprettedes der den 7 Februar 1918 mellem Sagsøgeren og Træhandler H. Danckert i Horsens en Sluttedel, hvorved Sagsøgeren til Sidstnævnte videresolgte ca 140 rm af det Parti, han havde købt af Indstævnte. I Sluttedlen, hvorved Prisen bestemtes til 26 Kr 50 Øre pr rm, betingedes det — under Henviisning til en stedfundet Paavisning af det Købte — at »Leverandøren« skulde frasortere alle Stykker, der ikke kunde betegnes som »absolut rent Snitgavn«, ligesom der forbeholdtes Danckert »Ret til ved Træets Fremkomst at frasortere saadanne Stykker, som ikke maatte være konditions-mæssige« og ikke var frasorteret før Afsendelsen, hvilke Stykker skulde lægges til Side til Disposition for »Sælgeren« mod, at han betalte den udlagte Fragt. Om Videresalget underrettede Sagsøgeren i en Skrivelse af 9 Februar 1918 Indstævnte, hvem han meddelte Ordlyden af de nysnævnte særlige Betingelser og Forbehold i Sluttedlen, og derhos bad omgaaende skriftlig meddele, om han indgik paa samme Betingelser, idet han tilføjede, at han jo ifølge sin Kontrakt med Indstævnte »netop skal have Træet leveret som af

Herr Danckert forlangt«. Herpaa svarede Indstævnte, der endnu ikke havde faaet fuld Betaling for det først leverede Parti Træ, fordi Sagsøgeren havde solgt det sammen med en Del andet Træ og om Betalingen heraf havde Retssag med sin Køber, i et Brev af 11 Februar 1918:

»Herr P Kohrt.

Svar paa deres Brev der er ikke noget til hinner for at jeg skal nok levere det Træ som staar i Skoven til Dem som De forlanger det gjorde jeg jo ogsaa det andet De har faaet, De sagde jo selv nede i Skoven vi maatte godt gaa ned til 3 Tommer saa hvis De havde været saa forsigtig første Gang saa havde vi jo været fri for dette Bryderi som vi nu har, jeg venter efter afslutning paa det andet Træ.

med Hilsen

M Foged.«

Han afsendte derefter 3 Vognladninger, indeholdende tilsammen 43,97 Rummeter til Danckert i Horsens, men heraf vilde denne kun anerkende 19,59 rm som konditionsmæssige, medens han overensstemmende med sin Slutseddel frasorterede Resten og stillede dem til Sælgerens Disposition. Da Indstævnte overfor Sagsøgeren erklærede ikke at kunne levere bedre Træ end det til Danckert sendte, ønskede Sagsøgeren ikke Leveringen fortsat. Under Anbringende af, at hans Køber af ham krævede refunderet et »Avancetab« paa 5 Kr 50 Øre for hver af de manglende 120,41 Rummeter, hvilket udgjorde 662 Kr 25 Øre, at han endvidere selv gik glip af en Vinding paa 4 Kr 50 Øre pr rm eller 541 Kr 84 Øre, og endelig at han i Fragt m v havde 167 Kr 63 Øre og i Rejsudgifter 125 Kr tilgode, samt at han forud havde betalt Indstævnte 1126 Kr 18 Øre, har Sagsøgeren under nærværende Sag søgt Indstævnte til Betaling af samtlige nævnte Beløb, tilsammen 2622 Kr 90 Øre med Fradrag af dels den skyldige Pris for den kontraktmæssige Del af Leveringen, 19,59 rm à 22 Kr eller 430 Kr 98 Øre, dels 390 Kr 8 Øre, for hvilken Sum Danckert havde solgt den for ukontraktmæssig erklærede Del af Træet, tilsammen 821 Kr 6 Øre, saaledes at han paastod Indstævnte tilpligtet at betale 1801 Kr 84 Øre tilligemed Renter heraf 5 pCt p a fra Forligsklagens Dato, den 5 Oktober 1918, indtil Betaling sker. Indstævnte har paastaet sig frifundet for Sagsøgerens Tiltale og derhos nedlagt Paastand om Betaling dels af 866 Kr, der resterer af Købesummen for de først leverede 208½ rm, dels af Købesummen for hele det til Danckert leverede Parti Træ, 967 Kr 34 Øre, tilsammen 1833 Kr 34 Øre med Fradrag af de ovennævnte 1126 Kr 18 Øre, hvis Modtagelse han erkender, eller ialt 707 Kr 16 Øre.

Sit Krav paa Erstatning i det i Paastanden angivne Omfang støtter Sagsøgeren paa, at Indstævnte ved sit Brev af 11 Februar 1918 skulde være indgaaet paa de Betingelser, der indeholdes i Slutsedlen af 7 Februar s A mellem Sagsøgeren og Danckert, i Forbindelse med, at Indstævnte ved personlig Nærværelse i Horsens skal have indrømmet, at den skete Frasortering var berettiget og ansaa kun

19,59 rm kontraktmæssige, samt at han har vægret sig ved kontraktmæssig Levering af Resten. Indstævnte kan imidlertid ikke antages ved sin anførte Skrivelse at have villet paatage sig andre og strengere Vilkaar end dem, der var aftalt i Kontrakten mellem ham og Sagsøgeren, i Særdeleshed under Hensyn til, at denne i det Brev, hvori han meddelte Indstævnte de med Danckert aftalte Vilkaar, som nævnt fremstillede disse som netop værende ensbetydende med de i Forvejen gældende. Men herefter er Indstævnte ikke indgaaet paa, at det Træ, han leverede, skulde være »absolut rent Snitgavn« — hvilket ifølge en af Grossererersocietetet meddelt Erklæring er en finere Kvalitet end »prima Bøgesnitgavn« — eller paa at finde sig i den stedfundne Sortering. Da nu Sagsøgeren mod Indstævntes Benægtelse ikke har godtgjort, at denne har indrømmet, at Sorteringen var berettiget, eller at det leverede Træ ikke var prima Bøgesnitgavn, samt da Sagsøgeren maa anses at have frafaldet Krav paa yderligere Levering, kan der ikke tilkomme ham nogen Erstatning hos Indstævnte. Af det Nysanførte følger endvidere, at Sagsøgeren maa være pligtig at betale den aftalte Pris for hele det af Indstævnte til Danckert leverede Kvantum Træ, altsaa for 43,97 rm à 22 Kr, ialt 967 Kr 34 Øre. Forsaa vidt Sagsøgeren, der har indrømmet, at der endnu resterer 866 Kr i Betalingen af den tidligere leverede Del af det ved Kontrakten af 18 September 1917 købte Træ, dernæst har vægret sig ved at erlægge Betalingen herfor og gjort gældende, at heller ikke denne Del af Partiet var kontraktmæssig, og at han derfor havde et Modkrav af omtrent samme Størrelse, har han mod Indstævntes Benægtelse ikke ført Bevis herfor. Naar han endelig til Støtte for sit Anbringende i saa Henseende har henvist til en af Hasle m fl Herreders Ret afsagt Dom i en Sag mellem Trævarehandler C V Olsen i København og Sagsøgeren, hvorved denne tilpligtes at yde Sidstnævnte en Erstatning af 7 Kr pr rm for en Del af en Levering af Træ, hvoraf noget hidrørte fra Indstævnte, kan der ikke tages noget Hensyn hertil, idet der af Dommen intet kan udledes om, at det af Indstævnte leverede Træ har været ukontraktmæssigt, da det i Dommen ommeldte Træ ses at indbefatte Træ, der ikke hidrørte fra Indstævnte, uden at det mod dennes Benægtelse er godtgjort, at den Del af Træet, der var ukontraktmæssigt, hidrørte fra det af Indstævnte leverede.

Herefter vil Indstævnte være at frifinde for Sagsøgerens Tiltale, medens Indstævntes Paastand i det Hele vil være at tage til Følge, saaledes at Sagsøgeren tilpligtes at betale Indstævnte 707 Kr 16 Øre uden Renter, hvorom Paastand ikke er nedlagt.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgeren derhos at burde godtgøre Indstævnte med 200 Kr.

Stempelovertrædelse ses ikke at have fundet Sted.

R Nr 428/1921.

Rigsadvokaten

m o d

Jørgen Juhl (Forsv: Trolle),

der tiltales for Bedrageri.

Vestre Landsrets Dom af 10 Oktober 1921: Tiltalte Jørgen Juhl bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage. Saa udreder Tiltalte og Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører Sørensen, 60 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paa-anket saavel af Tiltalte som af det Offentlige.

For det af Tiltalte udviste, i Dommen fremstillede Forhold, vil han være at anse efter Straffelovens § 257. Da Straffen imidlertid findes at burde bestemmes som ved Dommen sket, vil denne kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Jørgen Juhl til Højesteretssagfører Trolle 50 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under nærværende Sag er Jørgen Juhl, der er født den 17 November 1882, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, ifølge Anklageskrift af 18 Juni d A sat under Tiltale til at lide Straf efter Straffelovens § 251 for Bedrageri ved omkring Januar Maaned 1919 under urigtige Anbringender om, at han ejede 20 000 Reichsmark, der stod i Aabenraa Folkebank, at have bevæget Møllejeer Christian Hansen af Bramdrup til at yde sig et Laan paa 8000 Kr og derefter den 20 Juni 1919 paa Sagfører Arendt Petersens Kontor i Kolding at have givet bemeldte Møllejeer Christian Hansen Transport paa et Beløb af 20 000 Reichsmark, som Tiltalte i Strid med Sandheden opgav at have indestaende i bemeldte Bank paa sit Navn eller dog i hvert Fald saaledes, at Beløbet med Rette tilkom ham.

Ved Sagens Oplysninger, derunder de af fornævnte Møllejeer Hansen og Tiltaltes Fætter, Vognmand Jørgen Juhl, afgivne Forklaringer i Forbindelse med Tiltaltes egen delvise Tilstaaelse maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte har gjort sig skyldig i det i Anklageskriftet ommeldte Forhold under de der nævnte nærmere Omstændigheder, og at han derved har paaført Møllejeer Hansen et Tab af 2000

Kr, hvoraf han under Sagens Drift har erstattet 1700 Kr, medens Hansen iøvrigt har frafaldet Krav paa Erstatning.

For det af Tiltalte saaledes udviste Forhold vil han være at anse efter Straffelovens § 251 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder og i Medfør af midlertidig Lov af 1 April 1911 § 13 findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage.

Mandag den 12 December.

Nr 49. Godsejer og Grosserer **Carl Eisert (Liebe)**

mod

Direktør **H J Gleesen (Winther)**,

betræffende Opgørelse af Parternes Forretningsmellemværende.

Sø- og Handelsrettens Dom af 23 April 1920: Hovedindstævnte, Godsejer og Grosserer Carl Eisert, bør til Hovedsagsøgeren, Direktør H J Gleesen, betale Kr 24961.80 med Renter 5 pCt aarlig fra 16 Juli 1919, til Betaling sker. Iøvrigt bør Parterne for hinandens Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udrede inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Efter Proceduren for Højesteret foreligger den indankede Dom kun til Prøvelse, forsaavidt angaar de under II a og c og under A, B og C omhandlede Tvistemaal.

I Henhold til de i Dommen under den nævnte Del af Sagen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen overensstemmende med en af Kontraappellanten nedlagt subsidær Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Hovedappellanten, Godsejer og Grosserer Carl Eisert, og Kontraappellanten, Direktør H J Gleesen, hver 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Begyndelsen af Krigen kom Grosserer og Godsejer Carl Eisert, der tidligere havde haft Bopæl i Lodz i Polen, her til Landet. Han drev her Forretning med Køb og Salg særlig af Klædevarer og Legetøj. Han søgte Hjælp hos Direktør H J Gleesen, der optraadte som Kommissionær for ham.

Eisert skaffede en Bankgaranti paa 1 500 000 Mark, og Gleesen financierede delvis paa Grundlag af denne de forskellige Forretninger for ham. Forretningerne udførtes i Gleesens Navn, men for Eiserts Regning og Risiko. Det blev aftalt mellem Parterne, at Gleesen for sin Medhjælp skulde have 1 pCt for Financieringen og endvidere en Indkøbsprovision.

I Efteraaret 1918 ophørte Gleesen med Financieringen, efter hans Anbringende fordi han kun havde paataget sig denne under Forudsætning af, at de forskellige Laan blev tilbagebetalt i Løbet af højst 3 Maaneder, enten ved at Varerne blev solgt, eller ved at Eisert selv indbetalte Beløbene til de respektive Banker. Dette blev imidlertid ikke overholdt, da Eisert ikke disponerede over tilstrækkelig stort kontant Beløb og ikke kunde indfri Laanene, der da androg ca 1½ Mill Kr. Der blev mellem Parterne angaaende Afviklingen af deres Mellemværende truffet den Aftale, at samtlige Provisioner skulde være forfaldet senest et Aar efter Fakturadatoerne. Samtidig blev der givet Gleesen Tilsagn om en nærmere bestemt Salgsprovision, beregnet efter Salgsprisen, eller, saafremt Salget ikke var sket inden et Aar fra Fakturadatoen, efter Indkøbsprisen med Tillæg af 33¹/₃ pCt.

Der er opstaaet Tvist mellem Parterne angaaende Opgørelsen af deres Mellemværende, og begge har paastaet at have forskellige Beløb tilgode hos hinanden. Gleesen paastaar at have tilgode hos Eisert:

I som Indkøbsprovision	Kr 22 989,14
II som Salgsprovision	— 73 106,38
og III for Legetøj	— 3 286,89

---

eller ialt..... Kr 99 382,41

Angaaende disse Poster bemærkes:

Ad I. Indkøbsprovision:

Twisten mellem Parterne drejer sig her om Provisionens Størrelse. Gleesen paastaar, at Aftalen gik ud paa, at han skulde have en Provision af 3 pCt i alle Tilfælde, hvor det ikke udtrykkelig var aftalt, at Provisionen kun skulde være 2 pCt. Eisert paastaar derimod, at Aftalen gik ud paa, at Gleesen skulde have 2 pCt og kun kunde fordre 3 pCt i de Tilfælde, hvor der udtrykkelig var givet ham Tilsagn herom. Parterne er enige om, at Gleesen, saafremt hans Anbringende er rigtigt, har Krav paa et Beløb, stort Kr 22 989,14, medens han, saafremt Eiserts Anbringende er rigtigt, kun har Krav paa et Beløb af Kr 13 380,20.

Mod Eiserts Benægtelse har Gleesen ikke godtgjort, at der i Almindelighed er givet ham Tilsagn om en større Provision end 2 pCt. Fremdeles er i en Række Ordrebekræftelser fra Gleesen til Eisert

Provisionen af Gleesen opført til 2 pCt. Gleesen har anbragt, at dette skyldes en Fejltagelse fra hans Side, men dette Anbringende er ganske usandsynligt. Under denne Post vil der derfor kun kunne tilkendes Gleesen Kr 13 380,20.

Ad II. Salgsprovision:

Gleesen har paaberaabt sig en Skrivelse til ham fra Eisert af 15 November 1918, hvori Eisert udtaler, at i Betragtning af, at Financieringen har varet længere, end Parterne muligt har antaget, og under Hensyn til, at Gleesen som Følge deraf har haft mere Ulejlighed dermed, og for at vise Gleesen, at han ikke vil udnytte ham, bevilger han Gleesen en Salgsprovision af 3 pCt, naar Gleesen fremskaffer Køberen, og ellers, naar Eisert alene sælger Varen, af 1½ pCt og i hvert Tilfælde først, naar Pengene er gaaet ind.

Endvidere har Gleesen paaberaabt sig en Aftale, der er skriftlig stadfæstet mellem Parterne ved Skrivelse af 21 November 1918, og hvori blandt andet udtales, at Eisert har alle fakturerede Varer til Salg et Aar fra den 21 November 1918, og at han for de Varer, der først bliver faktureret efter den 21 November 1918, har en Frist af et Aar fra Fakturadatoen, samt at Eisert, hvis Varen indtil da ikke er solgt, skal tillægge 33⅓ pCt til Fakturaprisen og betale Provision af det saaledes fremkomne Beløb.

Tvisten mellem Parterne angaaende denne Post drejer sig om:

a) hvorvidt Gleesen overhovedet kan gøre Fordring paa Salgsprovision, og i bekræftende Fald

b) om der tilkommer ham 3 pCt eller 1½ pCt, samt

c) efter hvilke Kurser Provisionen vil være at beregne.

Ad a. Eisert har bestridt, at Gleesen kan gøre Krav paa Salgsprovision, og har til Støtte herfor anbragt Følgende:

I November 1918 havde Eisert store Varepartier liggende i England, formelt lydende paa Andres Navne, hovedsagelig som tilhørende Gleesens Svoger Arn-Hansen. Gleesen truede da Eisert med i England — hvor Eisert var blevet blacklisted ved Gleesens Transaktioner og som Følge af, at Gleesen havde angivet sig som Kompagnon i et Firma »Eisert & Gleesen« — at denuntiére, at Varerne i Virkeligheden tilhørte Eisert, saafremt Eisert ikke indgik paa at betale de af Gleesen forlangte Provisioner.

Eisert havde god Grund til at tro, at Gleesen vilde realisere sin Trusel, og da Varerne i England i saa Fald vilde blive konfiskeret og Eisert derved tabe Formuer, saa han sig tvunget til at gaa ind paa Gleesens Forlangende, saaledes som det fremgaar af hans Skrivelser af 15 og 21 November 1918. Eisert har paastaaet, at det af ham i disse Skrivelser afgivne Løfte i hvert Fald i Henhold til Lov Nr 242 af 8 Maj 1917 §§ 29 og 31 ikke er bindende for ham. Han har særlig henvist til, at Gleesen ikke tidligere havde faaet Salgsprovision, og at Gleesen Intet havde haft med Salgene at gøre, samt at ingen fornuftig Forretningsmand kunde gaa med til en saa besynderlig Aftale, hvorefter han var pligtig at afstaa en saadan ufortjent Provision, som vilde nødvendiggøre Regnskabsaflæggelse overfor Kommissionæren for Salg

i Fremtiden, med mindre ulovlig Tvang eller lignende Midler var anvendt.

Gleesen har heroverfor bestemt bestridt, at han har øvet nogen ulovlig Tvang overfor Eisert eller iøvrigt gjort sig skyldig i noget Forhold, der skulde kunne gøre den trufne Aftale ugyldig i Henhold til Aftaleloven.

Han har anbragt, at Grunden til, at Eisert gav det ommeldte Provisionstilsagn, var, at Tilbagebetalingen af de forskellige Reimbourslaan ikke blev foretaget saa hurtigt som oprindelig aftalt, og at han derfor fik et betydelig større Arbejde med at faa de forskellige Laan forlængede.

Der er vel nu under Sagen oplyst forskellige Omstændigheder, der tyder hen paa, at det ved de Forhandlinger mellem Parterne, der er gaaet forud for Eiserts Skrivelser af 15 og 21 November 1918, er fremhævet af Gleesen, at Eisert kunde risikere, at de Varepartier, han havde liggende i England under andre Navne, vilde blive konfiskeret af den engelske Regering, men det kan dog ikke paa det foreliggende Grundlag konstateres, at der af Gleesen overfor Eisert ved den paagældende Lejlighed er anvendt saadanne Midler, at Eisert af den Grund kan anfægte det Tilsagn, han i de anførte Skrivelser har afgivet overfor Gleesen. I denne Henseende bemærkes særlig, at Eisert, saafremt der var blevet anvendt Tvang eller andre ulovlige Midler overfor ham, burde have gjort dette gældende for Retten, saasnt det var ham muligt, og ikke burde have afventet, at et Søgmaal mod ham maatte blive anlagt af Gleesen.

Retten finder derfor ikke, at der kan frakendes Gleesen Ret til at fordre Salgsprovision hos Eisert i Overensstemmelse med de fornævnte Skrivelser.

Ad b. Eisert har for dette Tilfælde paastaet, at Gleesen i hvert Fald kun kan fordre en Provision af $1\frac{1}{2}$ pCt, idet Gleesen ikke har fremskaffet Køberne til de paagældende Varer. Gleesen har erkendt Rigtigheden heraf, men har desuagtet paastaet, at der tilkommer ham en Provision af 3 pCt, idet han har gjort gældende, at Eisert ved at nægte at udlevere ham Prøver har umuliggjort det for ham at faa Varen solgt. Mod Eiserts Benægtelse er det inidlertid ikke godtgjort, at der fra Eiserts Side er udvist noget Forhold, der kan medføre Forpligtelse for Eisert til at yde Gleesen en Provision af 3 pCt, uagtet Gleesen ikke har skaffet Købere til Partierne, og Gleesen findes derfor kun at kunne fordre $1\frac{1}{2}$ pCt Provision.

Ad c. Endelig er der Uenighed mellem Parternes om, efter hvilke Kurser Provisionen skal beregnes. Eisert har paastaet, at Provisionen skal beregnes efter Kursen paa Fakturadatoerne med Tillæg af $33\frac{1}{3}$ pCt, hvorimod Gleesen har paastaet, at det maa være Kursen pr Aarsdagen efter Fakturadatoen eller pr 21 November 1919, nemlig Aarsdagen efter Eiserts Skrivelse af 21 November 1918, der maa blive bestemende. Efter den Maade, hvorpaa Eiserts Skrivelse af 21 November 1918 er affattet, findes Gleesen paa denne ikke at kunne støtte nogen Fordring paa en større Provision end beregnet efter Kursen paa Fakturadatoen med Tillæg af $33\frac{1}{3}$ pCt.

Parterne er enige om, at det Beløb, der tilkommer Gleesen, naar Provisionen udregnes paa denne Maade, andrager Kr 33 021,03.

Ad III. I Foraaret 1919 anmeldte Eisert Gleesen for Bedrageri, og en Undersøgelse blev indledet mod Gleesen ved Københavns Kriminal- og Politiret.

Under denne Undersøgelse maatte Gleesen gaa ind paa for forskellige Varepartiers Vedkommende at betale Eisert Differencen mellem de virkelige Salgssummer og de Salgssummer, han havde opgivet for Eisert, ligesom han maatte gaa ind paa at betale Salgssummen for forskellige Varepartier, der var solgt, men ikke afregnet overfor Eisert.

Sagens sluttedes herefter med Politidirektørens Samtykke.

Gleesen har nu anbragt, at der i 1919 forinden denne Undersøgelse blev truffet en Aftale mellem ham og Eisert gaadende ud paa, at der skulde foretages en Opgørelse over det foreliggende, Eisert tilhørende Lager af Legetøj, og saaledes at en eventuel Manko skulde betales af Gleesen til Eisert, medens omvendt ethvert overskydende Beløb skulde betales af Eisert til Gleesen. Denne Opgørelse udviste en Saldo i Gleesens Favør, stor Kr 2080,18. Endvidere har Gleesen anbragt, at han under Undersøgelsen ved Kriminalretten er gaaet ind paa at betale Eisert 2 Beløb paa henholdsvis Kr 1064,81 og Kr 141,90 som ifølge den anførte Aftale rettelig tilkom ham.

Han har derfor paastaaet, at Eisert for det anførte Legetøj ialt er ham skyldig Kr 3286,89.

Eisert har bestridt, at han er gaaet ind paa en Aftale som den af Gleesen anførte, der efter hans Anbringende vilde være ganske urimelig, da alt Legetøjet var købt af ham og tilhørte ham, og da Gleesen heroverfor ikke har godtgjort, at der herom er truffet en Aftale som af ham anbragt, vil det under denne Post anførte Beløb ikke kunne tilkendes ham.

Gleesen findes herefter at have tilgode hos Eisert som

Indkøbsprovision	Kr 13 380,20
og som Salgsprovision	— 33 021,03

eller ialt. . . . . Kr 46 401,23

Eisert har paa sin Side paastaaet at have forskellige Beløb tilgode hos Gleesen.

Gleesen har af disse anerkendt to Beløb paa henholdsvis Kr 196,92 og Kr 745,98 eller ialt Kr 942,90, men har iøvrigt bestridt at være Eisert noget Beløb skyldig.

Eisert har nærmere anbragt Følgende:

Ad A. I Aaret 1917 og 1918 lod Eisert Gleesen som sin Kommissionær i Gleesens Navn, men for Eiserts Regning hos Firmaet Dugdale Bros & Co i England købe Varer for 37 000 Pd Sterl.

Først senere erfarede Eisert, at Varerne grundet paa, at Gleesen var paa den engelske sorte Liste, var købt i Gleesens Svogers — Arn-Hansens — Navn. Sidstnævnte var Dugdales herværende Repræsentant. Varerne blev forudbetalt af Eisert. Af de købte Varepartier har Eisert imidlertid kun faaet leveret for ca 22 000 Pd Sterl. Med Resten

af Varerne er det gaaet saaledes: Købesummen for denne Del, ca 15 000 Pd Sterl, blev i Gleesens — respektive Arn-Hansens — Navn, men for Eiserts Regning og Risiko financieret gennem Firmaet J M Levin & Co her i Byen, saaledes at Pengene gennem nævnte Firma blev overført til England.

I Slutningen af Oktober 1918 kom Gleesen og Arn-Hansen til Eisert og erklærede, at Levin & Co skulde have erfaret, at Varerne faktisk var købt af Eisert — der som tidligere anført paa Grund af Gleesens Forhold den Gang var kommet paa den engelske sorte Liste — og at Firmaet fordrede øjeblikkelig Annullering af Forretningen. Siden Eisert købte Varerne, var disse steget stærkt i Pris, ligesom han vilde faa en betydelig Gevinst derved, at han havde inddækket Købesummen til en meget lavere Kurs. Under den selvfølgelige og udtrykkelig udtalte Forudsætning, at Købet virkelig blev annulleret, og da Gleesen og Arn-Hansen truede Eisert med, saafremt han ikke vilde gaa ind paa at annullere Købet for de 15 000 Pd Sterl, at denuntiære overfor den engelske Regering, at de øvrige store Varepartier, som Eisert havde liggende i England paa Arn-Hansens Navn, i Virkeligheden tilhørte Eisert, hvorved han kunde risikere at miste en betydelig Formue, saa han sig tvunget til at gaa med til Annulleringen af Købet. Senere blev det oplyst, at Levin & Co ingensinde havde forlangt Annullation af Financieringskontrakten, og at Købet overhovedet ikke blev annulleret hos Dugdale.

Eisert har paastaaet, at han under falsk Foregivende er blevet tvunget til at give Afkald paa en ham tilkommende Fortjeneste, der vilde have andraget Kr 141 507,80.

Han har paastaaet Gleesen dømt til at betale ham dette Beløb. Subsidiært har han paastaaet, at han som Følge af, at Kursen var lavere paa Indbetalingsdagen, den 1 Maj 1918, end paa Annullationsdagen, den 1 November 1918, har lidt et Tab, stort Kr 36 317,28, samt at han i Anledning af dette Vareparti har haft positive Udgifter til Renter, Assurance, Lagerleje m m til Beløb Kr 10 529,76, og at Gleesen i hvert Fald maa være pligtig at betale ham disse Beløb, ialt Kr 46 847,04.

Gleesen har angaaende dette Forhold anbragt Følgende:

For at skaffe Penge til Købet af de paagældende Varer havde han formaaet sin Svoger Arn-Hansen til at financiere Foretagendet for et Beløb af 15 000 Pd Sterl. Arn-Hansen laante Beløbet hos Firmaet Levin & Co. Det var Meningen, at Beløbet skulde tilbagebetales i Løbet af kort Tid. Da Eisert ikke formaaede dette, fordrede Arn-Hansen, at Eisert skulde annullere Købet forsaavidt angik det paagældende Beløb, for at han selv kunde faa fri Raadighed over Varerne. Gleesen har bestemt bestridt, at det overfor Eisert er blevet gjort gældende, at Levin & Co havde stillet nogen Fordring om Annullation af Købet af de paagældende Varer, ligesom han har bestridt, at det er anført overfor Eisert, at Købet af disse Varer vilde blive annulleret. Endelig har Gleesen bestridt, at der er anvendt nogen uberettiget Tvang overfor Eisert.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Eisert i Skrivelse af 1 November 1918 til Arn-Hansen har anerkendt Annullationen af de paa-

gældende Varepartier. I Skrivelsen udtaler han, at han herefter ikke er videre interesseret i disse Varer. Under samme Dato har Gleesen i Skrivelse til Eisert bekræftet, at han er indforstaaet med, at Købet af de paagældende Varer er blevet annulleret.

Efter alt, hvad der er oplyst i Sagen, findes det nu ikke at kunne konstateres, at der forinden Afgivelsen af den anførte Skrivelse er blevet anvendt nogen ulovlig Tvang overfor Eisert.

Arn-Hansen har som Vidne forklaret, at han overfor Eisert stillede Forlangende om at faa fri Raadighed over de paagældende Varer, da Eisert ikke selv kunde overtage Finansieringen, og denne Forklaring findes ikke at kunne forkastes, og da Eisert samtidig med, at han anerkendte Annulationen, ikke overfor Gleesen har taget noget Forbehold angaaende de Udgifter, han har haft i Anledning af Købet af de paagældende Varer, eller angaaende det Tab, han vilde have lidt som Følge af, at Kursen nu var højere, end da Pengebeløbet den 1 Maj blev overført til England, findes Eisert ikke paa Grundlag af det anførte Forhold at kunne gøre noget Modkrav gældende mod Gleesen.

Ad B. Eisert har anbragt, at Firmaet Dugdale Bros & Co for de leverede Varer for ca 22 000 Pd Sterl har givet Rabatten til Beløb ialt Kr 36 040,05, og at dette Beløb i Henhold til den mellem ham og Gleesen truffe Aftale saavel som i Henhold til § 13 i Lov Nr 243 af 8 Maj 1917 maa tilkomme ham.

Han har derfor paastaaet Gleesen dømt til at betale dette Beløb. Gleesen har bestridt at have modtaget disse Rabatter, og Arn-Hansen har som Vidne under Sagen forklaret, at han har oppebaaret dette Beløb som den ham tilkommende Fortjeneste i Anledning af Salget af de paagældende Varer.

Eisert findes herefter ikke under denne Post at kunne fordre noget Beløb hos Gleesen.

Ad C. Den 23 Oktober 1918 solgte Gleesen til Firmaet B Boserup & Co den Eiserts Samtykke Legetøj til et Beløb af Kr 16 484,03, for hvilket Beløb Boserup udstedte en 3 Maaneders Veksel. Eiserts Anbringende gaar ud paa, at Gleesen ikke var berettiget til at sælge hans Varer paa Kredit uden hans Samtykke.

Trods gentagne Forespørgsler om, hvor Legetøjet var blevet af, fik han ingen Meddelelse om Overdragelsen før i Februar 1919, da Gleesen sendte ham en protesteret Veksel fra Boserup, hvilken Veksel Eisert straks returnerede som sig uvedkommende. Eisert har videre anbragt, at Overdragelsen til Boserup i Virkeligheden fandt Sted uden Betaling for Legetøjet, men saaledes at Gleesen ved Overdragelsen af Legetøjet til Boserup for denne financierede en ulovlig Forretning med Gilletteblade, hvorfor Boserup senere af nærværende Ret blev idømt Bøde for Overtrædelse af Lov Nr 168 af 20 Marts 1918. Af Overskudet af denne Forretning skulde Gleesen have en Del, og dette var den reelle Grund til Overdragelsen og Kreditgivningen til Boserup.

Eisert har som Følge af det Anførte gjort gældende, at Gleesen er pligtig at betale ham Beløbet, Kr 16 484,03.

Gleesen har herimod anført, at han som Kommissionær ikke har hæftet for de respektive Køberes Soliditet. Han har paastaaet, at

han tidligere i flere Tilfælde har solgt paa Kredit, uden at Eisert har rejst Indsigelse herimod. Det paagældende Legetøj var et Restparti, der paa Grund af sin Beskaffenhed vanskelig kunde sælges. For at blive af med Partiet solgte han det under eet til en Pris lig Faktura-prisen plus 10 pCt og mente, at Beløbet var tilstrækkelig sikret, da Boserup samtidig fik et Tilgodehavende hos ham paa 10 000 Kr, der skulde afskrives paa Vekslen.

Han har paastaaet, at han ikke bærer Ansvar for, at Kontrakten vedrørende Gillettebladene senere viste sig at være uden Værdi.

Gleesen har imidlertid mod Eiserts Benægtelse ikke godtgjort, at Eisert tidligere har godkendt, at han solgte Varer paa Kredit, og da Gleesen herefter maa antages at have været uberettiget hertil, findes han at maatte godtgøre Eisert det Tab, denne har lidt ved Salget til Boserup, med det anførte Beløb, Kr 16 484,03.

Ad D. Eisert har anbragt, at der paa et Parti Trykknapper, der var købt til Eksport til Rusland, har vist sig at være en Manko paa 4667 Gros. Han har paastaaet, at Gleesen bærer Ansvar herfor, og at der herfor tilkommer ham et Beløb, stort 4667 Kr.

Det er oplyst, at et Parti paa 3000 Gros af Gleesen er solgt paa Kredit til H G Eriksen i Kristiania, der ikke har betalt Partiet.

Derimod er det ikke oplyst, hvor det resterende Parti paa 1667 Gros er blevet af. Da Gleesen som tidligere anført ikke har godtgjort, at han har været beføjet til at sælge paa Kredit, vil han være at tilpligte at godtgøre Eisert et Beløb af 3000 Kr, hvorimod han ikke vil kunne dømmes til paa denne Post at godtgøre Eisert noget yderligere Beløb, da det ikke af Eisert er godtgjort, at Gleesen bærer Ansvar for, at de resterende 1667 Gros er bortkommet.

Ad E. Paa en Opgørelse fra Gleesen til Eisert har Gleesen under 3 September 1917 debiteret Eisert for et Beløb af Kr 1012,50 som udlagt til Adams Expres Co for Pakning og Postporto af Tryklaase. Eisert har henvist til, at et omtrent tilsvarende Beløb for samme Udlæg findes opført paa en Faktura af 27 Juli 1917, og at han saaledes to Gange har betalt dette Beløb til Gleesen. Han har derfor paastaaet Gleesen dømt til at betale Beløbet, Kr 1012,50.

Gleesen har ikke nærmere kunnet gøre Rede for Forholdet, men han paastaaer, at Eisert, der ikke tidligere har fremsat nogen Indsigelse i saa Henseende, paa Grund af den Tid, der er hængaet, siden han modtog de paagældende Opgørelser, maa være afskåret fra nu at gøre det anførte Krav gældende. Heri kan der dog ikke gives Gleesen Medhold. Der maa antages først under nærværende Sag at have fundet en endelig Opgørelse Sted af Parternes Mellemlivstid, og det findes ikke at kunne lægges Eisert til Last, at han ikke tidligere er blevet opmærksom paa, at omtrent samme Udgiftsbeløb er opført paa to forskellige Opgørelser. Da Gleesen ikke har godtgjort, at begge Beløb tilkommer ham, vil han derfor være at dømme til at betale Eisert det anførte Beløb, Kr 1012,50.

Ad F. Eisert har paastaaet, at Gleesen af en Forretningsforbindelse, Knud Wolff, har modtaget et Beløb af Kr 2000 som Provision, fordi Gleesen fik Eisert til at modtage et større Parti Varer fra Wolff,

og at dette Beløb tilkommer ham saavel i Følge den mellem ham og Gleesen trufne Aftale som i Henhold til § 13 i Lov Nr 243 af 8 Maj 1917.

Gleesen har bestridt Rigtigheden heraf og anbragt, at Forholdet stiller sig saaledes: Blandt forskellige Varebiller, som Eisert købte hos Wolff, blev der ved en Fejltagelse pakket nogle Stykker Klæde, som Eisert ikke havde købt, og som Eisert derfor nægtede at modtage. Gleesen ordnede derefter Forholdet med Wolff saaledes, at han for egen Regning skulde overtage Partiet mod en Dekort paa 2000 Kr.

Senere, da Prisen paa Klædevarer steg, ønskede Eisert alligevel at overtage Partiet, og Gleesen løste da Wolff fra hans Forpligtelse overfor ham, mod at de 2000 Kr, som han allerede havde modtaget, ikke skulde tilbagebetales, og han beholdt Beløbet som Betaling for den Risiko, han havde løbet.

Den af Gleesen givne Fremstilling er ikke afkræftet ved de foreliggende Oplysninger. Retten finder derfor ikke, at den kan forkastes, og herefter findes Eisert ikke i Anledning af det anførte Forhold at kunne gøre noget Krav gældende mod ham.

Ad G. Endelig har Eisert paastaet Gleesen dømt til at betale ham Kr 1581,43, idet han har anbragt, at Gleesen i forskellige Provisionopstillinger har omregnet Mark til Kroner til vilkaarlige Kurser i Eiserts Disfavør, saaledes at Gleesen ialt har oppebaaret 1581,43 Kr for meget i Provision. Gleesen har herimod gjort gældende, at de opførte Provisioner er baseret paa Aftaler mellem ham og Eisert, og at Eisert for mere end et Aar siden har faaet tilstillet de paagældende Regninger uden at fremsætte nogen Indsigelse mod disse.

Retten maa ogsaa her give Gleesen Medhold.

Af de tilsendte Afregninger har Eisert kunnet se, til hvilke Kurser Omregningen har fundet Sted, og naar han derefter har ladet hengaa over et Aar uden at fremsætte nogen Indsigelse, har Gleesen haft Føje til at gaa ud fra, at han godkendte Opgørelserne, saaledes at Eisert nu maa være afskaaret fra at gøre et Krav som det anførte gældende.

Gleesen vil herefter have at godtgøre Eisert følgende Beløb:

Ad C	Kr 16 484,03
Ad D	— 3 000,00
Ad E	— 1 012,50
Hertil kommer det af Gleesen anerkendte Beløb..	— 942,90

hvorefter ialt udkommer . . . . . Kr 21 439,43

Naar dette Beløb fradrages det Beløb, Kr 46 401,23, som Gleesen findes at have tilgode hos Eisert, udkommer til Rest et Beløb af Kr 24 961,80, hvilket Beløb Eisert vil være at dømme til at betale til Gleesen med Renter 5 pCt aarlig fra Hovedstævningens Dato, den 16 Juli 1919.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

R Nr 507/1921.

Det Offentlige

m o d

Jens Carl Jensen m fl.

Østre Landsrets Kendelse af 24 Oktober 1921: Den paakærede, af Retten for Kalundborg Købstad m v den 18 ds afsagte Kendelse, ved hvilken det nægtedes at tage en af vedkommende Politimester fremsat Begæring om Anholdelse af de for Brandstiftelse sigtede Brødre Jens Carl Jensen, Hans Peter Jensen og Carl Johan Marius Jensen til Følge, er indbragt her for Retten af Politimesteren med Paastand om, at Kendelsen forandres i Overensstemmelse med hans fornævnte Begæring. Da Kæremaalet ikke i Overensstemmelse med Retsplejelovens § 970 I er forkyndt for de Sigtede, forinden Sagens Indsendelse til Landsretten, vil Kæremaalet være at afvise.

T h i b e s t e m m e s :

Dette Kæremaal afvises.

Højesterets Kæremaalsudvalgs Kendelse

Den af Østre Landsret afsagte Kendelse er med Justitsministeriets Tilladelse paakæret til Højesteret.

Det maa antages at følge af Bestemmelserne i Retsplejelovens Kapitel 71, hvad der ogsaa stemmer med det paagældende Forholds Natur, at i Tilfælde, hvor Retten uden foregaaende Indkaldelse kan beslutte Anholdelse af en mistænkt, som Politiet ikke paa egen Haand har anholdt, maa ogsaa Kæremaal i Anledning af Rettens Nægtelse af at tage en Begæring om Anholdelse til Følge kunne finde Sted, uden at der derom gives de Mistænkte nogen Meddelelse, og den i den paakærede Kendelse anførte Bestemmelse i Retsplejelovens § 970 om Kæremaals Forkyndelse for Sigtede maa anses begrænset i Overensstemmelse hermed. Kæremaalet vil herefter være at hjemvise til Paakendelse i Realiteten.

T h i e r a g t e s :

Kæremaalet hjemvises til Landsretten til Paakendelse i Realiteten.

Tirsdag den 13 December.

R Nr 445/1921.

Rigsadvokaten

mod

Carl August Gustavsen (Gustafsson) (Forsv.: Graae),

der tiltales for Forbrydelse mod Sædeligheden.

Østre Landsrets Dom af 19 Oktober 1921: Tiltalte Carl Adolf August Gustavsen (Gustafsson) bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Maaneder og betale Sagens Omkostninger, derunder 60 Kr i Salær til den for ham ved Landsretten beskikkede Forsvarer, Overretssagfører A Bang. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paa-anket saavel af Tiltalte som af det Offentlige.

Af Sagens Oplysninger fremgaar, at Sola Carlsen er født den 4 Juni 1909.

For det Forhold Tiltalte, som fremstillet i Dommen, har udvist overfor Lea Jensen, vil han være at anse efter Straffelovens § 176, jfr § 173.

Med disse Bemærkninger og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forlænges til 100 Dage.

I Tilslutning til den i Dommen udtalte Misbilligelse bemærkes, at der i Retsbogen burde have været gjort Tilførsel saavel om det Klokkeslet, til hvilket Retsmødet den 30 April d A blev sluttet, som om Klokkeslettet for Fængslingskendelsens Afsigelse.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 100 Dage. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Carl August Gustavsen (Gustafsson) til Højesterets-sagfører Graae 50 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne ved Retten for Holbæk Købstad m v forberedte Sag tiltales ifølge Anklageskrift af 14 f M Carl Adolf August Gustavsen (Gustafsson), der efter eget Opgivende er født i Sverige den 1 September 1869, og som ikke er fundet forhen straffet, til Straf efter:

I. Straffelovens § 176, jfr § 173, for i Sommeren 1919 at have

gjort sig skyldig i uterligt Forhold overfor det den 5 Juli 1913 fødte Pigebarn, Lea Jensen, ved paa nævnte Tid 6 Gange at have taget hende ind paa et i den Ejendom, hvor han boede, værende W C, hvor han efter at have anbragt hende paa sit Skød har ført sit Lem bagfra ned mellem hendes Ben samtidig med, at han med sin ene Haand gned hendes Kønsele.

II. Straffelovens § 185 for Krænkelse af Blufærdigheden:

a) ved den 17 April 1921 i Skolegade i Holbæk at have sagt til det den 5 Juni 1909 fødte Pigebarn, Sola Angenida Carlsen, om hun vilde knappe sine Bukser ned, saa de kunde gøre noget uartig, idet han lovede at give hende 25 Øre,

b) ved den 22 April 1921 i Østre Anlæg ved Holbæk — efter at have lokket 4 Pigebørn med derud, nemlig Agnete Agnes Grønbæk Nielsen, [født 13 September 1909, Emma Karoline Dusine Grønbæk Nielsen], født 24 Marts 1908, Dagny Jensen, født 16 Februar 1910, og Elna Augusta Jensen, født 15 November 1907 — at have ladet sit Vand i Pigebørnenes Paasyn.

Tiltalte har nægtet sig skyldig i Forhold I, og med Hensyn til Forhold II a erklæret, at han ingen Erindring har herom, og at han, hvis han har gjort sig skyldig heri, maa have været beruset; han har ad Forhold II b erkendt at have ladet sit Vand i Pigebørnenes Nærhed, men paastaaet, at han vendte Ryggen til dem, saa at de ikke kunde se, hvad han foretog sig.

Medens det efter de foreliggende Oplysninger ikke findes bevist, at Tiltalte ad II b har gjort sig skyldig i et efter Straffelovens § 185 strafbart Forhold, hvorfors han forsaavidt vil være at frifinde, maa det derimod med Hensyn til Forhold I ved den af Pigebarnet Lea Jensen afgivne Forklaring, der bestyrkes ved en af hendes Moder afgivet Vidneforklaring, og ved, hvad der i det Hele er oplyst om Tiltaltes Færd, anses tilstrækkelig godtgjort, at han gentagne Gange i Sommeren 1919 har behandlet Barnet uterligt i Ejendommens W C, hvorhos det ved de af Pigebørnene Sola Carlsen og Agnete Agnes Grønbæk Nielsen afgivne overensstemmende Forklaringer findes bevist, at han har udvist den under II a ommeldte uterlige Adfærd overfor Sola Carlsen.

For de i Anklageskriftet under I og II a ommeldte Forhold vil Tiltalte herefter være at anse efter Straffelovens § 185 efter Omstændighederne og under Hensyn til midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Maaneder.

Det maa misbilliges, at Undersøgelsesdommeren ikke som foreskrevet i Retsplejelovens § 731 b har beskikket en Forsvarer for Tiltalte, forinden den i Retsmødet den 3 Maj d A foretagne Vidneafhøring fandt Sted, at den i Retsplejelovens § 777 foreskrevne Frist af 3×24 Timer er overskredet ved, at Tiltalte, der fremstilledes som anholdt i et Retsmøde den 30 April d A Kl 2 Eftermiddag, først er fængslet i et Retsmøde, der begyndte den 3 Maj d A Kl 3 Eftermiddag, samt at det ikke overensstemmende med Retsplejelovens § 34, 5°, er tilført Retsbogen, om Retsmøderne den 30 April og 3 Maj har været offentlige eller ej.

R Nr 244/1921. Købmand **H A Hansen** (Ulf Hansen)

m o d

Handelsfirmaet **Zimmer & Hagen** (Meyer),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ret til at træde tilbage fra en med Indstævnte indgaaet Handel om et Parti Fodtøj.

Østre Landsrets Dom af 3 Juni 1921: Imod Udlevering af det ovennævnte Parti Fodtøj bør Købmand H A Hansen til Handelsfirmaet Zimmer & Hagen betale de paastævnte 3888 Kr 25 Øre med Renter 6 pCt p a fra den 26 December 1920, til Betaling sker, samt Sagens Omkostninger med 400 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagen's Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Købmand H A Hansen, til Indstævnte, Handelsfirmaet Zimmer & Hagen, med 300 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I denne Sag har Sagsøgerne, Handelsfirmaet Zimmer & Hagen, givet følgende Sagsfremstilling:

Ved Slutseddel af 4 November 1920 købte Sagsøgte, Købmand H A Hansen, af Sagsøgerne et nærmere specificeret Parti Fodtøj, som Sagsøgerne skulde importere fra Udlandet og levere »franco«.

Varerne kom hertil den 24 December 1920, hvad Sagsøgerne straks meddelte Sagsøgte, som den 25—26 s M gennemsaa Partiet og udtalte sin fulde Tilfredshed med dette. Han, der var forpligtet til at betale Varerne kontant ved Fremkomst, forlangte nu — ganske uberettiget — 3 Maaneders Kredit, hvad Sagsøgerne ikke kunde indrømme ham. Han nægtede herefter at betale Købesummen. Sagsøgerne meddelte ham, at de fastholdt Handlen, og at de købte Varer var til hans Disposition mod Købesummens Betaling.

Under Henvisning hertil paastaar Sagsøgerne Sagsøgte, **Købmand H A Hansen**, tilpligtet at betale den aftalte Købesum, 3888 Kr 25 Øre, med Renter 6 pCt p a fra den 26 December 1920.

Hansen procederer til Frifindelse, idet han samtidig paastaar sig tilkendt Erstatning for ikke rettidig Levering et Beløb af 582 Kr med Renter 5 pCt p a fra den 7 Maj 1921.

Forsaavidt Hansen til Støtte for sin nærmere Paastand har gjort gældende, at Fodtøjet ikke er blevet ham tilbudt i rigtige Sortiments, maa han efter det Oplyste anses at have frafaldet denne Indsigelse ved Besigtigelse af Varerne, efter at disse i Slutningen af December 1920 var ankommet her til Byen.

Hansen gør dernæst gældende, at Varerne var købt til Levering inden Udgangen af November 1920, men at de som nævnt først ankom hertil i Slutningen af December s A, og at han ogsaa af den Grund har været berettiget til at hæve Handlen.

Efter det i Sagen herom Oplyste maa det vel antages, at det ved Købets Indgaaelse har været paa Tale, at Varerne ønskedes leveret inden November Maanedes Udgang, men efter alt Foreliggende — derunder at den oprettede Slutseddel ikke indeholder noget om Leverings-tid — kan det ikke anses bevist, at Leveringen indenfor denne Frist fra Hansens Side har været opstillet som et Vilkaar for Handlen, hvilket ogsaa maa anses bekræftet, naar henses til, hvad der er oplyst om Hansens Udtalelser ved hans Besigtigelse af Varerne.

Der vil herefter være at give Dom overensstemmende med den af Sagsøgerne nedlagte Paastand, hvorhos Sagsøgte findes at burde betale Sagens Omkostninger med 400 Kr.

Onsdag den 14 December.

R Nr 238/1921.

Rigsadvokaten

mod

Jens Pedersen (Forsv: Henriques),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 284.

Esbjerg Købstads Rets Dom af 19 Februar 1921: Tiltalte Jens Pedersen vil være at straffe med simpelt Fængsel i 14 Dage, dog at Fuldbyrðelsen udsættes og Straffen ganske bortfalder efter 5 Aars Forløb paa de i Lov Nr 63 af 1 April 1911 § 2 nærmere angivne Betingelser.

Vestre Landsrets Dom af 19 April 1921: Tiltalte Jens Pedersen bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. I Salær for Landsretten tillægges der Overretssagfører Johnsen 70 Kr, der udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse af det Offentlige indanket for Højesteret.

Med Bemærkning, at de i Underrettsdommen omtalte Plakater forbød »Brug af aabent Lys til Ombæring« og iøvrigt i Henshold til de i Underrettsdommen anførte Grunde maa det billiges, at Tiltalte ved nævnte Dom er anset efter Straffelovens § 284. Straffen findes at burde bestemmes til simpelt Fængsel i 14 Dage, dog at Straffen bortfalder, hvis Tiltalte, der vil være at dømme til at betale de nedennævnte Erstatningsbeløb, udreder disse.

Sagens Omkostninger vil Tiltalte have at udrede.

Thi kendes for Ret:

Jens Pedersen bør hensættes i simpelt Fængsel i 14 Dage og betale i Erstatning til Købstædernes almindelige Brandforsikring: 10 042 Kroner 00 Øre, til Forsikringsselskabet »London«: 22 050 Kroner 00 Øre, til Forsikringsaktieselskabet »National«: 7 950 Kroner 00 Øre, til Det gensidige Forsikringsselskab »Danmark«: 3 107 Kroner 85 Øre, til Ny Danske Brandforsikringsselskab: 47 654 Kroner 47 Øre, til Andelsforsikringsselskabet »Frejr«: 4 800 Kroner 00 Øre og til Dansk Assurance Compagni 700 Kroner 00 Øre. Straffen bortfalder dog, saafremt de fornævnte Erstatningsbeløb betales. Tiltalte udreder derhos Sagens Omkostninger, derunder det ved Landsrettens Dom fastsatte Salær og i Salær for Højesteret til Højesteretssagfører Henriques 80 Kroner.

De idømte Erstatninger at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Forkyndelse.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Jens Pedersen, der er født 2 Januar 1890 i Redsted Sogn, og som ikke tidligere findes tiltalt eller straffet, er under denne Sag sat under Tiltale for Overtrædelse af Straffelovens § 284.

Ved Tiltaltes egen Forklaring, der er i Overensstemmelse med det iøvrigt under Sagen Fremkomne, er det godtgjort, at han har forarsaget en den 17 Juni 1920 i Esbjerg stedfundet Ildebrand, hvorved en Automobilgarage med Automobiler og Inventar nedbrændte, ved uforsigtig Adfærd med aabent Lys, idet han, der om Aftenen den paa-

gældende Dag var i Færd med at reparere et Automobildæk i Garagen, for at undersøge, om Arbejdet var nøjagtig udført, strøg en Tændstik, som han, da den brændte ham paa Fingrene, kastede fra sig paa Gulvet, hvor den straks fængede og forårsagede den nævnte Ildebrand. Tiltalte var bekendt med, at der i Garagen var ophængt Plakater om Forbud mod Anvendelse af aabent Lys.

For det udviste Forhold vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 284 med en Straf, der kan ansættes til simpelt Fængsel i 14 Dage, hvilken Strafs Fuldbyrkelse dog udsættes, ligesom Straffen ganske bortfalder efter 5 Aars Forløb paa de i Straffelovstillæggets § 20 givne Betingelser. Tiltalte vil derhos have at betale denne Straffesags Omkostninger. Der er under Straffesagen nedlagt Paastand om Erstatning, men dette Kravs Afgørelse blev henvist til særlig Sag.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den i nærværende Sag ved Retten for Esbjerg Købstad m v afsagte Dom er alene paaanket af det Offentlige, dels til Fordel, dels til Skade for Tiltalte.

Ved det af Tiltalte udviste, i den indankede Dom i det Væsenlige rigtigt fremstillede Forhold, findes han ikke at have gjort sig skyldig i en saadan Uforsigtighed, som kan paaføre ham Straf efter Straffelovens § 284, og han vil derfor være at frifinde for det Offentliges Tiltale, hvorefter der ikke bliver Spørgsmaal om at tage den nedlagte Erstatningspaastand under Paakendelse.

R Nr 22/1921. Fhv Telefonistinde, Fru **Dagmar Jensen**, født **Fraas** (Henriques)

mod

Københavns Telefon-Aktieselskab (Liebe),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Berettigelse til at afskedige Appellantinden.

Østre Landsrets Dom af 24 November 1920: De Sagsøgte, Københavns Telefon-Aktieselskab, bør for Tiltale af Sagsøgerinden, Telefonistinde, Fru Dagmar Jensen, født Fraas, i denne Sag fri at være.

Færdig fra Trykkeriet den 28 December 1921.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 31.

Onsdag den 14 December.

Sagsøgerinden bør til de Sagsøgte betale Sagens Omkostninger med 250 Kr, der udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellantinden at burde betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellantinden, fhv Telefonistinde Fru Dagmar Jensen, født Fraas, til Indstævnte, Københavns Telefon-Aktieselskab, med 400 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 26 Maj 1917 indgik Frk Dagmar Fraas, der den 1 Juli 1900 var blevet ansat som Telefonistinde ved Københavns Telefon-Aktieselskab, Ægteskab med Hother Jensen. For de i Telefonselskabets Tjeneste ansatte Telefonistinder gjaldt der da den dog ikke i noget Reglement fastslaaede Bestemmelse, at de i Tilfælde af Ægteskabs Indgaaelse maatte fratræde den faste Tjeneste, hvorimod de, naar Forholdene ikke talte derimod, kunde faa Tilladelse til at fungere som Vikarer og ifølge § 6 i de af Selskabets Bestyrelse den 2 December 1904, 21 December 1909 og 22 December 1911 vedtagne Regler for

Pensionering af det ved Selskabet ansatte Personale ophørte Pension til kvindelige Funktionærer, naar Vedkommende indgik Ægteskab, saalænge dette varede. Til Trods herfor undlod Fru Jensen ikke alene at give Selskabet Underretning om sit Giftermaal, men optraadte overfor Selskabet paa en Maade, der var egnet til at bibringe dettes Ledelse den Forstaaelse, at hun vedblivende var ugift. Først efter at der i Marts 1920 var udfærdiget et nyt Reglement for de samvirkende Telefonselskabers Tjenestemænd, ifølge hvilket Ægteskabs Indgaaelse ikke for kvindelige Tjenestemænd medførte Afskedigelse eller Tab af Pension, meddelte Fru Jensen i April eller Maj s A en af sine Foresatte, at hun havde indgaaet Ægteskab. Selskabet tilskrev derefter under 5 August s A Fru Jensen, at det maatte betragte hende som havende fratraadt Tjenesten ved sit Giftermaal i 1917.

Under nærværende Sag har Sagsøgerinden, fornævnte Fru Dagmar Jensen, under Anbringende af, at hun uden skellig Grund og uden tilstrækkeligt Varsel er blevet afskediget fra sin Tjeneste som Telefonistinde, paastaet de Sagsøgte, ligeledes fornævnte Aktieselskab, dømt til at betale hende 973 Kr 50 Øre som Gage for Maanederne September, Oktober, November d A med Renter heraf 5 pCt p a fra 1 Oktober d A samt til at anerkende Pensionsret for hende efter det gældende Reglement af 1920, Kapitel 3, Afsnit II, med Anciennitet fra den 28 Februar 1905. De Sagsøgte paastaar sig frifundet.

Det fremgaar af Sagen, at Sagsøgerinden i det Tidsrum, der er forløbet mellem hendes Indgaaelse af Ægteskab og hendes Fratrædelse af Tjenesten har oppebaaret en betydelig større Gage end den, hun vilde have kunnet oppebære som Vikar.

Der maa endvidere efter det Foreliggende gaas ud fra, at Sagsøgerinden, hvad hun har bestridt, har været vidende om den tidligere gældende Bestemmelse, at Telefonistinder, naar de indgik Ægteskab, maatte fratræde Tjenesten.

Der findes nu at maatte gives de Sagsøgte Medhold i, at Sagsøgerinden ved at holde sit Ægteskab skjult for Selskabets Ledelse har gjort sig skyldig i et saadant Tillidsbrud, at de Sagsøgte maa have været berettiget til, da de kom til Kundskab om Forholdet, at afskedige hende uden Varsel, ligesom der efter Afskedigelsesgrundens Beskaffenhed ej heller kan tilkomme hende noget Krav paa Pension.

De Sagsøgte vil herefter være at frifinde, hvorhos Sagsøgerinden vil have at tilsvare de Sagsøgte Sagens Omkostninger med 250 Kr.

Torsdag den 15 December.

R Nr 455/1921.

Rigsadvokaten
mod

Morten Hansen Mortensen (Forsv: Møldrup),

der tiltales for Dokumentfalsk og Overtrædelse af Straffelovens § 155.

Vestre Landsrets Dom af 24 Oktober 1921: Tiltalte Morten Hansen Mortensen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage. Saa udreder han og Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører Johnsen, 60 Kr.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paaanket saavel af Tiltalte som af det Offentlige.

I Dommen er det i Henhold til de i samme anførte Grunde rettelig anset bevist, at Tiltalte har gjort sig skyldig i de ham paasigtede Forhold. Herefter og da det endvidere maa anses bevist, at Tiltalte efter Forfalskningen af Søfartsbogen har leveret den tilbage til Skibets Kaptajn, vil han være at anse efter Straffelovens § 274, 2 Pkt, jfr § 270, og efter dens § 155. Straffen findes under Hensyn til Lov 1 April 1911 § 13 at burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage, og med denne Forandring i Straffetiden vil Dommen herefter kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 30 Dage. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Morten Hansen Mortensen til Højesteretssagfører Møldrup 60 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag er Morten Hansen Mortensen, der er født den 31 August 1885 og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, efter Justitsministeriets Bestemmelse ved Anklageskrift af 6 September d A sat under Tiltale til at lide Straf for følgende Forhold:

A. Efter Straffelovens § 274, jfr § 270, for Dokumentfalsk ved i Tidsrummet 11—26 September 1920, medens Dampskibet »Gustav Salling«, med hvilket Tiltalte var forhyret som Styrmand, opholdt sig i Trångsund i Finland, at have forfalsket sin Søfartsbog, idet han efter at have erholdt Bogen udlaant af Skibets Kaptajn ændrede en af Mønstringsbestyreren i Mariager paa Bogens Side 51 givet Tilførsel, saaledes at vedkommende Udmønstringsdag ændredes fra 4 December 1919 til 4 December 1918, og saaledes at Tilførselens Datering ændredes fra 8 December 1919 til 8 December 1918.

B. Efter Straffelovens § 155 ved samtidig med det under A beskrevne Forhold paa samme Side i Søfartsbogen at have ændret en af Tiltalte selv paa vedkommende Skibsførers Vegne underskrevet Paa-

tegning, saaledes at den fik et urigtigt Indhold, idet han forandrede Angivelsen for Tjenestetidens Begyndelse fra 4 December 1919 til 4 December 1918.

Ved Sagens Oplysninger, derunder de Forklaringer, der er afgivet af Kaptajnerne Richard Larsen Simonsen, Marius Helge Rasmussen og Carl Rudolf Wilhelm Georg Olsen, Styrmand Ove Axel Rasmussen samt Forhyringsagenterne Poul Frederik Jepsen og A. C. Rasmussen, maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte, der har erkendt under Skibets Ophold i Trångsund at have haft Bogen udlaant — efter hans Forklaring for at efterse en Dato — i retstridig Hensigt har gjort sig skyldig i de i Anklageskriftet ommeldte Forhold under de sammesteds nærmere anførte Omstændigheder.

For de i de foranførte Henseender udviste Forhold vil Tiltalte, da det ikke er oplyst, hverken at han senere har taget Bogen i Brug eller i retstridig Hensigt givet den fra sig til Benyttelse af Andre, være at anse dels efter Straffelovens § 274, 2 Pkt, jfr § 270, og i det Hele sammenholdt med dens § 46, dels efter samme Lovs § 155 med en Straf, der under Hensyn til midlertidig Lov af 1 April 1911 § 13 efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage. Han vil derhos have at udrede Sagens Omkostninger og derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten 60 Kr.

Fredag den 16 December.

R Nr 98/1921. Firmaet **Axel Schmitt & Co** (Fich)

m o d

Firmaet **Ravn & Tvenstrup** (I. Kondrup),

betræffende Spørgsmaalet om Appellanternes Berettigelse til at hæve en med Indstævnte indgaaet Handel om et Parti Papir og kræve Erstatning.

Sø- og Handelsrettens Dom af 19 Februar 1921: Mod Udlivering af det i Sagen omhandlede Parti Papir, bør de Sagsøgte, Firmaet Axel Schmitt & Co, til Sagsøgerne, Firmaet Ravn & Tvenstrup, betale 125 824 Mk 68 Pf, med Renter 6 pCt p a fra den 12 December 1920 til Betaling sker og Sagens Omkostninger med 400 Kr. Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

For Højesteret gaar Appellanternes Paastand ud paa, at de Indstævnte tilpligtes at betale dem 613 Kroner 55 Øre og 6702 Kroner 58 Øre med Renter af disse Beløb 6 pCt aarligt fra den

25 Januar 1921 samt Sagens Omkostninger for begge Retter, og at Dommen iøvrigt stadfæstes. De Indstævnte procederer til Dommens Stadfæstelse i det Hele.

Forsaavidt angaar det de Indstævnte tilkendte Beløb af 125 824 Mark 68 Pfennig, vil Dommen i Overensstemmelse med Parternes Paastande være at stadfæste.

I Henhold til de i Dommen i saa Henseende anførte Grunde maa det derhos billiges, at Appellanternes Paastand om Tilkendelse af de 613 Kroner 55 Øre ikke er taget til Følge.

Med Hensyn til de 6702 Kroner 58 Øre maa til Sagsfremstillingen i Dommen føjes Følgende:

I Tilslutning til en Bemærkning i Slutsedlen af 3 September 1920 om nærmere Meddelelse om den nøjagtige Leveringstid meddelte de Indstævnte i Skrivelse af 8 s M Appellanterne, at Fabriken var villig til at levere det paagældende Parti Papir »paa ca 4 Uger«. Efter de Højesteret foreliggende, til Dels efter Dommens Afsigelse tilvejebragte Oplysninger maa det derhos antages, at de Indstævnte ikke paa noget Tidspunkt har givet Appellanterne nogen bestemt Meddelelse om, at Papiret i Løbet af 8 Dage vilde ligge klart til Afsendelse, samt at Fabriken ej heller har meddelt de Indstævnte, at Papiret vilde være færdigt til nogen bestemt Tid, hvorved bemærkes, at det i Brevet af 26 Oktober 1920, hvilket er Svar paa et Krævebrev fra de Indstævnte til Fabriken, ikke som i Dommen anført siges, at Papiret var under Arbejde, men kun, at dets Fabrikation var planlagt til de nærmeste Dage.

Under de saaledes foreliggende Omstændigheder har Appellanterne efter Indholdet af Slutsedlen ikke været pligtige at stille Rembours, men har været berettigede til som ved Brevet af 9 December 1920 sket at hæve Købet og kræve Erstatning.

Med Hensyn til Gyldigheden af Dækningskøbet har de Indstævnte for Højesteret fremsat forskellige Indsigelser, men da der efter det Foreliggende maa gaas ud fra, at disse ikke har været fremsat i første Instans, og at Appellanternes Sagfører først umiddelbart før Domsforhandlingen i Højesteret er blevet gjort bekendt med dem, findes deres Fremsettelse mod Appellanternes Protest ikke at burde tilstedes. Som Følge heraf vil Dækningskøbet være at lægge til Grund for Erstatningens Beregning, og herefter vil de Indstævnte være at dømme til at betale Appellanterne 6702 Kroner 58 Øre med Renter.

Sagens Omkostninger for begge Retter vil de Indstævnte have at betale til Appellanterne med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Forsaavidt angaar det de Indstævnte, Firmaet Ravn & Tvenstrup, tilkendte Beløb af 125 824 Mark 68 Pfennig med Renter, bør Sø- og Handelsrettens Dom ved Magt at stande. De

Indstævnte bør til Appellanterne, Firmaet Axel Schmitt & Co, betale 6702 Kroner 58 Øre med Renter heraf 6 pCt årlig fra den 25 Januar 1921, til Betaling sker. Sagens Omkostninger for begge Retter betaler de Indstævnte til Appellanterne med 600 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Sagsøgerne, Firmaet Ravn & Tvenstrup, har under nærværende Sag sagsøgt Firmaet Axel Schmitt & Co til Betaling af 126 324 Mrk 68 Pfg, tilligemed Renter 6 pCt p a fra den 12 December 1920, til Betaling sker. Beløbet skal skyldes for et Parti Papir, som Sagsøgerne har solgt til Sagsøgte, og som vedblivende beror paa Lager i Københavns Frihavn, idet Sagsøgte har nægtet Betaling.

De Sagsøgte har erkendt at skyldte det paastævnte Beløb, dog med Fradrag af 500 Mrk, som Sagsøgerne har opført som Forsikring Lübeck—København, skønt det paagældende Parti Papir var solgt fob Lübeck, og skønt Sagsøgte ikke havde anmodet Sagsøgerne om at tegne nogen Forsikring, hvilket de selv havde foretaget. De Sagsøgte paastaar imidlertid videre, at der i Sagsøgernes Tilgodehavende maa fradrages dels 613 Kr 55 Øre, dels 6702 Kr 58 Øre.

Det førstnævnte Beløb hidrører fra, at det omtalte Parti Papir i 26 Dage har været oplagt af Sagsøgerne paa Københavns Toldbod, skønt Sagsøgte opfordrede Sagsøgerne til at oplægge Partiet enten i Frihavnen eller hos Speditør, hvilket vilde have været langt billigere.

Sagsøgte har betalt i Afgift og Leje 661 Kr 50 Øre, men heraf mener Sagsøgte sig kun pligtig at betale 47 Kr 95 Øre.

Det andet Beløb, 6702 Kr 58 Øre, er et Erstatningskrav, som Sagsøgte mener at have tilgode, fordi Sagsøgerne ikke har opfyldt en anden Kontrakt om Levering af et Parti Papir. De nærmere Omstændigheder herved er følgende:

Ifølge Slutseddell af 3 September 1920 købte de Sagsøgte af Sagsøgerne 10 000 kg Pergamentkardus til nærmere fastsat Pris, »netto mod Bankakkreditiv i anerkendt tysk Bank (eventuelt ogsaa i dansk Bank), hvilket Fabriken forlanger skal stilles 8 Dage før Partiet ligger klar til Afsendelse«. Sagsøgerne skulde have Papiret leveret fra en Fabrik i Merseburg, og den 26 Oktober meddelte Fabriken Sagsøgerne, at Papiret nu var under Arbejde og anmodede dem om at sørge for, at den forlangte Rembours blev aabnet; hvad der derefter foregik mellem Parterne er ufuldstændig oplyst, og der foreligger kun faa Breve.

Sagsøgerne hævder, at de anmodede Sagsøgte om at stille Rembours, men Sagsøgte nægtede dette og forlangte Udfaldsprøve. Sagsøgte paa sin Side hævder, at de aldrig har faaet Meddelelse om, at Partiet i Løbet af 8 Dage vilde ligge klar til Afsendelse; derimod har

de den 22 November skriftlig forlangt Papiret afsendt fra Fabriken inden 14 Dage fra nævnte Dato, samt forbeholdt sig at gøre Ansvar gældende; endvidere har de den 9 December skriftligt meddelt, at de agtede at foretage Dækningskøb, og ved samme Lejlighed forespurgt, om Sagsøgerne ønskede Købet foretaget gennem autoriseret Mægler eller var villige til at acceptere Sagsøgtes Nettopris paa de forenede Papirfabriker som afgørende for Fastsættelsen af Erstatningen. Herpaa svarede Sagsøgerne den 11 December, at de ikke forstod Meningen med Forespørgslen om Dækningskøbet, da de intet kunde have dermed at gøre, og hedder det videre, »skal vi blot som tidligere mundtligt flere Gange adviseret efter Modtagelsen af Deres Brev af 22 i M, henstille til Dem senest den 15 ds at stille den i vor Salgsbekræftelse af 3 September d A omskrevne Rembours paa vor Konto i Revisionsbanken, hvorefter vi straks skal foranledige, at Partiet bliver afsendt til Dem.« Herpaa svarede de Sagsøgte ikke, men foretog den 13 December gennem Mægler Dækningskøb, og Beløbet, 6702 Kr 58 Øre, er den herved fremkomne Prisdifference.

Medens der nu maa gives de Sagsøgte Medhold i, at det er med Urette, at Sagsøgerne har debiteret dem 500 Mrk, idet Salget er sket fob Lübeck, har de Sagsøgte ikke oplyst noget, der kunde berettige dem til at nægte at modtage det paagældende Parti Papir, og da det ikke kan bebrejdes Sagsøgerne, at det er oplagt paa Københavns Toldbod, og de Sagsøgte ikke har tilbudt at betale Omkostningerne for Partiets Flytning, kan de Sagsøgte ikke være berettiget til at forlange det af dem omtalte Omkostningsbeløb, 613 Kr 55 Øre, godtgjort hos Sagsøgerne.

Med Hensyn til Erstatningskravet er Sagen ikke behørigt oplyst, men efter den tyske Fabriks Brev af 26 Oktober maa Retten gaa ud fra, at Papiret kunde være leveret i alt Fald i Begyndelsen af December. Retten maa endvidere gaa ud fra, at de Sagsøgte gentagne Gange er blevet opfordret til at stille Rembours, men har nægtet dette, i hvert Fald har de Sagsøgte faaet en saadan Opfordring den 11 December, og herefter har de været uberettiget til allerede den 13 at foretage Dækningskøb, men de burde have stillet Rembours og afventet, om Papiret var kommet; da Dækningskøbet saaledes ikke kan betragtes som retmæssigt, kan der ikke tilkomme de Sagsøgte nogen Erstatning paa Grundlag af dette. I Henhold til Foranstaaende, vil de Sagsøgte være at dømme til mod Udlevering af det i Sagen omhandlede Parti Papir, at betale Sagsøgerne 125 824 Mrk 68 Pfg, med Renter som paastaet, hvorhos de Sagsøgte findes at burde betale Sagens Omkostninger med 400 Kr.

Mandag den 19 December.

R Nr 453/1921.

Rigsadvokaten

mod

Poul Villiam Petersen (Harboe),

der tiltales for Bedrageri.

Østre Landsrets Dom af 4 Oktober 1921: Tiltalte Poul Villiam Petersen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage og i Erstatning udrede til Landsretssagfører N Engelsted af Faxe Kr 878,12, til Sagfører Ehlers Damgaard af Haslev Kr 2570,63 og til Herredsfuldmægtigene Bülow og Th Hansen af Ringsted Kr 2139,00. Saa bør Tiltalte og betale Sagens Omkostninger, derunder Salær til hans beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører Wolff, 60 Kr. De idømte Erstatninger at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paa-ankeet saavel af Tiltalte som af det Offentlige.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde maa det billiges, at Tiltalte er anset efter Straffelovens § 251, men Straffen findes at burde bestemmes til Forbedringshusarbejde i 1 Aar. Iøvrigt vil Dommen kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Poul Villiam Petersen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 1 Aar. Iøvrigt bør Landsrettens Dom ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Harboe 60 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under nærværende ved Retten for Næstved Købstad m v forbedrede Sag tiltales Poul Villiam Petersen ifølge Anklageskrift af 3 September d A til Straf for Bedrageri eller svigagtigt Forhold efter Straffelovens § 253, subsidiært dens § 257,

1) ved — efter at han den 10 Januar 1920 havde afkøbt Overretssagfører V Schousboe i Næstved en rød Vallak for en Købesum af 625 Kr + Tillæg 78 Kr 10 Øre, ialt 703 Kr 10 Øre, paa Vilkaar, at Ejendomsretten først overgaar til Køberen samtidig med Betalingen —

samme Dag at have solgt Vallaken, uagtet han paa Købesummen skyldte Sælgeren 315 Kr,

II) ved — efter at han den 18 September 1920 paa et i Rønnede Kro afholdt Bortsalg paa samme Vilkaar havde købt en Hest for en Købesum af 615 Kr og en Ko for en Købesum af 610 Kr, ialt 1225 Kr, + 12½ pCt Salær, 153 Kr 12 Øre, ialt 1378 Kr 12 Øre, at betale til Sagfører B Engelsted, Faxe — den 20 Oktober 1920 at have solgt Hesten og 1 December s A Koen, uagtet han endnu skyldte 878 Kr 12 Øre paa Købesummen,

III) ved — efter at han den 12 Januar 1921 havde afkøbt Slagter Oluf Hansen af Næstved paa samme Vilkaar en brun Hoppe for en Købesum af 600 Kr + Salær 12½ pCt, 75 Kr, ialt 675 Kr, der skulde erlægges til Sagfører Damgaard i Haslev — i Slutningen af Februar d A at have afhændet Hoppen, uagtet han intet havde betalt af Købesummen,

IV) ved — efter at han den 16 Marts d A paa samme Vilkaar havde afkøbt Hermansen, Rettestrup, en rød, ca 2aarig Hoppeplag for en Købesum af 620 Kr + Salær 12½ pCt, 77 Kr 50 Øre, ialt 697 Kr 50 Øre, der skulde erlægges til Sagfører Damgaard i Haslev — den 12 April d A at have afhændet Hoppen, uagtet han intet havde betalt af Købesummen,

V) ved — efter at han den 10 Maj d A paa samme Vilkaar havde afkøbt samme Sælger en rød 2aarig Hoppeplag for en Købesum af 800 Kr + Salær 12½ pCt, 100 Kr, ialt 900 Kr, der skulde erlægges til Sagfører Damgaard i Haslev — samme Dag at have afhændet Hoppeplagen, uagtet han intet havde betalt af Købesummen,

VI) ved — efter at han den 18 Februar d A paa samme Vilkaar havde afkøbt Fritz Jensen en rød Vallak for en Købesum af 840 Kr + Inkassationslær 86 Kr, ialt 926 Kr, der skulde erlægges til Herredsfuldmægtigene Bülow og Thomas Hansen i Ringsted — samme Dag at have afhændet Vallaken, uagtet han intet havde betalt af Købesummen,

VII) ved — efter at han den 19 Marts d A paa samme Vilkaar havde afkøbt samme Sælger en brun Hoppe for en Købesum af 1100 Kr + Inkassationslær 113 Kr, ialt 1213 Kr, der skulde erlægges til de samme Herredsfuldmægtige — den 17 Juni d A at have afhændet Hoppen, uagtet han intet havde betalt af Købesummen,

VIII) ved — efter at han den 26 April d A paa samme Vilkaar paa Auktion havde afkøbt Parcellist Viggo Elias Petersen af Tybjerglille en brun Hest for en Købesum af 300 Kr, Tillæg 12½ pCt, 37 Kr 50 Øre, ialt 337 Kr 50 Øre, at betale Dommerfuldmægtig I Fr Rasmussen i Haslev — den 10 Maj d A at have afhændet Hesten, uagtet han intet havde betalt af Købesummen,

IX) ved — efter at han den 19 Februar d A paa samme Vilkaar havde afkøbt Jens Jensen i Aaderup 5 Grise for en Købesum af 265 Kr + Tillæg 12½ pCt, 33 Kr 13 Øre, ialt 298 Kr 13 Øre, at betale til Sagfører Damgaard i Haslev — i April Maaned d A at have afhændet Grisene, uagtet han intet havde betalt af Købesummen, alt uden vedkommende Kreditors Samtykke og uden at anvende de

indkomne Beløb til Dækning af ham eller at have nogen virkelig Udsigt til senere at kunne yde ham saadan.

Tiltalte er født den 11 September 1882 og senest anset ved Tybjerg Herreds Ekstrarets Dom af 28 Maj 1909 efter Straffelovens § 231 I med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, hvilken Straf ved kgl Resolution af 15 Juni s A formildedes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 90 Dage.

Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse i Forbindelse med det iøvrigt Oplyste er det godtgjort, at Tiltalte har gjort sig skyldig i de ovenfor under II—IX omhandlede Forhold under de i Anklageskriftet nærmere angivne Omstændigheder, hvorved ikkun bemærkes, at Tiltalte ved Salget af den under II ommeldte Hest og Ko endnu ikke havde betalt nogen Del af Købesummen for disse. Forsaavidt angaar Forhold I er det oplyst, at den egentlige Sælger af den der ommeldte Vallak var Handelsmand Rudolf Larsen af Køng, der stod som Selvskyldnerkautionist for Forligets Opfyldelse, og at Larsen samme Dag, Forliget af 10 Januar f A var blevet indgaaet, efter Aftale med Tiltalte tog Vallaken tilbage, mod at Tiltalte i Stedet for denne fik en Hoppeplag. Da Tiltalte imidlertid ikke ved denne Ombytning kan antages at have gjort sig skyldig i noget strafbart Forhold, og Anklagen er begrænset til hans Afhændelse af Hesten den 10 Januar 1920, vil Tiltalte med Hensyn til dette hans Forhold være at frifinde.

Idet bemærkes, at Tiltalte efter det om hans økonomiske Omstændigheder og hans Forhold iøvrigt under Sagen oplyste ikke kan antages ved Købet af de under II—IX omhandlede Heste og Kreaturer at have haft til Hensigt at betale disse, vil samtlige disse Forhold være at tilregne ham som strafbare efter Straffelovens § 251, og den af ham i Medfør af denne Lovbestemmelse, sammenholdt med midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13, forskyldte Straf vil efter Omstændighederne kunne ansættes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage. Efter derom nedlagt Paastand vil Tiltalte derhos have at udrede i Erstatning til Landsretssagfører N Engelsted af Faxe Kr 878,12, til Sagfører Ehlers Damgaard Kr 2570,63 og til Herredsfuldmægtigene Bülow og Th Hansen af Ringsted Kr 2139,00.

Ved Højesterets Dom af s D i Sag R Nr 353/1921 (**Rigsadvokaten mod Anna Marie Nielsen og Anna Louise Phillipson, Kjærs Hustru**) blev Tiltalte Anna Nielsen for Tyveri anset efter Straffelovens § 228, jfr midlertidig Lov af 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage og Tiltalte Anna Kjær anset for Tyveri og Rufferi efter Straffelovens § 228 og Lov Nr 81 af 30 Marts 1906 § 3, 2 Stk, med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder.

Onsdag den 21 December.

R Nr 355/1921.

Rigsadvokaten

mod

Ejnar Christjan Pedersen (Ulf Hansen),

der tiltales for uagtsom Brandstiftelse.

Hjørring Købstads Rets Dom af 18 Juni 1921: Tiltalte Ejnar Christjan Petersen bør hensættes i simpelt Fængsel i 8 Dage og inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse i Erstatning betale 16 162 Kr til den almindelige Brandforsikring for Landbygninger og 8971 Kr 10 Øre til Brandforsikringen for rørlige Ejendele i Hjørring Amt og Kjær Herred. Straffen bortfalder, saafremt Domfældte betaler den idømte Erstatning. Endvidere udreder Tiltalte Sagens Omkostninger, derunder i Salær til den beskikkede Forsvarer, Sagfører Jacobsen, 50 Kr.

Vestre Landsrets Dom af 4 August 1921: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Vederlag til den for ham beskikkede Forsvarer for Landsretten betaler Tiltalte 75 Kr. De idømte Erstatninger udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er med Justitsministeriets Tilladelse paaanket af Tiltalte.

Den i Underrettsdommen givne faktiske Sagsfremstilling vil i alt Væsenligt være at lægge til Grund ved Sagens Paadømmelse. Herefter har Tiltalte ved grov Uagtsomhed forårsaget Ildebranden. Der vil imidlertid desuagtet ikke kunne paalægges Tiltalte nogen Straf i Henhold til Straffelovens § 284, da det efter det for Højesteret Oplyste maa antages, at han har erstattet Skaden. Bl a er det oplyst, at han har genopført de nedbrændte Bygninger, og der maa derhos gaas ud fra, at de paagældende Forsikringsselskaber ikke har udbetalt nogen Del af Forsikringssummerne og heller ikke vil komme til at gøre dette. I Henhold til det Anførte vil Tiltalte være at frifinde, hvorhos Sagens Omkostninger vil være at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Ejnar Christjan Pedersen bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger, derunder de ved Landsrettens Dom bestemte Salærer og i Salær for Højesteret til Højesteretssagfører Hansen, 100 Kroner, udredes af det Offentlige.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Gaardejer Einar Christjan Pedersen, der er født i Torslev Sogn den 4 November 1895 og ikke tidligere fundet straffet, tiltales under denne Sag for Overtrædelse af Straffelovens § 284 under følgende nærmere Omstændigheder:

Mandag den 28 Februar d A opstod der ved 8 Tiden om Aftnen Ild i den Tiltalte tilhørende Gaard »Ulvrose« i Jerslev Sogn, hvorved Gaardens Udbygninger nedbrændte.

Det lykkedes at redde Besætningen, der bestod af to Heste, 15 voksne Kreaturer samt 6 Ungkreaturer, medens der ved Branden ødelagdes en Del Løsøre.

Angaaende Ildens Opkomst har Tiltalte afgivet følgende Forklaring:

Tiltalte, der sammen med sin Hustru havde været borte fra Ejendommen siden den foregaaende Dags Formiddag, kom hjem ved 7 Tiden om Aftnen den 28 Februar, og da det meddeltes ham, at der manglede Kraftfoder til Kreaturerne Tirsdag Morgen, besluttede han, da det blæste stærkt, straks at lade male en Sæk Havre paa Vindmotoren, der var anbragt midt i Ladebygningen. Han fyldte derfor med Bistand af en Karl ca 5 Skp Havre i en Sæk, som han derpaa ved Karlens Hjælp hejste op paa Motorloftet, hvorpaa han hældte Havren i den paa Loftet værende Kværn. Motorloftet var ca 6 Alen bredt, ca 10 Alen langt og laa ca 3 Alen over Ladens Gulv mellem to Fag. Op til Loftet førte en Stige. Umiddelbart op til Rummet, hvor Motoren var anbragt, var et Halvgulv, hvori laa en Halmduyngse saa høj, at den dels naaede op til Motorloftet, dels ragede noget op derover.

Efter at Tiltalte i Aftnens Løb et Par Gange havde tilset Malingen, gik han ved 8 Tiden, da han kunde regne ud, at Malingen omtrent var færdig, over i Laden for at slaa Motoren fra, hvad han plejede at gøre efter endt Maling. Han medbragte en saakaldt »Flagermuslygte«, og efter at have standset Motoren gik han op paa Motorloftet, hvor han stillede Lygten paa Gulvet og traadte derpaa op paa Kværnkassen for at dreje paa to ovenover denne anbragte Svingmøtrikker, hvorved Motoren skiltes fra Kværnen.

Efter Tiltaltes Anbringende kunde han imidlertid ikke se sit Arbejde, naar Lygten stod paa Gulvet, og han stillede den derfor op paa en 12—15 cm bred fuldkantet Tværbjælke, der var anbragt ca 2 Alen fra Kværnkassen og ca 2 Alen over Loftets Yderkant lige over Udkanten af det foran omtalte Halmgulv. Han stod da med venstre Side vendt mod Tværbjælken, og umiddelbart efter at have sat Lygten op paa denne, traadte han med det venstre Ben op paa Kværnkassen for at fortsætte Arbejdet med at slaa Kværnen fra. Han var endnu ikke kommet op paa Kværnkassen, da han bemærkede, at det blev mørkt, og han var straks klar over, at Lygten var faldet ned i Halmen. Han skyndte sig derfor ned ad Loftsstigen, og uden selv at gøre noget Forsøg paa at slukke Ilden løb han derpaa over i Stuehuset, hvor Beboerne opholdt sig, og gjorde Brandalarm. Han fik et Par Tjenestekarle med sig over i Laden, hvor de i Forening søgte at slukke Ilden, men denne havde da grebet saa stærkt om sig, at Slukningen var umulig.

Flagermuslygten er efter Branden fundet i ødelagt Stand paa Halm-

gulvet skraat nedenfor Bjælken. Det er ved Maaling konstateret, at Bundfladen har haft en Diameter af 14 cm.

Idet Tiltalte ved at anbringe Lygten paa den oftomtalte Bjælke uden samtidig at overbevise sig om, at den stod sikkert, uagtet han maatte være klar over, at Lygten ved at falde ned i den nedenunder liggende Halm let kunde antænde denne, findes at have tilsidesat almindelig Forsigtighed, og da Ilden maa antages at være opstaaet som af Tiltalte forklaret, vil Tiltalte være at anse for Overtrædelse af Straffelovens § 284 med en Straf, der ansættes til simpelt Fængsel i 8 Dage. Straffen bortfalder, saafremt Tiltalte erstatter den ved Branden forvoldte Skade, der for den faste Ejendoms Vedkommende er opgjort til 16 162 Kr og for Løsøret til 8971 Kr 10 Øre, hvilke Beløb Forsikringselskaberne, den almindelige Brandforsikring for Landbygninger og Brandforsikringen for rørlige Ejendele i Hjørring Amt og Kjær Herred, har paastaaet sig tilkendt hos Tiltalte.

Endelig udreder Tiltalte Sagens Omkostninger, derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer, Sagfører Jacobsen, 50 Kr.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den i nærværende Sag ved Retten for Hjørring Købstad m v den 18 Juni d A afsagte Dom er paaanket saavel af Tiltalte, der gør gældende, at han ikke er strafskyldig, som af det Offentlige, der finder den idømte Straf for lav.

Det kan ikke billiges, at Sagen er behandlet overensstemmende med Reglerne i Retsplejelovens § 925, men der findes dog efter det Foreliggende ikke Anledning til af den Grund at ophæve Dommen.

Det bemærkes, at Tiltalte i Dommens Konklusion er betegnet som Petersen i Stedet for Pedersen.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, der i det Væsenlige findes at kunne tiltrædes, vil denne være at stadfæste.

R Nr 421/1921.

Rigsadvokaten

mod

1) **Herman Peter Johannes Jørgensen**, 2) **Ane Marie Gert, Jørgensens Hustru**, 3) **Poula Katrina Petrea Andersen** (Forsv: David),

der tiltales: De to Førstnævnte for Rufferi, Jørgensen for Overtrædelse af Politivedtægt for Holbæk Købstad § 108, jfr § 65, sammenholdt med Lov af 4 Februar 1871 § 6, Sidstnævnte for Tyveri og falsk Forklaring for Retten.

Østre Landsrets Dom af 6 September 1921: Tiltalte 4, Niels Peter Christian Berthelsen, bør for Anklagemyndighedens Tiltale i denne Sag fri at være. De Tiltalte 1, Herman Peter Johannes Jørgensen, 2, dennes Hustru, Ane Marie Jørgensen, født Gert, og 3, Poula Katrina Petrea Andersen, bør straffes, Tiltalte 1, Jørgensen, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage og til Holbæk Købstads Politikasse bøde 100 Kr, Tiltalte 2, Jørgensens Hustru, og Tiltalte 3, Poula Andersen, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost, Jørgensens Hustru i 14 Dage og Poula Andersen i 40 Dage. Sagens Omkostninger udredes for Tiltalte 4, Berthelsens Vedkommende af det Offentlige, derunder 50 Kr i Salær til Overretssagfører Lachmann. Iøvrigt betaler de Tiltalte 1, Jørgensen, 2, Jørgensens Hustru, og 3, Poula Andersen, Sagens Omkostninger hver for sit Vedkommende, derunder Poula Andersen 50 Kr i Salær til Overretssagfører Lachmann. Den idømte Bøde at udredes inden 3 Dage efter denne Doms Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af de Tiltalte Herman Jørgensen, dennes Hustru Ane Marie Jørgensen og Poula Andersen, dels af det Offentlige for de nævnte tre Tiltaltes Vedkommende.

Under Sagen er det oplyst, at Tiltalte Herman Jørgensen gentagne Gange har gjort sig skyldig i Nattesæde i Tiden efter at han i Marts 1921 havde vedtaget en Bøde for et lignende Forhold. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen i saa Henseende anførte Grunde maa det billiges, at Herman Jørgensen og Ane Marie Jørgensen er anset, som ved Dommen sket, dog at Straffetiden findes at burde forlænges for Herman Jørgensen til 40 Dage og for Ane Marie Jørgensen til 20 Dage. Hvad Tiltalte Poula Andersen angaar, maa det billiges, at hun er anset efter Straffelovens § 228. Hun findes imidlertid tillige at burde anses efter Straffelovens § 146, idet Bestemmelsen i § 147, 1 Punktum ikke skønnes at kunne finde Anvendelse. Den af hende forskyldte Straf vil imidlertid kunne bestemmes som ved Dommen sket.

I Henhold til det Anførte vil Dommen med de forannævnte Ændringer i Straffetiden være at stadfæste, forsaavidt den er paaanket.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes for Herman Peter Johannes Jørgensen til 40 Dage og for Ane Marie Gert, Jørgensens Hustru, til 20 Dage. I Salær for Højesteret betaler de nævnte Tiltalte og Tiltalte Poula Katrina Petrea Andersen, En for Alle og Alle for En, til Højesteretssagfører David, 80 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne ved Retten for Holbæk Købstad m v forberedte Sag tiltales ifølge Anklageskrift af 20 Juli d A: 1) Herman Peter Johannes Jørgensen, 2) dennes Hustru, Ane Marie Jørgensen, født Gert, 3) Poula Katrina Petrea Andersen og 4) Niels Peter Christian Bertelsen til Straf, Tiltalte 1 og 2 efter Lov Nr 81 af 30 Marts 1906 § 3, Stk 2, for i Tiden fra 17 August 1920, fra hvilket Tidspunkt Tiltalte 1 har drevet Beværtningen Kafé »Tivoli« i Holbæk, for Vindings Skyld at have tilstedet Personer af forskellige Køn Adgang til nogle i deres Bolig dersteds værende Lokaler for der at øve Utugt,

Tiltalte 1 tillige efter Lov 104 af 10 Maj 1912 § 34 og Politivedtægten for Holbæk Købstad § 108, jfr § 65, for i samme Tidsrum gentagne Gange at have gjort sig skyldig i ulovlig Herbergering og efter Lukketid at have haft siddende Gæster, til hvem han har udskænket Drikkevarer mod Betaling,

Tiltalte 3 efter Straffelovens § 146 for som Vidne inden Retten for Holbæk Købstad m v den 30 April d A og senere i Strid med Sandheden at have benægtet i Kafé »Tivoli« at have haft Samleje med Tiltalte 4 og efter Straffelovens § 228 for den 23 Marts d A dersteds at have frastjaalet Pøsemager N S Frandsen 20 Kr,

Tiltalte 4 efter Straffelovens § 146 for som Vidne inden Retten for Holbæk Købstad m v den 30 April d A og senere i Strid med Sandheden at have benægtet i Kafé »Tivoli« at have haft Samleje med Tiltalte 3.

De Tiltalte er født henholdsvis 11 August 1887, 23 August 1887, 1 December 1901 og 1 Marts 1885 og ikke fundet forhen straffet, bortset fra, at Tiltalte 1 i December 1920 og Marts 1921 ialt 3 Gange har vedtaget Bøder for Nattesæde.

Af Sagens Oplysninger fremgaar det, at der i Tiden efter Tiltalte Jørgensens Overtagelse af Beværtningen indtil omkring 1 April d A jævnlig har fundet Nattesæde Sted i to over Beværtningslokalerne beliggende Værelser, at forskellige Mandspersoner og en Del unge Kvinder, der holdt til i Beværtningen, har deltaget heri, at Tiltalte 1, Jørgensen, ved disse Lejligheder har udskænket Spirituosa til Gæsterne for høj Betaling, og at der jævnlig har fundet utugtigt Samkvem Sted mellem de i Drikkegilderne deltagende Mænd og Kvinder.

De Tiltalte 1, Jørgensen, og 2, Jørgensens Hustru, der som Regel var tilstede ved disse Lejligheder, har nægtet at have haft noget Kendskab til dette utugtige Samkvem, hvorimod Tiltalte 1, Jørgensen, erkender sig skyldig i Nattesæde.

Efter de under Sagen afgivne Vidneforklaringer findes det imidlertid bevist, at saavel Jørgensen som hans Hustru har haft fuld Forstaaelse af, hvad der foregik, og idet der maa gaas ud fra, at de for Vindings Skyld har tilladt det paagældende Forhold, vil begge være at anse efter Lov Nr 81 af 30 Marts 1906 § 3, 2 Stk, Jørgensen tillige efter Politivedtægten for Holbæk Købstad § 108, jfr § 65, sammenholdt med Lov af 4 Februar 1871 § 6. Derimod findes det mod Tiltalte 1, Jørgensens Benægtelse ikke bevist, at han har gjort sig skyldig i ulovlig Herbergering. De forskyldte Straffe findes for Tiltalte 1, Jørgensen, at

burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage og en Holbæk Købstad Politikasse tilfaldende Bøde paa 100 Kr, for Tiltalte 2, Jørgensens Hustru, til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 14 Dage.

Ved Tiltalte 3, Poula Andersens Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at hun har begaaet det hende paasigtede Tyveri, efter hendes Forklaring saaledes, at hun under Samvær med Bestjaalne tilvendte sig Pengene, som han havde tabt paa Gulvet. Hun vil derfor være at anse efter Straffelovens § 228.

Ved de Tiltalte 3, Poula Andersen, og 4, Niels Berthelsens Tilstaaelser og det iøvrigt Oplyste er det fremdeles bevist, at de har afgivet urigtige Forklaringer i Retten som i Anklageskriftet fremstillet.

Under Hensyn til den mod Poula Andersen under Sagen rejste Tyverisigtelse, der ikke var ganske uden Forbindelse med det Forhold, hvorom hun afgav den urigtige Forklaring, findes der for hendes Vedkommende ikke at kunne bortses fra den Mulighed, at hun har antaget, at Sagen gjaldt hende selv paa, og hun vil derfor i Medfør af Straffelovens § 147, 1 Pkt, være at frifinde for Tiltalen efter Straffelovens § 146.

Tiltalte Berthelsen, der er gift og har 7 Børn, har forklaret, at han afgav den urigtige Forklaring af Hensyn til Hustruen. Da han kan antages at være ledet hertil af Frygt for, at Hustruen skulde begære deres Ægteskab opløst paa Grund af hans Horsbrøde, som derhos vilde kunne paadrage ham Straf efter Straffelovens § 159, findes han ligeledes i Medfør af Straffelovens § 147, 1 Pkt, at burde frifindes.

Den af Tiltalte 3, Poula Andersen, forskyldte Straf findes efter Omstændighederne og under Hensyn til midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13 at burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage.

Sagens Omkostninger vil for Tiltalte 4, Berthelsens Vedkommende være at udrede af det Offentlige, derunder 50 Kr af det Salær paa 100 Kr, der vil være at tillægge den for ham og Tiltalte 3, Poula Andersen, for Landsretten beskikkede Forsvarer; iøvrigt udreder de Tiltalte 1, Jørgensen, 2, Jørgensens Hustru, og 3, Poula Andersen, Sagens Omkostninger hver for sit Vedkommende, derunder Poula Andersen 50 Kr af ovennævnte Forsvarer-Salær.

De Tiltalte 1, Jørgensen, og 2, Jørgensens Hustru, har selv sørget for deres Forsvar for Landsretten.

Trykfejl og Tilføjelser.

S 607, L 12 f o derhos, læs derfor.

S 615, L 6 f n Sagførere, læs Sagfører.

— — nederst tilføjes som Fodnote:

»Ved en Fejltagelse fra Appellantens Side er Sagen under Forberedelsen behandlet efter den nye Retsplejes Regler.«

Færdig fra Trykkeriet den 11 Januar 1922.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 32.

Torsdag den 22 December.

R Nr 281/1920. Godsforvalter **Jacob Holm** eller nu efter hans Død Overretssagfører **Jacob Holm** som Repræsentant for Ejerne af 152 Stykker Partialobligationer, der slutter sig til Hovedobligation af 4 April 1914, tinglæst 17 s M, med Pant i Ejendommen »Siddingevig« (Knudtzon)

mod

Godsejer **Chr Lemvigh**, Godsejer **Chr E Grüner**, Inspektør **V Funder**, Kontorchef **H Lemvigh** og Sagfører **P K Hedegaard** (Liebe),

betræffende Spørgsmaalet om, hvorvidt en Obligation er forfalden til Udbetaling.

Østre Landsrets Dom af 14 Oktober 1920: De Sagsøgte, Godsejer Chr Lemvigh, Godsejer Chr E Grüner, Inspektør V Funder, Kontorchef H Lemvigh og Sagfører P K Hedegaard, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Godsforvalter Jacob Holm som Repræsentant for Ejerne af 168 Stykker Partialobligationer, der slutter sig til en med Panteret i Ejendommen »Siddingevig« forsynet Hovedobligation, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Efter Dommens Afsigelse er der afbetalt 8000 Kroner paa den den 4 April 1914 udstedte Obligation, og Overretssagfører Jacob Holm, som, efter at Godsforvalter Jacob Holm i Maj d A er afgaaet ved Døden, staar som Repræsentant for Ejerne af de resterende 152 Stykker Partialobligationer, har herefter for Højesteret nedlagt Paastand om, at de Indstævnte dømmes til in solidum at betale 76 000 Kroner med Renter heraf 4½ pCt p a fra den 11 December 1921.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde og idet de Høje-

steret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter de Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til de Indstævnte med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Overretssagfører Jacob Holm som Repræsentant for Ejerne af de ovennævnte 152 Stykker Partialobligationer, til de Indstævnte, Godsejer Chr Lemvig, Godsejer Chr E Grüner, Inspektør V Funder, Kontorchef H Lemvig og Sagfører P K Hedegaard, med 500 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Efter at Godsejer Jacob Holm og hans Broder, Etatsraad, Godsejer Emil Holm, i Aaret 1892 havde købt Ejendommen »Siddingevig«, Matr Nr 1 og 2 af Vig Sogn, Matr Nr 3, 4 og 5 af Grevinge Sogn, Matr Nr 6 og 7 af Egebjerg Sogn samt Matr Nr 2 b af Bognæs, Vog Sogn, oprettedes der den 3 Maj 1895 af Godsforvalter Jacob Holm som Eksekutor i den i Mellemtiden afdøde Godsejer Jacob Holms Dødsbo og Etatsraad Emil Holm Vedtægter for den nærmere Ordning af det ved Samejet om den paagældende Ejendom fremkomne indbyrdes Retsforhold mellem Ejerne. I disse Vedtægter benævnes Ejerne »Interessentskabet Siddingevig«, og Formuen angives at bestaa dels af den købte faste Ejendom m v og dels af Interessenternes yderligere Indskud og at udgøre ialt en Kapitalværdi af 124 000 Kr, der fordeltes paa 8 Stykker Andelsbreve à 15 500 Kr, hvoraf de 4 udstedtes til Godsejer Holms Dødsbo og de 4 til Etatsraad Emil Holm, og hvis Ejere var lodtagne for $\frac{1}{8}$ i Interessentskabets Aktiver og Passiver, dog at de kun hæftede personligt for Ejendommens Prioritetsgæld og andre af Interessentskabet stiftede Laan samt for de med Samtykke af en Generalforsamling stiftede Forpligtelser. Generalforsamling i Interessentskabet skulde afholdes mindst en Gang aarlig, og Beslutningerne tages ved Afstemning mellem Andelsbrevens Ejere med simpel Stemmefflerhed, dog at der til forskellige nærmere angivne Beslutninger udkrævedes en nærmere bestemt kvalificeret Majoritet. De her nævnte Vedtægter tinglæstes den 17 Maj 1895 og noteredes paa Ejendommens Folio i Pantebøgerne.

Paa en i Selskabet den 4 April 1914 afholdt ekstraordinær Generalforsamling meddelte Godsforvalter Holm, at der fra de 5 Sagsøgte i

denne Sag, nemlig Godsejer Chr Lemvig af Assendrup, Godsejer Chr E Grüner af Egemark, Inspektør V Funder af Jyderup, Kontorchef H Lemvig af Aarhus og Sagfører P K Hedegaard var fremkommet et Tilbud om at afkøbe de enkelte Medlemmer af Interessentskabet deres Andelsbreve, i hvilken Anledning Generalforsamlingen i Henhold til Vedtægternes § 6 enstemmigt meddelte Samtykke til, at de enkelte Medlemmer solgte deres Andelsbreve til de nævnte Købere, »ligesom det vedtoges samtidig med Købet at optage Køberne i Interessentskabet«. Efter at Købet af alle Andelsbrevene derefter var ordnet under en Pause i Generalforsamlingen, nedlagde den hittidige Bestyrelse, der ikke længere var Ejere af Andelsbreve, sine Mandater, hvorpaa Generalforsamlingen fortsattes under Tilstedeværelse af samtlige de nye Interessenter, og der foretoges bl a forskellige Ændringer i Vedtægterne og Valg af ny Bestyrelse. Denne udstedte derhos ligeledes under den 4 April 1914 en den 17 s M tinglæst Hovedobligation, stor 100 000 Kr, til Sagsøgeren i denne Sag, Overretssagfører, Godsforvalter Jacob Holm, som Repræsentant for Ejerne af 200 Stkr Partialobligationer à 500 Kr med Panteret i den førnævnte, Interessentskabet tilhørende Ejendom, og de Sagsøgte paategnede Obligationen som Selvskyldnerkautionister. I Obligationens Tekst bestemtes det, at Obligationsgælden afdrages med 4000 Kr aarlig, men er uopsigelig fra Kreditorernes Side, dog at Godsforvalter Holm bl a, hvis Interessentskabet opløses eller den pantsatte Ejendom maatte blive afhændet til Andre, kan fordre Restgælden m v udbetalt straks og uden Opsigelse.

Paa en den 17 December 1919 afholdt Generalforsamling i Interessentskabet meddeltes der Samtykke til, at samtlige de daværende Interessenter med Undtagelse af Sagfører Hedegaard afhændede deres Andelsbreve til Andre, der derefter indtraadte som Medlemmer af Selskabet i de udtraadtes Sted, hvorefter der valgtes ny Bestyrelse, af hvilken Sagfører Hedegaard, der siden 1914 havde været Bestyrelsesmedlem, dog vedblev at være Medlem.

Under denne Sag har nu Sagsøgeren i sin førnævnte Egenskab paa-staaet de tidligere nævnte 5 Sagsøgte dømt til in solidum at betale Restgælden efter den ovennævnte Hovedobligation, nemlig 84 000 Kr, med Renter heraf 4½ pCt p a fra den 11 Juni d A, og har til Støtte herfor paaberaabt sig, at Restgælden ifølge Obligationens ovenfor gengivne Indhold er forfaldet efter den i December 1919 skete Forandring i Interessentskabet »Siddingevig«s Personer, der efter hans Formening ganske maa sidestilles med en Opløsning af Selskabet eller en Afhændelse af den pantsatte Ejendom.

De Sagsøgte procederer til Frifindelse under Anbringende af, at Selskabet vedblivende bestaar med en delvts Ændring i Medlemmernes Personer.

Efter Indholdet af de tinglæste under Sagsøgerens egen Medvirking oprettede Vedtægter for det her omhandlede Interessentskab kan Andelsbrevene med Samtykke af Generalforsamlingen være Genstand for Overdragelse, og ved den ovennævnte i Aaret 1914, ligeledes under Sagsøgerens Medvirking, trufne Ordning overgik samtlige Andelsbreve

til nye Ejere, der betragtedes indtraadte i det bestaaende Interessentskab, om hvis Opløsning der ikke var Spørgsmaal, og der blev da ejheller udfærdiget Adkomstdokumenter vedrørende Ejerskifte med Hensyn til Selskabets faste Ejendom. Under disse Omstændigheder findes det mod de Sagsøgtes Protest betænkeligt at antage, at den i Obligationens Tekst indeholdte Bestemmelse om, at Restgælden forfalder, i Tilfælde af Interessentskabets Opløsning eller den pantsatte Ejendoms Salg til Andre, skal forstaas saaledes, at Gælden kan kræves betalt som Følge af det i December 1919 stedfundne Ejerskifte med Hensyn til Flerheden af Andelsbrevene, saa meget mere som de Sagsøgte ifølge Vedtægternes Bestemmelse, uanset Afhændelsen af deres Andelsbreve, vedblivende hæfter for Prioritetsgælden i samme Omfang som da den stiftedes.

Som Følge heraf vil de Sagsøgte være at frifinde, medens Sagens Omkostninger efter Omstændighederne findes at burde ophæves.

Fredag den 23 December.

R 275/1921. **Eagle Oil Company of New York** og Generaldirektør **G F v Krogh** (Ulf Hansen)

mod

Nakskov Handelskompagni, Aktieselskab (Ingen),

betræffende Indstævntes Ret til at annullere en med Appellanten indgaaet Handel om et Parti Olie.

Sø- og Handelsrettens Dom af 27 Juni 1921: Eagle Oil Company of New York, Hamborg, og Generaldirektør G F v Krogh bør En for Begge og Begge for En til Nakskov Handelskompagni A/S betale 2340 Kr 56 Øre med Renter 6 pCt aarlig fra den 28 September 1920, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 300 Kr. Det Idømte at udrædes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

For Landsretten saavel som for Højesteret har Appellanterne nedlagt Paastand om Frifindelse. Til den i Dommen givne faktiske Fremstilling skal føjes, at Vægten af det til Indstævnte solgte Parti Olie i Fakturaen var opgivet til ialt 8127½ kg Brutto.

Forsaavidt Appellanterne for Højesteret har fremsat den Indsigelse, at Indstævnte ikke har reklameret rettidigt, vil denne Indsigelse ikke kunne tages i Betragtning, allerede fordi den ikke ses at være fremsat i foregaaende Instans.

Med disse Bemærkninger og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde, vil Dommen kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande,
Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter
efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 15 September 1920 tilbød G F v Krogh, Generaldirektør for Eagle Oil Company of New York, Hamborg, fra Hundorp i Norge Nakskov Handelskompagni A/S i Nakskov et Parti Olie, som han opgav at have faaet til København, og som nærmere specificeredes, til opgivne Priser cif København frie Fade, kontant mod Konnossement eller Udleveringsseddel, idet han dog forbeholdt sig Mellemsalg. Han opgav derhos, at Olierne var assureret ogsaa mod Lækage, saafremt denne paa noget Fad var over 3 pCt. Den 18 September opgav han en anden Specifikation over Fadene, ialt 40 Stkr. I Telegram af 21 s M akcepterede Nakskov Handelskompagni de 40 Fade, og den 23 svarede v Krogh telegrafisk: Ordnet, Faktura herfra idag. Han skrev samtidig: »Jeg vil bede Dem om at lade Fadene veje straks enkeltvis, hvis der skulde være Lækage, saadan at denne kan reklameres hos Forsikrings-selskabet Dania København, hvor de er forsikret og skal jeg da give Dania Ordre til at udbetale Dem hvad der eventuelt vil blive at betale for en eventuel Lækage.«

Fakturaen var dateret Hamborg den 22 September 1920 og udfærdiget i Eagle Oil Companys Navn, og Partiet opgaves afsendt for Naskov Handelskompagnis Regning og Risiko pr S/S Vincennes Bridge.

Vincennes Bridge var ankommet til København den 19 September. Det havde haft haardt Vejr undervejs, og ved Aabningen af Nr 3 Luge en af de følgende Dage viste det sig, at en betydelig Del af den der anbragte Olie var udlækket, og der sattes Bødkere til at istandsætte Fadene. Den 22 og 23 September udlossedes den til Eagle Oil Company bestemte Olie.

Efter at Nakskov Handelskompagni den 28 September havde indløst Konnossementerne, anmodede det den 29 September en Speditør i København om at ekspedere Fadene til Nakskov og lade hvert enkelt Fad veje autoriseret. Det viste sig, at to Fade var tomme og i Stykker, de 38 Fade opvejedes den 7 Oktober til ialt 3057 kg, idet kun faa Tønder var tilnærmelsesvis fuldvægtige, og herom sendte Speditøren næste Dag Meddelelse til Nakskov Handelskompagni med Tilføjende, at da der var ret stort Svind i Partiet, afventedes nærmere Ordre, inden Olien blev læsset i Banevogn.

Den 9 Oktober stillede Handelskompagniet da Partiet til v Kroghs Disposition og forlangte det betalte Beløb 9302 Kr tilbage. v Krogh protesterede herimod og meddelte, at Olien var forsikret med 25 pCt

imaginær Fortjeneste, og at Lækagen vilde blive godtgjort af Forsikringselskabet, men Kompagniet fastholdt, at Partiet var stillet til Disposition.

Det viste sig, at Partiet kun var forsikret for en langt lavere Fakturaværdi foruden Avance, og at Selskabet kun erstattede 5827 Kr 98 Øre for denne Lækage, hvilket Beløb v Krogh imidlertid forhøjede til 6961 Kr 44 Øre, svarende til Fakturaværdien for hele Mankoen.

Nakskov Handelskompagni A/S søger nu Eagle Oil Company of New York, Hamborg, og Generaldirektør G F v Krogh til in solidum at tilbagebetale Resten af Købesummen 2340 Kr 56 Øre med Renter 6 pCt aarlig fra den 28 September 1920, idet Kompagniet gør gældende, at det har været berettiget til at hæve Købet, da den største Del af Partiet var udlækket, og det ikke kunde staa sig ved at modtage de smaa forskelligartede Restbeholdninger i Fadene, samt fordi det havde vist sig, at Partiet ikke var fuldt forsikret.

Det er ikke oplyst, at Sælgerne inden Salget skulde have vidst, at Partiet var havareret. Efter alt det Foreliggende maa der imidlertid gaas ud fra, at Lækagen stammer fra Sørejsen, og at den derfor i al Fald i det Væsenlige havde fundet Sted, inden Partiet blev solgt. Og da Lækagen har haft et saa betydeligt Omfang og omfattet største Dele af de forskellige Fade, har Køberne været berettiget til at stille hele Partiet til Disposition som sket. De har derfor Krav paa Tilbagebetaling af Resten af Købesummen som paastaaet, hvorhos Sagens Omkostninger vil være at tilkende dem med 300 Kr.

R Nr 149/1921. Grosserer **Andreas Henningsens Dødsbo** (Cohn)
m o d

Overretssagfører **W Angelo** som Mandatarius for Grundejerne ved Helleruplundsallé, Øst for Bernstorffsvej, og Fannys Allé i Hellerup (Fich),

betræffende Spørgsmaalet om vedkommende Grundejeres Pligt til at overtage Vedligeholdelsen af nogle Veje.

Østre Landsrets Dom af 8 April 1921: Grosserer **Andreas Henningsens Dødsbo** bør istandsætte Helleruplunds Allé, øst for Bernstorffsvej, og Fannys Allé i Hellerup overensstemmende med fornævnte Krav eller betale Overretssagfører Angelo som Mandatarius for Grundejerne ved samme 14 600 Kr samt betale denne Sagens Omkostninger med 600 Kr. At efterkommes inden 4 Uger efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Af Sagens Oplysninger fremgaar, at Grosserer Henningsen

og senere hans Dødsbo har vedligeholdt Vejene paa forsvarlig Maade og altid har fyldestgjort de Krav om Istandsættelse af Vejene, som aarligt blev stillet af Kommunens Vejsyn. Særlig er det oplyst, at Boet i 1919 har anvendt et meget betydeligt Beløb til Udbedring af Vejene. Endelig bemærkes, at Vejafgiften for Aaret 1920, som Boet ikke har oppebaaret, maa antages fuldt ud at have kunnet dække Udgifterne ved den Udbedring af Vejenes Kørebaner, som blev krævet af Vejsynet i 1920. Under disse Omstændigheder har Boet i Henhold til den i Dommen citerede Bestemmelse været berettiget til, saaledes som sket, at forlange, at Grundejerne selv skulde overtage Vejene, uden at Grundejerne i den Anledning kunde stille noget Krav til Boet om Udbedring af Vejene. Boet vil herefter overensstemmende med sin Paastand være at frifinde.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Indstævnte at burde betale til Appellanten med 1000 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Grosserer Andreas Henningsens Dødsbo, bør for Tiltale af Indstævnte, Overretssagfører W Angelo som Mandatarius for Grundejerne ved Hellefulunds Allé, Øst for Bernstorffsvej, og Fannys Allé i Hellerup, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter betaler Indstævnte til Appellanten med 1000 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Udstykning af Grosserer Andreas Henningsens Grunde i Hellerup paalagdes der de forskellige Lodder bl a følgende Servitut:

»Til Vedligeholdelse af Vejen (o: Kørebanen) erlægges aarlig til Ejeren af Hovedparcellen Matr Nr 14 a, eller hvem han bestemmer, en Afgift af 50 Øre af hver Alen af Parcellens Façade mod Vejen — — — Den nævnte Afgift betales til den Afgiftsberettigede, der er pligtig at holde Kørebanen forsvarligt vedlige, paa hans Bopæl halvaarsvis bagud med Halvdelen hver 11 Juni og 11 December Termin. — — —

Naar samtlige Parceller, der er beliggende ved den heromhandlede Vej er afhændet (efter nogle af Skøderne: bebygget), staar det Hovedparcellens Ejer frit for at fordre, at Lodsejerne selv skal overtage Vejen og de deri nedlagte Ledninger, i hvilket Tilfælde den heromhandlede Afgift bortfalder« — — —

Efter Grosserer Henningsens Død søgte hans Bo at faa Vejene overtaget af Gentofte Kommune, men da der for nogle af Vejenes Ved-

kommende stillede Betingelser, som Boet ikke vilde paatage sig, meddelte Overretssagfører Fr Wolff som Eksekutor i Boet med dettes Afslutning for Øje i April 1920 Lodsejerne bl a ved Helleruplunds Allé, øst for Bernstorffsvej, og ved Fannys Allé, at Boet, efter at samtlige Byggegrunde var afhændet, overgav dets Veje med deri værende Ledninger til de forskellige Lodsejere i Kvarteret, hvem den fremtidige Vedligeholdelse herefter vilde paahvile, og at Forpligtelsen til fremtidig at svare Vejafgift til Boet derfor bortfaldt fra 11 December 1919 at regne.

Lodsejerne henvendte sig nu til Kommunen om Vejenes fremtidige Vedligeholdelse, og da der som Vilkaar herfor krævedes en Istandsættelse, der for Helleruplunds Allé, øst for Bernstorffsvej, vilde koste 12 600 Kr og for Fannys Allé 2000 Kr, søger Overretssagfører Angelo nu som Mandatarius for disse Lodsejere Boet til at istandsætte Vejene i Overensstemmelse med fornævnte Krav eller at betale 14 600 Kr.

Boet har paastaet sig frifundet. Det hævder, at Lodsejerne ikke kan stille noget Krav om Vejenes Tilstand ved disses Overtagelse, idet Lodsejerne ifølge deres Skøder har en ubetinget Pligt til at overtage Vejene, naar Boet ønsker det og samtlige Grunde er afhændet (eller bebygget). Boet gør endvidere gældende, at Kommunens Krav i Anledning af Vejenes Overtagelse er Boet uvedkommende, samt hævder, at Vejene afleveredes i forsvarlig og ordentlig Stand, idet samtlige af Kommunen i 1919 foretagne Udsættelser var udført for Boets Regning, og at Udsættelserne for 1920 er Boet uvedkommende.

Det fremgaar af Sagen, at Kommunens Vejsyn i 1919 forlangte følgende Vejejeren paahvilende Arbejder ved de her omhandlede Veje udført. Ved Helleruplunds Allé: Kant- og Rendesten omsættes og Kørebanelag belægges fra Bernstorffsvej til Fannys Allé; den tiltrængte Omsætning af nordre Kant- og Rendesten foretages.

Ved Vejsynet i 1920 forlangtes ved Helleruplunds Allé: Kørebanelag renses, og Hullet repareres fra Fannys Allé til Henningsens Allé; ved Fannys Allé: Rendestenen paa Strækningen Brodersens Allé—Helleruplunds Allé omsættes og Vandafledning ordnes, eventuelt ved Anbringelse af Brønde.

Med Hensyn til Kommunens Overtagelse af Vejene har dens tekniske Udvalg for sit Vedkommende krævet følgende Istandsættelsesarbejder: Ved Helleruplunds Allé: Kant- og Rendesten omsættes, Kørebanelag belægges; ved Fannys Allé: Kant- og Brosten rettes op.

Ifølge Gentofte Kommunes Vedtægt om Anlæg og Overtagelse af Gader og Veje skal private Veje til enhver Tid være i forsvarlig og ordentlig Stand; Sogneraadet bestemmer, i hvilket Omfang og hvorledes saadanne Veje i det angivne Øjemed skal istandsættes og vedligeholdes. Det tekniske Udvalg har erklæret, at der ved Kommunens aarlige Vejsyn kun stilles Forlangende om Udførelse af de øjeblikkelig tiltrængte Istandsættelsesarbejder, og at Udsættelserne ikke er Udtryk for, at Vejene kun tiltrænger disse Forbedringer. Det er ubestridt, at det er Lagbelægningen, der medfører den største Bekostning.

Efter det Foreliggende maa der gaas ud fra, at Vejenes Vedligeholdelse foregaar i Henhold til de ved Kommunens aarlige Vejsyn gjorte

Udsættelser, og at disse i Almindelighed kun gaar ud paa, hvad der tiltrænger øjeblikkelig Istandsættelse, medens Grundforbedringer som Lagbelægning kun forlanges efter en længere Aarrækkes Forløb, naar Vejen er saa slidt, at mindre Reparationer ikke er tilstrækkelige. Vejeeren, der havde betinget sig en efter de daværende Forhold betydelig Afgift for Vejenes forsvarlige Vedligeholdelse, maatte i begge Tilfælde være pligtig at udføre, hvad der forlangtes, og dette har han ogsaa stadig gjort, bl a med Hensyn til den i 1919 krævede Lagbelægning af en Del af Helleruplunds Allé. Da Vedligeholdelsespligten herefter er vidt forskellig i de forskellige Aar, medens Vederlaget herfor er konstant, vilde det være urimeligt, om Vejeeren vilkaarligt kunde unddrage sig større Istandsættelser paa en Tid, hvor saadanne forestod, og for hvilke han maatte forudsættes allerede paa Forhaand at have oppebaaret Vederlag, og noget saadant kan ej heller siges at have faaet Udtryk i den fornævnte — antagelig af ham selv opstillede — Bestemmelse i Skøderne. Ligesom Vejeeren herefter ved en Aflevering af Vejene maatte sørge for, at disse ikke trængte til øjeblikkelig Istandsættelse — hvad de efter Udsættelserne endog gjorde i Foraaret 1920 — saaledes maatte han ogsaa drage Omsorg for, at Vejenes Vedligeholdelsestilstand ej heller iøvrigt var saaledes forringet, at større Istandsættelser forestod.

Nogen nøjagtig Oplysning om Værdien af den Forringelse, Vejene i Overensstemmelse hermed var Genstand for ved Afleveringen, er vel ikke skaffet tilveje; men efter hvad der foreligger, kan de af Kommunens tekniske Udvalg stillede Fordringer ikke antages at gaa ud over, hvad en Istandsættelse som den ovennævnte da vilde medføre, og Lodsejernes Paastande, mod hvilke der ikke iøvrigt er rejst Indvending, vil derfor kunne tages til Følge. Sagens Omkostninger vil være at tillægge dem hos Boet med 600 Kr.

R Nr 274/1921.

Rigsadvokaten

m o d

Ludvig Konrad Stilling (Forsv: Henriques),

der tiltales for Tyveri.

Vestre Landsrets Dom af 8 Juni 1921: Tiltalte Ludvig Konrad Stilling bør for Anklagemyndighedens Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paaanket af det Offentlige.

Efter det under Sagen Oplyste, derunder bl a de af en Række

Vidner afgivne, tildels beedigede Forklaringer, maa det anses bevist, at Tiltalte i Tiden fra 1914 til 1920 i stort Omfang har brugt Gas saavel i Kontoret som i Smedien i hans Ejendom i Skive, og at han har været klar over, at denne Gas ikke gik igennem Gasmaaleren og saaledes ikke blev betalt af ham. Dette Forhold vil være at tilregne Tiltalte som Tyveri, og han vil herefter være at anse efter Straffelovens § 228 med en Straf, der under Hensyn til Lov Nr 63 af 1 April 1911 § 13 findes at burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage. Tiltalte vil derhos have at betale en Erstatning til Skive Kommune, der skønnes at kunne bestemmes til 1000 Kroner, samt have at udrede Sagens Omkostninger.

For Højesteret har Tiltalte givet Møde ved en af ham selv valgt Forsvarer.

Thi kendes for Ret:

Ludvig Konrad Stilling bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage og betale i Erstatning til Skive Kommune 1000 Kroner. Saa udreder Tiltalte og Sagens Omkostninger.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag er Ludvig Konrad Stilling, der er født den 8 April 1873 og ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, sat under Tiltale for simpelt Tyveri efter Straffelovens § 228 derved, at han i den af ham ejede og beboede Ejendom paa Frederiksgade i Skive dels gennem flere Aar indtil Sommeren 1920 til Stadighed baade til Belysning og Kogebrug har tilvendt sig Gas fra en Ledning i det i Stueetagen værende Kontor, dels i et vist Tidsrum indenfor Aarene 1914—1920 har tilvendt sig Gas fra en Ledning i Smedien, alt saaledes, at den paagældende Gas ikke passerede Ejendommens Gasmaaler og følgelig ikke blev afmaalt eller betalt.

Efter at vedkommende Gasværksbestyrers Opmærksomhed en Dag i September f A var blevet henledet paa det mærkelige i, at der kogtes i en Gryde paa et i ovennævnte Kontor værende Gasblus, uagtet Beboelseslejligheden er paa 1ste Sal, foretog han et Eftersyn af Ejendommens Gasinstallation, hvorved det viste sig, at vedkommende Ledning udgik fra Hovedledningen i Kælderen, inden denne havde passeret Gasmaaleren, saaledes at den i Kontoret brugte Gas var unddraget Værkets Kontrol. Da det fremdeles saas, at der fra 1916 var indtraadt en betydelig Nedgang i Tiltaltes Gasforbrug, idet dette i Aarene 1910—1919 i Kubikmeter har udgjort henholdsvis 465, 536, 453, 550, 606, 528, 234, 148, 275, 286 og i de første otte Maaneder af 1920 kun 101, blev der indledet en Undersøgelse mod Tiltalte. Under denne er det oplyst, at der ved Husets Opførelse i 1904 blev indlagt Gas, der førtes ind i en Hovedledning i Kælderen, hvorfra der var Ledninger til Køkken, Daglig-

stue og Spisestue paa 1ste Sal. I 1914 kom der tillige Lysgas paa Trappegangen og i Kontoret. Denne Installation udførtes af en senere afdød Gasmester, der blev bistaaet af Tiltaltes 20aarige Søn, Niels, der har forklaret at have manglet Forstaaelse af, at Stikledningen til Kontoret, der ikke siden er forandret, kom til at gaa udenom Gasmaaleren. Gasblusset i Kontoret er i Aarenes Løb blevet anvendt dels til Belysning, dels efter at Hanen var skruet af og en Slange sat paa til Kogning af Vand og Mad samt til Opvarmning af Strygejern m v. Med Hensyn til Forbrug af Gas i Smedien er det af nogle Vidner forklaret, at der i denne har været anbragt et Gasblus, der anvendtes til Kogning paa et Gasapparat, der stod paa et Bord tæt ved Boremaskinen. Ledningen kom fra Kontoret, der kun ved en Væg er adskilt fra Smedien. Vidnet, Mekaniker Emil Madsen, har yderligere forklaret, at han en Dag kom til at støde til det gennem Væggen førende Gasrør og derfor gik ind i Kontoret for at rette det. Han saae da, at der fra det lodrette Rør til Kontorets Gasblus førte et vandret ved en T-Muffe befæstet Rør langs Væggen hen til et Hul i denne ind til Smedien. Ifølge de givne Forklaringer var det omtalte Gasforbrug i Smedien foregaaet efter 1914, og det er om dette ligesom om Forbruget i Kontoret udtalt af Flere, at der blev ødslet stærkt med Gassen.

Tiltaltes Forklaring gaar ud paa, at han ikke ved Installationen i 1914 bemærkede den fejlagtige Anbringelse af Stikledningen til Kontoret, at han heller ikke senere er blevet opmærksom paa denne, at Nedgangen i Gasforbruget efter 1916 skyldes Rationeringen i Krigsaarene, den høje Gaspris og Indskrænkning i hans Husstand, at Bruugen af Gassen i Kontoret til Kogning m v skyldtes Bekvemmelighedshensyn, og at der siden 1914, da den tidligere i Smedien anvendte Belysningsgas blev fjernet, ikke har været brændt Gas i denne, men derimod har været brugt et Petroleumsapparat. Et i Væggen ind til Kontoret værende Hul er efter Tiltaltes Forklaring opstaaet ved Slid af et deri anbragt Spiger. Dette Hul udmunder under Overkanten af et Træpanel, der skal være opsat i 1908 eller 1909, og der er ikke fundet Spor af, at Brædder i Panelet har været fjernet, eller at der har ligget et Gasrør langs Væggen.

Efter samtlige foreliggende Omstændigheder findes den mod Tiltalte rejste Sigtelse ikke at være tilstrækkelig bestyrket, og som Følge heraf vil han være at frifinde for Anklagemyndighedens Tiltale, hvorefter der ikke bliver Spørgsmaal om at tage en af Skive Kommune nedlagt Paastand om at tilkendes en Erstatning af 1000 Kr til Følge, medens Sagens Omkostninger vil være at udrede af det Offentlige, hvorved bemærkes, at der, da Tiltalte selv har draget Omsorg for sit Forsvar her for Retten, ikke vil være at tilkende noget Salær til hans Forsvarer sammesteds.

Tirsdag den 3 Januar.

R Nr 344/1921. Sognepræst **Niels E V Lund**
(Henriques efter Ordre)

mod

Kirkeministeriet (den konstituerede Kammeradvokat),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ret til et personligt Lønningstillæg.

Østre Landsrets Dom af 23 Juni 1921: Kirkeministeriet bør for Tiltale af Sognepræst Niels E V Lund af Saaby i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Der tillægges Overretssagfører Steinthal i Salær 100 Kr hos det Offentlige. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Appellanten vil derhos have at betale Salær til den konstituerede Kammeradvokat som nedenfor anført.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Appellanten, Sognepræst Niels E V Lund, til den konstituerede Kammeradvokat 150 Kroner. Der tillægges Højesteretssagfører Henriques i Salær for Højesteret 150 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Det den konstituerede Kammeradvokat tillagte Salær at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Lønningslov Nr 543 for Folkekirkens Tjenestemænd udenfor København og Frederiksberg m v af 4 Oktober 1919 § 14, 2 Stk, tillagdes der de Præster, som ved Lovens Ikrafttræden ikke var indtraadt i den ved Lov af 14 Marts 1913 indførte Lønningsordning, Ret til at oppebære Lønning og Alderstillæg m v i den Lønningsklasse, hvortil deres Embede i Henhold til Lønningsloven blev henført, naar de inden 3 Maaneder efter Lovens Ikrafttræden indgav Begæring derom til Kirkeministeriet, og de underkastedes da i det Hele Bestemmelserne i Lønningsloven. Det hedder derefter i § 14, 2 Stk, 2 og 3 Pkt, saaledes:

»Uanset hvilken Lønningsklasse deres Embeder sættes i, skal de dog ikke ved Indordningen under den nye Lønningsordning være pligtige til at afgive mere af deres Embeders hidtidige Indtægter til Lønningsfonden, end hvad disse efter Gennemsnittet af Aarene 1914—18 overstiger 1ste Lønningsklassens højeste Løn. Det Beløb, som de herefter vil komme til at oppebære udover Embedets normerede Lønning med Alderstillæg samt Konjunktur-, Dyrtids- og Stedstillæg, tillægges dem som personligt Tillæg«.

Sognepræst for Saaby og Kidserup Menigheder, Niels E V Lund, hvis Embede i Henhold til Lønningsloven blev henført til 3die Lønningsklasse, og som efter sin egen Begæring er indtraadt under den ved Loven indførte nye Lønningsordning, har derefter i Lønning med Alderstillæg samt Konjunktur- og Dyrtidstillæg oppebaaret fra 1 Oktober 1919—1 April 1920: 7392 Kr aarlig, derefter for Tiden til 1 Juni 1920: 7662 Kr, derefter for Tiden til 1 Oktober 1920: 8022 Kr og endelig fra sidstnævnte Tidspunkt 8184 Kr aarlig.

Det fremgaar endvidere af Sagens Oplysninger, at Sognepræst Lunds Embedsindtægt for Aarene 1914—18 har udgjort gennemsnitlig 5291 Kr 45 Øre aarlig, altsaa betydelig mindre end den Embedsindtægt, som Sognepræst Lund efter det Ovenanførte har oppebaaret efter sin Indtræden under den nye Lønningsordning.

Da Kirkeministeriet efter den citerede Bestemmelse i Lønningslovens § 14 var af den Opfattelse, at der ikke herefter kunde tilkomme Sognepræst Lund noget Beløb udover den oppebaarne Lønning med Tillæg, afviste Ministeriet et af Lund fremsat nærmere motiveret Krav om Udbetaling af personligt Tillæg i Henhold til oftnævnte Lovbestemmelse.

Under denne Sag har derefter Sognepræst Lund i Henhold til meddelt Bevilling til fri Proces paastaat Kirkeministeriet endelig tilpligtet at betale ham som personligt Tillæg til hans Lønning et Beløb af 1707 Kr 37 Øre — der ifølge en af Sjællands Stiftskassererkontor foretaget Opgørelse udgør Forskellen mellem, hvad han i Tiden fra 1 Oktober 1919 til 31 Marts 1921 vilde have oppebaaret efter den gamle Lønningsordning, og hvad han efter den nye Lønningslov har oppebaaret — med Tillæg af et Beløb af 467 Kr 10 Øre, der efter hans Anbringende maa tilkomme ham udover den nævnte Opgørelses Udvisende.

Sognepræst Lund paastaar saaledes Kirkeministeriet ialt tilpligtet at betale ham 2174 Kr 47 Øre med Renter deraf 5 pCt p a fra den 9 Maj d A.

Kirkeministeriet paastaar sig frifundet.

Sognepræst Lund hævder, at ligesom der ved Bestemmelsen i Lovens § 14, 1 Stk, er tilsagt de Præster, der forinden Lønningslovens Ikrafttræden er indtraadt i den ved Lov af 14 Marts 1913 indførte Lønningsordning, at de i intet Tilfælde skal faa mindre Indtægt, end hvad der efter de hidtil gældende Regler vilde være tilfaldet dem, saaledes maa det antages, at Bestemmelsen i § 14, 2 Stk, tilsigter at sikre de deromhandlede Præster, der vælger at indtræde under den nye Lønningslov, den samme Retsstilling, alene med den Undtagelse, at hvis

en saadan Præsts Gennemsnitsindtægt for Aarene 1914—18 har været større end 1ste Lønningsklasses højeste Løn, maa vedkommende Præst afgive denne Difference.

Overensstemmende hermed anser Sognepræst Lund sig berettiget til som personligt Tillæg at erholde udbetalt Forskellen mellem, hvad Embedets hittidige Indtægtskilder til enhver Tid maatte indbringe, og den Embedsindtægt han oppebærer efter den nye Lønningsordning.

Heroverfor hævder Ministeriet, at den citerede Bestemmelse i Lovens § 14, 2 Stk, gaar ud paa — med den der nævnte Begrænsning — at tillægge de vedkommende Præster som personligt Tillæg Forskellen mellem, hvad de ved deres Indtræden under Lønningslovens Regler vilde komme til at oppebære, og den hittidige Indtægt af Embedet en Gang for alle fikseret efter Gennemsnittet [af] Aarene 1914—18, medens der ikke i Loven hjemles Præsterne noget Krav paa at faa denne Forskel beregnet efter, hvad Embedets Indtægt til enhver Tid maatte udbringe.

Da der nu maa gives Kirkeministeriet Medhold i den af samme hævdede, med Forarbejderne til Lovbestemmelsen stemmende Forstaaelse af Loven, vil Ministeriets Frifindelsespaastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Der vil være at tillægge den for Sognepræst Lund beskikkede Sagsfører i Salær 100 Kr hos det Offentlige.

Nr 64. Handelsfirmaet **Chr Bech & Th Hansen** (Cohn)

m o d

Handelsfirmaet **W Langreuters Efft** (Bruun),

betræffende Appellantens Pligt til at udrede Erstatning til Indstævnte for Misligholdelse af en Handel om et Tærskeværk m m.

Horsens Købstads Rets Dom af 20 Juli 1920: De Sagsøgte, Handelsfirmaet Chr Bech & Th Hansen, Horsens, bør til Sagsøgerne, Handelsfirmaet W Langreuters Efft, København, betale 8353 Kr 89 Øre tilligemed Renter 5 pCt p a af 1494 Kr 90 Øre fra 1 Februar 1918, 6 pCt p a af 1052 Kr 87 Øre fra den 18 Oktober 1918 og 6 pCt p a af 5457 Kr 56 Øre fra den 15 Maj 1917, til Betaling sker, Pladsleje 15 Kr pr Maaned fra 1 August 1917 til den 18 Oktober 1918 samt Sagens Omkostninger med 400 Kr. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Vestre Landsrets Dom af 8 November 1920: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Sagsomkostninger for Landsretten betaler Appellanterne, Handelsfirmaet Chr Bech & Th Hansen, til de

Appelindstævnte, Handelsfirmaet W. Langreuters Eftf, 100 Kr. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at tvende mellem Sagens Parter oprettede Forhandlerkontrakter, der er fremlagt for Underretten henholdsvis den 9 September 1919 af Appellanterne og den 11 Maj 1920 af de Appelindstævnte, ikke er skrevet paa stemplet Papir. Det Idømte udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

For Højesteret har Appellanterne nedlagt Paastand om, at de frifindes mod at betale det i Underretsdommen under Post C nævnte Beløb, 5806 Kroner 12 Øre, med Renter som sammesteds anført. Tvisten for Højesteret drejer sig herefter alene om Posterne A og B.

Af Sagens Oplysninger fremgaar, at Appellanterne gav Møde under den mod Rauff m fl anlagte Sag. Det bemærkes derhos, at det for Højesteret ikke er bestridt, at Appellanterne havde garanteret for Tærskøværkets Kontraktmæssighed. Med disse Bemærkninger og iøvrigt i Henhold til de i Underretsdommen under Post A anførte Grunde maa det billiges, at Appellanterne er dømt til at betale de Indstævnte en Erstatning af 1494 Kroner 90 Øre med Renter. Derimod vil der ikke kunne tilkendes de Indstævnte nogen Del af den under Post B indtalte Erstatning allerede fordi det ikke kan anses godtgjort, at Appellanterne havde paataget sig Garanti for, at Motoren kunde udvikle 7 H.K.

Herefter vil Appellanterne være at dømme til at betale de Indstævnte 7301 Kroner 02 Øre med Renter.

Sagens Omkostninger for alle Retter findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Appellanterne, Handelsfirmaet Chr Bech & Th Hansen, bør til de Indstævnte, Handelsfirmaet W Langreuters Eftf, betale 7301 Kroner 02 Øre med Renter 6 pCt aarlig af 5457 Kroner 56 Øre fra den 15 Maj 1917 og 5 pCt aarlig af 1494 Kroner 90 Øre fra den 1 Februar 1918, alt til Betaling sker. Sagens Omkostninger for alle Retter ophæves. Til Justitskassen betaler Appellanterne og de Indstævnte hver 10 Kroner.

Underretsdommens Præmisser er saalydende:

Ved Kontrakt af 19 og 20 August 1914 har de Sagsøgte, Handelsfirmaet Chr Bech & Th Hansen, Horsens, overtaget Agenturet af de af Sagsøgerne, Handelsfirmaet Langreuters Eftf, København, førte Maskiner, Redskaber og Bindegarn for Horsens, Vejle, Fredericia og Kolding med Opland.

Der er nu mellem Parterne opstaaet Disput i Anledning af følgende Forhold:

A. Gennem de Sagsøgte blev der ved Kontrakt af 31 Oktober 1914 til Gaardejer Høydahl Rauff m fl, Branduhre, solgt en Petroleumsmotor og et brugt Tærskværk, saaledes at Sagsøgerne efter Kontrakten overfor Køberne stod som Sælgere af begge Maskiner. Da Køberne ikke betalte den aftalte Købesum, 2000 Kr, anlagde Sagsøgerne Sag mod dem til Betaling heraf, men blev Køberne ved Nørvang-Tørrild Herreders Dom af 12 Januar 1917 frifundet.

Sagsøgerne opfordrede saa de Sagsøgte til mod Udlevering af Tærskværket at betale Sagsøgerne den dem tilkommende Del af Købesummen, 1227 Kr, men vægrede de Sagsøgte sig ved at efterkomme Opfordringen, og blev Tærskværket derefter efter Advarsel til de Sagsøgte bortsolgt ved Auktion.

Under Anbringende af, at de Sagsøgte overfor Sagsøgerne havde paataget sig Garantien for, at Tærskværket, der leveredes af de Sagsøgte, medens Motoren leveredes af Sagsøgerne, var kontraktmæssigt, at det ifølge Dommen alene skyldes Tærskværkets Ukontraktmæssighed, at Køberne blev frifundet, samt at der derved var tilføjet Sagsøgerne et Tab, har de paastaaet de Sagsøgte, overfor hvem der under Sagen mod Rauff m fl var denuntieret lis, uden at de dog gav Møde, tilpligtet at erstatte Tabet, der opgjordes til ialt 1494 Kr 90 Øre med Renter heraf 5 pCt p a fra 1 Februar 1918.

Til Støtte for sit Anbringende om, at de Sagsøgte havde Garantien for Tærskværket, har Sagsøgerne paaberaabt sig, at dette i dette Tilfælde udtrykkelig og særskilt var aftalt, samt at de Sagsøgte ikke har reklameret overfor en dem tilsendt Kreditnota samt flere Skrivelser, hvori det udtrykkelig af Sagsøgerne fremhæves, at de Sagsøgte har Garantien.

De Sagsøgte har heroverfor anbragt, at Sagsøgerne var Sælger baade af Motor og Tærskværk, idet Tærskværket — der tidligere havde været solgt til en Købmand i Horsens, men atter var tilbagetaget og henstillet paa de Sagsøgtes Lager og debiteret dem — af de Sagsøgte som Agenter for Sagsøgerne var solgt til Rauff m fl. Forinden Afleveringen eftersaa de Sagsøgte efter Anmodning fra Sagsøgerne Tærskværket, men benægter de at have paataget sig nogen Garanti for dets Kontraktmæssighed, og har de henvist til, at der ikke i den mellem Parterne oprettede Forhandlerkontrakt tales om nogen saadan Garanti. At Tærskværket efter nogen Tids Forløb viste sig ubrugeligt, skyldtes først og fremmest, at Motoren gik uregelmæssigt, hvorfor de har paastaaet sig pure frifundet i dette Forhold.

Færdig fra Trykkeriet den 18 Januar 1922.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 33.

Tirsdag den 3 Januar.

B. Sagsøgerne har til Proprietær Fønnesbech, Lerbjerggaard, solgt en 7 H.K Standy*) Motor, som de anbringer at have købt af de Sagsøgte for en Købesum af 750 Kr plus 25 Kr for Opstillingen. Da Motoren viste sig ukontraktmæssig, idet den ikke kunde udvikle 7 H.K, blev Fønnesbech under en mod ham af Sagsøgerne til Betaling af Købesummen anlagt Sag frifundet.

Sagsøgerne har nu, idet de til Støtte for deres Anbringende om, at de Sagsøgte har solgt dem Motoren, har henvist til den fremlagte Korrespondance, hvori de Sagsøgte erkender at have solgt Motoren, paastaet de Sagsøgte dømt til at erstatte det Tab, de har lidt ved Motorens Ukontraktmæssighed, opgjort til ialt 1052 Kr 87 Øre med Renter 6 pCt p a fra den 18 Oktober 1918 samt til Betaling af Pladsleje for Motoren 15 Kr pr Maaned fra den 1 August 1917. Sagsøgerne har gjort gældende, at de Sagsøgte som Sælgere af Motoren som en 7 H.K Motor maa have Garantien for, at den virkelig kan udvikle denne Kraft.

De Sagsøgte har heroverfor anbragt, at Motoren kun gennem dem som Mellemmænd er blevet solgt til Fønnesbech. Motoren tilhørte Sagsøgerne, idet det var samme Motor, som tidligere var solgt til en Mand i Sattrup, som havde ladet den ombytte med en anden Motor og derefter returneret den til Sagsøgerne. De Sagsøgte vil derfor ikke have paataget sig nogen Garanti, hvorfor de har paastaet sig pure frifundet i dette Forhold.

C. Sagsøgerne har endelig anbragt, at de Sagsøgte ifølge Konto-kurant-Mellemværende skylder Saldo pr 15 Maj 1917 5806 Kr 12 Øre med Renter 6 pCt p a fra nævnte Dato, til Betaling sker, af 5457 Kr 56 Øre.

De Sagsøgte har, efter først at have fremlagt en Opgørelse, som de selv erkender var urigtig, fremlagt en ny Opgørelse, hvori de har bestridt Rigtigheden af følgende i Sagsøgenes Opgørelse nævnte Poster 1) Eftersyn af 5 Halmpressere 110 Kr 00 Øre. 2) Transportvogn 30 Kr. 3) Reservedele 27 Kr 59 Øre. 4—5) Fønnesbechs Motor 19 Kr 10 Øre og 16 Kr 40 Øre. 6) Renter 18 Kr 79 Øre. 7) Justesen, Hulbæk-

---

*) Skal være »Tangy«.

gaard, 5 Kr 30 Øre. 8—9) Renter 231 Kr 96 Øre og 116 Kr 94 Øre. 10) Opmaling af Tærskværk 80 Kr 00 Øre.

Under Sagens Drift har de dog erkendt at skyldte de under 2 og 3 ommeldte Beløb, men har de begæret de øvrige Beløb fradraget i deres Skyld, ligesom de har begæret forskellige Modkrav fradraget.

Sagsøgerne har fastholdt den af dem fremlagte Opgørelses Rigtighed, og har de, under Henviſning til den fremlagte Korrespondance, navnlig bestridt, at de under 1—10 ommeldte Poster skal fradrages. Under Henviſning til, at en under Sagen fremlagt Udskrift af de Sagsøgte Bøger udviser en Saldo pr 11 December 1915 — 9278 Kr 28 Øre —, med hvilken Saldo Sagsøgernes Opgørelse begynder, har Sagsøgerne protesteret mod, at der tages Hensyn til Krav ældre end denne Dato, og har de bestridt Rigtigheden af de øvrige Modkrav.

Sagsøgernes Paastand under nærværende, gæsteretsvis ved ordinær Ret procederede Sag gaar ud paa at faa sig tilkendt ialt 8353 Kr 89 Øre med Renter 5 pCt p a af 1494 Kr 90 Øre fra 1 Februar 1918, af 1052 Kr 87 Øre 6 pCt p a fra 18 Oktober 1918 og af 5457 Kr 56 Øre 6 pCt p a fra 15 Maj 1917 samt Pladsleje 15 Kr pr Maaned fra 1 August 1917 for den under B ommeldte Motor og Sagens Omkostninger.

De Sagsøgte har paastaaet sig frifundet mod Betaling af 5150 Kr 28 Øre og sig tillagt Sagens Omkostninger skadesløst.

Selv om det i Henhold til den mellem Parterne gældende Forhandlerkontrakt maa antages, at de Sagsøgte ikke i Almindelighed garanterede for de solgte Maskiners Kontraktmæssighed, skønnes det dog med Hensyn til det under A ommeldte Forhold ikke rettere, end at de Sagsøgte allerede af den Grund, at de ikke har godtgjort at have reklameret i Anledning af den dem tilsendte Kreditnota, som det er in confesso, at de har modtaget, hvori det udtrykkelig bemærkes, at de garanterer for Tærskværkets Kontraktmæssighed, vil have at erstatte Sagsøgerne Tabet ved, at Rauff m fl frifandtes, da dette ifølge den fremlagte upaaankede Dom alene skyldtes Tærskværkets Ukontraktmæssighed.

Da det med Hensyn til det under B ommeldte Forhold efter Omstændighederne skønnes tilstrækkelig godtgjort ved den fremlagte Korrespondance, at de Sagsøgte har solgt Sagsøgerne den ommeldte 7 HK Standy*) Motor, og da der maa gives Sagsøgerne Medhold i, at de Sagsøgte ved at sælge Motoren som en 7 HK Motor har paataget sig Garanti for, at den kan udvikle 7 HK, og da det endelig af den fremlagte, upaaankede Overrettsdom i Sagen mod Fønnesbech fremgaar, at Motoren ikke uden Overbelastning kan udvikle mere end 6½ HK, vil de Sagsøgte have at erstatte Sagsøgerne det lidte Tab, mod hvis Berregning de Sagsøgte ikke har protesteret.

Da endelig med Hensyn til det under C ommeldte Regnskabsmellemværende de Sagsøgte Modkrav er fremsat paa en uklar og uoverkommelig Maade, og da de ikke er saaledes dokumenteret, at de mod Sagsøgernes Protest kan anerkendes, i hvilken Henseende ogsaa be-

*) Skal være »Tangy«.

mærkes, at det er aldeles uklart, hvorledes det Beløb, som de Sagsøgte erkender at skyldte, 5150 Kr 28 Øre, fremkommer, vil ved Sagens Paakendelse den af Sagsøgerne fremlagte Opgørelse være at lægge til Grund, ogsaa forsaavidt angaar de under 1—10 nævnte Poster, idet disses Rigtighed skønnes tilstrækkelig godtgjort ved den fremlagte Korrespondance.

De Sagsøgte vil herefter have at betale til Sagsøgerne det paastævnede Beløb, 8353 Kr 89 Øre, tilligemed Renter, mod hvis Beregning ingen Protest er fremsat, som paastaet og Pladsleje 15 Kr pr Maaned fra 1 August 1917, dog kun til Stævningens Dato, den 18 Oktober 1918, da Sagsøgerne ikke nærmere har præciseret sin Paastand i saa Henseende, samt Sagens Omkostninger med 400 Kr.

Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen.

Landsretsdømmens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt ved Horsens Købstads Ret, hvor Sagen har været behandlet gæsteretsvis.

Naar Summen af de i Underretsdømmen med Numrene 1—10 mærkede Poster, nemlig 656 Kr 08 Øre, fradrages det under C, anførte Beløb af 5806 Kr 12 Øre, bliver der til Rest 5150 Kr 04 Øre.

Ifølge Opstillingen i Appellanternes første Indlæg for Underretten er imidlertid en Post 10 Øre større, en anden 4 Øre og en tredje 30 Øre mindre end i Dømmen gengivet; forhøjes som Følge heraf Restsummen med 24 Øre, udkommer det Beløb, mod hvis Betaling Appellanterne har paastaet sig frifundet for de Appelindstævntes Tiltale.

Herefter kan der vel ikke — som i den indankede Dom udtalt — siges at herske Uklarhed om Udregningen af de 5150 Kr 28 Øre, som Appellanterne erkender at skyldte, men det findes dog ved Dømmen rettelig statueret, at Rigtigheden af de 8 omstridte Poster er efter Omstændighederne tilstrækkelig dokumenteret ved det af de Appelindstævnte Fremførte, saa at der ingen Vægt kan lægges paa Appellanternes Indsigelser mod bemeldte Poster.

Med disse Bemærkninger og iøvrigt i Henhold til de i Underretsdømmen anførte Grunde vil nysnævnte Dom, om hvis Forandring til Fordel for de Appelindstævnte der efter Sagens processuelle Stilling her for Retten ikke bliver Spørgsmaal, være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Landsretten findes Appellanterne at burde godtgøre de Appelindstævnte med 100 Kr.

Statskassens Ret vil være at forbeholde med Hensyn til, at tvende mellem Sagens Parter oprettede Forhandlerkontrakter, der er fremlagt for Underretten henholdsvis den 9 September 1919 af Appellanterne og den 11 Maj 1920 af de Appelindstævnte, ikke er skrevet paa stemplet Papir; iøvrigt ses ingen Stempelovertrædelse at have fundet Sted.

O n s d a g   d e n   4   J a n u a r .

R Nr 293/1921.   Inkassator, tidligere Sporvejsfunktionær **H P Christiansen** (Holten-Bechtolsheim)

m o d

Københavns Kommune (Trolle),

betræffende Spørgsmaalet om Beregningen af Appellantens Pension m m.

Østre Landsrets Dom af 4 Juli 1921: De Sagsøgte, Københavns Kommune, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Inkassator, tidligere Sporvejsfunktionær H P Christiansen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

T h i   k e n d e s   f o r   R e t :

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Inkassator, tidligere Sporvejsfunktionær H P Christiansen, til Indstævnte, Københavns Kommune, med 300 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Med Skrivelse af 28 Juni 1919 tilstillede Københavns Magistrat — i Anledning af den paatænkte Enhedsdrift for de københavnske og frederiksbergske Sporveje — Frederiksberg Kommunalbestyrelse et Udkast til Ordning mellem Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune og A/S Frederiksberg Sporveje angaaende de af det frederiksbergske Sporvejselskabs Funktionærer, som arbejdede under Spørgsmalets strejken i 1911.

I dette Udkast hedder det bl a:

»1. Samtlige de nævnte Funktionærer overgaar til København, men fratræder derefter deres Stillinger ved Sporvejene inden 3 Maaneder efter Københavns Magistrats nærmere Bestemmelse.

2. De af de nævnte Funktionærer, som efter de for Københavns Kommune gældende Bestemmelser har opnaaet Pensionsret (15 Aars Anciennitet), afskediges med Pension beregnet i Overensstemmelse med nævnte Bestemmelser.

De Funktionærer, som ikke har opnaaet saadan Pensionsret, erholder derimod ved deres Fratrædelse udbetalt et Beløb paa 6500 Kr pr Mand.«

I Skrivelsen udtales det, at Københavns Kommunalbestyrelse har bemyndiget Magistraten til at træffe den i Udkastet angivne Ordning, hvilken Ordning er tiltraadt baade af de Funktionærer, der efter de for Københavns Kommune gældende Regler har opnaaet Pensionsret, og af de Funktionærer, som ikke har opnaaet saadan Pensionsret. For den sidste Gruppes Vedkommende henvises der i Skrivelsen til en Erklæring af 27 s M fra »Frederiksberg Sporvejsfunktionærforening af 1912«, hvori denne gør sin Tilslutning til Ordningen afhængig af, at der tilsikredes de ikke pensionsberettigede Funktionærer ved deres Fratrædelse som Sporvejsfunktionærer 3 Maaneders Tjenestefrihed med fuld Løn.

I Skrivelsen udtales det derefter, at der vil blive tilsikret Funktionærerne fra 1911 ved deres Fratrædelse denne Tjenestefrihed i 3 Maaneder med fuld Løn.

I Skrivelse af 30 Juni 1919 gav Frederiksberg Kommunalbestyrelse sin Tilslutning til, at Overenskomst kom i Stand paa de af Københavns Kommune angivne, ovenfor nævnte Vilkaar.

Under 26 Juli s A blev der af Københavns Magistrat meddelt de i det fornævnte Udkast under 2 nævnte Funktionærer, der anerkendtes som pensionsberettigede, de ældre Funktionærer, derunder Sagsøgeren, Inkassator, tidligere Sporvognsfunktionær H P Christiansen af Frederiksberg. Opsigelse med saalydende Skrivelser:

»Magistraten meddeler Dem herved, at De maa fratræde Deres Stilling som Sporvejtjenestemand med Udgangen af Oktober Maaned 1919.

Der vil blive tillagt Dem Pension efter Kommunens almindelige Regler.«

Paa Grund af disse Funktionærers i det Hele vanskelige Stilling var Kommunen efter deres Ønske indgaaet paa, at de efter Anmodning med ganske kort Varsel kunde fratræde Stillingen.

I Henhold hertil fratraadte Sagsøgeren, da han den 15 August s A havde opnaaet anden Plads, sin Stilling, hvorefter der af Kommunen fra den 1 September s A beregnedes ham, der til Udgangen af August Maaned havde oppebaaret Løn, Pension overensstemmende med den da gældende Pensionsvedtægt.

Den 18 Marts 1920 vedtoges af Kommunalbestyrelsen en ny Vedtægt, stadfæstet af Indenrigsministeriet den 31 s M, hvilken Vedtægt er gældende fra 1 Oktober 1919.

Sagsøgeren hævder nu under Henviisning til, at han af Magistraten først er opsagt til Fratræden af sin Stilling som Sporvejtjenestemand med Udgangen af Oktober Maaned 1919, at han er berettiget til at

faa den ham tilkommende Pension beregnet efter den nye, fordelagtigere Pensionsvedtægt.

Han gør tillige gældende, at der af Magistraten er givet den ældre Funktionærgruppe det samme Tilsagn, som skriftlig fikseredes overfor den yngre, ikke pensionsberettigede Funktionærgruppe, nemlig 3 Maaneders fuld Løn med Tjenestefrihed fra deres Fratræden den 1 November 1919.

Differencen imellem, hvad der herefter i Løn og Pension vilde tilkomme ham for Tiden indtil den 24 Maj d A, og hvad der er udbetalt ham for bemeldte Tidsrum, har han opgjort til 2315 Kr 94 Øre, hvilket Beløb han paastaar de Sagsøgte, Københavns Kommune, tilpligtet at betale ham.

Kommunen paastaar sig frifundet.

Kommunen benægter, at der er givet den »ældre« Funktionærgruppe noget Tilsagn om at faa Lønning for nogen Tid efter Udgangen af Oktober Maaned 1919.

Efter det Oplyste kan det ikke antages, at noget saadant Løfte er givet denne Gruppe, og derfor altsaa ikke heller Sagsøgeren.

Kommunen bestrider dernæst — under Henvisning til, at Sagsøgeren efter egen Begæring den 15 August 1919 fratraadte sin Stilling under Kommunen, hvorefter han som ommeldt pensioneredes fra den 1 September s A —, at Sagsøgeren kan gøre noget Krav gældende paa at faa sin Pension beregnet paa Grundlag af den nye Vedtægt, der først er traadt i Kraft den 1 Oktober 1919.

Heroverfor gør Sagsøgeren gældende, at han kun i Tillid til, at det ikke vilde kunne skade ham med Hensyn til Pensionsberegningen, har benyttet sig af den Tilladelse, Magistraten som fornævnt havde givet den Gruppe af Sporvejsfunktionærer, hvortil han hørte, til at fordre sig fritaget for Arbejde, naar de maatte faa en Plads, idet han, om han var sat i Kundskab om, at hans Begæring om Fratræden vilde kunne faa uheldige Følger for hans Pensions Størrelse, ikke vilde have taget nogen Plads.

Han fremhæver herved, at det under de Forhandlinger, som Magistraten havde med ham og hans Kolleger, forinden Overenskomsten kom i Stand, fra Magistratens Side blev omtalt, at der ventedes nye, gunstigere Pensionsregler for Kommunens Funktionærer.

Sagsøgeren hævder herefter, at han, der var opsagt til Fratræden med Udgangen af Oktober Maaned 1919, maa være berettiget til at pensioneres efter den nye Vedtægt paa samme Maade som Tilfældet er blevet for samtlige de — ganske ligestillede — Medlemmer af Funktionærgruppen, der ikke var fratraadt før Opsigelsesfristens Udløb.

Efter det Oplyste er det vel under de fornævnte Forhandlinger blevet berørt, at der ventedes en ny Vedtægt, men intet nærmere udtalt om denne, allerede fordi dens Indhold ikke var kendt; der blev derimod af Funktionærgruppens Repræsentanter fremsat Anmodning om, at der maatte blive sikret Funktionærerne en Pension af 2000 Kr aarlig for hver, hvad man dog ikke fra Kommunens Side kunde give Tilsagn om, hvorimod det udtaltes, at Pensionen skønnedes at ville

blive omkring dette Beløb, hvad ogsaa er blevet Tilfældet — for Sagsøgerens Vedkommende er Beløbet blevet en Del større.

Det kan dernæst ikke antages, at der fra Kommunens Side er givet Sagsøgeren Føje til at antage, at han, uanset at han fratraadte Stillingen under Kommunen og fra 1 September 1919 gik ud af Lønning og pensioneredes, skulde kunne gøre Krav paa at pensioneres efter en først senere ikrafttraadt Vedtægt, hvorved der efter Kommunens Anbringende vilde gives ham en Særstilling fremfor andre Funktionærer, der er afgaaet før den ny Vedtægts Ikrafttræden.

Da der endelig maa gives Kommunen Medhold i, at den fornævnte Henvisning til, at andre af Sagsøgerens Kolleger har opnaaet Pensionsret efter den ny Vedtægt, er misvisende, idet disse netop var forblevet i Lønning ved Vedtægtens Ikrafttræden, vil Kommunens Frifindelsespaastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes efter Omtændighederne at kunne ophæves.

Torsdag den 5 Januar.

R Nr 247/1920. **Hesteforsikringsforeningen** for Husmænd og Parcellister i Snesere og omliggende Sogne (Holten-Bechtolsheim)

m o d

Parcellist **Peter Kristian Johansen** (Ulf Hansen efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at udrede Erstatning til Indstævnte i Anledning af en Hests Død.

Østre Landsrets Dom af 29 Oktober 1920: De Sagsøgte, Hesteforsikringsforeningen for Husmænd og Parcellister i Snesere og omliggende Sogne, bør genoptage Sagsøgeren, Parcellist Peter Kristian Johansen af Bækkeskov Strand, som Medlem af Foreningen fra 4 Maj 1920 at regne. De Sagsøgte bør til Sagsøgeren betale 1440 Kr. De Sagsøgte bør betale det Offentlige det Afgiftsbeløb, som vilde have været at erlægge af Sagsøgeren, saafremt Sagen ikke i Medfør af Retsafgiftslovens § 16 Nr 1 havde været afgiftsfri, samt i Salær til den for Landsretten beskikkede Sagfører, Overretssagfører Anker-Jensen, 150 Kr og til Dækning af hans Udlæg 53 Kr og Salær til den for Underretten beskikkede Sagfører Dambæk, Præstø, 200 Kr og til Dækning af hans Udlæg 4 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Den af den appellerende Forening for Højesteret nedlagte Paastand gaar ud paa, at Foreningen frifindes, og at det kendes

berettiget, at Foreningens Generalforsamling har vedtaget at slette Indstævnte som Medlem. Indstævnte har paa sin Side frafaldet sin Paastand om, at Foreningen dømmes til at genoptage ham, men har iøvrigt paastaaet Dommen stadfæstet.

I Dommen er det i Henhold til de i saa Henseende anførte Grunde rettelig antaget, at Indstævnte ikke paa Grund af Hestens Tilstand i 1919 har kunnet rejse noget Erstatningskrav mod Foreningen. Det er paa den anden Side ikke oplyst, at Indstævnte har udvist noget Forhold, som kunde berettigede Generalforsamlingen til at slette ham som Medlem af Foreningen, og denne maa herefter være pligtig at yde ham Erstatning i Anledning af Hestens Død. Da der nu efter Alt, hvad der foreligger, maa gaas ud fra, at Hesten, om den overensstemmende med Foreningens Love var blevet takseret i Foraaret 1920, ikke vilde være blevet takseret til mere end 900 Kroner, vil Foreningen i Henhold til en af Foreningen nedlagt subsidiær Paastand, som ogsaa subsidiært er tiltraadt af Indstævnte, være at dømme til at betale denne 664 Kroner 90 Øre.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Hesteforsikringsforeningen for Husmænd og Parcellister i Snesere og omliggende Sogne, bør til Indstævnte, Parcellist Peter Kristian Johansen, betale 664 Kroner 90 Øre. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves. Der tillægges Sagfører Dambæk i Salær 200 Kroner og i Godtgørelse for Udlæg 4 Kroner, Overretssagfører Anker-Jensen i Salær 150 Kroner og i Godtgørelse for Udlæg 50 Kroner og Højesteretssagfører Hansen i Salær for Højesteret 200 Kroner, hvilke Beløb alle udredes af det Offentlige.

Det Indstævnte tilkendte Beløb at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afgørelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne Sag paastaar Sagsøgeren, Parcellist Peter Kristian Johansen af Bækkeskov Strand, de Sagsøgte, Hesteforsikringsforeningen for Husmænd og Parcellister i Snesere og omliggende Sogne, tilpligtet at betale i Erstatning for en hos de Sagsøgte forsikret rød Vallak 1440 Kr med Renter heraf 5 pCt aarlig fra 12 August 1919, til Betaling sker, og Kostpenge 3 Kr pr Døgn for Tiden fra nævnte Dato, indtil Hestens Død den 24 Juli 1920 eller 1041 Kr, samt fra Stævningens Dato, den 4 Maj d A at genoptage ham som Medlem af Foreningen.

De Sagsøgte paastaar sig frifundet.

Begge Parter har nedlagt subsidiære Paastande.

Af Sagens Oplysninger fremgaar, at den paagældende Vallak, der var forsikret i Foreningen for 1800 Kr, i Juli 1919 blev syg af ond-artet Rosen i venstre Bagben, og at to Dyrlæger erklærede, at det vilde være Dyrplageri at lade den leve. Johansen rettede derfor Krav til Foreningen om Erstatning for Hesten, men Foreningen lod i Henhold til sine Loves § 5 denne undersøge af en tredje Dyrlæge, der ligesom Politiets Dyrlæge udtalte, at Hesten kunde helbredes, og at dens daarlige Tilstand hidrørte fra utilstrækkelig Æde. Foreningen foreslog i Overensstemmelse med et af dens Dyrlæge gjort Tilbud Johansen at lade Hesten behandle af ham, saaledes at Behandlingen skulde være vederlagsfri, hvis Hesten ikke kom sig. Johansen gik imidlertid ikke ind paa dette Forslag, og paa en den 11 Oktober 1919 afholdt Generalforsamling blev det vedtaget, at han »fra Dato ikke betragtes som Medlem af Foreningen og hans syge Hest saaledes Foreningen uvedkommende«. Den 24 Juli 1920 døde Hesten af Kolik.

De Sagsøgte har anbragt, at Johansen har været uberettiget til i Juli Maaned 1919 at kræve Erstatning for Hesten, og at han er uberettiget til at kræve Erstatning i Anledning af dens Død, da han ved dennes Indtræden ikke var Medlem af Foreningen. Yderligere anfører de, at Hesten, hvis Johansen havde været Medlem, vilde være blevet omvurderet og dens Værdi nedsat til 900 Kr. Johansens Udelukkelse af Foreningen hævder denne er hjemlet dels ved hans Vægning ved at indgaa paa det fornævnte Forslag, dels ved at han var i Restance med Kontingent, dels ved at han har nægtet at betale Bidrag til Erstatning for en et andet Medlem tilhørende druknet Hest.

Efter de foreliggende Dyrlægeattester samt Erklæringer fra det veterinære Sundhedsraad maa det antages, at det ikke har været Dyrplageri at lade Hesten leve, saaledes at Johansen ikke paa Grund af Hestens Tilstand i 1919 har kunnet rejse noget Erstatningskrav imod Foreningen. Da Johansens Vægning ved at lade Hesten behandle hos Foreningens Dyrlæge alene vilde kunne bevirke, at han mistede muligt Erstatningskrav, da der imod hans Benægtelse af at være i Restance intet er oplyst om, hvilke Ydelser han har undladt at betale, og da hans Vægning ved at betale det fornævnte Bidrag grunder sig paa en Tvivl om Forstaaelsen af Lovens Indhold, har Generalforsamlingen savnet Føje til at udlette ham som Medlem. Foreningen vil herefter have at yde ham Erstatning i Anledning af Hestens Død, og ved Fastsættelsen af denne Erstatnings Størrelse vil den foretagne og ikke senere ændrede Vurdering være at lægge til Grund. Efter Lovens Regler om Erstatningsberegning bliver det Beløb, som Foreningen vil have at betale, herefter 1440 Kr, som vil være at udrede uden Renter, da Paakrav ikke ses at have fundet Sted. Johansens Paastand om Genoptagelse i Foreningen vil derhos være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger, derunder Salær til den for Landsretten be- skikkede Sagfører 150 Kr og til Dækning af dennes Udlæg 53 Kr samt

til den for Underretten beskikkede Sagfører 200 Kr, og til Dækning af hans Udlæg 4 Kr vil de Sagsøgte have at betale efter Reglerne for beneficerede Sager.

Fredag den 6 Januar.

R Nr 168/1921. Handelsfirmaet **Gerh Risom & Co** (David)

mod

Handelsagent **Hj Erichsen** (Fich),

betræffende Indstævntes Krav paa Provision hos Appellanten.

Sø- og Handelsrettens Dom af 21 April 1921: Sagsøgte, Handelsfirmaet Gerh Risom & Co, Kommanditselskab, ved dets Ansvarshavende G E J Risom, bør til Sagsøgeren, Handelsagent Hj Erichsen, betale de paastævnte 8000 Kr med Renter 6 pCt p a fra den 15 December 1920, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 300 Kr. Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

For Højesteret har Indstævnte nedsat det Beløb, han paastaar sig tilkendt, til 7016 Kroner 67 Øre med Renter.

Efter Alt, hvad der foreligger, kan det ikke anses godtgjort, at det leverede Parti Fodtøj var ukontraktmæssigt, og Indstævnte maa herefter, som udtalt i Dommen, have Krav paa Provision. Da denne efter det under Sagen, tildels efter Dommens Afsigelse, Oplyste findes at burde sættes til 5200 Kroner, vil Appellanten være at dømme til at betale Indstævnte dette Beløb med Renter.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Handelsfirmaet Gerh Risom & Co, bør til Indstævnte, Handelsagent Hj Erichsen, betale 5200 Kroner med Renter heraf 6 pCt aarlig fra den 15 December 1920, til Betaling sker. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 12 Februar 1920 blev der mellem Wirtschaffliche Geschäftsleitung der n-ö Landesregierung, Wien, og Handelsfirmaet Gerh Risom & Co her af Staden, afsluttet en Overenskomst, hvorefter den østrigske Landsregering forpligtede sig til at levere Risom & Co 12 000 Par Herre- og Børnestøvler efter foreviste Prøver mod at Firmaet til Gengæld leverede Landsregeringen 30 000 kg amerikansk Sirup. Samme Dag tilskrev Risom & Co Handelsagent Hj Erichsen, der optraadte som Mellemand ved Afslutningen af den paagældende Handel, at Firmaet erkendte at være gaet ind paa at betale ham en Provision af 4800 Kr samt en yderligere nærmere bestemt Provision, saafremt der i det leverede Parti Fodtøj var mere end 20 pCt Børnefodtøj. Det hedder derhos i Skrivelsen:

»Denne Godtgørelse saavel som ovennævnte Provision Kr 4800 udbetales Dem kontant af os, saasart vi har modtaget Fodtøjet, og det er konstateret, at Sendingen er kontraktmæssig.«

Den 27 Februar f A skrev den østrigske Sælger til Risom & Co, at det ikke var udelukket, at der blandt de 12 000 Par Fodtøj, der vilde blive sendt, ogsaa vilde findes Fodtøj, som ikke i Udseendet var fuldstændig i Overensstemmelse med Prøverne, men som dog havde samme Værdi som de tilsendte Prøver. Endvidere anmodede den østrigske Sælger for at undgaa Reklamationer om, at Risom & Co eller Erichsen vilde prøve Kvaliteten af Fodtøjet ved en Repræsentant i Wien, efter hvis Godkendelse de 12 000 Par Fodtøj da vilde blive fremsendt. Risom & Co svarede i Skrivelse af 2 Marts, at Firmaet var indforstaaet med, at der i Partiet ogsaa fandtes Fodtøj af anden Kvalitet end de foreviste Prøver, og naar dette kun havde samme Værdi, erklærede Firmaet ikke at være berettiget til Reklamationer. Endvidere udtalte Firmaet, at det ikke ansaa det for nødvendigt at besigtige Fodtøjet inden Afsendelsen, og de overlod til den østrigske Landsregering at levere en Vare, hvormed Firmaet var tjent. Efter at Fodtøjet var ankommet hertil, skrev Risom & Co den 27 Maj f A til den østrigske Landsregering, at det fremsendte Parti ikke svarede til de foreviste Prøver, og at Partiet stillede til Landsregeringens Disposition. Landsregeringen svarede den 1 Juni, at den fremsendte Reklamation var ganske ubegrundet. Den 22 Januar d A blev der optaget en Skønsforretning. Skønsmændene udtaler i denne, at den leverede Vare med Undtagelse af et Parti Børnefodtøj ikke var ringere end Prøverne, og at Fodtøjet maatte henregnes til reelle ubeskadigede Varer, samt at den Del af Fodtøjet, der var leveret i andet Materiale end Prøverne viste, som Salgsvarer ikke kunde antages at være ringere.

Handelsagent Erichsen sagsøger Firmaet Risom & Co til Betaling af den aftalte Provision, der er opgjort til 8000 Kr. Af Beløbet har han paastaaet sig tilkendt Renter 6 pCt p a fra den 15 December 1920. Firmaet Risom & Co har paastaaet sig frifundet, subsidiært for Tiden. Firmaet har anbragt, at Betingelsen for Erichsens Ret til Provision, nemlig at Fodtøjet skulde være modtaget, og det skulde være konstateret, at Sendingen var kontraktmæssig, ikke er opfyldt, og at Erichsen derfor ikke kan gøre Krav paa Provision.

Retten finder, at Firmaet Risom & Co ved i Skrivelse af 2 Marts f A at give Afkald paa Undersøgelse af Varen i Wien er gaaet ind paa at modtage Varen i Wien som kontraktmæssig i den Form, hvori den blev afsendt af den østrigske Landsregering. Ved Skønsforretningen, der er optaget over et halvt Aar efter, at Varerne er modtaget, findes det under Hensyn til de Skrivelser, der er vekslet forinden Varernes Afsendelse, ikke godtgjort, at Varerne er ukontraktmæssige, saaledes at Risom & Co har været berettiget til at refusere dem. De i Skrivelsen af 12 Februar 1920 fastsatte Betingelser for den Erichsen tilkommende Provision findes derfor at være opfyldt, og den af Erichsen nedlagte Paastand vil som Følge deraf være at tage til Følge. Sagens Omkostninger findes Firmaet Risom & Co at burde godtgøre Erichsen med 300 Kr.

Lørdag den 7 Januar.

R Nr 341/1921.

Rigsadvokaten

mod

Heinrich Carl Schimmelmänn (Forsv: Liebe),

der tiltales for uagtsomt Manddrab og Overtrædelse af Lov om Motorkøretøjer af 20 Marts 1918 §§ 19, 22, 2 Stk, og 24, 1 og 2 Stk.

Vestre Landsrets Dom af 10 August 1921: Tiltalte, Greve Heinrich Carl Schimmelmänn, bør hensættes i simpelt Fængsel i 1 Maaned. Saa bør Tiltalte og have Retten til at føre Motorkøretøj forbrudt for et Tidsrum af 3 Aar fra denne Doms Afsigelse at regne og have at betale denne Sags Omkostninger.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Vestre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte, dels af det Offentlige.

I Dommen er det i Henhold til de i saa Henseende anførte Grunde rettelig antaget, at Tiltalte har overtraadt Bestemmelserne i §§ 19, 22, 2 Stk, og 24, 1 og 2 Stk, i Lov Nr 149 af 20 Marts 1918, og det er ligeledes rettelig statueret, at Tiltalte ved Uagtsomhed har forvoldt Drengen Knud Andersens Død, hvorved dog særlig bemærkes, at det efter det Oplyste ikke kan antages, at den Omstændighed, at Haandbremsen var ubrugelig, har spillet nogen Rolle som Aarsagsmoment. Tiltalte vil herefter være at anse dels efter nævnte Lovs § 32 dels efter Straffelovens § 198 med en Straf, der findes at kunne bestemmes under Et til en Statskassen tilfaldende Bøde af 2000 Kroner, subsidiært simpelt Fængsel i 2 Maaneder.

I Henseende til Sagens Omkostninger vil Dommen være at

stadfæste. Salæret til Tiltaltes Forsvarer for Højesteret vil være at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Heinrich Carl Schimmelmann bør til Statskassen bøde 2000 Kroner eller i Mangel af denne Bødes fulde Betaling hensættes i simpelt Fængsel i 2 Maaneder. I Henseende til Sagens Omkostninger bør Landsrettens Dom ved Magt at stande. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Liebe 200 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag tiltales Greve Heinrich Carl Schimmelmann, der har opgivet at være født i Holsten den 13 Juni 1890, og som ikke ses forhen at have været tiltalt eller straffet her i Landet, i Henhold til Anklageskrift af 26 Maj d A til at lide Straf efter Straffelovens § 198 for uagtsomt Manddrab og efter Lov om Motorkøretøjer af 20 Marts 1918 § 32 for Overtrædelse af denne Lovs § 19, 22, 2 Stk, og 24, 1 og 2 Stk, ved den 26 Juni 1920 Kl ca 8½ Formiddag paa Nørrebrogade i Aarhus som Fører af Automobil U 918, hvis Haandbremse var saa godt som ubrugelig, at have kørt med en Hastighed paa mindst ca 35 km i Timen og i det Hele undladt at udvise tilbørlig Forsigtighed og Omhu til Formindskelse af Faren for andre Veffarende, og derved uagtsomt ved Paakørsel at have forvoldt Drengen Knud Peter Andersens Død.

Ved Sagens Oplysninger, derunder Tiltaltes egen Forklaring, er det godtgjort, at han til anførte Tid og paa det nævnte Sted kom kørende med Automobil »U 918«, som han selv var Fører af, og at han, efter at han var kørt uden om 3 Hestekøretøjer, der kørte i samme Retning som han selv, idet han atter vilde svinge ind i Vejens højre Side paakørte Drengen Knud Peter Andersen, der var født den 20 Juli 1910, med den Virkning, at Drengen straks afgik ved Døden som Følge af de ham ved Paakørslen tilføjede Læsioner.

Under Sagen er det særlig ved Forklaring, afgivet af Tiltaltes Fader, Lensgreve Carl Schimmelmann, der ved den paagældende Lejlighed sad ved Siden af Tiltalte paa Automobilets Forsæde, oplyst, at han udfor Barakkerne, der ligger ca 800 m før det Sted, hvor Paakørslen fandt Sted, havde gjort Tiltalte opmærksom paa, at Farten var temmelig stærk, hvorefter Tiltalte slog Motoren fra og benyttede Fodbremsen. Da Paakørslen skete, gik Automobilet med fraslaaet Motor og ved egen Kraft, men den Fart, hvori Automobilet kørte, maa blandt andet paa Grund af det stærke Fald, der er i Vejen det paagældende Sted, i Paakørselsøjeblikket dog anses at have været ca 30 à 35 km i Timen.

Det er oplyst, at Automobilets Fodbremse virkede tilfredsstillende, hvorimod Haandbremsen var ubrugelig, hvilket Tiltalte har erkendt at have været vidende om.

Tiltalte har hævdedet, at Paakørslen ikke kunde være undgaaet, idet Drengen kom frem paa Vejbanen kun ca 2 m foran Automobilet bag ved et i modsat Retning kørende Hestekøretøj.

Under Hensyn til, at Tiltalte var vidende om, at Automobilets Haandbremse var ubrugelig, og til, at Kørebanen ikke var fri, findes han derhos ved at have kørt som foranført at have udvist uforvarlig Adfærd, og da denne ifølge det Foranførte har foraarsaget Drengen Knud Peter Andersens Død, vil Tiltalte for Overtrædelse af Bestemmelserne i §§ 19, 22, 2 Stk, og 24, 1 og 2 Stk, i Lov Nr 149 af 20 Marts 1918, dels i Medfør af denne Lovs § 32, dels i Medfør af Straffelovens § 198 være at anse med en Straf, der findes passende under Et at kunne bestemmes til 1 Maanedes simpelt Fængsel, medens herefter den af ham for Overtrædelse af Lov Nr 149 af 20 Marts 1918 §§ 19, 22, 2 Stk, og 24, 1 og 2 Stk, forskyldte Straf findes at kunne bortfalde.

I Medfør af oftnævnte Lov af 20 Marts 1918 § 34 vil Retten til at føre Motorkøretøj være at frakende Tiltalte for 3 Aar, regnet fra nærværende Doms Afsigelse.

Tiltalte vil endelig have at udrede Sagens Omkostninger.

M a n d a g d e n 9 J a n u a r .

R Nr 298/1920. Aktieselskabet **Amagerbanen** (Graae)

m o d

Aktieselskabet **Det danske Kulkompagni** (Bache)

betræffende Spørgsmaalet om Parternes Ansvar for Skade, bevirket ved et Sammenstød mellem et af Amagerbanens Tog og et Indstævnte tilhørende Lastautomobil.

Østre Landsrets Dom af 2 November 1920: A/S Amagerbanen og A/S Det danske Kulkompagni bør gensidig for hinandens Tiltale i Sagen fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Efter Dommens Afsigelse har Togets Fyrbøder for Retten forklaret, at han først saae Automobilet, da dets Forende kom frem foran Toget. Det bemærkes derhos, at Lokomotivføreren straks, da han blev klar over, at der var overhængende Fare for et Sammenstød, bremsede stærkt, idet han aabnede for Vacuum, hvorhos han slog Styringen bak og lukkede op for

Dampen, saa at der blev fuld Kontradamp. Derimod fik han efter sin Forklaring, der ikke vil kunne forkastes, ikke Tid til at lukke op for Sandkasserne. Det er endvidere oplyst, at Toget, da Lokomotivføreren opdagede Automobilet, havde en Fart af ca 25 til 30 km, og det maa antages, at Toget ikke kunde have været standset før Overskæringen, selv om der var blevet lukket op for Sandkasserne. Iøvrigt vil Dommens Sagsfremstilling kunne lægges til Grund ved Paadømmelsen.

Selv om der nu, som udtalt i Dommen, maatte kunne siges at være begaaet en Fejl fra Lokomotivførers Side derved, at han ikke gentog Fløjtningen, findes denne Fejl kun at være af underordnet Betydning, navnlig sammenlignet med den af Chaufføren udviste store Uforsigtighed, og Sagen findes herefter at burde afgøres derhen, at Appellanten frifindes, og at Indstævnte dømmes til at erstatte den Skade, Appellanten ved Sammenstødet har lidt. Da det nu er uomtvistet, at denne Skade andrager 4244 Kroner 29 Øre, vil dette Beløb med Renter være at tilkende Appellanten hos Indstævnte.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Indstævnte at burde betale til Appellanten med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Aktieselskabet Amagerbanen, bør for Tiltale af Indstævnte, Aktieselskabet Det danske Kulkompagni, i denne Sag fri at være. Indstævnte bør til Appellanten betale 4244 Kroner 29 Øre med Renter heraf 5 pCt aarligt fra den 13 September 1920, til Betalingsker. Sagens Omkostninger for begge Retter betaler Indstævnte til Appellanten med 600 Kroner.

Det Idømte at udrøde inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 10 Februar 1920 ca Kl 8,50 Formiddag skete der paa Jærnbaneoverskæringen ved Øresundsvej et Sammenstød imellem det A/S Amagerbanen tilhørende Tog Nr 5, der kort forinden var kørt fra Amagerbro Station, og et A/S Det danske Kulkompagni tilhørende Lastautomobil. Saavel Automobilet som Lokomotivet, hvilket sidste ved Sammenstødet afsporede, led en Del Skade.

Under denne af A/S Amagerbanen mod A/S Det danske Kulkompagni anlagte Sag har førstnævnte paastaet sig tilkendt Erstatning for den Banens Materiel tilføjede Beskadigelse, der er opgjort til 4244 Kr 29 Øre, hvoraf fordres Renter 5 pCt p a fra Stævningens Dato, den 13 September 1920. Kulkompagniet procederer til Frifindelse og har paa sin Side paastaet Amagerbanen tilpligtet at erstatte den Auto-

mobilet tilføjede Skade med 11 793 Kr. Amagerbanen paastaar sig frifundet for dette Krav.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at der ved den paagældende Lejlighed fra Banens Side var iagttaget de sædvanlige Forsigtighedsregler for at tilkendegive, at Toget skulde passere, idet der ved Øresundsvejens Station, der ligger ca 20 m fra Overskæringen, var hejst Signal tilkendegivende fri Bane for Toget, hvorhos et paa Overskæringens østlige Side staaende drejeligt Signal, bestaaende af en ca 2 m høj Stolpe, paa hvilken der er anbragt en Plade med Paaskrift: »Tog kommer« og ovenpaa samme en Lygte med samme Paaskrift, var drejet saaledes, at den var synlig fra begge Sider af Vejen. Fra Lokomotivet var der som sædvanlig givet Fløjtesignal ca 200 m forinden Overskæringen.

Det er endvidere oplyst, at der paa samme Tidspunkt paa Stationspladsen holdt et Tog med Dampen oppe, og efter samtlige i Sagen afgivne Forklaringer maa det antages, at Automobilets Chauffør, der kom kørende med en Fart af ca 15 km i Timen, og som paa Grund af Vognens Larm ikke havde hørt Signalet fra det kommende Tog, straks, da han fik Udsyn over Banelegemet, har faaet sin Opmærksomhed fanget af det paa hans højre Side holdende Tog, og at han først er blevet det fra venstre Side kommende Tog var ved et Raab fra en af de ved hans Side siddende 2 Afbærere. I dette Øjeblik var imidlertid Automobilet kun ca 5 m fra det paagældende Spor, og da Chaufføren ikke mente paa saa kort en Afstand at kunne standse den tungt belæsedede Vogn, satte han fuld Kraft paa for at søge at naa over foran Toget, hvilket dog mislykkedes, idet Lokomotivets venstre Side ramte Automobilets venstre Bagparti. Chaufføren fik ved Sammenstødet nogen udvortes Beskadigelse ellers tilføjedes der ikke nogen af de paagældende Personer Mén af nogen Betydning.

Det fremgaar af et i Sagen fremlagt, af en Landinspektør udarbejdet Situationskort, at Chaufførens Udsigt over Banelegemet ind mod København har været begrænset ved Bygninger og Plankeværk, men han har dog i en Afstand fra Sammenstødsstedet af ca 29 m kunnet se Toget, ligesom Lokomotivføreren har kunnet se Automobilet i en Afstand af ca 75 m fra samme Sted.

Ansvar for Sammenstødet maa i første Række lægges paa Chaufføren, der burde have været opmærksom paa Toget i saa god Tid, at han kunde have standset Automobilet, inden han naaede det paagældende Jærnbanespor. Men helt uden Ansvar kan Banen dog ikke siges at være. Under Hensyn bl a til de ovenfor nævnte Hindringer for det fri Udsyn over Banelegemet, frembyder den paagældende Over-

---

Færdig fra Trykkeriet den 25 Januar 1922.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 34.

Mandag den 9 Januar.

kørsel en ikke ringe Fare for Vognfærdslen, og Banens Personale har derfor Pligt til at udvise særlig Agtpaaivenhed paa dette Sted.

Efter de af vedkommende Lokomotivførere og Fyrbøder til en i Retten vedstaaet Rapport afgivne Forklaringer, har de begge været klare over, at Chaufføren ikke havde bemærket Toget — »han saa henimod Jærbanestationen«, siger Fyrbøderen. Selv om det efter de foreliggende mangelfulde Oplysninger om Togets eventuelle Ansvar for Sammenstødet, hvorved bemærkes, at det end ikke er oplyst, med hvilken Fart Toget har nærmet sig Overskæringen, ikke tør statueres, at Tofføreren*) burde have kunnet standse Toget inden Overkørslen, maa det dog bebrejdes ham, at han ikke øjeblikkelig, da han saae Automobilet komme kørende, gav nyt Advarselssignal med Fløjten og derved henledte Chaufførens Opmærksomhed paa Toget.

Under de saaledes foreliggende Omstændigheder findes hver Part, overensstemmende med en af Kulkompagniet nedlagt subsidiær Paa-stand at burde bære sin Skade, og Parterne vil derfor gensidig være at frifinde for hinandens Tiltale i Sagen.

Sagens Omkostninger vil kunne ophæves.

Nr 88. Aktieselskabet **Skandia** (Steglich-Petersen)

m o d

Georg Bartholomæus (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at udrede Erstatning for Misligholdelse af en Handel om et Parti Pølser.

Aarhus Fogedrets Kendelse af 27 Juli 1916: Den begærte Arrestforretning bør nyde Fremme.

Aarhus Købstads Rets Dom af 27 November 1919: Arrestforretningen af 26 og 27 Juli 1916 i Her omhandlede Sag bør som lovlig

---

*) Skal være Lokomotivføreren.

gjort og forfulgt ved Magt at stande. I Hovedsagen bør Indstævnte, Handlende Georg Bartholomæus af Bremen, til Hovedcitanterne, A/S »Skandia« af Aarhus betale de paastaaede 50 893 Kr 11 Øre, tilligemed Renter heraf 6 pCt p a fra 24 Juli 1916, til Betaling sker, og Arrestforretningens Bekostning med 419 Kr 57 Øre. I Kontrasagen bør Hovedcitanterne A/S »Skandia« for Tiltale af Kontracitanten Georg Bartholomæus fri at være. Saavel Hoved- som Kontrasagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Vestre Landsrets Dom af 30 Maj 1921: I Henseende til den de Appellindstævnte, A/S »Skandia«, og Slagtermester Henriksens Dødsbo, ved Underrettsdommen tillagte Frifindelse bør Underrettsdommen ved Magt at stande. Appellanten, Georg Bartholomæus, bør for Tiltale af de Appellindstævnte, A/S »Skandia«, i denne Sag fri at være. Den under 26 og 27 Juli 1916 foretagne Arrestforretning ophæves. Arrestforretningens Omkostninger og Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Højesterets Dom

Efter den skete Indstævning foreligger den indankede Dom alene Højesteret til Prøvelse for Hovedsøgsmaalets Vedkommende, og forsaavidt dette var rettet mod Indstævnte Bartholomæus.

Det maa efter de foreliggende Oplysninger antages, at Indstævntes Befuldmægtigede Slagter Jens Henriksen, der paa hans Vegne førte Tilsyn med Fabrikationen af de for ham bestemte Pølser, har været vidende om, at en Del af Pøsemassen bestod af en Tilsætning af Kallun, Yver og Milt, og at der ikke fra Indstævntes Side eller paa hans Vegne er fremsat Indsigelse mod denne Tilsætning, som ifølge en under Sagen fremlagt Erklæring fra det veterinære Sundhedsraad ikke, som i Dommen forudsat, forringede Pølsernes Holdbarhed. Idet der ej heller iøvrigt foreligger tilstrækkeligt Bevis for nogen væsentlig Misligholdelse fra det appellerende Selskabs Side, findes dette med Føje at kunne gøre Krav paa Erstatning. Denne findes efter Omstændighederne at kunne bestemmes til 16 000 Kroner, og Arrestforretningen bliver, forsaavidt dette Beløb angaar, at stadfæste, hvorhos Indstævnte vil have at betale Appellanten Arrestforretningens Omkostninger med 419 Kroner 57 Øre. Forsaavidt angaar den Appellanten tillagte Frifindelse for Indstævntes Tiltale, vil Dommen være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for alle Retter findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Den foretagne Arrestforretning bør, forsaavidt angaar et Beløb af 16 000 Kroner, som lovlig gjort og forfulgt ved Magt at stande, og

bør Indstævnte, Georg Bartholomæus, til Appellanten, Aktieselskabet Skandia, betale 16 000 Kroner med Renter heraf 6 pCt aarligt fra den 24 Juli 1916, til Betaling sker, og Arrestforretningens Omkostninger med 419 Kroner 57 Øre. I Henseende til den Appellanten tillagte Frifindelse for Indstævntes Tiltale bør Landsretsdommen ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for alle Retter ophæves. Til Justitskassen betaler Indstævnte 10 Kroner.

Underretsdommens Præmisser er saalydende:

Under nærværende som Hoved- og Kontrasag gæsteretsvis procederede Sag, har Hovedcitanterne, Handels- og Fabrikationsfirmaet A/S »Skandia« af Aarhus, under Hovedsagen gjort gældende, at »Skandia« ved Kontrakt af 29 Juni 1916 solgte til Indstævnte, Handlende Georg Bartholomæus i Bremen 10 Waggoner à 10 000 kg Mittwurst (Cervelatpølse) til en Pris af 240 Kr pr 100 kg, at ifølge Kontrakten skulde Valuta for hver Ladning af Bartholomæus deponeres forud hos den danske Andelsbank, Aarhus, og den første Indbetaling ske Tirsdag i den kommende Uge efter Kontrakten til en Højde af 24 000 Kr, og Bartholomæus forpligter sig til at holde Depositumet konstant mindst paa denne Højde indtil Ordrens fulde Afgørelse, at denne Handel fra Bartholomæus' Side er væsenlig misligholdt, idet han ikke har holdt Depositumet paa den betingede Højde, hvorfor Hovedcitanterne efter nogle Leveringer annullerede Handlen under Forbehold af Erstatningskrav, og at Hovedcitanterne i Henhold til Plakat 30 November 1821 efter Begæring til Fogden i Aarhus under 27 Juli 1916, for deres Erstatningskrav, opgjort til 50 893 Kr 11 Øre med Renter og Omkostninger, fik dekretet Arrest i det af Køberen Bartholomæus paa hans Befuldmægtigede, Indstævnte Slagtermester i Aarhus Jens Henrichsens Navn og Konto i den danske Andelsbank i Aarhus stillede Depositum for Kontraktens Opsyldelse stort 15 941 Kr 09 Øre, under hvilken Arrestforretning Slagtermester Jens Henriksen protesterede mod Arrestens Fremme, idet han gjorde gældende, at det deponerede Beløb i den danske Andelsbank tilhørte ham ifølge Transport til ham af 25 Juli 1916 pr Telegram fra Indstævnte Bartholomæus. Hovedcitanterne har benægtet Rigtigheden af den paastaaede Transport fra Bartholomæus til Henriksen, og har under Hovedsagen paastaaet:

1) Indstævnte Bartholomæus tilpligtet i Erstatning for Misligholdelsen af den fornævnte Handel at betale dem 50 893 Kr 11 Øre med Renter heraf 6 pCt p a fra 24 Juli 1916, til Betaling sker, og Omkostningerne ved Arrest og dens Beskrivelse med 419 Kr 57 Øre,

2) de Indstævnte in solidum, subsidiært Georg Bartholomæus alene, tilpligtet at erstatte dem Sagens Omkostninger skadesløst.

3) fornævnte Arrestforretning stadfæstet som lovlig gjort og for-

fulgt og Hovedcitanterne kendt berettiget til for det paastævnte Beløb med Renter og Omkostninger at foretage Eksekution i det Arresterede.

Indstævnte har mod Hovedsøgsmaalet anført, at han ikke skyldte Hovedcitanterne nogetsomhelst Beløb for leverede Varer paa det Tidspunkt, da Arresten blev foretaget eller paa det Tidspunkt, da Transporten til Henriksen fandt Sted, hvorfor han ikke var afskaaret fra lovligt at kunne tiltransportere Henriksen Retten til Beløbet til Udbetaling 14 Dage fra Indbetalingsdatoen, at der, da Hovedcitanterne annullerede Handlen, i den danske Andelsbank henstod Depositum 16 000 Kr, og der var da skabt Kutyme for, at der maatte hengaa nogen Tid forinden Depositumet blev bragt op til 24 000 Kr, at Hovedcitanterne under 19 Juli 1916 fremsendte Varer til et Beløb af ca 6500 Kr, men at Indstævnte Bartholomæus ikke kunde havde Pligt at øge Depositumet paany, forinden han gennem den danske Andelsbank modtog Fragtbrevet paa paagældende Varesending, at Hovedcitanterne ikke destomindre ved deres Skrivelse af 19 Juli 1916 forlangte, at Bartholomæus omgaaende og telegrafisk skulde bringe Depositumet op paa 24 000 Kr, hvad han ingen Anledning fandt til, saalænge Varen ikke var ankommet til ham, og saalænge Fragtbrevet, der udviste, hvormange Kilo der skulde komme, ikke var ham i Hænde, hvorefter Hovedcitanterne ved Skrivelse af 22 Juli 1916 uberettiget annullerede den indgaaede Handel. Bartholomæus benægter derfor at have misligholdt den indgaaede Overenskomst, og benægter at have tilføjet Hovedcitanterne et Tab paa 50 893 Kr 11 Øre, eller som af Hovedcitanterne paastaaet et Tab af 60 Øre paa hvert Kilo, der ikke er leveret. Bartholomæus, gør denhos gældende, at de af ham i Skrivelse til Hovedcitanterne af 19 Juli 1916 rejste Indsigelser mod de fremsendte Varers Kontraktmæssighed var fuldt berettiget, idet det ved Slutsedlen solgte Parti Varer er solgt efter forelagt Prøve, der bestod af rent Svinekød og Oksekød med den fornødne Tilsætning af Krydderier samt et ringe Kvantum Mel, men Hovedcitanterne anvendte — som det fremgaar af de optagne Vidneforklaringer — ogsaa Yvere, Milte og Kalluner til Fabrikationen af Pølserne, og de nøjedes ikke med at anvende de Milte, Yvere og Kalluner, som hørte til de Kreaturkrøppe, som blev anvendt til Fabrikationen, men de indkøbte ligefrem Foustager indeholdende Yvere, Milte og Kalluner, og disse Foustagers Indhold blev anvendt til Fabrikationen. Indstævnte Bartholomæus har derfor protesteret mod de af Hovedcitanterne i Hovedsagen nedlagte Paastande og paastaaet sig pure frifundet, den foretagne Arrestforretning ophævet som ulovligt gjort og Hovedcitanterne tilpligtet at betale ham Sagens Omkostninger. Indstævnte Henriksen har protesteret mod at skulle tilpligtes at betale Hovedcitanterne Sagens Omkostninger, og paastaaet sig frifundet.

Kontracitanten Bartholomæus har dernæst under Kontrasagen gjort gældende, at han ved A/S »Skandia«s Misligholdelse af den indgaaede Handel har lidt følgende Tab:

1. I Henhold til Kontrakten af 29 Juni 1916 har »Skandia leveret 15 177,1 kg Pølser, for hvilke Varer Prisen var . . . . . Kr 36 424,80 men da Varerne ankom til ham, var de ganske for-dærvede og uanvendelige til Menneskeføde, saaledes at Kontracitanten maatte realisere dem bedst muligt, og ved Salget indgik ialt . . . . . » 24 954,70

altsaa Tab Kr 11 470,10

2. I Anledning af Salget i Tyskland har Kontracitanten haft positive Udgifter til Rejser, Telefon, Telegram, Provision m v til Beløb. . . . . Kr 1 875,20
3. Kontracitantens Fortjeneste vilde, saafremt Partiet var blevet leveret, have udgjort mindst Kr 0,60 pr Kg Netto, altsaa paa 100 000 kg ialt. . . . . » 60 000,00
4. Som Tillæg til den fornævnte Handel blev det mellem Parterne aftalt, at »Skandia« skulde levere Kontracitanten et mindre Parti Cervelatpølse af en bedre Kvalitet til en Pris af Kr 3,40 pr kg, men dette Parti har »Skandia« ligeledes fremsendt i sur og fuldstændig ubrugelig Tilstand, hvorved der er tilføjet Kontracitanterne et positivt Tab paa. . . . . » 900,00

ialt Tab Kr 74 245,30

hvilket Beløb Kontracitanterne har paastaaet sig tilkendt hos Hovedcitanterne tilligemed Renter heraf 6 pCt p a fra Kontrastævningens Dato 10 August 1918, til Betaling sker, og Kontrasøgsmaalets Omkostninger skadesløst.

Hovedcitanten har paastaaet sig frifundet i Kontrasagen og tilkendt Kontrasagens Omkostninger.

Under Processen er Indstævnte Henrichsen afgaaet ved Døden, og hans Bo, efter hvad der maa antages efter Proceduren, indtraadt i hans Sted.

Da der ikke af Kontracitanten Bartholomæus eller Indstævnte Henrichsen er præsteret noget Bevis overfor Hovedcitanternes Benægtelse for, at Bartholomæus ved Telegram af 25 Juli 1916 har transporteret til Henrichsen det af Bartholomæus i Henhold til Kontrakten med Hovedcitanterne i den danske Andelsbank i Aarhus deponerede Beløb stort Kr 15 941 Kr 09 Øre til Dækning af Henrichsens Tilgodehavende hos Bartholomæus, maa der ved Sagens Paadømmelse gaas ud fra, at bemeldte Beløb tilhører Bartholomæus, og hvis Hovedcitantens Erstatningskrav findes begrundet, vil han for dette kunne gøre Arrest i Depositumet, og ikke kunne afvises med det af Indstævnte Henrichsen opstillede Ræsonnement, at Depositumet kun er stillet for leverede Varer og ikke for muligt Erstatningskrav.

Med Hensyn til om Hovedcitanternes Erstatningskrav er berettiget fremgaar det af Kontrakten af 29 Juni 1916, at Indstævnte Bartholomæus er indgaaet paa, at deponere Valuta for hver Ladning forud hos den danske Andelsbank i Aarhus, og at første Indbetaling skal ske

Torsdag*) i den kommende Uge efter Kontraktens Dato til en Højde af 24 000 Kr, hvilket Depositum han forpligter sig til at holde konstant mindst paa denne Højde indtil hele Ordrens fulde Afgørelse. Det er in confesso, at Bartholomæus ikke har overholdt denne Betingelse, og da denne Betingelse er af væsenlig Betydning for Hovedcitanternes Levering, findes de, efter forgæves at have reklameret til Indstævnte Bartholomæus herom, at have været berettiget til at erklære Handlen for misligholdt af Bartholomæus og til som Følge deraf at annullere Handlen, og der kan ikke gives Bartholomæus Medhold i, at der var skabt Kutyme for, at der maatte hengaa nogen Tid, forinden Depositumet blev bragt op til 24 000 Kr, da Tidsrummet mellem Handlens Afslutning og dens Annullering fra Hovedcitanternes Side er altfor kort til, at der kan skabes en gældende Kutyme i direkte Strid med Betingelsen i Kontrakten.

Af den indgaaede Kontrakt fremgaar endvidere, at Indstævnte Henrichsen var Bartholomæus' Befuldmægtigede, ligesom det af Proceduren fremgaar, at han for Bartholomæus kontrollerede Tillavningen af Pølserne og Afsendelsen af disse, med Undtagelse af den sidste Sending, hvor han, efter at være opfordret, undsløg sig, som det maa antages efter Ordre fra Bartholomæus.

Efter Kontrakten er Pølserne dernæst solgt efter forelagt Prøve, saaledes at de leveres franko Waggon inklusive Emballage ab Aarhus.

Efter Proceduren har Henrichsen som Befuldmægtiget og kontrollerende for Bartholomæus ingensomhelst Indsigelse fremsat hverken med Hensyn til Tillavningen eller Afsendelsen af de af Hovedcitanterne afsendte Ladninger til Bartholomæus og blot undladt at kontrollere den sidste Sending. Herved fremkommer stærk Formodning for, at de til Bartholomæus sendte Ladninger har været kontraktmæssige, og da de leveres ab Aarhus, gaar Risikoen ved Forsendelsen over paa Bartholomæus. Naar denne gør gældende, at Pølserne er solgt efter Prøve, der bestod af rent Svinekød og Oksekød samt et ringe Kvantum Mel, har Hovedcitanterne benægtet dette og gjort gældende, at Prøven bestod foruden af nævnte Stoffer ogsaa af Tilsætning i ringe Grad af Yvere, Kalluner og Milte, og da det er Bartholomæus, der gør gældende, at særlig de sidste Leveringer ikke var kontraktmæssige som Følge af Tilsætning af Yvere, Kalluner og Milte, maa det blive hans Sag at bevise, at Prøven ikke indeholdt disse sidste Stoffer, hvad han intet Bevis har ført for. Naar Bartholomæus dernæst gør gældende, at Pølserne, da de ankom til ham, var ganske fordærvede og uanvendelige til Menneskeføde, saa modsiges dette ved hans samtidig Anførte om, at Salget af disse Pølser dog indbragte ham 24 954 Kr 70 Øre, og de i Tyskland afhørte Vidner til Oplysning om det samme, hvorefter Pølserne har vist sig sure og fordærvede m m, er ikke sikkert Bevis, dels da det er in confesso, at et undersøgt Parti Pølser i Jærnbanevogn Nr 4470 ikke vedrører denne Sags Parter, dels et Sted forklarer om undersøgte Leverpølser, der ikke er leveret af Hovedcitanterne, dels ikke tydeligt kan ses, hvor lang Tid efter Ankomsten Pøl-

---

*) Skal være Tirsdag.

serne — der maa anses for letfordærvelige Varer — er undersøgt med fornævnte Resultater.

Kontracitantens Paastand om at faa sig tilkendt 74 245 Kr 30 Øre hos Hovedcitanterne paa de af ham anførte 4 Poster, der hver for sig er bestridt af Hovedcitanterne, kan derfor ikke tages til Følge, hvorimod der i Henhold til foranstaaende findes at tilkomme Hovedcitanterne Erstatning hos Kontracitanten for hans Misligholdelse af Kontrakten. Denne Erstatning er af Hovedcitanterne opgjort til 60 Øre paa hvert Kilo, der ikke er leveret, ialt 50 893 Kr 11 Øre. Kontracitanten har bestridt Rigtigheden af denne Erstatningsberegning, men ikke oplyst hvorledes den passende vilde kunne beregnes. Da Avancen ikke skønnes at være ublu, vil Beløbet 50 893 Kr 11 Øre være at tilkende Hovedcitanterne i Erstatning med Renter som paastaaet. Arrestforretningen af 26 og 27 Juli 1916 vil derhos være at stadfæste som lovlig gjort og forfulgt og Indstævnte Bartholomæus at tilpligte at betale Arrestforretningens Omkostninger med de paastaaede 419 Kr 57 Øre.

Indstævnte Jens Henriksen, hans Dødsbo, frifindes for Betaling af Hovedsagens Omkostninger in solidum med Bartholomæus, idet saavel Hoved- som Kontrasagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at kunne ophæves.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt af Retten for borgerlige Sager i Aarhus Købstad.

Her for Retten har Appellanten nedsat sit for Underretten fremsatte Krav paa Godtgørelse for tabt Avance fra 60 000 til 30 000 Kr, hvorefter han har paastaaet de Appellindstævnte tilpligtet at betale 44 245 Kr 30 Øre tilligemed Renter heraf 6 pCt p a fra 10 August 1918.

Af Sagens tildels efter dens Indankning for Landsretten tilvebragte Oplysninger fremgaar, at ogsaa det i Dommen omtalte Parti Pølser, der forsendtes i Waggon Nr 4470, hørte til de under nærværende Sag omhandlede Varer, hvis Modtagelse ved Ankomsten til Tyskland blev nægtet, fordi de var fordærvede.

Det er i Dommen rettelig antaget, at der ikke kan tilkomme Appellanten Erstatning for det Tab, han har lidt ved, at Varerne har maattet sælges i Tyskland bedst muligt paa Grund af den Tilstand, hvori de fremkom, eller for de i den Anledning afholdte Omkostninger, da Appellanten dels ikke rettidigt og tilstrækkelig bestemt har reklameret, og det derhos maa antages, at Varernes Tilstand ved Ankomsten ikke alene skyldtes Mangler ved deres Tilvirkning, men tillige dels Behandlingen under Forsendelsen dels, at Modtagerne har ladet for lang Tid hengaa, inden Varerne blev udpakket.

Det er i Dommen ligeledes rettelig antaget, at de Appellindstævnte som Følge af, at Appellanten ikke paa Forlangende bragte Depositumet i Banken op til den i Kontrakten fastsatte Størrelse, har været berettiget til at ophæve Kontrakten, og at der følgelig ikke tilkommer Appellanten Erstatning for tabt Avance.

Ved den af nu afdøde Slagtermester Henriksen afgivne Vidneforkla-

ring, sammenholdt med de af Direktør William Sperling og Slagtermester Emanuel Hasle samt Frk Elna Petersen afgivne, maa det anses bevist, at den Prøve, i Henhold til hvilken Handlen er indgaaet, er fremstillet paa Slagtermester Hasles Fabrik i Overværelse af Henriksen og tilvirket af rent Svinekød og Kalvekød, men at der ved Tilvirkningen paa »Skandia« til Pøserne er blevet anvendt Kallun, Milt og Yver, uden at det mod Appellantens og Henriksens Benægtelse er tilstrækkelig godtgjort, at de har tilladt det eller været vidende derom, og der maa gaas ud fra, at Anvendelsen af de nævnte Stoffer har bidraget til at gøre Fabrikatet mindre holdbart. Herefter findes Appellanten at have haft nogen Føje til, som sket i hans Skrivelse af 19 Juli 1916, at anmode de Appelindstævnte om midlertidig at standse Fabrikationen, for at det kunde blive undersøgt, hvori de af ham antydede Fabrikationsfejl laa. Naar de Appelindstævnte som Svar herpaa valgte at ophæve Kontrakten under Paaberaabelse af ikke opfyldt Deponeerings-Pligt, har de vel, som anført, været berettiget hertil; men da de herved har afskaaret Appellanten fra selv at ophæve Kontrakten, hvortil han, om den begærede Undersøgelse havde fundet Sted, efter det Oplyste næppe havde manglet Føje, findes der ikke at kunne tilkomme de Appelindstævnte Erstatning for Tab ved Ophævelse af Kontrakten.

Som Følge af det Anførte vil Appellanten være at frifinde for de Appelindstævntes Tiltale, hvorfor den under 26 og 27 Juli 1916 foretagne Arrestforretning vil være at ophæve.

Arrestforrettningens Omkostninger ophæves.

Processens Omkostninger for begge Retter findes efter Omstændighederne ligeledes at burde ophæves.

Stempelovertrædelse ses ikke at have fundet Sted.

Nr 95. Proprietær **Chr Andersen** (Ulf Hansen)

mod

Gaardejer **Chr Larsen** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om der er afsluttet en endelig Forpagtningskontrakt mellem Parterne.

Aalborg Birks og Fleskum Herreds Rets Dom af 30 Oktober 1920: Indstævnte, Proprietær Chr Andersen af Folstedhus i Hasseris, bør for Tiltale af Citanten, Gaardejer Chr Larsen, Skøttrup, under denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Vestre Landsrets Dom af 30 Maj 1921: Appelindstævnte, Proprietær Chr Andersen, bør til Appellanten, Gaardejer Chr Larsen, betale 2500 Kr tilligemed Renter heraf 5 pCt p a fra den 10 August 1919, indtil Betaling sker. I Sagsomkostninger for begge Retter betaler Appelindstævnte til Appellanten 200 Kr. Det Idømte udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Ved de Oplysninger, hvortil der henvises i den indankede Dom, findes det ikke bevist, at endelig Forpagtningskontrakt er indgaaet. Underretsdommen vil derfor efter Appellantens Paa-stand være at stadfæste, hvorhos Indstævnte findes at burde betale Sagens Omkostninger for Landsretten og Højesteret til Appellanten med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Underretsdommen bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Landsretten og for Højesteret betaler Indstævnte, Gaardejer Chr Larsen, til Appellanten, Proprietær Chr Andersen, med 300 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

Underretsdommens Præmisses er saalydende:

En af de første Dage af April Maaned 1919 mødtes paa et Hotel i Hjørring Citanten under nærværende Sag, Gaardejer Chr Larsen, Sköttrup, med Indstævnte, Proprietær Chr Andersen, Folstedhus, Hasseris, for at forhandle om Bortforpagtning til Indstævnte af nogle Citanten tilhørende Jordstykker i Sköttrup. Da Forhandlingerne, der varede fra ca Kl 2 til 4½ à 5 om Eftermiddagen, og som overværedes af de under Sagen førte Vidner: Elbæk, Sørensen og Larsen, var afsluttet, begav Parterne med nævnte Vidner sig hen til Sagfører Jensen i Hjørring, der ogsaa er afhørt som Vidne, for at faa Dokumenter oprettet angaaende Handlen. Paa Grund af den fremrykkede Tid, idet Indstævnte og Vidnet Elbæk skulde med et Tog, der gik ved Halvsékstiden, kunde Dokumenterne imidlertid ikke blive færdige til Underskrift for Parterne, og Sagføreren opnoterede derfor efter Parternes Anmodning Punkterne vedrørende Handlen, idet det saa blev Aftalen, at han senere skulde tilsende hver af Parterne de paa Grundlag heraf udfærdigede Dokumenter til Underskrift.

Under Paaberaabelse af, at Betingelserne for Handlen var endelig aftalt mellem Parterne, da disse forlod Hotellet, samt at der under Opholdet hos Sagfører Jensen blev skrevet en Koncept til Forpagtningskontrakt overensstemmende med Aftalen, hvilken Koncept blev godkendt af begge Parter, og at Sagfører Jensen yderligere har tilsendt Indstævnte den renskrevne Forpagtningskontrakt og en sig dertil sluttende Deklaration, enslydende med Aftalen og Koncepten, til Underskrift for Indstævnte, men at denne har vægret sig ved at underskrive eller at tiltræde Forpagtningen, har Citanten her under Sagen paastaaet Indstævnte dømt til Betaling af den stipulerede Forpagtningsafgift 2500 Kr med Renter heraf 5 pCt p a fra Forligsklagens Dato den 10 August 1919 til Betaling sker og Sagens Omkostninger skadesløst.

Heroverfor har Indstævnte gjort gældende, at der, da han maatte forlade Sagfører Jensens Kontor for at tage med Toget, endnu forhandles mellem Parterne angaaende Forpagtningskontraktens Indhold, hvoraf paa det Tidspunkt kun var optegnet 4 Punkter, som ikke en Gang udgjorde Skelettet til Kontrakten, og at man derefter blev enig om, at Sagfører Jensen tilligemed Citanten og Vidnet Sørensen skulde udfylde Kontrakten og derefter sende Indstævnte den til Gennemsyn, samt at han, da han nogle Dage senere fik Kontrakten til Gennemsyn, straks var klar over, at Kontraktens Indhold ikke stemte overens med de Forhandlinger, som var ført mellem Parterne indbyrdes — i hvilken Henseende han nærmere har paapeget forskellige Punkter af væsenlig Betydning — og at han derfor nægtede at underskrive Kontrakten. Han bestrider herefter, at der er indgaaet nogen endelig og for ham bindende Aftale med Citanten og paastaar sig frifundet med Tillæg af Sagsomkostninger.

De i Sagen afgivne Vidneforklaringer gaar ud paa følgende:

Frk E Elbæk, Kontorfuldmægtig hos Indstævntes Sagfører, har forklaret, at Parterne ved Afslutningen af Forhandlingerne paa Hotellet var fuldstændig enige om Forpagtningskontraktens Indgaaelse, og at Sagfører Jensen derefter, da Parterne var tilstede paa hans Kontor, efter at Parterne havde meddelt ham de forskellige fornødne Oplysninger, gjorde nogle Notater. Vidnet har derhos udtalt, at det Udkast til Forpagtningskontrakt, der er blevet tilstillet Indstævnte, ikke var affattet i Overensstemmelse med den trufne mundtlige Aftale, og har i saa Henseende navnlig henvist til, at Bestemmelsen i Kontraktens Post 8 om, at Vejen skal vedligeholdes af Forpagteren, er i Strid med den mundtlige Aftale, ligesom til, at Bestemmelsen i Post 10, indeholdende Forbud mod, at Forpagteren, saalænge Forpagtningskontrakten gælder, forpagter eller køber noget af Hjørring-Aabybrobanens Jorder, der er købt af Banen til Sneskærme m m, er noget, der er tilføjet Kontrakten, uden at der mellem Parterne har været nogensomhelst Aftale desangaaende.

Sagfører S. Jensen, Hjørring, har forklaret, at han efter Parternes Anmodning noterede deres Handel op, og at Parterne var fuldstændig enige om alle Kontraktens Bestemmelser samt at han, da der ikke paa Stedet var Tid til at renskrive Kontrakten, efter Parternes Anmodning gjorde dette senere paa Grundlag af de ham meddelte Oplysninger og derefter sendte den tilligemed en Deklaration om Forkøbsret for Indstævnte, først til Citanten og derefter til Indstævntes Underskrift, hvilken sidste imidlertid nægtedes. Vidnet har erklæret, at Parterne, da de gik fra ham, var fuldstændig enige om Forpagtningskontraktens og Deklarationens Indhold, og at der kun manglede Underskrifterne.

Fattiggaardsbestyrer L Larsen af Hjørring, Citantens Svigersøn, har forklaret, at Parterne efter lang Forhandling paa Hotellet omsider blev fuldstændig enige om Forpagtningsforholdet, og at Indstævnte derefter udtalte: »har vi nu handlet«, hvortil Citanten svarede »ja« samt at de derefter gik til Sagføreren for at faa Papirerne skrevet. Vidnet har yderligere forklaret, at begge Parter meddelte Sagføreren Handlens Indhold, samt at Indstævnte, da Sagføreren havde faaet Indholdet

skrevet op, skulde afsted med Toget til Aalborg.

Arbejdsmand Peter Sørensen af Løkken, har forklaret, at Parterne ved Forhandlingernes Afslutning paa Hotellet var fuldstændig enige om Forpagningskontraktens Indgaaelse, og at Parterne ved deres Tilstedeværelse hos Sagføreren meddelte denne de forskellige Oplysninger, for at han kunde skrive Kontrakten, hvilke Oplysninger Sagføreren opnoterede. Vidnet har udtalt, at de Sagsøgte til Underskrift tilstillede Dokumenter er affattet i Overensstemmelse med den paa Hotellet mellem Parterne truffne Aftale, uden at Vidnet husker dennes Ordlyd; denne Forklaring har Vidnet dog senere ændret derhen, at han ikke erindrer, om der er truffet nogen Aftale mellem Parterne om de i Kontraktens Post 9 og 10 indførte Bestemmelser, hvorimod han bestemt har fastholdt, at Forpagteren efter Aftalen skulde vedligeholde den i Post 8 omtalte Vej.

Naar nu henses til den delvise Modstrid mellem de afgivne Vidneforklaringen forsaavidt angaar Indholdet af den mellem Parterne paa Hotellet truffne Aftale, hvorved yderligere bemærkes, at ingen afgørende Vægt vil kunne lægges paa den af Vidnet Larsen afgivne Forklaring under Hensyn til Vidnets Svogerskabsforhold til Citanten, samt da der intet er godtgjort om, at de af Sagføreren foretagne Notater angaaende Handlens Indhold er oplæst for Parterne og godkendt af begge disse som indeholdende de mellem dem aftalte Vilkaar for Handlen, findes det ikke ved det Foreliggende mod Indstævntes Benægtelse af Citanten tilstrækkelig bevist, at Handlen har haft det Indhold, som fremgaar af de Indstævnte til Underskrift forelagte Dokumenter, og da det ej heller paa anden Maade behørig er oplyst af Citanten, at Handel med det af ham paastaaede Indhold er indgaaet mellem Parterne, vil Indstævnte i det Hele være at frifinde for Citantens Tiltale under denne Sag, hvis Omkostninger vil være at ophæve.

Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt af Retten for Aalborg Birk og Fleskum Herred.

Ved de under Sagen tildels efter den indankede Doms Afsigelse tilvejebragte Oplysninger maa det anses godtgjort, at endelig Overenskomst er indgaaet mellem Parterne om det paagældende Forpagtningsforhold m v bl a paa Vilkaar, at Forpagtningsafgiften for hele det aftalte Tidsrum af 10 Aar, 2500 Kr, straks skulde betales.

Som Følge heraf vil Appellindstævnte være at tilpligte at betale det indsøgte Beløb med Renter som paastaaet.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Appellindstævnte at burde godtgøre Appellanten med 200 Kr.

Stempelovertrædelse ses ikke at have fundet Sted.

Tirsdag den 10 Januar.

R Nr 97/1921. »Columbia Graphophone Company Limited«, London (Knudtzon)

mod

Fru **Sophie Jørgine Mortensen** som eneste Indehaver af Firmaet »Columbia« Musikhus ved **S Mortensen** (Meyer),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Ret til at benytte Ordet »Columbia« i sit Firmanavn.

Sø- og Handelsrettens Dom af 23 September 1920: Sagsøgte, Firmaet Columbia Musikhus, bør for Tiltale af Sagsøgerne, Columbia Graphophone Co Ltd, i denne Sag fri at være. Sagsøgerne betaler Sagens Omkostninger til Sagsøgte med 100 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

Foreløbig bemærkes, at den af Columbia Musikhus drevne Forretning, der oprindelig blev drevet af Indstævnte Fru Sophie Mortensens Mand under Navnet Columbia Phonograph Magasin ved Paul Mortensen, efter hans Død i 1913 blev overtaget af Fru Mortensen, som nogle Aar efter fik Firmanavnet forandret til Columbia Musikhus ved S Mortensen.

Ved de foreliggende, tildels efter Dommens Afsigelse tilvebragte Oplysninger kan det ikke anses godtgjort, at der er truffet en saadan Aftale som den i Dommen omtalte med Fru Mortensens nu afdøde Mand. Der maa derhos gives Fru Mortensen Medhold i, at det appellerende Selskab som Følge af den af Selskabet gennem en lang Aarrække udviste Passivitet overfor Fru Mortensens og hendes Mands Benyttelse af Navnet Columbia, maa være afskaaret fra at faa Fru Mortensen kendt uberettiget til at benytte dette Navn i sit Firma. Herefter vil Dommen overensstemmende med hendes Paastand kunne stadfæstes.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Columbia Graphophone Company Limited, London, til Indstævnte, Fru Sophie Jørgine Mortensen som eneste Indehaver af Firmaet Columbia Musikhus ved S Mortensen, med 300 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag har Columbia Graphophone Co Ltd paa-staaet Firmaet Columbia Musikhus kendt uberettiget til at føre Firma-navnet Columbia og den stedfundne Registrering i Firmaregistret kendt ugyldig.

Det er in confesso, at Columbia Musikhus, der oprindeligt førte Varer, der stammede fra Sagsøgerne, allerede fra 1907 med Samtykke af Sagsøgerne har ført Navnet Columbia i sit Firmanavn, at Firmaet senere holdt op med at føre Sagsøgernes Varer (Grammophoner, Valsør o l), men fortsatte en Handel med Grammophoner og andre Musikinstrumenter, idet det bibeholdt Navnet.

Sagsøgerne gør gældende, at dengang de tillod det sagsøgte Firma at antage det omtalte Navn, var det under den udtrykkelige Betingelse, at det skulde ændre Navnet, naar Forbindelsen mellem Firmaet og Sagsøgerne ophørte, men de erkender, at de, skønt Forbindelsen ophørte i 1911, først har henvendt sig til det sagsøgte Firma om en Ændring af Navnet i 1917. Sagsøgerne gør gældende, at det er af største Betydning for dem, der nu agter paany at paabegynde en Handel med Grammophoner her i Landet, at Columbia Musikhus ikke fortsætter med dette Navn.

Sagsøgte har paa-staaet sig frifundet med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Der er ikke ført tilstrækkelig Bevis for, at Sagsøgte i sin Tid har lovet at tilbagekalde sit Firmanavn, naar Forbindelsen med Sagsøgerne ophævedes, og herefter maa Sagsøgte være at frifinde. Columbia er, som det er ubestridt under Sagen, Navnet paa en Landsdel i Amerika. Sagsøgerne kan ikke have Eneret paa Ordet Columbia. Hertil kommer, at Sagsøgte saa længe har ført det omtalte Firmanavn. Sagsøgerne bør derefter betale Sagsøgte Sagens Omkostninger med 100 Kr.

Onsdag den 11 Januar.

R Nr 361/1921. Gaardejer **Chr Nielsen** (Bruun)

mod

Stolefabrikant **G Hansen** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om, hvorvidt en mellem Parterne værende Retssag med Føje af Østre Landsret er hjemvist til Underretten.

Dom afsagt den 26 November 1920 af Retten for Retskreds Nr 45, Kolding Købstad m v: Sagsøgte, Gaardejer Christian Nielsen, Urup pr Grindsted, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Stolefabrikant G Hansen, Odense, i denne Sag fri at være. Sagsøgeren bør godtgøre Sagsøgte Sagens Omkostninger med 400 Kr. Denne Sag kan fuldbyrdes efter dens Afsigelse.

Vestre Landsrets Dom af 16 Marts 1921: Underrettsdommen bør uefterrettelig at være og hjemvises Sagen til Underretten til Fortsættelse af dens Forberedelse til Domsforhandling for Landsretten. Sagens Omkostninger for Landsretten ophæves. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at det ikke af en for Underretten den 27 August 1920 fremlagt Afskrift af en Kontrakt af 16 og 17 Januar 1918 fremgaar, at Originalen er skrevet paa stemplet Papir.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Vestre Landsret.

I Mangel af Hjemmel for en snævrere Forstaaelse af Retsplejelovens § 234 maa det antages, at Parterne i en Landsrets-sag, der ikke falder ind under de i Paragraffen nævnte Undtagelser, kan, saalænge Sagen er under Forberedelse ved Underretten, retsgyldig vedtage, at den skal gøres til Genstand for Underretsbehandling. Den ved Dommen stedfundne Hjemvisning af Sagen til Underretten maa herefter anses som ubeføjet, og Sagen vil derfor i Overensstemmelse med Appellantens Paastand være at hjemvise til Landsretten til fortsat Behandling og eventuel Paakendelse i Realiteten.

Sagens Omkostninger for Højesteret vil være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Denne Sag hjemvises til Landsretten i Overensstemmelse med det Ovenanførte. Sagens Omkostninger for Højesteret ophæves.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag, der af Parterne er vedtaget behandlet ved og paakendt af nærværende Ret som 1ste Instans søger Sagsøgeren, Stolefabrikant G Hansen, Odense, Sagsøgte, Gaardejer Christian Nielsen, Urup pr Grindsted, til Betaling af 2000 Kr med Renter heraf 5 pCt aarlig, fra den 15 Juni 1918, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger, subsidiært til Betaling af 1000 Kr med Renter som anført og Sagens Omkostninger.

Sagsøgeren støtter sin Paastand paa følgende Fremstilling:

Ved Kontrakt af 17 Januar 1918 erhvervede Sagsøgeren m fl Ret til at grave 3 Millioner Tørv i Sagsøgte Mose i Urup. Sagsøgeren ud-

købte senere sine Medinteressenter. Da Maksimalprisen mellem Ejer og Bruger ifølge Bekendtgørelse af 27 November 1917 § 11, jfr Erklæring fra Brændselsnævnets tørvekyndige Tillidsmand i Ribe Amt, var 2 Kr 50 Øre pr 1000 Stk, maatte Sagsøgte saaledes højst have beregnet sig Vederlag af 7500 Kr, hvortil dog kommer 250 Kr aarlig i 2 Aar for Læggeplads, altsaa ialt 8000 Kr.

Da Sagsøgeren har betalt Sagsøgte 10 000 Kr, maa han saaledes have Krav paa at faa refunderet de af Sagsøgte i Strid med Maksimalbestemmelsen for meget oppebaarne 2000 Kr.

Den subsidiære Paastand støttes paa Følgende:

Forhandlingerne om Retten til Tørveskær blev ført mellem Sagsøgte som Ejer og Vognmand Jens Laursen, Silkeborg, som Repræsentant for Brugerne. Mellem disse to blev Vederlaget fastsat til 9000 Kr, men de enedes om at lade Kontrakten lyde paa 10 000 Kr. Ved dette Forhold blev Sagsøgeren saaledes bedraget for 1000 Kr og da Sagsøgte var medvirkende heri, maa han være pligtig at erstatte Sagsøgeren det nævnte Beløb. Jens Laursen blev ved Kolding Købstads Kriminalrets Dom af 22 December i A dømt for dette Forhold, men han er ude af Stand til at betale noget.

Da Parterne først vedtog, at Sagen skal behandles og paakendes ved nærværende Ret som 1ste Instans efter at Sagsøgte havde afgivet sit Forsvarsskrift, bemærkes det, at der ved Sagens Paakendelse er set bort fra dette Forsvarsskrift, der kun er betragtet som Sagsøgtets skriftlige Paastand, der gaar ud paa Frifindelse, og at Sagsøgte under den mundtlige Domsforhandling har anført at den i Stævningen ommeldte Jens Laursen af Silkeborg ikke er optraadt som Repræsentant for Brugerne, men som en af disse, idet han er identisk med den Vognmand Jens Lauridsen af Silkeborg, der sammen med Sagsøgeren og Sadelmager Hansen af Odense har oprettet Kontrakten af 16 og 17 Januar 1918 med Sagsøgte.

Sagsøgeren er indforstaaet hermed, ligesom det er in confesso mellem Parterne, at det Vidne Christen Nielsen, kaldet Bøslev, som er optraadt under den kriminelle Sag mod fornævnte Jens Laursen (Lauridsen) er identisk med Sagsøgte.

Sagsøgte har endvidere udviklet om Oprettelsen af den fornævnte Kontrakt, at Sagsøgte forlangte en Sum af 10 000 Kr for Overdragelsen, men Lauridsen vilde ikke give mere end 9000 Kr, hvilket Sagsøgte da gik ind paa. Laursen foreslog imidlertid Sagsøgte, at Overdragelsessummen i Kontrakten skulde lyde paa 10 000 Kr, skønt Sagsøgte kun skulde have 9000 Kr, idet Laursen havde 1000 Kr tilgode for Rejseudgifter, Provision m m hos de to andre Interessenter, der var indforstaaet hermed. Sagsøgte, der er en gammel Mand paa 70 Aar og meget godtroende, gik efter nogen Overtalelse og Overvejelse og efter at have advaret Laursen, ind derpaa, idet han, som han ytrede til Laursen, gik ud fra, at det var en Sag Interessenterne ordnede indbyrdes. Sagsøgte fik kun udbetalt de 9000 Kr han havde forlangt, og hvorledes det gik med de 1000 Kr har han først erfaret senere, idet Laursen paa bedragerisk Maade har puttet dem i sin egen Lomme.

Sagsøgte har intet imod, at en Pris af 2 Kr 50 Øre pr 1000 Stk Tørv bliver lagt til Grund, men protesterer imod, at den fra Brændselsnævnets tørvekyndige Tillidsmand i Ribe Amt fremlagte Erklæring lægges til Grund ved Beregningen af Lejen af Læggepladsen og at Lejen derefter beregnes til 250 Kr aarlig, idet denne Leje ikke er fastsat i Overensstemmelse med Fremgangsmaaden i Bekendtgørelse af 27 November 1917 § 11.

Sagsøgte har ved edelig afhjemlet Syns- og Skønsforretning ladet den aarlige Lejeværdi i Aarene 1918 og 1919 af den omprocederede Læggeplads vurdere, og har Syns- og Skønsmændene anslaaet den aarlige Lejeværdi til 750 Kr.

Sagsøgeren har protesteret imod denne Syns- og Skønsforretning og har med Hensyn til Læggepladsens Størrelse henvist til § 2 i den fornævnte Kontrakt.

Det skal nu først bemærkes, at der under de foreliggende Omstændigheder ikke skønnes at være tilstrækkelig Føje til at statuere, at Sagsøgte har gjort sig skyldig i noget ham til Erstatning overfor Sagsøgeren forpligtende retsstridigt Forhold ved paa Begæring af en af Kontrahenterne og uden Berigelseshensigt at lade en anden Købesum end den virkelige indsætte i Kontrakten, og det ses da ogsaa, at det Offentlige kun har rettet Bedragerisigtelsen mod Jens Laursen, og ikke mod Sagsøgte.

Det skal dernæst bemærkes, at det om den under Sagen fremlagte Erklæring fra Brændselsnævnets tørvekyndige Tillidsmænd i Ribe Amt er oplyst, at den er Afskrift af en af den nævnte Tillidsmand til Brug under den kriminelle Sag mod Jens Laursen afgivne Erklæring, og maa der gives Sagsøgte Medhold i, at en saadan Erklæring ikke kan træde i Stedet for en efter Reglerne i Bekendtgørelse af 27 November 1917 § 11 optaget Vurdering.

Da det nu skønnes at have paahvilet Sagsøgeren, hvis han vilde gøre Forsøg paa at faa Vederlaget efter Kontrakten af 16—17 Januar 1918 ændret ved en Vurdering efter den oftnævnte Bekendtgørelse af 1917 § 11, at begære saadan optaget, maa Følgen af, at han har undladt dette, blive den, at den paa Sagsøgtes Foranstaltning optagne Syns- og Skønsforretning lægges til Grund ved Paadømmelsen, hvorved ogsaa bemærkes, at det under Sagen ikke er oplyst, hvor stor en Læggeplads der faktisk er benyttet, og at nogen Vejledning til Afgørelse heraf ikke kan hentes fra Kontraktens § 2, der som Læggeplads udenfor selve Tørvejorden, hvis Areal er opgivet til ca 2 ha, kun nævner den østlig tilgrænsende Græsmark, som ikke er besaaet, saa at Syns- og Skønsforretningen ogsaa paa dette Punkt maa lægges til Grund ved Paadømmelsen.

Færdig fra Trykkeriet den 1 Februar 1922.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkell) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 85.

Onsdag den 11 Januar.

I Henhold til det saaledes Anførte vil Sagsøgte være at frifinde saa vel for Sagsøgerens principale som for hans subsidiære Paastand, hvorhos Sagsøgeren findes at burde godtgøre Sagsøgte Sagens Omkostninger med 400 Kr.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt af Retten for Kolding Købstad m v.

Under nærværende Sag har Appellanten, Stolefabrikant G Hansen i Odense, paastaaet Indstævnte, Gaardejer Chr Nielsen af Urup, tilpligtet at betale ham 2000 Kr ifølge et Mellemværende om Tørvegravning i Indstævntes Mose i Urup tilligemed Renter af Beløbet 5 pCt p a fra 15 Juni 1918, indtil Betaling sker.

Ved Sagens første Foretagelse ved Underretten den 27 August f A fremlagde den for Indstævnte mødte Sagfører Svarskrift, og de for Parterne mødte Sagførere vedtog derpaa paa Parternes Vegne Underretsbehandling af Sagen. Efter at denne havde været udsat for at tilvejebringe Beviser, blev den procederet mundtligt, hvorefter der afsagdes Dom, hvorved Indstævnte overensstemmende med sin Paastand frifandtes for Appellantens Tiltale, hvorhos denne tilpligtedes at godtgøre Indstævnte Sagens Omkostninger med 400 Kr.

Sagen er nu af Appellanten indanket her for Retten, hvor han har gentaget sin for Underretten nedlagte Paastand. Da fornævnte Vedtagelse af Underretsbehandling først er sket, efter at der fra Indstævntes Side var fremlagt Svarskrift, og altsaa efter at den for Landsretssagers Forberedelse foreskrevne særlige Behandlingsmaade var begyndt, og Vedtagelsen saaledes maa anses at have foreligget for sent, burde Sagen ikke have været fremmet som Underretssag, og Underretsdommen vil følgelig være at annullere, hvorhos Sagen vil være at hjemvise til Underretten til Fortsættelse af dens Forberedelse til Domsforhandling for Landsretten.

Efter Omstændighederne findes Sagens Omkostninger her for Retten at burde ophæves.

Statskassens Ret vil være at forbeholde med Hensyn til, at det ikke af en for Underretten den 27 August 1920 fremlagt Afskrift af en Kontrakt af 16 og 17 Januar 1918 fremgaar, at Originalen er skrevet paa stemplet Papir. Iøvrigt foreligger der ikke Stempelovertrædelse.

Nr. 92.   **Husmand Jørgen M Jørgensen (Bache)**

mod

Husmand Rasmus Hansen (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ret til at benytte en privat Vej paa Indstævntes Ejendom.

Hasle m fl Herreders Rets Dom af 24 September 1919: Indstævnte, Jørgen M Jørgensen af Stjær bøder til Statskassen 10 Kr. i Mangel af hvis fulde Betaling han vil være at hensætte i simpelt Fængsel i 2 Dage. Iøvrigt bør Indstævnte for Tiltale af Citanten, Rasmus Hansen af Stjær under denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Den idømte Bøde at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Vestre Landsrets Dom af 29 Marts 1921: Appelindstævnte, Jørgen M Jørgensen, bør være uberettiget til at færdes ad Markvejen, der fra hans Ejendom Matr Nr 14 c af Stjær fører over den Appellant, Husmand Rasmus Hansen, tilhørende Parcel Matr Nr 31 b sammesteds. Til Statskassen bør Appelindstævnte bøde 20 Kr eller i Mangel af Bødens fulde Betaling hensættes i simpelt Fængsel i 4 Dage. I Sagsomkostninger for begge Retter betaler Appelindstævnte til Appellanten 200 Kr. Den idømte Bøde og de idømte Sagsomkostninger udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

I Henhold til de i den indankede Dom, forsaavidt den efter den skete Indankning foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Appellanten vil derhos have at udrede Sagens Omkostninger for Højesteret efter Reglerne for beneficerede Sager.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Fristen for Bødens Betaling bortfalder. Appellanten, Husmand Jørgen M Jørgensen, be-

taler til det Offentlige de Retsafgifter, som skulde erlægges, og Godtgørelse for det stempede Papir, som skulde bruges, hvis Sagen ikke for Indstævnte, Husmand Rasmus Hansen, havde været beneficeret for Højesteret, samt til Højesteretssagfører Bache i Salær for Højesteret 120 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 2 Kroner. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Hansen 120 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Under Anbringende af paa sin Ejendom Matr Nr 31 b af Stjær at have en privat Vej gaaende i Retningen Vest—Øst over til Skellet mod Matr Nr 14 c, der ejes af Indstævnte, Jørgen M Jørgensen af Stjær, at denne vil færdes ad den ommeldte Vej uden hertil at have nogen Ret, at han gentagne Gange har forbudt denne dette og forsøgt at spærre ham Adgang til Vejen, men stadig med det Resultat at han enten er kørt uden om Afspærringen eller har brudt denne ned og at Indstævnte har gjort dette ca 1 Maanedstid før 1 November 1918 med Hensyn til en Afspærring nemlig et Gærde lavet af Lægter, paastaar under nærværende fra Forligskommissionen til Retten henviste Sag Citanten, Rasmus Hansen af Stjær, Indstævnte, fornævnte Jørgen M Jørgensen, dømt til at betale en Bøde for den af ham begaaede Selvtægt samt til at betale ham 10 Kr i Erstatning for den nedbrudte Afspærring, kendt uberettiget til at færdes ad den ommeldte Markvej og paalagt at betale ham Sagens Omkostninger skadesløst.

Indstævnte har heroverfor gjort gældende, at det er urigtigt naar den paagældende Vej er betegnet som en privat Markvej, forsaavidt det dermed menes, at den kun er en for Citantens Ejendoms egen Skyld tilstedeværerende Vej, idet Forholdet er det, at Vejen qv siden 1898 netop er Vej for Ejendommen Matr Nr 14 c Stjær, der ejes af Indstævnte, i Henhold til hvad der passerede ved Udstykningen af det gamle Matr Nr 14 c Stjær og at det er oplyst af Landbrugsministeriet i tvende under Sagen fremlagte Skrivelser af 23 April 1918 og 11 Juni 1919 at den ommeldte Vej blev udlagt og overført paa Matrikulkortet ved en i Aaret 1898 foretaget Udstykning af Villads Knudsens Ejendom Matr Nr 14 c Stjær, hvorved den sydlige Del af samme, Matr Nr 14 m blev fraskilt for at sælges til Ejeren af Matr Nr 31 b og at der paa det i denne Anledning udfærdigede Udstykningskort er anført, at Sælgeren faar Vej over Køberens Ejendom 31 b ud til den offentlige Bivej, og at den paagældende Udstykning ikke vilde være blevet approberet, saafremt den omhandlede Vej ikke var blevet udlagt eller der paa anden Maade var sørget for Adgang til Parcellen Matr Nr 14 c. Indstævnte har i Henhold hertil gjort gældende, at ikke han, men Citanten, der i 1898 ogsaa var Ejer af Matr Nr 31 b, ved Vejens Af-

spærring har gjort sig skyldig i ulovlig Selvtægt, og idet han tillige har anbragt, at Ejeren af Matr Nr 14 c i Hævdstid har benyttet Vejen qv, har han paastaaet sig frifundet for Citantens Tiltale i det Hele med Tillæg af Sagens Omkostninger hos Citanten.

Citanten har heroverfor benægtet at den ommeldte Vej af Indstævnte eller dennes Formænd har været befaret til Stadighed, hvorimod den nok er blevet befaret med Mellemrum efter indhentet Tilladelse for en begrænset Tid mod Betaling og at sidste Gang saadan Tilladelse gaves, var for en Sommer og mod et Vederlag af 5 Dages Arbejde for Citanten, hvilket dog er benægtet af Indstævnte.

Med Hensyn til den ommeldte Udstykning har Citanten anbragt, at han i 1896 af den daværende Ejer af det samlede Matr Nr 14 c købte en Parcel, i hvilken Anledning Matr Nr 14 c udstykkedes, idet den til Citanten solgte Parcel fik Matr Nr 14 m, og at der ved den Lejlighed ikke var Tale om Vejret til Matr Nr 14 m, men Citantens Anbringender i saa Henseende findes det ikke nødvendigt at gaa nærmere ind paa, da det ikke er Vejret for Matr Nr 14 m det drejer sig om, men for Matr Nr 14 c.

Da det nu er oplyst ved de tvende fornævnte landbrugsministerielle Skrivelser, at Udstykningen af det gamle Matr Nr 14 c ikke vilde have fundet Sted, saafremt den under Sagen ommeldte Vej ikke var udlagt eller der paa anden Maade var sørget for Adgang til Parcellen Matr Nr 14 c, da Udstykningen selvfølgelig maa have fundet Sted efter vedkommende Ejers derom fremsatte Andragende, og da det ikke er oplyst, at der er anden Adgang til Matr Nr 14 c end den ommeldte Vej, synes Ejeren af Matr Nr 14 c ogsaa at maatte have Ret til at færdes ad den omtvistede Vej, og Retten formener derfor ikke at kunne tage Citantens Paastand om at kende Indstævnte uberettiget til Færdsel ad Markvejen til Følge.

Da det imidlertid er in confesso, at Indstævnte har revet den af Citanten opførte ommeldte Afspærring ned, og saaledes taget sig selv til Rette, kan Indstævnte ikke undgaa at dømmes til i Medfør af Straffelovens § 116 herfor at erlægge en Bøde til Statskassen, hvilken efter Sagens Omstændigheder passende kan bestemmes til 10 Kr, i Mangel af hvis fulde Betaling Indstævnte vil være at hensætte i simpelt Fængsel i 2 Dage.

Derimod findes Indstævnte ikke pligtig til at betale Citanten den paastaaede Erstatning, da Citanten ikke har dokumenteret at have lidt noget Tab ved Nedrivningen af Afspærringen.

Sagens Omkostninger vil derhos være at ophæve.

Under Sagen antages ingen Stempelovertrædelse at foreligge.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt ved Hasle m fl Herreders ordinære Ret.

Selv om der gaas ud fra, at Appellanten, da han i sin Tid købte den nu under Matr Nr 14 m skyldsatte Parcel af Matr Nr 14 c, ind-

rømmede Sælgeren Ret til Vej fra den tilbageblivende Del af Matr Nr 14 c over Matr Nr 31 b, hvorfor der paaførtes Udstykningskortet Bemærkning overensstemmende hermed, maa det antages, at denne Ret bortfaldt, da Handlen gik tilbage, hvilket stemmer med den af Husejer Niels Mikkelsen af Stilling, der senere erhvervede Matr Nr 14 c og 14 m, efter Sagens Indankning for Landsretten afgivne Vidneforklaring. Herefter samt da det ikke er godtgjort, at der for Ejeren af Matr Nr 14 c ved Hævd er erhvervet Ret til Vej over Matr Nr 31 b, vil Appellindstævnte overensstemmende med Appellantens Paa-stand være at kende uberettiget til at færdes ad Markvejen over sidstnævnte Parcel, hvorthos han for egenmægtig at have fjernet den over Vejen anbragte Spærring vil være at anse efter Straffelovens § 116 med en Bøde til Statskassen, der efter Omstændighederne findes passende at kunne bestemmes til 20 Kr, subsidiært simpelt Fængsel i 4 Dage.

Derimod findes der, da det ikke er godtgjort, at Appellanten har lidt Tab ved den stedfundne Fjernelse af Afspærringen, ikke Føje til at tage den af ham nedlagte Erstatningspaastand til Følge.

Sagens Omkostninger for begge Retter vil Appellindstævnte efter Omstændighederne have at godtgøre Appellanten med 200 Kr.

Stempelovertrædelse ses ikke at have fundet Sted.

Torsdag den 12 Januar.

R Nr 101/1921. Frøken **Valborg Hansen** (Selv)

mod

fhv Birkedommer **Jork** (I Kondrup efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at erstatte Appellantinden et af en Retsbetjentfuldmægtig oppebaaret og forbrugt Skattebeløb.

Østre Landsrets Dom af 28 Januar 1921: Sagsøgte, fhv Birkedommer Jork, bør for Tiltale af Sagsøgerinden, Frk Valborg Hansen af Espergærde, i denne Sag fri at være. I Salær til Overretts-sagfører Gottlieb Jacobsen betaler Sagsøgerinden 150 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempel-forbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Appellantinden vil derhos have at betale 300 Kroner i Salær til Indstævntes beskikkede Sagfører for Højesteret.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Appellantinden, Frøken Valborg Hansen, til Højesteretssagfører I. Kondrup 300 Kroner.

De idømte Salærer at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 10 Maj 1917 blev der af Kronborg østre Birks Fogedret, der administreredes af Birkefuldmægtig S Prior, foretaget en Udpantningsforretning hos fhv Trafikassistent R G Koefoed i Espergærde for overordentlig Indkomstskat til Staten for 1916—17, stor 2520 Kr 90 Øre, foruden Retsgebyrer, for hvilken Fordring der gjordes Udpantning dels i en Dividende, som Koefoed mente tilkom ham, i Vekselerer Svend Aage Andersens Konkursbo, dels i det Koefoeds Hustru som Særeje tilhørende Indbo, der vurderedes til 2076 Kr. Fru Koefoeds Søster, Frk Valborg Hansen, der havde fælles Husstand med sin Søster og Svoger, indbetalte i to Gange i den følgende Tid Vurderingsbeløbet for Fru Koefoeds Indbo til Prior, der modtog Indbetalingerne under tilfældige Besøg i Koefoeds Hjem og afgav løse Blyantskvitteringer, som den 9 August 1917 afløstes af en samlet Kvittering, lydende paa, at han under 1 August havde modtaget à conto til Dækning af Koefoeds ekstraordinære Skat til Staten 2076 Kr. Kvitteringen blev skrevet paa Hotel Store Kro i Fredensborg, hvor Prior havde sat Koefoed Stævne, og er udfærdiget paa et Papir, der øverst i Hjørnet til venstre bærer en trykt Paategning »Hotel Store Kro«.

Den 1 September 1918 fratraadte Prior sin Stilling som Fuldmægtig paa Birkekantoret, og afgik ved Døden den 17 Juni*) 1919. Medens det Offentlige gennem den i Vekselerer Andersens Konkursbo udlødede Dividende af Koefoeds Fordring paa Boet i 1920 har faaet Dækning for Skatten og Retsgebyrerne, har det vist sig, at de af Prior fra Frk Hansen modtagne 2076 Kr ikke er blevet indbetalt til Birkekantoret, og hans Bo har vist sig at være insolvent.

Frk Hansen søger nu under denne Sag fhv Birkedommer Jork, der indtil 1 Marts 1919 beklædte Birkedommerembedet i Kronborg østre Birk, til at betale de nævnte 2076 Kr med Renter 5 pCt aarlig fra den 9 August 1917.

Sagsøgte, hvem der er meddelt fri Proces, paastaar sig frifundet.

Til Støtte for sin Paastand gør Frk Hansen gældende, at Prior ved Trusel om Tvangsauktion af de udpantede Effekter bevirkede, at hun betalte ham Vurderingsbeløbet, og at Sagsøgte, da Prior ved Modtagelsen er optraadt i Medfør af sin Stilling som Sagsøgtes autoriserede

---

*) Skal være Maj.

Fuldmægtig, i Henhold til D L 3—19—2 og alm Kasseforordning 8 Juli 1840 § 17 maa være ansvarlig for Beløbet.

Heri kan der imidlertid ikke gives Frk Hansen Medhold. Ligesom Betalingen til Prior er sket, ikke paa Birkekontoet, men i hendes Hjem, og uden at Sagsøgte havde bemyndiget Prior til at modtage saadan Betaling, end sige udsendt ham dertil, saaledes er den af ham den 9 August 1917 udstedte Kvittering underskrevet uden nogen Angivelse af hans Egenskab af Birkefuldmægtig og iøvrigt under en Form, der ikke i nogen Henseende giver den Karakter af et af en offentlig Myndighed udfærdiget Bevis.

Efter Sagens Oplysninger, derunder en af Koefoed under Domsforhandlingen afgivet Vidneforklaring, til hvilken Frk Hansen, der ligeledes har afgivet Forklaring for Landsretten, ikke har haft noget at bemærke, maa det iøvrigt antages, at det er Koefoed, der i Virkeligheden har disponeret over Frk Hansens Midler. Foruden de 2076 Kr, som han — efter hvad han har udtalt bl a i et den 25 Maj 1919 inden Kronborg østre Birks Politiret afholdt Forhør — »deponerede« hos Prior, har Koefoed saaledes i November 1917 udbetalt Prior ca 2000 Kr som Laan. Koefoed har yderligere forklaret, at han, der efterhaanden kom til at staa i nærmere Forbindelse med Prior, og i 1918 foretog Børsspekulationer sammen med ham, i December 1918 fik at vide, at han havde gjort sig skyldig i et misligt Forhold overfor en Trediemand, og i den Anledning spurgte ham, om han ikke havde be-
gaaet noget lignende med Hensyn til det af Frk Hansen »deponerede« Beløb; da Prior imidlertid benægtede dette og henviste Koefoed til at spørge Sagsøgte derom, lod han sig berolige og foretog ikke videre. Det maa efter Proceduren antages, at Prior paa dette Tidspunkt uden Vanskelighed vilde have kunnet skaffe Dækning for de 2076 Kr.

Hvad enten nu de 2076 Kr er betalt til Prior eller deponeret hos ham, maa Beløbet i alt Fald anses betalt til Prior personlig og ikke i hans Egenskab af Sagsøgtes Fuldmægtig, og Sagsøgte vil allerede af denne Grund være at frifinde.

Frk Hansen vil i Sagsomkostninger have at betale Salær til den for Sagsøgte beskikkede Sagsfører 150 Kr.

R Nr 177/1921. **Finansministeriet** (d kst Kammeradvokat)

m o d

pens Oversergent af Artilleriet **Alfred Thorkild Harboe**
(Holten-Bechtolsheim),

betræffende Beregningen af Indstævntes Pension.

Østre Landsrets Dom af 8 April 1921: De Sagsøgte, Finansministeriet, kendes pligtige til at beregne den Sagsøgeren, pens' Over-

sergent af Artilleriet Alfred Thorkild Harboe, tilkommende Pension i Overensstemmelse med Reglen i § 56 i Lov Nr 489 om Statens Tjenestemænd af 12 September 1919. Sagens Omkostninger bør de Sagsøgte inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse betale til Sagsøgeren med 400 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I en af Overkirurg J. Collin, der har gennemgaaet Sagens Akter, afgivet, den 11 November 1921 dateret Erklæring hedder det bl a, at der overhovedet ikke er et eneste Moment, som skulde kunne føre til Antagelse af, at det i Sagen omhandlede Brok er traumatisk og opstaaet fra nyt af ved den omtalte Begivenhed, og at det Hele frembyder det typiske Billede af et Lyskebrok gradvis udviklet paa medfødt Grundlag og første Gang givende Symptomer ved en tilfældig Anledning. Og i en den 3 December 1921 dateret Skrivelse har Sundhedsstyrelsen udtalt, at den fuldtud kan tiltræde Overkirurg Collins Erklæring.

Herefter og efter hvad der iøvrigt foreligger, kan det ikke anses godtgjort, at Indstævntes Brok først er opstaaet ved den i Dommen nævnte Lejlighed og Appellanten vil som Følge heraf overensstemmende med sin Paastand være at frifinde.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Finansministeriet, bør for Tiltale af Indstævnte pensioneret Oversergent, Alfred Thorkild Harboe, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag har Sagsøgeren, pens Oversergent af Artilleriet Alfred Thorkild Harboe under Anbringende af, at han ved Udførelsen af sin Tjeneste har paadraget sig en Broksskade, paa Grund af hvilken han har maattet afskediges, paastaaet de Sagsøgte, Finansministeriet, kendt pligtig til at beregne hans Pension efter § 56 i Lov Nr 489 om Statens Tjenestemænd af 12 September 1919.

De Sagsøgte har paastaaet sig frifundet under Henvisning til, at det ikke kan antages, at den Broksygdom, der har nødvendiggjort Sagsøgerens Afskedigelse, hidrører fra en Tilskadekomst ved Udførelsen af hans militære Tjeneste.

Sagens nærmere Omstændigheder er følgende:

Den 19 Juni 1918 henvendte Sagsøgeren, der da forrettede Tjeneste ved 12te Fæstningskompagni, sig til Kompagniets Læge, Reservelæge

Vad, som efter foretaget Undersøgelse udstedte saalydende Erklæring:

»Undertegnede har i Dag konstateret og reponeret et knapt hønseægstort højresidigt Lyskebrok hos Oversergent Harboe ved 12te Fæstningskompagni.«

Samme Dag indgav Sagsøgeren til Kompagniet en skriftlig Melding om, at han under Udførelsen af sin Tjeneste som Vaabenmester havde paadraget sig Broksskade i højre Side. Det hedder derefter i Meldingen:

»Uheldet skete Torsdag den 13 ds, da jeg paa Vaabenkammeret flyttede en Geværkasse. Jeg mærkede et lille Stik i højre Lyske, men ænsede det ikke, før jeg henimod Aften mærkede, at det gjorde ondt, og at jeg var hævet i Lysken.

Da der næste Morgen ingen Hævelse eller Smerter var, tænkte jeg ikke mere paa det, men gik til min Tjeneste. Op ad Dagen mærkede jeg atter Smerter og konstaterede i de paafølgende Dage, at jeg, naar jeg anstrengte mig lidt, fik Smerter og blev hævet i Lysken, hvorfor jeg Dags Morgen henvendte mig til Kompagniets Læge, Hr Reservelæge Vad, for at blive undersøgt.«

Meldingen bærer følgende Paategning af 20 s M:

»Kompagniet attesterer, at Oversergenten paa de paagældende Data har meddelt Kompagniet ovenanførte Skader, som Oversergenten har paadraget sig under sin Tjenestes Udførelse.

Den sydlige Enceintelejtr, den 20 Juni 1918.

V A Nielsen,
Premierløjtnant,
f T Kompagnikommandør.«

Premierløjtnant V A Nielsen har under Vidneforklaring i Sagen vedstaaet denne Attestation med Tilføjende, at dens Indhold hviler paa, hvad Kompagniets Stabssergent har meddelt ham, og at det vistnok Dagen efter Uheldet, altsaa den 14 Juni, er blevet meddelt ham selv personlig, at Sagsøgeren havde Smerter i højre Side.

Sagsøgeren, der har afgivet Partsforklaring under Sagen, har herunder udover det i Meldingen anførte oplyst, at han ved den paagældende Lejlighed var alene paa Vaabenkamret, at han under et Oprydningssarbejde, som han udførte personlig, fordi Kompagniet dengang ikke havde Mandskab, løftede paa den ommeldte Kasse, som han antog var tom, men som i Virkeligheden var fyldt med Geværer og antagelig vejede ca 240 Pund, at han i det samme følte en Smerte i højre Side, som om han blev skaaret med en Kniv, samt at han samme Dags Eftermiddag meddelte Kompagniets Stabssergent det Passerede, uden at Meddelelsen dog havde Karakter af en egentlig tjenstlig Melding, idet han ikke dengang tillagde det nogen videre Betydning. Han har yderligere forklaret, at han aldrig tidligere har følt lignende Smerter eller overhovedet mærket noget til, at han skulde have været lidende af Brok. I denne Henseende foreligger endvidere to i Anledning af Tegning af Livsforsikring udstedte Helbredsattester af henholdsvis 8 August 1916 og 28 November 1917, hvori Spørgsmaalet om, hvorvidt Sagsø-

geren har lidt af Brok, er besvaret med »Nej« saavel af vedkommende Læger som af Sagsøgeren selv.

Tilstanden forværredes efterhaanden saaledes, at Sagsøgeren den 14 Maj 1920 maatte meldes syg paa Grund af Brokskaden. Den 10 September s A blev han af en Kassationskommission erklæret uskikket til al Krigstjeneste paa Grund af højresidigt Lyskebrok, og den 1 Oktober s A blev han afskediget med Pension fra den 16 September s A at regne, hvorefter Pensionen af Finansministeriet blev beregnet efter hans Tjenestetid i Overensstemmelse med § 55 i Lov Nr 489 af 12 September 1919.

De ovenanførte Oplysninger findes nu at afgive et efter Omstændighederne tilstrækkeligt Bevis for, at det ved Lægeundersøgelsen den 19 Juni 1918 hos Sagsøgeren konstaterede Brok er foranlediget ved den af ham angivne Forløftelse, hvorom der efter Forholdets Beskaffenhed ikke har kunnet skaffes anden Oplysning end hans egen Forklaring, og da det herefter, selv om der hos Sagsøgeren forud maatte have været en saadan Disposition til Stede, at der kun udkrævedes en mindre betydelig Anledning, for at et Brok skulde opstaa, findes utvivlsomt, at han er kommet til Skade ved Udførelse af sin Tjeneste, maa han anses berettiget til at faa sin Pension beregnet efter Reglen i den ovennævnte Lovs § 56. Sagsøgerens Paastand vil herefter være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes de Sagsøgte at burde godtgøre Sagsøgeren med 400 Kr.

Fredag den 13 Januar.

Ved Højesterets Dom i Sagen R Nr 483/1921 (**Rigsadvokaten mod Hans Christian Ulriksen**) blev Tiltalte anset for 9de Gang begaaet groft Tyveri efter Straffelovens § 232 med Tugthusarbejde i 2 Aar.

R Nr 142/1921. Papirhandler **Ove Godtfredsen**, Firmaet **H C Wenks Eftfl** (Cohn)

mod

Aktieselskabet **Peter Meyers Fabriker** (Bruun),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ret til at annullere en med Indstævnte indgaaet Handel om et Parti Papir.

Østre Landsrets Dom af 4 Marts 1921: De Sagsøgte, A/S **Peter Meyers Fabriker**, Svendborg, bør til Sagsøgerne, Papirhandler

Ove Godtfredsen, Firmaet H C Wenks Eftf, Fredericia, betale 140 Kr. Sagens Omkostninger bør Sagsøgerne betale de Sagsøgte med 200 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 200 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Papirhandler Ove Godtfredsen, Firmaet H C Wenks Eftf, til Indstævnte, Aktieselskabet Peter Meyers Fabriker, med 200 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under Anbringende af, at de Sagsøgte, A/S Peter Meyers Fabriker, Svendborg, i Februar 1920 ved Overdragelsen af Eneforhandling af deres Fabrikat har lovet, at der for dette skulde foranstaltes Reklamer og Udstilling, at de derefter har købt et dem den 4 Marts s A faktureret Vareparti, at Løfterne om Reklamer og Udstilling m v ikke er blevet indfriet, og at de leverede Varer er ubrugelige har Sagsøgerne, Papirhandler Ove Godtfredsen, Firmaet H C Wenks Eftf, Fredericia, under denne ved Retten for Svendborg m v forberedte Sag paastaet de Sagsøgte dømt til at tilbagebetale dem 2624 Kr 90 Øre med Renter deraf 6 pCt p a fra den 8 Oktober 1920.

De Sagsøgte paastaar sig frifundet mod Betaling af 140 Kr, som Sagsøgerne har tilgode for returneret Emballage. De anfører dels, at deres Repræsentant vel har omtalt, at der vilde finde Reklamer og Udstilling Sted af Fabrikatet, men at Udtalelsen herom ikke har kunnet forpligte dem til at reklamere og ikke har været bestemmende for Sagsøgerne. Endvidere anbringer de, at de leverede Varer har været kontraktmæssige og endelig, at Sagsøgerne først den 25 September og altsaa for sent har erklæret, at de vilde hæve Købet.

Der maa gives de Sagsøgte Medhold i, at Repræsentantens Udtalelser ikke kan antages at have været af en saadan Art og Betydning, at Sagsøgerne har været berettiget til at ophæve Købet, fordi de af

ham givne Løfter ikke blev opfyldt, og da det ikke er godtgjort, at de leverede Varer ikke har været kontraktmæssige, vil de Sagsøgte Paastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger bør Sagsøgerne betale de Sagsøgte med 200 Kr.

M a n d a g d e n 16 J a n u a r .

R Nr 222/1921. Underbibliotekar **Poul Rehling Fischer** (Henriques)

m o d

Forstanderen for Herlufsholms Skole og Gods (V Kondrup),

betræffende Appellantens Pensionsret.

Østre Landsrets Dom af 18 April 1921: Forstanderen for Herlufsholm Skole og Gods bør for Tiltale af Underbibliotekar Poul Rehling Fischer i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger op-
hæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

T h i k e n d e s f o r R e t :

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Underbibliotekar Poul Rehling Fischer, til Indstævnte, Forstanderen for Herlufsholms Skole og Gods, med 300 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 30 Juni 1914 blev nuværende Underbibliotekar Poul Rehling Fischer, der fra 15 August 1912 at regne havde været konstitueret som Lærer ved Herlufsholm Skole og Opdragelsesanstalt, beskikket til Adjunkt sammesteds. Den 23 April 1919 blev han efter Ansøgning paa

Grund af Tunghørighed afskediget fra sin nævnte Stilling, idet der samtidig — som det hedder i den paagældende Skrivelse fra Forstanderen for Herlufsholm Skole og Gods — »efter Omstændighederne indtil videre« tillagdes ham en aarlig Pension af 850 Kr af Stiftelsens Kasse, at udbetale med $\frac{1}{12}$ maanedligt forud.

Ved Skrivelse af 5 Oktober 1920 meddelte Forstanderen Fischer, at da han havde modtaget en fast Ansættelse i Københavns Kommunes Tjeneste, var den ham indtil videre tillagte Pension fra Herlufsholm inddraget med Ugangen af September Maaned 1920, og Fischer søger nu under denne mod Forstanderen for Herlufsholm Skole og Gods anlagte Sag sig kendt berettiget til at oppebære Pension fra Herlufsholm Stiftelsens Kasse fra 1 Oktober 1920 at regne i Overensstemmelse med de i Lov Nr 489 om Statens Tjenestemænd af 12 September 1919 §§ 49—51, 54—57, 60—63, 64—68 samt 71, Stk 1 og Stk 7—12, indeholdte Bestemmelser.

Sagsøgte, der før Sagens Anlæg har betalt Sagsøgeren Pension for Oktober Maaned 1920, procederer til Frifindelse.

Til Støtte for sin Paastand gør Sagsøgeren gældende, at det har været en almindelig Opfattelse i den højere Skoles Lærerstand, at Lønnings- og Pensionsvilkaarene var de samme ved Herlufsholm som ved Statsskolerne, og at Herlufsholm selv har bestyret denne Antagelse dels ved at opslaa ledige Lærerpladser under Angivelse af, at de har »Lønningsvilkaar som ved Statsskolerne«, dels ved at beregne hans Pension i Overensstemmelse med de for Statens Lærere gældende Regler, og navnlig ved uden Anmodning fra hans Side at forhøje hans Pension i nøje Overensstemmelse med de efterhaanden indførte Ændringer i Stats-Pensionen. Endelig henviser Sagsøgeren til, at Sagsøgte under 20 December 1920 har resolveret, at fra 1 Oktober s A at regne vil de ovenanførte Bestemmelser i Lov 12 September 1919 om Tjenestemænds Pensionering være analogisk at anvende paa »Rektor, Lektorer, Adjunker samt Sang- og Musikk læreren ved Herlufsholm, for saa vidt vedkommende ikke er ansat paa bestemt Tid«. Sagsøgeren formener, at denne Resolution omfatter Personer, der den 1 Oktober 1920 nød Pension som fhv Lærere paa Herlufsholm, og da Sagsøgte ikke den 5 Oktober har kunnet berøve ham den pr 1 s M forfaldne Pension, ogsaa maa finde Anvendelse paa ham.

Der kan imidlertid ikke gives Sagsøgeren Medhold i, hvad han saaledes har anført. Det er uomtvistet, at der ikke før Resolutionen af 20 December 1920 tilkom de ved Herlufsholm ansatte Lærere nogen paa Lov, Forstanderesolution eller anden almindelig Bestemmelse grundet Ret til Pension, og da Resolutionen efter Rettens Opfattelse ikke kan forstaaes som omfattende andre end Personer, der den 1 Oktober 1920 var i Stiftelsens Tjeneste, kan Sagsøgeren ikke derpaa støtte nogen Pensionsret. Hvad Sagsøgeren ellers har paaberaabt sig som Grundlag for sin Paastand findes at være uden Betydning i saa Henseende, men iøvrigt maa det efter Proceduren antages, at han paa et ret tidligt Tidspunkt efter at være blevet konstitueret som Lærer ved Skolen gennem Samtaler med andre af dens Lærere blev opmærksom paa, at der ikke tilkom Lærerne nogen egentlig Ret til Pension, og

Sø- og Handelsrettens Dom af 16 Juni 1921: Sagsøgte, Overretssagfører V Byrdal, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Grosserer B Høy, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgeren inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse til Sagsøgte med 200 Kr. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 200 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Grosserer Bernhard Høy, til Indstævnte, Overretssagfører V Byrdal, med 200 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Forkyndelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Sø- og Handelsrettens Dom af 4 September 1920 blev Firmaet Konfektionsforretningen Danmark ved Bernhard Høy kendt pligtig til at betale til Repræsentant C Petersen 1835,90 Kr i Provision med Renter 5 pCt p a fra 17 Juli 1920, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 200 Kr. Grosserer Høy henvendte sig efter Dommens Afsigelse til en Højesteretssagfører angaaende Appel af Dommen, men Højesteretsstævningen var ved Eksekutionsfristens Udløb ikke udtaget, og Overretssagfører Byrdal, der repræsenterede C Petersen, meddelte derefter Grosserer Høy gennem dennes Sagfører, Overretssagfører Aage Thomsen, at han vilde lade foretage Eksekutionsforretning, hvis Høy ikke betalte Domsbeløbet. Høy betalte derefter til sin Sagfører 2053,75 Kr, og Overretssagfører Aage Thomsen sendte den 29 September Beløbet videre til Byrdal med en Skrivelse, der lød saaledes:

»Hoslagt tillader jeg mig i Anvisning paa Landmandsbanken at fremsende Beløb stort Kr 2053,75, som andrager Beløbet efter Sø- og Handelsrettens Dom med Renter til Dato. Jeg bemærker, at Betalingen sker i Medfør af Retsplejelovens § 487, idet Grosserer Høy reserverer sig Ret i videste Omfang til Anke af Sø- og Handelsrettens Dom.«

Overretssagfører Byrdal udbetalte derefter Carl Petersen Beløbet med Fradrag af Salær og Udgifter. Sagen blev imidlertid, efter

Stævning, dateret den 27 September 1920, appelleret til Højesteret, der ved en den 14 Februar d A afsagt Dom forandrede Sø- og Handelsrettsdommen, idet Høy blev frifundet og Sagens Omkostninger for begge Retter paalagt Carl Petersen med 400 Kr.

Under nærværende Sag har Grosserer Høy sagsøgt Overretssagfører Byrdal til Tilbagebetaling af det Beløb 2053,75 Kr, som Høy i sin Tid har betalt til Opfyldelse af Sø- og Handelsrettsdommen, hvortil kommer Renter 5 pCt p a fra 29 September f A, til Betaling sker.

Sagsøgeren gør herved gældende, at Beløbet er sendt Overretssagfører Byrdal som et Depositum, indtil Højesteretsdommen faldt, og at Overretssagfører Byrdal maa være ansvarlig for, at han har betalt Pengene videre til Carl Petersen, der intet ejer og ikke er i Stand til at tilbagebetale Pengene.

Sagsøgte har paastaet sig frifundet, idet han benægter, at han har modtaget Beløbet som Depositum. Han vidste ikke, da han fik Pengene, at der virkelig var gjort Skridt til at udtage Højesteretsstævning, og der blev ikke taget noget Forbehold overfor ham ved Betalingen.

Af de fremlagte Breve fremgaar Intet om, at Sagsøgeren kun har villet deponere Beløbet hos Overretssagfører Byrdal, og da Sagsøgeren heller ikke paa anden Maade har godtgjort Rigtigheden af sin Paastand herom eller anført Omstændigheder, der kunde bevirke, at Sagsøgte blev ansvarlig, kan Sagsøgerens Paastand ikke tages til Følge, men Sagsøgte vil være at frifinde.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgeren at burde betale med 200 Kroner.

Ved Højesterets Dom af s D i Sagen R 491/1921 (**Rigsadvokaten mod Oscar Topp**) blev Tiltalte for Bedrageri anset efter Straffelovens § 253, jfr midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage.

Ved Højesterets Dom af s D i Sagen R 520/1921 (**Rigsadvokaten mod Søren Christian Nielsen og Herluf Kronberg Løvstrøm**) blev de Tiltalte for Bedrageri anset efter Straffelovens § 251, jfr midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost, Nielsen i 100 Dage og Løvstrøm i 120 Dage.

Torsdag den 19 Januar.

Nr 33. Gaardejer Niels Nielsen (Ingen)
mod

Gaardejer Peter Albinus Christensen (Steglich-Petersen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at yde Erstatning for Arealmangel.

Dom afsagt den 20 Maj 1920 af Retten for Holbæk Købstad m v: Indstævnte, Gaardejer Niels Nielsen, Vallestrup, bør for Tiltale af Citanten, Gaardejer Peter Albinus Christensen, Haudrup, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Østre Landsrets Dom af 29 Juni 1920: Indstævnte, Gaardejer Niels Nielsen af Vallestrup, bør til Appellanten, Gaardejer Peter Albinus Christensen af Ørnesæde, betale 9000 Kr tilligemed Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 10 Juli 1919, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger for begge Retter med 400 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold for Landsretten.

Højesterets Dom

Efter at Hovedappellanten havde udtaget Stævning til Højesteret, er han udeblevet ved Sagens Foretagelse, medens Kontraappellanten for Højesteret har gentaget sin i første Instans nedlagte Paastand.

Forsaavidt den indankede Dom herefter foreligger Højesteret til Prøvelse, vil den i Henhold til de i saa Henseende anførte Grunde være at stadfæste. Sagens Omkostninger for Højesteret vil være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Kontraappellanten, Gaardejer Peter Albinus Christensen 10 Kroner.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Ved Købekontrakt af 9 Juli 1918 fuldbyrdet ved Skøde af 30 s M solgte Indstævnte, Gaardejer Niels Nielsen, Vallestrup, sin daværende Gaard, Ørnesæde, i Haudrup, til Citanten, Gaardejer Peter Albinus Christensen, Haudrup, for 180 495 Kr. Efter Citantens Paastand opgav Indstævnte under Forhandlingerne om Handlen Gaardens Areal til 120 Tdr Land og tilføjede endda paa Forespørgsel fra Citanten, om han

vilde indestaa for dette Areal, at der var et Par Skp Land udover 120 Tdr.

Ved en senere foretaget Opmaaling viste det sig, at Gaardens Areal kun var ca 109½ Td Land, og Citanten paastaar nu Indstævnte dømt til Betaling af en Erstatning for de manglende 10½ Td Land à 1500 Kr pr Td Land eller 15750 Kr med Renter 5 pCt p a fra 10 Juli 1919: til Betaling sker og Sagens Omkostninger skadesløst.

Indstævnte erkender, at han ved Handlen antog, at Arealet var ca 120 Tdr Land, og at han har opgivet dette Areal baade til den Kommissionær, han havde bedt søge at skaffe en Køber, og til Citanten, da denne første Gang besigtigede Ejendommen, men han benægter at have garanteret for Arealets Størrelse, hvorom der intet er opgivet i Købekontrakten og Skødet, der affattedes af Sagfører Svendsen, Ringsted, i begge Parters Overværelse. Indstævnte hævder udtrykkelig at have solgt Ejendommen, som Citanten gentagne Gange havde beset, »som den staar«, altsaa uden nogen Garanti, og paastaar sig frifundet og tillagt Sagens Omkostninger.

Subsidiært har Indstævnte nedlagt Paastand om Frifindelse mod Betaling af et mindre Beløb.

Det er oplyst, at der 5 Februar 1918 er optaget Vurdering af Ejendommen til Prioritetsefterretning, og at Ejendommens Areal i Forretningen er opgivet for den oprindelige Ejendom til..... 552 581 m² og for det senere tilkøbte Areal til..... 55 350 «

Ialt.... 607 931 m²

Størrelsen af det senest tilkøbte Areal opgives i Forretningen ligeledes til 10⁴⁷⁷/₁₄₀₀₀ Tdr Land, medens det samlede Areal ikke angives i Tønder Land. I en Arealattest af 14 Juli 1919 opgives Arealet til 604 030 m².

Det er oplyst, at Vurderingsforretningen med Angivelsen af Gaardens Areal var tilstede under Salgsdokumenternes Affattelse, og der har derfor været Adgang for Citanten til at søge bestemt Oplysning om Arealets Størrelse før Dokumenternes Underskrift.

Indstævnte, som har underskrevet Vurderingsforretningen, vil ikke have gennemlæst denne (3½ Ark) og vil ikke have været i Stand til at omregne Arealangivelsen fra m² til Tdr Land.

Der er Intet oplyst om, at Indstævnte ikke har været i god Tro, da han ved Forhandlingernes Begyndelse opgav Arealet til ca 120 Td Land. Det maa antages, at Arealet slet ikke har været omtalt mellem Parterne den Dag, de blev enige om Handlen, eller da de Dagen efter underskrev Købekontrakt. Der er Intet oplyst om, at Indstævnte specielt har fraskrevet sig Ansvar for Arealet, og hans Udtalelse om, at han solgte Ejendommen »som den stod«, forstaas efter det Oplyste nærmest som sigtende til det Tilbehør af Besætning, der skulde følge med Ejendommen.

Da Indstævnte maa antages i god Tro at have opgivet Gaardens Areal til ca 120 Td Land, da Citanten to Gange har besigtiget Gaardens Jorder, før der handlede, da der ikke, da der handlede, taltes om Arealet, da der i Købekontrakten intet optoges om Arealet, skønt

Materialet var ved Haanden, og da Citanten heller ikke paa anden Maade, Indstævnte kendeligt, har vist, at han ved Købet lagde væsenlig Vægt paa Arealet, vil der ikke kunne tilkendes Citanten nogen Erstatning hos Indstævnte, og denne vil derfor være at frifinde. Sagens Omkostninger findes at kunne ophæves.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Foreløbig bemærkes, at det for Landsretten, for hvilken saavel begge Parter som de to for Underretten afhørte Vidner har afgivet Forklaring, er oplyst, at det er urigtigt, naar der i den indankede, af Retten for Holbæk Købstad m v den 20 Maj 1920 afsagte Dom gaas ud fra, at Vurderingsforretningen, hvori Gaardens Areal opgives, var til Stede under Salgsdokumenternes Affattelse. Det fremgaar nemlig af en Skrivelse af 22 Juni 1920 fra Direktionen for Østifternes Kreditforening, at Forretningen siden den 20 Juni 1918 har beroet i Foreningen. Der er endvidere Intet fremkommet, som kan tyde paa, at man ved Dokumenternes Affattelse har haft Adgang til nogen Afskrift af Forretningen eller til noget andet Dokument, hvori Arealet var angivet. Efter Proceduren for Landsretten maa det endelig antages, at det ved Affattelsen af Købekontrakter og lignende Dokumenter om faste Ejendomme er Sædvane paa Sagførerkontorer og andre juridiske Kontorer i Ringsted ikke at anføre noget om Ejendommens Areal, medmindre der er særlig Anledning dertil.

Nielsen har for Landsretten forklaret, at han paa det under Forhandlingerne ude paa Gaarden fremsatte Spørgsmaal om Arealets Størrelse svarede, at der var »ved det Lav 120 Td Land«, og har iøvrigt indskrænket sig til at udtale, at han ikke garanterede for Arealet. Christensen har derimod forklaret, at Nielsen sagde, at der var 120 Tdr Land, men at han ikke kunde indestaa for et Par Skæpper Land. Vidnerne, Ejendomsmægler Johannes Peter Frederiksen og Gaardejer Niels Rasmussen har gentaget deres for Underretten afgivne Forklaringer, hvorefter Nielsen svarede, at der var 120 Tdr Land, men at han ikke vidste, om der var 2 Skp Land over eller under 120 Tdr Land. Christensen, Frederiksen og Rasmussen har yderligere forklaret, (og herimod har Nielsen ikke fremsat nogen Indvending), at Parterne sammen med Vidnerne, første Gang Jorderne blev besigtiget, gennemgik de enkelte Jorder, hvis Areal Nielsen opgav, og i Marken sammenlagde Arealangivelserne, hvis Sum viste sig at udgøre ca 120 Tdr Land.

Retten finder det efter det Foreliggende, og navnlig under Hensyn til den noget forbeholdne Beskaffenhed af Nielsens Forklaring, tilstrækkeligt bevist, at han om Arealet har afgivet den af Vidnerne omforklarede Udtalelse, og denne findes ikke at kunne forstaas anderledes end, at han tilsikrede Christensen, at Arealet i alt Fald ikke var betydeligt under 120 Tdr Land. Da det endvidere findes ubetænkeligt at antage, at Nielsen maa have forstaaet, at det for Christensen,

der, som det er uomtvistet, under Forhandlingen Dagen før Handlens Afslutning bød 175 000 Kr for Ejendommen, var en afgørende Forudsætning for dette Bud, at han kunde stole paa Nielsens Arealopgivelse, og da Nielsens Udtalelse umiddelbart før Handlen om, at han solgte Ejendommen, »som den stod«, efter den Sammenhæng, hvori Udtalelsen faldt, maa forstaaes som alene sigtende til Besætningen, findes Nielsen at maatte tilsvare Christensen et til det manglende Areal svarende Afslag i Købesummen.

Med Hensyn til Beregningen af dette Afslag, der, som af begge Parter subsidiært paastaet, vil være at fastsætte ved Rettens Skøn, bemærkes, at Ejendommen ved den i Dommen nævnte Vurderingsforretning blev ansat til en Værdi af 175 000 Kr i Handel og Vandel, deraf for Bygninger, Besætning og Inventarium henholdsvis 45 000 Kr, 20 400 Kr og 6200 Kr. Det Christensen tilkommende Afslag findes herefter passende at kunne bestemmes til 9000 Kr, hvoraf der bliver at tillægge ham Renter, som af ham paastaet.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Nielsen at burde betale Christensen med 400 Kr.

I Overensstemmelse hermed vil Underrettsdommen være at forandre.

R 263/1921. Kommissionsforretningen »Norden« ved dens Eneindehaver, Fuldmægtig E Christensen (Selv)

mod

Restauratør Drejs (Graae),

betræffende Spørgsmaalet om, hvorvidt Appellanten har Krav paa Kommissionsaalær for Salg af en Forretning.

Østre Landsrets Dom af 20 Juni 1921: Sagsøgte, Restauratør Drejs, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Kommissionsforretningen »Norden« ved dens Eneindehaver, Fuldmægtig E Christensen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgeren til Sagsøgte med 200 Kr, der udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afgivelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Kommissionsforretningen »Norden« ved dens Eneindehaver, Fuldmægtig E Christensen, til Indstævnte, Restauratør Drejs, med 300 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afgivelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne Sag har Kommissionsforretningen »Norden« ved dens Eneindehaver, Fuldmægtig E Christensen, paastaaet Restauratør Drejs dømt til Betaling af 5450 Kr, som han skal skyldes Sagsøgeren i Kommissionsalær i Anledning af, at han til Rentier H F Müller har solgt den ham tilhørende Forretning »Københavnsercafeen«, Købmagergade 63, her af Staden. Han har derhos paastaaet sig tillagt Rente af Beløbet 5 pCt p a fra den 1 d M, til Betaling sker.

Sagsøgte har paastaaet sig frifundet, idet han har benægtet at have givet Sagsøgeren bemeldte Forretning i Kommission.

Da Sagsøgeren ikke overfor denne Sagsøgtes Benægtelse kan anses at have godtgjort at have faaet Forretningen i Kommission, og da han ej heller har bevist at have bidraget til, at Handlen overhovedet kom i Stand, vil Sagsøgte være at frifinde for hans Tiltale.

Sagsøgeren findes at burde godtgøre Sagsøgte Sagens Omkostninger med 200 Kr.

Ved Højesterets Dom af s D i Sagen R 462/1921 (**Rigsadvokaten mod Johannes Rasmussen**) blev Tiltalte for simpelt og groft Tyveri anset efter Straffelovens §§ 228 og 229 Nr 4, jfr tildels § 37 med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder.

Fredag den 20 Januar.

R 454/1921.

Rigsadvokaten

mod

Carl Georg August Nielsen (Forsv: Ulf Hansen),

der tiltales for Røveri.

Østre Landsrets Dom af 29 Oktober 1921: Carl Georg August Nielsen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 2 Aar og betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til den for ham beskikkede Forsvarer, Overretssagfører J L Nathansen, 50 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paa-anket dels af Tiltalte, dels af det Offentlige.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde maa det billiges, at Tiltalte er anset efter Straffelovens § 243, men Straffen findes at burde bestemmes til Tugthusarbejde i 2 Aar. I Henseende til Sagens Omkostninger vil Dommen kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Carl Georg August Nielsen bør hensættes til Tugthusarbejde i 2 Aar. I Henseende til Sagens Omkostninger bør Landsrettens Dom ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Hansen 60 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Carl Georg August Nielsen tiltales for Røveri efter Straffelovens § 243 for den 18 August d A Kl ca 11½ Aften i Ejendommen Holmsgade Nr 6 her i Staden i Forening med to ikke under Sagen tiltalte Personer ved personlig Vold at have frataget Arbejdsmand Anders Larsen en i dennes indvendige venstre Vestelomme beroende, til 2 Kr vurderet Tegnebog, indeholdende et Beløb af 23 Kr.

Tiltalte er født den 4 September 1894 og tidligere, foruden at han flere Gange er dømt for Betleri, efter sit 18de Aar anset: ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 17 Februar 1914 efter Straffelovens § 238, jfr midlertidig Straffelovs § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage, ved samme Rets Dom af 4 Maj 1915 efter Straffelovens § 229 IV eller i Medfør af § 241 II, efter § 238, som for 2den Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og senest ved samme Rets Dom af 9 Juni 1917 efter Straffelovens § 230 I eller i Medfør af dens § 241 II efter § 238 som for 3die Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder.

Tiltalte har nægtet sig skyldig i det ham paasigtede Forhold.

Ved den af Tjener Anton Sofus Sørensen afgivne Forklaring er det oplyst, at Anmelderen den paagældende Aften havde været i Selskab sammen med Tiltalte i Café »Amerika« i Holmsgade. Anmelderens Forklaring gaar ud paa, at han fra denne Café gik over i Ejendommen Nr 6 i samme Gade, hvor han bor, og at han, medens han staaende paa en lille Trappe, der fra Trappegangen fører ned til Ejen-

dommens Gaard, var i Færd med at lade sit Vand, pludselig blev grebet bagfra om Halsen og kastet om, og medens han saaledes blev holdt nede, stak en Person Haanden i hans Vestelommen og udtog hans Tegnebog. Da han kom paa Benene, saae han tre Personer forsvinde ud af Gadedøren. Tiltalte har erkendt, at han den paagældende Aften fra Café »Amerika« sammen med to Andre er gaaet ind i en Ejendom paa den modsatte Side af Gaden, meget mulig Nr 6, for at lade Vandet, og det er muligt, at Anmelderen ogsaa var med, hvilket han dog ikke kan erindre, men han nægter at have rørt ved Anmelderen eller at have frarøvet denne hans Tegnebog. Da Sigtelsen mod Tiltalte yderligere og væsenlig bestyrkes ved de af Ellen Marie Koblauch, Ingeborg Kathrine Kristine Lorentzen og Fru Louise Nielsen, født Birch, i Sagen afgivne Forklaringer, findes det uden Betænkelighed at statuere, at Tiltalte i alt Fald som Medgerningsmand har deltaget i det her omhandlede Røveri, og han vil herefter være at anse efter Straffelovens § 243 efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

R 233/1921. Kaptajn **Christian Rasmussen** som Værge for sine umyndige Børn, **Elna Marie Rasmussen**, **Jørgen Jacob Rasmussen** og **Andreas Christian Rasmussen** (V Kondrup efter Ordre)

m o d

Gæstgiver **Christian Poulsen** (Meyer),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at lade et Hypothek slette.

Dom afsagt den 19 November 1920 af Retten for Aabenraa Købstad mv: Sagsøgte, Kaptajn Christian Rasmussen som Værge for sine umyndige Børn, Ella Marie Rasmussen, Jørgen Jacob Rasmussen og Andreas Christian Rasmussen, bør mod Betaling af 6000 Mk med Renter 5 pCt fra 1 April 1920 meddele Sagsøgeren Bevilling til Udslettelse af det i Grundbogen for Aabenraa, Bd III, Bl 45, Afđ III, Nr 5, indførte Hypothek, stort 6000 Mk, samt til Sagsøgeren udlevere det paagældende Hypothekbrev. Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde hæves. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Forkyndelse.

Søndre Landsrets Dom af 2 Marts 1921: Appellanten, Kaptajn Christian Rasmussen som Værge for sine umyndige Børn, Elna Marie Rasmussen, Jørgen Jacob Rasmussen og Andreas Christian Rasmussen, bør mod Betaling af 6000 Mk med Renter 5 pCt p a fra 1 April 1920 meddele Appellindstævnte, Gæstgiver Christian Poulsen, Bevilling til Udslettelse af det i Grundbogen for Aabenraa, Bind II, Bl 45, Afđeling III, Nr 5, indførte Hypothek, stort til Rest 6000 Mk, samt til Ap-

pelindstævnte udlevere det paagældende Hypothekbrev. Sagens Omkostninger for Underretten ophæves. Sagens Omkostninger for Landsretten betaler Appellanten til Appelindstævnte med 50 Kr. Der tillægges den for Appellanten ved Landsretten beskikkede Sagfører, Sagfører Breum, i Salær 50 Kr, der udredes af det Offentlige. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse. Intet Stempel- forbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom, der er afsagt af Søndre Landsret, er med Justitsministeriets Tilladelse indbragt for Højesteret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste, dog at Sagens Omkostninger for Landsretten findes at burde ophæves. Sagens Omkostninger for Højesteret vil ligeledes være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Sagens Omkostninger for Landsretten ophæves. Sagens Omkostninger for Højesteret ophæves ligeledes. Der tillægges Højesteretssagfører V Kondrup i Salær for Højesteret 300 Kroner og i Godtgørelse for Udlæg 30 Kroner, hvilke Beløb udredes af det Offentlige.

Dommen at efterkomme inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Underretsdommens Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag har Sagsøgeren, Gæstgiver Christian Poulsen, Aabenraa, paastaaet Sagsøgte, de umyndige Ella Marie Rasmussen, Jørgen Jacob Rasmussen og Andreas Christian Rasmussen ved deres Fader, Kaptajn Christian Rasmussen, dømt til mod Betaling af 6000 Mk med Renter 5 pCt fra 1 April 1920 at lade det i Grundbogen for Aabenraa Bind II, Bl 45 i Afdeling III under Nr 5 indførte Hypothek paa 6000 Mk slette, udlevere Hypothekbrevet og betale Sagens Omkostninger.

Sagsøgeren er Ejer af den i Grundbogen for Aabenraa Bd II, Bl 45 indførte Grundejendom. Paa denne Ejendom staar i Afdeling III under Nr 5 6000 Mk indført for Sagsøgte, som er opsigelige med halvaars Varsel. De 6000 Mk er opsagt til 1 Oktober 1920. Sagsøgte har dog nægtet at tage imod Beløbet og lade det slette i Grundbogen.

Ifølge Skylddokumentet af 21 Januar 1909 er oprindelig udlaant mod Sikkerhed i Ejendommen et Beløb af 6500 Mk. Laanet er ydet af Kaptajn Bernhard Eberhard i Aabenraa, men Hypothekbrevet af 9 Februar 1909 udstedt til:

- 1) Marie Noline Knudsen, født Lund,
- 2) Ida Christine Eberhard, født Lund,
- 3) Antoinette Marie Cleemann, født Lund,
- 4) Johanne Laurine Lund.

Af Laanet er ifølge Paategning paa Hypothekbrevet af 30 Maj 1911 tilbagebetalt 500 Mk, og selve Hypothekbrevet, der altsaa nu kun lyder paa 6000 Mk, er under 4 November 1915 overdraget til (»abgetreten«) de Sagsøgte.

Sagsøgte har ikke nægtet at lade det ommeldte Hypothek slette i Grundbogen, men har for at meddele sit Samtykke til Udslettelsesbevillingen under Hensyn til Bestemmelsen i B G B § 607 forlangt, at der tilbagebetales et Beløb af 6000 Mk i Guld eller Mark i Rigsbanknoter til en saa stor samlet Værdi, at den efter Dagskursen for Mark andrager et Beløb af 6000 Mk beregnet til Pari. De Sagsøgte har udtrykt det saaledes, at de vil have 6000 gode Mark i Stedet for de 6000 gode Mark, der i sin Tid er udlaant mod Pant i Ejendommen, som Betingelse for at kvittere Hypothekbrevet og meddele Samtykke til dets Udslettelse i Grundbogen. Sagsøgte har for sit Krav anført, at Sagsøgeren intet Tab eller Uret lider ved at maatte tilbagebetale et Beløb, der i virkelig Værdi svarer til det Beløb, der i sin Tid er ydet i Laan mod Sikkerhed i Ejendommen, idet paagældende Ejendom siden da selv er steget betydeligt i Værdi, og at det dog vilde være i højeste Grad uretfærdigt, om en Debitor, der i sin Tid har faaet et Laan udbetalt i gode Mark, samtidigt med at hans Ejendom er steget i Værdi, skal kunne indfri sin Gæld med en ringe Brøkdel af den Værdi, han har faaet som Laan.

Selv om de af Sagsøgte anførte almindelige Betragtninger om Forholdet mellem Markkreditorer og Markdebitorer kan have deres Berettigelse, er dette Forhold Domstolene uvedkommende og burde, hvis det rummer Ubillighed mod Markkreditorerne, være løst af Lovgivningsmagterne. En saadan Løsning foreligger som bekendt ikke, og Spørgsmaalet om, hvorvidt en Markkreditor er pligtig at finde sig i, at et Markhypothek opsiges og forlanges indfriet efter Markens Dagskurs maa selvfølgelig derfor afgøres paa Grundlag af den gældende Lovgivning. Herefter maa Bestemmelsen i B G B § 607 I være den afgørende, og ifølge denne Bestemmelse paahviler det Modtageren af et Laan at tilbagelevere Laangiveren det modtagne »in Sachen von gleicher Art, Güte und Menge«. Da der nu af Sagsøgeren tilbydes Sagsøgte det ifølge Hypothekbrevet skyldige Restbeløb i Mark til nominelt Beløb 6000, maa Sagsøgeren dermed have opfyldt den ham efter den fornævnte Lovbestemmelse paa hvilende Forpligtelse; herom er ingen Tvivl f s v angaar »Art« und »Menge«, kun f s v angaar »Güte«, maa det synes at ligge i Forholdets Natur, at Bestemmelsen om Tilbagelevering af samme »Güte« ikke kan være beregnet paa Laan udbetalt i Penge, men derimod paa Genstande, »andere vertretbare Sachen«, der er overladt Laantageren — ikke til Brug — men til Forbrug. Under normale Forhold vil Kursen paa et Lands Valuta, naar Landet, som Tyskland var før Krigen, er godt funderet, kun være undergivet ringe Svævinger, disse tages der intet Hensyn til i Praksis ved Udlaan, men at

Valutaen kan svinge under ekstraordinære Forhold er en Kendsgerning, som altid har eksisteret, og mod Tab i saa Henseende maatte det være Kreditors Sag at sikre sig i Skylddokumentet ved en udtrykkelig Bemærkning om, at Tilbagebetaling skal ske efter den paa Udbetalingsdagen gældende Kurs eller lignende Bemærkninger. Hvis Forholdet mellem den tyske Valuta og Omlandene, som Følge af, at Krigen var blevet vundet af Tyskland, havde været det omvendte af det nugældende Forhold, altsaa t Eks et lignende som Forholdet mellem den amerikanske Valuta og andre Landes, vilde Kreditor dog næppe have vægret sig ved at modtage Laanet tilbagebetalt i Mark til Dagens Kurs og Debitor næppe med nogen Grund kunne forlange at tilbagebetale et mindre Beløb i Mark, end Skylddokumentet lyder paa, under Henviſning til, at Kreditor dermed blev urimelig beriget, og at han derfor maatte have Ret til efter B.G.B § 607 kun at betale en saadan »Menge« i Mark, som virkelig efter den højere Kurs svarede til det Beløb, han paa Udbetalingsdagen, da Kursen var lavere, havde faaet. Endelig kan det ikke lades ude af Betragtning, at det har staaet Kreditor aabent efter B.G.B § 609, jfr § 1141, selv at opsigte Hypotheket til Indfrielse paa et Tidspunkt, da Markkursen var gunstigere for ham.

Da der nu som anført i Skylddokumentet intetsomhelst Forbehold er taget med Hensyn til Laanets Tilbagebetaling f s v Valutakursen paa Mark angaar, da det endvidere er in confesso at Sagsøgeren har opsagt Hypotheket med lovligt Varsel efter B.G.B § 609, jfr § 1141, vil Sagsøgte i Overensstemmelse med Bestemmelsen i B.G.B § 1144 være at dømme til mod Betaling af det ommeldte Beløb af 6000 Mk at udlevere Hypothekbrevet og de andre Dokumenter, der er nødvendige til Hypothekets Udslettelse. Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde hæves, saaledes at hver Part bærer sine Omkostninger.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt af Civildommeren i Aabenraa Købstad og Sønder Rangstrup og Ris Herreder m v.

I den paagældende Obligation, der oprindeligt er udstedt af — og ikke som i Underrettsdommen anført til — Marie Nicoline Knudsen, født Lund, m Fl, hedder det med Hensyn til Laanets Tilbagebetaling kun: »wir verpflichten uns dieses Darlehn — — — nach — — — Kündigung wieder zurückzuzahlen«.

Indholdet af den Kreditor efter Obligationen tilkommende Ret er saaledes ikke andet og mere end en Fordring paa 6000 Mk, hvis Værdi i Handel og Vandel beror paa de til enhver Tid paa det økonomiske Marked gældende Forhold. Nu er Værdien af Fordringen vel som Følge af Markens nedadgaaende Kurs i de sidste Aar forringet, men da dette beror paa Forhold, der i denne Forbindelse er Debitor ganske uvedkommende og saaledes ikke hjemler nogen Pligt for ham til at skadesløs-

holde Kreditor, maa der gives Appellindstævnte, Gæstgiver Christian Poulsen i Aabenraa, Medhold i, at Appellanten, Kaptajn Christian Rasmussen af Aabenraa som Værges for sine umyndige Børn, Elna Maria Rasmussen m Fl, har været pligtig til mod Betaling af 6000 Mk i Rigsbankssedler at meddele den begærte Bevilling til Udslettelse af den ommeldte Obligation. Den indankede Dom, hvis Bestemmelse om, at Sagens Omkostninger for Underretten ophæves, ligeledes tiltrædes, vil derfor være at stadfæste, dog med den af Hypothekbrevets Udvisende flydende Ændring, at Ejendommens Betegnelse i Grundbogen rettelig er Bind II, Bl Nr 45, og at den ene Myndlings rette Navn er Elna Maria Rasmussen og ikke Ella Marie Rasmussen.

Sagens Omkostninger for Landsretten findes Appellanterne at burde godtgøre Appellindstævnte med 50 Kr.

Der tillægges den for Appellanten ved Landsretten beskikkede Sagsfører i Salær 50 Kr, der udredes af det Offentlige.

M a n d a g d e n 23 J a n u a r .

R 333/1921. Handelsfirmaet **P C Nielsen & Kemp** (Selv)

m o d

Grosserer **Oscar Wetzel** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Krav paa Provision.

Sø- og Handelsrettens Dom af 7 Juli 1921: Sagsøgte, Grosserer O Wetzel, bør for Tiltale af Sagsøgerne, Handelsfirmaet P C Nielsen & Kemp, Odense, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

I Henhold til de Grunde, der findes anført i den indankede, af Sø- og Handelsretten afsagte Dom, og idet de efter dennes Afsigelse tilvejebragte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat,

k e n d e s f o r R e t :

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Sagsøgerne, Handelsfirmaet P C Nielsen & Kemp, Odense, solgte som Agenter for Sagsøgte, Grosserer O Wetzel, til A/S Arbejdernes Brændselsforretning, Odense, 800 Tons uharpede Durham/Northumber-

land Dampkul til en Pris af 132 sh pr Ton fob Tyne eller Blyth, med Tillæg af Fragt Kr 55 pr Ton. Betalingen skulde ifølge den oprettede Kontrakt være netto kontant med konfirmeret Bankkredit i en nærmere angivet Bank i Manchester mod Afskibningspapirer, og med Hensyn til Leveringen var det i Kontrakten anført, at Sælgeren havde Tonnage for Haanden og sørgede for prompte Afskibning.

Køberens Ret efter Kontrakten blev overdraget til A/S Loehrs Kulimport, der gik ind paa at forhøje Fragten til 65 Kr pr Ton.

Under nærværende Sag har Sagsøgerne paastaet Sagsøgte dømt til for denne Forretning at betale dem en Provision af $\frac{3}{4}$ pCt opgjort til 792 sh plus 390 Kr, idet de har gjort gældende, at Kullene vel ikke er blevet leveret, men at det alene skyldes Sagsøgtes Forhold, at Handlen ikke blev effektueret, hvorhos Sagsøgerne har anført, at Sagsøgte uden Samtykke fra Sagsøgernes Side er indgaaet paa, at Handlen gik tilbage. Af Beløbet paastaar Sagsøgerne sig tilkendt Renter 6 pCt p a fra 19 Juli 1920, til Betaling sker.

Sagsøgte har paastaet sig frifundet, idet han har anført, at Handlen ikke blev opfyldt paa Grund af Køberens Forhold, hvorfor Sagsøgtes Sælger annullerede.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Loehrs Kulimport, skønt der ifølge Kontrakten skulde stilles bekræftet Remburs i Manchester, den 11 Juni aabnede en ubekræftet Remburs i Favør af Sagsøgte.

Sagsøgtes Sælger forlangte, at Rembursen skulde stilles saaledes, at den var overdragelig, og den 21 Juni meddelte Sagsøgte Sagsøgerne Indholdet af en Skrivelse i hvilken vedkommende engelske Bank underrettede ham om, at den aabnede Remburs var en ubekræftet Kredit, der kunde trækkes tilbage til enhver Tid, og at Bankens udenlandske Afdeling i intet Tilfælde vilde være i Stand til at overføre Krediten til Trediemand, hvorfor den stadig stod til Sagsøgtes Disposition og kun kunde benyttes i London. I Skrivelsen tilføjede Sagsøgte, at han haabede, at Loehrs Kulimport havde givet de nødvendige Instrukser til Banken om at holde Krediten til Disposition for Sagsøgte eller Ordre og bad Sagsøgerne bekræfte dette til Loehrs. Den 23 Juni blev der paa Foranledning af Loehrs Kulimport givet Ordre til, at Krediten skulde betragtes som værende aabnet i Favør af Sagsøgte eller Ordre, hvorhos Rembursen blev stillet som bekræftet Kredit.

I Skrivelse af 25 Juni 1920 til Sagsøgte annullerede Sagsøgtes Sælger Handlen, idet han anførte, at den paagældende Bank havde meddelt, at den ikke havde modtaget yderligere Ordre med Hensyn til den omhandlede Kredit. Efter nogen yderligere Korrespondance blev Krediten med Sagsøgtes Samtykke trukket tilbage af Loehrs Kulimport.

Efter det Foreliggende maa det antages, at den engelske Sælger den 25 Juni, da han annullerede, endnu ikke var blevet bekendt med, at der var givet Ordre til, at Rembursen aabnedes overensstemmende med hans Ønske.

Medens Sagsøgerne under nærværende Sag har hævdedt, at Krediten er blevet aabnet af Køberen i Overensstemmelse med Kontraktens Bestemmelser bortset fra, at den ikke var bekræftet, hvilket de dog ikke mener kan have nogen Betydning, da Handlen skulde effektueres

prompte, ligesom der ikke af Sagsøgte blev rejst Protest i den Anledning, har Sagsøgte gjort gældende, at det skyldes Køberens Forhold, at Handlen ikke gik i Orden, da den den 11 Juni aabnede Remburs var ubekræftet og ikke stillet i Favør af Sagsøgte »eller Ordre«.

Sagsøgte har yderligere anført, at Sagsøgerne i hvert Fald ikke kan gøre Krav paa det paastaaede Kronebeløb, da Provisionen ikke skal beregnes af Fragten.

I Kontrakten var der vel intet bestemt om, at Krediten skulde aabnes til Sagsøgte eller Ordre, men da det efter det Foreliggende ikke kan antages at være overensstemmende med Sagsøgtes Ønske og ikke udelukkende skyldes hans Forhold, at Handlen ikke blev opfyldt, og den Omstændighed at Køberen ikke ved Kreditens Aabning stillede bekræftet Remburs maa antages at have været en medvirkende Aarsag til, at Handlen gik tilbage, findes Sagsøgerne ikke at kunne gøre Krav paa Provision.

Herefter vil Sagsøgte være at frifinde. Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

R 289/1921. Aktieselskabet Korn- og Foderstofkompagniet (David)

m o d

Aktieselskabet Nordisk Fjerfabrik (Fich),

betræffende Spørgsmaalet om, hvorvidt Indstævnte har paadraget sig Erstatningsansvar ved Udførelse af en Valutaspekulation for Appellanterne.

Sø- og Handelsrettens Dom af 2 Juni 1921: De Sagsøgte, A/S Nordisk Fjerfabrik, bør for Tiltale af Sagsøgerne, A/S Korn- & Foderstofkompagniet, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 1000 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Aktieselskabet Korn- og

Foderstofkompagniet, til Indstævnte, Aktieselskabet Nordisk Fjerfabrik, med 1000 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Konsul Th Schytte, der udførte Sagsøgerne, A/S Korn- & Foderstofkompagniets Forretninger i Sydrusland, traf i Efteraaret 1918 i Kiew Frk Lehmann, der er Prokurist hos de Sagsøgte, A/S Nordisk Fjerfabrik. Konsul Schytte, der fra Sagsøgerne havde modtaget betydelige Beløb i fremmed Valuta, foretog, som det maa antages paa Sagsøgernes Vegne, forskellige Valutaspekulationer. Da Frk Lehmann meddelte Schytte, at Kursen paa fremmed Valuta stillede sig gunstigere i Charkow end i Kiew, overgav Schytte hende til Realisation 30 000 svenske Kr, 30 000 schw Fracs, 20 000 holl Fl og 5000 Lst, dels i Kontanter, dels i Veksler, dels i Checks, saaledes som det vil fremgaa af det Nedenanførte.

Mellem Konsul Schytte og Frk Lehmann, der efter Proceduren maa antages at have optraadt henholdsvis paa Sagsøgernes og de Sagsøgtes Vegne, blev der indgaaet en Overenskomst, der stadfæstedes ved Frk Lehmanns Skrivelse af 3 November 1918 til Konsul Schytte. Skrivelsen er saalydende:

»Herved bekræfter vi vor mundtlige Aftale, hvorefter vi til bedst muligt Salg i Charkow har modtaget følgende udenlandske Værdier:

svenske Kr	10 000	(Ti Tusinde svenske Kroner) kontant
—	20 000	(Tyve Tusinde svenske Kroner) i to Checks à 10 000 Kr paa: Skandinaviska Kreditaktiebolaget Stockholm
schw Francs	30 000	(Tredive Tusinde Francs) i Checks paa: Banque Fédérale, Zürich (Nr-Checks 869 064/869 066)
H fl	20 000	(Tyve Tusinde Gylden) i Checks paa: Rotterdamsche Bankvereniging Rotterdam (Nr-Checks 869 054/55)
Lst	5 000	(Fem Tusinde Pund Sterling i à vista Veksler paa: Lloyds Bank, Ltd, London E C (Nr-Veksler 869 074/78)

hvorfor herved kvitteres.

Af Salgsprovenuet giver De os Ret til foreløbig at tilbageholde som Laan indtil R 100 000 (Et Hundrede Tusinde Rubler), der forrentes med 6 pCt p a og tilbagebetales Dem paa Anfordring

For Resten af Beløbet køber vi for Deres Regning tyske Reichsmark bedst muligt, under Forudsætning af, at der for disse Markbeløb kan faas Unverzinsliche Schatzanweisungen, helst allerede forfaldne, men ellers med nogle faa (3) Maaneders Løbetid. I modsat Fald afholder vi os fra Markkøb og overfører i saa Tilfælde Rubelbeløbene til Deres Konto i:

Wolga Kama Banken i Kiew gennem denne Banks Filial i Charkow.«

Der blev yderligere mellem Frk Lehmann og Schytte truffet Aftale om, til hvilke Minimal-Kurser den fremmede Valuta maatte afhændes.

Frk Lehmann overgav de modtagne Pengeeffekter tilligemed Overenskomsten til de Sagsøgte Repræsentant i Charkow, daværende Filialbestyrer Kaj Victor Andersen, der i Slutningen af December 1918 solgte de 30 000 schw Frcs til Kurs 1,65 Rubler pr Franc samt 2000 Lst til en Kurs af 38 Rubler. De 30 000 schw Frcs afregnede de Sagsøgte, der ikke havde faaet Rubler for Beløbet, senere med Sagsøgerne i danske Kroner.

I Midten af November 1918 skete det tyske Sammenbrud, og Ukraine blev derefter rømmet af Tyskerne. Den 13 Januar 1919 blev Charkow besat af Bolchevikerne.

Sagsøgerne havde i Slutningen af December 1918 anmodet de Sagsøgte om at give Charkow-Afdelingen Ordre til ikke at foretage noget Salg af de overgivne Pengeeffekter og gentog senere denne Anmodning, men efter det Oplyste maa det antages, at Kontramanderingen paa Grund af de ekstraordinære Forandringer først naaede til Charkow i April Maaned 1919.

I Løbet af Februar 1919 solgte Andersen i flere Gange den resterende Del af den fremmede Valuta, idet han stadig overholdt de foreskrevne Minimalkurser.

Efter Overenskomsten mellem Konsul Schytte og Frk Lehmann havde de Sagsøgte Ret til af det indkomne Rubelbeløb at bruge 100 000 Rubler, og efter Proceduren maa det antages, at Andersen har benyttet de for de i December 1918 solgte 2000 Lst indkomne 76 000 Rbl i de Sagsøgte Interesse. Andersen brugte derhos de ved de i Februar 1919 foretagne Salg af fremmed Valuta indkomne Rubelbeløb eller i hvert Fald den væsentligste Del deraf i de Sagsøgte Interesse, idet han undlod saavel at købe Schatzanweisungen — hvilket efter Proceduren vilde have været umuligt eller dog inopportunt — som at indsætte Penge i Wolga Kama Banken i Kiew, over hvilken Bolchevikerne efter Proceduren maa antages at have gjort sig til Herrer.

Sagsøgerne var uden Underretning om det Passerede indtil Januar 1920, da Andersen, der havde været fængslet af Bolchevikerne, kom som Flygtning til Novorossisk, hvor han traf Konsul Schytte.

Under nærværende Sag har Sagsøgerne paastaet de Sagsøgte dømt til at betale 30 000 sv Kr, 20 000 hollandske Gylden samt 5000 engelske Pund eller disse Beløb omsat i danske Kr efter Kursen den Dag, da Betalingen finder Sted, tilligemed Renter 6 pCt fra 1 Marts 1919, til Betaling sker.

Til Støtte for deres Paastand har Sagsøgerne anført, at det paa Grund af Forholdene, da Tyskerne havde forladt Ukraine, og navnlig da Bolchevikerne havde besat Charkow, var uforsvarligt at afhænde den Sagsøgerne tilhørende fremmede Valuta, idet det maatte være klart, at russisk Valuta i de besatte Egne hurtigt maatte falde meget stærkt, hvortil kommer, at Salget skete, da Charkow paa Grund af Besættelse af Bolchevikerne var afskaaret fra Forbindelse med Omver-

denen, saaledes at Sagsøgerne maatte være forhindret i at faa Raadighed over den indkøbte Valuta. Efter Sagsøgernes Anbringende er Valutaspekulationen kun blevet udført i de Sagsøgtes Interesse, da deres Filial havde Brug for Penge, og kun den Del af Mandatet, der stemmer med de Sagsøgtes Interesse er udført, idet Andersen undlod at sætte det indkomne i Wolga Kama Banken.

Efter det saaledes Foreliggende mener Sagsøgerne, at de maa være berettiget til at kræve den fremmede Valuta tilbage bortset fra de 30 000 schw Frchs, der er afregnet, idet de benægter, at de kan være pligtige til at modtage det ved Afhændelsen indkomne Beløb i Rubler, der nu er næsten værdiløse.

De Sagsøgte har paastaaet sig frifundet, idet de gør gældende, at Sagsøgerne kun kan have Krav paa de ved Salget af Valutaen indkomne Rubelbeløb med Renter 6 pCt fra Salgsdatoerne, hvilket Beløb, der for Tiden ikke kan opgøres nøjagtig, da der ikke er Forbindelse med Charkow, er stillet til Sagsøgernes Disposition, idet de Sagsøgte i Skrivelse af 19 Februar 1920 har anmodet Sagsøgerne om at likvidere Beløbet i et større Rubeltilgodehavende, de Sagsøgte har paa Sagsøgerne.

De Sagsøgte har nærmere anført, at de omhandlede Valutaspekulationer er blevet udført i Sagsøgernes Interesse, idet den i Skrivelse af 3 November 1918 indeholdte Instruktion er blevet overholdt, saalænge Omstændighederne tillod det. I Slutningen af December 1918 ansaas det for fordelagtigt at købe Rubler, da man mente, at Forholdene i Rusland vilde ordne sig, og ogsaa senere mente Andersen, at det vilde være i Sagsøgernes Interesse at købe Rubler, da man stadig ventede, at Rubler vilde stige. Dertil kommer, at det, efter at Bolchevikerne havde besat Charkow, vilde have været forbundet med Livsfare at beholde den fremmede Valuta, idet der for private Personer var foreskrevet Dødsstraf for at eje og opbevare fremmed Valuta. Der var vel ogsaa foreskrevet Dødsstraf for at sælge fremmed Valuta, men Andersen mente, at det var forbundet med større Fare stadig at opbevare de paagældende Pengeeffekter end at foretage sig forbigaaende Handlinger som Afhændelse af Valutaen, der skete til Personer, som stod i Begreb med at flygte fra Rusland. Da Bolchevikerne havde nationaliseret Wolga Kama Banken, vilde det være i Strid med Sagsøgernes Interesse at sætte de indkomne Rubelbeløb ind i denne Bank, hvorfra Pengene muligt ikke kunde faas ud igen, hvorfor Andersen ifølge de Sagsøgtes Anbringende foretrak at anbringe Pengene i det sagsøgte Firma, der til enhver Tid kunde svare til Rubelbeløbet. Efter de Sagsøgtes Fremstilling kunde Andersen, der trængte til Kontanter til Drift af de Sagsøgtes Filial, have skaffet Penge paa anden Maade mod at

---

Færdig fra Trykkeriet den 8 Februar 1922.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 36.

Mandag den 23 Januar.

give Sikkerhed i de Sagsøgte Varelager, men da han ved Valutaafhændelsen kom i Besiddelse af de Sagsøgerne tilhørende Rubelbeløb, ansaa han det for hensigtsmæssigt at benytte disse Rubler.

Under Sagen er der fremlagt en den ²⁰/₂/₁—1920 dateret Skrivelse fra Andersen til Schytte, i hvilke Andersen angaaende sine Dispositioner udtalte, at han, da Forbindelsen med de Sagsøgte Hovedkontor i København var afskaaret, saa sig nødsaget til for at dække nødvendige Udgifter og sikre de Sagsøgte Varelager mod Beslaglæggelse fra Bolchevikernes Side at sælge de resterende Checks og kontante svenske Kroner og benytte det indkomne Rubelbeløb til Forretningens eget Brug.

Andersen har imidlertid senere efter at være kommet til København afgivet supplerende Erklæringer angaaende sit Motiv til at foretage Afhændelsen af den fremmede Valuta.

Andersen har afgivet Forklaring som Vidne under nærværende Sag og derunder forklaret, at han foretog Afhændelsen, dels fordi det var farligt af Hensyn til Bolchevikerne at ligge inde med udenlandsk Valuta, dels fordi han mente, at det var fordelagtigt at sælge, og dels fordi han kunde anvende Pengene i sit Firmas Interesse. Vidnet har forklaret, at han mener, at han nok kunde have skaffet Penge paa anden Maade. Vedrørende den ovenfor nævnte, til Schytte stiledte Skrivelse har Andersen forklaret, at Skrivelsen er affattet af ham og Schytte i Forening, samt at Andersen, der var flygtet fra Bolchevikerne, var saa medtaget af, hvad han havde udstaaet, at han da ikke saae sig i Stand til at dømme saa klart over Forholdene som senere, efter at han var kommet i Ro og havde faaet sine Nerver bragt i Orden.

Efter de under Sagen foreliggende Oplysninger, derunder den af Andersen afgivne Vidneforklaring, findes Andersen ikke at have manglet Føje til i Henhold til den af Sagsøgenes Repræsentant givne Bemyndigelse at afhænde den fremmede Valuta, idet hans Forklaring om, at han mente, at dette var i Sagsøgenes Interesse, ikke kan forkastes, hvortil kommer, at Hensynet til Andersens personlige Sikkerhed talte stærkt for at foretage Afhændelsen. Det bemærkes herved, at der ikke

kan gives Sagsøgerne Medhold i, at Andersen burde have tilintetgjort den fremmede Valuta og sikret sig Bevis for det Passerede, idet de Sagsøgte med Rette herimod har indvendt, dels at en Del af Pengeeffekterne jo bestod i Kontanter, dels at Forholdene ikke tillod Andersen — der, da han undslap Bolchevikerne, ogsaa var berøvet alle sine Optegnelser — at sikre sig Bevis for, hvad han foretog sig.

Naar det saaledes findes beføjet, at Andersen har omsat den modtagne Valuta i Rubler, vil Sagsøgerne ikke kunne gøre Krav paa Tilbagebetaling af den overgivne Valuta i anden Mønt end Rubler. Andersen har vel uden Bemyndigelse forbrugt mere end de 100 000 Rubler, der var stillet til Disposition for de Sagsøgte, men det kan ikke antages, at Sagsøgerne har lidt noget Tab herved, idet Sagsøgernes Stilling forsaavidt ikke er mindre sikker, naar Beløbet indestaar hos de Sagsøgte, end Tilfældet vilde være, hvis Beløbet var indsat i den russiske Bank. Det bemærkes derhos, at Andersen paa Grund af de ekstraordinære Forhold, der i det Hele bør komme i Betragtning ved Bedømmelsen af Retsforholdet mellem Parterne, først kom i Forbindelse med Omverdenen i Januar 1920, og der var derfor ingen Mulighed for, at Sagsøgerne tidligere end da kunde have faaet det ved Salget indvundne Rubelbeløb til Disposition, og efter Proceduren maa det antages, at Rublernes Værdi allerede den Gang var lige saa ringe som nu.

Herefter vil de Sagsøgte, der som anført har erklæret sig rede til at modregne det Sagsøgerne tilkommende Rubelbeløb, være at frifinde for Sagsøgernes Tiltale. Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

R 272/1921.   Grosserer **Willy Trelde** (Selv)

mod

Ekspedient **Erik I Eybye** (Selv),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Krav paa Opsigelsesvarsel.

Sø- og Handelsrettens Dom af 14 Juni 1921: Sagsøgte, Grosserer W Trelde, bør til Sagsøgeren, Erik I Eybye, betale 300 Kr med Renter 5 pCt p a fra 2 Juni 1921, til Betaling sker, samt Sagens Omkostninger med 50 Kr. At efterkommes inden 15 Dage fra denne Doms Afsigelse. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten. I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 50 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Grosserer Willy Trelde, til Indstævnte, Ekspedient Erik I Eybye med 50 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Sagsøgeren, Erik I Eybye, har under nærværende Sag sagsøgt Grosserer W Trelde til Betaling af 300 Kr med Renter 5 pCt p a fra Stævningens Dato, den 2 Juni 1921, til Betaling sker.

Beløbet skal skyldes for tilgodehavende Løn for Juni Maaned d A, idet Sagsøgeren gør gældende, at han, der var ansat som Ekspedient hos Sagsøgte for en maanedlig Løn af mindst 300 Kr og med en Maanedes Opsigelse til en Iste, er blevet uberettiget bortvist af Pladsen den 31 Maj 1921. Sagsøgeren havde ganske vist den 18 Maj 1921 selv opsagt Pladsen, men først til 1 Juli 1921, men den 31 Maj 1921 paastod Sagsøgte, at Opsigelsen var sket til 1 Juni og vilde ikke tillade Sagsøgeren at blive i Pladsen ogsaa i Juni Maaned.

Sagsøgte har paastaaet sig frifundet, idet han hævder, at Sagsøgeren under Samtalen den 18 Maj 1921 udtrykte sig saaledes, at han sagde, at han vilde forlade Pladsen til den Iste. Dette maatte Sagsøgte forstaa som den førstkommende Iste. Sagsøgtes Forklaring er tiltraadt af hans Kassererske, Frk Esther Richter, der har afgivet Forklaring som Vidne.

Som Sagen foreligger, maa det være Sagsøgtes Sag at godtgøre, at Sagsøgeren har opsagt sin Stilling med et kortere Varsel, end Aftalen lød paa, og da Sagsøgte herved kun har anbragt, at Sagsøgeren har opsagt til den Iste, hvilket han ikke med Sikkerhed kunde gaa ud fra ment som den 1 Juni, og da han har erkendt ikke selv at have faaet bragt paa det Rene, om Sagsøgeren mente 1 Juni eller 1 Juli, findes han ikke at have været berettiget til den 31 Maj at nægte Sagsøgeren at blive i Forretningen ogsaa i Juni Maaned, og han vil derfor være at dømme efter Sagsøgerens Paastand. Endvidere findes Sagsøgte at maatte betale Sagens Omkostninger med 50 Kr.

Tirsdag den 24 Januar.

Ved Højesterets Dom i Sag R 513/1921 (**Rigsadvokaten mod Niels Christian Jensen**) blev Tiltalte for simpelt Tyveri efter Straffelovens § 228, jfr midlertidig Lov af 1 April 1911 § 13 anset med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage.

R 526/1921.

Rigsadvokaten
mod

Anders Hansen Andersen og **Anders Peter Andersen** (Trolle),

der tiltales for Anstiftelse til Tyveri, subsidiært for Hæleri.

Østre Landsrets Dom af 4 November 1921: De Tiltalte Anders Hansen Andersen og Anders Peter Andersen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost, Anders Hansen Andersen i 120 Dage og Anders Peter Andersen i 100 Dage. Sagens Omkostninger, derunder Salær til de Tiltaltes beskikkede Forsvarer for Landsretten, Overretssagfører P Thomsen, 80 Kr, udredes af de Tiltalte En for Begge og Begge for En. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paa-ankeet dels af Tiltalte Anders Hansen Andersen, dels af det Of-fentlige for begge de Tiltaltes Vedkommende.

Efter Alt, hvad der foreligger, maa det anses godtgjort, at de Tiltalte ved deres Opfordringer har bestemt de i Dommen om-talte Personer til at begaa de 5 Tyverier af Fjerkræ. De Til-talte vil herefter og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde være at anse efter Straffelovens § 228, jfr § 52, og efter dens § 238 med Straffe, der findes at burde bestemmes, for An-ders Hansen Andersen til Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og for Anders Peter Andersen til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage. I Henseende til Sagens Omkostninger vil Dommen være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Anders Hansen Andersen og Anders Peter An-dersen bør hensættes Førstnævnte til Forbed-ringshusarbejde i 8 Maaneder og Sidstnævnte i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage. I Henseendetil Sagens Omkostninger bør Lands-rettens Dom ved Magt at stande. I Salær for

Højesteret betaler de Tiltalte, En for Begge og Begge for En, til Højesteretssagfører Trolle 80 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende ved Retten for Hillerød Købstad m v forberedte Sag tiltales Anders Hansen Andersen og Anders Peter Andersen i Henhold til Anklageskrift af 18 August d A til at lide Straf:

Begge for Anstiftelse til simpelt og groft Tyveri ved i Tiden fra medio Marts d A indtil Begyndelsen af April d A ved Løfter og andre Forestillinger at have bestemt tre under en tidligere Sag for Tyveri dømte Personer til at begaa Tyveri, hvad de tre Domfældte derefter gjorde ved, dels alle eller dog to i Forening, dels hver for sig:

1) om Morgenen den 24 Marts d A fra en til Gaardejer F Jensens Gaard i Gandløse hørende Stakkehjelm at stjæle ca 10 derstedes sidende Høns til samlet Værdi 100 Kr,

2) Natten mellem den 25 og 26 s M i tyvagtig Hensigt at begive sig gennem en kun med Klinke lukket Dør ind i Svinehuset til Gaardejer I P M Linds Gaard i Slagslunde og stjæle 9 Stkr Høns til samlet Værdi 63 Kr,

3) Natten til den 27 s M fra Proprietær T Mohrs Gaard i Hjørlande ved udefra at række Armen gennem et aftaget Vindue at stjæle 5 Stkr Høns til samlet Værdi 40 Kr,

4) den 30 s M i Frederikssund at stjæle to paa Gaden henstaaende uaflaasede Herrecykler til samlet Værdi 300 Kr,

5) Natten til den 3 April s A fra førnævnte Linds Gaard ved at stige ind i Svinehuset gennem en ved Jorden anbragt Lem at stjæle ca 20 Høns til samlet Værdi 140 Kr, og

6) samme Nat hos Gaardejer L P Drewsen, Hjørlande Overdrev, ved at række Hænderne ind gennem et aabentstaaende Vindue i Høns-huset at stjæle 5 Høns til samlet Værdi 35 Kr,

samt for Hæleri ved i samme Tidsrum at have gjort sig det til Vane eller Næringsvej at tilforhandle sig de ved de ovennævnte Tyverier stjaalne Koster:

Anders Peter Andersen tillige for bedrageligt Forhold ved den 8 Marts d A paa Skibby Marked af Handelsmand O Andersen, Skibby, at have købt 10 Sik Grise til samlet Pris 700 Kr, hvilket Beløb erlagdes med 350 Kr kontant og ved Udstedelse af Veksel, stor 350 Kr, betalbar 8 April d A; Vekslen er ikke indfriet ved Forfaldstid, og Betalingsvilkårene er opnaaede ved Anbringelse af urigtige Foregivender, og uden at Tiltalte havde Evne eller Villie til at betale Vekslens Paaalydende ved Forfaldstid.

Tiltalte Anders Hansen Andersen er født den 25 December 1873 og senest anset ved Højesterets Dom af 9 Januar 1917 efter Straffelovens § 257 og § 6, jfr § 4, i Lov Nr 245 af 27 Maj 1908 under Et med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 1 Maaned.

Tiltalte Anders Peter Andersen er født den 2 Juli 1892 og ikke fundet forhen straffet.

Under Domsforhandlingen er Tiltalen mod Anders Peter Andersen for bedrægeligt Forhold fra Anklagemyndighedens Side, hvorfor denne Tiltalte for saa vidt vil være at frifinde.

Fremdeles er Anklagen under Domsforhandlingen nærmere begrænset og bestemt saaledes, at Tiltalen for Hæleri ikkun er subsidiær, og at den saaledes bortfalder, forsaavidt de Tiltalte maatte blive dømt for den i Straffelovens Kapitel 5 ommeldte Meddelagtighed i Tyveri.

Ved Tiltalte Anders Peter Andersens egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det godtgjort, at han har opfordret de tidligere for de fornævnte Tyverier dømte Personer til at stjæle Fjerkræ, i hvilken Henseende det efter alt Foreliggende maa blive uden Betydning, at han senest har gjort gældende, at han ikke har ment noget dermed.

Forsaavidt angaar Tiltalte Anders Hansen Andersen, har han nægtet at have rettet saadan Opfordring til de Domfældte, men efter de af disse og Medtiltalte afgivne Forklaringer i Forbindelse med det iøvrigt Oplyste kan det ikke betvivles, at han, der senere har tilforhandlet sig Fjerkræet af de Domfældte, har til disse rettet gentagne Opfordringer til ved Tyveri at skaffe Fjerkræ.

Med Bemærkning, at der ikke foreligger det fornødne Grundlag til at dømme de her under Sagen Tiltalte for Meddelagtighed i groft Tyveri, vil de Tiltalte for deres Forhold med Hensyn til de i Anklageskriftet nævnte Tyverier af Fjerkræ være at anse efter Straffelovens § 228, jfr § 51.

Hvad angaar Tyveriet af de i Anklageskriftet under Nr 4 nævnte Cykler har Tiltalte Anders Hansen Andersen nægtet at have opfordret Gerningsmændene af Tyveriet til at begaa dette, medens Tiltalte Anders Peter Andersen har erklæret, at han ikke kan erindre at have rettet saadan Opfordring til Gerningsmændene.

Der findes heroverfor ikke at foreligge tilstrækkeligt Bevis for, at de Tiltalte forud har rettet Opfordring til de Domfældte om at begaa dette Tyveri, men da de senere af Gerningsmændene har modtaget Cyklerne under saadanne Omstændigheder, at de, hvad Tiltalte Anders Peter Andersen for sit Vedkommende ogsaa udtrykkelig har erkendt, ikke kunde være i Tvivl om, at de var stjaalet, vil de Tiltalte med Hensyn hertil være at anse som skyldige i Overtrædelse af Straffelovens § 238.

Den af de Tiltalte efter de anførte Straffebestemmelser forskyldte Straf findes passende og under Hensyn til midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 13 at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost, for Anders Hansen Andersens Vedkommende i 120 Dage og for Anders Peter Andersens Vedkommende i 100 Dage.

R 497/1921.

Rigsadvokaten

m o d

Kaj Marius Thorvald Nielsen (Forsv: Ulf Hansen),

der tiltales for Tyveri og Forsøg herpaa.

Østre Landsrets Dom af 29 Oktober 1921: Kaj Marius Thorvald Nielsen, Olaf Emil Nielsen, Kari Emil Schandorf Jensen, Carl Lars Jørgen Jørgensen, Ole Svend Kaj Nielsen, Svend Aage Rudkjøbing Truedsson og Heron Fangenius Leon Corneliussen bør straffes, Kaj Nielsen med Forbedringshusarbejde i 2½ Aar, Olaf Nielsen med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, Jensen med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, Jørgensen med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage, Ole Nielsen og Truedsson hver med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og Corneliussen med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage, for Sidstnævntes Vedkommende dog saaledes, at Fuldbyrdselsen af Straffen udsættes, samt at Straffen efter 5 Aars Forløb fra denne Landsretsdoms Afsigelse bortfalder, saafremt de i Lov Nr 63 af 1 April 1911, Kap 3, fastsatte Betingelser overholdes. Saa betaler de Tiltalte hver for sig Sagens Omkostninger, saaledes at Tiltalte Jørgensen udreder Salær til den for ham beskikkede Forsvarer, Overretssagfører V S Salomonsen, 60 Kr, medens de øvrige Tiltalte En for Alle og Alle for En udreder Salæret til den for dem beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Wolff, 60 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte Kaj Marius Thorvald Nielsen, dels af det Offentlige for nævnte Tiltaltes Vedkommende.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Kaj Marius Thorvald Nielsen til Højesteretssagfører Hansen 100 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne ved Københavns Byrets 4de Afdeling for Straffesager forberedte Sag tiltales Kaj Marius Thorvald Nielsen, Olaf Emil Nielsen, Karl Emil Schandorf Jensen, Carl Lars Jørgen Jørgensen, Ole Svend Kaj Nielsen, Svend Aage Rudkjøbing Truedsson og Heron Fangenius Leon Corneliussen.

a. Kaj Nielsen, Ole Nielsen og Truedsson for i Juni eller Juli Maaned 1920 i Forening ved Vold at have skaffet sig Adgang til en Garage paa den gamle Ladegaards Terræn her i Staden og dér at have stjaalet et Direktør Albert Jørgensen tilhørende til 7000 Kr vurderet Personautomobil, som de derefter kørte en Tur med.

b. Kaj Nielsen og Jørgensen for den 4 Juli 1920 i Forening med en ikke her under Sagen tiltalt Person ved Vold at have skaffet sig Adgang til en Garage paa den gamle Ladegaards Terræn her i Staden, hvor de har stjaalet et Kørelærer Christian Hansen tilhørende, til 12 000 Kr vurderet Automobil, med hvilket de derefter kørte en Tur, hvorunder de stjal to Rørtænger og en Skruenøgle, der beroede i Vognen og er ansat til samlet Værdi 20 Kr.

c. Kaj Nielsen for Natten mellem den 4 og 5 Juli 1920 ved Vold at have skaffet sig Adgang til en Direktør Niels Nielsen tilhørende Garage ved Karlslunde i den Hensigt dér at stjæle Benzin, hvad der imidlertid ikke fandtes i Garagen.

d. Kaj Nielsen, Jørgensen og Jensen for samme Nat i Forening med samme ikke her under Sagen tiltalte Person at have stjaalet fire Proprietær Christian Hilarius Rasmussen tilhørende til ialt 12 000 Kr vurderede Heste, der henstod tøjrede paa en Mark ved Mosedefortet.

e. Kaj Nielsen, Jørgensen og Jensen for samme Nat i Forening med samme Person at have stjaalet en Del Flasker halvt fyldte med Vin og Spiritus, tre Bajere, et kvart Rugbrød og en Brødkniv, alt tilhørende Fodtøjshandler Emil Knudsen, ansat til Værdi 15 Kr og beroende frit fremme i Knudsens uaflaasede Kælder i hans Sommerhus ved Greve Strand.

Corneliussen for i Forening med de andre Tiltalte at have drukket Spiritussen, vidende om, at den var stjaalet.

f. Kaj Nielsen, Ole Nielsen og Truedsson for den 1 November 1920 om Aftenen i Forening ved Vold at have skaffet sig Adgang til en Garage paa den gamle Banegaards Terræn her i Staden og dér at have stjaalet et Grosserer Magnus Christensen tilhørende, til 18 000 Kr vurderet Automobil, med hvilket de derefter kørte en Tur,

Kaj Nielsen tillige for, da de forlod Automobilet, fra dette at have stjaalet en Plaid, et Gedeskindstæppe og en Gummislange til samlet Værdi 75 Kr.

g. Kaj Nielsen for den 3 November 1920 paa samme Maade at have skaffet sig Adgang til den under f omhandlede Garage og der paany at have stjaalet samme Automobil, med hvilket han kørte en Tur.

h. Kaj Nielsen, Ole Nielsen og Truedsson for den 13 Marts 1921 i Forening ved Vold at have skaffet sig Adgang til en Garage paa Kommunens Plads paa Ny Carlsbergvej her i Staden og dér at have stjaalet et Smørhandler L. C. Larsen tilhørende, til 6000 Kr vurderet Automobil, med hvilket de kørte en Tur.

i. Kaj Nielsen og Olaf Nielsen for den 14 Marts 1921 om Aftenen i Forening ved Indstigning gennem Vindue at have skaffet sig Adgang til et Smedeværksted, Valdemarsgade Nr 2, St o G, her i Staden og dér at have stjaalet et Borsving, et Par Nedstrygere, en Boremaskine

og en Tommestok, alt tilhørende Smedemester Niels Olsen Lindgren og ansat til Værdi 25 Kr.

k. samme to Tiltalte for Natten mellem den 14 og 15 Marts 1921 i Forening ved Vold og med falsk Nøgle at have skaffet sig Adgang til Marskandiserforretningen Dannebrogsgade 19 og der at have stjaalet en Guitar, en Banjo, en Violin og en Revolver, alt tilhørende Marskandiser Carl Johansen og ansat til Værdi 50 Kr.

l. Kaj Nielsen, Ole Nielsen og Truedsson for den 26 Marts 1921 i Forening ved Vold at have skaffet sig Adgang til en Garage, Gl Kongevej 6 her i Staden, og der at have stjaalet et Vognmand Herskind tilhørende, til 55 000 Kr vurderet Automobil, med hvilket de kørte en Tur.

m. samme tre Tiltalte og Olaf Nielsen for den 27 Marts 1921 i Forening ved Vold at have skaffet sig Adgang til en Garage paa Hansens Plads paa Sønder Boulevard her i Staden og der at have stjaalet et Flækkehandler Thyring Johansen tilhørende, til 8000 Kr vurderet Automobil, hvorefter de kørte en Tur med Automobilet,

Kaj Nielsen tillige for at have stjaalet to Dunke Olie til Værdi 50 Kr, og da de forlod Automobilet, fra dette at have stjaalet et Tæppe, et Automobilur og en Magnetnøgle til samlet Værdi 50 Kr.

n. samme fire Tiltalte for den 27 Marts 1921 i Forening at have stjaalet to til 60 Kr vurderede Dunke Benzin, der beroede i en aflaaet Tank paa Pladsen foran Garagerne Bredegade 15, Frederiksberg, hvilken Tank Ole Nielsen opbrød med Vold.

o. Kaj Nielsen og Olaf Nielsen for i Slutningen af Maj 1921 i Forening med en ikke her under Sagen tiltalt Person ved Dirk, ved at stige over Plankeværk og igennem Vindue at have skaffet sig Adgang til Maskinsnedkeriet »Thor«, Eskildsgade 23 her i Staden, og der at have stjaalet fire Maskinsnedkeriet tilhørende, til ialt 2 Kr vurderede Stemmejern.

p. samme to Tiltalte for samme Aften i Forening med samme Person ved Vold at have skaffet sig Adgang til en Garage paa Kommunens Plads ved Ny Carlsbergvej her i Staden og der at have stjaalet en Murersvend Urban Nielsen tilhørende, til 2500 Kr vurderet Motorcykel.

q. Olaf Nielsen og Jensen for Natten mellem den 30 og 31 Juli 1921 i Forening at have forsøgt Indbrudstyveri fra den ovenfor under k omhandlede Marskandiserforretning ved at indsmøre en Rude med grøn Sæbe i den Hensigt at knuse den og stige ind igennem den.

r. Jensen for at være udeblevet fra Sessionen for Aaret 1922.

Tiltalte Kaj Nielsen er født den 13 Maj 1901 og tidligere anset bl a ved Kronborg vestre Birks Ekstrarets Dom af 5 November 1918 efter Straffelovens § 228, jfr § 37, og Lov af 3 Marts 1860 § 3 med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 5 December 1919 efter Straffelovens § 228, jfr midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage og i Medfør af § 32 i Lov Nr 149 af 20 Marts 1918 for Overtrædelse af samme Lovs § 171 med en Bøde af 50 Kr til Statskassen, ved Københavns Byrets Dom af 7 Januar 1921 efter Straffelovens § 238, jfr § 241 I, og Lov af 1 April 1911 § 13 for 2den Gang

begaet Hæieri med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage og senest ved Frederikshavn Købstad og Horns Herred med Skagen Købstad og Læsø Birks Dom af 12 August 1921 efter Straffelovens § 230 I og II, jfr § 47, med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder.

Tiltalte Olaf Emil Nielsen er født den 28 Februar 1901 og tidligere anset ved Københavns Byrets Dom af 5 August 1920 efter Straffelovens § 228, jfr Lov af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage.

Tiltalte Jensen er født den 10 Februar 1901 og tidligere anset ved Københavns Byrets Dom af 16 Januar 1920 efter Straffelovens § 228, jfr Lov 1 April 1911 § 13, betingelsesvis med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage.

Tiltalte Jørgensen er født den 24 Juni 1900 og tidligere anset ved Københavns Byrets Dom af 6 December 1920 efter Straffelovens § 228, jfr midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage og ved samme Rets Dom af 15 April 1921 efter Straffelovens § 230 I, jfr Lov 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage.

Tiltalte Ole Nielsen er født den 28 April 1903 og tidligere anset ved Københavns Byrets Dom af 4 August 1921 efter Straffelovens § 257, jfr § 37, betingelsesvis med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage.

Tiltalte Truedsson er født den 21 September 1903 og ikke fundet forhen straffet.

Tiltalte Corneliussen er født den 6 April 1903 og ikke fundet forhen straffet.

Samtlige Tiltalte har med Undtagelse af Jørgensen for Forholdene b, d og e's Vedkommende tilstaaet at have gjort sig skyldig i de Forhold, for hvilke de ved Anklagen sigtes, og samtlige Tilstaaelsers Rigtighed er bekræftet ved de i Sagen iøvrigt foreliggende Oplysninger. Med Hensyn til de saaledes oplyste Tilegnelser af Motorkøretøjer har de Tiltalte Kaj Nielsen, Olaf Nielsen, Ole Nielsen og Truedsson forklaret, at de har tilegnet sig Køretøjerne for at køre Ture med dem, men ikke for endelig at beholde dem, idet de efter Afbenyttelsen vilde stille dem paa et eller andet tilfældigt Sted, saaledes at de vedkommende Ejere kunde faa dem igen. I Overensstemmelse hermed har de henstillet Køretøjerne i 4 Tilfælde i forskellige Steder i Byens Forstæder og i 4 Tilfælde udenfor Byen, men i intet Tilfælde har de foretaget Noget, for at Ejeren atter kunde komme i Besiddelse af dem. Herefter findes deres Forklaringer om deres Hensigt i saa Henseende ikke at kunne antages og de paagældende Forhold at maatte tilregnes de nævnte Tiltalte som Tyveri.

Med Hensyn til Tilegnelsen af de under d ommeldte Heste har de Tiltalte Kai Nielsen og Jensen givet Forklaringer svarende til de med Hensyn til Køretøjerne afgivne. Da de Tiltalte efter det Oplyste slap Hestene løs saa nær ved Tilegnelsesstedet, at Ejeren samme Dag efter at have savnet dem kom i Besiddelse af dem, findes Forholdet at maatte tilregnes de Tiltalte som Brugstyveri, og da Tiltalebegæring

ikke foreligger, vil de fornævnte Tiltalte og Tiltalte Jørgensen, der har nægtet at have deltaget i Tilegnelsen, forsaavidt være at frifinde.

Tiltalte Jørgensen har endvidere benægtet at have deltaget i Tilegnelsen af Automobilet under b og i Tyveriet af Vin m m under e. Tiltalte Kai Nielsen har forklaret, at Jørgensen og en tredje Person var med til at tage Automobilet i Garagen, men da der iøvrigt ikke foreligger nogen Oplysning til Bestyrkelse heraf, vil Jørgensen forsaavidt være at frifinde. Det findes derimod tilstrækkelig bevist, at Jørgensen ligesom Jensen og Corneliussen var med paa Køreturen med Automobilet, idet dette tillige stemmer med de 2 sidstnævnte Tiltaltes Forklaringer, ligesom Ejeren af den stjaalne Vin har forklaret, at han, da han, vækket af Tyvene, kom ud paa sin Altan, saae 5 Personer flygte fra Huset. Det findes nu ikke tilstrækkeligt bevist, at Jørgensen har deltaget i Tyveriet af Vinen m m, men der maa efter de Medskyldiges af den foreliggende Situation bestyrkede Forklaringer gaas ud fra, at Jørgensen har været med til at fortære Drikkevarer, som han vidste, at de Andre havde stjaalet.

Efter det saaledes Anførte vil de Tiltalte være at anse:

Kaj Nielsen efter Straffelovens § 230 I og § 230 II, jfr tildels § 46, disse Bestemmelser i det Hele jfr dens § 64,

Olaf Nielsen efter Straffelovens § 230 I og § 230 II, jfr tildels § 46,

Jensen efter Straffelovens § 230 I og § 230 II, jfr § 46, samt efter Lov 8 Juni 1912 § 13, 1 Stk, Jørgensen efter Straffelovens § 238, jfr § 64,

Ole Nielsen efter Straffelovens §§ 228 og 229 IV, jfr § 64, og under Hensyn til § 37,

Truedsson efter Straffelovens §§ 228, 229 IV, jfr § 37, og

Corneliussen efter Straffelovens § 238, jfr § 37, efter Omstændighederne og for de Tiltalte Jørgensen og Corneliussens Vedkommende under Hensyn til midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 13, Kaj Nielsen med Forbedringshusarbejde i 2½ Aar, Olaf Nielsen med lige Straf i 2 Aar, Jensen med lige Straf i 1 Aar, Jørgensen med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage, Ole Nielsen og Truedsson hver med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og Corneliussen med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage, for Sidstnævntes Vedkommende dog saaledes, at Straffens Fuldbyrkelse vil under de i midlertidig Straffelov 1 April 1911, Kap 3, fastsatte Betingelser være at udsætte.

Onsdag den 25 Januar.

R 53/1921. Apoteker **Poul Helweg Mikkelsen** (Meyer)

mod

Odense Amtskommunes og Odense Kommunes Sygehus
(Steglich-Petersen),

betræffende Spørgsmaalet om en Svaneapoteket i Odense paahvilende Pligt til at levere Medicin til Indstævnte m m.

Østre Landsrets Dom af 4 Februar 1921: De Sagsøgte, Odense Amtskommunes og Odense Kommunes Sygehus, bør for Tiltale af Sagsøgeren, Apoteker Poul Helweg Mikkelsen, Svaneapoteket, Odense, i denne Sag fri at være. Det anerkendes, at nævnte Apoteks ovenomhandlede Pligt til at levere Sygehuset Medikamenter med 25 pCt Rabat er bestaaende, hvorhos der fra Apotekets Side ikke kan kræves Lægepaategning paa hver enkelt Recept eller Rekvisition om den paagældende Patients Navn eller Nummer. Sagens Omkostninger betaler Apoteker Mikkelsen til Sygehuset med 300 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

For Højesteret har Appellanten frafaldet sin Paastand om Tilkendelse af det i Dommen nævnte Beløb af 1584 Kroner 65 Øre.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den herefter foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Apoteker Poul Helweg Mikkelsen, til Indstævnte, Odense Amtskommunes og Odense Kommunes Sygehus, med 500 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Efter afholdt Auktion, paa hvilken Apoteker L G Hartmann var blevet højstbydende, overdrog Direktionen for Odense Graabrødre Hospital ved Skøde af 8 Maj 1801, læst 11 s M, til nævnte Apoteker Hartmann og Arvinger det Privilegium paa Anlæg af et nyt Apotek, som under 5 Juli 1799 var tilstaaet Hospitalet. I Skødet er anført, at Apoteker Hartmann er indgaaet bl a paa følgende Betingelser:

3. At Eyeren af dette Apotek for evig Tid forsyner Syge-Anstalten ved Odense-Graabrødre-Hospital med de af dens beskikkede Læge til Anstalten foreskrivende Medicamenter mod 25 p. Cent rabatt efter Medicinal-Taxten, og skal Lægen blive forpligtet paa hver Recept at antegne Patientens Navn eller Nr. enten efter Personernes Antal eller efter det Værelse, hvori Patienten har Plads, paa det at Forbruget kan ved hvert Aars Udgang blive confereret med Syge-Protokollen.

4. At nuværende og efterkommende Eyer af dette Apotek med Privilegio svarer i Afgift til fornævnte Sygeanstalt aarlig fulde 200 Rd., skriver To Hundrede Rigsdaler Dansk Courant — — —

I Aaret 1861 blev det besluttet at ophæve Sygeindretningen i Odense Graabrødre Hospital, og samtidig lod Odense By og Odense Amtstuedistrikt bygge et nyt Sygehus. I den Anledning fandt der Forhandlinger Sted mellem Direktionen for Odense Graabrødre Hospital, Repræsentanter for Odense By og Odense Amtstuedistrikt samt Apoteker Jes Petersen, der paa det Tidspunkt var Ejer af nævnte Apotek, »Svaneapoteket« kaldet.

Af den saakaldte »Deliberationsprotokol«, hvoraf Ekstrakt-Udskrift er vedhæftet Jes Petersens Skøde, ses det, at Hospitalsdirektionen paa et Møde den 15 November 1861 erklærede ikke at »have noget imod, at den Afgift, som ved Skøde af 8 Maj 1861 er paalagt daværende og efterkommende Ejere af »Svaneapoteket« at udrede til den nuværende Sygeindretning ved Graabrødre Hospital, med 200 Rd. aarlig, fra Nytaar 1862 overgaar til det ny kommunale Sygehuus, selvfølgelig under Forudsætning af, at den nuværende Eier af bemeldte Apotek, for sig og tilkommende Eiere af dette Apotek, dertil forpligter sig ved en Paategning paa sit Skøde, der tillige maa indeholde, at Leverancen af alle Medicinalvarer til det ny kommunale Sygehuus overdrages dette Apotek, dog mod 25 procent Rabat, i Medicinaltakstens Satser«.

Derefter erklærede ifølge »Deliberationsprotokollen« Jes Petersen sig villig til »at træde i det samme Forhold til det ny kommunale Sygehus som det, hvori han hidtil har staaet til Sygeindretningen ved Graabrødre Hospital, og er han saaledes paa Anfordring villig til ved en Paategning paa sit Skøde, der bliver at tinglæse, at forpligte sig og efterkommende Ejere af Svaneapoteket i Odense til i Overensstemmelse med 3die og 4de Post i sit Skøde at svare en aarlig Afgift af 200 Rd. R. m. til det ny kommunale Sygehus, imod at han og efterkommende Ejere af Apoteket for bestandig tillægges udelukkende Ret til at forsyne Sygehuset med samtlige dersteds forbrugende Medicinalvarer mod 25 procent Rabat efter Medicinaltaksten«. Forhandlingerne førte til en Overenskomst af 15 November 1861, og Resultatet stadfæstedes i en Paategning, dat 27 April 1863, paa Apoteker Jes Petersens Skøde, hvorved Apotekeren forpligtede sig og efterfølgende Ejere af Apoteket til fremtidig at svare den ovenomhandlede Afgift, hvorefter det i Paategningen hedder: »Derimod giver medundertegnede Bestyrelse for bemeldte Sygehus herved saavel den nuværende som de efterkommende Ejere af Apoteket udelukkende Ret til for bestandigen at forsyne Sygehuset med samtlige dersteds forbrugende Medicinalvarer mod 25 pro cent Rabat efter Medicinaltaxten.«

De her refererede Bestemmelser danner Grundlaget for Retsforholdet mellem »Svaneapoteket« i Odense og »Odense Amtskommunes og Odense Kommunes Sygehus«. Reglen om, at Apoteket havde Leverancen af alle Medicinalvarer mod en Rabat af 25 pCt efter Medicinaltaksten, har ikke førend 1917 voldt nogen Vanskelighed. I Henhold til Bestemmelsen i Kongelig Resolution af 8 Maj 1917 § 11 blev der imidlertid i den Medicinaltakst, der er dateret den 5 Juli 1917, og i de

efterfølgende Medicintakster optaget en Række Stoffe, som ikke findes i Pharmacopoea Danica, derunder de saakaldte Originalpræparater, ligesom der i Medicintaksten blev optaget flere særlige Rabatpriser end før for Medicinalvarer, der rekvireres i 1000 gr- og 1000 Stk-Kvantiteter, den saakaldte »Kilo-Takst«.

Sygehuset har forment at have Ret til de 25 pCt Rabat for alle Varepriser i Medicintaksten, ogsaa for Originalpræparaterne, og har saaledes i Apotekets Regning for Originalpræparater, leverede i Tiden 1 Oktober 1917 til 1 Juli 1920*) til Beløb 6338 Kr 60 Øre, afkortet et Beløb af 1584 Kr 65 Øre.

Dette Beløb med Renter deraf, 5 pCt aarlig, fra Stævningens Dato den 12 Oktober 1919 søger Apoteker Poul Helweg Mikkelsen, »Svaneapoteket«, Odense, under nærværende, i Retten første Gang den 10 December 1920 foretagne Sag, Sygehuset til at betale, medens Sygehuset paa sin Side procederer til Frifindelse og samtidig paastaar det ved Rettens Dom fastslaaet, at den Apoteket ved § 3 i Skødet af 8 Maj 1801 paalagte Pligt til at levere Medikamenter mod 25 pCt Rabat er bestaaende ogsaa efter Overenskomsterne af 15 November 1861 og 27 April 1863, saaledes at Retten nu tilkommer Sygehuset, og at Bestemmelsen i Post 3, 2 Led, i Skødet af 1801 om Lægens Pligt til at paa-tegne hver Receipt Angivelse af den paagældende Patient ikke medfører nogen Ret for Apoteket til at stille Krav i denne Henseende, men hjemler, hvad Sygehuset kan forlange af Lægen og Apotekeren.

Sygehusestid sidst nævnte Paastand har Hensyn til, at Apoteket bl a under de Forhandlinger, der har været ført i Anledning af Rabatsspørgsmaalet, har hævdet at have Ret til ensidig at frasige sig Medicinleverancen til Sygehuset og har fremhævet, at Apoteket ifølge Indholdet af Skødet af 1801 naarsomhelst har Ret til at forlange Patientens Navn og Nummer paaført enhver Rekvisition, skønt saadan Fremgangsmaade ikke har været anvendt siden 1890.

Medens Forholdet med Hensyn til den aarlige Medicintakst før 1917 var det, at den kun indeholdt 2 Afsnit, et omfattende saakaldte »Officinelle Lægemidler« og et omfattende Arbejdstaksten (taxa laborum et requisitorum) foruden enkelte Almenregler, er der i Medicintaksten for 1917 og følgende Aar medtaget et 3die Afsnit: »Ikke officinelle Lægemidler«. Hvad der opføres i dette Afsnit, er de Lægemidler, der tidligere kun opførtes i den saakaldte Bitakst, som paa Apotekerforeningens Foranstaltning aarlig udarbejdedes paa Grundlag af den Almen Regel, der fra Halvtredserne har været optaget i den officielle Hovedtakst, og som lyder saaledes: »Ved Taksation af Lægemidler, som ikke findes anførte i Medicintaksten, er Prisen paa samme at bestemme efter deres Lighed i Pris paa Indkøbsstedet med andre i Taksten takserede Lægemidler.« Til de nævnte »Ikke-officinelle Lægemidler« hører Originalpræparaterne.

Apoteker Mikkelsen hævder, at det vilde være i Strid med hans Rabatforpligtelses Karakter ifølge Skødet, om Forpligtelsen skulde gælde andre »Medicamenter« end dem, der henhører til Medicintakstens tid-

*) Skal være 1919.

ligere Indhold, der formenes at have en saadan fast Forbindelse med Farmakopoen, som de »Ikke-Officinelle« Lægemidler ikke kan antages at have, ligesom han under Domsforhandlingen har anført, at da de fornævnte »Kilopriser« netop er fastsat med Henblik paa Rabat til Sygehuse, vilde det være en Urimelighed, om Apoteket paa disse Priser skulde være forpligtet til yderligere at give de 25 pCt Rabat.

Retten maa opfatte Forholdet mellem »Svaneapoteket« i Odense og Hospitalet (nu Sygehuset), som det fremgaar af Skødet af 1801, Post 3 og 4, i Forbindelse med Skødepaategningen af 27 April 1863, saaledes, at indtil 1863 havde Hospitalet betinget sig Ret til — foruden Afgiften — at fordre Medicinleverancen fra Apoteket med de 25 pCt Rabat, medens Apoteket paa sin Side ikke havde nogen Ret til at fordre Medicin aftaget af Hospitalet. Til dette Forhold, der i 1861—63 overførtes fra Hospitalet til Sygehuset, kom i nævnte Aar — som et Tillæg — en Ret for Apoteket til at levere, uden at derved Apotekets tidligere Pligt paavirkedes deraf, hvorfor Apoteket ikke ensidig kan frasige sig sin fra 1801 bestaaende Leveringspligt. Naar nu blandt andet henses til, at 25 pCt-Rabatten var en Del af det Vederlag, som vedkommende Apoteker i sin Tid maatte paatage sig at yde Graabrødre-Hospital for Apotekerprivilegiet, er der paa Forhaand intet urimeligt i at forstaa den Medicinal-Takst, paa hvilken de 25 pCt efter Skødets Post 3 skal ydes, som den til enhver Tid gældende Medicinaltakst; og da Optagelsen i denne af Bitaksten med hvad dertil hører, efter det Ovenanførte ikke kan anses som noget principielt urimeligt, kan der ikke gives Apoteker Mikkelsen Medhold i hans Vægring ved at yde 25 pCt-Rabatten paa Originalpræparater, i hvilken Forbindelse Retten ogsaa skal fremhæve, at Apoteket efter Proceduren maa antages faktisk at have ydet 25 pCt-Rabatten paa nogle af de Lægemidler, der indbefattes under de Ikke-officinelle, omend Oplysningerne paa dette Punkt er overordentlig uklare.

Da Medicinaltaksten i sin Helhed maa antages at blive fastsat med fornøden Hensyntagen ogsaa til Apotekernæringens handelsmæssige Interesser, maa der gaa ud fra, at saadant Hensyn er iagttaget ogsaa forsaavidt »Kilo-Taksterne« angaar; og der savnes da Grundlag for, at den privatretlig paatagne Forpligtelse til at yde 25 pCt-Rabatten paa Medicinaltakstens Priser skulde kunne undergives Indskrænkning med Hensyn til Kilo-Taksterne.

Hvad sluttelig angaar den Pligt for Lægen til »paa hver Recept at antegne Patientens Navn eller Nr, som i Skødets Post 3 er knyttet til Apotekets Rabatforpligtelse, har Apoteker Mikkelsen under Domsforhandlingen forklaret, at naar han, skønt saadant ikke har været iagttaget i ca 30 Aar, har ment at kunne rejse Krav paa Genindførelse af denne Fremgangsmaade, der skal kunne være nyttig som Kontrolforholdsregel, er det bl a som et Slags Værn mod, at Sygehuslægen benytter Kilo-Rekvitioner i et for ham skadeligt Omfang.

Retten maa finde, at efter Sygehusforholdenes tidsmæssige Udvikling, hvorefter adskillige »Medikamenter« rekvireres ikke til den enkelte Patient, men til de Syges Brug i Almindelighed eller i Flæng, saasom Karbol, Sprit o l, samt under Hensyn til, at man fra begge Sider

i saa lang en Aarrække har slaaet sig til Ro med en ændret Kontrolfremgangsmaade, nemlig Indførelse i en »Medicinbog«, kan Apoteker Mikkelsen ikke anses berettiget til nu at stille det nævnte Krav.

Efter alt det saaledes Anførte vil Sygehuset være at frifinde for Apoteker Mikkelsens Tiltale, medens Sygehusets Paastand vil være at tage til Følge paa nedenanførte Maade.

Sagens Omkostninger vil Apoteker Mikkelsen have at betale Sygehuset med 300 Kr.

Fredag den 27 Januar.

R 294/1921. **Københavns Magistrat** (Trolle)

mod

Kammerherre, Admiral A du Plessis de Richelieu (Liebe),

betræffende Indstævntes Pligt til at svare Skat til Appellanten.

Østre Landsrets Dom af 18 Juni 1921: Kammerherre, Admiral A du Plessis de Richelieu bør til Københavns Magistrat betale 12 632 Kr 20 Øre med Renter $\frac{1}{2}$ pCt maanedlig af 12 344 Kr 48 Øre fra den 1 Juli 1919 og 5 pCt aarlig af 287 Kr 72 Øre fra den 3 Januar 1921, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 500 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Dommen er det rettelig antaget, at Bestemmelsen i Lov Nr 110 af 18 April 1910 § 4, 2 Stk, ikke kan komme til Anvendelse i det foreliggende Tilfælde, hvor Indstævntes Ophold med Familie i København i Skatteaaret 1916—1917 ikke kan antages alene at skyldes hans offentlige Hverv.

Efter hvad der er oplyst om Indstævntes Tilknytning til København i det nævnte Skatteaar, derunder Beskaffenheden og Varigheden af hans Ophold sammesteds, maa Indstævnte siges at have haft fast Bopæl i København i hele Skatteaaret. Vel

---

Færdig fra Trykkeriet den 15 Februar 1922.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 37.

Fredag den 27 Januar.

maa det nu efter Alt hvad der foreligger, antages, at Indstævnte ogsaa har haft fast Bopæl i Hørsholm i hele Skatteaaret, men denne Omstændighed kan ikke gøre Bestemmelsen i Lov Nr 320 af 22 December 1915 § 11, 1 Stk uanvendelig i det foreliggende Tilfælde, hvorved bemærkes, at der ikke ses at være Hjemmel til at betragte Indstævnte som havende haft sit Hovedopholdssted i Hørsholm i det oftnævnte Skatteaar.

I Henhold til det Anførte vil Indstævnte overensstemmende med Appellantens Paastand være at dømme til at betale det paastævnte Beløb, 27 955 Kroner 22 Øre, med Renter som nedenfor anført.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Indstævnte at burde betale til Appellanten med 1200 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Kammerherre, Admiral A du Plessis de Richelieu, bør til Appellanten, Københavns Magistrat betale 27 955 Kroner 22 Øre med Renter, $\frac{1}{2}$ pCt maanedligt fra den 1 Juli 1919 at regne for hver paabegyndt Kalendermaaned af 12 344 Kroner 48 Øre og 5 pCt aarligt fra den 3 Januar 1921 af 15 610 Kroner 74 Øre, alt til Betaling sker. Sagens Omkostninger for begge Retter betaler Indstævnte til Appellanten med 1200 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Københavns Magistrat søger Kammerherre, Admiral A du Plessis de Richelieu til at betale 27 955 Kr 22 Øre i Skat for Skatteaaret 1916—17, medens Admiral Richelieu paastaar sig frifundet, subsidiært mod at betale 12 632 Kr 20 Øre.

Det fremgaar af Sagen, at Admiral Richelieu, der i flere Aar havde haft fast Bopæl her i Byen, siden 1910, da han købte Kokkedal, har boet der med sin Familie en stor Del af Aaret. Han førte da til

Stadighed Husholdning paa Kokkedal ogsaa paa de Tider, hvor Familien ikke opholdt sig der. I København havde han til Stadighed en stor lejet Lejlighed, sidst i Amaliegade 5, hvor han opholdt sig med Familie navnlig om Vinteren, og hvor han ogsaa den øvrige Del af Aaret tog ind, ofte flere Gange om Ugen, for at besøge sine Forretninger, men hvor der kun førtes Husholdning i den Tid, Familien opholdt sig der. Medens hans faste Ophold i København i Skatteaarene 1911—12 til 1914—15 ikke havde strakt sig til 3 Maaneder, med Undtagelse af et Aar, da hans Hustru var syg, opholdt han sig i 1915—16 og 1916—17, efter at han var valgt til Medlem af Landstinget, henholdsvis 147 og 190 Dage i Byen. Senere har Opholdet her atter været under 3 Maaneder.

Admiral Richelieu gør nu gældende, at hans Ophold her i de sidstnævnte Skatteaar eller i alt Fald dets længere Varighed skyldes hans Virksomhed som Landstingsmand, og at dette Ophold derfor ifølge Lov Nr 110 af 18 April 1910 § 4, 2 Stk, ikke medfører personlig Skattepligt for ham til Københavns Kommune. Da han imidlertid ogsaa forinden sin Virksomhed i Landstinget havde Bopæl i København og stadig ved anden betydelig Virksomhed er knyttet til dette Sted, kan hans Ophold her med Familie ikke antages alene at skyldes hans offentlige Hverv, og han findes derfor skattepligtig her, uanset om dette Hverv har medført en Forlængelse af Opholdet i Byen.

Admiral Richelieu gør dernæst gældende, at da hans Hovedopholdssted er paa Kokkedal, hvor han ogsaa er ansat til Statskat, paahviler det ham ikke efter Lov Nr 320 af 22 December 1915 § 11, 1 Stk, at svare Forskelsskat til Københavns Kommune, beregnet til 15 323 Kr 2 Øre. Den nævnte Lovbestemmelse, som efter sin Tilblivelse navnlig tilsigtede at beskytte Kommuner med højere Skat mod Tab ved, at Skatteydere en Del af Aaret tog Ophold i en Kommune med lavere Skat, omfatter efter sine Udtryk ikke med Sikkerhed et Tilfælde som nærværende, hvor Skatteyderen foruden sin Bopæl i Kommunen med den høje Skat tillige har fast Bopæl i en anden Kommune, hvor han derfor paa Forhaand er ansat til Skat for hele Aaret, og som tilmed udgør hans Hovedopholdssted. Det kan i saa Henseende ej heller være afgørende, at der ikke paahviler en saadan Skatteyder Erhvervsskat.

Medens der derfor ikke paahviler Admiral Richelieu Forskelsskat, vil han være at dømme til at betale Kommunen 12 632 Kr 20 Øre med Renter efter Magistratens Paastand som nedenfor anført og Sagens Omkostninger med 500 Kr.

Tirsdag den 31 Januar.

Nr. 46. Vekselerer **Berthold Nathansohn** (Steglich-Petersen)
mod

Grosserer **Chas A G Adaré** (Martensen-Larsen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ansvar for en hos Indstævnte foretaget ulovlig Arrestforretning m m.

Frederiksberg Birks Fogedrets Kendelse af 27 August 1919: Den begærte Arrestforretning vil være at fremme mod en Sikkerhedsstillelse af 23 000 Kr.

Dom afsagt den 24 September 1920 af Frederiksberg Birks Ret: Den fornævnte Arrestforretning ophæves. Vekselerer Berth Nathansohn bør til Grosserer Chas A G Adaé betale 17 009 Kr 25 Øre med Renter 5 pCt p a aarlig fra 9 Oktober 1919 og i Sagsomkostninger 800 Kr inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Iøvrigt bør Parterne for hinandens Tiltale fri at være. Intet Stempelforbehold.

Østre Landsrets Dom af 30 December 1920: Den ovennævnte Arrestforretning bør være ophævet. Hovedappellanten, Vekselerer Berthold Nathansohn af Rungsted, bør til Kontraappellanten, Grosserer Chas A G Adaé, betale 25 540 Kr og 326 Dollars 50 Cts tillige med Renter af de nævnte Beløb 5 pCt aarlig fra den 9 Oktober 1919, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger for begge Retter med 1300 Kr. Iøvrigt bør Parterne for hinandens Tiltale i denne Sag fri at være. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold for Landsretten.

Højesterets Dom

Hovedappellanten, der i Hovedsagen har gentaget de af ham i forrige Instans nedlagte, i den indankede Dom gengivne Paastande, paastaar sig i Kontrasagen frifundet mod at betale de i Dommen nævnte to Beløb paa 540 Kroner og 326 Dollars 50 Cts. Kontraappellanten, der paastaar Dommen stadfæstet, forsaavidt angaar Hovedsagen, har i Kontrasagen frafaldet sin Paastand om Tilkendelse af det i Dommen nævnte Beløb af 230 Dollars 5 Cts, men iøvrigt gentaget de af ham i forrige Instans nedlagte Paastande.

Det var i Begyndelsen af Juni 1918, at Kontraappellanten rejste til Amerika og samtidig hermed tilstillede Hovedappellanten, Firmaet Ladenburg Thalmann & Co en Skrivelse, der maa antages i det Væsenlige at have haft samme Indhold som Skrivelsen af 19 August 1918. Denne sidste Skrivelse fremkom derimod som Svar paa en Forespørgsel fra Handelsbanken. Under sit Ophold i Amerika afsluttede Kontraappellanten ikke selv noget Køb om Varer, men traf dels Aftale med et enkelt amerikansk Firma om, at han skulde være Firmaets Enerepræsentant for Skandinavien for et kortere Tidsrum, dels Aftaler med forskellige andre amerikanske Firmaer, hvorefter der lovedes ham en Provision, hvis han skaffede Firmaerne Ordre, og derhos stilledes ham i Udsigt, at han senere kunde blive Firmaernes Enerepræsentant bl a for Danmark. Alle disse Aftaler blev truffet af Kontraappellanten

i eget Navn, og Hovedappellanten fremskaffede derpaa forskellige Ordre, bl a de i Underrettsdommen under 1 og 3 nævnte, som blev fremsendt til de paagældende Firmaer, dels direkte, dels gennem Kontraappellanten.

Med disse Bemærkninger og iøvrigt i Henhold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Højesteret til Prøvelse anførte Grunde, vil den være at stadfæste, dog at den Kontraappellanten i Kontrasagen tillagte Erstatning findes at burde nedsættes fra 25 000 Kroner til 15 000 Kroner.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at det i Dommen nævnte Beløb af 25 540 Kroner nedsættes til 15 540 Kroner. Sagens Omkostninger for Højesteret ophæves.

Til Justitskassen betaler Kontraappellanten, Grosserer Chas A G Adaé, og Hovedappellanten, Vekselerer Berthold Nathansohn, hver 10 Kroner.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Mellem Vekselerer Nathansohn, som maa antages at repræsentere en betydelig Kapital, og Grosserer Adaé, der sidder inde med Kendskab til amerikanske Forhold og Personer, blev den 31 Maj 1918 oprettet følgende Kontrakt:

»Nettotabet eller Avancen paa de Forretninger, som Chas A G Adaé og Berthold Nathansohn maatte udføre sammen, deles med $\frac{1}{3}$ til førstnævnte og $\frac{2}{3}$ til sidstnævnte. De paa Akkreditiv, stor 10 000 Dollars, hævdede Beløb udredes af sidstnævnte alene.«

I Henhold til denne Aftale rejste Adaé til de Forenede Stater i Nord Amerika med et Akkreditiv paa 10 000 Dollars, medens Nathansohn tilskrev Handelsbanken i København et Brev af 19 August 1918, der i Brudstykke lyder saaledes:

»meddeler jeg — — —, at vedkommende (Adaé) er en — — — respektabel og dygtig Mand, men da hans Rejse derover bekostes af mig, skal jeg sige, at han ikke er i Besiddelse af Midler. Jeg lovede ham at støtte ham finansielt, dersom de Forretninger, han maatte foreslaa, kunde akcepteres af mig — de Forretninger, han maatte afslutte uden min eller anden betryggende Kaution, maa siges at savne fornøden finansiell Rygstød.«

Denne Anbefalingsskrivelse maa antages at være oversendt til Firmæt Ladenburg Thalmann & Co, som har ladet Referencen gaa videre til saadanne amerikanske Firmaer, til hvilket Adaé henvendte sig, og som igen indhentede Referencer om Adaé hos førstnævnte Firma.

Efter sin Ankomst til de nordamerikanske Fristater har Adaé efterhaanden optaget 5000 Dollars paa Akkreditivet. Han gjorde forskellige Forretninger, dels egentlige Opkøb af Varer i Spekulationsøjemed, hvortil udkrævedes Kredit, som Nathansohn aabnede, dels andre Forretninger, navnlig tegnede han Kontrakter om Repræsentation. Disse sidste Kontrakter tegnede Adaé i eget Navn, og det var hans Hensigt, at Provisionen, forudsat Nathansohn gik ind paa at gøre Forretningen, skulde deles ligelig, idet han havde den Opfattelse, at saadanne Forretninger, der ordnedes uden Benyttelse af Nathansohns Kredit, faldt udenfor Overenskomsten af 31 Maj 1918. Nathansohn derimod havde den Opfattelse, at ogsaa saadanne Forretninger rantes af Overenskomsten af 31 Maj 1918, hvorfor han ekspederede Akcepterne paa de i Henhold til disse Kontrakter oversendte Tilbud direkte til de fremmede Firmaer, idet han ansaa det stridende mod Kontrakten af 31 Maj 1918, at Repræsentationskontrakterne var tegnede og Forretningerne gjort i Adaés Navn.

Herover var Adaé misfornøjet, eftersom Repræsentationskontrakterne lød paa hans Navn.

Da Forholdet havde udviklet sig saa vidt, modtog Nathansohn en telefonisk Forespørgsel fra Handelsbanken, om den Adaé meddelte Anbefaling ogsaa gjaldt et Firma af samme Navn, og dette bevirkede, at Nathansohn den 4 Juni 1919 tilbagekaldte sin hos Ladenburg Thalmann & Co beroende Reference og meddelte dette Firma, at han ikke længere støttede Adaé, hvilken Meddelelse Firmaet lod gaa videre til de Firmaer, som havde faaet Referencen for Adaé. Under 21 Juni 1919 udbad han sig derhos en bestemt Erklæring fra Adaé, om en Eneforhandlingskontrakt med et nærmere angivet Firma var undertegnet i hans, Nathansohns, Navn. Herpaa svarede Adaé den 25 Juni 1919 med et udførligt Telegram, af hvilket et Brudstykke gengives:

»Jeg personlig skylder Dem personlig fem Tusinde Dollars, meget elskværdig laant mig frivilligt uden Opfordring fra min Side, og som vil blive tilbagebetalt saa snart som muligt. Vor Aftale gik ud paa Spekulationsopkøb, hvorved Gevinst og Tab skulde fordeles $\frac{1}{3}$ til mig og $\frac{2}{3}$ til Dem, medens vi begge hver for sig skulde have Frihed til at gøre andre Forretninger for egen Regning. Mælke-Pulver Forslaget var Spekulation, de andre Dem foreslaaede Forretninger var ikke Spekulation, — — — og kunde derfor være bleven behandlede af mig alene. Jeg ønskede dog at gøre Forretninger med Dem paa Basis af ligelig Fordeling af Gevinsten. Alle Aftaler med Nabisco og andre Firmaer blev truffet paa mine Vegne og i mit Navn — — før noget Tilbud blev sendt Dem eller Deres Navn i det Hele, taget blev nævnt. Deres Stilling til Firmaerne var som min Kunde. Ved at gaa uden om mig og ved ikke at overholde mine Forskrifter gavner Deres Stab ikke Deres Firmas Rygte i Amerika. Indtil min Ankomst og vor Beslutning, om vi ønsker eller ikke ønsker at fortsætte vort Samarbejde, anmoder jeg igen alvorligt om, at al Korrespondance bliver rettet til mit hervedværende Firma — — —, som i min Fraværelse virksomt vil passe Forretningerne.«

Adaé rejste derpaa til København og sendte den 15 Juli 1919 Nathansohn en skriftlig Redegørelse, hvori det blandt andet hedder:

»da jeg ved Deres personlige Laan til mig — — — har en moralsk Forpligtelse overfor Dem udover det bare Pengebeløb.«

Da Adaé derhos blev krævet for Tilbagebetaling af de 5000 Dollars, svarede han i et Brev af 24 Juli 1919:

»Jeg har paa ingen Tidspunkt tænkt paa at holde mig til vor Aftale af 31 Maj 1918, hvorefter de paa Akkreditivet, stor 10 000 Dollars, hævede Beløb udredes af sidstnævnte (Nathansohn) alene — — —

Det har stedse været min Agt, at ifald vi gjorde Forretninger sammen, saa skulde en rimelig Del af det hævede Beløb fordeles paa os begge som Omkostninger, medens Resten vilde være at tilbagebetale af mig efterhaanden. Skulde vi ingen Forretninger gøre, vilde jeg tilbagebetale hele det hævede Beløb efterhaanden og efter Mulighed.«

Allerede forinden, den 23 Juli 1919, havde Nathansohn tilskrevet de Firmaer, som havde søgt Referencer om Adaé, at denne havde gjort sig skyldig i uomtvisteligt Tillidsbrud og var afskediget fra sin Stilling allerede før sin Afrejse fra New York, hvilket meddeltes for det Tilfælde, at Adaé havde modtaget Prøver eller Tilbud.

Under Henviisning til, at der i Telegrammet af 25 Juni 1919 og Skrivelserne af 15 og 24 Juli s A indeholdes en Erkendelse af at skyldte 5000 Dollars, har Nathansohn begæret Arrest foretaget hos Adaé for dette Beløb, og efter at Fogden ved Kendelse havde gjort Arrestens Foretagelse afhængig af en Sikkerhed paa 23 000 Kr, samt efter at denne Sikkerhed var stillet, har Fogden den 1 og 5 September 1919 fremmet Arresten, hvilken Arrest nu fordres stadfæstet, hvorhos Adaé søges til Betaling af 5000 Dollars, opgjort til 22 500 Kr, foruden Omkostninger.

Adaé har paastaet sig frifundet og Arresten ophævet.

Efter Overenskomsten af 31 Maj 1918 skal de paa Akkreditivet hævede Beløb bæres af Nathansohn alene, og Adaé var altsaa ikke forpligtet til at tilbagebetale de hævede Beløb efter den til Grund for Forbindelsen liggende Kontrakt. Den Forpligtelse, som Adaé paatager sig i Telegrammet, er dernæst ikke ubetinget, men efter Tilføjelsen »saa snart som mulig« og navnlig efter Ordene i Brevet af 24 Juli 1919 »tilbagebetale — efterhaanden og efter Mulighed,« maa der gaas ud fra, at det i alt Fald ikke var en Gæld, som uden noget Varsel kunde indtales, tilmed under en Arrestforretnings haarde Former. Efter hele Sammenhængen og Sagens Oplysninger maa det antages, at det kun var Adaés Mening at forpligte sig til at tilbagebetale de hævede Beløb, efterhaanden som Forretningsforbindelsen gav Adaé Overskud, men ikke hvis Forbindelsen haardhændet blev afbrudt. Og det burde under alle Omstændigheder have staaet Nathansohn klart, at Adaé ikke vilde have afgivet disse Skylderklæringer, hvis han havde vidst, at Nathansohn nogle Uger i Forvejen, den 4 Juni 1919, havde tilskrevet de Firmaer, med hvilke Adaé havde haft Forbindelse, at han tilbagekaldte sin Reference og derved viste, at han vilde hæve Forretningsforbindelsen med Adaé. Idet herefter Fordringen paa 5000 Dol-

lars ikke kan anses retskraftig, vil den foretagne Arrestforretning være at ophæve og Adaé at frifinde under Hovedsagen.

Under Kontrasagen paastaar Adaé sig ifølge Indlæg, fremlagt 20 Februar 1920, tilkendt forskellige Provisionsbeløb, nemlig 522 Dollars 15, 230 Dollars 05, 180 Dollars.

ad 1. Det er ubestridt, at Nathansohn gennem Adaé har købt af National Biscuit Co for ialt Dollars 20 886.01, og da Adaé i Indlæg, fremlagt 20 Februar 1920, uimodsagt har anbragt, at Sælgeren har krediteret Adaé som Agent 5 pCt i Provision, maa der gaas ud fra, at Avancen til Agenten er 1044,30. Heraf har Adaé dog ikke Krav paa Halvdelen, som hævdet, men efter Overenskomsten af 31 Maj 1918 kun paa $\frac{1}{3}$ = 348 Dollars 10.

ad 2. Adaé gør gældende, at en Del af Varerne under 1 er solgt i mindre Partier, og har opgivet Fortjenesten herved til Dollars 460,09, hvoraf han kræver Halvdelen, 230,05, men da Nathansohn har fastholdt, at ingen af disse Varer er solgt videre, og Adaé ikke har bevist, at saadant Salg er foregaaet, kan dette Beløb ikke tilkendes Adaé.

ad 3. Det er ubestridt, at Adaé skal have Del i Fortjenesten fra et Salg til Brødrene Berg, men efter Overenskomsten af 31 Maj 1918 er Kvotaparten kun $\frac{1}{3}$, og derfor tilkommer der ikke Adaé 180 Dollars, men kun 120 Dollars.

Der tilkommer herefter Adaé 348,10 plus 120 Dollars = 468,10 med Fradrag efter egen Indrømmelse af 21 Dollars 60, udkommer 446,50, der efter den Kurs, Parterne regner med af 4,50, giver 2009,25.

Adaé har endelig paastaet en Erstatning af 100 000 Kr, dels for den ulovlige Arrest, dels for ham paaført Tab ved Nathansohns Op-hævelse af Kontrakten af 31 Maj 1918 og dennes Henvendelse til de Firmaer, med hvilke Adaé var kommet i Forbindelse, i Skrivelse af 23 Juli 1919, ved hvilken Adaé sigtes for uomtvisteligt Tillidsbrud, der har bevirket hans Afsked.

Efter Indholdet af Overenskomsten af 31 Maj 1918 kan det nu ikke antages, at Adaé ved at slutte Repræsentationskontrakter m m i eget Navn har gjort sig skyldig i Tillidsbrud, endsige uomtvisteligt Tillidsbrud, idet Overenskomsten ikke med Sikkerhed udelukker Adaé fra at gøre Forretninger i eget Navn, og dette maa iøvrigt Nathansohn anses selv at have erkendt, idet han i den foran omtalte Skrivelse af 19 August 1918 til Handelsbanken siger, at Adaé kunde gøre Forretninger i eget Navn, blot at disse gjordes uden hans finansielle Rygstød.

Da Arresten er ulovlig, og da der efter alt Foreliggende ved denne Arrest og den citerede Henvendelse af 23 Juli 1919 med deri indeholdte ubeføjede Sigtelse for uomtvisteligt Tillidsbrud maa anses paaført Adaé et betydeligt Tab, vil der være at tilkende ham en Erstatning efter Omstændighederne af 15 000 Kr.

Af de tilkendte Beløb vil Nathansohn have at svare Renter 5 pCt aarlig fra 9 Oktober 1919.

Endelig vil Nathansohn have at betale i Sagsomkostninger 800 Kr.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den indankede Dom er afsagt den 24 September 1920 af Frederiksberg Birks 3die Afdelings Ret.

Idet Landsretten med Hensyn til Sagens faktiske Omstændigheder kan henholde sig til den i Dommen i saa Henseende givne Fremstilling, bortset fra, at det var ved Skrivelse af 4 Juni 1919, at Nathansohn tilbagekaldte sin Reference overfor Ladenburg, Thalman & Co, medens han først ved Skrivelse af 23 Juli s' A direkte tilskrev de Firmaer, med hvilke Adaé havde haft Forbindelse, bemærkes med Hensyn til de af Parterne for Underretten nedlagte Paastande Følgende:

Den af Nathansohn under Hovedsagen nedlagte Paastand gik ud paa, at den i Dommen omhandlede Arrestforretning stadfæstes som lovlig gjort og forfulgt, og at Adaé dømmes til at betale ham 5000 Dollars, opgjort efter Kurs 4,50 til 22 500 Kr, tilligemed Renter heraf 5 pCt aarlig fra den 25 Juli 1919, til Betaling sker, samt Arrestforrettningens Omkostninger med 94 Kr 45 Øre.

Adaé, der under Hovedsagen paastod sig frifundet og Arrestforretningen ophævet, paastod ifølge sin endelige Paastand under Kontrasagen Nathansohn dømt til at betale:

1. Provision:

a) af Varer, købt hos National Biscuit Company og solgt dels til Nathansohn selv, dels til Trediemand, Halvdelen af den af Sælgeren Adaé krediterede Provision, Dollars 1044.30, hvis Udbetaling til Adaé Nathansohn har forhindret ved hos Sælgeren at protestere mod Udbetalingen.....	522	Dollars	15	cts
b) af Varer, købt hos Rockwood & Co og solgt til Brødrene Berg, Halvdelen af den af Nathansohn oppebaarne Provision, Dollars 360 eller	180	—	00	—
2. Andel i Fortjeneste, som Nathansohn efter Adaés Formening har haft ved Videresalg af en Del af de under 1 a nævnte Varer, hvilken Fortjeneste Adaé anslaaer til Dollars 460.09, hvoraf der efter hans Mening tilkommer ham Halvdelen eller	230	—	05	—
	<hr/>			
ialt	932	Dollars	20	cts
hvori fragaar Halvdelen af et af Adaé oppebaaret Beløb, stort Dollars 43.20 eller.....	21	—	60	—
	<hr/>			
Rest	910	Dollars	60	cts

3. Erstatning for det Tab i direkte Udlæg og tabt Fortjeneste, som Nathansohn skal have forvoldt Adaé ved at berøve ham Repræsentationsretten for en Række amerikanske Firmaer, samt Erstatning for Tort, Tab og Kreditspilde, forvoldt ham ved Arrestforretningen, tilsammen 100 000 Kr.

Adaé paastod sig derhos tillagt Renter af det Beløb, der maatte blive tilkendt ham, 5 pCt aarlig, fra Kontrastævningens Dato, den 9 Oktober 1919, til Betaling sker.

Nathansohn erkendte af de under 1 a og b nævnte Provisionsbeløb at skyldte henholdsvis Dollars 190.57 og 120.00, tilsammen Dollars 310.57, eller — opgjort efter Kurs 4.50 — 1397 Kr 56 Øre, men paastod sig iøvrigt frifundet under Kontrasagen.

Her for Retten paastaar Hovedappellanten, Nathansohn, Dommen forandret i Overensstemmelse med de af ham for Underretten nedlagte Paastande, medens Kontraappellanten, Adaé, paastaar Dommen, forsaavidt angaar Hovedsagen, stadfæstet og, forsaavidt angaar Kontrasagen, forandret overensstemmende med de i Underinstansen af ham nedlagte Paastande, dog at Provisionsbeløbet under 1 b paastaas betalt, som i Underretsdommen bestemt, efter en Kurs af 4.50.

Hvad de under Kontrasagens Poster 1 og 2 nævnte Paastande angaar, bemærkes:

ad 1. Da de paagældende Forretninger findes at falde ind under Overenskomsten af 31 Maj 1918, vil der kun kunne tillægges Adaé $\frac{1}{3}$ af Beløbene eller henholdsvis Dollars 348.10 og Dollars 120. Medens det sidstnævnte Beløb, efter hvad Parterne er enige om, bliver at omsætte til dansk Mønt efter Kurs 4.50, altsaa til 540 Kr, findes det førstnævnte Beløb ikke imod Adaés Protest at kunne omsættes til dansk Mønt efter anden Kurs end Udbetalingsdagens.

ad 2. Da Adaé ikke imod Nathansohns Benægtelse har bevist, at Varerne er videresolgt, vil Beløbet ikke kunne tilkendes ham.

Der vil saaledes under disse Poster være at tilkende Adaé Dollars 348.10 ÷ de af ham fradragne 21.60 eller Dollars 326.50 samt 540 Kr.

Hvad de øvrige under Hoved- og Kontrasagen nedlagte Paastande angaar, tiltræder Landsretten af de i Dommen i saa Henseende anførte Grunde de i samme trufne Afgørelser, dog at den under Kontrasagen paastaaede, ovenfor under 3 nævnte Erstatning findes at burde bestemmes til 25 000 Kr.

I Overensstemmelse med det Anførte vil Dommen være dels at forandre, dels at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Landsretten findes Nathansohn at burde betale til Adaé med 500 Kr.

R 77/1921. Handelsfirmaet **Gebriüder Bondy**, Wien
(Holtens-Bechtolsheim)

m o d

Aktieselskabet **Privatbanken** (Liebe),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Erstatningsansvar for uberettiget Udbetaling af et Rembursbeløb.

Sø- og Handelsrettens Dom af 8 Januar 1921: Sagsøgte, A/S Privatbanken i København, bør for Sagsøgerne, Gebrüder Bondy's, Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Sagsøgerne til Sagsøgte med 250 Kr inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

Efter Alt, hvad der forelaa, maatte den indstævnte Bank gaa ud fra, at Telegrammet af 23 Februar 1920 indeholdt den endelige Ordre med Hensyn til Udbetalingen til Firmaet Fr Elkjær & Co, og dette bestyrkes afgørende ved Indholdet af en den 12 Marts 1920 dateret Skrivelse fra Appellanten, som blev tilstillet Banken, efter at Appellanten havde modtaget de Dokumenter, paa Grundlag af hvilke Banken havde foretaget Udbetalingen til Fr Elkjær & Co. Efter Indholdet af denne Skrivelse maatte Banken være berettiget til at gaa ud fra, at Appellanten da Intet havde at indvende mod, at man ikke havde forlangt officiel Vægtattest, men havde ladet sig nøje med en Vægtopgørelse fra det nævnte Firma.

Med disse Bemærkninger og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Bankens Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Banken med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Handelsfirmaet Gebrüder Bondy, Wien, til Indstævnte, Aktieselskabet Privatbanken, med 400 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Skrivelse af 15 Januar 1920 anmodede Firmaet Gebrüder Bondy i Wien Privatbanken om for deres Regning at aabne Remburs i Favør af Firmaet Fr Elkjær & Co, her, saaledes at dette Firma skulde have udbetalt 20 000 danske Kroner mod Aflevering af rene Afladepapirer (einwandfreie Verladedokumente) for 10 000 kg Chromallun. Det hedder videre i Skrivelsen, at Banken, hvis Partiets Netto Vægt ikke udgjorde 10 000 kg, kun skulde udbetale Remburssummen med 2 Kr pr virkelig afladet Kilo. Privatbanken udbad sig gentagne Gange nærmere Instruktioner og modtog først et Telegram fra Gebrüder Bondy med Anmodning om Henvendelse til A/S Redelta angaaende nærmere

Anvisning, og derefter den 23 Februar et Telegram med Ordre til at udbetale Fr Elkjær & Co mod Overtagelsesbevis (Übernehmensbestätigung) fra Speditør Schencker. i den samtidig med dette Telegram afsendte Skrivelse anmodede Gebrüder Bondy Banken om at betale til Fr Elkjær & Co 2 danske Kroner for hvert Kilogram Netto Chromallun leveret til Schencker & Co, og den 24 Februar anmodede Redelta Privatbanken om at sætte sig i Forbindelse med Schencker & Co og Fr Elkjær & Co, idet de skrev, at Sagen forsaavidt Redeltas Instruktioner var i Orden, saasnt de nødvendige Dokumenter samt Vægtattest blev udleveret Privatbanken. Den 5 Marts skrev Privatbanken til Gebrüder Bondy, at de samme Dag til Fr Elkjær & Co havde betalt 18 550 danske Kroner mod Forevisning af følgende Dokumenter: kvitteret Faktura, Vægtattest (Wiegebescheinigung) og Erklæring fra Speditionsfirmaet Schencker & Co. Privatbanken fremsendte samtidig de ommeldte Dokumenter. Det viste sig imidlertid ved en senere foretaget Vejning, at den paagældende Vægterklæring, der var afgivet af Elkjær & Co, ikke var rigtig, og Sagsøgerne, Gebrüder Bondy, har herefter indstævnet A/S Privatbanken til Betaling af 3029 Kr med Renter 6 pCt p a fra Stævningens Dato den 10 November 1920, til Betaling sker. Sagsøgerne gør herved gældende, at Privatbanken har udbetalt det ovennævnte Beløb for meget og i Strid med de Instruktioner, Banken havde modtaget fra Gebrüder Bondy, idet Bondy havde forlangt en egentlig Vægtattest og Attest fra Schencker & Co, medens Banken har ladet sig nøje med en Vægtattest fra Sælgeren, Fr Elkjær & Co, og en Skrivelse fra Schencker & Co til Bankier Georg Andersen, hvorved Schencker & Co blot bekræftede Modtagelsen af en Udleveringsseddel paa Partiet. Med Hensyn til Vægtattesten har Sagsøgerne gjort gældende, at Privatbanken end ikke har talt denne sammen, hvorved de vilde have set, at Sammenlægningen var urigtig. Den herved opstaaede Difference har Banken imidlertid senere godtgjort Gebrüder Bondy.

Privatbanken har paastaet sig frifundet, idet de hævder, at de har holdt sig Instruktionerne efterrettelig, hvorved de særlig har henvist til, at de strengt taget efter Telegrammet af 23 Februar kun var pligtige til at forlange Modtagelsesbevis fra Speditør Schencker. De har yderligere henvist til, at de altid ved Rømburs tager Forbehold mod Ansvar, hvilket de ogsaa har gjort overfor Gebrüder Bondy.

Ifølge det Oplyste har Gebrüder Bondy ikke givet Banken klare Instruktioner; den Omstændighed, at Banken har ladet sig nøje med Schenckers Kvittering for Modtagelsen af Udleveringsseddel ses ikke at have Betydning for Sagen, og det drejer sig saaledes alene om, hvorvidt Privatbanken har handlet rigtigt ved at udbetale paa Grundlag af Fr Elkjær & Co's Vægtattest. Da Sagsøgerne imidlertid ikke har instrueret Privatbanken om at forlange autoriseret Vægtattest, har Privatbanken, der straks samtidig med Afregningen sendte Dokumenterne til Sagsøgerne, ikke gjort sig skyldig i nogen Forsømmelse, der kan føre til at paalægge Banken Erstatningsansvar, og Privatbanken vil saaledes være at frifinde, hvorhos Sagsøgerne findes at burde betale Sagens Omkostninger med 250 Kr.

Onsdag den 1 Februar.

R 253/1921. Skibsreder I E Damkiær Petersen (Winther)

mod

Aktieselskabet Em Z Svitzers Bjergnings-Entreprise (David),

betræffende Størrelsen af en Bjergeløn.

Sø- og Handelsrettens Dom af 18 Maj 1921: Sagsøgeren, Skibsreder J E Damkiær Petersen, Kolding, bør til de Indstævnte, A/S Em Z Svitzers Bjergnings-Entreprise, betale 16 500 Kr med Renter 5 pCt p a fra 25 April 1921, til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste. Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Skibsreder I E Damkiær Petersen, til Indstævnte, Aktieselskabet Em Z Svitzers Bjergnings-Entreprise, med 500 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Natten mellem 13 og 14 Februar 1921 grundstødte M/S »Knut« paa Rejse fra Hartlepool til Aarhus med en Ladning Kul paa Bosserne ved Samsø. Strandingen fandt Sted paa Nordsiden af den østlige Holm ca 40—50 Favne fra Land. »Knut« havde forinden lidt Havari, idet Skibet, der arbejdede haardt i den svære Sø den 13 Februar om Eftermiddagen, knækkede sin Forstang paa Midten og mistede den afbrækkede Stump tilligemed Klyver og Jager.

Efter at en tilstedekommet Fiskekutter den 14 Februar om Eftermiddagen forgæves havde forsøgt at trække »Knut« af Grunden, kom den A/S Em Z Svitzers Bjergnings-Entreprise tilhørende Dampers »Sigyn«

Kl 1,15 Eftermiddag tilstede og tilbød sin Assistance. Der blev mellem Føreren af »Knut« og Føreren af »Sigyn« oprettet Bjergningskontrakt, ved hvilken det overdroges Entreprisen at bjerge Skib og Ladning mod en Bjergeløn af 50 pCt af det bjergede Skib og Ladning.

Ifølge »Sigyn«s Rapport var Vinden NNV, stormende Kuling, Strømmen sydgaaende og ualmindelig haard, og »Knut« stævneede om-trent Syd, stod meget farligt og arbejdede ualmindelig haardt paa Grunden, der bestod af haard Lerbund med enkelte mindre Sten.

Føreren af »Knut«, Kaptajn Svend Axel Hjorth, har under den i Aarhus aiholdte Søforklaring forklaret, at Skibet var blevet Vrag, hvis der ikke var kommet Hjælp, da det var blæst op til meget haard Storm.

Ved Hjælp af Bjergningsmandskab fra Ballen, efter »Sigyn«s Rapport 14 Mand, og »Sigyn«s Motorbaad førtes 3 Kabellængder $4\frac{1}{2}$ ” Staalslæber hen til »Knut«. Ifølge »Sigyn«s Rapport var der svær Sø ind paa Strandingsstedet, og Strømmen var vedblivende ualmindelig haard, hvorfor det var forbundet med stor Vanskelighed at føre Slæberen over. Efter 3 Timers Arbejde lykkedes det at faa Slæberen sat fast, og mellem Kl 6,30 og 7 Eftermiddag var »Sigyn« lagt i Spænd og begyndte derefter at slæbe med fuld Kraft. Efter ca 1 Times Forløb lykkedes det at bringe »Knut« flot, efter at »Knut« var slæbt ca 65 Favne over Grunden, hvorpaa »Sigyn« bugserede »Knut« ind paa Aarhus Red, hvor den opankrede den 15 Februar Kl 1,15.

»Knut«, der havde taget nogen Skade ved Strandingen, blev i havareret Stand vurderet til 21 000 Kr, medens Ladningens Værdi androg 12 000 iKr.

Under nærværende Sag har Sagsøgeren, Skibsreder J E Damkiær Petersen, Kolding, som Reder for »Knut« paastaaet den mellem Indstævnte og Kaptajn Hjorth paa Sagsøgerens Vegne den 14 Februar 1921 oprettede Bjergningskontrakt tilsidesat og Bjergelønnen fastsat efter Rettens Skøn, idet han har gjort gældende, at den aftalte Bjergeløn staar i aabenbart Misforhold til den ydede Hjælp, da Bjergningen ikke var forbundet med nogen Fare for Bjergerne og ikke udfordrede særlig Dygtighed. Sagsøgeren har derhos anført, at der ikke var nogen Fare for »Knut« ved den paagældende Lejlighed, da Skibet laa i Læ af Vejro Flak, og Vinden lagde sig i Løbet af Eftermiddagen.

De Indstævnte, A/S Em Z Svitzers Bjergnings-Entreprise, har bestridt, at den aftalte Bjergeløn staar i Misforhold til den ydede Hjælp; de har paastaaet Sagsøgeren dømt til at betale de Indstævnte et saadant Beløb, som ifølge Kontrakten eller Rettens Skøn tilkommer dem for Bjergningen med Renter 5 pCt p a fra Sværskriftets Dato, den 25 April 1921, til Betaling sker.

De Indstævnte har henholdt sig til det i »Sigyn«s Rapport Anførte samt den af »Knut«s Fører, Kaptajn Hjorth, afgivne Forklaring og særlig gjort gældende, at »Knut«, der var et lille 45 Aar gammelt Træskib af ringe Modstandskraft, befandt sig i en meget farlig Situation og vilde være totalt forlist uden den ydede Hjælp. De Indstævnte har derhos hævdet, at Bjergningen var forbundet med Fare, idet det var

færligt i den høje Sø at føre Slæberne over, hvorhos »Sigyn« befandt sig i en udsat Stilling, idet der ved Strandingsstedet fandtes forskellige Stenpuller.

»Sigyn«s Værdi har de Indstævnte anslaaet til ca 600 000 Kr. »Sigyn« er bygget 1914—15 for 300 000 Kr, hvortil kommer Materiellets Værdi, antagelig 120 000 Kr.

Sagsøgeren har bestridt, at »Sigyn«s Værdi rettelig kan sættes højere end til 300 000 Kr.

Den af »Sigyn« i Henhold til Kontrakten fordrede Bjergeløn vil efter det Anførte andrage 16 500 Kr.

Naar henses til det med Bjergningen forbundne Arbejde samt til, at »Knut« efter det Oplyste maa antages at have befundet sig i en meget færlig Situation, og i Betragtning af, at »Sigyn« er et særlig til Bjergning udrustet Fartøj af forholdsvis betydelig Værdi, findes der ikke tilstrækkelig Føje til at nedsætte den aftalte Bjergeløn, og der vil derfor være at tilkende de Indstævnte 16 500 Kr med Renter som paastaat.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde op-
hæves.

R 201/1921. **Nordisk Stormforsikring**, Aktieselskab (Ulf Hansen)

m o d

Inspektør **Th Jensen** (Graae),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at betale en Storm-
skade.

Østre Landsrets Dom af 19 April 1921: Nordisk Stormforsikring, A/S, bør til Inspektør Th Jensen, Dybvad Hovedgaard, betale de paastævnte 1233 Kr med Renter deraf 5 pCt aarlig fra den 4 Marts 1921, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 250 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Efter de foreliggende, til Dels efter Dommens Afsigelse tilvebragte Oplysninger maa der gaas ud fra, at det var en bestemt afgrænset Del af Havremarken paa Dybvad — efter Proceduren af Areal ca 25 Tdr Land — der ved Stormen havde lidt den Skade, som under Synsforretningen ansloges til at udgøre 60 Tdr Havre.

Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes det appellerende Selskab at burde betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Efter Beskaffenheden af Selskabets Procedure og særlig i Betragtning af, at Selskabet under Proceduren for Landsretten har skjult, at Indstævnte ved Synsforretningen fik givet Indberetningsblanketten en Paategning, som gik ud paa, at det kun var den nævnte Del af Havremarken, der havde lidt Skaden, vil Selskabets administrerende Direktør Anders Christian Petersen efter Retsplejelovens § 325 være at anse med en Bøde til Statskassen af 100 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Nordisk Stormforsikring, Aktieselskab, til Indstævnte, Inspektør Th Jensen, med 400 Kroner. Til Statskassen bøder Direktør Anders Christian Petersen 100 Kroner.

De Indstævnte tilkendte Beløb at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afgivelse.

11

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Police Nr II — 1379 af 4 August 1919 forsikrede Nordisk Stormforsikring, A/S, mod Affald af Korn foraarsaget ved Storm for Inspektør Th Jensen, Dybvad Hovedgaard, bl a et Areal af 60 Td Land besaaet med Havre. Ved en Storm den 7 August 1920 skete der Skade paa Havren, og Skadeanmeldelse indgik rettidig til Aktieselskabet, der kvitterede for Anmeldelsen og lovede, at Skaden skulde blive synet snarest.

Efter Jensens Fremstilling blev Skaden af Selskabets Repræsentant opgjort til $2\frac{1}{2}$ Gange Udsæden paa 25 Td Land eller afrundet til 60 Td Havre; og da Kapitalstaksten for Aaret 1920 for Havre er 20 Kr 55 Øre pr Td, søger Jensen under denne Sag Aktieselskabet til Betaling af en Erstatning stor 1233 Kr med Renter deraf 5 pCt aarlig fra Stævningens Dato den 4 Marts 1921.

Aktieselskabet procederer til Frifindelse.

Forsaavidt denne Paastand støttes paa den Bestemmelse i § 5 i de almindelige Forsikringsbetingelser, hvorefter Selskabet har Ret til at nægte Erstatning — — — »naar Skaden ikke er større end Udsæden«, hvorved Selskabet vil forstaa, at dets Erstatningspligt først indtræder, naar den lidte Skade er større end den samlede Udsæd, kan der ikke tages noget Hensyn hertil.

Allerede ved en af Østre Landsret den 15 Maj 1920 afsagt Dom i en Sag mellem Aktieselskabet og en anden af dets Forsikrede er denne Selskabets Fortolkning af § 5 forkastet, idet det er fastslaaet, at

Erstatningspligten indtræder saasnart den lidte Skade er større end Udsæden paa det stormlidte Areal.

Selskabet har, efter at denne Dom var faldet, forsøgt at tvinge sin mod Dommen stridende Fortolkning af § 5 igennem overfor de Forsikrede, der har anmeldt Skade, idet det har benyttet trykte Blanketter til Skadeindberetninger, hvori staar: »Det attesteres herved paa Tro og Love, at Udsæden af den skadelidte Kornsort har andraget Td, og at der af denne Udsæd er faldet i alt Td Kærne af.« Disse Indberetninger underskrives af Selskabets Repræsentant eller Synsmand, og nedenunder er trykt følgende Passus, som forlanges underskrevet af den Forsikrede:

»Som Forsikret har jeg samvittighedsfuldt oplyst alle Forhold i Anledning af den anmeldte Skade og tiltræder den ovenstaaende Erklæring i sin Helhed.«

I den i nærværende Tilfælde benyttede Indberetningsblanket er begge Steder foran »Td« indsat Tallet 60, og Størstedelen af Aktieselskabets Procedure maa antages at gaa ud paa, at Jensens Underskrift under den ovennævnte Passus binder ham til at anerkende, at Udsæden paa det forsikrede Areal af Havre var 60 Tdr, og at der af denne Udsæd er faldet ialt 60 Td Kærne af, saa at det herefter, idet Aktieselskabet stadig fastholder sin ovennævnte Fortolkning af § 5, maa være uden Betydning om Skaden for Havren kun har været paa 25 Td Land eller endog om Jensen, som denne hævder, ved Synsforretningen har udtrykkelig bemærket, at Skaden kun var sket paa disse 25 Td Land.

Paa denne Procedure kan Retten ikke lægge nogen Vægt og hertil kommer, at da Jensens Sagfører, efter at Sagen den 1 April 1921 var berammet til Domsforhandling den 12 s M, i Brev af 1 April udtrykkelig bad Selskabets Sagfører meddele, om det var Hensigten at bestride, at den lidte Skade forelaa paa et Areal stort 25 Td Land, undlod Sagføreren at besvare dette Spørgsmaal.

Som Sagen saaledes foreligger, vil Jensens Skadeberegning være at lægge til Grund ved Sagens Paadømmelse og Aktieselskabet at dømme efter hans Paastand, samt have at betale ham Sagens Omkostninger med 250 Kr.

Færdig fra Trykkeriet den 5 April 1922.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 38.

Torsdag den 2 Februar.

R 424/1921.

Rigsadvokaten

mod

Anders Thor Engerslev (Forsv: Aagesen),

der tiltales for Tyveri.

Østre Landsrets Dom af 13 Oktober 1921: Anders Thor Engerslev bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, dog at Fuldbydelsen af Straffen udsættes, samt at Straffen efter 5 Aars Forløb fra denne Doms Afsigelse bortfalder, saafremt de i Lov Nr 63 af 1 April 1911, Kapitel 3, fastsatte Betingelser overholdes. Tiltalte bør betale Sagens Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte, dels af det Offentlige.

Under nogle efter Dommens Afsigelse optagne Reassumptionsforhør har Tiltalte fastholdt sin for Landsretten afgivne Forklaring om, at han ikke har begaaet de ham paasigtede Tyverier, og denne Forklaring er i nogen Grad bestyrket ved forskellige under de nævnte Forhør afgivne Vidneforklaringer. Herefter findes det betænkeligt at anse det for godtgjort, at Tiltalte har stjaalet de i Dommen nævnte Ting, og han vil som Følge heraf være at frifinde, hvorhos Sagens Omkostninger vil være at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Anders Thor Engerslev bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger, derunder i Salær for Højesteret til Højesteretssagfører Aagesen 120 Kroner, udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Anders Thor Engerslev tiltales for i Tiden fra Februar eller Marts 1921 og indtil 19 Maj s A i fire Gange at have frastjaalet sin Principal, Manufakturhandler H C Nielsen, 5 m Silkesnor, 3 Silkelomme-tørklæder, 1 Stykke blomstret Stof og 6 Uldtrøjer til samlet Værdi 43 Kr og for den 21 Maj 1921 at have frastjaalet sin nævnte Principal 2 Natkjoler, 2 Underkjoler og 3 Combinations til samlet Værdi 75 Kr, hvilke Effekter alle beroede frit fremme i Bestjaalnes Forretnings-lokale, Købmagergade 47, her i Staden.

Tiltalte er født den 22 November 1887 og ikke fundet forhen straffet.

Tiltalte har under Efterforskningen og den retslige Forundersøgelse tilstaaet at have i ovenanførte Tidsrum frastjaalet Manufakturhandler Nielsen 5 m Silkesnor, 3 Silkelomme-tørklæder og 1 Stykke blomstret Stof til samlet Værdi 19 Kr, og at det har været hans Hensigt at tilvende sig Betalingen for 2 Uldtrøjer til Værdi 8 Kr, som han sammen med 4 andre Uldtrøjer havde overladt en Bekendt til Udvalg. Han har endvidere erkendt, at han den 21 Maj d A lod fjerne fra Niensens Butik de ovenfor nævnte, til 75 Kr vurderede Varer, hvoraf en Bekendt af ham skulde udvælge Varer til Beløb mindst 30 Kr, af hvilke var indbetalt til Forretningens Kasse 10 Kr. Tiltalte har tilstaaet, at det var hans Hensigt, naar han fik Restkøbesummen, at tilvende sig denne, medens han vilde lægge Resten af Varerne tilbage i Forretningen.

Tiltalte har under Domsforhandlingen her for Retten tilbagekaldt sin foranstaaende Tilstaaelse, idet han har forklaret, at han dels har købt og betalt og dels vilde betale alle de ommeldte Varer.

Under Hensyn til Sagens nærmere Omstændigheder, derunder særlig den Maade, paa hvilken Tiltalte lod fjerne de ovennævnte, til 75 Kr vurderede Varer fra Forretningen, findes der ikke at kunne tages Hensyn til fornævnte ændrede Forklaring, og han vil derfor være at dømme for Tyveri, hvorved bemærkes, at hans Forhold med Hensyn til Uldtrøjerne og med Hensyn til de til Udvalg udtagne Varer til Beløb 75 Kr vil være at tilregne ham som Tyveri af Varer til Værdi ialt 28 Kr. Tiltalte vil herefter være at anse efter Straffelovens § 228 efter Omstændighederne og under Hensyn til midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, dog at Straffens Fuldbyrkelse vil være at udsætte under de i Lov Nr 63 af 1 April 1911, Kapitel 3, fastsatte Betingelser.

Tiltalte har selv draget Omsorg for sit Forsvar.

Mandag den 6 Februar.

Ved Højesterets Dom i Sag R 437/1921 (Rigsadvokaten mod Alfred Ludvig Knudsen, Marius Emil Christian Andersen, Carl Christian Hansen, Viggo Knud Jensen og Valdemar Theodor Christian Bolesen)

blev de Tiltalte anset: Knudsen efter Straffelovens § 232, jfr tildels § 46, for 6te Gang begaaet simpelt og groft Tyveri og for 6te Gang forsøgt groft Tyveri, Andersen efter Straffelovens § 230 I og efter § 230 II, jfr tildels § 46, for 2den Gang begaaet simpelt og groft Tyveri og for 2den Gang forsøgt groft Tyveri, Hansen og Jensen efter Straffelovens § 239 for Hæleri og Boiesen efter dens § 238 for samme Forbrydelse, samtlige Tiltalte derhos efter Lov Nr 164 af 7 August 1914 sammenholdt med Lov Nr 278 af 16 November s A, jfr Bekendtgørelse Nr 141 af 21 Marts 1918, med følgende Straffe: Knudsen og Andersen under Hensyn til midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 18 med Tugthusarbejde, Knudsen i 8 Aar, Andersen i 5 Aar, Hansen og Jensen med Forbedringshusarbejde i henholdsvis 1 Aar og 8 Maaneder, og Boiesen i Medfør af midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage.

I Højesteretsdommens Præmisser findes følgende Bemærkning:

Det maa misbilliges, at Dommeren i Kronborg vestre Birk, som den 1 Marts 1921 har afsagt Fængslingskendelser over de Tiltalte Jensen og Hansen, ved Afsigelsen af disse Kendelser ikke har iagttaget Forskrifterne i Retsplejelovens § 782, 1 Stk, 1 Pkt.

T i r s d a g   d e n   7   F e b r u a r .

R 331/1921. Aktiebolaget **Limhamns Snickerifabrik**, Limhamn
(Krag)

m o d

Aktieselskabet Dansk Sten-Kompagni (Ingen),

betræffende Betalingen for et af Appellanten til Indstævnte leveret Parti Brædder.

Sø- og Handelsrettens Dom af 1 Juli 1921: De Indstævnte, A/S Dansk Sten-Kompagni, bør til Sagsøgerne, A/B Limhamns Snickerifabrik, Limhamn, betale svenske Kroner 2606,93 med Renter 6 pCt p a fra 20 Maj 1920, til Betaling sker, men bør iøvrigt for Sagsøgernes Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger bør Sagsøgerne godtgøre de Indstævnte med 150 Kr. Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

For Højesteret gaar den af Appellanten nedlagte Paastand ud paa, at Indstævnte, der har betalt det Samme ved Dommen idømte Beløb med Fradrag af det tilkendte Omkostningsbeløb, tilpligtes at betale Appellanten 1426 Kroner 17 Øre svensk Mønt

med Renter 6 pCt aarlig af 1400 Kroner fra 20 Maj 1920 samt 150 Kroner dansk Mønt og Sagens Omkostninger for begge Retter.

Efter den Anledning Dommen giver, bemærkes endvidere, at de i Dommen nævnte 4006 Kroner 93 Øre var det Beløb, der, da Sagen anlagdes, resterede af Betalingen for hele det leverede Parti Tømmer.

Da det, som udtalt i Dommen, maa anses godtgjort, at Appellanten af det paa Tørdoktomten i Malmø beroende Parti udelukkende har udskilt Brædder, der hørte til den bedste Del, maa det billiges, at Indstævnte er kendt berettiget til Erstatning hos Appellanten, fordi denne herefter har leveret Indstævnte færre Brædder af de mere værdifulde Dimensioner end der efter en forholdsmæssig Fordeling maatte tilkomme Indstævnte. Erstatningen findes imidlertid efter de foreliggende Oplysninger at burde nedsættes til 1000 svenske Kroner, og Indstævnte vil herefter være at dømme til at betale Appellanten 400 svenske Kroner med Renter, men vil iøvrigt være at frifinde.

I Henseende til Sagens Omkostninger i første Instans, for hvilke Indstævnte efter det Anførte er dækket, findes Dommen at burde stadfæstes. Sagens Omkostninger for Højesteret vil være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Aktieselskabet Dansk Sten-Kompagni, bør til Appellanten, Aktiebolaget Limhamns Snickerifabrik, Limhamn, betale 400 svenske Kroner med Renter heraf 6 pCt aarligt fra den 20 Maj 1920, til Betaling sker. Iøvrigt bør Indstævnte for Appellantens Tiltale i denne Sag fri at være. I Henseende til Sagens Omkostninger i første Instans bør Sø- og Handelsrettens Dom ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret ophæves.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Slutseddel af 27 December 1919 solgte Sagsøgerne, A/B Limhamns Snickerifabrik, til de Indstævnte, A/S Dansk Sten-Kompagni, for en Pris af 2 svenske Kroner pr Kbf ca 20 000 Kbf Tømmer, der henlaa paa Kajen i Malmø og Limhamn. Da det imidlertid viste sig, at de paagældende Partier ikke indeholdt saa stort et Kvantum som solgt, blev Parterne enige om, at det Manglende skulde suppleres af et af de Indstævntes Befuldmægtigede besigtiget Parti Træ, der beroede paa Tørdoktomten i Malmø. Ogsaa dette Parti Træ skulde afregnes til

2 svenske Kroner pr Kbf. Partiet paa Tørdoktomten var paa 6730 Kbf, og heraf skulde de Indstævnte have 6000 Kbf til Supplering af de andre Partier. Det overskydende Kvantum, 730 Kbf, solgte Sagsøgerne til en svensk Køber.

Under nærværende Sag har Sagsøgerne paastaet de Indstævnte dømt til at betale de leverede ca 20 000 Kbf med Fakturaprisen svenske Kroner 4006,93 tilligemed Renter 6 pCt p a fra 20 Maj 1920, til Betaling sker, samt yderligere til Betaling af svenske Kroner 26,17, Protestomkostninger vedrørende en af Sagsøgerne paa de Indstævnte trukket, men dishonoreret Anvisning for Fakturabeløbet.

De Indstævnte har anbragt, at Sagsøgerne af Partiet paa Tørdoktomten har frasorteret 730 Kbf brede Brædder af kurante Længder, saaledes at der i den til de Indstævnte leverede Del af Partiet kun blev et ringe Kvantum af kurante Brædder, medens de Indstævnte har faaet hele den Del af Partiet, der var en ringere Vare. Da Partiet ved Besigtigelse var usorteret, var det efter de Indstævntes Formening under alle Omstændigheder uberettiget at frasortere den bedste Del deraf, men hertil kommer, at de Indstævntes Befuldmægtigede, da han gik ind paa at tage Partiet fra Tørdoktomten til Udfyldning, tilkendegav Sagsøgerne, at det skete under Hensyn til, at der i Partiet fandtes en Del af de værdifulde Brædder.

De Indstævnte har derfor fordret en Erstatning af 2 svenske Kroner pr Kbf for de frasorterede Brædder, altsaa svenske Kroner 1460, hvilket Beløb de paastaar fradraget i Fakturabeløbet, hvorhos de har protesteret mod at betale Protestomkostninger.

Sagsøgerne har erkendt, at den af Partiet paa Tørdoktomten udskilte Del udelukkende bestod af brede Brædder.

Disponent Erik Henriksen, der ved Købet af Partiet paa Tørdoktomten forhandlede med Sagsøgerne paa de Indstævntes Vegne, har som Vidne forklaret, at det fra Sagsøgenes Side til ham udtaltes, at det bødede paa Partiet, at der mellem dette var en Del brede Brædder. Vidnet, der havde tænkt sig, at Partiet ikke var større end at de Indstævnte skulde have det Hele, saae ved en senere Lejlighed, at Sagsøgerne lod føre en Del af Partiet bort til et svensk Firma, og den Del af Partiet, der saaledes var frasorteret, bestod udelukkende af brede 1" Brædder af de bedste Længder. Efter Vidnets Formening vilde de kurante Brædder kunne have udbragt ca 4 Kr pr Kbf.

Under Sagen er fremlagt en den 8 December 1920 dateret Erklæring fra Direktør Johan Helmer Lindberg af Malmø. I denne Erklæring udtaler Direktør Lindberg bl a, at Disponent Henriksen ved Besigtigelsen af Partiet paa Tørdoktomten fremhævede, at en stor Del af Partiet bestod af særlig korte Længder, tynde og smalle, og af den Grund var af ringe Værdi, men at Sælgeren heroverfor paapegede, at en Del af Partiet bestod af bredere Brædder, 6" til 8", og følgelig havde en betydelig højere Værdi, og efter hvad Lindberg kunde forstaa, var det af denne Grund, at Køberen antog Partiet. Ved en senere Lejlighed bemærkede Lindberg, at 6" og bredere Brædder frasorteredes og efterledes paa Pladsen, medens alt det smalle Tømmer udlastedes, og nogle Dage senere erfarede Lindberg og Henriksen gennem Arbejdsfolkene, at

de frasorterede Brædder var bestemte til et nærmere angivet svensk Firma.

Rigtigheden af denne Erklæring har Direktør Lindberg vedstaaet som Vidne og derhos forklaret, at han mener, at den frasorterede Del af Partiet vilde være 2 Kr mere værd pr Kbf end det Øvrige.

Efter det Oplyste maa det anses for godtgjort, at Sagsøgerne udelukkende har udskilt Brædder, der hørte til den bedste Del af Partiet, og kun leveret en ringe Del af de værdifuldere Brædder til de Indstævnte, der har faaet alle de ukurante Størrelser. Hertil har Sagsøgerne ikke været berettiget, og de Indstævnte findes derfor at have Krav paa Erstatning. Erstatningen skønnes efter Omstændighederne, efter de for Retten forelagte Oplysninger, passende at kunne bestemmes til 1400 svenske Kroner. Da de Indstævnte herefter har haft Føje til at nægte at honorere Sagsøgernes Anvisning, ville Sagsøgerne ikke kunne gøre Krav paa Erstatning for Protestomkostninger. Efter det Anførte vil de Indstævnte saaledes være at friiinde mod Betaling af svenske Kroner 4006,93 med Fradrag af svenske Kroner 1400, altsaa svenske Kroner 2606,93 med Renter som af Sagsøgerne paastaet. Sagens Omkostninger findes Sagsøgerne at burde tilsvare de Indstævnte med 150 Kr.

Nr 77.   **Sagfører William Nielsen (Selv)**
                               m o d
                               Vognmand N P Nielsen (Krag),

betræffende Indstævntes Krav paa Løn for Bestyrelsen af en Appellanten tilhørende fast Ejendom m m.

Dom afsagt af Frederiksberg Birks Rets 3die Afd 17 September 1920: Sagfører William Nielsen, Kronprinsensvej 27, bør til N P Nielsen betale Kr 3209,28 med Renter 5 pCt aarlig fra 9 Maj 1919 og Sagens Omkostninger med 400 Kr inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Østre Landsrets Dom af 17 Februar 1921: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Landsretten betaler Appellanten, Sagfører William Nielsen, til Indstævnte, Vognmand N P Nielsen, med 300 Kr. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold her for Retten.

Højesterets Dom

I Henhold til de i den indankede Dom paaberaabte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger delvis bestyr-

ker Dommens Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Sagfører William Nielsen, til Indstævnte, Vognmand N P Nielsen, med 400 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Underrettsdommens Præmisser er saalydende:

Sagsøgeren har søgt Sagsøgte til Betaling af Kr 4182,28 som Bestyrerløn m m.

Sagsøgte paastaar sig frifundet.

I Foraaret 1917 havde den daværende Ejer af »Magleholm« i Stenløse, Jensen, givet Sagsøgte i Kommission at sælge bemeldte Ejendom, i hvilken Anledning han havde udrustet Sagsøgte med et Skadesløsbrev i Ejendommen. Det maa antages, at det har været Meningen, at Sagsøgte gennem dette Skadesløsbrev skulde kunne skaffe sig Fyldestgørelse for muligt Tilgodehavende hos Jensen, hidrørende fra denne Kommission. Efter at Sagsøgte var kommet i Forbindelse med Sagsøgeren, gjorde denne et Bud paa Ejendommen paa 14 000 Kr. Sagsøgte udfærdigede derpaa en Slutseddel, som Jensen skrev under den 19 April 1917. Derimod skrev ikke Sagsøgeren under.

Efter Sagsøgerens Forklaring var Grunden den, at han efter at have set paa Ejendommen og fundet den og Besætning i fuldstændig ramponeret Forfatning bestemte sig for ikke at købe, hvad han meddelte, hvorefter Sagsøgte bad ham (Sagsøgeren) om at bestyre Ejendommen for hans (Sagsøgtes) Regning.

Efter Sagsøgtes Forklaring var derimod Grunden til, at Sagsøgeren ikke underskrev Slutsedlen den, at Jensen som sigtet for Bedrageri forsvandt, og da det under disse Omstændigheder vilde være spildt, om Sagsøgeren skrev under, eftersom Adkomsten alligevel ikke kunde udfærdiges, undlod Sagsøgte, at lade Sagsøgeren skrive under. Efter hvad Sagsøgte videre har gjort gældende, blev det aftalt, at Sagsøgeren skulde tage ud paa Ejendommen og overtage denne og føre Regnskab over Administrationen, saaledes at dette kunde gøres gældende under den Tvangsauktion, som maatte komme. Efter Sagsøgtes Anbringende gik man ud fra, at Sagsøgeren var betrygget ved denne Ordning, idet han enten vilde faa Ejendommen paa de i Slutsedlen aftalte Vilkkaar, hvis Sagsøgte overtog Ejendommen som ufyldstgjort Pant-haver eller faa Dækning for sine Udlæg ved at der blev budt over Sagsøgtes Prioritet.

Det er ubestridt, at Sagsøgeren tog ud paa Ejendommen og ad-

ministrerede samme, og da der i Jensens Konkursbo den 8 Maj 1917 afholdtes Registreringsforretning paa Ejendommen, blev Sagsøgeren truffet til Stede og angav at have købt Ejendommen for 14 000 Kr.

Efter Sagsøgerens Forklaring skyldes dog denne Angivelse en Misforstaaelse, og da i alt Fald Sagsøgerens Angivelse for den registrerende Myndighed om at have underskrevet Adkomsten er urigtig, findes der under yderligere Hensyn til hans Egenskab som Lægmand ikke at kunne lægges Afgørende Vægt paa hans førstnævnte Angivelse.

Da Sagsøgte den 28 August 1917 har tilskrevet Sagsøgeren om at komme ud og træffe nærmere Aftale om et eventuelt Køb af Ejendommen, da Sagsøgte fremdeles den 26 Juli*) 1917 har tilskrevet Overretssagfører Høeg-Lorentzen som Kurator i Jensens Konkursbo saaledes:

»meddele, at der ikke er afsluttet nogen Handel mellem Afbygger Vilh Jensen og Vognmand Nielsen, idet den Førstnævnte forsvandt, inden Handlen blev definitiv. Vognmand Nielsen har paa mine Vegne bestyret Ejendommen, indtil den blev taget til brugelig Pant af Sagsfører K Knudsen«,

og da Sagsøgte endelig den 13 Juli 1917 har ladet tilføre Auktionsprotokollen, at han den 24 April 1917 havde overtaget Ejendommens Drift som Panthaver til Brug, maa det anses bevist, at Sagsøgeren ikke har været Ejer af Ejendommen, men at Sagsøgeren har bestyret Ejendommen for Sagsøgte's Regning.

Det tilføjes endnu, at Sagens Oplysninger viser, at Sagsøgte paa Auktionen den 15 August 1917 blev højstbydende med 11 000 Kr, for hvilket Bud han erklærede at ville lade sig Ejendommen udlægge som ufyldstgjort Panthaver, og at han i Oktober 1917 har solgt Ejendommen for 14 800 Kr. Da der i Ejendommen indestod i foranstaaende Prioriteter Kr 9667,16, maa Sagsøgte antages at have inkasseret Kr 5132,84 til Dækning af Tilgodehavende, hvis Størrelse ikke er dokumenteret.

Imod det fremlagte Regnskab, som omfatter Sagsøgerens Udlæg for Tiden indtil hans Fratrædelse midt i Oktober 1917, har Sagsøgte indvendt, at han hidtil intet Regnskab har set, og at Ejendommen ogsaa maa have givet Indtægter.

Det fremgaar nu af Sagens Oplysninger, at Sagsøgte den 9 August 1917 har opfordret Sagsøgeren til at fremkomme med en Opgørelse over sine Udlæg, og Sagsøgeren har i sit Indlæg, fremlagt den 14 November 1919, gjort gældende, at denne Opfordring selvfølgelig er efterkommet, men at Sagsøgte undlod at honorere Regningen. Herom har Sagsøgte ikke senere udtalt sig i Proceduren. Det fremgaar derhos af Proceduren, særlig Sagsøgerens den 11 Juni 1920 fremlagte Indlæg, at Sagsøgeren i sin Bestyrelse har afleveret kvitterede Regninger for flere af de Beløb, som han nu paastaar betalt, til Sagsøgte uden at faa Beløbene betalt og i Indlæg, fremlagt den 14 November 1919 er det uimodsagt anbragt, at Sagsøgeren talrige Gange har søgt

---

*) Skal være Juni.

Sagsøgte for at faa sit Tilgodehavende betalt og for at konferere med ham om Driften, men er blevet holdt hen med Talemaader.

Det maa endelig efter Proceduren, se navnlig Indlæg fremlagt 23 Januar 1920, antages, at Sagsøgerens Regninger, eller i alt Fald en Del af disse, har af Sagsøgte været producerede for Auktionsretten som Legitimation for, hvad Sagsøgte som Brugspanthaver kunde forordre godtgjort.

Der maa herefter gaas ud fra, at Sagsøgeren, endnu medens han var paa Gaarden, har søgt at faa Afregning med Sagsøgte, og efter de Oplysninger, som Sagen indeholder om, at Gaarden, der havde et Areal af 16 Td Land, hvoraf flere Tønder Mose, ved Overtagelsen sidst i April endnu ikke var efteraarspløjet, end mindre foraaarspløjet, ikke tilsaaet og i det Hele i en elendig Forfatning, kan man ikke forkaste Sagsøgerens Anbringende om, at Eiendommens Afgrøde er medgaaet til Fodring og til Forbruget, saaledes at der ingen Indtægter har været at gøre Regnskab for.

Hvad Regningens enkelte Poster angaar, bemærkes:

1. Egen Løn i $\frac{1}{2}$ Aar — 1200 Kr. Sagsøgte har ikke godtgjort at have opsagt Sagsøgeren førend den 5 Oktober 1917, og da den af Sagsøgeren forlangte Bestyrer-Løn af 1200 Kr for Tiden 25 April 1917 til Udgangen af Oktober, til hvilken Tid Bestyrerforholdet maa antages tidligst at kunne ophøre, findes rimelig, vil dette Beløb være at tilkende Sagsøgeren.
2. Brug af et Spand Heste i 46 Dage à 22 Kr — 1012 Kr. Efter hvad der er oplyst, har Sagsøgeren brugt sine egne medbragte to Heste, ligesom de forsinkede Arbejder ved Gaarden i Forbindelse med den ringe Beskaffenhed af Gaardens egne to Heste maa antages at have nødvendiggjort saadan fremmed Hjælp i det af Sagsøgeren beregnede Tidsrum, og den anførte Betaling er ikke godtgjort at være ublu.

3—7. 8 smaa Grise paa Kost 25 April—17 September 1917

à 0,35 pr Dag.....	Kr 50,05
3 store Grise samme Tid à 65 Øre.....	» 92,95
2 Kvier 25 April—27 Maj à 1,00.....	» 33,00
1 lille Kalv 25 April—10 Juni à 0,60.....	» 27,60
2 Heste 25 April—27 Maj à 4,50.....	» 148,50

Kr 352,10

Da den nævnte Besætning har været til Stede ved Overtagelsen, og det efter det Oplyste er overvejende sandsynligt, at der i de anførte Tidsdele paa Gaarden har manglet Produkter til at holde Besætningen i Live, findes Sagsøgeren at have haft Hjemmel til at anskaffe det Fornødne i saa Henseende, og Vidneførslen bestyrker, at han har gjort det.

8. 1 Mand (Chr Krogh) i 4 Uger à 32 Kr..... Kr 128,00
9. 1 Karl i $\frac{1}{2}$ Aar ..... » 385,00
14. Kost til Karlen à 2 Kr pr Dag..... » 360,00

Kr 873,00

Sagsøgeren har ikke godtgjort Nødvendigheden af den benyttede Assistance, eller at Sagsøgte har tilladt Benyttelsen af samme, hvorfor Beløbene ikke kunne tillægges Sagsøgeren.

10. Udlagt til Saasæd..... Kr 516,08

11. 12. 15. 16. 17. .... » 72,45
erkendes af Sagsøgte.

13. Reparation af Stuerne ..... » 56,65

Sagsøgte har vel bestridt, at Sagsøgeren har været bemyndiget til at afholde denne Udgift, men da han ikke har benægtet, at Stuerne var ubeboelige uden den angivne Reparation, vil Beløbet være at tilkende Sagsøgeren.

18. Flytning fra København til Stenløse ..... Kr 100,00

Sagsøgeren har ikke bevist, at Sagsøgte er gaaet ind paa at betale dette Beløb.

Der vil herefter være at tilkende Sagsøgeren det indtalte Beløb med Fradrag af 8. 9. 14. og 18. eller Kr 3209,28 med Renter og Sagens Omkostninger med 400 Kr.

Det maa misbilliges, at Sagsøgte først har bortkastet den udlaante Stævning plus 1 Bilag, hvilke dog er reproduceret den 23 Januar 1920, dernæst 6 den 25 Juli 1919 fremlagte Bilag, hvilke dog delvis er erstattede den 2 Juli 1920 og endelig to den 5 September 1919 fremlagte Bilag, der ikke er erstattede.

Landsretsdommens Præmisser er saalydende:

Den i nærværende den 23 Maj 1919 gæsteretsvis anlagte Sag inden Frederiksberg Birks 3die Afdelings Ret den 17 September 1920 afsagte Dom er af Appellanten, Sagfører William Nielsen, København, indanket her for Retten, hvor Appellanten, der ved bemeldte Rets Dom er dømt til at betale Indstævnte, Vognmand N P Nielsen, Lille Rørbæk, 3209 Kr 28 Øre, med Renter 5 pCt aarlig fra den 9 Maj 1919 og Sagens Omkostninger med 400 Kr, har gentaget sin ved Underretten nedlagte Frifindelsespaastand, medens Indstævnte procederer til den indankede Doms Stadfæstelse.

Hver af Parterne paastaar sig derhos tilkendt Appellsagens Omkostninger.

I Henhold til de i den indankede Dom, forsaavidt denne foreligger Retten til Prøvelse, anførte Grunde, og idet der ikke kan tillægges det, som Appellanten yderligere har anført til Støtte for sin Paastand nogen Betydning, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Landsretten findes Appellanten at burde betale Indstævnte med 300 Kr.

Onsdag den 8 Februar.

R 167/1921. Tømrmester **Frederik Hansen** (I Kondrup)

mod

Direktør **W R Nielsen** (Hansen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at udrede Erstatning til Indstævnte for Ikke-Opfyldelse af en Handel om en fast Ejendom.

Østre Landsrets Dom af 18 April 1921: Sagsøgte, Tømrmester Frederik Hansen, Ordrup, bør til Sagsøgeren, Direktør W R Nielsen, betale 3000 Kr med Renter heraf 5 pCt p a fra den 10 Marts 1921, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 350 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter Dommens Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Efter Alt, hvad der foreligger, kan det ikke anses godtgjort, at der under Sammenkomsten paa Café Buriis — hvilken Sammenkomst efter det Oplyste fandt Sted den 22 Februar 1921 — er kommet en endelig og bindende Handel i Stand mellem Parterne, og Appellanten vil herefter overensstemmende med sin Paastand være at frifinde.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Indstævnte at burde betale til Appellanten med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Tømrmester Frederik Hansen, bør for Tiltale af Indstævnte, Direktør W R Nielsen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter betaler Indstævnte til Appellanten med 600 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne Sag har Sagsøgeren, Direktør W R Nielsen, anbragt, at Sagsøgte, Tømrmester Frederik Hansen af Ordrup, ved en Sammenkomst paa Café Buriis den 21 Februar d A, hvor foruden de to Herrer endvidere Ejendomsmægler Larsen og Sagfører H O Jacobsen

var til Stede, har afkøbt ham Ejendommen Matr Nr 18 fa og Matr Nr 18 fc (Vinkelvej Nr 14 og Erik Menvedsvej Nr 3) af Frederiksberg for en Købesum af 134 500 Kr samt et lukket »Loreley« Automobil, ansat til 8000 Kr, eller ialt 142 500 Kr. Der blev ikke underskrevet nogen Slutseddel, men Parterne gav hinanden Haandslag, og Sagfører Jacobsen noterede paa et Blad af sin Lommebog Hovedpunkterne af Vilkaarene, der blandt andet gik ud paa, at af Købesummen ca 93 000 Kr skulde berigtiges ved Køberens Overtagelse af de i Ejendommen indestaaende 4 Prioriteter, 15 000 Kr ved kontant Betaling, ca 17 000 Kr ved Sælgerens Modtagelse af en Panteobligation af denne Størrelse i en Køberen tidligere tilhørende Villa og endelig Resten 9500 Kr udlignes ved Overlevering af Kreditforeningsobligationer af dette Paa-lydende; af Købesummen skulde dog Sælgeren indbetale 1000 Kr til Fødselsstiftelsen i Læsøgade. Overtagelsen skulde finde Sted i Marts. Da imidlertid Tømrermester Hansen trods gentagne Opfordringer har vægret sig ved at opfylde Handlen, paastaar Direktør Nielsen nu under Henviisning til Foranstaaende Hansen tilpligtet for Ikke-Opfyldelsen af Handlen at betale ham en Erstatning paa 6500 Kr — nemlig Differencen mellem Købesummen, 142 500 Kr, med Fradrag af de 1000 Kr til Fødselsstiftelsen i Læsøgade, altsaa 141 500 Kr, og det Beløb, Nielsen selv har givet for Ejendommen, 135 000 Kr, med Renter af Beløbet 5 pCt p a fra Stævningens Dato, den 10 Marts d A, til Betaling sker.

Sagsøgte paastaar sig frifundet. Han gør i første Række gældende, at der ikke er kommet nogen endelig Handel i Stand, idet man vel var blevet enige om Købesummen, men hans Tiltræden af Handlen var betinget af, at Prioritetsforholdene kunde ordnes paa en for ham tilfredsstillende Maade; iøvrigt paastaar han, at Sagsøgeren i hvert Fald ikke har lidt noget Tab.

Ejendomsmægler Larsen og Sagfører Jacobsen har under Sagen som Vidner forklaret, at der ved den paagældende Lejlighed kom en endelig Handel i Stand, idet Hansen vel til at begynde med vilde have Nielsen til at ordne Prioritetsforholdene, men da denne vægrede sig ved at have noget dermed at gøre, slog sig tilfreds med, at Sagfører Jacobsen garanterede ham en nærmere angivet Ordning med Hensyn til 2den Prioriteten. Da derhos Hansen under den stedfundne Partsforklaring har indrømmet ikke blot, at man var naaet til Enighed om Købesummen, men ogsaa, at han fik en Genpart af de af Sagfører Jacobsen foretagne Optegnelser, og at man drøftede, hvem der skulde udfærdige Papirerne vedrørende Handlen, maa det anses bevist, at der er blevet afsluttet en endelig Handel.

Herefter findes Hansen at maatte anses pligtig til at erstatte Nielsen det Tab, denne har lidt ved Ikke-Opfyldelsen af Handlen, hvorved bemærkes, at Nielsen under Sagen paany har tilbudt Hansen at overdrage denne Ejendommen paa de aftalte Vilkaar. Ved Fastsættelsen af Erstatningens Størrelse kan der dog ikke gaas ud fra den af Sagsøgeren opstillede Beregning, men Erstatningen findes blandt andet under Hensyn til de Udgifter, som Handlen maa antages at have medført

for Sagsøgeren, passende at kunne ansættes til 3000 Kr med Renter som paastaet.

Sagsøgte findes derhos at burde betale Sagsøgeren Sagens Omkostninger med 350 Kr.

R 124/1921.   Direktør **O L Kramer** (Henriques)

m o d

Grosserer **Alfred Jensen** (Liebe),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Erstatningsansvar for Ikke-Opfyldelse af en med Indstævnte indgaaet Handel om et Parti Tørsødmælk.

Arrestforretninger af 13 og 17 September 1920.

Østre Landsrets Dom af 12 Marts 1921: De ovenomhandlede Arrestforretninger bør som lovlig gjorde og forfulgte ved Magt at stande. Sagsøgte, Direktør O L Kramer, bør til Sagsøgeren, Grosserer Alfred Jensen, betale de paastævnte 22 674 Kr 20 Øre med Renter deraf 5 pCt p a fra den 19 Juni 1920, til Betaling sker, Omkostningerne ved Arrestforretningerne med 168 Kr 81 Øre og Sagens Omkostninger for Landsretten med 600 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

Af Sagen fremgaar, at det ikke var den 19 Januar 1921, men den 19 Juni 1920, at Salget ved autoriseret Mægler fandt Sted. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde, samt idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger nærmest bestyrker Dommens Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Direktør O L Kramer, til Indstævnte, Grosserer Alfred Jensen, med 400 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Skrivelse af 16 Januar 1920 stadfæstede Sagsøgeren, Gros-serer Alfred Jensen, at have solgt til Sagsøgte, Direktør O L Kramer, 10 000 kg Tørsødmælk til en Pris af 4 Kr 25 Øre pr kg, frit i Waggon Hjørring Station netto Cassa og Remburs mod Indladningsdokumenter.

I Skrivelse af 17 s M stadfæstede Sagsøgte Købet, idet han i samme udtalte: »Afsendelsestermin vil blive Dem givet skriftligt.«

Under 3 Februar s A tilskrev Sagsøgeren Sagsøgte om at aftage Partiet, hvorefter denne under 5 s M svarede, at han snarest mulig skulde meddele Sagsøgeren Aftagelsestermin.

Da Partiet endnu ikke da var aftaget, sendte Sagsøgeren under 25 April s A Sagsøgte en Skrivelse, hvori det hedder:

»Saafremt De ikke har stillet Beløbet til Raadighed og givet Af-sendelsesordre inden 1 Maj, betragter jeg mig løst fra Deres Kontrakt.«

Den følgende Dag modtog Sagsøgeren fra Sagsøgte, der opholdt sig i Berlin, et Telegram, hvori denne meddelte, at han forhandlede om en stor Bestilling, og vilde meddele Sagsøgeren, saasnart der forelaa noget bestemt, hvorhos Sagsøgte under 5 Maj f A telegrafisk meddelte Sagsøgeren, at han arbejdede energisk paa Salg af Mælk, og at han vilde telegrafere, saasnart noget bestemt forelaa.

I Skrivelse af 31 s M opfordrede Sagsøgeren Sagsøgte til inden 10 Dage derefter at meddele Oplysning om, hvorhen Partiet ønskedes sendt, og samtidig at stille Remburs for 42 500 Kr, med Tilføjende, at saafremt dette ikke skete inden denne Fristes Udløb, vilde han se sig nødsaget til for Sagsøgtes Regning og Risiko at bortsælge Partiet.

Da Sagsøgte intet foretog sig i denne Anledning, lod Sagsøgeren den 19 Januar d A Partiet bortsælge ved autoriseret Mægler efter for-udgaaende Avertering om Salg for en Pris af 2 Kr pr kg, hvad der medførte et Tab for ham af 22 674 Kr 20 Øre.

Under denne Sag har nu Sagsøgeren paastaet Sagsøgte tilpligtet at erstatte ham dette Tab med det anførte Beløb, 22 674 Kr 20 Øre, med Renter deraf 5 pCt p a fra den 19 Juni f A, hvorhos Sagsøgeren paastaar tvende hos Sagsøgte til Sikkerhed for denne Fordring henholdsvis den 13 og 17 September f A foretagne Arrestforretninger stadfæstet som lovlig gjorde og forfulgte og Sagsøgte tilpligtet at be-tale Omkostningerne ved disse med 168 Kr 81 Øre.

Sagsøgte paastaar sig frifundet.

Han gør gældende, at han som ovenfor anført i Stadfæstelses-skrivelsen af 17 Januar f A forbeholdt sig Frihed med Hensyn til, hvor-naar han vilde aftage Partiet, og at Kontrakten efter Indholdet af Sagsøgerens Skrivelse af 25 April f A maatte anses annulleret — uden at der kunde blive Spørgsmaal om noget Erstatningsansvar for ham — saafremt han ikke aftog Partiet inden 1 Maj, hvad han ikke gjorde.

Der maa imidlertid gives Sagsøgeren Medhold i, at han har haft Føje til at forstaa Sagsøgtes Telegrammer af 26 April og 5 Maj f A som en Anmodning om endnu en Tid at holde Partiet til Sagsøgtes Disposition.

Da Sagsøgte dernæst intet foretog sig i Anledning af Sagsøgerens Skrivelse af 31 Maj f A, der endnu gav ham en Frist af 10 Dage til at

af tage Partiet, har Sagsøgeren været fuldt beføjet til at lade Partiet bortsælge ved autoriseret Mægler.

Og da Sagsøgeren ikke som af Sagsøgte hævdet kan anses at have været uberettiget til, som sket, selv at købe Partiet ved det stedfundne Dækningssalg, maa Sagsøgte være pligtig at erstatte Sagsøgeren dennes Tab overensstemmende med den nedlagte Paastand.

De foretagne Arrestforretninger vil være at stadfæste som lovlige og forfulgte. Omkostningerne ved disse tvende Forretninger og Sagens Omkostninger for Landsretten vil Sagsøgte have at godtgøre Sagsøgeren med henholdsvis 168 Kr 81 Øre og 600 Kr.

Torsdag den 9 Februar.

R 506/1921.

Rigsadvokaten

mod

Frederik Gutfeld Nielsen Lehd (Fors.: Harboe),

der tiltales for Tyveri, subsidiært for Hæleri.

Østre Landsrets Dom af 26 November 1921: Frederik Gutfeld Nielsen Lehd bør straffes med Forbedringshusarbejde i 18 Maaned og betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til den for Tiltalte beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Arthur Henriques, 50 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte, dels af det Offentlige.

Idet Dommens Sagsfremstilling i alt Væsenligt vil være at lægge til Grund ved Sagens Paakendelse maa det billiges, at det er fundet bevist, at Tiltalte som Gerningsmand har Ansvar eller Medansvar for det ham paasigtede Tyveri, men da dette efter de foreliggende, tildels efter Dommens Afsigelse tilvejebragte Oplysninger maa antages at være begaaet indbrudsvis, vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 229 Nr 4 eller i Medfør af § 241, 2 Stk, efter § 238 som for 3die Gang begaaet Hæleri med en Straf, der findes at burde bestemmes til Forbedringshusarbejde i 2 Aar. Med denne Ændring i Straffetiden vil Dommen herefter kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 2 Aar. I Sa-

lær for Højesteret betaler Tiltalte Frederik Gutfeld Nielsen Lehd til Højesteretssagfører Harboe 80 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne Sag, i hvilken Forundersøgelsen har været foretaget ved Københavns Byrets 5 Afdeling for Straffesager, tiltales Frederik Gutfeld Nielsen Lehd for den 11 September d A i Tiden mellem Kl 8½ og 11½ Aften ved Vold eller ved Dirk falsk eller tillistet Nøgle eller ved Indstigning gennem Vindue at have skaffet sig Adgang til Grosserer Poul Ornsteins Lejlighed, Norgesmindevej 2, her i Staden, og der stjaalet en Kikkert af Værdi 80 Kr, et Sølvcigaretetui af Værdi 25 Kr, og en Sølvvisitkorttæske af Værdi 10 Kr, samt et Toiletetui, et Jakkesæt, et Damecigaretetui, en Klædebørste, 20 Stk Cigarer og 1 Æske Cigaretter, der tilhørte nævnte Grosserer Ornstein og ialt er vurderet til 400 Kr, samt en Lakportemonnæ af Værdi 2 Kr, indeholdende ca 33 Kr i rede Penge, samt et Sølvdameur af Værdi ca 75 Kr, der tilhørte Husassistent Kirsten Hansen. Subsidiært tiltales Tiltalte for Hæleri ved sit Forhold med Hensyn til de 3 førstnævnte Effekter.

Tiltalte er født den 14 Februar 1893 og tidligere anset ved Fæstningsartilleriregimentets Krigsrets Dom af 8 December 1916 efter Straffelov for Krigsmagten §§ 177, 178, 174 og 84 samt almindelig borgerlig Straffelov § 238 med simpelt Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, og ved Østre Landsrets Dom af 3 Februar 1920 efter Straffelovens § 238 for 2den Gang begaaet Hæleri med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 100 Dage.

Tiltalte har nægtet sig skyldig saavel i Tyveri af som i Hæleri med Hensyn til de paagældende Effekter.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Efter at ovennævnte Tyveri var anmeldt, fremlyste et af Assistenthusets Indleveringskontorer den 15 September Sølvcigaretetuiet, Visitkortmappen og Kikkerten som pantsatte den 12 og 14, og meddelte, at Pantsætteren af Kikkerten vilde komme for at afhente Restlaanesummen.

Da Tiltalte den 16 s M indfandt sig paa Kontoret, paaviste Kontorbestyreren ham for Politiet som Pantsætter af de fornævnte 3 Ting.

Tiltalte har benægtet at have pantsat Tingene og forklaret, at han den 14 September om Aftenen paa en Café havde modtaget Interimsbeviset for Kikkerten med Anmodning om at hente Laanesedlen og Restlaanesummen af en Mandsperson, han havde truffet nogle Gange,

---

Færdig fra Trykkeriet Onsdag den 12 April.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

65. Aargang.

Højesteretsaaret 1921.

Nr. 39.

Torsdag den 9 Februar.

og som havde angivet at være Ingeniør H Bentsen med Bopæl Bredgade 29. Denne Person har ikke herefter eller efter de af Tiltalte iøvrigt givne Oplysninger kunnet findes. Tiltalte har givet nærmere Forklaring om, hvor han har tilbragt Aftenen den 11 September, men denne Forklarings Rigtighed har ikke kunnet bekræftes gennem Undersøgelsen. Kontorbestyreren har edelig bekræftet, at Tiltalte har pantsat saavel Cigaretetuiet og Visitkortmappen som Kikkerten. Efter det saaledes Foreliggende og med Bemærkning, at Tiltalte under begge de ved ovennævnte Domme paadømte Sager har angivet at have modtaget de Koster, med Hensyn til hvilke han er dømt for Hæleri, af Personer, der ikke har kunnet findes, maa Tiltaltes Forklaring forkastes, og han findes at maatte dømmes som havende begaaet eller deltaget i Udførelsen af ovenommeldte Tyveri, og at dette som Følge af de foreliggende Oplysningers Ufuldstændighed vil være at tilregne ham som simpelt.

Efter det saaledes Anførte vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 228 eller i Medfør af dens § 241, II, efter dens § 238 som for 3die Gang begaaet Hæleri efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder.

Fredag den 10 Februar.

R 132/1921. **Finansministeriet** (d kst Kammeradvokat)

mod

fhv Hjælper ved Statsbanerne **E R Madsen** (Levy efter Ordre),

betræffende Beregningen af Indstævntes Pension.

Østre Landsrets Dom af 14 Februar 1921: Fhv Hjælper ved Statsbanerne E R Madsen anerkendes som berettiget til Pension

efter Tjenestemandslovens Regler fra 12 Oktober 1919 at regne. Sagens Omkostninger ophæves.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

For Højesteret har Finansministeriet ændret sin Paastand derhen, at Indstævnte kendes berettiget til Pension efter Lov Nr 167 af 27 Maj 1908 fra den 12 Oktober 1919 at regne, men at Ministeriet iøvrigt frifindes.

Som udtalt i Dommen ses der ikke at være Hjemmel til at betragte Indstævnte som endelig afskediget, da han i Oktober 1918 fik Tilladelse til at træde udenfor Nummer, og det er navnlig ikke godtgjort, at dette skulde stemme med Administrationens Praksis. Statsbanernes Skrivelse af 29 September 1919 er da ogsaa i bestemte Strid hermed. Da Indstævnte nu derhos ved nævnte Skrivelse paa Grund af Svagelighed blev afskediget fra et Tidspunkt at regne, der laa efter, at Tjenestemandsloven af 12 September 1919 var traadt i Kraft, følger det af Tjenestemandslovens Pensionsbestemmelser og af Bestemmelserne i Lovens § 10, at Indstævnte maa have Krav paa Pension efter denne Lovs Regler, og Dommen vil derfor overensstemmende med Indstævntes Paastand være at stadfæste, hvorved bemærkes, at der for Højesteret er Enighed mellem Parterne om, at den Indstævnte tilkommende Pension maa regnes at løbe fra den 12 Oktober 1919.

Sagens Omkostninger for Højesteret vil være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret ophæves. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Levy 300 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I Anledning af en derom af daværende Haandværker Nr 6401 ved Københavns Godsbanegaard E R Madsen indgivet Ansøgning tillod Generaldirektoratet for de danske Statsbaner ham at træde udenfor Nummer fra den 14 Oktober 1918 til 12 April 1919.

I den Skrivelse, dateret 12 Oktober 1918, hvori Tilladelsen meddeltes, tilføjedes Følgende:

»Saafremt De maatte ønske at genoptage Tjenesten, hvorom Meddelelse i betimelig Tid udbedes, vil dette under Forudsætning af, at der paa det paagældende Tidspunkt haves Plads ledig, kunne ske,

forsaavidt De tidligst 3 Maaneder forinden Tjenestens Genoptagelse fremskaffer fyldestgørende Helbredsattest, udstedt af en af Statsbanernes Jærnbanelæger paa den til enhver Tid anvendte Formular, samt tillige for den Tid, Fraværelsen har varet, skaffer Attest for hæderlig Vandel fra to Personer, hvis Troværdighed, saafremt de er bosatte i Udlandet, saa vidt muligt maa være bekræftet af en dansk Konsul.

Det bemærkes udtrykkeligt, at De ikke har Adgang til Fribefordring saa længe De staar uden for Nummer.«

Ved Skrivelse af 13 Marts 1919 tillod Generaldirektoratet Madsen yderligere at træde udenfor Nummer i $\frac{1}{2}$ Aar indtil 12 Oktober 1919, hvorhos det i Skrivelsen tilføjedes, at man ikke, som Madsen gerne ønskede, kunde tilbyde ham Ansættelse som Kontor- eller Stationsbud.

Da han den 11 Juli 1919 anmodede om fra 12 Oktober 1919 at maatte genoptage sin Tjeneste ved Statsbanerne, forlangte Generaldirektoratet indsendt Helbredsattest; men da den Lægeerklæring, som han derefter fremskaffede, udviste en saa ringe Synsevne hos ham, at han skønnedes uanvendelig til nogen Stilling ved Statsbanerne, tilskrev Statsbanerne ham under 29 September 1919, at Andragendet om at maatte genindtræde i Nummer paa Grund af den ringe Synsevne ikke kunde imødekomes, hvorefter det hedder:

»Man ser sig herfor nødsaget til at opsig Dem til endelig Udtrædelse af Statsbanernes Tjeneste paa Grund af Svagelighed med Udgangen af December d A. Nærmere Meddelelse om, hvilken Pension der eventuelt kan tilkomme Dem, vil senere følge.«

Den 18 December 1919 indsendte Generaldirektoratet Pensionsskema vedrørende Madsen og Pensionsberegning efter Lov Nr 489 af 12 September 1919 om Statens Tjenestemænd til Finansministeriet, som under 7 Januar 1920 tilbagesendte Sagen til ny Beregning med en Udtalelse om, at da den paagældende Tjenestemand havde staaet udenfor Nummer fra 14 Oktober 1918 og saaledes ikke havde oppebaaret Lønning efter Tjenestemandsløven samt ej heller kunde opnaa Pensionsalder efter nævnte Lov, vilde hans Pension være at fastsætte i Henhold til de før 1 Oktober 1919 gældende Love.

Statsbanerne foranledigede derefter Pensionen fastsat efter Lov Nr 167 af 27 Maj 1908 om Statsbanernes Ordning Kap IV og meddelte i Skrivelse af 4 Februar 1920 Madsen, at hans Pension udgjorde 480 Kr aarlig fra 1 Januar 1920 at regne.

Under denne Sag har Madsen derefter søgt Finansministeriet kendt pligtigt at yde ham Pension efter Tjenestemandsløvens Pensionsbestemmelser principalt fra 12 Oktober 1919 at regne, subsidiært fra 1 Januar 1920 samt mest subsidiært efter ovennævnte Lov Nr 167 af 27 Maj 1908 fra 12 Oktober 1919 at regne.

Finansministeriet, der har ladet møde ved Cand juris Jørgen Andersen, har nedlagt Paastand om Frifindelse, subsidiært mod at den Madsen efter Lov af 27 Maj 1908 fra 1 Januar 1920 tillagte Pension udredes fra 12 Oktober 1919.

Finansministeriet har som sit principale Standpunkt ladet hævde,

at medens Udtrædelse af Nummer, uden Lønning i militære Etater er et lovordnet Institut med legalt fastsatte særegne Rettigheder og Forpligtelser og derfor ogsaa med særegne pensionsrettlige Konsekvenser, er den i civile Etater en rent administrativ Ordning, der »pensionsretlig er ganske den samme, som om vedkommende efter eget Ønske havde erholdt endelig Afskedigelse.«

Da Genindtræden i Nummer i nærværende Tilfælde ikke er sket, og efter det Ovenanførte endog har været udelukket, fordi Madsen ikke saa sig i Stand til at skaffe fyldestgørende Helbredsattest, anser Finansministeriet de Madsens Pensionsberettigelse betingende Faktorer, nemlig Pensionsalderen og Pensionsindtægten, som bragt til endeligt Ophør ved Madsens Udtrædelse af Nummer den 12 Oktober 1918; og idet Madsen ikke har oppebaaret og ej heller formenes at have haft Krav paa at oppebære Lønning efter Tjenestemandsløven, hævdes det at maatte være de ældre Statsbanelove, derunder Lov 27 Maj 1908, der maa være bestemmende for Madsens Pensionsret. Finansministeriet har sluttelig henvist til, at det, efter hvad der er anført i Motiverne til Tjenestemandsløvens § 10, ikke skal være tilsigtet ved denne Bestemmelse at gøre nogen Ændring i den hidtil gældende administrative Ordning indenfor Civiletaterne angaaende den pensionsrettlige Virkning af at »staa udenfor Nummer«.

Retten finder ikke at kunne lægge afgørende Vægt paa de af Finansministeriet fremsatte principielle Betragtninger med Hensyn til den pensionsrettlige Sammenstilling af Træden udenfor Nummer med endelig Afskedigelse. Disse Betragtninger er nemlig kun gjort gældende ganske abstrakt uden i nogen Maade at være suppleret med faktiske Oplysninger, der kan sætte Retten i Stand til selv at danne sig en Mening om, hvad der indenfor Civiletaterne har karakteriseret det at træde udenfor Nummer, hvortil kan føjes, at Retten efter Indholdet af Lønningskommissionens Betænkning 3 Bind p 207 o flg har Grund til at antage, at Forholdet ikke har stillet sig ens i de forskellige Civiletater.

Den foreliggende Sag drejer sig om, hvorvidt den, der er traadt udenfor Nummer og i dette Tidsrum rammes af Svagelighed eller anden utilregnelig Afskedigelsesgrund, kan erhverve en Pensionsadgang, som han ikke havde, da han traadte udenfor Nummer, men om, hvorvidt den, der er udtraadt og allerede ved Udtrædelsen havde Pensionsret, kan fordræ sin Pension fastsat efter de ved Afskedigelsesgrundens Indtræden — eller mulig Afskedigelsen — gældende Pensionssatser eller kun efter de Satser, der gjaldt, da han traadte udenfor Nummer.

Af det ovenfor nævnte Sted i Lønningskommissionens Betænkning ses der indenfor Statsbaneadministrationen at have været Adgang for Tjenestemænd til under visse Betingelser at faa Tilladelse til at træde udenfor Nummer i visse Tidsrum og da saaledes, at Vedkommende bevarede bl a ogsaa sin »Pensionsinteresse«, dog at der ved en indtrædende Pensionsberegning ikke medtoges det Tidsrum, hvori Vedkommende havde staaet udenfor Nummer.

Retten maa antage, at det bl a er til disse Regler, de af Finansministeriet paaberaabte Motiver til Tjenestemandsløvens § 10 tager Hensyn, naar det i dem bemærkes, at ingen Forandring tilsigtes.

Naar Statsbanerne nu paa Grundlag af en saadan gældende Praksis har givet Madsen de ovennævnte Tilladelser, maa Statsbanerne, naar det viser sig, at Madsens Svagelighed udelukker at efterkomme hans Ønske om Genindtræden, skride til, som de ogsaa har gjort, at afskedige ham med Pension, og det ses da ikke rettere end, at han har Krav paa, at Merydelser o l, der følger af de Pensionslove, der er gældende paa det Tidspunkt, da han kunde fordre Afsked med Pension paa Grund af Svagelighed, skal komme ham tilgode. Da hans Svagelighed var konstateret før 12 Oktober 1919, og han ikke har kunnet genindtræde med Lønning for Tiden indtil 31 December, finder Retten, at Pension maa tilkomme ham som paastaaet fra 12 Oktober 1919. Ved dette Tidspunkt var Tjenestemandsløven gældende, og Madsens Paastand findes da at maatte tages til Følge, saaledes at han kendes berettiget til Pension efter nævnte Lov fra 12 Oktober 1919 at regne.

Sagens Omkostninger findes at kunne ophæves.

R 536/1921.

Rigsadvokaten

mod

Alfred Bernhard Nilsson (Forsv: V Kondrup),

der tiltales for Forsøg paa Tyveri.

Østre Landsrets Dom af 15 December 1921: Alfred Bernhard Nilsson bør straffes med Forbedringshusrarbejde i 18 Maaneder og betale Sagens Omkostninger, derunder Salær til den for ham beskikkede Forsvarer, Overretssagfører I Schrøder, 50 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaancket dels af Tiltalte, dels af det Offentlige.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Alfred Bernhard Nilsson til Højesteretssagfører V Kondrup 50 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne Sag, i hvilken Forundersøgelsen er foretaget ved Københavns Byrets 1ste Afdeling for Straffesager, tiltales Alfred Bernhard Nilsson for den 14 Oktober d A Kl ca 10,45 Aften at have forsøgt i tyvagtig Hensigt at skaffe sig Indgang i Detailhandler Johannes Jensens Forretning, Sdr Boulevard Nr 36, St, her i Staden, ved at ituslaa Ruden i Døren, der fra Hovedtrappen fører ind til Forretningens Entré.

Tiltalte er født den 23 Marts 1893 og tidligere anset ved Højesterets Dom af 11 Oktober 1918 efter Straffelovens §§ 229 IV og 268 med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder og ved Københavns Byrets Dom af 21 Januar 1920 efter Straffelovens § 230 II med Forbedringshusarbejde i 2½ Aar.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Den ovenanførte Aften sad Detailhandler Jensen og Hustru i deres ved Forretningen beliggende Lejlighed, da de hørte, at Nogen famlede ved Entrédøren til Hovedtrappen. Et Øjeblik efter blev den ene Rude — den nærmest Dørgrebet — slaaet ind. Jensen og Hustru gik ind i Entréen, tændte Lyset og aabnede Entrédøren, hvorefter de saae en Mandsperson gaa ud ad Gadedøren og dreje tilhøjre. Jensen fulgte efter, og da han kom ud af Gadedøren, saae han Personen ca 10 m fra Gadedøren i den Retning, i hvilken Personen var gaaet. Jensen foranledigede derefter Personen — Tiltalte — anholdt.

Tiltalte, der den 24 September d A var løsladt efter Udstaaelsen af den ham senest overgaaede Straf og ikke siden har haft Arbejde, har nægtet sig skyldig i det ham paasigtede Forhold og nægtet, at han den paagældende Aften har været indenfor den ommeldte Gadedør.

Detailhandler Jensen og Hustru har under Ed forklaret, at de formener med Sikkerhed at kunne genkende i Tiltalte den Person, der gik ud ad Gadedøren, og som Jensen umiddelbart efter lod anholde. Efter Jensens og andre i Sagen afgivne Vidneforklaringer maa det dernæst antages, at der ikke paa det paagældende Tidspunkt i Nærheden af Gerningsstedet var andre Personer, der kunde forveksles med den Person, der gik ud af Gadedøren. Idet endelig bemærkes, at der paa Tiltaltes Jakkens venstre Overarm fandtes to smaa, skarpe Snit, og at der i Jakkens udvendige Brystlumme fandtes en Glassplint, der efter det Oplyste kan hidrøre fra den knuste Rude, findes der — tillige i Betragtning af Tiltaltes Fortid — tilvejebragt tilstrækkeligt Bevis til at anse Tiltalte — der den paagældende Aften efter det Oplyste vel var en Del paavirket af Spiritus, men dog maa anses at have været fuldt tilregnelig — som skyldig i det ham paasigtede Forhold.

Tiltalte vil herefter være at anse efter Straffelovens § 231, 2 Stk, jfr § 46, efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder.

Ved Højesterets Dom af s D i Sagen R 6/1922 (**Rigsadvokaten** mod **Niels Peder Olsen**) blev Tiltalte for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri anset efter Straffelovens § 232 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

R 534/1921.

Rigsadvokaten

mod

Mozart Lindberg (Forsv: David),

der tiltales for Tyveri og Forsøg paa Røveri.

Østre Landsrets Dom af 3 December 1921: Mozart Lindberg og Olga Margrete Jeppesen bør straffes, Lindberg med Tugthusarbejde i 16 Aar og Olga Jeppesen med Forbedringshusarbejde i 3 Aar og hver for sit Vedkommende betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til de for dem for Landsretten beskikkede Forsvarere henholdsvis Overretssagfører Gottlieb Jacobsen og Overretssagfører H H Schmidt 500 Kr til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret under Medvirkning af Nævninger afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte Lindberg, dels af det Offentlige for nævnte Tiltaltes Vedkommende.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde, hvorved bemærkes, at de for Tiltaltes Vedkommende citerede Straffebestemmelser vil være at sammenholde med Straffelovens § 62, 2 Stk

kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte Mozart Lindberg til Højesterets-sagfører David 150 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne Sag, i hvilken Forundersøgelsen har været foretaget ved Københavns Byrets 8de Afdeling for Straffesager, tiltales Mozart Lindberg og Olga Margrete Jeppesen:

- 1) de Tiltalte for i Forening en Aften i Slutningen af Marts d A ved Vold at have skaffet sig Adgang til den Fabrikant Ignatz Frederiksen tilhørende Sommervilla Drachmannsvej 14, Skovshoved, og

- der stjaalet forskelligt Bohave m v til samlet Værdi ca 5000 Kr, der tilhørte Fabrikant Frederiksen,
- 2) de Tiltalte for i Forening en Aften i Slutningen af Marts d A ved Vold at have skaffet sig Adgang til den Grosserer Carl Nielsen tilhørende Sommervilla, Drachmannsvej 4, Skovshoved, og der at have frastjaalet Grosserer Nielsen Bohave, Tæpper m m til samlet Værdi ca 6000 Kr,
  - 3) Tiltalte Lindberg for en Dag i April Maaned 1921 ved Vold eller ved Dirk, falsk eller tillistet Nøgle at have skaffet sig Adgang til det til Ingeniør Ravns Lejlighed, Mølleallé 7, hørende Pulterkammer og der at have stjaalet en til 40 Kr vurderet Haandtaske,
  - 4) de Tiltalte for den 30 April d A i Forening i den Hensigt at begaa Røveri at have forsøgt at bedøve Arkitekt Jens Anton Haunstrup og Hustru, Fuglebakkevej 47, ved at Tiltalte Olga Jeppesen efter Aftale med Tiltalte Lindberg tilsatte Arkitekt Haunstrups og Hustrus Kaffe bedøvende Midler,
  - 5) Tiltalte Lindberg for Natten til den 6 Maj 1921 at have stjaalet en Politibetjent Camillus Thulesen af Odense tilhørende Herrecykel, mrk Anker Nr 106 083, der henstod uafaalet paa Trappegangen til Ejendommen Nørregade 89 i Odense,
  - 6) Tiltalte Lindberg for i Tiden fra den 5 til 28 Maj d A i en eller flere Gange ved Vold eller ved Dirk, falsk eller tillistet Nøgle at have skaffet sig Adgang til Grosserer Halfdan Ditmanns Lejlighed i Bredgade 56, 1 Sal, og der at have frastjaalet Grosserer Ditmann Bohave m m ialt af Værdi ca 4000 Kr,
  - 7) Tiltalte Lindberg for i Tiden fra 19 til 23 Maj 1921 at have frastjaalet Frk Lilian Andersen en til 150 Kr vurderet Damecykel, mrk New Hudson Nr 67 068, der beroede i et aflaalet Cykelskur i Kælderen til Ejendommen Thorvaldsensvej 4, Frederiksberg,
Tiltalte Olga Jeppesen for af Tiltalte Lindberg at have modtaget sidstnævnte Cykel, vidende om, at den hidrørte fra Tyveri,
  - 8) de Tiltalte for Natten til den 9 Juni d A i Forening i den Hensigt at begaa Røveri at have udøvet personlig Vold overfor Enkefru Marie Kristine Frederikke Ginge og dennes Datter Emilie Charlotte Frederikke Ginge i den af dem beboede Lejlighed Dosseringen 46, 1 Sal.

Tiltalte Olga Margrete Jeppesen er født den 13 Februar 1899 og ikke fundet forhen straffet.

Tiltalte Mozart Lindberg er født den 29 April 1881 og foruden to Gange før sit 18de Aar at have været straffet henholdsvis for Tyveri og Bedrageri tidligere anset ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 31 August 1901 efter Straffelovens §§ 229 IV og 228 med Forbedringshusarbejde i 3 Aar og ved samme Rets Dom af 29 December 1903 efter Straffelovens §§ 190 og 243, sammenholdt med § 46, med Tugthusarbejde i 16 Aar.

Ved Nævnningernes Kendelse, som Retten lægger til Grund, er de Tiltalte kendt skyldige i samtlige de Forhold, for hvilke de er sat under Tiltale, for Tiltalte Olga Jeppesens Vedkommende saaledes, at Straffen vil være at nedsætte i Henhold til Straffelovens § 56, 2 Stk. I Hen-

hold til det saaledes Anførte vil de Tiltalte være at anse, Tiltalte Lindberg efter Straffelovens §§ 228, 229 IV og 243, denne § jfr § 46, og Tiltalte Olga Jeppesen efter Straffelovens § 229 IV, jfr tildels § 47, 2 Stk, § 238 og efter § 243, jfr § 46, samtlige Bestemmelser sammenholdt med Straffelovens § 56, 2 Stk, efter Omstændighederne, Mozart Lindberg med Tugthusarbejde i 16 Aar og Olga Jeppesen med Forbedringshusarbejde i 3 Aar.

Mandag den 13 Februar.

Ved Højesterets Dom i Sagen R 10/1922 (**Rigsadvokaten mod Aksel Ludvig Larsson**) blev Tiltalte for 3die Gang begaaet simpelt Tyveri efter Straffelovens § 231 I anset med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder.

Tirsdag den 14 Februar.

R 178/1921. Fouragehandler **P Johansen** og Prokurist **P Bækgaard** (I Kondrup)

mod

Fru **Guðrun Hansen** (Trolle),

betræffende Appellanternes Pligt til at underskrive Købekontrakt om en Parcel.

Østre Landsrets Dom af 31 Marts 1921: De Sagsøgte, Fouragehandler P Johansen og Prokurist P Bækgaard, bør underskrive det ovennævnte under Sagen fremlagte Udkast til en Købekontrakt mellem Sagsøgeren, Fru Guðrun Hansen, og dem om en Parcel af den Sagsøgeren tilhørende Ejendom Matr Nr 5 aø af Frederiksberg, dog at der forinden i Udkastet foretages de ligeledes ovenfor angivne Ændringer. Saa bør de og, En for Begge og Begge for En, godtgøre Sagsøgeren Sagens Omkostninger med 1000 Kr. De idømte Sagsomkostninger at udredes og Dommen i det Hele at efterkommes inden 15 Dage efter dens Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanterne in solidum at burde betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanterne, Fouragehandler P Johansen og Prokurist P Bækgaard, En for Begge og Begge for En, til Indstævnte, Fru Gudrun Hansen, med 400 Kroner.

De idømte Sagsomkostninger at udrede og denne Højesteretsdom i det Hele at efterkomme inden 15 Dage efter dens Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

I September Maaned f A blev der mellem Fru Gudrun Hansen, repræsenteret ved Overretssagfører P Thomsen, og Prokurist P Bækgaard indledet Forhandlinger om Bækgaards Køb af en ved C F Richevej liggende Parcel af den Fru Hansen tilhørende Ejendom Matr Nr 5 aø af Frederiksberg. Efter at man i Almindelighed var enedes om Handlens Vilkaar, traadte Fouragehandler P Johansen til som Medkøber, og efter flere Forhandlinger blev man under et Møde den 1 Oktober f A enige om Vilkaarene for Købet, hvorefter det overdroges Overretssagfører Thomsen og Overretssagfører Pürschel — der under Forhandlingerne havde repræsenteret Køberne — at affatte Købekontrakten. Paa Mødet forelaa der ikke fyldestgørende Oplysninger om de Servituter, der paahvilede eller vilde komme til at paahvile Parcellen, idet navnlig en Deklaration, om hvilken der var truffet Aftale med Ejeren af Naboejendommen mod Øst, Matr Nr 5 hk af Frederiksberg, og som skulde angaa et med denne Ejendom fælles Kloak-anlæg samt paalægge en Strimmel af den solgte Parcel en Servitut med Hensyn til »Bebyggelse m v« vel blev omtalt under Forhandlingerne, men ikke var tilstede, idet den endnu ikke var underskrevet.

De to Sagførere udarbejdede derefter Udkast til Købekontrakten, i hvilken bemeldte Deklaration omtales paa følgende Maade: — — — »at der ifølge Deklaration, som tinglæses nu eller senere, paahviler Parcellen Forpligtelse til at tilsvare Halvdelen af Udgifterne ved Anlæg og Vedligeholdelse af Kloak fælles med Matr Nr 5 hk ligesom Deklarationen indeholder Bestemmelser om Brug af Kloaken og Raadighed over det Areal, i hvilket Kloaken ligger, samt om Ret til Vinduer i Bygninger paa Matr Nr 5 hk i Skellet til Parcellen paa en bestemt fastsat Strækning«.

I Skrivelse af 8 November f A meddelte imidlertid Overretssagfører Pürschel paa Købernes Vegne Overretssagfører Thomsen, at Køberne, efter at de var blevet gjort bekendt med Deklarationen — der i Mellemtiden var blevet underskrevet — og efter at de havde taget Forholdene paa Stedet i Øjesyn, ikke kunde gaa ind paa Købet.

Da Fru Hansen ikke kunde anerkende Berettigelsen heraf, har hun under nærværende Sag paastaet de to Købere tilpligtet at under-

skrive det ovennævnte, af Overretssagfører Thomsen og Overretssagfører Pürschel i Forening affattede — under Sagen fremlagte — Ud-kast til Købekontrakten, dog at der i dette sker følgende Ændringer: § 2, 3 og 4 Linie: Parentesen »efter Overenskomst — — — som« udgaar, § 7, 2 Stk, 4 Linie, »fra Dato« ændres til »fra 30 Oktober 1920«, og 8 Linie: »December Termin d A« ændres til »Juni Termin 1921«, § 7, næstsidste Linie, »5 aø« ændres til »5 aø«.

De Sagsøgte har paastaaet sig frifundet.

Det fremgaar af Sagen, at der i Matr Nr 5 aø er nedlagt en Kloakledning i en Afstand af 2 m fra Skellet mod Matr Nr 5 hk, hvilken Kloakledning skal tjene til Fælles afløb for de to Ejendomme og Parceller deraf, og ved den ovennævnte Deklaration er det da bestemt, at Matr Nr 5 aø paa en Strækning af 56 m fra mit 5: Fru Hansens Skel mod Richsvej ingensinde maa bebygges paa nogensomhelst Maade nærmere end 4 m fra Skellet mod nævnte Naboejendom, Matr Nr 5 hk, ligesom der ingensinde af Ejeren af min 5: Fru Hansens Ejendom maa foretages Foranstaltninger, som kan hindre eller vanskeliggøre Benyttelsen af den fælles Stikledning for Ejeren af Naboejendommen, ej heller Foranstaltninger, som kan hindre eller vanskeliggøre Adgangen for denne Ejer eller for Frederiksberg Kommunes Vejvæsen til at undersøge eller istandsætte den nævnte Ledning for deres eller dens Regning, i hvis Interesse Arbejdet udføres, eller at anbringe Stikledninger paa den, hvorimod Anlæg af Vej eller Gade paa vedkommende Stykke af Ejendommen skal være tilladt. I Deklarationen hedder det derhos:

»Endvidere skal Ejeren af oftnævnte Nabogrund have Tilladelse til i sine fremtidige Bygninger paa denne at anbringe Vinduer ud mod min Ejendom, selv om disse Bygninger bygges helt ud til Skellet, dog kun paa den Strækning, som ifølge Foranstaaende ikke maa bebygges af mig eller efterfølgende Ejere af Matr Nr 5 aø. Vi er derfor forpligtede til ingensinde at foretage noget som helst for at tildække eller vanskeliggøre Benyttelsen af nævnte Vinduer«.

Af Sagen fremgaar det videre, at C F Richsvej — som dengang Forhandlingerne om Købet fandt Sted laa ca et Par Alen over Parcellen — vil blive hævet ca 5 Gange saa meget. Med Hensyn til denne Parcellens lave Beliggenhed i Forhold til Vejen er det videre oplyst, at Frederiksberg Kommune har forpligtet sig til at opfylde Parcellen til Vejens Niveau, uden at det imidlertid er bestemt, naar Opfyldningen skal være tilendebragt, men at man har regnet med, at der vil medgaa ca 10 Aar.

Til Støtte for deres Frifindelsespaastand har de Sagsøgte anført, at den Naboejendommen ved Deklarationen indrømmede Ret til at opføre Bygninger i Skellet med Vinduer ud mod Parcellen er af en særdeles byrdefuld Karakter for denne og i Virkeligheden gør en meget væsentlig Del af den — nemlig den ud til C F Richsvej liggende Del — værdiløs for Ejerne, og at den Omstændighed, at Parcellen skal opfyldes til den nævnte store Højde — hvorom de efter deres Anbringende var uvidende, dengang Handlen blev indgaaet — vil medføre, at der vil medgaa længere Tid og — hvis de for at fremme Ar-

bejdet maatte ønske selv at udføre det — større Udgifter til Opfyldningen end af dem ved Handlens Indgaaelse forudsat.

Som ovenfor angivet, blev Handlen om Parcellen endelig afsluttet den 1 Oktober f A, og det blev ved denne Lejlighed meddelt Køberne, at der vilde blive paalagt Parcellen en Servitut til Fordel for Naboejendommen. Vel findes det nu, at denne Servitut, saaledes som den er udformet i den titommeldte Deklaration, er af en mere vidtgaende Beskaffenhed, end hvad der i og for sig kunde forudsættes, idet det navnlig ikke kunde ventes, at den vilde tillægge Naboejendommen Vinduesret, men naar henses til de Benyttelsen af den vedkommende Jordstrimmel iøvrigt paalagte Indskrænkninger findes det dog ikke at kunne statuere, at Servituten er af en saadan Betydning, at den kan berettigede de Sagsøgte til at træde tilbage fra Handlen.

Hvad dernæst angaar den paa Parcellens lave Beliggenhed i Forhold til Vejens endelige Niveau støttede Indsigelse mod Søgsmålet, bemærkes, at det af Sagsøgeren uimodsagt er fremført, at der ikke under Salgsforhandlingerne blev opgivet andet om Vejens Niveau, end at det vilde komme til at ligge højere end Parcellen. Idet det heretter maa have været de Sagsøgte egen Sag at skaffe sig Oplysning angaaende Detaillerne vedrørende Vejanlægget, derunder navnlig om, hvor lang Tid Opfyldningen maa paaregnes at tage, vil ej heller denne Indsigelse kunne tages til Følge.

I Henhold til alt Foranførte, og idet endnu bemærkes, at der ikke under Sagen har været Spørgsmaal om at tilkende de Sagsøgte Erstatning, vil Sagsøgerens Paastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes de Sagsøgte at burde in solidum godtgøre Sagsøgeren med 1000 Kr.

R 128/1921. Godsejer **Knipschildt** (Krag)

mod

Proprietær **Sebbelov** (Steglich-Petersen),

betræffende Opgørelse af Parternes Mellemværende i Anledning af et Forpagtningsforhold.

Østre Landsrets Dom af 11 Februar 1921: Sagsøgte, Proprietær Sebbelov, Borrevang, bør til Sagsøgeren, Godsejer Knipschildt, Ellingegaard, betale 68 Kr 94 Øre med Renter heraf 5 pCt p a fra den 16 August 1920, til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

For Højesteret har Appellanten nedsat det Beløb, han paa-
staar sig tilkendt, til 5477 Kroner 89 Øre, medens Indstævnte
paa sin Side paaستاar Appellanten dømt til at betale 156 Kroner
94 Øre (5: 540 Kroner 94 Øre ÷ 384 Kroner).

Efter Proceduren og Sagens Oplysninger maa der gaas ud
fra, at der i Oktober 1919 fandt en endelig Opgørelse mellem
Parterne Sted, forsaavidt angik den Del af deres Mellemværende,
som vedrørte Aaret fra 1 April 1918 til 31 Marts 1919, og et af
Appellanten for Højesteret fremsat Anbringende om, at han ikke
kan være bundet herved, fordi det af Indstævnte for det nævnte
Aar aflagte Regnskab paa væsenlige Punkter var bevidst urig-
tigt, maa efter det Oplyste anses for ubeføjet. Med disse Be-
mærkninger og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde
maa det billiges, at Indstævnte er dømt til at betale Appellanten
384 Kroner med Fradrag af 315 Kroner 94 Øre eller — rigtigt
udregnet — 68 Kroner 6 Øre med Renter.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Appellanten
at burde betale til Indstævnte med 1000 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Proprietær Sebbelov, bør til
Appellanten, Godsejer Knipschildt, betale 68
Kroner 6 Øre med Renter heraf 5 pCt aarligt fra
den 16 August 1920, til Betaling sker. Sagens
Omkostninger for begge Retter betaler Appel-
lanten til Indstævnte med 1000 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter
denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Den 14 Marts 1918 blev der mellem Sagsøgeren, Godsejer Knip-
schildt, Ellingegaard, og Sagsøgte, Proprietær Sebbelov, Borrevang,
oprettet en Kontrakt, hvorved Sagsøgte fra 1 April s A at regne overtog
Driften af den Sagsøgeren tilhørende Ejendom, »Buske«, som Bestyrer,
men med en vis egen Interesse i Driftens Resultat, idet Ejendommens
Overskud efter § 4 skulde fordeles med 60 pCt til Sagsøgeren og 40
pCt til Sagsøgte. Efter Kontraktens § 2 skulde der forinden Driftens
Tiltrædelse optages en fuldstændig Fortegnelse over Besætningen, Ma-
skiner, Redskaber m m, og i Henhold til § 5 skulde der, hvis Løsøret
var mere værdifuldt ved Afleveringen end ved Tiltrædelsen, godskrives
Sagsøgte Halvdelen.

Den 25 September 1919 foreslog Sagsøgte, at Kontrakten ændredes
saaledes, at han for Aaret 1 April 1919—1 April 1920 betalte en fast
Afgift af 100 Kr pr Td Land samt alle Skatter: i Skrivelsen hedder

det videre: »Vor Kontrakts § 4 bortfalder, medens Kontrakten iøvrigt skal vedblive at gælde saaledes, at jeg afleverer Buske med Besætning og Inventarium, som jeg fik den.« Under 29 Oktober s A erklærede Sagsøgeren sig enig i Forslaget.

En Gang i Løbet af Sommeren 1919 afleverede Sagsøgte Regnskab over Driften for det første Aar; Sagsøgeren kunde ikke forstaa dette og bad en af sine Venner se paa det; denne lod sin Regnskabsfører gennemgaa det og foretage en anden Opstilling. Den 1 April 1920 ophørte Forpagningsforholdet i Henhold til Kontraktens § 6 ved Ejendommens Salg, og Sagsøgte fratraadte Ejendommen, uden at der da blev optaget nogen Afleveringsforretning over Besætning m m.

Under nærværende ved Retten for Nykøbing Sj Købstad m v forberedte Sag paastod Sagsøgeren oprindelig Sagsøgte tilpligtet at betale Erstatning for en Del Inventar, som denne skulde have solgt eller medtaget ved Fratrædelsen; under Sagens Forberedelse rejste Sagsøgeren ogsaa Krav paa Refusion i Henhold til det af Sagsøgte for det første Aar aflagte Regnskab, der rigtig opstillet skulde vise et større Overskud. Denne Kritik førte til, at Sagsøgte lod en Revisionsanstalt affatte Regnskabet, og herefter viser det sig, at Driftsregnskabet skulde have udvist et Overskud paa 7979 Kr 63 Øre og Status en Forbedring paa 4010 Kr. Sagsøgeren opgør Parternes Mellemværende saaledes:

Der tilkommer ham Renter	13 500 Kr 00 Øre
60 pCt af 7979 Kr 63 Øre + 4010 Kr.....	7 193 — 78 —
40 pCt af Betaling for Salpeter	384 — 00 —
	<hr/>
	21 077 Kr 78 Øre
han har modtaget	15 869 — 89 —
	<hr/>
	5 207 Kr 89 Øre
han har Krav paa Erstatning for af Sagsøgte solgt	
Bryggeri-Inventar	1 227 — 99 —
af Sagsøgte medtagne Vogne m m	415 — 00 —
Ombytning af Selvbinder og Hakkelsemaskine	1 000 — 00 —
et af Sagsøgte medtaget Hæggerapparat.....	450 — 00 —
	<hr/>
	8 300 Kr 88 Øre
÷ Sagsøgtes Krav for Opførelse af en Vindmotor....	2 183 — 93 —
	<hr/>
Rest.....	6 116 Kr 95 Øre

hvilket Beløb han endelig har paastaet sig tilkendt med Renter 5 pCt p a fra Stævningens Dato, den 16 August 1920.

Sagsøgte procederer til Frifindelse for Sagsøgerens

Krav og har paastaet Sagsøgeren dømt til Betaling af 540 Kr 94 Øre, nemlig det af Sagsøgte til

Opførelse af en Vindmotor udlagte Beløb..... 2183 Kr 93 Øre

÷ hvad der er indvundet ved Salg af Bryggeri-Inventar og ved 2 medtagne Vogne m m.....

1642 — 99 —

---

540 Kr 94 Øre

Af dette Beløb paastaar han sig tillagt Renter 5 pCt p a fra den 13 Oktober 1920.

Til Støtte for sin Friindelsespaastand anfører Sagsøgte, at der ikke nu med Retsvirkning kan rejses Indsigelser mod det af ham for det første Aar aflagte Regnskab, der er overgivet Sagsøgeren en Gang i Sommeren 1919, mod hvilket han ikke før Sagens Anlæg har rejst Indsigelse, og som han maa antages at have godkendt ved at modtage Restbetalingen i Henhold til dette.

Af de under Sagens Forberedelse for Underretten afgivne Partsforklaringer fremgaar det, at Parterne i Oktober 1919, da de enedes om, at Interessentskabsforholdet fra 1 April s A skulde forandres til Forpagtningsforhold, opgjorde deres Mellemværende pr 31 Marts s A, og at Sebbelov da betalte Knipschildt 2000 Kr. Medens Sebbelov hævder, at Mellemværendet dermed var fuldt afgjort, har Knipschildt anbragt, at Sebbelov endnu skulde skyldte ham 1500 Kr, der resterede paa den ham tilkommende Rentepost. Da denne Post imidlertid i Sebbelovs Regnskab er ført Knipschildt til Indtægt med dens fulde Beløb, har denne ikke yderligere Krav paa det nævnte Beløb, ligesom han efter de afgivne Forklaringer ikke har andet Krav paa Sebbelov i Anledning af Interessentskabsforholdet.

Iøvrigt har Tvisten imellem dem Hensyn til Sebbelovs Køb af den fornævnte Vindmotor, som har kostet 2183 Kr 93 Øre. Knipschildt har under Domsforhandlingen erkendt, at Sebbelov skulde betale denne med, hvad han fik ind ved Salget af noget Bryggeriinventar, to Vogne og en Æltemaskine m m. Da der ved Salget heraf kun indkom 1642 Kr 99 Øre, har Sebbelov Krav paa Betaling af Forskellen 540 Kr 94 Øre. Heri maa fradrages Halvdelen af Købesummen for et Iæggerapparat, som Sebbelov har betalt med 540 Kr, og som han medtog ved Fratrædelsen, uagtet Halvdelen af Købesummen ved Opgørelsen af Mellemværendet var godtgjort ham af Knipschildt. Hans Tilgodehavende blev herefter 315 Kr 94 Øre. Da Sebbelov imidlertid har erkendt, at han for Køb af Salpeter er pligtig at godtgøre Knipschildt 384 Kr, fremkommer der — idet der ikke kan tages Hensyn til Knipschildts Krav om Erstatning for Mindreværdi af en Selvbinder og en Hakkelsemaskine, som han har overtaget og solgt — en Saldo af 68 Kr 94 Øre, som Sebbelov vil have at betale med Renter som paastaet.

Sagens Omkostninger vil være at ophæve.

Onsdag den 15 Februar.

R 141/1921. Ejendomsmægler **L F Christiansen (Cohn)**

mod

fhv Hotelbestyrer **Victor Nielsen (Steglich-Petersen),**

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ansvar for Misligholdelse af en Interessentskabskontrakt.

Østre Landsrets Dom af 23 Marts 1921: Sagsøgte, Ejendomsmægler L F Christiansen, Sorø, bør til Sagsøgeren, fhv Hotelbestyrer Victor Nielsen, sammesteds, betale 4150 Kr med Renter 5 pCt p a fra den 21 September 1920, til Betaling sker, samt Sagens Omkostninger med 400 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Ejendomsmægler L F Christiansen, til Indstævnte, fhv Hotelbestyrer Victor Nielsen, med 300 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Af Oplysningerne i nærværende af fhv Hotelbestyrer Victor Nielsen, Sorø, mod Ejendomsmægler L F Christiansen, sammesteds, anlagte ved Sorø Købstads m v Ret forberedte Sag fremgaar, at der den 26 Marts 1919 mellem de nævnte Parter blev oprettet en Kontrakt, ved hvilken Nielsen fra den 14 s M blev optaget som Medinteressent i den af Christiansen hidtil drevne Forretning som Ejendomsmægler og Ejendoms-kommissionær. Ifølge Kontraktvilkårene skulde Nielsen som Vederlag for sin Optagelse i Forretningen betale Christiansen et denne personligt tilfaldende Beløb af 5000 Kr.

I Kontrakten er det videre betinget, at Kontraktsforholdet er uopsigeligt fra Christiansens Side i 5 Aar, medens Victor Nielsen naarsomhelst kan udtræde af Kompagniskabet, men at han i saa Fald ikke erholder det af ham gjorte Indskud tilbagebetalt, og — i Kontraktens § 4 — at ingen af Parterne i Kontraktstiden uden den andens Tilladelse maa være aktivt eller passivt interesseret i nogen anden Ejendomsmæglerforretning og ej heller i nogensomhelst anden Virksomhed, der lægger Beslag paa vedkommendes Arbejdskraft. I Kontrakten findes derhos saalydende § 10:

»Skulde nogle af os handle i Strid med nærværende Kontrakt, ifalder han en Bøde til Medkontrahenten paa 5000 Kr, der vil være at erlægge straks og kontant, og navnlig indtræder Forpligtelsen til at erlægge saadan Bøde, hvis § 4 overtrædes, eller nogen af os paa egen Haand istandbringer en Ejendomshandel eller anden Forretning, oppebærer Salæret herfor og fortier dette for den anden Part i mere end 8 Dage«.

I Juli Maaned 1919 købte Nielsen efter Samraad med Christiansen Ulvehale Badehotel ved Vejle, som det var Meningen at videresælge, naar det var sat i Gang, og da den tidligere Ejer ønskede at fratræde straks, altsaa midt i Sæsonen, tog Nielsen med Christiansens Samtykke derover, og forblev nu Nielsen her indtil Sæsonens Slutning den 11 September s A for at drive Hotellet, som det ikke var lykkedes at faa solgt.

Den 20 November 1919 tilstillede Christiansen Nielsen en Skrivelse, hvori det hedder:

— — — »Efter at De har købt Ulvehale Hotel, har De uden mit Samtykke opholdt Dem der og drevet Hotellet i Tiden fra ca medio Juli til 14 September d A, og efter at De fra denne Dag har boet i Sorø, har De overhovedet ikke udvist nogensomhelst Virksomhed til Gavn for vor fælles Forretning, saalidt som De iøvrigt nogensinde har tilført denne en Fortjeneste.

Jeg betragter Deres Forhold som Kontraktbrud, og jeg hæver i den Anledning den mellem os indgaaede Kontrakt, idet jeg forbeholder mig Krav paa Erstatning i Anledning af Deres Misligholdelse af Kontrakten, derunder særlig den i Kontraktens § 10 bestemte Konventionalbøde.«

Nielsen svarede i Brev af 4 December s A Christiansen som følger:

— — — »I Anledning af dette »Slag i Luften« tilkendegiver jeg Dem herved, at jeg ikke kan erkende at have misligholdt fornævnte mellem os oprettede Kontrakt, og at jeg anser Dem under alle Forhold for uberettiget til ensidig at ophæve Kontraktsforholdet uden videre. Jeg kræver selvfølgelig Kontrakten opretholdt og stiller mig vedblivende til Fællesforrettningens Disposition.«

Da Christiansen stadig har vægret sig ved at genoptage Nielsen i Forretningen, har Nielsen, der anser sig for berettiget til at gøre Ansvar for Misligholdelse af Kontrakten gældende imod Christiansen, under nærværende ved Stævning af 21 September 1920 anlagte Sag paastaet Christiansen tilpligtet at tilbagebetale ham det af ham for hans Indtrædelse i Forretningen betalte Beløb, 5000 Kr, og desuden et Beløb af 150 Kr, der udgør Halvdelen af et Salær, som Christiansen skal have oppebaaret for Medvirkning ved Salget af en Ejendom i Lyngø, og subsidiært har Nielsen, dersom der ikke gives ham Medhold i hans principale Paastand, paastaet Christiansen dømt til at betale ham Konventionalbøden i Henhold til Kontraktens § 10, idet han gør gældende, at Christiansen ved i Skrivelsen af 20 November 1919 at ophæve Kontrakten, har begaaet et Kontraktbrud, som medfører Forpligtelse for ham til at erlægge den oftnævnte Konventionalbod.

Christiansen paastaar sig frifundet mod at betale Nielsen de 150 Kr, der tilkommer ham som hans Andel i et ved Salget af Ejendommen i Lyngre indvundet Salær, og har subsidiært gjort gældende, at der, dersom der tilkommer Nielsen nogen Erstatning, maa fradrages en Del i det Beløb af 5000 Kr, som Nielsen i sin Tid har betalt for at blive optaget i Forretningen, idet Nielsen dels i den Tid, han har deltaget i Forretningen, har faaet udbetalt Halvdelen af flere Salærer og iøvrigt ved Kontraktens Ophævelse har faaet sin Arbejdskraft til Raadighed. Han har derhos anbragt, at Kontrakten overhovedet ikke hjemler Nielsen Krav paa Bøde i Tilfælde af Kontraktens Ophævelse, og at han (Christiansen) i alt Fald ikke kan ifalde nogen saadan Bøde, da det er i Troen paa sin gode Ret, at han paa Grund af Misligholdelse fra Nielsens Side har hævet Kontrakten. Han har nok erkendt, at det var efter Overenskomst mellem Parterne, at Nielsen købte Ulvehale Badehotel, men han gør gældende, at det var en Aftale, at Nielsen, da denne tog over til Hotellet, skulde tage en Broder med, der skulde bestyre Hotellet, og at Nielsen selv skulde komme tilbage og drive Forretningen sammen med Christiansen, hvorhos han har anbragt, at han, dels da Nielsen i Begyndelsen af August 1919 var tilstede i Sorø og her har talt med Sagsøgte om deres Forhold i Anledning af en Villa, de ejede i Fællesskab, og dels ved en senere Lejlighed, da han var paa Besøg hos Nielsen paa Ulvehale Badehotel, har paatalt, at Nielsen stadig var fraværende fra Sorø.

Nielsen har hævdet, at Christiansen har samtykket i, at han forblev paa Badehotellet i Ulvehale for at bestyre dette i Resten af Sæsonen 1919, og har benægtet, at Christiansen nogensinde har beklaget sig over Nielsens Fraværelse fra Sorø. Han har derhos gjort gældende, at han efter at være hjemkommen til Sorø har arbejdet som Kommissionær og i denne sin Egenskab har været ude paa forskellige Ejendomme, uden at dog nogen af disse Kommissioner har ført til noget Resultat.

Da Christiansen imod Nielsens Benægtelse Intet har oplyst, der har kunnet berettigge ham til, uanset Nielsens kontraktmæssige Krav paa Uopsigelighed i 5 Aar ensidig at hæve Kontrakten den 20 November 1919, findes han herved at have gjort sig skyldig i et saadant Kontraktbrud, at Nielsen maa have Krav paa Erstatning i den Anledning, hvilken Erstatning efter samtlige Omstændigheder findes passende at kunne ansættes til 4000 Kr. Herefter vil Christiansen være at dømme til ialt til Nielsen at betale 4150 Kr med Renter 5 pCt paa fra Stævningens Dato, den 21 September 1920, til Betaling sker.

Sagens Omkostninger vil Christiansen have at betale Nielsen med 400 Kr.

Torsdag den 16 Februar.

R 198/1921. **Generaldirektoratet for Postvæsnet**
(d kst Kammeradvokat)

m o d

Skibsfører **Th Heintzelmann** og Maskinmester **Chr Heintzelmann**
(Henriques),

betræffende de Indstævntes Ret til at faa et Driftsunderskud dækket af Appellanten.

Østre Landsrets Dom af 29 April 1921: Generaldirektoratet for Post- og Befordringsvæsnet bør til Skibsfører Thomas Heintzelmann og Maskinmester Chr Heintzelmann af Læsø betale 12 812 Kr 67 Øre med Renter deraf 5 pCt aarlig fra den 22 November 1920, til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Østre Landsret.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den overensstemmende med en af de Indstævnte nedlagt subsidiær Paastand være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret ophæves.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Ved Kontrakt af 12 og 25 Marts 1909, gældende fra 1 April 1909 til 31 Marts 1911 og oprettet mellem Generaldirektoratet for Post- og Befordringsvæsnet og Enkefru Johanne Heintzelmann, paatog sidstnævnte sig at vedligeholde en regelmæssig Dampskibsforbindelse mellem Frederikshavn og Vesterø paa Læsø paa de i Kontrakten nærmere angivne Vilkaar og med Henblik paa Befordring af Brev- og Pakkepost. Ved Paategning af 15 og 18 Marts 1911 fornyedes Kontrakten, saaledes at den gjordes gældende fra 1 April 1911 og fremdeles indtil den fra en af Siderne opsagdes til Ophør med 3 Maaneders Varsel. Ved Paategning af 5 og 7 Marts 1914 og af 8 og 12 Januar 1918 indtraadte først Dampskibsfører Thomas Heintzelmann fra 1 April 1914 at regne som Medkontrahent sammen med Enkefru Johanne Heintzelmann og der-

efter fra 1 Februar 1918 at regne Maskinmester Christiansen Heintzelmann i Stedet for Enkefru Heintzelmann, saaledes at Kontrakten herefter fra sidstnævnte Dato at regne var gældende mellem Generaldirektoratet for Post- og Befordringsvæsnet paa den ene Side og de Herrer Thomas og Christian Heintzelmann paa den anden Side. Postforbindelsen udførtes med det Familien Heintzelmann tilhørende Dampskib Læsø.

Paa Grund af de navnlig efter Krigens Udbrud stigende Udgifter ved Driften søgte Skibets Ejere gentagne Gange Forhøjelse af det dem ved Kontrakten tilsagte Pengetilskud fra Postvæsnet samt Tilladelse til at forhøje de af Postvæsnet godkendte Takster; nogen Forandring blev ogsaa bevilget af Postvæsnet, men ikke i et saadant Omfang som Ejerne ansaa nødvendigt for, at Driften kunde bære sig. I September Maaned 1917 fremsatte de da fornyede Krav om Forandringer i Taksterne og stillede i Udsigt en Opsigelse af Kontrakten, saafremt en tilfredsstillende Ordning ikke blev truffet. Der fandt derefter den 6 November 1917 i Frederikshavn en Konference Sted mellem Ejerne og nogle af Postvæsnets Embedsmænd, og i Henhold til det paa denne Konference Vedtagne blev der af Postvæsnet i Skrivelse af 12 November 1917 stadfæstet forskellige Forandringer vedrørende Tilskudet og Taksterne, hvorhos Postvæsnet gav Ejerne Tilsagn om at dække deres Driftsunderskud i nærmere angivet Omfang. Ved Opgørelsen af dette Underskud for Aaret 1917—1918 opstod der Meningsforskel mellem Postvæsnet og Ejerne, og efter at Postvæsnet dels ved Dækningen af det paagældende Aars Underskud havde fradraget et Beløb paa 6400 Kr under Henvisning til, at dette Beløb, som Ejerne havde hævdet var anvendt til Reparation af Skibet, laa udenfor de almindelige Vedligeholdelsesudgifter, og endvidere havde nægtet at godkende som Driftsudgift Henlæggelsen af et Beløb til Reserve- og Fornyelsesfond, opsigde Ejerne, der mente, at Driften ikke kunde betale sig, ved Skrivelse af 8 September 1918 Kontrakten til Ophør med 3 Maaneders Varsel, regnet til den 10 December 1918. Ved Skrivelse af 24 September 1918 anerkendte Generaldirektoratet Modtagelsen af Opsigelsen og udtalte samtidig, at da Postvæsnets Tilsagn om Dækning af Selskabets Underskud refererer sig til et Driftsaar, og dette løber fra 1 April til 31 Marts, maa Selskabets eventuelle Underskud for Tidsrummet efter 1 April 1918 være Postvæsnet uvedkommende.

Idet Sagsøgerne har opgjort Regnskabet for Tidsrummet 1 April til 10 December 1918 saaledes, at der skal være et Driftsunderskud paa 18 166 Kr 62 Øre, har de under denne Sag søgt Generaldirektoratet til Betaling af dette Beløb med Renter deraf 5 pCt aarlig fra Stævningens Dato, den 22 November 1920.

Generaldirektoratet procederer til Frifindelse, subsidiært mod Betaling af 5897 Kr 07 Øre.

Det Tilsagn om Dækning af Driftsunderskud, som Generaldirektoratet gav i ovennævnte Skrivelse af 12 November 1917, havde følgende Ordlyd:

»Postvæsnet vil — under Forudsætning af, at Lovgivningsmagtens Samtykke erholdes — være villig til at dække Selskabets aarlige egent-

lige Driftsunderskud (heri ikke medregnet Beløb, der medgaar til Forrentning, Henlæggelse eller Udbytte).«

Sagsøgerne hævder, at der herved, saavel som ved forudgaaende mundtlig Forhandling, er givet dem et Tilsagn, som de med Føje har maattet forstaa som vedrørende det paagældende Underskud, ikke alene for det enkelte Aar, men ogsaa for den kommende Tid, naar egentligt Driftsunderskud maatte fremkomme. De har dernæst fremhævet, at denne Ret ikke kan fortæbes ved, at de med det i Kontrakten fastsatte lovlige Opsigelsesvarsel af 3 Maaneder har maattet, paa Grund af pekuniære Vanskeligheder og Betænkeligheder, frasige sig deres Forpligtelser til et Tidspunkt, der ikke falder sammen med et Finansaars Udløb, men at de maa kunne kræve det indtil 10 December 1918 paaløbne Driftsunderskud dækket af Generaldirektoratet.

Generaldirektoratet, der ikke bestrider, at Skibets Ejere, saafremt Driften var vedblevet, vilde have kunnet opnaa ogsaa for følgende Driftsaar en tilsvarende Dækning af eventuelt Underskud, støtter sin Paastand om pure Frifindelse paa, at Sagsøgernes Opsigelse af Kontrakten midt i Driftsaaret er at opfatte som en bristende Forudsætning, idet saavel Postvæsnet som Læsøboerne derved skal være blevet sat i en særdeles vanskelig Situation, og det fornødne Grundlag for Beregningen af et eventuelt Statskassetilskud savnes paa Grund af Udgiftens ujævne Fordeling over de enkelte Maaneder og Chancerne for, at Indtægten kunde være blevet højere i de Maaneder, hvor Driften ikke førtes videre.

Det ses nu ikke rettere, end at det maatte være Generaldirektoratets Sag, naar det gav det paagældende Tilsagn, uden at Kontraktens Opsigelsesvarsel paa 3 Maaneder til Ophør et hvilket som helst Tidspunkt blev ændret, at fastslaa klart overfor sine Medkontrahenter, at Tilsagnet maatte opfattes som knyttet til den Betingelse, at de vedkommende undlod at gøre Brug af deres kontraktmæssige Opsigelsesret.

Som Følge heraf vil Generaldirektoratets principale Paastand ikke kunne tages til Følge.

Dets subsidiære Paastand støtter sig til en Kritik af det fremstillede Regnskab for Tiden 1 April—10 December 1918, idet der formenes foruden visse mindre Poster til Beløb 1600 Kr 94 Øre at burde fragaa et Beløb, stort 10 668 Kr 61 Øre, som Sagsøgerne ifølge Regning af 29 Juli 1918 har betalt Frederikshavns Værft og Flydedok A/S for Reparation af S/S Læsø. Denne Regnings Poster mener Generaldirektoratet nemlig ikke at kunne betragte under Synspunktet Vedligeholdelse af Skibet, men som Fornyerelser, der maa være Generaldirektoratet uvedkommende, idet de vil komme den Køber tilgode, til hvem Sagsøgerne i Slutningen af 1918 har solgt »Læsø«.

Det er oplyst, at Salgssummen var 75 000 Kr, medens Skibet, som i 1886 blev erhvervet for ca 11 000 Kr, maa antages i 1918 at have staaet Sagsøgerne i ca 47 000 Kr, saa at de ved Salget har indvundet ca 28 000 Kr.

Til Oplysning om, hvilke af de paa den paagældende Regning opførte Udgifter der kan henføres under Vedligeholdelse, og hvilke der

maa henregnes til egentlig Fornylse, er der paa Rettens Opfordring tilvejebragt et Skøn af en af Retten udmeldt sagkyndig Mand.

Herefter maa det antages, at et Beløb af 3753 Kr 95 Øre er at ase som Fornylsesudgifter, medens Resten er at henregne under Vedligeholdelse, og medens Retten finder at maatte give Generaldirektoratet Medhold i, at de ovennævnte 1600 Kr i sin Helhed bør fradrages det af Sagsøgerne fordrede Beløb, formener den ikke i dette af de 10 668 Kr 61 Øre at kunne fradrage mere end fornævnte 3753 Kr 95 Øre.

Som Følge heraf vil Generaldirektoratet, der maa forudsættes at ville søge Finanslovsbevilling vedrørende det Beløb, som det maatte blive kendt pligtig at betale Sagsøgerne, have at betale disse de fordrede 18 166 Kr 62 Øre med Fradrag af 5353 Kr 95 Øre (1600 + 3753 Kr 95 Øre) eller ialt 12 812 Kr 67 Øre med Renter som af Sagsøgerne paastaet.

Sagens Omkostninger findes at burde ophæves.

Fredag den 17 Februar.

R 82/1920. Firmaet E Nissen & Co (Harboe)

mod

Aktieselskabet Rederiet »Falken« (Holten-Bechtolsheim),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ret til Aktieudbytte.

Sø- og Handelsrettens Dom af 16 April 1920: De Indstævnte, A/S Rederiet »Falken«, bør til Sagsøgerne, Firmaet E Nissen & Co, betale 20 067 Kr 67 Øre med Renter 5 pCt p a fra 27 December 1919, til Betaling sker, samt Sagens Omkostninger med 450 Kr. Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom

Den indankede Dom er afsagt af Sø- og Handelsretten.

Efter Dommens Afsigelse har det indstævnte Aktieselskab betalt saavel de 20 067 Kroner 67 Øre med Renter, som det Appellanten tilkendte Omkostningsbeløb, og for Højesteret drejer Sagen sig alene om, hvorvidt Appellanten kan kræve det i Dømmen omhandlede Udbyttebeløb af 17 000 Kroner betalt af Aktieselskabet.

I Henhold til de i Dømmen under den Del af Sagen, der foreligger Højesteret til Paakendelse, anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, maa det billiges, at Aktieselskabet ikke er fundet plig-

igt at betale det omstridte Beløb, og Selskabet vil herefter være at frifinde.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale til Selskabet med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Aktieselskabet Rederiet »Falken«, bør for Tiltale af Appellanten, Firmaet E Nissen & Co, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten til Indstævnte med 600 Kroner.

Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Afsigelse.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under nærværende Sag har Sagsøgerne, Firmaet E Nissen & Co, anbragt, at de som Mæglere, tildels sammen med andre Mæglere, har afsluttet følgende Certepartier for de Indstævnte, A/S Rederiet »Falken«, og derfor har Krav paa de vedføjede Provisionsbeløb:

1) Ifølge Certeparti af 10/4 1918	Skib »Embla«	Provision.... Kr	271,00
2) Ifølge Certeparti af 2/5 1918	— »Skjold«	— .... —	1 500,00
3) Ifølge Certeparti af 7/5 1918	— »Emil Stang«	— .... —	7 000,00
4) Ifølge Certeparti af 17/5 1918	— »Emil Stang«	— .... —	2 824,51
5) Ifølge Certeparti af 22/5 1918	— »Emil Stang«	— .... —	3 881,59
6) Ifølge Certeparti af 6/7 1918	— »Valkyrien«	— .... —	1 837,50
7) Ifølge Certeparti af 20/8 1918	— »Orient«	— .... —	3 800,00
8) Ifølge Certeparti af 28/8 1918	— »Agneta«	— .... —	161,11
9) Ifølge Certeparti af 2/9 1918	— »Odin«	— .... —	2 005,31
10) Ifølge Certeparti af 9/9 1918	— »R. P. Petersen«	— .... —	1 250,00
11) Ifølge Certeparti af 24/9 1918	— »Nordtrafik«	— .... —	350,00
12) Ifølge Certeparti af 17/12 1918	— »Agnes«	— .... —	1 892,75

Endvidere har Sagsøgerne anbragt, at de har Krav paa Udbytte, 85 pCt, af 20 000 Kr Aktier i det indstævnte Rederi for Regnskabsaaret 1917—18, altsaa 17 000 Kr.

Ifølge Sagsøgernes Fremstilling havde Skibsreder A C Rasmussen købt Skibet »Skjold«, og da det paatænkte at stifte et Partsrederi, der skulde overtage »Skjold«, tilbød Sagsøgerne Rasmussen at tage Part for 8000 Kr og tilstillede den 1 Oktober 1917 Rasmussen Beløbet. »Skjold« blev imidlertid overtaget af det indstævnte Rederi, for hvilket Rasmussen var Forretningsfører eller korresponderende Reder, og Rasmussen opfordrede da Sagsøgerne til at tage Aktier i »Falken« dels for de rævnte 8000 Kr, dels for yderligere 12 000 Kr. Sagsøgerne indgik derpaa og sendte med Skrivelse af 19 November 1917 12 000 Kr til Rasmussen med Anmodning om at faa sendt Aktier for det samlede Beløb, 20 000 Kr. Sagsøgerne modtog imidlertid først Aktierne medio 1918, og de viste sig da at være af Emission 1918. Da Sagsøgerne protesterede mod at faa disse Aktier i Stedet for Aktier af tidligere Emission, der berettigede til Udbytte for Aaret 1917—18, lovede Rasmussen, at de skulde faa udbetalt Udbytte for 1917, 85 pCt, men bad dem have Taalmodighed, da Rederiet havde smaat med Kontanter. Da det indstævnte Rederi trods gentagne Paakrav ikke har betalt Sagsøgerne det omhandlede Udbytte, 17 000 Kr, paastaar Sagsøgerne under nærværende Sag de Indstævnte dømt til at betale Beløbet, idet de har gjort gældende, at det er indskudt i Rederiet, og at Rasmussen er optraadt paa Rederiets Vegne.

Sagsøgernes Paastand gaar herefter ud paa, at de Indstævnte dømmes til at betale ialt 43 773 Kr 77 Øre med Renter, til Betaling sker, 5 pCt p a af 17 000 Kr fra 6 Juli 1918, og Resten fra Stævningens Dato, den 27 December 1919.

De Indstævntes principale Paastand gaar ud paa Frifindelse med Hensyn til Restkravet paa Aktie-Udbyttet — — — og for Provisionskravets Vedkommende paa Frifindelse mod Betaling af 17 259 Kr 17 Øre, med Renter.

Processen har været anmeldt for Rederiaktieselskabet Korsør, der har givet Møde under Sagen.

De Indstævnte har med Hensyn til Provisions-Kravene anerkendt at skyldte Posterne:

2)	1 500 Kr 00 Øre
7)	3 800 — 00 —
8)	161 — 11 —
9)	2 005 — 31 —
10)	1 250 — 00 —
11)	350 — 00 —
12)	1 892 — 75 —

ialt.... 10 959 Kr 17 Øre

Med Hensyn til Post 1 har de Indstævnte erkendt, at der efter det mellem Sagsøgerne som Agenter for det indstævnte Rederi og de paa-gældende Befragtere oprettede Certeparti var stipuleret en Mægler-

Kourtage, men gjort gældende, at de Indstævnte ikke er pligtige at betale Kourtage, da Skibet ikke kom til at udføre Rejsen paa Grund af Forlis, og Certepartiet ikke indeholdt nogen Bestemmelse om, at Kourtage skulde betales, selv om Skibet gik tabt.

Da det imidlertid i Certepartiet var bestemt, at Kourtage skulde betales ved Certepartiets Underskrift, maa det antages, at de Indstævnte var pligtige at betale Provision, uanset om Rejsen kom til Udførelse eller ikke, og herefter findes det paastaaede Provisionsbeløb 271 Kr at burde tilkendes Sagsøgerne.

Med Hensyn til Post 3 er Forholdet det, at der i det den 17 Maj 1918 oprettede Certeparti angaaende Befragtning af det indstævnte Rederis Sejlskib »Emil Stang« var angivet, at Skibet havde en Ladeevne af 1400 Tons Dødvægt eller der omkring »10 pCt mer eller mindre«, og Befragtnings-Kourtagen skulde ifølge Certepartiet beregnes procentvis af den fulde Fragt. Da Skibet led Havari, blev Rejsen ikke udført, og Sagsøgerne har herefter beregnet deres Provision efter en Ladning af 1400 Tons, medens de Indstævnte har gjort gældende, at Sagsøgerne, da der for Ladningens Størrelse var angivet et Spillerum, kun har Krav paa en Kourtage efter Minimumsladningen, hvorfor der i den beregnede Kourtage bør fradrages 10 pCt. De Indstævnte har derfor nedlagt Paa-stand paa, at de af det under denne Post krævede Beløb kun dømmes til at betale Summen med Fradrag af 10 pCt, saaledes at der af denne Post kun tilkendes Sagsøgerne 6300 Kr.

Heri kan der dog ikke gives de Indstævnte Medhold, idet Kourtagen ifølge Certepartiet skulde betales ved dets Underskrift, selv om Certepartiet ophævedes, og de Indstævnte allerede herefter maa være pligtige at betale Kourtagen efter det opgivne Laderum for fuld Ladning uden Hensyn til det anførte Spillerum, og der vil herefter være at give Dom for Posten med dens fulde Beløb.

Med Hensyn til Posterne 4 og 5 har de Indstævnte gjort gældende, at Certepartierne for disse Posters Vedkommende angik Pligtrejser, »Emil Stang« skulde foretage for at faa Tilladelse til at udføre Rejsen til Island efter det under Post 3 omhandlede Certeparti af 7 Maj 1918. Da Rejsen i Henhold til Certeparti af 7 Maj 1918 ikke blev udført, fordi Skibet led Havari og senere forliste, blev Rejserne i Henhold til de i Posterne 4 og 5 beroende Certepartier af 17 og 22 Maj 1918 heller ikke foretaget, hvorfor de Indstævnte ikke mener sig pligtig at betale Kourtage for de sidstnævnte Certepartier.

Da Certepartierne af 17 og 22 Maj 1918 ifølge de i dem indeholdte Bestemmelser var betinget af, at Skibet kom til at foretage Rejsen til Island, hvortil kommer at Kourtage ifølge Certepartiet af 22 Maj først skulde betales, naar Skibet var ladet, hvilket aldrig skete, vil der ikke kunne tilkendes Sagsøgerne Provision med Hensyn til disse Certepartier, uden at det kan komme i Betragtning herimod, at Sagsøgerne i en Skrivelse af 25 Juni 1918 til de Indstævnte har angivet, at Certepartierne stipulerede, at Provisionerne var forfaldet til Betaling, selv om Skibet forliste eller Rejsen af anden Grund ikke udførtes.

Hvad endelig angaar Posten under Nr 6 har de Indstævnte protesteret mod at betale Provision i Henhold til det den 6 Juli 1918 oprettede

Certeparti med Hensyn til Skibet »Valkyrien«, 1837 Kr 50 Øre, idet de har gjort gældende, at »Valkyrien« ikke ejedes af de Indstævnte, men af Skibsreder Rasmussen og en anden Person, hvorfor Kravet er de Indstævnte uvedkommende.

Da det imidlertid af en under Sagen fremlagt Skrivelse af 6 Juli 1918 fra Sagsøgerne til de Indstævnte fremgaar, at Sagsøgerne er gaaet ud fra, at Certepartiet blev indgaaet paa det indstævnte Rederis Vegne, uden at der fra de Indstævntes Side ses at være fremkommet noget til Berigtigelse af en mulig Fejltagelse paa dette Punkt, vil der ved Sagens Paadømmelse være at gaa ud fra, at Sagsøgerne har sluttet Certeparti paa de Indstævntes Vegne og de Indstævnte findes herefter at burde betale den krævede Provision.

Efter det saaledes Anførte vil de Indstævnte have at betale Sagsøgerne i Provision ialt 20 067 Kr 67 Øre.

Med Hensyn til det af Sagsøgerne rejste Krav paa at faa udbetalt Aktie-Udbytte for 1917—18 har de Indstævnte gjort gældende, at Sagsøgernes Overtagelse af Aktier for 20 000 Kr er sket paa Grundlag af en af Skibsreder Rasmussen personlig foretaget Overdragelse, og at det indstævnte Rederi derfor ikke kan have noget Ansvar for, at Sagsøgerne mulig ikke har faaet de Aktier, de har købt; Rederiet laa paa det Tidspunkt, Handlen skal have fundet Sted, ikke inde med egne Aktier, og Skibsreder Rasmussen vilde som Forretningsfører eller korresponderende Reder ikke være kompetent til at handle med Aktier paa Selskabets Vegne, idet en saadan Handel ligger udenfor et Rederis sædvanlige Forretninger, og Rasmussen ikke alene kunde tegne Rederiet.

Det fremgaar af en under Sagen fremlagt Udskrift af Rederiets Forhandlingsprotokol, at det paa en den 25 August 1917 stedfundet Generalforsamling blev besluttet at udvide Aktiekapitalen med 100 000 Kr, og at det nye Beløb var fuldt tegnet af Aktionærerne, hvorhos det er oplyst, at Selskabet har udbetalt Udbytte for Regnskabsaaet 1917—18 for samtlige Aktiers Vedkommende.

Naar henses til, at det er in confesso under Sagen, at de 2 Checks, med hvilke Sagsøgerne oversendte Betalingen for Aktierne, var stilede til Skibsreder Rasmussen personlig, og at Kvitteringerne for Beløbene er udstedt af Rasmussen personlig, samt i Betragtning af, at det er oplyst, at Sagsøgerne har debiteret Rasmussen personlig for det omprocederede Aktie-Udbytte og først senere har debiteret det indstævnte Rederi for Beløbet, findes det efter alt det Foreliggende at have Formodningen imod sig, at Sagsøgerne har kontraheret med Rasmussen paa Rederiets Vegne. Dette støttes ogsaa af en fra Sagsøgerne hidrørende Skrivelse af 12 August 1919 til Rederiet, i hvilken det anføres, at Sagsøgerne havde debiteret Rasmussen for Beløbet, men at de nu, da det viser sig, at Rasmussen ikke er i Stand til at indfri sin Gæld til dem, efter Samraad med deres Sagfører maa henstille til Rederiet at udbetale dem det omhandlede Aktie-Udbytte.

Idet det saaledes ikke er bevist, at Sagsøgerne har noget Krav paa de Indstævnte med Hensyn til Aktie-Udbytte, vil de Indstævnte alene være at dømme til at betale det ovenfor anførte Provisionsbeløb, 20 067

Kr 67 Øre, med Renter 5 pCt p a fra Stævningens Dato, den 27 December 1919, til Betaling sker.

Sagens Omkostninger findes de Indstævnte at burde tilsvare Sagsøgerne med 450 Kr.

Ved Højesterets Dom af samme Dato i Sag R 364/1921 (**Rigsadvokaten mod Carl Marius Hansen**) blev Tiltalte for simpelt Tyveri efter Straffelovens § 228 anset med Forbedringshusarbejde i 18 Maaned.

Lørdag den 18 Februar.

R 501/1921.

Rigsadvokaten

mod

Niels Møller Iversen (Forsv.: Møldrup),

der tiltales for Forbrydelse mod Sædeligheden.

Østre Landsrets Dom af 14 November 1921: Poul Adolf Skov, Niels Møller Iversen, Niels Christian Nielsen og Niels Espen Espensen bør straffes med Forbedringshusarbejde. Skov og Iversen hver i 2½ Aar, Nielsen i 18 Maaned og Espensen i 1 Aar og hver for sit Vedkommende udrede Sagens Omkostninger, dog at de En for Alle og Alle for En betaler i Salær til den for dem beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Byrdal, 75 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket dels af Tiltalte Iversen, dels af det Offentlige for nævnte Tiltaltes Vedkommende.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden for Tiltalte Iversen findes at burde forlænges til 4 Aar.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande, dog at Straffetiden for Niels Møller Iversen bestemmes til 4 Aar. I Salær for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagfører Møldrup 60 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det:

Under denne Sag, i hvilken Forundersøgelsen er foretaget ved Københavns Byrets 6 Afdeling for Straffesager, tiltales: Poul Adolf Skov, Niels Møller Iversen, Niels Christian Nielsen og Niels Espen Espensen,

Poul Adolf Skov for:

- 1) — — —
- 2) — — —
- 3) — — —
- 4) — — —
- 5) — — —
- 6) — — —
- 7) — — —

Niels Møller Iversen for:

1) i Tiden fra Foraaret 1920 til Sommeren 1921 flere (ca 6) Gange at have gjort sig skyldig i uterligt Forhold overfor et den 9 November 1910 født Pigebarn,

2) en Dag i Slutningen af 1920 at have gjort sig skyldig i uterligt Forhold overfor et den 9 Februar 1910 født Pigebarn,

3) i Tiden fra Foraaret 1920 til Foraaret 1921 flere (ca 6) Gange at have gjort sig skyldig i uterligt Forhold overfor et den 10 Maj 1909 født Pigebarn,

4) i Tiden Februar—Juli 1921 flere (ca 4) Gange at have gjort sig skyldig i uterligt Forhold overfor et den 27 Juli 1907 født Pigebarn,

5) i Tiden Februar—April 1921 flere (ca 5) Gange at have gjort sig skyldig i uterligt Forhold overfor et den 27 Januar 1907 født Pigebarn,

6) i Tiden fra Foraaret 1920 og indtil September 1920 mange (ca 10) Gange at have gjort sig skyldig i uterligt Forhold overfor et den 13 Februar 1907 født Pigebarn,

7) 2 Gange i Juni—Juli 1921 at have gjort sig skyldig i uterligt Forhold overfor et den 27 Juli 1907 født Pigebarn.

Niels Christian Nielsen for:

- 1) — — —
- 2) — — —

Niels Espen Espensen for:

- 1) — — —
- 2) — — —
- 3) — — —

Tiltalte Iversen er født den 28 Oktober 1869 og ikke fundet forhen straffet.

Alle de Tiltalte har under Forundersøgelsen tilstaaet sig skyldig i uterligt Forhold i Overensstemmelse med Anklagen, og disse Tilstaaelsers Rigtighed er bekræftet ved Sagens øvrige Oplysninger, derunder de paa-gældende Pigebørns Forklaringer. Tiltalte Skov har dog med Hensyn til de for hans Vedkommende ommeldte Pigebørn paa-staaet, at han har troet, at disse Pigebørn var over 12 Aar gamle, da

han udviste det ham paasigtede Forhold overfor dem, hvilken Tro han tildels støttede paa Pigernes Udsagn, og tilsvarende Forklaring har Tiltalte Espensen givet med Hensyn til de for hans Vedkommende ovenfor under 1—2 anførte Forhold. De Tiltalte har med Hensyn til de øvrige Pigebørn under 12 Aar afgivet Forklaringer, hvorefter det maa antages, at de har været klar over Pigebørnernes Alder, og dette findes 'ogsaa at maatte statuere for Skovs og Espensens Vedkommende i Forhold til de ovennævnte Pigebørn, hvis Alder for en enkelt Vedkommende endog kun var godt 10 Aar, saaledes at de nævnte Tiltaltes Anbringender om at have troet, at Pigebørnene var over 12 Aar — hvilke Anbringender for Skovs Vedkommende med Hensyn til fornævnte 10aarige Pige endog har været meget vaktende — ikke, selv om Pigebørnene har opgivet at være ældre, end de var, kan staa til Troende.

Med Hensyn til de de Tiltalte paasigtede Forhold overfor Pigebørn over 12 Aar, maa det efter det Foreliggende, særlig de paagældende Pigebørns Forklaringer, antages, at de for Skovs Vedkommende under 5 og de for Iversens Vedkommende under 5—7 nævnte Pigebørn er forførte til Forholdet af de nævnte Tiltalte, medens de for Skovs Vedkommende under 6—7 og for Iversens Vedkommende under 4 anførte Pigebørn maa antages at have været forført til saadant Forhold henholdsvis af Iversen og Skov, inden de indlod sig med henholdsvis Skov og Iversen. Disse Tiltalte findes herefter og særlig i Betragtning af de paagældende Pigebørns sædelige Færd i det Hele at maatte frifindes forsaavidt angaar de sidstnævnte Forhold.

Tiltalte Iversen har under Domsforhandlingen tilbagekaldt de af ham under Forundersøgelsen afgivne Tilstaaelser, men under Hensyn til de af de paagældende 7 Pigebørn afgivne Forklaringer og til, at Tiltalte vedblivende erkender, at Pigebørnene har været hos ham som af dem forklaret og intet som helst har anført til Bestyrkelse af Urigtigheden af Pigebørnernes Forklaringer, findes der at foreligge tilstrækkeligt Bevis mod ham til at dømme ham i Overensstemmelse med Anklagen og det foran Anførte. De Tiltalte vil herefter være at anse efter Straffelovens § 176, jfr § 173, for Skovs og Iversens Vedkommende tillige jfr § 174, efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde, Skov og Iversen hver i 2½ Aar, Nielsen i 18 Maaneder og Espensen i 1 Aar.

R 429/1921.

Rigsadvokaten

m o d

Thomas Karlo Georg Damberg (Forsv: V Kondrup),

der tiltales for Tyveri og Brandstiftelse.

Østre Landsrets Dom af 20 Oktober 1921: Thomas Karlo Georg Damberg bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60

Dage og have at betale Sagens Omkostninger, derunder Salær til den for ham for Landsretten beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Gottlieb Jacobsen, 100 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom

Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paa-anke af det Offentlige.

Ved Dommen er Tiltalte i Henhold til de i saa Henseende anførte Grunde rettelig anset efter Straffelovens § 228.

Med Hensyn til Sigtelsen mod Tiltalte for at have gjort sig skyldig i Brandstiftelse bemærkes derhos Følgende: Efter Alt, hvad der foreligger, maa der gaas ud fra, at Ilden har været paasat, og det i Sagen Oplyste peger bestemt hen paa, at det er Tiltalte, der er Gerningsmanden. Det er saaledes oplyst, at Tiltalte, der havde købt Ejendommen i Foraaret 1921, et Par Uger før Branden havde faaet Huset, sit Løsøre og en Del ham tilhørende Dyr forsikret for Beløb, som laa langt udover Værdien, og hans økonomiske Forhold var, da Branden fandt Sted, ikke gode. Det er fremdeles oplyst, at han et Par Dage før Branden har bragt forskellige Ting, deriblandt en Del Ure og Fyldepenne, som ikke var omfattet af Forsikringen, bort fra Huset. Fremdeles har hans Forklaringer under Sagen ikke alene været vaklende og modsigende, men ogsaa paa væsentlige Punkter i Strid med Sandheden. Mod Tiltalte taler endvidere saavel hans Forhold under Branden som hans Forhold overfor Assuranceselskabet efter Branden. Endelig kan nævnes, at efter hvad en Person, der har siddet fængslet sammen med Tiltalte, har forklaret, har denne fortalt ham, at han havde sat Ild paa sit Hus for at skaffe sig Forsikringssummen udbetalt. Herefter og efter hvad der iøvrigt foreligger, maa det anses bevist, at Tiltalte har gjort sig skyldig i et efter Straffelovens § 281, 2 Stk, strafbart Forhold.

Under Sagen har der været rejst Spørgsmaal om Tiltaltes Tilregnelighed, og efter det Oplyste, derunder særlig en af Retslægeraadet den 3 Januar d A afgivet Erklæring, maa der ogsaa gaas ud fra, at Tiltalte er et i middel Grad aandssvagt Individ. Herefter vil Tiltalte være at anse efter de fornævnte Straffebestemmelser, sammenholdte med Straffelovens § 39, med en Straf, der findes at burde bestemmes til Forbedringshusarbejde i 2 Aar. Tiltalte vil derhos have at udrede Sagens Omkostninger som nedenfor anført.

Thi kendes for Ret:

Thomas Karlo Georg Damberg bør hensættes til Forbedringsarbejde i 2 Aar. Saa udreder han og Sagens Omkostninger, derunder det ved Landsrettens Dom fastsatte Salær samt i Salær

for Højesteret til Højesteretssagfører V Kon-
drup 120 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende:

Under denne Sag, hvis Forundersøgelse har fundet Sted ved Kø-
benhavns Byrets 3 Afdeling for kriminelle Sager, tiltales Thomas
Karlo Georg Damberg til at lide Straf:

a) efter Straffelovens § 228, subsidiært efter Straffelovens § 238,
for i Foraaret og Forsommeren 1921 at have stjaalet en Del, til ca
100 Kr vurderede Brædder, for Størstedelen tilhørende Firmaet C Ny-
holm & Co og beroende frit fremme paa Firmaets Arbejdsplads ved
Islebro Vandværk, samt for i samme Tidsrum at have stjaalet en
Københavns Vej- og Kloakvæsen tilhørende Planke til Værdi 7 Kr,
der har beroet frit fremme, antagelig ved et af Kommunen paabegyndt
Septic-Tank Amlæg i Nærheden af Islebro Vandværk.

b) for Natten mellem den 28 og 29 Juni 1921 henad Kl 2 for at
besvige Brandforsikringen at have sat Ild paa et ham tilhørende, grund-
muret Beboelseshus, beliggende paa Parcel Nr 208 i A/S Vanløse nye
Villakvarter, hvilket Hus nedbrændte til Grunden tilligemed det meste
af det der beroende Løsøre, Beklædningsstykker m m, samt nogle
Hunde.

Tiltalte er født den 27 April 1896 og ikke fundet forhen straffet.

Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det godt-
gjort, at han fra Steder, hvortil Adgangen var uhindret, har stjaalet
Halvdelen af de ovennævnte Brædder. Han er endvidere fundet i Be-
siddelse af de resterende Brædder og af Planken, men har om sin
Adkomst til disse forklaret, at han har købt dem af en ubekendt Person.
Da denne Forklaring er usandsynlig og ganske ubestyrket, findes det
ubetænkeligt at statuere, at han ogsaa har stjaalet disse Genstande
paa samme Maade, som han har erkendt at have stjaalet de Først-
nævnte.

Med Hensyn til Tiltalen for Brandstiftelse har Tiltalte nægtet at
have gjort sig skyldig heri, og da det findes betænkeligt paa Grundlag
af de Landsretten forelagte, paa flere Punkter ikke helt udtømmende Op-
lysninger at statuere, at han trods sin Benægtelse dog er skyldig i det
ham her paasigtede Forhold, vil han forsaavidt være at frifinde for
Anklagemyndighedens Tiltale.

I Henhold til det Anførte vil Tiltalte være at anse efter Straffe-
lovens § 228, sammenholdt med midlertidig Straffelovs § 13, efter Om-
stændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage.

Hermed sluttede Højesteretsaaret 1921.

Trykfejl og Rettelser.

- S 595 L 9 f n: 33 Øre, læs 35 Øre.
S 595 L 9 f n: Afhændelse af udgaar.
S 595 L 5 f n: Afhændelse af udgaar.
S 606 L 10 f o: efter nævnt tilføjes af
S 607 L 12 f o: derhos, læs derfor.
S 615 L 6 f n: Sagførere, læs Sagfører.
S 622 L 1 f n: ansaa, læs altsaa.
S 627 L 8 f o: Partierne, læs Parterne.
S 631 L 19 f o: Rabatten, læs Rabatter.
S 660 L 17 f n: Sø- og Handelsrettens, læs Østre Landsrets.
S 701 L 1 f n: Østre, læs Vestre.
S 706 L 7 f o: Bache, læs Hansen.
S 706 L 9 f o: Ingen, læs Bache. — Efter L 9 tilføjes: (Sagen behandlet skriftligt).
Se derhos Rettelser m m paa Side 112, 128, 288, 384, 464, 544, 608 og 656.

Færdig fra Trykkeriet den 19 April 1922.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.